

SP.

Sejm Śląski

Śląski Urząd Wojewódzki
Tydz. Skarbowy.

Katowice, dnia 28 sierpnia 23

Druk nr. 301. str. 1.

L. 20890/V.f.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Na mocy art. 23. ustęp 1. ustawy z dnia 15 czerwca 1920. /Dz.U.R.P.Nr. 73.poz. 497/ o statucie organicznym przedstawiam Panu Marszałkowi projekt ustawy w przedmiocie rozciągnięcia na górnośląską część Województwa Śląskiego mocy obowiązującej ustawy z dnia 15 czerwca 1923. /Dz. U.R.P. Nr. 67.poz. 521/ o państwowym podatku dochodowym, obowiązującym w b. dzielnicy pruskiej wraz z jego umotywowaniem z prośbą o zwołanie nadzwyczajnej sesji Sejmu Śląskiego celem uchwalenia tak ważnej dla Śląska ustawy, przyczem prośbę swoją opieram na upoważnieniu Min.Skarbu z dnia 13.8. 1923. L.D.P. 7724/II.

Wojewoda:

wz. /-/ Z u r a w s k i .

U s t a w a

z dnia 1923 roku

w przedmiocie rozciągnięcia na górnośląską część Województwa Śląskiego ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. /Dz.Ust. R.P.Nr. 67.poz. 521/ o państwowym podatku dochodowym, obowiązującym w b. dzielnicy pruskiej.

Art. 1.

Moc obowiązująca ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. /Dz.U.R.P. Nr. 67.poz. 521/ w przedmiocie niektórych zmian w przepisach o państwowym podatku dochodowym, obowiązujących w b. dzielnicy pruskiej na mocy pruskiej ustawy z dnia 19 czerwca 1904 /Zb.Ust. pruskich str. 259/, ustawy z dnia 19 grudnia 1919 r. /Dz.Ust.R.P. Nr. 98.poz. 520/ oraz ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 r. /Dz.Ust.R.P.Nr. 33.pcz. 266/ rozciąga się na górnośląską część Województwa Śląskiego z następującymi zmianami i uzupełnieniami:

§ 1.

W art. 24. skreśla się wyraz "Pruska" a na jego miejsce wstawia się wyraz "Śląskiego".

§ 2.

Art. 26 zmienia się w ten sposób, że po słowie "wiejskich" dodaje się "oraz wiejskich o charakterze wiejskim".

§ 3.

Art. 32. skreśla się.

Art. 2.

Dochód z czasu przed 1 stycznia 1923 r. zeznany przez podatników /osoby fizyczne i prawne/ w markach niemieckich do wymiaru podatku na rok 1923 r. należy przewalutować na marki polskie według relacji:

1. Marka niemiecka równa się 10 markom polskim.

Jeżeli obowiązek podatkowy osób fizycznych i prawnych istniał dopiero w roku 1923., należy podstawę wymiaru, zeznaną w markach niemieckich, przeliczyć na marki polskie według relacji: 1. marka polska równa się 10 markom niemieckim.

~~XXXX~~

Art. 3.

Wszelkie zmiany stawek podatku dochodowego, obowiązującego w b. dzielnicy pruskiej, będą obowiązujące automatycznie w górnosłaskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 4.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 1923 r.

Art. 5.

Obowiązek potrącania podatku od dochodu z poborów służbowych, emerytalnych i wynagrodzeń za wykonaną pracę ciążący na służbowcach, na mocy postanowień datowanych z dnia 15 czerwca 1923 r. /Dz. Ust. R.P. Nr. 67. poz. 521/ rozpoczyna się z początkiem miesiąca, następującego po dniu ogłoszenia niniejszej ustawy.

Art. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewódzie.

Marszałek Sejmu:

M o t y w y.

do projektu ustawy z dnia 1923 r. w przedmiocie rozciągnięcia na górnosłaską część Województwa Śląskiego ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. /Dz. Ust. R.P. Nr. 67. poz. 521/ o państwowym podatku dochodowym, obowiązującym w b. dzielnicy pruskiej.

I.

O b j a s n i e n i a o g ó l n e :

W górnosłaskiej części Województwa Śląskiego obowiązuje wprawdzie ustawa o podatku dochodowym z dnia 18 czerwca 1906 r. /Dz. Ust. Pr. str. 259/ ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 18 stycznia 1923 r. /Dz. Ust. Sl. nr. 6. poz. 37./

Art. VIII. wyżej powołanej ustawy zastrzega osobnemu postępowaniu ustawodawczemu zastosowanie postanowień tej ustawy do wymiaru podatku dochodowego na rok 1923. i lata następne.

Przedłużenie mocy obowiązującej tej ustawy na rok 1923. i lata następne nie było, jednak wskazane ze względu na konieczność dostosowania ustawodawstwa skarbowego do zmieniających się warunków gospodarczych, oraz ze względu na dążność do jednolitego ujednolicienia ustaw podatkowych obowiązujących w górnosłaskiej części Województwa Śląskiego z ustawodawstwem skarbowym Rzeczypospolitej Polskiej, który to wzgląd przemawia przeciw tworzeniu odrębnych ustaw podatkowych dla poszczególnych dzielnic Polski.

Wprowadzenie polskiej ustawy o podatku dochodowym i podatku majątkowym z dnia 16 lipca 1920 r. /Dz.Ust.R.P.Nr. 82.poz. 550./ ze zmianami, wprowadzonymi ustawą z dnia 4 kwietnia 1923 r. /Dz.U. R.P.Nr. 29.poz. 232/ i ustawą z dnia 9 marca 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 35.poz. 228/, na obszar górnośląskiej części Województwa Śląskiego nie jest narazie jeszcze wskazane i może nastąpić dopiero po oparciu finansów górnośląskich związków samorządnych na innych podstawach, ponieważ związki te, - wykonując cały szereg czynności wchodzących w zakres działalności w innych dzielnicach w zakres działania administracji państwowej - czerpią z myśli obowiązujących ustaw pruskich przeznaczną część swych dochodów z dodatków do państw. podatku dochodowego których polska ustawa dochodowa nie przewiduje.

Aby jaknajrychlej zakończyć tut. stan "ex lex" w dziedzinie podatku dochodowego, który uniemożliwia wymiar i pobór podatku dochodowego na rok 1923., skutkiem czego Skarb Śląski i związki komunalne pozbawione są wpływów podatkowych z tego źródła, z drugiej zaś strony nie odstępując od zasady ujednolajnienia ustawodawstwa podatkowego na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, wskazaniem jest rozciągnięcie na obszar górnośląskiej części Województwa Śląskiego ustawy o podatku dochodowym, obowiązującej w b. dzielnicy pruskiej.

Unifikacja ustawodawstwa w dziedzinie podatku dochodowego w b. dzielnicy pruskiej i na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego jest możliwa, ponieważ w obu tych dzielnicach obowiązuje dotychczas krótka ustawa o podatku dochodowym z dnia 19-go czerwca 190-6 r. /Zb.Ust.pruskich str. 259/ ze zmianami wprowadzonymi przez późniejsze polskie ustawy, zaś finanse związków samorządnych są w obu dzielnicach oparte na tych samych podstawach prawnych. Temu zapętrywaniu dało też wyraz Min. Skarbu w okólnikach wystosowanych do Województwa Śląskiego z dnia 28/6 1923 r. L. 6747/II. i 13. 8.1923 r. L.7724/II, w których zleca Wojewodzie Śląskiemu, aby podał tę sprawę pod rozagę i obrady Sejmu Śląskiego.

II.

O b j a ś n i e n i a szczegółowe.

do ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 67.poz. 251/, wprowadzającej zmiany do pruskiej ustawy o podatku dochodowym, obowiązującej w b. dzielnicy pruskiej, zawierają załączone tu w odpisie motywy do projektu wyżej powołanej ustawy.

III.

Objaśnienia szczegółowe do projektu ustawy z dnia 1923 r. wprowadzającej zmiany i uzupełnienia do ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. /Dz.Ust. R.P. Nr. 67.poz. 521./

Do art.1.

W objaśnieniach ogólnych uzasadniono konieczność rozciągnięcia na górnośląską część Województwa Śląskiego ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. /Dz.Ust.R.P.Nr. 67.poz. 521/ o państw. podatku dochodowym, obowiązującym w b. dzielnicy pruskiej.

Prosta ustawa o podatku dochodowym, obowiązująca w górnośląskiej części Województwa Śląskiego w brzmieniu uchwalonym przez Sejm Śląski z dnia 18. I.1923 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 6. poz. 37/, nie odpowiada już zmienionym stosunkom ekonomicznym, wobec czego wymiar podatku dochodowego na rok 1923., uskuteczniwszy na jej podstawie, nie przyniosłby żadnych korzyści skarbowi Śląskiemu i ten sam

i związkom komunalnym.

Dlatego zachodzi konieczność wprowadzenia odpowiednich zmian do tej ustawy, którym czyni zadość państwowa ustawa z dnia 15. czerwca 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 65.poz. 521/ w przedmiocie podatku dochodowego dla b. dzielnicy pruskiej.

Najistotniejsze zmiany w pruskiej ustawie o podatku dochodowym, wprowadzone przez wyżej połączoną ustawę dotyczą:

1/ podwyższenia granicy wolnego od podatku dochodu do 2,000 000 mk. dla dochodów ze wszystkich źródeł, z wyjątkiem dochodów z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, dla których podwyższoną granicą wolnego od podatku dochodu wynosi 7,200 000 mk.

2/ wprowadzenia do ustawy pruskiej systemu potrącania podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę wedle działu II. ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. /Dz.U.R.P.Nr. 29.poz. 232/, obowiązującej w b. zaborze rosyjskim i austriackim;

3/ częściowego zabezpieczenia Skarbu Państwa w dziedzinie podatku dochodowego od strat, które powoduje deprecjacja marki polskiej.

Inne zmiany wypływają przeważnie z podwyższenia granicy wolnego od podatku dochodu lub podyktowane zostały dążnością do ujednolicenia obciążenia podatkowego na całym obszarze państwa.

do Art. 1 - § 1.

Województwo Śląskie ma odrębą skarbowość, wobec czego słowo "Skarb Państwa" zastąpiono słowami "Skarb Śląski".

do art. 1.- § 2.

Art. 25. ustawy z dnia 15/6. 1923 /Dz.Ust.R.P. nr. 67 Poz. 521/ ustanawia do państwowego podatku dochodowego, pobieranego od dochodów z pobrań służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, dodatki tylko na rzecz gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych.

W uwagi na to, że gminy miejskie o charakterze miejskim znajdują się tak samo w przykrym położeniu finansowym jak gminy miejskie, przyznaje się prawo nakładania dodatków także gminom miejskim o charakterze wiejskim.

do art. 1. - § 3.

Postanowienia art. 32. nie mogą mieć zastosowania na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego, gdyż tu od 1 stycznia 1922 r. jest rokiem podatkowym rok kalendarzowy.

do art. 2. - § 4

Wprowadzenie do projektu ustawy postanowienia w przedmiocie przeliczenia na marki polskie dochodu, zeznanego do wymiaru podatku w markach niemieckich jest koniecznem, ponieważ na polskim Górnym Śląsku marka niemiecka była w roku 1922. wyłącznym, zaś w roku 1923 / do 1 listopada / jest równorzędnym środkiem płatniczym z marką polską.

Relacja kursu wynika z przeliczania przeciętnych miesięcznych kursów z czasu miarodajnego przy zachwyceniu stosunku w ten sposób, aby przeliczenie mogło się odbyć dogodnie i w sposób uproszczony.

Do art. 3.

Postanowienie art. 3. ma na celu osiągnięcie jednolitości w opodatkowaniu z innymi dzielnicami Polski.

Do art. 5.

Nałożenie na służbodawców obowiązku potrącania podatku od wypłaconych poborów służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie jest wskazane z powodu:

- 1/ technicznych trudności, połączonych z potrącaniem podatku za ubiegłe miesiące,
- 2/ małego znaczenia efektu finansowego, gdyż wpłacone przez służbodawców kwoty podatku dochodowego, potrąconego za ubiegłe miesiące, przedstawiałyby nieznaczną wartość z powodu dewaluacji marki polskiej.

L:R.W.421/1.

Katowice, dnia 3 września 1923r.

Dotyczy: Projekt ustawy w przedmio-
cie zmiany niektórych przepisów
ordynacji łowieckiej z dnia 15.7.
1907 /Z.U.str.207/i ustawy łowieckiej
z dnia 13.1.1903 /Dz.U.i rozp.kr.Hr.42/
wraz z zmieniającymi postanowieniami z
dn.3.4.1909/Dz.U.i rozp.kr.Hr.27/i z dn.
4.10.1910/Dz.U.i rozp.kr.nr.55.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu ./przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w
przedmiocie zmiany niektórych przepisów ordynacji łowieckiej z dnia
15.7.1907/Z.U.str.207/i ustawy łowieckiej z dnia 13.1.1903/Dz.U.i rozp.
kr.Hr.42/wraz z zmieniającymi postanowieniami z dnia 3.IV.1909/Dz.U.i
rozp.kr.Hr.27/i z dnia 4.10.1910/Dz.U.i rozp.kr.Hr.55/uchwalony przez
siebie na posiedzeniu dnia 31 sierpnia 1923 w wykonaniu prawa inicjatywy
ustanowodawczej nadanego jej art.23.statutu organicznego z prośbą o przed-
łożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący:

/-/ Ż u r a w s k i .

Ustawa z dnia.....

w przedmiocie zmiany niektórych przepisów ordynacji łowieckiej z dnia
15.VII.1907 r./Z.U.str.207/i ustawy łowieckiej z dnia 13.1.1903r./Dz.U.
R.i Kr. nr.42/wraz z zmieniającymi postanowieniami z dnia 3.IV.1909r.
/Dz.U.R.i Kr.nr.27/ i z dnia 4.X.1910 /Dz.U.R.i Kr.nr.55/.

Art.1.

Wydzierżawienie polowania gminnego osobom, niemającym ani oby-
watelstwa Rzeczypospolitej Polskiej ani stałego zamieszkania na obsza-
rze Województwa Śląskiego, wymaga zezwolenia ze strony władz administracyj-
nych I.instancji. Przeciw udzieleniu lub odmowie zezwolenia nie przysługu-
je prawo odwołania się do wyższej władzy administracyjnej.

Art.2.

Drogą rozporządzenia wydanego w porozumieniu z Radą Wojewódzką,
Wojewoda jest władny zmienić czasy ochronne, ustalone obowiązującymi usta-
wami łowieckimi dla poszczególnych gatunków zwierzyny lub też zabronić
całkowicie odstrzału poszczególnych gatunków zwierzyny, o ile tego domą-
gają się względy na uprawę rolną lub pólęgnictwo zierzostanu.

Przed wydaniem rozporządzenia, którego ważność miała być ograni-
czona każdorazowo na przeciąg jednego roku, należy wysłuchać zdania rzo-
czowników.

Art.3.

c/ Postanowienia przewidzianego w art.2.rozporządzenia mogą do-
tyczyć równomiernie całego obszaru Wojewódzkiego lub też wyłącznie odno-
nie poszczególne okręgi.

Art.4.

Sprzeczo z tem przepisy § 22 ustęp 5 i 40 ordynacji łowieckiej z dnia 15.VII.1907 r./Z.U.str.207/oraz § 18 ustęp 1,47 i 48 ustawy łowieckiej z dnia 13.I.1903 r./Dz.U.i R.Kr.nr.42./ oraz z zmianami i postanowieniami z dnia 3.IV.1909 r./Dz.U. i R.Kr./nr.27/i z dnia 4.X.1910/Dz.U,i R.Kr.nr.55/uchyla się.

Art.5.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzie.

Art.6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:

U z a s a d n i e n i e.

Podczas wojny światowej i w latach bezpośrednio następujących doznał ilościowy stan zwierzyny łownej dotkliwego zmniejszenia.Niektóre gatunki zwierzyny jak to przedewszystkiem zajęcy, sarny, bawanty na górnośląskiej części, a dzikie kaczki i bawanty na cieszyńskiej części obszaru Województwa Śląskiego, zostały do tego stopnia wyniszczone, że nasuwa się poważna obawa, czy przy obecnym stanie rzeczy pozostałe resztki dają się ocalić przed zupełną zagładą.Swiadomo grożącego niebezpieczeństwa koła łowców dokładają wprawdzie wszelkich starań około ocalenia i podniesienia zdziśiatkowanego zwierzostanu, ich zabiegi jednakże narażone są na zniszczenie przez niesumienne i nieostrożne postępowanie ze strony osobników lekceważących zawieszono niebezpieczeństwo.Do spotęgowania skutków, wynikających z powyższego z niewątpliwą koniecznością, przyczynia się grasująca plaga kłusownictwa.Obecny stan ustawodawstwa w tej dziedzinie nie daje władzom administracyjnym należytej podstawy prawnej w celu poparcia wszczętej przez jednostki prywatno ekcji w sposób gruntowny i trwały.Ustawa bowiem z dnia 13.I.1903 niarodajna na cieszyńskiej części Województwa, dopuszcza w § 47 tylko zmianę czasu ochronnego lecz nie zakazu odstrzału, a ustawa pruska z dnia 15.VII.1907 r. § 40 również tylko zmianę czasu ochronnego ale tylko dla ściśle określonych gatunków zwierzyny łownej.Uskutecznienie zmiany należy według pierwszej ustawy do właściwości Władzy Krajowej, a według drugiej do właściwości Wydziału Okręgowego /Bezirksausschuss/.

W celu uniknięcia ew.ostrości przewiduje ustęp 2 art.2.projekcyjnej ustawy poprzednie wysłuchanie rzeczoznawców.

Przyjęta w projekcie osnowa art.3.umożliwie odmiennie traktowanie całego obszaru Wojewódzkiego jak i poszczególnych części na wypadek, gdyby zmiana czasu ochronnego lub zakaz odstrzału okazały się w niektórych okręgach być wskazane a w innych niepośadane, albo gdyby należałoby czasy ochronne rozmaicie ustalić.

W organicznym związku z powyższymi zabiegami stoja postanowienia zawarte w art.1.niniejszego projektu.Obceokrajowcy bowiem dzierżawiący polowanie nie zawsze okazują należytego zrozumienia dla potrzeb i wymagań wynikających z racjonalnych zasad pielęgnacji zwierzostanu, kierując się częstokroć motywni natury egoistycznej.Pruska ustawa łowiecka uwzględnia te niepośadane objawy czyniąc w § 22 ust.5 wydzierżawienie polowania obceokrajowcom zawieszono od zezwolenia ze strony władzy łowiecko nadzorczej.Natomiast nie posiada ustawa obowiązująca na Śląsku Cieszyńskim analogicznych przepisów, odnośny bowiem § 18 pomija całkowicie sprawę wydzierżawienia polowania gaimnego obceokrajowcom.

PC.

Śląska Rada Wojewódzka
L: R.Z. 541.

Katowice, dnia 8 września 1923 r.

Dotyczy: Projekt ustawy w przed-
miocie zmiany ustawy z dnia 14.
lutego 1887 /Dz.U. i rozp. Nr. 16/
o należytościach za oględziny zwłok.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy
w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 14 lutego 1887 /Dz.Ust.
i Rozp. Nr. 16/ o należytościach za oględziny zwłok uchwa-
lony przez siebie na posiedzeniu dnia 7. września 1923 w wykon-
niu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23
statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi
Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:
/-/ Żurewski.

U s t a w a

z dnia 1923
w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 14 lutego 1887 /Dz.Ust.
i Rozp. Nr. 16 / o należytościach za oględziny zwłok.

§ 1.

§ 1 ustawy z dnia 14 lutego 1887 /Dz.Ust. i rozp. Kraj.
Nr. 16/ o należytościach za oględziny zwłok, zmienia się
w ten sposób, że wysokość kwoty, do której podniesioną
być może należytość za oględziny zwłok przez lekarza podnosi
się z 1 fl. 50 kr. na pięćdziesiąt tysięcy marek polskich.

§ 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzie.

Uzasadnienie:

Wobec dewaluacji pieniądza zachodzi konieczność pod-
wyższenia kwoty wysokości za oględziny zwłok, gdyż obec-
nie kwota 1 fl. 50 kr. jest niewystarczająca. Za podwyż-
szeniem oświadczyły się organy lokalne jak i rządowe.

Śląska Rada Wojenódzka

L: R.W. 565/5.

Katowice, dnia 8. września 1923.

Dotyczy: Projekt ustawy w przedmiocie zmiany ustawy o zarządzeniach nadzwyczajnych dla wsparcia osób pobierających rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego i funkcjonariuszy prywatnych.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu ./ przesyła Rada Wojenódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany ustawy o zarządzeniach nadzwyczajnych dla wsparcia osób pobierających rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego i funkcjonariuszy prywatnych uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 7. września 1923 w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojenódzka

Przewodniczący:

/-/ Zurański.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany ustawy o zarządzeniach nadzwyczajnych dla wsparcia osób pobierających rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego i funkcjonariuszy prywatnych.

Art. 1.

W artykule 2 ustawy w przedmiocie zmiany ustawy o zarządzeniach nadzwyczajnych dla wsparcia osób pobierających rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego i funkcjonariuszy prywatnych z dnia 7-go grudnia 1921 /R.G.Bl.str. 1533/ w brzmieniu ustalonym rozporządzeniami Rady Wojenódzkiej z dnia 1 stycznia 1925 Dz.Ust.Śl. Nr. 3, poz. 28 i z dnia 26.VI. Dz. Ust. Śl. Nr. 27, poz. 150 dodaje się na końcu ustępu 2-go słowa:

"Niezdolnych do zarobkowania małżonków, mających prawo do utrzymania i żyjących we wspólności domowej z otrzymującymi rentę, należy postawić na równi z dziećmi otrzymującego rentę uprawnionymi do pobierania dodatków.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1. lipca 1923.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojenódzie.

Uzasadnienie: Projekt wzoruje się dosłownie na niemieckiej ustawie z 27. marca 1923 /R.G.Bl.str. 243/ g która z dziećmi rencistów jakimi ze względu na ich posiadanie podwyższa się granicę dochodu rocznego, stawia na równi ich małżonków nie mogących zarabiać. Sprawa ta nie potrzebuje bliższego uzasadnienia.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Skarbowy.
L. Cz. 23452/V.

Katowice, dnia 18 września 1923r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Z upoważnienia Ministerstwa Skarbu z dnia 3 września 1923 L. 3582/Dep. Opłat przedstawiam Panu Marszałkowi po myśli art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 15 czerwca 1920 /Dz. Ust. P.P.H. 75 poz. 497 o statucie organicznym tekst projektu ustawy w przedmiocie zmiany ustawy niemieckiej o podatku od pojazdów mechanicznych w brzmieniu ustalonej przez Radę Ministrów z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu do uchwalenia.

Wojewoda:
/-/ Schultis.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w przedmiocie dodatku do podatku od pojazdów mechanicznych na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego oraz w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej niemieckiej ustawy o podatku od pojazdów mechanicznych z dnia 8 kwietnia 1922 r. /Dz.Pr.Państwa niem. Cz.I. str. 396/ na Cieszyńską część Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Do stawek podatkowych, ustanowionych w par. 4 i 9 niemieckiej ustawy o podatku od pojazdów mechanicznych z dnia 8 kwietnia 1922 r. /Dz.Pr.P.niem. Cz.I.str. 396/ ustanowia się dodatki w takiej wysokości, że stawki ustanowiono:

1/ a. w par. 4 ustęp 1.

zamiast 100 m.n. wynoszą	6.000 mkp.
" 150 " " "	9.000 "
" 200 " " "	12.000 "
" 275 " " "	18.000 "
" 350 " " "	24.000 "

b. w par. 4 ustęp 2:

zamiast 100 m.n. wynoszą	9.000 mkp.
" 200 " " "	18.000 "
" 300 " " "	27.000 "
" 400 " " "	36.000 "

c. w par. 4 ustęp 3:

zamiast 300 m.n. wynoszą	18.000 mkp.
" 600 " " "	36.000 "
" 900 " " "	54.000 "
" 1.200 " " "	72.000 "
" 1.400 " " "	84.000 "
" 1.600 " " "	96.000 "
" 1.800 " " "	108.000 "
" 1.900 " " "	114.000 "
" 2.000 " " "	120.000 "

2/ w par. 4 ustęp 4:

zamiast 150 n.n. wynoszą	9.000 mlp.
" 300 " " "	18.000 "
" 450 " " "	27.000 "
" 600 " " "	36.000 "
" 700 " " "	42.000 "
" 800 " " "	48.000 "
" 900 " " "	54.000 "
" 950 " " "	57.000 "
" 1000 " " "	60.000 "

2/ w par. 9 ustępie 2:

zamiast 2000 n.n. wynoszą	120.000 mlp.
" 300 " " "	18.000 "

Art. 2.

Paragraf 2 niem. ustawy z dnia 8 kwietnia 1922 r. /Dz.P.P. niem. Cz.I. str. 396/ uzupełnia się ustępiem 6 w następującym brzmieniu:

"6. Pojazdy mechaniczne, pochodzące z innych Województw Rzeczypospolitej Polskiej, które podlegają opłacie przewidzianej rozporządzeniem Ministrów Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych z dnia 14 kwietnia 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 44 poz. 304/.

Art. 3.

Paragraf 18 ustawy drugi i trzeci niem. ustawy z dnia 8 kwietnia 1922 r. /Dz.Pr.P.niem. Cz.I. str. 396/ uchyla się.

Art. 4.

Ustawa obowiązująca niemieckiej ustawy z dnia 8 kwietnia 1922 r. /Dz.Pr.P.niem.str.396/ w brzmieniu ustalonej ustawą niniejszą rozciąga się na cieszyńską część Województwa Śląskiego.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1923 r.

Obowiązek wymiany dotychczasowych kart podatkowych na karty podatkowe według nowych stawek liczy się od dnia 1 stycznia 1923 r., z tem, że przy wymianie należy potrącić od nowej stawki podatkowej podatek już zapłacony na rachunek 1923 według niem. ustawy względnie według rozporządzenia byłej Tymczasowej Komisji Rządowej w Cieszynie.

Wymiana starych kart podatkowych na nowe ma nastąpić w przeciągu jednego miesiąca po ogłoszeniu niniejszej ustawy.

Art. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzie.

N o t y w y.

Ustawa niemiecka w przedmiocie opodatkowania pojazdów mechanicznych z 8 kwietnia 1922 r., obowiązuje w górnośląskiej części Województwa Śląskiego od 1 lipca 1922 r., według ogłoszenia rozporządzenia Ministerstwa Skarbu Rzeszy Niemieckiej z 25 kwietnia 1922 r. /R.G.Bl.Nr. I S. 472/.

Przepisy wykonawcze do tej ustawy wydało Ministerstwo Skarbu Rzeszy Niemieckiej rozporządzeniem z dnia 29 maja 1922 r. /Reichs-zollblatt S. 301/.

Ustawa ta ogłoszona została także w "Journal Officiel" Komisji Międzysojusznicej.

Do art. 1.

Stawki podatkowe wyznaczone w ustawie niemieckiej nie odpowiadają już obecnym stosunkom gospodarczym z powodu katastro-

falnego spadku marki niemieckiej. Okazuje się zatem potrzeba wydatnego podwyższenia stawek podatkowych.

Nadto należało stawki te wyrazić w markach polskich, ponieważ od 1 listopada br. przestaje być marka niemiecka środkiem płatniczym na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Do art. 2.

Uzupełnienie § 2 ustawy niemieckiej ustępem b ma na celu wykluczyć możliwość podwójnego opodatkowania pojazdów mechanicznych w obrębie Rzeczypospolitej Polskiej.

Do art. 3.

Ustępy 2 i 3 § 18 ustawy niemieckiej uchylono, ponieważ w Województwie Śląskim miała nową o gospodarce podatkowej krajów /Länder/, a zatem gdzie w ustawie jest mowa o "Land" rozumieć należy terytorjum Województwa Śląskiego.

Do art. 4.

Projekt niniejszej ustawy należało rozciągnąć także na cieszyńską część Województwa Śląskiego, ponieważ także obowiązuje dotąd rozporządzenie b. Tymczasowej Komisji Rządowej z 5 maja 1922 r., które wprowadziło tylko tak zwaną opłatę krajową od aut ciężarowych a to z następujących powodów:

Podatek od pojazdów mechanicznych według ustawy niemieckiej i niniejszego projektu jest podatkiem państwowym a nie krajowym, więc utrzymanie tej opłaty krajowej byłoby anomalią wobec tego, że administracja Województwa Śląskiego nie zna krajowej gospodarki skarbowej, ziesztą rozporządzenie b. Tymczasowej Komisji Rządowej zwalnia zupełnie od podatku samochody osobowe, które są pojazdami luksusowymi a nadto motocykle.

Prócz tego stawki podatkowe w rozporządzeniu b. Tymczasowej Komisji Rządowej, jako stawki niskie, nie mogą być nadal utrzymywane. Z tego powodu zniesienie wyżej wymienionego rozporządzenia jest zupełnie uzasadnione.

Do art. 5.

Ze względu na rażąco niskie stawki podatkowe według ustawy niemieckiej okazuje się koniecznym postanowienie, aby ustawa niniejsza obowiązywała już od 1 stycznia 1923 roku począwszy, ponieważ rozchodzi się o zwiększenie wpływów podatkowych od początku br. od pojazdów mechanicznych, których właściciele bez wielkiego uszczerbku mogą znieść ten zwiększony ciężar podatkowy.

SP.

Śląska Rada Wojewódzka

Druk nr. 306.

L: R^W. 768.

Katowice, dnia 21. września 1923 r.

Dotyczy: Projekt ustawy w przed-
miocie zmiany ordynacji ubezpieczeniowej.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu 1/ przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany ordynacji ubezpieczeniowej uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 21. września 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu, jako wniosku nagłego, ile że jest konieczne, by projekt ten stał się przed 1.10.1923 r. ustawą.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący:

/-/ Schultis.

U s t a w a

z dnia 1923.

w przedmiocie zmiany Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Art. 1.

Ordynację Ubezpieczeniową z dnia 19 lipca 1921 /R.G.Bl. str. 509/ zmienia się jak następuje:

1/ § 1245 otrzymuje następujące brzmienie:

Podług wysokości rocznego zarobku tworzy się dla ubezpieczonych następujące klasy zarobkowe:

Klasa zarobkowa	1.				do	11,880.000,-	mkp.	
"	"	2	ponad	11,880.000	mk.	"	15,120.000,-	mkp.
"	"	3	"	15,120.000	mk.	"	19,440.000,-	"
"	"	4	"	19,440.000	"	"	23,760.000,-	"
"	"	5	"	23,760.000	"	"	28,160.000,-	"
"	"	6	"	28,160.000	"	"	35,640.000,-	"
"	"	7	"	35,640.000	"	"	43,200.000,-	"
"	"	8	"	43,200.000	"	"	51,840.000,-	"
"	"	9	"	51,840.000	"	"	61,560.000,-	"
"	"	10	"	61,560.000	"	"	72,360.000,-	"
"	"	11	"	72,360.000	"	"	84,240.000,-	"
"	"	12	"	84,240.000	"	"	97,200.000,-	"
"	"	13	"	97,200.000	"			

2/ Pierwsza połowa zdania § 1253 otrzymuje następujące brzmienie:

"Dłużej niż za jeden rok wstecz, licząc od pierwszego dnia tego miesiąca, w którym wniosek nadszedł, renty się nie wypłaca".

3/ W § 1255 ustęp 3 skreśla się słowo końcowe /Krankenrente/ i w § 1258 ustęp 3. słowo końcowe "/i Krankenrente/", a dodaje się do tych §§ następujące ustępy 4:

Do § 1255: "Według ustępu 3 przyznanej renty nie zmienia się, jeżeli rentobiorca wypełnił warunki w ustępie 1-go.

Do § 1258 "Według ustępu 3 przyznanej renty nie zmienia się, jeżeli wdowa na stałe stanie się niezdolną do pracy".

4/ § 1256 otrzymuje następujące brzmienie: "Renta inwalidzka rozpoczyna się, nie naruszając § 1253, od pierwszego dnia tego miesiąca, w którym zachodzą warunki § 1255.

Jeżeli początek inwalidztwa nie da się stwierdzić, to uważa się za początek ten dzień, w którym nadszedł wniosek do Urzędu Ubezpieczeń."

5/ § 1259 otrzymuje następujące brzmienie: "Rentę sierocą otrzymują po śmierci ubezpieczonego ojca jego ślubne dzieci mające lat ośmnastu, a po śmierci ubezpieczonej matki jej dzieci, nie mające ojca, niż lat ośmnastu. Ze dzieci nie mające ojca uważa się także dzieci nieslubne.

Na równi ze ślubnymi dziećmi stoją:

- 1/ dzieci uznane za ślubne,
- 2/ dzieci przyjęte za własne,
- 3/ pasierby i wnuki, które zmarły bezpośrednio przed śmiercią, przynajmniej przez jeden rok bezpłatnie utrzymywał, albo za które pobierał dodatki na dzieci.
- 4/ dzieci nieslubne, jeżeli ojcostwo zmarłego zostało stwierdzone.

Jeżeli wyznione są warunki równocześnie dla kilku rent sierocych, wówczas udziela się rentę sierocą tylko raz, i to w wyższej kwocie.

6/ a/ W §§ 1260 i 1261 zastępuje się słowo: "piętnaście" słowem "ośmnastu". - oba §§ dodaje się do każdego ustępu i następujące zdanie: "§ 1259 stosuje się odpowiednio".

b/ § 1262 znosi się.

7/ § 1263 zdanie pierwsze otrzymuje następujące brzmienie: "Renty pozostałych członków rodziny rozpoczynają się, nie naruszając § 1253, z pierwszym dniem tego miesiąca, w którym dzień śmierci żywiciela przypada, o ile te same renty nie pobiera, w przeciwnym razie od pierwszego dnia tego miesiąca, który następuje po dniu śmierci. U później urodzonych sierot /pogrobowców/ rozpoczyna się pobór renty z pierwszym dniem miesiąca urodzin".

8/ § 1266 otrzymuje następujące brzmienie: "Dzień śmierci zaginionych stwierdza Zakład Ubezpieczeń Społecznych według słusznego uznania. U zaginionych na morzu uważa się za dzień śmierci dzień zatonięcia okrętu. Jeżeli okręt uznano za zaginiony, to przyjmuje się jako dzień śmierci dzień zakończenia stosunku służbowego według § 53 ustęp 1. Ordynacji Zeglarskiej /Seemannsordnung/.

9/ W § 1281 Nr. 1. a/ zastępuje się słowa: "opłaconymi składkami" słowami: "tygodniami składkowymi".

10/ § 1287 ustęp 2 otrzymuje następujące brzmienie:

"Do rent z ubezpieczenia inwalidzkiego dodaje się, jako podwyżkę renty dodatek drożyzniowy.

Jest on częścią składową renty i wynosi przy rencie inwalidzkiej, wdowiej i wdowca rocznie 360.000,- mkp. przy rencie sieroczej 180.000,- mkp.

11/ § 1288 otrzymuje następujące brzmienie: "kwota podstawowa renty inwalidzkiej wynosi dla wszystkich klas zarobkowych 7.200 mkp. rocznie".

12/ § 1289 otrzymuje następujące brzmienie:

" Przy rencie inwalidzkiej przyszuje się, jako kwotę wzrostu							
513 mkp.	za	każdy	tydzień	składkowy	w	klasie	zarob.
675	"	"	"	"	"	"	1.
864	"	"	"	"	"	"	2.
1080	"	"	"	"	"	"	3.
1323	"	"	"	"	"	"	4.
1620	"	"	"	"	"	"	5.
1971	"	"	"	"	"	"	6.
2376	"	"	"	"	"	"	7.
2835	"	"	"	"	"	"	8.
3348	"	"	"	"	"	"	9.
3915	"	"	"	"	"	"	10.
4536	"	"	"	"	"	"	11.
5211	"	"	"	"	"	"	12.
							13.

13/ § 1291 otrzymuje następujące brzmienie:

"Jeżeli pobierający rentę inwalidzką ma dzieci poniżej lat 18, to podwyższa się renta inwalidzka dla każdego dziecka rocznie o 9.600 mk.

Przy udzielaniu dodatku na dzieci traktuje się na równi ze ślubnymi dziećmi:

- 1/ dzieci uznane za ślubne,
- 2/ dzieci przyjęte za własne,
- 3/ pasierby i wnuki, jeżeli pobierający rentę przed swem inwalidztwem utrzymywał je bezpłatnie,
- 4/ dzieci nieślubne, jeżeli ojcostwo pobierającego rentę zostało stwierdzone.

Dla dzieci nieślubnych, które ukończyły 16 rok życia, oraz dla pasierbów i wnuków udziela się dodatek na dzieci tak długo, jak je pobierający rentę utrzymuje.

Każdą zmianę renty z powodu przybycia albo ubytku dziecka uskutecznia się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zmianie.

14/ Do § 612 ust.1. Ordynacji Ubezpieczeniowej Rzeszy dodaje się jako zdanie trzecie:

"Jeżeli poszkodowany pobiera dodatek do renty, wtenczas wypłaca się rentę, oraz z dodatkiem w odstępach miesięcznych bez względu na ich wysokość."

15/ a/ " § 612 ust. 3. i w § 1297 zastępuje się słowa: "cała marka" słowami: "całe sto marek".

b/ " § 395 ust.1. zdanie 2. zastępuje się słowa " na pełne dziesięć fenigów" słowami: " na pełne sto marek polskich".

c/ " § 477 ust.1. zdanie drugie zastępuje się słowa: " na pełne fenigi" słowami: " na pełne sto marek polskich".

16/ § 1298 otrzymuje następujące brzmienie:

"Renty wdowie i wdowców ustają z końcem tego miesiąca, w którym uprawniony zawiera nowy związek małżeński. Tytułem odprawy przyszuje się wdowie trzykrotną kwotę jej rocznej renty."

17/ § 1299 otrzymuje następujące brzmienie: "Renta sierota ustaje z upływem tego miesiąca, w którym sierota kończy osiemnasty rok życia, albo wchodzi w związek małżeński.

18/ § 1301. otrzymuje następujące brzmienie:

"Za miesiąc, w którym śmierć nastąpiła, tudzież za miesiąc od którego renta ma spoczywać, płaci się rentę w całej pełni".

19/ § 1309. zmienia się, jak następuje:

" W czasie pobierania renty inwalidzkiej ekspektywa nie wy-
gasa".

20/ § 1513 otrzymuje następujące brzmienie: "Renta spoczywa jak długo uprawniony krajowiec przebywa zagranicą i nie zawiadomi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o miejscu swego pobytu. Jeżeli uprawniony udowodni, że bez własnej winy zawiadomienia nie przesłał, to w takim razie prawo do renty znów odżywa.

21/ § 1314 otrzymuje następujące brzmienie:

"Renta spoczywa:

1/ jak długo uprawniony obywatel dobrowolnie zaznaczył przebywa za granicą,

2/ na jak długo uprawniony obywatel z powodu skazania w postępowaniu karnym z kraju został wydany.

22/ Po § 1314 dodaje się następujący paragraf:

" § 1314 a"

Wojewódza może za zgodą Rady Wojewódzkiej uchylić spoczywanie renty dla obojch terenów nadgranicznych, albo dla obojch państw, których ustanowienie obywatelom polskim i ich pozostałym członkom rodziny zabezpiecza odpowiednią opiekę.

23/ § 1316 otrzymuje następujące brzmienie:

" Przy rentach, wypłacanych za granicą, nie dolicza się dodatku państwowego. Obcokrajowcy za granicą nie otrzymują podwyżki renty.

Wojenoda może za zgodą Rady Wojewódzkiej dopuścić wyjątki od tego przepisu".

24/ § 1317 otrzymuje następujące brzmienie:

" Zakład Ubezpieczeń Społecznych może uprawnionego obcokrajowca, który zazwyczaj przebywa za granicą, spłacić jego skapitalizowaną rentę. Jeżeli obcokrajowiec ma prawo do podwyżki renty, to tę podwyżkę podwyżkę uwzględni się przy obliczaniu wartości kapitału najwyżej trzykrotną jej kwotę. Tojeroda wyda je bliższe przepisy.

25/ § 1318 otrzymuje następujące brzmienie:

"Jeżeli zachodzą warunki do przyznania kilku rent ubezpieczenia invalidzkiego, albo do przyznania emerytury i rent z ubezpieczenia funkcyjarszyszy i rent z ubezpieczenia invalidzkiego równocześnie to podwyższenie rent udziela się tylko raz, i to w wyższej kwocie i przez ten Tydzień Ubezpieczeniowy, który pierwszą rentę ustanowił."

26/ § 1351 otrzymuje następujący ustęp 4:

Członkowie Wydziału i ich zastępy nie mogą należeć do zarządu; jeżeli zostaną wybrani do zarządu, to ustępują z Wydziału z tą chwilą, z którą powołano ich rzeczywiście do wykonywania urzędu w zarządzie.!

27/ W § 1372, nr. 8. brzmi odsyłacz, jak następuje: "/ §§ 1312 do 1314, § 1314 a, §§ 1315 do 1318/".

28/ § 1392 ust.1. otrzymuje następujące brzmienie:
"Składka tygodniowa wynosi :

w klasie zarobkowej	1	4.400	mkp.
" "	2	5 800	"
" "	3	7 200	"
" "	4	9 200	"
" "	5	11 000	"
" "	6	13 000	"
" "	7	17 000	"
" "	8	20 000	"
" "	9	24 000	"
" "	10	29 000	"
" "	11	34 000	"
" "	12	39 000	"
" "	13	45 000	"

W ustępie 2 dołącza się, jako zdanie drugie: Wojewoda może wydać bliższe przepisy.

Zdanie 2 zamienia się w ustęp 2: zdanie 3 uchyla się.

29/ § 1411 otrzymuje następujące brzmienie:

" Przy pobieraniu składek należy posługiwać się znaczkami. Znaczki te zawierają aż do dalszego postanowienia klasę zarobkową i wartość pieniężną.

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń ustala znamiona, rozróżniające znaczki, oraz czasokresy, dla których mają być wydawane.

Nieważne znaczki można w ciągu trzech miesięcy po upływie ważności zmienić w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

30/ § 1412 otrzymuje następujące brzmienie:

" Znaczki sprzedają urzędy pocztowe. Zebraną gotówkę należy oddać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych może zakładać osobne miejsca sprzedaży dla znaczków."

31/ W § 1421 ust. 2. zastępuje się słowo: "Interesowane" Zakłady Ubezpieczeń należy poprzednio wysłuchać "słowami" Zakład Ubezpieczeń Społecznych należy poprzednio wysłuchać."

32/ § 1422 zdanie 2 otrzymuje następujące brzmienie:

"Przecirko przeniesieniu / § 1421 ustęp 2/ może to uczynić także Zakład Ubezpieczeń Społecznych".

33/ Ostatnie zdanie § 1424 otrzymuje następujące brzmienie:

"Zakład Ubezpieczeń Społecznych zostanie o tem powiadomiony".

34/ § 1440 otrzymuje następujące brzmienie:

" Dobrowolnie ubezpieczeni zakupują znaczki w miejscach sprzedaży wyznaczonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego. Tytuła klasy zarobkowej między dopuszczonymi klasami zarobkowymi jest dowolny. Dobrowolnie ubezpieczeni mogą ubezpieczenia kontynuować zagranicą. Przy kontynuowaniu ubezpieczeń w osobnej Ubezpieczalni jest niedozwolone używanie znaczków rodzaju w § 1411 oznaczonego / § 1371/.

35/ W § 1462 ust. 3. uchyla się.

36/ § 1458 otrzymuje następujące brzmienie:

" Jeżeli obrachunek między pracodawcami i ubezpieczonymi wykaże ułomki marki, to zaokrąglią się część składki pracodawców na sto marek wzwyż, część ubezpieczonego na sto marek wzniżej.

Art. 2.

Wojenoda może zarządzić, że nie wolno opłacać składek poniżej, albo powyżej pewnej klasy zarobkowej. Jest on upoważniony klasy zarobkowe w ubezpieczeniu inwalidzkim dołączyć do istniejących, oraz ustanawiać kwoty wzrostu i składki dla tych nowych klas.

W razie zmiany stosunków gospodarczych może Wojenoda za zgodą Rady Wojenódzkiej zmienić dodatki drożyźniane i składki.

Art. 3.

Przepisy art. 1. i 2. wchodzi w życie z dniem 1 października 1923 r.

Przy rentach, które ustanowione zostały przed dniem, w ust. 1. oznaczonym, wstępują, od tego dnia w miejsce dotychczasowych podwyższonych renty dodatki drożyźniane według art. 1. nr. 10. Ponadto obowiązują dotychczasowe przepisy, odnosi się to także do rent, które zostaną ustanowione jeszcze za czas przed dniem w ust. 1. oznaczonym, jednakże renty sierocze bieżące w tym dniu uchyla się dopiero z upływem tego miesiąca, w którym sierota 18 rok życia kończy.

Za miesiąc sierpień i wrzesień 1923 r. dodaje się do renty z ubezpieczenia inwalidzkiego, jako podwyżka renty osobny dodatek drożyźniany. Wynosi on za sierpień przy rentach inwalidzkich, wdowich i wdowców 10 000 „y mkp. „, przy rentach sierocych 5.000 mkp. za wrzesień przy rentach inwalidzkich, wdowich i wdowców 20 000 mkp., przy rentach sierocych 10.000 mkp.

Art. 4.

Pretensje do rent inwalidzkich lub rent z ubezpieczenia inwalidzkiego dla pozostałych członków rodziny, co do których postępowanie w dniu oznaczonym w art. 3. ust. 1. jest w toku, podlegają przepisom niniejszej ustawy, nie naruszając przepisów art. 3. ust. 2. Nie zastosowanie przepisów tej ustawy uważa się także wówczas za powód do rewizji, gdy Wyższy Urząd Ubezpieczeń ich jeszcze zastosować nie mógł.

Art. 5.

Od dnia 1 października 1923 r. począwszy wolno używać tylko nowych znaczków, wydanych na podstawie niniejszej ustawy. Stare już i nieratne znaczki składowe mogą być wymienione do 31 grudnia 1923 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. / § 1412/ na znaczki ważne przy obliczeniu wartości pieniężnej.

Art. 6.

Terminy do zamiany nieratnych znaczków ustanowione w dawniejszych ustawach upływają najpóźniej z dn. 31. grudnia 1923 r.

Art. 7.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, z mocą obowiązującą od 1. października 1923 r.

M a r s z a ł e k :

Uzasadnienie.

do ustawy w przedmiocie zmiany Ordynacji Ubezpieczeń.

Z powodu dewaluacji marki polskiej stało się konieczne potrzebnem zmienić część Ordynacji Ubezpieczeniowej, przede wszystkim zmienić granice zarobkowe, renty podstawowe, kwotę wzrostu, wkładki tygodniowe oraz wypłatę rent sierocych przedłużyć do 18 roku życia, uamiast dotychczas do 15 roku. Projekt jest tłumaczeniem części ustaw niemieckich w przedmiocie zmiany ustawy ubezpieczeniowej Rzeszy z dnia 13 lipca 1923 r. /R.G.BL. część I. nr. 59 str. 636/ i w przedmiocie zmiany Ordynacji Ubezpieczeń Rzeszy z dnia 19 lipca 1923 r. /R.G.BL. część I. nr. 62 str. 686/. Dlatego, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ma dokładnej statystyki na mocy której by wkładki mogły być obliczone, zaś wkładki pobierane w Niemczech nie mogą w Województwie Śląskiem jako podstawę służyć, ponieważ Sejm Śląski ustawą w przedmiocie zmiany Ordynacji Ubezpieczeń Rzeszy z dn. 31 stycznia 1923 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 14. poz. 94/ zmienił w § 1255 granicę do pobierania rent z 65 lat życia na 60 lat, obliczono wkładki o 20% wyższe jak w Niemczech i zaokrąglono je na pełne 100 marek wzwyż. Tak wysokie wkładki są potrzebne, gdyż w Województwie Śląskiem płaci się rentę od 60 roku życia, w Niemczech zaś od 65 roku życia. Zakład wypłaca renty od 60 roku życia już od 1 stycznia 1923 r., oprócz tego przewiduje projekt za sierpień i wrzesień dodatki do rent, zaś wkładki wyższe dopiero od 1 października 1923 r. Na to wszystko nie ma Zakład pokrycia.

Zmiana granicy do pobierania renty skieronej z 15 na 18 lat jest potrzebna, ponieważ sieroty są zwykle marniej odżywiane jak inne dzieci i z powodu tego albo wcale ich nikt do pracy lub nauki nie chce wiaść, albo też otrzymują mniej wartościową pracę, zarabiają mało i z powodu tego żywiciela sierot popadają jeszcze w większą nędzę.

Zmiany §§ 613, 1297, 395, 477 i 1458 są potrzebne, ponieważ się obecnie na fenigi ani marki nie liczy.

Zmiany niektórych paragrafów ulepsząją takowe np. § 1253 daje możliwość uzyskania renty za jeden rok wstecz, licząc od pierwszego tego miesiąca w którym wniosek wpłynął, dptąd otrzymać rok wstecz od tego dnia w którym wniosek wpłynął. Renta miesięczna została jeszcze na dni obliczana co kosztowało z powodu dzisiejszej pensji urzędniczych kilka-dziesiąt razy tyle i wyniosła wypłata renty za cały miesiąc.

Projekt został w porozumieniu się z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych opracowany.

SEJM ŚLĄSKI.

Druk Nr. 307.

Komisja Prawnicza.

dotyczy druku 243.

PC.

Sprawozdanie

z dyskusji nad wnioskiem posła Obrzuta i towarzyszy,
odbytej na posiedzeniu komisji prawniczej dnia 18
lipca 1923 r. dotycz. ustawy o rozbudowie miast.

Komisja prawnicza po referacie posła Obrzuta
nad wspomnianym powyżej wnioskiem uchwaliła przeka-
zać wniosek Radzie Wojewódzkiej z tem, by ta w naj-
krótszym czasie przedłożyła Sejmowi ustawę o rozbu-
dowie miast i budowie domów w tych gminach, gdzie
brak mieszkań daje się dotkliwie odczuwać.

Katowice,, dnia 2 października 1923 r.

Referent:

Przewodniczący:

/-/ Obrzut.

/-/ Mathea.

S p r a w o z d a n i e

z dyskusji nad wnioskiem nagłym p. Adamka i tow. w sprawie przeliczenia zarobków robotników i pracowników na podstawie parytetu złota, odbytej na posiedzeniu komisji prawniczej w dniu 18. VI. 1923 r.

Po referacie p. Obrzuta nad wnioskiem p. Adamka i tow. komisja prawnicza uchwaliła dyskusję nad wnioskiem odroczyć a to dlatego, że do Sejmu Warszawskiego wpłynął identyczny wniosek. Jeżeli Sejm Warszawski uchwali odpowiednią ustawę w myśl powyższego wniosku, to komisja prawnicza ponownie rozpatrzy powyższy wniosek i przedłoży Sejmowi Śląskiemu rezolucję w sprawie przeliczenia zarobków robotników i pracowników na podstawie parytetu złota.

Katowice, dnia 2 października 1923 r.

Referent: Przewodniczący komisji prawniczej:

/-/ Obrzut.

/-/ Liathea.

Załącznik 1 do druku Nr. 308.

Wniosek nagły
posłów Adamka, Biniszkiwicza i tow. z klubu P.P.S.
w sprawie przeliczenia zarobków robotników i pracowników
na podstawie parytetu złota.

Sejm Rzeczypospolitej uchwalił w zeszłym tygodniu rezolucję domagającą się od rządu przedłożenia wniosku, według którego płace robotników i pracowników umysłowych w przyszłości obliczane być winny na podstawie parytetu złota.

Wobec tego, że i na Górnym Śląsku istnieje ta sama potrzeba, gdyż i tu robotnicy i pracownicy w równej mierze, jak w całej Polsce są poszkodowani,

T y s o k i S e j m zechce uchwalić:

Ustawę mającą być uchwaloną w Sejmie Warszawskim o obliczaniu zarobków robotniczych i pracowników umysłowych na podstawie parytetu złota, rozciąga się także na Województwo Śląskie.

Wnioskodawcy:

Adamek,

Biniszkiwicz, Mokry, Mechej, Rumpfelt, Czajor, Kowoll,
Buchwald.

Wniosek nagły.

posła Szusćnika i towarzyszy w sprawie przedłożenia jednolitej ustawy dla Województwa Śląskiego w przedmiocie naprawy dróg powiatowych oraz utworzenia Wydziałów dróg powiatowych.

Stan obecny: Ustawodawstwo regulujące utrzymanie dróg powiatowych jest w części cieszyńskiej i górnośląskiej - Województwa różnorodne. Skład Wydziałów dróg powiatowych jest w części cieszyńskiej tymczasowy - komisaryczny, w części górnośląskiej zdokompletowany lub nieczynny. Środki materialne dla uposażenia Wydziałów dróg powiatowych są niewystarczające a stan dróg coraz to gorszy i przejmujący głęboką troskę całe obywatelstwo.

Nobce tego

S e j n Ś l ą s k i

wzywa Radę Wojewódzką do opracowania i przedłożenia w przeciągu jednego miesiąca ustawy jednolitej dla całego Województwa Śląskiego, któraby regulowała skład i środki materialne dla Wydziału dróg powiatowych, dążące do naprawy opłakanego stanu dróg w Województwie Śląskiem.

Katowice, dnia 3 października 1923 r.

Wnioskodawcy:

Szusćnik,

Pronobis, Obrzut, Cudziń, Węgrzyk, Mędlewski, Grajek.

Wniosek nagły

posła Szuścika i Towarzyszy w sprawie rozdziału podatków państwowych i wojewódzkich dla gmin politycznych, kościelnych i Wydziałów dróg powiatowych.

Stan faktyczny: Gminy polityczne, kościelne i Wydziały dróg powiatowych w Województwie Śląskiem nie posiadają dostatecznych środków na opędzanie bieżących wydatków, ponieważ Urzędy podatkowe w poszczególnych powiatach do dziś dnia nie otrzymały instrukcji /z wyjątkiem zaliczek od potentów/, w jaki sposób wpływy podatkowe mają być rozdzielone na Gminy polityczne, gminy kościelne i Wydziały dróg powiatowych.

Ponieważ stan powyższy tamuje pracę wymienionych instytucji samorządowych, jest wskazane, by rozdział wpływających podatków zarządzono czemp prędzej. W tym celu:

Sejm Śląski uchwała:

by Rada Wojewódzka bezzwłocznie przygotowała projekt wprowadzenia państwowej ustawy "o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych" z dnia 11 sierpnia 1923 r., Dz. Ust. p. 94, poz. 47. w obrębie Województwa Śląskiego i wniosła go w przeciągu miesiąca do Sejmu Śląskiego.

Katowice, dnia 3 października 1923 r.

/-/ J. Szuścik, Pronobis, Węgrzyk, Obrzut,
Gnóźdź, Mędlewski, Grajek.

W n i o s e k

posłów Machaja i towarzyszy w sprawie rozciągnięcia ustawy niemieckiej z dnia 19 lipca 1911 r. /R.G.Bl. Seite 509/.

Porządek ubezpieczeniowy Rzeszy /Reichsversicherungsordnung/ na cieszyńską część Województwa Śląskiego.

U z a s a d n i e n i e :

Od szeregu lat ludność robotnicza Śląska Cieszyńskiego domaga się ubezpieczenia na starość i na wypadek niezdolności do pracy. Projekty odnośnych ustaw byłego rządu austriackiego nie zdołały zostać zrealizowane z powodu wojny światowej. Jakkolwiek rząd polski, względnie Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej opracowuje projekt ustawy o powszechnym ubezpieczeniu, to jednak doświadczenie uczy, iż od projektu do wejścia w życie tak ważnej ustawy upływają lata całe. A tymczasem ludność utrzymująca się z pracy rąk swoich pozbawiona z powodu spadku waluty swoich krwawo zapracowanych groszy oszczędnościowych zrozpaczona patrzy w tę chwilę, w której z powodu utraty sił do pracy nie będzie mogła zapracować na swoje utrzymanie. Motem tego podpisant stawiają następujący wniosek:

Sejm wzywa Radę Wojewódzką, aby na mocy art. 7. i 23 Motu Ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. przedłożyła Sejmowi projekt ustawy rozciągający moc obowiązującą ustawy niemieckiej z dnia 19 lipca 1911 r. /R.G.Bl. strona 509./Reichsversicherungsordnung/ na część cieszyńską Województwa Śląskiego.

/-/ J. Machaj, Wlechuła, Borys, Rumpfelt, Czajor,

Mokry, Józef Adamek, J. Biniszkiewicz.

PC.

Wniosek komisji budżetowej.

W y s o k i S e j m

uchwalić raczy:

W celu zapoznania się z funkcjonowaniem wszystkich działów administracji śląskiej, Sejm Śląski poro-
kuje niniejszem z mocy §§: 49, 54 i 55 regulaminu
specjalną komisję "kontrolną" złożoną z sześciu posłów,
której należałoby wszelkie pełnomocnictwa przewidziano w
§ 55 regulaminu.

Komisja budżetowa uchwaliła wniosek powyższy
jednogłośnie dnia 3. października 1923 r.

Katowice, dnia 3 października 1923 r.

Komisja budżetowa:

Przewodniczący:

Sekretarz:

/-/ Dr. Rakowski.

/-/ Rybarz.

PC.

/dotyczy dr. Nr. 243 i 307/

Wniosek nagły

posła Grajka i tow. w sprawie uchwalenia odpowiednich kredytów na budowę domów w uzupełnieniu wniosku z 6.VI. 1923 r. posła Obrzuta i tow. wniesionego do Sejmu Śląskiego w sprawie budowy domów i przedłożenia przez Radę Wojewódzką odpowiedniej ustawy o rozbudowie miast.

Wysocki Sejm raczy uchwalić:

Ustawa

z dnia 1923 r.

w przedmiocie kredytu dla kooperatyw budowlanych na budowę domów mieszkalnych.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do otwarcia kredytu ze Skarbu Śląskiego oznaczoną w złotych polskich w wysokości 100 mil-jardów marek polskich dla kooperatyw budowlanych na budowę domów przeznaczonych na cele mieszkaniowe.

Art. 2.

Kredyty te będą udzielone w formie pożyczek ubezpieczonych hipotecznie, zaś wypłacane ratami w markach polskich według kursu złotego-polskiego w dniu wypłaty i spłacalne według kursu złotego-polskiego w ratach oznaczonych przez Radę Wojewódzką.

Art. 3.

Wykonanie tej ustawy poleca się Wojewodzie.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia a wygasa po trzech latach od jej ogłoszenia.

Uzasadnienie:

Katastrofalny brak mieszkań w Województwie Śląskiem da się uznać tylko przez budowę nowych domów. Wobec wielkiej drożyzny materiałów budowlanych niewielu ludzi może przy pomocy własnych kapitałów przystąpić do budowy domów mieszkalnych. Aby akeję budowlaną z miejsca ruszyć, niezbędną jest pomoc rządowa w formie pożyczki nisko - procentowej, zpiacanej w okresie czasu znaczniejszego, np. w przeciągu 20 lat. Na Śląsku powstają kooperatywy budowlane robotnicze, urzędnicze i inne. Te ze składek członków tworzą początkowy kapitał, za który zakupują grunta budowlane. Niestety na zakupienie materiałów budowlanych nie są w stanie przy dzisiejszej drożyznie zaoszczędzić. Konieczną jest przeto rzeczą, by Sejm Śląski udzielił takim kooperatywom pożyczki, wypłacanej ratami z postępem budowy, by te mogły dla swych członków jaknajwsześniej wybudować domy mieszkalne, które po spłaconiu długu staną się ich własnością.

Katowice, dnia 3 października 1923 r.

Wnioskodawcy:

Grajek,

Węgrzyk, Biniszkievicz, Gwóźdź, Mędlowski, Szusćik, Obrzut, Pronobis.

W n i o s e k n a g ł y

posła Janickiego i tow. w sprawie wypłacenia jednorazowej bezzwrotnej zapomogi w wysokości jednomiesięcznych poborów wszystkim pobierającym renty wojenne, powstańcze, inwalidztwa i na starość.

Uzasadnienie:

Wskutek szalejącej drożyzny i ciągłej dewaluacji marki polskiej ta część ludności, która żyje z rent i wsparć nie jest w stanie, zakupić zapasów zimowych, t.j. węgla i kartofli. Gdyby ci renciści nie otrzymali żadnego wsparcia najzwyczajnego zostaliby narażeni na wielką nędzę i głód.

Ażoby przeto choć w części złagodzić los tych biednych,

W y s o k i S e j m

raczy uchwalić następujący wniosek nagły:

"Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do wypłacenia jednorazowej bezzwrotnej zapomogi w wysokości jednomiesięcznych poborów wszystkim pobierającym renty wojenne, powstańcze, inwalidztwa i na starość".

Katowice, dnia 3 października 1923 r.

Wnioskodawcy:

Janicki,

Brzuska, Rybarz, Fojkis, Kempka, Onufkowska, Palarczyk,
Sobota, Szymkowiakówna, Dr. Rakowski.

Wniosek negły.

Wysoki Sejm

raczy uchwalić następującą rezolucję:

"Urządzenia szkół mniejszości, mające nastąpić w życie według Konwencji Genewskiej z dnia 1 września 1921 r., dotychczas jeszcze nie istnieją. Tysiące uczniów i uczennic pozostało od końca czerwca bez wszelkiej nauki szkolnej.

Wzywa się Pana Wojewodę, aby się o to wystarał, żeby uczniowie i uczennice, dla których stawiono wniosek na urządzenie szkół mniejszości, mogły aż do ostatecznego załatwienia tych wniosków otrzymać naukę szkolną w tej samej mierze jak przed wakacjami".

Uzasadnienie: Bez opieki w powyższym wniosku wymienionym kierunku zostaną naruszone najważniejsze prawa ro-
dziców, a młodzież zostanie wydana zaniedbaniu i nie-
sworności.

Katowice, dnia 3 października 1923 r.

Wnioskoдавcy:

Szczeponik,

Buchwald, Mayer, Koczmarczyk, Kowall, Reitzenstein, Sabass,
Schoppa, Janowski, Dr. Pant, Ulitz, Fuchs, Pawlas.

Wniosek nr 51 y.

Wysoki Sejm

raczy uchwalić następującą rezolucję:

"Urządzenia szkół mniejszości, mające nastąpić w życie według Konwencji Genewskiej z dnia 1 września 1919 r., dotychczas jeszcze nie istnieją. Tysiące uczniów i uczennic pozostało odłóżka ożerwa bez wszelkiej nauki szkolnej.

Wzywa się Pana Wojewodę, aby się o to wystarał, żeby dziewczęta i uczennice, dla których stawiono wniosek, aby urządzenie szkół mniejszości, mogły aż do ostatecznego załatwienia tych wniosków otrzymać naukę szkolną w tej samej mierze jak przed wakacjami.

Uzasadnienie: ... Bez opieki w powyższym wniosku wymienionym kierunkiem zabiegów, naruszone najważniejsze prawa rodziców, a mianowicie zostanie wydana zaniechaniu i nieśworności.

Katowice, dnia 3 października 1923 r.

Wnioskodawcy:

Szczeponik,

Buchwald, Mayer, Kaczmarek, Nowell, Reitzenstein, Sabass,
Schoppa, Jenkowski, Dr. Pant, Ulitz, Fuchs, Pawlas.

Sprawozdanie

z dyskusji nad wnioskiem Klubu niemieckiego w sprawie likwidacji niemieckiego gimnazjum w Cieszynie, odbytej na posiedzeniu sejmowej komisji szkolnej w dniu 27 września 1923 r. pod przewodnictwem posła Ks. Brzuski, przy współudziale posłów: Wiechuły, Obrzuta, Dra Panta, Szuścika, Wlitzki i przedstawicieli W.O.P. Dr. Farnika i Pokysa, a nadto prawnika p. Dominika Maciejewskiego.

Z porządku dziennego w sprawie wniosku klubu niemieckiego w sprawie likwidacji gimnazjum w Cieszynie referuje poseł Obrzut. Wywody jego streszczają się następująco:

Rada Wojewódzka postanowiła likwidację tego zakładu dla niedostatecznej ilości uczniów, którzy są obywatelami państwa polskiego, dla braku pomieszczenia uczniów i klas gimnazjum polskiego, oraz z powodu pewnych faktów ze strony uczniów, które świadczą o tem, że młodzież ulega wpływom dla państwa niepożądanym. Referent kończąc referat, stawia wniosek, który brzmi:

"Komisja szkolna przyjmuje zarządzenie Rady Wojewódzkiej do wiadomości i przechodzi nad wnioskiem klubu niemieckiego do porządku dziennego".

W dyskusji nad referatem zabrał głos poseł Dr. Pant. Uważa on sprawę gim. Niem. za sprawę nieprzesadzoną, motywując tem, że Rada Wojewódzka tą sprawą ponownie się zajmowała. W zasadzie godzi się na to, by zamknięto pierwszą klasę, lecz zamknięcie wyższych klas uważa za surowe. Chodzi szczególnie o uczniów biednych, którym będzie trudno utrzymać się w Bielsku, celem konczenia gimnazjum. Uczniowie choć koszt utrzymania sami pokrywają. Przemówienie kończy wnioskiem, w którym godzi się na likwidację, poczynając od pierwszej klasy i żąda cofnięcia zarządzenia Rady Wojewódzkiej, dotyczącego się wyższych klas.

Przewodniczący w odpowiedzi na wywody Dr. Panta podkreśla, że komisja szkolna nie może zarządzenia Rady Wojewódzkiej odwołać ze względu na własny autorytet, jakoteż nie może brać od uczniów darów na utrzymanie wyższych klas gimnazjum niemieckiego ze względu na godność Województwa. Zaznacza, że uczniom nie dźwieje się żadna krzywda, bo czeszy studenci znaleźli pomieszczenie po czeskiej stronie a reszta została przyjęta do gimnazjum niem. w Bielsku, a uczniom ubogim można udzielić stypendjów, czem zupełnie zadowolili się interesowaną ludność niemiecką. Uczniowie starsi mogą również do zakładów w Bielsku dojeżdżać, gdyż mają dogodny pociąg. Z przykrością zaznaczyć należy, że niektórzy uczniowie niemieckiego gimnazjum w Cieszynie nie są bez zarzutu w stosunku do państwa. Kończąc wywody przewodniczący polecił wniosek referenta, jako zupełnie słuszny do uchwalenia. Na żądanie posła Wiechuły, referent Obrzut przedstawił cyfrowo ilość uczniów, rzekomo dotkniętych likwidacją gimnazjum w Cieszynie. Liczba ta okazała się bardzo nikłą.

Następnie naczelnik W.O.P. Dr. Farnik wyjaśnił rozporządzenie Rady Wojewódzkiej, zaznaczając, że likwidacja zbędnych zakładów niemieckich odbywa się stopniowo już właściwie od roku 1919/20. Antypaństwowe wpływy z Czechosłowacji na młodzież niem. gimnazjum niemieckiego w Cieszynie z powodu bliskości granic przyspieszyły likwidację. Konieczne rozporządzenie nie da się absolutnie wobec już poczynionych zarządzeń wydanych przez W.O.P. cofnąć. — Po przedstawieniu wreszcie przez p. Dra Farnika karygodnego faktu należenie młodzieży niemieckiego gimnazjum do zakazanych towarzystw zagranicznych, za który jeden z abiturjentów został aresztowany, przewodniczący, uzupełniwszy jeszcze wywody poprzednich mówców, przedłożył wniosek referenta Obrzuta do uchwalenia.

Wniosek przeszedł większością głosów posłów C. Z. L. i N. F. R. Niemcy głosowali przeciw. Socjalista polski wstrzymał się od głosowania.

T r e ś ć w n i o s k u :

Sejmowa komisja szkolna przyjmuje zarządzenie Rady Wojewódzkiej dotyczące się likwidacji niemieckiego gimnazjum w Cieszynie do wiadomości i przechodzi nad wnioskiem klubu niemieckiego, wniesionego do Sejmu Śląskiego pod datą 27 czerwca 1923 r., do porządku dziennego.

Referent:

Przewodniczący komisji szkolnej:

/-/ Obrzut Franciszek.

/-/ Ks. Eug. Brzuka.

S E J N Ś L Ą S K I.

Komisja Budżetowa.

PC.

Druk Nr. 317.

/dotyczy druku nr. 229/.

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej w sprawie petycji 'Śląskiej Spółki
Mleczarskiej o zapomogę.

Komisja budżetowa po ponownym rozpatrzeniu petycji
postrzyna uchwale komisji budżetowej z dnia 8 czerwca
1923 r. Uchwała brzmi, że udziela się Śląskiej Spółce
Mleczarskiej kredyt na wypłaconą sumę do 8 czerwca 1923 r.
Dalszych pożyczek się nie udziela.

Katowice, dnia 9 października 1923 r.

Sprawozdawca:

/-/ Rumpfelt.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w sprawie petycji Śląskiej Spółki Mleczarskiej o zapomogę.

§ 1.

Upoważnia się Radę Wojewódzką do udzielenia Śląskiej
Spółce Mleczarskiej kredytu wypłaconego po części jako od -
szkodowanie za frachty przez Wydział Aprowizacyjny niwy -
żej jak 30 miljonów marek niemieckich.

Z kwoty tej potrąca się sumę wypłaconą 'Śląskiej Spół -
ce Mleczarskiej przez Wydział Aprowizacyjny do 8 czerwca
1923 r.

Opłocentowanie kredytu wynosi 6 %. Warunki zapewnienia
i spłaty pożyczki ustali Wojewoda.

§ 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 3.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie.

Marszałek.

S p r a w o z d a n i e

komisji socjalnej z posiedzenia z dnia 9 bm.

w sprawie zmiany Ordynacji Ubezpieczeniowej

/druk nr. 306/.

Komisja socjalna zwraca się do Sejmu z prośbą o traktowanie niniejszego sprawozdania, jako wniosku nagłego i poleca Wysokiemu Sejmowi przyjęcie projektu ustawy z następującymi poprawkami:

a/ do art. 1. nr. 5. i nr. 13.

po 2/ "dzieci przyjęte za własne", wstawia się w nawiasach słowo "przysposobione".

b/ do art. 1. nr. 24.

w zdaniu pierwszym na samym końcu wstawia się zamiast słowa "rentę" słowo "rentą", a w zdaniu drugim na samym końcu zamiast "kwotę" "kwotą".

c/ do art. 1. nr. 26.

Zamiast "wydziału" użytego dwukrotnie w przepisie § 1351 wstawia się słowo "Rady Administracyjnej".

d/ do art. 1. nr. 29.

w ustępie 3. § 1411 dodaje się po słowo: "w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych", przecinek i słowo "w placówkach kontroli lub miejscach sprzedaży.

e/ do art. 1. nr. 35.

Zmienia się brzmienie tego postanowienia, w ten sposób, że zamiast "ust. 3" wstawia się "Ust. 2".

f/ do art. 2.

w ustępie drugim dodaje się na samym końcu po słowo "składki" słowa " oraz zaokrągla kwoty wymienione w art. 1. nr. 15. i 36."

/-/ P r o n o b i s , sekretarz.

Śląska Rada Wojewódzka
L: KW. 796.

/dotyczy druku nr.78/

Katowice, dnia 8 października 1923 r.

Dotyczy: Projekt ustawy w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 30.1.1923 Dz.U.Śl. Nr. 8 poz. 53 o karach pieniężnych w Ordynacji Ubezpieczeniowej i Ustawie Ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 30.1.1923 Dz.Ust.Śl.Nr. 8 poz. 53 o karach pieniężnych w Ordynacji Ubezpieczeniowej i Ustawie Ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 5 października 1923 w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

/-/ Schultis.

P r o j e k t

ustawy z dnia 1923 r.:
w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 30.1.1923 r. Dz.Ust. Śl. Nr. 8 poz. 53 o karach pieniężnych w Ordynacji Ubezpieczeniowej i w Ustawie ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych.

Art. 1.

Ustawę z dnia 30. stycznia 1923 Dz.Ust.Śl. Nr. 8 poz. 53 o karach pieniężnych w Ordynacji Ubezpieczeniowej i w Ustawie Ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych zmienia się jak następuje:

W art. 2 ustępie 1 zastępuje się słowo: "stokrotnie" słowem: "dziesięć tysięcykrotnie".

W art. 2 zastępuje się słowo: "trzydzieści tysięcy" słowem: "trzy miliony".

Art. 2.

Wszystkie ustawą tą uregulowane kory pieniężne rozumie się w markach polskich.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

Druk nr. 319, str. 2.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uzasadnienie: Przewidziane w ustawie z dnia 30. stycznia 1923 kwoty maksymalne dla kar pieniężnych są obecnie z powodu dewaluacji niewystarczające i nie odpowiadają celowi w jakim ustanowione zostały.

PC.

W n i o s e k

komisji budżetowej w sprawie kompetencji Sejmu Śląskiego do uchwalania wydatków /druk nr. 300/ uchwalony na posiedzeniu dnia 25 września 1923 r.

Komisja budżetowa proponuje Wysokiemu Sejmowi wybranie specjalnej delegacji /złożonej z czterech posłów, po jednym z każdego klubu sejmowego/ i udzielenie tejże mandatu do wyjaśniania sporów kompetencyjnych w drodze bezpośredniego porozumienia się z władzami centralnymi.

Katowice, dnia 14 października 1923 r.

sekretarz:

/-/ Bybarsz.

prezes:

/-/ Dr. Rakowski.

Komisja budżetowa.

/dotyczy druku Nr. 280/.

PC.

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej w sprawie petycji związku urzędników państwowych i samorządowych o subwencję i kredyt dla magistratu miasta Pszczyny na założenie liceum żeńskiego
/druk Nr. 280/.

Związek urzędników państwowych, samorządowych i komunalnych, jako też magistrat miasta Pszczyny zabiegają o sprawę założenia w Pszczynie liceum żeńskiego. Potrzeba takiej szkoły istnieje. Komisja szkolna w dniu 10 lipca r.b. uchwala swoją popiera petycję i stawia wniosek o założenie w Pszczynie komunalnego liceum żeńskiego i żądała na to kredytów.

Magistrat sam zgodził się na pokrycie 20 % kosztów utrzymania, na pokrycie reszty prosi o subwencję. Miasto daje gwarancję do pomieszczenia liceum.

Komisja budżetowa rozpatrując tę sprawę w lipcu postanowiła zasięgnąć opinii władz wojewódzkich, planów itd. Opinia ta nadeszła do komisji budżetowej dnia 5 października r.b. Chodzi o typ liceum żeńskiego zorganizowanego na podstawie obowiązujących przepisów na Śląsku. Według podanego przez władze planu liceum to może obejmować naukę gospodarstwa domowego i klasy różnych typów szkół jak gimnazjum, seminarjum i szkoły realnej.

Komisja budżetowa, popierając wniosek komisji szkolnej o założenie w Pszczynie komunalnego liceum żeńskiego, wnosi jednogłośnie uchwałę do Sejmu o przyznaniu p. Wojewódzie na ten cel potrzebnych kredytów, a mianowicie o przyznaniu magistratowi miasta Pszczyny

- 1/ subwencji w wysokości 400.000.000 mkp.
- 2/ pożyczki w wysokości 400.000.000 mkp. przeliczonej na paritet złota, z tem, że warunki udzielenia pożyczki, jej oprocentowania, które nieśmia przekraczać $3\frac{1}{2}\%$ w stosunku rocznym, terminu zwrotu pożyczki, ustali Rada Wojewódzka.

Komisja budżetowa proponuje przyjęcie następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w przedmiocie subwencji i pożyczki dla miasta Pszczyny na pokrycie wydatków połączonych z otwarciem komunalnego polskiego liceum żeńskiego.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do wypłacenia ze Skarbu Śląskiego 400.000.000 /czterysta milionów/ marek polskich tytułem subwencji i 400.000.000 /czterysta milionów/ marek polskich tytułem pożyczki, opartej na parytecie złota magistratowi miasta Pszczyny na wydatki połączone z otwarciem komunalnego polskiego liceum żeńskiego w Pszczynie.

Art. 2.

Dalsze warunki dotyczące pożyczki, która musi być zabezpieczoną na majątku wierzyciela, jak terminu zwrotu, oprocentowania, które nie może przekraczać, $3 \frac{1}{2} \%$ /trzy i pół/ w stosunku rocznym, ustali Rada Wojewódzka.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie.

Sprawozdawca komisji budżetowej:

/-/ Edward Rybarz.

WM.

Komisja budżetowa.

S p r a w o z d a n i e.

Komisji budżetowej w sprawie wniosku p. Janickiego i tow.
w przedmiocie wypłacania jednorazowej bezzwrotnej zapomogi w wyso-
kości jednomiesięcznych pobołów wszystkim pobierającym renty wojenne
powstańcze, inwalidztwa, i na starość. / Druk nr. 314/

Komisja budżetowa w uznaniu motywów i uzasadnienia wniosku
w zasadzie przychyliła się do przyznania p. Wojewodzie kredytu na odnoś-
ny cel, wnosi jednakże poprawkę do wniosku, a mianowicie,

że zapomogi mają być wypłacone jeszcze w październiku,
że wysokość zapomóg regulują pobory październikowe, wreszcie
że tylko najgorzej sytuowanym rencistom zapomogi mają być
przyznane - " tym mianowicie, którym władze przyznały do-
datki drożyzniane".

Pod względem formalnym komisja budżetowa proponuje zała-
twienie sprawy wniosku, nie przez ustawę, lecz w drodze uchwały
sejmowej.

W y s o k i S e j m

raczy uchwalić:

"Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do wypłacenia w paź-
dzierniku 1923r. jednorazowej bezzwrotnej zapomogi w
wysokości jednomiesięcznych październikowych pobołów
wszystkim pobierającym renty wojenne, powstańcze, inwa-
lidztwa i na starość" tym mianowicie, którym władze
przyznały dodatki drożyzniane.

Katowice, dnia 12 października 1923 r.

Sprawozdawca komisji budżetowej:

/-/ Edward Rybarz.

P o p r a w k a

do wniosku komisji budżetowej w sprawie udziolenia zapomogi wszystkim pobierającym renty wojskowe, powstańcze, inwalidzkie i no sterocść.

W y s o k i S o j m raczy uchwalić:

Upowaznia się Wojewodę Śląskiego do podniesienia począwszy od dnia 1. października 1923 r. krędorazowych poborów niżej wymienionem kategoryo 40 %

a/ inwalidom wojennem i.t.d. którzy pobierają dodatek drożyznianny na podstawie rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 3.10-1922 r.Dz.U.Sl. nr.28/uz.107

b/ osobom pobierającym z ubezpieczenia inwalidzkiego i funkcjonariuszy prywatnych, którzy pobierają dodatek drożyznianny na podstawie ustawy z dnia 7.12. 1921 r. R.G.Bl. str.1533.

c/ osobom pobierającym dodatek w ubezpieczeniu od wypadków w myśl ustawy o nowem uregulowaniu dodatków ubezpieczeniowych od wypadków z dnia 28.12.1921 R.G.Bl.str.7 r.1922.

Katowice, dnia 17. X..... 1923 r.

/-/ Obrzut, Grajek, Gwózdź, Sikora

/-/ Węgrzyk, Mędlewski.

Komisja Socjalna

Załącznik nr. 2
do druku 322/314

Uchwała

komisji socjalnej,

z dnia 13. bm. w sprawie jednorazowej zapomogi w wysokości 100 %
renciściom.

Komisja socjalna uchwala, iż należy wypłacić jednorazową
100 % zapomogę,

- a/ inwalidom wojennym itd., którzy pobierają dodatek dro-
ż żniany na podstawie rozporządzenia Wojewody Śląskie-
go z dnia 3. 10. 1922 r. Dz.Ust. Śl. skich Pr. 20, poz.
107,
- b/ osobom pobierającym rentę z ubezpieczenia inwalidzie-
go i funkcjonariuszy prywatnych, które pobierają doda-
tek droż żniany na podstawie ustawy z dnia 7. 12. 1921r.
/P.C.BI. str. 1533./,
- c/ osobom, pobierającym dodatek z ubezpieczenia od wypad-
ków w myśl ustawy o nowem uregulowaniu dodatków ubez-
pieczeń od wypadków z dnia 28. 12. 1921 r. /P.C.BI. str.
7, 1922 r./

Za podstawę do wypłaty mają służyć pobory listopadowe.

/-/ P r o n o b i s .

S e j m Ś l ą s k i

SP.

Załącznik nr. 4.
do druku 322, 314.

D o d a t e k

do uchwały komisji budżetowej odnośnie do
druku - 322 - 314.

Proporcjonalnie do ludności, wypłaci p. Wojewoda odpowiednią kwotę starostom, względnie gminom na Śląsku Cieszyńskim, jako dotrąźny zasiłek dla niezamożnej ludności nie pobierającej rent na starość.

/-/ J. K a c h e j , F. R u m p f e l t ,
M o k r y , B o r y s , W i e c h u ł a , C z a j o r ,
K o w o ł a .

S e j m Ś l ą s k i

SP.

Załącznik nr. 3.
do druku 322, 314.

Komisja socjalna.

R e z o l u c j a

komisji socjalnej, wzywającą Wojewodę Śląskiego, by założył fundusz dyspozycyjny i wypłacał z niego począwszy od dnia 1 listopada 1923 r. co miesiąc wsparcia dla:

- a/ inwalidów od wypadków, którzy pobierali rentę od niemieckich władz wykonawczych,
- b/ dla weteranów z wojen 1864, 1866 i 1870/71, którzy wskutek zaniechania zgłoszenia w należytych czasie swych roszczeń o rentę na podstawie aktu łaski byłego cesarza niemieckiego z dnia 24. 8. 1884, obecnie żadnej renty nie pobierają.

Katowice, dnia 13 października 1923 r.

/-/ p r o n o b i s .

Komisja Socjalna.

PC.

S p r a w o z d a n i e

z posiedzenia komisji sejmowej z dnia 9 października rb. w sprawie zmiany Ordynacji Ubezpieczeniowej /druk Nr. 306/.

Komisja socjalna po rozpatrzeniu projektu ustawy w przedmiocie zmiany ordynacji ubezpieczeniowej /druk Nr. 306/ poleca Wysokiemu Sejmowi przyjęcie tegoż z następującymi poprawkami:

- a/ Do art. 1. nr. 5. i nr. 13.
po 2/ "dzieci przyjęte za własne", wstawia się w nawiasach słowo "przysposobione".
- b/ Do art. 1. nr. 24.
W zdaniu pierwszym na samym końcu wstawia się zamiast słowa "rentę" słowo "rentą" a w zdaniu drugim na samym końcu zamiast "krotą", "kwotą". W tymże zdaniu skreśla się także zbędne słowo "podwyżkę".
Nr. 24 brzmiałby wówczas: § 1317 otrzymuje następujące brzmienie:
"Zakład Ubezpieczeń Społecznych może uprawnionego obco-
krajowca, który zazwyczaj przebywa za granicą, spłacić
jego skapitalizowaną rentą. Jeżeli obcokrajowiec ma
prawo do podwyżki renty, to tę podwyżkę uwzględnia się
przy obliczaniu wartości kapitału najwyższej trzykrotną
jej kwotą. Wojewoda wydaje bliższe przepisy".
- c/ Do art. 1. nr. 26.
Zamiast "Wydziału" użytego dwukrotnie w przepisie § 1351
wstawia się słowo "Rady Administracyjnej".
Nr. 26 brzmiałby wówczas: § 1351 otrzymuje następujący ustęp
4:
"Członkowie Rady Administracyjnej i ich zastępcy nie mogą
należać do zarządu; jeżeli zostaną wybrani do zarządu, to
ustępują z Rady Administracyjnej z tą chwilą, z którą
powołano ich rzeczywiście do wykonywania urzędu w za-
rządzie".
- d/ Do art. 1. nr. 29.
W ustępie 3. § 1411 dodaje się po słowie "w Zakładzie Ubez-
pieczeń Społecznych", przecinok i słowo "w placówkach kon-
troli lub miejscach sprzedaży".
Ustęp 3. brzmiałby wówczas:
"Nieważne znaczki można wciągnąć trzech miesięcy po upły-
wie ważności zmienić w Zakładzie Ubezpieczeń Społecz-
nych, w placówkach kontroli lub miejscach sprzedaży".
- e/ Do art. 1. nr. 35.
Zmienia się brzmienie tego postanowienia w ten sposób, że
zamiast "ust. 3" wstawia się "ustęp 2".
Nr. 35. brzmiałby wówczas: W § 1462 ustęp 2. uchyla się.

f/ Do art. 2.

W ustępie drugim dodaje się na samym końcu po słowie "składki" przódnek i słowa "oraz zaokrąglać kwoty wymienione w art. 1. nr. 15 i 36".
Ustęp ten brzmiałby wówczas:

"W razie zmiany stosunków gospodarczych może Wojewoda za zgodą Rady Wojewódzkiej zmienić dodatki doczyniane i składki, oraz zaokrąglać kwoty wymienione w art. 1. nr. 15 i 36".

Katowice, dnia 10 października 1923 r.

/-/ Pronobis, referent.

S e j m ś l ą s k i.

WM.

D r u k nr. 324.

dot. dr. 304.

S p r a w o z d a n i e

Komisji socjalnej w przedmiocie zmiany ustawy
o zarządzeniach nadzwyczajnych dla wsparcia osób
pobierających rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego
i funkcjonariuszy prywatnych.

Komisja socjalna na posiedzeniu dnia 13.bm.
uchwaliła jednogłośnie przyjąć projekt ustawy i
przedstawić go Wysokiemu Sejmowi w celu uchwalenia.

Katowice, dnia 13. X. 1923r.

/-/ P r o n o b i s, sprawozdanie.

Sejm Śląski

SP.

Druk 325.

Katowice, dnia 12 października 23.

Województwo Śląskie

Licz. rez: 393/17 d.

**Dotyczy: Sprzedaż realności
przy ul. Pocztowej 11.**

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u .

Wskutek powziętej przez Sejm Śląski w dniu 18. stycznia 1923 r. rezolucji dotyczącej zakupu realności na pomieszczenie Wojewódzkiego Zakładu Kredytowego, zakupił Urząd Wojewódzki realność przy ul. Pocztowej L.11.

O kupno wyżej wspomnianej realności ubiega się obecnie Inspektorat Poczty i Telegrafów w Katowicach.

Przesyłając w załączeniu odpis pisma Inspektoratu Poczty i Telegrafów, celem powzięcia przez Sejm Śląski stosownie do punktu 16.art. 4. Statutu organicznego Województwa Śląskiego, jednośnej decyzji mam zaszczyt nadmienić, że z uwagi na to, iż porośnięcie do życia na wstępie omawianej instytucji kredytowej na razie jest nieaktualne, prośbę Inspektoratu Poczty i Telegrafów popieram.

O powiadomienie mnie o jednośnej decyzji Sejmu Śląskiego w powyższej sprawie upraszam.

W o j e w o d a :

/-/ S c h u l t i s .

Sejm Śląski

C d p i s .

Załącznik do druku 325.

SP.

Inspektorat Poczt i Telegrafów

L. dz. I/3/30304/23.

Katowice, dnia 5. X. 1923 r.

Do

Województwa Śląskiego

w Katowicach.

Korporacja kupców i przemysłowców w Katowicach zażądała od Inspektoratu Poczt i Telegrafów dopuszczenia swych członków do osobistej interwencji przy oclewnianiu pakietów zagranicznych zgodnie z obowiązującymi dotychczas przepisami pocztowo - celnymi.

Do niedawna oclewnianie i osobista interwencja sfer kupieckich odbywały się w budynku kolejowym, w którym mieści się obecnie konsum kolejowy.

Z chwilą oddania odnośnych ubikacji zarządowi kolejowemu oclewnianiu przesyłek przeniesiono do głównego gmachu urzędu pocztowego, przyczem zastanowiono osobistą interwencję przy oclewnianiu z uwagi na brak pomieszczenia.

Obecnie - jak już wspomniano - sfery kupieckie i przemysłowe dopominają się przywrócenia interwencji, grożąc odpowiednimi krokami u władz kompetentnych. Kwestja ta zatem stała Inspektorat Poczt i Telegrafów w bardzo kłopotliwe położenie, jeżeli się zważy że żądania kupców mają prawne podstawy, z drugiej zaś strony, że wynajęcie na cele pocztowo - celne odpowiedniego lokalu napotyka na nieprzezwyciężone trudności.

Choć jednak pójdź na rękę interesowanym i kwestję pomyślnie rozstrzygnąć, Inspektorat zamierza w ostateczności w porozumieniu z Ministerstwem Poczt i Telegrafów zakupić odpowiedni budynek dla oddziału celnego.

Dla celów pocztowo - celnych nadaje się najlepiej budynek przy ulicy Pocztowej stanowiący - o ile wiadomo - własność Województwa Śląskiego, a sąsiadujący z gmachem Urzędu pocztowego w Katowicach.

Tobac tego Inspektorat Poczt i Telegrafów zwraca się z uprzejmym zapytaniem, czy Województwo nie byłoby skłonne w zasadzie na odsprzedaż wspomnianego budynku resortowi pocztowemu ewentualnie za jaką, kwotę.

W wypadku twierdzącym Inspektorat zwróciłby się do Ministerstwa Poczt i Telegrafów, celem wdrożenia dalszych w tej sprawie pertraktacji.

Sprawę niniejszą zechce traktować Województwo, jako bardzo pilną.

Kierownik Inspektoratu

wz. podp. nieczytelny.

SEJN ŚLĄSKI.

Komisja Budżetowa.

PC.

Druk Nr . 326.

Wniosek nagły komisji budżetowej.

W y s o k i S e j m uchwalić raczy:

Upoważnić się Wojewodę do wypłacenia ze Skarbu Śląskiego do dyspozycji Rządu Centralnego sumę jednego miliona marek polskich na rzecz rodzin pozostałych po zabitych i okaleczonych wskutek eksplozji w Cyfardeli w Warszawie.

Uzasadnienie.

Nagłość wniosku unotywowana jest przez nędzę rodzin, pozostałych po oficerach, które zginęły po żołniersku na posterunku.

Katowice, dnia 17 października 1923 r.

Komisja Budżetowa:

sekretarz :

/-/ Rybarz.

przewodniczący:

/-/Dr. Rakowski.

W n i o s e k n a g ł y

posła Grajka i towarzyszy w sprawie jednoroczowej zapomogi w kwocie jednego miljarда marek dla ofiar katastrofy na kopalni R E D E N.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

" Upoważnia się Wojewodę do wypłacenia ze Skarbu Śląskiego jednego miljarда marek polskich dla wdów i sierot po zabitych górnikach w czasie katastrofy na kopalni R E D E N."

U z a s a d n i e n i e .

Katastrofa na kopalni "REDEH" pozbawiła życia przeszło 40 górników, których rodziny znalazły się z braku swoich żywicieli w skrajnej nędzy. Pomoc dla tych nieszczęśliwych jest konieczną. Sejm Śląski, uchwalając miliard marek dla tych nieszczęśliwych wdów i sierot, otrze chociaż w części zły tych ofiar, które wskutek strasznego wypadku popadły w przykre położenie.

/-/ Grajek, Sikora, Obrzut, Pronobis, Gwóźdź

/-/ Szućcik, Węgrzyk, Mędlewski.

PC.

Wniosek nagły

posłów Machaja i tow. w sprawie wypadków strejkowych na Górnym Śląsku w ciągu ostatniego tygodnia.

Uzasadnienie: Od szeregu miesięcy Główny Wydział dla ustalenia płac robotniczych w Katowicach nie doszedł do porozumienia w sprawach podwyżki płac robotników zatrudnionych w przemyśle górnośląskim. O wysokości płac zarobkowych decydować musiał sąd rozjemczy, składający się z równej liczby pracodawców i zatrudnionych. Wobec takiego składu sądu rozjemczego nie przychodzi nigdy do obopólnej zgody lub uchwały większości a ostateczną decyzję w sprawach zarobkowych przypada wyłącznie przewodniczącemu komisji rozjemczej, którego funkcję spełniał dotychczas nadradca górniczy p. Hoakowski.

Wyroki p. prezesa sądu rozjemczego nie uwzględniały nigdy słusznym żądań klasy pracującej, co spowodowało robotników do wstąpienia do strejku przy ostatnich pertraktacjach zarobkowych. Jakkolwiek strejk miał nieć tylko charakter demonstracyjny, to jednak robotnicy, nauczeni doświadczeniem, nie dowierzając pp. pracodawcom, nie przystępowali odrazu do pracy.

Ciężkie położenie robotników wyzyskały żywioły antypaństwowe i antyspołeczne z prawej i lewej strony, prowadząc nas na bagnety policji, usiłowały przytem dopiąć swoich celów politycznych.

Policja i wojsko zachowały się, jak zawsze, brutalnie wobec demonstrujących wygłodzonych mas robotniczych, o czem świadczą liczne pokałeczenie kobiet i dzieci przez policję i wojsko. Traktowanie ludzi końmi policji w bramach domów i w poczekalniach dworca jest dowodem bezprzykładnego barbarzyństwa w dziejach naszej młodej państwowości z strony policji.

Warcholstwo z prawej strony osiągnęło ustąpienie Wojewody Śląskiego p. Szultisa, lewa zaś strona warcholów osiągnęła to, że klasę robotniczą pogrążono w większą jeszcze niż dotychczas nędzę.

Ponieważ tego rodzaju wypadki, których zarodek tkwi w nieograniczonej i licznym nieskrępowanej chęci zysku kapitalistów, wstrząsają całym życiem społecznym i dają różnym ciemnym indywidualnym sposobność do podcinania naszego niezależnego bytu państwowego z jednej i narażają robotników na niepowetowane straty z drugiej strony, podpisani stawiają wniosek:

Wzywa się Pana Wojewodę:

1. do poczynienia kroków potrzebnych do poskromienia kapitalistów śląskich, aby oni swoim zachowaniem nie prowokowali i nie doprowadzali do ostateczności klasy robotniczej, i czy jest skłonny przedłożyć Sejmowi Śląskiemu odpowiednie projekty ustaw, mające na celu zapobieganie podobnym wydarzeniom jakich świadkiem było, w ostatnich czasach Wojenództwo Śląskie.

2. Aby położył raz na zawsze kres zbrodniom popełnionym przez policję na bezbronnej ludności.
3. do poczynienia kroków, aby ludności Województwa Śląskiego dostarczyć w potrzebnych ilościach do życia i zaopatrzyć w węgiel na zimę, bez czego utrzymanie pokoju publicznego nie jest do pomyślenia.

Katowice, dnia 18 października 1923 r.

Wnoszący:

Heckel,

Rampfelt, Molry, Wiechuła, Kowall, Borys,
Czajca, Buchwald.

Sprawaozdanie komisji budżetowej.
- - - - -

Komisja budżetowa rozpatrywała w dniu 19.X. 1923 r. wniosek Rady Wojewódzkiej w sprawie projektu ustawy w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 14 lutego 1327 /Dz. U. i rpzp. nr. 16/ o należytościach za oględziny zwłok.

Komisja budżetowa uchwaliła projekt Rady Wojewódzkiej z tem, że do § 1. ustawy przyłącza się następujące zdanie: "Upoważnia się p. Wojewodę do podnoszenia stawek w miarę spadku marki polskiej.

Referent poseł:

/-/ R u m p f e l t .

Sprawozdanie komisji budżetowej

w sprawie projektu ustawy w przedmiocie założenia
szkoły budowlanej w Katowicach.

W dniu 19.X. 1923 r. komisja budżetowa ponownie
rozpatrywała wniosek Rady Wojewódzkiej w sprawie projektu
ustawy w przedmiocie założenia szkoły budowlanej w Katowicach.
Komisja jednogłośnie podjęła następującą uchwałę:

"W sprawie uruchomienia szkoły budowlanej z budynku
szkoły Kleista Komisja budżetowa odrzuca wniosek
Rady Wojewódzkiej w tej formie.

Natomiast proponuje Magistratowi miasta Katowic
gmach ten odrestaurować i przeznaczyć na szkołę
powszechną. Zaś o ewentualne kredyty zwrócić się
do Rady Wojewódzkiej,"

Referent:

/-/ poseł R u m p f e l t .

Sprawozdanie Komisji Szkolnej
w sprawie prośby Komitetu wykonawczego dla otwarcia
średniej szkoły w Szarleju.

Komisja szkolna na posiedzeniu dnia 17.b.m. rozpatrywała podanie o otwarciu państwowego gimnazjum w Szarleju. Referent ks. Brzuska postawił wniosek o wydelegowanie na miejsce przedstawiciela Komisji Szkolnej i W.O.P. celem zbadania budynku, który oferuje gmina oraz wniosek, by przed dalszą dyskusją zażądano od Szarleja i gmin okolicznych oficjalnego oświadczenia^{się}/co do świadczeń na rzecz szkoły, które gminy interesowane chcą wziąć na siebie. - Wniosek ks. Brzuski upadł - wskutek tego mniejszość komisji szkolnej zwraca się do Sejmu o uchwalenie następującej rezolucji:

Sejm Śląski wzywa komisję szkolną do zajęcia się prośbą Szarleja o założenie gimnazjum i upoważnia ją do wysłania^{na miejsce}/swoich reprezentantów razem z przedstawicielami W. O. P. Sejm wzywa kancelarię Sejmową o zwrócenie się do Szarleja i gmin interesowanych do przedłożenia oficjalnych uchwał w sprawie ciężarów na rzecz szkoły, która zostanie ewentualnie powołania do życia.

Katowice, dnia 19. października 1923 r.

/-/ Ks. Eug. Brzuska

prezes.

Śląska Rada Wojewódzka
L: RW. 813/10.

Dotyczy: Projekt ustawy w przedmio-
cie ochrony lokatorów i projekt usta-
wy mieszkaniowej.

Katowice, dnia 19 paźdz. 1923 r.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu ,/. przesyła Rada Wojewódzka pro-
jekt ustawy w przedmiocie ochrony lokatorów i projekt usta-
wy mieszkaniowej uchwalony przez siebie na posiedzeniu
2 października 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawo-
dawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą
o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący:

/-/ Koncki.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w przedmiocie częściowej zmiany ustawy z dnia 13 czerwca
1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 24. poz. 142/ dot. zmiany ustawy z dnia
15 stycznia 1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 7. poz. 41/ względnie znia-
ny rozporządzeń Wojewody Śląskiego z dnia 23 czerwca 1922 r.
i z dnia 3 października 1922 r. w przedmiocie ochrony loka-
torów oraz lichwy i spekulacji mieszkaniowej.

Art. 1.

Czynsz mieszkaniowy, ustalony w art. 1. ustawy z dnia
13 czerwca 1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 24. poz. 142/ wynosi od
1 października 1923 r. aż do dalszego zarządzenia:

- I. przy mieszkaniach 2.000 krotny czynsz podstawowy z dnia
1 lipca 1914 r.
- II. przy ubikacjach, służących dla handlu i przemysłu
3.000 krotny czynsz podstawowy z dnia 1 lipca 1914 r.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

Uzasadnienie.

Niniejszy projekt ustawy ma na celu przyjąć z doraźną i tymczasową pomocą właścicielom domów podwyższając obowiązujące dotychczas w myśl ustawy z dnia 13 czerwca 1923 r. czynszu najmu. Ponieważ od czasu wydania tej ustawy wartość marki polskiej obniżyła się co najmniej 4 -krotnie przewiduje projekt 4 -krotne podwyższenie czynszów najmu. Ustawa niniejsza miałaby być tymczasową, zanim Sejm Śląski nie uchwali nowej ustawy o ochronie lokatorów, której projekt wnosi się równocześnie, której jednakowoż uchwalenie zajmie dłuższy okres czasu.

Ustawa Mieszkaniowa.

Rozdział I.
Przepisy ogólne.

Art. 1.

Do najmu mieszkań, poszczególnych części mieszkań i wszelkich wogóle lokali, z wyjątkiem wskazanych w art. 2 stosują się w drodze wyjątku od przepisów o najmie, zawartych w ustawach cywilnych, obowiązujących na obszarze Województwa Śląskiego przepisy niżej wymienione.

Art. 2.

Przepisom niniejszej ustawy nie podlegają:

- a/ mieszkania, stanowiące uposażenie służbowe lub część jego i wogóle mieszkania, oddane pracownikowi przez pracodawcę w posiadanych przez niego budynkach chociażby za zapłatą.
- b/ Fabryki, oddane w dzierżawę wraz z urządzeniem wewnętrznym, oraz hotele, wydzierżawione z urządzeniem jako przedsiębiorstwa.
- c/ Lokale do zabaw, na kinoteatry i bankowo; do lokali bankowych mają jednak zastosowanie postanowienie art. 12, 13, 14 i 16 niniejszej ustawy.
- d/ Domy na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego, których budowy ukończono po 1 lipcu 1919 r. i domy na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, dla których udzielono konsensu na zamieszkanie po 27 stycznia 1917 r.
- e/ Części dawniej włączonych domów, które po ustalonych w punkcie d. terminach nadbudowano lub odbudowano.
- f/ Domy względnie ich części, które uległy gruntownej przebudowie, dokonanej w celu przerobienia budynków lub ich części niezamieszkalnych lub na mieszkanie nie wynajmowanych na pomieszczenia mieszkalne.
- g/ Budynki, będące własnością ~~Skarbu Państwa~~ przedsiębiorstwa kolejowego, znajdujące się na stacjach i przy liniach kolejowych.
- h/ Budynki, będące własnością Skarbu Państwa lub Skarbu Śląskiego.

Wszystkie umowy najmu i dzierżawy, dotyczące takich budynków i ich przynależności rozwiązuje się po poprzednim ustawowym wypowiedzeniu a biorący w najem powinni przedmiot najmu względnie dzierżawy opuścić po dostarczeniu im odpowiednich mieszkań. Obowiązek dostarczenia mieszkań nie dotyczy osób, które uzyska-

ły najem mieszkania w związku lub na podstawie stosunku służbowego wobec Państwa, a których stosunek służbowy się zakończył.

Rozdział II.

Dopuszczalne podwyżka komornego.

Art. 3.

- 1/ Wypuszczającym, i bieżącym w najem wolno jest zawrzeć na zasadzie wzajemnego porozumienia umowy co do wysokości komornego, na czas nie krótszy, jednak niż na jeden rok.
- 2/ Jeżeli jednak umowy nie dojdzie do skutku, lub nie będzie odnowiona, to wypuszczającego i biorącego w najem obowiązujące będą z mocy samego prawa normy, ustalone na dany okres czasu, zgodnie z przepisami art. 4, 5 i 6.

Art. 4.

- 1/ Za podstawę do oznaczenia wysokości komornego za wymienione w art. 1 lokale służyć ma komorne, płacone w czerwcu 1914 r. /podstawowe komorne/. Wypuszczający w najem obowiązany jest udowodnić wysokość powyższego komornego.
- 2/ Jeżeli przedmiot najmu w czerwcu 1914 r. nie był wynajęty lub jeżeli nie można ustalić ówczesnego komornego, to urząd rozjemczy dla spraw najmu ustali podstawowe komorne według ówczesnych cen przeciętnych.

Art. 5.

Wysokość komornego za wskazane art. 1. lokale z wyjątkiem wypadku przewidzianego w ustępie 1 artykułu 3 nie może przekraczać, oznaczonych poniżej stawek procentowych, które wynoszą:

- 1/ za mieszkania małe 10 %, za średnie 15 % a za wielkie 25 % podstawowego komornego.
- 2/ Za sklepy, lokale handlowe i przemysłowe oraz pracownie nie połączone z mieszkaniami 50 % podstawowego komornego.

Obliczona w ten sposób suma komornego będzie przerachowana na złote polskie według następującego stosunku: 100 Marek niemieckich - 123 złot. a 100 koron austro-węgierskich - 106 złot. Obliczone w złotych komorne będzie płacone w merkach polskich według ustanowionej przez Ministra Skarbu ceny złotych bonów skarbowych, obowiązującej w dniu zapłaty.

Art. 6.

Za mieszkania małe, średnie, względnie wielkie w rozumieniu punktu 1. art. 5 należy uważać te mieszkania, za które czynsz podstawowy według normy z czerwca 1914 r. wynosił rocznie

- a/ przy mieszkaniach małych do 250 marek niemieckich względnie 300 koron, austro-węg.
- b/ przy mieszkaniach średnich do 800 marek niemieckich względnie 1 000 koron austro-węg.
- c/ przy mieszkaniach wielkich ponad 800 mkn. wzgl. 1000 koron austro-węg.

Art. 7.

W miejscowościach, posiadających powszechne urządzenia wodociągowe mogą właściciele domów pobierać od lokatorów oprócz komornego, ustalonego według art. 5. opłatę dodatkową za dostarczanie wody w wysokości opłaty gminnej, rozłożonej w stosunku do komornego.

Art. 8.

- 1/ Wynagrodzenie za ogrzewanie mieszkania i ciepłą wodę z własnych urządzeń centralnych oznaczać się osobno według rzeczywistych kosztów, przypadających na dane ubikacje w stosunku do ich pojemności.
- 2/ Przy obliczeniu dopuszczalnej według art. 4 i 5 normy komornego potrącić należy z podstawowego komornego 8 %, jeśli ono obejmowało także wynagrodzenie za powyższe świadczenia.

Art. 9.

- 1/ Za przedmiot najmu, który biorący w najem/lokator/ w całości lub części odnajmuje dalej bez dostarczenia urządzenia domowego, wolno umówić tylko takie komorne, które przekracza komorne płacone przez biorącego w najem lokatora obliczone za całość lub odpowiednią część najwyżej o 60 %. Komorne płacone przez odnajmującego /sublokatora/ lub jego poprzednika może być podwyższone tylko w takim stosunku, w jakim komorne biorącego w najem/lokatora/ w sposób tą ustawą dozwolony /art. 4 & 6/ podwyższone zostało.
- 2/ Za dostarczenie odnajmującemu urządzenia domowego wolno oprócz komornego, obliczonego w myśl ust. 1 niniejszego artykułu, umówić tylko odpowiednie godzinne wynagrodzenie, które jednak w żadnym razie nie może przekroczyć 100 % komornego, przypadającego za ubikację objętą.

Art. 10.

- 1/ Zabronione i nie ważne są umowy, w których biorący w najem za to, iż jego poprzednik opuści przedmiot najmu, lub wogóle bez równowartościowego świadczenia wzajemnego poprzednikowi lub innej osobie coś przyrzeka, dalej umowy, że za pośrednictwo przy najmie ma się uiścić wynagrodzenie przekraczające miarę w takim obrocie przyjętą. To samo odnosi się do umów, w których wypuszczający w najem lub poprzedni lokator wynajem, albo ustąpienie praw z wynajmu czynią za wziętymi od zakupu przez nowego lokatora urządzenia domowego lub wogóle wynawiają dla siebie lub dla kogoś innego świadczenia nie pozostające umową najmu w bezpośrednim związku.
- 2/ Co wbrew powyższym postanowieniom uiszczone, to można żądać na powrót z ustawowymi odsetkami. Tego prawa nie można się z góry zrzekać. Powództwo przedawnia się w ciągu jednego roku.

Rozdział III.

Ograniczenie prawa wypowiedzenia i przedłużenie umów najmu o oznaczonym czasie trwania.

Art. 11.

- 1/ Oprócz wypadków wozosniajszego rozwiązania najmu z winy biorącego w najem, przewidzianych w ustawach cywilnych wypaszczejący w najem może najem wypowiedzieć, jak również korzystać z postanowień tych ustaw o ustaniu najmu bez wypowiedzenia tylko wtedy, jeśli istnieją ku temu ważne przyczyny.
- 2/ O ten, co w każdym poszczególnym wypadku należy uważać za ważną przyczynę, orzekają przy uwzględnieniu interesu biorącego w najem urzędy rozjemcze dla spraw najmu.
- 3/ Za ważną przyczynę należy między innymi uważać:

- a/ jeśli biorący w najem zalega z zapłatą komornego po za termin dodatkowy, zryczajem miejscowym przyjęty lub dotąd jemu udzielony,
- b/ jeżeli biorący w najem nie godzi się na podwyższenie komornego przez ustawę dozwolone /art. 4 - 8/
- c/ jeżeli biorący w najem przez uporczywe lub celowe przekraczanie obowiązującego porządku domowego, albo przez swe bezwzględne nieprzyzwoite i wogóle nienależyte zachowanie się obrzydza współmieszkańcom pobyt w domu, lub porządek w domu ciężko zakaża; z zachowaniem się biorącego w najem stoi nierówni zachowanie się osób, przez niego do mieszkania przyjętych, jeżeli on temu postępowaniu choćby im to było możliwem, zaradzić zanieochał;
- d/ jeżeli wypuszczający w najem przedmiot najmu, który już przedtem był przeznaczony do pomieszczenia robotników lub wogóle pracowników własnego przedsiębiorstwa, albo służył stanowi wypuszczającemu w najem, jako sklep, lub pracownia - na ten sam cel, lub dla rozszerzenia własnego przedsiębiorstwa konieczne i zaraz potrzebuje;
- e/ jeżeli biorący w najem przedmiot najmu w całości lub w części z urządzeniem lub bez tegoż oddał komu innemu w odnajem lub ustąpił za wynagrodzenie nadmiernie wysokie w porównaniu z komornem, które sam płacił; w tym wypadku urząd rozjemczy może zezwalając na wypowiedzenie orzeczyć również, że odnajmujący /sublokator/ nie być pozostawiony w użytkowaniu zajmowanej przezń części mieszkania;
- f/ jeżeli biorący w najem po wejściu tej ustawy w życie płać z natury najmu w całości, bez zgody wypowiadającego w najem innemu odstąpił;
- g/ jeżeli przedmiot najmu potrzebny jest na szkołę; w tym wypadku biorący w najem winien przedmiot najmu opróżnić po do - starczeniu odpowiedniego mieszkania przez gminę.
- h/ jeżeli w celu przystąpienia do budowy nowego domu mieszkalnego konieczne jest zniesienie lub zupełne przeobrażenie znajdujących się na przeznaczonym do budowy terenie budowli, nie będących z przeznaczenia budynkami mieszkalnemi, a stanowiących samodzielny przedmiot najmu; w tym wypadku wypuszczający w najem powinien udowodnić konieczność przystąpienia do oczyszczenia terenu budowlanego odpowiednim zaświadczeniem władz policyjno - budowlanych i może wypowiedzieć najem rzeczy względnie części /przynależności/ rzeczy wynajętej w terminie zgodnym z przepisami ustaw cywilnych, przy czem powinien się zobowiązać się do zmiłojenia komornego, jeżeli wypowiada ty-lko część /przynależności/ rzeczy wynajętej;
- i/ jeżeli właściciel domu nabytego przed 1 sierpnia 1914 r. potrzebuje lokalu mieszkalnego w celu osobistego zamieszkania w nim; w tym wypadku powinien wynająć lokal na kwartał z góry, dostarczyć usuwaczom lokatorowi mieszkanie równo - wartościowe co do obszaru, jakości i położenia działnicowego, tudzież wypłacić mu pełne koszty przeprowadzki & zwrócić koszty instalacji, zaprowadzonej przez lokatora w mieszkaniu wymienionem; o ile opróżniony lokal nie zostanie bez skutecznego powodu zajęty, przez uprawnionego w ciągu miesiąca od dnia opróżnienia, lub o ile w ciągu roku od tegoż terminu lokal ten będzie wynajęty lub odstąpiony osobie trzeciej, właściciel domu obowiązany będzie wypłacić wynagrodzenie lokatorowi tyt. odszkodowania sumę, ustaloną na wniosek poszkodowanego przez urząd rozjemczy lub właściwy sąd nie niższą jednak niż dwukrotne całoroczne komorne za opróżniony lokal, płacone w chwili wypowiedzenia.
- 4. w razie sporu na wypuszczający w najem wykazać, że istnieje ważne przyczyna wypowiedzenia. Jeżeli rozwiązanie najmu domaga się z przyczyny, iż biorący w najem wzbraniał się podwyższyć komorno do granicy dozwolonej /art. 4 - 8/ a następnie, skoro

urząd rozjemczy dla spraw najmu uzna dopuszczalność podwyższenia, sam bezwzględnie oświadczy, że na podwyższenie się godzi - rozwiązanie należy odnowić z obowiązkiem biorącego w najem do zwrotu kosztów sporu zostaje nienaruszony.

- 5/ Nieważne jest wszelkie, zastrzeżone w umowie najmu lub w dodatkowych warunkach całkowicie lub częściowo zrzeczenie się przez buorącego w najem praw, z tego art. mu przysługujących.

Rozdział IV.

Postanowienie wyjątkowe.

Art. 12.

- 1/ Banki i instytucje finansowe względnie ich oddziały-dolę przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe itp., o ile mają charakter wielkiego handlu względnie wielkiego przemysłu z niemożnością się w budynkach wzniesionych przed 1 stycznia 1919 r. obowiązane są na wezwanie zarządu gminnego /urzędu mieszkaniowego/ w terminie przez ten urząd wyznaczonym, nie dłuższym jednak niż półtora roku zbudować budynek mieszkalny dla swoich pracowników i na pomieszczenie swoich biur i albo przenieść swe biura i mieszkania pracowników z dotychczasowego budynku do nowo- budowanego, albo też nowo- budowany budynek oddać do dyspozycji zarządu gminy /urzędu mieszkaniowego/, zatrzymując dawny bu- dynek względnie zajmowane w nim na biura i mieszkania swoich pracowników ubikacje.
- 2/ Niezastosowanie się do wezwania zarządu gminy /urzędu mieszka- niowego/ uprawnia go do odebrania odnośnej instytucji szczy- wanych przez nią ubikacji, celom przydziału ich osobom, po- szukającym mieszkania w myśl obowiązujących przepisów ustano- wionych, dot. zapobiegania brakowi mieszkań względnie obowiązku zarządów gmin dostarczenia pomieszczeń.

Art. 13.

Od orzeczenia zarządu gminnego /urzędu mieszkaniowego/ wyda- nego na podstawie art. 12 służby stronie interesowanej prawo od- woczenia się w przeciągu 7 dni licząc od dnia następującego po dniu doręczenia do Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego dla spraw mieszka- niowych, który rozstrzyga ostatecznie.

Art. 14.

Przy zastosowaniu przepisów art. 12 należy w każdym poszczo- gólnym wypadku zbadać dokładnie ekonomiczne położenie przedsię- biorstwa, ażeby przez wydatki połączone z wystawieniem budynku różnój, względnie egzystencja przedsiębiorstwa nie została zagra- żona.

Art. 15.

- 1/ Zarząd gminy /urząd mieszkaniowy/ władny jest osobom, mieszka- jącym w budynkach wystawionych przed 1. stycznia 1919 r. o po- siadającym majątek wartości 400.000 złp. lub majątek wartości 100.000 złp. i dochód roczny w wysokości 20.000 złp., którzy na obszarze Państwa Polskiego nie mają własnego domu mieszkal- nego albo którzy niebyli go dopiero po 1 stycznia 1919 r. ode- brać mieszkanie, jeżeli w terminie wyznaczonym przez Zarząd gminy /urząd mieszkaniowy/ nie dłuższym jednak niż dwa lata nie wystawił budynku na swoje mieszkanie.
- 2/ Od orzeczenia Zarządu gminy wydanego na podstawie niniejszego art. służby stronie interesowanej prawo odwołania się w przeciągu

dni 7 licząc od dnia następującego po dniu doręczenia do Urzędu Wojewódzkiego Rozjemczego dla spraw mieszkaniowych, który rozstrzyga ostatecznie.

Art. 16.

Celem zapobieżenia spekulacji gruntami budowlennymi Urząd Wojewódzki na wniosek stron może zarządzić przeprowadzenie postępowania wywłaszczeniowego według obowiązujących przepisów.

Rozdział V.

Urzędy rozjemcze dla spraw najmu.

Art. 17.

- 1/ Urzędy rozjemcze dla spraw najmu mają być utworzone w tych miastach, które przy ostatnim spisie ludności miały ponad 10.000 mieszkańców. W innych gminach można je utworzyć na żądanie wyrażone uchwałą rady gminnej. W miarę potrzeby można w jednej miejscowości utworzyć kilka urzędów.
- 2/ Dla gmin wiejskich, które nie posiadają własnych urzędów rozjemczych będą utworzone Powiatowe Urzędy Rozjemcze dla spraw najmu.
- 3/ Koszta, połączone z utworzeniem i działalnością tych urzędów ponosi gmina względnie powiat; w cieszyńskiej części Województwa koszty powiatowych Urzędów Rozjemczych ponosi Skarb Śląski.

Art. 18.

- 1/ Przewodniczącego urzędu i jego zastępcę mianuje z pośród osób mających wykształcenie prawnicze wojewoda na wniosek prezesa Sądu Okręgowego. Resztę członków mianuje Wojewoda na przedstawienie Naczelnika /burmistrza/ gminy, w której Urząd ma siedzibę a przy powiatowych Urzędach rozjemczych na przedstawienie Starosty danego powiatu. Połowa tych członków musi być powołana z pośród mieszkających w gminie, względnie w powiecie właścicieli domów, druga z pośród lokatorów.
- 2/ Godności przewodniczącego zastępcy i członków są honorowe; mają oni jednak prawo do zwrotu wydatków, wyłożonych gotówką, oprócz tego tym, którzy żyją z dziennej roboty, można przyznać wynagrodzenie z funduszu gminnych względnie powiatu.
- 3/ Członkowie urzędu składają na ręce Wojewody lub naczelnika przez niego wyznaczonego przyrzeczenie, że będą gorliwie i bezstronnie pełnili swój urząd i dochowają tajemnicy urzędowej.

Art. 19.

Od powołania na członka urzędu wyznaczyć się mogą jedynie: kobiety, duchowni, wojskowi, osoby starsze ponad 60 lat, drobni przemysłowcy i osoby, żyjące z płacy dziennej albo tygodniowej. O zasadności wyznaczenia się rozstrzyga władza, która członka mianowała.

Art. 20.

- 1/ Uchylających się od przyjęcia godności członka urzędu, mimo, że ich wyznaczenie się uznano za niezasadnione, należy skazać na grzywnę do wysokości 1.000.000 mkp.
- 2/ Członków urzędu, którzy bez należytego usprawiedliwienia się na posiedzenia nie przybywają, opuszczają się, lub w inny sposób od spełnienia swoich urzędowych obowiązków uchylają

się, należy za każdym razem skazać na grzywnę do 200.000 mkp. W razie późniejszego należytego usprawiedliwienia się - można grzywny uchylić lub zmniejszyć. Członków urzędu, którzy stali się winnymi rażącego naruszenia obowiązków urzędowych, należy nadto usunąć z urzędu.

- 3/ Rozstrzygnięcie powyższe należy do Wojewody.

Art. 21.

- 1/ Urząd rozstrzyga po rozprawie ustnej większością głosów w zespołach 3 członków, w których skład wchodzi: przewodni - ożący lub jego zastępca i po 1 ławniku z koła właścicieli domów i lokatorów. Jeśli przedmiotem sporu jest lokal handlowy, przemysłowy, pracownia lub sklep, ławnikiem z koła lokatorów musi być osoba, należąca do kupców, przemysłowców lub rzemieślników nieposiadających lokali we własnych domach lub przynajmniej ze stażem odnośnymi dobrze obeznana.

Lista członków urzędu rozjemczego dla spraw najmu powinna zawierać zawsze wystarczającą ilość ławników z koła handlowo - przemysłowych.

- 2/ Rozstrzygnięcie należy wygotować najdalej w ciągu 3 dni na piśmie z krótkim uzasadnieniem i na żądanie doręczyć stronom.
- 3/ Rozprawy urzędu są jawne. Na zgodny wniosek stron należy jawność wykluczyć. Publiczne ogłoszenie treści rozprawy niejawniej jest wzbronione.

Art. 22.

- 1/ Jeśli zażądano rozstrzygnięcia urzędu wezwie on strony, z zagrożeniem, że niestawienie się nie wstrzyma rozprawy ani rozstrzygnięcia. Rozprawy należy przeprowadzić, o ile możności, w ciągu dni 8 od podania wniosku.
- 2/ Wezwani, obowiązani są stawić się osobiście, albo wysłać do rozprawy zastępcę ze stanem sprawy zupełnie obeznanego. Strony i ich zastępcy winni są zgodnie z prawdą udzielić wyjaśnień, przez urząd żądanych.
- 3/ Urząd może przedsięwziąć wszelkie dochodzenia do rozstrzygnięcia potrzebne, w szczególności wyzwać i przesłuchiwać pod przysięgą osoby, które wyjaśnień udzielić mogą.
- 4/ Urząd nakłada grzywny do wysokości 100.000 mkp. za niestawienie bez usprawiedliwionej przyczyny stron i osób wezwanych do udzielenia wyjaśnień, jak również za odmówienie złożenia wyjaśnień i dowodów. Od orzeczenia karnego urzędu rozjemczego służy w terminie 14 dniowym od dnia zawiadomienia o jego treści odwołanie się do Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego, którego decyzja jest ostateczną. Wykonanie powyższych orzeczeń karnych należy do władz policyjnych. Grzywny wpływają do kasy komunalnej.
- 5/ Wszystkie władze i urzędy winny udzielać urzędowi rozjemczemu dla spraw najmu pomocy prawnej.

Art. 23.

- 1/ Właściwy urząd rozjemczy dla spraw najmu rozstrzyga na wniosek wypuszczającego w najem lokatore lub sublokatora o tem, czy komorne i inne wynagrodzenia odpowiadają zasadom i granicom, w tej ustawie ustalonym.
- 2/ Jeżeli strony za wzajemną zgodą poddały się orzecznictwu urzędu rozstrzygnięcia te są ostateczne i nie ulegają, ze - skierzeniu, mogą być jednak na wniosek jednej ze stron w każdej chwili zmienione ze skutecznością dla nowego terminu

płatności komornego. Wnioski o zmianę rozstrzygnięcia, nie oparte na nowych okolicznościach faktycznych, może urząd odrzucić bez rozprawy.

- 3/ Wypuszczającemu w najem lokatorowi i sublokatorowi wolno także inne ze stosunku najmu wynikające spory, o ile nie zostały już wniesione do Sądu, poddać rozstrzygnięciu urzędu rozjemczego dla spraw najmu, który ma postąpić według powyższych zasad.
- 4/ Rozstrzygnięcia urzędu rozjemczego w sprawach poddanych, orzecznictwu jego ze zgodą stron, są natychmiast wykonalne, w innych sprawach - po upływie terminu, wskazanego w ust. 5. W razie potrzeby przymusowego wykonania rozstrzygnięcia strona zainteresowana przedstawi poświadczony wypis rozstrzygnięcia urzędu sądowi, który byłby właściwym do rozpatrzenia danego sporu, celem uzyskania nakazu wykonawczego /dozwolenie egzekucji/.
- 5/ Jeżeli sprawa nie była poddana orzecznictwu urzędu rozjemczego za wzajemną zgodą stron, mogą one w przeciągu 14 dni od daty rozstrzygnięcia odwołać się do Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego dla spraw mieszkaniowych, który rozstrzyga ostatecznie. Wojewódzki Urząd Rozjemczy może przekazać sprawę urzędowi rozjemczemu do ponownego rozpatrzenia.
- 6/ Skarga o ewakuację z mieszkania może być wniesiona do Sądu dopiero wtedy, jeżeli właściwy urząd rozjemczy zezwolił na wypowiedzenie po wyśli art. 11. niniejszej ustawy.

Art. 24.

Postępowanie przed urzędami rozjemczymi dla spraw najmu wolne jest od opłat. Strona interesowana ponosi jednak koszty postępowania. Urząd Rozjemczy może zarządzić zwrot tych kosztów od strony przegranej na rzecz strony wygrywającej.

Art. 25.

Wojewódzki Urząd Rozjemczy dla spraw mieszkaniowych.

- 1/ Przy Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach tworzy się Wojewódzki Urząd Rozjemczy dla spraw mieszkaniowych dla rozstrzygania spraw, niniejszą ustawą mu przekazanych.
- 2/ Wojewódzki Urząd Rozjemczy dla spraw mieszkaniowych składa się z 3 członków. Przewodniczącego, jego zastępcę oraz jednego członka urzędu mianuje Wojewoda na wniosek prezesa Sądu Apelacyjnego z pośród zawodowych sędziów. Drugiego członka mianuje Wojewoda z pośród osób, uprawnionych do sprawowania wyższego urzędu administracyjnego.
- 3/ Postępowanie przed Wojew. Urzędem Rozjemczym dla spraw mieszkaniowych jest z reguły pisemne. Urząd może jednak zarządzić ustną rozprawę, jeżeli uzna ją za potrzebną.
- 4/ Szczegółowy tok postępowania Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego ustali statut, uchwalony przez ten Urząd na jednym z pierwszych jego posiedzeń i zatwierdzony następnie przez Wojewodę.
- 5/ Koszty połączone z utworzeniem i działalnością Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego dla spraw mieszkaniowych ponosi Skarb Śląski.

Rozdział VI.

Licencjacja Mieszkania dla bezrobotnych.

Art. 26.

- 1/ W sprawach o ewakuację z mieszkań jedno lub dwa izborych może

sąd z urzędu lub na wniosek pozwanego zawiesić eksmisję na czas do 3 miesięcy, o ile takie zawieszenie jest usprawiedliwione położeniem pozwanego, a w szczególności tem, że on z powodu okoliczności od niego niezależnych pozostaje bez pracy.

- 2/ W tym celu sąd ma prawo zbierać dowody z urzędu. Brak pracy dla pozwanego można stwierdzić przez odpowiednie zaświadczenie właściwego Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy.
- 3/ Udziałając zwłoki, sąd zawiadomi jednocześnie o tem właściwy Urząd Pośrednictwa Pracy, tudzież zarząd gminy, w której pozwany ma miejsce zamieszkania.

Art. 27.

Pozwany, który na pozwanie Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy nie przyjmie oferowanego zajęcia, straci prawo do korzystania z moratorium mieszkaniowego.

Rozdział VII.

Postanowienia karne.

Art. 28.

- 1/ Kto celowo obejścia lub udaremnienia postanowień tej ustawy przed urzędem rozjemczym dla spraw najmu przytacza nieprawdę, lub prawdę zataja, w inny sposób postanowienia tej ustawy obejść się stara, do takiego postępowania nakłania, lub jest przytem pomocny - karany będzie sądownie grzywną w wysokości od 50.000 mkp. do 5.000.000 mkp. albo aresztem do 6 miesięcy. Obie te kary można nałożyć równocześnie.

Rozdział VIII.

Postanowienia przejściowe.

Art. 29.

- 1/ Od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy żaden lokal mieszkalny nie może być przerabiany na biura, kantory, składy, tostary, kinematografy lokale służące do gry, zabawy, lub lokale handlowe przemysłowe, ani też na jeden z tych celów oddany w użytkowanie. Przepis ten nie dotyczy jednak lokali wzniesionych, za które właściciel domu dostarczył odnośnym lokatorom równo wartościowe co do obszaru i jakości mieszkania w nadbudowanej części tego samego domu. W tym wypadku odnośny lokator obowiązany jest opuścić zajmowane dotychczas przez siebie w dolnych częściach domu ubikacje i przenieść się do mieszkania w nadbudowanej części tegoż domu.
- 2/ Osoby, przekraczające, zawarty w ust. 1. zakaz ulegną karze w myśl art. 27. a nadto będą zmuszone drogą nakazu administracyjnego do przywrócenia przerobionemu lokatorowi pierwotnego charakteru mieszkalnego. W razie niewykonania tego nakazu konieczne przeróbki dokonane będą przez władze gminną na koszt winnego.

Art. 30.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem

Od tego terminu będzie również dopuszczalne zastosowanie norm przechowania podstawowego komornego, określonych w art. 4 do wszelkich nawet hipotecznie zabezpieczonych umów zawartych przed wejściem w życie niniejszej ustawy, o ile strony nie zawarły innej umowy.

Równocześnie tracą moc obowiązującą:

- orch
pob

(continued)

Пык онани

Upoważnia
dzeń, normino

Magi Torpian.

of

Zrządzący

- zasadnicze kro
1/ wysokość ko
2/ szerokości

3/ wznowienie
Ochrona 1

Wszelkich prze
Za jedno
czenia ogólnego

mieć zapewnion
Zasadę nin

Wszystkie mieszkania dzieli się na 3 kategorie, zależnie od wysokości komornego podstawowego, t.j. komornego, płaczonego za nie w roku 1914. Stwierdzono, że ceny mieszkań, zajmowanych przez ludność ubogą i robotniczą, wahały się przed wojną od 12 - 20 marek niemieckich względnie od 15 - 30 koron austro - węgierskich miesięcznie. Bzry tych więc mieszkaniach przyjmuje projekt najniższą stawkę procentową 10 %, stopniując ją przy mieszkaniach droższych już przed wojną o więcej zajmowanych przez ludność możniejszą do 15 % względnie 25 %.

Powiększo stawki komornego mają być uruchomione w ten sposób, aby w miarę spadku bądź też podnoszenia się naszej waluty, komorno liczbowo się podryższało lub też obniżało.

Drugą zasadniczą kwestją ochrony lokatorów, t.j. jest ograniczenie prawa wypowiedzenia reguluje niniejszy projekt zgodnie z projektem Ministerstwa Sprawiedliwości przedłożonym w maju br. Sejmowi Rzeczypospolitej. Ze względu na panujący wielki głód mieszkaniowy musi być to ograniczenie prawa wypowiedzenia utrzymane tak długo, dopóki nie zwiększy się odpowiednio do liczby ludności liczba mieszkań.

Rozdział IV. projektu zawiera postanowienia wyjątkowe, mające na celu wznowienie ruchu budowlanego ze strony tych instytucji i osób, które najwięcej po tamu mają środków, z które do - tychozas do zwiększenia napasu mieszkań albo zupełnie nie, albo też bardzo nieznacznie przyczyniły się korzystając natomiast ob - ficie z istniejących już budowli, nierządkiem z uszczerbkiem dla dotychczasowego stanu mieszkaniowych lokali.

W końcu reguluje projekt organizację urzędu rozjemczych jednolicie dla całego Województwa, a dla rozstrzygnięcia spraw większej wagi porożuje do życia Wojewódzki Urząd Rozjemczy.

Komisja budżetowa.

SP.

S p r a w o z d a n i e

w przedmiocie podatków od pojazdów mechanicznych. /Druk 305./

P. Wojewoda z upoważnienia Min. Skarbu przedłożył Sejmowi projekt ustawy o podatku od pojazdów mechanicznych. Chodzi o niemiecką ustawę z dnia 8.4.1922 r. Ustawa ta dotąd nie była na obszarze Województwa wykonywana. Projekt rządowy domaga się pewnych zmian w ustawie niemieckiej, przede wszystkim w stawkach podatkowych.

Wewnątrz komisji budżetowej referował przedłożenie rządowe poseł Sabassa.

Po rozpatrzeniu projektu komisja budżetowa proponuje szereg poprawek. W tytule ustawy proponuje po słowach: "w przedmiocie" skreślić słowa "dodatki do", to jest, jak to wynika z art. 1. nie chodzi o dodatkowe stawki do stawek ustalonych w ustawie niemieckiej w markach niemieckich, lecz o stawki nowe, w markach polskich proponowanych.

Do art. 1. ustępu 1. komisja budżetowa proponuje analogiczną poprawkę redakcyjną, a mianowicie proponuje następujące brzmienie tego ustępu:

"Stawki podatkowe ustanowione w par. 4 i 9. niemieckiej ustawy o podatku od pojazdów mechanicznych z dnia 8 kwietnia 1922 r. /Dz.Pr.Niem. Cz. I. str. 396/ ustanawia się jak następuje:"

Do drugiej części art. 1. omawiającej ustalenie stawek podatkowych od poszczególnych rodzajów pojazdów, a określonych w projekcie numeracją 1 a, b, c, d, i 2. Komisja budżetowa uchwałą powyższą głosami 4 przeciw 2, proponuje przez rząd projektowane stawki. podwyższyć, a mianowicie wszystkie pomnożyć przez pięć. Przedstawiciel N.P.R. wniósł o pomnożenie stawek projektowanych przez 10; wniosek ten upadł, przyjęto natomiast wniosek przedstawiciela S.Z.L., proponującego pięciokrotne pomnożenie przez Rząd projektowanych stawek.

A zatem:

1/ a. w par. 4. ustęp 1.

zamiast projektowanych	6 000 mkp.	proponuje się	30 000 mkp.
"	9 000 "	"	45 000 "
"	12 000 "	"	60 000 "
"	18 000 "	"	90 000 "
"	24 000 "	"	120 000 "

b. w par. 4. ustęp 2:

zamiast projektowanych	9 000 "	"	45 000 "
"	18 000 "	"	90 000 "
"	27 000 "	"	135 000 "
"	36 000 "	"	180 000 "

c. w par. 4. ust. 3:

zamiast projektowanych	18 000 "	"	90 000 "
"	36 000 "	"	180 000 "
"	54 000 "	"	270 000 "
"	72 000 "	"	360 000 "
"	84 000 "	"	420 000 "
"	96 000 "	"	480 000 "
"	108 000 "	"	540 000 "
"	114 000 "	"	570 000 "
"	120 000 "	"	600 000 "

d. w par. 4. ust. 4.

zamiast projektowanych	9 000	mkp.	proponuje się	45 000	mkp.
"	18 000	"	"	90 000	"
"	27 000	"	"	135 000	"
"	36 000	"	"	180 000	"
"	42 000	"	"	210 000	"
"	48 000	"	"	240 000	"
"	54 000	"	"	270 000	"
"	57 000	"	"	285 000	"
"	60 000	"	"	300 000	"

2/ w par. 9. ust. 2:

zamiast projektowanych	120 000	mkp.	proponuje się	600 000	"
"	18 000	"	"	90 000	"

Do art. 4. komisja budżetowa proponuje dodać na końcu nowe zdanie:

" Wszystkie przepisy dotyczące podatków od pojazdów mechanicznych z wejściem w życie niniejszej ustawy tracą swoją moc obowiązującą".

Komisja budżetowa proponuje po art. 4. dodać do ustawy nowy art. 5. w tem brzmieniu:.

Art. 5.

Wszędzie, gdzie ustawa niemiecka z dnia 8 kwietnia 1922 wymienia "Reichsminister der Finanzen", daje się "Wojewola Śląski", a tam, gdzie ustawa mówi o "Land" lub "Länder" wstawia się "obszar Województwa Śląskiego".

Projektowany art. 5. otrzymuje nr. 6. a artykuł 6. nr. 7.

Sprawozdawca komisji budżetowej:

/-/ Ed. R y b a r z .

Województwo Śląskie.

Katowice, dnia 24. października 1923.

Liczba II- 3615.

Dotyczy: projektu ustawy
w przedmiocie udzielenia
kredytu G. Śląskiemu Związkowi
kooperatyw.

Do

ZL.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w miejscu.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy
w przedmiocie udzielenia G. Śląskiemu Związkowi kooperatyw
kredytu w wysokości 6.000.000.000, -- mlp. z prośbą o przed-
łożenie go Sejmowi Śląskiemu do ustawowego zatwierdzenia.

Wojewoda :

// wz. Koncki.

U s t a - a

z dnia 1923
w przedmiocie udzielenia kredytu Górnośląskiemu
Związkowi kooperatyw.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do udzielenia Górnośląskiemu
Związkowi kooperatyw w Katowicach trzytygodniowego kredytu
wekslowego z gwarancją bankową na opłacenie akcyzy za 15
wagonów cukru, przeznaczonego na cele aprowizacyjne Górnego
Śląska.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się ogorodzie.

U z a s a d n i e n i e.

Górnośląski Związek kooperatyw zwrócił się do Urzędu
Wojewódzkiego z prośbą o udzielenie mu kredytu 6 milionów
na opłacenie akcyzy za 15 wagonów cukru, przeznaczonego na
cele aprowizacji Górnego Śląska.

Z uwagi na to, że Górnośląski Związek kooperatyw zasko-
czony został nagłą podwyżką akcyzy i nie może wskutek chwi-
lowego braku gotówki należności akcyzowej uiścić, z drugiej
zaś strony cały ten kontyngent cukru w razie niewypłacenia
akcyzy zostałby cofnięty, zaleca się udzielić wymienionego
kredytu w formie 3-tygodniowego kredytu wekslowego z gwa-
rancją bankową.

PC.

R e z o l u c j a.

Sejm Śląski wzywa p. Wojciechę, by poczynił kroki w Dyrekcji Kolei i Ministerstwie Kolci Żelaznych, aby siostry zakonnice zakładów społecznych opiekujące się starcami, kalekami i wychowaniem sierót, otrzymały zniżkę kolejową, tak osobową, jak i towarową.

Umotyowanie.

Zakłady dobroczynne, które administrowane są przez siostry, znajdują się w beznadziejnym finansowym stanie. Zniżki kolejowe praktykowane przed objęciem Górnego Śląska nie zostały nadal utrzymywane. Stan finansowy sióstr jest opłakany, wobec czego akcja dobroczyńności zniża - na z rozjazdami ustaje z dnia na dzień. Wydatki ulgowych biletów kolejowych zapobiegły choć w małej części obecnym niedomaganiom.

Katowice, dnia 26 października 1923 r.

Wniosekodawcy:

Brzusko,

Sobota, Omańkowska, Kędzior, Rakowski, Wydra, Szynkowski

PC.

W n i o s e k n a g ły

posłów Adamka, Biniszkiwicza i tow. w sprawie zaopatrzenia Województwa w kartofle.

Mimo że zima nadchodzi, ludność zatrudniona w wielkim przemyśle nie jest zaopatrzona w zapasy zimowe, mianowicie w kartofle i kapustę — jak to było robiono już od długich lat. Kartofli nie ma, choć Rząd Centralny dał zaliczki na zakup kartofli itp. Sprawa braku kartofli w bardzo wysokim stopniu zaniepokoiła całą ludność robotniczą Województwa Śląskiego.

Centrala kartoflana stworzona przez właścicieli wielkiego przemysłu zupełnie zawiodła.

Nobco tego klub posłów P.P.S. stawia wniosek:

W y s o k i S e j n
zechce wybrać ze siebie komisję, która by natychmiast zbadała, kto spowodował ten katastrofalny stan braku kartofli i który razem z władzą Województwa jaknajprędzej postara się o zaopatrzenie kartoflami G.Śląska, przede wszystkim zakłady przemysłowe.

Katowice, dnia 26 października 1923 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Adamek,

Mokry, Bokys, Rumpfelt, Wiochulka, Czajor, Biniszkiwicz,
Sikora, Grajek.

20.

W n i o s e k n a g ł y

p. posła Perlasa i tow. w sprawie ubezpieczenia funkcyj-
narjuszów prywatnych.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić następujący
projekt ustawy tymczasowej w przedmiocie ubezpieczenia
funkcjonarjuszów, w załączniku przytoczony.

Katowice, dnia 30 października 1923 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Perlas,

Lubos, Fuchs, Feitzenstein, Kaczmarczyk, Omańkowska, Ulitz,
Schoppe, Goldmann, Pronobis, Dr. Pant, Wiechuła, Szynkowski,
Jankowski.

Uzasadnienie:

Projekt ustawy o ubezpieczeniu funkcyj-
narjuszów prywatnych jeszcze przez dłuższy
czas będzie przedmiotem obrad komisji socjal-
nej. Wobec faktu, że Wydział Opieki Społecz-
nej funkcyjnarjuszów prywatnych płaci od
miesiąca renty podług nowych stawek, a nie
ma do tego prawnej podstawy, raczy Wysoki
Sejm uchwalić tymczasową ustawę o ubezpie-
czeniu funkcyjnarjuszów prywatnych.

P r o j e k t

ustawy tymczasowej z dnia
w przedmiocie ubezpieczenia funkcyjnarjuszów.

Art. I.

Ustawę o ubezpieczeniu funkcyjnarjuszów prywatnych z dnia
20 grudnia 1911r. - P.G.Bl. str. 989 - zmienia się jak nastę-
puje:

1/ § 1 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 1.

Na wypadek niezdolności do pracy zawodowej - § 25 -
i starości, jako też na korzyść pozostałych członków rodziny
podlegają ubezpieczeniu funkcyjnarjusze prywatni na podstawie
przepisów tej ustawy, a mianowicie:

1/ funkcyjnarjusze na kierowniczych stanowiskach,

- 2/ urzędnicy w przedsiębiorstwach, wójtowie i inni funkcjonariusze na równem lub też wyższym stanowisku,,
- 3/ biurości, o ile wyłącznie nie są zatrudnieni posyłkami, czyszczeniem, uprzątnieniem i podobnemi robotami, z włączeniem uczni biurowych i pisarzy warsztatowych,
- 4/ pomocnicy i uczniowie handlowi, inni funkcjonariusze dla usług kupieckich nawet wówczas, jeżeli przedmiotem przedsiębiorstwa nie jest proceder handlowy, pomocnicy i uczniowie w aptekach,
- 5/ członkowie sceny i muzycy bez względu na wartość artystyczną ich usług,
- 6/ funkcjonariusze w zawodach, których przedmiotem jest wychowanie, nauka i opieka, pielęgnacja chorych i dobroczynność,
- 7/ z załogi żeglugi rzecznej, kierownicy statków, oficerowie służby pokładowej i maszynowej, zarządcy i asystenci, jako-też funkcjonariusze na podobnem lub wyższym stanowisku bez względu na ich wykształcenie.

Pod ustępem 1 nr. 5, 6, podpadają także i ci uczniowie, którzy regularnie kształcą się w jednym z tych zawodów.

Warunkiem ubezpieczenia dla wszystkich tych osób jest, aby za wynagrodzeniem znajdowały się w pewnym stosunku służbowym, i aby przy objęciu zatrudnienia podlegającego obowiązkom ubezpieczenia, nie miały ukończonych lat sześćdziesięciu.

Do wynagrodzenia w myśl niniejszej ustawy należą obok pensji i płacy, także udział w zyskach, pobory w naturaljach i inne, które ubezpieczony, choćby tylko zwyczajowo, zamiast pensji lub płacy lub obok nich od pracodawcy lub osoby trzeciej pobierał. Jako wartość tych poborów przyjmuje się stawki ustalone według § 160 Niemieckiej Ordynacji Ubezpieczeniowej. Wojewoda może rozporządzeniem wykonawczym po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Województwa Śląskiego i Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń bliżej określić grupy zawodowe należące do oznaczonych w ust. 1.

- 2/ Za § 1 dodaje się następujący § 1 a:

§ 1 a.

Wojewoda ustala za zgodą Rady Wojewódzkiej granice zarobków rocznych w myśl § 1 ust. 2 niniejszej ustawy.

- 3/ § 2 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 2.

Na równi z osobami wymienionymi w § 1 ust. 1 są postawieni samodzielni nauczyciele i wychowawcy, którzy w swoim przedsiębiorstwie nie zatrudniają funkcjonariuszów.

- 4/ §§ 4 i 9 otrzymują następujące brzmienie:

§ 4.

Wojewoda może za zgodą Rady Wojewódzkiej rozszerzyć obowiązek ubezpieczenia także i na inne osoby, które wykonują na własny rachunek podobne czynności, jak osoby wymienione w § 1 i nie zatrudniają w swoim przedsiębiorstwie funkcjonariuszy.

§ 9.

Zwolnione są z obowiązku ubezpieczenia osoby zatrudnione w przedsiębiorstwach albo w służbie Państwa Polskiego, Województwa Śląskiego, związku gmin, gminy, albo też instytucji ustawowego ubezpieczenia robotników lub funkcjonariuszy prywatnych, jeżeli mają zagwarantowane prawo do emerytury i rent dla pozostałych conajmniej w takiej wysokości, jaka odpowiada ich służbowym dochodom.

To samo dotyczy duchownych stowarzyszeń religijnych, uznanych za korporacje prawno - publiczne, jakoteż nauczycieli i wychowawców przy publicznych szkołach i zakładach.

Czy prawo to należy uważać za zagwarantowane, rozstrzyga Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń.

Przyznanie tego prawa powoduje zwolnienie z obowiązku ubezpieczenia od dnia, w którym ono zostało przyznane. Zwolnienie nie działa wstecz.

5/ W § 10 ust. 1

a/ nr. 4 otrzymuje następujące brzmienie:
nr. 4, osoby, które dla własnego wykształcenia naukowego do przyszłego zawodu są zatrudnione za wynagrodzeniem,

b/ nr. 5 znosi się.

6/ Po § 10 dodaje się następujący § 10 a.

§ 10 a.

Nie podlega ubezpieczeniu ten, kto jest niezdolny do pracy zawodowej, lub kto pobiera rentę emerytalną, albo rentę dla wdów - córek w myśl przepisów niniejszej ustawy, albo rentę inwalidzką dla wdów lub wdowców ubezpieczenia inwalidzkiego.

7/ § 15 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 15.

Kto z zatrudnienia podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia występuje, a płacił wkładki najmniej przez cztery miesiące na mocy obowiązku ubezpieczenia, może ubezpieczenie dobrowolnie kontynuować /Ubezpieczenie dalsze - Weiterversicherung/.

Pod tymi samymi warunkami można ubezpieczenie dobrowolnie kontynuować podczas pobytu ubezpieczonego za granicą.

8/ Po § 15 dodaje się następujący § 15 a:

§ 15 a.

Do dobrowolnego wstąpienia do ubezpieczenia - własnowolne Ubezpieczenie - Freiwillige Versicherung - są uprawnione stosownie do swego dochodu aż do ukończenia czterdziestego roku życia:

1/ osoby, które wykonują na własny rachunek podobne czynności jak osoby wymienione w § 1,

2/ osoby, które w myśl §§ 7, 8 i 10 nr. 4 zwolnione są z obowiązku ubezpieczenia.

Jeżeli odpadną warunki do własnowolnego ubezpieczenia, mogą osoby te ubezpieczenie własnowolnie kontynuować, o ile uiszczyły wkładki co najmniej cztery miesiące na podstawie własnowolnego ubezpieczenia.

9/ § 16 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 16.

Według wysokości rocznego zarobku z pracy ustala się dla ubezpieczonych następujące klasy poborów:

klasa 1	do 84.240.000 mkp., czyli miesięcznie do 7.020.000 mkp.
" 2 ponad 84.240.000 mkp. . .	do 97.200.000 mkp., czyli miesięcznie ponad 7.020.000 do 8.100.000 mkp.
" 3 ponad 97.200.000 mkp. . .	do 111.240.000 mkp., czyli miesięcznie ponad 8.100.000 do 9.270.000 mkp.
" 4 ponad 111.240.000 mkp. . .	do 126.360.000 mkp., czyli miesięcznie ponad 9.270.000 mkp. do 10.530.000
" 5 ponad 126.360.000 mkp. do	150.000.000 mkp., czyli miesięcznie ponad 10.530.000 do 12.500.000 mkp.
" 6 ponad 150.000.000 mkp. do	180.000.000 mkp., czyli miesięcznie 12.500.000 do 15.000.000 mkp.
" 7 ponad 180.000.000 mkp. do	228.000.000 mkp., czyli miesięcznie ponad 15.000.000 do 19.000.000 mkp.
" 8 ponad 228.000.000 mkp. do	288.000.000 mkp., czyli miesięcznie ponad 19.000.000 do 24.000.000 mkp.
" 9 ponad 288.000.000 mkp. do	360.000.000 mkp., czyli miesięcznie ponad 24.000.000 do 30.000.000 mkp.
" 10 ponad 360.000.000 mkp. do	432.000.000 mkp., czyli miesięcznie ponad 30.000.000 do 36.000.000 mkp.
" 11 ponad 432.000.000 mkp. do	720.000.000 mkp., czyli miesięcznie ponad 36.000.000 do 60.000.000 mkp.
" 12 ponad 720.000.000 mkp. do	1.080.000.000 mkp., czyli miesięcznie ponad 60.000.000 do 90.000.000 mkp.
" 13 ponad 1.080.000.000 mkp.	czyli miesięcznie ponad 90.000.000 mkp.

10/, § 55 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 55.

Renta emerytalna składa się z kwoty zasadniczej i kwoty wzrostu. Kwota zasadnicza wynosi we wszystkich klasach

a/ za czas po 31 grudnia 1922 r. - 1.260 mkp.

b/ za czas po 30 września 1923 r. - 7.200 mkp.

Jako kwotę wzrostu płaci się:

a/ za czas po 31 grudnia 1922 r:

9 mkp. za każdy miesiąc wkładkowy w dotychczasowej kl.	1
19 " " " " "	2
38 " " " " "	3
69 " " " " "	4
107 " " " " "	5
158 " " " " "	6
221 " " " " "	7
315 " " " " "	8
473 " " " " "	9
662 " " " " "	10
882 " " " " "	11
1.134 " " " " "	12
1.386 " " " " "	13

b/ za czas po 30 września 1923 r.

39.150 mkp. za każdy miesiąc wkładkowy w teraźniejszej kl.	1
45.360 " " " " "	2
52.110 " " " " "	3

59.400 mkp. za każdy miesiąc wkładowy w tożsamościowej kl. 4	4
69.090 " " " " " "	5
82.500 " " " " " "	6
102.000 " " " " " "	7
129.000 " " " " " "	8
162.000 " " " " " "	9
198.000 " " " " " "	10
280.000 " " " " " "	11
450.000 " " " " " "	12
630.000 " " " " " "	13

a/ za miesiące wkładowe przed 1 stycznia 1923 r. liczy się jako kwota wzrostu:

0.96 mkp. za każdy miesiąc wkładowy dawniejszej klasy A	A
1.49 " " " " " "	B
2.61 " " " " " "	C
2.63 " " " " " "	D
3.50 " " " " " "	E
4.38 " " " " " "	F
5.25 " " " " " "	G
7.00 " " " " " "	H
8.75 " " " " " "	J
17.50 " " " " " "	K
26.25 " " " " " "	L
52.50 " " " " " "	M
87.50 " " " " " "	N
131.25 " " " " " "	O
175.00 " " " " " "	P

11/ Po § 55 dodaje się następujący § 55 a:

§ 55 a.

Do świadczeń z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych do -
licza się jako uzupełnienie kwoty wzrostu z ubezpieczenia inwa -
lidzkiego za zalozobne wkładki tygodniowe tegoż ubezpieczenia.

Jeżeli ubezpieczony po ustaleniu renty emerytalnej opłacał
wkładki do ubezpieczenia inwalidzkiego, to należy jego rentę
uzupełnić orzeczeniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Województwa
Śląskiego podług ustępu 1., jeżeli staje się inwalidą w myśl
§ 1255 Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Sposób, w jaki kwota tego dodatku ma być przez Zakład Ubez -
pieczeń Społecznych zarachowana, oznaczy Wojewoda.

12/ §§ 56 do 59 otrzymują następujące brzmienie:

§ 56.

Jeżeli pobierający rentę emerytalną ma dzieci poniżej lat
osiemnastu, to emerytura podwyższa się dla każdego z nich rocznie
od 1 stycznia 1923 r. o 1.680 mkp. a od 1 października 1923 r.
o 9.600 mkp.

Przy przyznaniu dodatku dla dzieci traktuje się na równi
z ślubnymi dziećmi:

- 1/ dzieci uznane za ślubne,
- 2/ dzieci przybrane za własne, o ile zostały przybrane przed na -
stąpieniem niezdolności do wykonania zawodu,
- 3/ pasierby, pasierbice, wnuki i wnuszki, o ile przed nastąpieniem
niezdolności do wykonania zawodu przez pobierającego rentę
bezpłatnie utrzymywane były,
- 4/ dzieci nieślubne, jeżeli ojcostwo rentobiorcy stwierdzone zo -
stało.

Dla dzieci nieślubnych, które ukończyły 16 rok życia, jak i dla sierot, sierot, wdów i wdowców płaci się dodatek na dzieci tylko wówczas, jeżeli je rentobiorca utrzymuje.

§ 57.

Renta wdowa i renta wdowca wynosi od dnia 1 stycznia 1923 r. $\frac{2}{5}$ renty emerytalnej obliczonej dla ubezpieczonego na podstawie §§ 55, 55a i 56.

Sieroty otrzymują po $\frac{2}{3}$ sieroty bez ojca i matki po $\frac{2}{3}$ renty wdowiej lub wdowca, wymienionej w ust. 1.

Od 1 października 1923 r. wynoszą:

Renta wdowa i renta wdowca $\frac{4}{10}$, renty sieroty po $\frac{2}{10}$, renty dla sierót bez ojca i matki po $\frac{3}{10}$, renty emerytalnej obliczonej według §§ 55 i 55a.

§ 58.

Do renty emerytalnej, renty wdowiej, wdowca i sierocy dolicza się jako podwyżkę rentową dodatek drożyzniowy. Jest on częścią składową renty i wynosi przy rencie emerytalnej, rencie wdowiej i wdowca:

za czas po 31 grudnia 1922 r. 15.800 mkp. rocznie,

za czas po 30 września 1923 r. 480.000 mkp. rocznie,

przy rentach sierocych:

za czas po 31 grudnia 1922 r. 7.900 mkp. rocznie

za czas po 30 września 1923 r. 240.000 mkp. rocznie.

Obecnie wojewodom za granicą nie udziela się podwyżki rentowej. Wojewoda może za zgodą Rady Wojewódzkiej zezwolić na wyjątek od tego przepisu.

§ 59.

Rentę emerytalną i wszelkie inne świadczenia płaci się z góry w miesięcznych ratach zaciąganych w całości na 1.000 mkp.

13/ § 172 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 172.

Miesięczna składka wynosi:

W klasie zarobkowej	1	244.000 mkp.
"	2	282.000 "
"	3	324.000 "
"	4	370.000 "
"	5	430.000 "
"	6	512.000 "
"	7	634.000 "
"	8	800.000 "
"	9	1.000.000 "
"	10	1.228.000 "
"	11	1.800.000 "
"	12	2.800.000 "
"	13	3.900.000 "

14/ - W § 177 zdania 2 i w § 178 ust. 2 zdanie w zastępuje się słowa "na pełne dziesięć fenigów" słowami "na pełne tysiąc marek polskich".

Art. II.

Funkcjonariusze, którzy z zarobkami rocznym ponad dwa - dziesięć milionów marek polskich staną się na mocy § 1

niniejszej ustawy zobowiązani do ubezpieczenia a nie mają do -
tąd w bieżącej ekspektatywy z dawniejszego ubezpieczenia obo -
wiązkowego - nowo - ubezpieczeni - zostaną na mocy § 11 zwol -
nieni z obowiązku ubezpieczenia z mocą wstecz działającą na
czas jego rozpoczęcia, o ile wnioski o uwolnienie wpłynęły w ciągu
sześciu miesięcy po wejściu w życie niniejszej ustawy w Urzę -
dzie Ubezpieczeń lub Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Woje -
wództwa Śląskiego, o ile już wtenczas istniały ustawą przepi -
sano warunki do uwolnienia.

Charakteru nowoubezpieczonego nie traci się przeto, że
ubezpieczony dobrowolnie kontynuował dawniejsze ubezpieczenie
obowiązkowe.

Art. III.

Nowoubezpieczeni, którzy w dniu wejścia niniejszej ustawy
ukończyli już lat 55 zostaną na wniosek zwolnieni z obowiązku
ubezpieczenia, o ile skrócenie czasu oczekiwania nie jest
in dozwolone lub nie może być od nich wymagane.

Art. IV.

Wojewoda może zarządzić, że uiszczenie wkładek nie jest
dopuszczalne, poniżej lub powyżej pewnej klasy poborów. Upo -
wadnia go się do dołączenia nowych klas poborów do już istnie -
jących i do ustalenia kwot wzrostu i wkładek dla klas nowych.

Wrazie zmiany stosunków gospodarczych może Wojewoda za
zgoda Rady Wojewódzkiej zmienić dodatki drożyniane i wkładki.

Art. V.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mo -
cą obowiązującą od 1 października 1923 r. i od terminów wyne -
nionych w ustawie.

Art. VI.

Ustawa o ubezpieczeniu nauczycieli prywatnych - Gesetz
über Angestelltenversicherung der Privatlehrer - z dnia 22 lip -
ca 1913 r. Reichsgesetzblatt, Seite 600 - i odwołanie do -
tyczące uwolnienie od ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych
z dnia 18 sierpnia 1913 r. - Zentralblatt für das Deutsche
Reich str. 752 - tracą moc obowiązującą z dniem 1 października
1923 r.

PC.

Wniosek nagły

klubu niemieckiego w sprawie uposażenia pracowników państwowych.

Stan materialny pracowników państwowych jest nadto rozpreczliwy. Dotychczasowe uposażenie nie gwarantuje pracownikom państwowym egzystencji.

Wysoki Sejm raczy przeto uchwalić:

Uprasza się Rząd Rzeczypospolitej Polskiej o najrychlejsze przeprowadzenie polepszenia uposażenia pracowników państwowych.

Katowice, dnia 30 października 1923 r.

Wniosekodawcy:

/-/ Meyer,

Feitzenstein, Jankowski, Schoppe, Ulitz, Dr. Pent, Fuchs,
Goldmann, Kaczmerczyk, Pawlas.

S e j m Ś l ą s k i.

D r u k n r . 339.

Śląska Rada Wojewódzka.

Katowice, dnia 24 października 1923.

L. : RW. 825.

Dotyczy: Projekt ustawy w przedmio-
cie zmiany § 14 ustawy niemieckiej
z 6 kwietnia 1920. Dz.U.i Rozp.
str. 458 o obowiązkowym zatrudnie-
niu ciężko poszkodowanych.

ZL.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

- - - - -

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt
ustawy w przedmiocie zmiany § 14 ustawy niemieckiej z 6 kwie-
tnia 1920. Dz.U.i Rozp. str.458 o obowiązkowym zatrudnieniu
ciężko poszkodowanych uchwalony przez siebie na posiedzeniu
dnia 23. października 1923. w wykonaniu prawa inicjatywy
ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego
z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka.

Przewodniczący:

// K o n c k i.

U s t a w a

z dnia 1923.

w przedmiocie zmiany § 14 ustawy niemieckiej z 6.kwietnia 1920.
Dz.U.Rz. str.458 o obowiązkowym zatrudnieniu ciężko poszkodowa-
nych.

Art. 1.

Oznaczoną w § 14 ustawy niemieckiej z 6.kwietnia 1920. Dz.
Ust.Rz. str.458 o obowiązkowym zatrudnieniu ciężko poszkodowa-
nych grzywnę podwyższa się z 10 000 mk. na 20 000 000 mkp.
dwadzieścia milionów marek polskich.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e.

Oznaczona w § 14 wysokość grzywny maximum 10 000 mk. nie
odpowiada z powodu dewaluacji obecnej wartości pieniądza i dla-
tego należy ją podwyższyć.

Ustawa

z dnia 1923 r.

w przedmiocie podatku od pojazdów mechanicznych na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego, oraz w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej niemieckiej ustawy o podatku od pojazdów mechanicznych z dnia 8 kwietnia 1922 r. /Dz.Pr. Państwa Niem.Cz.I. str. 396/ na cieszyńską część Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Stawki podatkowe ustanowione w § 4 i 9 niemieckiej ustawy o podatku od pojazdów mechanicznych z dnia 8 kwietnia 1922 r. /Dz.Pr. niem. Bz.I.str. 396./ ustanawia się, jak następuje:

1/ a. w § 4. ust. 1.

Zamiast 100 mkn. wynoszą	120 000 ,-- mkp.
" 150 " "	180 000 ,-- "
" 200 " "	240 000 ,-- "
" 275 " "	360 000 ,-- "
" 350 " "	480 000 ,-- "

b. w § 5. ust. 2.:

zamiast 100 mkn. wynoszą	180 000 ,-- "
" 200 " "	360 000 ,-- "
" 300 " "	540 000 ,-- "
" 400 " "	720 000 ,-- "

c. w § 4.ust. 3.:

zamiast 300 mkn. wynoszą	360 000 ,-- "
" 600 " "	720 000 ,-- "
" 900 " "	1,080 000 ,-- "
" 1 200 " "	1,440 000 ,-- "
" 1 400 " "	1,680 000 ,-- "
" 1 600 " "	1,920 000 ,-- "
" 1 800 " "	2,160 000 ,-- "
" 1 900 " "	2,280 000 ,-- "
" 2 000 " "	2,400 000 ,-- "

d. w § 4.ust. 4.:

zamiast 150 mkn. wynoszą	180 000 ,-- "
" 300 " "	360 000 ,-- "
" 450 " "	540 000 ,-- "
" 600 " "	720 000 ,-- "
" 700 " "	840 000 ,-- "
" 800 " "	960 000 ,-- "
" 900 " "	1 080 000 ,-- "
" 950 " "	1 140 000 ,-- "
" 1 000 " "	1 200 000 ,-- "

2/ w § 9 ust. 2.

zamiast 2 000 mkn. wynoszą	1 200 000 ,-- "
" 300 " "	180 000 ,-- "

Art. 2.

Paragraf 2. niem. ustawy z dnia 8 kwietnia 1922 r. /Dz.P.P. niem.Cz.I.str. 396/ uzupełnia się ustępem 6. w następującem brzmieniu:

" 6. Pojazdy mechaniczne, pochodzące z innych województw Rzeczypospolitej Polskiej, które podlegają opłacie przewidzianej rozporządzeniem Ministrów Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych z dnia 14 kwietnia 1923 r. /Dz.U.Rz.P. Nr. 44. poz. 304./

Art. 3.

Paragraf 18. ustępy drugi i trzeci niem. Ustawy z dnia 8 kwietnia 1922 r. /Dz.Pr.P.Niem.Cz.I.str.396/ uchyla się.

Art. 4.

Moc obowiązującą niemieckiej ustawy z dnia 8 kwietnia 1922 r. /Dz.Pr.P.Niem.Str.396/ w brzmieniu ustalonym ustawą niniejszą rozciąga się na cieszynską część Województwa Śląskiego.

Wszystkie przepisy dotyczące podatków od pojazdów mechanicznych z wejściem w życie niniejszej ustawy tracą swoją moc obowiązującą.

Art. 5.

Wszędzie, gdzie ustawa niemiecka z dnia 8 kwietnia 1922 r. wymienia "Reichsminister der Finanzen" daje się "Wojewoda Śląski" a tam gdzie ustawa mówi o "Land" lub "Länder", wstawia się "Obszar Województwa Śląskiego".

Art. 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1923 r.

Obowiązek wymiany dotychczasowych kart podatkowych na karty podatkowe, wedle nowych stawek liczy się od dnia 1 stycznia 1923 r. z tem, że przy wymianie należy potrącić od nowej stawki podatkowej podatek już zapłacony na rachunek 1923 r. wedle niemieckiej ustawy względnie wedle rozporządzenia byłej Tymczasowej Komisji Rządowej w Cieszynie.

Wymiana starych kart podatkowych na nowe ma nastąpić w przeciągu jednego miesiąca po ogłoszeniu niniejszej ustawy.

Art. 7.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

PŁ.

/dotyczy druku nr. 248/

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej z dnia 30 października 1923 r.

Komisja budżetowa na swem posiedzeniu w dniu 30 października 1923 r. rozpatrywała petycję Związku Powstańców Śląskich o udzielenie subwencji 1 miljaru mkp. celem przyjsia z pomocą wdowom i sierotom powstańczym, oraz więźniom politycznym. Petycję zajmowała się komisja dla spraw uchodźców i powstańców, przychylając się do udzielenia Związkowi Powstańców Śląskich pożyczki w wysokości 500.000.000 mkp. oraz subwencji w tej samej wysokości.

Komisja budżetowa rozpatrując podanie to i uchwałę komisji dla spraw uchodźców i powstańców na posiedzeniu w dniu 19 lipca 1923 r. poleciła referentowi komisji budżetowej, zbadać na miejscu potrzeby i potrzeby subwencji i po osiągnięciu rezultatu zreferować ponownie komisji budżetowej.

W międzyczasie Sejm zawiesił obrady z powodu wakacji. — Po wakacjach na jednym z pierwszych posiedzeń wniósł referent petycję na porządek obrad komisji budżetowej, lecz ze względu na stanowisko Rządu Centralnego wyrażone na piśmie przez swego delegata co do wydatków czynionych przez Sejm Śląski, zdjęto sprawę tę z porządku dziennego z tem, że sprawę rozpatrzy komisja budżetowa po ostatecznym zaznajomieniu się i orzeczeniu Sejmu ośnośnie do listu delegata.

Na posiedzeniu dnia 30 października 1923 r. referent stawiał ponownie prośbę Zw. Powst. Śl. na porządek dzienny, motywując potrzebą, niedostatecznym zaopatrzeniu inwalidów i wdów powstańczych i wojennych, a szczególnie, tem, że Rząd Centralny polecił Wojewódzie wstrzymać sprawę dotyczącą udzielenia inwalidom i wdowom wojennym i powstańczym jednorazowej zapomogi w wysokości poborów październikowych wniesionych przez p. posła

Janickiego i tom.

Referent podkreślił, że inwalidzi wobec tego pozbawieni są możliwości do zakupów ziemnych, jak ziemiaków i węgla, wobec czego staria wniosek, aby

W y s o k i S e j m raczył uchwalić:

Ustawa

z dnia
o przedmiocie udzielenie pożyczki dla Związku Powstańców Śląskich.

Art. 1.

Udziela się Związkowi Powstańców Śląskich pożyczki w wysokości pięć miliardów marek polskich ze skarbu Śląskiego, celem zaopatrzenia inwalidów i wdów powstańczych w kartofle i ziemniaków.

Art. 2.

Pożyczki udziela się bezprocentowo, a spłata nastąpić ma po upływie 6 miesięcy w dniu wypłaty.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczy się Wojewodzie.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Po obszernej dyskusji większość komisji stanęła na tem stanowisku, że nie można udzielać pożyczek stowarzyszeniom prywatnym na zakupy, gdyż łatwo spodziewać by się można od innych instytucji prywatnych podobnych wniosków, których Sejm nie byłby w stanie uwzględnić.

Zaś o ile się rozchodzi o inwalidów i wdów powstańcze względnie więźniów politycznych, którym wkradzie dotychczas się nie zajęły, rozchodziłoby się także o zaginionych bez śladu, to komisja budżetowa, po przedstawieniu jej statystycznie stanu z umotywowaniem chętnieby przystąpiła z pomocą. Jak również w wypadku, gdyby się rozchodziło o poparcie kooperatyw rzemieślniczych.

Z tem został wniosek ten odrzucony.

Z tych samych powodów referent wniósł o udzielenie Związkowi Inwalidów Wojennych Województwa Śląskiego kredytu w wysokości trzechmiliardów mkp. na ten sam cel i ~~zwiększenie~~ na tych samych warunkach, nadmienając, że już raz podobny wniosek był przedmiotem obrad plenium i komisji budżetowej, mianowicie druk Nr. 248, który to ze względów jednak formalnych został dnia 5 lipca 1923 r. przez komisję budżetową odrzucony, prosząc o przyjęcie wniosku.

Wniosek ten został przez większość komisji odrzucony, jednakowoż zgodzono się jednogłośnie na propozycję przedstawiciela P.P.S., aby udzielić Związkowi temu subwencję w wysokości jednego miliarda mkp. na uruchomienie warsztatów kra-
wieckich i szewskich.

Wobec tego referent wycofał swój wniosek.

Komisja budżetowa prosi o przyjęcie niżej wymienionej ustawy:

Ustawa

z dnia

w przedmiocie udzielenia subwencji Związkowi Inwalidów Wojennych w Województwie Śląskiem.

Art. 1.

Związkowi Inwalidów Wojennych w Województwie Śląskiem udziela się ze skarbu śląskiego jeden miliard marek polskich subwencji na uruchomienie warsztatów krawieckich i szewskich.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

/-/ Węgrzyk,
referent.

Komisja budżetowa.

Katowice, dnia 6 listopada 1923.

Wniosek komisji budżetowej.

o przyjęcie ustawy w przedmiocie zmiany dotychczasowej pruskiej ustawy o podatku stemplowym, niemieckiej ustawy o podatku stemplowym od nekali, stałych stawek w taryfie do ustawy stemplowej Rzeszy Niemieckiej, tudzież przewalutowania na marki polskie podstaw wymiarowych i stawek podatkowych.

W y s o k i S e j m

raczy na najbliższem posiedzeniu uchwalić przyjęcie projektu ustawy /druk nr. 342/, mimo, że projekt nie został pp. Posłom zgodnie z regulaminem w przepisany czas doręczonym.

Umotywienie dołączone jest do projektu ustawy.

Komisja budżetowa.

Przewodniczący:

w z. J a n i c k i.

Komisja mieszkaniowa.

ZL.

S p r a w o z d a n i e

komisji mieszkaniowej w sprawie zmiany ustawy w przedmiocie
ochrony lokatorów i projektu ustawy mieszkaniowej /druk nr.332/.

Komisja mieszkaniowa na posiedzeniu dnia 5-go listopada 1923 r. rozpatrywała wniosek Rady Wojewódzkiej z dnia 2-go października 1923 r. L.R.W. 813/10 Druk nr.332 i uchwa-
liłamimo, że stawki już dziś nie odpowiadają spadkowi waluty
odnośny projekt ustawy w brzmieniu Rady Wojewódzkiej przyjąć
aby jak najprędzej umożliwić projekt Ustawy Mieszkaniowej do
przedłożenia go Plenum. Komisja mieszkaniowa poleca Plenum
przyjęcie ustawy w brzmieniu Rady Wojewódzkiej.

Referent

// A. S o b o t a.

Komisja szkolna.

Pożyczka dla miasta
Rybnika.

Zł.

S p r a w o z d a n i e

z dyskusji komisji szkolnej nad wnioskiem Magistratu miasta Rybnika o pożyczkę na przebudowę domów, w których ma mieścić się średnia szkoła żeńska.

Referując na temat prośby miasta Rybnika o pożyczkę, poseł Obrzut zaznacza, że młodzież żeńska powiatu rybnickiego i samego miasta Rybnika nie posiada dotąd żadnej szkoły średniej, gdzieby mogła kształcić się i wychowywać. Rodzice córek, które kończą szkoły powszechne, domagają się z zupełnie zrozumiałych względów takiej szkoły w Rybniku, gdyż Katowice są im zbyt odległe, a trudności mieszkaniowe i wysokie koszty utrzymania nie dozwolą im na to, by mogli do Katowic przysyłać swe córki. Magistrat miasta Rybnika, party ogólną potrzebą całego powiatu postanowił wypełnić te żądania rodziców. Warunki założenia szkoły średniej i żeńskiej na miejscu były dość możliwe, bo gmina posiadała 3 budynki, z tych jeden szkolny, które po odrestaurowaniu zupełnie nadawać się będą na wspomniany powyżej cel. Ponieważ Województwo nie zakłada państwowych średnich szkół żeńskich, przeto gmina, licząc się z pewnymi wydatkami na taki zakład weszła w porozumienie z klasztorem Urszulanek we Lwowie. Chodziło o to, by Urszulankin podjęły się objąć w opiekę taki zakład i należycie go poprowadzić. Magistrat chce iść siostrą Urszulankom jaknajdalej na rękę w urzędzeniu szkoły i w zapewnieniu im warunków utrzymania się. W tym celu oddał im dom gminny, w którym obecnie mieszkają wraz z pensjonarkami, uczęszczającymi do otwartego już liceum. Nadto postanowiła gmina Rybnika oddać Urszulankom duży dom po wojskowości /magazyn/ po odpowiednim przebudowaniu i na razie 10 morgów ziemi ornej na gospodarstwo, a daluze 50 morgów po 2 latach.

Szkoła i magazyn wojskowy potrzebowały odpowiedniego przebudowania. Zakonnice z braku funduszków nie mogą na ten cel nic wyłożyć. Wobec tego Magistrat zwrócił się do Sejmu Śląskiego z prośbą o subwencję i pożyczkę na powyższy cel. Podania od Urszulanek i od Magistratu z prośbą o pożyczkę na odrestaurowanie szkoły i przebudowanie magazynu wojskowego na mieszkania dla zakonnic i pensjonat dla wychowanek wpłynęły do Sejmu Śląskiego. Poseł Obrzut, referent komisji szkolnej wyjechał na miejsce, by zbadać całą sprawę i poinformować się o stanie rzeczy. Budynek szkolny został odrestaurowany częściowo, lecz żeby odpowiadał zupełnie warunkom zakładu szkolnego, potrzebuje budynek jeszcze pewnych wkładów, a nadto urządzenie.

Dużych wkładów potrzeba będzie do przebudowania budynku wojskowego. Dom ten jednak najlepiej nadawałby się na mieszkanie dla zakonnic i na pensjonat dla uczennic. Obecnie mieszkają tam zakonnice, jak i pensjonarki w opłakanym stanie. Dom ten, który może być tylko przejściowo zamieszkały przez nie jest wilgotny bardzo i ciemny, kuchnia marna, wogóle mieszkanie to jest w stanie wysokim stopnia nie higieniczne i naraża zakonnice i uczennice na stratę zdrowia.

Może atoli ten dom służyć za dom gospodarski, po objęciu całego gospodarstwa, które gmina im odda.

Umowa między Magistratem Rybnika, a Urszulankami została pod względem prawnym należycie przeprowadzona. Magistrat uchwalił oddać szkołę, 2 domy i 60 morgów ziemi ornej do użytku Urszulanek tak długo, jak długo siostry tę szkołę prowadzić będą. Gdyby z jakiej bądź przyczyny tej szkoły prowadzić nie mogły, w takim razie miasto ma prawo wszystko im odebrać.

/Str. 2./

Uczenie w szkole jest narazie 272, a mianowicie w 3 klasach szkoły powszechnej jest 97 ucznie, w 2 klasach gimnazjum 118, a na pierwszym kursie licealnym dla starszych 57. Oprócz ucznie polek, są także ucznice niemki, z tych parę nawet z Gliwic i Raciborza. Szkoła ma charakter gimnazjum żeńskiego z podbudówką paru klas szkoły powszechnej. Ponadto założono dwuletni kurs dla starszych dziewcząt.

Referent, kończąc sprawozdanie, postawił wniosek o udzielenie pożyczki jednego miljarda marek polskich, spłacalnych w ciągu pięciu lat.

Przewodniczący zaznacza, by pożyczka płatną była w parcie tacie złota. W dyskusji przemówił poseł Szczeponik przeciw udzieleniu pożyczki. Po dyskusji uchwalono większością głosów przedłożyć Izbie poselskiej wniosek referenta do przychylnego załatwienia.

Referent

// O b r z u t .

Mo.

Uniosek nagły

posłów K a o h o j s i tow. w sprawie rozdziału subwencji w kwocie 3 miliardów na cele likwidacji sprawy uchodźców uchwalonych przez Sejm Śląski, dnia 20 lipca 1923 r.

Uzasadnienie.

Sejm Śląski uchwałą z dnia 20 lipca 1923 r. przeznaczył kwotę 3 miliardów marek na doraźną pomoc dla uchodźców, na zaopatrzenie ich w niezbędne urządzenia domowe i warsztaty pracy. Tymczasem, pomimo wyraźnego brzmienia ustawy, że subwencja miała zostać zużyta, na pomoc doraźną i najpotrzebniejsze sprzęty domowe, Komitet dla spraw uchodźców pod przewodnictwem p. posła Obrzuta powołany do niesienia pomocy uchodźcom z uchwalonej przez Sejm Śląski subwencji postanowił nie udzielać uchodźcom pomocy doraźnej, lecz tylko pożyczki na zagospodarowanie.

Jakkolwiek uchwała komitetu w sprawie udzielania uchodźcom pożyczek zamiast doraźnej pomocy w tej, czy innej formie sprzeciwiała się wyraźnemu brzmieniu ustawy, komitet przy udzielaniu pożyczek nie uwzględniał uchodźców potrzebujących doraźnej pomocy, a udzielał wysokie pożyczki uchodźcom, którzy sobie dawno warsztat pracy sbudowali /najczęściej blacharski Dzwonik w Białej/ albo obywatelom, którzy z uchodźstwem nie mieli nic wspólnego /Główny dyrektor spółki "Inva" Cieszyń - Rybnik p. Zuożek/. P. Zuożek otrzymał pożyczkę w kwocie 100 milionów mk. p. Dzwonik 80 milionów mk. Bez mała 1/15 część 3 miliardowej subwencji przeznaczonej z funduszy publicznych na złagodzenie nędzy ofiar gwałtów niemieckich i czeskich przyznano ludziom, którzy po ryśli uchwały Sejmu do otrzymania zasiłków z tego funduszu prawa nie posiadali.

Wobec tego podpisani stawiają wniosek:

a/ Sejm używa p. Wojewodę, aby w przeciągu dnia 14 przedłożył Sejmowi sprawozdanie z czynności komitetu pomocy dla uchodźców, a przede wszystkim sprawozdanie w sprawie rozdziału subwencji 3 miliardów uchwalonych przez Sejm Śląski.

b/ ścięgnął pożyczki udzielone osobom, które do otrzymania pożyczki według brzmienia ustawy z dnia 20 lipca 1923 r., nie były uprawnione.

/-/ Biniezkiewicz.

Mokry, Kl. Borys, Wlechuła, Czajor, J. Machoj, Buchwald, Komoll.

Wniosek nagły

posła Biniszkiwicza i tow. w sprawie założenia dwóch omentarzy dla ludzi bezczynniowych i ludzi poniewieranych przez duchowieństwo.

Ponieważ w ostatnich miesiącach zaszły wypadki, że księża kazali pochować zmarłych pod murem z powodu ich przekonań politycznych.

Przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm zechce uchwalić:

Wzywa się p. Wojenodę, by bezwzględnie przedłożył Sejmowi wniosek, w celu zakupienia gruntu i założenie tymczasem dwóch omentarzy wojenóczych.

/-/ Mokry,	/-/ Borys
/-/ Czajor.	/-/ Niechulca.
/-/ Machoj	/-/ Biniszkiwicz
/-/ Kowoll	/-/ Buchwald.

U n i o s e k n a g ł y

posła Biniszkiwicza i tow. w sprawie nadużyć
policyjnych.

Ubrew przepisom prawnym, zekazują władze bezpie-
czeństwa odbywanie zebrań, policja wdziera się na ze-
brania w celu dozoru, rozbija konduktu pogrzebowe
i konfiskuje dzienniki:

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm zechce uchwalić:

Uzywa się p. Wojewodę, aby natychmiast przywrócił
stan prawny na Górnym Śląsku i aby jako szef policji
ukarał podwładnych za łamanie prawa.

/-/ Mohry	/-/ Borys.
/-/ Czajor	/-/ Wiechuła.
/-/ Kiechaj	/-/ Biniszkiwicz
/-/ Kowoll	/-/ Buchwald.

W n i o s e k n a g ł y

klubu niemieckiego w sprawie "Komisji Kontrolnej".

S e j m Ś l ą s k i ustanowił osobną "komisję kontrolną", która ma za zadanie, obcznać się z pracami wszystkich wydziałów administracji śląskiej.

Opracowanie sprawy szkół mniejszości stawia "komisję" przed praktycznym zadaniem.

W y s o k i S e j m przeto raczy uchwalić:

Polaca się "komisji kontrolnej" obcznać się z pracą wydziału szkolnego w przedmiocie szkół mniejszości i o wyniku jej działalności złożyć sprawozdanie najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Katowice, dnia 7 listopada 1923 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Reitzenstein,

Fuchs, Szczepanik, Kaczmarczyk, Jankowski, Pawlas, Ulitz,

Sabass, Dr. Pant.

Komisja socjalna.

ZL.

S p r a w o z d a n i e

komisji socjalnej w sprawie zmiany kar pieniężnych w Ordynacji i Ustawie Ubezpieczeniowej /druk nr. 319/.

Komisja socjalna rozpatrywała na posiedzeniu swem w dniu 27 bm. przedłożony Sejmowi przez Radę Wojewódzką projekt ustawy, mocą której kary pieniężne za niewypłaćnianie przepisów ustawy ubezpieczeniowej stosowane dotychczas miałyby być podwyższone o 10 000 razy. Referent komisji socjalnej p. poseł Pawlas wyraził zdanie, że przeciwko takiemu podwyższeniu kar pieniężnych nic mieć nie można. Za tem zdaniem referenta oświadczyła się cała komisja socjalna jednogłośnie. Sejm już raz i to w styczniu podnosił kary przewidziane w Ordynacji Ubezpieczeniowej dziesięciokrotnie, lecz wobec spadku wartości marki polskiej stały się one już znowu zbyt niskie i stosowanie ich byłoby nie karą, ale pośmiewiskiem.

Zwłaszcza przy Ordynacji Ubezpieczeniowej należy baczyć na to, aby wyznaczone kary osiągały swój cel, tj. odstraszały od przestępstwa. Przestępstwem tu jest bowiem wyłącznie tylko niespłacanie składek przez pracodawców, co pociąga za sobą często szkodę nie do naprawienia dla ubezpieczonego. Z tej przyczyny komisja socjalna jest zdania, że podwyższenie 10 000 krotne nie jest zbyt wysokie i wnosi, aby Wysoki Sejm przyjął projektowaną ustawę bez wahanja i bez zmiany.

// Omańkowska.

Katowice, dnia 7.XI.23.

Komisja socjalna

SP.

D o d a t k o w a u c h w a ł a

komisji socjalnej do referatu w sprawie
zmiany kar pieniężnych w Ordynacji i Ustawie Ubezpiecze-
niowej /druk nr. 319/.

Komisja socjalna Sejmu Śląskiego na posiedzeniu
dnia 10 września 1923 r. uchwaliła jednogłośnie, co następuje:

a/ przyjąć art. 1 i 2. w brzmieniu proponowanym
przez Radę Wojewódzką,

b/ wstawić jako "art. 3."

"Upoważnia się Radę Wojewódzką do wprowadzenia odpowiednio
do stosunków walutowych zmian w kwotach pieniężnych wyżej okreś-
lonych,

c/ przyjąć art. 3. w brzmieniu proponowanym przez
Radę Wojewódzką, oznaczając go jako "art. 4."

/-/ P r o n o b i s , przewodniczący.

S p r a w o z d a n i e

komisji socjalnej w sprawie projektu ustawy
tymczasowej w przedmiocie ubezpieczenia funkcjonariuszy
prywatnych. /Druk nr. 337./

Komisja socjalna na posiedzeniu w dniu 10 listopada 1923 r. rozpatrywała przedłożony w formie wniosku nagłego p. Pawlasa i tow. projekt ustawy w przedmiocie ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych i uchwaliła przedłożyć ustawę do przyjęcia Sejmowi z następującymi zmianami:

1/ we wstępie ustawy dodaje się po słowach "ubezpieczenia funkcjonariuszy" - słowo "prywatnych"

2/ w art. I. - skreśla się na końcu ustęp 2/ - czyli słowa : "2/zaś 1 dodaje się następujący § 1.a.

3/ punkty 3/ - 12/ otrzymują oznaczenie 2/ - 11/.

4/ Jako punkt - 12/ wstawia się:

§ 100 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 100.

"Dyrektorjum dla Wydziału trzeciego Zakładu Ubezp. Społ. składa się z Dyrektora i jego zastępcy - /Naczelnika Wydziału trzeciego/ - jakoteż po dwóch zastępców ubezpieczonych i ich procodawców /honorowi członkowie/. Na posiedzeniu Zarządu musi być ilość honorowych członków większą, aniżeli urzędniczych.

Dyrektorjum uchwała większością głosów. Przy równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Zresztą, tok czynności określa Instrukcja służbowa, którą wydaje Rada Administracyjna w porozumieniu się z Dyrektorem.

Instrukcja ~~ta~~ wymaga zatwierdzenia Wojenody.

/take/

5/ Art. II. otrzymuje następujące brzmienie:

" Funkcjonariusze, którzy z zarobkiem rocznym ponad 27 milionów marek polskich, staną się na mocy ~~Art. 11.~~ niniejszej ustawy zobowiązani do ubezpieczenia, a nie mają dotąd bieżącej ekspektatywy z dawniejszego ubezpieczenia obowiązkowego, /nowo-ubezpieczeni /, zostaną na mocy ~~Art. 11~~ zwolnieni z obowiązku ubezpieczenia z mocą wstecz działającą do czasu jego rozpoczęcia pod warunkiem, że wniosek o uwolnienie wpłynie w ciągu sześciu miesięcy po wejściu w życie niniejszej ustawy w Urzędzie Ubezpieczeń lub w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Wojenództwa Śląskiego i że już wtenczas istniały ustawą przepisane warunki do uwolnienia.

Charakteru nowoubezpieczonego nie traci się przez to.

/-/ L u b o s , referent.

Komisja socjalna.
SP.

Druk nr. 351.
dot.dr. 339.

S p r a w o z d a n i e

Projekt ustawy w przedmiocie zmiany § 14 ustawy niemieckiej z 6 kwietnia 1920 r./Dz.U.i Rozp. str. 458/ o obowiązkowym zatrudnieniu ciężko poszkodowanych przedłożony Wysokiemu Sejmowi przez Radę Wojewódzką, rozpatrywała komisja socjalna na posiedzeniu w dniu 10 bm.

Na podwyższenie grzywny z 10 000 na 20 000 mmp. komisja socjalna wyraziła jednogłośnie swą zgodę i proponuje Wysokiemu Sejmowi przyjęcie projektowanej ustawy w 3 czytaniach.

/-/ Szynkowiakówna

Sprawozdawca:

Sprzewodzenie Komisji Budżetowej
w przedmiocie petycji Kooperatywy Związku Urzędników
Państwowych, Komunalnych i Samorządowych o subwencję
1 miljarda marek polskich na urządzenie kuchni urzędniczej.

Wymieniona kooperatywa urzędnicza zwróciła się do Sejmu z
prośbą o przyznanie kredytu 1 miljarda marek na urządzenie kuchni
urzędniczej.

Ustawą z dnia 16. kwietnia 1923 r. /Dz.U.Sl.nr.18 poz.120/
Sejm przyznał na taką kuchnię 250 milionów marek kredytu, pod
warunkiem, że dla urządzenia takiej kuchni założoną zostanie koope-
ratywa.

Kooperatywa taka powstała. Z przyznanego kredytu skorzystała
jednakże dopiero w sierpniu - październiku, kiedy pieniądze już
były mocno zdevaluowane. Kupiono zato pieniądze meble. Nie ma zaś
kooperatywa pieniędzy na zapłacenie remontu lokali, na zakupienie
przysrządów kuchennych. Członkowie kooperatywy osobno, pod swoje
udziały, składają po dwa miliony na potrzeby kuchni. I to nie
wystarczy. Dlatego proszą o dalszy kredyt.

Ze względu na ciężkie warunki, w jakich żyją urzędnicy,
na nieuregulowane stosunki mieszkaniowe, komisja budżetowa jedno-
głośnie postanowiła uwzględnić petycję Kooperatywy Urzędniczej.
Uchwaliła przedłożyć Sejmowi projekt noweli do ustawy z dnia 16.
kwietnia 1923 r. /Dz.U.Sl.nr.18 poz.120/ przyznający kooperaty-
wie dalsze 500 milionów marek polskich na tych samych warunkach.

Komisja Budżetowa proponuje przyjęcie następującej noweli:

U s t a w a
z dnia.....

w przedmiocie udzielenia pożyczki kooperatywom urzędniczym.

Art. 1

W artykule 1 ustawy z dnia 16. kwietnia 1923 r. /Dz.U.Sl.nr.18
poz.120/ zmienia się słowa: " 250 /dwieście pięćdziesiąt/ milionów"
na słowa: " 750 /siedemset pięćdziesiąt/ milionów".

Art. 2.

Wykonanie ustawy perucza się Wojewodzie

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Sprawozdawca Komisji Budżetowej:

/ - / R y b a r z.

PC.

/dot.dr. Nr. 341 i 248/

Komisja Budżetowa.

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej z dnia 16 listopada 1923 r. w sprawie
udzielenia pożyczki dla Związku Powstańców Śląskich i
Związku Inwalidów Wojennych.

Po ponownem rozpatrzeniu potrzeby Związku Powstańców
o udzielenie pożyczki i subwencji komisja budżetowa zaję-
ła to samo stanowisko, jakie zajęła w dniu 30 października.

Co do subwencji dla Związku Inwalidów Wojennych ko-
misja budżetowa proponuje następujący tekst ustawy:

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w przedmiocie subwencji dla kooperatywy ławnickiej
i szewskiej Związku Inwalidów Wojennych w Województwie
Śląskiem.

Art. 1.

Dla uruchomienia kooperatywy ławnickiej i szewskiej
przy Związku Inwalidów Wojennych w Województwie Śląskiem
z siedzibą w Zależu otrzyca się kredyt jednego miliona
marok polskich.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogło-
szenia.

/-/ Węgrzyk,
referent.

PC.

W n i o s e k n a g ły

posła S i k o r ę i tow. w sprawie politechniki.

Rząd Rzeczypospolitej godzi się na utworzenie jeszcze jednej politechniki w państwie i prawdopodobnie trzecia politechnika stanie tam, gdzie będą najkorzystniejsze warunki.

Wobec znaczenia, jakie Województwo ma pod względem przemysłu, a z drugiej strony wobec wielkiego oddalenia od Warszawy i Łodzi, gdzie się obecnie politechniki znajdują, zachodzi konieczna potrzeba stworzenia trzeciej politechniki w Województwie Śląskiem. Przemysł wielki Województwa jest dotychczas zniwielony spowodował wyszkolone siły techniczne przeważnie z Niemiec niemało z wielkimi ofierami. Wobec tego Województwo ma obowiązek, dostarczyć potrzebnych sił fachowych, mając zaś do tego obecnie sposobność należy poczynić wszelkie starania, ażeby uczelnię taką w Województwie stworzyć.

Wobec tego stawiany wniosek, ażeby Wysoki Sejm zechciał uchwalić

Wzywa się p. Wojewodę do natychmiastowego poczynienia kroków w celu osiągnięcia zgody Rządu otwarcia politechniki w Województwie Śląskiem i jak najprędzej przedłożyć Sejmowi wniosek o potrzebne na ten cel sumy względnie subwencje.

Katowice, dnia 20. listopada 1923 r.

Wniosekodawcy:

/-/ Sikora,

Dr. Rakowski, Węgrzyk, Mędlowski, Obrzut, Pronobis,
Cwóźdz, Szusćnik.

PC.

Wniosek nagły

klubu niemieckiego w sprawie przekroczeń uczniów szkoły przemysłowej w Bielsku.

Dnia 3. listopada ab. usiłowali polscy uczniowie szkoły przemysłowej w Bielsku ścisze zebranie Bielskiej gminy ewangelickiej przeszkodzić, a tylko przez nadejście policji we właściwym czasie zostali od tego wstrzymani.

W nocy z dnia 10. na 11. listopada zostały szlidy firmowe miasta Bielska i sąsiedniego miasta Białej smoką zamazane, przez co niektórym obywatelom tych miast znaczna wyrządzona została szkoda. Policja w Bielsku spokojnie się temu przypatrywała i zdaje się nawet, że była spaczcom pomocą. Kilku sprawców policja w Białej zszesnastowała, z powodu czego polscy uczniowie szkoły przemysłowej w następnym dniu pochód demonstracyjny urządzili. Ponieważ takie zajęcia na porządek szkoły jakoteż i Państwa ujemnie działają, przeto

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- 1/ Wzywa się Pana Wojewodę, by zarządził przeprowadzenie śledztwa tak przeciw uczestniczącym w tym zajściu uczniom jak i przeciw policjantom, którzy w tej nocy służbę pełnili i czynnie przeciw tym zajściom nie wykroczyli, i innych ukarał.
- 2/ Dalej wzywa się Pana Wojewodę, bynik śledztwa i poczynione zarządzenia Wysokiemu Sejmowi zakomunikować.
- 3/ Wzywa się Pana Wojewodę o wydanie dla szkoły przemysłowej w Bielsku tych samych przepisów dyscyplinarnych jak i dla innych szkół średnich Śląska Cieszyńskiego.

Katowice, dnia 20 listopada 1923 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Dr. Pant
Schoppa, Koczmarczyk, Szczepanik, Pawlas, Ullitz, Reitzenstein,
Fuchs, Sabass, Jankowski.

PC.

U n i o s e k

posła Lubośa i tom. w sprawie znizki dodatku
Wojewódzkiego.

Pracownicy pobierający dodatek wojewódzki w wysokości 40 % z powodu spadku waluty i szalonego skoku drożyzny, nie są obecnie w stanie, z ich pensji pokryć artykuły żywnościowe pierwszej potrzeby.

Położenie pracowników dlatego jest bardzo smutne.
Wobec tego

W y s o k i S o j m raczy uchwalić:

"Wzywa się Radę Wojewódzką o przedłożenie projektu regulującego znizkę dodatku ekonomicznego odpowiednio do istniejącej drożyzny i to na -
tychmiast".

Katowice, dnia 20 listopada 1923 r.

Wnioskodawca:

/--/ Lubos,

Szykoniakówna, Pronobis, Janowski, Pawlas, Wiochula,
Onańkowska.

Komisja Prawnicza.

/dot. druk Nr. 260/

PC.

S p r a w o z d a n i e

komisji prawniczej w sprawie projektu ustawy Rady Wojewódzkiej /druk Nr. 260/, dotyczący zmiany rozporządzenia austriackiego ministra spraw wewnętrznych z dnia 27 maja 1911 r. /P.G.Bl. Nr. 103/ w przedmiocie prowadzenia aptek publicznych i zakładowych na obszarze cieszyńskim Województwa Śląskiego.

Komisja poleca Sejmowi przyjęcie projektu ustawy z tem, że kwotę 200.000 marek polskich w artykule 4. projektu, podnieść należy do 20 złotych polskich.

Katowice, dnia 20 listopada 1923 r.

Feferent:

w.z. Przewodniczącego:

/-/ Machoj.

/-/ Obrzut.

Śląska Rada Wojewódzka.
L.W. 824/1.

Katowice, dnia 13 listopada 1923.

Dot: Projekt ustawy w przed-
miocie przyznania Wojewodzie
Śl. mieszkania służbowego.

Do

PC.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu, /./ przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy
w przedmiocie przyznania Wojewodzie Śląskiemu mieszkania służ-
bowego uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 9. listopa-
da 1923 w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego
jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go
Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:
/-/ Żurawski.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w przedmiocie przyznania Wojewodzie Śląskiemu mieszkania służ-
bowego.

Art. 1.

Wojewodzie Śląskiemu przyznaje się, jako część uposażenia
służbowego, mieszkanie w naturze złożone co najmniej z 12-tu
pokoi wraz z przynależnymi ubikacjami.

Art. 2.

Upoważnia się Radę Wojewódzką do zawarcia kontraktu najmu
odpowiednich ubikacji na określone w art. 1 mieszkanie, a to
aż do czasu wybudowania nowego gmachu Sejmu Śląskiego i Urzędu
Wojewódzkiego, w którego planie mieszkanie służbowe dla Wojewody
jest przewidziane.

Art. 3.

Upoważnia się Radę Wojewódzką do wypłacenia odpowiednich
kwot tytułem czynszu za zajmowane dotychczas przez Wojewodę
mieszkania.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 5.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie.

Uzasadnienie: Tymczasowa Rada Wojewódzka przyznała zasadniczo
mieszkanie dla Wojewody Śląskiego atoli odcinając swej uchwale
nie nadała formalnie odpowiedniej formy prawnej. Niemniej przeto
na skutek tego zarówno pierwszy Wojewoda Śląski jak też i jego
następcy mieszkali w ubikacjach na ten cel przeznaczonych.

Wyżej wspomniany brak podstawy prawnej spowodował Radę Wo-
jewódzką do wniesienia niniejszego projektu ustawy, temwięcej,
że zajmowane dotychczas przez Wojewodów mieszkanie opłacone nie
zostało.

Rada Wojewódzka czuła się upoważnioną do wniesienia niniej-
szego projektu ustawy licząc się zarówno z tem, że Wojewoda nie
jest w stanie ze swych poborów opłacić odpowiedniego dla jego
stanowiska urzędowego mieszkania, jak też i z tem, że Wojewodowie
w innych Województwach mają odpowiednio mieszkania, jak w końcu
i z tem, że w planie przyszłego gmachu Sejmu Śląskiego i Urzędu
Wojewódzkiego odpowiednie mieszkanie służbowe dla Województwa
jest przewidziane.

Śląska Rada Wojewódzka.
L.dz.XI.736.

Katowice, dnia 9 listopada 1923 r.

Dotyczy: Projekt ustawy
w przedmiocie oddania szkół
roln.Tymcz.Śl.Izbie Roln.

Do

ZL.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie oddania szkół rolniczych Tymczasowej Śląskiej Izbie Rolniczej uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 9.XI.1923. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art.23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczącą

// K o n c k i.

U s t a w a

z dnia
w przedmiocie oddania szkół rolniczych w Międzyzyswieciu i w Tarnowskich Górach, oraz szkoły żeńskiej szkoły gospodarstwa wiejskiego w Strumieniu w zarząd Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę w porozumieniu z Radą Wojewódzką:

- 1/ do oddania szkół rolniczych w Międzyzyswieciu i Tarnowskich Górach, oraz żeńskiej szkoły gospodarstwa wiejskiego w Strumieniu w zarząd Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej,
- 2/ do przeniesienia za zapłatą własności inwentarza tych szkół na jej rzecz, o ile stanowią własność Skarbu Śląskiego.

Art. 2.

Upoważnia się Wojewodę do bezpłatnej cesji na rzecz Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej praw i obowiązków, wynikających z kontraktów zawartych w dniu 24 czerwca 1922 r., a dotyczących wydzierżawionych od Państwowego Zarządu Przymusowego Komory Cieszyńskiej Fryderyka Habsburga przez Skarb Śląski folwarków: Międzyzyswieć, Iskrzyczyn i Strumień, które służą szkołom na pomieszczenie i na gospodarstwo naukowo-pokazowe, względnie fermy hodowlane.

Tymczasowa Śląska Izba Rolnicza winna wrócić Skarbowi Śląskiemu wydatki, poczynione przez niego dla folwarków: Międzyzyswieć, Iskrzyczyn i Strumień.

Art. 3.

Wysokość ceny sprzedaży inwentarza szkół i zwrotu wydatków, poczynionych przez Skarb Śląski dla folwarków: Międzyzyswieć, Iskrzyczyn i Strumień ustali na wniosek Wojewody Rada Wojewódzka, która upoważniona jest rozłożyć spłatę ustalonej kwoty, oraz zwrot kredytu, udzielonego Tymczasowej Śląskiej Izbie Rolniczej w budżecie śląskim w części IV Dz.5. § 9. dla utrzymania szkoły w Tarnowskich Górach na okres 10-letni. Celem uniknięcia strat walutowych ustali Rada Wojewódzka kredytową kwotę wartości żyta.

Art. 4.

Nadzór nad temi szkołami przysługuje Wojewódzie. Unieruchomienie, zwinięcie, lub wyzbycie się szkół przez Tymczasową Śląską Izbę Rolniczą, może nastąpić tylko za zgodą Rady Wojewódzkiej.

Art. 5.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

Art. 6.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e.

Tymczasowa Śląska Izba Rolnicza odniosła się do Urzędu Wojewódzkiego o przekazanie jej niższych szkół rolniczych, podlegających Urzędowi Wojewódzkiemu i utrzymywanych przez Skarb Śląski.

W Województwie Śląskiem istnieją 3 szkoły tego typu:

- 1/ Zimowa Szkoła Rolnicza w Tarnowskich Górach /pow. Tarn.-Góry/ utrzymywana tymczasowo przez Skarb Śląski na rachunek Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej /preliminarny budżetowy, część IV. Dz.5.9./
- 2/ Zimowa Szkoła Rolnicza w Międzywiciu, pow. Cieszyn, utrzymywana przez Skarb Śląski na własny rachunek.
- 3/ Żeńska Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Strumieniu, pow. Bielsko, utrzymywana przez Skarb Śląski na własny rachunek.

Aż do chwili zmiany suwerenności Zimowa Szkoła Rolnicza w Tarn. Górach była własnością Izby Rolniczej we Wrocławiu. Inwentarz jej tymczasowo przyjął Śląski Urząd Wojewódzki. Przy uregulowaniu kwestji osób prawnych prawa publicznego, których pole działalności zostało przez linię graniczną przecięte, na podstawie art. VIII. protokołu końcowego konwencji genewskiej, inwentarz tej szkoły prawdopodobnie przejdzie na własność Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej. W każdym razie nie jest własnością Skarbu Śląskiego. Żeńska Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Strumieniu i Zimowa Szkoła Rolnicza w Międzywiciu są natomiast własnością Skarbu Śląskiego, jako szkoły z jego funduszków założone.

Troska o szerzenie i pogłębienie oświaty zawodowej zajmuje w programie działalności Izby Rolniczej czołowe miejsce, jako instytucji prawa publicznego, zrzeszającej w sobie z mocy ustawy wszystkich rolników danego okręgu. Struktura Izby Rolniczej nacechowana w wybitnej mierze istotnymi znaniami samorządu zawodowo-gospodarczego, czyni ją przede wszystkim odpowiednią do celowej i skutecznej działalności zawodowo-oświatowej. W uwzględnieniu tegoż przekazały władze państwowe i samorządowe Izbie Rolniczej, gdzie taka istnieje, niższe szkolnictwo rolnicze, odstępując jej założone przez siebie szkoły tego rodzaju. Taki stan rzeczy jest w Województwach Poznańskim i Pomorskim, o ile już pominię się Rzeszę Niemiecką i inne kraje, w których dopiero w czasie ostatnim powołano Izby Rolnicze do życia. Kierując się takimi samymi względami, Władze Śląskie zastrzegły w art. 5. rozporządzenia z dnia 3.10.1922 r. Dz.U.Śl.nr. 27, poz. 104 w przedmiocie utworzenia Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej zatwierdzonego ustawą z dnia 18.1.1923r. Dz.U.Śl.nr. 7, poz. 44. Śląskiej Izbie Rolniczej prawo samodzielnego urządzenia niższego szkolnictwa rolniczego i instytucji pokrewnych oraz wykonania kontroli nad prywatnymi i komunalnymi szkołami rolniczymi, ograniczając je tylko o tyle, że Wojewódzie przysługuje nadzór nad szkołami, urządzone i kontrolowanymi przez Izbę.

Ponieważ szkoły rolnicze prywatne lub powiatowe w Województwie Śląskiem nie istnieją, niższe szkolnictwo rolnicze w razie uchwalenia ustawy znajdzie się wyłącznie w rękach Śląskiej Izby Rolniczej, co spowoduje, iż zawodowa oświata rolnicza jednego i tego samego typu wprowadzona będzie przez jedną instytucję i nie będzie narażona na brak koordynacji i rozbieżność czynionych starań.

Oddanie szkół w zarząd Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej po-
ciąga za sobą 1/ przeniesienie własności inwentarza tych szkół, a to w interesie Skarbu Śląskiego za zapłatą /§ 1, pkt. b projektu ustawy/ oraz 2/ cesję folwarków, dzierżawionych przez Skarb Śląski celem unieszkodliwiania szkół /§ 2. projektu/. Zawarte w przedmiocie dzierżawy kontrakty z państw. Zarządem Przymusowym Komory Cieszyńskiej Fryderyka Habsburga, nie tylko dopuszczają, ale przewidują wprost w § 2. cesję dzierżawy na rzecz tej instytucji, która przejmie na siebie zadanie urzeczywistnienia w celu, któremu folwarki te zostały przeznaczone. Folwarki należą do Komory Cieszyńskiej, ażeby żywy i martwy inwentarz jest również jej własnością z wyjątkiem nielicznych sztuk, przekraczających etat przyjęcia.

Nie żądając od Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej żadnego odstepnego za cesję folwarków, Skarb Śląski może jednak sobie rościć pretensje do zwrotu wydatków, które poczynił w formie nakładów do wspomnianych gospodarstw, /ostatnie zdanie § 2. projektu ustawy./

Podjęwszy się zadania podniesienia kulturalno-oświatowego poziomu rolnictwa, Izba Rolnicza przyjmuje na siebie dotkliwy ciężar, odbijający i się ujemnie na jej budżecie. Tytułując Skarb Śląski, któremu według statutu organicznego Województwa Śląskiego /§ 4. pkt. 6/ przypada troska o szkolnictwo zawodowe, Izba spodziewa się z jego strony wydatnego poparcia i pomocy. Z tych powodów i wobec poważnych trudności matorjalnych, z którymi nowopowstała Izba walczy, projekt ustawy /§ 3./ porusza ustalenie ceny inwentarza oraz wysokości zwrotu wydatków poczynionych przez Skarb Śląski dla wydzierżawionych folwarków Radzie Wojewódzkiej, która będzie mogła przytem uzzględnić wyżej przytoczone okoliczności. Oprócz tego § 3 upoważnia ją do rozłożenia spłaty ustalonej przez nią kwoty na okres 10-letni.

Jak wyżej przedstawiono, Skarb Śląski utrzymywał szkołę rolniczą w Tarn. Górach na rachunek Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej i Sejm przyznał jej do tego celu zwrotny kredyt /prolininarz budżetowy/ część IV, Dz. 5, 9 /, nie ustalając przy tem tegoż zwrotu tegoż kredytu. Przy oddaniu wyżej wymienionej szkoły w zarząd Tymcz. Śląskiej Izby Rolniczej, władze wojewódzkie miałyby zażądać zwrotu tego kredytu. Natychmiastowy zwrot tego kredytu jednak nadzwyczajnie obciążałby budżet Śląskiej Izby Rolniczej. Z tego powodu projekt ustawy /§ 3./ upoważnia Radę Wojewódzką również do rozłożenia zwrotu tegoż kredytu na okres 10-letni.

Aby zabezpieczyć Skarb Śląski od strat walutowych przy rozłożeniu spłaty na okres 10-letni ostatni ustęp § 3. projektu ustawy przewiduje ustalenie długu przez Radę Wojewódzką w kilogramach żyta i Tymcz. Śląska Izba Rolnicza będzie zobowiązana zwrócić Skarbowi Śląskiemu taką kwotę w walucie krajowej, która odpowiada wartości w dniu zwrotu tej ilości żyta, którą Rada Wojewódzka ustaliła.

Celem zapewnienia nadzoru nad szkołami wyżej wymienionymi przez władze wojewódzkie, oraz zapewnienia dalszego czynnego istnienia szkół zawiera § 5. potrzebne do tego celu postanowienie.

Komisja aprowizacyjna.

ZL.

S p r a w o z d a n i e

komisji aprowizacyjnej w sprawie zniesienia komisji dla badania cen /Ustawa z dnia 20 grudnia 1922 r. Dz.U.Śl.nr.3, poz.21/.

Komisja aprowizacyjna zajmowała się kilkakrotnie komisją do badania cen i większość zdecydowała zniesienie tej komisji, która w obecnych warunkach jest zbędna. Wnosi przeto następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia 1923 roku

w przedmiocie zniesienia ustawy z dnia 20 grudnia 1922 roku /Dz. U. Śl. nr. 3, poz. 21/ o tworzeniu komisji dla badania cen.

Art. 1.

Znosi się ustawę z dnia 20 grudnia 1922 roku w przedmiocie tworzenia komisji do badania cen Dz. U.Śl. nr. 3, z dnia 19-go stycznia 1923 r. pozycja 21.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

/-/ A. S o b o t a,

Referent komisji aprowizacyjnej

komisja szkolna.

/dotyczy projektu nr 354./

PC.

S p r a w o z d a n i e

komisji szkolnej w sprawie wniosku Klubu N.P.R. dotyczącego założenia politechniki na Śląsku.

Z ramienia Wydziału Przemysłu i Handlu wygłosił w powyższej wspomnianej sprawie referat przedstawiając wszystkie argumenty przemawiające za, względnie przeciw założeniu politechniki, stawiając wniosek, żeby przy założeniu politechniki założono w pierwszym względzie wydział budowy maszyn i wydział chemiczny. W dyskusji zabierali głos pp. Schoppa, ks. Brzuska, Szuscił, Obrzut i Szczepanik. Po wyczerpaniu dyskusji uchwalono przedłożyć Wysokiemu Sejmowi Śląskiemu następującą rezolucję do uchwalenia:

Ze względu na sprawę wielkiej wagi, jaką jest założenie na Śląsku politechniki, Sejm Śląski wzywa p. Wojewodę, aby odniósł się do Rządu centralnego z prośbą o wstrzymanie decyzji co do miejsca założenia trzeciej politechniki w Polsce, aż do czasu przesłania przez Wojewodę obszernego w tej sprawie memorjału.

Memorjał ten zostanie opracowany po zwołaniu przez Wojewodę ankiety z przedstawicielami Sejmu, Wydziału Oświecenia Publicznego, Wydziału Przemysłu i Handlu, przedstawicielami Rządu Warszawskiego, obu politechnik, Akademii Górniczej w Krakowie i przedstawicielami kół przemysłowych na Śląsku.

Po tej ankiecie przedłoży komisja szkolna Sejmowi Śląskiemu odpowiedni wniosek do uchwalenia, w myśl którego p. Wojewoda wnieśnie wspomniany memorjał do Rządu centralnego.

Katowice, dnia 27 listopada 1923 r.

Referent:

/-/ Obrzut.

PC.

Wniosek nogły

posła F o j k i s a i tow. w sprawie przyznania trzech miliardów dla potrzeb poszkodowanych w walkach o Górny Śląsk.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

Upoważnia się p. Wojenodę Śląskiego do otwarcia kasy w wysokości trzech miliardów; z kredytu wypłacić nogą:

- 1/ Powstańcy, którzy otrzymali koncesję sprzedaży wyrobu tytoniowego a obecnie brak im funduszy do wprowadzenia intercau tego w życie,
- 2/ Powstańcy względnie ich rodziny, którzy wskutek braku aktyzacji ze świata lub innych formalności potrzebnych do uzyskania renty, z wydziału rentowego żadnej renty nie otrzymują,
- 3/ Powstańcy, którzy ze politycznych przestępstw siedzieli w więzieniach i wskutek tego znajdują się bez pracy i wszelkich środków do życia,
- 4/ Związek powstańców, który dla ugrontowania przyznanej mu koncesji na sprzedaż hurtową wyrobów tytoniowych nie może takiej puścić w bieg z powodu braku pieniędzy potrzebnych do rozpoczęcia wspomnianego przedsiębiorstwa.

Uzasadnienie:

Ażoby przyjąć z pomocą wszystkim, którzy ponosili ciężkie ofiary w walce o Górny Śląsk, władze śląskie w miarę możności udzieliły koncesje dla niektórych powstańców. Również koncesję podobną otrzymał Związek Powstańców, który zyski przeznacza na powstańców. Dla ugrontowania niniejszego przedsiębiorstwa potrzebną są fundusze.

Wielu polityczni padli wskutek pracy dla Ojczyzny w wielką biedę; również i te rodziny, które nie otrzymują żadnej renty.

Katowice, dnia 28 listopada 1923 r.

Wniosekodawcy:

/-/ Fojkis,

Liatha, Janicki, Kałdonek, Rybarz, Szymkowiakówna, Łukaszek,

Onańkowska, Wydra, Rakowski, Palarczyk.

PC.

W n i o s e k

posła Szuścika i tow. w sprawie rzek śląskich.

Wobec tego, że ani urząd budowlany w Cieszynie ani wydział robót publicznych w Katowicach nie posiadają dostatecznej ilości sił technicznych dla wygotowania planów regulacyjnych rzek śląskich ani też do nadzorowania i wykonania tych robót

S e j n. poleca Pomu Wojewódzic, by w braku własnych urzędników wygotowanie planów oddał firmom prywatnym.

Katowice, dnia 28 listopada 1923 r.

Wniosko dawcy:

/-/ Szuścik,

Sikora, Gróźdź, Pronobis, Węgrzyk, Pelerozyk, Obrzut.

PC.

Wniosek nagły

klubu niemieckiego w sprawie przemianowania ulic w

Bielsku.

Art. 3 ustawy z dnia 16 stycznia 1923 r. w przedmiocie języka urzędowego na obszarze Województwa Śląskiego /Dz.Ust.Śl.Nr. 5, poz. 34 z dnia 1.II. 1923 r./ brzmi: "Miejscowości i ulice muszą mieć polskie nazwy".

Podczas obrad nad tym paragrafem /sprawozdanie stenograficzne z 24 posiedzenia Sejmu Śląskiego/ wyrażono zdanie, że artykuł ten pozwala na tłumaczenie nazw ulic w języku niemieckim. Pozatem w ustawie z dnia 14 marca 1923 r. w przedmiocie utworzenia Dyrekcji Policji w miastach Katowice, Królewska - Huta i Bielsko /Dz.Ust.Śl. Nr. 15, poz. 97 z dnia 27.III. 1923 r. /połączono w artykule 3, poz. 12, że policja jest upoważniona do mianowania ulic po wysłuchaniu gminy względnie miasta. Przy mianowaniu ulic w Bielsku policja zaniechała wysłuchania gminy w tej sprawie.

Rozporządzenie p. Wojewody z dnia 15 listopada 1923 r. Z.I. 6022/16 w przedmiocie przemianowania ulic w Bielsku i reskrypt Dyrekcji Policji w Bielsku z dnia 24 listopada 1923 r. - Z.317/15 p. sprzeciwia się jasnym brzmieniu wgl. myśli tych dwóch ustaw.

Wysoki Sejm przeto uchwalic raczy:

"Wzywa się p. Wojewodę o najrychlejsze wydanie przepisów wykonawczych do art. 3 ustawy z dnia 16. stycznia 1923 r. w przedmiocie języka urzędowego na obszarze Województwa Śląskiego i do art. 3. poz. 12 ustawy z dnia 14. III. 1923 r. w przedmiocie utworzenia Dyrekcji Policji w miastach Katowice, Królewska - Huta i Bielsko.

Az do wydania tych przepisów wstrzymuje się wykonanie rozporządzenia Urzędu Wojewódzkiego z dnia 15 listopada 1923 r. Z.I. 6022/16 w przedmiocie przemianowania ulic w Bielsku".

Katowice, dnia 28 listopada 1923 r.

Unioskodawcy:

/-/ Dr. Pant,

Fuchs, Ulitz, Pawlas, Reitzenstein, Jankowski, Kaczmarczyk,

Sabass, Schoppa.

PCa

Wniosek nagły

klubów sejmowych w sprawie subwencji 15 miliardów marek polskich na pomoc dla bezrobotnych obywatelstwa polskiego w Rzeszy Niemieckiej.

Wysoka Izba raczy uchwalić:

"Upoważnia się p. Wojewodę do wypłacenia 15 -
-piętnastu - miliardów marek na pomoc dla
bezrobotnych obywatelstwa polskiego w Rzeszy
Niemieckiej.

W Rzeszy Niemieckiej jest kilka tysięcy bez-
robotnych obywatelstwa polskiego, których
można zaraz przeprowadzić do pracy, o ile
będą na to fundusze. Szybka pomoc jest ko-
nieczną".

Katowice, dnia 28 listopada 1923 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Rybarz,

Sikora, Machaj, Kędzior, Biniszkiwicz, Grajek,
Mathea, Dr. Pant.

10.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach.
L. 10-3.

Katowice, dnia 24 listopada 1923 r.

Dot: Projekt ustawy w przedmio-
cie zmian niektórych постано-
wień ustawy z dn. 18 stycznia
1923 Dz.U.Śl. Nr. 7 poz. 40 o
zwalczaniu lichwy wojennej w
Cieszyńskiej części Województwa
Śląskiego. Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt usta-
wy w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustawy z
dnia 18 stycznia 1923 Dz.U.Śl. Nr. 7. poz. 40 o zwalczaniu
lichwy wojennej w Cieszyńskiej części Województwa
Śląskiego uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 23
listopada 1923 r., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawo-
dawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z proś-
bą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka

/-/ Ronoki,

przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1923 r.
w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustawy z dnia
18 stycznia 1923 Dz.U.Śl. Nr. 7, poz. 40 o zwalczaniu
lichwy wojennej w Cieszyńskiej części Województwa Ślą-
skiego.

Art. 1.

W obowiązującej na Śląsku Cieszyńskim ustawie Rze-
czypospolitej Polskiej o zwalczaniu lichwy wojennej z dnia
2 lipca 1920/Dz.U.R.P. Nr. 67, poz. 449/ w brzmieniu usta-
wy z 5 sierpnia 1922 /Dz.U.R.P.Nr. 69, poz. 618/ podwyż-
szą się najwyższą granicę grzywien dwustokrotnie, kwoty
zaś od których zawisła kwalifikacja czynu dwudziesto-
krotnie.

Art. II.

Upoważnia się Radę Wojewódzką do wprowadzenia dal-
szych zmian w kwotach pieniężnych określonych w powyższej
ustawie; w braku odniennego postanowienia przepis art.III
stosuje się odpowiednio.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłosze-
nia, lecz nie stosuje się do przestępstw popełnionych
przed wejściem jej w życie.

Uzasadnienie Projektu Ustawy.

Art. 4 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 /Dz.U.R.P. Nr. 90 poz. 704/ upoważnia Radę Ministrów do wprowadzenia zmian w kwotach pieniężnych określonych w przepisach karnych ogłoszonych po 31 grudnia 1918 choćby po wejściu w życie tej ustawy, o ile przepis szczególny nie przyznaje takiego upoważnienia innej władzy.

Opierając się na ten upoważnienie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 października 1923 /Dz.U.R.P. Nr. 109, poz. 858/ postanawia w § 2, że w ustawie o zwalczaniu lichwy wojennej z dnia 2 lipca 1920 /Dz.U.R.P. Nr. 67, poz. 449/ w brzmieniu ustawy z 5 sierpnia 1923 /Dz.U.R.P. Nr. 69, poz. 618/ podwyższa się najwyższą granicę grzywnień dwustokrotnie, kwoty zaś od których zależy kwalifikacja czynu dwudziestokrotnie.

Zarządzenie to nie obowiązuje samo przez się na Śląsku Cieszyńskim albowiem według art. 4 p. 14 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 /Dz.U.R.P. Nr. 73, poz. 497/ ustawodawstwo przeciw lichwie zastrzeżone jest Sejmowi Śląskiemu.

To też moc obowiązująca ustaw Rzeczypospolitej Polskiej o zwalczaniu lichwy wojennej dla Śląska Cieszyńskiego uzależniona była od postanowień powołanej do tego władzy /Rozporz. Tymczasowej Komisji Urzędowej z dnia 3 stycznia 1921/ a względnie Sejmowi Śląskiemu /Ustawa z dnia 18 stycznia 1923, Dz.Ust. Śl. Nr. 7, poz. 40/.

W następstwie tego i zmiany w tych postanowieniach mogą się tylko oprzeć na uchwały Sejmu Śląskiego.

Przepis art. I ma na celu zrównanie ośnoonych przepisów z obowiązującymi już na podstawie powołanych zarządzeń na terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej poza Województwem Śląskiem a to z uwagi na to, że podwyższenie tych kwot znajduje uzasadnienie w stosunkach spowodowanych notorycznem obniżeniem wartości waluty obiegowej.

Art. II odpowiadający art. 4 ust. ogólnie - państwowej z dnia 11 sierpnia 1923 umożliwia dalsze zmiany w tym względzie z po-
minięciem drogi ustawodawczej, przy czem analogicznie zastosowuje się art. 3 Ust. Śl. z dnia 16. stycznia 1923 przewidujący przejście kompetencji Rady Ministrów na Radę Wojewódzką.

Końcowy ustęp art. II i art. III odpowiada analogicznym przepisom art. 4 i 8 ustawy ogólnie - państwowej z dnia 11 sierpnia 1923 a względnie § 13 Rozp. Rady Ministr. z dnia 22 październi-
nika 1923 r.

Sprawozdanie Komisji Regulaminowej

w sprawie wniosku Prokuratury przy Izbie Karnej w Król-Hucie
o uzyskanie zezwolenia Sejmu na postępowanie karne przeciw
posłowi Kurtowi Meyerowi za obrazę czci starosty Święto-
chłowickiego.

W dzienniku " Kattowitzer " Zeitung" nr. 222 z dnia 24. IX.
1922 r. ukazał się artykuł pod tytułem: " Starosta Potyka i niemiec-
kie organizacje zawodowe." / Landrat Potyka und die deutschen Ge-
werkschaften/. Starosta Potyka w Świętochłowicach po ukazaniu się
tego artykułu, wniósł dnia 23. II. 1923 r. do Prokuratury przy Izbie
Karnej w Król - Hucie wniosek o ukaranie odnośnego redaktora węgł.
względnie autora tegoż na podstawie §§ 131 i 186 kodeksu karnego.

Wniosek Prokuratury z dnia 5. IX. 1923 r. żąda " uzyskania
zezwoleńia Sejmu na postępowanie karne przeciw posłowi Kurtowi
Mayerowi za obrazę czci starosty Świętochłowickiego."

Komisja Regulaminowa po rozpatrzeniu inkryminowanego artykułu
stwierdziła jednogłośnie, że z treści jego nie wynika, jakoby auto-
rem artykułu był poseł Kurt Meyer , zaćm uchwalono odrzucenie
wniosku Prokuratury i polecenie Wysokiemu Sejmowi nie wydawania
posła Kurta Meyera do ukarania sądowego.

Katowice, dnia 26. XI. 1923 r.

/-/ F r o n o b i s ,
sprawozdawca.

Wniosek.

Komisji Mieszkaniowej w sprawie podwyższenia czynszu.

Wysoki Sejm sechoc uchwolił następującą ustawę:

U S T A W A

z dnia.....

w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 7. listopada 1923 r.

/Se. S. Śl. nr. 44. pos. 200/, częściowej zmiany ustawy z dnia 13. czerwca 1923 r. /Se. U. Śl. nr. 7. pos. 41/ włącznie zmiany rozporządzeń Wojewody Śląskiego z dnia 22. VI. 1922 r. i z dnia 3. października 1922 r. w przedmiocie ochrony lokatorów, oraz lichwy i spekulacji mieszkaniowej.

Art. 1.

Czynsz mieszkaniowy, ustalony w art. 1. ustawy z dnia 13. czerwca 1923 r. /Se. U. Śl. nr. 24. pos. 142/ wynosić ma do dalszego zarządzenia:

A/ od 1 grudnia 1923 r.

- I/ przy mieszkaniach 10 000 krotny czynsz podstawowy z dnia 1. lipca 1914r.
- II/ przy ubikacjach służących dla handlu i przemysłu 15.000 krotny czynsz podstawowy z dnia 1 lipca 1914r.
- B/ od 1. stycznia 1924 r.
- I/ Przy mieszkaniach 15.000 krotny czynsz podstawowy z dnia 1 lipca 1914r.
- II/ przy ubikacjach, służących dla handlu i przemysłu 30.000 krotny czynsz podstawowy z dnia 1 lipca 1914r.

Dla Śląska Cieszyńskiego ustanawia się to samo stawkę.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie powyższej ustawy powierza się Wojewodzie.

Uzasadnienie.

Komisja Mieszkaniowa na posiedzeniu swym w dniu 30 listopada 1923r. obradując nad projektem ustawy w przedmiocie ochrony lokatorów i projektu ustawy mieszkaniowej, wniesionym przez Radę Wojewódzką w dniu 19. października br. przyznała do przelocowania, że do ostatecznego przedłożenia projektu przez komisję na plenum jeszcze kilka tygodni będzie.

Projekt wspomniany wymaga szczególnego uwagi. Ponieważ stoli deprecjacja waluty krzywdzi właścicieli domów; komisja postanowiła obecnie otwierać, w myśl projektu drugostronnej ustawy, podwyższyć.

Wniosek stawiony przez posła Palareczyka i Bucha został więc uchwalony głosem przychylu.

Referent:

Katowice, dnia 1. XII. 1923 r.

// Sobota, Pójka.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 1 grudnia 1923 r.

nr. 356.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Stosownie do odezwy z 20.XI.1923 r. L: O.XII. 107/23 przesyła Śląska Rada Wojewódzka w załączeniu projekt ustawy w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych uchwalony przez siebie dnia 27.XI.1923 r. wglądnie dnia 1.XII. 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art.23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Wniosek niniejszy uprasza się traktować jako nagły.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

/-/ Żurawski.

U s t a w a

z dnia..... 1924 r.

w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych.

Art. 1.

Ustawa z 9 października 1923r. /Ds.Ust.Ds.P.Nr.116,poz.924/ o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska stosuje się do funkcjonariuszów i nauczycieli Województwa Śląskiego opłacanych ze Skarbu Śląskiego.

Art. 2.

Według tej samej ustawy normuje się też uposażenie funkcjonariuszów i nauczycieli Związków Komunalnych w górnośląskiej części Województwa.

Art. 3.

Upoważnia się Wojewodę do automatycznego stosowania uchwał i rozporządzeń Rady Ministrów wydanych na zasadzie wymienionej wyżej w art. 1. ustawy.

Art. 4.

Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Art. 5.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

Uzasadnienie.

Ustawa z 9 października r. b. /Ps.Ust.Ns.P.Nr.116, poz. 924/ reguluje uposażenie funkcjonariuszów państwowych i wojska wymienionych taktycznie w art. 1.

Z powodu braku ustawy regulującej ustroj samostanowy Województwa Śląskiego i wynikłej stąd nieporozumień stwierdzenia których funkcjonariuszów uważa należy za samorządowych śląskich, a których za państwowych i do których wobec tego funkcjonariuszów na obszarze Województwa Śląskiego na powyższą ustawę zastosowanie zachodzi konieczność ogłoszenia projektowanej ustawy, aby w ten sposób uzyskać możność umorowania uposażenia wszystkich funkcjonariuszów na obszarze Województwa Śląskiego, a więc także opłacanych ze skarbu śląskiego wedle jednej jednolitej ustawy obowiązującej w całej Rzeczypospolitej, zgodnie zresztą zapowiedzią w art. 2 ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 16 marca 1923 r. /Lz.Ust.Śl. Nr. 17, poz. 115, art. 1./

Ponieważ wedle ustawy dotąd na górnos Śląsku obszarze Województwa Śląskiego obowiązujących funkcjonariuszy Związków Komunalnych otrzymują one uposażenie jako, tak zwani pośredni urzędnicy urzędnicy państwowi, /Mittelbare Staatsbeamte/ wedle Ustaw Państwowych prętem wymienioną w art. 1. i projektu ustawy, rozciąga się również na funkcjonariuszów i samorządowców Związków Komunalnych /art. 2./

Wzmiankowana ustawa wprowadza 2 części uposażenia, stałą /zmenną/ wyrażoną w pewnej ilości punktów i ruchomą /zmenną/ zależną od zmiany wysokości kosztów utrzymania w pewnych z góry przewidzianych okresach czasu, a ustalaną przez Radę Ministrów. Nadto przewiduje ustawa możność przyznawania funkcjonariuszom pełniącym służbę wyjątkowo w ciężkich warunkach, jak w stolicy i na okresach specjalnego dodatku.

By nie opóźniać likwidatury i wypłaty poborów przewiduje się uposażenie dla Wojewody, na podstawie którego będzie mógł wydać zarządzenia autokratycznego stosowania odnośnych uchwał i rozporządzeń Rady Ministrów, które wedle zapowiedzi ustawy będą uwzględniały specyficzne warunki ekonomiczne pewnych obszarów Rzeczypospolitej.

Niniejsza projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem ogłoszenia obowiązującą będzie zgodnie z art. 120 ustawy z 9 października z dniem 1 października r. b.

PC.
Województwo Śląskie.

Katowice, dnia 7 stycznia 1924 r.

Dot: Uposażenie funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego 856/2.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w/ m i e j s c u.

Wzrost za pismem z dnia 1 grudnia 1923 L. 856 R.I., którym przedłożony projekt ustawy w przedmiocie uposażenia funkcjonarjuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcjonarjuszów Związków komunalnych nam zaszczyt przedłożyć do powyższego projektu następujące poprawki:

Do artykułu 1:

Artykuł ten winien brzmieć:

"Do czasu wejścia w życie ustawy o województwie województwa Śląskiego /art. 14 i 15 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 Dz.U.R.P.Hr. 73, poz. 497 zawierającej statut ogólny województwa Śląskiego/ stosuje się ustawa z 9 października 1923 /Dz.U.R.P.Hr. 116, poz. 924/ o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska do funkcjonarjuszów i nauczycieli województwa Śląskiego opłaczonych ze skarbu Śląskiego".

Do art. 3.

W artykule tym skróć się słowo "uchwała i rozporządzenia Rady Ministrów" a w ich miejsce stanie się słowo "rozporządzenia i zarządzenia Rządu Rzeczypospolitej".

Do art. 4.

Artykuł ten uzupełnić się po słowie "ogłoszenie" słowami "z mocą obowiązującą od 1 października 1923 r.

Uzasadnienie.

Nowe brzmienie art. 1 jest koniecznością wynikającą z braku ustawy o województwie województwa Śląskiego z jednej strony, nie przesyła państwowego względnie samorządowego charakteru urzędników pełniących służbę w województwie Śląskim, usmażliwości podnoszone w ciągu dyskusji "Komisji prawnej" a ten samom ułatwia jej przyjęcie projektu ustawy.

Poprawka do art. 3 usprawiedliwić się tą okolicznością, że ustawa z 9 października 1923 r. przewiduje rozporządzenia nie tylko Rady Ministrów lecz również poszczególnych Ministrów w porozumieniu z Ministrem skarbu /np. art. 28, 39, 52 i inne/.

Poprawka do art. 4 jest poprawką techniczną - kodyfikatorską.

p.o. Wojewody:

/-/ K o n c k i.

Komisja agrarna.

Dotyczy druku nr. 302.

ZL.

S p r a w o z d a n i e.

Komisja agrarna na posiedzeniu dnia 23. listopada 1923. rozpatrywała projekt ustawy Rady Wojewódzkiej, zmieniający niektóre postanowienia ustaw łowieckich. Druk 302.

Komisja uchwaliła polecić Sejmowi przyjęcie projektu ustawy bez zmiany, ponieważ ustęp 2. art. 2. daje gwarancję, że zarządzenia p. Wojewody będą uwzględniały interesy ogółu obywateli.

Motywy przytoczone w uzasadnieniu odnośnego projektu przez Radę Wojewódzką komisja pragnie uzupełnić wskazaniem na bardzo znikomy stan pożytecznych dla rolnictwa kuropatw w Województwie Śląskiem, co przypisać należy mnożeniu ptactwa drapieżnego, które z powodu wysokich cen amunicji nie bywa należycie tępięne przez służbę leśną.

Komisja zdaje sobie sprawę, że plaga kłusownictwa, na którą zwraca uwagę Rada Wojewódzka, nie zostanie usunięta przez uchwalenie niniejszej ustawy; o usunięciu jej dbać muszą właściciele polowań, oraz władze bezpieczeństwa.

Prezes: // Z. Palarczyk.

// Machej.

PC.

W n i o s e k n a g ł y

klubu niemieckiego w przedniocie zamachu za pomocą
bomb w Białym.

Zamach na zgromadzenie niemieckie w Białym, dnia
3. grudnia rb. jest dowodem tego, że ani życie, ani
wolność zgromadzenia się obywateli Państwa Polskiego
narodowości niemieckiej nie są zagrożone.

W y s o k i S e j m maży uchwały:

- a/ Co p. dyrektor Policji w Białym uczyni dla za-
pewnienia tego zebrań?
- b/ Czy p. Wojewoda może bez naruszenia śledztwa sądo-
wego i policyjnego złożyć sprawozdanie o dotych-
czasowym wyniku śledztwa?
- c/ Co p. Wojewoda zamierza uczynić dla zapewnienia
obywatelom Państwa Polskiego narodowości niemieckiej
prawa zgromadzenia się.

Katowice, dnia 5 grudnia 1923 r.

Wniosekodawcy:

/-/ Fuchs,

Ulitz, Gebass, Schoppa, Pawlas, Goldmann, Koroll, Buchwal

Wniosek nagły

ks. Brzuski i tow. w sprawie zaspokojenia potrzeb materialnych duchowieństwa rzymsko - katolickiego i instytucji kościelnych w Województwie Śląskim.

Uzasadnienie:

Wskutek ustawy państwowej z dnia 9 października br. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska, którą Sejm ma zamiar wprowadzić w Województwie Śląskim, znikają podstawy do wynierzenia dodatków drożynianych dla duchowieństwa i Administracji Apostolskiej, które miały się zwiększać w miarę wzrostu drożyny. Ponadto wypade, aby Sejm uregulował pobory duchowieństwa i umożliwił rychło powstanie dyceezji, co tylko wówczas będzie możliwe, jeżeli zostaną w drodze ustawowej zabezpieczone potrzeby materialne i instytucji kościoła katolickiego w Województwie Śląskim. Wobec tego wnoszą podpisani założony projekt ustawy z prośbą o uchwalenie go przez Sejm Śląski.

Katowice, dnia 5 grudnia 1923 r.

Wnioskodawcy:

/-/ ks. Brzuska,

Pronobis, Gwóźdź, Kędzior, Omańkowska, Obrzut, Dr. Rakowski, Schoppa, Goldmann, Grajek, Szymkowiakówna.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

o zaspokojeniu potrzeb materialnych duchowieństwa rzymsko-katolickiego i instytucji kościelnych względnie o uposażeniu duchowieństwa rzymsko - katolickiego na obszarze Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Uposażenie duchowieństwa rzymsko - katolickiego i instytucji kościelnych rzymsko - katolickich na obszarze Województwa Śląskiego, o ile to nie może być zaspokojone z dochodów połączonych z urzędem duchownym lub z funduszków, majątków i środków kościelnych na ten cel przeznaczonych albo też pokryte przez osoby trzecie do tego zobowiązane, pokrywa się subsydjalnie ze skarbu Województwa Śląskiego wedle postanowień niniejszej ustawy.

Art. 2.

Uposażenie duchowieństwa rzymsko - katolickiego odpowiadnie jego stanowi i zabezpieczając jego utrzymanie ma nastąpić stosownie według tych samych zasad i podstaw, jakie zawarto są w ustawie państwowej z dnia 9 października

1923 r. /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 116, poz. 924/ o uposażeniu funkcyjonerjuszów państwowych i wojska, że zastrzeżeniem zawartym w powyższym art. 1., o ile niniejsza ustawa inaczej nie postanawia.

Duchowieństwo duszpasterskie.

Art. 3.

Wysokość uposażenia oznacza się po myśli art. 3 ustawy państwowej z dnia 9. października 1923 r. /Dz.Ust.Rz.P. Nr. 116, poz. 924/ o uposażeniu funkcyjonerjuszów państwowych i wojska w punktach ustalonych w temże artykule a to:

- a/ dla samodzielnych duszpasterzy tj. proboszczów i samodzielnych kuratusów według grupy uposażenia VII z możliwością posunięcia do VI grupy,
- b/ dla rektorów kościołów filijalnych lokalistów i administratorów samodzielnych stacji duszpasterskich podczas ich wakansu na czas sprawowania tego urzędu według grupy uposażenia VIII,
- c/ dla wikariuszy według grupy uposażenia IX począwszy od szczebla c z możliwością posunięcia do VIII grupy.

Kwotę uposażenia miesięcznego ustala się po myśli ustępu 2 i 3 artykułu 3 i art. 5 powyżej wymienionej ustawy państwowej.

W obrębie danej grupy uposażenia przejście na wyższy szczebel odbywa się automatycznie co trzy lata w stałych terminach półrocznych 1. stycznia i 1. lipca każdego roku po myśli art. VI. powyżej wymienionej ustawy państwowej.

Według artykułu 7. ustawy państwowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 116, poz. 924/ reguluje się stosunek wypłaty uposażenia do mianowania.

Posunięcie z niższej do wyższej grupy uposażenia następuje na wniosek ordynariuszatu diecezjalnego przez Urząd Wojewódzki we wypadkach zasługujących na uwzględnienie.

Art. 4.

Uposażenie w powyższym artykule oznaczone przysługuje samodzielnym duszpasterzom, których samodzielna stacja duszpasterska względnie posada istnieje już jako państwowa uznana lub też w zwykłej drodze ustawowej jako taka uznana zostanie, a wikariuszom, których posada na stacji duszpasterskiej jest już systemizowana albo też dopiero zostanie według potrzeb duszpasterskich w porozumieniu z władzą państwową systemizowana a oraz i tym wikariuszom, którzy dodani zostaną samodzielnym duszpasterzom do pomocy przejściowej przez ordynariusza diecezjalnego za porozumieniem się z władzą państwową.

Rektorzy kościołów filijalnych mają prawo do uposażenia oznaczonego dla nich w artykule 3, jeśli ich ekapozytura jest już uznana lub uznana zostanie państwowo.

Duchownym zajmującym ustalone posady duszpasterskie, którzy jednak oprócz tego pracują równomiernie lub przeważnie i w innych kierunkach a szczególnie w szkolnictwie i z tego tytułu pobierają uposażenie lub wynagrodzenie przynajmniej we wysokości połowy uposażenia połączonego ze zajmowaną posadą duszpasterską, lub powyżej tej połowy, winno się policzyć 50 % uposażenia względnie wynagrodzenia pobieranego z tytułu innej działalności na rachunek uposażenia połączonego z posadą duszpasterską.

Art. 5.

Samodzielni duszpasterze piastujący urząd dziekana, otrzymują na koszty utrzymanie kancelarii dziekańskiej i koszty wizytacji dziekańskich dodatek we wysokości 10 % swojego uposażenia oznaczonego w artykule 3 na dniu 1. stycznia każdego roku.

Proboszczowie i samodzielni lokaliści, którzy obowiązani są do prowadzenia państwowych metryk stanu cywilnego, dostają tytułem wynagrodzenia za tę czynność ryczałt, który wynosi dla parafii liczących do 2 000 dusz 8 % do 4 000 dusz 12 % a przy wyższej ilości dusz 16 % uposażenia proboszcza względnie samodzielnego lokalisty oznaczonego w artykule 3 na dniu 1. stycznia każdego roku.

Samodzielnym duszpasterzom można przyznać na wniosek ordynariatu djecieczajnego ryczałt na pokrycie kosztów kancelaryjnych we wysokości do 10 % ich uposażenia oznaczonego w artykule 3, jeśli prowadzenie kancelarii parafialnej sprawia nadzwyczajne wydatki.

Art. 6.

Wzrost i o ile w każdym pojedyńczym wypadku ma nastąpić uposażenie całkowite lub częściowe ze skarbu Województwa Śląskiego po myśli art. 1 do wysokości oznaczonej w artykule 3, rozstrzyga Urząd Wojewódzki po wysłuchaniu ordynariatu djecieczajnego na podstawie fasji wniesionej w drodze ordynariatu.

Przeciwko orzeczeniu Urzędu Wojewódzkiego przysługuje stronie interesowanej prawo odwołania się do Ministarstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w ciągu czterech tygodni, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia brzożenia.

Art. 7.

Dla zeznawania dochodów i wychołów celem wypłaty całkowitego lub częściowego uposażenia ze skarbu Województwa Śląskiego ustanawia się następujące zasady:

Jako dochody należy policzyć:

- a/ Połowa wartości za używanie pomieszkania na probostwie we wysokości ustalonej,
- b/ Dochód czysty dotacyjny posiadłości gruntowej ustalonej na podstawie wydajności z uwzględnieniem stosunków miejscowych, a wrazie jej wdzierżawienia czynsz dzierżawny,
- c/ Czynsz z wynajętych budynków tak mieszkalnych jak i gos-

podarowanych należących do majątku dotacyjnego w rzeczywiście wysokości,

- d/ Dochód z kapitałów praw użytecznych i przedsiębiorstw przemysłowych należących do majątku dotacyjnego,
- e/ Stała renta i dotacje w pieniądzu wartości pieniężnej albo w naturaljach, ostatnie po straceniu 20 % od całego brutto dochodów z powodu ich małej wartości i jako koszty ściągnięcia,
- f/ dochód z nadwyżek majątku kościelnego lokalnego, o ile te nadwyżki mogą być użyte dla celów dotacyjnych,
- g/ Taksy szkoły w pauszalnej kwocie, która ustalona zostanie przez Urząd Wojewódzki w porozumieniu z ordynaryjatem diecezjalnym.

W braku porozumienia ustali kwotę pauszalną Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

- h/ 50 % uposażenia względnie wynagrodzenia innej działalności po wyśli ostatniego ustępu artykułu 4.

Od policzenia wyłączone jest dochód dobrowolnych ofiar z fundacji z wyraźnie oznaczonymi pieniędzami kapitałem zakładowym na msze lub inne czynności Boga służące.

Jako wychoły policza się:

- a/ podatki państwowe, krajowe, powiatowe, gminne i inne na ustawie polegające daniny dla celów publicznych, które wynieszone zostały od dochodów ziemnych po wyśli art. 7.
- b/ świadczenie w pieniądzu albo pieniężnej wartości z tytułu obowiązku ciążącego na dochodach, tu należą poszczególne świadczenia na podstawie oznaczonych tytułów prawnych, dochód z prebendy na utrzymanie wikarjuszów.
- c/ stałe nadzwyczajne wydatki na zabezpieczenie potrzebnej wody.

Natomiast nie można policzyć wydatków na osobiste utrzymanie i na gospodarkę posiadłości gruntowych tudzież i na utrzymanie budynków plebańskich. Również wyłączony jest od policzenia jako wydatek podatek osobisto - dochodowy.

Art. 8.

Sposób, w jaki należy składać fasję, badać i poprawiać ją, określi rozporządzenie wykonawcze.

Fasję należy złożyć w przeciągu dwóch miesięcy po dniu, na którym samostny duszpasterz względnie wikarjusz objął urząd a co do już w urzędzie znajdującego się duchowieństwa duszpasterskiego od dnia wydania rozporządzenia wykonawczego. Z ważnych powodów termin ten może być przedłużony.

Upoważnienie należy przyznać od dnia objęcia urzędu, jeżeli fasja złożona została w terminie ustawowym, albo przedłużonym, w przeciwnym razie od dnia upłynięcia fasji w urzędzie wojewódzkim.

Art. 9.

Gdyby się okazało, że jaki dochód, który winno się zeznać według powyższych postanowień, został zemleszony albo umyślnie nienałożycie podany, to należy osobom odpowiedzialnym za prawdziwość fasji nałożyć karę pieniężną do tej wysokości, o jaką by Skarb Województwa Śląskiego został uszkodzony. W przeciwnym razie należy zśprostować tylko fasję a stosownie do okoliczności nałożyć zwrot kosztów postępowania poprawczego.

Art. 10.

Jeżeli samodzielny duszpasterz oprócz swoich obowiązków zaopatrując wolną posadę systemizowaną wikariusza, to należy mu się za to remuneracja w wysokości 40 % uposażenia wikariusza.

Art. 11.

Na inkorporowane stacje duszpasterskie przepisy niniejszej ustawy mają o tyle zastosowanie, o ile trwałe rzeczywiste niemożliwość odnośnej korporacji albo prebendy do pokrywania uposażenia duchowieństwa przeznaczzonego do duszpasterstwa w ustalonej liczbie zostanie wykazana.

Dostojnicy kościelni i instytucje kościelne.Art. 12.

Ordynariusz diecezjalny a obecnie Administrator Apostolski otrzymuje uposażenie miesięczne ze skarbu Województwa Śląskiego po myśli art. 3 ustawy państwowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 116, poz. 924/ o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska w punktach według grupy uposażenia III., szczebel litera d/ a po przebyciu trzylecia na tym szczeblu według grupy uposażenia II., z przejściem każdego szczebla, obliczone po myśli ustępu 2 i 3 art. 3 i art. 5 powyżej wymienionej ustawy państwowej. Dopóki ordynariusz diecezjalny a obecnie Administrator Apostolski nie otrzyma własnej rezydencji, należy wypłacać mu czynsz najmu za pomieszczenie o ośmiu pokojach.

Art. 13.

Na utrzymanie kapelanów, na koszt wizytacji diecezjalnych i na reprezentację przeznacza się ordynariuszowi diecezjalnemu a obecnie Administratorowi Apostolskiemu jako dodatek 60 % uposażenia wymienionego w poprzednim artykule.

Art. 14.

Uposażenie dla członków konsystorza diecezjalnego względnie Rady Konsystorzalnej tj. dla kanoników i prelatów ustala się w liczbie 8 a oprócz tego dla wikariusza generalnego i biskupa sufragana.

Wysokość uposażenia oznacza się w punktach

- a/ dla wikariusza generalnego i dla biskupa sufragana według grupy uposażenia V, szczebel litera e/ z możliwością posunięcia do czwartej grupy uposażenia po przebyciu sześciolcia.

- b/ dla dwóch członków konsystorza diecezjalnego względnie Rady Konsystorzalnej według grupy uposażenia V, szczebel litera d/ z możliwością posunięcia do IV grupy uposażenia po przebyciu dziewięćlecia i
- c/ dla pozostałych 6 członków konsystorza diecezjalnego względnie Rady konsystorzalnej według grupy uposażenia V, z możliwością posunięcia do IV grupy uposażenia według ustalenia zawartego w art. 3 ustawy państwowej z 9 października 1923 r. /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 116, poz. 924/ o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska.

Krotę uposażenia miesięcznego ustala się po myśli ustępu 2 i 3 art. 3 i 5 powyżej wymienionej ustawy, a przebiega nie wyższy szczebel w danej grupie uposażenia odbywa się automatycznie po 3 lata w terminach półrocznych, 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

Posunięcie z niższej do wyższej grupy następuje na wniosek ordynariusza diecezjalnego przez Urząd Wojewódzki.

Według art. 7 powyżej wymienionej ustawy reguluje się stosunek wypłaty uposażenia do mieszkania. Oprócz tego należy członkom konsystorza diecezjalnego względnie Rady Konsystorzalnej jak długo nie otrzymują własnej rezydencji, wypłacać czynsz najmu za pomieszkanie o 4 pokojach, a wikariuszom generalnemu i biskupowi sufraganowi za pomieszkanie o 5 pokojach. Dopóki konsystorz konsystorzalny względnie Rada Konsystorzalna nie zostanie ustanowiona, a istnieć będzie tylko instytucja konsultatorów, złożona z księży zatrudnionych w duszpasterstwie, przysługują członkom tej instytucji w liczbie 8-eiu remunerację we wysokości 25 % uposażenia oznaczonego dla 4 ostatnich członków konsystorza diecezjalnego względnie rady konsystorzalnej według grupy V, szczebel c/.

Art. 15.

Skarb Województwa Śląskiego przejmując na siebie utrzymanie urzędu konsystorzalnego względnie kancelarii konsystorzalnej w następującym rozmiarze:

- c/ ustala się uposażenie dla 6 urzędników, z których 4 pierwsi posiadać winni wykształcenie uniwersyteckie.

Wysokość uposażenia brzmi się w punktach dla jednego urzędnika z wykształceniem uniwersyteckiem według grupy uposażenia VI, z możliwością posunięcia do V. grupy, dla 2 urzędników z wykształceniem uniwersyteckiem według grupy uposażenia VII. z możliwością posunięcia do VI. grupy, następnie dla jednego urzędnika z wykształceniem uniwersyteckiem według grupy uposażenia VIII. z możliwością posunięcia do VII. grupy, a dla dwóch ostatnich urzędników bez wykształcenia uniwersyteckiego według grupy uposażenia IX, z możliwością posunięcia do VIII. grupy według ustalenia zawartego w art. 3 ustawy państwowej z dnia 9. października 1923 r. /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 116, poz.924/ o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska.

Dopóki konsystorz konsystorzalny nie zostanie ustanowiony i istnieć będzie tylko instytucja konsultatorów, może być liczba urzędników kancelaryjnych w razie potrzeby o dwóch z uposażeniem według grupy uposażenia VIII. pomnożona.

Krotę uposażenia miesięcznego ustala się po myśli ust. 2 i 3 art. 3 i art. 5 powyżej wymienionej ustawy państwowej.

W obrębie danej grupy uposażenia przejście na wyższy szczebel odbywa się automatycznie co 3 lata w stałych terminach półrocznych 1. stycznia i 1. lipca każdego roku po myśli art. 6 powyżej wymienionej ustawy państwowej.

Posunięcie z niższej do wyższej grupy uposażenia następuje na wniosek ordynariatu diecezjalnego przez Urząd Wojewódzki.

b/ ustala się uposażenie dla jednego woźnego w punktach według grupy uposażenia 13. według ustalenia zawartego w art. 3. ustawy państwowej z dnia 9. października 1923 r. /Dz.Ust. Rz.P.Nr. 116, poz. 924/ z obliczeniem uposażenia miesięcznego po myśli ustępu 2 i 3 art. 3 i art. 5 i z przejściem na wyższy szczebel po myśli art. 6 tejże ustawy.

c/ dopóki kancelarja konsystorska nie znajdzie pomieszczenia w rezydencji ordynariusza diecezjalnego opłacać się będzie czynsz najmu ze ubikacji jakie są dla niej potrzebne, a to najwyżej do 8 ubikacji.

Wszystkie inne wydatki połączone z utrzymaniem kancelarii konsystorskiej ponosi sama Administracja diecezjalna z własnych dochodów.

Art. 16.

Dopóki nie zostanie stworzone własne seminarjum duchowne na obszarze Województwa Śląskiego, wypłacać się będzie ordynariuszowi diecezjalnemu a obecnie Administratorowi Apostolskiemu dla każdego alumnów kwotę, która odpowiada uposażeniu samotnego urzędnika państwowego według grupy uposażenia 11. szczebel litera a/ ustawy państwowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 116, poz. 924/ obliczonemu po myśli ustępu 2 i 3 art. 3 i art. 5 ustawy pod tym warunkiem, że ośnośny alumn odbywał będzie studia teologiczne w zakładzie naukowym w Polsce i że po ukończeniu studiów teologicznych a względnie po wyświęceniu zatrudniony będzie w duszpasterstwie na obszarze Województwa Śląskiego.

Tak samo postąpić należy i co do Śląska Cieszyńskiego.

Takich uposażeń ustala się dla 80 alumnów duchownych.

Pod wyżej wymienionemu warunkami zapewnia się alumnów duchownym celom ich wyświęcenia tytuł do- zaopatrzenia, który w danym wypadku przyznaje Urząd Wojewódzki na wniosek ordynariatu diecezjalnego.

Chwilą stworzenia własnego seminarjum duchownego w łączności ze zakładem naukowym na obszarze Województwa Śląskiego należy uregulować uposażenie seminarjum duchownego i zakładu naukowego oraz i personelu administracyjnego i profesorów teologicznych według przepisów istniejących w państwie polskim w porozumieniu się z ordynariuszem diecezjalnym a obecnie Administratorem Apostolskim.

Art. 17.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Województwu Śląskiemu.

Art. 18.

Aż do uregulowania i obliczenia uposażenia dla duchowieństwa duszpasterskiego, dostojników kościelnych i instytucji kościelnych po ryśli niniejszej ustawy, upoważnia się Wojenodę Śląskiego do udzielania odpowiednio wysokich zaliczek ze skarbu Województwa Śląskiego na te uposażenia, poczynsz od 1. grudnia 1923 r., które to zaliczki éóciągnąć należy przy wysygnowaniu obliczonego uposażenia.

Art. 19.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia 1. grudnia 1923 r.

C.

Wniosek nagły

posła Pronobisa i tow. w sprawie wyasygnowania 2 miliardów marek jako zapomogi doraźnej dla inwalidów wojennych i cywilnych i pozostałych po nich.

Inwalidzi wojenni, cywilni i ich pozostali znajdują się w obecnych czasach w ciężkiej niedoli i powinno im się przyjść z doraźną pomocą pieniężną. Wobec tego, że nadchodzi święto Bożego Narodzenia

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Upoważnić się Wojewodę do wyasygnowania 2 miliardów marek na zapomogę doraźną dla wyżej wymienionych.

Katowice, dnia 5 grudnia 1923 r.

Wnioskoдавcy:

/-/ Pronobis,

Grajek, Biniackiewicz, Maciej, Odráková, Gwóździ,

Kędzior, Kędziński, Szymonowicz.

PC.

Nagły Wniosek

pp. Biniszkiewicza i tow. /Klubu P.P.S./ w sprawie opłacenia czynszów dla wdów i inwalidów.

Sejm Śląski uchwała zupełnie bezkrytycznie podwyższenie czynszów mieszkaniowych dla kamieniczników. Pokożenie wdów, inwalidów i wszystkich rencistów staje się wprost katastrofalne, ponieważ ci najbardziej nie są w stanie czynszu ni szkodliwego opłacić.

Nobis tego niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm zachęca uchwalic:

"Pan Wojewoda wypłaca ze Skarbu Śląskiego wszystkie czynsze mieszkaniowe w całej wysokości dla pobierających renty i niezdolnych do pracy".

Katowice, dnia 12 grudnia 1923 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Biniszkiewicz,
Wiochula, Maciej, Rumpelt, Mokry, Borys, Czajor, Jucholek.

Załącznik 2 do druku nr. 373.

Poprawka

do wniosku nagłego posła Pronobisa i tow. w sprawie wyasygnowania 2 miliardów, jako zapomogi doraźnej dla inwalidów wojennych i cywilnych i ich pozostałych.

Zamiast "2 miliardów" wstawia się "10 miliardów".

Katowice, dnia 12 grudnia 1923 r.

/-/ Pronobis,

Obrazut, Sikora, Węgrzyk, Grajek, Szymkowiakówna, Jankowski,
Omasikowska.

83.

Nagły wniosek.

p. Rybarza i tow. w sprawie wygórowanych cen za prąd elektryczny ustalonych przez O.E.W. w Glinicach dla abonentów Województwa Śląskiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wojewodę, aby zechciał stwierdzić przez komisję dla zwalczania lichwy, dlaczego ceny za prąd elektryczny ustalane przez O.E.W. w Glinicach nie stoją w żadnym stosunku do cen węgla i czy rachunki prezentowane abonentom w Województwie Śląskiem nie noszą jawnych cech lichwy.

Uzasadnienie.

Wedle Traktatu Genewskiego art. 373 § 2. O.E.W. może pobierać ceny ustalone po niemieckiej stronie tylko wówczas, gdy się prąd pobiera z Elektrowni w Zaborzcu. Ma się jednak to wrażenie, że O.E.W. dzisiaj od wszystkich bierze ceny węgla złotej marki niemieckiej. Takie obliczenie byłoby stanowczo niesłusne, zwłaszcza dlatego, że O.E.W. otrzymuje węgiel z polskiej strony. Rachunki interesentom w tych dniach wręczone, komisja dla zwalczania lichwy także powinna wziąć pod uwagę.

1-go października br. O.E.W. żądało za prąd zapłaty zgóry najmniejcej w wysokości spodziewanego skonsumowania. Dopiero w początku grudnia O.E.W. wręcza rachunki za październik, stosując ceny do obecnego stanu waluty, nie uwzględniając istotnej wartości waluty opłaconej tytułem zaliczki. Gdy ktoś 1. października zapłacił milion mkp. za prąd elektryczny, to kwota ta odpowiada dzisiaj wartości około 10 milionów. O ile rachunek wynosi 8 milj. O.E.W. powinny jeszcze 2 miliony zwrócić. Wbrew temu zaś O.E.W. odciąga bez przewalutowania 1 milion zgóry zapłacony i żąda jeszcze dopłaty 7 milionów.

Katowice, dnia 5 grudnia 1923 r.

Wnioskodawcy:

/--/ Pybarz,

Dr. Rakowski, Szynkowiakówna, Sebot, Liethea, Lubos, Kędzior, Owanowska.

22.

Wniosek nagły

posła **P r o n o b i s c i** tow. w sprawie przeznaczenia 5 miliardów marek z uchwalonych 15 miliardów dla repatriantów z Niemiec.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

Przeznacza się z uchwalonych 15 miliardów marek polskich na pomoc dla bezrobotnych obywateli polskiego w Rzeszy niemieckiej 5 miliardów dla tych robotników i ich rodzin, względnie repatriantów, którzy stamtąd powrócić chcą do kraju rodzinnego. Sumę tą daje się do dyspozycji Komitetu Repatriacyjnemu celom zapomogi dla tych repatriantów.

Uzasadnienie.

Coraz to więcej repatriantów polskich napływa z Niemiec do Województwa. Repatrianci ci, to przeważnie robotnicy polscy, którzy nie mogąc dzisiaj w Niemczech pozostać, szukać muszą chleba i pracy w swej Ojczyźnie. Wobec tego konieczne jest, przyjść im z pomocą na podtrzymanie ich egzystencji.

Katowice, dnia 5 grudnia 1923 r.

Wniosekodawcy:

/-/ **Pronobis,**

Sikora, Kędzierski, Obrzut, Gwóźdź, Gwoździak, Szućwik.

PC.

Komisja Budżetowa. Sprawozdanie

komisji budżetowej z obrad nad preliminarzem budżetowym Województwa Śląskiego na rok 1923.

Preliminarz budżetowy Województwa Śląskiego na rok 1923 przedłożony Sejmowi Śląskiemu pod koniec 1922 r. zestawiony był tak w dochodach jak i rozchodach w markach polskich i niemieckich. Stosunek obu marek per 1 grudnia 1922 r. w stosunku do złotego franka przedstawiał się w zaokrąglonych liczbach:

1 fr. zł. 10.000 mkp.
1 fr. zł. 2.500 mkp.

Komisja budżetowa rozpoczęła swe prace nad tym budżetem dopiero w maju 1923 r. z tego powodu, ażeby na podstawie zebranych materiałów z ksiąg dochodu i rozchodu skarbu śląskiego, jakoteż na zebranych obserwacjach i doświadczeniach porobionych przez władze wojewódzkie mógł przynajmniej w przybliżeniu sobie swój pogląd i sąd o powyższym preliminarzu.

W maju 1923 r. obie marki okazywały tendencję stabilizacji, co zapomniało łatwiejszą pracę. Ponieważ okres marki niem. w Województwie Śląskiem kończył się z dniem 31. X. 23 r., zaś marka polska w maju rb. zrównała się z marką niemiecką, przeto komisja budżetowa postanowiła cały preliminarz budżetowy ułożyć w markach polskich.

Od grudnia 1922 r. do maja 1923 r. marka polska w stosunku do fr. zł. spadła czterokrotnie, zaś marka niemiecka spadła w tym samym czasie szesnastokrotnie. Wobec tego pierwotne kwoty preliminarza zmieniono, tak, że tam, gdzie wydatki preliniowane w markach niem., pomnożono je przez 16 i zamieniono otrzymaną liczbę na marki polskie, zaś tam, gdzie wydatki preliniowane w markach polskich, pomnożono je przez 4.

W ten sposób uzyskane cyfry stanowiły pewien punkt uchwyt do badań kom. budżetowej. Zna na podstawie podkładów statystycznych rozchodów wojewódzkich za I kwartał 1923 r. wnioskowano, czy dana pozycja preliminarza odpowiada rzeczywistości. Dopiero na tej podstawie ustalone cyfry, które poniżej komisja podaje. Wszystkie cyfry zostały zaokrąglone w tysiącach mkp.

Przecie, że wszystkie kwoty rozchodów preliniowane, były zbyt wysokie. Rzadko która z nich została w I kwartale przekroczona. Komisja budżetowa uważa to jednak za słuszną wiadomość: iż jest to pierwszy budżet Województwa Śląskiego, który prawdopodobnie w wydatkach swych nie obejmuje jeszcze wszystkich rozchodów. Jest zatem słuszną, ażeby, mając przed sobą wydatki mniej więcej rzeczywiste, szukać na takim najprzód pokrycia i nie stanać na końcu roku przed deficytem. Komisja budżetowa skreślała lub zmniejszała zatem tylko te pozycje rozchodów, co do których nabrała pewności, iż są niepotrzebne, albo których rzeczywiście nie będzie.

Pierwotny preliminarz Województwa Śląskiego zawierał w rozchodach:

	98.651.000.000 mkp. które się dzieliły,
	8.651.000.000 mkp. na potrzeby wojewódzkie,
	40.000.000.000 mkp. tangenta dla Rządu Central.
	50.000.000.000 mkp. na wydatki nieokreślone,
oraz	5.644.000.000 mkp. takio,

jako wydatki wojewódzkie. Z rozchodów na wydatki wojewódzkie było przewidziano 1.500.000.000 mk. na budowlę i inwestycje budowlane, przeważnie gmachy wojewódzkie i Sejm.

Przyjęte lub zaimponowane przez komisję budżetową pozycje rozchodowe preliniarza wydawały się w maju w mkp., jako dostateczne, jednakowoż wskutek spadku tej marki w czerwcu i lipcu okazały się wprowadzić w mkp., jako niewystarczające, lecz według licznika złotego są one aż nazbyt dostateczne. /patrz załączoną tabelę./

Co wynika z powyżej podanych cyfr?

Otóż: wydatki Województwa Śląskiego wynosiły w I kwartale 1923 r. 11.186 miliardów mkp. i 10.143 miliard. mk. razem 21.230 miliard. Wydatki zaś w II kwartale 1923 r. wynosiły: 38.3 miliardów mkp. i 4.2 miliardów mk., razem: za 42.5 miliardów mk. czyli ze w stosunku do I kwartału się podwoiły.

Dochody zaś Województwa Śląskiego w I kwartale wynosiły 4,5 miliardów mkp. i 82,919 miliard. mk. razem: 87,419 miliardów mkp. Dochody natomiast w II kwartale br. wynosiły 175,851 miliardów mkp. i 124,245 miliardów mk. razem: 228,076 miliardów mk. czyli, że przewyższały I kwartał o przeszło 240 %. Dochody zaś III kwartału wynosiły 741,188 mkp., oraz 288,516 miliardów mk. /równym około 14 miliardów mkp./, razem po uwzględnieniu kursu marki niemieckiej wynosiły 755 miliardów mkp. czyli, że przewyższały II kwartał o przeszło tylko 150 %, a to dzięki płaceniu podatków w markach niemieckich.

Dochody zaś w I kwartale przewyższały rozchody tegoż kwartału o 66 miliardów mk. w II kwartale przewyższały je zaś 255,5 miliardów mk.

Komisja budżetowa skróciła przedewszystkiem ową, nieokreśloną pozycję budżetową preliniarza pierwotnie w części skarbowej, na 50 miliardów mk. ponieważ nie było dla niej żadnego umotywowania, oraz, że w maju można było już mniejwięcej postać poszczególne wydatki.

Dalej skróciła komisja budżetowa we wszystkich Wydziałach pozycje na umundurowanie, oprócz Wydz. Skarbowego dla konwojników, ponieważ jest zdania, że w państwie demokratycznym i to jeszcze w Polsce, która jest na dorobku taki wydatek jest zbędny.

Według zestawienia w preliniarzu liczba urzędników i funkcjonariuszy niższych wynosi:

	wyższych:	niższych:	razem:
I. Sejm Śląski	28	6	34
III. Prezydium Województwa	88	22	110
IV. Adm. Techniczne	532	3536	4068
V. " Skarb.	449	138	587
VI. Handel i Przemysł	103	24	127
VII. Wydz. Ośw. Publicznego.	3409	30	3439
VIII. Wydz. Zdrowia Publ.	68	265	333
IX. " Opieki Społecznej	29	15	44

Razem: 4706 4136 raz: 8742.

Liczby te prawdopodobnie się powiększyły w ciągu roku bieżącego, lecz tylko w nieznacznej mierze. Bowiem dwa wydziały: Administracji Town. i Wydz. Oświecenia Publicznego, która potrze-

buje najwięcej urzędników przewidziany już w preliminarzu dostateczną liczbę, której dotychczas w ciągu roku prawie, że wcale nie podwyższano.

Jak z poprzedniego zestawienia wynika, że Sejm Śląski preliniowano 17.569.676.000 mkp. Wydano zaś za I. półrocze niepełna 3 miliardy mk. W kwocie preliniowanej nieści się 16 miliardów na budowę gminu sejnowego.

Do § 4 pozycja 1. dodano 50 milionów na kupno maszyny drukarskiej, skreślono § 7 inne wydatki, jako nieokreślone i nieuszczelnione natomiast dodano do § 7 pozycję 3 na nieprzewidziane wydatki 20 milionów mk. Do § 2 dodano pozycję 20 milionów na potrzeby podwójnego gospodarstwa.

Prozdyktum Województwa otrzymało w preliminarzu 1.184.727.000 mk. Przy dziale Wojewódzkiej ustawiono do § 3. poz. 3 na środki lokomocji 40 milionów mk. natomiast skreślić się § 6. "Inne wydawnictwo" ponieważ te wydatki idą na drukarnię wojewódzką pod dział 4. Przy Wydziale Prozdyktalnym skreślono § 7 inne wydatki, nadzwyczajne, ponieważ brak dostatecznych notynów; tak samo skreślono § 9, fundusz dyspozycyjny, ponieważ Sejm nie ma dostatecznego wpływu przy mianowaniu Wojewody. Tak samo skreślono § 11. fundusze na pomoc doraźną, ponieważ te kwoty iść winny zwykłą drogą administracyjną.

Na administrację wewnętrzną preliniowano 32.590.551.000 mk. w tem 1.160.000.000 na budowę dróg. Przy Wydziale Robót Publicznych skreślono § 7 pozycję 3 na środki lokomocji, gdyż ta pozycja nieści przy wydatkach podróży służbowych zaś własnych środków lokomocji Wydz. Robót Publicznych nie posiada.

Wstrzymano aż do wyjaśnienia z Rządem Centralnym § 12, poz. 6 o reperacji mostów, gdyż Województwo nie wie dotychczas, kto jest właściciel tych mostów.

Przy dziale o starostwach skreślono § 5, poz. 3 na środki lokomocji, Województwo dopłaciło starostwie $\frac{1}{3}$ tych wydatków. Ponieważ w całej Polsce starostowie własnych samochodów nie posiadają, nie można zatem robić w jednym Województwie wyjątku. Skreślono także § 10. dodatki funkcyjne dla starostw, gdyż to ponosić powinny Wydziały Powiatowe.

Przy Wydziale Administracji Wewnętrznej podpada, że połowa preliniowanych kwot tego wydziału idzie na cieszyńską część Województwa, co nie odpowiada liczbie ludności ani wielkości tej części kraju.

Wydział Skarbowy, którego wydatki Wojewódzkie preliniowane na przeszło 16 miliardów wybrał już w I. półroczu 17 miliardów mk., lecz mimo to według liczniły z tego na jeszcze dostateczne kwoty do pobrania. Wydatki tego Wydziału tkwią się zwiększoną liczbą urzędników i remontem drugiego gmachu dla Wydziału Skarbowego.

Na Wydział Handlu i Przemysłu preliniowano 3.244.582.000 mk. w tem 320 milionów marek jako pożyczka, wraz 480 milionów na szkoły zawodowe, których jednak dotychczas na Górnym Śląsku nie uruchomiono dla Izby Handlowej. Skreślono tutaj § 5-ty.

Skreślono dział II. § 5. poz. 2. przesiedlenia, ponieważ takowych już się nie przewiduje.

Dalej skreślono dział I. § 5. poz. 3 koszty utrzymania samochodu, ponieważ samochód ten wydziałowi temu nie jest koniecznym ze względów oszczędnościowych. Preliminowana pierwotna kwota dla cieszyńskiej części jest o 35 % mniejszą niż na górnośląską część, co również nie odpowiada stanowi ludności.

Wydział Zdrowia Publicznego otrzymuje kwotę preliminowaną wysokości 3.397.370.000 mk. w tym oba zakłady dla umysłowo chorych w Rybniku i w Lublińcu 2.425.760.000 mk., zaś instytut higieniczny 108.410.000 mk. Skreślono § 7, poz. 3. wydatki na dom dla kalek w Lublińcu, ponieważ te pozycje nieści się przy Wydziale Administracji Wewnętrznej. Podpada, że w preliminarzu przedłożonym przez Województwo Cieszyńskie część Województwa Śląskiego mimo, że w górnośląskiej części mieszczą się oba wymienione zakłady dla umysłowo chorych, otrzymała połowę sumy preliminowanych kosztów tego Wydziału. Wydział Zdrowia wyczerpał wprowadzić już w I. półroczu preliminowane kwoty na cały rok, w markach polskich, lecz według licznika złotego na jeszcze dostatecznie sumy do swej dyspozycji.

Wydział Opieki Społecznej otrzymuje w preliminarzu 330.338.000 mk. polskich. Natomiast już w I. półroczu wydał około 950 milionów mk. Wydziałowi temu kwoty nawet według licznika złotego nie staroza i będzie musiał przyjść jeszcze z budżetem dodatkowym.

Zaznaczyć wypada, iż oprócz jedynego Wydziału Zdrowia Publicznego przez I. pół roku żaden wydział nie zapłacił za swych urzędników opłaty do kasy chorych.

Dochody Województwa.

Pierwotnie preliminowane dochody Woj. Śl. wynosiły łączną kwotę:

	109.593.141.000 mk.
1	7.582.415.000 mkp.

Oczywiście, iż podczas przewalutowania w maju 1923 r. nie można było dochodów tych porównać w ten sam sposób, jak rozchody, tj. markę niemiecką przez 16 zaś markę polską przez 4, lecz trzeba było porobić porównania z księganą dochodów za pierwsze miesiące roku budżetowego. Dopiero na tej podstawie ustalono w przybliżeniu dochód rzeczywisty, który przedstawiałby się jak następuje:

Część:	rzeczywisty dochód:	
	w mkp.	w mk.
III. Prezydium Wojew. za		
I półrocze 1923	234.000.-	19.000.-
w sierpniu	122.240.000.-	2.000.-
w wrześniu	120.000.-	
	122.594.000.-	21.000.-
IV. Administracja Wewn.		
I półrocze	428.143.000.-	30.492.000.-
lipiec	191.082.000.-	4.000.-
sierpień	239.281.000.-	2.056.000.-
wrzesień	406.070.000.-	2.543.000.-
	1.264.577.000.-	35.095.000.-

	w mlp.	w mln.
VI. Wydz. Handl. Przem.		
za I półrocze	698.964.000.-	343.362.000.-
lipiec	453.358.000.-	2.553.000.-
sierpień	179.443.000.-	160.000.-
wrzesień	1.562.554.000.-	
	2.894.299.000.-	352.075.000.-
VII. Wydz. Rel. i Ośw. Publ.		
za I półrocze	6.449.000.-	2.009.000.-
za lipiec	1.238.000.-	7.896.000.-
sierpień	7.067.000.-	
wrzesień	1.640.000.-	88.000.-
	16.394.000.-	9.993.000.-
VIII. Zdrow. Publ.		
za I półrocze	19.000.-	87.000.-
za lipiec	783.000.-	
za sierpień	1.243.000.-	328.000.-
za wrzesień	2.590.000.-	20.000.-
	4.635.000.-	355.000.-
V. Admin. Skarbowe		
za I półrocze	226.521.000.-	257.494.000.- w ten
za lipiec	207.322.000.-	139.990.000.- zwrot
za sierpień	405.838.000.-	236.489.000.- pożycz-
za wrzesień	784.040.000.-	1.284.304.000.- czek
	1.643.721.000.-	1.918.277.000.- przez
		spół-
		dziel-
		nie 1.234.000.000.-
Suma dochodów:	122.594.000.-	21.000.-
razem, oprócz dochodów	1.264.577.000.-	35.095.000.-
z danin publicznych	2.894.299.000.-	352.075.000.-
	16.394.000.-	9.993.000.-
	4.635.000.-	355.000.-
	1.643.721.000.-	1.918.277.000.-
	5.946.220.000.-	2.315.816.000.-
Zatem wszystkie dochody wydziałów, oprócz wpływów podatkowych wynoszą za czas od 1/1. - 30/9. 1923 r.		
	mlp. 5.946.220.000.-	zł 2.315.816.000.-
Do tego przychodzą wpływy podatkowe jak następują:		
za I. półrocze 1923 r.	176.973.461.000.-	206.527.822.000.-
w lipcu	92.090.042.000.-	59.330.777.000.-
w sierpniu	195.364.288.000.-	105.202.089.000.-
w wrześniu	449.063.952.000.-	122.307.084.000.-
razem podatki plus dochodów	913.491.743.000.-	493.367.772.000.-
z innych wydziałów mlp.	5.946.220.000.-	2.315.816.000.-
razem dochód:	919.437.963.000.-	495.683.588.000.-

Z ważniejszych podatków wpłynęły, jak następuje:

z podatku

gruntow.	3.584.000.000.mkp.	1.644.000.000.mkn.	24.000.000.180.razy
" dochodow.	3.940.308.000.	780.693.000.	10. "
" obrotow.	48.154.540.000.	26.541.621.000.	2 miljardy 38. "
" przemysł.	5.011.000.000.		285.000.000. 18. "
" od nabycia			
nieruchom.	1.554.902.000.	548.860.000.	120.000.000. 18. "
" stemplow.			
i od załoz.			
spółek	607.887.000.	1.113.752.000.	200.000.000. 9. "
" od papierów			
wartosciow.	1.252.567.000.	6.452.638.000.	1.200.000.7000 "
" prus.podatek			
stempl.i od sprze-			
żazy znaczkw	3.434.640.000.	1.435.235.000.	60.000.000. 80. "
z podatku spadk.	1.360.020.000.		30.000.000. 44. "
kw.,grzywny,			
koszta itd.	2.258.738.000.	444.003.000.	170.000.000. 16 "
z podatku			
od wódki	77.985.828.000.	325.863.000.	5.200.000.000. 16 "
" " piwa	10.099.176.000.	106.771.000.	160.000.000. 13 "
" " wina	1.450.006.000.	38.820.000.	20.000.000. 75 "
" " cukru	8.081.452.000.		600.000.000. 13. "
" olej.miner.	2.630.981.000.		215.000.000. 12. "
" zapałek	4.004.495.000.	484.000.	240.000.000. 17. "
" tytoniu	12.937.984.000.	484.720.000.	50.000.000. 260. "
" soli	1.085.768.000.	582.000.	1.000.000.1000. "
" kwasu octo-			
wego	317.843.000.		nie było prelim. "
" od drożdzy	142.413.000.		" " "
grzywny i kary	1.452.993.000.	212.584.000.	2.000.000.750. "
z podatku			
od węgla	712.330.567.000.	454.201.486.000.	102 miljardy. 9. "

Dochód Wydziału Skarbowego wynosi zatem okragle 98% wszystkich innych dochodów. Zas dochód z podatku węglowego wynosi okragle 80% wszystkich innych dochodów razem.

Podatek węglowy wpłynął, jak następuje:

w I.półroczu 23 r. w markach pol. 190.355.317.000.

w markach niem.równych
markom pol.w tym czasie 190.035.380.000.

w lipcu w markach polskich 52.460.881.000.
" " " niem. 57.365.206.000.

który zamiast po kwocie z czerwca, 13 mkn.za 1 mkp. to wpłynął w lipcu po kursie 5,5 mkn. za 1 mkp. zamiast tedy
otrzymać 41.877.650.000.mkp. otrzymaliśmy 9.323.700.000.mkp. strat
32.500.000.000.mkn.

w sierpniu w markach pol. 141.269.678.000
" " " niem. 97.714.813.000.

które były warte w lipcu po kursie
5,5 mkn. za 1 mkp. 17.588.666.000.mkp.
zas otrzymując je po kursie sierpnia tj.za 100 mkn. 3,33mkp.otrzymaliśmy
tylko 3.253.903.000.mkp. strata 14.300.000.000mkp.

we wrześniu sprzedane w markach polskich 382.232.039.000.
" " " niem.

za 109.086.087.000 mkn.mktóre warte były
po kursie z sierpnia ok. 4 miljardy mkp.
otrzymując je zas we wrześniu po kursie
wrzesniowym tj. za 100 mkn. 20 fen.mkp.
otrzymaliśmy tylko: 220.000.000.mkp. strata 3.780.000.000.mkp.

Dochód za węgiel przedstawia się zatem do 30/9.1923 r.

915.681.618.000.mkp. straty 50.580.000.000.mkp.

Dochód za podatek węglowy wynosił w październiku 23 r.

w markach pol. 590.888.000.000. i 11.949.000.000.000.mkn., które

były warte we wrześniu ok.22 miliardy mkp., zaś w październiku po

kursie 100 mkp. = 6.666.666.mkn.przedstawiły wartość około

90.000.000. mkp. strata zatem 22 miliardy mkp.

Cały dochód do końca września 23r. wynosił zatem

w markach polskich okragłe 1.172.000.000.000.mkp.

do tego przychodzi dochód z podatku węglowego
za październik 23 r.

590.000.000.000.

za listopad i grudzień wpłyną co najmniej
te same kwoty, tj. okragłe

1.180.000.000.000.

od tego 20% innych podatków i okragłe

300.000.000.000.

Cały roczny dochód można zatem przyjąć na:

3.242.000.000.000.mkp.

Komisja budżetowa proponuje zatem przyjęcie załączonej popraw-
ki, które zawierają w rozrachunku z tem, że będzie to liczone według
kursu pr.zł. z maja tj.40.000.mkp. za 1 fr.zł., zaś w dochodzie

3.242.000.000.000. mkp.

// J a n i o k i

referent.

Poprawki komisji budżetowej.

I. Poprawka komisji budżetowej do ustawy skarbowej za czas od
1.stycznia 1923 r. do 31.grudnia 1923r.

Art.1.otrzymuje następujące brzmienie:

Załączonym budżetem za czas od 1.stycznia 1923 r. do 31.
grudnia 1923 r. ustala się sumę wydatków:

a/ zwyyczajnych 1.397.631.468.000. mkp.

b/ nadzwyczajnych 15.000.000.000. "

Łączną sumę wydatków Woj.Śląskiego na okres od 1.stycznia 23r.
do 31 grudnia 23r. ustala się zatem na sumę 1.412.631.468.000.mkp.
Wydatki inwestycyjne wynoszą w powyższej sumie kwotę 22 miliardy mkp.

Marki niemieckie wydane w czasie od 1/1 23r. do 30/6 23r. liczy się narówni z marką polską, tj. markę za markę. Natomiast w czasie od 1/7 23r. do 31/12 23r. liczy się wydatki w markach niem. według kursu, jaki był przy końcu wydatkowanego miesiąca.

Art. 4. otrzymuje następujące brzmienie:

Na pokrycie ustalonych w art. 1. wydatków Wojew. Śl. zwyczajnych i nadzwyczajnych służą preliminowane w budżecie dochody Województwa Śląskiego zwyczajne i nadzwyczajne w łącznej sumie

3.242.000.000.000. mkp.

Marki niemieckie otrzymane w czasie od 1/7 23 r. do 30/6 23 r. liczy się narówni z marką polską, tj. markę za markę. Natomiast w czasie od 1/7 23r. do 31/12 23 r. liczy się otrzymane marki niem. według kursu, jaki był przy końcu przychodowego miesiąca.

II. Poprawka do preliminarza.

Część VII. Wyznania religijne i oświecenie publiczne w części górosłaskiej Województwa.

1/ W dziale 3-im § 7. skreśla się pozycję 2 /subwencje dla prywatnych szkół powszechnych.

2/ w dziale 3-cim, § 8. znosi się, a wstawia się jego pozycję pierwszą /Nowe budowle/ jako pozycję 6 paragrafu 7.

3/ W dziale 3-cim, Rozdział 1, § 1. /Objaśnienia/ skreśla się słowo "14 sekretarzy", a w to miejsce wstawia się słowo: "Inspektorowi wolno zaangażować siłę pomocniczą, której pobory nie mogą przekraczać pborów grupy 7.

W Cieszyńskiej części:

1/ W dziale 2. skreśla się §§ 4 i 5.

2/ W dziale 2. § 8. pozycja 3. zmienia się w rubryce nadzwyczajne kwotę 60.100.000. na 100 000.

3/ W dziale 3. rozdział 1. § 1. /objaśnienie/ skreśla się słowo: "3 inspektorów", a wstawia się: "2 inspektorów".

W dziale 3. rozdział 2., § 7., a nie, jak mylnie wydrukowano § 7/ przyznaje się jedną ogólną sumę dla tytułów od a - o bez specjalizacji drobnych kwot, stanowiących ogólną sumę tego paragrafu, przy czym subwencje już wypłacone na mocy osobnych ustaw należy zaliczyć na kredyt przyznany w tym paragrafie.

W dziale 3. rozdz. 4., § 1.

Gimnazjum niemieckie w Cieszyźnie poddaje się zasadniczo likwidacji. Od 1. września 1923. nie otwiera się klas początkujących. Istniejące klasy utrzymuje się dalej z tem zastrzeżeniem, że o ile któraś klasa nie będzie liczyć co najmniej 15 uczniów obywateli polskich, klasę taką się zamyka.

// J a n i o k i

referent.

Jak przedstawiają się preliminowane kwoty rozchodu budżet-

1.	2.	3.	4.	5.
Części:	Piętlotny pre- liminarz z 1.XII.1922 r.	Wartość fran.zł. i to mkp. 10 000 1 fr.zł. 2500 mln. 1 fr.zł. na mkp. i to mln. pomnożo- na przez 16; mkp. przez 4.	Kwoty te zmie- nione w maju 23 r. przez kom.budż. na mkp. i to mln. pomnożo- na przez 16; mkp. przez 4.	Proponowane kwoty przez Kom.budż. w mkp. na cały rok 1923 r.
Część I.	mkp. 1.031.530.000			
Sejm Śl. mln.	319.064.000	445.000	17,776.000.000	17,569.676.000
III. Pre-	mkp. 53.064.000			
zydum: mln.	193.088.000	85.000	3.900.000.000	1.184.727.000
IV. Adm.	mkp. 2.521.487.000			
Wew. mln.	2.720.173.000	1.281.000	53.608.000.000	32.590.551.000
V. Adm.	mkp. 702.915.000	31.372.000	836.800.000.000	16.031.595.000
Skarb. mln.	52.299.232.000	21.072.000	836.800.000.000	16.031.595.000
VI. Przem	mkp. 640.301.000			
i Hand. mln.	79.110.000	95.000	3.825.000.000	3.224.582.000
VII. Wydz.				
O.P.i Wyz.	mkp. 1.243.274.000			
Rel. mln.	2.151.343.000	958.000	39.394.000.000	38.282.579.000
VIII. Zdro-	mkp. 163.860.000			
wie Pub. mln.	162.636.000	81.500	3.256.000.000	3.397.370.000
IX. Wydz.	mkp.			
Op. Społ. mln.	15.945.000	1.400	52.000.000	330.388.000
razem:	mkp. 58.651.059.000	22.110	mkp.	
na Skarb	mkp. 5.644.582.000; 24.018900;	958.611.000.000;	112.631.468.000	
Państwa	mln. 40.000.000.000; 16.000000;	640.000.000.000;		
razem	mln. 98.651.059.000; 40.018990;	1.598.611.000000		
	mkp. 5.644.582.000-			

Rzeczywiste wydatki wojewódzkie zatem w I półroczu 1923 r. -
zaś preliminarz przedłożony przez komisję budż. za cały
on zatem wcale od rzeczywistości, gdyby nie był nastąpił
Wydatki bowiem za czerwiec stanowią same 30% wszystkich

Rozchody zatem wynoszą: preliminowane 112.631.468.000 mkp.
do tego 40% tangenty od dochodów
wojewódzkich dla Rządu Centr. w Warsza-
wie w myśl art. 5. statutu org.

Rozchody razem: 1.500.000.000.000 "
1,412.631.468.000 "

- wynosily okragle 54.391.000.000 mk.
rok przewiduje 112.631.468.000 " Nie odbieglyby
dalszy spadek marki polskiej.
wydatkow I polrocza.

SP.

Poprawki komisji budżetowej
do Preliminarza za rok 1923 .

Ustawa otrzymuje następujące brzmienie:

Art. 1.

Załączonem budżetem za czas od 1 stycznia 1923 r. do 31 grudnia 1923 r. ustala się sumę wydatków.

a/ zwyczajnych na kwotę 97,631.468.000 marek
czyli na kwotę 13,600.000 złotych

b/ nadzwyczajnych na kwotę 15,000.000.000 marek
czyli na kwotę 1.900.000 złotych.

Łączną sumę wydatków Województwa Śląskiego okres od 1 stycznia 1923 r. do 31 grudnia 1923 r. ustala się zatem na sumę

czyli na kwotę 112.631.468.000 marek p.
14.900.000 złotych.

Art. 2.

Wszystkie wydatki Województwa Śląskiego mogą być uskutecz-
niane tylko na cele wymienione w rubrykach budżetu Województwa
Śląskiego i w granicach kredytu w tych rubrykach ustalonych.

Art. 3.

Uzupełnienie kredytów budżetem ustalonych, a usprawiedli-
wionych wzrostem drożyzny, może nastąpić za zgodą Rady Wojewódzkiej
tylko do wysokości kwoty stanowiącej równowartość w markach sumy
preliminowanego kredytu przeliczonego na złote po kursie

1 złoty = 8000 marek p.

Wyjątek stanowi przekroczenie kredytów znajdujących się pokry-
cie w zaoszczędzeniach innych rubryk budżetowych w obrębie tej
samej części budżetu.

Otwieranie kredytów nowych może nastąpić tylko na wniosek
Rady Wojewódzkiej zatwierdzony w drodze ustawodawczej.

Wydatki nie mogą przekraczać dochodów wojewódzkich
w markach polskich.

Art. 4.

Na pokrycie ustalonych w art. 1. wydatków Województwa
Śląskiego zwyczajnych i nadzwyczajnych służą preliminarzowo w budże-
cie dochody Województwa zwyczajne i nadzwyczajne w łącznej sumie:

3,242.000.000. marek polskich.

Art. 5.

Kredyty przewidziane w załączonym budżecie są ważne
do 31 grudnia 1923 r. Po tym dniu mogą być zużyte w ciągu okresu
nieprzekraczającego dwóch miesięcy, lecz tylko za zaległości rachun-
ków z roku 1923.

Artykuł 6 i 7 bez zmiany.

Cyfrowe zestawienie

z obrad komisji budżetowej nad preliminarzem budżetowym
na rok 1923
zestawik

Franciszek S i o r a

na podstawie sprawozdań referenta sejmowej komisji budżetowej
Katowice, dnia 19 grudnia 1923 r.

Część I. Sejm Śląski	17.711.176.184.--
" III. Prezydium Województwa	1.808.073.812.--
" IV. Administracja wewnętrzna	36.187.671.000.--
" V. Administracja skarbową	663.478.595.000.--
" VI. " przemysłu i handlu	3.239.538.000.--
" VII. Wyzn. relig. i ośw. publiczne	39.359.213.400.--
" VIII. Zdrowie publiczne	2.847.060.000.--
" IX. Praca i Opieka społeczna	350.613.000.--
Wydatki razem:	<u>764.981.990.396.--</u>

Część I. Sejm Śląski	- - - -
" III. Prezydium Województwa	150.300.000.--
" IV. Administracja wewnętrzna	1.814.525.000.--
" V. Administracja skarbową	3.239.968.595 000.--
" VI. " przemysłu i handlu	4.008.600.000.--
" VII. Wyzn. relig. i ośw. publ.	40.000.000.--
" VIII. Zdrowie publiczne	8.000.000.--
" IX. Praca i Opieka społeczna	- - - -
Dochody razem:	<u>3.242.000.000.000.--</u>

CZĘŚĆ I.

Sejm Śląski

Wydatki I :

Dział I. Sejm Śląski

Razem : 17,711.176.184,-

Dochody :

Dział I. Sejm Śląski

Razem :

Wydatki :				Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Razem nkp.
1	1	1	a/ płace	512.964		
		1	b/ dod.droż.	261000.000		
	2	a/ płace	38.400			
		b/ dod.droż.	31.003.000			
						§1/ 292.554.364.
2	1	a/ ogólne	110.300			
		b/ podw.gosp.i miesz.	20.000.000	wstawiono		
	2	umundurowanie	7.040.000			
	3	opł.do kas chor.	587.520			
	4	dod.za sesje	73.500.000			
						§2/ 101.237.820
3	1	Lokal	9,200.000			
	2			w dodatkowym		
	3	Konser.i instal.	16,000.000			
						§3/ 25,200.000
4	1	Inwentarz	zwyc. 16,000.000 nadm. 50,000.000	na kupno maszy- ny drukarskiej		
	2	mat.pis.i rys.	60,800.000			
	3	Druki	16,000.000			
	4	Książki i pisma	25,000.000	Prel.Cz.I.str.4 i		
	5	Telef.telegr.porto	4,624.000			
						§4/ 172,424.000
5	1	Podróże służbowe	5,760.000			
	2	Przesiedlenia nadz.	12,000.000	"		
	3	Środki lokomoc. zwyc.	40,000.000			
		nadm. 12,000.000				
						§5/ 69,760.000
6	2	Inne wydawnictwa	124,800.000			
						§6/ 124,800.000
7	1	Inne wydatki		skreślone		
	1	Djety poselskie	863.000.000			
	2	Koszta delegacji	12.000.000			
	3	Nieprzew.wydat.	20.000.000	wstawiono		
						§7/ 895.000.000
8	1	Nowe budowle	16,000,000.000			
		koszta reprez. dla p.marszałka	30,000.000	wstawiono	§8/ 16.000.000.000	
						30 000 000
			Ogólne wydatki Działu I. /Sejm Śląski/			17.711.176.184.
1	6	2	Inne wydawnictwa	skreśla się		
				Ogólny dochód Działu I. /Sejm Śląski./		

C z ę ś ć III.

Prezydium Województwa.

W y d a t k i.

Mkp.

Dział 1.	Rada Wojewódzka	487 070 000,-
Dział 2.	Wydział Prezydjalny	993 590 640,-
Dział 3.	Wojew. Sąd Administracyjny	80 290 172,-
Dział 4.	Dz.Ustaw Śląskich i Gaz.Urzed.	247 123 000,-
Razem:		1 808 073 812,-

D o c h o d y.

Mkp.

Dział 1.	Rada Wojewódzka	- - - - -
Dział 2.	Wydział Prezydjalny	300 000,-
Dział 3.	Wojew. Sąd Administracyjny	- - - - -
Dział 4.	Dz. U. Sl. i Gaz. Urz.	150 000 000,-
Razem:		150 300 000

Wydatki : Na podstawie
budżetowego: Zaproponowane
zadany: Razem
okup.

Dział	Podział	Podrozdział	Wydatki	Na podstawie budżetowego	Zaproponowane zadany	Razem okup.
1	1	1	Rada Wojewódzka			
	1	1	a/ płace	1 657 200		
	1	2	b/ dod.droż.	34 408 000		
	2	1	a/ płace	233 200		
	2	2	b/ dod.droż.	6 818 000		
					\$ 1 -	43 116 400
	2	1	a/ ogólne	315 600		
	2	2	Umundurowanie	1 760 000		
	3	3	Opłata do kas chorych	98 000		
					\$ 2/	2 173 600
	2	2	b/Swiatło	96 000		
	3	3	c/utrzym.porz.	384 000		
			Kons. i instal.		przekazano do Cz.IV.dział 3	
					\$ 3/	480 000
	4	1	Inwentarz	16 000 000		
	2	2	Moterj.pis.	3 200 000		
	3	3	Druki	800 000		
	4	4	Książki i pisma	16 000 000		
	5	5	Tel.telegr.iporto	4 000 000		
					\$ 4/	40 000 000
	5	1	Podróże służb.	4 800 000	incl.Prel.Cz.III	
	2	2	przesiedlenia	3 300 000	str.8	
	3	3	środki lokomocji	40 000 000	wstawiono	
					\$	48 100 000
	6	2	Wydawnictwa		skreślono	
	7	1	Inne wydatki	11 200 000	nadzwycz.	
				32 000 000	zwyczajne	
					\$ 7/	43 200 000
	9		Djety Rady Wojew.	90 000 000	zIII.Cz.Prel. str.8	
					\$ 9/	90 000 000
	10		Fund.na cele nar.	220 000 000		
					\$ 10/	220 000 000
			Ogólne wydatki Działu 1 /Rada Wojewódzka/			487 070 000
2	1	1	Wydział Prezydjalny			
	1	1	a/płace	24 609 600		
	1	2	b/ dod.droż.	487 000 000		
	2	1	a/ płace	28 476 000		
	2	2	b/ dod.droż.	63 410 000		
					\$ 1/	577 867 200

Dział	Rozdział	Paragraf	Pozycja	Wydatki :	Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Razem łącznie:
4			3				
			1	Lokal	800 000		
			2	a/opał	4 000 000		
				b/ światło	720 000		
				c/ utrzymanie porz.	960 000		
						§ 3/	6 480 000
			4				
			1	Inwentarz nadzw.	5 600 000		
			2	Mat.pism i rys.	160 000		
			4	Książki i pisma	4 800 000		
			5	Tel. teleg. i porto	960 000		
						§ 4/	11 520 000
			5				
			1	Podróże służbowe	4 800 000	nadzw.skreślono	
			2	Prezsedlenia	3 200 000		
						§ 5/	8 000 000
				Ogólne wydatki Działu III. /Wojew.Sąd Admin./			80 290 172
				Dz.U.Sl. i Gaz.Urz.			
			1				
			1	a/płace	301 600		
				b/ dod.drożyn.	62 220 000		
			2	a/płace	74 800		
				b/ dod. drożyn.	22 851 000		
						§ 1/	85 347 400
			2				
			3	Opłata kas chorych	89 600		
						§ 2/	89 600
			3				
			1	Lokal	1 200 000		
			2	a/ opał	5 984 000		
				b/ światło	1 120 000		
				c/ utrzym. porz.	960 000		
			3	Konserw. i instal.	192 000		
						§ 3/	9 456 000
			4				
			1	Inwentarz nadzw.	2 400 000		
			2	Mat.pism. i rys.	912 000		
			4	książki i pisma	480 000		
			5	Tel.teleg. i porto	1 546 000		
						§ 4/	5 338 000
			5				
			1	Podróże służbowe	800 000		
						§ 5/	800 000
			9				
			1	papier i druki	146 092 000		
				Ogólne wydatki Działu IV. /Dz.U.Sl.i Gaz.Urz./			146 092 000
							247 123 000

Część III.

Prez. Wojew.

zał. 2 do druku 376.

Wydatki :	Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Razem lkp.:
-----------	--	-------------------------	----------------

2	1 a/ ogólne	5 491 440		
2	2		skreślono	
3	3 opłaty do kas ohor.	1 600 000		
				§ 2/ 7 091 440
3	2 a/ opak	50 000 000		
	b/ światło	15 000 000		
	c/ utrzymanie porz.	9 332 000		
3	3 Konserw.i instal.		przenies.do Cz.IV Dział 3 suma/8000000/	
				§ 3/ 74 332 000
4	1 Inwentarz	zwycz. 12 800 000		
		nadzw. 16 000 000		
2	2 Matapis. i rys.	57 600 000		
3	3 Druki	4 000 000		
4	4 Książki	13 000 000	włącznie Prel.str.8 § 4. poz. 4	
5	5 Tel.telegr.i porto	16 000 000		
				§ 4/ 119 400 000
5	1 Podróże służbowe	15 700 000	razem ze str.8 Dz.2 §5 poz.1	
2	2 przesiedlenia	40 000 000	razem ze str.8 Dz.2 § 5 poz.2	
3	3 Środki lokonocji	100 000 000	utrz.samoch. osob. i cięż. i person.	
				§ 5/ 155 700 000
7	7 Inne wydatki	16 000 000	nadzw.skreślono	
				§ 7/ 16 000 000
9	9 Fundusz dyspoz.		uchwałę wstrzym.	
				§ 9/
10	10 Dod.funkc. i reprez.	43 200 000		
				§ 10/ 43 200 000
11	11 Fundusz na pomoc dor.		skreślono	
12	12 Subw.Sl.Akad. Muz.		odroczone aż do uchwały	
		Ogólne wydatki działu 2 /Wydział Prezydjalny/		993 590 640
3	1 Wojew. Sąd Administracyjny			
1	1 a/ płace	976 372		
	b/ dod. droż.	31 244 000		
2	2 a/płace	651 800		
	b/dod.droż.	20 858 000		
				§ 1/53 730 172
21	21 a/ ogólne	320 000		
2	2 urzędowania	240 000		
				§ 2/560 000

Część III.

Prez. Wojew.

Załącz. 2 do druku 376.

Dział	Rozdział	Paragraf	Pozycja	Nazwa pozycji	Na podstawie preliminarza budżetowego	Zaprowadzone zmiany	Razem kwp.:
2		7		Wydział Prez. Różne dochody	300 000		
						Dział 2	300 000
4		7	1	Prenumerata Gaz.Urz. i Dz.U.Sl.	100 000 000		
		12		Dochody z ogłoszeń	50 000 000		
						Dział 4.	150 000 000

CZĘŚĆ IV.

Administracja wewnętrzna.

Wydatki.

Dział 1. Zarząd Centralny	1.898.856.000.
" 2. Starostwa	1.991.400.000.
" 3. Urzędy Robót Publicznych	2.997.025.000.
" 4. Policja Wojewódzka	28.490.900.000.
" 5. Kultura krajowa	809.490.000.
<hr/>	
Razem	36.187.671.000.

Dochody.

Dział 1. Zarząd Centralny	6.000.000.
" 2. Starostwa	1.783.000.000.
" 3. Urzędy Robót Publicznych	20.000.
" 4. Policja Wojewódzka	11.505.000.
" 5. Kultura krajowa	14.000.000.
<hr/>	
Razem	1.814.525.000.

Część IV. Administracja wewn.

Str. 1.

			Wydatki :	Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaprowadzo- ne zmiany:	Razem mkp.
1	1	1	Zarząd Centralny			
	1	1	a/ płace	64.000.000.		
		2	b/ dod.droż.	77.000.000.		
	2	1	a/ płace	30.600.000.		
		2	b/ dod.droż.	30.000.000.		
						\$1. 201.000.000.
2	1	1	a/ ogólne	11.300.000.		
	2	2	umundurowanie		skreślono	
	3	3	opłaty do kas cher.	98.000.		
						\$2. 11.398.000.
3	1	1	Lokal	Część I.Sejm.		
	2		a/ opał	: Część		
			b/ światło	: III		
			c/ utrż.porz.	: Prez.		
	3	3	Kons.i instak	1.600.000.		
						\$3 1.600.000.
4	1	1	Inwentarz	1.600.000.		
	2	2	Mat.pis.i rys.	8.800.000.		
	3	3	Druki	64.000.000.		
	4	4	Książki i pisma	1.500.000.		
	5	5	Telef.i telegr.	Cz.I.Sejm \$1.		
						\$4. 82.900.000.
5	1	1	Podróże służbowe	1.200.000.		
	2	2	Przesiedlenia	4.000.000.		
	3				Nie zastawiono	
						\$5. 5.200.000.
7			Inne wydatki	1.600.000.		
9			Dod.na autowych	384 000.000.		
						\$7,9. 385600.000.

Część IV.

Administracja tern.

Str. 2.

				Wydatki :	Na podstawie preliminarnego budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Razem tj.:
2	1	1	1	Admin. samorząd.			
			a/	płace	79.000.000.		
			b/	dot. droż.	99.500.000.		
		2	a/	płace	5.080.000.		
			b/	dot. droż.	5.300.000.		
							§ 1. 188.880.000.
2	1	1	a/	ogólne	16.778.000.		
		2		Umundurowanie		skreślić	
		3		opłaty do kas chor.	200.000.		
							§ 2. 16.978.000.
3	1	1		Lokal	:		
		2	a/	opał	:		
			b/	światło	:	skreślono.	
			c/	utrzym. porz.	:		
		3		Konserw. i instal.	:		
4	1	1		Inwentarz	1.600.000		
		2		Mat. pis.	10.600.000.		
		3		Druki		nie podano	
		4		Książki i pis.	16.000.000.		
		5		Telef. teleg. i porto		Cz. I. Sejm. Śl.	
							§ 4. 28.200.000.
2				Zakłady i instytucje dobrocz.			
	9	1		Śl. K. Z. T. Cieszyn	262.000.000.		
		2		Zakł. wych. Bogucice	135.500.000.		
		3		Wyszk. głuch. i ociem.	28.800.000.		
		4		Utrzym. rob. i przym. kalek	246.000.000.		
		5		Utrzym. kraj. ubog.	292.800.000.		
							§ 9. 965.100.000.
10				Wydat. fund. kraj. i domest.	12.000.000.		
							§ 10. 12.000.000.
				Ogólne wydatki Działu I.			
				/Zarząd Centralny/			1.898.856.000.

Część IV. Administracja wewn.

Str. 1.

		D o c h o d y :	Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Bezom błąd.:
1		Zarząd Centralny			
	7	Różne dochody	6.000.000.		
				Dział 1.	6.000.000.
2		Starostwa			
	2	Dochody z czynszu najmu	3.000.000.		
	4	Sprzedaż druków	5.000.000.		
	7	Opłaty komisji do badania cen	45.000.000.		
	5	a/ opłaty za paszporty	1.650.000.000.		
		b/ kary admin.	50.000.000.		
		c/ kary policyjne	30.000.000.		
				Dział 2.	1.783.000.000.
3		Urzędy Robót Publ.	20.000.		
				Dział 3.	20.000.
4		Policja Wojew.			
	3	Inne dochody	10.000.000.		
	4	Sprzedaż starych druków	1.000.000.		
	5	" kmi	5.000.		
	11	" psów polic.	500.000.		
				Dział 4.	11.505.000.
5		Kultura krajowa.			
	4	Sprzedaż druków	10.000.000.		
	7	Licencja ogieńców	1.000.000.		
	1	Opłaty weterynar.	3.000.000.		
				Dział 5.	14.000.000.

Część IV. Administracja wern.

Str. 3.

Wydatki:		Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaproponowane zmiany:	Razem lkp.:
2	1	Starostwa.		
	1	a/ płace	687.000.000.	
		b/ dod.droż.	766.000.000.	
	2	a/ płace	29.000.000.	
		b/ dod.droż.	39.000.000.	
				\$ 1. 1.521.000.000.
2	1	a/ ogólne	39.000.000.	
	2	Umundurowanie	skreślono.	
	3	opł.do kas chor.	30.000.000.	
				\$ 2. 69.000.000.
3	1	Lokal	2.500.000.	
	2	a/ opał	39.000.000.	
		b/ światło	5.000.000.	
		c/ utrż.porz.	17.500.000.	
	3	Konserw.i instal.	21.000.000.	
				\$ 3. 85.000.000.
4	1	Inwentarz	73.000.000.	
	2	Mat.pism.	76.000.000.	
	3	Druki	38.000.000.	
	4	Książki i pisma	11.000.000.	
	5	Telef.etc.	22.000.000.	
	6	Csob.wydatki	2.000.000.	
				\$ 4. 222.000.000.
5	1	Podróże służb.	14.000.000.	
	2	Przesiedlenia	33.000.000.	
	3	Środki lokom.	skreślono.	
				\$ 5. 47.000.000.
6	2	Różne wydawnictwa	4.000.000.	
				\$ 6 4.000.000.
7	1	Walka z szpieg. i propaganda wyrot.	20.000.000.	
	2	Policja obyczajowa	13.400.000.	
	3	Utrzym.areszt.	5.000.000.	
	4	Różne wydatki	5.000.000.	
				\$ 7. 43.400.000.
10			skreślono.	
		Ogólne wydatki Działu 2.		
		/Starostwa/		1.991.400.000

Wydatki :		Na podstawie preliminarza budżetowego :	Zaprowadzone zmiany :	Razem 12p. :
Urzędy Robót Publ.				
1	a/ płace	207.000.000.		
1	b/ dod.droż.	290.000.000.		
1	a/ płace	1.400.000.		
1	b/ dod.droż.	16.000.000.		
				§ 1. 514.400.000.
2	a/ ogólne	45.000.000.		
2	Umundurowanie		skreślono	
2	Początkowe gospod.		nie wstawiono	
3	Opłaty do kas chor.	100.000.		
				§ 2. 45.100.000.
3	Lokal	3.000.000.		
3	a/ opał	2.500.000.		
3	b/ światło	1.500.000.		
3	c/ utrzym.porz.	2.000.000.		
3	Konserw.i instal.	28600.000.		
3		320.000.	z Cz.III.Dz.I. §3.p.3.	
3		8.000.000.	" III." 2."3" 3.	
				§ 3. 19.920.000.
4	Inwentarz	1.600.000.		
4	Mat.pis.	30.000.000.		
4	Druki	2.600.000.		
4	Książki	2.400.000.		
4	Tel.eto.	700.000.		
				§ 4. 37.300.000.
5	Podróże służbowe	7.200.000.		
5	Przesiedlenia	20.000.000.		
5	Środki lokomoc.		skreślono	
				§ 5. 27.200.000.
7	Inne wydatki	10.000.000.		
8	Bieżący remont	196.000.000.		
9a	Reprez.	2.505.000.		
10	Studja i pom.hydrog.	10.000.000.		
				§ 7-10. 218.505.000.

Dział	Pozycja	Wydatki :	Nazwa podstarza budżetowego:	Zaproponowane zmiany:	Razem lkp.:.
K		Drogi i mosty	1.160.000.000. 24.000.000.	jednorazowo Cz. G. Śl.	
4		Konserw.większych mostów	80.000.000.		
6				Wstrzymano do otrzymania zestaw.od Wydz.R.P.	
8		Zakup przyb.dla dróg	600.000.		
12a		Budowa kol.Ustron- Wisła	200.000.000.		
					\$ 12. 1.464.600.000.
151		Studia,pomiary i proj.Śl.Ciesz.	20.000.000. 20.000.000.		
2		Budowa wałów	40.000.000.		
3		Regulacja rzek	148.000.000.	zwycz.	
4		Subwencja /wylewy rzek/	440.000.000.	nadzw.	
5		Meljoracje bagien i gruntów	12.000.000. <u>10.000.000.</u>		
					\$ 15. 670.000.000.
		Ogólne wydatki Działu 3.			
		/Urzędy Robót Publ./			<u>2.997.025.000.</u>
4		Policja Wojew.			
1		a/ płace	715.000.000.		
		b/ dod.droż.	895.000.000.		
		a/ płace	3.000.000.000.		
		b/ dod.droż.	<u>12.000.000.000.</u>		
					\$ 1. 16.610.000.000.
2		e/ ogólne	9.000.000.000.		
		Umundurowanie	57.000.000.		
		Opłata do kas chorych	<u>1.000.000.</u>		
					\$ 2. 9.058.000.000.

Wydatki :		Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Razem k.p.:
3	1	Lokal	50.000.000.	
	2	a/ opał	190.000.000.	
		b/ światło	40.000.000.	
		c/ utrzym. porz.	100.000.000.	
	3	Konserw. i instal.	45.000.000.	
				§ 3. 425.000.000.
4	1	Inwentarz	46.000.000.	
			100.000.000. /nadm./	
	2	Mat. pism.	30.000.000.	
	3	Druki	15.000.000.	
	4	Książki i pisma	15.000.000.	
	5	Telef. i teleg.		
		i porto	30.000.000.	
	6	Zakup litogr.	16.000.000. nadzw.	
				§ 4. 252.000.000.
5	1	Podróże służb.	50.000.000.	
	2	Przesiedlenia	60.000.000.	
	3	Zakup i utrzym.		
		koni i samoch.	150.000.000.	
			600.000.000. nadzw.	
				§ 5. 860.000.000.
6		Wydawnictwa	30.000.000. nadzw.	
7		Inne wydatki	50.000.000.	
8	2	Remont bryg.	50.000.000.	
9		Wyszkolenie policji	30.000.000.	
10		Uzbrojenie "	72.000.000.	
			144.000.000. nadzw.	
11		Psy policyjne	19.500.000.	
12		Inwigilacja	134.400.000.	
13		Areszty policyjne	38.400.000.	
14		Skoszarowanie pol.	48.000.000.	
			669.600.000.	
				§ 6-14. 1.285.900.000.
		Ogólne wydatki Działu 4.		
		/Policja Wojew./		28.490.900.000.

ZŁ.

Część IV. Administracja wewn.

Str. 7.

Wydatki :	Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Razem k.p.:
-----------	--	-------------------------	----------------

Kultura Krajowa.

a/ płace	50.000.000.		
b/ dod. droż.	112.000.000.		

a/ płace	25.000.000.		
b/ dod. droż.	23.000.000.		

§ 1. 210.000.000.

a/ ogólne	28.000.000.		
-----------	-------------	--	--

Opłaty do kas chorych	150.000.		
--------------------------	----------	--	--

§ 2. 281.150.000,

Lokal	240.000.		
a/ opał	3.000.000.		
b/ światło	700.000.		
c/ utrzym. porz.	3.000.000.		
Konserw. i instal.	500.000.		

§ 3. 7.440.000.

Inwentarz	4.000.000.		
Mat. pism.	3.000.000.		
Druki	1.000.000. nadzw.		
Książki i pisma	2.000.000.		
Tel. telegr. porto	3.000.000.		

§ 4. 13.000.000.

Podróż	4.000.000.		
Przesiedlenie	8.000.000.		

§ 5. 12.000.000.

Licenc. ogierów	1.000.000.		
Sl. Izba Rolnicza	160.000.000.		
Podn. roln.	120.000.000.		
Kursa kucia koni	900.000.		

§ 7. 281.900.000.

Sl. Izba Rolnicza	200.000.000.		
Szkoły Rolnicze	1.000.000.		
Nabycie szczepionek	6.000.000.		
Odškod. za zab. zwierz.	50.000.000.		

wstawiono

§ 11. 257.000.000.

Ogólne wydatki Działu 5.

/Kultura krajowa/

809.490.000.

O z 9 6 6 V.

Administracja Skarbowa

Wydatki:

złp.

Dział 1. Zarząd Centralny	1 647 195 000
Dział 2. Władze i Urz. Skarbowa	7 974 200 000
Dział 3. Biurotyry i zapotrzeb	1 748 200 000
Dział 4. Ogólny Zarząd Skarbowa	650 640 000 000
Dział 5. Zwroty danin publ.	1 469 000 000
Razem:	663 478 595 000

D o c h o d y:

Dział 1. Zarząd Centralny	4 500 000
Dział 2. Władze i Urz. Skarbowa	48 000 000
Dział 4. Ogólny Zarząd Skarbowa	3 131 075 000
Dział 5. Zwroty danin publ.	3 235 978 575 000
	3 239 162 150 000
	3 232 795 000 000
	3 235 978 575 000

Wydatki :				Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaproponowane zmiany:	Razem lkp.:
1.	Zarząd Centralny Wydział Skarbowy					
1	1	a/ płaca	226 195 000			
		b/dod.drożyn.	1 330 000 000			
	2	a/ płaca	21 000 000			
		b/dod.droż.	70 000 000			
						\$ 1/ 1 627 195 000
	2	1	a/ ogólne	49 000 000		
		2	Umundurowanie		skrócono	
		3	opłata do kas chor.	800 000		
						\$ 2/ 49 800 000
	3	2	a/ opał	13 000 000		
			b/ światło	8 000 000		
			c/ utrzymanie porz.	3 000 000		
		3	Konserw. i instal.	16 000 000		
						\$ 3/ 40 000 000
	4	1	Inwentarz	80 000 000		
		2	Mat. pism. i rys.	83 000 000		
		3	Druki	850 000 000		
		4	Zsiązki i pisma	9 000 000		
		5	Tel. Telegr.i porto	7 500 000		
						\$ 4/ 1 029 500 000
	5	1	Podróże służbowe	8 700 000		
		2	Przesiedlenia	100 000 000		
						\$ 5/ 108 700 000
	7		Inne wydatki	8 000 000		
						\$ 7/ 8 000 000
	8	1	Nowe budowle	1 100 000 000		
		2	Remont kapitalny	72 000 000		
						\$ 8/ 1 172 000 000
	9		Komisje podat.odwoł. rzeczoznawcze i infor- mat.	16 000 000		
						\$ 9/ 16 000 000
			Ogólne wydatki Działu 1 /Zarząd Centralny/			4 071 125 000
2	Władze i Urz. Skarbowe.					
	1	1	a/ płace	1 446 000 000		
			b/dod.drożyn.	5 000 000 000		
	2		a/ płace	229 000 000		
			b/ dod. drożyn.	500 000 000		
						\$ 1/ 7 175 000 000

Wydatki:		Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Razem Rkp.:
----------	--	--	-------------------------	----------------

1	a/ ogólne	335 000 000		
	b/ Umundurowanie	70 000 000	wstawiono	
2	Opłaty do kas chorych	800 000	skreślono	
				\$2/ 405 800 000

1	Lokal	8 000 000		
2	a/ opał	76 000 000		
	b/ światło	13 000 000		
	c/ Utrzymanie porz.	11 000 000		
3	Konserw. i instal.	17 900 000		
				\$3/ 130 900 000

1	Inwentarz	24 500 000		
2	Mat.pism. i rys.	21 000 000		
3	Druki	1 500 000		
4	Książki i pisma	4 000 000		
5	Tel.telegr.i porto	24 000 000		
				\$4/ 75 500 000

1	Podróże służbowe	43 000 000		
2	Przebiegania	64 000 000		
				\$5/ 107 000 000

7	Inne wydatki	30 000 000		
				\$5/ 30 000 000

9	Kom.podat.inform.i rozczoznawczy	50 000 000		
				\$9/ 50 000 000

Ogólne wydatki Działu 2

/Kadze i Urz.Skarbowe/ 7 974 200 000

Emerytury i zaopatr.

1	Emerytury	750 000 000		
2	Odprawy	10 000 000		
3	Pośmierne	15 000 000		
4	Dary z łaski	250 000 000		
				\$§ 1 - 4/ 1 025 000 000

Renty Powstańcze

1		672 000 000	wstawiono	
2	Dor.wsparcie inwal.	16 000 000		
3	Protezowanie	32 000 000		
4	Koszta podr.dla inwa	3 200 000		
				\$5/ 723 200 000

Ogólne wydatki Działu 3
/Emerytury i zaopatrzenia/

1 748 200 000

W y d a t k i :

Na podstawie
preliminarza
budżetowego:

Zaprowadzone
zmiany:

Razem
tęp.:

Ogólny Zarząd Skarbowy

skreślono

Udział Miast w ~~wpłatach~~

wpłaty poiat. 8 840 000 000

Pożyczki dla spółdz.

sumy nieokreśl.

Dotacje na kop.

obrot i udziały 1 600 000 000

Zwrot salioz.Kz.Centr. 180 000 000

Nagrody za wykrycie

przechr.Sk. 16 000 000

koszta fabr.Zn.wart. 4 000 000

Inne rozchody

skreślono

Udział skarbu ogólnop
państw.o doch.Słaskie
kich

~~640 000 000 000~~

§1-10/650 640 000 000

Ogólne wydatki Działu 4.
/Ogólny Zarz.Skarbowy/

~~650~~ 640 000 000

Zwroty danin publ.

zwroty podat.bezp. 323 000 000

" " konsumcyj-

nych..... 1 000 000 000

zwroty podat.pośredn.

i opłat 100 000 000

Inne zwroty 46 000 000

§ 1-4/ 1 469 000 000

Ogólne wydatki Działu 5.
/Zwroty danin publ./

1 469 000 000

Część V. Administracja Skarbu.D o c h o d y.

Dział I.	§ 4	sprzedaż druków	4.000.000	
	§ 5	likwidacja samochodów	500.000	
		razem:		4.500.000
" II.	§ 3	dochód z najmu czynszu	1.000.000	
	§ 4	sprzedaż druków	4.000.000	
	§ 6	poz. 1 opłaty katastralne	40.000.000	
	§ 7	poz. 2 różne dochody	3.000.000	
		razem:		48.000.000
" IV.	§ 1	zwrot pożyczek głównych	578.075.000	
	§ 2	zwrot pożyczek przez Spół- dzielnię	2.000.000.000	
	§ 5	odsetki od ruchomego ka- pitału Wojewody	400.000.000	
	§ 6	kary za podatki niepra- widłowe	50.000.000	
	§ 7	różne przepaści	3.000.000	
	§ 9	inne dochody	100.000.000	
		razem:		3.131.075.000
" V.	§ 1	podatek gruntowy	6.000.000.000	
	§ 2	" domowy	1.000.000.000	
	§ 3	" przemysłowy	10.000.000.000	
	§ 4	" od skrzynek de- pozytowych	100.000.000	
	§ 5	" dochodowy	15.000.000.000	
	§ 6	" od wzbogacenia się	100.000.000	
	§ 7	" od kapitałów	1.000.000.000	
	§ 8	" od przemysłu domokrajnego	10.000.000	
	§ 9	" obrotowy	180.000.000.000	
	§ 10	" od nabycia nie- ruchomości	5.000.000.000	
	§ 11	" od nabycia na- jtku	2.000.000.000	
	§ 12	podatek zniesiony	200.000.000	
	§ 13	odsetki, kary grzywny	2.000.000.000	

Podatki pośrednie.

§ 1 a	podatek stemplowy	3.000.000.000
§ 1 b	podatek od papier. wartościowych	15.000.000.000
§ 1 c	podatek od kupna róż- nych interesów pr.	1.000.000.000
§ 1 d	podatek od ubezpie- czeń	100.000.000
§ 2	pruski podatek stempla- ry i sprzedaż znaczków	10.000.000.000
§ 3	podatek spadkowy	3.000.000.000
§ 4	" od darowizny	20.000.000
§ 5	" od weksli	1.000.000.000
§ 6	" od sprzedaży przedm. użytku	300.000.000

Główny dalszy na stronie 5.

złot V.	§ 7	Podatek od kart do gry	20.000.000
	§ 8	" od poświadczeń odbioru pieniędzy . . .	3.000.000.000
	§ 9	Malczytości sądowe	100.000.000
	§ 11 i 12	grzywny, koszty i inne opłaty	10.000.000.000

Podatki Konsumcyjne.

	§ 1	podatek od wódki . . .	200.000.000.000
	§ 2	" od piwa . . .	19.000.000.000
	§ 3	" od wina . . .	3.000.000.000
	§ 4	" od cukru . . .	15.000.000.000
	§ 5	" od węgla . . .	2.685.000.000.000
	§ 6	" od olejów - mineralnych . . .	5.000.000.000
	§ 7	" od zapalnek	8.000.000.000
	§ 8	" od tytoniu	25.000.000.000
	§ 9	" od soli . . .	1.000.000.000
	§ 10	" od kwasu octo- wego	805.000.000
	§ 11	" od drożdży . .	40.000.000
	§ 12	kafy i grzywny . . .	2.000.000.000-3.232.795.000.000

rezultat ogólna suma: . 3.235.978.575.000.-
 części V/Adm.skarb./ w do-
 chodach:

CZĘŚĆ VI.

Administracja przem. i handlu.

W y d a t k i :

Dział 1. Zarząd Centralny	515.801.000,-	mkp.
Dział 2. Kontrola obrotu zagran.	126.839.000,-	
" 3. Inspekcje przemysłowe	116,948.000,-	
" 5. Szkolnictwo zaw. i przem.	2.480.000.000,-	
R a z e m :	3,239.588 000,-	

D o c h o d y :

Dział 1. Zarząd centralny	1.500.000,-
" 2. Kontrola obr.zagr.	4,007.000.000,-
" 3. Inspekcje przem.	- - - - -
" 5. Szkolnictwo przem. i zaw.	100.000,-
R a z e m :	4,008.600.000,-

Wzrost	Wzrost	Wzrost	Wzrost
Wzrost	Wzrost	Wzrost	Wzrost

Zarząd centralny

a/ płace	15,102.000
b/ dod. droż.	123,000.000
a/ płace	88.000
b/ dod. droż.	6,333.000

a/ ogólne	3,558.000
-----------	-----------

Opłata kas chor.	144.000
------------------	---------

skreślono

146.923.000.

Lokal	192.000
-------	---------

a/ opał	1,200.000
b/ światło	3,200.000
c/ utrzymanie	3,200.000
Konsor. i instal.	3,200.000

93/ 4,592.000

Intenarż	8,000.000
Mater. Pis.	7,600.000
Druk	960.000
Książki i pisma	24.000
Tel. Telegr. i karta	2,600.000

54/ 18,184.000

Podróż	3,200.000
Przeniesienie	3,200.000
Środki lokom.	3,200.000

skreślono

95/ 6,400.000

Poz. dla Izby handlu i przem.	320.000.000
Nieprzeznaczony	16.000.000

97/ 336,000.000

Ogólne wydatki działu 1.
/Zarząd centralny/

515.801.000,-

Kontrola obrotu zagran.

a/ płace	8,670.000
b/ dod. droż.	64,199.000
a/ płace	1,003.000
b/ dod. droż.	9,031.000

91/ 82,873.000,-

a/ ogólne	1,934.000
omówienie	144.000
Opłata do kas chor.	144.000

skreślono

92/ 2,078.000,-

Lokal	128.000
a/ opał	!
b/ światło	!
c/ utrzymanie porz.	720.000
Konsor. i instal.	2.000.000

93/ 2,848.000.

W y d a t k i :	Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Razem lkp.:
-----------------	--	-------------------------	----------------

1 Inwentarz	3,200.000		
2 Mater.pis.i rys.	7,360.000		
3 Druki	9,600.000		
4 Książki i pisma	2,400.000		
5 telef.telegr.porto	960.000		
			\$4/ 23,520.000,-

1 Podróże służbowe	1,760.000		
2 przesiedlenia		skreślono	
3 środki lokomocji	13,520.000	podwojono	
			\$5/ 15,280.000
7 Inne wydatki	240.000		
			\$7/ 240.000

Ogólne wydatki
Działu 2. 126,839.000,-

/kontrola obr.zagr./

Inspekcje przemysłowe:

1 a/ płace	8,460.000		
b/ dod.droż.	56,140.000		
2 a/ płace	1,153.000		
b/ dod.droż.	8,985.000		
			\$1/74,738.000,-

2 a/ ogólne	1,922.000		
umundurowanie		skreślono	
3 opłata do kas chor.	652.000		
			\$2/ 2,574.000,-

1 Lokal	173.000		
2 a/ opał	1,276.000		
b/ światło	290.000		
c/ utrzym.porzędku	474.000		
3 Konserw. i instal.	1,312.000		
			\$3/ 3,525.000,-

4 Wydatki biurowe	1,200.000	n 112.000	
1 Inwentarz	1,159.000	a 9355.000	
2 Mat.pis. i rys.	5,778.000	d 1,312.000	
3 Druki i pisma	2,400.000	z	
4 książki i pisma	2,118.000	w. 3,440.000	
5 Tel.,telegr.porto	904.000	15.000	
			\$4/ 27,793.000,-

5 Koszta podróży			
1 podróże służbowe	3,588.000		
			\$5/ 3,588.000
7 Inne wydatki	4,730.000		
			\$7/ 4,730.000,-

Ogólne wydatki działu 3. /Inspekcje przem./ 116,948.000,-

Dział	Podział	Wydatki	Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Razem I kw.:
5	7	Szkolnictwo zaw. i przem.			
		Ogólne wydatki:	480.000.000		57/ 480.000.000
		Ogólne wydatki działu 5 /Szkolnictwo zaw. i przem./			480.000.000,-
		Śląsk Cieszyński.			
5		Szkolnictwo zawod. i przem.			
			2.000.000.000.		
		Ogólne wydatki działu 5.			2.000.000.000.
		/Szkolnictwo zaw. i przem./			
		<u>D o c h o d y :</u>			
1	4	Zarząd centralny:			
	3	Dochód ze sprzedaży blankiet. 1.000.000			
	7	Inne dochody:			
	1	Należ.manip.za karty przem.	500.000		1.500.000,-
		Dochód działu 1. /Zarząd centralny/			
2	4	Kontrola obrotu zagr.			
	3	Dochód za blankiety	7.000.000		
	7	Należ.manip.	4.000.000.000,-		
		Dochód działu 2. /Kontrola obr. zagr./			4.000.000.000,-
5	5	Szkolnictwo zaw. i przem.			
	7	Czesne i wpisy	100.000		100.000,-
		Dochód działu 5. /szkolnictwo zaw. i przem./			
		Ogólny dochód części VI. /Admin.przem. i handlu/			4.008.600.000,-

C z ę ę ć VII.

Wyznan relig. i oświec. publ.

W y d a t k i:

r.kp.

Dział 1. Zarząd Centralny	873 203 000
" 2. Wyznania relig.	1 414 320 000
Dział 3. Szkolnictwo Powszechne	
Rodział 1. Nadzór szkolny	457 195 400
" 2. Szkoły powsz.	27 713 203 000
" 3. Serw. naucz.	3 873 643 000
" 4. wych. przedszk.	<u>49 744 000</u>
	32 093 785 400
Dział 4. Szkolnictwo średnie	4 899 185 000
Dział 5. Oświata pozaszkolna	78 720 000
	<u>Razem: 39 359 213 400</u>

D o c h o d y:

Dział 3. Szkol. powszechne	20 000 000
Dział 4. Szkol. średnie	20 000 000
	<u>Razem: 40 000 000</u>

Część VII. Wyznanie relig. i ośw. publ. Zał. 2. do dr. 376. str. 1.

Dział	Poddział	Wydatki:	Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Razem lkp.:
1		Zarząd centralny			
	1	Uposażenie			
	1	a/ płace	30,000.000		
		b/ dod.droż.	685,000.000		
	2	a/ płace	704.000		
		b/ dod.droż.	15,000.000		
				§1/	730,704.000
	2	Inne wydatki:osob.:			
	1	a/ ogólne	6,131.000		
	3	Opłaty do kas chor.	192.000		
				§2/	6,323.000
	3	Pomieszczenie:			
	1	Lokal	1,280.000		
	2	a/ opał	5,890.000		
		b/ światło	550.000		
		c/ utrzymanie porz.	1,136.000		
	3	Konserw. i instal.	400.000		
				§3/	9,256.000
	4				
	1	Inwentarz	400.000		
	2	Mat.pis. i rys.	30,000.000		
	3	Druki	16,000.000		
	4	Książki i pisma	6,000.000		
	5	telegr.telef.porto	3,000.000		
				§4/	55,400.000
	5				
	1	Podróże służbowe	23,360.000		
	2	Przesiedlenie	32,000.000		
				§5/	55,360.000
	6				
	1	Dziennik urzędowy	15,360.000		
				§6/	15,360.000
	7	Inne wydatki	800.000		
				§7/	800.000
		Ogólne wydatki działu 1. /Zarząd centralny/			895,203.000,-

Dział	Rozdział	Paragraf	Wydania	Na podstawie preliminarzy budżetowych:	Zaproponowane zmiany:	Razem
4	1	1	Inwentarz	64460.000		
	2	2	Mat. pis. i rys.	31,623.000		
	3	3	Druki	184.000		
	4	4	Książki i pisma	5,873.000		
	5	5	Telegr. telef. port	24,680.000		
					\$4/	58,820.000
			Pomoc naukowa /bibl/	100,000.000		
					\$4a/	100,000.000
5	1	1	Podróże służbowe	20,370.000		
	2	2	Przesiedlenia	9,600.000		
	3	3	Środki lokomocji	960.000		
	3	3	Nadzwyczajne	1,408.000		
					\$5/	32,338.000,-
7	2		Inne wydatki	3,750.000		
					zaproponowana zmiana \$7/	3,750.000
			Ogólne wydatki rozdz.1. /Nadzór szkolny/.			457,195.400,-
2			Szkoły powszechne:			
	1	1	a/ płace	1,523.016.000		
		1	b/ dod. droż.	22,119.639.000		
	2	2	a/ płace	1,584.000		
		2	b/ dod. droż.	23,314.000		
					\$1/	23,667.553.000
2	1	1	a/ ogólne	306,506,620.000		
		1	o/ prom. gier i zabaw	5,920.000		
	3	3	opłaty do kas chorych	96.000		
	4	4	wynagr. nadetatowe	55,000.000		
	5	5	Opakowe	42,492.000		
	6	6	Gruntowe	736.000		
					\$2/	360,764.000
3	2	2	a/ opał	19,282.000		
		2	b/			
		2	c/			
	3	3	Konser. i instal.		skr	skreślono
					skreślono.	
					\$3/	19,282.000

Część VII. Wyznanie relig. i Oów.publ. Zał. 2. do dr. 376. str. 2.

W y d a t k i:		Na podstawie preliminarzy budżetowe_o:	Zaprowadzone zmiany:	Razem błp.:
Wyznanie religijne				
1	a/ płace	19,000.000		
	b/ dod.droż.	6,000.000		
2	a/ płace	1,700.000		
	b/ dod.droż.	500.000		
			\$1/	27,200.000
2	a/ ogólne	61.000.000		
			\$2/	61,000.000
5	Tel. telegr. porto	1,320.000		
1	Podróże służbowe	480.000		
2	Przesiedlenia	1,000.000		
			\$4 i 5/	2,800.000
7	Inne wydatki	600.000		
			\$7/	600.000
1	a/ zapem. dla księży	560.000.000		
	b/ styp. dla teol.	244.000.000		
	c/ utrzym. bud. patr.	252.000.000		
2	a/ zap. dla duch.	135.000.000		
	b/ styp. dla teol.	80,000.000		
	c/ utrzym. bud. patr.	48.000.000		
			\$9/	1,319.000.000,-
10	Pensje dla emerytów	3,720.000		
			\$10/	3,720.000
	Ogólne wydatki działu 2. /Wyznanie relig./			
				1,414.320.000
Szkolnictwo powszechne:				
Nadzór szkolny				
1	a/ płace	15,650.000	Zmniejszo: 2 insp. i zast.	
	b/ dod.droż.	232.000.000	zamiast 3.	
			\$1/	247.650.000
1	Ogólne	3,175.000		
3	opłata do kas chor.	60.000		
			\$2/	3,235.000,-
3	Kokal	1,942.600		
	a/ opał	6,938.800		
	b/ światło	639.000		
	c/ utrzym. porządku.	1,752.000		
	Konserw. i intal.	80.000		
			\$3/	11,402.400,-

Część VII. Wyznanie relig. i Ośw. Publ. Zał. 2. do dr. 376. str. 5.

Dział	Rozdział	Wydatki:	Przedstawienie preliminarza budżetowego:	Zaproponowane zmiany:	Wzrost ilości:
3	1	Lokal	2,304.000		
	2	a/ opał	103,752.000		
		b/ światło	10,375.000		
		c/ utrż. porz.	10,112.000		
	3	Konserv. i instal.	49,156.000		
				33/	175,700.000
4	1	Inwentarz	694.800.000		
	2	Mat. pis. i rys.	9,260.000		
	3	Druki	5,040.000		
	4	Książki i pisma	36,000.000		
	5	Telegr. telef. porto	1,128.000		
				34/	746,228.000
5	1	Podróże służbowe	1,116.000		
	2	Przesiedlenia	42,900.000		
				35/	44,016.000
6	1/	Opuszczono/			
7	1	Stypendja dla wych.int.	174.880.000		
	2	Subw. dla sem. prywat.	20.000.000		
				36/	194,880.000
8	1	Remont	52.000.000		
	2	Kupno bud. i gruntu	128.000.000		
				38/	180.000.000
		Ogólne wydatki rozdz. 3. /Seminarja naucz./			3,873.643.000,-
4	1	Wychowanie przedszkolne			
					jako nadzw. dla ochro- nek; należą być utrzy- mane przez gminy.
	1	a/ płace	4,544.000		
		b/ dod. droż.	44,292.000		
				31/	48,836.000
	2	a/ ogólne	908.000		
				32/	908.000,-
		Ogólne wydatki rozdziału 4. /Wychowanie przedszkolne/			49,744.000,-
		Ogólne wydatki działu 3. /Szkolnictwo powsz./			32,093.785.400,-

Dział rozdział paragraf art.		Wydatki i :	Nr polsterie preliminarza budżetowego:	Zaproponowane złoty:	Przen lip.:
1	2	3	4	5	6
4	1			skreślono; wydatki pokrywają gminy	
4	2				
4	3				
4	4				
4	5				
4	6	Pomoc naukowa	1,074.720.000	§4/	1,074.720.000,-
5	1	Podróże służbowe	29,434.000		
5	2	Przesiedlenia	1,000.570.000	§5/	1,030.004.000
7	1	Inne wydatki	286.000.000		
7	2	pożyczki na bud.szk.	680.000.000		
7	3	subwencje	30.000.000		
7	4	Kształcenie naucz.	80.000.000		
7	5	Pod. dla 3 fisk.szk.	80.000	zmien.5 szkół na 3.	
7	6	Ubezp. " " "	4,800.000	" " "	
7	7	Dod. na budowl.szk. /ust.z dn.28/7 1906.	480.000.000		
7	8			§7/	1,560.880.000,-
7	9			§8/	
7	10			skreślono z powodu dodania do § 7 poz.6.	
7	11	Ogólne wydatki rozdz. 2 /§718/			1,560.880.000
7	12	/Szkoly powszechnie/			
3	1	Seminarja nauczycielskie			27 713 203 000
1	1	a/ płace	128,672.000		
1	2	b/ dod. droż.	2,132.195.000		
2	1	a/ płace	8,223.000		
2	2	b/ dod.droż.	151,476.000		
2	3			§1/	2,420.566.000
1	1	a/ ogólne	27,379.000		
1	2	umundurowanie	2,880.000		
1	3	opł.do kas chor.	994.000		
1	4	zajęcia nadetat.	81,000.000		
					112,253.000,-

		Wydatki:	Na podstawie preliminacji budżetowej:	Zaprowadzone zmiany:	Razem wsp.:
1	6	Wydawnictwa	6,000.000		
	7				
	1	Stypendja szk. średnich	64,000.000		
	2	Subsydja komun- szkół śred.	640.000.000		
				\$ 6/1 7/	710.000.000
	82	Remont kap.	136.000.000		
	1	Kupno bud.	240,000.000		
				\$8/	376,000.000
		Ogólne wydatki działu 4. /Szkolnictwo średnie/			4,899.185.000,-
5	7	Oświata pozaszkolna			
	1	Subwencje	78,720.000		
				\$7/	78,720.000
		Ogólne wydatki działu 5. /Oświata pozaszkolna/			78,720.000,-

		Wydatki:	Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Razem wzrost:
4		Szkolnictwo średnie.			
4	1 1	a/ płace	98,181.000		
		b/ dod. droż.	2,436.200.000		
	2	A/ Płace	6,744.000		
		b/ dod. droż.	151,055.000		
					\$1/ 2,692.180.000
	2	1 a/ ogólne	22,249.000		
		2 Opł. do kas chor.		skreśla się	
		3 Opł. do kas chor.	1,176.000		
		4 Wynagr. za zaj. nadet.	19,260.000		
					\$2/ 42,685.000
	3	Lokal	360.000.000		
	2	a/ opał	392.000.000		
		b/ światło	10,240.000		
		c/ utrż. porz.	23,200.000		
	3	Konserw. i instal.	8,480.000		
					\$3/ 593.920.000
	4	1 Inwentarz	42,000.000		
		2 Mat. pis. i rys.	14,000.000		
		3 Druki	8,320.000		
		4 Książki i pisma	66,000.000		
		5 Telegr. telef. porto.	3,200.000		
					\$4/ 133,520.000
	4	a Pomoce naukowe.	216,000.000		
					\$4a/ 216,000.000
	5	1 Podróże służbowe	2,030.000	zwyczaj. zast.	
		2 Przesiedlenia	132,800.000	nadzw.	
		/dalszy ciąg wydatków na stronie 7.			\$5/ 134,830.000
		D o c h o d y :			
		Zał. 2. do dr. 376. str. 7.			
3	2	Szkolnictwo powszechne			
	7	Różne dochody	10,000.000		
		Grzywny za nieuczę- szczanie do szkół.	10,000.000		
					20,000.000
			Dochody działu 3. /Szkoły powszechne/		
4	7 1	Szkolnictwo średnie. Za wpisowe i snesne	20,000.000		
					20,000.000
			Ogólny dochód działu 4. /Szkoły średnie/.		

C z ę ś ć VIII

Zdrowie Publiczne.

W y d a t k i.

mln.

Dział 1 Zarząd Centralny 203.700.000.-

" 2 Szpitaln. Wojewódzkie 2.524.960.000.-

" 3 Instytut higieniczny 118.400.000.-

razem: 2.847.060.000.-

D o c h o d y.

Dział 1 Zarząd Centralny 1.000.000.-

" 2 Szpitaln. Wojewódzkie 5.000.000.-

" 3 Instytut higieniczny 2.000.000.-

razem: 8.000.000.-

Część VIII. Skłonica Publiczna.

Wydatki :		Na podstawie preliminarnego budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Pozost lity:
Zarząd Centralny				
1	a/ płace	12.800.000.-		
	b/ dod. droż.	80.000.000.-		
2	a/ płace	3.000.000.-		
	b/ dod. droż.	20.000.000.-		
				§ 1 315.800.000.-
1	a/ ogólne	2.500.000.-		
2	Umundurowanie		skreślono	
				§ 2 2.500.000.-
2	a/ opał			
	b/ światło	1.000.000.-		
3	Konsorc. i inst.	2.500.000.-		
				§ 3 3.500.000.-
	Dot pis. i tys.	1.500.000.-		
	napis	na dz. 200.000.-		
	Książki i pisma	1.600.000.-		
				§ 4 6.300.000.-
1	Podróże służb.	1.600.000.-		
2	Przesiedlenia	4.000.000.-		
				§ 5 5.600.000.-
1	Kursy dla funkcj. san.	3.000.000.-		
2	" " desinfekt.	3.000.000.-		
3	Dom Kalek w Lublinie		do Wydz. Sanit.	
4	Zap. i zal. dla szpi- tali	64.400.000.-		
				§ 7 70.000.000.-
Ogólne wydatki Działu I Zarząd Centralny				203.700.000.-
Szpitalnictwo Wojew.				
1	a/ płace	13.100.000.-		
	b/ dod. droż.	68.000.000.-		
2	a/ płace	33.000.000.-		
	b/ dod. droż.	125.000.000.-		
				§ 1 239.100.000.-

Część VIII. Zdrowie Publiczne.

Dział	Rozdział	Paragraf	Pozycja	Wydatki :	Na podstawie preliminarka budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Razem Mkp.:
2	1		1	a/ ogólne	9.400.000.-		
			2	umundurowanie	16.000.000.-		
			3	opł. do kas chorych	3.400.000.-		
						§ 2	28.800.000.-
3	2		2	a/ opał			
			3	b/ światło	304.000.000.-		
			4	c/ utrzym.porządk.	12.400.000.-		
			5	Konsery. i instal.	26.000.000.-		
						§ 3	342.400.000.-
4	1		1	Inwentarz	400.000.-		
			2	Mat.pis.i rys.	22700.000.-		
			3	Druki	nadz2.500.000.-		
			4	Książki i pismo	608.000.-		
			5	Tel.telegr.i porto	552.000.-		
						§ 4	6.760.000.-
5	1		1	Podróże służb.	1.600.000.-		
			2	Przesiedlenia	2.400.000.-		
			3	Środki lokomocji	8.000.000.-		
						§ 5	12.000.000.-
7	1		1	Żywnienie chorych	1.383.000.000.-		
			2	Gosp.szpitalne	76000.000.-		
					nadz.80.000.000.-		
			3	Koszta san.i narzędzi	3.000.000.-		
			4	ambul.i prosekt.	1.000.000.-		
			6	Koszta pogrzebowe	2.900.000.-		
			7	Różne	50.000.000.-		
						§ 7-1.595.900.000.-	
8	2		2	Remont kap.	300.000.000.-		
						§ 8	300.000.000.-
				Ogólne wydatki Działu			
				2 Szpitaln.Wojew.			2.524.960.000.-
3	1		1	Instytut higieniczny			
			1	a/ płace	4.000.000.-		
			2	b/ dod.droż.	16.000.000.-		
			2	a/ płace	3.500.000.-		
			3	b/ dod.droż.		brak w prel.	
						§ 1	23.500.000.-

Część VIII. Zdrowie Publiczne.

Dział	Rozdział	Paragraf	Przebieg	Wydatki:	Na podstawie preliminarza budżetowego:	Zaprowadzone zmiany:	Razem Rzp.:
		2		1 a/ ogólne	1.300.000.-		
				2 opłaty kas chorych	10.000.-		
						§ 2	1.300.000.-
		3		1 Lokal	350.000.-		
				2 a/ opła	3.000.000.-		
				b/ światło	1.000.000.-		
				c/ utrzym. porządku	1.200.000.-		
				3 Konserw. i instal. nadz.	20.000.000.-		
						§ 3	25.550.000.-
		4		1 Inwentarz	1.500.000.-		
				2 List. pis.	150.000.-		
				3 druki	600.000.-		
				4 Książki	3.000.000.-		
				5 Telef. etc.	150.000.-		
						§ 4	5.400.000.-
		5		1 Podróże służbowe	500.000.-		
						§ 5	500.000.-
		7		1 Zakup i żyw. zwierząt	2.800.000.-		
				2 chemikalia etc.	48.000.000.-		
				3 eksped. i opak. pożywek	500.000.-		
				4 Laboratorium anal.	150.000.-		
				5 Kursy kontrol. żywn.	200.000.-		
				6 Utrzym. stacji prowino.	500.000.-		
						§ 7	52.150.000.-
				Ogólna wydatki Działu		3	
				Instytut higieniczny			108.400.000.-
				<u>D o c h o d y.</u>			
				Zarząd Centralny.			
		1		7 Opłaty manipul.	1.000.000.-		
		2		7 Szpitaln. Wojew.			
				1 a/ Zmrot kosztów locz.	5.000.000.-		
		3		7 Instytut higien.			
				7 Badania bakter	1.000.000.-		
				Różne dochody	1.000.000.-		
							8.000.000.-
				Ogólny dochód Części VIII.			
				Zdrowie Publiczne			8.000.000.-

SP.

Załącz.2. do dr. 376.

C Z Ę Ś Ć IX.

Praca i Opieka Społeczna.

W y d a t k i :

Dział 1. Zarząd Centralny:	^{mkp.} 194.577.000,-
" 2. Urzędy Ubezpiecz. Społecznych		156.036.000,-
		<hr/> 350.613.000,-
R a z e m :		

D o o h o d y :

Zadani.

.....

Wydatki:

Na podstawie
preliminarza
budżetowego:Zaprobowane
zróżny:razem
łącznie:

Zarząd centralny:

1 a/ płace 5,134.000
b/ dod.droż. 49,116.000

2 a/ płace 2,117.000
b/ dod.droż. 122,505.000

wstawiono

\$1/ 178,972.000,-

1 Ogólne 1,027.000

\$2/ 1,027.000,-

1 Lokal 172.000

2 a/ opał 10.000.000

b/ światło 170.000

c/ utrzym.porz. 1,920.000

\$3/ 12,262.000,-

1 Inwentarz 348.000

2 Mat. pis. 960.000

3 Książki i pisma 208.000

4 tel.telegr.porto 160.000

\$4/ 1,676.000,-

1 Podróże służbowe 640.000

\$5/ 640.000,-

7 Zapom. dla drobno-
rencistów

skreślono

Ogólne wydatki działu 1.
/Zarząd centralny

\$7/ 194.577.000,-

Urzędy Ubezpieczonych.

1 a/ płace 14,000.000
b/ dod.droż. 73,570.000

2 a/ płace 1,270.000
b/ dod.droż. 7,655.000

\$1/ 96,495.000

1 a/ ogólne 3,046.000
2 Opłata do kas chor. 500.000

\$2/ 3,546.000,-

1 Lokal 818.000

2 a/ opał 4,823.000

b/ światło 1,233.000

c/ utrzym.porz. 2,927.000

3 Konserw. i instal. 1,120.000

\$3/ 10,921.000,-

Część IX. Praca i Opieka Społeczna. Zał. 2. do dr. 376. str. 2.

Dział	Hozdział	Paragraf	Pozycja	Wydatki :	Na podstawie	Zaprowadzone	Razem
					preliminarna	zmiany:	Imp.:
					budżetowego:		
4							
1				Inwentarz	3,552.000		10,921-
2				Mat.pis. i rys.	15,051.000		
3				Druki	4,800.000		
4				Książki	707.000		
5				Tel. i telegr. porto	3,344.000		
						\$4/	27.444.000
5							
1				Podróże służb.	3,200.000		
2				przesiedlenia	2,880.000		
						\$5/	6,080.000,-
7							
1				Kom.lek. ławnicy	1,294.000		
				i świad.			
2				Tynagr. sędziów zaw.	192.000		
3				Koszta powtór. badań	8,064.000		
						\$7/	9,550.000
				Ogólne wydatki działu 2.			
				Urzędy ubezpie.spół./			156.036.000,-

Sprawa o z d a n i e

w przedmiocie złoty p. o j k i s a w sprawie złoty p. o j k i s a
milionów mk. dla Związku Powstańców b. powstańców.

Komisia budżetowa, rozpatrując wniosek p. Rybickiego, podwyższając żadaną kwotę 3 miliardów na pięć miliardów marek i to nie na wszystkie cele, jakie są wyszczególnione we wniosku. Kredyt ten przyznaje się tylko na uruchomienie przyznanego przez rząd zaciągów i pożyczek powstańcom. Są to punkty 1. i 4. wniosku.

Warunki udzielenia tej pożyczki i jej zwrotu ustalić ma Rada Wojewódzka.

Punkt 2. wniosku nie może być załatwiony przez Sejm, dlatego komisja budżetowa nie stawia też żadnych propozycji. Natomiast do punktu 3. wniosku od odszkodowania tych, którzy przez procesy polityczne i więzienia ponieśli straty, komisja proponuje przyjęcie odpowiedniej rezolucji.

Proponuje się Wysokiemu Sejmowi przyjęcie następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie udzielenia kredytu powstańcom i Związkowi b. powstańców w wysokości pięciu miliardów marek.

Art. 1.

Otwiera się p. Województwu kredyt w wysokości pięciu miliardów marek polskich, z którego czepać mogą a/ powstańcy, którzy uzyskali koncesje na prowadzenie trafik monopolu tytoniowego i b/ Związek b. powstańców na uruchomienie przyznanego mu do prowadzenia hurtowni monopolu tytoniowego.

Warunki udzielenia pożyczek i ich zwrotów ustali Rada Wojewódzka.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Województwu.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Nadto proponuje się przyjęcie następującej rezolucji:

R e z o l u c j a.

" Wzywa się p. Wojewodę do pokrywania kosztów karnego postępowania sądowego oskarżonym przez władze niemieckie o przekroczenia karne, wynikające z akcji powstańczej. Potrzebny kredyt na powyższe cele Wojewoda ustawi do budżetu.

Sprawa o z d a n i e

// Edward Rybarz.

Sprawozdanie komisji socjalnej.

Wniesionym przez Radę Wojewódzką projektem zmiany ustawy o nowem uregulowaniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków zajmowała się komisja socjalna i wypowiedziała się za przyjęciem tegoż.

Projekt przewiduje wprowadzenie pozostałych przepisów z niem. ustawy: "Zweites Gesetz über Erhöhung der Zulage in der Unfallversicherung" z dnia 18 lutego 1923 r., których wprowadzenie zgodnie z konwencją Genewską i jednakowem prawem materialnem staje się koniecznem.

Ustawa ta obowiązywać będzie najdalej do dnia 31 grudnia 1926 r.

/-/ Referent Łukaszek.

U s t a w a

z dnia 1923 r.
w przedmiocie zmiany ustawy o nowem uregulowaniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków.

Art. 1.

Ustawę o nowem uregulowaniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków z dnia 28 grudnia 1921 r. /Reichsgesetz Bl. 1922 str. 7/ w brzmieniu rozporządzenia z dnia 16 sierpnia 1922 r. o podwyższeniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków /Dz. Ust. Śl. 1922 nr. 17. poz. 58./ i rozporządzenia Rady Wojewódzkiej z dnia 20 marca 1923 r. w przedmiocie podwyższenia dodatków w ubezpieczeniu od wypadków /Dz. Ust. Śl. 1923 nr. 16. poz. 106/ zmienia się, jak następuje:

I. § 1. otrzymuje następujące brzmienie: Obywatele polscy którzy pobierają rentę na mocy ustawowego ubezpieczenia od wypadków otrzymują tak długo, jak przebywają w kraju, dodatek do renty.

II. Do § 9. ustępu 1. dodaje się następujące następujące zdanie 3: "Za obcokrajowców uważa się także takie osoby, które nie mają żadnej przynależności państwowej.

III. W § 11. ust. 3. wykreśla się liczbę 1522."

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 18 lutego 1923 r.

Art. 3.

Upoważnia się Wojewodę do ogłoszenia ustawy o nowem uregulowaniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków pod nazwą: "Ustawa o dodatkach w ubezpieczeniu od wypadków" z wypuszczeniem §§ 7, 8 w bieżących numerach paragrafów w tem brzmieniu, jakże wynika z art. I. niniejszej ustawy.

Sprawozdanie Komisji Socjalnej.

Wnieiony przez Radę Wojewódzką projekt ustawy o nowem uregulowaniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków badała Komisja Socjalna i poleca przyjęcie tej ustawy.

Dla zgodności przepisów prawa materialnego winna ustawa ta według Konwencji Genewskiej obowiązywać od dnia 18 lutego 1923. najdłużej zaś będzie obowiązywać do 31. grudnia 1926 r.

Katowice, dnia 27. listopada 1923 r.

/-/ Ref. Łukaszek.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany ustawy o nowem uregulowaniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków.

Art. 1.

Ustawę o nowem uregulowaniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków z 28 grudnia 1921 r. /P.G.Bł. 1922 str. 7/ w brzmieniu rozporządzenia z dnia 16 sierpnia 1922 r. o podwyższeniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków /Dz.Ust.Śl. 1922 nr. 17, poz. 58/ i rozporządzenia Rady Wojewódzkiej z dnia 20 marca 1923 r. w przedmiocie podwyższenia dodatków w ubezpieczeniu od wypadków /Dz.Ust.Śl. 1923, Nr. 16, poz. 106/ zmienia się, jak następuje:

I. § 1 otrzymuje następujące brzmienie:

Obywatele polscy, którzy pobierają rentę na mocy ustawowego ubezpieczenia od wypadków, otrzymują, tak długo, jak przebywają w kraju, dodatek do renty.

II. do § 9. ust. 1 dodaje się następujące zdanie 3:

Za obco krajowców uważa się także takie osoby, które nie mają żadnej przynależności państwowej.

III. w § 11 ust. 3 wykreśla się liczbę §1522".

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 18 lutego 1923 r.

Art. 3.

Upoważnia się Wojewodę do ogłoszenia ustawy o nowem uregulowaniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków pod nazwą: "Ustawa o dodatkach w ubezpieczeniu od wypadków z wypuszczeniem §§ 7, 8 w bieżących numerach paragrafów w tem brzmieniu, jakie wynika z art. I. niniejszej ustawy.

Sprawozdanie

komisji prawniczej w sprawie projektu zmiany w przedmiocie zmiany ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30. lipca 1883 r. /Zb.pr.pruskich nr 195/ /druk 240/.

Komisja prawnicza na posiedzeniu z dnia 29. listopada rozpatrywała projekt ustawy w przedmiocie zmiany ~~us~~ ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30. lipca 1883 r. /Zbiór praw pruskich strona 195/. Komisja jednomyślnie uznała słuszność wywodów zawartych w uzasadnieniu projektu i proponuje Sejmowi przyjęcie tego projektu bez zmian.

Katowice, dnia 13. grudnia 1923 r.

/-/ K o p m k a.

sprawozdawca.

SP.

S p r a w o z d a n i e

dot. wniosku nagłego p. Pronobisa o wyasygnowanie 2 miliardów marek, jako doraźną zapomogę dla inwalidów wojennych, cywilnych i pozostałych po nich - oraz poprawki p. Omarkowskiej o podwyższenie kwoty na 10 miliardów marek.

Komisja budżetowa po rozpatrzeniu wniosku proponuje do wymienionych inwalidów dodać także inwalidów powstańczych.

Plenum Sejmu postanowiło wniosek p. Biniszkiewicza o zapłacenie ze Skarbu czynszu mieszkaniowego wszystkim pobierających rentę i niezdolnych do pracy połączyć z wnioskiem p. Pronobisa.

Komisja budżetowa stwierdza, że wniosek p. Pronobisa domaga się jednorazowego wydatku, wniosek p. Biniszkiewicza zaś wydatków stałych. Z tego powodu komisja budżetowa proponuje, aby każdy z tych wniosków oddzielnie załatwić. Do załatwienia wniosku o doraźną pomoc dla wymienionych biednych nie potrzeba uchylać nowych kwot. Władze wojewódzkie mają więcej niż 2 lub 10 miliardów mk. do dyspozycji na tego rodzaju cele. Mianowicie w preliminarzu na 1923 r. część IV, dział 1, rozdział 2, § 9, pozycja 5, tytuł: Utrzymanie krajowych ubogich, przewidziano przeszło 21 miliardów mkp., a do 10 grudnia wydano niecałe 400 milionów mk. Z pozostałych przeszło 20 miliardów władze mogą wniosek, druku 373 załatwić. Proponuje się, przeto uchwalenie następującej rezolucji:

R e z o l u c j a :

Wzywa się p. Wojewodę, aby wniosek w przedmiocie udzielenia doraźnej pomocy inwalidom wojennym, powstańczym i cywilnym, oraz odnośnym wdowom i sierotom /Druk 375/ załatwił z sum budżetowych, mianowicie z kwoty przyznanej w preliminarzu na rok 1923., część IV, dział I., rozdział 2, paragraf 9, pozycja 5. /Utrzymanie krajowych ubogich/. W tytule tym preliminarzowano przeszło 21 miliardów, a wydano w ciągu roku aż od 10 grudnia: 5,500.119 mkn. i 348,380.966 mkp., a zatem na ostatnie 20 dni roku bieżącego jest w skarbie przeszło 20 miliardów do dyspozycji. Z tej sumy można pokryć wydatki spowodowane wymienionym wnioskiem,

P. Wojewoda zeowne rzeczoną sumę budżetową dotąd niewyczerpaną, prawie nietkniętą, wypłacić na udzielenie doraźnej pomocy inwalidom wojennym, powstańczym i cywilnym, oraz odnośnym wdowom i sierotom najpóźniej 22 grudnia 1923 r.

Sprawozdawca:

/-/ E. R y b a r z .

Komisja Budżetowa.

/dotyczy druku Nr. 375/

PC.

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej w przedmiocie wniosku p. Pronobisa i tow. w sprawie przeznaczenia 5 miliardów z uchwalonych 15 miliardów dla repatriantów.

Wniosek domaga się 5 miliardów mk. ze sumy 15 miliardów mk., które przed 14 dniami Sejm przyznał p. Wojewódzie na rzecz bezrobotnych obywateli Polski znajdujących się w Rzeczy niemieckiej.

Dysponowanie sumą 15 miliardów przewidziane zostało uchwałą sejmową p. Wojewódzie. Choć po 14 dniach sięgać do tej sumy i wyjąć z niej 5 miliardów równałoby się wkroczeniu Sejmu w właściwość kompetencji p. Wojewody. Komisja budżetowa nie mogła się wobec tego przychylić do wniosku p. Pronobisa i wnosi, aby

W y s o k i S e j m zechciał zająć takie samo stanowisko.

Katowice, dnia 15 grudnia 1923 r.

Sprawozdawca:

/-/ J. Pyberz.

Wagły wniosek Ks. M a t h e i i tow.

Sejm Śląski raczy uchwalić:

Wzywa się p. Wojewodę, aby się zwrócił do Rządu Centralnego, by tenże wziął pod uwagę stosunki na dworcach przelotowych nad granicą dawniejszą Górnego Śląska i postarał się o opróżnienie tych dworców, bo grozi na terenie Województwa Śląskiego zastój produkcji.

U z a s a d n i e n i e :

Po strejku mniej więcej 1000 wagonów zostało załadowanych, ale Polska tylko około 500 odebrała. Wszystkie dworce są nieomal tak zatłoczone jak zeszłego roku. Dawniej do Czechosłowacji szły wagony przez Gliwice - Racibórz. Dzisiaj dla tańszego frachtu wszystko się przesyła przez Dziedzice. Oprócz tego ma się to wrażenie, że w innych Dyrekcjach kolejowych polscy urzędnicy okazują pewną bierność. Jest to skutek niedawno zgasłego strejku.

Wedle zeznań fachowców wschodnie Dyrekcje Kolejowe mogłyby więcej wagonów odbierać niż to czynią. Ponieważ tego nie czynią, odbija się to niekorzystnie na robotnikach naszych, którzy tracą zarobek.

Poleciłoby się dla zaprowadzenia lepszego ruchu przydzielić do Dyrekcji Katowickiej tor do Szczakow, wyłączając Szczakow Oświęcim i tory, które leżą na terenie Województwa Śląskiego.

Wnioskodawcy:

/-/ M a t h e a

/-/ Brzuska, Szymkowiakówna, Omankowska, Janicki,

Wydra, Ed. Rybarz, Lubos.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach.
L.R.W. 889.

Katowice, dnia 13 grudnia 1923 r.

Dotyczy: projekt zmiany ustawy
w przedmiocie tymcz. uposa-
żenia emerytal. funkcyj.
wojew. i związków komunalnych.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

ZL.

w m i e j s c u.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie tymczasowego uposażenia emerytalnego funkcyjarszów wojewódzkich i Związków Komunalnych uchwalony przez siebie na posiedzeniu w dniu 11 grudnia 1923r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

// K o n o k i.

U s t a w a

z dnia
w przedmiocie tymczasowego uposażenia emerytalnego funkcyjarszów wojewódzkich i Związków Komunalnych.

Art. 1.

Ustawę emerytalną funkcyjarszów państwowych z dnia 28 lipca 1921. Dz.U.R.P. nr. 70, poz. 466 i rozporządzenia Rady Ministrów z 10 listopada 1921. Dz.U.R.P. nr. 93, poz. 636, stosuje się do funkcyjarszów i nauczycieli Województwa Śląskiego go opłacanych z Skarbu Śląskiego z uzupełnieniami niżej podanymi.

Art. 2.

Za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego w rozumieniu ostatniego zdania art. 42. ustawy wymienionej wyżej w art. 1. należy przyjąć policzalne do emerytury uposażenie w służbie czynnej przywiązane do stopnia służbowego względnie stopnia płacy odpowiadającej podanej w załączniku do ustawy niemieckiej, wzgl. pruskiej z 17. grudnia 1920 r./Bg.Bl.str. 2075, wzgl. G.S.str. 135 z r. 1921. grupie poborów, wedle której dotyczący funkcyjarsz otrzymał ostatnie pobory w służbie czynnej.

Art. 3.

Zaliczenie grup poborów do jednego z danastu stopni służbowych wzgl. dziewięciu stopni płacy ustanowionych ustawą z 13. lipca 1920. Dz.U.R.P. nr. 65 poz. 429 odbywa się wedle następujących zasad:

A. Urzędnicy:

Specjalna	Kategoria B4	- B2 odpowiada IV stopniowi służb.
"	B1	- I grupe XIII V
g r u p a	XII	odpowiada VI
"	XI	" VII
"	X i IX	" VIII
"	VIII i VII	" IX
"	VI	" X
"	V	" XI
"	IV	" XII

B. Funkcjonariusze niżsi:			
g r u p a	I.	odpowiada	1, stopniowi płacy
"	II.	"	2 " "
"	III	"	3 " "
"	IV	"	4 " "
"	V do lat 10 włącznie	"	5 " "
"	V nad 10 lat	"	6 " "
"	VI do 6 lat	"	7 " "
"	VI do 12 lat	"	8 " "
"	VI nad 12 lat	"	9 " "

Art. 4.

Postanowienia niniejszej ustawy mają analogiczne zastosowanie do funkcjonariuszów i nauczycieli Związków komunalnych w górnośląskiej części Województwa, z tem, z zastrzeżeniem, że pocho-
dzący z wyboru urzędnicy gminni /burmistrzowie i płatni członkowie Magistratu w gminach miejskich wzgl. płatni naczelnicy gmin i płatni ławnicy w gminach wiejskich/, niewybrani ponownie po upływie okre-
su wyborczego, otrzymują tytułem uposażenia emerytalnego, po ukoń-
czeniu 12 lat służby 44.8%, a za każdy rok służby po 12 latach -
2.4% uposażenia służby czynnej, służącego za podstawę do wymiarów
uposażenia emerytalnego.

Art. 5.

Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem ogłoszenia z mocą obowią-
zującą od 1. stycznia 1923 r.

Art. 6.

Wykonanie ustawy powierza się Radzie Wojewódzkiej.

U z a s a d n i e n i e.

W części górnośląskiej Województwa obowiązują ustawy emery-
talne niemieckie wzgl. pruskie wedle stanu z 15 czerwca 1922.

Wobec zmienionych warunków ekonomicznych i wobec wprowadze-
nia marki polskiej na powyższy obszar wytworzyły się stosunki nie-
możliwiające stosowanie dawnych ustaw, a temsamem uregulowanie po-
borów emerytalnych, zaopatrzenia wdowiego i sierociego w wypadkach
przeniesienia funkcjonariusza w stan spoczynku, wzgl. w wypadku
śmierci funkcjonariusza.

Ponastąpi również sporne kwestje, którą z obu obowiązujących
ustaw należy stosować do funkcjonariusza przybyłego do służby w
górnośląskiej części Województwa z poza tego obszaru.

Aby usunąć wskazane wyżej braki, tudzież sporne kwestje i
ujednolicić obowiązujące w obu częściach Województwa ustawodawstwo
a tem samem uzgodnić je z ustawami obowiązującymi w całym państwie
przedkłada się niniejszy projekt do uchwalenia.

Ponieważ system uposażenia czynnego opiera się na wspomnia-
nym obszarze Województwa na zasadach systemu niemieckiego, ustawa
zaś emerytalna na zasadach systemu uposażenia polskiego, niezgodne
są postanowienia art. 2.1 3, któremi osiąga się pogódmienie wymienio-
nych obu systemów przy wymiarze uposażenia spoczynkowego.

Pobory czynne tutejszych funkcjonariuszów uzgodnione już usta-
wą Sejmu Śląskiego z 16 marca 1923r. /Dz.U. Śl. nr. 18 poz. 115/ z po-
borami funkcjonariuszów pełniących służbę poza górnośląskim obsza-
rem Rzplitej. O te pobory czynne opiera się ustawa niniejsza.

Zgodnie z dotychczasowym stanem w górnośląskiej części Woje-
wództwa rozciąga się te same postanowienia na funkcjonariuszów i
nauczycieli Związków komunalnych, przez co unormuje się sprawę eme-
rytur urzędników komunalnych, która do tego czasu na obszarze tutej-
szego Województwa niejednolicie była traktowaną i definitywnie unormowa-
ną nie została. Z punktu widzenia prawnego nie może być wątpliwości
przeciw uchwaleniu niniejszej ustawy.

Moc obowiązującą ustawy proponuje się wstecz od 1 stycznia
1923. a to z tych powodów, że od tego terminu powstały wypadki sto-
sowania dotychczasowych ustaw.

Z powodu nieuregulowanego stanu prawnego w żadnym z zaistnia-
łych wypadków nie przeprowadzono definitywnego wymiaru uposażenia
emerytalnego, lecz tylko prowizoryczny przy zastosowaniu polskiej
ustawy emerytalnej. Przez przyjęcie zatem terminu 1. stycznia br.
prowizoryczne wymiary staną się definitywnymi opartymi o przepis
ustawowy legalny. -

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach.

Katowice, dnia 13. grudnia 1923

L. R. W. 377/2.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w miejscu.

W związku z pismem Pana Marszałka z dnia 21. listopada 1923 r. w sprawie przeprowadzenia w tut. województwie czynności kontrolnych przez Najwyższą Izbę Kontroli Państwa prosi Rada Wojewódzka p. Marszałka o przedłożenie Sejmowi Śląskiemu do uchwały następującej rezolucji:

" Sejm Śląski wyraża swą zgodę, aby Najwyższa Izba Kontroli rozciągnęła swą działalność z obowiązkiem przedkładania sprawozdań Sejmowi Śląskiemu na terenie województwa Śląskiego, także na te działy administracji, które zgodnie ze statuten organicznym podlegałyby kontroli organu przewidzianego w art. 14 statutu i wzywa Wojewodę do poczynienia w tym względzie stosownych kroków.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący:

/-/ K o n c k i.

S e j m Ś l ą s k i.

Druk nr. 386.

Nr. 2391.

Katowice, dnia 12 grudnia 1923 r.

Dotyczy: Tymczasowej Śląskiej
Izby Rolniczej.

SP.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u .

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany rozporządzenia Wojewody z dnia 3.X.1922 DZ.U.Śl. nr. 27.poz. 104. zatwierdzonego ustawą z dnia 18.I.1923 r. DZ.U.Śl. Nr. 7.poz. 44. w przedmiocie utworzenia Tymczasowej Izby Rolniczej Śl. uchwalony przez siebie na posiedzeniu w dniu 11.XII.1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy nadanego jej art.23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący.

/-/ Koncki.

U s t a w a

z dnia

dotycząca zmiany rozporządzenia Wojewody z dnia 3.X.1922.Dz.U.Śl. nr. 27.poz. 104. zatwierdzonego ustawą z dnia 18.I.1923 r. DZ.U.Śl. nr. 7. poz.44. w przedmiocie utworzenia Tymczasowej Izby Rolniczej Śląskiej.

Art.1.

Art.7. rozporządzenia Wojewody z dnia 3.X. 1922. DZ.U.Śl. nr. 27.poz.104.zatwierdzonego ustawą z dnia 18.I.1923 r. DZ.U.Śl. nr.7.poz. 44.otrzymuje następujące brzmienie:

"Tymczasowa Śląska Izba Rolnicza wypracuje najpóźniej do 31.XII.1924 r.projekt ustawy w przedmiocie Śląskiej Izby Rolniczej,celem przedłożenia go Sejmowi Śląskiemu do uchwalenia za pośrednictwem Rady Wojewódzkiej.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 24.XI.1923r.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

M a r s z a ł e k :

U z a s a d n i e n i e :

Art. 7. rozporządzenia w przedmiocie utworzenia Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej z dnia 3.X.1922 r. /Dz.U.Śl. nr. 27.poz. 104/ zatwierdzonego równobramią ustawą z dnia 18.1.1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 7.poz. 44/ nakłada na Tymczasową Izbę Rolniczą Śląską obowiązek wypracowania najpóźniej do 6-ciu mies. po jej utworzeniu projektu ustawy w przedmiocie Śląskiej Izby Rolniczej, celem przedłożenia go Sejmowi Śląskiemu do uchwalenia za pośrednictwem Rady Wojewódzkiej.

Tymczasowa Śląska Izba Rolnicza ukonstytuowała się dnia 24 maja br. wobec czego upływa czasokres sześciomiesięczny w dniu 24 listopada rb. Opracowania jednak ustawy przez Tymczasową Izbę Rolniczą Śląską i przedłożenie jej Sejmowi Śląskiemu nie byłoby wskazanem z niżej wymienionych powodów.

Rząd Centralny wniósł w roku bieżącym projekt ustawy o Izbach Rolniczych do Sejmu w Warszawie; projekt ten został po drugim czytaniu wycofany. Momenty natury praktycznej nakazują wyczekać statutowego brzmienia i osnowy ustawy państwowej, żeby uniknąć daleko sięgającej istotnej rozbieżności pomiędzy ustawą państwową i mającą wydać się ustawą śląską, o ile ustawa państwowa zostanie w najbliższej przyszłości uchwaloną.

Ponadto przemawia za odłożeniem terminu okoliczności że nie zdołano dotychczas zebrać w zupełności niezbędnych materiałów statystycznych, które wpłynąć muszą z natury rzeczy w wysokim stopniu na układ regulaminu wyborów do zarządu Izby.

Wobec wyżej przedstawionych okoliczności projekt ustawy przetrzuca prologatę terminu wypracowania ustawy w przedmiocie Izby Rolniczej do końca roku 1924.

Ś L A S K I.

Druk Nr. 387.

PC.
Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach
A. B. 770/4.

Katowice, dnia 15 grudnia 1923 r.

Dotyczy: Projekt ustawy w przed-
miocie zmiany § 14 ustawy
o zaopatrzeniu invalidów i po-
zostałych z dn. 12. maja 1920 r.
/Rg. Bl. str. 939./

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy
w przedmiocie zmiany § 14 ustawy o zaopatrzeniu invalidów i po-
zostałych z dnia 12 maja 1920 r. /Rg. Bl. str. 939/ uchwalony
przez siebie na posiedzeniu dnia 14. XII. 1923 r. w wykonaniu pro-
wa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23. statutu or-
ganicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:
/-/ Koncki,
Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie zmiany § 14 ustawy o zaopatrzeniu invalidów i po-
zostałych z dnia 12 maja 1920 r. /Rg. Bl. str. 939./

Art. 1.

Okres przewidziany w § 14 ustawy niemieckiej o zaopatrzeniu
invalidów i pozostałych z dnia 12. V. 1920 r. /Rg. Bl. str. 939/
przedłuża się do końca roku 1926.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiąz-
ującą od dnia 1. IV. 1923 r.

Art. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Wojewodzie.

Marszałek.

Uzasadnienie: Według osobnego rozporządzenia Ministerstwa Pra-
cy Przeszy Niemieckiej /Leitsätze für die Versorgungshilfbehand-
lung nr. 5/ przeprowadzało się dołączenie invalidów wojennych,
wymagających pomocy, do podjęcia tej pracy na mocy R.V.G. z 1920 r.
byli oni obsługiwani. Według § 14 R.V.G. z 1920 r. koszty za dołączenie
invalidów wojennych można zwrócić tylko do 1. IV. 1923 r. z tego powodu
nie przeprowadza się pracy chorych invalidów co znacznie obciąża
Urząd wojenny. Wobec tego z uwagi na względy finansowe nie -
korzystne na ogólną administrację tych urzędów, albowiem dotu-
żająca praktyka okazała, iż przeprowadzenie dołączenia za
pośrednictwem Kas Chorych było najodpowiedniejsze.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach
L.R.T. 10/4.

Druk nr. 388.

Dotyczy: projekt ustawy o usta-
leniu cen maksymalnych na Śląsku
Cieszyńskim.

Katowice, dnia 19 grudnia 1923 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w prze-
dniocie ustalenia cen maksymalnych - cieszyńskiej części Woje-
wództwa Śląskiego uchwalony przez siebie na posiedzeniu w dniu
18. XII. rb. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego
jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sej-
nowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka :

/-/ H o n o r a r i i.

Przewodniczący.

P r o j e k t

Ustawa z dnia

w przedmiocie ustalenia cen maksymalnych - cieszyńskiej części
Województwa Śląskiego.

Na zasadzie art. 4. p. 14. ustawy konstytucyjnej z dnia
15 lipca 1920 stanowi się co następuje:

Art. 1.

Na przedmiot powszedniego użytku oraz na konieczne
zwiększenie osobiste mogą być ustalane ceny maksymalne.

Art. 2.

Właściwa władza powołana do ustalania cen maksymalnych
/art. 3. niniejszej ustawy / może posiadające prawo iść, na które
zostały ustalone cen maksymalne, wycofać, aby przedmiot te sprze-
dać po cenach maksymalnych, a w razie oporu zarządzić na jego
liczbę i rachunek sprzedaży tychże po cenach maksymalnych o ile
przedmiot te nie służą do własnego użytku posiadacza.

Art. 3.

Do ustalania cen maksymalnych uprawniony jest Urząd
Wojewódzki. Jeżeli Urząd Wojewódzki cen maksymalnych nie ustalił,
to cenę to ustala właściwa administracja pierwszorzędnej instancji.

Art. 4.

Przekroczenie cen maksymalnych karane jest - trojnie
sądowej - więzieniem do jednego roku i przymus do 100 000 000 mk.
lub jedną z tych kar.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy poradza się Wojewódzie.

Art. 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Nie naruszając postanowień ustawy z dnia 18. stycznia 1923 Dz.U. Sl. Nr. 7. / o zwalczaniu lichwy wojennej w Cieszyńskiej części Województwa Śląskiego.

Uzasadnienie.

W cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, w której obowiązuje obowiązkiem do spraw zwalczania lichwy wojennej ustawa M.P. z dnia 5. VIII. 1922 Dz.U.Mz.P.Nr. 69 poz. 618. wprowadzona na obszar Śląska Cieszyńskiego ustawa śląska z dnia 18. stycznia 1923r. Dz. U. Sl. Nr. 7, istnieje jeszcze do facto Komisja do badania cen wszelkich jej działalności formalnie została przez sejmik województwa wymieniona, ustawa.

Obecnie jest istnienie komisja do badania cen zawierająca tej okoliczności, że Rada Województwa dotychczas nie miała rozporządzenia wykonawczego do ustawy Nr. 7. z roku 1923, powołując się przy tym, że równocześnie ze zniesieniem istniejącej Komisji do badania cen należałoby powołać do życia inną instytucję, mającą za zadaniem zwalczanie lichwy i brożarz.

Niniejszy projekt nie tylko czyni założeń tam potrzebnym,, lecz także bierze pod uwagę konieczność obłożenia przepisów prawnych na całym obszarze Województwa Śląskiego.

PC.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach
L.P.W. 387.

Dot: zaprowadzenie myta dro-
gowego - projekt ustawy.

Katowice, dnia 19 grudnia 1923 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w/ m i e j s c u.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie częściowej zmiany ustawy z dnia 13 lipca 1898 r. o budowie i utrzymaniu publicznych niepaństwowych dróg /Dz. U. i Rozp. Kraj. Nr. 53/ oraz ustawy z dnia 7. XI. 1923 r. /Dz.U.981.Er. 41. poz. 201/ w przedmiocie rozciągnięcia mocy obow. nian. ustawy o podatku od pojazdów mechanicznych, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 18. XII. 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

/-/ Zoncki,

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie częściowej zmiany ustawy z dnia 13 lipca 1898 r. o budowie i utrzymaniu publicznych niepaństwowych dróg /Dz. U. i Rozp. Kraj. Nr. 53/ oraz ustawy z dnia 7. XI. 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 41 poz. 201/ w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej niemieckiej ustawy o podatku od pojazdów mechanicznych.

Art. 1.

§ 9 śląskiej ustawy krajowej z dnia 13 lipca 1898 r. o budowie i utrzymaniu publicznych niepaństwowych dróg /Dz. U. i Rozp. Kraj. Nr. 33/ otrzymuje następujące brzmienie:

Opłaty mytnicze na niepaństwowych drogach publicznych mogą być pobierane tylko w ramach wyjątkowych na mocy zezwolenia Rady Wojewódzkiej udzielonego na przeciąg najwyżej lat dziesięciu.

Postanowienie to nie narusza prawa poboru prywatnych opłat mytniczych, opartych na osobnych tytułach piernych.

Art. 2.

Postanowienie ustawy z dnia 7. XI. 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 41 poz. 201/ w przedmiocie podatku od pojazdów mechanicznych, o ile dotyczy zwolnienia od opłat drogowych mechanicznych pojazdów znosi się.

Art. 3.

Wykonanie ustawy poleca się Województwu.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek:

Uzasadnienie:

Związki samorządowe obowiązane do budowy i utrzymania publicznych dróg nie mogą pokryć swoim obowiązkiem, dla braku odpowiednich na te cele funduszy. Szczupłe dochody związków komunalnych, płynące z dochodów do podatków państwowych względnie z udziałów w tych podatkach wystarczają za ledwie na opędzeni najkonieczniejszych potrzeb administracji bieżącej. Na budowy i utrzymanie dróg brak najczęściej najskromniejszych nawet funduszy, wobec czego zachoźni konieczna potrzeba uprzywilejowania związków samorządowych nowego źródła dochodu na cele drogowe w postaci myta drogowego, zniesionego na cieszyńskiej części Województwa ustawy z dnia 13 lipca 1898 r. /Dz.U.i Rozp. Kraj. Nr. 33/. Opłaty mytnicze będą mogły być zaprowadzone ze zezwoleniem Rady Wojewódzkiej tylko w wypadkach wyjątkowych, gdzie np. z wielkim nakładem kosztów i pracy sporządzona droga ulega nadmiernemu użytkowaniu przez pewną kategorię przejeżdżających. Dzieje się to obecnie na drodze Ustroń Wisła w powiecie Cieszyńskim, niedawno przez Wydział dróg pow. w Cieszynie gruntownie choć tylko w części naprawionej. Droga tą przejeżdża dziennie kilkaset fur z drzewem, które też najbardziej przyczyniają się do szybkiego zużycia drogi. Słuszną wydcję się rzeczą, aby ci, którzy najwięcej pomocy drogi używają, przywyżlili się także w większej mierze do jej utrzymania, tembardziej gdy jak w wspomnianym wypadku zarabiają na handlu drzewem. Krociwo surow i nałożenie opłaty mytniczej z pewnością nie odczują.

Ustawa niemiecka z dnia 8. IV. 1922 o podatku od pojazdów mechanicznych, której moc obowiązującą została rozciągnięta na Śląsk Cieszyński ustawą z dnia 7. XI. 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 41, poz. 201/ nie przewiduje opłat drogowych dla samochodów.

Ponieważ to ostatnio, w szczególności zaś samochody ciężarowe, będąc środkami lokomocyjnymi do przewozu ogromnej ilości drzew z lasów podgórskich do okolicznych stacji kol. w szczególny sposób przyczyniają się do niszczenia i zużycia dróg, należało wspomniane na wstępie przepisy zmienić i zastosować do pobierania myta także od samochodów.

Sprawozdanie

komisji budżetowej w sprawie wniosku nagłego ks. Brzuski i tow. dotyczącego zaspokojenia potrzeb materialnych duchowieństwa rzymsko - katolickiego i instytucji kościelnych w Województwie Śląskiem.

Sejm Śląski na posiedzeniu dnia 12 grudnia 1923 r. przyjął w pierwszym czytaniu projekt ustawy o zaspokojeniu potrzeb materialnych duchowieństwa rzymsko - katolickiego i instytucji kościelnych na obszarze Województwa Śląskiego i przekazał ten projekt komisji budżetowej.

Komisja budżetowa rozpatrywała powyższy projekt ustawy na trzech posiedzeniach, a mianowicie: dnia 14, 18 i 19 grudnia 1923 r. na podstawie referatu ks. posła Brzuski.

W dyskusji okazało się, że projekt wniesiony przez ks. Brzuskę i tow. wymaga całego szeregu zmian stylistycznych, jakoteż zmiany niektórych artykułów, co pociągałoby za sobą cały szereg poprawek do projektu.

Wobec tego komisja budżetowa uchwaliła odrzucić projekt ustawy wniesionej przez ks. posła Brzuskę i tow., a natomiast opracować swój własny projekt.

Projekt ten stanowi załącznik do sprawozdania komisji budżetowej. Projekt komisji budżetowej nie różni się zasadniczo od projektu ks. Brzuski i tow., wprowadza tylko zmiany stylistyczne, jakoteż inny układ artykułów. Jeżeli chodzi o materialne zmiany, których jest bardzo mało, to te zmiany nie są połączone z żadnym obciążeniem Skarbu Śląskiego, owszem nawet ciężary te zmniejszają.

Komisja budżetowa przyjęła załączony projekt ustawy większością głosów.

Komisja budżetowa prosi, aby Sejm Śląski przyjął ustawę o zaspokojeniu potrzeb materialnych duchowieństwa rzymsko - katolickiego i instytucji kościelnych na obszarze Województwa Śląskiego w brzmieniu, proponowanem przez komisję budżetową.

Katowice, dnia 20 grudnia 1923 r.

Referent:

/-/ Ks. Brzuska.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

o zaspokojeniu potrzeb materialnych duchowieństwa rzymsko - katolickiego i instytucji kościelnych, względnie o uposażeniu duchowieństwa rzymsko - katolickiego na obszarze Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Uposażenie duchowieństwa rzymsko - katolickiego i instytucji kościelnych rzymsko - katolickich na obszarze Województwa Śląskiego, o ile to nie może być zaspokojone z dochodów, połączonych z urzędem duchownym lub z funduszów, majątków i środków kościelnych na ten cel przeznaczonych albo też pokryte przez osoby trzecie do tego zobowiązane, pokrywa się subsydlami ze skarbu Województwa Śląskiego według postanowień niniejszej ustawy.

Część pierwsza.Duchowieństwo duszpasterskie.Art. 2.

Uposażenie duchowieństwa duszpasterskiego rzymsko - katolickiego, odpowiednio jego stanowi i zabezpieczając jego utrzymanie, nie nastąpić samodzielnie według tych samych zasad i podstaw, jakie są zawarte w ustawie państwowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.Pz.P.Nr. 116, poz. 92./ o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska ze zastrzeżeniem zawartym w art. 1., o ile niniejsze ustawa inaczej nie postanowi.

Art. 3.

Wysokość uposażenia oznaczać się po myśli art. 3 ustawy państwowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.Pz.P.Nr. 116, poz. 92./ o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska w punktach ustawionych w tymże artykule a to:

- a/ dla samostatnych duszpasterzy według grupy uposażenia VII z możliwością posunięcia do VI grupy,
- b/ dla administratorów kościołów filjalnych według grupy uposażenia VIII z możliwością posunięcia do VII grupy,
- c/ dla kapłanów pomocniczych według grupy uposażenia IX z możliwością posunięcia do VIII grupy.

Knoty uposażenia miesięcznego ustalać się po myśli ustępu 2 i 3 art. 3 i art. 5, a w obrębie danej grupy uposażenia przebiegać na wyższy szczebel odbywać się autonomicznie co 3 lata w ustalonych terminach półrocznych, 1 stycznia i 1 lipca każdego roku po myśli art. 6 powyżej wymienionej ustawy państwowej.

Posunięcie z niższej do wyższej grupy uposażenia następuje na wniosek ordynariuszatu diecezjalnego przez Urząd Wojewódzki w wypadkach zasługujących na uwzględnienie.

Art. 4.

Jako samostatnych duszpasterzy uważa się tych duchownych, którzy na mocy instytucji kanonicznej przez ordynariusza diecezjalnego mają prawo i obowiązek samodzielnego wykonywania duszpasterstwa w pewnej granicy kościelnej, albo którzy w inny sposób upoważnieni są przez ordynariusza diecezjalnego do samodzielnego wykonywania duszpasterstwa, jak kapłani lokalni itp., o ile w jednym i w drugim wypadku ich stacja duszpasterska ze strony Województwa uznana zostanie za samodzielną.

Uposażenie kapłana pomocniczego należy się tym duchownym, którzy przez ordynariusza diecezjalnego ze zgodą Województwa dołączają się do pomocy w wykonywaniu duszpasterstwa samoistnym duszpasterzom.

Uzasadnienie Województwa przyjąć należy, co do tych stacji duszpasterskich i posad pomocników kapłańskich, które w tym charakterze istniały prawnie w czasie przejęcia suwerenności na obszarze Województwa Śląskiego na Państwo Polskie.

Art. 5.

Duchownym, zajmującym ustalone posady duszpasterskie, którzy oprócz tego pracują równomiernie lub przemiennie i w innych kierunkach, a w szczególności w szkolnictwie i z tego tytułu pobierają uposażenia lub wynagrodzenia przynajmniej w wysokości połowy uposażenia połączonego ze znajomością posadą duszpasterską lub powyżej jej połowy, winno się policzyć 50 % uposażenia względnie wynagrodzenia, pobieranego z tytułu innej działalności na rachunek uposażenia, połączonego z posadą duszpasterską.

Art. 6.

Samoistni duszpasterze, posiadający urząd dziekana, otrzymują na koszty utrzymania kancelarii dziekańskiej i koszty wizytacji dziekańskich dodatków w wysokości 10 % swojego rocznego uposażenia, obliczonego według stanu z dnia 1 stycznia każdego roku, który to dodatek należy wypłacać w ratach miesięcznych.

Samoistni duszpasterze, obowiązani do prowadzenia państwowych metryk stanu cywilnego, dostają tytułem wynagrodzenia za tę czynność ryczałt, który wynosi dla parafii liczącej do 2000 dusz 8 %, do 4000 dusz 12 %, a przy wyższej ilości dusz 16 % całkowitego uposażenia samoistnego duszpasterza, obliczonego według stanu z dnia 1 stycznia każdego roku.

Samoistnym duszpasterzom można przyznać na wniosek ordynariusza diecezjalnego ryczałt na pokrycie kosztów kancelaryjnych w wysokości do 10 % ich uposażenia rocznego, jeżeli prowadzenie kancelarii parafialnej zoczywiście sprawia nadzwyczajne wydatki.

Art. 7.

Czy i o ile w każdym pojedynczym wypadku nastąpić ma całkowite lub częściowe uposażenie ze skarbu Województwa Śląskiego, powyżej art. 1 do wysokości oznaczonej w art. 3., rozstrzygać ma sąd wojewódzki po wysłuchaniu ordynariusza diecezjalnego na podstawie zeznań przedstawianych za pośrednictwem ordynariusza.

Art. 8.

Dla oznaczania dochodów i wydatków, połączonych z urzędem duchownym celom wypłaty całkowitego lub częściowego uposażenia ze skarbu Województwa Śląskiego, obowiązują następujące zasady:

Jako dochód zaliczyć należy:

- a/ połowę wartości za używanie pomieszczenia na probostwie w wysokości ustalonej,
- b/ dochód czysty z gruntów, należących do majątku dotacyjnego i z gruntów plebańskich darowanych pod pewnym obowiązkiem, np. z obowiązkiem odprawiania mszy św./, który ustalić się winno na podstawie wyżejności z uwzględnieniem stosunków miejscowych, a w razie wyłączenia gruntów czynsz dzierżawy na podstawie kontraktu dzierżawy zatwierdzonego podług istniejących w tym kierunku przepisów,

- e/ czynsz z wynajętych budynków, tak mieszkalnych, jak i gospodarskich, należących do majątku dotacyjnego w przeczystej wysokości,
- ś/ dochód z kapitałów, praw użytkownych i przedsiębiorstw przemysłowych należących do majątku dotacyjnego,
- z/ stałe renty i dotacyjno/pieniężne w wartości pieniężnej albo w naturaljach, ostatecznie po potrąceniu 20 % od całego brutto dochodu z powodu ich małej wartości i jako koszty ciągłego utrzymania,
- f/ dochód z nadwyżki majątku kościelnego lokalnego, o ile ta nadwyżka może być użyta dla celów dotacyjnych,
- g/ opłaty study i akcyzów w państwowej kwocie, którą oznaczają Urząd Wojewódzki w porozumieniu z ordynarjatem diecezjalnym,
- h/ 50 % uposażenia względnie wynagrodzenia z innej działalności po myśli art. 5.

Od zaliczenia do dochodów wyjątkuje się dochód z fundacji na msze św. i na inne liturgiczne funkcje, ustanowionych z pewnym oznaczonym kapitałem.

Jako wydatki policza się:

- a/ podatki państwowe, krajowe, powiatowe, gminne i inne na ustanie polegające daniny dla celów publicznych, o ile te wyliczone zostały od dochodów zaznaczonych po myśli niniejszego artykułu,
- b/ świadczenia w pieniądzu albo pieniężnej wartości z tytułu obowiązku ciążącego na dochodach; tu należy szczególnie świadczenia na podstawie oznaczonych tytułów prawnych, dochód z probostwa na utrzymanie wikaryjuszów,
- c/ stałe nadzwyczajne wydatki na zapewnienie potrzebnej rody.

Nie można nie można zaliczyć wydatków złożonych na osobiste utrzymanie /dom/, na uprawę gruntu, jakoteż na utrzymanie w dobrym stanie budynków beneficjalnych według obowiązujących przepisów.

Również nie można zaliczyć wydatku na oprecoentowanie i umorzenie pożyczki zaciągniętej dla celów meljoracyjnych gruntów plebeńskich.

Od policzenia jako wydatku wyłączony jest także i wydatek na podatek osobisto - dochodowy.

Art. 9.

O ile czysty dochód z jakiego probostwa obliczony na podstawie art. 8, jednakowoż bez uwzględnienia przychodów wymienionych pod literą g/ i h/ przewyższa o 200 % uposażenie roczne posiadacza tegoż probostwa, winno się okazać, że nadwyżkę przeznaczyć na takie stałe duszpasterstwo, których dochód lokalny nie pokryje uposażenia duszpasterza tego, ustalonego niniejszą ustawą, a to z zachowaniem obowiązujących przepisów o prawie majątkowym kościelnym.

W danym wypadku ustala się dochody i wydatki z urzędu.

Posiadaosz stacji duszpasterskiej, która po wyśli powyższego postanowienie otrzyma zasiłek z dochodu innego probostwa, winien zasiłek ten wstawić jako dochód do swojego zeznania.

Art. 10.

Oznaczenie sposobu, w jaki należy zeznanie układać, badać i prostować, nastąpi nocą rozporządzenia.

Samoistni duszpasterze względnie wikaryusze mają przedkła-
dać zeznanie ordynariuszowi diecezjalnemu w przeciągu 2 miesięcy
od objęcia urzędu, duchowni zaś, którzy zajmują już posadę w
duszpasterstwie w przeciągu 2 miesięcy od dnia wyćwiczenia rozporzą-
dzenia wykonawczego. Z ważnych powodów termin ten można przedłu-
żyć.

Uposażenie należy przyznać od dnia objęcia posady, jeżeli
zeznanie przedłożono w terminie przepisowym lub przedłużonym.
Jeżeli zaś zeznanie przedłożono po upływie przepisanego lub przed-
łużonego terminu, przyznać należy uzupełnienie od dnia, w któ-
rym zeznanie upłynęło do urzędu wojewódzkiego.

Art. 11.

Jeżeli się okaże, że dochód, który według powyżej podanych
prawideł należało wykosztować, zatojono, albo że świadczenie ustawio-
no mylnie jako wydatek, to należy osobom odpowiedzialnym za
prawdźliwość zeznania nałożyć karę pieniężną aż do wysokości
10 krotniej tej sumy, o którą skarb Województwo Śląskiego byłby
poszkodowany.

W innych wypadkach pomyłki należy tylko sprostować zezna-
nie i według okoliczności nałożyć tylko zwrot kosztów sprosto-
wania.

Art. 12.

Administratorowie opróżnionych beneficjów otrzymują 80 %
uposażenia duszpasterza administrowanej przez nich stacji dusz-
pasterskiej według początkowego szczebla odcinowej grupy, a nig-
dy nie mniej jak ostatnie ich uposażenie wynosiło i to na czas
administrowania, które potrwać dłużej nie może niż rok jeden.

Administratorowie dochodzący /*excurrente*/ otrzymują wynag-
rodzenie w każdym wypadku z osobna oznaczyć się mającym, które
utoli w żadnym razie nie może przewyższać 2/3 części płacy wy-
szajnego administratora.

W obydwóch wypadkach administratorowie mają prawo do do-
chodu należności fundacyjnych na nasze święte i inne funkcje li-
turgiczne.

Art. 13.

Kooperatorowie, którzy samoistnego duszpasterza stale nie-
zdolnego do służby zastępują zupełnie, otrzymują płacę, wyzna-
czoną dla administratorów w ust. 1 poprzedniego artykułu. Na
płacę tę użyć należy w pierwszym rzędzie nadwyżki uposażenia za-
stępowanego duszpasterza, płynącego z dochodów połączonych z urze-
dem duszpasterskim.

Art. 14.

Jeżeli samoistny duszpasterz obok obowiązków swoich pełnić
ma także obowiązki systemizowanej przy swojej stacji, dla opróż-
nionej posady kooperatora, należy mu się za to wynagrodzenie na
wysokości 40 % uposażenia kooperatora.

Art. 15.

Do inkorporowanych stacji duszpasterskich postanowienie tej ustawy odnosi się tylko o tyle, o ile domniemano będzie, że korporacja lub beneficjum, o które chodzi, stale i rzeczywiście nie może pokrywać wydatków na uposażenie duchownych, zajętych duszpasterstwem w liczbie ustalonej.

Część druga.Ordynariusz diecezjalny, dostojnicy kościelni
i instytucje kościelne.Art. 16.

Ordynariusz diecezjalny a obecnie administrator apostolski otrzymuje uposażenie miesięczne ze skarbu Województwa Śląskiego po ryśli art. 3 ustawy państwowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.P.Nr. 116, poz. 924/ o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska w punktach według grupy uposażenia III. szczebel lit. d/ a po przebyciu 3 - lecia na tym szczeblu według grupy uposażenia II z przejściem każdego szczebla, obliczone po ryśli ustępu 2/ i 3/ art. 5 powyżej wymienionej ustawy państwowej.

Dopóki ordynariusz diecezjalny a obecnie administrator apostolski nie otrzyma własnej rezydencji, należy wypłacać mu emerytalny ze podwyższenia o 8 pokojach.

Art. 17.

Na utrzymanie kapelanów, na koszt wizytacji diecezjalnych i reprezentację przeznacza się ordynariuszowi diecezjalnemu a obecnie administratorowi apostolskiemu, jako dodatek 60 % uposażenia wyliczonego w poprzednim artykule.

Art. 18.

Uposażenie dla członków konsystorza diecezjalnego względnie rady konsystorskiej ustala się w liczbie 8, a prócz tego dla biskupa sufragana i dla jednego wikariusza generalnego.

Wyokość uposażenia oznacza się w punktach:

- a/ dla biskupa sufragana i dla wikariusza generalnego według grupy uposażenia V. szczebel lit. c/ z możliwością posunięcia do IV grupy uposażenia po przebyciu 6- lecia,
- b/ dla 2 członków konsystorza diecezjalnego względnie rady konsystorskiej według grupy uposażenia V szczebel lit. d/ z możliwością posunięcia do IV grupy uposażenia po przebyciu 10 - lecia i
- c/ dla pozostałych 6 członków konsystorza diecezjalnego względnie rady konsystorskiej według grupy V uposażenia z możliwością posunięcia do grupy IV uposażenia według ustalenia zawartego w art. 3 ustawy państwowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U. P. Nr. 116, poz. 924/ o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska.

Kwota uposażenia miesięcznego ustala się po ryśli ust. 2 i 3 art. 3 i art. 5, a w obrębie danej grupy uposażenia przejście na wyższy szczebel odbywa się automatycznie co 3 lata w stałych terminach półrocznych 1 stycznia i 1 lipca każdego roku po ryśli art. 6 powyżej wymienionej ustawy państwowej.

Posunięcie z niższej do wyższej grupy następuje na wniosek ordynariusza diecezjalnego przez Urząd Wojewódzki.

Oprócz tego należy członkom konsystorza diecezjalnego względnie rady konsystorskiej, jak długo nie otrzymają własnej rezydencji, wypłacać czynsz najmu za pomieszczenie o 4 pokojach a biskupowi sufraganowi i wikariuszowi generalnemu za pomieszczenie o 5 pokojach.

Dopóki istnieje będzie tylko instytucja konsultatorów, złożona z księży zatrudnionych w duszpasterstwie, przyznaje się ordynariuszowi diecezjalnemu na wynagrodzenie konsultatorów roczny wycałt w wysokości 25 % uposażenia wszystkich 8 członków konsystorza diecezjalnego względnie rady konsystorskiej, jednakowoż tylko według grupy V szczebel lit. a.

Art. 19.

Skarb Województwa Śląskiego przejmując na siebie utrzymanie urzędu konsystorskiego względnie kancelarii konsystorskiej w następującym rozmiarze:

- a/ ustala się uposażenie dla 6 urzędników, z których 3 pierwsi powinni posiadać wykształcenie uniwersyteckie.

Wysokość uposażenia oznacza się w punktach dla jednego urzędnika z wykształceniem uniwersyteckim według grupy VII uposażenia z możliwością przesunięcia do VI grupy, dla 2 urzędników z wykształceniem uniwersyteckim według grupy VIII uposażenia z możliwością przesunięcia do VII grupy, następnie dla jednego urzędnika bez wykształcenia uniwersyteckiego według grupy IX uposażenia z możliwością przesunięcia do grupy VII, a dla ostatnich dwóch urzędników według grupy uposażenia X z możliwością przesunięcia do IX grupy według ustaleń zawartych w art. 3 ustawy państwowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.Rz.P.Nr. 116, poz. 924/ o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska.

Kwotę uposażenia miesięcznego ustala się po wyśli ustępu 2 i 3 art. 3 i art. 5 powyżej wymienionej ustawy państwowej.

W obrębie danej grupy uposażenia przejście na wyższy szczebel odbywa się automatycznie co trzy lata w stałych terminach półrocznych, 1 stycznia i 1 lipca każdego roku po wyśli art. 6 powyżej wymienionej ustawy państwowej.

Przesunięcie z niższej do wyższej grupy uposażenia następuje na wniosek ordynariusza diecezjalnego przez Urząd Wojewódzki.

- b/ ustala się uposażenie dla jednego woźnego w punktach grupy XIII według ustaleń zawartych w art. 3 ustawy państwowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.Rz.P.Nr. 116, poz. 924/ z obliczeniem uposażenia miesięcznego po wyśli ustępu 2 i 3 art. 3 i art. 5 i z przejściem na wyższy szczebel po wyśli art. 6 tejże ustawy.

- c/ dopóki kancelaria konsystorska nie znajdzie pomieszczenia w rezydencji ordynariusza diecezjalnego, opłacać się będzie czynsz najmu za ubikację, jakie są dla niej potrzebne, a to najwyżej do 6 pokoi.

Wszystkie inne wydatki, połączone z utrzymaniem kancelarii konsystorskiej, ponosi sama administracja diecezjalna z własnych dochodów.

Art. 20.

Aż do stworzenia własnego seminarjum duchownego na obszarze Województwa Śląskiego wypłacać się będzie ordynariuszowi diece-

zalnem, a obecnie administratorowi apostolskiemu, celem utrzymania klumów duchownych tytułem stypendjów ryczałt roczny do wysokości uposażenia 50 urzędników, a na Śląsku Cieszyńskim do wysokości 10 urzędników samotnych według grupy uposażenia III szczebel lit. a/ ustawy państwowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.Rz.P.Nr. 116, poz. 924/, obliczonego po myśli ustępu 2 i 3 art. 3 i art. 5 tejże ustawy.

Alumnów duchownych zapiernia się ze skarbu Województwa Śląskiego, celem ich wyświeconie tytuł do zaopatrzenia, który w danym wypadku przysmaie Urząd Wojewódzki na wniosek oacy - zarjatu djecozalnego.

Z chwila stowozenie własnego seminarjum duchownego w łączności z zakładem naukowym na obszarze Województwa Śląskiego należy uregulować utrzymanie seminarjum duchownego i składu naukowego oraz uposażenie personelu administracyjnego i profesorów teologii według przepisów istniejących w Państwie Polskim w porozumieniu z ordynariuszem djecozalnym.

Art. 21.

Aż do uregulowania i obliczenia uposażenia dla duchowieństwa duszpasterskiego oraz dla ordynariusza djecozalnego, dostojników kościelnych i instytucji kościelnych po myśli niniejszej ustawy, upoznania się Wojewodę Śląskiego do udzielenia odpowiednio wysokich zaliczek ze skarbu Województwa Śląskiego na to uposażenie, poczynszy od 1 grudnia 1923 r., które to zaliczki ściągnać należy przy wyasygnowaniu obliczonego uposażenia.

Art. 22.

Wykonanie niniejszej ustawy porusza się Województwo Śląskie.

Art. 23.

Ustawa niniejsza obowiązuje od 1 grudnia 1923 r., a równocześnie z nią taczą moc obowiązującą odoobny przepisy dotychczas istniejące na obszarze Województwa Śląskiego.

PC.

/dotyczy druku Nr. 355./

Komisja Szkolna.

S p r a w o z d a n i e

komisji szkolnej w sprawie wniosku nagłego klubu niemieckiego, dotyczącego przekroczeń uczniów szkoły przemysłowej w Bielsku.

Dnia 5 grudnia 1923 r. przekazał Sejm Śląski komisji szkolnej wniosek nagły klubu niemieckiego w sprawie przekroczeń uczniów szkoły przemysłowej w Bielsku. We wniosku domaga się klub niemiecki, by p. Wojewoda zarządził śledztwo przeciwko uczniom szkoły przemysłowej, jakoteż przeciwko policjantom odnośnie do przeszkadzania uroczystości ewangelickiej w Bielsku jakoteż co do smarowania szyldów niemieckich w Bielsku i Białej.

W dalszym ciągu wniosek domaga się, by wynik śledztwa podano Sejmowi do wiadomości i wreszcie, by Wojewoda wydał dla szkoły przemysłowej w Bielsku takie same przepisy dyscyplinarne, jakie obowiązują w innych szkołach średnich cieszyńskiej części Województwa Śląskiego.

Wniosek klubu niemieckiego referował na posiedzeniu komisji szkolnej w dniu 19 grudnia 1923 r. ks. poseł Brzuska.

Referent podał do wiadomości, iż badał akta dotyczące śledztwo przeprowadzanego przeciwko uczniom szkoły przemysłowej i stwierdził, że protokół śledztwa jest zgodny ze sprawozdaniem przedstawiciela Wydziału Przemysłu i Handlu, który w dniu 5 grudnia 1923 r. w Sejmie oświadczył, iż śledztwo nie wykazało wstąpienia uczniów w jakichkolwiek zejściach skierowanych przeciwko ludności niemieckiej w Bielsku, czy Białej, stwierdził natomiast, że studenci szkoły przemysłowej w Bielsku odbyli rzeczywiście demonstracyjny pochód przed magistrat Białej. Demonstracja uczniów świadczy o tem, dyscyplina w szkole przemysłowej w Bielsku jest do pewnego stopnia rozluźniona. Wobec tego należy przychylić się do trzeciego żądania klubu niemieckiego, by dla szkoły przemysłowej w Bielsku wydał Wojewoda takie same przepisy dyscyplinarne, jakie obowiązują w innych szkołach średnich cieszyńskiej części Województwa Śląskiego.

Przepisy te mają dotyczyć wyłącznie średniej szkoły przemysłowej w Bielsku. Dla szkoły mistrzów zaś należy wydać specjalne przepisy uwzględniające odrębny charakter tej szkoły.

Po przeprowadzonej dyskusji nad referatem ks. posła Brzuski uchwaliła komisja szkolna jednogłośnie zwrócić się do Sejmu o powzięcie następującej uchwały:

Sejm wzywa p. Wojewodę, ażeby dla średniej szkoły przemysłowej w Bielsku wydał takie same przepisy dyscyplinarne, jakie obowiązują w innych szkołach średnich cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, zaś dla szkoły mistrzów odrębne przepisy odpowiadające charakterowi tej szkoły.

Katowice, dnia 20 grudnia 1923 r.

Referent:

/-/ Ks. Brzuska.

S p r a w o z d a n i e

Komisji budżetowej w sprawie ustawy w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów Związków Komunalnych.

Komisja budżetowa na posiedzeniu w dniu 18. grudnia 1923 r. rozpatrywała projekt ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 1. grudnia 1923 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcjonariuszów związków komunalnych.

Projekt ustawy wy domaga się wprowadzenia w Województwie Śląskiem dla funkcjonariuszów i nauczycieli Województwa Śląskiego ustawy z dnia 9. października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, a publikowanej w nr. 116 Dz. U. Rz. P. z dnia 15. listopada 1923 r.

Komisja po rozpatrzeniu ustawy z dnia 9. października 1923 r. zgodziła się jednogłośnie na projekt ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 1. grudnia 1923 r. z tem, że należy ustawy z dnia 9. października 1923 r. ogłosić w Dzienniku Ustaw Śląskich, jako załącznik.

Obec tego komisja budżetowa uchwaliła następującą poprawkę do art. 1.: Po słowach " wojska" należy wstawić słowa " załączoną poniżej".

Komisja budżetowa prosi Wysoki Sejm o przyjęcie projektu ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 1. grudnia 1923 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego tudzież związków komunalnych z poprawką komisji budżetowej.

Referent: /-/ Ks. Br z u s k a.

Katowice, dnia 20. grudnia 1923 r.

Komisja prawnicza
w sprawie ustawy antyalkoholowej.

S p r a w o z d a n i e.

Już od lutego 1923 r. spoczywa akt dotyczący ustawy antyalkoholowej w komisji prawniczej. Tłumaczy się to tem, że referent komisji, p. poseł Fuchs przed dłuższy czas chorował i nowelę do tej ustawy, wniesioną przez Radę Ministrów do Sejmu Warszawskiego dopiero po dłuższych usiłowaniach otrzymał. P. poseł Fuchs złożył referat w komisji traktującej sprawę z punktu widzenia kulturalnego, ekonomicznego i społecznego. Pozostało tylko wyjaśnić jeszcze stronę prawną, czego się podjął p. sędzia Handzel.

Referaty wykazały, że ustawa o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych w obecnej formie nie może być rozciągnięta na teren Górnego Śląska, bo sprzeciwia się jej Traktat Genewski. Art. 4 i 5. ustawy naruszają art. 4 Traktatu, który mówi o ochronie praw nabytych. O ileby więc Warszawa miała zamiar rozciągnąć moc ustawy na nasze Województwo, musiałby Sejm Śląski, opierając się na art. 68 stat. org. swojej zgody odmówić. Dla Sejmu Śląskiego nie jest bowiem możliwym skrócić kilka niewygodnych artykułów - czego żąda wniosek i wprowadzić z własnej mocy ustawę okrojoną, ponieważ w danym wypadku Sejm Śląski ma tylko alternatywę albo przyjąć ustawę bez zmiany, albo ją zupełnie odrzucić, chodzi tu bowiem o ustawę przemysłową, dla której jedynie Warszawa jest kompetentna.

Traktat Genewski nie stawia natomiast na przeszkodzie wprowadzeniu ustawy antyalkoholowej na terenie cieszyńskim. Istnieje tam wogóle dla sprzedaży alkoholu ten sam stan prawny, spowodowany przez odrębną ustawę przemysłową z czasów austriackich. Różnica największa okazuje się w tem, że w cieszyńskiej części wolno sprzedawać alkohol w zamkniętych naczyniach / butelkach / bez szczególnej koncesji, każdemu kto tylko posiada skład. Z praktycznych powodów dla jednolitości ustawodawstwa poleca się jednak na Śląsku Cieszyńskim w równy sposób postępować jak na Górnym Śląsku.

Mimo odmowy komisji prawniczej, rządowi powinno się natychmiast przeciwstawić strasznemu opilstwu. Komisja prawnicza proponuje zwrócić się najpierw z rezolucją do Sejmu Warszawskiego, aby zmienił ustawę antyalkoholową o tyle, żeby mogła być rozciągnięta na teren Województwa Śląskiego. Dalej proponuje komisja, zwrócić się do p. Wojewody, żeby ten w międzyczasie korzystał z obowiązujących już ustaw i przez rozporządzenie policyjne zaopatrzył przepisy ograniczające sprzedaż alkoholu. Walka z alkoholem powinna się już zacząć od szkół. Niech Wydział Oświecenia Publicznego nakaże osobno kursa antyalkoholowe dla młodzieży. Przez oświatę można by wpłynąć i na dorosłych. Sejm w funduszach na ten cel nie będzie skąpy.

- - - - -

Ze ustawa warszawska nie jest jeszcze doskonałą, wynika z tego, że ją wciąż nowelizują, nie zawsze szczęśliwie. Dzięki opinii publicznej, która się żywo odezwała, nowela Rady Ministrów z zeszłego roku do dziś dnia nie została uchwalona. Uwzględnia ona z nadto marne życzenie interesentów i korzyść Skarbu Państwa, że mało szczęście i zdrowie naredu. Dla informacji podaję główne zmiany, które nowela zamierza do pierwotnej ustawy wprowadzić:

- 1/ Jest plan uchylić państwowy nadzór dla trunków mających do 4 % alkoholu zamiast tylko 2 $\frac{1}{2}$ %, a to ze względu na wino owocowe. Korzystałyby dlatego i słabsze piwa. Taką politykę zmierzającą do zniżenia cen za piwo i napoje antyalkoholowe można zresztą pochwalić.
- 2/ Nowela posuwa granicę maksymalną alkoholu w napojach z 45 % na 60 %, żeby ujemnie nie wpłynąć na wyrób rumu, esencji i koniaków. Rada Ministrów spodziewa się osiągnąć w ten sposób zniżkę konsumpcji również do silniejszych napojów. Jest to próba bardzo wątpliwa.

3/ Zamiast na 2 500 już na 1 000 mieszkańców ma być wolno, zakładać jedno miejsce sprzedaży alkoholu / połowa dla wyszynku/. Wy-
starczyłoby zupełnie, dając władzy administracyjnej moc ograniczoną,
w trudnych warunkach wyjść poza granicę w ustawie wyznaczoną. Tłódko
powinnyby mieć natomiast baczniejszą kontrolę nad składami, w których
się alkohol w butelkach sprzedaje. Kępczyzna, który alkohol w butel-
kach kupuje, będzie sam więcej pił i od niego się wkrótce żona i dzie-
ci nauczą. Trzeba by wszelkimi środkami zwalczać składy, które są tylko
pozornie założone na składki żywnościowe, później zaś zamieniając się
w brudne jany niemoralności. Na więcej względów zasługują składy,
które izoczywiście tylko ubocznie zajmują się handlem gatunków
likierów i koniaków. Stowarzyszenia gospodnio-szynkarskie proponują
Sejmowi Śląskiemu zamknięcie lokali, których właściciele już mają
ogzystancję z ~~prywatnym~~ wyrobu wódek lub ze sklepu spożywczego.

4/ Nowela przewiduje ograniczenie czasu wyszynku w niedzielę
tylko do 2. popół. Dotychczas istniał zakaz od soboty godz. 3 do
poniedziałku godz. 10. Był dlatego w dni niedzielne i święta pewien
spokój, wnet jednakby byłoby inaczej, gdyby nowela przeszła. Motyw
Rady Ministrów, że mimo ostrzejszego zakazu alkohol pija się nadal
tylko z faliżonów i syfonów, zdradza tylko słabość Rządu albo wpływy
interesentów. Argumenty Rady Ministrów wogół są słabe. Lepiej byłoby
nawet utrzymać oberzystów nie mogących znaleźć posady na koszt
państwa, niż podkopwać zdrowie całego narodu.. Na pijanistwie rośnie
bieda i boleźnizm. Straty Skarbu państwowego przynigdy nie śnią być
w tej sprawie niarodajne. Straty w dochodach państwowych wkrótce się
poratują, przez podniesienie się gospodarki ogólnej i przez większą
wydejność pracy. Wzbożeniu jednostek można zapobiedz przez większe
ograniczenie czasu wyszynku i przez wyższe opodatkowanie oberzystów.
Z tej strony Skarb Państwa mógłby zyskać to, co z drugiej strony
traci. Polecałoby się na ustawę o nadaniu koncesji generaliter się
zastanowić i możliwość odebrania tychże ulatwić.

Nowela przostawia oprócz przepisów mniejszej wagi przepis, że nie
wolno sprzedawać alkoholu młodzieży do lat 21. Przewiduje dalej kary
dla tych, co się opijają, i który im do tego pomagają. Karze podlega
zaś i ten, kto na kredyt alkohol sprzedaje. Upaść ma natomiast zakaz
wyszynku na dworcach.

Zanim ustawa warszawska w nową odpowiadającą naszym żądaniom
formie wyjdzie, mogłyby Wojewoda wydać ostrzejsze rozporządzenia poli-
cyjne, zagrozić karą za opilstwo i opijanie innych, ograniczyć znacz-
nie czas wyszynku, regulować ceny za napoje antyalkoholowe, zbadać,
czy wszędzie, gdzie się alkohol sprzedaje, koncesja jest, itd.

Główną rzeczą jest usunąć przyczyny pijanstwa. Chłap i robotnik
idzie dzisiaj do oberży, bo niema miejsca, w którym by się mógł
przyzwycioić zabawić. Chcąc jednak ludziom alkohol odebrać, trzeba
im coś za to dać.

Niech Wojewoda postara się o domy ludowe i czytelnio, niech po-
piere zakładanie mleczarni i herbaciarni, gdzie w miejsce dotychczas-
wych niezdrowych zabaw w oberżach i szynkach, znalazliby ludzie
kulturalną, pożyteczną i zdrową rozrywkę.

Katowice, dnia 7. grudnia 1923 r.

Raferant: /- / Ks. M a t h a a.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach.
L.R. 936/5.

Katowice, dnia 31 grudnia 1923 r.

Dot: Projekt ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem.

Do

Prec Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Rada Wojewódzka przesyła w załączeniu ./ uchwalelony przez siebie na posiedzeniu dnia 28 grudnia 1923 r. na mocy art. 23 statutu autonomicznego projekt ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Ze względu na łączność tego projektu z projektem ustawy w przedmiocie pewnych zmian w organizacji Wydziałów dróg powiatowych w cieszyńskiej części Województwa, - uprasza się o łączne traktowanie tych projektów.

Ponieważ dalej sprawa uregulowania finansów komunalnych jest istotnie piekącą, przeto Rada Wojewódzka uprasza o traktowanie tych projektów jako wniosków nagłych.

Śląska Rada Wojewódzka.

Przewodniczący:

/-/ Koncki.

U S T A W A

z dnia 1924 r.
o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem.

C z e ę ć p i e r w s z a.

Podatki.

A. P r z e p i s o g ó l n y.

Art. 1.

Uchwały w sprawie pobierania samoistnych podatków komunalnych podlegają zatwierdzeniu władz nadzorczych; natomiast uchwały w sprawie pobierania dodatków komunalnych do podatków państwowych wymagają zatwierdzenia przez władze nadzorcze tylko w wypadku, w art. 11. przewidzianym.

B. P o s z a c z e g ó l n e p o d a t k i.

1. Podatki od gruntów i budynków poza obszarem gmin miejskich

Art. 2.

1. Od gruntów i budynków, położonych poza obszarem gmin miejskich mogą być pobierane podatki komunalne tylko w postaci dodatków do podatków państwowych od gruntów i budynków.
2. Z dozwolonego ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. /Dz.U.Rz.P. Nr. 65, poz. 505/ najwyższego łącznego obciążenia gruntów i budynków, położonych poza obszarem gmin miejskich podatkami komunalnymi korzystać mogą:
 - a/ gminy wiejskie do wysokości 40 %,
 - b/ powiatowe związki komunalne do wysokości 60 %.
3. Gminy wiejskie mogą przekroczyć normy 40 % tylko ze zgodą Wydziału Powiatowego. W braku zgody powiatowego Rada Wojewódzka, która to decyduje także w razie zarzutu wydziału powiatowego przecinko uchwalonej przez gminę wiejską, normie 40 % i niższej; zarzut może być wniesiony w ciągu 14 dni po otrzymaniu wiadomości urzędowej o uchwale gminnej.

2. Podatek od gruntów na obszarze gmin miejskich.

Art. 3.

1. Podatek komunalny od gruntów, położonych na obszarze gmin miejskich, może być pobierany w postaci dodatku do państwowego podatku gruntowego, albo w postaci samoistnego podatku.
2. Podatkowi komunalnemu od gruntów podlegają także grunty, należne od państwowego podatku gruntowego. Podatek komunalny od tych gruntów może być pobierany tylko w postaci podatku samoistnego.
3. W uchwale związku komunalnego, dotyczącej pobierania samoistnego podatku, mogą być przyjęte, jako podstawy wymiaru podatku w obu typach, przewidzianych w poprzednich ustępach: przychód, czynsz najm, względnie dzierżawy, wartość osynszowa /wartość użytkowa/, wartość gruntów według samodzielnej klasyfikacji gminnej, albo też połączenie kilku z tych podstaw.
4. Place budowlane oraz grunty, które uzyskały charakter placów budowlanych wskutek pociągnięcia linii regulacyjnych ulic i placów miejskich, mogą być opodatkowane na rzecz gmin miejskich samoistnym podatkiem w silniejszym stopniu także poza granice, określone w art. 14 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. /Dz.U.Rz.P. Nr. 65, poz. 505/ a w cieszyńskiej części Województwa także poza granice określone w art. 25 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. /Dz.U.Rz.P. Nr. 2222 r. Nr. 2 poz. 6/, wprowadzonej ustawą śląską z dnia 26. I. 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 8, poz. 47/.
5. Z dozwolonego ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. /Dz.U.Rz.P. Nr. 65, poz. 505/ najwyższego łącznego obciążenia gruntów na obszarze gmin miejskich podatkami komunalnymi gminy wiejskie niewydzielone mogą korzystać do wysokości 70 % a powiatowe związki komunalne do wysokości 30 %, gminy wiejskie wydzielone do wysokości 10 %.

3. Podatek od kopalń.

Art. 4.

1. Na rzecz związków komunalnych, na których obszarze znajdują się kopalnie węgla, cynku i ołowiu, może być ustanowiony samoistny podatek od kopalń.

2. Podatek wymierzany będzie od ilości wydobytego minerału i nie może przenosić 1 % ceny, względnie wartości sprzedaży. Podatek może być różniczkowy według gatunków minerału.
3. Uchwały w przedmiocie tego podatku podlegają zatwierdzeniu Rady Wojewódzkiej.
4. Obowiązane do zapłaty tego podatku są kopalnie minerałów, wymienionych w ustępie 1. Uprawnione do wymiaru i poboru są gminy i powiatowe związki komunalne, na których obszarze znajdują się kopalnie budowle pomocnicze i inne przynależności.
5. Jeżeli w myśl ustępu poprzedniego jest kilka związków komunalnych współwspierających do poboru podatku, wtedy co do wysokości i sposobu pobierania podatku oraz co do podziału wpływów podatkowych winno nastąpić porozumienie między współwspierającymi związkami komunalnymi. O ileby porozumienie nie było osiągnięte, sprawę rozstrzyga Rada Wojewódzka.
6. Wpływy z podatku winny być użyte wyłącznie na cele inwestycyjne w miejscowościach, w których położone są kopalnie, budowle pomocnicze i inne przynależności kopalni.

4. Podatek od budynków na obszarze gmin miejskich.

Art. 5.

1. Podatek komunalny od budynków położonych na obszarze gmin miejskich, mogą pobierać tylko gminy miejskie.
2. Przepis art. 3 ustęp 3 stosuje się odpowiednio do podatku wymiaru samodzielnego podatku od budynków. Budynki, nie podlegające podziałowi podatku od nieruchomości w myśl art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. /Dz.U.Rz.P. z 1922 r. Nr. 2, poz. 6/ winny być zwolnione od samodzielnego podatku.
3. Z chwilą, kiedy Państwo pobierać zacznie w całym Województwie Śląskiem na swoją rzecz podatek od nieruchomości przekazany gminom miejskim ustawą z 17. grudnia 1921 r. /Dz.U.Rz.P. Nr. 2/22, poz. 6/, gminy te także w górnośląskiej części Województwa Śląskiego będą miały prawo pobierać podatek od budynków w postaci dodatku do państwowego podatku od nieruchomości, albo w postaci samodzielnego podatku, który się wymiarze według przepisu, zawartego w zdaniu pierwszym ustępu poprzedniego.

5. Podatek od lokali.

Art. 6.

1. Gminy miejskie i wiejskie mogą pobierać podatek od lokali. Bliższe przepisy co do poboru tego podatku określi rozporządzenie wykonawcze z możliwym uwzględnieniem postanowień ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. /Dz.U.Rz.P. z 1922 r. Nr. 2, poz. 6/ dotyczących ustanowienia podatku od lokali.
2. Stopa podatku od lokali nie może przekroczyć normy, którą na każdy rok podatkowy oznaczy Rada Wojewódzka.
3. Od podatku mogą reprezentacje gminne uwolnić lokale, zarządzane przez inwalidów, wdowy, sieroty tychże, pobierających rentę inwalidzką oraz emerytów, pobierających wsparcie na starość i niepełność.
4. Oprócz podatku od lokali gminy miejskie i wiejskie mogą pobierać:

- a/ podatek od części mieszkalnych, które ze względu na swe przeznaczenie lub w stosunku do liczby osób, zamieszkujących lokal, uważać należy za zbędne /podatek od zbytku mieszkaniowego/,
- b/ podatek za zajmowanie lokali, lub ich części w hotelach, pensjonatach, pokojach umiarkowanych, gospodach, zajazdach lub domach noclegowych /podatek hotelowy/.

5. Podatek hotelowy obciąża osoby, korzystające z lokali lub ich części. Do ściągania podatku tego zobowiązany jest właściciel przedsiębiorstwa hotelowego, który odpowiada za wpływ podatku.

6. Podatek od przemysłu i handlu.

Art. 7.

1. Podatek komunalny od przemysłu i handlu przewidziany artykułem 119 ustawy z dnia 14 maja 1923 r. /Dz.U.P.P.Nr. 58, poz. 412/ może być pobierany tylko w postaci dodatku do państwowego podatku przemysłowego bez względu na formę, w której według art. 7 - 9 wymienionej ustawy podatek państwowy jest opłacany. Dodatek będzie pobierany także od przedpłaty, uiszczanej przy nabyciu świadectw przemysłowych.
2. Sposób opodatkowania przedsiębiorstw, wymienionych w ustępach 1, 2, 8 i 9 art. 3 wspomnianej ustawy z dnia 14 maja 1923 r. /Dz.U.Rz.P.Nr. 58, poz. 412/ określa ustęp drugi art. 119 porożanej ustawy.
3. Dodatek przypada:
 - a/ gminom miejskim - od przedsiębiorstw i zajęć, wykonywanych na obszarze tych gmin;
 - b/ powiatowym związkom komunalnym od przedsiębiorstw i zajęć, wykonywanych poza obszarem gmin miejskich. Powiatowe związki komunalne są jednak obowiązane tym gminom miejskim, na których obszarze wykonywane są przedsięwzięcia i zajęcia, wymienione w ustępie 1 i 2 niniejszego artykułu, wypłacić połowę sumy, pobranej w odnośnych gminach tytułem dodatków komunalnych do podatku przemysłowego od tych przedsiębiorstw i zajęć, a to w ciągu dni 14 po otrzymaniu dodatków.
4. Związki komunalne mogą pobierać, oprócz podatku wymienionego w poprzednich ustępach samostanny podatek procentowy według przychołu przedsiębiorstwa wartości kapitału obrotowego i zakładowego przedsiębiorstwa i ilości robotników.

Art. 8.

Aż do uregulowania komunalnego podatku od przemysłu i handlu w górnośląskiej części Województwa, zględnie aż do rozstrzygnięcia ustawy z dnia 14 maja 1923 r. o państwowym podatku przemysłowym /Dz.U.Rz.P.Nr. 58, poz. 412/ na górnośląskiej części Województwa prawo opodatkowania przemysłu i handlu na rzecz związków komunalnych według dotychczasowych ustaw nie ulega zmianie.

7. Podatek dochodowy.

Art. 9.

Co do dodatków do państwowego podatku dochodowego na rzecz związków komunalnych oraz udziału w tym podatku obowiązują postanowienia ustaw państwowych.

8. Podatek od spożycia, zużycia, względnie produkcji.

Art. 10.

1. Do wszystkich państwowych podatków od spożycia, zużycia, względnie produkcji, z wyjątkiem podatku od węgla, olejów mineralnych, soli i cukru, oraz podatku, wymienionego w art. 11, i łącznie z temi podatkami pobierany będzie dodatek na rzecz związków komunalnych.
2. Dodatek ten wynosi 30 % podatku od spirytusu i wyrobów wódczanych, wina i win musujących oraz od piwa, a 15 % państwowego podatku od innych przedmiotów.
3. Wpływy z tego dodatku przypadają gminom miejskim i powiatowym związkom komunalnym, a to pierwszym w stosunku 60 %, drugim zaś w stosunku 40 % ogólnej sumy wpływów z tego źródła. Podstawę rozdziału między gminy miejskie stanowi procentowa średnia arytmetyczna, ustalona na podstawie liczby mieszkańców w poszczególnych gminach miejskich i podatku przenysłowego, przypisanego na ich terenie ze rok, poprzedzający rozdział a pomiędzy powiatowe związki komunalne -- liczba mieszkańców w poszczególnych powiatach z wyłączeniem gmin miejskich.
4. Powiatowe związki komunalne są obowiązane wypłacić z otrzymanych sum $\frac{1}{3}$ część gminom miejskim, a w cięszyskiej części Województwa aż do wprowadzenia samorządu powiatowego $\frac{2}{3}$ części. Sumy te rozdziałają się między gminy miejskie według stosunku liczby mieszkańców, gmin miejskich do liczby mieszkańców powiatu z wyłączeniem gmin miejskich, a gminy miejskie obowiązane są użyć je na cele inwestycyjne oraz na cele konserwacji i urządzeń gminnych.
5. Liczbę mieszkańców określa się według ostatniego urzędowego spisu ludności.
6. Przedmioty, podlegające państwowym podatkom od spożycia, zużycia, względnie produkcji, nie mogą być obciążone innymi podatkami komunalnymi.

Art. 11.

1. Gminy miejskie na swym obszarze, a powiatowe związki komunalne poza obszarem gmin miejskich, mogą pobierać dodatki do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych, pobieranych na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 października 1922 r. /Dz.U.Rz.P.Nr. 95, poz. 879/.
2. Dodatki te nie mogą przenosić 100 % opłaty państwowej od patentu na wyrób, względnie 200 % opłaty państwowej od patentu na sprzedaż trunków i przetworów, wymienionych w poprzednim ustępie, i będą pobierane łącznie z opłatami państwowymi.
3. Uchwały w sprawie pobierania tych dodatków podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.
4. Powiatowe związki komunalne są jednak obowiązane tym gminom miejskim, na których obszarze wykonywane są przedsiębiorstwa i zajęcia wymienione w ustępie 1 niniejszego artykułu, wypłacić połowę sumy pobranej w odcinanych gminach tytułem dodatków gminnych do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych w ciągu dni 14 po otrzymaniu tych dodatków.

Art. 12.

Gminy miejskie i wiejskie wolno pobierać samoistny podatek od oświetlenia elektrycznego i gazowego w lokalach z wyszynkiem alkoholu i w lokalach zabaw, rozrywk i widowisk.

9. Opłata od umów o przeniesieniu własności nieruchomości.

Art. 13.

1. Podatki /opłaty/ od przyrostu wartości nieruchomości ustanowione na rzecz ciał samorządowych uchyla się.
2. Gminy miejskie oraz powiatowe związki komunalne mogą wprowadzić opłatę komunalną od umów o przeniesienia własności, nieruchomości. Opłata ta nie może przewyższać 4 % sumy, która służy za podstawę wymiaru państwowej opłaty /należności podatku/ państwa od tych umów.
3. Opłatę komunalną pobierają samoistnie:
 - a/ gminy miejskie, jeżeli nieruchomość jest położona na obszarze tychże gmin,
 - b/ powiatowe związki komunalne, jeżeli nieruchomość jest położona poza obszarem gmin miejskich, powiatowe związki komunalne są obowiązane przekazać pokonę pobranej opłaty tym gminom wiejskim, na których obszarze nieruchomość jest położona, jeżeli powiatowy związek komunalny nie uchwalił poboru opłaty, wolno gminom wiejskim uchwalić ją na rzecz swoją do wysokości 2 % sumy, która służy za podstawę wymiaru opłaty państwowej od tych umów.

10. Podatek od zaprotestowanych weksli.

Art. 14.

1. Od weksli, przedstawionych do protestu, pobierany będzie przez notariuszów, względnie inne organy, uprawnione do sporządzania protestów łącznie z opłatą /należnością/ państwową od protestu, podatek komunalny w wysokości $\frac{1}{2}$ % sumy wekslowej.
2. Podatek ten przypada tej gminie /wiejskiej lub miejskiej/, w której obrębie przedstawiono weksel do protestu.

11. Podatek od spadków i darowizn.

Art. 15.

1. Gminy miejskie i wiejskie mogą pobierać samoistny podatek od przedmiotów spadków i darowizn, położonych na ich obszarze, do wysokości 10 % państwowego podatku od spadków i darowizn, przypadającego na odnośne przedmioty spadkowe lub darowane.
2. Jeżeli przedmioty spadkowe /darowane/ znajdują się w obrębie kilku związków komunalnych, to każdy z nich pobiera podatek w takiej części jaka odpowiada stosunkowi czystej wartości przedmiotów, znajdujących się w obrębie danego związku komunalnego, do całej podstawy wymiaru.
3. Szczegółowe przepisy o podziale podatku zawierać będzie rozporządzenie wykonawcze, przysiem uwzględnione być winno następujące zasady:
 - a/ majątek ruchomy, otrzymany w drodze spadku /darowizny/, uważa się jako położony w miejscu zamieszkania spadkodawcy /darującego/, o ile zaś miejsce to znajduje się poza granicami Państwa - w miejscu siedziby władzy, wymierzającej państwowy podatek od spadku /darowizny/,
 - b/ dług, z wyjątkiem długów zabezpieczonych na nieruchomości, uważa się jako ciężący na wszystkich przedmiotach spadkowych w stosunku do ich wartości.

12. Podatek od plakatów i szyldów i podatek od anonsów.

Art. 16.

1. Gminom miejskim wolno pobierać podatek od napisów firmowych i ogłoszeń, bądź umieszczonych na budynkach, skupach, kioskach lub w podobnych miejscach, bądź rozlepianych, roznoszonych, wyświetlanych lub rozpowszechnianych w podobny sposób /podatek od plakatów i szyldów/ oraz podatek od ogłoszeń, pociskanych drukiem, mechanicznie, lub w podobny sposób /podatek od anonsów/.
2. Gminom wiejskim wolno pobierać podatek od plakatów i szyldów oraz podatek od anonsów poza obszarem gmin miejskich.
3. Od podatku są zwolnione ogłoszenia, zamieszczone w czasopiśmie, wychodzących nie rzadziej, aniżeli w miesięcznych odstępach czasu, ogłoszenia urzędowe, ogłoszenia wyborcze do reprezentacji, publicznych, ogłoszenia o odczytach i zgromadzeniach publicznych oraz ogłoszenia osób, poszukujących pracy.
4. Bliższy sposób pobierania podatku od plakatów i szyldów i podatku od anonsów określi wzorowy statut podatkowy, który ogłosi rozporządzenie wykonawcze.

13. Podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk.

Art. 17.

1. Gminy miejskie winny, gminy zaś wiejskie mogą pobierać podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk.
2. Oprócz podatku od wstępu na wyścigi i podobne widowiska, połączone z grą lub zakładami, wolno pobierać także podatki od stonok gry lub zakładów i od wygranych.
3. Do przedstawień teatralnych i występów o wyższej wartości artystycznej lub naukowej, oraz do przedstawień utworów i filmów krajowych winny być stosowane ulgowe stawki podatkowe.
4. Od zawodów i popisów, urządanych przez towarzystwa sportowe i gimnastyczne, których użyteczność publiczną uzna zarząd gminy, podatek nie może przenosić 10 % ceny wstępu.

14. Podatki od prawa polowania.

Art. 18.

1. Od wykonywania prawa polowania na mocy prawa własności gruntu, dzierżawy prawa polowania lub innego tytułu prawnego wolno gminom miejskim i miejskim pobierać podatek komunalny.
2. Najwyższe normy podatku określi dla poszczególnych stref Rada Wojewódzka.
3. Rozporządzenie wykonawcze może uzależnić wykonywanie prawa polowania od wykazania zapłaty podatku.

15. Inne podatki.

Art. 19.

1. Gminom miejskim na ich obszarze, a powiatowym zwłazkom komunalnym poza obszarem gmin miejskich, wolno pobierać, oprócz podatku, podatków, opłat i innych w niniejszej ustawie, samostanowionych podatków, obciążających same źródła, nie wymienione w niniejszej ustawie, z uwzględnieniem art. 21.
2. Władzą nadzorczą, właściwą do zatwierdzenia uchwał w sprawie pobierania tych podatków, jest Minister Spraw Wewnętrznych,

działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

3. Minister Spraw Wewnętrznych może w porozumieniu z Ministrem Skarbu przejąć swe prawo zatwierdzenia komunalnych uchwał podatkowych, odpowiadających wzorcowy statutom, na Radę Wojewódzką.

Art. 20.

1. Podatek od majątku i podatek od kapitałów i rent nie może być pobierany na rzecz związków komunalnych.
2. Źródła, które są obciążone podatkami, wymienionymi w tej ustawie, nie wolno ponownie obciążać samodzielnymi podatkami z wyłączeniem podatków, przeznaczonych na ściśle określone inwestycyjne cele, pobieranych w wyjątkowych wypadkach przez oznaczony okres czasu, a nie przenoszących 50 % podatków komunalnych, dopuszczonych niniejszą ustawą, czy to w postaci samodzielnych podatków, czy też w postaci dodatków do podatków państwowych.
3. Również nie mogą być pobierane na rzecz związków komunalnych podatki od posiadania przedmiotów majątkowych z wyjątkiem podatków od posiadania przedmiotów zbytku, służących do osobistego użytku /samochodów, okwipy, wierzchołów itd/.

C. Podatek wojewódzki od wyszynku i drobnej sprzedaży trunków.

Art. 21.

1. Na rzecz samorządu wojewódzkiego pobierać się będzie od 1 stycznia 1924 r. obok państwowego podatku przemysłowego i komunalnych dodatków do tego podatku, przewidzianych w art. 7, względnie obok podatków komunalnych przewidzianych w tymże artykule i art. 8, osobny podatek wojewódzki w wysokości 3 % od obrotu trunkami w wyszynku i w drobnej sprzedaży trunków.
2. Za wyszynk i drobną sprzedaż trunków należy uważać w rozumie niniejszej ustawy:
 - a/ sprzedaż spirytusu, wyrobów wódoczanych, wina półwina, wina sztucznego, wina owocowego, moszczu owocowego, miodu, napojów miodowych i piwa do spożycia w lokalu przedsiębiorstwa.
 - b/ sprzedaż trunków, wymienionych pod a/, bezpośrednio spożywcom, jednak nie do spożycia w lokalu przedsiębiorstwa, w naczyniach otwartych lub zamkniętych w sposób, w handlu nie używany, a to w ilościach poniżej 25 litrów spirytusu i wyrobów wódoczanych, a poniżej 50 litrów innych trunków.
 - c/ sprzedaż trunków, wymienionych pod a/, bezpośrednio spożywcom, jednak nie do spożycia w lokalu przedsiębiorstwa, w naczyniach zamkniętych sposobem, w handlu używanym, a to w ilościach poniżej 10 litrów piwa, względnie poniżej 50 litrów innych trunków.
3. Wyniaru i poboru podatków oraz wyniaru kar pieniężnych, w wypadkach, przewidzianych art. 57 i 59, dokonywać będą na rzecz samorządu wojewódzkiego na obszarze gmin miejskich zarządy tychże gmin, poza ich obszarem - wydziały powiatowe. Tytułem zwrotu kosztów za wspomniane czynności mogą, gminy miejskie, względnie powiatowe związki komunalne, pobierać 10 % sum, wypłacanych samorządowi wojewódzkiemu z tytułu podatku i kar pieniężnych,

4. Przy wymiarze podatku mają odpowiednie zastosowanie przepisy ustawy z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przerys owego /Dz.U.Rz.P.Nr. 58, poz. 412/, Rozporządzenie wykonawcze wydane do ustawy z dnia 11 sierpnia 1922 r. /Dz.U. Rz.P.Nr. 94, poz. 747/ ustali postępowanie przy wymiarze i poborze podatku oraz określi sposób mianowania członków i szef komisji szacunkowych i odwozowych, powołanych do współdziałania przy wymiarze podatku.
5. Aż do wydania ustaw przewidzianych w art. 5 ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. /Dz.U.Rz.P.Nr. 73, poz. 497/ podatek, określony w ustępie 1, przypada na rzecz gmin miejskich, a powiatowym związkom komunalnym poza obszarem gmin miejskich. Powiatowe związki komunalne są obowiązane przekazać 50 % wpływów z tego tytułu gminom miejskim.

D. Podział wpływów z podatków między współpracujące związki komunalne.

Art. 22.

Przepisy, które wyda Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, rozporządzeniu wykonawczemu do ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. /Dz.U.Rz.P.Nr. 94, poz. 647/ celem określenia sposobu obliczenia udziałów kilku współpracujących związków komunalnych we wpływach z poszczególnych podatków i celem zapobieżenia wielokrotnego opodatkowania płatników na rzecz związków komunalnych będą odpowiednio stosowane w Województwie śląskim.

C z ę ść d r u g a.

Opłaty i specjalne dopłaty.

1. O p ł a t y.

Art. 23.

1. Związki komunalne winny pobierać opłaty za używanie komunalnych urządzeń i zakładów dobra publicznego, zaś mogą je pobierać ze czynności i posiadzenia urzędowe organów komunalnych /opłaty administracyjne/.
2. Uchwały w przedmiocie pobierania powyższych opłat nie podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.
3. Władza nadzorcza może jednak żądać w każdym czasie zmiany lub zniesienia uchwał, dotyczących opłat w niniejszym artykule w ustępie 1 w zdaniu drugim wymienionych, gdyby się okazało, że opłaty administracyjne są niewspółmiernie wysokie - stosunku do kosztów utrzymania tej gałęzi zarządu komunalnego, ze której czynności opłaty są pobierane,

Art. 24.

1. Przedsiębiorstwa komunalne mają być w ten sposób administracyjne, aby dochody z nich uzyskane pokryły w ocałniej koszty eksploatacji łącznie z oprocentowaniem i amortyzacją kapitału zakładowego.
2. Uchwały w przedmiocie pobierania opłat za używanie przedsiębiorstw, komunalnych, względnie cen za dostarczone przez nie przedmioty nie podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej. Jeżeli atoli opłaty /ceny/ nie pokrywają kosztów łącznie z oprocentowaniem i amortyzacją kapitału zakładowego, władza nadzorcza może w takim wypadku nakazać podwyższenie opłat /cen/.

Art. 25.

1. Związki komunalne wolno celem uzyskania funduszy obrotowych na utrzymanie komunalnych urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz przedsiębiorstw pobierać zaliczki na opłaty /art. 23 i 24/ od osób, korzystających z tychże zakładów, urządzeń i przedsiębiorstw.
2. Wysokość zaliczek może być różniczkowana według stopnia za-
możności tych osób, w razie udowodnionego ubóstwa zaliczka nie
powinna być pobierana.
3. Uchwały w przedmiocie pobierania zaliczek, przewyższających
trzykrotną opłatę miesięczną, podlegają zatwierdzeniu władzy
nadzorczej.

Art. 26.

1. Przepisy dotychczasowych ustaw o komunalnych opłatach na cele
specjalne pozostają bez zmiany.
2. Wysokość tych opłat podlega regulacji w myśl art. 60.
3. Uchwały w przedmiocie ustanowienia i zmiany wysokości tych
opłat nie podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

B. S p e c j a l n e d o p ł a t y.

Art. 27.

1. Związki komunalne winny pobierać na pokrycie kosztów założeń
i utrzymania urządzeń i zakładów dobra publicznego specy-
jalne dopłaty od tych właścicieli nieruchomości, przedsiębiorstw
przemysłowych i handlowych, którym te urządzenia i zakłady
przynoszą szczególne korzyści gospodarcze lub udogodnienia.
Wysokość specjalnej dopłaty winna być stopniowana w stosunku
do wartości osiągniętych korzyści gospodarczych, względnie
udogodnień.
2. Rozporządzenie wykonawcze określi sposób zawiadomienia płat-
ników o uchwale w sprawie pobierania specjalnych dopłat i ozn-
czy termin do wniesienia odwołania przeciwko uchwale.
3. Odwołanie, wniesione w terminie, podlega rozstrzygnięciu wła-
dzy nadzorczej, wskazanej w art. 31. Dopóki rozstrzygnięcie
nie nastąpi, uchwała nie może być wykonana w stosunku do oso-
by, które wniosła odwołanie.
4. Związki komunalne mogą na skutek osobnej uchwały nie pobierać
specjalnych dopłat, jeżeli pokrycie kosztów założenia i utrzy-
mania urządzeń i zakładów dobra publicznego komunalnymi podat-
kami, opłatami lub innymi dochodami jest wskazane w interesie
publicznym, uchwała taka podlega zatwierdzeniu władzy nadzor-
czej /art. 31/.

Art. 28.

1. Na pokrycie kosztów założenia i utrzymania zakładów i urządzeń
dobra publicznego, z wyjątkiem dróg i szos, powiatowe związki
komunalne mogą pobierać specjalne dopłaty od właścicieli tych
nieruchomości, z powiatu gmin miejskich, którym te zakłady
i urządzenia przynoszą korzyści lub udogodnienia.
2. Wyniar i pobór dopłat, obliczonych na podstawie podatków państ-
wowych winien być dokonywany w ten sam sposób, jak wyniar i
pobór dodatków do ówczesnych podatków państwowych na rzecz gmin
miejskich.

3. Uchwała powiatowego związku komunalnego w sprawie poboru specjalnych dopłat w myśl niniejszego artykułu podlega zatwierdzeniu Rady Wojewódzkiej.

C z ę ś ć t a j e c i a.

Inne źródła dochodów.

Art. 29.

Uchwały związków komunalnych w sprawie zaciągnięcia pożyczek i objęcia poręki, z wyjątkiem pożyczek, przeznaczonych na okresowe zasilenie funduszy kasowych, wymagają zatwierdzenia władz nadzorczych /art. 31/.

Art. 30.

Powiatowe związki komunalne powinny ze swych dochodów udzielać zapomóg tym gminom wiejskim, których dochody mimo wyzyskania wszystkich źródeł dochodowych, są tak szczupłe, że nie wystarczają na pokrycie wydatków bieżących.

C z ę ś ć c z w a r t a.

Władze nadzorcze i ich postępowanie.

Art. 31.

Władze nadzorcze, właściwe do działania w myśl niniejszej ustawy, o ile one inaczej nie postanowią, są:

- a/ w stosunku do gmin wiejskich wydziały powiatowe, w części dla szlacheckiej Województwa aż do wprowadzenia samorządu powiatowego Rada Wojewódzka,
- b/ w stosunku do gmin wiejskich i do powiatowych związków komunalnych, Rada Wojewódzka.

Art. 32.

1. Przeciw orzeczeniom wydziału powiatowego służy, o ile ustawa niniejsza inaczej nie postanawia, związkom komunalnym, a w wypadkach przewidzianych w art. 27 także osobom interesowanym, prawo wniesienia odwołania w ciągu 14 dni po doręczeniu orzeczenia.
2. Władzą, powołaną do rozstrzygania tych odwołań i decydującą ostatecznie, jest Rada Wojewódzka.

Art. 33.

1. Uchwała, podlegająca zatwierdzeniu winna być w ciągu dni piętnastu po jej przyjęciu skierowana wraz z danymi, które wskazały rozporządzenie wykonawcze, bezpośrednio do właściwej władzy nadzorczej. Jeżeli władza ta nie jest właściwą do zatwierdzenia uchwały, obowiązane jest w ciągu dalszych dni siedmiu uchwałę skierować do właściwej władzy nadzorczej, która w dniu otrzymania uchwały wyda poświadczenie odbioru.
2. Jeżeli uchwała jest należąca do poparcia danymi, wskazanymi w rozporządzeniu wykonawczym, władze nadzorcze wyda są decydującą o zatwierdzeniu w ciągu dalszych trzydziestu dni, jeżeli braku tych danych zwróci ją w ciągu tygodnia po otrzymaniu uchwały do uzupełnienia.
3. Gdyby władze nadzorcze w powyższych terminach nie doręczyły związkowi komunalnemu zawiadomienia o odmowie zatwierdzenia, ani nie zwróciła mu uchwały do uzupełnienia, uważa się uchwałę za uprzednio 30 dni po jej otrzymaniu za zatwierdzoną.
4. Za dzień zawiadomienia o decyzji władzy nadzorczej w razie nadania na pocztę - uważa się dzień nadania na pocztę.

Art. 34.

Uchwała zatwierdzona ma moc obowiązującą od dnia jej porzucenia jeżeli w uchwale lub w zatwierdzeniu nie jestznaczony dzień późniejszy.

Art. 35.

Władze nadzorcze może odnowić rozpoznania uchwały, nieprzedłożonej w terminie, oznaczonym w art. 33 ust. 1.

Art. 36.

O ile według innych ustaw uchwały związków komunalnych w sprawie pobierania podatków, opłat i dopłat, względnie składek, oraz zaciągania pożyczek podlegają zatwierdzeniu w adze nadzorczych, władz właścicielami do zatwierdzenia tych uchwał są w adze nadzorczej, wskazane w art. 31, przyezen art. 33 - 35 mają, odpowiednie zastosowanie.

C z e ę ę p i a t a.

Wymiar i pobór danin komunalnych.

Art. 37.

1. Wymiar i pobór samoistnych podatków komunalnych uskutecznić zarząd związku komunalnego, lub organ, przez ten zarząd upoważniony.
2. Wymiar i pobór dodatków komunalnych do podatków /opłat/ państwowych uskutecznić władze, powołane do wymiaru i poboru podatków.
3. Ze czynności organów państwowych, współdziałających przy wymiarze, poborze i ściąganiu komunalnych dodatków do podatków państwowych od gruntów, budynków przemysłu i handlu /art. 2, 3, 5 i 7 państwo może pobierać wynagrodzenie w wysokości 2 % sum, wypłaconych związkom komunalnym z tytułu tych dodatków.

Art. 38.

1. Celom uzyskania wymiaru samoistnych danin komunalnych zarząd związku komunalnego lub organ, przez ten zarząd upoważniony, mają prawo:
 - a/ żądać od stron lub ich zastępców prawnych oraz od świadków i znawców odpowiedzi na określone pytania, w razie zaprzeczenia plinności co do udzielonych odpowiedzi, żądać od stron lub ich zastępców prawnych przedłożenia ksiąg handlowych i gospodarczych oraz innych dowodów.
 - b/ zwracać się do zarządów innych związków komunalnych, jakoteż do władz państwowych o podanie podstaw opodatkowania, ujawnionych przy wymiarze podatków państwowych i komunalnych.
2. Władze i organy komunalne, zarówno jak i znawcy, winni zachować w tajemnicy okoliczności i dane, które doszły do ich wiadomości przy wykonywaniu wspomnianych czynności.

Art. 39.

1. Aż do ustalenia wysokości dodatku komunalnego na rok bieżący pobiera się dodatek tymczasowo według normy, ustalonej na rok poprzedni.
2. Kwota pobranego tymczasowo dodatku komunalnego będzie zaliczona na jego należność, ostatecznie ustaloną.

Art. 40.

O wymiarze samoistnych podatków komunalnych winien być każdy płatnik zawiadomiony indywidualnie przez doręczenie wyliczonego,

o ile ustawy lub statuty podatkowe nie przewidują odmiennego sposobu zawiadomienia.

Art. 41.

W razie poboru dodatku komunalnego do podatków - opłat - państwowych zarząd związku komunalnego winien ponieść koszt podatków do wiadomości publicznej przez ogłoszenie w sposób, w jakim ni jest to przyjęte. Tak samo winno być ogłoszone uchwały w przedmiocie pobierania samostanowionych podatków i opłat.

Art. 42.

1. Przeciwnie wyznaczeni samostanowionych danin komunalnych służy państwu - nikowi prawo wniesienia odwołania w ciągu czterdziestu dni do władz nadzorczych za pośrednictwem władzy, która dokonała wyznaczenia.
2. Termin czterdziestodniowy biegnie od dnia następnego po zawiadomieniu płatnika o wyznaczeniu podatku, uwzględniając po wzroście go do uiszczenia danin innego rodzaju, o ile ustawy lub uchwały o poborze danin nie zawierają odmiennych postanowień.
3. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku terminowego uiszczenia daniny.
4. Władzami, powołanymi do rozstrzygnięcia i decydowania ostatecznego są w górnolęśkiej części Województwa w części powołane w art. 31.
5. Zarząd pisy o środkach pieniężnych, służących płatnikom górnolęśkiej części Województwa przeciwko pociąganiu ich do opłacenia danin komunalnych, pozostają bez zmiany.

Art. 43.

1. Odrębne odwołania przeciwko wyznaczeniu dodatków do podatków państwowych są dopuszczalne tylko w razie zaprzeczenia prawa związku komunalnego do pobierania dodatków wogóle lub według stopy, określonej w orzeczeniu wyznaczenia. Do takich odwołań stosują się odpowiednio postanowienia zawarte w art. 42.
2. Poza wypadkiem, wspomnianym w ustępie 1 odwołania przeciwko wyznaczeniu dodatków do podatków winny być unieszone łącznie z reklamacjami skargami lub odwołaniami przeciwko wyznaczeniu podatków państwowych.

Art. 44.

Podwyższenie, snízenie, uchylenie, odpisanie, odroczenie zapłaty, lub zwrot podatku państwowego pociągają za sobą, z mocy samego prawa odpowiednie podwyższenie, snízenie, uchylenie, odpisanie, odroczenie, zapłatę lub zwrot dodatku komunalnego.

Art. 45.

1. Zwrot dodatków zarządca władze, które pobrały podatki - opłaty państwowe.
2. O ile kwota dodatku komunalnego, ulgająca zwrotowi, nie będzie mogła być pokryta drogą potrącenia z wpływów, należnych związkowi komunalnemu, przy następnej wypłacie - art. 51 - winien związek komunalny dokonać zwrotu w terminie w ciągu dni czterdziestu.

Art. 46.

Art. 44 i 45 nie mają zastosowania w górnolęśkiej części Województwa, gdy dodatki komunalne do podatków państwowych pobierane

nie są samodzielnie przez związki komunalne. W tych wypadkach obowiązują dotychczasowe przepisy.

Art. 47.

1. Statuty samostrojnych dani komunalnych winny ściśle oznaczyć terminy płatności tych dani. W braku takiego oznaczenia za - płat. winna nastąpić w terminie, ustalonym w orzeczeniu wy - zowem.
2. Dodatki komunalne do podatków państwowych winny być uiszczane równocześnie z podatkami - opłatami - państwowymi.

Art. 48.

1. Nie uiszczono do właściwego terminu samostroje dani komunalne, ściśle zarząd związku komunalnego - drodze egzekucji, do której stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji podatków i opłat państwowych.
2. Powiatowe związki komunalne mogą ściśle podatki albo samo - dzielnie, albo przy pomocy zarządów gmin miejskich i wiejskich.
3. W ciężyńskiej części Województwa nie uiszczono do właściwego terminu samostroje dani komunalne mogą być ściągane w drodze egzekucji sądowej na podstawie ustawy z 27 maja 1896 r. /austr. Dz.U.P.R. 79/.
4. Przepisy o ściąganiu dani w drodze egzekucji sądowej w górnoszląskiej części Województwa nie ulegają zmianie.

Art. 49.

W razie nie uiszczono do właściwego terminu dani komunalnych związki komunalne mogą pobierać odsetki i karę za zwłokę oraz koszty egzekucyjne, według norm obowiązujących przy podatkach - opłatach - państwowych.

Art. 50.

Opłaty na podatki - opłaty - państwowe, do których przypisano są dodatki komunalne, rozkładają się proporcjonalnie na podatki państwowe i dodatki wszystkich związków komunalnych z przynależno - mi odsetkami i karą za zwłokę.

Art. 51.

1. Sumy wpływów z dodatków komunalnych do podatków - opłat - państwowych oraz z odsetek i kar za zwłokę z każdego miesiąca będą wpłacone związkom komunalnym, uprawnionym do ich poboru, w najkrótszym czasie, najpóźniej do dnia czterdziastego po upływie miesiąca.
2. Postanowienie, zawarte w ustępie 1 stosuje się odpowiednio do komunalnego udziału w państwowym podatku dochodowym.
3. Dodatki do podatków od spożycia, zużycia, względnie produkcji - art. 10 - będą przekazywane do dnia 15 na rzecz związków ko - munalnych.

Art. 52.

Przepisy o poborze podatków - opłat - państwowych, w szczególności o obowiązku zapłaty, terminie płatności, sposobie przymusowego ściągania z majątku ruchomego i nieruchomego, prawie zastawu na nieruchomości, odpisaniu z powodu niemożności ściągania, prze - dmienniu wynagrodzenia i prawie ściągania oraz o prawie pierwszeństwa zastawnego na nieruchomościach - stosuje się odpowiednio do poboru dodatków do tych podatków - opłat - na rzecz związków komunalnych.

Art. 53.

1. Powiatowe związki komunalne w górnośląskiej części Województwa pobierają podatki bezpośrednio od indywidualnych płatników.
2. Postanowienie ustawy o domach komunalnych z dnia 14 lipca 1893 r. /Zb.Ust.pruskich str. 152/, dotyczące komunalnych podatków bezpośrednich, z wyjątkiem przepisów o śródkach prawnych, stosuje się odpowiednio do bezpośrednich podatków powiatowych, ze zmianami, wprowadzonymi późniejszymi ustawami, jak również ustawą niniejszą.
3. Płatnikom przysługują środki prawne w myśl § 14 ust. 2 i § 11 ust. 4 i 5 ustawy o domach powiatowych i prowincjonalnych z dnia 24 kwietnia 1906 r. /Zb.ust.oruskich str. 159/.

C z o ł ó s z ó s t a .

K a r y .

Art. 54.

1. Kto w zamiarze uchylenia się do obowiązku płacenia danin komunalnych składa wobec właściwej władzy komunalnej nieprawdziwe lub niezupełne zeznanie, albo też w tym celu zamiarze odmówić odpowiedzi na określone pytania, albo usunąć przedmioty, podlegające daninom komunalnym, albo przedmiotów takich nie zgłasza do opodatkowania, podlega karze na utratę narażonej.
2. Karę ni. uwalnia płatnika od obowiązku zapłacenia daniny.
3. Współwinny podlega karze zaróżn. ze sprawcą.

Art. 55.

Kto razowy w charakterze świadka albo słuchacza, w zamiarze uwolnienia innej osoby od obowiązku płacenia danin komunalnych, wobec właściwej władzy komunalnej odmówić złożenia zeznania, lub składa fałszywe zeznanie, podlega karze pieniężnej do wysokości 30.000.000 mk.

Art. 56.

Kto, jako członek zarządu komunalnego, urzędnik lub funkcjonariusz komunalny, bez upoważnienia właściwej władzy ujawnia osobom niepowołanym okoliczności i dane, które dostały do jego wiadomości przy wykonywaniu czynności, wymienionych w art. 38 podlega karze zesłania, w górnośląskiej części Województwa karze zesłania lub więzienia, w ośrodkach do trzech miesięcy i karze pieniężnej do wysokości do 30.000.000 mk. lub jednej z tych kar.

Art. 57.

1. Karę pieniężną za czyny, wymienione w art. 54 i 55 wymierza zarząd związku komunalnego.
2. Jeżeli strona nie zgłosi w ciągu dni czterdziestu po doręczeniu zawiadomienia o karze ustnie lub pisemnie żądanie rozpoczęcia sprawy w drodze sądowej - kara ulga wykonaniu. W razie pisemnego żądania zarząd związku komunalnego winien sprawę skierować do właściwego sądu powiatowego - pokoju - który adroży postępowanie karne w myśl ogólnych przepisów.
3. Karę pieniężną, nałożoną na mocy art. 54 i 55 podlegają ogrożeńi na-równi z daninami komunalnymi i wpłynęją do kasy związku komunalnego, uprawnionego do poboru daniny.

4. Do oznaczania w sprawach o czynny, wymienione w art. 56 są wyłączenie właściwe sądy powiatowe - pokoju -.

Art. 58.

56

Karę pieniężną, na mocy art. 54 i 55 lub w razie niemożności ściągnięcia zaliczenia są-a pokoju - powiatowy - na karę pozbawienia wolności na czas do 3 miesięcy.

Art. 59.

1. W uchwałach związków komunalnych mogą być przewidziane kary porządkowe do wysokości 10.000.000 mk. za tych ocenian przez cięko przepisami o wymiarze i poborze danin komunalnych oraz statutami i uchwałami podatkowymi, opartymi na tych przepisach.
2. Uchwały takie - ustęp 1 - podlegają zatwierdzeniu władz nadzorczych.
3. Kary wymierza zarząd związku komunalnego.
4. Do kar, nałożonych na podstawie niniejszego artykułu, mają zastosowanie przepisy, zawarte w ust., 2 i 3 art. 57. W górnośląskiej części Województwa stosuje się - wypadkach, objętych niniejszym artykułem, przepisy §§ 459,-469 ustawy postępowania karnego.

C z e ś c i ĩ d n e.

Przepisy ogólne.

Art. 60.

Do dodatków komunalnych do poszczególnych podatków - opłat państwowych, jak również do komunalnych podatków, samostanowionych opłat, dopłat i kar pieniężnych mają odpowiednio zastosowanie postanowienia ustawy z 6 grudnia 1923 r. /Dz.U.Rz.P.Nr. 127, poz. 10-7/.

Art. 61.

O ile ustawy nałożą na związki komunalne nowe zadania, winny one zapewnić dostateczne źródła dochodów na pokrycie wydatków, połączonych ze spełnieniem tych zadań.

Art. 62.

1. Budżet związków komunalnych winien być zarówno pod względem okresu budżetowego, jak i pod względem jednostki obliczeniowej dostosowany do budżetu Państwa.
2. Rozporządzenie wykonawcze określi termin zarówno wyłożenia budżetu związków komunalnych do publicznej wiadomości, jak i uchwalenia budżetu.

Art. 63.

Wyrazy "związki komunalne", użyte w niniejszej ustawie bez bliższego określenia, oznaczają powiatowe związki komunalne, jak też gminy wiejskie i miejskie.

Art. 64.

Przepisy niniejszej ustawy, dotyczące gmin wiejskich, mają zastosowanie także do gmin wiejskich o charakterze miejskim, a przepisy niniejszej ustawy, dotyczące gmin miejskich, mają zastosowanie także do gmin wiejskich, o charakterze miejskim. Gminy wiejskie o charakterze miejskim, jakoteż gminy miejskie o charakterze wiejskim oznaczane Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu na wniosek Rady Wojewódzkiej.

Art. 65.

Aż do wprowadzenia samorządu powiatowego w cieszyńskiej części Województwa uprawnienie służące powiatowym związkom komunalnym z mocy niniejszej ustawy służyć wydziałom dróg powiatowych, z drugiej strony wydziały te spełniają obowiązki ciążące z mocy niniejszej ustawy na powiatowych związkach komunalnych.

Art. 66.

Aż do zlikwidowania obszarów dworskich w górnośląskiej części Województwa na podstawie ustawy z dnia 10 lipca 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 29, poz. 161/ uprawnienia służące gminom z mocy niniejszej ustawy służyć na obszarach dworskich powiatowym związkom komunalnym.

C z e ść c z e s n a.

Przepisy końcowe.

Art. 67.

1. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1923 r.
2. Przepisy dotyczące poboru podatków komunalnych, wymienionych w art. 2 i 3 obowiązują od 1 stycznia 1923 r.
3. Przepisy art. 7 ust. 1, 2 i 3 obowiązują w cieszyńskiej części Województwa od 1 stycznia 1923 r. a w górnośląskiej części Województwa z chwilą zarządzenia ustawy z 1 maja 1920 r. /Dz. Ust.Rz.P.Nr. 58, poz. 412/.
4. Przepis art. 9 obowiązuje w cieszyńskiej części Województwa od dnia 1 stycznia 1924 r. a w górnośląskiej części Województwa od 1 stycznia 1923 r.
5. Artykuł 10 wchodzi w życie jednocześnie z art. 10 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. /Dz.U.Rz.P.Nr. 94, poz. 747/.
6. Komunalne podatki samoistne i dodatki do podatków, pobrane na rok podatkowy 1923 na zasadzie przepisów, obowiązujących do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają zaliczeniu na poczet właściwych domów, należnych z łącznym związkiem komunalnym na podstawie tej ustawy.
7. Związki komunalne są obowiązane usgodzić swe uchwały - statuty, regulaminy itp. - dotyczące domów komunalnych, z przepisami niniejszej ustawy najpóźniej do końca czerwca 1924 r. Uchwały te tracą moc obowiązującą z dniem 30 czerwca 1924 r.

Art. 68.

Przepisy ustawy, sprzeczne z niniejszą ustawą, tracą moc obowiązującą, o ile inne ustawy porokują się w takie przepisy, na - leży zamiast nich odpowiednio stosować przepisy niniejszej ustawy.

Art. 69.

Wykonanie niniejszej ustawy powołuje się na jej art. 1.

U z e s a d n i e n i e.

Ustawę z 11 sierpnia 1923r. /Dz.U.Rz.P.Nr. 94, poz. 747/ o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych nie objęto Województwa Śląskiego, wobec czego jeszcze pilnie potrzeba uregulowania tej sprawy odrębnie dla Województwa Śląskiego.

Ponieważ na szereg przepisów, wspomnianej ustawy tyczy się - należy decydujące ustawy państwowe o podatku gruntowym, budowlanym i innych, które obowiązują w Województwie Śląskim, przeto projekt niniejszy musi być oparty na tych zasadach, co ustawa obowiązująca na reszcie obszaru Państwa. Z tego powodu, jakoteż z względu na wnioski nagłe, ktorými na posiedzeniu w dniu 3 października 1923 r. zajął się Sejm Śląski, - projekt niniejszy jest parafrazą państwowej ustawy, parafrazą, uwzględniającą odrębne stanowisko prawne, finansowe i organizacyjne Województwa Śląskiego.

Najważniejszą zmianą zawartą jest w artykule 7 ustęp 4, względnie 8, która zmian komunalnym pozostawiają samistny podatek przedorowy. Zmiana ta była konieczną, gdyż odebranie tego podatku, jako źródła dochodowego, mogło uniemożliwićby Związkom Komunalnym gospodarkę.

Zo względu na to, że w cięszynickiej części Województwa nie ma samorządowych związków powiatowych, przez tych związków względnie obowiązki wynikłe z ustawy przelano na istniejące tam Wydziały dróg powiatowych, których reorganizacja przewidywana - projekcie ustawy, równocześnie przez Radę Wojewódzką uchwalonym.

S e j m Ś l ą s k i. -

Dołącznik 1. do druku nr. 524.

L. R. C. III. 193/I.

Katowice, dnia 12. stycznia 1924.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach.

L. R. T. 34/6.

Dotyczy: projektu ustawy
o tymczasowym uregulowaniu
finansów komunalnych
Województwa Śląskiego.

DL.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h.

W ślad za tutejszem pismem z 31. grudnia 1923.
L. R. T. 936/5 w sprawie powyższej donoszę, że w § 51. doty-
czącego projektu ustawy został ustęp 2 przez pomyłkę
umieszczony. Ustęp ten proszę skreślić i ustęp 3. jako
ustęp 2. oznaczyć.

Dalej zwracam uwagę, że w druku sejmowym wkr-
pił się błąd pisarski w art. 67 ust. 1., a mianowicie data mocy
obowiązującej ustawy powinna brzmieć 1924., a nie 1923.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący

// Ż u r a w s k i.

Sejm Śląski

SP.

Katowice, dnia 31 grudnia 1923 r

Druk nr. 395.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach

L. R. 788/3.

Dp

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Rada Wojewódzka przesyła w załączeniu ./ uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 28.XII.1923 r. na mocy art. 23 statutu autonomicznego projekt ustawy w przedmiocie pewnych zmian w organizacji Wydziałów dróg powiatowych na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu łącznie z projektem o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący/

/-/ Koncki.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie pewnych zmian w organizacji Wydziałów dróg powiatowych na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego tworzy się Wydział dróg powiatowych w Cieszynie na obszar całego powiatu politycznego Cieszyn, oraz Wydział dróg powiatowych w Bielsku na obszar całego powiatu politycznego Bielsko oraz miasta Bielska.

Art. 2.

Aż do czasu zaprowadzenia na cieszyńskiej części Województwa samorządu powiatowego ustanawia się komisaryczne Wydziały dróg powiatowych pod przewodnictwem starosty powiatu.

Liczba członków komisarycznego Wydziału dróg powiatowych nie licząc przewodniczącego wynosi sześć.

Członków komisarycznego Wydziału dróg powiatowych mianuje Wojewoda po wysłuchaniu Starosty i czynników na których ciąży obowiązek budowy i utrzymania dróg powiatowych.

Art. 3.

Zakres działania Wydziału dróg powiatowych określony dotychczasowymi ustawami pozostaje bez zmiany z zastrzeżeniem nowego uregulowania ustawowego.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1924 r.

Art. 5.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

Uzasadnienie.

Projekt niniejszy stanowi pierwszy etat w organizacji samorządu powiatowego na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego zgodnie z zasadami przyjętymi w Konstytucji Rzeczypospolitej. Dotychczasowe Wydziały dróg powiatowych obejmowały tylko zakres działania obszary, pokrywające się z obszarami powiatów sądowych, a dla braku wystarczających środków finansowych nie mogły niejednokrotnie podołać swoim zadaniom.

Ustawa o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, który projekt wniesiony został równocześnie do Sejmu Śląskiego nakłada na Wydziały dróg powiatowych w braku innych samorządowych organizacji powiatowych pewne obowiązki także i względem niższych jednostek samorządowych, którym Wydziały dróg powiatowych w obecnym ich składzie podołać nie będą w stanie. Zechodzi więc potrzeba utworzenia nowych Wydziałów dróg powiatowych, obejmujących cały powiat polityczny a mających stanowić podstawy do wprowadzenia późniejszych powiatowych ogólnych organizacji samorządowych. Ponieważ przeprowadzenie wyborów do Wydziałów dróg powiatowych na podstawie danej niezgodnej z duchem sporu ordynacji wyborczej jest już niemożliwe, a nowej ordynacji wyborczej jeszcze nie ma, koniecznym jest utworzenie narazie komisarycznych Wydziałów dróg powiatowych, podobnie jak to się stało na górnosląskiej części Województwa.

Zgodnie z zasadą wypowiedzianą w art. 67 Konstytucji Rzeczypospolitej, przewodnictwo Wydziału dróg powiatowych obejmuje każdorazowy Starosta powiatu, jako przedstawiciel państwowej władzy administracyjnej.

Śląska Rada Wojewódzka
L: P. 7. 6.

Katowice, dnia 6 stycznia 1924 r.

Dot: Projektu ustawy w przed-
miocie zniesienia powiatu
Rużnickiego.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

W/ n i e s e n i e.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zniesienia powiatu rużnickiego uchwalony przez siebie na posiedzeniu w dniu 6 stycznia 1924 r. w wykonaniu praw inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu województwa z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

/-/ Danek.

U s t a w a

z dnia 1924 r.
w przedmiocie zniesienia powiatu rużnickiego.

Na podstawie art. 4 punkt 2 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 stenowi się, co następuje:

Art. 1.

Znosi się powiat w Rużnicę.

Art. 2.

Z obszaru należącego dotychczas do powiatu rużnickiego przyłącza się:

1. gminę Rużę do powiatu Świętochłowickiego,
2. gminy Bieleńskie, Kłodzkie, Łukoszowy i Pawłów do powiatu Katowickiego,
3. gminy Dąbów, Chwałów, Poniórki i Przysławice do powiatu Żytnickiego, w szczególności
4. gminę Poniory do powiatu Rzeszowskiego.

Art. 3.

Wyznacza się granicę powiatu rużnickiego pomiędzy powiaty wymienione w art. 2 ustali Rada Wojewódzka.

Art. 4.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewódzie.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Uzasadnienie: Powiat Rużę jest najmniejszy z powiatów województwa Śląskiego i liczy załudnio 10 gmin z tych 9 nijszych. Zezwaga tego zgodnie z uchwałą Wydziału Powiatowego - Rużę - dzie załuda się powiat ten jako jednostkę administracyjną ze względu na oświeceniowych zniósć, zwłaszcza, że ze dalszym pozostawieniem powiatu rużnickiego nie przemawiają ani względy polityczne ani ekonomiczne.

Przy projektowaniu przyłączeniu gmin wymienionego powiatu do sąsiednich powiatów kierowano się życzeniem poszczególnych gmin oraz wnioskami Wydziału Powiatowego w Rużnie.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach.
L. R. 809.

Katowice, dnia 7 stycznia 1924 r.

Do
Dot: Projekt ustawy w przed-
miocie częściowej zmiany
pruskiej ustawy wodnej.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

PO.

w/ Katowicach.

W załączeniu ./ przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy
w przedmiocie częściowej zmiany pruskiej ustawy wodnej uchwa-
lony przez siebie na posiedzeniu dnia 4. I 1924 r. w wykonaniu
prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu
organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

/-/ K o n e k i
Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie częściowej zmiany pruskiej ustawy wodnej z dnia
7 kwietnia 1913 r. /Zb.U.53/.

Na zasadzie art. 4, p. 11 ustawy konstytucyjnej z dnia 15
lipca 1920 r. stanowi się, co następuje:

Art. 1.

Przewidziany w ustępie pierwszym § 380 pruskiej ustawy wod-
nej z dnia 7 kwietnia 1913 r. /Zb.U-str. 53/ dziesięcioltni cza-
sokres do zgłoszenia uprawnień wodnych przedłuża się do końca
roku 1925, przewidziany zaś w ustępie drugim wspomnianego § 380
czasokres do wydania urzędowego przypomnienia przesunął się na
rok 1924.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

Marszałek.

Uzasadnienie:

W myśl postanowień § 380 pruskiej ustawy wodnej z roku 1913
posiadacze zakładów wodnych oraz wszelkich uprawnień wodnych in-
ni takowe zgłosić w terminie dziesięcioletnim po wejściu w życie
powołanej ustawy do Wydziału Obradowego tj. obecnie do Rady Wo-
jewódzkiej celem uskutoczenia wpisu tychże do ksiąg wodnych,
a to pod rygorem utraty niezgłoszonych uprawnień. Datumist w edze
wodna winna być w ciągu dziesięcioletniego roku po wejściu w życie um-
wionej ustawy za pomocą publicznego obwieszczenia przypomnienie za-
int resorowanym obowiązkiem zgłoszenia swych uprawnień wodnych.

Ponieważ wyżej wymieniony czasokres dziesięcioletni upływał
z dniem 1 kwietnia 1924, a do tego czasu posiadacze zakładów wod-
nych z powodu niemożności ukończenia potrzebnych robót technicz-
nych nie będą w stanie zgłosić swych uprawnień, z drugiej zaś
strony władza wodna, tj. Rada Wojewódzka dotychczas nie zgłosiła
przebiegu przypomnienia, należałoby omyliwie czasokresy odpo-
wiednio przedłużyć zwłaszcza, że obecnie nie można przewidzieć,
kiedy polska ustawa wodna z r. 1922 zostanie w drodze ustano-
dawstwa śląskiego rozciągnięta na obszar tut. Województwa.

L. 25. C.III.210.

Katowice, dnia 11 stycznia 1924 r.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach.L. 25. 32-4.Dotyczy: projektu ustawy śląskiej
o ogłaszaniu ustaw śląskich.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

miejscu.

W wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej przewidzianego w art. 23 ust. 1-szy statutu organicznego mam zaszczyt z upoważnienia Rządu Rzeczypospolitej przesłać w załączeniu rządowy projekt ustawy śląskiej o ogłaszaniu ustaw śląskich z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

p.o. Wojewody :

// Koncki.

U s t a w a

z dnia
o ogłaszaniu ustaw śląskich.Art. 1.

- Dzienniku Ustaw Śląskich będą ogłaszane:

- 1/ ustawy Sejmu Śląskiego /art. 5/
- 2/ rozporządzenia Wojewody i Rady Wojewódzkiej, z których wynikają prawa i obowiązki obywateli, wydane z upoważnienia ustawy oraz z powołaniem się na nią,
- 3/ oświadczenia Wojewody i Rady Wojewódzkiej, które w myśl obowiązujących przepisów w Dzienniku Ustaw Śląskich ogłaszane być winny,
- 4/ inne akty, których ogłoszenie w Dzienniku Ustaw Śląskich ma nastąpić w mocy szczególnego przepisu Ustawy śląskiej.

W razie wątpliwości, czy dane rozporządzenie podpada pod postanowienie pkt. 2 i czy jako takie winno być ogłoszone w Dzienniku Ustaw Śląskich, rozstrzyga Rada Wojewódzka.

Art. 2.

Ustawy, rozporządzenia i inne akty w art. 1. wymienione uważa się, jako prawnie ogłoszone w Dzienniku Ustaw Śląskich z dniem wyjścia tego numeru Dziennika Ustaw Śląskich, w którym są umieszczone. Ten dzień ma być wyraźnie w Dzienniku wymieniony.

Art. 3.

Ustawy i rozporządzenia ogłoszone w Dzienniku Ustaw Śląskich zyskują moc obowiązującą w czasie przez nie same oznaczonym, inne zaś - z dniem ogłoszenia, o ile same nie stanowią inaczej.

Art. 4.

Dziennik Ustaw Śląskich wydaje Wojewoda Śląski.

Art. 5.

Ustawy śląskie podpisuje Marszałek Sejmu Śląskiego i Wojewoda. Wojewoda zarządza ogłoszenie ich w Dzienniku Ustaw Śląskich.

Ustawy o wewnętrznym ustroju, uchwalone na zasadzie art. 14 i 15 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.Ust. Rz.P. nr. 73.poz. 497/ podpisuje Prezydent Rzeczypospolitej wraz z Prezesem Rady Ministrów i zarządza ich ogłoszenie w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i w Dzienniku Ustaw Śląskich.

Art. 6.

Kiedy numer Dziennika Ustaw Śląskich wysyłany będzie bezpłatnie po jednym egzemplarzu władzom centralnym, Sądowi Najwyższemu, Najwyższemu Trybunałowi Administracyjnemu, wszystkiemu sądom i urządowi administracyjnemu na obszarze Województwa Śląskiego, biuram Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej, Biuru Sejmu Śląskiego, posłom na Sejm Śląski i członkom Rady Wojewódzkiej, nadto bibliotekom uniwersyteckim; Wojewoda władany jest zarządzać bezpłatną wysyłką Dziennika także innym urządowi państwowym.

Art. 7.

Wysyłka urzędowych egzemplarzy Dziennika Ustaw winna nastąpić nie później niż w ciągu 24 godzin po jego wyjściu.

Art. 8.

Warunki prenumeraty Dziennika Ustaw Śląskich ustala Wojewoda.

Art. 9.

Ustawy, rozporządzenia i oświadczenia, ogłoszone w Dzienniku Ustaw Śląskich, wydawanym do chwili wejścia w życie niniejszej ustawy na zasadzie rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 17 czerwca 1922 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Ustaw Śląskich /Dz.Ust. Śl. Nr.1.poz 1/, oraz na zasadzie ustawy z dnia 20 października 1922 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Śląskich /Dz.Ust. Śl.nr. 29.poz. 109/, pozostają nadal w mocy obowiązującej.

Art. 10.

Ustawa niniejsza będzie ogłoszona w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i w Dzienniku Ustaw Śląskich zgodnie z wymogami art.15 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.Ust.Rz.P. nr.73.poz. 497/, wchodzi ona w życie z dniem pierwszym miesiąca następującego po ogłoszeniu w obu tych dziennikach. Prezes Rady Ministrów zamieszcza w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej oświadczenie, kiedy niniejszą ustawę ogłoszono w Dzienniku Ustaw Śląskich oświadczenie, kiedy ją ogłoszono w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Wojewoda zamieszcza w Dzienniku Ustaw Śląskich oświadczenie, kiedy ją ogłoszono w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 11.

Błędy powstałe przy ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Śląskich aktów wymienionych w art. 1. prostowane będą za pomocą obwieszczeń ogłoszonych w Dzienniku Ustaw Śląskich z zachowaniem następujących przepisów:

- 1/ jeżeli błąd zdarzył się w oryginale ustawy i polega na sporządzeniu tekstu niezgodnego z brzmieniem uchwalenem, prostuje go:
 - a/ w ustawach uchwalonych na zasadzie art.14 i 15 statutu organicznego Województwa Śląskiego obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej, kontrasygnowane przez Prezesa Rady Ministrów,
 - b/ w ustawach innych obwieszczenie podpisane przez Marszałka Sejmu Śląskiego i Wojewodę,
- 2/ Jeżeli błąd zdarzył się w oryginale innego aktu prostuje błąd ~~przy~~ obwieszczenie tej władzy, która dany akt wydała lub podała do wiadomości.
- 3/ jeżeli błąd polega na niezgodnem z oryginałem ogłoszeniu danego aktu prostuje błąd Wojewoda.

Art. 12.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewódzie Śląskiemu.

U z a s a d n i e n i e.

projektu ustawy o ogłaszaniu ustaw śląskich.

W związku z postanowieniami art.14 i 15 ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P. nr.73 poz.497/, w szczególności postanowieniem, że ustawa o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego, która według zasad art.14 ma określić także sposób uchwalania i ogłaszania ustaw śląskich będzie opublikowana w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej i w Dzienniku Ustaw Śląskich po podpisaniu jej przez Naczelnika Państwa /Prezydenta Rzeczypospolitej/ powstała wątpliwość, czy ustawa w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Śląskich /Dz.Ust.Śl.nr.29,poz.103 z r.1922./ wobec nieprzedłożenia jej do podpisu Naczelnikowi Państwa i nieopublikowania w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej, została w należyty sposób opublikowaną, a w konsekwencji, czy posiada moc obowiązującą.

W myśl wyniku narad, odbytych w tej sprawie przez czynniki Rządu Centralnego z przedstawicielami Sejmu Śląskiego postanowiono w celu zapobieżenia wszelkim wątpliwościom prawnym przedstawić Sejmowi Śląskiemu projekt ustawy o ogłaszaniu ustaw śląskich, który winien być zgodnie z postanowieniami art.14 i 15 powołanej ustawy konstytucyjnej po uchwaleniu przez Sejm Śląski przedstawiony do podpisania Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej i opublikowany następnie w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, jak i w Dzienniku Ustaw Śląskich.

Projekt opiera się na wyraźnych postanowieniach ustawy konstytucyjnej i wyczerpująco reguluje wszelkie kwestje, związane z ogłaszaniem ustaw śląskich.

ZL.

Sprawozdanie

z dyskusji Komisji Prawniczej nad projektem ustawy w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów państwowych, odbytej na posiedzeniach w dniach 14. 19 grudnia 1923 r. i 16 stycznia 1924 r.

Komisja Prawnicza, omawiając ustawę uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, ogłoszoną w Dz. U. Rz. P. nr. 116, zauważyła, że ustawa ta ma pewne braki. Niema w tej ustawie artykułu o 40% dodatku i wielu innych, które dla dobra funkcjonariuszów wojewódzkich należałoby zdaniem niektórych posłów dodać. Ponieważ ustawa ta ma obowiązywać niedługo, bo wnet zostanie uchwalona ustawa o ustroju wewnętrznym władz wojewódzkich, gdzie zdecydować się, którzy urzędnicy są wojewódzkimi, a którzy państwowymi. Następnie uchwalili się nową ustawą uposażeniową. Członkowie komisji Klubu C.Z.L. byli za tem, by ustawę państwową, jako Śląską przyjąć bez zmian. Zatem przemawiał również przedstawiciel Rządu p. dr. Bielak. Następnie odbyta dyskusję nad poprawkami Rządu w tej sprawie. Poprawki te sformułowano w ten sposób, że art.1. ma brzmieć:

"Aż do nowego uregulowania uposażenia funkcjonariuszów i nauczycieli Województwa Śląskiego przez Sejm Śląski stosuje się ustawę z 9 października 1923 r. /Dz.U.R.P. nr.116, poz.924/ zw. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska do funkcjonariuszów i nauczycieli Województwa Śląskiego opłacanych ze Skarbu Śląskiego". Tę poprawkę uchwalono.

Art. 2 przyjęto bez zmian.

Art. 3. skróciła się słowa: "Uchwał i rozporządzeń Rady Ministrów", a w miejsce tych słów ustawia się: "Rozporządzeń i zarządzeń Rzeczypospolitej Polskiej".

Wniosek p. Machaja, by art. 4 brzmiał: "W razie, gdyby dodatek do uposażenia wymieniony w ostatnim ustępie art.4. ustawy z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.N. l. i 6./ nie wynosił 40%, wtedy różnice tego dodatku wypłaca się urzędnikom państwowym i wojewódzkim, zatrudnionym na terytorjum Województwa Śląskiego ze Skarbu Śląskiego. Poprawka ta została nieuchwaloną, a p. Machaj uniósł votum seperatum.

Art. 4. w brzmieniu Rządu został zmieniony w następujący sposób: "Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1. października 1923 r."

Art. 5. zostawiono bez zmiany.

Katowice, dnia 16 stycznia 1924 r.

// Kędzior, prezes.

// Obrzut, referent.

Katowice dnia 12 stycznia 1924 r.

L.dz. 9.III.213.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach.

L.R. 9/3.

Dotyczy: projekt ustawy
w przedmiocie utworzenia
Śląskiego ubezpieczenia
od ognia.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w miejscu.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie utworzenia Śląskiego Ubezpieczenia od ognia uchwalony przez Siebie na posiedzeniu dnia 11 stycznia 1924 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu, jako wniosku nagłego.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

/-/ Z u r a w s k i .

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie utworzenia Śląskiego Ubezpieczenia od ognia.
Na mocy art. 4.pkt. 15 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. Dz.U.Rz.P.nr. 73.poz. 497 zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego stanowi się, co następuje:

Art. 1.

Tworzy się zakład pod nazwą: Śląskie Ubezpieczenie od ognia, który jest polegającym na wzajemności, nie obliczanym na zysk, publicznym Zakładem Ubezpieczenia od ognia.
Siedzibą zakładu są Katowice.

Art. 2.

Śląskie Ubezpieczenie od ognia jest osobą prawną, która odpowiada całym majątkiem za swoje zobowiązanie.

Art. 3.

Zakres działalności zakładu zarówno terytorjalny jak i rzeczony /poszczególne gałęzie ubezpieczeń/ i sposób zarządu określi statut, który z zastrzeżeniem wymaganego ustawami zatwierdzenia przez władze państwowe uchwali Rada Wojewódzka.

Statut wzięty z uwagi na swoją treść tak unormować działalność zakładu, ażeby ubezpieczeni w "Schlossische Provinzial feuerschutzetät" wskutek zaprzestania prowadzenia agend tego Towarzystwa nie ponieśli szkody.

Art. 4.

Dla uruchomienia zakładu przyznaje się władzom wojewódzkim kredyt zwrotny, do wysokości 40.000 franków złotych.

Kredyt ten zwrotny jest z funduszków uzyskaną się mających na skutek wkładów przewidzianych w pktcie VIII. Protokołu końcowego Polsko-Niemieckiej Konwencji z dnia 15 maja 1922, o ile one zostaną przekazane Skarbowi Śląskiemu, w takiej części jaka przypadnie z podziału Schlesische Provinzial-Feuersozietät, a które to fundusze stają się własnością Śląskiego Ubezpieczenia od ognia.

Na wypadek, gdyby z tego powodu nie uzyskano albo żądanych funduszków, albo mniejsze niż kwota pobrana przez Śląskie Ubezpieczenie od ognia tytułem pożyczki z powyższego kredytu Śląskie Ubezpieczenie od ognia będzie obowiązane część pobraną pożyczkę zwrócić Skarbowi Śląskiemu najpóźniej do końca roku 1928.

Art. 5.

Na wypadek, jeśli by inne stowarzyszenia ubezpieczeniowe wspomniane w art. VIII. protokołu końcowego Polsko-Niemieckiej konwencji zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 z jakiegokolwiek powodów zaprzestały działalności w Województwie Śląskiem, upoważnia się Radę Wojewódzką do przekazania im ich działalności Śląskiemu Ubezpieczeniu od ognia albo do utworzenia odrębnych zakładów i uchwalenia dla nich statutów z zastrzeżeniem wymaganego ustawami z twierdzenia tychże przez władze państwowe.

W tym wypadku należy korzystać z kredytu przewidzianego w art. 4.

Inne postanowienia tego artykułu stosuje się analogicznie.

Art. 6.

Tykon niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 7.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1924 r.-

U z s d n i e .

Pismem okólnym z 22.9.1923 r. 5378 wystosowanym do roni towych komisarzy ubezpieczeniowych z wiadomością Z rząd Schlesi-sche Provinzial-Feuersozietät, że z dniem 1 stycznia 1924 r. zaprzestaje działalności w górnośląskiej części Województwa, że Tow. "SILESIA" okazało gotowość objęcia portfela ubezpieczeniowego i prosi, żeby komisarze wydali agentom Silesii potrzebne książki.

Ponieważ postępowanie to uważa Urząd Wojewódzki za sprzeczne z Konwencją Genewską, okólnikiem z 9.11.23 r. L.I. 715) wystosowanym do władz I. instancji zakazał wydawanie jakichkolwiek aktów agentom Silesii, - pismem zaś z 28.11.23 r. L. 1420 wystosowanym przez Komisarzy do wczego dla Urzędu Provincojalnego

1940. gada 1. oktobra

Takut k t go z szk konieczność dalszego prowadzenia
agend. R d. Wojewódzk. zajmował się tą sprawą na kilka posiedze-
ni ch. Początkowo szły jej ~~z/półtraktat/~~ usiłowania w tym kierunku
abyby dzielnice cz soso przek z ~~z~~ Kr. Jozemu Ubezpieczeniu Ognio-
wemu w Poznaniu, le gdy portraktacje odnośne nie doprowadziły
do celu - post nowi utworzyć własny zakł d i w tym celu wnosi ni-
niejszy projekt ustawy Projekt przewiduje utworzenie funduszu
pożyczkowego w kwocie 40.000 fr nków złotych. Po porozumieniu się
z f chonc. mi, uznano za dostateczny fundusz w kwocie około 35.000
fr. złotych, ze względu stoli n to, że przewidziane są przejęcie
agend i innych Tow rzystw Ubezpieczeniowych Prowincji, przewidzie-
no 40.000 fr. złotych.

PŁ.

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej w przedmiocie ustawy o tymczasowym
uposażeniu emerytalnych funkcjonariuszów wojewódzkich i
związków komunalnych.

Śląska Rada Wojewódzka pismem z dnia 13 grudnia 1923 przedłożyła Sejmowi Śląskiemu projekt ustawy w przedmiocie tymczasowego uposażenia emerytalnego funkcjonariuszów wojewódzkich i związków komunalnych. Projekt ustawy dotyczy wprowadzenia w Województwie Śląskiem ustawy emerytalnej dla funkcjonariuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r. /Dz.U.Rz.P.Kr. 93, poz. 686/, którą Województwo stosowało już od 1 stycznia 1923 r. do funkcjonariuszów wojewódzkich i związków komunalnych ze względu na niemożność stosowania ustawy pruskiej. Chodzi zatem o uleganie zmianie stanu obecnego.

Noboc tego komisja budżetowa proponuje przyjęcie projektu ustawy Śląskiej Rady Wojewódzkiej z poprawkami w tytule 1.

1. poprawka: Przed słowo początkowe ustawy należy umieścić słowo: "Aż do uchwalenia ustawy o wewnętrznej organizacji Województwa Śląskiego stosuje się".
2. poprawka: Po słowach: "poz. 686" skrócić słowa: "stosuje się".

Łódź, dnia 12 stycznia 1924 r.

Referent:

Komisja Aprobacyjna.

/dotyczy druku nr. 388/

20.

Sprawozdanie

komisji aprobacyjnej z posiedzenia, odbytego dnia 18 stycznia 1924 r.

Komisja aprobacyjna na posiedzeniu swem, w dniu 18 stycznia rb. obradowala nad wnioskiem Rady Wojewódzkiej, dotyczącym wprowadzenia ustawy w przedmiocie ustalenia cen maksymalnych w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego.

Komisja odrzuciła projekt Rady Wojewódzkiej głosami 4 - 2, motyrując stanowisko swe bezprzedmiotowem działaniem wszystkich dotychczasowych komisji, mających charakter "komisji do ustalenia cen". Komisja do ustalenia cen nie ma racji bytu, gdyż egodzi tylko w interes drobnych kupców i rzemieślników natomiast zostawia wolną rękę działaniom względnie ustalania cen fabrykantom i wielkim przemysłowcom, właśnie tym, od których zniżka lub zwyżka cen, a przedewszystkiem utrzymanie stałych cen jest zależne. Większość komisji aprobacyjnej stwierdziła, iż dotychczasowe komisje do ustalania cen maksymalnych krzywdziły tylko rzemieślników i drobnych kupców i dlatego też głosowała za odrzuceniem wniosku Rady Wojewódzkiej.

Katowice,,dnia 18 stycznia 1924 r.

Referent:

/-/ Fojkis.

T a n i o s e k

Komisei Socjalnej w sprawie nieuwiszczania przez Woje-
wództwo połowy świadczeń Kas Chorych poniesionych z ty-
tułu pomocy położowej.

Wedle § 205 d/ ordynacji ubezpieczeniowej w brzmieniu
art.1. rozp. z dnia 16 sierpnia 1922 Dz.Ust.Śl. Nr. 17, Poz. 56.
mają być świadczenia Kas chorych z tytułu pomocy położowej zwrócone
tyżże kasom w połowie przez Województwo.

Wydatki te za czas ubiegły w pewnych wypadkach Wojewódz-
two Kasom chorych zwróciło dość późno, gdyż wskutek rewaluacji
pieniądza wartość tego zwrotu nie odpowiada wartości wydatków, a w
pewnych wypadkach wydatków tych nie zwrócono, albo wcale, albo nie
w połowie.

W szczególności:

1/ Kasa chorych spółki brackiej w Tarnowskich Górach
wydała z powyższego tytułu w czasie od 26/7 do 15/11 1923 r.

Na to zwróciło jej Województwo 883, 13.627 mkp.
95, 688.483 "

to znaczy jedynie 10,8% czyli że Kasa chorych spółki brackiej
ma jedynie do żądania /nominalnie/ 354,724.139 mkp.

2/ Ogólny Związek Kas chorych Województwa Śląskiego
otrzymał w styczniu 1923 r. na poczet wydatków z powyższego tytu-
łu 7,000.000 mkn.

Mimo żądań ze strony Związku i przedłożenia odrębnych
rachunków w odpowiednim czasie w Zakładzie ubezpieczeń żadnych
dalszych sum Związkowi dotąd nie wypłacono.

3/ W tem samem położeniu znajdują się też załogowe Kasy
chorych /Betriebskrankenkassen/, które również wnoszą sumy wył. zyk
a których im mimo należącego wczasy przedłożenia rachunków
Zakład ubezpieczeń wcale nie zwrócił.

Jako przykład naprowadza się Kasę chorych spółki akcyj-
nej w Lipinach, która z tego tytułu wydała do czerwca 1923 r. kw-
tę około 65,000.000 marek polskich.

Wskutek rewaluacji pieniądza znajdują się Kasy chorych
w bardzo ciężkim położeniu gospodarczym.

Wydatki Kas chorych w stosunku do wysokości wkładów
wznoszą się stale,

Gdy się przeglądną, że obecnie pomoc położowa dla jednej
osoby wynosi 55,500.000 -- mkp. to nie dziwnego, że nie zwrócenie
im w czasie zwłok poniesionych na pomoc położową sprawia, iż Kasy
chorych są bliskie ruin.

Tobec tego upraszamy Wysoki Sejm raczy uchwalić
następującą:

r e z o l u c j ę

Żywa się Pana Wojewódę, by:

1/ wydał zarządzenie ażeby wszystkie wniesione
już w Zakładzie ubezpieczeń podania o zwrot wydatków z po-
wyższego tytułu natychmiast załatwiono, oraz by zwrócić się
mające kwoty zwaloryzowano.

2/ ażeby w przyszłości wniesione rachunki Urzędy
ubezpieczeń w poszczególnych powiatach załatwiały z jaknaj-
większą szybkością, a nie dalej, aniżeli w 14 dniach.

3/ by w przyszłości stosowano przepis ust. 3.
§ 205 d/ cyt. ust. i udzielano Kasom chorych co miesiąca zali-
czek w przepisanej tamże wysokości.

7-/- **P r o n o b i s , J a n k o w s k i ,**

P a u l a s , O m a Ń k o w s k a ,

S z y m k o w i a k ó w n a .

Komisja Budżetowa dnia 22. I. 1924 r. przyjęła projekt Rady wojewódzkiej /druk 389/ w przedmiocie zaprowadzenia myta drogowego z następującą zmianą w II. Artykule:

Artykuł II. otrzymuje następujące brzmienie:

Postanowienia ustawy z dnia 7. XI. 1923 r. /Dz.U.31.Nr.41 poz. 201/ w przedmiocie podatku od pojazdów mechanicznych ciężarowych, o ile dotyczą zwolnienia od opłat drogowych mechanicznych pojazdów ciężarowych znosi się. Nie znosi się natomiast postanowień tejże ustawy co do pojazdów osobowych.

U z a s a d n i e n i e :

Ponieważ opłaty myt drogowych są minimalne, zaś zatrzymywanie co chwila samochodów osobowych celem opłaty myt drogowych utrudnia bardzo pospishną jazdę, dalej że samochody osobowe drog wiele nie niszczą, przeto Komisja Budżetowa uznała za właściwe, samochody te zwolnić od opłat myt drogowych.

Referent:

/-/ J a n i c k i.

Komisja Budżetowa.

L.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej

w sprawie wniosku p. Szuścika i tow. o rozdziale podatków państwowych dla gmin /druk nr. 310/.

Komisja Budżetowa na swem posiedzeniu dnia 22 stycznia b.r. uznała wniosek nagły p. Szuścika /druk nr. 310/ w sprawie rozdziału podatków państwowych dla gmin za nieaktualny wobec tego, że nowy projekt ustawy o finansach gminnych jest przedmiotem obrad tejże komisji i będzie już w dniach najbliższych przedstawionym Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia.

Referent

// St. J a n i c k i.

Sprzewozdzenie Komisji Prawniczej

w sprawie projektu ustawy w przedmiocie zniesienia niektórych postanowień pruskiej ustawy wojennej o uproszczeniu administracji z dnia 13. 5. 1918

a przywrócenia mocy obowiązującej §§ 50 i 51 ordynacji miejskiej z 30. 5. 1853.

Rada Wojewódzka zwróciła się dnia 29. listopada 1923 r. z projektem ustawy w przedmiocie zniesienia punktu 4 i 5 art. 2 pruskiej ustawy wojennej o uproszczeniu administracji z dnia 13. 5. 1918. Punkt 4 art. 2 pomienionej ustawy zniosł postanowienia punktów 1 i 4 art. 50 ordynacji miejskiej z dnia 30. 5. 1853, który wymagał pozwolenia rejencji:

ad punkt 1... na sprzedaż gruntów i praw na równi z nimi istniejących, ad punkt 4 ... na zmiany w używaniu podatków gminnych /las, pastwiska, puszcza torfowiska itp./
Od czasu wejścia ustawy o uproszczeniu administracji mogły więc gminy sprzedawać grunty i prawa na równi z nimi będące bez pozwolenia rejencji, z wyjątkiem lasów, co punkt 4 art. 2 tej ustawy wyraźnie zaznaczył, że "odnośnie do sprzedaży lasów pozostaje przy dotychczasowym stanie prawnym."

Punkt 5 art. 2 ustawy o uproszczeniu administracji zniosł postanowienia art. 51 ordynacji miejskiej, który opiewał, że dobrowolna sprzedaż gruntów itd. może nastąpić tylko w drodze licytacji na podstawie taksej. "Ważność licytacji wymaga"

jednorazowego ogłoszenia w gazecie urzędowej rejencji i ogłoszenia magistratów pismach do celów publikacji przez siebie używanych,
terminu sześciotygodniowego od dnia ogłoszenia do terminu licytacji i
prowadzenia licytacji przez prawnika względnie członka magistratu.

Wynik licytacji należało przedłożyć Radzie Miejskiej i za jej pozwoleniem mogła licytacja być ubita. W wyjątkowych wypadkach mogła rejencja dać przyzwolenie na sprzedaż z wolnej ręki o ile się przekonano, że interes gminy tego wymaga."

"W miejsce tych postanowień punkt 5 art. 2 ustawy o uproszczeniu administracji określił, że "uzyskanych z sprzedaży gruntów itd. ka nie wolno zużyć było na pokrycie bieżących wydatków."

Wniosek Rady Wojewódzkiej zdąża do zniesienia postanowień wymienionych wyżej punktów w art. 2 pruskiej ustawy wojennej o uproszczeniu administracji a przywrócenia mocy obowiązującej art. 50 i 51 ordynacji miejskiej i motywuje to tem, że w kilku wypadkach doszło do sprzedaży gruntów, które nie dają się pogodzić z interesem publicznym. Komisja Prawnicza rozpatrując wniosek ten uznała, że należy prwrócić stan prawny istniejący przed dniem 13. 5. 1918 i godzi się z Radą Wojewódzką, że sprzedaż gruntów itd. powinna podlegać zatwierdzeniu władz nadzorczych.

Zwraca się przeto do Wysokiego Sejmu o przyjęciu projektu ustawy bez zmiany.

/-/ Jan K ę d z i e r.

Sprzewozdca Komisji Prawniczej.

Dotyczy: Projekt ustawy
w przedmiocie przywróce-
nia nocy obowiązującej §§
50 i 51 ordynacji miejskiej
z dnia 30.V.1853
/ G. S. str. 261/.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w miejscach

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie przywrócenia nocy obowiązującej §§ 50 i 51 ordynacji miejskiej z dnia 30. V. 1853 / G. S. str. 261/ uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 23. XI. 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący.

/-/ Zorawski.

U S T A W A

z dnia.....

w przedmiocie zniesienia niektórych postanowień pruskiej ustawy wojennej o uproszczeniu administracji z dnia 13. maja 1918 / G. S. str. 53/.

Art. 1.

Znosi się postanowienia punktu 4 i 5 art. 2 pruskiej ustawy wojennej w przedmiocie uproszczenia administracji z dnia 13. maja 1918 r. / G. S. str. 53/ a równocześnie wchodzi w życie postanowienia §§ 50 i 51 ordynacji miejskiej z 30/5.1853 r. w brzmieniu przed zmianą dokonaną ustawą z 13.5.1918 r.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e.

Punktem 4 i 5 artykułu 2 pruskiej ustawy wojennej w przedmiocie uproszczenia administracji z dnia 13. maja 1918 / G. S. str. 53/ zostały zniesione pkt. 1 i 4 § 50 i § 51 ordynacji miejskiej z dnia 30. maja 1853 / G. S. str. 261/.

Wskutek zniesienia tych postanowień sprzedaż gruntów i praw na równi z nimi istniejących jakoteż zmiany w używaniu pożytków gruntowych nie podlegają zatwierdzeniu władz nadzorczych, co doprowadzi w kilku wypadkach do sprzedaży gruntów, które się nie dają pogodzić z interesem publicznym.

Wobec nalożaloby przywrócić prawo zatwierdzenia w powyższych wypadkach władzom nadzorczym.

L.dz. O.III.220.Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach.L.R.W. 25/2.

Katowice, dnia 24 stycznia 1924 r.

Dotyczy: Projektu ustawy w przedmiocie
zmiany rozporządzenia z dnia 14.6.22.
/Dz.U.Śl.nr.1.poz.9/ zatwierdzonego art.3.
ust. z dn.20.12.22./Dz.U.Śl.nr.2,poz.
10. ex 1923./ w brzmieniu ustawy z dn.
5.7.1923./Dz.U.Śl.nr.28,poz.156./

ZL.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

m i e j s c u.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany rozporządzenia z dnia 14.VI.1922 r. /Dz.U.Śl. nr. 1. poz. 9/, zatwierdzonego art. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1922 r. /Dz.U.Śl. nr. 2, poz. 10 ex 1923/ w brzmieniu ustawy z dnia 5.VII.1923. /Dz.U.Śl. nr. 28, poz. 156/ uchwalony przez siebie na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 1924 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka,
Przewodniczący:

// K o n e k i.

U s t a w a

z dnia 1924 roku
w przedmiocie zmiany rozporządzenia z dnia 14 czerwca 1922 r. /Dz.U.Śl. nr. 1, poz. 9/ zatwierdzonego art. 3 ustawy z dnia 20. grudnia 1922 r. /Dz.U.Śl. nr. 2, poz. 10 ex 1923./ w brzmieniu ustawy z dnia 5. lipca 1923. /Dz.U.Śl. nr. 28, poz. 156/.

Art. 1.

W ustępie pierwszym art. 5. rozporządzenia z dnia 14.VI. 1922. /Dz.U.Śl. nr. 1, poz. 9/ zatwierdzonego art. 3 ustawy z dnia 20.XII.1922. /Dz.U.Śl. nr. 2, poz. 10 ex 1923. w brzmieniu ustawy z dnia 5.VII.1923. /Dz.U.Śl. nr. 28, poz. 156/ słowa "nie dłużej, niż do końca roku 1923" zastępuje się słowami "nie dłużej, niż do końca roku 1924 i tylko w ciągu 6 miesięcy od chwili objęcia urzędowania."

Po ustępie pierwszym w nowym brzmieniu dodaje się ustęp drugi następującej treści:

"Urzędnikom, którym określony w ustępie pierwszym 6-cio miesięczny termin upływa w ciągu miesiąca, w którym ustawa niniejsza zostanie ogłoszona, może Wojewoda z ważnych powodów przedłużyć ten termin nie dłużej jednakże niż na trzy miesiące

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1-go stycznia 1924 r.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

U z a s a d n i e.

Na mocy ustawy z dnia 5.VII.1923. /Dz.U.Śl.nr.28, poz. 156/, zmieniającej art.5 rozporządzenia z dnia 14.VI.1922. /Dz. U.Śl. nr.1, poz.9/ zatwierdzonego art.3 ustawy z dnia 20.XII.1922. /Dz.U.Śl. nr.2, poz.10 ex 1923/ mogli funkcjonariusze państwu służby cywilnej przeniesieni, względnie przydzieleni stale do służby w górnośląskiej części Województwa Śląskiego którzy z braku mieszkania nie mogli na swe miejsce służbowe sprowadzić swej rodziny, pobierać do końca roku 1923. tytułem odszkodowania za straty wywołane koniecznością prowadzenia dwóch odrębnych gospodarstw domowych 50% pełnych poborów.

W ubiegłym roku większość urzędników mieszkania otrzymała i ze wspomnianego dodatku nie korzystała.

Katastrofalny brak mieszkań, jaki daje się odczuwać i w roku bieżącym budzi poważne obawy, że urzędnicy świeżo przyjeżdżający do służby w tutejszym Województwie, znajdą się w krytycznym położeniu; nie będą mogli z braku mieszkania sprowadzić swych rodzin, zaś ze swych nader szczupłych poborów, nie będą w stanie prowadzić podwójnego gospodarstwa domowego.

Chcąc więc umożliwić egzystencję wspomnianym urzędnikom i zapewnić w miarę potrzeby nowy napływ sił do służby w tutejszym Województwie, należałoby ustawę z dnia 5.VII.1923./Dz.U. Śl.nr.28, poz.156/ zmienić w sposób przedstawiony w niniejszym projekcie ustawy.

L. dz. O.III. 221.

Katowice, dnia 29 stycznia 24 r.

Śląski Urząd Wojenódzki
Wydział Skarbowy.

L. dz. 3531
II - 894.

Ustawa w przedmiocie przepisów
o pastr. podatku dochodowym,
obowiązujących na całym ob-
szarze Rzeczypospolitej.

Do

Pana Marszałka Sejmu

w m i e j s c u .

Wykonując zlecenie Pana Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 1923 r. L.927 pozwalam sobie z uwagi na art. 44 ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Wojenództwa Śląskiego /Dz.U.P.Nr. 73.poz. 497/ przedłożyć ustawę w przedmiocie przepisów o pastronym podatku dochodowym, obowiązujących na całym obszarze Rzeczypospolitej, której odpis dołącza się.

Ustawa została już orzyjęta przez Sejm i Senat Rzeczypospolitej.

Proszę Pana Marszałka, by zechciał spowodować uchwałę Sejmu Śląskiego wyrażającą zgodę na ustawę, która jest niezbędną z uwagi na przepisy ustępu 2 artykułu 16-go ustawy, uchylający zastosowanie ustępu czwartego art. 5. ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. do podatku dochodowego.

p.o. Wojenóda Śląski:

/-/ K o n c k i .

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 10 stycznia 1924 r.

w przedmiocie przepisów o pastronym podatku dochodowym, obowiązujących na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Art. 1.

Poczynając od dnia 1 stycznia 1924 r. obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej ustawa o pastronym podatku dochodowym w brzmieniu, ogłoszonem w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1923 r. /Dz.Ust. Rz.P. nr 77.poz. 607/, ze zmianami, podanymi w artykułach następnych ustawy niniejszej. Tem samem na obszarach b.dzielnicy pruskiej i górnośląskiej części Wojenództwa Śląskiego traci moc obowiązującą ustawa pruska z dnia 19 czerwca 1906 r. - Zb.Ust. pruskich str. 259/wraz ze zmianami, wprowadzonymi późniejszymi ustawami i rozporządzeniami.

Art. 2.

Upoważnia się Ministra Skarbu:

1/ do przekazywania zarządom gminnym na obszarze b.dzielnicy pruskiej i górnośląskiej części Wojenództwa Śląskiego czynności następnych do wymiaru podatku dochodowego, przewidzianych w art. 45 - 48 ustawy o pastronym podatku dochodowym w brzmieniu, ogłoszonem w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 14. lipca 1923

Art. 3.

Art. 4.

Art. 5

Art. 6

B. Według skali art.11. niniejszej ustawy 3%, poczynając
tero od 4 stopnia tejże skali.

Art. 7.

Art. 8.

SP.

Art. 8.

Art. 65 ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu ogłoszonym w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1923 r. otrzymuje brzmienie następujące:

"w terminie oznaczonym w art. 49 niniejszej ustawy, należy zapłacić w Kasie Skarbowej lub za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędności, względnie Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, cały podatek, przypadający według skali art. 23, niniejszej ustawy od wykazanego w zeznaniu dochodu, i dowód uskutecznienia zapłaty w oryginale lub w odpisie, przez płatnika podpisanym, dołączyć do zeznania, -

Termin płatności tej części podatku, która stanowi różnicę między podatkiem, uiszczonym w myśl części pierwszej niniejszego artykułu, a podatkiem wymierzonym przez władzę wymiarową, względnie termin płatności całego wymierzonego przez władzę wymiarową podatku wówczas, gdy podatnik wcale nie spełni obowiązku wpłacenia podatku, przypadającego od zeznanego dochodu ustanawia się na dzień 1 listopada roku podatkowego.

Płatnicy wymienieni w ostatniej części art. 49 niniejszej ustawy, winni zapłacić cały podatek, przypadający od zeznanego dochodu, najpóźniej w ciągu 30 dni po otrzymaniu wezwania władzy podatkowej do złożenia zeznania.

"w powyższym trybie i w powyższych terminach na obszarze wspomnianym w art. 6 niniejszej ustawy, winny być zapłacone równocześnie z państwowym podatkiem dochodowym dodatki komunalne, przypadające od dochodu, zeznanego przez podatnika, względnie ustalonego przez władzę wymiarową."

Art. 9.

Art. 90 ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu, ogłoszonym w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1923 r. otrzymuje brzmienie następujące:

"Jeżeli uiszczenie podatku wraz z dodatkiem komunalnym nie nastąpi w terminie płatności, to od nieuiszczonej kwoty będą pobierane kary za zwłokę w wysokości 2% miesięcznie. Za niezapłacenie należności podatkowej wraz z przypadającym dodatkiem komunalnym w terminie, oznaczonym w art. 49, względnie w części drugiej art. 35 niniejszej ustawy, będą obłożone i pobrane kary w razie niezłożenia zeznania od całego wymierzonego podatku i przypadającego dodatku komunalnego".

Art. 10.

Art. 110 ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu, ogłoszonym w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1923 r. zastępuje się artykułem o brzmieniu następującem:

"Dochody z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę /art. 3. ustęp 6/, objęte skalą miarodajną do ustalenia potrąceń /art. 112, / podlegają podatkowi dochodowemu na zasadzie przepisów Działu II niniejszej ustawy".

Art. 11.

Art. 112 ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu, ogłoszonym w rozporządzeniu Ministra Skarbu, z dnia 14. lipca 1923 r. zastępuje się artykułem o brzmieniu następującem:

"Podatek wraz z ewentualnymi dodatkami pobiera się drogą potrącenia przy każdej wypłacie uposażenia według skali, którą w sposób, podany w art. 113 niniejszej ustawy, ustanawiać będzie Minister Skarbu odrębnie na każdy miesiąc biorąc za podstawę poniższą skalę, miarodajną dla miesiąca grudnia 1923 r.

SP.

L.p.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym. ponad do w tysiącach marek		Stopa procentowa podatku.
1	525.600	700.800	0,3
2	700.800	876.000	0,4
3	875.000	1,138.800	0,5
4	1,138.800	1,401.600	0,7
5	1,401.600	1,664.400	0,9
6	1.664.400	1,927.200	1,1
7	1,927.200	2,190.000	1,4
8	2,190.000	2,482.000	1,7
9	2,482.000	2,774.000	2
10	2,774.000	3,066.000	2,5
11	3,066.000	3,358.000	3
12	3,358.000	3,650.000	3,5
13	3,650.000	3,796.000	4,5
14	3,796.000	4,015.000	5,5
15	4,015.000	4,234.000	7
16	4,234.000	4,526.000	8,5
17	4,526.000	4,818.000	10
18	4,818.000	5,110.000	11,5
19	5,110.000	5,475.000	13
20	5,475.000	5,840.000	13,6
21	5,840.000	6,205.000	14,3
22	6,205.000	6,570.000	15
23	6,570.000	6,935.000	15,7
24	6,935.000	7,300.000	16,5
25	7,300.000	7,665.000	17,3
26	7,665.000	8,030.000	18,1
27	8,030.000	8,395.000	18,8
28	8,395.000	8,760.000	19,5
29	8,760.000	13.140.000	20,2
30	13.140.000	17,520.000	20,9
31	17,520.000	21,900.000	21,6
32	21,900.000	26,280.000	22,3
33	26,280.000	32,650.000	23
34	32,650.000	52,560.000	24,5
35	52,560.000	65,700.000	25,5
36	65,700.000	87,600.000	27
37	87,600.000		28,5

Podstawę do ustalania stopy procentowej przypadającego do potrącenia podatku wraz z ewentualnymi dodatkami stanowi wysokość wypłaconego wynagrodzenia, obliczona w stosunku rocznym.

W celu ustalenia stopy procentowej przy wypłacie jednorazowych wynagrodzeń dolicza się je do sumy ostatniego periodycznego wynagrodzenia, obliczonej w stosunku rocznym.

Art. 12.

Art. 113 ustawy o państwowym podatku dochodowym, w brzmieniu, ogłoszonym w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1923 r. zastępuje się attykulem o brzmieniu następującem:

"W drugiej połowie każdego miesiąca kalendarzowego ustala Minister Skarbu na podstawie danych, dostarczonych przez Główny Urząd Statystyczny, wykładnik wyrażający wzrost kosztów utrzymania w Państwie w pierwszej połowie tego miesiąca kalendarzowego w porównaniu z kosztami utrzymania w pierwszej połowie listopada 1923 r. Wykładnik, o którym mowa, winien być wyrażony w liczbie całej lub conajwyżej z jednym znakiem dziesiętnym.

Przez tak ustalony wykładnik mnoży się na każdy następny miesiąc kalendarzowy kwoty, określające granicę dochodu dla oznaczenia stopy procentowej podatku z podstawowej skali, podany w art. poprzedn.

~~W ten sposób przeliczona skala podstawowa~~ podawana będzie do publicznej wiadomości drogą ogłoszenia w "Miesięczniku Polskim" przed upływem miesiąca, poprzedzającego miesiąc, w którym ta skala ma obowiązywać."

Art. 13.

Część druga art. 114 ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu, ogłoszonym w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 23 r., otrzymuje brzmienie następujące:

"Potracone kwoty należy w terminie do dnia 7 po dokonaniu potrącenia wpłacić do właściwej Kasy skarbowej z dołączeniem wykazu potrąceń, sporządzonego według przepisanej wzoru, względnie odpisu listy płacy, zawierającej dane, niezbędne do sprawdzania prawidłowości dokonanych potrąceń."

Art. 14.

Upoważnia się Ministra Skarbu do umorzenia niepobranego, wzgl. niedobranego podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, przypadającego dodatku do zapłaty w 1923 r.

Art. 15.

Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej działu I, II, III i IV ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu ogłoszonym w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1923 r., z nową numeracją artykułów, po uwzględnieniu wszelkich zmian i uzupełnień, wprowadzonych niniejszą ustawą lub postanowieniami innych ustaw.

Art. 16.

Uchyla się postanowienia, zawarte w art. 129 i 131 ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu, ogłoszonym w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1923 r.

Art. 17.

Otrzymuje się moc obowiązującą postanowień, zawartych w art. 2, 10, ustęp 3 i 4, 23, 24, część pierwsza i druga, 25, 26, 28, 92 - 95, 98 i 99 ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu, ogłoszonym w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1923 r.

Art. 18.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie od roku podatkowego 1924. Państwowy podatek dochodowy wpłacany w Województwie Śląskiem, wpływa do Skarbu Państwa.

Art. 19.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Prezydent Rzeczypospolitej

Prezes Rady Ministrów

1

Minister Skarbu.

Nagły wniosek posła Biniszkiewicza i tow. z Z.P.P.S.

Wysoki S e j m zechce uchwalić:

Wzywa się Pana Wojewodę, aby natychmiast zawiesił w czynnościach p. Wincentego Czaplickiego, członka Komisji Mieszkaniowej w Katowicach i aby nakazał przeciwko niemu ~~złożyć~~ wdrożyć śledztwo o nadużycie.

/-/ Biniszkiewicz /-/ Machaj /-/ Juchelek
 /-/ Czajor /-/ Mokry
/-/ Wiechuła /-/ Rumpfelt /-/ Borys.

U z a s a d n i e n i e .

Pana Czaplickiemu zarzuca się publicznie, że pobiera łapówki, że bezprawnie przydziela mieszkania i że wziął 100 dolarów od banku włosko - polskiego.

Naczelny wniosekposła Biniszkiewicza i toż. z Z. P. P. S.

Robotnicze Stowarzyszenie Spożywcze "Przyszłość" centralna Hala Dobrówka, otworzyło w Rudzie południowej 19 stycznia nową filję. Już 28 stycznia wpadło do tejże filji trzech panów, ubranych po cywilnemu z umundurowanymi policjantami na czele, przeszukali wszystkie ubiorki sklepowe, nielegitymując się nawet. Jak się w końcu okazało byli to Panowie z urzędu skarbowego i poszukiwali zapachów, esencji octowej, soli, proszku etc. Po spisaniu zapachów, żądali od sklepowego aby najdalej do południa 29 stycznia przedłożył "pozwolenie" na sprzedaż tych artykułów w Urzędzie Skarbowym w Król. Hucie i zabronili sprzedaży proszku.

Pominąwszy nieaktowne zachowanie się urzędników z Urzędu Skarbowego, podnieść należy, że policja wojewódzka stale nęczy sklepy spółdzielni "Przyszłość". Tak na przykład kierownik policji w Ładzionkowie chodził do tantejszego sklepu Stowarzyszenia "Przyszłość" kontrolować czy Stowarzyszenie nie sprzedaje "proszku" i rozik, że w przeciwnym razie zamieści sklepy, a sklepową przyaresztuje.

W Chropaczowie chodzi znów policja "badać ceny" w sklepie spółdzielczym i nakłada grzywnę na sklepową za to, że nie wycisnęła cennika w oknie. Sklep spółdzielni nie jest składową, cią przymkniętą, jeno własną, cią członków, którzy pokrywają w niej swoje zapotrzebowanie, towaru nie-członkom się nie sprzedaje. Badanie cen przez policję i śledzenie wyciskanie cenników w oknie przez policję, nieznaną ustawy o stowarzyszeniach zarobkowo-gospodarczych, jest przeto niedorzecznością.

Cóż dziwić się urzędnikowi policjantowi, że nie zna ustawy o stowarzyszeniach zarobkowo-gospodarczych, kiedy usta. tej nie zna również dyrekcja policji, gdyż na przedstawienie Zarządu "Przyszłości" o tych wypadkach odpowiedziała dyrekcja policji, że dla stowarzyszenia "Przyszłość" nie wydaje się osobnych przepisów.

W instytucji, o której tu mowa, napadli bandyci w roku ubiegłym 3 razy na kasujących pieniądze po sklepach i z jednym wypadku zrabowali większą kwotę. W jednym tylko miesiącu czerwc. ub.r. łapali się nieznani dotąd nikomu złodzieje aż 4 razy do centralnej magazynu "Przyszłości" na Baroku, a oprócz tego 12 razy w poszczególnych sklepach, a w żadnym wypadku bandytów i złodzieży nie wysledzono.

4 października postawił zarząd Stowarzyszenia "Przyszłość" wniosek do dyrekcji policji o pozwolenie na broń dla pięciu pracowników mających z kasowoscią do czynienia, na który to wniosek do dnia dzisiejszego nie nadeszła żadna odpowiedź.

Podpisani wnioszą przeto:

W y s o k i S e j m zechce uchwalić:

Użył się Pana Wojewoda, by wydał swoim podległym instrukcję, by Stowarzyszeń Konsumcyjno-Spożywczych nie prześladowano, lecz by otoczono je opieką i uważano, jako instytucje pożyteczne, które działają dla dobra proletariatu i dla dobra Państwa.

/-/ Biniszkiewicz, /-/ Michaj, /-/ Jucheleń, /-/ Czajor
 /-/ Mokry, /-/ Wiechuka, /-/ Borys, /-/ Pampolt.

SP.

- n i o s e k n a g ły
- - - - -

p. Machaja i tom. z Związku posłów socjalistycznych w sprawie działalności obecnego Ministra dla przemysłu i handlu

p. inżyniera K i e d r o n i a .

W z a s a d n i e n i e :
- - - - -

Według doniesień prasy stołecznej, obecny Minister dla Przemysłu i Handlu odbywa konferencje raz z eksministrami tego resortu, drugi raz z przemysłowcami i baronami węglowemi z wyłączeniem reprezentacji robotniczej.

Na tych konferencjach dochodzą ci panowie do rezultatów, godzących w zagwarantowany ustawą Sejmu Ustawodawczego 8- godzinny dzień pracy.

Ponieważ obecny Minister dla Przemysłu i Handlu nie jest tylko członkiem obecnego Rządu w Polsce, lecz zasiada w Radzie Ministrów także, jako reprezentant Województwa Śląskiego, z tego powodu Sejm Śląski jest bardzo interesowany poczynaniami ministra rodaka.

Ze względu na to, że taktyka p. Ministra w wyżej wymienionych wypadkach nie odpowiada interesom klasy pracującej, stanowiącej ogromną większość ludności Województwa Śląskiego, dlatego podpisani proszą o uchwalenie następującej rezolucji:

Posłowie Sejmu Śląskiego, jako reprezentacja ludności Województwa nie solidaryzują się z wynikiem narad inspirowanych przez Ministra dla Przemysłu i Handlu p. inż. Kiedronia, o ile one godzą w ustawę, gwarantującą robotnikom 8- godzinny dzień pracy.

/-/ Machaj, Biniszkiwicz, Wlechuka, Borys, Rumpfelt,

Czajor, Juchelek, Tokry.

L.

W n i o s e k n a g ł y

posłów H a c h o j a i t o r . z z i ą z k u p o s ł ó w s o c j a l i s t y c z n y c h
w sprawie bezrobocia w Województwie Śląskiem.

U z a s a d n i e n i e .

Robotnikom, zatrudnionym w niektórych gałęziach przemysłu śląskiego daje się dotkliwie odczuć bezrobocie, które ze strony przemysłowców bywa tłumaczone brakiem gotówki, drożyzną węgla, brakiem odbytu na produkty fabryczne i, jak się od pp. przemysłowców inaczej nie można spodziewać, małą wydajnością pracy robotnika i krótkim dniem roboczym. Bezrobocie w przemyśle metalurgicznym dochodzi do tego stopnia, że np. w fabryce austriackiej wypowiedziano pracę wszystkim robotnikom w liczbie 350, inne fabryki i huty ograniczają czas pracy do minimum. W fabryce cementu w Goleszowie ograniczono czas pracy do 3 dni w tygodniu, to samo dzieje się w fabrykach śląskich w Białym. Skutkiem takiego bezrobocia powstaje wśród robotników straszna bieda, która może ich doprowadzić do rozpaczliwych środków. Ze bezrobociem w wielu wypadkach bywa planowo wycofywano przez przemysłowców, świadczy o tem postępowanie zarządu Królewskiej Huty, który redukuje robotników z powodu rzekomego braku węgla. Podczas, gdy koncerny węglowe ograniczają czas pracy z powodu braku zbytni.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że obecny kryzys w przemyśle wywołany jest w wielkiej mierze chciwością dalszego bezgranicznego wzbogacenia się pp. przemysłowców, oraz niezmiernie niesprawiedliwymi wysokościami cen węgla krajowego.

Toboc tego podpisani wnoszą:

" S e j m w z y w a p . T o j e m o d ę d o p r z e d k ł o ż e n i a R z ą d o w i C e n t r a l n e m u n a s t ę p u j ą c y c h ż ą d ą n :

1./ Wydanie ustawy o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia, zabezpieczającej bezrobotnym możność egzystencji.

Pozostawienie zasłku dla bezrobotnych winien ponosić odnośnie przemysłowców.

2./ Powołanie do życia osobnej komisji państwowej dla kontroli i ustalania cen na węgiel. Komisja winna składać się z osób od wpływów baronów węglowych niezależnych, składająca się w połowie z reprezentantów organizacji górników.

Komisja winna w pierwszym rzędzie zbadać, czy podwyższenie ceny węgla z 27.7 franków szwajcarskich za tonę dnia 1-go grudnia 1923. na 53.3 franki szwajcarskie dnia 16 stycznia 1924. nie należy do zbrodni, podlegających najostrejszym karom kryminalnym.

3./ Zniesienie podatku od węgla, jako podatku, obciążającego najuboższe warstwy społeczne i powodującego bezrobocie w przemyśle.

// J. Machoj.

// J. Biniszkievicz.

// Mokry.

// H. Rumpfolt.

// Ciechucki

// Czajor.

// Jucholek.

// Borus.

82.

Wniosek nagły

posła Rumpfelta i tow. w sprawie bezprzykładnych stosunków, panujących w więzieniach Województwa Śląskiego.

Uzasadnienie:

W całym świecie cywilizowanym kara więzienia jest karą ograniczającą wolność osobistą, zasądzonych na taką karę obywateli, bez narażania więźniów na utratę zdrowia i sił fizycznych. Tego nie można powiedzieć o więzieniach w Województwie Śląskiem, a szczególnie w więzieniach: w Łatowicach, Rudzie i Król. - Hucie.

Bezprzykładna nieczystość, nieopalanie więzień w czasach najśroźszych mrozów, nieludzkie obchodzenie się z więźniami i brak odpowiedniego pokarmu doprowadzają do zwątpienia więźniów, będących w wielkiej mierze tylko ofiarami dzisiejszego ustroju społecznego. W celu usunięcia tych stosunków podpisani wnoszą.

Wniosek

Sejm Śląski wzywa p. Wojewodę, aby odniósł się niezwłocznie do Ministra Sprawiedliwości w celu usunięcia niedomagań w więzieniach śląskich, poruszonych w uzasadnieniu.

/-/ Rumpfelt, Borys, Juchelek, Machej, Biniszkiewicz,
Wiechuła, Czajor, Mokry.

Wniosek nagły

posła Szuścika i tow. w sprawie odszkodowań oraz ustanowienia zaprzysiężonych zastępców poszkodowanych przez kopalnie, huty i fabryki chemiczne w Województwie Śląskiem.

Stan faktyczny :

Rolnicy i robotnicy, posiadający swe realności w pobliżu kopalń, hut i fabryk chemicznych, ponoszą rok rocznie olbrzymie szkody z powodu usuwania się ziemi oraz szkodliwego oddziaływania gazów trujących na roślinność i żywy inwentarz.

Przez usuwanie się ziemi tworzą się bagory i moczary na ziemi poprzednio równej, przez gazy i osady wydobywające się z hut i fabryk chemicznych roślinność karłowacieje, trzoda chlewna traci mleko i podpada różnym chorobom. O hodowli bydła w tych warunkach niema nawet mowy.

W myśl ustawy niemieckiej poszczególne kopalnie we własnym zakresie załatwiają odszkodowania właścicieli według własnego widzimzię. Chodzi o to, by w drodze ustawowej ustanowiono zaprzysiężonych rzeczoznawców, którzyby ocenieniem poszkodowanych stron oceniali szkody łącznie z zastępcami przedsiębiorstw, wyrządzone nie tylko przez kopalnie ale także huty i fabryki chemiczne.

Wniosek

Sejm Województwa Śląskiego wzywa Rząd Centralny do opracowania polskiej ustawy górniczej w przedmiocie odszkodowań ze szkody wyrządzone przez kopalnie, huty i fabryki chemiczne oraz ustanowienia zaprzysiężonych zastępców stron poszkodowanych.

Katowice, dnia 30 stycznia 1924 r.

/-/ Obrzut, Szuścik, Sikora, Grajek, Wędlewski,

Węgrzyk, Gróźdź, Pronobis.

111.

Wniosek nagły

posła Szulcika i tow. w sprawie przyspieszenia budowy połączeń kolejowych w obrębie katowickiej dyrekcji kolejowej.

Stan rzeczy:

Celem umożliwienia normalnego ruchu kolejowego w obrębie katowickiej dyrekcji, opracowało Ministerstwo kolei obszerny plan rozbudowy stacji i sieci kolejowej.

Roboty miały być wykonane do końca z.r. Z obecnego stanu robót wynika, że prace te nie będą nawet za rok ukończone, tembardziej że wykaszczanie gruntów odbywa się bez podstawy ustawowej. Ludność niecierpliwi się przewlekłością robót i narzeka, że nie otrzymuje odszkodowań za bezprawnie wykaszczane grunta.

Ponieważ ukończenie projektowanych połączeń kolejowych posiada dla całego Województwa pierwszorzędne znaczenie gospodarcze Sejm Województwa Śląskiego wzywa Rząd Centralny, by ośmielił przedłożyć Sejmowi ustawodawczemu projekt ustawy o budowie kolei śląskich i spowodował rychłe ukończenie projektowanych linii i wypłatę należnych odszkodowań za grunta wykaszczane.

W Katowicach, dnia 30. stycznia 1924 r.

/-/ Szulcika /-/ Sikora, /-/ Obrzut

/-/ Palarczyk /-/ Węgrzyk

/-/ Mądlewski /-/ Kempka.

ZL.

Projekt ustawy

o przedmiocie długoterminowego kredytu dla spółek
budowlanych.

Art. 1.

Na cel budowania domów mieszkalnych otwiera się Województwo Śląskiemu kredyt do wysokości 3% wszystkich dochodów z danin i podatków publicznych Województwa Śląskiego za cały rok 1924.

Art. 2.

Kredyt będzie wypłacany co 15 każdego miesiąca za dochody z ubiegłego miesiąca.

Art. 3.

Kredyt będzie udzielany na przeciąg 25 lat za oprocentowaniem 2 od sta postfactum.

Art. 4.

Pravo do otrzymywania kredytu będą miały spółki budowlane wszelkiego rodzaju, o ile poddadzą się uchwałom Rady Kontrolnej w tym celu przez Województwo Śląskie stworzonej i dadzą odpowiednie gwarancje, które muszą wynosić co najmniej $\frac{3}{4}$ otrzymanego kredytu.

Art. 5.

Spółka, która przed upływem terminu spłaty zwróci pożyczkę, otrzyma za każdy rok wcześniejszej spłaty 1% premii bonifikacyjnej.

Art. 6.

Członek Spółki, otrzymujący od tejże domek na własność, powinien przy objęciu domu zapłacić spółce co najmniej 5% ceny kupna, resztę zaś powinien spłacić w przeciągu 20 lat.

Art. 7.

Spółce, otrzymującej powyższy kredyt nie wolno aż do definitywnego spłacenia tego kredytu zaciągać długów hipotecznych. Tak samo nie wolno tego czynić członkowi spółki aż do czasu zupełnego spłacenia domu spółce.

Art. 8.

Rozdział kredytu na poszczególne spółki porucza się Radzie Wojewódzkiej, która powinna jednakoż uwzględniać: materialne siły spółki, liczbę jej członków, gwarancję i warunki konieczności budowy.

Art. 9.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 10.

Wykonanie ustawy porucza się Województwu Śląskiemu.

Uzasadnienie.

Ogólny brak domów mieszkalnych daje się odczuwać całemu społeczeństwu w sposób bardzo dotkliwy. Wskutek zubożenia szerokich warstw ludowych, oraz stanu średniego, prywatna inicjatywa tych warstw nie jest w stanie o własnych siłach budować nowe pomieszkania.

Wielka niesprawiedliwość wobec właścicieli domów, którzy za czynsze od pomieszek prawie nie otrzymują, co przyczyniło się również do ruiny starszych domów, zniechęciło do reszty prywatnych przedsiębiorców z pomiędzy warstw uboższych do budowania domów mieszkalnych.

Niestakość środka płatniczego uniemożliwiła wszelki kredyt długoterminowy, jaki jest potrzebny do stawiania nowych pomieszek. Wielki przemysł buduje za mało, a nawet gdyby i więcej budował, nie jest w stanie podążać zapotrzebowaniu nowych pomieszek.

Dla Województwa Śląskiego potrzeba budować rocznie w normalnych czasach około 1000 domów dla dwóch rodzin, licząc po 5 głów na jedną rodzinę. Tymczasem w ostatnim dziesięcioleciu wybudowano zaledwie 10% tego, co by należało.

Władze wojewódzkie muszą tedy przyjść z pomocą, tembardziej że od kilku lat na ten cel prawie że nie wydawały.

Tymczasem budżet Województwa naszego za rok ubiegły był aktywnym, a jest prawie, że pusty, że i w roku bieżącym takim będzie.

Wszystkie państwa przeznaczają na cele budowlane pomieszek dla ludności uboższej dosyć poważne kwoty. Rząd Centralny przeznaczył w ostatnich latach na cele budowlane także spore fundusze, które stawił do dyspozycji kooperatyrom budowlanym.

Na Województwie Śląskim ciąży wielki obowiązek przyjścia z pomocą tym instytucjom, które powstały z celu budowania domów dla ludności uboższej.

Wobec tego Klub C. Z. L. stawia obok załączony projekt ustawy, jako wniosek nagły i prosi Wysoki Sejm o przyjęcie takowego.

// St. Janicki.

// Z. Polarczyk.

// Omańkowska.

// Lubos.

// Kędzior.

// Dr. Rakowski.

// E. Rybarz.

// Kempka.

// Szymkowiakówna.

// Kałdonek.

Sprawozdanie Komisji Prawniczej.

Komisja Prawnicza obradowała w dniu 22 I. rb. nad wnioskiem Komisji Mieszkaniowej, druk 363 w sprawie podwyższenia czynszu i stwierdziła, że Sejmowi Śląskiemu mocą art. 4. poz. 14. Statutu organicznego dla Województwa Śląskiego przysługuje prawo do regulowania opłat czynszowych w drodze ustawy.

Komisja Prawnicza uchwaliła jednogłośnie skreślić w art. 1. projektowanej ustawy ustęp A. i proponuje Wysokiemu Sejmowi ustalić podwyżkę czynszu od 1 lutego rb.

Art. 1.

Otrzymuje następujące brzmienie:

Czynsz mieszkaniowy, ustalony w art. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 1923 r./Dz. U. Nr. 24. poz. 142/ wynosi aż do dalszego zarządzenia:

Od 1 lutego 1924 r.

I. przy mieszkaniach 15 000 krotny czynsz podstawowy z dnia lipca 1914 r.

II. przy użytkach służących dla handlu i przemysłu 30 000 krotny czynsz podstawowy z dn. 1. lipca 1914 r.

Dla Śląska Cieszyńskiego ustanawia się te same stawki.

Poprawka Klubu C.Z.L. żądająca dla Śląska Cieszyńskiego zniżki czynszu do $\frac{3}{4}$ projektowanej sumy, upadła w Komisji Prawniczej równocześnie głosów, wobec tego zgłosili pp. Obrzut i Wachaj wnioszek mniejszości - domagający się zniżki czynszu dla Śląska Cieszyńskiego z uwagi na to, że lokatorzy opłacają tam oprócz czynszu jeszcze koszt utrzymania stróża, Komisja Prawnicza wyraziła życzenia, ażeby Sejm Śląski mógł niedługo czasu obradować nad ustawą o ochronie lokatorów regulującą zasadniczo kwestję mieszkaniową.

Referentka / Szymkowiakówna.

SP.

W n i o s e k

Komisji Mieszkaniowej.

Ponieważ dotychczas obowiązujący czynsz mieszkaniowy nie stoi w żadnym stosunku do dewaluacji pieniądza i właściciele domów nie są w stanie nawet tych najkonieczniejszych potrzeb utrzymania porządku w swych domach czynszowych z tego tytułu pokryć - nie mówiąc już wcale o wydatkach konserwacyjnych - przeto wnioskodawcy wnoszą następujący projekt ustawy:

U s t a w a z dnia 1924 r.

w przedmiocie częściowej zmiany ustawy z dnia 13 czerwca 1923 r. /Dz.U.Śl. nr. 24. poz. 142/ dot. zmiany ustawy z dnia 15 stycznia 1923 r. /Dz.U.Śl. nr. 7. poz. 41./ względnie zmiany rozporządzeń Wojewódzkiego Śl. zdn. 28. czerwca 1922 r. i z dnia 3 paźdz. 1922 r. w przedmiocie ochrony lokatorów oraz lichwy i spekulacji mieszkaniowej.

Art. 1.

Czynsz mieszkaniowy ustalony w art. 1. ustawy z dnia 13. czerwca 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 24. poz. 142/ wynosi od 1 stycznia 1924 r. do 1 lipca 1924 r.:

I. przy mieszkaniach 20% czynszu podstawowego z dnia 1 lipca 1914 r. w złocie, licząc 1 m. niemiecką, względnie 1 kor. anstr. = 1 złoty.

II. przy ubikacjach służących dla handlu i przemysłu 30% czynszu podstawowego z dnia 1 lipca 1914 r. w złocie.

Art. 2.

W razie do 1. lipca 1924 r. nie zostanie uchwalona inna ustawa mieszkaniowa, podnosi się do tegoż 1 lipca automatycznie czynsz od podstawowego komornego 1914 r. o kwartał o 5% tak długo, aż zostanie osiągnięty czynsz przedwojenny.

Art. 3.

Przepisy sprzeczne z powyższymi postanowieniami znosi się.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia i ma moc obowiązującą od 1 stycznia 1924 roku.

Art. 5.

Tykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

W n i o s k o d a w c a :

/-/ P a l a r o z y k

F o j k i s , S o b o t a , K a c z m a r c z y k , G o l d m a n n .

Sprawozdanie
Komisji Budżetowej.

P. R - b a r z referuje wniosek Rady Wojewódzkiej w przedmio- cie przeznania Województwa Śląskiemu mieszkania służbowego /druk nr.358/ i wnosi do art.1. poprawkę, aby skreślono słowa: "Województwo Śląskiemu", a zastąpiono je słowami: "Przewodniczącemu Rady Wojewódzkiej" i słowa: "złożone ~~przez~~ co najmniej z 12-tu pokoiów wraz z przynależnymi ubikacja- mi" zastąpiono słowami: "obejmujące przestrzeń do 300 m²."

W art. 2 referent proponuje zastąpienie słów: "Wojewody" słowami "Przewodniczącego Rady Wojewódzkiej".

Art. 3. referent proponuje skreślić, uzasadniając wniosek swój tem, że według rozporządzenia Tymczasowej Rady Wojewódzkiej /Dz.U.Śl. nr.1.poz.9. 1922 r./ przysługiwało urzędnikom, pracującym w Województwie Śląskiem, a prowadzącym podwójne gospodarstwo domowe 50% dodatku na ten cel.

Wobec tego art.4. zostanie artykułem 3, a art.5, artykułem 4, do którego referent wnosi także poprawkę, aby wstawić zamiast słów: "Województwo" słowa: "Radzie Wojewódzkiej".

Poprawki te zostały przez Komisję Budżetową jednogłośnie przy- jęte.

Komisja Budżetowa prosi wobec tego o przyjęcie ustawy z powyż- szymi poprawkami.

// W ę g r z y k,

Referent.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie projektu ustawy w przedmiocie
zniesienia powiatu Rudzkiego /Druk 396/.

Komisja Prawnicza na posiedzeniu z dnia 29 stycznia
br. uchwaliła zaproponować Sejmowi przyjęcie ustawy w brzmieniu
projektu Rady Wojewódzkiej z dnia 6 stycznia z jedną poprawką,
mianowicie:

art. 3. wstawić po słowie, "ustali" słowa "po wyłączeniu interesowanych powiatów".

Uchwała Komisji zapadła po ożywionej dyskusji, w której brali udział wszyscy członkowie Komisji. Referent poseł Uliasz poruszył przy tej sposobności sprawę racjonalnego podziału Województwa Śląskiego na powiaty, n.p. przyłączenia powiatu Lublinieckiego do Tarnogórskiego i wyodrębnienia z powiatu Pszczynskiego nowego powiatu Mikołowskiego. Oświadczył się pozatem bez ogródek za projektem Rady Wojewódzkiej.

Powiat Rudzki utworzony został po przyłączeniu Górnego Śląska do Polski z tych gmin powiatu Zaborskiego, które przypadły Polsce - i z 2 gmin z pow. Gliwickiego, przydzielonych Polsce: Przyszowice i Gierałtów. Utworzenie takiego powiatu, składającego się tylko z 11 gmin wiejskich, liczących w roku 1921. razem tylko okragłe 50 000 mieszkańców, miało już wtenczas charakter przejściowy, tymczasowy. W pierwszym rzędzie powiat ten utworzony został, celem łatwiejszego przeprowadzenia rozliczenia z powiatem Zaborskim /Hindenburg/, gdyż w przejęciu części tego powiatu zdawało się, że przy przyłączaniu gmin z tego powiatu i z powiatu Gliwickiego do sąsiednich powiatów jak Rybnickiego, Pszczynskiego, Katowickiego i Świętochłowickiego okaza się, co do rozliczenia takie trudno ci, że utrudnia organizowanie i administrację tych powiatów i utrudnia albo uniemożliwia rozliczenie z częściami pow. Zaborskiego i Gliwickiego, pozostałymi przy Niemczech. Na dalszą metę istniał zamiar zaokrąglenia powiatu Rudzkiego przez przyłączenie sąsiadujących z nim gmin z powiatów Pszczynskiego, jak Ornontowice, Kuznicy, Nowej - Wsi, Bór i z Katowickiego, jak Halemba, Kłodnicy, Nowej Wsi i Wirku, oraz przeniesienia siedziby starostwa z Rudy do Bielszowic, o ileby warunki gospodarcze i komunikacyjne a przede wszystkim warunki pomieszczenia urzędów i urzędników spełnione zostały w Bielszowicach.

zaokrąglenie powiatu Rudzkiego albo ew. Bielszowickiego okazało się jednak niewykonalnem. Powiat Rudzki w dzisiejszym swoim obszarze nie jest żywoźnym. Już gmina Gierałtówice ustana z dnia została na swoje życzenie wyłączoną z tego powiatu, a przyłączoną do pow. Rybnickiego. Tak samo gmina Przyszowice, leżąca tuż obok Gierałtówic, ma najdogodniejsze połączenie kolejowe do Rybnika, i tam dotąd też gospodarcze ciężary. Gminy: Bujaków, Chudów i Paniówki mają także bliżej do kolei prowadzącej z Gliwic do Orzesza, a temsamem do Rybnika, a Paniów natomiast ciężar więcej do Mikołowa, a stamtąd mają dogodniejsze połączenie kolejowe do Pszczyny. Natomiast do Rudy gminy te gospodarczo bynajmniej nie grawitują, a komunikacja z Rudą jako siedzibą starostwa jest nader uciążliwą, gdyż połączenia kolejowego wcale niema.

Gminy Makoszowy, Korczyce, Pawłów i Białoszowice leżą wzdłuż linii kolejowej Sośnica - Ligota Pszczynska i mają przez tą linię, wcale dogodnie połączenie z Katowicami. Tą linią przez Katowice też mieszkańcy n.p. Makoszów dojeżdżali nieraz do swego starostwa w Rudzie. Zresztą gminy same stały wnioski o przydzielenie ich do sąsiednich powiatów, jak to proponuje projekt ustawy ze względu na komunikację. Gmina Ruda, dotychczasowa siedziba starostwa i Wydziału Powiatowego, leży w stosunku do powiatu nader nie-
szczęśliwie, tworząc na północy powiatu klin wbijający się między granicę niemiecką i powiat świętochłowski, bez połączenia kolejowego z resztą powiatu. Przyłączenie gminy Rudy do powiatu świętochłowskiego jest uprostem nakazem geometrii administracyjnej. Powiatowy Wydział Powiatowy w Rudzie zgodził się na zniśnięcie powiatu w Rudzie, a poszczególne gminy zgodziły się na wcielenie ich do sąsiednich powiatów, jak to proponuje projekt ustawy. Komisja Prawnicza zgodziła się na ten projekt, nie odkładając go na później, jak żądał tego przedstawiciel Klubu P.P.S. w Komisji, z klaszcząc też z tego powodu, że ostateczny podział administracyjny Śląska w myśl art. 4. l. 2. Statutu Organicznego nie tak prędko będzie mógł nastąpić i wymagać będzie gruntownych rozważań oraz uwzględnienia stosunków/gospodarczych i komunikacyjnych poszczególnych gmin i powiatów. Zarazem, też względy oszczędności nakazują już teraz zlikwidowanie obecnego powiatu Rudzkiego, gdyż koszt utrzymania urzędu Starostwa dla tak małego powiatu z tak małą liczbą jednostek administracyjnych nie stoi o żadnym stosunku do wielkości tego powiatu.

Poprawkę do artykułu 3 projektu proponuje Komisja dlatego, że słuszność wymaga, ażeby majątku powiatu Rudzkiego Rada Wojewódzka nie dzieliła od zlikwidowanego stolika, ale żeby wysłuchała wszystkich interesowanych powiatów, a raczej ich ciała reprezentacyjne, tj. Wydziały Powiatowe. Do "interesowanych powiatów" w myśl poprawki proponowanej przez Komisję należy oczywiście też powiat Rudzki, także mający ulegać likwidacji tymczasowy Wydział Powiatowy pow. Rudzkiego także musi być wysłuchany.

Gmina Ruda, a raczej szereg organizacji politycznych gospodarczych i kulturalnych tej gminy, uniósł do Sejmu protest przeciwko zamierzonej likwidacji pow. Rudzkiego uzasadniony obawą, że gmina ta po zniesieniu starostwa w Rudzie straci licznych urzędników polskich, przez co liczba inteligencji polskiej w Rudzie się zmniejszy i wpływy niemieckie się wzmożą. Jednakowoż po zlikwidowaniu starostwa w Rudzie pozostanie tam jeszcze Sąd Powiatowy, Urząd Skarbowy, urząd celny i wyższa szkoła polska, tak, że obawa o nadmierne zmniejszenie się liczby inteligencji polskiej nie jest tak bardzo uzasadniona.

Jako wielka gmina przemysłowa i graniczna powiatu świętochłowskiego gmina Ruda będzie otaczana szczególną opieką starosty świętochłowskiego i władz wojewódzkich, które nie dopuszczą do powstania i rozszerzenia się w niej jakiegobądź tchu lub ducha antypowiatowego.

Sprawyozdanie:
/-/ K e m p k a .

S p r a w o z d a n i e

Kompleksowi Agrarnej w sprawie petycji Związku Włokowego na śląskiej Wiośle.

Do Sejmu Śląskiego wpłynęła petycja Związku Włokowego na śląskiej Wiośle domagająca się zniesienia wałów i wypuszczenia wody na pola obrzeżne łąki, znajdujące się od Strumienia aż do Goczałkowic, a będące własnością w połowie właściciela dóbr pszczyńskich, a w drugiej połowie tamtejszych rolników ze sąsiadnich.

Na podstawie statutu z dnia 13.XI.1908 r., ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Królewskiego Rządu w Opolu z dnia 11 grudnia 1908 L. 936 został Związek Włokowy na śląskiej Wiośle przez króla pruskiego utworzony. Statut ten spoczywa na analogicznych postanowieniach z dnia 20 stycznia 1940 r. Zb. U. st. 54, dotyczących utworzenia Związku Włokowego z całym państwem niemieckim.

Postanowienia powyższe stały się z biegiem czasu nieaktualne dla ludności wiejskiej uciążliwe. Komisja Agrarna Sejmu Śląskiego zmocniona przez pp. posła Kędziora i Komplę wyjechała w połowie grudnia z.r. na miejsce i porozumiała się z miarodajnymi czynnikami o przedmiocie sprawy. Komisja przeszła do przekonania, że niezadowolenie chłopów jest uzasadnione z przyczyn następujących:

1/ Rząd pruski wbrałował własnymi kosztami szkielet regulacji, a wewnętrzna rozbudowa pozostała Związkowi Groblanemu, który do tego celu nie posiadał dostatecznych środków.

2/ W statucie Związku Włokowego umieszczono postanowienia, które są korzystne dla właściciela dóbr pszczyńskich, a szkodliwe dla właścicieli chłopów. Polega to na jednostronnej klasyfikacji łąk, a oprócz tego o najważniejsze łąki, znajdujące się między wałem, a korytem rzeki nie zostały objęte katastrami według którego wzniesza się ciężar na utrzymanie wałów. Skutek jest ten, że większy ciężar spoczywa na barkach chłopów, gdy w tymczasem jakość łąk chłopskich jest daleko gorsza od łąk, należących do dóbr pszczyńskich.

3/ Niezadowolona ludność uniemożliwia prawidłowe prowadzenie łąk chłopskich, a wały przeszkadzają wypuszczeniu wody podczas powodzi, aśb- przeprowadzić generalne nawodnienie chłopskich łąk chłopskich

Komisja Agrarna jest zdania:

a/ że statut Związku Groblanego jest dla ludności wiejskiej krzywdzący i należałoby go zmienić, a wyciągnąć do obrębu groblanego także łąki, znajdujące się we wnętrzu grobli, a należące do dóbr pszczyńskich, a ciężary utrzymania grobli rozłożyć należy według korzyści jakie przyniosą grunty łąkowe poszczególnym posiadaczom. Należy przeto przeprowadzić nową klasyfikację gruntów łąkowych.

b/ grobli znosić nie należy, natomiast przyznąć się kosztami do wewnętrznej rozbudowy i nawodnienia łąk.

Komisja Agrarna, nie wchodząc w kompetencję władz wojewódzkich, czy państwowych w powyższej sprawie, przedkłada następujące wnioski o zmianę statutu Związku Włokowego:

do § 2. Po słowach: "Zielonym kolorem oznaczone" uzupełnić: "łącznie z przestrzeniami, które znajdują się między korytem Wisły i wałem głównym". Do ostatniego ustępu dodać po słowach: "przynależne grunty wydzielone", - "a przez zmianę § 2. uzupełnione".

do § 6: Po włączeniu łąk położonych między korytem i wałom głównym i po przeprowadzeniu nowego katastru, zmienić należy odpowiednio do stanu nowego katastru obowiązki utrzymania wałów wymienione w § 6. rozdział 2.

do § 7: Opuścić: "Korzyść odpowiada chwilowo przestrzeni gruntów należących do Związku Wałowego", a w to miejsce wstawić: "w tym celu przeprowadza się klasifikację łąk i ciężarów utrzymania wałów rozłoży w miarę użytku przez nie wydane o według nowego katastru". Odpada rozdział: "Ciężary utrzymania wałów rozdziela się przeto według przestrzeni interesowanych gruntów. Dla oznaczenia kosztów utrzymania ułoży się kataster, w którym poszczególne grunta będą wymienione.

Do §.10. al.3. powinien brzmieć: "Trzej reprezentanci mianowani przez właściciela dóbr pszczyńskich", natomiast skreślić się: "Dla członków do 3a mianuje książe pszczyński równocześnie 3 zastępców".

Do § 13. Po słowach: "Sąd rozjemczy składa się z przewodniczącego, którego mianuje Urząd Nadzorczy" zmienić dalszy ciąg na: "i 2-ech karników, z których jednego mianuje strona odwołująca się, a drugiego Urząd wałowy." Po słowach: "może być wybrany" opuścić należy "i nie jest członkiem Związku Wałowego".

Do §.15: Zmienić cały, a natomiast wstawić: "Urzędem Nadzorczym dla Związku Wałowego jest Wojewoda Śląski lub przez niego upoważniona osoba.

Do § 16: Zmienić prezydenta rejonowego na Wojewodę Śląskiego

Do §.17: Opuścić ostatni ustęp i zmienić datę.

Komisja Agrarna stawia wnioski:

uchwalić:

S e j m Ś l ą s k i raczy/sprawy zmiany statutu Związku Wałowego oddaje się Wojewodzie Śląskiemu, względnie Radzie Wojewódzkiej do załatwienia w porozumieniu z ministrem czynnikiem Rządu Centralnego.

Katowice, dnia 1 lutego 1924r.

/-/ Szusick

Referent.

Przewodniczący Komisji Agrarnej:

/-/ Palarczyk.

Komisja Prawnicza.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie projektu ustawy o ogłaszaniu

ustaw śląskich /Druk nr. 398./

Na posiedzeniu z dnia 5 lutego 1924 r. Komisja Prawnicza uchwaliła zaproponować Wysokiemu Sejmowi przyjęcie projektu ustawy o ogłaszaniu ustaw śląskich z następującymi zmianami:

- 1/ Art. 5. projektu ma przyjść na pierwsze miejsce jako art. 1.
 - 2/ Dotychczasowy artykuł 1 jako artykuł 2 bez zmiany, tylko pod punktem 1/ w nawiasie zamiast art. 5. wstawić "art. 1",
 - 3/ Art. projektu 2 jako art. 3. bez zmian.
 - 4/ Art. projektu 3 jako art. 4 bez zmian,
 - 5/ Art. projektu 4 jako art. 5.
- Komisja przyjęła również bez zmian artykuły 6, 7, i 8.
- 6/ "art. 9 Komisja proponuje, popratkę zamiast końcowych słów: "pozostają w nadal w mocy obowiązującej" wstawić słowa: "uważa się za ogłoszone prawnie".
 - 7/ Art. 10 proponuje Komisja Prawnicza nadać następujące brzmienie:
"Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem pierwszego miesiąca następującego po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i w Dzienniku Ustaw Śląskich. Z dniem tym tracą moc obowiązującą rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 17 czerwca 1922 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Ustaw Śląskich /Dz. U. Śl. nr. 1. poz. 1./ i ustawy z dnia 20. października 1922 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Śląskich /Dz. U. Śl. Nr. 29, poz. 109/".

Uzasadnienie: Sposób uchwalania i ogłaszania ustaw śląskich określony ma być w art. 14. Statutu Organicznego w ustawie o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego, którą Sejm Śląski ma uchwalić. Ustawa o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego w myśl art. 15. Statutu Organicznego ma być podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej i następnie opublikowana w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej i w Dzienniku Ustaw Śląskich. Jeżeli Sejm Śląski określa specjalną ustawą sposób uchwalania i ogłaszania ustaw śląskich, to taka ustawa śląska jest częścią ustawy o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego i wymaga podpisu jej przez Prezydenta Rzeczypospolitej i opublikowania w obydwu Dziennikach Ustaw.

Ustawa Śląska z dnia 20 października 1922 r. /Dz. U. Śl. nr. 29, poz. 109/ nie została jednakże podpisana przez Naczelnika Państwa ani też ogłoszona także w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Z tego powodu powstały pewne wątpliwości, czy wszystkie ustawy uchwalone przez Sejm Śląski, a ogłaszane w Dzienniku Ustaw na podstawie powołanej ustawy z dnia 20.X.1922 r. nie podpisane przez Prezydenta Rzeczypospolitej i nieopublikowane także w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej, są formalnie ogłoszone. Należało więc, co do przeszłości formalnie zatwierdzić ustawy dotychczas ogłoszone w Dzienniku Ustaw Śląskich i dać na przyszłość uchwalaniu i ogłaszaniu ustaw śląskich taką podstawę prawną, która by odpowiadała formalnym wymaganiom art. 14 i 15 Statutu Organicznego i usunęła wszelkie wątpliwości prawne, chociażby tylko natury formalnej.

Najważniejszym artykułem całego projektu jest art. 5. Ten artykuł zawiera właściwą treść całej ustawy i powinien stać na pierwszym miejscu. Wszystkie inne artykuły projektu są tylko logiczną kompetencją tego artykułu.

Co do treści swej, art. 5 projektu wywołał w Komisji bardzo ożywioną dyskusję. Przedewszystkiem rozchodziło się o to, czy ustawy śląskie ma podpisywać Marszałek Sejmu Śląskiego i Wojewoda, jak proponuje projekt, czy też tylko Wojewoda sam, czy Marszałek razem z całą Radą Wojewódzką, czy też Wojewoda, jako Prezes Rady Wojewódzkiej. Przedstawiciele niektórych klubów w Komisji żądali, żeby ustawy śląskie podpisywał Marszałek Sejmu Śląskiego i cała Rada Wojewódzka. Ci członkowie Komisji uważali, że publikowanie względnie podpisywanie ustaw jest pierwszym aktem wykonywania tych ustaw, a władzą wykonawczą w Województwie Śląskiem są Wojewoda i Rada Wojewódzka/art. 24 Statutu Organicznego/. Rada Wojewódzka za swoją czynność odpowiedzialną jest przed Sejmem Śląskiem i dlatego za odmówienie podpisania ustawy uchwalonych przez Sejm mogłaby zostać przez tenże Sejm powołana do odpowiedzialności. Wojewoda i jego zastępca wchodzi w skład Rady Wojewódzkiej i podpisywaliby ustawy śląskie razem z nią, w razie odmówienia jednakże podpisu przez Wojewodę, względnie jego zastępcę ustawa musiałaby być ogłoszona, gdyż wystarczyłby podpis większości Rady Wojewódzkiej, a więc 4 jej członków.

Pośredniczący wniosek szedł w tym kierunku, żeby ustawy śląskie podpisywał przewodniczący Rady Wojewódzkiej. Jest on co prawda zarazem w jednej osobie także Wojewodą, czyli urzędnikiem państwowym, ale przy wykonywaniu ustaw śląskich, zwłaszcza przy pierwszym akcie tego wykonywania przy podpisywaniu i ogłaszaniu ustaw śląskich, czynnym byłby tylko w charakterze głowy Samorządu Autonomicznego Województwa Śląskiego. Jednakże fakt, że Wojewoda łączy w sobie charakter urzędnika państwowego i naczelnika Samorządu Autonomicznego Województwa Śląskiego mogłoby doprowadzać do konfliktów pomiędzy tym jego dwójakiem charakterem, tą dwistością jego funkcji.

Według Konstytucji Rzeczypospolitej Prezydent Rzeczypospolitej podpisuje ustawy. Z tego wynikałoby można także, że ustawy uchwalone przez Sejm Śląski wymagają w myśl art. 44 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej podpisu Prezydenta Rzeczypospolitej, dopóki ustawa o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego uchwalona według art. 14 Statutu Organicznego nie określi ostatecznie sposobu uchwalania i ogłaszania ustaw śląskich. Według tegoż artykułu jednak Sejm Śląski może uchwalić też odmienny sposób podpisywania i ogłaszania ustaw śląskich, jeżeli podany w art. 44 Konst. Rzeczypospolitej, naturalnie tylko drogą, ustawy ogłoszonej zgodnie z art. 15 Stat. Org. Taką ustawą ma być niniejsza ustawa. Wojewoda Śląski jest dla Województwa Śląskiego przedstawicielem Rządu Rzeczpl., najwyższym jej urzędnikiem na terenie Województwa. Jemu zatem jako przedstawicielowi Prezydenta Rzeczpl., głowy władzy wykonawczej w całym Państwie, przysłać należy prawo i obowiązek do podpisywania ustaw uchwalonych przez Sejm Śląski. Chociaż konflikty pomiędzy Wojewodą jako Naczelnikiem Samorządu Autonomicznego Województwa Śląskiego i Wojewodą jako najwyższym urzędnikiem Państwa Polskiego w Województwie Śląskiem nie zostaną taktem uregulowaniem sprawy zupełnie usunięte, to jednak wydaje się to rozwiązaniem najkorzystniejszym i najlepiej odpowiadającym przepisom ustaw konstytucyjnych, Rzeczpl. i Województwa Śląskiego. Oczekować należy, że Wojewoda Śląski, będący zarazem najwyższym urzędnikiem samorządu wojewódzkiego na Śląsku, już przy wnoszeniu projektów ustaw i przy przygotowywaniu ich w komisjach dokładać będzie starań celem uzgodnienia ich z ustawodawstwem Rzeczpl. Polskiej, ażeby uniknąć w ten sposób wszelkich konfliktów.

Komisja uchwaliła, pozostawić przepis art. 5 projektu, według którego oprócz Wojewody ustawy śląskie podpisuje także Marszałek Sejmu Śląskiego, ażeby w ten sposób uniknąć przechodzenie ustaw z rąk władzy ustawodawczej do rąk władzy wykonawczej.

Poprawka proponowana przez Komisję Prawniczą do art. 9, ażeby zamiast słów: "pozostają nadal w mocy obowiązujące" ustawić słowa: "uważa się za ogłoszone prawnie" ma na celu formalną sanację względnie legalizację wydanych dotychczas przez Sejm Śląski ustaw ogłoszonych w Dzienniku Ustaw Śląskich. W ten sposób usunięto mają zostać wszystkie wątpliwości formalno - prawne, czy te ustawy zostały formalnie zgodnie z przepisami Stat. Org. ogłoszone lub nie. Komisja uważa wyrażenie tego przepisu w formie fikcyj - prawnej za korzystniejsze od pierwotnego brzmienia projektu, które by mogło legalizować ewentualne ustawy śląskie także materialnie, a nie tylko formalnie, co nie leży w intencji niniejszej ustawy formalno - prawnej. Ustęp odmienny redakcją art. 10 proponuje Komisja Prawnicza dlatego, że w pierwszym zdaniu pierwotnego brzmienia tego artykułu jest położenie się na zymogi art. 15 Stat. Org., co przedstawia motyw ustawy, a motywy do ustawy nie należą. Z drugiej strony Komisja uważa przepisy formalne zawarte w drugim zdaniu art. 10 projektu za nader skomplikowane i utrudniające formalności ogłoszenia niniejszej ustawy tworzącej część ustawy o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego.

Celem uniknięcia tych skomplikowanych formalności proponowano w Komisji, ażeby ustawie ryznaczono pewien dzień określony dosyć daleko wysunięty, np. 1 maja 1924 r., ażeby w tym czasie Prezydent Rzeczpl. Polskiej mógł niniejszą ustawę podpisać i opublikować w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, ale w końcu zwyciężyło zdanie, że wystarczy powiedzieć, że ustawa ta wchodzi w życie z dniem 1 miesiąca następującego po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczpl. Polskiej. Przy głosowaniu większość komisji oświadczyła względów formalnych celem usunięcia wszelkich możliwych wątpliwości, stanienie do tego artykułu przepisu uchylającego moc obowiązującą rozporządzenia Wojewody i ustawy śląskiej w przedmiocie wydawania Dzienniku Ustaw Śląskich.

Katowice, dnia 5 lutego 1924 r.

Sprawozdawca:

/-/ Kempka.

Sprawozdanie

Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego w sprawie projektu ustawy
w przedmiocie zniesienia Komisji do badania cen.
/druk nr. 360, dot.dr.nr.73/

Komisja Prawnicza na kilku posiedzeniach zajmowała się projektem ustawy o zniesieniu Komisji do badania cen, przedłożonym przez Komisję Apropowizacyjną, jako druk nr. 360. Na posiedzeniu z dnia 16. stycznia Komisja Prawnicza uchwaliła wszystkimi głosami przeciw jednemu /poseł Machaja/ polecić Sejmowi przyjęcie projektu ustawy w brzmieniu przedłożonym przez Komisję Apropowizacyjną. Poseł Machaja nie tylko głosował przeciw temu projektowi a temsamem za zatrzymaniem Komisji do badania cen, ale stawiał wniosek, aby Komisję tę uposażono w dalsze kompetencje i nadano jej szersze pełnomocnictwa tak żeby mogła zwaloczyć nadmierne wygórowanie cen za wszystkie artykuły. Ponieważ z wnioskiem pozostał sam, zgłosił wniosek mniejszości.

Wojewódzka Komisja do badania cen z siedzibą w Katowicach powołaną została do życia rozporządzeniem Wojewody z dnia 16. sierpnia 1922 /Dz.Ust.Sl. nr.17 poz. 53/ Rozporządzenie to Sejm Śląski zatwierdził ustawą z dnia 20 grudnia 1922 /Dz.Ust.Sl. 1923, nr.3, poz. 21/. Zatwierdzenie to poleciła Komisja Apropowizacyjna w druku 73 z następującym uzasadnieniem:

"W zeszycie Komisja stoi na stanowisku wolnego handlu, lecz dopóki nadprodukcja artykułów pierwszej potrzeby w Województwie Śląskim jest jeszcze tego rodzaju, iż niezdolna wpłynąć na zniżkę cen tych towarów, Komisja uważa powyższe rozporządzenie narazie dla ogółu za pożyteczne."

Prawną postawą Komisji dla badania cen jest obwieszczenie Kanclerza Rzeszy Niem. z dnia 25. września 1915 r. /Reichsgesetzbl.str. 607/. W myśl tego obwieszczenia ustanowiono Komisji do badania cen przy gminach /magistratach/ i starostwach oraz Komisję dla całej Rzeszy "Preisprüfungsstelle für das Reich" - w Berlinie. Komisję dla Rzeszy zniesiono już w roku 1916, a jej agendy przeszły na Urząd apropowizacyjny wojenny /Kriegsernährungsamt/ na podstawie obwieszczenia z dnia 1. września 1916, R.G.Bl. 997.

Przy objęciu Górnego Śląska przez Rzeczpospolitą Polską, nie istniała więc już "Preisprüfungsstelle für das Reich." Rozporządzeniem Wojewody z dnia 16 sierpnia przejął funkcje dawniejszej Komisji dla Rzeszy na Komisję Wojewódzką, nważając za jej zadanie główne: "nadzór nad działalnością lokalnych komisji do badania cen, wydanie instrukcyj dla nich i ich informowanie celem jednolitego ich funkcjonowania. Oprócz tego może Wojewódzka Komisja do badania cen wykonywać samo - dzielnie wszystkie uprawnienia dane Komisjom do badania cen rozporządzeniem z dnia 25 września 1915 r". Zdania komisji dla badania cen wynikały z §§ 4, 5 i 6, a zdania Komisji dla Rzeszy z §11 obwieszczenia z dnia 25 września 1915. Komisje dla badania cen nie są właściwe do ustalania cen maksymalnych, tylko mają pełnić funkcję doradcze dla władz ustalających ceny maksymalne - magistratów, starostów i wojewody - i w tym celu mogą badać kalkulacje, rowidować książki, wyznaczać wywieszenie cennika.

Już od wiosny roku 1923 praca Wojewódzkiej Komisji do badania cen zaczęła szwankować i zaprowadzać zamiast porządku zamieszanie na

rynku artykułów pierwszej potrzeby. Przy ciągłym a szybkim spadku wartości marki polskiej ceny targowe ogłaszane przez tę Komisję skazywały się niezgodniami z rzeczywistością. Kalkulacja tych cen oparta na marce polskiej nie dotrzymywała kroku z obniżeniem się z jednego dnia na drugi wartości marki polskiej. Ogłaszanie tych cen w sposób podający te ceny nie informacyjnie jako ceny targowe ale jako ceny maksymalne, które jednak wobec niepowstrzymanego spadku marki polskiej były niekiedy niższe od własnych kosztów producentów lub sprzedających, powodowało ukrywanie towarów i ich sprzedaż tajną, pokątną po znacznie wyższych cenach, nieraz paskarskich, ponieważ sprzedający wliczali już ryzyko ewentualnych kar i konfiskat towarów. Z drugiej strony ludność czytając te ceny w gazetach albo na afiszach, a nie mając za nie towarów wcale dostać albo tylko potajemnie i o wiele drożej, zaczynała się niecierpliwić i odgręzać, i niezadowolenie jej z dniem każdym rosło. Kalkulacje cen przez komisję nie były zresztą fachowo poprawne, gdyż dla różnych artykułów przeprowadzali je ludzie z innych zawodów albo branż.

Obecnie, gdy już dochody Państwa stoją pod znakiem waloryzacji i kutki ustawodawstwa o naprawie Skarbu Rzeczypospolitej objawiają się w pewnej stabilizacji a nawet poprawieniu się kursu marki polskiej, działalność Komisji do badania cen okazuje się zbyteczną i nawet szkodliwą. Życie gospodarcze powinno narazie powrócić do normalnych torów, podaż i popyt powinny regulować ceny artykułów pierwszej potrzeby i reglamentacja tego naturalnego regulowania się cen za pomocą różnych komisji nie przyczyni się do potaniaenia tych artykułów a może nawet wpłynąć ujemnie na podaż. Nawet rozszerzenie działalności komisji, nadanie jej szerszej władzy i ulepszenie jej sprawności przez dodanie jej fachowców z nierozprezentowanych jeszcze w niej zawodów i gałęzi produkcji nie przyczynił by się do obniżania cen, gdyż zanik podaży jest nierozłączalnym skutkiem każdej takiej reglamentacji i każdego wyznaczania cen maksymalnych lub choćby tylko wytycznych.

Katowice, dnia 8 lutego 1924 r.

Sprawozdawca:

/--/ Kompka.

/dot.druków nr. 332, 343, 368,
417 i 418/.

Komisja Mieszkaniowa.

PC.

S p r a w o z d a n i e

K o m i s j i M i e s z k a n i o w e j.

Komisja Mieszkaniowa obradowała ponownie na dniu 8 lutego 1924 r. nad wnioskiem Rady Wojewódzkiej, /druk Nr. 332/ sprawozdaniem Komisji Mieszkaniowej, /druk 343 i 368/ oraz sprawozdaniem Komisji Prawniczej, /druk nr. 417/ i uchwaliła nad temi wnioskami przejść do porządku dziennego, za wniosek Komisji Mieszkaniowej, /druk nr. 418/ przyjąć z pewnemi zmianami redakcyjnymi oraz skreśleniem art. 2.

Komisja Mieszkaniowa proponuje ustawę w następującem brzmieniu:

U s t a w a

z dnia 1924 r.
w przedmiocie częściowej zmiany ustawy z dnia 7 listopada 1923 r. /DZ.U.Śl.Nr. 41, poz. 200/ dot. zmiany ustawy z dnia 13 czerwca 1923 r. /DZ.U.Śl.Nr. 24, poz. 142/ ustawy z dnia 15 stycznia 1923 r. /DZ.U.Śl.Nr. 7, poz. 41/ względnie zmiany rozporządzeń Wojewody Śląskiego z dnia 28 czerwca 1922 r. i z dnia 3 października 1922 r. w przedmiocie ochrony lokatorów oraz lichwy i spekulacji mieszkaniowej.

Art. 1.

Czynsz mieszkaniowy ustalony w art. 1 ustawy z dnia 7 listopada 1923 r. /DZ.U.Śl.Nr. 41, poz. 200/ wynosi od 1 lutego 1924 r.
1/ przy mieszkaniach 20 % czynszu podstawowego z dnia 1 lipca 1914 r.
2/ przy ubikacjach, służących dla handlu i przemysłu 30 % czynszu podstawowego z dnia 1 lipca 1914 r.

Art. 2.

Obliczona w sposób podany w art. 1 suma komornego będzie przechowywana na franki złote, według następującego stosunku:

100 mkn. - 123 fr. zł.
100 k. austr. węg. - 105 fr. zł.

Obliczone we frankach złotych komorne będzie płacone w markach polskich według ustanowionej przez Ministra Skarbu stosownie do art. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r. /Dz.U.Rz.P.Nr. 127, poz. 1044/ wartości franka złotego, obowiązującej w dniu płatności komornego.

Art. 3.

Przepisy sprzeczne z powyższemi postanowieniami znosi się.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia i ma moc obowiązującą od 1 lutego 1924 r.

Art. 5.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Katowice, dnia 8 lutego, 1924 r.

Referent:
/-/ Palarczyk.

PC.

Śląska Rada Wojenódzka.

Katowice, dnia 29 stycznia 1924 r.

L.R. 73.

Dot: Projekt ustawy o przedmio-
cie zmian w Ordynacji Ubezp.
z dnia 19.VII.1911 /R.G.Bl.str.
509/ i w ustawie o ubez. funkcyj.
prywat. z dnia 20.XI. 1911 r./R.
G.Bl.str. 989/ krot w markach
niem. na krot w markach polskich. Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojenódzka projekt ustawy o przed-
miocie zmian w Ordynacji Ubezpiecz. z dnia 19 VII. 1911 /R.G.Bl.
str. 509/i w ustawie o ubez. funkcyj. prywatnych z dnia
20. XI. 1911 r. /R.G.Bl. str. 989/ krot w markach niemieckich na
krot w markach polskich uchwalony przez siebie na posiedzeniu
dnia 29.I.1924 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nada-
nego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go
Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojenódzka
Przewodniczący:

/-/ K o n c k i.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie zmian w Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19. VII.
1911 /R.G.Bl. str. 509/ i w ustawie o ubezpieczeniu funkcyj. pri-
watnych z dnia 20.XII. 1911 r. /R.G.Bl.str. 989/ krot w
markach niemieckich na krot w markach polskich.

Art. 1.

W ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19 VII. 1911 /R.G.Bl.str.
509/ i w ustawie o funkcyj. prywatnych z dnia 20 XII.
1911 /R.G.Bl.str. 989/ oraz we wszystkich do tych ustaw wydanych
rozporządzeniach i nowelach, zmienia się, o ile to się dotychczas
nie stało w drodze ustawy lub rozporządzenia słowa: Marka niem.
wzgl. marki niem. na słowa: "marka polska wzgl. marki polskie".

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojenodzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowią-
zującą od 1 listopada 1923 r.

Uzasadnienie: Z powodu wprowadzenia z dniem 1 listopada 1923 r. mar-
ki polskiej jako jedynego środka płatniczego w gór-
nośląskiej części Wojenództwa Śląskiego zachodzi po-
trzeba zmian w Ordynacji Ubezpieczeniowej i w usta-
wie o ubezpieczeniu funkcyj. prywatnych
krot w niemieckich markach na krot w markach
polskich.

PC.

Śląska Rada Wojewódzka
L.R.W. 86/3.

Katowice, dnia 6 lutego 1924 r.

Dot: Projekt ustawy w przedmio-
cie przelania upoważnienia do
ustalenia opłat ryczałtowych
oznaczonych w par. 80 Ordyn-
nacji Ubezpieczeniowej z dnia
19.VII.1911 /R.G.Bl.str. 509/
na Radę Wojewódzką.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przed-
miocie przelania upoważnienia do ustalenia opłat ryczałtowych
oznaczonych w par. 80 Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19. VII.
1911 /R.G.Bl. str. 509/ na Radę Wojewódzką uchwalony przez siebie
na posiedzeniu dnia 5 lutego 1924 r. w wykonaniu prawa inicjatywy
ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą
o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:
Przewodniczący:

/-/ K o n c k i .

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie przelania upoważnienia do ustalenia opłat ryczał-
towych oznaczonych w par. 80 Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia
19.VII.1911 /R.G.Bl. str. 509/ na Radę Wojewódzką.

nia

Art. 1.

Upoważnię ~~nią~~ do ustalenia opłat ryczałtowych oznaczonych
w § 80 Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19 VII. 1911 /R.G.Bl.
str. 509/ przelewa się na Radę Wojewódzką.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obo-
wiązującą od dnia 15 czerwca 1922 r.

Marszałek.

Uzasadnienie: Według § 80 Ordynacji Ubezpieczeniowej ustala kwoty ryczałtowe w Ubezpieczeniu społecznym Rada Związkowa. Celem przelania tych funkcji na Radę Wojewódzką jest zmiana wyżej cytowanego par. potrzebna. -

PC.

Śląska Rada Wojewódzka.
L.R.W. 111.

Katowice, dnia 6 lutego 1924 r.

Dot: Projekt ustawy w przed-
miocie odroczenia terminu wy-
borów do Urzędów Ubezpieczeń,
Wyższego Urzędu Ubezpieczeń
i Zakładu Ubezpieczeń Społecz-
nych. Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

Katowice.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie odroczenia terminu wyborów do Urzędów Ubezpieczeń, Wyższego Urzędu Ubezpieczeń i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 5 lutego 1924 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

/-/ Żurawski.

Ustawa
z dnia 1924 r.
w przedmiocie odroczenia terminu wyborów do Urzędów Ubezpie-
czeń, Wyższego Urzędu Ubezpieczeń i Zakładu Ubezpieczeń Spo-
łecznych.

Art. 1.

Termin wyborów członków do Urzędów Ubezpieczeń, Wyższego Urzędu Ubezpieczeń i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w myśl Ordynacji Ubezpieczeń z dnia 19 lipca 1911 r. /R.G.Bl.str. 509/ w brzmieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 1922 r. /R.G.Bl. str. 455/, ustawy o ubezpieczeniu funkcyjnarjuszów prywatnych z dnia 20 grudnia 1911 r. /R.G.Bl. str. 989/, rozporządzenia z dnia 28 czerwca 1922 r. /Dz.Ust.Śl.Nr. 4, poz. 12/ w brzmieniu rozporządzenia z dnia 12 września 1922 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 22, poz. 75/ w przedmiocie utworzenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, rozporządzenia z dnia 28 czerwca 1922 r. /Dz.Ust. Śl. Nr. 4, poz. 15/ w przedmiocie utworzenia Urzędów Ubezpie-
czeniowych i rozporządzenia z dnia 28 czerwca 1922 r. /Dz. Ust. Śl. Nr. 4, poz. 14/ w przedmiocie Wyższego Urzędu Ubez-
pieczeniowego zostanie określony osobnym rozporządzeniem Ra-
dy Wojewódzkiej.

Aż do przeprowadzenia tych wyborów sprzątać będą
funkcje członków osoby powołane przez Wojewodę.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek.

U z a s a d n i e n i e.

Wybory ławników do Urzędu Ubezpieczeń w myśl art. 2 rozporządzenia z dnia 28 czerwca 1922 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 4, poz. 15/ Tyższego Urzędu Ubezpieczeń w myśl art. 3 rozporządzenia z dnia 28 czerwca 1922 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 4, poz. 14/ i do Rad Administracyjnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w myśl art. 6 rozporządzenia z dnia 28 czerwca 1922 r. /Dz.Ust. Śl. Nr. 4, poz. 12/ w brzmieniu art. 1 rozporządzenia z dnia 12 września 1922 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 22, poz. 75/ nie mogły się odbyć w przepisanych terminach ze względu na trudności natury technicznej.

Według przepisów ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. i ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych z dnia 20 grudnia 1911 r. wspomniane wybory mogą odbywać się tylko kolejno, tj. najpierw mogą odbywać się wybory ławników do Urzędów Ubezpieczeń następnie ławnicy Urzędów Ubezpieczeń wybierają ławników do administracji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ta zaś dopiero wybiera ławników do Tyższego Urzędu Ubezpieczeń.

Otóż Zakład Ubezpieczeń Społecznych oświadczył, że nie jest w stanie podać terminów wyborów do swych Rad Administracyjnych.

Oprócz tego za odroczeniem wyborów na czas nieograniczony przemawia i możliwość późniejszej obecności ławników na rzecz Niemiec, gdyż w tym wypadku w myśl przepisów obowiązujących musiałby dawny ławnik ustąpić z zajmowanego urzędu. Pro jest niniejszej ustawy jest zgodny z ustawą z dnia 23. V. 25 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 22, poz. 134/, która pozostawia uregulowanie terminu wyborów osobnemu rozporządzeniu Rady Wojewódzkiej.

Komisja Agrarna.

Sprawozdanie

PC.

Komisji Agrarnej Sejmu Śląskiego w przedmiocie wprowadzenia reformy rolnej na Górnym Śląsku.

W grudniu 1923 r. Komisja Agrarna przydzieliła referat reformy rolnej posłowi Dr. Rakowskiemu. W następstwie referent przedstawił Komisji umotywowane wnioski, z których wynikało, że 1/ prace przygotowane do przeprowadzenia reformy rolnej na Śląsku winny się rozpocząć jak najszybciej wobec terminów przewidzianych przez traktat genewski, 2/ że przeprowadzenie reformy tej w myśl polskiej ustawy o reformie rolnej napotyka przeszkody w postaci traktatu genewskiego, który nada uwzględnienie materialnych postulatów niemieckiej ustawy osadniczej, 3/ że statut organiczny rezerwuje dla Sejmu Śląskiego w pewnym zakresie kompetencję do spraw z reformą rolną związanych, 4/ że wprowadzenie reformy jest rzeczą władz centralnych.

Komisja Agrarna uznała sprawę za nagłą i upoważniła Dr. Rakowskiego do porozumienia się w imieniu Komisji z Ministerstwem Reform Rolnych. W związku tej uchwały odbyły się kilkakrotne narady i Ministerstwie Reform Rolnych. Na naradzie, która się odbyła w Warszawie, dnia 11 lutego 1924 pod przewodnictwem Ministra Reform Rolnych Łudkiewicza osiągnięto zupełną jednomyślność co do następujących punktów:

- 1/ Uznano sprawę za nagłą,
- 2/ Wprowadzenie polskiej ustawy o reformie rolnej w jej obecnej postaci uznano za nieodpowiednie.
- 3/ Uznano za konieczne, przystosowanie odnośnego ustawodawstwa do przyjętych przez Polskę zobowiązań traktatu genewskiego /art. 1 § 2 ustęp 1 zdanie 2 – gie i ustęp 2 od 2°/.
- 4/ Uznano za wskazane przystąpić niezwłocznie do opracowania odpowiedniej noweli do niemieckiego prawa osadniczego, zachowując jego treść materialną w punktach objętych traktatem genewskim, zaś przepisy administracyjne – proceduralne, jako nie stosujące się do Państwa Polskiego zastąpić noweli w myśl § 2 art. 1 Konwencji Genewskiej.
- 5/ Dr. Rakowski, jako przedstawiciel Komisji Agrarnej oświadczył, że kierowany względami na dobro publiczne Sejm Śląski nie będzie czynił żadnych trudności natury kompetencyjnej, że wszelako byłoby pożądanym, aby na organizację i bieg reformy rolnej Sejm Śląski posiadał wpływ analogiczny, jak Sejm Rzeczypospolitej na terenie poza Śląskiem. Przedstawiciele Władz centralnych pogląd ten zaakceptowali, w wyniku czego ustalono, że:
- 6/ opracowanie odnośnej noweli do niemieckiego prawa osadniczego, która przedłożona będzie ciałom ustawodawczym Rzeczypospolitej odbędzie się w ścisłym kontakcie z przedstawicielstwem Sejmu Śląskiego, tj. Komisją Agrarną.
- 7/ Niezwłocznie zostaje powołany do życia Okręgowy Urząd Ziemski dla Śląska w celu rozpoczęcia przygotowawczych prac dla przeprowadzenia reformy rolnej na Śląsku. Odnośne rozporządzenie Rady Ministrów /DZ.Ust.Nr. 13, poz. 117/ już się ukazało.

W ten sposób zarówno zasadnicze linje działania w kierunku przeprowadzenia reformy rolnej na Śląsku zostały ustalone, jak i pierwszy krok do wprowadzenia reformy w życie w postaci Okręgowego Urzędu Ziemskiego – już zrobiony. Komisja Agrarna zaznacza, że porozumienie w tej sprawie z władzami centralnymi jest zupełne i widzi w tem rękojmię szybkiego i ostatecznego przeprowadzenia sprawy.

Komisja wnosi, aby powyższe sprawozdanie Sejm zechciał przyjąć do wiadomości.

Katowice, dnia 13 lutego 1924 r.

— i —

Sprawozdawca Komisji:
/-/ Dr. E. Rakowski.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie projektu ustawy w przedmiocie częściowej zmiany pruskiej ustawy wodnej z dnia 7 kwietnia 1913 r. /Zb.U. 53/.

Komisja Prawnicza na posiedzeniu swem w dniu 12 lutego br. rozpatrywała projekt ustawy w przedmiocie częściowej zmiany pruskiej ustawy wodnej, wniesiony przez Radę Wojenództwa.

W myśl opinii doradcy prawnego p. prezesa Senatu, Konstantego Ostrowskiego, Komisja Prawnicza uchwaliła: W art. 1 wykreśliła się słowa: "cziesięcioletni".

W Wojenództwie Śląskiem obowiązuje jeszcze pruska ustawa wodna z dnia 7 kwietnia 1913 r. /Zb.U. 53/ a nie polska ustawa wodna z dnia 19 września 1922 r. /Dz.Ust.Nr. 102, poz. 936 art. 265/.

Pruska ustawa wodna weszła w życie dnia 1 maja 1914 r. a nie 1 kwietnia 1914 r., jak twierdzi uzasadnienie do przedłożonego projektu. /patrz Verordnung über das Inkrafttreten des Wassergesetzes vom 7. April 1913, v. 13. April 1914, G.Sammlung. S. 64/.

Do projektowanej zmiany jest Sejm Śląski właściwy, zważywszy, że chodzi o zmiany na korzyść mieszkańców i o ogólny przepis więcej formalnego charakteru.

Nie sprzeciwia się uchwaleniu zmiany art. 4,1 Konstytucji Śląskiej, ponieważ prawa dotyczące kanałów przyłącznych, to znaczy kanałów niesamoistnych, nie podlegają pod uregulowanie sztucznych dróg wodnych - § 46,2 ustawy wodnej w połączeniu z art. 4,1 ani § 2 art. I Konwencji Genewskiej, ponieważ przedłużenie czasokresów leży w interesie tutejszej ludności i jest też z tego powodu uzasadnione, że ludność podczas wojny i w czasie powstań i plebisytu nie miała spokoju do troszczenia się o wymienione w § 46, 40 ustawy wodnej prawa.

Komisja Prawnicza uważa przedłużenie czasokresu z powyższych powodów za wskazane i proponuje plenum przyjęcie uchwalonej poprawki w art. 1.

Katowice, dnia 12 lutego 1924 r.

Sprawozdawca:

/-/ F o j k i s.

posłów Maciej i towarzyszy z Klubu P.P.S. w sprawie zarządzeń Dyrekcji celi w Katowicach, ograniczających ruch graniczników na pograniczu Polsko-czeskim na Śląsku cieszyńskim.

Uzasadnienie.

Od czasu rozgraniczenia Śląska cieszyńskiego, obywatele zamieszkałi w pasie granicznym, mieli na podstawie wzajemnego porozumienia prawo do przekraczania granic przez główny most w Cieszynie o każdej porze. Tylko ruch kołowy doznawał ograniczenia przez dyrekcję cel w Wysłkowicach. Ponieważ rozporządzeniem dyrekcji cel ruch kołowy przez granicę z dniem 1 października 1923r. ograniczony został do godzin 5-tej popołudniu, wobec tego przekłócenstwo miasta Cieszyna skierowało się do Ministerstwa Skarbu z prośbą 3/XI.1923r. o przedłużenie czasu dla ruchu kołowego.

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 30. stycznia 1924r. L.DC. 755/1./24 zawiadomiło Dyrekcję cel w Wysłkowicach, że przychyliła się do prośby przekłócenstwa miasta i upoważniła dyrekcję cel do poczynienia odpowiednich zarządzeń. Na to dyrekcja cel w Wysłkowicach listem z dnia 6. lutego 1924r. zawiadomiła urząd celny w Cieszynie, że zezwala na przekraczanie granic do godziny 10. wieczór, lecz od godziny 10. aż do dnia 12 w noc aż do godz. 7 rano ograniczono ruch osobowy do wypadków: śmierci, choroby, członka rodziny i pożaru, a więc do osób: duchownych, lekarzy, aluszerek, stażowików ratunkowych i straży pożarnej.

Oprócz tego władze polskie, zamiast pracować nad ułatwieniem ciągłego połączenia obywateli, spowodowanego rozdzieleniem swego organizmu jawnym był Śląsk cieszyński, czynią co raz nowe trudności. Tak np. zażądano w ostatnim czasie paszportów od zwyczajnych obywateli czeskich, którzy dotychczas są chowani na wspólnym emigranckim w Cieszynie. Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w Morawskiej Ostrawie stale wpraszywa obywateli Polakami jednej i drugiej strony, czy oni, chcąc się dostać do rodziny lub do Łasy Brackiej, nie przekroczyli "bezprawie" granicy dając tylko władzom czeskim sposobność do stosowania represalii wobec obywateli polskich.

Również straż graniczna nie stoi na wysokości swego zadania o czym świadczą ciągłe skargi publiczne w prasie śląskiej wszelkich ugrupowań społecznych i osobiste skargi ludzi niecierpiących niemożliwości na niegodne traktowanie ich przez straż graniczną.

Ponieważ rzeczy te dzieją się tylko dzięki niezajomości stosunków zwiadowców tubylczej ludności przez odpowiedzialnych urzędników, chcących stosować z całą surowością postanowienia Rządu do ludności polskiej na Śląsku, jak się to dzieje w stosunku do ludności ruskiej na wschodzie, przeto podpisani stawiają następujący:

Wniosek

Sejm Śląski użył p. kolejność do przedłożenia Rządowi centralnemu następujących żądań.

1/ Natychmiastowe przywrócenie na Śląsku cieszyńskim dotychczasowych ulg w ruchu granicznym i wydanie dalszych w tym kierunku ułatwień.

2/ Zmiany przepisów w ruchu granicznym winny być dokonywane w porozumieniu się z Radą Wojewódzką.

3/ Na stanowiska kierownicze przy urzędach celnych i straży granicznej należy powoływać urzędników bezstronnych z ludnością i stosunkami istniejącymi w Katowicach Śląskim.

// Kuchaj, // Kolarz, // Jucielok, // Dąb, // Turpelt
// Niechm, // Szulc, // Boles.

Wniosek nagły

posła Janickiego i tow. w sprawie natychmiastowego zawieszenia p. Michatza w urzędowaniu jako burmistrza miasta Tarnowskich Gór oraz jako członka Rady Wojewódzkiej, pociągnięcia go do odpowiedzialności za powstałe wskutek jego zaniedbania straty dla tegoż miasta, oraz do wytoczenia mu dochodzenia dyscyplinarnego.

Wysoki Sejm zechce uchwalić:

Wzywa się Pana Wojewodę do natychmiastowego zawieszenia p. Michatza w jego czannościach jako burmistrza Tarnowskich Gór i do wytoczenia mu postępowania dyscyplinarnego oraz do pociągnięcia go za przypadek miastu Tarnowskim Górą podatku od przyrostu majątku.

U z a s a d n i e n i e :

- 1/ Przed niespełną 3 tygodniami zwołali niemieccy obywatele Tarnowskich Gór wiec publiczny, na którym podnoszono ostre zarzuty przeciwko ustawie o podatku majątkowym. Wzywano tam do oporu przeciwko płaceniu tego podatku/Gruschke, którego już prokurator za to ściga/. Do oporu tego wzywał także obecny tam burmistrz Michatz. Sprawa przybrała tak wyjązwy antypaństwowy charakter, iż prokuratorja w Tarnowskich Górach wytoczyła burmistrzowi Michatzowi proces karny za działalność antypaństwową.
- 2/ Wielu dawniejszych obywateli miasta Tarnowskich Gór, pomiędzy innemi Rein, Pinkus, Noher, sprz. edało swe nieruchomości w Tarnowskich Górach i wyprowadzili się do Niemiec. Burmistrz Michatz nauyślnio zaniedbał ściągnięcia od tych panów podatku od przyrostu wartości majątku i w ten sposób poszkodował miasto Tarnowskie Góry o kilkatisięcy złotych polskich, pomimo, że miasto to znajduje się w trudnych warunkach finansowych.
- 3/ Wydział Oświecenia Publicznego zawarł przed 3 tygodniami umowę z burmistrzem Michatzem, mocą której zobowiązał się burmistrz Michatz dawniejszą komunalną wyższą szkołę żeńską w Tarnowskich Górach przejąć z powrotem na własność miasta. Umowę tę miała zatwierdzić Rada Miejska, Tarnowskich Gór. Na posiedzeniu tejże Rady dnia 31 stycznia rb. burmistrz Michatz przedstawił umowę tę fałszywie, mianowicie odczytał ustęp o usunięciu z tej szkoły personelu nauczycielskiego, czego w umowie wcale nie było. Rada Miejska ostatecznie umowę tę zatwierdziła. Pan Michatz miał takową nazajutrz przedłożyć Wydziałowi Oświecenia Publicznego, celem otrzymania subwencji na opłacenie personelu nauczycielskiego. P. Michatz do dziś dnia umowy tej nie przedłożył, mimo że dał mu Wojewoda 1½ miljarða mkp. zaliczki na opłacenie personelu szkolnego. Chociaż p. Michatz wie, że nauczycielstwo od 2 miesięcy pensji żadnej nie otrzymało, zatrzymał odebraną od Województwa zaliczkę u siebie i do dnia dzisiejszego nauczycielstwu jej nie wypłacił. Naraził przez to wyższą szkołę żeńską na to, że stoi ona dziś przed zamknięciem, nie mówiąc już o nieopalanu tej szkoły.
- 4/ Mimo kilkakrotnego wzwania p. Michatza przez Wojewódzki Urząd Mieszkaniowy /p. Waloszek/ by uregulować sporne kwestje mieszkaniowe w Tarnowskich Górach, p. Michatz nie raczył nawet odpowiedzieć. Spowodował on przez to bezprawny stan spraw mieszkaniowych w Tarnowskich Górach, jtk np., że próżne mieszkania stoją niezajęte mimo wielkiego braku mieszkań /sprawa Kowolika/

Katowice, dnia 15. lutego 1924 r.

Wnioskodawca:

/-/ St. Janicki;

/-/ Ed. Rybarz, Sobota, Szynkowiakówna, Cmańkowska,
Kedzier.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Szkolnej w sprawie założenia gimnazjum
w Szarleju.

Gminy Szarlej, Wielka Dąbrówka, Brzozów, Wielkie Tichary, Brzozowice i Kaniów wniosły do Sejmu Śląskiego prośbę o założenie w Szarleju gimnazjum, któreby miało utrzymywać Województwo. Petycję wspomnianych gmin rozpatrywano na posiedzeniu Komisji Szkolnej dnia 17 października 1925 r. Wniosek ks. Brzuski o wydelegowanie na miejsce przedstawiciela Komisji Szkolnej i Wydziału Oświecenia Publicznego do Szarleja celem zbadania warunków powstania gimnazjum, w Komisji Szkolnej uzyskał równo cztery głosy. Wobec tego wniosek ten zgłoszono, jako wniosek mniejszości celem rozstrzygnięcia sprawy przez plenum Sejmu. Sejm Śląski po wysłuchaniu referatu ks. p. Brzuski, uchwalił następującą rezolucję: "Sejm Śląski wzywa Komisję Szkolną do zajęcia się prośbą Szarleja o założenie gimnazjum i upoważnia ją do wysłania na miejsce swoich reprezentantów razem z przedstawicielami W.O.P. Sejm wzywa Kancelarię sejmową o zwrócenie się do Szarleja i gmin interesowanych do przedłożenia uchwał w sprawie ciężarów na rzecz szkoły, która zostanie ewentualnie ponoszona do życia.

W myśl uchwały Sejmu udali się przedstawiciele Komisji Szkolnej i W.O.P. do Szarleja. Delegaci oglądali najpierw budowlę, poczem odbyli konferencję z przedstawicielami interesowanych gmin. Wynikiem narad pomiędzy delegatami Sejmu Śląskiego, a przedstawicielami gmin są uchwały Rad gminnych interesowanych miejscowości, które zostały przesłane do Kancelarii Sejmu Śląskiego. Wszystkie gminy zobowiązują się na wypadek, gdyby gimnazjum miało być utrzymywane w całości, o ile chodzi o wydatki personalne kosztem Województwa do ponoszenia ciężarów kosztów rzeczowych w stosunku procentowym do ilości dzieci uczęszczających do gimnazjum z danej gminy. W razie, gdy Sejm Śląski nie zgodził się na utworzenie gimnazjum utrzymywanego kosztem Województwa, gminy mają zamiar założyć gimnazjum komunalne

i przyczynić się również do ponoszenia ciężarów personalnych, o ile wydatki personalne nie będą pokryte subwencją Województwa.

Wobec nadesłania uchwał gminnych do Sejmu Śląskiego rozpatrywała Komisja Szkolna na posiedzeniu w dniu 13 lutego r.b. na nową kwestję gimnazjum w Szarleju. Po wysłuchaniu referatu ks.p.Brzuski, jakoteż przedstawiciela W.O.F. i po przeprowadzonej dyskusji, Komisja Szkolna powzięła następującą uchwałę:

Komisja Szkolna uznaje potrzebę założenia gimnazjum w Szarleju. Gimnazjum to powinno mieć charakter zakładu komunalnego, Województwo zaś nie przyczynić się do utrzymania tego gimnazjum subwencją, która ma wynosić 80% wydatków personalnych aż do chwili wejścia w życie ustawy o sanacji finansów gminnych. Z chwilą, gdy wspomniana ustawa wejdzie w życie należy subwencję obniżyć do wysokości 60%.

Komisja Szkolna prosi Wsoki Sejm o przyjęcie powyższej uchwały i przekazanie petycji Szarleja i gmin okolicznych do Komisji Budżetowej celem wyznaczenia kredytów.

Katowice, dnia 16 lutego 1924 r.

/-/ Ks. Aug. Brzuska,

Referent:

Prezes Komisji Szkolnej.

// Ks. Brzuska.

S p r a w o z d a n i o

Komisji Budżetowej w sprawie regulacji Wisły.

Dnia 10 kwietnia 1923 r. został zgłoszony do łaski marszałkowskiej wniosek p.Szuścika i tow. w sprawie regulacji Wisły, który brzmi:

" Tysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednie kredyty na regulację Wisły i jej dopływów, utworzyć osobny oddział regulacyjny, któryby natychmiast opracował plan i rozporządził bezzwłocznie roboty w najbardziej zagrożonych miejscach. Wniosek został uchwalony i przekazany Komisji Prawniczej, która miała zbadać, czy Sejm Śląski jest kompetentny do załatwienia tej sprawy ze względu na to, że Wisły należy do rzek spławnych.

Komisja prawnicza w dniu 27 kwietnia 1924 r. obradowała nad uchwałą Sejmu Śląskiego i przyszła do przekonania, że Województwo Śląskie powinno się zająć tą sprawą, a Sejm Śląski powinien uchwalić odpowiednie ustawy i wyznaczyć pewne kwoty na regulację Wisły, gdyż Wisła jest rzeką spławną, dopiero od ujścia do niej rzeki Przemszy. Kompetencję Sejmu Śląskiego w tej sprawie oparła Komisja Prawnicza na art. 4 L. 11 statutu organicznego Województwa Śląskiego. Komisja Prawnicza przygotowała też projekt ustawy o regulacji Wisły, która jednakowoż przewiduje, że koszt regulacji powinno ponosić wyłącznie Województwo Śląskie.

Petycję w sprawie regulacji Wisły, jakoteż wniosek Komisji Prawniczej przesłano do Komisji Budżetowej celem wyznaczenia odpowiednich kredytów.

W połowie grudnia przydzielono tę sprawę p.ks.Brzusce, który przedstawił odpowiedni referat na posiedzeniu w dniu 8 lutego br. - Na podstawie referatu Komisja Budżetowa przyszła do przekonania, że jekkolwiek nowa ustawa o regulacji Wisły jest niepotrzebna, gdyż obowiązują dotychczas ustawa ~~z dnia 11 czerwca 1901 r. o budowie dróg wodnych i wykonaniu regulacji rzek /Austr.Dz.Urz.Państwa nr.66/.~~ W myśl tej ustawy miał rząd wiedeński rozpocząć natychmiast pertraktacje ze Śląskiem, jako krajem, który wchodził w rachubę przy wykonaniu ustawy o budowie kanałów ze względu na to, że rzeki śląskie miały jeden z tych kanałów /Odra-Wisła/ zasilać wodą.

Sejm Śląski ^{opracował} uchwalił na tej podstawie ustawę dnia 10 marca 1907 r./Dz.U.i Rosp. dla Ks. Górny i Dolny Śląsk nr.18/. W myśl tej ustawy miano dokonać do końca roku 1923 następujące regulacje określone w § 2 tejże ustawy. § 2 tej ustawy brzmi:

" Przedsiębiorstwa, do których niniejsza ustawa ma zastosowanie są następujące:

poz. 6. Regulacja Wisły, a to:

a/ dolny bieg /dawna sekcja 1 i 2/ razem z Bojerką, Kłynówką, Zarzyczką i Potokiem zbytkowskim i Knajką,

b/ sekcja 3,

c/ bieg górny od górnego końca sekcji 3 aż do ujścia potoku kopidło,

d/ Brannica aż do granicy dzikich potoków, tj. do ujścia Potoku Bukawa.

poz.7 Regulacja Jasienicy aż do granicy dzikich potoków, t.j. do ujścia potoku Jasienka.

poz.8 Regulacja potoku Wapienica aż do granicy dzikich potoków, t.j. 1 klm. poniżej mostu na linii drogi państwowej Skoczów-Bielsko.

§ 3. wspomnianej ustawy określa, kto ma ponosić koszty przedsięwzięcia oznaczonych w § 2. § 3. postanawia: " Całkowite koszty w § 2. oznaczonych przedsięwzięcia należy po przeprowadzeniu poprzednich prac wstępnych ustalić ostatecznie przez Zarząd państwa z Wydziałem Krajowym. Na koszty tych przedsięwzięcia ma dać Kraj do dyspozycji udział w wysokości 40 % potrzebne koszty w wysokości 60 % nie pokryje

Skarb Państwa. Do częściowego pokrycia udziału w kosztach regulacji kraj należy pociągnąć właścicieli z graniczącymi posiadłościami, albo sąsiednich zakładów wodnych w myśl § 51 ustawy wodnej z dnia 28 sierpnia 1870 r. /Dz.U.i Rozp Kraj nr.51/ Ustawodawstwo krajowe może przytom w każdym razie w miejsce wymienionych w poprzednim ustępie dodatków zaprowadzić własne dodatki rzeczo.

Województwo Śląskie, chcąc przystąpić do wykonania ustawy z dnia 10 marca 1907 r. zwróciło się osobnym pismem do Ministerstwa Robót Publicznych z zapytaniem, czy Rząd Centralny zachęca 50 % wydatków na regulację Rzek Śląskich przewidzianych w wspomnianej ustawie. Odpowiedź dotychczas nie nadeszła.

Wydział Robót Publicznych Województwa Śląskiego, nie czekając na odpowiedź Rządu Centralnego w uznaniu potrzeby przeprowadzenia regulacji rzek na Śląsku wstawił do preliminarza budżetowego na rok 1924 pewne kwoty, a to: 5 000 zł. pol. na studia, pomiary i projekty celem ukończenia projektu regulacji Wisły przy Ustroniu oraz opracowania projektu regulacji Wisły w Ochabach, Kiczycach i innych gminach. 75 000 zł. na dokonanie jednego i pół klm-groblu nad Wisłą przy Goczalkowicach, którą to budowę rozpoczął rząd niemiecki i przerwał ją z powodu płożbiscytu na G. Śląsku. Koszta tych robót w wysokości 35 % poniosło na mocy ustawy ks. Pszczyński.

Z tej kwoty ma również Województwo czerpać na obwałowanie łowego brzożu Wisły powyżej drogi powiatowej w Zorzeczu, gdzie ponieważ dawno już wybudowanymi wałami pozostał z powodu wojny światowej niezabudowany otwór szerokości ok. 1 000 mtr.

623 000 zł. pol. przewiduje się na regulację Wisły od Rydułtowie do Czarnuch, na której to przestrzeni, dłg. ok. 25 km. znajdują się liczne mniejsze i większe tyrwy. Dalej na ukończenie rozpoczętego zabudowania baggów Olzy, dłg. ok. 200 m w gminie Olzie, gdzie woda ustawicznie krywa te brzożę i poważnie zagraża gruntem i zabudowaniem nadszeczonym.

Na ukończenie rozpoczętej regulacji pomiędzy mostem na drodze państwowej i mostem kolei państwowej przy Skoczowie w dłg. 800 m.

Na rozpoczęcie regulacji Wisły w Ustroniu na dłg. ok. 2 klm. Wylowa Wisły w okolicy Ustroniu zasutrowują, odcienie większe obrazy gruntu i zagrażają spustoszeniu gminy. Cały projekt obejmuje regulację na dłg. ok. 6 klm.

Na dalsze prowadzenie i ukończenie rozpoczętego zabudowania Bronnicy w Mł. Górkach dłg. ok. 2 km

Na naprawę częściowo bardzo zniszczonych mostów w ilości 4 na kanale wapieniakiem i na Borówce powyżej Wziedzie.

Na utrzymanie w porządku wykonanych regulacji rzek, a zwłaszcza potoków górskich w dorzeczu Wisły, gdyż zabudowania potoków górskich grozi zniszczenie, o ile nie będą w przyszłości odpowiednio konserwowane. W całości zatem przeznaczono na regulację Wisły i jej dopływów 748 000 zł. pol.

Wobec tego Komisja Budżetowa stawiała wniosek do Sejmu Śląskiego, by przyjął do wiadomości, iż do preliminarza budżetu Śląskiego została powyższa kwota wstawiona z tem, że z tej kwoty ma Wydział Robót Publicznych czerpać w roku bież. na wszystkie prace, które koniecznie muszą być przeprowadzone.

Katowice, dnia 16 lutego 1924 r.

R e f e r e n t:
/-/ Ks. Eug. Brzuska.

PC.

S p r a w o z d a n i e

z dyskusji Komisji Prawniczej nad projektem ustawy o Wydziale dróg powiatowych na cieszynskiej części Województwa Śląskiego /druk nr. 395/, odbytej dnia 5 lutego 1924 r.

Projekt ustawy referuje p. sędzia Hanżol. W nagłówku ustawy proponuje wstawić zamiast słów: "cieszynskiej części Województwa Śląskiego" - słowa: "Śląsk Cieszyński". Art. 3 projektu zaleca skrócić jako zbędny. W niejako tegoż zaproponował wstawić artykuł brzmiący: "Znosi się ustawę śląską z dnia 13 lutego 1887 /Dz. Ust. i Rozp. Kraj. Nr. 15/. W art. 4 zaproponował skrócić słowa: "z mocą obowiązującą od 18 stycznia 1924 r." - Przy art. 5 radził wykonanie ustawy powierzyć Radzie Wojewódzkiej, a nie Wojewodzie. Po referacie odbyła się szczegółowa dyskusja, w której zabierali głos: pp. Palarczyk, Machoj, Obrzut i inni.

Poseł Palarczyk, oświadczając się za projektem ustawy podkreślał to, że po uchwaleniu ustawy tej dotychczasowy Wydział dróg powiatowych w Strumienu zostanie rozwiązany i powiat Strumienski zostanie przyłączony do powiatu Bielskiego. Przy tem nadmieniał, że powiat Strumienski, jako biedny, nie może pokryć wydatkiem na utrzymanie dróg, zaś powiat Bielski, jako bogatszy, przyłączy się do ponoszenia tych wydatków. Przeciwno projektowi przemawiał poseł Fuchs, stojąc zasadniczo przeciwko mianowaniu komisarycznych ciał administracyjnych. Zaznaczył przytem, że Bielsko nie ma również pieniędzy na budowę i utrzymanie dróg powiatowych. Poseł Machoj oświadczył się za projektem ustawy. Poseł Obrzut wypowiedział się przeciw zmianie w nagłówku i ustaleniu słów: "cieszynskiej części Województwa Śląskiego" na słowa: "Śląsk Cieszyński" motywując to tem, że ściśle biorąc Województwo Śląskie, należy tylko część dawnego Cieszyńskiego Śląska, zaś w wyrażeniu na "Śląsku Cieszyńskim" dajemy początek do oddzielnego traktowania spojenych w jedno Województwo dawnych części należących do zaboru pruskiego i austriackiego. Po krótkiej dyskusji Komisja Prawnicza uchwaliła w myśl wniosku p. referenta Hanżola wprowadzić w ustawie używanie terminu "Śląska Cieszyńskiego". Art. 1 uchwalono pozostawić bez zmiany. W art. 2 uchwalono skrócić słowa: "Aż do czasu zaprowadzenia na Śląsku Cieszyńskim samorządu powiatowego". Art. 3 uchwalila Komisja Prawnicza skrócić a na jego miejsce wstawić słowa: "Uchyła się ustawę z dnia 13 lutego 1887 r. obowiązującą dla Księstwa Cieszyńskiego, dotyczącą składu, wyboru i czasu działalności Wydziałów dróg powiatowych /Dz. Ust. i Rozp. Kraj. Nr. 15/.

Art. 4 Komisja uchwaliła pozostawić z skróceniem słów: "z mocą obowiązującą od 19 stycznia 1924 r. Poprawiony projekt ustawy dołącza się.

Katowice, dnia 5 lutego 1924 r.

Referent:

/-/ O b r z u t.

Art. 1

Art. 2

Art. 3.

Art. 4.

Art. 5.

Herszelek...

Sprawozdanie

z dyskusji odbytej sejmowej komisji prawniczej odbytej w dniu 19 grudnia 1923 r. i w dniu 12 lutego 1924 r. nad projektem ustawy przedłożonym przez Śląską Radę Wojewódzką pod datą 24. listopada 1923 r. /Druk nr. 366/ w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustawy z dnia 18 stycznia 1923 r. /Dz.Ust. Śl.Nr. 7.poz.40/o zwalczaniu lichwy wojennej w Cieszyńskiej Części Województwa Śląskiego.

Przeprowadzenie dyskusji i uchwały komisji:

Na życzenie prezesa Komisji Prawniczej doradca prawny p.Handzel przeczytał zredagowany przez siebie projekt ustawy o zwalczaniu lichwy w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, w którym uwzględnił konieczne zmiany projektu Śląskiej Rady Wojewódzkiej. Przytem wypowiedział krytyczne uwagi co do poprawki klubu P.P.S. Poseł Machaj przedstawił za wnioskiem swego klubu.

W sprawie tej również zabrali głos inni członkowie Komisji. W końcu za wnioskiem Rady Wojewódzkiej oświadczyła się większość Komisji Prawniczej, a zatem poprawka klubu P.P.S. odnośnie do art. 7. ust. z dn. 5.8. 1922 /Dz.Ust. Rz.P. 69.poz. / w głosowaniu upadła. Wobec powyższego poseł Machaj zgłosił votum mniejszości.

Za art. 3. z poprawkami klubu P.P.S. odnośnie do ustawy z dn. 2.7.1920 r. /Dz.U.R.P.Nr. 67.poz. 449/ oświadczyła się większość Komisji Prawniczej. Przeprowadzenie uchwalonych zmian powierzono p.Handzelowi, który na następnym posiedzeniu przedłożył przerobiony projekt ustawy, uwzględniając uchwalone poprawki. Na projekt ten zgodziła się Komisja Prawnicza i poleciła tenże referentowi posłowi Obrzutowi w formie załączonej przedłożyć Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia.

Referent:
/-/ O b r z u t .

U s t a w a

z dnia..... 1924 r.

w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustawy z dnia 18. stycznia 1923. Dz.U.Śl.Nr. 7.poz. 40 o zwalczaniu lichwy wojennej na Śląsku Cieszyńskim.

Art. 1.

W ustawie o zwalczaniu lichwy wojennej z dnia 2. lipca 1920 r. /Dz.U.R.P. nr. 67, poz. 449/ w brzmieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. /Dz.U.R.P. nr. 69, poz. 618/ ze zmianą wynikającą z art. 2. niniejszej ustawy najniższe i najwyższe granice grzywnien zmienia się w ten sposób, że w miejsce kwot pierwotnych ustalonych ustawami z dnia 2. lipca 1920 r. i 5 sierpnia 1922 r. wstępuje taka liczba złotych, jaka wypadnie z podziału tych kwot przez sto, kwoty pieniężne zaś, od których zawisła kwalifikacja czynu, podwyższa się w walucie markowej dwa tysiące razy w stosunku do kwot pierwotnych, ustalonych powyższymi ustawami.

Art. 2.

Przywraca się moc obowiązująca art. 17. ustawy z dn. 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej /Dz.U.R.P. Nr. 67. poz. 449/ uchylonego art. 1. ustawy z dn. 5 sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej /Dz.U.R.P. nr. 69, poz. 618/ w związku z tem przywraca się pierwotne brzmienie artykułów 27, 29, 31, 33, 44, i 52 ustawy z dn. 2 lipca 1920 o zwalczaniu lichwy wojennej /Dz. U.R.P. Nr. 67, poz. 449/ o tyle, o ile w artykułach tych powołany był art. 17

Art. 3.

Upoważnia się Radę Wojewódzką do wprowadzenia dalszych zmian w kwotach pieniężnych określonych w markach polskich odpowiednio do zmiany stosunków walutowych; w braku odmiennego postanowienia przepis art. 4. stosuje się odpowiednio.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, lecz nie stosuje się do przestępstw popełnionych przed wejściem jej w życie.

Komisja Agrarna.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Agrarnej dotyczące projektu ustawy, wniesionej przez Radę Wojewódzką w przedmiocie oddania niższych szkół zawodowych rolniczych /Tarnowskie Góry, Międzyświeć-Strumień/ w zarząd Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej.

Komisja Agrarna zajmowała się na 2 posiedzeniach powyższym projektem i uchwaliła jednogłośnie zgodzić się na zasadę oddania szkół rolniczych w zarząd Tymczasowej Izby Rolniczej.

Jednakże co do warunków oddania tych szkół Śląskiej Izbie Rolniczej Komisja zajęła inne stanowisko, mianowicie postanowiła polecić Sejmowi oddanie tych szkół bez odszkodowania. Uchwałę tę oparła Komisja na podstawie zestawień cyfrowych wydatków, poczynionych na ten cel przez Skarb Śląski, z czego wynika, że wartości, o które tutaj chodzi, są stosunkowo nieznaczne, gdy Tymczasem Izba Rolnicza, znajdującą się w fazie organizowania, odcierpi na wielki brak funduszy i wszelkie obciążenie stanowiliby hamulec w zapoczątkowanym jej rozwoju. Przemawia zatem i ta okoliczność, że Izba Rolnicza, przejmując szkoły, przejmuje także i ciężary połączone z utrzymaniem tych szkół, wyręczając tem sposobem Skarb Śląski, który według statutu organicznego Województwa Śląskiego jest obowiązany troszczyć się o szkolnictwo zawodowe.

Również i co do oddania folwarków w Międzyświeciu i Iskrzyczenie zapadła jednolita uchwała, że i te folwarki należy Izbie Rolniczej oddać bez wszelkiego odszkodowania. Jedynie co do folwarku w Iskrzyczynie, który według kontraktu dzierżawnego między Ministerstwem Roln. i Dóbr Państwa i Wojew. Śląskiem przeznaczony jest na fermę hodowlaną, członek klubu P.P.S. niezgodził się na oddanie bezpłatnie i zastrzegł sobie votum seperatum.

W przedłożonym projekcie ustawy proponuje Komisja Agrarna następujące zmiany:

W art. 1 w ustępie 2 wykreślenie słów: "za zapłatą" i ustęp miałby brzmieć: "do przeniesienia własności inwentarza tych szkół na ich rzecz, o ile stanowią własność Skarbu Śląskiego".

W art. 2 wykreślenie całego drugiego ustępu, rozpoczynającego się słowami: "Tymczasowa Śląska Izba Rolnicza"...

Art. 3 skreśla się.

Art. 4 otrzymuje numer 3 i brzmi, jak następuje: "Nadzór nad temi szkołami przysługuje Wojewodzie w myśl rozporządzenia z dnia 3 października 1922 r. w przedmiocie utworzenia Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej /Dz.U.Śl.Nr. 27, poz. 104/ zatwierdzonego równo-brzmiającą ustawą z dnia 18 stycznia 1923r. /Dz.U.Śl. Nr. 7, poz. 44/. Unieruchomienie, zwinienie lub wyzbycie się szkół przez Tymczasową Śląską Izbę Rolniczą może nastąpić tylko za zgodą Rady Wojewódzkiej.

Art. 5 otrzymuje numer 4.

Art. 6 numer 5.

Referent:

/-/ Palaczyk.

Komisja Agrarna.

PC.

Sprawozdanie

Komisji Agrarnej dotyczące projektu ustawy, wniesionej przez Radę Wojewódzką w przedmiocie oddania niższych szkół zawodowych rolniczych /Tarnowskie Góry, Międzyświeć-Strumień/ w zarząd Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej.

Komisja Agrarna zajmowała się na 2 posiedzeniach powyższym projektem i uchwaliła jednogłośnie zgodzić się na zasadę oddania szkół rolniczych w zarząd Tymczasowej Izby Rolniczej.

Jednakże co do warunków oddania tych szkół Śląskiej Izbie Rolniczej Komisja zajęła inne stanowisko, mianowicie postanowiła polecić Sejmowi oddanie tych szkół bez odszkodowania. Uchwałę tę oparła Komisja na podstawie zestawień cyfrowych wydatków, poczynionych na ten cel przez Skarb Śląski, z czego wynika, że wartości, o które tutaj chodzi, są stosunkowo nieznaczne, gdy Tymczasem Izba Rolnicza, znajdującą się w fazie organizowania, cierpi na wielki brak funduszy i wszelkie obciążenie stanowiłoby hamulec w zapoczątkowanym jej rozwoju. Przemawia zatem i ta okoliczność, że Izba Rolnicza przejmując szkoły, przejmuje także i ciężary połączone z utrzymaniem tych szkół, wyrażając tem sposobem Skarb Śląski, który według statutu organicznego Województwa Śląskiego jest obowiązany troszczyć się o szkolnictwo zawodowe.

Również i co do oddania folwarków w Międzyświeciu i Iskrzy-czenie zapadła jednolita uchwała, że i te folwarki należy Izbie Rolniczej oddać bez wszelkiego odszkodowania. Jedyne co do folwar-ku w Iskrzyczynie, który według kontraktu dzierżawnego między Ministerstwem Roln. i Dóbr Państwa i Wojew. Śląskiem przeznaczony jest na fermę hodowlaną, członek klubu P.P.S. niezgodził się na oddanie bezpłatnie i zastrzegł sobie votum seperatum.

W przedłożonym projekcie ustawy proponuje Komisja Agrarna na-
stępujące zmiany:

W art. 1 w ustępie 2 wykreślenie słów: "za zapłatą" i ustęp
miałby brzmieć: "do przeniesienia własności inwentarza tych szkół
na ich rzecz, o ile stanowią własność Skarbu Śląskiego".

W art. 2 wykreślenie całego drugiego ustępu, rozpoczynającego
się słowami: "Tymczasowa Śląska Izba Rolnicza"...

Art. 3 skreśla się.

Art. 4 otrzymuje numer 3 i brzmi, jak następuje: "Nadzór nad
temi szkołami przysługuje Wojewódzie w myśl rozporządzenia z dnia
3 października 1922 r. w przedmiocie utworzenia Tymczasowej Śląskiej
Izby Rolniczej /Dz.U.Śl. Nr. 27, poz. 104/ zatwierdzonego równo-
brzmiającą ustawą z dnia 18 stycznia 1923r. /Dz.U.Śl. Pr. 7, poz. 44/.
Unieruchomienie, zwinięcie lub wyzbycie się szkół przez Tymczasową
Śląską Izbę Rolniczą, może nastąpić tylko za zgodą Rady Wojewódzkiej.

Art. 5 otrzymuje numer 4.

Art. 6 numer 5.

Referent:

/--/ Palarczyk.

ZL.

Wniosek nagły

klubów G.Z.L., N.P.R. i P.P.S. w sprawie dzikiej parcelacji
na obszarze Górnego Śląska.

Stan faktyczny:

Właściciele dóbr pszczyńskich, a pono także inni właściciele wielcy na Górnym Śląsku po ogłoszeniu w Monitorze Polskim o utworzeniu Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Katowicach w listach wystosowanych do sąltysów poszczególnych gmin ogłosili dobrowolną sprzedaż gruntów i jak im przynależnych rzekomo z tej przyczyny, jakoby nie mieli środków na opłacenie podatku majątkowego, przyczem żądają, ceny zbyt wygórowanej i podają nadzwyczaj trudne warunki zapłaty.

Rząd Polski, chcąc niebawem wykonać niemieckie prawo osadnicze na obszarze Górnego Śląska, zamierza całą akcję przeprowadzić według pewnego planu z uwzględnieniem rolniczo-przemysłowego charakteru kraju. Tym zamierzeniem przeciwdziała dzika parcelacja, która całe dzieło reformy rolnej typacza, wprowadzając zamęt i rozgorzezenie między ludność i dążąc do rozbicia jej zgodnego dotąd pojęcia. Oprócz tego ceny gruntów i warunki płatności są zbyt uciążliwe, tak, że większość ludności nie będzie mogła korzystać z "dobrodziejstw" dobrowolnej parcelacji.

- Wobec powyższego Sejm Śląski zwraca się do Rządu Polskiego, by:
- a/ bezwzględnie zorganizował Okręgowy Urząd Ziemski w Katowicach,
 - b/ natychmiast przedłożył Sejmowi Ustawodawczemu nowelę do niemieckiego prawa osadniczego, mającego mieć zastosowanie na obszarze G.Śląska,
 - c/ przyczynił się do utworzenia Wojewódzkiej instytucji Kredytowej, albowiem bez wydanej pomocy Rządu przeprowadzenie parcelacji na Górnym Śląsku jest niemożliwe,
 - d/ Sejm Śląski uważa aż do załatwienia powyższych spraw dziką parcelacją jako niezgodną z interesami ludności i szkodliwą dla Państwa Polskiego

Katowice, dnia 27 lutego 1924 r.

Wnioskodawcy:

W. Rybacz.
W. Rumpfelt.
Z. Palarczyk.
Mokry.

Is. Jędruska. St. Janicki.
J. Szusick. M. Grajek.
Węgrzyk. J. Machoj.
Obrzut. Bors.

Kedzior.
Gwóźdź.
Jucholek.
Wicchuła.
Lubos.

Kathea.
Pronobis.
Fojkis.
Biniszkiwicz.
Kara.

S p r a w o z d a n i o

Komisji Prawniczej w sprawie projektu ustawy o przedmiocie prze-
kazywania upoważnienia do ustalania opłat ryczałtowych oznaczonych
w § 80 Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19/7.1911 /R.G.Bl. str.
509/ na Radę Wojewódzką.

Wniosek ten zajmowała się po myśli uchwały Sejmu Ko-
misja Socjalna i Prawnicza.

Komisja Socjalna jednogłośnie przyjęła przedłożony pro-
jekt.

Komisja Prawnicza zajęła takie same stanowisko i proponu-
je przyjęcie projektu ustawy bez zmian.

W projekcie ustawy rozchodzi się o przekazanie kompetencji
Radzie Związkowej na Radę Wojewódzką, która to kwestja nie wymaga
bliższego objaśnienia.

Sprawozdawca Komisji Prawniczej:

// K ę d z i o r.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie projektu ustawy w przedmiocie zmian w Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19/7.1911 /R.G. Bl. str. 509/ i w ustawie o ubezpieczeniu funkcjonarjuszów prywatnych z dnia 20. 11. 1911 r. /R.G.Bl.str.989/ kwot w markach niemieckich na marki polskie.

Sprawę powyższą przekazano w pierwszym czytaniu Komisji Socjalnej i Prawniczej . Komisja Socjalna na posiedzeniu z dnia 25/2.1924 r. jednomyślnie przychyliła się do wniosku.

Taksamo Komisja Prawnicza na posiedzeniu swem z dnia 26.II. 1924 r. jednogłośnie bez dyskusji przyjęła projekt i proponuje przyjęcie projektu bez zmian.

Sprawa sama jest tak jasną, że nie potrzebuje bliższego omówienia.

Katowice, dnia 27 lutego 1924 r.

Sprawozdawca Komisji Prawniczej:

/-/ J. Kędzior.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie projektu ustawy w przedmiocie zmiany § 14 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów i pozostałych z dnia 12/V.1920r. /Rg.Bl. str.989/.

Komisja Prawnicza zajmowała się wyżej wymienionym wnioskiem Rady Wojewódzkiej i przysłała do przekonania, że wprowadzenie takiej ustawy jest nieodzownem ze względu na dobro inwalidów i pozostałych.

Projekt ustawy przewiduje przedłużenie okresu przewidzianego w § 14 ustawy niemieckiej o zaopatrzeniu inwalidów i pozostałych do końca roku 1926. Władze ustawodawcze niemieckie ustanowiły krótszy okres czasu od projektu naszego. Ponieważ przedłożony Sejmowi Śląskiemu projekt ustawy przynosi tylko korzyść ludności Górnej Śląska, nie stoi więc w sprzeczności z Konwencją Genewską.

Komisja Prawnicza proponuje przyjęcie projektu ustawy.

Katowice, dnia 27 lutego 1924 r.

Sprawozdawca Komisji Prawniczej:

/-/ Jan Kędzior.

Sprawozdanie Komisji Socjalnej.

ustawy

Komisja Socjalna rozpatrywała projekt Rady Wojewódzkiej w przedniocie odroczenia terminu wyborów do Urzędów Ubezpieczeń, Wyższego Urzędu Ubezpieczeń i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, uchwalając jednogłośnie projekt ustawy powyższej.

U z a s a d n i e n i e:

Za odroczeniem terminu wyborów na czas nieograniczony przemawia uzasadnienie Rady Wojewódzkiej, przewidziane na str. 2 Druku 427.

Katowice, dnia 25 lutego 1924 r.

/-/ Pronobis:

/-/ Lubos.

Prezes Komisji Socjalnej:

Referent.

L. R. 4. 810/1

Katowice, dnia 25 lutego 1924 r.

Dotyczy: Projekt ustawy w przedmiocie przyznania kredytów na budowę 4 domów urzędniczych w Katowicach.

Do
Pana Marszałka Sejmu Śląskiego
w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie przyznania kredytów na budowę 4 domów urzędniczych w Katowicach, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 22 lutego 1924 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:
Przewodniczący:
/-/ Koncki.

U S T A W A

z dnia1924 r.

w przedmiocie przyznania kredytów na budowę 4 domów urzędniczych
w K a t o w i c a c h.

Art. I.

Na gruntach w mieście Katowicach ks.gr.nr.1186 /parc.¹¹⁸⁹₂₄₉/ Nr.10/parc.¹¹²⁸⁴₂₄₀/ i nr. 863 / parc.⁸²²₂₄₀ /, - należy wybudować 4 domy mieszkalne dla urzędników Wojewódzkich.

Art. II.

Domy mają być murowane, co najmniej 4-piętrowe i winne zawierać mieszkania urzędnicze o 2, 3, i 4 pokojach z przynależnościami.

Art. III.

Celem częściowego zakupu gruntu i pokrycia kosztów budowy przyznaje się władzom wojewódzkim kredyt do wysokości 500 000 frank.złt.

Art. IV.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. V.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e.

Obecnie jest jeszcze w Katowicach około 200 urzędników bez mieszkania albo bez należytego mieszkania. Zachodzi przeto potrzeba, ażeby Województwo przynajmniej część mieszkań wybudowało.

Budowę domów przewiduje się na kompelkoie parcel stanowiących własność Skarbu Śląskiego przy ul. Jagiellońskiej i Francuskiej. - parcela wchodzi jedna parcela nie stanowiąca własność Skarbu Śląskiego, którą należy zakupić.

Projekt ustawy wniesiony przez Radę Wojewódzką w przedmiocie oddania szkół rolniczych Śląskiej Izbie Rolniczej, a narazie Tymczasowej Śląskiej Izbie Rolniczej w brzmieniu przyjętem w 2 czytaniu na posiedzeniu w dniu 27 lutego 1924 r.

U s t a w a

z dnia1924 r.

w przedmiocie oddania szkół rolniczych w Międzywiciu i w Tarnowskich Górach, oraz żerskiej szkoły gospodarstwa wiejskiego w Strumieniu w zarząd Śląskiej Izbie Rolniczej, a narazie Tymczasowej Śląskiej Izbie Rolniczej.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę w porozumieniu z Radą Wojewódzką:
1/ do oddania szkół rolniczych w Międzywiciu i Tarnowskich Górach, oraz żerskiej szkoły gospodarstwa wiejskiego w Strumieniu w zarząd Śląskiej Izbie Rolniczej, a narazie Tymczasowej Śląskiej Izbie Rolniczej.
2/ do przeniesienia bezpłatnie własności inwentarza tych szkół na jej rzecz, o ile stanowią własność Skarbu Śląskiego.

Art. 2.

Upoważnia się Wojewodę do bezpłatnej cesji na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej, a narazie Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej praw i obowiązków, wynikających z kontraktów zawartych w dniu 24 czerwca 1922 r., a dotyczących wydzierżawionych od Państwowego Zarządu Przymusowego Komory Cieszyńskiej Fryderyka Habsburga przez Skarb Śląski folwarków: Międzywicie, Iskrzyczyn, i Strumień, które służą szkołom na ponieszczenie i na gospodarstwo naukowo -- pokazowe, względnie fermy hodowlane.

Art. 3.

Wadzór nad temi szkołami przysługuje Wojewodzie. Unieruchomienie, zwinięcie lub wyzbycie się szkół przez Tymczasową Śląską Izbę Rolniczą może nastąpić tylko za zgodą Rady Wojewódzkiej.

Art. 4.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Katowice, dnia 28 lutego 1924 r.

Sejm Śląski
HN L.dz.O.III.221/II.

Druk nr. 444
dot.dr. nr. 408

Województwo Śląskie
L. IX. 6997.

Katowice, dnia 26 lutego 1924

Dotyczy: Ustawa w przed-
miocie przepisów o państw.
podatku dochodowym obowiąz-
ujących na całym obszarze
Rzeczypospolitej.

Do
Pana Marszałka Sejmu Śląskiego
w Katowicach.

Pismem z dnia 29 stycznia 1924 r. L. 3531/744 przesłałem do Sejmu Śląskiego ustawę w przedmiocie przepisów o państwowym podatku dochodowym obowiązujących na całym obszarze Rzeczypospolitej celem wyrażenia zgody z uwagi na przepisy ustępu 2 artykułu 18 tejże ustawy. -

Na skutek pisma Prezydium Rady Ministrów z dnia 23 lutego 1924 L.2878 wycofuję mój wniosek z pod obrad Sejmu Śląskiego. -

Zarazem proszę z upoważnienia Rady Prezydium Rady Ministrów o uchwalenie przez Sejm Śląski ustawy następującej treści:

U s t a w a

Sejmu Śląskiego z dnia1924 r.

w przedmiocie wyrażenia zgody na zmianę art. 5 statutu organicznego Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Wyraża się zgodę na zmianę art. 5 statutu organicznego Województwa Śląskiego wprowadzoną w drugiem zdaniu art.18 ustawy z dnia 10 stycznia 1924 r. w przedmiocie przepisów o państwowym podatku dochodowym, obowiązujących na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Art.2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek Sejmu

M o t y w a

Ustawa z dnia 10, stycznia 1924 r. o podatku dochodowym ogłoszona w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej z dnia 2 lutego nr.13 poz.110 obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej a w szczególności po myśli punktu 4 art.5 statutu organicznego także w Województwie Śląskiem; Sejm Śląski nie jest zatem kompetentny do jej ponownego rozpatrywania a la tylko ewentualnie do uchwalenia zgody na tę zmianę/ drugie zdanie art.18/, którą ta ustawa wprowadza do statutu organicznego Województwa Śląskiego. Temu stanowi prawemu odpowiada niniejszy projekt ustawy. -

P.o. Wojewody:
/-/ Koncki.

L.dz. O.III.273.

Katowice, dnia 1. marca 1924 r.

SP.

Śląski Urząd Wojewódzki
w Katowicach.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

L.R^w. 162 - 7.w miejscu.

Dotyczy: projekt ustawy
w przedmiocie stosowania
na obszarze Województwa
Śl. ustaw dotycz. państw.
służby cywilnej.

W wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej przewidzianego w art. 23. ust. 1. statutu organicznego mam zaszczyt z upoważnienia Rządu Rzeczypospolitej przesłać w załączeniu pod 1 rządowy projekt ustawy o wyrażeniu zgody na zmiany statutu organicznego Województwa Śląskiego z uprzejmą prośbą o wniesienie go na najbliższe posiedzenie Sejmu Śląskiego.

Wniesienie powyższego projektu ustawy stało się koniecznem z uwagi na okoliczność, że Sejm i Senat Rzeczypospolitej Polskiej uchwały - Senat w dniu 13 lutego rb. - ustawę w przedmiocie stosowania na obszarze Województwa Śląskiego ustaw, dotyczących państwowej służby cywilnej w brzmieniu załączonej pod 2 odbitki, a która to ustawa w art. 5. uzależnia swą moc obowiązującą na obszarze Województwa Śląskiego od ogłoszenia zgody na nią Sejmu Śląskiego.

Numer i pozycję Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej, w którym ustawa ta ogłoszona zostanie pozwolę sobie podać w dniach najbliższych z prośbą o ustawienie tychże w załączonym pod 1 projekcie ustawy.

p.o. Wojewody :

/-/ Konecki.

U s t a w a

z dnia1924 r.

o wyrażenie zgody na zmiany statutu organicznego.

Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Wyraża się zgodę na wprowadzone ustawą z dnia 13 lutego 1924 r. w przedmiocie stosowania na obszarze Województwa Śląskiego ustaw dotyczących państwowej służby cywilnej - Dz.U.R.P.Wr. poz. - zmiany ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego oraz w ustawie z dnia 8 marca 1921 r. dotyczącej uzupełnienia tej ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r.

Art. 2

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie stosowania na obszarze Województwa Śląskiego
ustaw, dotyczących państwowej służby cywilnej.

Art. 1.

Na obszar górnośląskiej części Województwa Śląskiego rozciąga się moc obowiązująca:

1/ ustawy z dnia 17. lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej /Dz.Ust. Rz.P.Nr. 21. poz. 164/.

2/ ustawy z dnia 28. lipca 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie z 17. lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej /Dz.Ust.Rz.P. Nr. 67.poz. 606/.

3/ ustawy z dnia 17. lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonariuszom państwowym /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 21.Poz. 165/.

4/ ustawy z dnia 30. marca 1922 r. w przedmiocie zmiany terminu wejścia w życie ustawy z 17. lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonariuszom państwowym /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 22.poz. 181/.

5/ ustawy z dnia 28. lipca 1922 r. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z 17. lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonariuszom państwowym /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 65.poz. 582/.

W cieszyńskiej części Województwa Śląskiego pozostają powyższe ustawy nadal w mocy obowiązującej ze zmianami, przewidzianymi w niniejszej ustawie.

Art. 2.

Lata służby funkcjonariuszów państwowych w Województwie Śląskiem obliczane będą według następujących zasad:

Oprócz służby państwowej polskiej w Województwie Śląskiem, względnie na innym obszarze Państwa Polskiego, będzie mogła być zaliczona:

1/ praca w organizacjach, mających na celu przyłączenie ziem województwa Śląskiego do Państwa Polskiego, nie wyłączając organizacji wojskowych, nie wcześniej jednak niż od 1. listopada 1918 r.

2/ służba państwowa lub samorządowa w państwach zaborczych,

3/ służba wojskowa z wyjątkiem normalnej powszechnej powinności wojskowej oraz służby, pełnionej równocześnie z państwową służbą cywilną,

4/ praca zawodowa, o ile praca ta dała kwalifikacje i doświadczenie uzdalniające funkcjonariusza do obecnie pełnionej służby państwowej.

Praca, wymieniona w punkcie 1. będzie mogła być zaliczona w całości, służba zaś i praca zawodowa, wymienione w punktach 2, 3 i 4. w ilości, zależnej od uznania komisji weryfikacyjnej. Zaliczyć będzie można w ten sposób najwyżej lat 20.

Praca, wymieniona w punkcie 1. nie może być zaliczona, o ile miała miejsce w czasie służby lub pracy zawodowej, wymienionych w punktach 2, 3 i 4, które zostały już zaliczone.

Celem ustalenia lat służby w myśl punktów 1 do 4 niniejszego artykułu utworzona zostanie przy Śląskim Urzędzie Wojewódzkim komisja weryfikacyjna.

Rada Ministrów ustali tryb postępowania i skład komisji.

Orzeczenia komisji weryfikacyjnej pozostają w mocy w razie przeniesienia funkcjonariusza do służby państwowej poza Województwem Śląskiem.

Przy obliczaniu lat służby funkcjonariuszów, którzy przed przyjęciem do służby państwowej w Województwie Śląskiem pełnili służbę państwową na innym obszarze Państwa Polskiego, jest miarą zaliczenie w czasie tej służby dokonane.

Art. 3.

Uchyla się postanowienia art. 26 ustęp 2. i art. 33 ustawy konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 75.poz.497/ oraz art. 1. B. ustawy z dnia 8. marca 1921 r. dotyczącej uzupełniania ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.Ust. Rz.P.Nr. 26.poz. 146/.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

Art. 5.

Z chwilą ogłoszenia niniejszej ustawy tracą na górnosłaskiej części Województwa Śląskiego moc obowiązującą wszelkie przepisy prawne, normujące sprawy, które są przedmiotem ustaw, wymienionych w niniejszej ustawie.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia uzyskuje zaś moc obowiązującą na obszarze Województwa Śląskiego z chwilą ogłoszenia zgody na nią Sejmu Śląskiego.

ZL.

W n i o s e k

/do druku nr. 445/.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

R e z o l u c j a.

Aż do załatwienia przedłożonego projektu urzędnicy Województwa mają pretensję do obliczenia swych poborów na podstawie obecnie obowiązujących ustaw.

Nie jest dopuszczalnem, aby już teraz na podstawie przedłożonego projektu zostały przeprowadzone zmiany w obliczeniu uposażenia.

Wzywa się p. Wojewodę, aby zarządził zaniechanie kroków takiego rodzaju.

Wnioskodawcy:

// Ulitz.	// v.Reitzenstein.	// Pawlas.
// Kaczmarczyk.	// Szczeporik.	// Fuchs.
// Goldmann.	// Jankowski.	

P r o j e k t

ustawy Rady Wojewódzkiej o tymczasowym
uregulowaniu finansów komunalnych w Wojew. Śląskiem z uwzględ-
nieniem poprawek proponowanych przez Komisję Budżetową.

U a t a w a

z dnia 1924 r.

o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie
Śląskiem.

C z ę ść p i e r w s z a .

Podatki.

A. P r z e p i s o g ó l n y .Art. 1.

Uchwały w sprawie pobierania samodzielných podatków
komunalnych podlegają zatwierdzeniu władz nadzorczych; natomiast
uchwały w sprawie pobierania dodatków komunalnych do podatków
państwowych wymagają zatwierdzenia przez władze nadzorcze tylko
w wypadku w art. 11. przewidzianym.

B. P o z z o c z e g ó l n e p o d a t k i .

1. Podatki od gruntów i budynków poza obszarem gmin miejskich.

Art. 2.

1. Od gruntów i budynków położonych poza obszarem gmin miejskich
mogą być pobierane podatki komunalne tylko w postaci dodatków
do podatków państwowych od gruntów i budynków.
2. Z dozwolonego ustawa z dnia 15.VI 1923 r. /Dz Ust. Rz.P. Nr. 65.
poz. 5.5/ najwyższego łącznego obciążenia gruntów i budynków
położonych poza obszarem gmin
miejskich podatkami komunalnymi
otrzymują:
 - a. Gminy wiejskie 40%,
 - b. powiatowe związki komu-
nalne 60%.
3. Gminy wiejskie mogą przekroczyć normy 40% tylko za zgodą Wydz.
Powiatowego. W braku zgody rozstrzyga Rada Wojewódzka. Rada ta do-
cjuje także w razie zezwolenia Wydz. Powiatowego przeciwko uchwałonej
przez gminę wiejską normie 40% i niższej; zarzut może być wniesiony
w ciągu 14 dni po otrzymaniu wiadomości urzędowej o uchwale
gminnej.

2. Podatek od gruntów na obszarze gmin miejskich.

Art. 3.

1. Podatek komunalny od gruntów, położonych na obszarze gmin miejskich,
może być pobierany w postaci dodatku do państwowego podatku gruntowego
albo w postaci samodzielnego podatku.

2. Podatkowi komunalnemu od gruntów podlegają także grunty wolno od państwowego podatku gruntowego. Podatek komunalny od tych gruntów może być pobierany tylko w postaci podatku samoistnego.
 3. W uchwale Związku komunalnego, dotyczącej pobierania samoistnego podatku, mogą być przyjęte, jako podstawy wymiaru podatku, w obu wypadkach przewidzianych w poprzednich ustępach: przychód, czynsz najmu, względnie dzierżawy, wartość czynszowa /wartość użytkowa/, wartość gruntów według samodzielnej klasyfikacji gminnej albo też połączenie kilku z tych podstaw.
 4. Place budowlane oraz grunty, które uzyskały charakter placów budowlanych wskutek pochwycenia linii regulacyjnych ulic i placów miejskich, mogą być opodatkowane na rzecz gmin miejskich samoistnym podatkiem w silniejszym stopniu także poza granice określone w art. 14. ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. /Dz.Ust. Rz.P. nr. 65. poz. 505./ a w cieszyńskiej części Województwa także poza granice określone w art. 25 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. /Dz.Ust. Rz. P. z 1922 r. Nr. 2 poz. 6./ wprowadzonej ustawą śląską z dnia 26.I. 1923 r. /Dz.Ust. Śl. Nr. 8. poz. 47.
 5. Z dozwolonego ustawa z dnia 15. czerwca 1923 r. /Dz.Ust. Rz.P. Nr. 65. poz. 505./ najwyższego łącznego obciążenia gruntów na obszarze gmin miejskich podatkiem komunalnym gminy miejskie niewydzielone mogą korzystać do wysokości 70%, a powiatowe związki komunalne do wysokości 30%, gminy miejskie wydzielone do wysokości 100%.
 6. W tych powiatowych związkach komunalnych, w których ilość gmin miejskich o charakterze miejskim przekracza 60%, dochód z podatku gruntowego dzieli się, jak następuje: Gminy otrzymują 40%, Powiatowe Związki komunalne 60%.
3. Podatek od kopaliń.
Art. 4. /zmienione na art. 5./
1. Na rzecz związków komunalnych, na których obszarze znajdują się kopalnie węgla, cynku i ołowiu może być ustanowiony samoistny podatek od kopaliń
 2. Podatek wymierzany będzie od ilości sprzedanego minerału na tych samych zasadach, co podatek państwowy i nie może przewyższać 1% ceny względnie wartości sprzedaży. Podatek może różniczkowany według gatunków minerału.
 3. Uchwały w przedmiocie tego podatku podlegają zatwierdzeniu Rady Wojewódzkiej.
 4. Obowiązane do podatku tego są kopalnie minerałów wymienionych w ust. 1. Uprawniony do wymiaru i poboru jest Urząd Wojewódzki który go rozdziela w myśl ust. 5. tegoż artykułu.
 5. Z podatku od kopalni korzystają.
 - a/ gminy, na których obszarze znajdują się kopalnie wysokości 70%.
 - b/ powiatowe związki komunalne, na których obszarze znajdują się kopalnie wysokości 25%.

o/ wszystkie inne gminy Województwa Śląskiego nieobjęte pod a/
wysokości ogólnej 5%.

Gminy, których mieszkańcy zatrudnieni są w kopalniach,
znajdujących się na obszarze innej gminy są uprawnione do proporcjo-
nalnego, przez Radę Wojewódzką ustalić się mającego udziału w docho-
dach określonych pod a/. Te same gminy mogą korzystać z dochodów okreś-
lonych pod c/.

6. Wpływy z tego podatku winny być zużyte na cele inwestycyjne. Zużycie
ich na inne cele zależnem jest od zezwolenia Rady Wojewódzkiej.

4. Podatek od budynków na obszarze gmin miejskich.

Art. 5. /zmienione na art. 4./

1. Podatek komunalny od budynków położonych na obszarze gmin miejskich
mogą pobierać tylko gminy miejskie.

2. Przepis art. 3. ust. 3. stosuje się odpowiednio do podstawy
wymiaru samoistnego podatku od budynków. Budynki, niepodlegające
państwowemu podatkowi od nieruchomości w myśl art. 13 ustawy z dnia
17 grudnia 1921 r. /Dz. Ust. Rz.P. Nr. 2. poz. 6. z 1922 r./ winny
być zwolnione od samoistnego podatku.

3. Z chwilą, gdy w Województwie Śląskiem zostanie pobierany państwowy
podatek od nieruchomości przekazany gminom miejskim ustawą z dnia
17 grudnia 1921 r. /Dz. Ust. Rz.P. nr. 2/22. poz. 6./, gminy te także
w górnośląskiej części Województwa Śląskiego będą miały prawo
pobierać podatek od budynków w postaci dodatku do państwowego podatku
od nieruchomości albo w postaci samoistnego podatku, który się
wymierza według przepisu zamartego w zdaniu pierwszym ust. poprzed-
niego.

5. Podatek od lokali.

Art. 6.

1. Gminy miejskie i wiejskie mogą pobierać podatek na zajmowanie loka-
li lub ich części w hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych,
gospodach, zajazdach lub domach noclegowych /podatek hotelowy./

2. Podatek hotelowy obciąża osoby, korzystające z lokali lub ich
części. Do obciążania podatku tego obowiązany jest właściciel przed-
siębiorstwa hotelowego, który odpowiada za wpływ podatku.

6. Podatek od przemysłu i handlu.

Art. 7.

Art. 7.

- 1/ Podatek komunalny od przemysłu i handlu przewidziany art. 119 ustawy z dnia 14 maja 1923 r. /Dz.U.Rz.P.nr.58 poz.412/ może być pobierany tylko w postaci dodatku do państwowego podatku przemysłowego bez względu na formę, której według art. 7-9 wymienionej ustawy podatek państwowy jest opłacany. Dodatek będzie pobierany także od przedpłaty, uiszczanej przy nabyciu świadectw przemysłowych.
- 2/ Sposób opodatkowania przedsiębiorstw wymienionych w ustępach 8 i 9 art. 3 wspomnianej ustawy z dnia 14 maja 1923 r. /Dz.Ust.Rz.P.nr.58 poz. 412/ określa ustęp 2 art. 119 powołanej ustawy.
- 3/ Dodatek przypada:
 - a/ gminom miejskim - od przedsiębiorstw i zajęć, wykonywanych na obszarze tych gmin ;
 - b/ powiatowym związkom komunalnym od przedsiębiorstw i zajęć wykonywanych poza obszarem gmin miejskich. Powiatowe Związki Komunalne są jednak obowiązane, tym gminom wiejskim, na których obszarze wykonywane są przedsiębiorstwa i zajęcia, wymienione w ustępie 1 i 2 niniejszego artykułu, wypłacić połowę sumy, pobranej w odnosnych gminach tytułem dodatków komunalnych do podatku przemysłowego od tych przedsiębiorstw i zajęć a to w ciągu dni 14 po otrzymaniu dodatków.

Art. 8.

Aż do uregulowania komunalnego podatku od przemysłu i handlu w górnośląskiej części Województwa względnie aż do rozciągnięcia ustawy z dnia 14 maja 1923 r. o państwowym podatku przemysłowym /Dz.U.R.P.nr.58 poz.412/ na górnośląskiej części Województwa prawo opodatkowania przemysłu i handlu na rzecz związków komunalnych według dotychczasowych ustaw nie ulega zmianie.

7. Podatek dochodowy:

Art. 9.

Co do dodatków do państwowego podatku dochodowego na rzecz związków komunalnych oraz udziału w tym podatku obowiązują postanowienia ustaw państwowych.

8/ Podatek od spożycia, zużycia wzgl. produkcji.

Art. 10.

- 1/ Do wszystkich państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji z wyjątkiem podatku od węgla, olejów mineralnych, soli i cukru, oraz podatku wymienionego w art. 11 i łącznie z temi podatkami pobierany będzie dodatek na rzecz związków komunalnych.
- 2/ Dodatek ten wynosi 30 % podatku od spirytusu i wyrobów wódczanych, wina i win musujących oraz od piwa, a 15 % państwowego podatku od innych przedmiotów.
- 3/ Wpływy z tego dodatku przypadają gminom miejskim i powiatowym związkom komunalnym, a to pierwszym w stosunku 60 %, drugim zaś w stosunku 40 % ogólnej sumy wpływów z tego źródła. Podstawą rozdziału między gminy miejskie stanowią procentowa średnia arytmetyczna, ustalone na podstawie liczby mieszkańców w poszczególnych gminach miejskich i podatku przemysłowego, przypisanego na ich terenie za rok, poprzedzając rozdział z pomiędzy powiatowego związku komunalnego, - liczba mieszkańców w poszczególnych powiatach z wyłączeniem gmin miejskich.

4/ Powiatowe Związki komunalne są obowiązane wypłacić z otrzymanych sum 2/3 część gminom wiejskim a w cieszyńskiej części Województwa aż do samorządu powiatowego 2/3 części. Sumy te rozdzielają się między gminy wiejskie według stosunku liczby mieszkańców, gmin wiejskich do liczby mieszkańców powiatu z wyłączeniem gmin miejskich a gminy miejskie obowiązane są użyć je na cele inwestycyjne oraz na cele konserwacji urzędów gminnych.

5/ Liczbę mieszkańców określa się według ostatniego urzędowego spisu ludności.

6/ Przedmioty podlegające państwowym podatkom od spożycia, zużycia względnie produkcji, nie mogą być obciążone innymi podatkami komunalnymi.

Art. 11.

1/ Gminy miejskie na swym obszarze a powiatowe związki komunalne poza obszarem gmin miejskich mogą pobierać dodatki do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych, pobieranych na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 maja 1923 r. /Dz.U.Rz.P.Nr.56 poz.401/

2/ Dodatki te nie mogą przenosić 100% opłaty państwowej od patentu na wyrób względnie 200 % opłaty państwowej od patentu na sprzedaż trunków i przetworów wymienionych w poprzednim ustępie, i będą pobierane łącznie z opłatami państwowymi.

3/ Uchwały w sprawie pobierania tych dodatków podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

4/ Powiatowe Związki komunalne są jednak obowiązane tym gminom wiejskim, na których obszarze wykonywane są przedsiębiorstwa i zajęcia wymienione w ustępie 1 niniejszego artykułu, wypłacić połowę sumy pobranej w odnośnych gminach tytułem dodatków gminnych do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych w ciągu dni 14 po otrzymaniu tych dodatków.

9. Opłata od umów o przeniesieniu własności nieruchomości.

Art. 12.

1/ Podatki/opłaty/ od przyrostu wartości nieruchomości ustanowione na rzecz ciał samorządowych, uchyla się.

2/ Gminy miejskie oraz powiatowe związki komunalne mogą wprowadzić opłatę komunalną od umów, od przeniesienia własności, nieruchomości. Opłata ta nie może przewyższać 4% sumy, która służy za podstawę wymiaru państwowej opłaty/podatku/państwa od tych umów.

3/ Opłatę komunalną pobierają samodzielnie:
a/ gminy miejskie, jeżeli nieruchomość jest położona na obszarze tychże gmin,

b/ powiatowe związki komunalne, jeżeli nieruchomość jest położona poza obszarem gmin miejskich, powiatowe związki komunalne są obowiązane przekazać połowę pobranej opłaty tym gminom wiejskim, na których obszarze nieruchomość jest położona, jeżeli powiatowy związek komunalny nie uchwalił poboru opłaty, wolno gminom wiejskim uchwalić ją na rzecz swoją do wysokości 2 % sumy, która służy za podstawę wymiaru opłaty państwowej od tych umów.

10 Podatek od zaprotestowanych weksli.

Art. 13

1/ Od weksli, przedstawionych do protestu, pobierany będzie przez notariuszów względnie inne organy, uprawnione do sporządzenia protestu łącznie z opłatą/należnością/ państwową od protestu, podatek komunalny w wysokości 1/2 % sumy wekslowej.

2/ Podatek ten przypada tej gminie/wiejskiej lub miejskiej/ w której ciele przedstawiono weksel do protestu.

11. Podatek od spadków i darowizn.

Art. 14

- 1/ Gminy miejskie i wiejskie mogą pobierać samoistny podatek od przedmiotów spadków i darowizn, położonych na ich obszarze, do wysokości 10 % państwowego podatku od spadków i darowizn, przypadającego na odnośne przedmioty spadkowe lub darowizne.
- 2/ Jeżeli przedmioty spadkowe /darowizno/ znajdują się w obrębie kilku związków komunalnych, to każdy z nich pobiera podatek w takiej części, jaka odpowiada stosunkowi czystej wartości przedmiotów, znajdujących się w obrębie danego związku komunalnego, do całej podstawy wymiaru.
- 3/ Szczegółowe przepisy o rozdziale dodatku zawierać będzie rozporządzenie wykonawcze, przy czym uwzględnione być winne następujące zasady:
 - a/ majątek ruchomy, otrzymany w drodze spadku/darowizny/ uważa się jako położony w miejscu zamieszkania spadkodawcy/darującego/, o ile zaś miejsce to znajduje się poza granicami państwa - w miejscu siedziby władzy, wymierzającej państwowi podatek od spadku/darowizny/.
 - b/ długi z wyjątkiem długów, zabezpieczonych na nieruchomości, uważa się, jako ciężące na wszystkich przedmiotach spadkowych w stosunku do ich wartości.

12. Podatek od plakatów i szyldów i podatek od anonsów.

Art. 15

- 1/ Gminom miejskim i wiejskim wolno pobierać od ogłaszających podatek od napisów i ogłoszeń umieszczonych na budynkach, sklepach, księgarniach, lub podobnych miejscach bądź rozlepianych, roznoszonych, wydzielonych lub rozpowszechnianych w podobny sposób /Podatek od plakatów/.
- 2/ Bliższy wymiar i sposób pobierania powyższego podatku określi wzorowy statut podatkowy, który ogłosi rozporządzenie wykonawcze.
- 3/ Od podatku są zwolnione ogłoszenia, zamieszczane w czasopiśmie, wychodzących nie rzadziej niż raz w miesiącu w następujących odstępach czasu, ogłoszenia urzędowe, ogłoszenia wyborcze do reprezentacji, publicznych, ogłoszenia o odwołykach i zgromadzeniach publicznych oraz ogłoszenia osób, poszukujących pracy.
- 4/ Bliższy sposób pobierania podatku od plakatów i szyldów i podatku od anonsów określi wzorowy statut podatkowy, który ogłosi rozporządzenie wykonawcze.

13. Podatek od publicznych zabaw, rozrywk i widowisk.

Art. 16

- 1/ Gminy miejskie i wiejskie, gminy zaś wiejskie mogą pobierać podatek od publicznych zabaw, rozrywk i widowisk.
- 2/ Oprócz podatku od wstępu na wyścigi i podobne widowiska, połączone z grą lub zakładami, wolno pobierać także podatki od stawek gry lub zakładów i od wygranych.

- 3/ Do przedstawień teatralnych i występów o wyższej wartości artystycznej lub naukowej, oraz do przedstawień utworów i filmów krajowych winny być stosowane ulgowe stawki podatkowe.
- 4/ Od zawodów i popisów, urządzanych przez towarzystwa sportowe i gimnastyczne, których użyteczność publiczną uzna zarząd gminy, podatek nie może przynosić 10% ceny wstępu.

14. Podatki od prawa polowania.

Art. 17.

- 1/ Od wykonywania prawa polowania na mocy prawa własności gruntu, dzierżawy prawa polowania lub innego tytułu prawnego wolno gminom wiejskim i miejskim pobierać podatek komunalny.
- 2/ Najwyższe normy podatku określi dla poszczególnych stref Rada Wojewódzka.
- 3/ Rozporządzenie wykonawcze może uzależnić wykonywanie prawa polowania od wykazania zapłaty podatku.

15. Inne podatki.

Art. 18.

- 1/ Gminom miejskim na ich obszarze, a powiatowym związkom komunalnym poza obszarami gmin miejskich wolno zgodnie z godą Rady Wojewódzkiej pobierać oprócz podatków wymienionych w niniejszej ustawie samodzielne podatki obciążające inne źródła, nie wymienione w niniejszej ustawie w uwzględnieniu art. 20.

Art. 19.

- 1/ Podatek od majątku i podatek od kapitałów i rent nie może być pobierany na rzecz związków komunalnych.
- 2/ Źródła, które są obciążone podatkami wymienionymi w tej ustawie nie wolno ponownie obciążać samodzielnymi podatkami z wyłączeniem podatków, przeznaczonych na ściśle określone inwestycyjne cele, pobieranych w wyjątkowych wypadkach przez oznaczony okres czasu a nie przeznaczających 50 % podatków komunalnych, dopuszczonych niniejszą ustawą, czy to w postaci samodzielnych podatków, czy też w postaci dodatków do podatków państwowych.
- 3/ Również nie mogą być pobierane na rzecz związków komunalnych podatki od posiadania przedmiotów majątkowych z wyjątkiem podatku od posiadania przedmiotów użytku, służących do osobistego użytku/samochodów, ekwipażu, wierzchowców itd/.

C. Podatek wojewódzki od wyszynku i drobnej sprzedaży trunków.

Art. 20.

- 1/ Na rzecz samorządu wojewódzkiego pobierać się będzie od 1. stycznia 1924 r. obok państwowego podatku przemysłowego i komunalnych dodatków do tego podatku, przewidzianych w art. 7, względnie obok podatków komunalnych, przewidzianych w tymże artykule i art. 8, osobny podatek w wysokości 3% od obrotu trunkami w wyszynku i w drobnej sprzedaży trunków.
- 2/ Za wyszynk i drobną sprzedaż trunków należy uważać w rozumieniu niniejszej ustawy:

- a/ sprzedaż spirytusu, wyrobów wódczanych, wina, półwina wina sztucznego, winianocowego, moszczu owocowego, miodu, napojów miodowych i piwa do spożycia w lokalu przedsiębiorstwa.
- b/ sprzedaż trunków wymienionych pod a/ bezpośrednio spożywcom, jednak nie do spożycia w lokalu przedsiębiorstwa, w naczyniach otwartych lub zamkniętych, w sposób, w handlu nieużywany a to w ilościach poniżej 25 ltr. spirytusu i wyrobów wódczanych a poniżej 50 ltr. innych trunków.
- c/ sprzedaż trunków wymienionych pod a/ bezpośrednio spożywcom jednak nie do spożycia w lokalu przedsiębiorstwa w naczyniach zamkniętych sposobem, w handlu używanym, a to w ilościach poniżej 10 ltr. piwa względnie poniżej 50 ltr. innych trunków.
- 3/ Wymiaru i poboru podatków oraz kar pieniężnych w wypadkach przewidzianych art. 56 i 58 dokonywać będą na obszarze gmin miejskich zarządy tychże gmin, poza ich obszarem Wydział Powiatowy.
- 4/ Przy wymiarze podatku mają odpowiednie zastosowanie przepisy ustawy z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego /Dz.U.R.P. nr. 58 poz. 412/. Rozporządzenie wykonawcze wydane do ustawy z dnia 11 sierpnia 1922 r. /Dz.U.R.P. nr. 94 poz. 747/ ustali postępowanie przy wymiarze i poborze podatku oraz określi sposób mianowania członków i skład komisji szacunkowych i odwoławczych, powołanych do współdziałania przy wymiarze podatku.
- 5/ Aż do wydania ustaw przewidzianych w art. 5 ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. /Dz.U.R.P. nr. 73 poz. 497/ podatek, określony w ustępie 1 poprzedniego paragrafu na rzecz gmin miejskich z powiatowym związkiem komunalnym poza obszarem gmin miejskich, powiatowe związki komunalne są obowiązane przekazać 50 % wpływów z tego tytułu gminom wiejskim.

D. Podział wpływów z podatków między współuprawnione związki komunalne.

Art. 21.

Przepisy, które wyda Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 94 poz. 747/ celem określenia sposobu obliczenia udziałów kilku współuprawnionych związków komunalnych we wpływach z poszczególnych podatków i celem zapobieżenia wielokrotnego opodatkowania płatników na rzecz związków komunalnych będą odpowiednio stosowane w Województwie Śląskim z a z g o d ą R a d y W o j e w ó d z k i e j.

C z ę ś ć II.

Opłaty i specjalne dopłaty.

A. O P Ł A T Y.

Art. 22.

- 1/ Związki komunalne winno pobierać opłaty za używanie komunalnych urządzeń i zakładów dobro publicznego, zaś mogą je pobierać za czynności i poświadczenia urzędowe organów komunalnych /opłaty administracyjne/
- 2/ Uchwały w przedmiocie pobierania powyższych opłat nie podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

- 3/ Władza nadzorcza może jednak żądać w każdym razie zmian lub zniesienia uchwał dotyczących opłat w niniejszym artykule w ustępie pierwszym w zdaniu drugim wymienionych. Gdyby się okazało, że spłaty administracyjne są niewspółmiernie wysokie w stosunku do kosztów utrzymania tej gałęzi zarządu komunalnego, ze której czynności opłaty są pobierane.

Art. 23.

- 1/ Przedsiębiorstwa komunalne mają być w ten sposób administrowane, ożoby dochody z nich uzyskane pokrywały co najmniej koszty eksploatacji łącznie z oprocentowaniem i amortyzacją kapitału zakładowego.
- 2/ Uchwały w przedmiocie pobierania opłat za używanie przedsiębiorstw komunalnych, względnie cen za dostarczane przez nie przedmioty, nie podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej. Jeżeli stoli opłaty /ceny/ nie pokrywają kosztów łącznie z oprocentowaniem i amortyzacją kapitału zakładowego, władza nadzorcza może w takim wypadku nakazać podwyższenie opłat /cen/.

Art. 24.

- 1/ Związkom komunalnym wolno celem uzyskania funduszy obrotowych na utrzymanie komunalnych urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz przedsiębiorstw pobierać zaliczki na opłaty /art. 22 i 23/ od osób, korzystających z tychże zakładów, urządzeń i przedsiębiorstw.
- 2/ Wysokość zaliczek może być różniczkowana według stopnia zamożności tych osób. W razie udowodnionego ubóstwa zaliczka nie powinna być pobierana.
- 3/ Uchwały w przedmiocie pobierania zaliczek, przewyższających jedno-miesięczną opłatę, podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

Art. 25.

- 1/ Przepisy dotychczasowych ustaw o komunalnych opłatach na cel specjalny pozostają bez zmiany.
- 2/ Wysokość tych opłat podlega regulacji w myśl art. 60.
- 3/ Uchwały w przedmiocie ustanowienia i zmiany wysokości tych opłat nie podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

B. S p e c j a l n e d o p ł a t y.

Art. 26.

- 1/ Związki komunalne winno pobierać na pokrycie kosztów założenia i utrzymania urządzeń i zakładów dobra publicznego specjalne dopłaty od tych właścicieli nieruchomości, przedsiębiorców przemysłowych i handlowych, którym te urządzenia i zakłady przynoszą szczególnie korzyści gospodarczo lub udogodnienia. Wysokość specjalnej dopłaty winna być stopniowana w stosunku do wartości osiągniętych korzyści gospodarczych względnie udogodnień.
- 2/ Odwołanie, wniesione w terminie, podlega rozstrzygnięciu władzy nadzorczej, wskazanej w art. 30. Dopóki rozstrzygnięcia nie nastąpi, uchwała nie może być wykonana w stosunku do osoby, która wniosła odwołanie.

- 4/ Związki komunalne mogą na skutek osobnej uchwały nie pobierać specjalnych dopłat, jeżeli pokrycie kosztów założenia i utrzymania urzędów i zakładów dobra publicznego komunalnymi podatkami, opłatami lub innymi dochodami jest wskazane w interesie publicznym, uchwała taka podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej /art. 30 /.

Art. 27.

- 1/ Na pokrycie kosztów założenia i utrzymania zakładów i urzędów dobra publicznego z wyjątkiem dróg i szos, powiatowe związki komunalne mogą pobierać specjalne dopłaty od mieszkańców tychże niewydzielonych z powiatów gmin miejskich, którym te zakłady i urządzenia przynoszą korzyści lub udogodnienia.
- 2/ Wymiar i pobór dopłat, obliczonych na podstawie podatków państwowych, winien być dokonywany w ten sam sposób, jak wymiar i pobór dodatków do odnośnych podatków państwowych na rzecz gmin miejskich.
- 3/ Uchwała powiatowego związku komunalnego w sprawie poboru specjalnych dopłat w myśl niniejszego artykułu podlega zatwierdzeniu Rady Wojewódzkiej.

C z ę ś ć III.

Inne źródła dochodów.

Art. 28.

Uchwały związków komunalnych w sprawie zaciągnięcia pożyczek i czerpania poręki z wyjątkiem pożyczek przeznaczonych na czasowe zasilenie funduszy kasowych, wymagają zatwierdzenia władz nadzorczych./art.31/

art. 29.

Powiatowe Związki komunalne powinny ze swych dochodów udzielać zapomóg tym gminom miejskim, których dochody mimo wyzyskania wszystkich źródeł dochodowych są tak szczupłe, że nie wystarczają na pokrycie wydatków bieżących.

C z ę ś ć IV.

Władze nadzorcze i ich postępowanie.

Art. 30.

Władzami nadzorczymi, właściwymi do działania w myśl niniejszej ustawy, o ile ona inaczej nie postanawia, są:

- a/ w stosunku do gmin miejskich Wydział Powiatowy - w części częstochowskiej Województwa aż do wprowadzenia samorządu powiatowego, Rada Wojewódzka,
- b/ w stosunku do gmin miejskich i do powiatowych związków komunalnych, Rada Wojewódzka.

Art. 31.

- 1/ Przeciw orzeczeniu wydziału powiatowego służy, o ile ustawa niniejsza inaczej nie postanawia, związek komunalny, a w wypadkach przewidzianych w art. 27 także osobom interesowanym, prawo wniesienia odwołania w ciągu 14 dni po doręczeniu orzeczenia.
- 2/ Władzą, powołaną do rozstrzygania tych odwołań i decydującą ostatecznie, jest Rada Wojewódzka.

Art. 32.

- 1/ Uchwała, podlegająca zatwierdzeniu, winna być w ciągu dni 15 po jej powzięciu skierowana wraz z danymi, które wskaże rozporządzenie wykonawcze, bezpośrednio do przełożonej władzy nadzorczej. Jeżeli władza ta nie jest właściwą do zatwierdzenia uchwały, obowiązana jest w ciągu dalszych dni 7 uchwałę skierować do właściwej władzy nadzorczej, która w dniu otrzymania uchwały wyda poświadczenie odbioru.
- 2/ Jeżeli uchwała jest nalożycie poprawa danoni, wskazanemi w rozporządzeniu wykonawczym, władza nadzorcza wyda swą decyzję w przedniocie zatwierdzenia w ciągu dalszych 30 dni, w razie braku tych danych zwróci ją w ciągu tygodnia po otrzymaniu uchwały do uzupełnienia.
- 3/ Gdyby władza nadzorcza w powyższych terminach nie doreczyła związku komunalnemu zawiadomienia o odmowie zatwierdzenia ani nie zwróciła mu uchwały do uzupełnienia, uważa się uchwałę z upływem 30 dni po jej otrzymaniu za zatwierdzoną.
- 4/ Za dzień zawiadomienia o decyzji władzy nadzorczej w razie nadania na pocztę, uważa się dzień nadania na pocztę.

Art. 33.

Uchwała zatwierdzona ma moc obowiązującą od dnia jej powzięcia, jeżeli w uchwale lub w zatwierdzeniu nie jest oznaczony dzień późniejszy.

Art. 34.

Władza nadzorcza może odmówić rozpoznania uchwały, nieprzedłożonej w terminie, oznaczonym w art. 32, ust.1.

Art. 35.

O ile według innych ustaw uchwały związków komunalnych w sprawie pobierania podatku, opłat i dopłat względnie składek oraz zaciągania pożyczek, podlegają zatwierdzeniu władz nadzorczych, władzami właściwymi do zatwierdzenia tych uchwał są władze nadzorcze, wskazane w art. 30 przytoczeń art. 32. - 34 mają odpowiednie zastosowanie.

C z ę ś ć V.

Wymiar i pobór danin komunalnych.

Art. 36.

- 1/ Wymiar i pobór samostnych podatków komunalnych uskutecznia zarząd związku komunalnego lub organ, przez ten zarząd upoważniony.
- 2/ Wymiar i pobór dodatków komunalnych do podatków / opłat / państwowych uskutecznia władza powołana do poboru i wymiaru podatków.

Art. 37.

- 1/ Celem uzyskania wymiaru samoistnych danin komunalnych zarząd związku komunalnego lub organ przez ten zarząd upoważniony mają prawo:
 - a/ żądać od stron lub ich zastępców prawnych oraz świadków i znawców odpowiedzi na określone pytania, w razie zaś wątpliwości do do udzielonych odpowiedzi, żądać od stron lub ich zastępców prawnych przedłożenia ksiąg handlowych i gospodarczych oraz innych dowodów,
 - b/ zwracać się do zarządów innych związków komunalnych jakoteż do władz państwowych o podanie podstaw opodatkowania, ujawnionych w wymiarze podatków państwowych i komunalnych,
- 2/ Władze i organy komunalne zarówno jak i znawcy winni zachować tajemnicę okoliczności i dane, które doszły do ich wiadomości przy wykonywaniu wspomnianych czynności.

Art. 38

- 1/ Aż do ustalenia wysokości dotatków komunalnych za rok bieżący pobiera się dotatki tymczasowo według normy ustalonej na rok poprzedni
- 2/ Kwota pobranych tymczasowo dotatków komunalnych będzie zaliczona na ich należność, ostatecznie ustaloną..

Art. 39.

O wymiarze samoistnych podatków komunalnych winien być każdy płatnik zawiadomiony indywidualnie przez doręczenia o r z e c z e n i a wyniatowego, o ile ustawy lub statuty podatkowe nie przewidują odmiennego ~~wymiaru~~ sposobu zawiadomienia.

Art. 40.

W razie poboru dodatku komunalnego do podatków - opłat - państwowych zarząd związku komunalnego winien normę podatku podać do wiadomości publicznej przez ogłoszenia w sposób w danej miejscowości przyjęty. Tak samo winne być ogłoszone uchwały w przedmiocie pobierania samoistnych podatków i opłat.

Art. 41.

- 1/ Przeciwno wymiarowi samoistnych danin komunalnych służy płatnikowi prawo wniesienia odwołania w ciągu 14 dni do władz nadzorczych za pośrednictwem władzy, która dokonała wymiaru.
- 2/ Termin 14-dniowy biegnie od dnia następnego po zawiadomieniu płatnika o wymiarze podatku względnie po wzwołaniu go do uiszczenia danin innego rodzaju, o ile ustawy lub uchwały o poberze danin nie zawierają odmiennych postanowień.
- 3/ Wniesienia odwołania nie wstrzymują obowiązku terminowego uiszczenia daniny.
- 4/ Władzami powołanymi do rozstrzygnięcia i decydującymi ostatecznie się w cioszyńskiej części Województwa władze powołane w art. 30.
- 5/ Przepisy o środkach prawnych, służących płatnikom w górnośląskiej części Województwa przeciwko pociąganiu ich do opłacania danin komunalnych pozostają bez zmiany.

Art. 42.

- 1/ Odrębne odwołanie przeciwko wymiarowi dotatków do podatków państwowych

są dopuszczalne tylko w razie zaprzeczania prawa związku komunalnego do pobierania dodatków wogółem lub według stopy, określonej w orzeczeniu wymiarowym. Do takich odwołań stosuje się odpowiednio postanowienia zawarte w art. 42.

- 2/ Poza wypadkiem wspomnianym w ustępie 1. odwołania przeciwko wymiarowi dodatków do podatków winny być wnoszone łącznie z reklamacjami skargami lub odwołaniami przeciwko wymiarowi podatków państwowych.

Art. 43.

Powiększenie, zmniejszenie, uchylanie, odpisanie, odroczenie zapłaty, lub zwrot podatku państwowego polega za sobą z mocy samego prawa odpowiednie podwyższenie, zmniejszenie, uchylanie, odpisanie, odroczenie, zapłatę lub zwrot dodatku komunalnego.

Art. 44.

- 1/ Zwrot dodatków zarządza władza, która pobrała podatki/opłaty/państwowe.

- 2/ O ile kwota dodatku komunalnego, ulegająca zwrotowi, nie będzie mogła być pokryta drogą potrącenia z wpływów należnych związkowi komunalnemu, przy następnej wypłacie /art. 51/, winien związek komunalny dokonać zwrotu na wezwanie w ciągu dni 14.

Art. 45.

Art. 43 i 44 nie mają zastosowania w górnośląskiej części Województwa, gdy dodatki komunalne do podatków państwowych pobierane są samodzielnie przez związki komunalne. W tych wypadkach obowiązują dotychczasowe przepisy.

Art. 46.

- 1/ Statuty samoistnych dania komunalnych winny ściśle oznaczać terminy płatności tych dania. W braku takiego oznaczenia zapłata winna nastąpić w terminie, ustalonym w orzeczeniu wymiarowym.

- 2/ Dodatki komunalne do podatków państwowych winny być uiszczane równocześnie z podatkami /opłatami/ państwowymi.

Art. 47.

- 1/ Nieuiszczona w właściwym terminie samoistne daniny komunalne ściąga zarząd związku komunalnego w drodze egzekucji, do której stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji podatków i opłat państwowych.

- 2/ Powiatowe Związki komunalne mogą ściągać podatki albo samodzielnie, albo przy pomocy zarządów gmin miejskich i wiejskich.

- 3/ W cięszynskiej części Województwa nieuiszczono w właściwym terminie samoistne daniny komunalne, mogą być ściągane w drodze egzekucji sądowej na podstawie ustawy z 27 maja 1896 r. /ustr. Dz. U. P. Nr. 79/

- 4/ Przepisy o ściąganiu danin w drodze egzekucji sądowej w górnośląskiej części Województwa nie ulegają zmianie.

Art. 48.

W razie nieuiszczenia we właściwym terminie danin komunalnych związki komunalne mogą pobierać odsetki i kary za zwłokę oraz koszty egzekucyjne według norm obowiązujących przy podatkach/opłatach/państwowych.

Art. 49.

Wpłaty na podatki / opłaty / państwowe, do których przypisano są dodatki komunalne, rozkłada się proporcjonalnie na podatki państwowe i dodatki wszystkich związków komunalnych z przynależnymi odsetkami i karami za zwłokę.

Art. 50.

- 1/ Sumy wpływów z dodatków komunalnych do podatków / opłat / państwowych oraz² odsetek i kar za zwłokę z każdego miesiąca, będą wypłacone związkom komunalnym, uprawnionym do ich poboru w najkrótszym czasie, najpóźniej do dnia 14 po upływie miesiąca.
- 2/ Dodatki do podatków od spożycia, zużycia, względnie produkcji / art. 10/ będą przekazywane do dnia 15 na rzecz związków komunalnych.

Art. 51.

Przepisy o poborze podatków / opłat / państwowych, w szczególności o obowiązku zapłaty, terminie płatności, sposobie przymusowego ściągania z majątku ruchomego i nieruchomego, przewlekania na nieruchomości, odpisaniu z powodu niemożności ściągnięcia, przedawnieniu wymiaru i prawa ściągania oraz oprowadzeniu pierwszeństwa zastawnego na nieruchomościach, stosuje się odpowiednio do poboru dodatków do tych podatków / opłat / na rzecz związków komunalnych.

Art. 52.

- 1/ Powiatowe Związki komunalne w górnośląskiej części Województwa pobierają podatki bezpośrednio od indywidualnych płatników.
- 2/ Postanowienie ustawy o daninach komunalnych z dnia 14 lipca 1893 / Zb.U.Pr.str. 152/, dotyczące komunalnych podatków bezpośrednich z wyjątkiem przepisów o środkach prawnych, stosuje się odpowiednio do bezpośrednich podatków powiatowych, ze zmianami wprowadzonymi późniejszymi ustawami, jak również ustawą niniejszą.
- 3/ Płatnikom przysługują środki prawne w myśl § 14 ustęp 2, i § 11 ustęp 4 i 5 ustawy o daninach państwowych powiatowych i prowincjonalnych z dnia 24 kwietnia 1906 r. /Zb.U.Pr.str.159/.

O z e ś 6 VI.

K a r y.

Art. 53.

- 1/ Kto w zamiarze uchylenia się od obowiązku płacenia danin komunalnych składa wobec właściwej władzy komunalnej nieprawdziwo lub niezupełne zeznanie, albo też w tym samym zamiarze odmawia odpowiedzi na określone pytania, albo usuwa przedmioty podlegające daninom komunalnym, albo przedmiotów takich nie zgłasza do opodatkowania, podlega karze pieniężnej do wysokości 20-krotnej sumy daniny ustalonej lub na utratę narażonej.
- 2/ Kara nie uwalnia płatnika od obowiązku zapłacenia daniny.
- 3/ Współwinnny podlega karze zarówno ze sprawcą.

Art. 54.

Kto wazwany w charakterze świadka lub znawcy w zamiarze uwolnienia innej osoby od obowiązku płacenia dania komunalnych wobec właściwej władzy komunalnej odmawia złożenia zeznania lub składa fałszywe zeznanie, podlega karze pieniężnej w pierwszym wypadku do wysokości 500 złp. w drugim wypadku do wysokości 1000 złp.

Art. 55.

Kto jako członek zarządu komunalnego, urzędnik lub funkcjonariusz komunalny bez upoważnienia właściwej władzy ujawni osobom niepowołanym okoliczności danu, które doszły do jego wiadomości przy wykonywaniu czynności wymienionych w art. 37, podlega karze aresztu na czas do 3 miesięcy i karze pieniężnej w wysokości do 3000 złp., lub jednej z tych kar.

Art. 56.

- 1/ Kary pieniężne za czyny wymienione w art. 53 i 54 wymierza zarząd związku komunalnego.
- 2/ Jeżeli strona nie zgłosi¹⁵ w ciągu dni 14 po doręczeniu zawiadomienia okeza ustnie lub pisemnie żądanie rozpatrzenia sprawy w drodze sądowej, kara ulega wykonaniu. W razie przeciwnym zarząd związku komunalnego winno sprawę skierować do właściwego sądu powiatowego, który wdroży postępowanie karna w myśl ogólnych przepisów.
- 3/ Kary pieniężne, nałożone na mocy art. 53 i 54 podlegają egzekucji na rzecz budżetu komunalnego i wpływają do kasy związku komunalnego uprawnionego do poboru daniny.
- 4/ Do orzekania w sprawach o czyny wymienione w art. 55 są wyłączne właściwe sądy powiatowe.

Art. 57.

- 1/ Karę pieniężną na mocy art. 53 i 54 lub 55 w razie niemożności ściągnięcia zamienia sąd powiatowy na karę pozbawienia wolności na czas do 3 miesięcy.

Kto jako członek zarządu komunalnego, urzędnik lub funkcjonariusz komunalny bez upoważnienia właściwej władzy ujawni osobom niepowołanym okoliczności danu, które doszły do jego wiadomości przy wykonywaniu czynności wymienionych w art. 37, podlega karze aresztu na czas do 3 miesięcy i karze pieniężnej w wysokości do 3000 złp., lub jednej z tych kar.

- 1/ W uchwałach związków komunalnych mogą być przewidziane kary porządkowe do wysokości 250 złp. za wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze danin komunalnych oraz statutom i ustawom podatkowym opartym na tych przepisach.
- 2/ Uchwały takie - ustęp 1 - podlegają zatwierdzeniu władz nadzorczych.
- 3/ Kary wymierza zarząd związku komunalnego.
- 4/ Do kar, nałożonych na podstawie niniejszego artykułu mają zastosowanie przepisy zawarte w ustępie 2 i 3 art. 56. W górnośląskiej części województwa stosują się w wypadkach objętych niniejszym artykułem przepisy §§ 459, - 469 ustawy postępowania karnego.

C z ę ść VII.

Przepisy ogólne.

Art. 59.

Do dodatków komunalnych do poszczególnych podatków/opłat/ państwowych, jak również do komunalnych podatków, samostanownych opłat, dopłat, i kar pieniężnych mają odpowiednie zastosowanie postanowienia ustawy z 6 grudnia 1923 r. /Dz.U.R.P. nr.127 poz.1044/

Art. 60.

O ile ustawy nałożą na związki komunalne nowe zadania winne one zapewnienie dostatecznego źródła dochodów na pokrycie wydatków połączonych ze spełnieniem tych zadań.

Art. 61.

1/ Budżet związków komunalnych winien być zarówno pod względem okresu budżetowego jak i pod względem jednostki obliczeniowej dostosowany do budżetu Państwa.

zarówno /

2/ Rozporządzenia wykonawcze określi termin wyłożenia budżetu związków komunalnych do publicznej wiadomości, jak i uchwalenia budżetu.

Art. 62.

Wyrazy " związki komunalne", użyte w niniejszej ustawie bez bliższego określenia, oznaczają powiatowe związki komunalne, jakoteż gminy wiejskie i miejskie.

Art. 63.

Przepisy niniejszej ustawy dotyczące gmin miejskich, mają zastosowanie także do gmin wiejskich o charakterze miejskim, a przepisy niniejszej ustawy dotyczące gmin wiejskich mają zastosowanie także do gmin miejskich o charakterze wiejskim. Gminy wiejskie o charakterze miejskim jakoteż gminy miejskie o charakterze wiejskim oznacza Ministere Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu na wniosek Rady Wojewódzkiej bez naruszenia przepisów art. 4 ust. 2 statutu organizacyjnego / ust. z dnia..... lipca 1920 r. /

Art. 64.

Aż do wprowadzenia samorządu powiatowego w częstochowskiej części Województwa, uprawnienia, służące powiatowemu związkowi komunalnemu z mocy niniejszej ustawy służą wydziałom dróg powiatowych, z drugiej strony wydziały te spełniają obowiązki ciążące z mocy niniejszej ustawy na powiatowych związkach komunalnych.

Art. 65.

Aż do zlikwidowania obszarów dworskich w górnośląskiej części Województwa na podstawie ustawy z dnia 10 lipca 1923 r. /Dz.U.Sl.nr.29 poz.163/ uprawnienia, służące gminom z mocy niniejszej ustawy służą na obszarach dworskich powiatowemu związkowi komunalnemu, które zobowiązane są oddać posiadającym z temi obszarami gminom tę część dochodu, jaka im z tego tytułu przysłała, po pomniejszeniu się z temi obszarami. W razie sporu co do podziału tych podatków, rozstrzyga Rada Wojewódzka.

C z ę ść VIII.

Przepisy końcowe.

Art. 66.

- 1/ Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1924 r.
- 2/ Przepisy dotyczące pól podatków komunalnych, wymienione w art. 2 i 3 obowiązują od 1 stycznia 1923 r.
- 3/ Przepisy art. 7 ustępu 1, 2 i 3 obowiązują w cieszyńskiej części Województwa od 1 stycznia 1923 r. na górnośląskiej części Województwa z chwilą ~~rozciągnięcia~~ ustawy z 1 maja 1920 r. /Dz.U.R.P. nr. 58 poz. 412/
- 4/ Przepis art. 9 obowiązuje w cieszyńskiej części Województwa od dnia 1 stycznia 1924 r. a w górnośląskiej części od 1 stycznia 1923 r.
- 5/ Artykuł 10 wchodzi w życie jednocześnie z art. 10 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 94 poz. 747/
- 6/ Komunalne podatki samoistne i dodatki do podatków pobrane na rok podatkowy 1924 na zasadzie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają zaliczeniu na poczet właściwych danin należnych związkom należnych związkom komunalnym na podstawie tej ustawy.
- 7/ Związki komunalne są obowiązane ^{uzgodnić swe} ~~uzgodnić swe~~ uchwały - statuty, regulaminy itp. - dotyczące danin komunalnych, z przepisami niniejszej ustawy najpóźniej do końca września 1924 r. Uchwały to tracą moc obowiązującą z dnia 30 września 1924 r.

Art. 67

Przepisy ustaw, sprzeczne z niniejszą ustawą, tracą now obowiązującą o ile inne ustawy powołują się na takie przepisy należy zamiast nich odpowiednio stosować przepisy niniejszej ustawy.

Art. 68.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i a.

W zasadzie Komisja budżetowa przyjęła projekt powyższy bez wielkich zmian. Główne zmiany, w projekcie poczynione przez komisję budżetową są: Zniesienie podatku procederowego, a to z tego powodu, iż z chwilą wprowadzenia do Skarbu ustawy o podatku przemysłowym zostaną pobierane opłaty od świadectw przemysłowych i handlowych, które będą równomiernymi dotychczasowym podatkiem procederowym.

Wymiar i pobór podatku od kopalni komisja budżetowa zaproponowała urzędowi Wojewódzkiemu a to ze względu na uproszczenie w administracji i zaoszczędzenia niepotrzebnych kosztów oraz w celu uniknięcia nieporozumień pomiędzy poszczególnymi gminami.

Podział tego podatku ma być następujący: dla gmin posiadających na swym obszarze kopalnię, 70% - , dla takichże związków komunalnych 25% - dla wszystkich innych gmin 5 %.

W art. 6 skreślono podatek od zajmowanych lokali a postawiono tylko podatek hotelowy z tem uzasadnieniem, że niepodobna opodatkować tych rodzin, które mają większe mieszkania dlatego, że mają ~~niepodobna~~ liczne rodziny. Pozatem podatek taki hamowałby rozwój hygieny mieszkaniowej.

Art. 12 skreślono w całości dlatego, że w art. 18 można także podatkiem tym obciążyć plotników.

W art. 15 skreślono podatki od ogłoszeń w czasopiśmie, oraz od napisów firmowych. Pierwsze dlatego, że to hamowałoby rozwój handlu i przemysłu i utrudniałoby rozwój pracy; drugie dlatego, że każda firma jest usługą zmuszona mieć napis firmowy nad swoim przedsiębiorstwem i dlatego nie powinna od nakazów płać jeszcze specjalnych podatków..

Pozatem drobniejsze już zmiany dotyczą raczej strony formalnej projektu ustawy.

Referent: /-/ Janicki.

Komisja Budżetowa.

/dot. druku Nr. 416/

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej nad projektem ustawy o długot. minowym kredycie dla spółek budowlanych /druk nr. 416/.

Komisja Budżetowa proponuje jednomyślnie następujący projekt ustawy:

Art. 1.

Na cel budowy domów mieszkalnych wznoszonych przez kooperatywy mieszkaniowe przynajmniej się Rada Wojewódzkiej kredyt w wysokości jednego miliona złotych polskich. W każdym razie kredyt ten nie powinien przekraczać 3 % wszystkich dochodów z podatków i opłat skarbowych.

Art. 2.

Kredyt będzie wypłacany po 15 - tego każdego miesiąca na podstawie zanknięć rachunkowych.

Art. 3.

Kredyt będzie udzielany na przeciąg 35 - ciu lat ze oprocentowaniem na 1 % od sta. rocznie z dołu.

Art. 4.

Kredyt udzielać się będzie tylko tym kooperatywom mieszkaniowym, które poddają swą działalność kontroli Rady Wojewódzkiej i dają wymagane przez Radę Wojewódzką gwarancje.

Art. 5.

Spółka, która przed upływem terminu spłaty zwróci pożyczkę, otrzyma za każdy rok wcześniejszej spłaty 1 % premii bonifikacyjnej.

Art. 6.

Członek spółki, otrzymujący dom na własność, winien spłaci zintegrowaną na realność pretensję spółki w przeciągu 35 - ciu lat.

Art. 7.

Rozdział kredytu na poszczególne spółki porusza się Radzie Wojewódzkiej, która powinna jednakowoż uwzględniać: materialne siły danej spółki, liczbę jej członków, gwarancję i warunki konieczności budowy domów.

Art. 8.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 9.

Wykonanie ustawy porucza się Radzie Wojewódzkiej.

Marszałek.

Uzasadnienie: Komisja Budżetowa przysłała jednomyślnie do przekonania, że pomoc Województwa Śląskiego przy odbudowie brakujących mieszkań jest konieczną. Zgodziło się jednakowoż na stosunkowo niską kwotę kredytu, bo tylko na 1 milion złot. polsk. Aby jednakowoż zbyt nie narażać finansów wojewódzkich, zgodziło się dalej, że kredyt ten nie może przekraczać 3 % wszystkich dochodów wojewódzkich. Ze względu na cel społeczny Komisja Budżetowa zmniejszyła stopę procentową na 1 % od sta. rocznie. Dalej zbyt samych względów Komisja przedłużyła termin spłaty z 25 - na 35 lat. Rozłożonych gwarancji od spółek 3/4 otrzymanego kredytu, Komisja nie przyjął, pozostawiając w ten - olną ręką Radzie Wojewódzkiej.

Katowice, dnia 6 marca 1924 r.

Referent:
/-/ Janicki.

S p r a w o z d a n i e .

Komisji Prawniczej w sprawie petycji wniesionej przez Związek Samodzielných Budowniczych na Śląsku.

Komisja Prawnicza na posiedzeniu swem w dniu 26 lutego 1924 r. rozpatrywała petycję Związku Samodzielných Polskich Budowniczych na Śląsku. Petenci prosili Sejm o:

1/ ujednolicenie prawodawstwa odnoszącego się do ich dziedziny,

2/ zniesienie dotychczasowych przepisów niemieckich nie znających ograniczeń i wprowadzenia przepisów równobrzmiących z przepisami obowiązującymi w części cieszyńskiej "Ojeuádztra, przewidujące przymus przedłożenia dowodu uzdolnienia do wykonywania zawodu budowniczego oraz by przy tem ustanowił przepisy przejściowe, ażeby obecnym absolwentom niemieckich szkół zawodowych średnich i starym mistrzom cechowym przysługiwało prawo tytułu "budowniczego", natomiast istniejący przedsiębiorcy budowlani osiągli tytuł mistrza murarskiego lub ciesielskiego.

Komisja Prawnicza badając sprawę stwierdziła, iż Sejm Śląski nie jest właściwy do uchwalania żądanej ustawy.

Do kompetencji Sejmu Śląskiego tylko należy ustawodawstwo o policji budowlanej, - art. 42 Ustawy Konstytucyjnej, natomiast nie należy do jego kompetencji zmiana dotychczasowej ustawy przemysłowej, Zmiany ustawy przemysłowej mogłyby tylko uchwalić Sejm Rzeczypospolitej oczywiście za zgodą Sejmu Śląskiego art. 83 Ustawy Konstytucyjnej i przestrzegając przytem przepisy Konwencji Genewskiej.

Zmiany te powinny obowiązywać w całej Rzeczypospolitej w razie naruszenia praw nabytych należałoby się poszkodowanym odszkodowanie w myśl przepisów Konwencji Genewskiej Art. 1. § 2 i art. 4 § 1, 2

Dotychczasowa ustawa przemysłowa w §§ 35, 35 a nie zna żadnych ograniczeń dla osób trudniących się rzemiosłem budowlanym; w szczególności nie wprowadzono żadnego dowodu uzdolnienia choć dążenia z strony interesowanych kół w tym kierunku były silne. § 35 tylko przepisuje, że można wykonanie rzemiosła zakazać ewentualnie osobom, które nie są godne zaufania. Mistrzem murarskim lub ciesielskim mógł się tytułować tylko ten rzemieślnik, który zdał przepisany egzamin - § 133 ust. 1 pisy. Aż do ich wydania taka nazwa tylko była dopuszczalna, o ile ustawy krajowe na nią zezwoliły. W Prusach odpowiednia ustawa nie istniała, z tego powodu taki tytuł nie był dozwolony i tytułowanie się podlegało karze. /§ 1482 c ust. przemysłowej/ Rada związkowa nie wydała dotychczas przepisów dotyczących tytułu budowniczego. Ujednolicenie prawodawstwa dotyczącego rzemiosła budowlanego jest pożądane i ustawa obowiązująca w całym Państwie już ze względu na art. 1 § 2 Konwencji Genewskiej, konieczna.

Wprowadzenie dowodu uzdolnienia i badanie od przedsiębiorców budowlanych już praktykujących na Górnym Śląsku osiągnięcia tytułu mistrza murarskiego lub ciesielskiego narażałoby Państwo na odszkodowanie w myśl art. 4 § 1. z Konwencji Genewskiej.

Zmiany te nie są pilne i należy się przy takich krzywdach jednolitych zasad w całym Państwie.

Komisja Prawnicza natomiast uważa za pilne wydanie odpowiedniej ustawy, która by dała wszystkim budowniczym czynnym w Województwie Śląkiem równe prawa, tak, że budowniczzy z górnośląskiej części może prace też wykonywać w cieszyńskiej części i odwrotnie.

Do ustawy takiej ale także byłby tylko kompetentny Sejm Rzeczypospolitej w Warszawie.

Wobec powyższego Komisja Prawnicza uchwaliła przedłożyć Sejmowi następującą rezolucję:

"Sejm Śląski używa Wojenodę, aby zwrócił się do Rządu Centralnego, celem wyjednania zarządzenia, by przedsiębiorcy budowlani z Górnego Śląska mogli wykonywać swój zawód także na Śląsku Cieszyńskim, o ile są uprawnieni do wykonywania swego przedsiębiorstwa na Górnym Śląsku i by również przedsiębiorcy Śląska Cieszyńskiego mieli te same prawa na Górnym Śląsku."

Rezolucja została przyjęta większością głosów. Przeciwno rezolucji głosował przedstawiciel klubu niemieckiego p. R u c h s .

Katowice, dnia 26 lutego 1924 r.

Sprawozdawca:

/-/ F o j k i s .

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach
L.dz.R.W. 40 - 5.

Katowice, dnia 1 marca 1924 r.

Dot: Projekt ustawy w przed-
miocie zmiany rozporządzenia
z dnia 16 sierpnia 1922 r. -
Dz.Ust.Śl.Nr. 17, poz. 57
o opiece położonej.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w/ Katowicach.

W załączeniu ./.. przysyła Rada Wojewódzka projekt ustawy
w przedmiocie zmiany rozporządzenia z dnia 16 sierpnia 1922 r.
/Dz.Ust.Śl. Nr. 17, poz. 57/ o opiece położonej uchwalony
przez siebie na posiedzeniu dnia 29 lutego 1924 r. w wykonania -
niui prawa inicjatywy ustawodawczej nałanego jej art. 23 sta-
tutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskie-
mu.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący:

/-/ K o n o k i.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie zmiany rozporządzenia z dnia 16 sierpnia 1922 r.
/Dz.Ust.Śl.Nr. 17, poz. 57/ o opiece położonej zatwierdzone -
go ustawą z dnia 12 grudnia 1922 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 2 - 23,
poz. 17/.

Art. 1.

Rozporządzenie z dnia 16 sierpnia 1922 r. /Dz.Ust.Śl.
Nr. 17, poz. 57/ o opiece położonej zatwierdzona ustawa z
12 grudnia 1922 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 2 - 23, poz. 17/ zmienia
się jak następuje:

1. Artykuł 1 rozporządzenia z 16 sierpnia 1922 r. otrzymuje
następujące brzmienie: "Kobieta niezdolna, która ma zwyk-
łe miejsce zamieszkania w Województwie Śląkiem a która
według przepisów o ubożpięczeniu Rzeszy Niemieckiej lub
przepisów wojennej pomocy położonej nie ma prawa do pomo-
cy położowej otrzymuje opiekę położową ze środków Woje-
wództwa".
2. W artykule 4 zmienia się słowa: "w myśl § 3 ust. 1 Nr. 2
aż do wysokości" na "w myśl artykułu 3 ust. 1 Nr. 2 niniej-
szego rozporządzenia aż do wysokości".

3. Artykuł 5 otrzymuje następujące brzmienie: "Wniosek o opiekę położoną należy składać do Urzędu Ubezpieczeń, który przeprowadza stwierdzenia, potrzebne według artykułu 1 i 2. Płatność nastąpi na zarządzenie tegoż urzędu przez ogólną miejscową Kasę Chorych, w której obwodzie znajduje się zwykle miejsce pobytu położnicy".
4. W artykule 6 zmienia się słowa: "w myśl § 3 ust. 1 Nr. 2" na "w myśl artykułu 3 ust. 1 Nr. 2 niniejszego rozporządzenia".
5. W artykule 8 zmienia się słowa: "w myśl § 3 ust. 1 Nr. 1" na "w myśl artykułu 3 ust. 1 Nr. 1 niniejszego rozporządzenia".
6. W artykule 10 zmienia się słowa: "w wypadku § 5" na słowa "w wypadku artykułu 5 niniejszego rozporządzenia".

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek.

Uzasadnienie.

Treść rozporządzenia z 16 sierpnia 1922 r. /Dz.Ust. Śl. Nr. 17, poz. 57/ o opiece położnej zatwierdzone ustawą z 12 grudnia 1922 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 2, poz. 17 z roku 1923./ w sprawie zatwierdzenia rozporządzeń Wojewody nie odpowiada rzeczywistości, przedowszystkiem artykuł 1 jest niejasny dalej oznaczają się części powyższego rozporządzenia artykułami podczas gdy w treści samej ponosi się na paragrafy. Wobec tego nie jest wyższy Urząd Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego w stanie wydawać orzeczeń, ponieważ ich nie potrafi uzasadnić. Oprócz tego nie mają prawa do opieki położnej kobiety na Śląsku Cieszyńskim.

Wobec tego przedkładam projekt ustawy w przedmiocie zmiany rozporządzenia powyższego i proszę o uchwalenie takiego.

Sejm Śląski

HN

L.dz. No.0.III.280

Śląska Rada Wojewódzka w Katowicach

L. R. 126

Dotyczy: Projekt ustawy

w przedmiocie zmiany § 96

Ordynacji Ubezpieczeniowej

z dnia 19 lipca 1911 r.

- R.G.Bl.str.509.-

Druk nr. 450.

Katowice, dnia 1 marca 1924 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w miejsc

Do załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany § 96 ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. - R.G.Bl. str.509/4 uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 29 lutego 1924 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nałożonego jej art.23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przenoszący:

/-/ Koncki.

U s t a w a

z dnia1924 r.

w przedmiocie zmiany § 96 Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. - R.G.Bl.str. 509.-

Art.1.

§ 96 Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. - R.G. Bl. str. 509 - otrzymuje następujące brzmienie:

" Ławnicy, niestali członkowie, względnie ich zastępcy, biorący udział w posiedzeniach senatów przy Wojewódzkim Urzędzie Ubezpieczeń otrzymują za udział w posiedzeniach diety i zwrot kosztów podróży, o ile mieszkają poza Katowicami, według norm, ustalonych dla urzędników grupy piątej polskiej prawniczej. Ławnicy ze strony osób ubezpieczonych otrzymują, oprócz powyższych diet, zwrot utraconego zarobku, którego wysokość musi być udowodniona poświadczeniem pracodawcy. Ławnicy ci, o ile pobierają stałą pensję, otrzymują tylko wówczas zwrot utraconego zarobku, o ile udowodnią, że zmuszeni byli przyjąć przez siebie płatnego zastępcę. "

" Dla Ławników, którzy powołani są do pełnienia funkcji sprawozdawców w posiedzeniach senatu przy Wojewódzkim Urzędzie Ubezpieczeń, ustali wynagrodzenie wojewódzkie."

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i o.

W myśl obowiązujących obecnie ustaw ze współudziałem w posiedzeniach senatów Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń istniejącego przy nim Wojew. Sądu dla Spraw Rent Wojskowych otrzymują członkowie nie urzędnicy Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń wynagrodzenie według następujących norm:

W myśl § 96 Ordynacji Ubezpieczeniowej otrzymują niestali członkowie ze współudziałem w posiedzeniach senatów roczne wynagrodzenie i zwrot kosztów podróży według norm, obowiązujących dla redców naczelnych władz państwowych. Zastępcy otrzymują, obok zwrotu kosztów podróży, diety dzienne - 1911 r. 18 mk.

W myśl §§ 20 i 36 ustawy z dnia 10 stycznia 1922 r. w przedmiocie postępowania w sprawach zaopatrzeniowych - R.G.Bl.str.59 - otrzymują kłownicy - osoby uprawnione do zaopatrzenia jako odszkodowanie, diety dzienne według norm, obowiązujących dla urzędników grupy dziesiątej niemieckiej pragmatyki, zwrot kosztów podróży, o ile mieszkają poza siedzibą urzędu i zwrot kosztów za nocleg w wysokości diet dziennych. W razie zaś, gdyby ich konieczne wydatki, spowodowane udziałem w posiedzeniach i utracony zarobek - przekraczały kwotę diet dzienne, zwraca się im nadwyżkę strat. Wynagrodzenie dla wszystkich innych członków ustala Minister Pracy Rzeczy. Przyczem za referowanie należy udzielić osobnego wynagrodzenia.

W myśl § 168 t. ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych, przyjętej w Niemczech, a w najbliższym czasie mającej się przedłożyć Sejmowi Śląskiemu - otrzymują niestali członkowie senatu dla ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych takie same wynagrodzenie za swe czynności, jak niestali członkowie innych senatów dla spraw ubezpieczenia, tobotników z tą atoli zmianą, że koszt podróży oznaczają się według grupy trzynastej niemieckiej pragmatyki. -

W trybunale dla Spraw Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu pobierają kłownicy z grona ubezpieczonych, pracodawców oraz ich zastępcy w myśl rozporządzenia Ministra byłej Dzielnicy Pruskiej - diety i zwrot kosztów podróży według norm, ustalonych dla urzędników grupy piątej polskiej pragmatyki, zaś sędziowie zawodowi - diety, równające się jednej dziesiątej części płacy sędziów w czwartej grupie pierwszego stopnia, - jeżeli występują jako referenci, w przeciwnym razie diety, równające się jednej trzynastej części wspomnianego wynagrodzenia. - Jak widać z powyższego wynagrodzenia członków poszczególnych senatów jest bardzo niejednolite.

Zdaniem tutejszem jednak należałoby wynagrodzenie członków poszczególnych senatów ujednolacić, gdyż praca członków w senatach dla ubezpieczonych, czy w senatach dla spraw zaopatrzeniowych, jest jednakową. - Proponuje się więc jako normę wynagrodzenia, dla wszystkich członków, biorących udział w posiedzeniach z wyjątkiem urzędników Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń, - diety i zwrot kosztów podróży według norm, ustalonych dla urzędników grupy piątej polskiej pragmatyki. Oprócz tego, uwzględniając gorsze położenie materialne kłowników ze strony osób ubezpieczonych i uprawnionych do zaopatrzenia jak również biegłych, zwraca im się faktycznie utracony zarobek z powodu udziału w posiedzeniach senatów.

Sędziowie zawodowi zgodzili się brać udział w posiedzeniach senatów pod warunkiem, że otrzymują ryczałtowe wynagrodzenie, równające się jednej trzeciej części pełnych miesięcznych poborów służbowych samostanowionego urzędnika grupy piątej szczebla z polskiej pragmatyki, ponieważ sędziów zawodowych w przeraźliwej mierze używać się będzie jako sprawozdawców, przynajmniej na razie, przeto należałoby udzielać sprawozdania powyższego wynagrodzenia. Takie postawienie kwestji będzie sprawiedliwszem, gdyż spełnienie funkcji sprawozdawcy wymaga faktycznie więcej pracy. Oprócz tego gdyby później inni członkowie senatów powołani byli, - jako sprawozdawcy słusznie należałoby się im takie samo wynagrodzenie. -

Wymagania sędziów, pomimo wszystko, są zbyt wygórowane, jeżeli znamy, że miesięcznie ogółem będzie najwyżej 2 - 3 posiedzeń. Z uwagi więc na niemożliwość późniejszych zmian proponuje się pozostawić uregulowanie tej kwestji Wojewodzie.

L.dz. C. III. 279.

ZL. - - - -

Katowice, dnia 1 marca 1924 r.

Śląska Rada Wojewódzka.

w Katowicach.

L.dz. R.V. 163.

Dotyczy: projekt ustawy
w przedmiocie zmiany § 20
ustawy z dnia 10 stycznia
1922. — R.G.Bl. str. 59.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany § 20. ustawy z dnia 10 stycznia 1922 r. — R.G.Bl. str. 59. — uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 29 lutego 1924 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

// K o n c k i.

U s t a w a

z dnia
w przedmiocie zmiany § 20 ustawy z dnia 10 stycznia 1922 roku, R.G.Bl. str. 59.

Art. 1.

§ 20 ustawy z dnia 10 stycznia 1922 r. R.G.Bl. str. 59 otrzymuje następujące brzmienie:

" Ławnicy, względnie ich zastępcy, biorący udział w posiedzeniach senatu przy Wojewódzkim Sądzie dla spraw Rent Wojskowych otrzymują, za udział w posiedzeniach djety i zwrot kosztów podróży, o ile mieszkają poza Katowicami, według norm. ustalonych dla urzędników grupy piątej polskiej pragmatyki. Ławnicy ze strony osób uprawnionych do zaopatrzenia i biegli otrzymują obok powyższych djety zwrot utraconego zarobku, którego wysokość winna być udowodniona, poświadczeniem pracodawcy. Osoby te, o ile pobierają stałą płacę lub należą do wolnych zawodów, otrzymują tylko w ten czas zwrot utraconego zarobku, o ile udowodnią, że zmuszone były przyjąć przez siebie płatnego zastępcę."

" Dla ławników, którzy powołani są do pełnienia funkcji sprawozdawców w posiedzeniach senatu przy Wojewódzkim Sądzie dla Spraw Rent Wojskowych ustali wynagrodzenie Wojewoda".

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Uzasadnienie.

W myśl §§ 20 i 36 ustawy z dnia 10 stycznia 1922 r. w przedmiocie postępowania w sprawach zaopatrzeniowych - R.C.Bl. str.59 - otrzymają ławnicy, osoby uprawnione do zaopatrzenia, za udział w senatach Wojewódzkiego Sądu dla spraw Rent Wojskowych jako odszkodowanie dietyienne według norm obowiązujących dla urzędników grupy dziesiątej niemieckiej pragmatyki, zwrot kosztów podróży, o ile mieszkają poza siedzibą urzędu i zwrot kosztów za nocleg w wysokości diet dziennych. W razie zaś, gdyby ich konieczne wydatki, spowodowane udziałem w posiedzeniach i utracony zarobek przekraczały kwoty diet dziennych, wyręcza im się nadwyżkę strat. - Wynagrodzenie dla wszystkich innych członków ustala Minister Pracy Rzeczy. Przeczem za referowanie należy udzielić osobnego wynagrodzenia.

Tymczasem w myśl § 96 ordynacji ubezpieczeniowej otrzymują niostali członkowie za współudział w posiedzeniach senatów dla ubezpieczenia robotników - roczne wynagrodzenie i zwrot kosztów podróży według norm obowiązujących dla radców naczelnych władz państwowych. Zastępcy otrzymują obok zwrotu kosztów podróży dietyienne - w 1911. - 18 mk.

Jak widać z powyższego wynagrodzenia dla członków poszczególnych senatów jest bardzo różne.

Zdaniem tutejszem jednak należałoby wynagrodzenie prawników poszczególnych senatów ujednolicić, gdyż praca prawników w senatach dla ubezpieczeń społecznych, czy w senatach dla spraw zaopatrzeniowych jest jednakową. Proponuje się więc, jako normę dla wszystkich prawników biorących udział w posiedzeniach diety i zwrot kosztów podróży według norm ustalonych dla urzędników grupy piątej polskiej pragmatyki. Oprócz tego, uwzględniając gorsze położenie materialne prawników ze strony osób uprawnionych do zaopatrzenia, biogłych, jak również osób ubezpieczonych zwraca im się faktycznie utracony zarobek z powodu udziału w posiedzeniach senatów.

Sędziowie zawodni zgodzili się brać udział w posiedzeniach senatów pod warunkiem, że otrzymają roczne wynagrodzenie, równające się jednej trzeciej części pełnych miesięcznych pobrań służbowych samotnego urzędnika grupy piątej składek c. polskiej pragmatyki.

Ponieważ sędziów zawodowych w przeważnej mierze używać się będzie jako sprawozdawców, prz następującej naczynie, przeto należałoby sprawozdawcom udzielić powyższego wynagrodzenia. Takie postawienie kwestji będzie sprawiedliwszem, gdyż pełnienie funkcji sprawozdawcy wymaga faktycznie więcej pracy. Oprócz tego, gdyby później inni członkowie senatów powołani byli, jako sprawozdawcy słusznie należałoby się im takie samo wynagrodzenie.

Pomimo wszystko, wymagania sędziów są zbyt wygórowane, jeżeli sążnazy, że niesięcznie ogółem będzie 2 - 3 posiedzeń w sprawach zaopatrzeniowych i ubezpieczeniowych. Z uwagi więc na możliwość późniejszych zmian proponuje się pozostawić uragulowanie tej kwestji Wojewodzie.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach
L.dz. R.II.150.

Katowice, dnia 1. marca 1924 r.

Dotyczy: Projekt ustawy
w przedmiocie odprawy dla
wdów w ubezpieczeniu od
wypadków przy ponownem
zamałżeństwie.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

157.

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy
w przedmiocie odprawy dla wdów w ubezpieczeniu od wypadków
przy ponownem zamałżeństwie uchwalony przez siebie na posie-
dzeniu dnia 29. luteo 1924 w wykonaniu prawa inicjatywy usta-
wodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą
o przedkolegnię go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

// K o n c k i.

U s t a w a

z dnia.....
w przedmiocie odprawy dla wdów w ubezpieczeniu od wypadków przy
ponownem zamałżeństwie.

Art. 1.

Jeżeli wdowa, pobierająca dodatek do renty wdowiej na mocy usta-
wy z 28.XII.1921 - R.G.BI.1922 str. 7 - wychodzi powtórnie za mąż,
otrzymuje jako odprawę, zamiast kwoty oznaczonej w § 589 Ordynacji
Ubezpieczeniowej, trzy piąte tego zarobku, według jakiego jej dodatek
w miesiącu ponownego zamałżeństwa został obliczony.

Art. 2.

Przepisy art. 1. obowiązują dla wszystkich odpraw, które powsta-
ły z powodu zawarcia małżeństwa po 30. czerwca 1923.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e.

W myśl § 589 Ordynacji Ubezpieczeniowej otrzymuje wdowa, pobierają-
jąca rentę w wypadku, przy ponownym zamałżeństwie $\frac{3}{5}$ zarobku roczne-
go jako odprawę. Z powodu ciągłej dewaluacji marki polskiej są odpra-
wy w stosunku do dzisiejszeje droższymi niż były. Należy podjąć pro-
jekt ustawy na uznać niedokonywania. Odprawa dla wdów, zostanie przez
to w ten sposób uregulowana, że wdowa otrzyma jako odprawę $\frac{3}{5}$ tego
zarobku rocznego, według którego jej w miesiącu zamałżeństwa zostały
dodatki do renty obliczone. Chodzi tylko o formalność ponieważ Zakład
Ubezpieczeń Społecznych od 1.7.1923r. płaci zaliczkowo wdowom kwoty
przeidziane w niżej podanym projekcie.

Komisja Budżetowa.

/Dot. druku nr. 331, 432/.

PC.

S p r a w o z a c z n i e

założenia

Komisji Budżetowej w sprawie/gimnazjum w Szarleju.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu w dniu 11 marca 1924 r. rozpatrzyła prośbę Szarleja i gmin okolicznych o założenie gimnazjum w Szarleju. Komisja przychyliła się do stanowiska Komisji Szkolnej, która stwierdziła potrzebę gimnazjum w Szarleju.

Gimnazjum ma mieć charakter zakładu komunalnego. Czynności, pokrywać wydatki rzeczowe w całości, a Województa ma się przychylić do częściowego pokrywania wydatków personalnych. Wysokość subwencji powinna corocznie ustalać Rada Wojewódzka.

Obecnie tego Komisja Budżetowa proponuje Sejmowi uchwalenie następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie subwencjonowania komunalnego gimnazjum polskiego w Szarleju.

Art. 1.

Sejm Śląski upoważnia Wojewodę do subwencjonowania komunalnego gimnazjum polskiego w Szarleju.

Art. 2.

Wysokość subwencji ustali corocznie Rada Wojewódzka.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa.

Katowice, dnia 11 marca 1924 r.

Referent:

/-/ Ks. Brzuska.

PC.

Wniosek

posłów Grajka i towarzyszy w sprawie uchwalenia ustawy o poborach nauczycielek, kobiecych robót ręcznych na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, względnie t.j. nauczycielek technicznych na górnolaskiej części Województwa Śląskiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić ustawę o poborach nauczycielek kobiecych robót ręcznych według projektu, który wnioskodawcy podają w załączeniu.

Uzasadnienie.

Ustawa polska z dnia 9 października 1923 nie wspomina wogóle o nauczycielkach robót ręcznych. wobec tego należy sprawę uposażenia ich unormować osobną ustawą.

Projekt niniejszy oparty jest na ustawie śląskiej z dnia 8 kwietnia 1914 r., oraz na rozporządzeniu Tymczas. Komisji Rządzącej w Cieszynie z dnia 1 maja 1921 r. /D.U.Nr. 22, poz. 480/.

Wysokość uposażenia oparto na art. 63 ustawy z dnia 9 października 1923 r., wychodząc z założenia, że obowiązki i wykształcenie wychowawczyń ochron, oraz nauczycielek robót ręcznych są mniej-więcej różne.

Drogone z wysokości 1/2 punktu za 1 km. drogi faktycznie odbytej jest raczej niskie, niż wygórowane. Ustawa śląska z dnia 8 kwietnia 1914 r. określała drogone na 24 - 30 halerzy za jeden km. tj. w przeliczeniu około 550.000 mkp. waluty dzisiejszej, zaś 1/2 punktu wynosi razem z dodatkiem wojewódzkim około 450.000 mkp.

Katowice, dnia 12 marca 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Grajek,

Obrzut, Węgrzyk, Gróźdź, Sikora, Hędlewski, Szućcik, Pronobis.

Ustawa

z dnia 1924 r.

o przedmiocie uposażenia nauczycielek kobiecych robót ręcznych w Województwie Śląskiem.

Art. 1.

Nauczycielki kobiecych robót ręcznych publicznych szkół powszechnych i wydziałowych są bądźto etatowe, bądź też kontraktowe. Etatową jest tymczasowa albo stała nauczycielka ko-

bielonych robót ręcznych, która pobiera stałe uposażenie, płatne miesięcznie z góry, Kontraktowa jest nauczycielka kobiecych robót ręcznych, która jest zatrudniona na czas potrzeby za wynagrodzeniem zależnem od ilości godzin zatrudnienia, płatnem miesięcznie z góry.

Art. 2.

Stałe nauczycielki kobiecych robót ręcznych obowiązane są za stałe uposażenie udzielać nauki we wymiarze 30 godzin tygodniowo, tymczasowe zaś 16 godzin nauki tygodniowo.

Tymczasowe nauczycielki kobiecych robót ręcznych mogą po 2 latach uzyskać nominację na stałe, jeżeli ich zajęcia tygodniowe z chwilą mającej nastąpić stabilizacji, wynosi 30 godzin tygodniowo.

Art. 3.

Stałe nauczycielki kobiecych robót ręcznych otrzymują uposażenie według art. 63 ustawy z dnia 9 października 1923 r. /Dz. U.R.P.Nr. 116, poz. 24/. Tymczasowe nauczycielki kobiecych robót ręcznych otrzymują 4/5 cztery piąte części uposażenia stałych nauczycielek o tej samej ilości lat służby.

Art. 4.

Nauczycielki kobiecych robót ręcznych w szkołach wydzielonych pobierają ponadto przez czas pełnienia obowiązków służbowych w szkołach wyżej wymienionych dodatek, wynoszący miesięcznie od każdej godziny tygodniowej, udzielanej w szkole wydzielonej, 1,5 punktów w grupie XI, 2 punkty w grupach X i IX.

Art. 5.

Nauczycielkom kobiecych robót ręcznych, etatowym, stałym i tymczasowym, przyznaje się ponadto dodatek regulacyjny według art. 3 ustawy z dnia 29 października 1923 r.

Art. 6.

Nauczycielki kobiecych robót ręcznych kontraktowe otrzymują za jedną godzinę tygodniowo 160 punktów w stosunku rocznym, płatne miesięcznie z góry.

Art. 7.

Za godziny nadliczbowe, przekraczające ponad normę godzin obowiązkowych, pobierają nauczycielki kobiecych robót ręcznych stałe i tymczasowe 160 punktów w stosunku rocznym za jedną godzinę tygodniowo, płatne miesięcznie z góry.

Art. 8.

W wypadku, gdy nauczycielka kobiecych robót ręcznych obok pełnienia obowiązków w szkole, w której jest prowadzona na liście płatniczej, pełni także obowiązki w innych szkołach, otrzymuje drogowe na wysokości 1/2 punktu za 1 km. drogi faktycznie odbytej, jeżeli odległość od mieszkania jej do tych szkół wynosi więcej niż 1,5 km.

Art. 9.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia 1 października 1923 r.

Art. 10.

Wykonanie tej ustawy poleca się Wojewodzie.

Marszałek.

Wniosek

Posłowie z ramienia i tow. w sprawie uchwalenia noweli do ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. poz. 73 /Dz. Ust. Śl. r. 3, poz. 12/ w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa śląskiego, tudzież funkcjonariuszów komunalnych.

Wniosek Sejm uchwalił raczy załączoną do wniosku nowelę do ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. /Dz. Ust. Śl. r. 3, poz. 12/ w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa śląskiego, tudzież funkcjonariuszów komunalnych, określających w art. 32 ustawy pobory nauczycieli i dyrektorów szkół średnich w górnym śląskiej części Województwa śląskiego, a nauczycieli i dyrektorów szkół wydziałowych w cieszyńskiej części Województwa śląskiego.

Uzasadnienie:

Ustawa z dnia 23 stycznia 1924 r. poz. 73 w art. IV. nie określa dokładnie poborów nauczycieli szkół wydziałowych, względnie średnich, stąd konieczność wydania noweli, obejmującej sprawę szkół wydziałowych, względnie średnich tak, by władze nie były w kłopotcie, jak w danym wypadku postąpić mają.

Artykuł I. noweli opiera się w całości na art. IV. ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r.

Artykuł II. Nauczyciele, nieposiadający kwalifikacji dla szkół średnich lub wydziałowych nie mogą być traktowani na równi z nauczycielami kwalifikowanymi, ponieważ pełnią tylko czasowo /zastępczo/ służbę w szkołach wydziałowych i średnich wobec braku sił kwalifikowanych. Gdyby im przyznano tę samą grupę, co nauczycielom kwalifikowanym, byłoby w razie powrotu do szkoły powszechną uprzywilejowanie wobec innych nauczycieli szkół powszechnych, gdyż raz przyznanej grupy nie można by im odebrać. Projektowane przyznanie im dodatku w formie punktów stanowi odpowiednie wynagrodzenie za ich pracę w szkołach średnich lub wydziałowych, a nie obciąża Skarbu po zwolnieniu ich ze służby zastępczej w tych szkołach.

Artykuł III. Ustawa polska z dnia 9 października 1923 r. nie normuje sprawy dodatku za kierownictwo i administrację szkół średnich i wydziałowych, ponieważ ustawa ta szkół wydziałowych nie zna.

Ustawa ta wyznacza dodatek za kierownictwo dla szkół specjalnych i średnich na 225 punktów miesięcznie. Wobec tego wydaje się słuszny wniosek o przyznanie rektorom i dyrektorom dla szkół średnich i wydziałowych takiegoż dodatku w wysokości 90 punktów miesięcznie, termińcej, że ustawa polska wyznaczała dyrektorom szkół wydziałowych dodatek za kierownictwo w wysokości 600 koron zł., co odpowiadało 15 - 20% poborów miesięcznych.

Artykuł IV. Przy wymiarze liczby godzin obowiązkowych dla nauczycieli i dyrektorów szkół średnich i wydziałowych opiera się na obowiązującej dotychczas ustawie śląskiej z dnia 8 kwietnia 1914 r.

Wreszcie opiera się na przyznaniu nauczycielom szkół średnich i wydziałowych uposażenia na podstawie § 32 ustawy z dnia 9 października 1923, stosowna należy logicznie § 34 a /tejże ustawy, który określa liczbę godzin na 24 tygodniowy.

Artykuł V. Czynność opiekuna /gospodarza/ klasy w szkołach średnich i wydziałowych wymaga co najmniej tely pracy co w średnich zakładach naukowych /gimnazjach, seminarjach itd./

Ponieważ w zakładach tych przyznaje ustawy opiekunom klasy za czynności ich 4 godziny tygodniowo, więc zaliczenie opiekunom klasy w szkołach średnich i wydziałowych za czynności ich 2 godzin tygodniowo uważane być może za słuszne i nieprzesadzone. To samo odnosi się do zawiadowań gabinetów fizyczno - chemicznych, przyrodniczych oraz bibliotek uczniowskich.

Artykuł VI. Słuszność tego artykułu wynika z artykułu 37 ustawy z dnia 9 października 1923 r. Dalsze postanowienia artykułu VI. co do zastępcy dyrektora opierają się na równobrzmiących postanowieniach obowiązującej dotychczas w części cieszyńskiej Województwa ustawy śląskiej z dnia 8. kwietnia 1914 r.

Art. VII. nie wymaga usadadnienia.

Wnioskodawca:

/-/ Grajek,

/-/ Obrzut, Sikora, Węgrzyk, Gwóźdź, Mędlerski,

Szaćcik, Pronobis.

Sejm Śląski
L.dz. O.III. 296.

HI

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach.

L. R. W. 147 - 1.

Druk nr. 456.

Katowice, dnia 15 marca 1924 r.

Dotyczy: Projekt ustawy w przed-
miocie przedłużenia terminu prze-
widzianego w § 18 ustawy niemiec-
kiej o zatrudnieniu ciężko poszkodow-
wanych inwalidów z dnia 6 kwietnia
1920 r. R.G.Bl. str. 458.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Z załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przed-
miocie przedłużenia terminu przewidzianego w § 18 ustawy niemieckiej
o zatrudnieniu ciężko poszkodowanych inwalidów z dnia 6 kwietnia
1920 r. R.G.Bl.str.458, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia
14 marca 1924 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego
jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi
Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:
/-/ Koncki.

U S T A W A

z dnia1924 r.

w przedmiocie przedłużenia terminu przewidzianego w art.18 usta-
wy niemieckiej o zatrudnieniu ciężko poszkodowanych inwalidów
z 6 kwietnia 1920 r. R.G.Bl.str. 458.

§ 1.

Wyznaczony w § 18 ustępie 1. ustawy niemieckiej o zatrudnieniu
ciężko poszkodowanych inwalidów z 6 kwietnia 1920 r. R.G.Bl.str.458
termin, w okresie którym wypowiedzenie ciężko poszkodowanemu inwa-
lidzie zostanie ważnym, o ile zgodził się na to wypowiedzenie Główny
Urząd Opieki, przedłuża się do 30 ~~kwietnia~~ czerwca 1924 r.

§ 2.

Upoważniam się Wojewodę, za zgodą Rady Wojewódzkiej, termin ten
w razie potrzeby rozciągnąć na dalszy okres czasu.

§ 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek Sejmu.

Uzasadnienie:

W § 18 ustępie 1 ustawy z 6 kwietnia 1920 r. R.G.Bl.str. 458
ujęty sześciomiesięczny okres, w którym to czasie nie było wolno wy-
powiedzieć ciężko-poszkodowanemu inwalidzie bez poprzedniego porozu-
mienia się - zezwolenia - z Głównym Urzędem Opieki nad inwalidami
wojennymi i pozostałymi został po raz pierwszy ustawą z dnia 22.X.1920
R.G.Bl.str. 1737 do 1.IV.1921 a następnie Rozporządzeniem Ministra
Pracy Rzeszy Niemieckiej z 23. IV.1921 R.G.Bl.str.494 do 1.4.1922
przedłużony. Celem tego przedłużenia było, zapobiedz nasownemu zwalnian-
iu ciężko-poszkodowanych inwalidów w tych zakładach, które zatrudnia-
ły więcej inwalidów niż ustawa zażądała i aby nieutrudnić umieszczeniu cięż-
ko poszkodowanych będących jeszcze bez zajęcia.

Termin do 1. IV. 1922 był ostateczny, gdyż niekiedy do tego czasu
wojść w życie nowela do ustawy o zatrudnieniu ciężko poszkodowanych
inwalidów z 6.IV.1920 r.R.G.Bl.str.458 pokażono to nowelą z 23.XII.19
R.G.Bl.str.972. Zwolnizowana ustawa o zatrudnieniu ciężko poszkodow-
anych z 6.IV.1920 R.G.Bl.str. 458 w nowym brzmieniu z 12.I.1923 r.raru-
luje w § 19 kwestję wypowiedzenia ciężko poszkodowanych w ten sposób,

iż przewiduje w każdym wypadku do wypowiedzenia zezwolenia Głównego Urzędu Opieki.

Ponieważ w województwie Śląskiem nie zmieniono dotychczas ustawy o zatrudnieniu ciężko - poszkodowanych z 6. IV. 1920 r. R.G.Bl.str.458 upłynął termin wyznaczony w § 1 Rozporządzenia z 28. IV.1921 r. R.G.Bl.str. 494, a kwestję wypowiedzenia ciężko - poszkodowanym inwalidom nie uregulowano. Z tego powodu nie są też wszyscy inwalidzi ciężko - poszkodowani umieszczeni a stałe zwalnianie ich w zakładach w których liczba inwalidów przewyższa przepisana liczbę zwiększa bezrobotnych ciężko - poszkodowanych inwalidów.

Aby ciężko - poszkodowanym inwalidom zapewnić stały pobyt w miejscu pracy i aby umożliwić umieszczenie dotychczas bezrobotnych ciężko - poszkodowanych jest ustawa niniejsza bardzo wskazana.

Licz. 3. III. 222.

TC.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach.
L. 3. 164.

Katowice, dnia 1 marca 1924 r.

projekt ustawy w przedmiocie
uregulowania należności z tytułu zaopatrzenia pieniężnego
inwalidów wojennych tudzież pozostałych po nich rodzin.

Izba Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

załączeniu przesyła Śląska Wojewódzka projekt ustawy w przed-
miocie uregulowania należności z tytułu zaopatrzenia pieniężnego
inwalidów wojennych tudzież pozostałych po nich rodzin
uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 29. lutego 1924 r. w wy-
konaniu prawa inicjatywy ustawodawczej udzielonego jej art. 23 statutu
organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

/-/ K o n e k i.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie uregulowania należności z tytułu zaopatrzenia
pieniężnego inwalidów wojennych tudzież pozostałych po nich rodzin.

Art. 1.

W miejsce różnicy pomiędzy przysługującym a niewypłaconym jesz-
cze w całości zaopatrzeniem według ustawy z dnia 12 maja 1920 r.
/R. 3. Bł. str. 989/ i otrzymaną zaliczkowo kwotą wypłaconą po myśli
§ 23 powyższej ustawy otrzymają inwalidzi wojenni i rodziny po po-
ległych i zmarłych jednorazową odprawę w wysokości 3 - miesięcznego
zaopatrzenia tego miesiąca, w którym wymiar odprawy nastąpi.

Art. 2.

Osobom objętym ustawą z dnia 18 lipca 1921 r. o za-
opatrzeniu inwalidów przedwojennych i pozostałych po nich rodzin
/R. 3. Bł. str. 593/ mają postanowienia niniejszej ustawy analogiczne
zastosowanie z tem, iż osoby te otrzymują 3 - 5 odprawy określonej
w art. 1.

Art. 3.

O ile uprawnieni inwalidzi względnie pozostali nie otrzymywali
w czasie od 1 kwietnia 1922 do 30 czerwca 1923 r. przysługującej im
renty wogóle lub otrzymywali ją tylko w niektórych miesiącach, otrzy-
mają za każdy zaległy miesiąc ryczałtową kwotę w wysokości 1 - 6
części zaopatrzenia tego miesiąca, w którym wymiar ryczałtu nastąpi.

Art. 4.

W miejsce zapomogi pogrzebowej oraz pośmiertnego w wypadkach
śmierci zmarli 1 lipca 1923 r. a dotychczasowych płaci

się tytułem wymienionych świadczeń na podstawie §§ 34 i 35 ustawy niem. z dnia 12 maja 1920 r. (Dz. U. Pl. str. 989) połowę kwoty, jakaby przysługiwała inwalidzie, gdyby jego śmierć nastąpiła w miesiącu wymiaru powyższych świadczeń.

Postanowienie niniejszego artykułu stosuje się tylko do tych wypadków, w których pozostali nie otrzymali dotychczas ani zapomogi pogrzebowej ani pośmiertnego.

Art. 5.

Wdowy, które w czasie pomiędzy 1 kwietnia 1920 r. a 1 lipca 1923 r. ponownie wyszły za mąż nie otrzymawszy z tej okazji żadnej odprawy po myśli § 39 ustawy z dnia 12 maja 1920 r., otrzymują taką w wysokości 6 - cio miesięcznej renty wdowiej wraz z dodatkami tego miesiąca, w którym wymiar odprawy nastąpi.

Art. 6.

Wrazde wyjęcia za mąż wdowy po dniu 30 czerwca 1923 r. za mąż - ózyzną posiadającego obywatelstwo polskie, otrzymuje ona w miejsce odprawy ustalonej § 39 ustawy z dnia 12 maja 1920 r. odprawę w wysokości całorocznej przyznanej jej renty wraz z dodatkami, tracąc tem samem wszelkie prawa do renty wdowiej.

Art. 7.

W miejsce zapomogi warunkowej dla wdowy - Witwenbeihilfe - na podstawie § 40 ustawy niem. z dnia 12 maja 1920 r. przyznaje się pozostałym po inwalidach wojennych, których śmierć nie znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową zaopatrzenie w stosunku do ostatnio pobranej renty przez zmarłego inwalidę.

W wypadkach samobójstwa przysługuje pozostałym zaopatrzenie tylko wtedy, gdy samobójstwo było następstwem zaburzenia umysłu spowodowanego służbą wojskową.

Art. 8.

Jeżeli inwalida uprawniony lub roszcujący sobie prawo do zaopatrzenia nie zgłosi się do badania lekarskiego w terminie oznaczonym i nie ponownego doręczenia mu wezwania z pouczeniem o skutkach prawnych roszczeniactwa oraz swego niezgłoszenia się w tymże terminie dostatecznie nie usprawiedliwi, natenczas wypłata renty ustaje.

Ponowne zaopatrzenie przyznaje się od 1 następnego miesiąca po zgłoszeniu się, a to w wymiarze oznaczonym w nowym orzeczeniu lekarskim.

O tem, czy niezgłoszenie się w przepisany termin jest dostatecznie usprawiedliwione, decyduje właściwy U.R., od którego decyzji służby danej osobie prawo odwołania się do Gł. U.R., którego decyzja jest ostateczna.

Art. 9.

Wszelkie ewentualne pretensje roszczone na podstawie ustawy z dnia 12 maja 1920 r. za okres czasu od 1 kwietnia 1920 r. do 30 czerwca 1923 r. uważa się za uregulowane niniejszą ustawą i umorzone z chwilą jej wykonania.

Art. 10.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 11.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

Marszałek:

U z a s a d n i e n i e:

Wydarzenie zaopatrzenia na podstawie ustawy z maja 1920 r. był zależny od obszernych dochodów względem stanu rodzinnego, stosunków zawodowych, dochodu podlegającego opodatkowaniu itp. oraz ponownego badania lekarskiego. Z góry przewidziano, że przeklasyfikowanie wszystkich ofiar wojennych potrwa kilka lat, gdyż prace poprzedzające wydarzenie oraz wydarzenie same były nadzwyczajne i skomplikowane. Dlatego też postanowiono w § 93 wypłacić zaopatrzenie przysługujące na podstawie starych ustaw łopoty, łopóki wydarzenia nowego zaopatrzenia nie nastąpi. Nie liczono i nie spodziewano się atoli katastrofalnego spadku marki niemieckiej. Później pod uwagę, że płacone na podstawie § 93 zaliczono stare zaopatrzenie wynosiło przeciętnie połowę przysługującego nowego zaopatrzenia, zechodzi konieczność ostatecznego uregulowania zaopatrzenia rentowego za czas od 1 kwietnia 1920 r. do 30 czerwca 1923 r.

Na mocy rozporządzenia Łaskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 26 czerwca 1923 r. (Dz. U. Ł. Nr. 27, poz. 149) wypłaca się renty, poczynając od 1 lipca 1923 r. w markach polskich stosunku jedna marka polska za jedną markę niemiecką, zaś wszelkie zaległości za czas okres leżący przed 1 lipca 1923 r. w markach niemieckich (gdyż ten okres był tylko do 1 listopada 1923 r. stosunkiem) uiszczają od tej chwili obowiązującej jako jedyny środek płatniczy marka polska. Do 1 listopada 1923 r. nie było już możliwości zaległości uiszczanych za marki niemieckie uregulować, poczynając również z markach polskich przedstawiła bardzo znaczne kłoty. By więc z tej ciężkiej sytuacji wybrnąć, proponuje się ryczałtowanie zaległych do 30 czerwca 1923 r. rent, przedkładając powyższy projekt ustawy.

Wysokość ryczałtu, polana w poszczególnych artykułach projektu jest oparta na zasadach słuszności. W § 93 ustawy niemieckiej z dnia 12 maja 1920 r. ani w angielskiej postawie § 140 przepisów wykonawczych do ustawy polskiej z dnia 11 marca 1921 r. nie przewiduje podobnych wypadków tylko wszelkie słuszności i inne towarzyszące okoliczności mogą być brane pod uwagę.

Do art. 1. Kwotę odpłaty - ryczałtu - w wysokości podanej w art. 1 wyprobowano przy uwzględnieniu takich momentów jak:

1. istnienie 5 klas mającej ojci,
2. renta nie obejmuje specjalnego warunkowego dodatku droż. tzw. Teuerungszuschuss w przeciwieństwie do tzw. Teuerungszulage - stosownego składowa część renty po wyliczeniu § 87 A V.G.
3. 2 rodzaje dodatków kwalifikacyjnych przedstawiających procent 25 i 50 - renty zasobniczej a więc bez dodatku drożyznianego - Teuerungszulage.
4. dodatek na dzieci.
5. niski stan marki niemieckiej zwłaszcza w II półroczu 1922 i I. półroczu 1923 r.
6. Ryczałt obejmuje rentę z wszystkimi dodatkami w wysokości wypłacanej miesięcznie, a więc następuje wydarzenie ryczałtu.

Zauważyć należy, że wydana w I. półroczu 1923 nowela do ustawy o zaopatrzeniu - in. li. Rzeszy niemieckiej zależe należności in. walidacji na podstawie ustawy z 12 maja 1920 r. umorzył ze względu na i. znikomą kwotę nominalną w markach niemieckich niestosunkowo wysokie koszty administracyjne.

Na Górnoślaskiej części Województwa znajduje się obecnie nie - przeklasyfikowanych: 47

a/ inwalidów 20% ornych	3.894
30 % "	1.516
40 % "	406
50 % "	106
60 % "	71
70 % "	30
80 % "	4
90 % "	1
100 % "	27

razem: 6.055

b/ wdów : 587

c/ rodziców: 5.354

11.996

nie wliczając ani dzieci inwalidów, ani sierot po nich.

Jako ekwiwalent proponuje się jednorazową odprawę w wysokości 3 - miesięcznego zaopatrzenia, jakiego przysługiwało w miesiącu wymiaru odprawy.

Biorąc za podstawę stawki zaopatrzenia z lutego 1924 r. otrzymaliby:

a/ inwalidzi:

20 %	20 800 000	razy 3	- 62 400 000	mkp.
30 %	31 500 000	" 3	- 94 500 000	"
40 %	41 500 000	" 3	- 124 500 000	"
50 %	52 000 000	" 3	- 156 000 000	"
60 %	62 400 000	" 3	- 187 200 000	"
70 %	72 800 000	" 3	- 218 400 000	"
80 %	83 000 000	" 3	- 249 000 000	"
90 %	93 300 000	" 3	- 279 900 000	"
100 %	103 800 000	" 3	- 311 400 000	"

b/ wdowy: 74 500 000 " 3 - 223 500 000 "

c/ rodzice jeden

z nich 16 700 000 " 3 - 50 100 000 "

oboje 24 600 000 " 3 - 73 800 000 "

Sposób proponowany uważa się za korzystny i najodpowiedniejszy tak dla inwalidów jak i dla Skarbu, zaś najprostszy, a zarazem dający gwarancje szybkiego załatwienia i nie zabierający wiele czasu przy obliczaniu.

Do art. 2:

Ustawa z dnia 18 lipca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów przedwojennych i pozostałych po nich rodzin obowiązuje od 1 stycznia 1921 r.

Stosownie do tego wyznacza się po zaokrągleniu 3/5 odprawy określonej w art. 1 dla osób podpadających pod ustawę z dnia 12 maja 1920 r.

Do art. 3:

Artykuł ten przyznaje ryczałtową odprawę tym uprawnionym, którzy z jakichkolwiek powodów renty w czasie do 30 czerwca 1923 r. w nie - których miesiącach wogóle nie pobrali. Wysokość odprawy ustalono w uwzględnieniu postanowień art. 1.

Sprawozdanie

Komisji Socjalnej w sprawie projektu ustawy
w przedmiocie odprawy dla wdów w ubezpiecze-
niu od wypadków przy ponownem zamałpójściu. ~~Druk 452~~

Na posiedzeniu swem w dniu 18 marca rb. rozpatrywała
Komisja Socjalna przedłożony przez Radę Wojenódzką projekt ustaw-
y w przedmiocie odprawy dla wdów w ubezpieczeniu od wypadków
przy ponownem ich zamałpójściu.

Komisja jednogłośnie wyraziła swą zgodę na projekt
ustawy, przedłożony przez Radę Wojenódzką uznając, że oznacza on
podwyższenie kwoty, mającej się wypłacać jako odprawa wdowom
przy ponownem zamałpójściu. Komisja poleca powyższy projekt do
przyjęcia.

Referent: .

/-/ O m a n k o w s k a .

S p r a w o z d a n i e

Komisji Socjalnej w sprawie projektu ustawy
w przedmiocie zmiany rozporządzenia z dnia
16 sierpnia 1922 r. /Dz.Ust. Śl.Wr. 17.poz.57/
o opiece położonej. /Druk nr. 449/

Komisja Socjalna rozpatrywała na posiedzeniu swem
w dniu 18 marca rb. przedłożony przez Radę Wojewódzką w przedmio-
cie zmiany rozporządzenia z dnia 16 sierpnia 1922 r. projekt
o opiece położonej.

Komisja Socjalna jednogłośnie oświadczyła, swą zgodę
na proponowane zmiany tegoż rozporządzenia uznając, że każda
kobieta niezamożna ma moralne prawo do pomocy położonej i że,
gdy nie ma prawa do tej pomocy, ani na mocy przepisów Bzeczy
Niemieckiej o ubezpieczeniu, ani na mocy przepisów wojennej
opieki położonej, powinna pomoc tę otrzymać ze środków Wojewódz-
twa. Na zmiany redakcyjne pewnych artykułów ustawy z dnia
16 sierpnia 1922 r. Komisja także wyraziła swą zgodę.

Komisja poleca Wysokiej Izbie do przyjęcia całego
projektu Rady Wojewódzkiej, dotyczącego zmiany rozporządzenia
z dnia 16 sierpnia 1922 r. o opiece położonej.

R e f e r e n t :

/-/ O m a ń k o w s k a .

147.

Sejm Śląski.

L.dz. O.III.245/I.

Śląska Rada Wojewódzka
L. RW. 111/1.

Druk nr. 460
dot.dr.441 i 427.

Katowice, dnia 21-go marca 1924 r.

Dot. odroczenia terminu wyborów
do Urzędów Ubezpieczeń, Wyższego
Urzędu Ubezpieczeń i Zakładów
Ubezpieczeń Społecznych. Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego
w miejscu.

Z porożaniem się na pismo L.Rady Wojewódzkiej 111 z dnia 6-go lutego br. którem przedłożono Panu Marszałkowi projekt ustawy w przedmiocie odroczenia terminu wyborów do Urzędów Ubezpieczeń, Wyższego Urzędu Ubezpieczeń i Zakładów Ubezpieczeń Społecznych, mam zaszczyt donieść, że Rada Wojewódzka zmienia przedłożony projekt ustawy w ten sposób, że w art. 1. ust. 2-gi zamiast słów, "Aż do przeprowadzenia tych wyborów sprawować będą funkcje kandydów osoby powołane przez Wojewodę" wstawia słowa "Aż do czasu przeprowadzenia tych wyborów sprawować będą funkcje przedstawicieli ubezpieczonych i pracodawców osoby, powołane przez Wojewodę".

Zmianę powyższą, uzasadnia Rada Wojewódzka tem, że pierwotna redakcja nie reguluje sprawy przedstawicielstwa w zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, gdyż kandydowie są tylko w Urzędach Ubezpieczeń, natomiast wyrażenie "przedstawiciele ubezpieczonych i pracodawców" oznacza także i reprezentantów ubezpieczonych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Śląska Rada Wojewódzka

// Zurawski

Przewodniczący.

WZ.

Sejm Śląski.

L.dz. C.III.311.

Śląska Rada Wojewódzka.
w Katowicach.
L.R.W. 86/5.

Druk nr. 461,
dot.dr.nr.426 i 438, ~~dot.dr.nr.426 i 438~~

Katowice, dnia 24 marca 1924.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie ustalenia przez Radę Wojewódzką opłat ryczałtowych dla Wyższego Urzędu Ubezpieczeń uchwalony przez siebie na posiedzeniu w dniu 21 marca 1924r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art.23.statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Równocześnie Rada Wojewódzka prosi Pana Marszałka o wycofanie z pod obrad Sejmu projektu ustawy w przedmiocie przelania upoważnienia do ustalenia opłat ryczałtowych oznaczonych w § 80 Ordynacji Ubezpieczeniowej z 19.7.1911r./R.G.Bl. str.509/na Radę Wojewódzką, który został Panu Marszałkowi przesłany pismem z dnia 6.lutego 1924r. L.R.W.86/3.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

// K o n c k i.

U s t a w a

z dnia 1924 roku
w przedmiocie ustalenia przez Radę Wojewódzką opłat ryczałtowych dla Wyższego Urzędu Ubezpieczeń.

Art. 1.

§ 80. ustęp 3. zdanie pierwsze Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19.7.1911. - R.G.Bl. str.509 - otrzymuje następujące brzmienie:

" Opłaty ryczałtowe ustala Rada Wojewódzka dla każdego działu Ubezpieczeń, jednolicie dla całego Województwa".

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 15.czerwca 1922 r.

U z a s a d n i e n i e.

W pierwszych dniach lutego uchwaliła Rada Wojewódzka projekt ustawy w powyższej sprawie i przedłożyła go Sejmowi Śląskiemu. W międzyczasie Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej podniosło pewne wątpliwości pod względem formalno-prawnym i zaprojektowało nowe brzmienie ustawy - w zasadzie w niczym nie zmieniające poprzedniego brzmienia z wyjątkiem terminu ważności ustawy.

Wyższy Urząd Ubezpieczeń nie podniósł żadnych wątpliwości co do nowego sformułowania czasu wejścia w życie ustawy, podtrzymując dawny termin i motywując to tem, że od czerwca 1922r. dotychczas nie zostały pobrane z tego tytułu żadne należności.

Katowice, dnia 27 marca 1924 r.

Wniosek Klubu P. P. S.

w sprawie zmiany Regulaminu obrad Sejmu Śląskiego.

Do Art. 59. dodaje się ustęp drugi następującej treści:

" Nieusprawiedliwiona nieobecność posła na trzy-
nastu z rzędu posiedzeniach plenarnych Sejmu Śląskiego,
pozbawia posła prawa do piastowania mandatu.-

// J.Biniszkiwicz.

// W.Rumpfelt.

// J.Machej.

// Mokry.

// Czajor.

// Juchelek.

// K.Buchwald.

// Borys.

Komisja Agrarna.

ZL.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Agrarnej, dotyczące projektu ustawy, wniesionej przez Radę Wojewódzką, w przedmiocie utworzenia Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej, druk nr. 386.

Projekt ustawy przewiduje przedłużenie terminu wniesienia przez Tymczasową Śląską Izbę Rolniczą, statutu, względnie projektu ustawy, dotyczący organizacji Śląskiej Izby Rolniczej. Według brzmienia rozporządzenia Wojewody z dnia 3.X.22 r. Dz.U.Śl. nr. 27, zatwierdzonego ustawa z dnia 18.XI.23r. Dz.U.Śl. nr. 7, wina Tymcz. Śląska Izba Rolnicza najpóźniej po upływie 6-iu miesięcy przedłożyć wspomniany projekt Sejmowi do zatwierdzenia. Termin ten upływał z dniem 24.XI.23. Projekt Rady Wojewódzkiej żąda przedłużenia tego terminu do końca 1924 r.

Komisja Agrarna na posiedzeniu 19 marca br. po zaznajomieniu się z powodami, dla których Tymcz. Śląska Izba Rolnicza nie była w stanie terminu do przedłożenia statutu zachować, zgodziła się jednogłośnie na zmianę ustawy, projektowaną przez Radę Wojewódzką.

U z a s a d n i e n i e.

Za przedłużeniem terminu przemawia fakt, że pojedyncze działy Izby Rolniczej nie zostały jeszcze ostatecznie ukończone, niektóre zaś znajdują się dopiero w początkach organizacji i to przede wszystkim wskutek braku różnych danych statystycznych, na których przysługiwałoby regularnie opierać się musi.

Nie osiągnięte na przykład, zdaniem Komisji, jeszcze odpowiedniej podstawy do sprawiedliwego opodatkowania rolników na utrzymanie tej instytucji, do którego koniecznie jest potrzebnem pewne doświadczenie, które osiągnąć można dopiero po upływie pewnego czasu.

Powyższe powody usprawiedliwiają w zupełności zgodę na przedłużenie terminu.

R e f e r e n t:

// Palarczyk.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Socjalnej w sprawie projektu ustawy w przedmiocie zmiany § 20 ustawy z dnia 10 stycznia 1922 r. /R.G. Bl.str. 59/.

Komisja Socjalna na posiedzeniu z dnia 18 marca rb. rozpatrzyła projekt ustawy w przedmiocie zmiany § 20 ustawy z dnia 10 stycznia 1922 r. /R.G.Bl. str. 59/.

Komisja Socjalna w całości przyłącza się do uzasadnienia Rady Wojenódzkiej, zamieszczonego w druku Nr.451, str. 2 i proponuje Sejmowi uchwalenie tejże ustawy.

Katowice, dnia 18 marca 1924 r.

Referent:

/-/ Wiechuła.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej

w sprawie projektu ustawy w przedmiocie przyznania
kredytów na budowę 4 domów urzędniczych w Katowicach.
/ druk nr. 442/.

Komisja Budżetowa

na posiedzeniu w dniu 17 marca 1924 r. zgodziła się jednomyślnie
nie przyjąć projektu ustawy w przedmiocie przyznania kredytów
na budowę 4 domów urzędniczych w Katowicach.

Do uzasadnienia wystarczy zarzucie uwagi na ogólny
brak pomieszczeń w całym kraju.

Katowice, dnia 17 marca 1924 r.

Referent:

/-/ St. Janicki.

Komisja Budżetowa.

Sprawozdanie

PC.

Komisji Budżetowej z dnia 2 i 8 kwietnia 1924 r. nad projektem ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów gminnych w Województwie Śląskiem z uwzględnieniem poprawek przyjętych przez plenum Sejmu Śląskiego w drugim czytaniu.

Komisja Budżetowa przyjęła z małemi zmianami proponowane poprawki na plenum jak następuje:

Art. 5 /dawniej 4/ ustęp 1 ma brzmieć: "Na rzecz związków komunalnych pobiera się samostatny podatek od kopalin, mianowicie od cynku, węgla i ołowiu". W 2-gim ustępie tegoż artykułu po słowach: "co podatek parstowy" dodaje się ustęp: "węglowy w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy".

W ustępie 5. tegoż artykułu pod a/ zmienia się liczbę: 70 % na 65% natomiast w tymże ustępie pod c/ zmienia się liczbę: 5 % na 10 %.

Na końcu ustępu 5. tegoż artykułu dodaje się następujące zdanie: "Jeżeli kopalnia leży na obszarze dworskim, natenczas wpływ podatkowy z tejże dzieli się pomiędzy gminy objęte pod punktem 5 c."

W tymże artykule ustęp 5. pod a/ b/ c/ ustawia się przed wyrazem "wysokości" słowo "r".

Artykuł 12, ustęp 1. ma brzmieć: "Podatki /opłaty/ od przyrostu wartości nieruchomości ustanowione na rzecz ciał samorządowych nie mogą przekraczać 10 % przyrostu wartości obliczonej w złocie".

W ustępie 2. tegoż artykułu liczbę: 4 % zmienia się na "3 %".

W tymże artykule ustęp 2., skreśla się pod koniec tego ustępu słowo: "panstwu" jako zbędne.

Ustęp 3. tegoż artykułu ma brzmieć: "Opłaty komunalne wymienione w ustępie 1/ i 2/ pobierają samostatnie:

a/ gminy miejskie, jeżeli nieruchomość jest położona na obszarze tychże gmin,

b/ powiatowe związki komunalne, jeżeli nieruchomość jest położona poza obszarem gmin miejskich. Powiatowe związki komunalne są zobowiązane przekazać połowę pobranej opłaty tym gminom wiejskim, na których obszarze nieruchomość jest położona. Jeżeli powiatowy związek komunalny nie uchwalił poboru opłaty, wolno gminom wiejskim uchwalić ją na rzecz swoją do wysokości 50 % sumy, którą byłby uprawniony pobrać powiatowy Wydział Komunalny".

W artykule 16 dodaje się na końcu ustępu 3. następujące zdanie: "Przedstawienia amatorskie /teatry ludowe/ nie podlegają wcale opodatkowaniu".

W artykule 20. ustęp 2. c/ liczbę "10 litr. piva" zmienia się na liczbę: "100 litr. piva".

W artykule 23. na końcu drugiego ustępu dodaje się następujące zdanie: "Wyjatek stanowią urządzenia służące do podniesienia higieny i oświaty, przy których wysokość zapłaty mogłaby uniemożliwić korzystanie z nich ludno ci niezamożnej".

W artykule 26. ustęp 2. po pierwszym słowie: "Odmówienie" włącza się następujące zdanie: "...się tych właścicieli wymie - nionych w ustępie pierwszym....." itd.

W artykule 31. ustęp 1. liczbę: "artykuł 27" zamienia się na liczbę: "artykuł 26".

W artykule 32. skreśla się cały ustęp trzeci.

W artykule 44. ustęp 2. liczbę: "artykuł 51" zamienia się na liczbę: "artykuł 50"

W artykule 56. ustęp 2. , pierwsze zdanie ma brzmieć: "Je - żeli strona nie zgłosi w ciągu 14 dni po doręczeniu zażąd - mienia o karze ustnie lub piśmienne żądania rozpatrzenia sprawy w drodze sądowej, kara ulega wykonaniu".

Katowice, dnia 8 kwietnia 1924 r.

/-/ St. Janicki

Referent.

P.C.

Sprawozdanie Komisji Socjalnej.

Dotyczy: Projektu ustawy w przedmiocie przedłużenia terminu przewidzianego w § 18 ustawy niemieckiej o zatrudnieniu ciężko poszkodowanych inwalidów z dnia 6 kwietnia 1920 r. /R.G.Bl. str. 458./ - /druk nr. 456/.

Komisja Socjalna na dzisiejszem posiedzeniu zmieniła §§ 1 i 2 powyższego projektu ustawy, jak następuje:

§ 1 brzmie: "Wyznaczony w § 18 ustępie 1 ustawy niemieckiej o zatrudnieniu ciężko poszkodowanych inwalidów z 6 kwietnia 1920 r. /R.G.Bl. str. 458/ czasokres, w przeciągu którego wypowiedzenie staje się wobec ciężko poszkodowanego inwalidy skutecznem dopiero wtedy, gdy zgodził się na nie Wydział Pracy i Opieki Społecznej Województwa Śląskiego, przedłuża się do 31 grudnia 1924 r".

§ 2 brzmie: "Upowaznia się Wojewodę do przedłużenia w razie potrzeby na zgodę Rady Wojewódzkiej tego czasokresu na dalszy okres czasu".

Napis ustawy oraz §§ 3 i 4 brzmia jak w projekcie.

U z a s a d n i e n i e.

Komisja Socjalna wychodząc z założenia, że czas przedłużenia terminu do 30 czerwca 1924 r. nie jest odpowiednim, przedłużając wobec tego czasokres do 31 grudnia 1924 r.

§ 2 zmieniła Komisja Socjalna z uwagi na błędy redakcyjne.

Komisja Socjalna przedkładając zmiany powyższe, prosi o przyjęcie ich.

Katowice, dnia 8 kwietnia 1924 r.

/-/ L u b o s.

Referent.

Komisja Socjalna.

Katowice, dnia 8. kwietnia 1924 r.

ZL.

Sprawozdanie Komisji Socjalnej

Dotyczy: projekt ustawy w przedmiocie zmiany § 96 Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. /R.G.Bl. str.509./

Komisja Socjalna na posiedzeniu w dniu 8 b.m. rozprawiła ponownie projekt ustawy w przedmiocie zmiany § 96 ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. /R.G.Bl. str.509/ dotyczący wynagrodzenia dla kawników za udział w posiedzeniach senatorów przy Wojewódzkim Urzędzie Ubezpieczeń.

Komisja Socjalna przychyliła się jednogłośnie do projektu ustawy przedłożonej przez Radę Wojewódzką i w myśl wskazań Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej proponuje Wysokiemu Sejmowi uchwalenie ustawy z małami zmianami w art. 1.

Mianowicie: w pierwszym zdaniu w miejsce słów: "grupy piątej polskiej pragmatyki" wstawić słowa: "piątego stopnia służbowego".

W drugim zdaniu dodaje się po za słowami "kawnicy ze strony osób ubezpieczonych" słowa "oraz uprawnionych do zaopatrzenia inwalidów wojskowych."

Katowice, dnia 8 kwietnia 1924 r.

// Szpakowiakówna.

Referent.

W n i o s e k n a g ł y

posła Grajka i tow. w sprawie dochodzenia dyscyplinarnego przeciwko urzędnikom Województwa Śląskiego.

U z a s a d n i e n i e.

Od szeregu miesięcy ukezywały się w prasie górno łaskiej artykuły, które ujemnie wyrażały się o urzędnikach z Kongresówki i Małopolski. Jak nas informują, przebieg śledztwa ani jednej, ani drugiej strony nie zadawała.

Wobec tego

W y s o k i S e j m

raczy uchwalić:

Sejm Śląski wybiera komisję z 5 posłów, która zbada wynik dotychczas przeprowadzonego śledztwa, względnie przeprowadzi dalsze dochodzenia, jeżeli konieczność tego wymagać będzie.

Katowice, dnia 14 kwietnia 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Grajek,

Sikora, Węgrzyk, Otrzut, Pronobis, Gwóźdź, Mędlewski, Szućwik.

Komisja Socjalna.

Sprawozdanie Komisji Socjalnej

dotyczące projektu ustawy w przedmiocie ustalenia przez
Radę Wojewódzką opłat ryczałtowych dla Wyższego Urzędu
Ubezpieczeń /druk nr. 426, 438 i 461/.

Komisja Socjalna rozpatrując projekt ustawy Rady Wo-
jewódzkiej w przedmiocie ustalenia przez Radę Wojewódzką
opłat ryczałtowych dla Wyższego Urzędu Ubezpieczeń, na po-
siedzeniu swem w dniu 11 kwietnia rb., zgodziła się jedno-
głośnie na przyjęcie projektu ustawy powyższej.

U z a s a d n i e n i e.

Przy przyjęciu projektu powyższego Komisja Socjalna
kierowała się temi samemi względami, któremi kierowała się
Rada Wojewódzka w dniu 24. marca 1924 r.

Katowice, dnia 11 kwietnia 1924 r.

Referent:

/-/ Lubos.

Komisja Socjalna.

/dot. dr. nr. 441, 427 i 460./

PC.

Sprawozdanie Komisji Socjalnej

dotyczące projektu ustawy w przedmiocie odroczenia terminu wyborów do Urzędów Ubezpieczeń, Tyłszego Urzędu Ubezpieczeń i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych /druk nr. 427, 441 i 460/

Dnia 11. kwietnia rb. Komisja Socjalna ponownie rozpatrywała projekt ustawy Rady Wojewódzkiej w przedmiocie odroczenia terminu wyborów do Urzędu Ubezpieczeń, Tyłszego Urzędu Ubezpieczeń i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, uchwalając jednogłośnie zmianę artykułu 1 ustęp 2 druku 427 jak następuje:

"Aż do czasu przeprowadzenia tych wyborów sprawować będą funkcje przedstawicieli ubezpieczonych i pracodawców osoby, powołane przez Wojewodę."

U z a s a d n i e n i e .

Zmiana powyższa reguluje sprawy przedstawicielstwa w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych co z poprzedniego ustępu drugiego art. 1 nie wynika. Za odroczeniem terminu wyborów na czas nieograniczony przemawiają trudności administracyjne i kwestja opcji.

Katowice, dnia 11 kwietnia 1924 r.

Referent:

/-/ Lubos.

SP.

Druk nr. 472.

Śląska Rada Wojewódzka
w KatowicachL.R. 273.

Do

Dotyczy: Projekt ustawy w przed-
miocie mandatów ławników miejskich i Pana Marszałka Sejmu Śląskiego
wielkich.

L.dz. O.III.339.

w Katowicach,

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie mandatów ławników miejskich i wiejskich uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 25 kwietnia 1924 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka.

Przewodniczący:

/-/ K o n c k i -

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie mandatów ławników miejskich i wiejskich.

Art. 1.

Ławnicy miejscy /niepłatni członkowie Magistratu/ w gminach miejskich, w których Rada Miejska została rozwiązana na mocy § 79 ordynacji miejskiej z r. 1853, w brzmieniu ustawy z dnia 3. października 1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 38.poz.190/ tracą swoje mandaty z chwilą rozwiązania Rady Miejskiej, przyspawają jednak swe czynności aż do czasu wyboru nowych członków Magistratu.

Art. 2.

Komisaryczna Rada Miejska winna natychmiast po ukonstytuowaniu się przystąpić do wyboru nowych członków Magistratu.

Każde z opróżnionych stanowisk w Magistracie ma być obsadzone przez osobne głosowanie za pomocą kartek i zwykłą większością głosów.

Art. 3.

Nowo wybrani członkowie Magistratu sprawują swój urząd aż do czasu wyboru członków Magistratu przez Radę Miejską.

Art. 4.

Postanowienia art. 1. i 3. niniejszej ustawy mają analogiczne zastosowanie do ławników /niepłatnych członków Zarządu gminnego w tych gminach wiejskich, w których reprezentacja gminna została rozwiązana na mocy § 142 ordynacji gmin wiejskich z r. 1891. w brzmieniu ustawy z dnia 3.X.1923 r. /Dz.U.Śl.Nr.38.poz.190/ z tem, że w miejsce ławników wchodzi komisaryczni ławnicy, wybrani przez

Wydział Powiatowy.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 25 października 1923 r.

Art. 6.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

Uzasadnienie.

Jednym z najważniejszych obecnie powodów, skłaniających władze nadzorcze do rozwiązania reprezentacji gminnych jest ich skład, nie odpowiadający faktycznym stosunkom w danej gminie wiejskiej czy miejskiej i idące w ślad z tem niezadowolenie ludności miejskiej z przedstawicieli, sprawujących jej imienne wbrew jej woli administracji gminy. Ustawa z dnia 3. X. 1923 r. /Dz.Ust. 81. Nr. 38. poz. 190/ nadała też Wojewodzie prawo rozwiązania reprezentacji gminnych za zgodą Rady Wojewódzkiej, nie wspominała jednakowoż nic o zmianie składu Magistratów względnie zarządów gminnych. Tymczasem praktyka okazała, że te same powody, które przemawiają za rozwiązaniem reprezentacji gminnych, należy odnieść również i do Magistratów wzgl. zarządów gminnych. Tutaj czynnik obywatelski ma być powołany do spełnienia bardziej już szczegółowych funkcji administracji gminnej, i tak niemiennie też wymagać należy aby reprezentacji tego czynnika obywatelskiego, którymi są właśnie ławnicy /tpn. niepłatni członkowie Magistratu względnie zarządu gminnego / odpowiadali rzeczywistości stosunkom miejscowym.

Jest jednak inaczej tak przy reprezentacjach gminnych, jak też i przy Magistratach wzgl. zarządach gminnych. Organy te obrane zostały jeszcze w r. 1919, wśród jaknajgorzszych warunków, krepujących niejednokrotnie ludność w wypowiedzeniu jej rzeczywistej woli i wśród stosunków, które dzisiejszymi zgoła już nie odpowiadają.

Kiedy rozwiązanie Rad gminnych ma choć w części usunąć te niedomaganie, konieczną jest rzeczą dać komisarycznym radom miejskim /wzgl. Wydziałom pow. w stosunku do gmin wiejskich/ możność dobrania sobie aparatu administracyjnego, z którymby możliwa była celowa współpraca ku ogólnemu zadowoleniu, przez okres przejściowy tj. do czasu, gdy ludność przez ogólne wybory do reprezentacji gminnych sama wypowie ostatecznie swą wolę.

Niniejszy projekt ustawy daje właśnie możność przeprowadzenia tymczasowych, odpowiadających obecnym stosunkom, zmian w składzie drugiej reprezentacji gminnej tj. Magistratu wzgl. zarządów gmin wiejskich.

Ustawa niniejsza ma mieć ścisłą łączność z wspomnianą na wstępie ustawą z dnia 3 października 1923 r.

Duchownym zajmującym ustalone posady duszpasterskie, którzy jednak oprócz tego pracują równomiernie lub przemiennie i w innych kierunkach a szczególnie w szkolnictwie i z tego tytułu pobierają uposażenie lub wynagrodzenie przynajmniej we wysokości połowy uposażenia połączonego ze zwaną posadą duszpasterską, lub powyżej tej połowy, winno się policzyć 50 % uposażenia względnie wynagrodzenia pobieranego z tytułu innej działalności na rachunek uposażenia połączonego z posadą duszpasterską.

Art. 5.

Samodzielni duszpasterze piastujący urząd dziekana, otrzymują na koszty utrzymania kancelarii dziekańskiej i koszty wizytacji dziekańskich dodatków we wysokości 10 % swojego uposażenia oznaczonego w artykule 3 na dniu 1. stycznia każdego roku.

Proboszczowie i samodzielni lokaliści, którzy obowiązani są do prowadzenia państwowych metryk stanu cywilnego, dostają tytułem wynagrodzenia za tę czynność ryczałt, który wynosi dla parafii liczących do 2 000 dusz 8 % do 4 000 dusz 12 % a przy wyższej ilości dusz 16 % uposażenia proboszcza względnie samodzielnego lokalisty oznaczonego w artykule 3 na dniu 1. stycznia każdego roku.

Samodzielnym duszpasterzom można przyznać na wniosek ordynariatu diecezjalnego ryczałt na pokrycie kosztów kancelaryjnych we wysokości do 10 % ich uposażenia oznaczonego w artykule 3, jeśli prowadzenie kancelarii parafialnej sprawi nadzwyczajne wydatki.

Art. 6.

Uzy i o ile w każdym pojedynczym wypadku nie nastąpić uposażenie całkowite lub częściowe ze skarbu Województwa Śląskiego po myśli art. 1 do wysokości oznaczonej w artykule 3, rozstrzyga Urząd Wojewódzki po wysłuchaniu ordynariatu diecezjalnego na podstawie fasji wniesionej w drodze ordynariatu.

Przeciwko orzeczeniu Urzędu Wojewódzkiego przysługuje stronie interesowanej prawo odwołania się do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w ciągu czterech tygodni, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia orzeczenia.

Art. 7.

Dla zeznawania dochodów i wychodów celem wypłaty całkowitego lub częściowego uposażenia ze skarbu Województwa Śląskiego ustanawia się następujące zasady:

Jako dochody należy policzyć:

- a/ Połowa wartości za używanie pomieszczenia na probostwie we wysokości ustalonej,
- b/ Dochód czysty dotacyjny posiadłości gruntowej ustalonej na podstawie wydajności z uwzględnieniem stosunków miejscowych, a wraz z jej wydzierżawienia czynsz dzierżawny,
- c/ Czynsz z wynajętych budynków tak mieszkalnych jak i gos-

podarczych należących do majątku dotacyjnego w rzeczy-
wistej wysokości,

- d/ Dochód z kapitałów praw użytecznych i przedsiębiorstw przemysłowych należących do majątku dotacyjnego,
- e/ Stałe renty i dotacje w pieniądzu wartości pieniężnej albo w naturaljach, ostatnie po straceniu 20 % od całego bruto dochodów z powodu ich małowartości i jako koszty osiągnięcia,
- f/ dochód z nadwyżek majątku kościelnego lokalnego, o ile te nadwyżki mogą być użyte dla celów dotacyjnych,
- g/ Taksy stuży w pauszalnej kwocie, która ustalona zostanie przez Urząd Wojewódzki w porozumieniu z ordynarjatem diecezjalnym.

- Injektant*
Główny
- h/ 50 % uposażenia względnie wynagrodzenia innej działalności po myśli ostatniego ustępu artykułu 4.

Od policzenia wyłączony jest dochód dobrowolnych ofiar z fundacji z wyraźnie oznaczonym pieniądzem kapitałem zakładowym na msze lub inne czynności Boga służące.

Jako wychoły policzone się:

- a/ podatki państwowe, krajowe, powiatowe, gminne i inne na ustawie polegające daniny dla celów publicznych, które wymierzone zostały od dochodów zmierzanych po myśli art. 7.
- b/ świadczenie w pieniądzu albo pieniężnej wartości z tytułu obowiązku ciążącego na dochodach, tu należą poszczególne świadczenia na podstawie oznaczonych tytułów prawnych, dochód z prebendy na utrzymanie wikariuszów.
- c/ stałe nadzwyczajne wydatki na zabezpieczenie potrzebnej wody.

Natomiast nie można policzać wydatków na osobiste utrzymanie i na gospodarkę posiadłości gruntowych tudzież i na utrzymanie budynków plebańskich. Również wyłączony jest od policzenia jako wydatek podatek osobisto - dochodowy.

Art. 8.

Sposób, w jaki należy składać fasję, badać i poprawiać ją, określi rozporządzenie wykonawcze.

Fasję należy złożyć w przeciągu dwóch miesięcy po dniu, na którym samobitny duszpasterz względnie wikariusz objął urząd a co do już w urzędzie znajdującego się duchowieństwa duszpasterskiego od dnia wydania rozporządzenia wykonawczego. Z ważnych powodów termin ten może być przedłużony.

Upoważnienie należy przyznać od dnia objęcia urzędu, jeżeli fasja złożona została w terminie ustawowym, albo przedłużonym, w przeciwnym razie od dnia płynięcia fasji w urządzie wojewódzkim.

Art. 9.

Gdyby się okazało, że jaki dochód, który winno się zeznać według powyższych postanowień, został zaniedbany albo umyślnie nieznaleziono podany, to należy osobom odpowiedzialnym za prawdziwość fasji nałożyć karę pieniężną do tej wysokości, o jaką by Skarb Wojenództwa Śląskiego został poszkodowany. W przeciwnym razie należy espiostować tylko fasję a stosownie do okoliczności nałożyć zwrot kosztów postępowania poprawczego.

Art. 10.

Jeżeli samodzielny duszpasterz oprócz swoich obowiązków zaopatruje wolną posadę systemizowaną wikariusza, to należy mu się za to remunercja w wysokości 40 % uposażenia wikariusza.

Art. 11.

Na inkorporowane stacje duszpasterskie przepisy niniejszej ustawy mają o tyle zastosowanie, o ile trwała rzeczywista niemożliwość ośnośnej korporacji albo potrzeby do pokrywania uposażenia duchowieństwa przeznaczonego do duszpasterstwa w ustalonej liczbie zostanie wykazana.

Dostojnicy kościelni i instytucje kościelne.

Art. 12.

Ordynariusz diecezjalny a obecnie Administrator Apostolski otrzymuje uposażenie miesięczne ze skarbu Wojenództwa Śląskiego po myśli art. 3 ustawy państwowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 116, poz. 924/ o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska w punktach według grupy uposażenia III., szczebel litera d/ a po przebyciu trzylecia na tym szczeblu według grupy uposażenia II., z przejściem każdego szczebla, obliczone po myśli ustępu 2 i 3 art. 3 i art. 5 powyżej wymienionej ustawy państwowej. Dopóki ordynariusz diecezjalny a obecnie Administrator Apostolski nie otrzyma własnej rezydencji, na której leży wypłacać mu czynsz najmu za pomieszczenie o ośmiu pokojach.

Art. 13.

Na utrzymanie kapelanów, na koszt wizytacji diecezjalnych i na reprezentację przeznacza się ordynariuszowi diecezjalnemu a obecnie Administratorowi Apostolskiemu jako dodatek 60 % uposażenia wymienionego w poprzednim artykule.

Art. 14.

Uposażenie dla członków konsystorza diecezjalnego względnie Rady Konsystorzalnej tj. dla kanoników i prelatów ustala się w liczbie 8 a oprócz tego dla wikariusza generalnego i biskupa sufragana.

Wysokość uposażenia oznacza się w punktach

a/ dla wikariusza generalnego i dla biskupa sufragana według grupy uposażenia V, szczebel litera e/ z możliwością posunięcia do czwartej grupy uposażenia po przebyciu sześciu lat.

- b/ dla dwóch członków konsystorza diecezjalnego względnie Rady Konsystorzalnej według grupy uposażenia V, szczebel litera d/ z możliwością posunięcia do IV grupy uposażenia po przebyciu dziewięciolecia i
- c/ dla pozostałych 6 członków konsystorza diecezjalnego względnie Rady konsystorzalnej według grupy uposażenia V, z możliwością posunięcia do IV grupy uposażenia według ustawy zawartego w art. 3 ustawy państwowej z 9 października 1923 r. /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 116, poz. 924/ o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska.

Kwotę uposażenia miesięcznego ustala się po myśli ustępu 2 i 3 art. 3 i 5 powyżej wymienionej ustawy, a przejście na wyższy szczebel w danej grupie uposażenia odbywa się automatycznie po 3 lata w terminach półrocznych, 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

Posunięcie z niższej do wyższej grupy następuje na wniosek ordynariusza diecezjalnego przez Urząd Wojewódzki.

Według art. 7 powyżej wymienionej ustawy reguluje się stosunek wypłaty uposażenia do mienowenia. Oprócz tego należy członkom konsystorza diecezjalnego względnie Rady Konsystorzalnej jak długo nie otrzymają własnej rezydencji, wypłacać czynsz najmu za pomieszkanie o 4 pokojach, a wikariuszowi generalnemu i biskupowi sufraganowi za pomieszkanie o 5 pokojach. Dopóki konsystorz konsystorzalny względnie Rada Konsystorzalna nie zostanie ustanowiona, a istnieć będzie tylko instytucja konsultatorów, złożona z księży zatrudnionych w duszpasterstwie, przyznaje się członkom tej instytucji w liczbie 8-eiu remunerację w wysokości 25 % uposażenia oznaczonego dla 4 ostatnich członków konsystorza diecezjalnego względnie rady konsystorzalnej według grupy V, szczebel c/.

Art. 15.

Skarb Województwa Śląskiego przejmie na siebie utrzymanie urzędu konsystorzalnego względnie kancelarii konsystorzalnej w następującym rozmiarze:

- a/ ustala się uposażenie dla 6 urzędników, z których 4 pierwsi posiadać winni wykształcenie uniwersyteckie.

Wysokość uposażenia bierze się w punktach dla jednego urzędnika z wykształceniem uniwersyteckim według grupy uposażenia VI, z możliwością posunięcia do V. grupy, dla 2 urzędników z wykształceniem uniwersyteckim według grupy uposażenia VII. z możliwością posunięcia do VI. grupy, następnie dla jednego urzędnika z wykształceniem uniwersyteckim według grupy uposażenia VIII. z możliwością posunięcia do VII. grupy, a dla dwóch ostatnich urzędników bez wykształcenia uniwersyteckiego według grupy uposażenia IX, z możliwością posunięcia do VIII. grupy według ustalenia zawartego w art. 3 ustawy państwowej z dnia 9. października 1923 r. /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 116, poz. 924/ o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska.

Dopóki konsystorz konsystorzalny nie zostanie ustanowiony i istnieć będzie tylko instytucja konsultatorów, może być liczba urzędników kancelaryjnych w razie potrzeby o dwóch z uposażeniem według grupy uposażenia VIII. pomnożona.

Kwotę uposażenia miesięcznego ustala się po myśli ust. 2 i 3 art. 3 i art. 5 powyżej wymienionej ustawy państwowej.

W obrębie danej grupy uposażenia przejście na wyższy szczebel odbywa się automatycznie co 3 lata w stałych terminach półrocznych 1. stycznia i 1. lipca każdego roku po myśli art. 6 powyżej wymienionej ustawy państwowej.

Posunięcie z niższej do wyższej grupy uposażenia następuje na wniosek ordynariuszatu diecezjalnego przez Urząd Wojewódzki.

b/ ustala się uposażenie dla jednego woźnego w punktach według grupy uposażenia 13. według ustalenia zawartego w art. 3. ustawy państwowej z dnia 9. października 1923 r. /Dz.Ust. Rz.P.Nr. 116, poz. 924/ z obliczeniem uposażenia miesięcznego po myśli ustępu 2 i 3 art. 3 i art. 5 i z przejściem na wyższy szczebel po myśli art. 6 tejże ustawy.

c/ dopóki kancelarja konsystorska nie znajdzie pomieszczenia w rezydencji ordynariusza diecezjalnego opłacać się będzie czynsz najmu za ubikację jakie są dla niej potrzebne, a to najwyżej do 8 ubikacji.

Wszystkie inne wydatki połączone z utrzymaniem kancelarii konsystorskiej ponosi sama Administracja diecezjalna z własnych dochodów.

Art. 16.

Dopóki nie zostanie stworzone własne seminarjum duchowne na obszarze Województwa Śląskiego, wypłacać się będzie ordynariuszowi diecezjalnemu a obecnie Administratorowi Apostolskiemu dla każdego alumnus kwotę, która odpowiada uposażeniu samotnego urzędnika państwowego według grupy uposażenia 11. szczebel litera a/ ustawy państwowej z dnia 9 października 1923 r. /Dz.Ust.Rz.P.Nr. 116, poz. 924/ obliczonemu po myśli ustępu 2 i 3 art. 3 i art. 5 ustawy pod tym warunkiem, że odpowiadający alumnus odbywał będzie studia teologiczne w zakładzie naukowym w Polsce i że po ukończeniu studiów teologicznych a względnie po wyświęceniu zatrudniony będzie w duszpasterstwie na obszarze Województwa Śląskiego.

Tak samo postąpić należy i co do Śląska Cieszyńskiego.

Takich uposażeń ustala się dla 80 alumnów duchownych.

Pod wyżej wymienionymi warunkami zapewnia się alumnom duchownym cel ich wyświęcenia tytuł do zaopatrzenia, który w danym wypadku przyznaje Urząd Wojewódzki na wniosek ordynariuszatu diecezjalnego.

Chwilą stworzenia własnego seminarjum duchownego w łączności ze zakładem naukowym na obszarze Województwa Śląskiego należy uregulować uposażenie seminarjum duchownego i zakładu naukowego oraz i personelu administracyjnego i profesorów teologicznych według przepisów istniejących w państwie polskim w porozumieniu się z ordynariuszami diecezjalnymi a obecnie Administratorami Apostolskimi.

Art. 17.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 18.

Aż do uregulowania i obliczenia uposażenia dla duchowieństwa duszpasterskiego, dostojników kościelnych i instytucji kościelnych po ryśli niniejszej ustawy, upoważnia się Wojenodę Śląskiego do udzielania odpowiednio wysokich zaliczek ze skarbu Wojenództwa Śląskiego na te uposażenia, poczynszy od 1. grudnia 1923 r., które to zaliczki ściągać należy przy wysygnowaniu obliczonego uposażenia.

Art. 19.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia 1. grudnia 1923 r.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach
L.R.W. 259.

Katowice, dnia 26 kwietnia 1924 r.

Dot: Projekt ustawy w przed-
miocie rozszerzenia granic
powiatu miejskiego Katowice.
Do

PC.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy
w przedmiocie rozszerzenia granic powiatu miejskiego Katowice
uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 25 kwietnia 1924 r.
w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23
statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Ślą-
skiemu.

Śląska Rada Wojewódzka.
Przewodniczący:

/-/ K o n o k i.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie rozszerzenia granic powiatu miejskiego Katowice.

Art. 1.

Gminy wiejskie Bogucice, Załęże, Brynów i Dąb z wyjątkiem
osady Józefowca wyłączają się z powiatu miejskiego Katowice i
wciela się je do gminy miejskiej oraz do powiatu miejskiego
Katowice.

Osadę Józefowiec z osadą Huta Agnieszki włącza się do
nowo utworzonej gminy Pełnowiec.

Obszar osady Józefowca i osady Huta Agnieszki oznaczy
rozporządzenie wykonawcze.

Art. 2.

Rozwiązuje się prezydentura i rady gminne, wymienionych
w art. 1/ gmin wiejskich. Skład komisarycznej Rady Miejskiej
miasta Katowic, powołanej na mocy § 79 ordynacji miejskiej z
r. 1853 w brzmieniu ustawy z dnia 3 października 1923 r. /Dz.
U.Śl. Nr. 34, poz. 190/ zwiększa się o 4 członków, po jednym
dla każdej z wymienionych gmin mianowanych przez Wojewodę za
zgoda Rady Wojewódzkiej.

Art. 3.

Statuty miejscowe, rozporządzenia policyjne itp. obowiąz-
ujące w gminach wiejskich względnie obszarach dworskich, wy-
mienionych w art. 1/ w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy
zachowują moc obowiązującą tak długo, dopóki nie zostaną wy-
raźnie zmienione względnie uchylone statuty miejscowe, rozpo-
rządzenia policyjne itp. obowiązujące w dniu wejścia w życie

niniejszej ustawy na obszarze miasta Katowice zyskuje moc obowiązującą na obszarze wcielonych gmin wiejskich względnie obszarów óworskich dopiero po jej wyraźnem rozciągnięciu przy zachowaniu istniejących w tej mierze przepisów ustawowych.

Art. 4.

Miasto Katowice ma prawo do rozwiązywania stosunków służbowych zawartych pomiędzy wcielonymi gminami wiejskimi a płatnemi naczelnikami, płatnemi ławnikami, oraz dożywotnie mianowanemi urzędnikami i funkcjonariuszami gminnymi z zastrzeżeniem praw, zagwarantowanych ustawą emerytalną z tem, że uposażenie emerytalne dla płatnych naczelników i ławników będzie wynosiło przynajmniej tyle, ileby należało się im po ukończeniu dziesięcioletniej służby.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem trzydziestym pierwszym po dniu jej ogłoszenia.

Art. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

Liaszalek.

SP.

Uzasadnienie.

do projektu ustawy w przedmiocie rozszerzenia granic
powiatu miejskiego Katowice,

Ogólne.

Na skutek wniosku posła Ks. Brzuski i tow. w przedmiocie rozszerzenia granic powiatu miejskiego miasta Katowice przez wcielenie do gminy miejskiej przyległych gmin i obszarów dworskich powziął Sejm Śląski na posiedzeniu w dniu 21 marca 1923 r. następującą rezolucję: "Zyna się Pana Wojewodę i Radę Wojewódzką do rozszerzenia granic powiatu miejskiego miasta Katowice winkomunowaniu do Katowic:

- 1/ Gminy Bogucice - Zawodzie,
- 2/ Gminy Załęże,
- 3/ obszaru dworskiego Załęże
- 4/ Gminy Dąb - Józefowiec
- 5/ obszaru dworskiego Bytków
- 6/ Gminy Brynów
- 7/ obszaru dworskiego Brynów
- 8/ obszaru dworskiego Katowice - Zamek
- 9/ Gminy Ligota - Pow. Pszczyński,
- 10/ obszaru dworskiego Ligota.

Powzięta rezolucja Sejmu Śląskiego stała się punktem wyjścia do przeprowadzenia szczegółowych badań nad celowością zamierzonego przez nią powiększenia obszaru miasta Katowice i jest podstawą niniejszego projektu ustawy. Po zarządzeniu kroków wstępnych zmierzających do zrealizowania rezolucji poszczególne gminy i obszary dworskie, z wyjątkiem obszaru dworskiego Katowice, wypowiedziały się przeciwko wcieleniu ich do miasta, podobnie Wydział Powiatowy, w Pszczynie sprzeciwił się wcieleniu gminy Ligoty Pszczyńskiej. Natomiast Wydział Powiatowy Katowice - wieś zgodził się na odłączenie od powiatu wchodzących w rachubę gmin, uważając jedynie wyłączenie Dąbu z Józefowcem ze względu na ich oddalenie za niecelowe.

Oddalenie to nie jest jednak zbyt wielkie, gdyż wynosi od centrum miasta do najbliższej granicy gminy Dąb około 1.3 km. do najdalszej około 4 km. Motywem zasadniczym, który kierował uchwałami Wydziałów gminnych była głównie obawa przed ewentualnymi ciężarami, któreby czekały gminy w razie połączenia ich z miastem. Pozatem uchwały Wydziałów gminnych nie podają żadnych argumentów przemawiających przeciw połączeniu. Magistrat m. Katowice godzi się zasadniczo na wcielenie do miasta gmin Załęże, Dąb /oprócz Józefowca/ Bogucice, Brynów i obszarów dworskich Załęże, Katowice - Zamek Brynów.

Projekt opiera się na stanie prawnym stworzonym przez uchwałę Rady Wojewódzkiej, z 25.4. 1924 r. którą zlikwidowano obszary dworskie. Stąd nie mówi on o obszarach dworskich, oraz wspomina o gminie Pełnowiec, którą z obszaru dworskiego stworzono.

Niniejszy projekt opierając się w zasadzie na swej głównej podstawie tj. rezolucji sejmowej zbacza od niej jednak o tyle, że przychyliła się do propozycji Magistratu m. Katowice, nie biorąc w rachubę gminy Ligoty Pszczyńskiej i obszaru dworskiego Bytkowa, a to z powodu zbyt wielkiego ich oddalenia i niezbyt dogodnego połączenia. Centrum gminy Ligoty jest oddalone od centrum m. Katowice z linii prostej przeszło 4.7 km. a najdalsza jej granica około 5.3 km. obszar zaś dworski Bytków stanowi teren podłużny, wysunięty daleko na północ, którego najdalsza granica oddaloną jest przeszło 6 km. od centrum miasta.

Rozpatrując sprawę rozszerzenia obszaru m. Katowic należy wziąć pod uwagę duże zasadnicze kwestje:

1/ Czy zachodziwz rzeczywista, uzasadniona potrzeba rozszerzenia granic miasta,

2/ jakie korzyści gospodarcze i kulturalne wynikną stąd, dla miasta i wcielonych gmin.

Miasto Katowice, stanowiące już dawniej ważny węzłowy punkt kolejowy, będące przez to główną centralą życia gospodarczego części G. Śląska, przyznanej Polsce stało się z chwilą przejęcia suwerenności stolicą Województwa Śląskiego. W konsekwencji tego stało się także siedzibą centralnych władz i urzędów wojewódzkich, staje się coraz więcej siedzibą zarządów wielkich przedsiębiorstw przemysłowych, zwłaszcza wobec polityki Rządu centralnego, zmierzającej do przeniesienia zarządów Spółek ako., przebywających dotychczas za granicą na teren Państwa Polskiego, z czem wszystkim łączy się coraz to silniejszy wzrost ruchu przemysłowo - handlowego, coraz to znaczniejszy przyrost ludności, a skutkiem tego nagląca potrzeba rozbudowy miasta, wzniesienie budowli handlowo - przemysłowych i domów mieszkalnych. Jest rzeczą - niekwestywną, że z chwilą powrotu normalnych, uporządkowanych stosunków gospodarczych w Państwie, rozrost miasta Katowic, mającego wszelkie widoki stać się jednym z największych centrów życia przemysłowego, handlowego Rzeczypospolitej przybrałby znaczące rozmiary i poszedłby w przyspieszonym tempie jednakowoż stan stałby temu poważnie na przeszkodzie. Bieżące Katowice nie mogłyby rozbudować się / o ile chodzi o teren / w żadnym kierunku, wszystkie prawie zabudowane jego obszary łączą się z sąsiednimi gminami, bądź też graniczą z terenami podkopanymi, na których budowa jest niemożliwa. W ramach obecnego swego terenu miasto nie mogłoby rozbudowywać się ani w szerz ani wzdłuż. Jedynym wyjściem jest przyłączenie do miasta sąsiednich gmin i obszarów dworskich, w których znajduje się poddostatkiem niezabudowanych jeszcze terenów. Rozbudowanie i rozszerzenie miasta musi postępować według jednolitego, z góry ustalonego planu, któryby też uwzględniał celowy rozwój zakładów przemysłowych, leżących lub projektowanych w obrębie miasta. Przy obecnym stanie, gdyż administracja miasta i administracja gmin podmiejskich są różne, niejednolite, ułożenie takiego planu niema celu, a w wielu wypadkach planowa rozbudowa jest wogóle niemożliwą przez sprzeczne zarządzenia administracji gminnych. Dopiero zupełne wcielenie gmin podmiejskich, włącznie administracji w jednym wspólnym organie, da możność ułożenia stałego planu rozbudowy i przeprowadzenia tegoż.

II. O ile chodzi o finansowe stosunki miasta Katowic, rzeczą jest znana, że nie przedstawiają się one najlepiej. Miasto, ważne pod względem przemysłowo - handlowym i politycznym gęsto zabudowane i zaludnione musi utrzymywać odpowiednio do swego charakteru i zaludnienia cały szereg urzędów i zakładów, instytucji kulturalnych, oświatowych i społecznych, a w związku z tem dość znaczny aparat administracyjny, a wobec szczupłych dochodów podatkowych nie może podoląć własnymi siłami znacznym wydatkom, wśród których najpoważniejszą pozycję wynoszą koszty utrzymania szkół i ubogich. Przeciwieństwo zaś gminy podmiejskie, mające na swym terenie wielkie przedsiębiorstwa przemysłowe, a więc silne źródła podatkowe, nie mając zaś z drugiej strony tak wielkich wydatków znajdują się w położeniu finansowem o wiele korzystniejszym, tembardziej, że w znacznej mierze korzystają z urzędów i zakładów miejskich. Wystarczy nadmienić, że do miejskich szkół średnich uczęszcza 766 dzieci, a do szkół powszechnych przeszło 90 dzieci - mieszkańców gmin podmiejskich przyczem gminy te nie przyczyniają się zupełnie do pokrycia kosztów utrzymania tych szkół. Prócz tego korzystają mieszkańcy gmin podmiejskich z innych zakładów miejskich jak np. szpitala miejskiego, szpitala dla dzieci, przytułku dla starców, ośrodków, rzeźni, zakładu kąpielowego, hali targowej, wreszcie teatru, nie ponosząc również żadnych kosztów utrzymania tychże.

Ważną rzeczą dla zobrazowania położenia finansowego miasta i gmin podmiejskich będzie zestawienie niektórych pozycji budżetów gminnych. Niestety zestawienie to nie może opierać się na budżetach lat ostatnich, ponieważ to wskutek wahan walutowych stały się prze-
ważnie iluzorycznymi i nie mogą dać nam należytego obrazu. Za podstawę służyć mogą jedynie budżety gminne w roku 1924. przyczem na-
leży jednak wziąć pod uwagę okoliczność, że w ostatnim dziesięciole-
ciu stosunek dochodów i wydatków gminnych uległ znacznej zmianie,
z jednej strony wskutek zmiany systemu dodatków do podatku dochodo-
wego, z drugiej strony zaś wskutek znacznego wzrostu wydatków, zwłasz-
cza w dziedzinie opieki społecznej. Z pozycji budżetów, którą przy
rozważaniu problemu finansowego należałoby rozpatrzyć najważniejsze
są: podatki gminne po stronie dochodów, zaś wydatki szkolne i na
ubogich po stronie rozchodów.

A. P o d a t k i .

Tabela I. Stosunek pomiędzy ogólną kwotą obciążenia podatkowego, a
liczbą ludności, oraz pomiędzy ogólną sumą dochodów podat-
kowych, a sumą wydatków rocznych.

Gmina	Podatek płatny w r. 1914. w markach zł.	czyli na 1 mieszk. w markach złotych rocznie:	Ogólny roz- chód roczny w markach złotych:	Stosunek podat- ku do ogóln. rozchodów:
Katowice	2,144.200	48.70	4,852.158.	44%
Bogucice	414.418	18.00	540.132	76.7 %
Dąb	225.000	18.80	330.000	68.9 %
Zakęże	326.084	19.70	405.000	80.5 %
Brynów	117.628.20	35.60	125.000	94 %

O wysokości obciążenia podatkowego decyduje finansowe zapo-
trebowanie gminy. Z powyższej tabeli okazuje się, że największe

zapotrzebowanie finansowe miały Katowice, że tutaj też kwota podatku, przypadającego na jednego mieszkańca jest znacznie większą, aniżeli we wszystkich innych gminach. Mimo tego jednak, że inne gminy wykazują o wiele słabsze obciążenie podatkowe, zdołały jednak zaspokoić dochodami podatkowymi o wiele znaczącą część swych rozchodów rocznych, aniżeli ma Katowice z jego silnem obciążeniem podatkowem.

O ile chodzi o poszczególne rodzaje podatków, utrzymywały się one w Katowicach mniej więcej na linii średniej w stosunku do najwyższego i najniższego obciążenia podatkowego gmin sąsiednich:

Tabela 2. Procentowy stosunek poszczególnych rodzajów podatków:

Gmina	Pod. dochodowy /podatku/	Pod grunt. i budynk.	Podatek procedur.	Podatek wyszynkowy
Katowice	250 %	248,4%	293,75%	200%
Bogucice	220 %	237 %	404 %	100 %
Dąb	210 %	300 %	300 %	200 %
Załęże	185 %	230 %	230 %	100 %
Brynów	125 %	200 %	200 %	100 %

3. Koszta utrzymania ubogich.

Tabela 3. Stosunek kosztów utrzymania ubogich do liczby ludności oraz do ogólnej sumy rozchodów rocznych.

Gmina:	Koszta utrzymania czyli na 1. mieszk. ubogich w r. 1914. w mark. polsk.	rocznie.	Stosunek do ogólnych rozchodów.
Katowice	215.700	4.90	4.4 %
Bogucice	31.350	1.36	5.8 %
Dąb	25.000	1.85	6.8 %
Załęże	20.000	1.35	4.9 %
Brynów	5.745.23	1.70	4.6 %

Z tabeli powyższej wynika, że kwota kosztów utrzymania ubogich przypadająca na 1 mieszkańca jest w Katowicach znacznie wyższą

aniżeli w okolicznych gminach. O ile chodzi zaś o stosunek kosztów utrzymania ubogich do ogólnej sumy rozchodów gminnych, okazuje się, że stosunek ten tak w Katowicach, jak i w sąsiednich gminach utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie. Przypuszczać należy, że i w razie połączenia gmin nie ulegnie ona znaczniejszym zmianom.

Stosunek kosztów utrzymania ubogich do obciążenia podatkowego przedstawia się następująco:

Katowice	-	10 %
Bogucice	-	7.6 %
Dąb	-	9.8 %
Ząbże	-	6.1 %
Brynów	-	4.8 %

Z czego okazuje się znowu, że miasto Katowice zużywało stosunkowo większą część swego dochodu podatkowego na utrzymanie ubogich, aniżeli gminy podmiejskie, co częściowo należy złożyć na silniej rozwiniętą w Katowicach dobrowolną opiekę społeczną.

C. Wydatki szkolne.

Tabela 4. Stosunek wydatków szkolnictwa ludowego do liczby ludności oraz do ogólnych wydatków gminnych rozchodów gminnych

Gmina	Suma wydatków szkolnych w roku 1924.	czyli na 1 mieszkańca	Stosunek do ogólnej sumy rozchodów gminnych:
Katowice	534 200	12.14	11 %
Bogucice	244 269	10.62	45.2 %
Dąb	148 000	10.96	40 %
Ząbże	173 170	10.49	42.7 %
Brynów	30 000	9.10	24 %

Tabela powyższa okazuje, że kwota wydatków szkolnych, przypadająca na 1 mieszkańca jest w Katowicach wyższą, aniżeli w gminach sąsiednich, należy tu jednak uwzględnić to, że wydatki na szkolnictwo ludowe w Katowicach byłyby znacznie wyższe, gdyby nie odciążenie szkół ludowych przez szkoły średnie i wyższe, które znaczną ilość dzieci od szkół ludowych odciągają. To istnienie szkół średnich i wyższych tłumaczy też stosunkowo niski udział wydatków szkolnych w ogólnych rozchodach gminnych. Kwota kosztów utrzymania szkół, przypadająca na 1 mieszkańca w gminach podmiejskich utrzymana mniej więcej na jednej wysokości / 10 mk. zł/. Należy przypuszczać, że i w razie połączenia gmin z miastem stosunek ten nie ulegnie znaczniejszym zmianom.

III.

Nie ulega wątpliwości, że z chwilą wcielenia gmin podmiejskich do miasta, zwiększy się ich obciążenie podatkowe, przez wydatki na inwestycje, które będzie należało przedsięwziąć dla przystosowania gmin podmiejskich do charakteru miejskiego w szczególności przez wydatki na regulację i budowę dróg, kanalizację, oświetlenie, na budowę środków komunikacyjnych, zakładów użyteczności publicznej i innych tym podobnych urządzeń. Nie zachodzi tu jednak obawa, aby to obciążenie przeszło zdolność finansowego świadczenia gmin, siła ich bowiem podatkowa jest dość znaczną. Na obszarze gmin podmiejskich znajdują się blisko 20 wielkich zakładów przemysłowych, prócz całego szeregu zakładów średnich i małych. Z wielkich zakładów przemysłowych leżą na terenach podmiejskich:

W Bogucicach:

- 1/ Kopalnia węgla "Ferdynand" nowy szyb "Christnachtschächte".
- 2/ Huta "Marty"
- 3/ Huta "Eunegundy"

- 4/ Odlewnia żelaza " F e r r u m "
- 5/ Kociarnia i budowa maszyn Kania i Kuntze.
- 6/ Fabryka chemiczna Sp. Akc. przedtem Szarf i Ha.

W B e d i n:

- 1/ Kopalnia węgla " E m i n e n z "
- 2/ Huta żelaza.
- 3/ Odlewnia metali.
- 4/ Sztancownia.

W Zależu: gminie:

- 1/ Kopalnia węgla " K l e o f a s "
- 2/ Część huty Baildonn,
- 3/ Fabryka maszyn górniczych.

W Brynowie:

- 1/ Kopalnia " W u j e k "
- 2/

W Z a ł ę ż u - obsz. dw. -

- 1/ Kopalnia węgla " K l e o f a s "
- 2/ Szyb " Frankenberg, Cesar i Schwarzenberg ".

Ta siła podatkowa gmin podmiejskich da miastu możność pokrywania wydatków związanych z rozszerzeniem jego granic i zwiększeniem zakresu działania.

Z drugiej zaś strony gminy podmiejskie za zwiększone swe ciężary na rzecz wspólnej już gminy miejskiej otrzymują korzyści, którychby jako obecnie jako pojedyncze ciała komunalne osiągnąć nie zdołały. Administracja wielkiego miasta będzie miała możność nadać byłym gminom podmiejskim wygląd miejski, rozbudować i złożyć nowe drogi i place, urządzić dobrą i łatwą komunikację, z centrum miasta, polepszyć oświetlenie, kanalizację, wodociągi itp. Skutkiem rozwoju gmin podmiejskich nastąpi też odpływ życia handlowego do przedmieść bezsprzecznie przyczyni się do wzrostu dobrobytu ich mieszkańców.

Jednym z najmniej ważnych argumentów, przemawiających za włączeniem gmin podmiejskich do miasta Katowice jest uproszczenie i postawienie administracji. Znaną jest rzeczą, że wydatki na administrację gminną stanowią dzisiaj dość poważną pozycję w budżetach gminnych.

Przez utworzenie wspólnego organu administracyjnego zmniejszą się te wydatki znacznie, zmniejszy się bowiem przede wszystkim aparat urzędniczy poszczególnych gmin. Osiągnięte stąd oszczędności będzie miasto mogło zużyć skutecznie na inne cele.

Nie można też pominąć milczeniem korzyści, jakie odniosą tak gminy podmiejskie, jak i miasto same pod względem zdrowotnym.

Ważną rzeczą dla zdrowia mieszkańców obwodu wybitnie przemysłowego jest możność odświeżenia płuc możliwie czystym powietrzem którego tutaj tak bardzo brakuje. Na terenach podmiejskich jest dużo nieużytków i trzęsawisk, łąk, które dałyby się doskonale załuszczyć i służyłyby ludności jako parki publiczne. Gminy podmiejskie z ludnością przeważnie robotniczą nie okazują tyle potrzebnego zrozumienia dla tego rodzaju urządzeń zdrowotnych, ale miasto wielkie, posiadające rozsądną i przewidującą administrację, będzie miało więcej inicjatywy w tym kierunku i może, oprócz dobrze rozbudowanych ulic i placów dać ludności swej parki, dla jej zdrowia tak bardzo korzystne.

IV.

IV. Ujmując w krótkich słowach argumenta, przemawiające za rozszerzeniem granic miasta Katowice - należy powiedzieć:

- 1/ Miasto Katowice, znajduje się obecnie w przykrym położeniu

finansowem i nawet w razie uregulowania podatkowości komunalnej nie podoła własnymi siłami swoim zadaniom.

2/ Gminy podmiejskie mimo słabszego obciążenia ^{podatkowego} ~~finansowego~~ stoją finansowo znacznie lepiej.

3/ Siła podatkowa tych gmin, należycie wykorzystana umożliwi utworzenie wspólnej wielkiej gminy miejskiej - przez co miasto Katowice otrzyma możność rozbudowy i zdobędzie środki, potrzebne do wypełnienia swoich zadań, jakie wielkie i ważne dla Państwa centrum przemysłowego.

V. Obszar powiększonego miasta wynosi 3 687.99 ha /patrz.załącz. 2 ludność - 117 413 osób/ według zestawienia Starostwa w Katowicach opartego na danych z roku 1921.

B. Do poszczególnych artykułów.

Do art. 2. Z chwilą wejścia w życie ustawy przestają urzędować dotychczasowe rady gminne i przełożeni. Administracja gmin podmiejskich wraz z całym aparatem urzędniczym przejmuje magistrat miasta Katowice:

Ponieważ obecnie urzęduje w Katowicach komisaryczna rada miejska, złożona z 7 członków zwiększa się jej skład z chwilą wcielenia gmin podmiejskich reprezentantami tych gmin po jednym z każdej.

Do art. 3. Dla uniknięcia w przyszłości ewentualnych nieporozumień i sporów, co do mocy obowiązującej istniejących już obecnie statutów miejscowych, rozporządzeń policyjnych itp. utrzymuje projekt wszystkie te statuta i rozporządzenia w mocy i nadal, tem samem daje możność stopniowej a rozumnej zmiany urządzeń miejscowych w gminach, wiejskich względnie obszarach dworskich i powolnego bez nagłych przeobrażeń i wstrząsów dostosowania ich do charakteru miejskiego.

Do art. 4. Z chwilą wcielenia gmin podmiejskich do miasta Katowice urzędnicy tych gmin przechodzą automatycznie w służbę gminy miejskiej która znowu wstępuje w wszystkie prawa b. gmin względem ich urzędników t.j. gmina miejska ma prawo żądać od urzędników dawnych gmin wiejskich tych samych usług, których miały prawo żądać były gminy, z drugiej zaś strony obowiązany jest względem tych urzędników do tych samych świadczeń co i dawne gminy. Wyjątek stanowią jedynie płatni naczelnicy gmin. Ci bowiem nie mają obowiązku wstępować do służby w organizmie komunalnym; z chwilą znielenia gminy przestaje istnieć ich urząd i stanowisko, pozostają im jednak osobiste prawa, wypływające ze stosunku służbowego, w szczególności prawo do uposażenia.

Aby miasto Katowice miało możność zaprowadzenia oszczędności w administracji gminnej, przyznaje mu projekt ustawy prawo rozwiązania stosunków służbowych, zawartych z urzędnikami przez b. gminy wiejskie, przy czem jednak ze względów słuszności przyznaje się tym zwolnionym ze stosunku służbowego urzędnikom dożywotnie miesięcznym prawem do uposażenia emerytalnego według postanowień ustawy emerytalnej z dnia 23.I. 1924 r. /Dz.U.81.nr. 3/ nawet w tym wypadku, gdy nie przesłużyli jeszcze lat dziesięciu.

Z prawa tego będzie miasto korzystać naturalnie tylko wtedy, gdy wymagać tego będą względy administracji gminnej.

O ile chodzi o płatnych naczelników gminnych, to ci, jak już wyżej powiedziano, nie są obowiązani wstępować do służby w gminach.

miejskiej, o ile nie zechcą przyjąć innego urzędu administracji miejskiej lub też niesto takiego urzędu im nie ofiaruje, - Przejdą oni na emeryturę, przyczem również ze względów słuszności otrzymają uposażenie emerytalne takie, jakie należałoby im się gdyby odbyli służbę przez cały czas wyborczy, to zn., że naczelnicy gmin urzędujący ponad lat 13, otrzymają uposażenie emerytalne, należące im po latach 24, poniżej zaś 12 lat, uposażenie należne po latach 12.

Postanowienia te mają mieć analogiczne zastosowanie i do płatnych karników gmin.

W niniejszym wypadku chodzi o 3 naczelników i karników, a mianowicie:

W Bogucimach:	1 naczelnik, urzęduje od roku 1906, t.j. lat 18
"	1 karnik " " 1907 " " 17
W Dębicy:	1 naczelnik " " 1906 " " 18
" Zaleszcu	1 naczelnik " " 1922 " " 2

Do niniejszego projektu ustawy dołącza się:

- 1/ Mapę sytuacyjną w skali 1 : 25 000
- 2/ Tabelę statystyczną.

Szkoły:	Zachody gminne:	Przedsięb. pra en.		Budżet gmin		
		wielkie:	średnie: małe:	z ostatniego roku:	5 - oio lecia Dochody:	Rozchody:
-	-	2,2	2,7	000.25	114.74	114.74
-	-	2	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
19	-	2,20	33	375.11	114.74	-

1. 1. 1950	2,2	2,1	025.2	0.305	
2. 1. 1951					
3. 1. 1952					
4. 1. 1953					
5. 1. 1954					
6. 1. 1955					
7. 1. 1956					
8. 1. 1957					
9. 1. 1958					
10. 1. 1959					
11. 1. 1960					
12. 1. 1961					
13. 1. 1962					
14. 1. 1963					
15. 1. 1964					
16. 1. 1965					
17. 1. 1966					
18. 1. 1967					
19. 1. 1968					
20. 1. 1969					
21. 1. 1970					
22. 1. 1971					
23. 1. 1972					
24. 1. 1973					
25. 1. 1974					
26. 1. 1975					
27. 1. 1976					
28. 1. 1977					
29. 1. 1978					
30. 1. 1979					
31. 1. 1980					

Tabela sta -

L.b:	Gmina: /Obsz. dwo- ski/	Obszar: ha.	Łudność:	Odległość Katowic do granicy gra- nicznej naj- bliższej: km: najd:		Stan ma - jatkowy:
1.	Bogucice	1146.17	26.000	0,5	3,5	Budynki grunt.na- rzędzia urządzenia kanaliza- cyjne i wodociąg. Ogólna war- tość w 1914 1.041.805
2.	Dąb	494.61	16.278	1,3	4,2	Budynki szkolne szpital.
3.	Załęże	296.45	19.612	1,5	4,5	Budynki szkolne gmin.za- budowanie b.browaru domu mło- dzieży kat grunta /1 mórg/ zakład ka- nal.z ma- szynami
4.	Brynów	238.9	3.350	1,8	4,2	Budynki szkol. i gmin.grunt niezabu- dow.kłaso- wania za- kład kopal- zakład wodociąg. zakład owt. elektr.

styczna.

złoży: Zakłady Przem. średnie z ostatniego 5- ciego lecia: Budżet gmin
gminne: wielkie: roku: Dochody: Rozchody:

6	Beraki chorób zakaź- nych.	6	19	1918	Wszystkie	663.894.34
				1919	rozchody	1.038.191.46
				1920	pokryte.	2.260.918.-
				1921		2.260.918.-
				1922		81.805.513

4	Szpital /30 łóżek/	4	7	1918	Wszyst- kie roz- chody	744.161.43
				1919	chody	1.367.592.70
				1920	pokryte	3.042.649.37
				1921		6.588.053.28
				1922		141.707.527.69

6	Kuchnia dla dzieci Przy- tułek dla starców /20 osób/ sala gimnastycz- na.	4	2	1918	Pokryte	474.000
				1919	"	797.000
				1920	"	1. 680.000
				1921	"	1. 680.000
				1922	1.162.683. 34	5. 331.473

3	-	4	5	1918	Wszystkie	87.000
				1919	roz- chody	115.000
				1920	pokryte	272.000
				1921		350.000
				1922		20. 500.000

L.p:	Gmina: Obsz. dworski/	Obszar: ha:	Łudność:	Odległość Katowice do granicy gra- nicznej najbliższej km:	Stan majątkowy najd:
5.	Obsz. dworski Brynów	133,4	150	2,4	3,6
6.	Obsz. dworski Zakęże	489,58	1610	2,2	5
7.	Obsz. dworski Katowice Z.	423.48	413	0,3	4,7
Razem obsz. podn.		3222.59	67.413	-	-
Katowice - miasto:		465.40	50.000	-	-
Razem M. Katowice:		3687.99	117.413	-	-

U s t a w a

o prowizoryjum budżetowym na czas od 1 stycznia do
30 czerwca 1924 r.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do otwierania kredytów na wydatki Województwa Śląskiego w czasie od 1 stycznia do 30 czerwca 1924 do połowy kwot ustalonych w częściach i działach preliminarza budżetowego Województwa Śląskiego na rok 1924.

Art. 2.

Wojewoda ma prawo w razie wzrostu drożyzny uzupełniać w porozumieniu z Radą Wojewódzką kredyty prowizoryczne ustalone w art. 1; nieprzekraczalną granicą uzupełnienia kredytów jest określona ilość franków złotych w poszczególnych częściach i działach preliminarza budżetowego Województwa Śląskiego na rok 1924 do wysokości ich połowy przy czem jeden frank złoty równa się 10.000 marek.

Otwieranie kredytów nieobjętych preliminarzem na rok 1924 może nastąpić tylko na wniosek Rady Wojewódzkiej zatwierdzony w drodze ustawodawczej.

Art. 3.

Wymienione w art. 1/ i 2/ wydatki mają być dokonywane na poczet ustanowo zaciągnąć się mającego budżetu na rok 1924.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1924.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

Marszałek.

PC.

Komisji Budżetowej z dnia 23 maja 1924 r. o projekcie ustawy o prorizorium budżetowym za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 1924 r.

Komisja Budżetowa zbadała wydatki wojewódzkie za pierwszy kwartał br., które się przedstawiają, jak następuje:

Sojuz Śląski	160.000 złp.
Administracja Powiatowa	4.147.000 "
Wydział Skarbowy	2.251.000 "
Wydział Oświecenia Publicznego	2.484.000 "

razem Województwo spotrzebowano	9.022.000 złp.
Pozatem Rząd Centralny otrzymał ty- tułem tangienty	12.000.000 "

razem: 21.022.000 złp.
/Cyfry podane są w zaokrągleniu./

Wydatki wojewódzkie na rok 1924 preliminarzowe zosta-
ły w wysokości:

a/ Województwo samo	62.000.000 złp.
b/ tangienta Rządu Centralnego	36.500.000 "

razem: 98.500.000 złp.

Zatem 1/4 wydatków wojewódzkich wynosi 15 milionów złotych, zaś wydano w pierwszym kwartale zaledwie 9.022.000 złotych, czyli, że tylko 60%. Zaś 1/4 tangienty Rządu Centralnego wynosi 9 milionów złotych, zaś wypłacono już 12 milionów złotych, czyli że wypłacono już 1/3 całorocznych wydatków. Zaś 1/4 wszystkich wydatków wojewódzkich wynosi 24.500.000 złp., a wypłacono w pierwszym kwartale tylko 21.022.000 złp. Zatem wydatki pierwszego kwartału nie przekroczyły preliminarzowych kwot, gdyż wydano niecałe 7/8.

Komisja Budżetowa, po wysłuchaniu przedstawiciela Po-
licji Wojewódzkiej skreśliła za jego zgodą następujące po-
zycje z preliminarza budżetowego:

Przy § 5/ ostatni ustęp objaśni wydatki i koszty po-
dróży 72.000 złp.

Przy § 11/ na zakup 1300 karabinów,
tylkoż bagnetów i naboju 69.662 "

Dołączy przy § 11/ przy objaśnieniach za -
kupna 115.000 naboju połowę od 93.000 zł. - 46.500 "

razem skreślone 183.162 złp.

którą to kwotę przy wydatkach za pierwsze półrocze należy
utrzymywać.

Rezolucję Sejmu Śląskiego, by wstawić do prowizorium budżetu za pierwsze półrocze 1 milion złotych polskich na cele reformy rolnej, Komisja Budżetowa odrzuciła, ponieważ była zdania, że przed upływem pierwszego półrocza reforma rolna w życie jeszcze nie wejdzie i że wobec tego kwota ta w tym czasie jeszcze potrzebną nie będzie.

Ponieważ Komisja Budżetowa przy ostatecznem przyjęciu budżetu za rok 1924 prawdopodobnie niektóre pozycje skreśli lub ograniczy, wobec tego przyjęła ona następującą rezolucję:

"Sejm wzywa Radę Wojewódzką, by w wydatkach przewidzianych w preliminarzu budżetowym na rok 1924 nie opartych o tytuły prawne zachowała ostrożność ze względu na to, iż może zajść potrzeba oszczędnościowego skreślenia odpowiednich pozycji w budżecie ostatecznym".

Pozatem Komisja wnosi o przyjęcie projektu prowizorium budżetowego za czas od 1 stycznia do 30 czerwca 1924 r.

Komisja Budżetowa proponuje poprawkę do artykułu pierwszego. Na końcu tegoż dodaje się następujące zdanie:

"zmniejszoną, jednakowoż o 188.162 złotych polskich".

Katowice, dnia 23 maja 1924 r.

/-/ J a z i o k i

referent.

82.

W n i o s e k
- - - - -

posła Fojkisa i tow. w sprawie utworzenia
kasy emerytalnej.

W dniu 13. października 1922 r. niżej podpisani stawili wniosek treści następującej:

"Ponieważ robotnicy pracujący w hutnictwie oraz w innych przedsiębiorstwach wielkiego przemysłu korzystają tylko z małych i finansowo słabych kas emerytalnych poszczególnych zakładów przemysłowych, zaleca się utworzenie wielkiej kasy emerytalnej na wzór górniczej Spółki Brackiej.

Pod względem formalnym wnosimy o odesłanie niniejszego wniosku do komisji spraw socjalnych.

Ze względu na to Wysoki Sejm zechce uchwalić:

"Komisja ta opracuje w możliwie najkrótszym czasie projekt ustawy w przedmiocie utworzenia kasy emerytalnej dla tych robotników, którzy nie są członkami Spółki Brackiej".

Wnioskodawcy:

/s/ Ks. Brzuska i tow.."

Wniosek ten przydzielony został po uchwaleniu tegoż Komisji Socjalnej. Wobec tego, że Komisja Socjalna do dnia dzisiejszego referatu nie przedstawiła proponujemy:

W y s o k i S e j m zechce uchwalić:

Aby wicemarszałek kierujący pracami w komisjach sprawdził przyczyny niezwykłego opóźnienia się omówionego wniosku i zdał z nich sprawę Sejmowi jaknajprędzej.

Katowice, dnia 30. kwietnia 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Fojkis,

/-/ Dr. Rakowski, Kędzior, Brzuska, Omankowska,
Janicki, Sobota.

SP.

W n i o s e k

posła Grajka i tow. w sprawie niewypłacania rent inwa-
lidom ^{widowom} i sierotom, zamieszkałym w Województwie Śląskiem
przez Ubezpieczalnię niemieckie.

U z a s a d n i e n i e :

Niemiecka Ubezpieczalnia Krajowa we Wrocławiu, oraz wszelkie
inne ubezpieczalnie w pierwszym rzędzie od wypadków urazowych,
odmawiają na mocy § 1313 Ordynacji Ubezpiecz. Rzeczy płacenia
rent takim ubezpieczonym, którzy mieszkają na polskiej części
obszaru plebiscytowego, chociaż ubezpieczeni ostatnie składki
opłacili ubezpieczalni niemieckiej.

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1/ Wzywa się p. Wojewodę do poczynienia kroków u Rządu Central-
nego, celem wstrzymania wobec obywateli Rzeszy Niemieckiej wyko-
nania ustawy z dnia 6 lipca 1923 r. /Dz.U.R.Pr. 75./ aż do uzna-
nia przez Rząd Rzeszy Niemieckiej pretensji obywateli polskich,
by Rząd Centr.
oraz/podjąć pertraktacje z Rządem Rzeszy Niemieckiej w tej
sprawie.

2/ By wstrzymał stosowanie Rozporządzenia Województwa
Śląskiego - Wydział Pracy i Opieki Społecznej z dnia 30 paździer-
nika 1923 r. wobec obywateli niemieckich.

3/ By wyżej wymienionym obywatelom polskim zaliczkowo wypła-
cił renty oraz dodatki takie, jakiby przypadają poszkodowanym
w myśl obowiązujących ustaw.

Wnieśliodawcy:

/-/ Węgrzyk, Grajek, Sikora, Obrzut, Francuski,
/-/ Gwóźdź, Rędlowski, Szułcicki.

ZL.

Sprawozdanie

Komisji Prawniczej w sprawie projektu ustawy o przedniocie utworzenia Śląskiego Ubezpieczenia od ognia.

Rada Wojewódzka przedłożyła Sejmowi projekt ustawy o przedniocie utworzenia Śląskiego ubezpieczenia od ognia z tem uzasadnieniem że zarząd Schl. Prov. Feuer-Societät pismem okólnym z dnia 22. 9. 23. wystosowanym do komisarzy ubezpieczeniowych podał do wiadomości, że z dniem 1. stycznia 1924. zaprzestaje działalności w górnos Śląskiej części Województwa i że Tow. aks. "Silesia" okazało gotowość objęcia portfela ubezpieczeniowego.

Postępowanie takie uważał Urząd Wojewódzki za sprzeczne z konwencją genewską, więc okólnikiem z dnia 9. listopada 1923 r. wystosowanym do Zarządu 1. instancji zakazał wydawania jakichkolwiek aktów agentom "Silesji", a pismem z dnia 28 listopada r.u. wystosowanym przez Komisarzy Zdawczego dla Urzędu Prowincjonalnego w porozumieniu z Państwowym Urzędem Kontroli Ubezpieczeń w Warszawie do gen. dyrektora Schl. Feuer-Societät powiadomił tenże zakład, że z dniem 1. 1. 24. rezygnuje z dalszej działalności zakładu w Województwie Śląskiem.

Wskutek tego zaszła potrzeba dalszego prowadzenia agend. Usiłowania Rady Wojewódzkiej, aby działalność przekazać przejściowo Krajowemu Ubezpieczeniu Ogniomu w Poznaniu nie dopięły celu, dlatego postanowiono utworzyć własny zakład.

W toku rozpatrywania tego wniosku przez Komisję Prawniczą wytknięły się wątpliwości, czy sprawa utworzenia Śląskiego Ubezpieczenia od ognia nie jest spóźnioną i wrzucano na to uwagę, że różne towarzystwa prywatne rozwinęły ruchliwą działalność i wielką część nieruchomości już ubezpieczyły. Wyrażono także obawę, czy zakład taki, polegający na wzajemności na bądź co bądź na tym terenie Województwa na pełne ryzyko rozwoju. Po gruntownem omówieniu kwestji, w którym przedstawiciel Rządu streszczył opinie fachowców w tej sprawie i na to wskazał, że przedsięwzięcie i posiadaciele ciągle się zapytują, czy instytucja taka powstanie i wyprzedzają ochotę ubezpieczenia się w niej, Komisja więc większością głosów oświadczyła się za utworzeniem takiego zakładu.

W szczegółowej dyskusji zapadła w Komisji prawniczej uchwała, aby zmienić nazwę na "Publiczna Ubezpieczalnia od ognia w Województwie Śląskiem", pragnąc przez to wydatnie publiczno-prawny charakter instytucji. Tnosi więc poprawkę tak do tytułu, jak i do wszystkich artykułów, w których nazwę zakładu podano.

Art. 1. proponuje się przyjąć ze zmianą nazwy.

Art. 2. proponuje się poprawkę, że ubezpieczalnia jest osobą publiczno-prawną.

W art. 3. proponuje się poprawkę w tym sensie, by artykuł ten rozpoczynał się: Zakres działalności Ubezpieczalni zarówno terytorjalny, jak rzeczowy /poszczególne gałęzie ubezpieczeń/ sposób zarządu i zasady ubezpieczeń określi statut itd. bez zmiany.

Proponuje się skrócić ustęp drugi /Statut winien z uwagi itd./ jako zbędny, którego treść znaleźć może wyraz w statucie ubezpieczalni.

W art. 4. ustęp 1. proponuje się zamiast słów "Zarząd wojewódzki" słowo "Województwo". Ustęp 2. /Kredyt ten zwrotny itd./ i ustęp 3. /Na wypadek śmierci itd/ proponuje się skrócić.

Komisja Prawnicza jest zdania, że nie poleca się uchylać postanowienia na przyrzekłość jeszcze nie jasną i że nie należy wyprzedzać przedwydania, że z podziału "Schl. Feuer-Societät" żadnych funduszy nie otrzymamy.

Zato zgłasza poprawkę do tego artykułu, jako ustęp 2.
"Warunki zwrotu pożyczki ustali Rada Wojewódzka".

Art. 5. proponuje się skreślić w całej rozciągłości.

Artykuł ten opiewał, że na wypadek, jeśli inne stowarzy-
szenia ubezpieczeniowe wspomniane w art. 8. protokołu końcowego, Pol-
sko Nienieckiej Konwencji, zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 r.
z jakichkolwiek powodów zaprzestają działalności w Województwie Śl.
upoważnia się Radę Wojewódzką do przekazania ich działalności Śl.
Ubezp. od ognia itd. Zdaniem Komisji Prawniczej umową tą, związany
jest Rząd Centralny i on może tylko przekazywać działalność tych sto-
warzeń ubezpieczeniowych na inną instytucję. Rada Wojewódzka tu
bezpośredniego wpływu nie ma.

Art. 6. proponuje się przyjąć, jako art. 5. bez zmiany.

W art. 7. jako art. 6. proponuje się skreślić słowa: "Z mo-
cą obowiązującą od 1 stycznia 1924."

W komu Komisja Prawnicza wnosi o przyjęcie następującej
rezolucji:

Wzywa się Radę Wojewódzką
do opracowania statutu "Publicznej Ubezpieczalni od ognia
w Województwie Śląskim" i do poroczenia jej do życia w czasie do
1. lipca 1924 r.

Sarawczdaga Komisji Prawniczej

// Kędziór.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej ~~wstąpił~~ z dyskusji nad projektem ustawy w przedmiocie utworzenia Śląskiego Ubezpieczenia od ognia, z dnia 15. kwietnia 1924 r.

Komisja po przyjęciu do wiadomości sprawozdania Komisji Prawniczej dyskutowała nad utworzeniem wyżej wspomnianej instytucji, której uruchomienie wymaga ze Skarbu Śląskiego kredytu w wysokości 40 000 fr. zł.

W dyskusji oprócz p. posła Sabassa, który jest zdania, że instytucja ta nie będzie w stanie utrzymać się z własnych funduszy i wymagać będzie w dalszym ciągu kredytu ze Skarbu Śląskiego, wszyscy członkowie Komisji wyrazili zgodę na utworzenie tejże instytucji.

Obecny na tam posiedzeniu ekspert, zapytany, czy Ubezpieczenie będzie w stanie spłacić przewidziany w art. 4. kredyt, oświadczył, że uwzględniając stosunki na terenie górnośląskiej części Województwa Śląskiego, gdzie ludność, a przeważnie wiejska ubezpieczona była w "Schlenische Feuersocietät" i nabrała zaufania do instytucji prowincjonalnej, jaką była Schl. Feuersocietät, nietylko spłata w krótkim czasie jest zapewniona, ale także jej administracja.

Uwzględnić należy i to, że po zaprzestaniu działalności Schl. Feuersocietät na terenie Województwa Śląskiego większa część dawniejszych jej członków dotychczas nie jest zabezpieczona, bądź to z nieufności do prywatnych ubezpieczalni, bądź to w oczekiwaniu utworzenia Wojewódzkiego Ubezpieczenia, czemu dały wyraz liczne delegacje z Urzędzie Wojewódzkim.

Wobec tego Komisja przyjęła większością głosów 4 na 1 projekt Rady Wojewódzkiej, polecając udzielenie kredytu bezprocentowego.

Kwotę w wysokości 40 000 fr. zł. proponuje się wstawić do budżetu na rok 1924.

Komisja wnosi o przyjęcie ustawy z poprawkami Komisji Prawniczej, a mianowicie:

W art. 4. za poprawką Komisji Prawniczej po słowach "Województwie" wstawić słowo: "bezprocentowy", a za ustępem 1. tegoż artykułu zdanie: "Kredyt powyższy należy wstawić do budżetu śląskiego na rok 1924."

Sprawozdawca Komisji Budżetowej:

// Teodor Węgrzyk.

Projekt ustawy

w przedmiocie utworzenia Publicznej Ubezpieczalni od ognia
w Województwie Śląskiem, wraz z poprawkami przyjętymi w
drugiem czytaniu.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie utworzenia Publicznej Ubezpieczalni od ognia
w Województwie Śląskiem.

Na mocy art. 4/ punkt 15 ustawy konstytucyjnej z dnia
15. lipca 1920 r. /Dz. U.Rz.P. Nr. 73, poz. 497/, zawie-
rającej statut organiczny Województwa Śląskiego, stanowi
się, co następuje:

Art. 1.

Tworzy się zakład pod nazwą: Publiczna Ubezpieczalnia
od ognia w Województwie Śląskiem, który jest polegającym
na wzajemności, nie obliczonym na zysk, publicznym zakła-
dem ubezpieczenia od ognia.

Siedzibą zakładu są Katowice.

Art. 2.

Publiczna Ubezpieczalnia od ognia w Województwie Ślą-
skiem jest osobą publiczno - prawną, która odpowiada całym
majątkiem za swoje zobowiązanie.

Art. 3.

Zakres działalności zakładu zarówno terytorjalny, jak
rzeczowy /poszczególne gałęzie ubezpieczeń/ sposób zarządu
i zasady ubezpieczeń określi statut, który z zastrzeżeniem
wymaganego ustawami zatwierdzenia przez władze państwowe
uchwali Rada Wojewódzka.

Art. 4.

Dla uruchomienia zakładu przyznaje się Wojewodzie bez-
procentowy kredyt zrocztny do wysokości 40.000 franków złot.
Kredyt powyższy należy wstawić do budżetu śląskiego na rok
1924.

Warunki zwrotu pożyczki ustali Rada Wojewódzka.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek.

Wniosek nagły

p.posła Biniszkiwicza i tow. z klubu P.P.S. w sprawie
wypłacania zasiłków dla bezrobotnych w Województwie
Śląskiem.

Uzasadnienie :

Od czasu zapoczątkowania prac nad sanacją skarbu przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, przemysłowcy częściowo z powodu braku gotówki, a częściowo z powodu chęci bojkotowania poczynan rządu przystąpili do masowego zamykania fabryk lub do znacznego ograniczenia ruchu, wywołując przez to masowe bezrobocie wśród klasy pracującej. Ustawy obowiązujące dotychczas w górnośląskiej części Województwa nakładają na gminy obowiązek wypłacania bezrobotnym zasiłków, których 90% znoszą gminom Skarb Państwa. Ponieważ jednak gminy z powodu dewaluacji pieniądza znajdowały się ciągle w bardzo opłakanych stosunkach finansowych, a Województwo zaliczek na ten cel nie udzielało, przeto ustawa ta stała się zupełnie iluzoryczną, a głodni robotnicy przymierają formalnie z głodu.

Gorzej jeszcze przedstawia się rzecz na Śląsku cioszynskim, gdzie nawet bezrobotny nie może powołać się na jakieś pisane prawo. A przecież Konstytucja polska przewiduje opiekę nad bezrobotnymi. Jednak dotychczas ani ciała ustawodawcze, w Warszawie, ani też Sejm Śląski nie uchwały ustaw czyniących zadość wymaganiom Konstytucji.

Tobec tego podpisani wnoszą:

Sejm wzywa p.Wojewodę do poczynienia natychmiastowych kroków w sprawie dostarczenia gminom funduszków w celu umożliwienia im niesienia pomocy bezrobotnym.

Potrzebne na ten cel fundusze należy wstawić do budżetu na rok 1924, względnie kwotę 35.000 zł. odpowiednio podwyższyć.

Katowice, dnia 9. maja 1924 r.

/-/ J.Biniszkiwicz, W.Rumpfelt, J.Machej, Czajor,

Kowoll, Jankowski, Dr. Pant, Schoppa, Pawlas, Borys.

Wniosek

posła Lubosa i tow. w sprawie przydzielenia mieszkańcom gmin Borowa Wieś, Łurcki i inne w pow. pszczyńskim i wioski Zyglina pastwisk.

Uzasadnienie.

Mieszkańcom wiosek Borowa Wieś, Łurcki i innych w powiecie pszczyńskim, jak i wioski Zyglina w powiecie targogórskim przydzielały dyrekcje generalne księcia na Pszczynie i hr. Donnersmarka w Świerkłańcu i w Karłuszowcu przez szereg lat przy dostępnych warunkach, pastwiska.

W bieżącym roku dyrekcje generalne księcia na Pszczynie i hr. Donnersmarka odmówiły przydzielenia pastwisk, narażając ten sam ludność biedną, robotniczą, w powiecie pszczyńskim i wioski Zyglina na straty wielkie, zmuszając ten sam wszystkich pokrzywdzonych do całkowitego wyprzedania bydła i skromnych posiadłości.

Ponieważ postanowienia dyrekcyj generalnych księcia na Pszczynie i hr. Donnersmarka zupełnie słusznie niepokoją ludność miejscową, wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Śląski wzywa P. Wojewodę, aby zwrócił się do Ministra Reform Rolnych o wydanie polecenia Urzędowi Okręgowemu Ziemskiemu w Katowicach, aby gospodarze, którzy dotychczas dzierżawili pomienione pastwiska, zostali, jako dotychczasowi dzierżawcy uzględnieni w pierwszej linii przy podziale tych majątków ziemskich przy ich parcelacji.

Katowice, dnia 15 maja 1924 r.

Wnioskodawca:

/-/ Lubos,

Dr. Rakowski, Janicki, Łukaszek, Kędzior, Sobota,
Kaldonek, Kempka, Szynkowiakówna, Omaszkowska.

Misja Szkolna.

/dot. dr. nr.454./

PC.

Sprawozdanie

Sejmowej Komisji Szkolnej z dyskusji odbytej w dniu 9 kwietnia br. nad projektem ustawy wniesionym przez klub N.P.R., a opracowanym przez związki naucz. w sprawie poborów nauczycielek robót kobiecych w publicznych szkołach powszechnych /ludowych/ i wydziałowych w Województwie Śląskiem.

Projekt ustawy zreferował w myśl wniosku przedłożonego przez klub N.P.R. poseł Obrzut.

W dyskusji nad referatem zabrał głos przedstawiciel Wydziału Oświecenia Publicznego, p. wizytator Herke i przedstawił cały szereg poprawek w projekcie ustawy. Komisja stanęła wobec powyższego na stanowisku przedłożenia Sejmowi przerobiony w myśl poprawek nowy projekt. Ponieważ ten nowy projekt został już na to samo posiedzenie przygotowany, wzięto go pod obrady, omówiono szczegółowo każdy artykuł i uchwalono także z pewnemi drobnymi poprawkami przekazać Komisji Budżetowej bezpośrednio. W art. 6/ skreślono słowa: "do końca roku szkolnego" a ustawić słowa: "przez cały rok szkolny", a skreślić "13" i wpisać w to miejsce "14".

W art. 7/ skreślić słowa: "w miarę możności".

Projekt ustawy przedkłada się w załączeniu z tem, że poseł Obrzut zgodził się na wycofanie projektu przedłożonego przez klub N.P.R.

Katowice, dnia 9 kwietnia 1924 r.

Referent: /-/ Obrzut.

/-/ ks.Brzuska, przew.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie uposażania nauczycielek robót kobiecych w publicznych szkołach powszechnych /ludowych/ i wydziałowych w Województwie Śląskiem.

Art. 1.

Nauczycielki robót kobiecych są albo statowe, albo kontraktowe.

Etatową jest każda tymczasowa albo stała nauczycielka robót kobiecych.

Tymczasową jest nauczycielka robót kobiecych, która posiada przepisane kwalifikacje i dekret mianowania tymczasowego, oraz która udziela nauki w przepisanych wymiarze godzin /art. 5/.

Stałą jest nauczycielka robót kobiecych, która posiada przepisane kwalifikacje i dekret mianowania stałego, oraz która udziela nauki w przepisany wymiarze godzin /art. 5/.

Kontraktową jest nauczycielka robót kobiecych, która jest zatrudniona na czas potrzeby za wynagrodzeniem, zależnym od ilości godzin zatrudnienia.

Art. 2.

Stała nauczycielka robót kobiecych otrzymuje przy mianowaniu uposażenie grupy XI, po przesłużeniu 9 lat - grupy X, a po dalszych 9 latach służby - grupy IX, na podstawie ustawy z dnia 9. października 1923 r., /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ przy czym jednakże postanowień o dodatku ekonomicznym nie stosuje się do nauczycielek robót kobiecych.

Art. 3.

Tymczasowa nauczycielka robót kobiecych otrzymuje przy mianowaniu 4/5 /cztery piąte części/ uposażenia grupy XII szczebla II, po przesłużeniu 3 lat 4/5 /cztery piąte części/ tego uposażenia, któreby jej się należało według art. 2/ jako nauczycielce stałej.

Art. 4.

Stała nauczycielka robót kobiecych pobiera za każdą godzinę nauki w tygodniu, udzielaną w szkole wydziałowej osobno do - - - - -
datków w wysokości 2 mnożnych miesięcznie, nauczycielka tymczasowa w wysokości 1,5 mnożnej miesięcznie.

Art. 5.

Stała nauczycielka robót kobiecych obowiązana jest udzielać nauki w wymiarze 20 godzin tygodniowo; nauczycielka tymczasowa zaś w wymiarze 16 godzin tygodniowo.

Za każdą udzielaną z polecenia władzy przełożonej godzinę nauki ponad powyższą normę nauczycielka pobiera 150 mnożnych za jedną godzinę tygodniowo w stosunku rocznym, jeżeli nauka ponad normę trwa przynajmniej jeden miesiąc.

Art. 6.

Kontraktowa nauczycielka robót ręcznych pobiera za każdą godzinę nauki w tygodniu wynagrodzenie w wysokości 14 mnożnych miesięcznie.

Wynagrodzenie to płatne jest za czas faktycznego zatrudnienia, a jeżeli zatrudnienie trwało przez cały rok szkolny, także za czas ferij głównych. Nie należy się ono za okresy przerw w zatrudnieniu, trwających in continuc ponad 15 dni, o ile przerwy te w całym zakładzie lub w poszczególnych klasach nie zostały zarządzone przez władze, np. z powodu ferij świątecznych, epidemii itp.; nie należy się ono także w czasie urlopu, trwającego dłużej niż 15 dni.

Art. 7.

Stalym i tymczasowym nauczycielkom robót kobiecych wypłaca się uposażenie i wynagrodzenia w terminach, określonych ustawą z dnia 9 października 1923 r. i wydanych do niej rozporządzeń wykonawczych.

Wynagrodzenia kontraktowych nauczycielek robót kobiecych płatne są z góry, jeśli zajęcia da się przewidzieć na dłuższy przeciąg czasu naprzód. Wymiarza się je na podstawie liczby godzin zajęć i wniosków przedstawionych przez inspektora szkolnego.

Art. 8.

Drogowe, należące się nauczycielkom robót kobiecych na mocy ustawy z dnia 21 marca 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 16, poz. 111/ oblicza się w sposób, określony w wymienionej ustawie.

Art. 9.

Przy pierwszym zaliczeniu czynnych nauczycielek robót kobiecych w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy do poszczególnych grup i szczebli stosuje się zasady następujące:

- a/ za stałe, tymczasowe, względnie kontraktowe nauczycielki robót kobiecych należy uważać te nauczycielki, które bez względu na ich dekrety mianowania pobierają prawnie uposażenie, względnie wynagrodzenie na podstawie §§ 2/ 4/ względnie 8/ rozporządzenia Tymczasowej Komisji Rządowej Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie z dnia 1 maja 1921 r. /Dz.U.Nr. 22, poz. 480/ o uposażeniu nauczycielek kobiecych robót ręcznych w publicznych szkołach powszechnych /luźnych i wydziałowych/ na Śląsku Cieszyńskim;
- b/ czas poprzedniej obecnej i polskiej służby szkolnej aż do 1 października 1923 r. zweryfikuje Wydział Oświecenia Publicznego, przeliczając okresy służby o mniejszych wymiarach godzin od 14 tygodniowo w stosunku do 14 godzin nauki tygodniowej; z tak ustalonej służby można im zaliczyć do 1 listopada 1918 r. najwyżej lat 15; czas służby po 1 listopada 1918 r. zalicza się im w całości;
- c/ nauczycielkom, o których mowa w art. 2/ i 3/ niniejszej ustawy, przysmaże się uposażenie temi artykułami określone; o grupie i szczebli decyduje ilość zweryfikowanych i zaliczonych trzechleci według poprzedniego punktu b/, przy uwzględnieniu art. 99/ ustawy z dnia 9 października 1923 r.

Art. 10.

Przy weryfikowaniu i zaliczaniu czasu służby nauczycielkom robót kobiecych, mianowanym po wejściu w życie niniejszej ustawy, Wydział Oświecenia Publicznego postępować będzie analogicznie do postanowień art. 9/ punkt b/; za pełne lata po 1 października 1923 r. uznać można wyjątkowo także te lata, w których przeliczona odpowiednio liczba godzin nauki jest mniejszą od ustawowej 20, lecz nie schodzi w ciągu mającego być zaliczonego czasu poniżej 14 godzin tygodniowo.

Art. 11.

Ustawa ma zastosowanie w cieszyńskiej części Wojenództwa Śląskiego do wszystkich nauczycielek robót kobiecych; w części

górnolaskiej zaś tylko do tych nauczycielek robót kobiecych, które według obowiązujących tu przepisów nie należą do t. zw. "nauczycielek przedmiotów technicznych" /"technische Lehrerinnen"/. Nauczycielki przedmiotów technicznych wstępują się pod względem uposażenia i obowiązkowego wymiaru godzin na równi z nauczycielami /kami/ szkół powszechnych.

Art. 12.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 października 1923 r.

Art. 13.

Zakończanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Warszawa.

Komisja Budżetowa.

/ dot. dr. nr. 454./

PC.

Sprawaozdanie

Komisji Budżetowej w sprawie wniosku posłów Grajka i tow.
w przedmiocie ustawy o poborach nauczycielek kobiecych
robót ręcznych w cieszyńskiej części Województwa Śląskie-
go względnie t. z. nauczycielek technicznych w górno -
śląskiej części Województwa Śląskiego.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu w dniu 13 maja zaj-
mowała się powyższymi wnioskami. Referent stwierdził, że
w Komisji Szkolnej poseł Obrzut wycofał wniosek posła
Grajka i tow. ze względu na potrzebę wprowadzenia niez-
nych poprawek i że Komisja Szkolna przygotowała własny
projekt, który przekazano Komisji Budżetowej. Komisja
Budżetowa przyjęła projekt Komisji Szkolnej bez zmiany.
Komisja Budżetowa stwierdziła, że ustawą będzie na ra-
zie objętych w cieszyńskiej części 8 nauczycielek stałych,
21 nauczycielek tymczasowych i 12 nauczycielek kon-
traktowych, w górnośląskiej części 42 nauczycielek kua-
lifikowanych i około 90 nauczycielek niekwalifikowanych.
Pokrycie zobowiązań, płynących z ustawy, jest w preli-
minarzu budżetowym na rok 1924 przewidziane.

Wobec tego Komisja Budżetowa prosi Wysoki Sejm o
uchwalenie ustawy w brzmieniu przez nią przyjętem.

Katowice, dnia 15 maja 1924 r.

Referent: /-/ ks. Brzuska.

/-/ Janicki, prezes.

/-/ Węgrzyk,

sekr. Kom. Budż.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie wniosku Klubu P.P.S. w przedmiocie zmiany Regulaminu Obrad Sejmu Śląskiego.

Komisja Prawnicza w dniu 15 maja 1924 r. rozpatrywała wniosek klubu P.P.S. w sprawie Regulaminu Obrad Sejmu Śląskiego. Komisja Prawnicza uważa, iż dodanie do Regulaminu Sejmu Śląskiego do art. 59 ustępu, że " nieusprawiedliwiona nieobecność posła na 13 z rzędu posiedzeniach plenarnych Sejmu Śląskiego pozbawia posła prawa do piastowania mandatu", stoi w sprzeczności z obowiązującymi przepisami mianowicie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oznajmiło reskryptem z dnia 28 kwietnia 1924 Nr. A.O.10.885, że uważa wprowadzenie do Regulaminu takiego postanowienia za niedopuszczalne, gdyż sprzeciwiałoby się to ^{przepisom} /Ordynacji wyborczej do Sejmu Śląskiego, ogłoszonej rozporządzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 29.VII.1922 /Dz.U.R.P.nr.59 poz. 528/ a w szczególności art.90, którzy nie przewidują tego rodzaju wypadków utraty mandatu poselskiego.

Wprawdzie regulamin obrad Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 16.II.1923 r. przewiduje w art. 2 taki wypadek, jednakże powołuje się na konkretny przepis w tym względzie art. 111, ust.1 punkt 5 Ordynacji wyborczej do Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 28.VII.1922 r. /Dz.U.Rz. P. nr. 66 poz. 59/.

Nobee tego Komisja Prawnicza proponuje Wysokiemu Sejmowi:

Wniosek klubu P.P.S. w sprawie regulaminu obrad Sejmu Śląskiego przekazuje się Radzie Wojewódzkiej z tem, iż przy opracowaniu projektu ustawy o ustroju wewnętrznym należy sprawozdanie Komisji Prawniczej łącznie z wnioskiem P.P.S. uwzględnić.

Katowice, dnia 15 maja 1924 r.

S p r a w o z d a w c a:

/-/ P o j k i s.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie wniosku poka Grajka i tow. w przedmiocie niewypłacanie rent inwalidom, wdowom i sierotom zamieszkałym w Województwie Śląskiem przez ubezpieczalnie niemieckie.

Komisja Prawnicza w dniu 15 b.m. rozpatrywała wniosek poka Grajka i tow. w sprawie niewypłacania rent inwalidom, wdowom i sierotom zamieszkałym w Województwie Śląskiem przez ubezpieczalnie niemieckie.

Komisja Prawnicza stwierdza, że według art. 174, 179, 186, 196 Konwencji Genewskiej Rząd polski przejął zobowiązania świadczeń ubezpieczeniowych wszystkich osób, zamieszkałych w polskiej części G.Śląska, w pewnych oznaczonych terminach/Zmiana suwerenności 1/I. 1922/ bez względu na ich przynależność państwową.

W razie przeniesienia się uprawnionego z niemieckiej części G.Śląska do polskiej części, obowiązek świadczenia ubezpieczeniowego przechodzi na Polskę, której po myśli art. 184 Konwencji Genewskiej przysługuje w takim wypadku prawo do żądania od Niemiec jednorocznej renty za przesiedlonego.

W takim stanie rzeczy fakt, że uprawniony opłacał ostatnie wkłady do ubezpieczalni niemieckiej nie jest dostatecznym dowodem, że obowiązek świadczenia ciąży na ubezpieczalni niemieckiej, bo zasadą jest, że obowiązek ten przechodzi na ubezpieczalnię miejsca zamieszkania uprawnionego. Wobec tego trudno przyjąć, żeby ubezpieczalnie niemieckie miały obowiązek dalszego wypłacania rent po przejściu suwerenności względnie od 1.1.1922 /ubezpieczalnie od wypadków/.

Art. 177, 184, 193 i 201 Konwencji Genewskiej każą Niemcom tylko tak długo ~~traktować~~ traktować polską część G.Śląska jako własny kraj, a nie jak zagranicę, jak długo ustawodawstwo jest w obu częściach G.Śląska to samo i jak długo marka niemiecka jest wyłącznym środkiem płatniczym w polskiej części Górnego Śląska.

Wprawdzie ustawa z dnia 26.VII.1923 r. /Dz.U.R.P. poz. 587/ zezwala stosować do obywateli obcych prawo odwetu, o odwecie takim w takich wypadkach, o których wspomina rezolucja, lecz nie leży to w interesie mas pracujących, gdyż ~~zaniepokojeni~~ tematem krzywdziłoby się niewinnego robotnika dzięki niespełnianiu obowiązków przez Rząd Niemiecki.

Wniosek poka Grajka i tow. nie zawiera w sobie konkretnych danych, na których Komisja Prawnicza mogłaby się oprzeć.

Przedstawiciel wnioskodawców nie mógł skłócić konkretnymi podkładami.

Wobec tego Komisja Prawnicza postanowiła zebrać odpowiedni materiał, dlatego proponuje T y s o k i e m u S e j m o w i następującą rezolucję:

T y s o k i S e j m sechce uchwalić:

Życzy się Panu Wojewodę i wnioskodawców powyższego wniosku do przedłożenia szczegółowego materiału w sprawie niewypłacania rent inwalidom, wdowom i sierotom, zamieszkałym w Województwie Śląskiem przez ubezpieczalnie niemieckie.

Termin przedłożenia materiałów ustala się na dwa tygodnie.

Sprawozdawca:

/-/ Fojkis.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach.

L. P.T. 85 - 3.

Katowice, dnia 13 maja 1924 r.

Dot: Projekt ustawy w przedmiocie
zmiany ordynacji ubezpieczeniowej.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany ordynacji ubezpieczeniowej, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 13 maja 1924 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organizacyjnego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Przewodniczący
Śląskiej Rady Wojewódzkiej:

/-/ Żurawski.

Województwo Śląskie
Wydział Pracy i Opieki
Społecznej.

Katowice, dnia 2 maja 1924 r.

L. dz. X 623 - 17.

Dot: zmiany ordynacji ubezpieczeniowej.

I.

W z a s a d n i e n i e.

Z powodu zaprowadzenia złotego, jako środka płatniczego zachodzi potrzeba zmiany tej części Ordynacji Ubezpieczeniowej, która odnosi się do klas zarobkowych, składek wysokości rent i kar.

W § 1245 ustalone kwoty równają się kwotom obowiązującym w Niemczech. przeliczwszy takowe w stosunku 1:1,25. W § 1283 i 1289 przeliczone kwoty przedwojenne w stosunku 1:1,25. W § 1392 - składki równają się kwotom niemieckim przeliczwszy takowe w stosunku 1:1,25 plus 20 %. Podwyższenie o 20 % nastąpiło dlatego, że w Województwie granica wieku do pobierania renty inwalidzkiej ustalono na 60 - ty rok życia w Niemczech 65-ty. Składek przedwojennych nie można było wziąć tak samo, jako podstawę, gdyż przed wojną pobierały sieroty renty do 15 - tego roku życia, teraz otrzymują do 18 - tego roku, co zakład znacząco obciąża.

Dla pobierających już rentę została ustalona najwyżej na 24 złotych i to dla wszystkich jednolicie bez względu na ilość i jakość wysługi - opłacanych znaczków ubezpieczeniowych. -

Tego rodzaju zryczałtowanie jest koniecznem, gdyż w przeciwnym razie Zakład Ubezpieczeń musiałby wszystkie renty prze-liczać, co by wymagało kilkanaście tygodni przy około 30 000

~~inwalidach, co naturalnie wywołałoby niepotrzebne niezadowolone~~
inwalidów a Zakładowi przyporządkowało wiele kosztów administracyj-
nych. Wysokość renty jest przeciętnie wyższą od przedwojennej,
gdyż wówczas wynosiły renty inwalidów najwyżej 15 - 18 marek.
W Niemczech wynosi obecnie najwyższa renta 13 marek miesięcznie.

Statystycznego obłożenia co do wysokości rent i składek,
czy są odpowiednio, dołączyć nie można z powodu jeszcze krótkie-
go istnienia Zakładu Ubezpieczeń, i byłyby one na razie bezpo-
stawne, gdyż dotychczasowe niskie renty po części zmuszały in-
walidów chodzić do pracy. Po ogłoszeniu powyższej ustawy bardzo
wiele robotników, przede wszystkim w górnictwie, nie mających
jeszcze 60 lat a niezdolnych do pracy stawi wniosek o rentę in-
walidzką, przez co się liczba inwalidów znacznie powiększy i to
przypuszczalnie o jakie 5.000. Dlatego też ustalono w ustawie ter-
min do 31 - 12 - 1925 r., w którym to czasie Wojewódzki Urząd
Ubezpieczeń na Radzie Wojewódzkiej przedłożył sprawozdanie co do
wysokości składek.

Kary pieniężno ustalone w sposób ten, że przeliczono kwoty
z dnia 19. 7. 1911 r., w stosunku 1:1,25.

II.

Projekt.

Ustawa

z dnia 1924 r.

w przedmiocie zmiany Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Art. 1.

Ordynację Ubezpieczeniową z dnia 19 lipca 1911 r. /P.G.BI.
str. 509/ zmienia się, jak następuje:

1/ § 1245 otrzymuje następujące brzmienie:

"Według wysokości rocznego zarobku ustanawia się dla ubezpie-
czonych następujące klasy zarobkowe:

Klasa zarobkowa 1	do 660 złotych
" " 2 ponad 660	" 960 "
" " 3 " 960	" 1320 "
" " 4 " 1320	" 1620 "
" " 5 " 1620	

2/ § 1285 otrzymuje następujące brzmienie:

"Dodatek państwowy wynosi rocznie 62,50 złotych do każdej
renty inwalidzkiej, renty wdowiej lub wdowa, zaś 32,25 zło-
tych do każdej renty sierociej".

3/ § 1287 otrzymuje następujące brzmienie:

"Przy rentach inwalidzkich przypada jako część świadczeń na
Zakład Ubezpieczeń Społecznych płacone kwoty podstawowej i
kwoty wzrostu, zaś przy rentach na korzyść pozostałych część
kwoty podstawowej i część kwoty wzrostu".

4/ § 1288 otrzymuje następujące brzmienie:

"Krotę podstawową renty inwalidzkiej oblicza się na podsta-
wie pięciuset tygodni składek. Jeżeli jest mniej tygodni
składek udowodnionych, dodaje się brakujące tygodnie
składek z pierwszej klasy zarobkowej, jeżeli jest natomiast

dziennika 1923 r. /Dz.Ust.Sl. Nr. 39, poz. 192/ w przedmio-
cie zmiany Ordynacji Ubezpieczeniowej, zastępuje się słowa
"pełne sto marek" słowami "pełne grosze".

11/ W § 477 ustęp 1. zdanie 2. w brzmieniu ustawy z dnia 17 paź-
dziernika 1923 r., /Dz.Ust.Sl. Nr. 39, poz. 192/ w przedmio-
cie zmiany Ordynacji Ubezpieczeniowej, zastępuje się słowo "
na pełne sto marek" słowami "na całe grosze".

12/ § 1458 otrzymuje następujące brzmienie:

"Jeżeli obrachunek pomiędzy pracodawcami i ubezpieczonymi
wykaże ułamek grosza, to zaokrągla się część składki pracow-
dawców na cały grosz w górę część ubezpieczonego na pełny
cały w dół".

Art. 2.

Kary pieniężne przewidziane w Ordynacji Ubezpieczeniowej
z dnia 19 lipca 1911 r. i obowiązujące w dniu wejścia jej w ży-
cie zmienia się, jak następuje:

13/ W § 18 "500 marek" na "625 złotych".

W § 19 zmienia się "50 marek" na "62,50 złotych" a "300 ma-
rek" na "375 złotych".

W § 23 ust. 2 zmienia się "3000 marek" na "3750 złotych".

W § 31 ust. 3 zmienia się "1000 marek" na "1250 złotych".

W § 51 ust. 1 zmienia się "50 marek" na "62,50 złotych".

W § 53 ust. 2 zmienia się "30 marek" na "37,50 złotych" a
"100 marek" na "125 złotych".

W § 76 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".

W § 95 zmienia się "500 marek" na "625 złotych".

W § 140 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".

W § 141 ust. 1 zmienia się "1500 marek" na "1875 złotych".

W § 142 ust. 1 zmienia się "1500 marek" na "1875 złotych".

W ust. 2 zmienia się "3000 marek" na "3750 złotych".

W § 143 zmienia się "3000 marek" na "3750 złotych".

W § 144 zmienia się "3000 marek" na "3750 złotych".

W § 147 zmienia się "3000 marek" na "3750 złotych".

W § 530 ust. 1 zmienia się "300 marek" na "375 złotych" a
"100 marek" na "125 złotych". W ust. 2 zmienia się "20
marek" na "25 złotych".

W ust. 3 zmienia się "20 marek" na "25 złotych".

W § 532 ust. 1 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".

W § 533 ust. 2 zmienia się "3000 marek" na "3750 złotych".

- § 581 ust. 2 zmienia się "100 marek" na "125 złotych".
- § 656 ust. 1 zmienia się "100 marek" na "125 złotych".
- § 680 ust. 1 zmienia się "25 marek" na "32 złotych".
- § 767 ust. 2 zmienia się "3000 marek" na "3750 złotych" a "100 marek" na "125 złotych".
- § 800 ust. 2 zmienia się "100 marek" na "125 złotych".
- § 851 zmienia się "1000 marek" na "1250 złotych" "6 marek" na "7,50 złotych".
- § 879 ust. 1 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".
- § 887 zmienia się "100 marek" na "125 złotych".
- § 891 ust. 2 zmienia się "100 marek" na "125 złotych".
- § 908 zmienia się "500 marek" na "625 złotych".
- § 909 zmienia się "300 marek" na "373 złotych".
- § 911 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".
- § 1043 ust. 1 zmienia się "500 marek" na "625 złotych".
- § 1044 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".
- § 1201 zmienia się "1000 marek" na "1250 złotych" a "6 marek" na "7,50 złotych".
- § 1202 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".
- § 1215 zmienia się "3000 marek" na "3750 złotych".
- § 1220 zmienia się "500 marek" na "625 złotych".
- § 1222 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".
- § 1414 zmienia się "10 marek" na "12,50 złotych".
- § 1438 ust. 2 zmienia się "100 marek" na "125 złotych".
- § 1457 ust. 2 zmienia się "10 marek" na "13 złotych".
- § 1466 ust. 3 zmienia się "150 marek" na "188 złotych".
- § 1467 ust. zmienia się "150 marek" na "188 złotych".
- § 1487 zmienia się "500 marek" na "625 złotych".
- § 1488 ust. 1 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".
- § 1489 zmienia się "300 marek" na "375 złotych", a "100 marek" na "125 złotych".
- § 1490 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".
- § 1491 zmienia się "300 marek" na "475 złotych".

W § 1492 ust. 2 zmienia się "3000 marek" na "3750 złotych".

W § 1495 ust. 1 zmienia się "20 marek" na "25 złotych", ust. 3 zmienia się "2000 marek" na "2500 złotych".

W § 1497 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".

W § 1499 ust. 1 zmienia się "150 marek" na "187,50 złotych".

W § 1556 ust. 1 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".

W § 1577 ust. 1 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".

W § 1581 ust. 2 zmienia się "500 marek" na "625 złotych".

W § 1767 ust. 1 zmienia się "300 marek" na "375 złotych".

W § 1803 ust. 1 zmienia się słowa "jedna do dwadzieścia marek" słowami "1 do 25 złotych".

Art. 3.

Przepisy art. 1/ poz. 1/ 7/ i 10/ i przepisy art. 2/ wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1924 r., zaś pozostałe pozycje artykułu 1/z dniem 2 czerwca 1924 r.

Przy rentach, które ustanowione zostały przed 1 czerwca 1924 r. i przy rentach, oo do których stwierdzono prawo do renty przed 1 czerwca 1924 r., następują od 1 czerwca w miejsce dotychczasowych rent i dodatków drożyznianych następujące renty:

Przy rencie inwalidzkiej 24 złotych miesięcznie,
" " wdowiej, wdowa 12 złotych
" " sierociej 6 złotych miesięcznie.

Dodatek na dzieci dla pobierających rentę inwalidzką wynosi 2 zł. miesięcznie.

Renta inwalidzka wraz z dodatkiem na dzieci nie może przekroczyć jednak pięciokrotnej wysokości renty oznaczonej w § 1291.

Przy innych rentach nie podlegających przepisowi art. 3/ ust. 2/ przyznaje się za czas do 1 czerwca 1924 r., za każdy tydzień składkowy z wyjątkiem przepisów w § 1393 oznaczonych, jako kwotę podstawową 20 groszy /§ 1288/, jako kwotę wzrostu 10 groszy /§ 1289/.

Art. 4.

Artykuł 2 ustawy z dnia 17 października 1923 r. /Dz.Ust. §1. Nr. 39, poz. 192/ w przedmiocie zmiany Ordynacji Ubezpieczeniowej uchyla się.

Art. 5.

Od dnia 2 czerwca 1924 r. wolno używać tylko nowych znaczków wydanych na podstawie niniejszej ustawy. Stare znaczki składkowe mają być wymienione na nowe do 1 września 1924 r. w

Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w Królewskiej Hucie i w placówkach kontroli.

Art. 6.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, o ile w art. 3/ inaczej nie postanowiono.

Art. 7.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Warszawa.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach

L.R.W. 295.

Dotyczy: projekt ustawy w przedmiocie
uregulowania rent od wypadków.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka
projekt ustawy w przedmiocie uregulowania rent od
wypadków, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia
13 maja 1924 r., w wykonaniu prawa inicjatywy usta-
wodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego
z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

/-/- Żurawski.

Województwo Śląskie

Wydział Pracy i Opieki
Społecznej.

Katowice, dnia 13 maja 1924 r.

L.dz. X.775 - 4

Dotyczy: uregulowania rent
od wypadków.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie uregulowania rent od wypadków.

Art. 1.

Osoby, którym przysługuje renta z powodu wypadku przed
1 czerwcem 1924 r., w przedsiębiorstwie podlegajacemu przepisom
Ordynacji Ubezpieczeniowej część III, a u których stopień niezdol-
ności do pracy na podstawie jednego, lub kilku wypadków wynosi
dwadzieścia procent, lub więcej otrzymują rentę obliczaną według
następującego zarobku rocznego.

Roczny zarobek z pracy ustala się:

a/ dla robotnika rolnego mężczyzny	-	kwotę 960 złotych,
b/ " robotnicy rolni	-	" 672 "
c/ pozatem dla innych	kwotę	1200 "

Przy obliczaniu renty wypadkowej obowiązują w miejsce
kwot oznaczonych w ustępie 2-im, jako zarobek roczny z pracy,

jeżeli uprawniony nie ma 16 lat, lub więcej, 60% jednej
z powyższych kwot,

jeżeli uprawniany ma 16 lat, lub więcej, jednakowoż nie li-
czy jeszcze 21 lat życia, 80%,

Łączna wysokość renty nie może przekroczyć renty pełnej, 100 procentowej z wyjątkiem wypadków przewidzianych w § 560 Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Art. 2.

Wszelkie inne renty od wypadków, oraz dodatki do rent od wypadków odpadają,

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 czerwca 1924 r.

Art. 4.

Wykonanie ustawy potacza się Wojemodzie.

Uzasadnienie:

Z powodu wprowadzenia waluty złotej jest potrzeba wprowadzić i renty od wypadków w tejże walucie. Przewalutowanie dotychczasowych rent, chociażby i razem z dodatkami, jest z powodu ich szeregowości niemożliwym. Najwyższa renta wynosi razem z rentą pomocniczą 81 milionów marek, według powyższego projektu 100 złotych. Dotychczas pobierają dodatki do rent od wypadków uprawnieni do renty o 33 1/3% niezdolności do pracy, i wyżej.

Projekt powyższy przyznaje renty poszkodowany o 20% niezdolności do pracy i wyżej. Renty 10 i 25% mają być później uregulowane.

Obecnie wynoszą wydatki na pokrycie rent około 250 miliardów marek polskich albo 138 000 złotych miesięcznie, czyli 1,656.000 złotych rocznie.

Po wprowadzeniu ustawy według projektu koszty te będą wynosiły około 400 000 złotych miesięcznie, albo rocznie 4,800.000 złotych.

Jeśli by jednak podwyższono renty 10 i 15% według zarobku rocznego 1200 złotych, wówczas koszty na pokrycie rent podwyższyłyby się przypuszczalnie na 5 500 000 złotych, rocznie.

Uregulowanie rent od wypadków według przedłożonego projektu można uważać za tymczasowe. Jest ono jednak tak łatwe, że inwalidzi mogą swe renty bez przerwy dalej pobierać, ponieważ poczta sama jest w stanie renty uregulować.

Komisja Prawnicza.

/dot. dr. nr. 445./

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej z obrad nad projektem ustawy w przedmio-
cie stosowania na obszarze Województwa Śląskiego ustaw do-
tycz. państwowej służby cywilnej /druk nr. 445/.

Komisja projekt ustawy rozpatrywała na kilku posiedze-
niach, i na posiedzeniu swem z dnia 1 maja 1924 r. uchwaliła
zaproponować Sejmowi odrzucenie projektu. Równocześnie Komis-
ja uchwaliła polecić Sejmowi przyjęcie następującej rezolucji:

Sejm Śląski gotów jest wyrazić swoją zgodę na ustawę
z dnia 13 lutego 1924 r. /Dz.Ust.R.P. Nr. 21, poz. 224/
o ile w artykule 3/ tej ustawy po słowach: "i art. 33"
ustawione zostaną słowa: "ustęp 1/ i 2/".

Uzasadnienie.

Ustawa z dnia 13 lutego, uchwalona przez ciała ustawo-
dawcze i ogłoszona w "Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Pol-
skiej" na podstawie art. 5/ wchodzi w życie z dniem ogłoszenia,
nie obowiązującą na obszarze Województwa Śląskiego, nie ma
użytkowa ochrany ogłoszenia zgody na nią Sejmu Śląskiego. Ta
zgoda Sejmu Śląskiego potrzebna jest z powodu postanowienia
art. 44 ustawy konstytucyjnej, zawierającej Statut Organi-
zacyjny dla Województwa Śląskiego z dnia 15 lipca 1920 r., gdyż
ustawa z dnia 13 lutego 1924 r. zmienia, zwłaszcza w art. 3/
i tę ustawę konstytucyjną.

Sejm Śląski przez tę ustawę /z dnia 13 lutego 1924 r./
postawiony, został przed kwestją:

a/ czy ma przyjąć ustawę projektowaną, wyrażającą jego zgodę
na wprowadzenie ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. zmiany
Statutu Organizacyjnego,

b/ lub czy ma odmówić swej zgody, a więc odrzucić ten projekt,

c/ albo czy też ma przyjąć projektowaną ustawę z zmianami.

Ma przyjęcie projektowanej ustawy bez ogródek Komisja
zgodzić się nie mogła. Przeto wszyscy członkowie
komisji jednomyślnie oświadczyli się przeciw uchyleniu ustępu
3/ artykułu 33/ Statutu Organizacyjnego. Ustęp ten, będący właś-
ciwie artykułem 1 B/ ustawy z dnia 8 marca 1921 r. uzupełnia-
jącej Statut Organizacyjny, stanowi, że urzędnicy państwowi urzę-
dujący w Województwie Śląskim, powinni w zasadzie pochodzić
z Województwa Śląskiego, że przy obsadzaniu urzędów admini-
stracji państwowej na obszarze Województwa Śląskiego przy rów-
nych kwalifikacjach pierwszeństwo mają urzędnicy pochodzący
z Województwa Śląskiego, i że urzędnicy, pracownicy i robot-
nicy z Województwa Śląskiego zatrudnieni w administracji
państwowej lub w przedsiębiorstwach państwowych w Województwie
Śląskim mogą zostać przeniesieni do innych części państwa
państwowej kolekcji tylko wtenczas, jeżeli tego wymaga ko-
nieczność ich wykształcenie lub wydoskonalenie albo przebiegający

interes służby państwowej. Komisja Prawnicza uważała, że państwo ma poważny interes w tem, żeby urzędnicy i pracownicy państwowi zatrudnieni w administracji w Województwie Śląskiem, pochodzili o ile możności z tego Województwa, gdyż odrębna struktura gospodarcza i społeczna tego Województwa wymaga, żeby urzędnicy byli z nią dokładnie obeznani. To samo odnosi się też do wyszkolenia i do uczuciowości ludności zamieszkałej w Województwie Śląskiem, na której wielki ciężar, przeżyte w oderwaniu od państwa narodowego, wybiły piętno odrębności, nie dające się w krótkim czasie zatrzeć. Ludność Województwa Śląskiego odnosiła się do rządów pruskich i austriackich najbardziej system rządów zaborczych, który nasycał ich urzędników z głębi Niemiec względnie Austrii, a z drugiej strony urzędników pochodzących z kraju wysyłał na zachód. Ludność Śląska żywiła nadzieję, że po przyłączeniu jej do Polski będzie mogła mieć swoich własnych urzędników, i że synowie ziemi śląskiej na tej ziemi będą mogli pracować, jako urzędnicy, gdzie dawniej rekrutowały się z niej tylko zastępy robotników i proleterjuszów. Uchwalona przez Sejm Ustawo- dawczy dnia 8 marca 1921 r. nowela do Statutu Organicznego w art. 1 B/ zapewniła ludności śląskiej to prawo, i ludność tego prawa broni, jak to stwierdzają nieustannie głosy prasy, rezolucje uchwalane na zebraniach najróżniejszych towarzystw i związków, a przedewszystkiem głosy urzędników pochodzących z Województwa i ich organizacji.

Pozatem niektórzy członkowie Komisji Prawniczej podnosili jeszcze zarzuty przeciw niektórym przepisom ustaw, których moc obowiązującą rozciągnąć się na ustawę z dnia 13 lutego 1924 r. na górnośląską część Województwa Śląskiego i przeciw niektórym przepisom art. 2/ tej ostatniej ustawy. Na przykład postanowienie, że oprócz służby państwowej polskiej będzie mogła być zaliczona 1/ praca w organizacjach...., 2/ służba państwowa lub samorządowa w państwach zaborczych..., 3/ itd. Zawiera wielkie niebezpieczeństwo dla urzędników; ślaskiego praca ta lub służba będzie tylko mogła być zaliczoną?

Takie przepisy o możliwości, a nie o przymusie zaliczenia pracy lub służby w ustawie o prawach funkcyjnarjuszów państwowych otwierają położonym możliwość faworyzowania lub upośledzenia tych lub innych urzędników, nakłaniają funkcyjnarjuszów do intrygowania, do przychlebiania się, i demoralizują korpus urzędniczy.

Przepis ustępu 3/ art. 2/ ustawy z dnia 13 lutego 1924 r., że służba państwowa lub samorządowa w państwach zaborczych, będzie mogła być zaliczoną tylko do wysokości 20 lat, stoi w sprzeczności z przepisami Górnośląskiej Konwencji Polako - niemieckiej gwarantującej wszystkim osobom prawa nabyte.

Na te zarzuty jednak członkowie Komisji nie kładli tego nacisku, co na zarzut podnoszony przeciw art. 3/ ustawy z dnia 13 lutego 1924 r.

Ponieważ komisja nie mogła się zgodzić na uchylenie ustępu 3/ art. 33/ Statutu Organicznego, albo raczej na uchylenie art. 1 B/ ustawy z dnia 8 marca 1921 r., dlatego komisja postanowiła się, czy może przyjąć projekt ustawy w brzmieniu druku nr. 445 z poprawką względnie z poprawkami, albo czy należy projekt odrzucić. Sejm Śląski nie może zmieniać ustawy Państwowej; dlatego wykluczono jest, żeby Sejm Śląski w niniejszym wypadku uchwalił art. 1/ w brzmieniu:

"Wyraża się zgodę na wprowadzenie ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. w przedmiocie stosowania na obszarze Województwa Śląskiego ustaw dotyczących państwowej służby cywilnej /Dz.U.F.P.Nr. 21, poz. 224/ zmiany ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zwierzającej Statut Organiczny Województwa Śląskiego",

opuszczając dalsze słowa:

"oraz w ustawie z dnia 8 marca 1921 r. dotyczącej uzupełnienia tej ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r."

Tak samo w jakikolwiek inny sposób nie może Sejm Śląski wyrazić swą zgodę na ustawę z dnia 13 lutego 1924 r. wyjmując z tej zgody

"art. 1 B/ ustawy z dnia 8 marca 1921 r., dotyczącej uzupełnienia ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zwierzającej Statut Organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.F.P.Nr. 26, poz. 146/"

albo wyjmując z tej zgody cały art. 3/ ustawy z dnia 13 lutego 1924 r.

Komisja nie mogąc się zgodzić na uchylene postanowienia art. 1 B/ noweli z dnia 8 marca 1921 r. do Statutu Organicznego, musiela wobec tego zaproponować Sejmowi odrzucenie całego projektu druk nr. 445. Ponieważ jednak tylko postanowienie uchylene ustępu 3/ art. 33/ Statutu Organicznego w jego obecnym brzmieniu stanowi jedyną przeszkodę dla wyrażenia zgody Sejmu Śląskiego na ustawę z dnia 13 lutego 1924 r., dlatego komisja proponuje Sejmowi uchwalenie przytoczonej na wstępie niniejszego sprawozdania rezolucji.

Wniosek, wniesiony dnia 19 marca 1924 r. przez klub niemiecki do druku nr. 445, domagający się od Sejmu uchwalenia rezolucji, że "aż do załatwienia przedłożonego projektu urzędnicy Województwa mają pretensję do obliczania swych poborów na podstawie obecnie obowiązujących ustaw itd.", jest bezzasadny, ponieważ Sejm Śląski w zasadzie już uchwalił ustawę z dnia 23 stycznia 1924 r., że zasadniczo aż do czasu wejścia w życie ustawy o reorganizacji ustroju Województwa Śląskiego należy stosować państwową ustawę o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych.

Katowice, dnia 22 maja 1924 r.

/-/ Karpka,

Sprawozdawca Kom. Prawniczej.

Komisja Prawnicza.

/dot. dr. Nr. 472./

PC.

Sprawa o z d a n i e

Komisji Prawniczej dotyczące projektu ustawy w przedmiocie mandatów ławników miejskich i wiejskich.

Komisja Prawnicza na posiedzeniu swym w dniu 22 maja 1924 r. rozpatrywała projekt ustawy w przedmiocie mandatów ławników miejskich i wiejskich, przedłożony przez Radę Wojewódzką. Komisja Prawnicza po dłuższej i wyczerpującej dyskusji uchwaliła większością głosów zaproponować Sejmowi następujące poprawki do przedłożenia Rady Wojewódzkiej:

W miejsce art. 1/ i 2/ proponowano art. 1/ następującej treści:

Art. 1.

"w gminach miejskich, w których Rada Miejska została lub zostanie rozwiązana na mocy § 79 ordynacji miejskiej z roku 1853 w brzmieniu ustawy z dnia 3 października 1923 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 38, poz. 190/ komisaryczna rada miejska winna niezwłocznie przystąpić do wyboru nowych ławników /niepłatnych członków magistratu/.

Wybory każdego ławnika /niepłatnego członka magistratu/ dokonuje się przez osobne głosowanie za pomocą kartek zwykłą większością głosów.

Dotychczasowi ławnicy /niepłatni członkowie magistratu/ tracą mandaty z chwilą zatwierdzenia wyboru dokonanego w myśl ustępów poprzednich.

W miejsce art. 3/ wchodzi art. 2/ następującej treści:

Art. 2.

"Ławnicy miejscy /niepłatni członkowie magistratu/ wybrani w myśl art. 1 pełnią swój urząd aż do czasu zatwierdzenia wyboru ławników miejskich /niepłatnych członków magistratu/ dokonanego przez nową Radę Miejską, wybraną po myśli § 79 ordynacji miejskiej z dnia 30 maja 1853 r. /Zb. Ust. str. 261/ w brzmieniu art. 1/ ustawy z dnia 3 października 1923 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 38, poz. 190/."

W miejsce art. 4/ projektu Rady Wojewódzkiej wstawia się art. 3/. Komisja Prawnicza proponuje następującą treść:

Art. 3.

"Postanowienia art. 1/ i 2/ niniejszej ustawy mają analogiczne zastosowania do ławników /niepłatnych członków zarządu gminnego/ w tych gminach wiejskich, w których reprezentacja gminna została lub zostanie rozwiązana na mocy § 142 ordynacji gmin wiejskich z roku 1891 w brzmieniu ustawy z dnia 3 października 1923 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 38, poz. 190/ z tem, że w miejsce ustępujących ławników wchodzi komisaryczni ławnicy, wybrani przez wydział powiatowy

/dot. dr. nr. 472/.

Art. 5/ otrzymuje liczbę art. 4/. Komisja Prawnicza proponuje skreślenie następujących słów: "z mocą obowiązującą od dnia 25 października 1923 r".

Art. 6/ otrzymuje liczbę art. 5/.

U z a s a d n i e n i e .

Komisja Prawnicza obradując nad niniejszą ustawą stwierdziła, iż pod względem prawniczym nie istnieją przeszkody do wprowadzenia projektowanej ustawy. Ponadto komisja większością głosów stwierdziła, iż jednym z najważniejszych powodów, skłaniające władze do rozwiązania reprezentacji gminnych jest ich skład, nie odpowiadający faktycznym stosunkom w danej gminie wiejskiej, czy miejskiej i idące w ślad z tem niezadowolenie ludności miejscowej z przedstawicieli, sprawujących jej imienne obywatelskie sprawy w jej woli administracji gminy.

Ustawa z dnia 3 października 1923 r. /Dz.Ust. SL. Nr. 38, poz. 190/ nadała też Wojewodzie prawo rozwiązania reprezentacji gminnych za zgodą Rady Wojewódzkiej, nie wspomniała jednakowoż nic o zmianie składu magistratów względnie zarządów gminnych. Zatem praktyka wykazała, że te same powody, które przemawiają za rozwiązaniem reprezentacji gminnych należy odnieść również do magistratów względnie zarządów gminnych. Tutaj czynnik obywatelki ma być pomógł do spełnienia bardziej już szczegółowych funkcji administracji gminnej, i tak niemiłej też wymagać należy, aby reprezentacji tego czynnika obywatelskiego, którymi są właśnie ławnicy odpowiadali rzeczywiście stosunkom miejscowym.

Obecny stan przedstawia się jednak inaczej tak przy reprezentacjach gminnych, jak też przy magistratach względnie zarządach gminnych. Organy te obrane zostały jeszcze w roku 1919 wśród najgorszych warunków, krępujących niejednokrotnie ludność w wypowiedzeniu jej rzeczywistej woli. Ponadto większa część obywateli musiała wskutek terroru ze strony niemość uchodzić i nawet nie brała udziału w wyborach gminnych. Warunki dzisiejsze nie odpowiadają zgoda rzeczywistej woli ludności.

Kiedy rozwiązanie rad gminnych ma choć w części usunąć obecne niedomaganie, konieczną jest rzeczą, dać komosorycznym radom miejskim możność doboru sobie aparatu administracyjnego, z którymby możliwa była celowa współpraca ku ogólnemu zadowoleniu przez okres przejściowy, tj. do czasu, gdy ludność przez ogólne wybory do reprezentacji gminnych sama wypowie ostatecznie swą wolę.

Niniejszy projekt ustawy daje właśnie możność przeprowadzenia tymczasowych, odpowiadających obecnym stosunkom, zmian w składzie drugiej reprezentacji gminnej, tj. magistratu względnie zarządów gmin wiejskich.

Proponowana ustawa ma mieć ścisłą łączność z wspomnianą na następie ustawą z dnia 3 października 1923 r.

Katowice, dnia 22 maja 1924 r.

Sprawozdanie:

/-/ Fojkis.

PC.

Sprawozdanie dodatkowe

Komisji Prawniczej dotyczące projektu ustawy w przedmiocie mandatów ławników miejskich i wiejskich.

Komisja Prawnicza na posiedzeniu swem w dniu 20 maja 1924 r. rozpatrywała projekt ustawy w przedmiocie mandatów ławników miejskich i wiejskich. Po uchwaleniu projektu wniósł poseł U l i t z o przyjęcie rezolucji wyrażającej Radę Wojewódzką do przedłożenia projektu gminnej ordynacji wyborczej.

Komisja Prawnicza przyjęła jednogłośnie rezolucję następującej treści:

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

"Wzywa się Radę Wojewódzką do przedłożenia projektu gminnej ordynacji wyborczej z jaknajwiększym pośpiechem i w takim czasie, żeby na jej podstawie wybory gminne najpóźniej w październiku 1924 r. odbyć się mogły."

Katowice, dnia 3 czerwca 1924 r.

Sprawozdawca:

/-/ Fojkis.

Projekt ustawy w przedmiocie mandatów ławników miejskich i wiejskich w brzmieniu uchwalonym w drugim czytaniu.

U E T A N A.
z dnia 1924 r.

w przedmiocie mandatów ławników miejskich i wiejskich.

Art. 1.

" W gminach miejskich, w których Rada Miejska została lub zostanie rozwiązana na mocy § 79 ordynacji miejskiej z roku 1853 w brzmieniu ustawy z dnia 3 października 1923 r. /Dz.U.Sl.nr.38 poz.190/ komiseryczna rada miejska winna niezwłocznie przystąpić do wyboru nowych ławników /niepłatnych członków magistratu/.

Wyboru każdego ławnika /niepłatnego członka magistratu/ dokonuje się przez osobne głosowanie za pomocą kartek zwyczajną większością głosów.

Dotychczasowi ławnicy /niepłatni członkowie magistratu/ tracą mandaty z chwilą zatwierdzenia wyboru dokonanego w myśl ustępów poprzednich. "

Art. 2.

" Ławnicy miejscy /niepłatni członkowie magistratu/ wybrani w myśl art.1 pełnią swój urząd aż do czasu zatwierdzenia wyboru ławników miejskich /niepłatnych członków magistratu/ dokonanego przez nową Radę Miejską, wybraną po myśli § 79 ordynacji miejskiej z dnia 30 maja 1853 r. /Zb.Ust.str. 261/ w brzmieniu art.1/ ustawy z dnia 3 października 1923 /Dz.Ust.Sl.nr.38, poz.190/. "

Art. 3.

" Postanowienia art. 1/ i 2/ niniejszej ustawy mają analogiczne zastosowanie do ławników /niepłatnych członków zarządu gminnego/ w tych gminach miejskich, w których reprezentacja gminna została lub zostanie rozwiązana na mocy § 142 ordynacji gmin wiejskich z roku 1891 w brzmieniu ustawy z dnia 3 października 1923 r. /Dz.U.Sl.nr.38, poz. 190/ z tem, że w miejsce ustępujących ławników wchodzi komiseryczni ławnicy, wybrani przez wydział powiatowy.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 5.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

S L J H Ś L A S K I.

str. 2 zał. 2 do dr. 486.

PE.

Re z o l u c j a

proponowana przez Komisję Prawniczą.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

"Zywna się Radę Wojewódzką do przedłożenia projektu
gminnej ordynacji wyborczej z jaknajwiększym po-
śpiechem i w takim czasie, żeby na jej podstawie
wybory gminne najpóźniej w październiku 1924 r. od-
być się mogły".

Reprenko posłan Janickiego, Grajka i tow. do rezolucji.

powyższej:

"Zywna się Radę Wojewódzką do przedłożenia projektu
gminnej ordynacji wyborczej w jaknajkrótszym cza-
sie".

Katowice, dnia 3 czerwca 1924 r.

/-/ Janicki,

Gmóźcz, Grajek, Dr. Jakowski, Sikora, Kęgrzyk,

Fojkis, Prochbis.

Wniosek nagły.

W y s o k i S e j n uchwalił rzeczy poniższą

r e z o l u c j e :

Nobis ostrego przesil mia, które wybuchło w wielkim
przemysle górnośląskim, zagrożając bytowi setek tysięcy ro-
botników,

Nobis uzasadnionych przypuszczeń, że przesilenie to, za-
grożając w różnej mierze interesom polskich robotni-
ków, jak interesom państwowym wogół, zostały wywołane
przez przyczyny nie tylko ekonomiczne,

Nobis ujętionej przez wielki przemysł górnośląski nie-
chęci do angażowania polskich sił koczowniczych i uciążliwej po-
lityki pieniężnej, polegającej na wywożeniu kapitałów zagra-
nicę i podtrzymywaniu marki niemieckiej,

S e j n Ś l a s k i oczekuje od Rządu Centralnego, że
tenże sarrządzi przez fachowych ekspertów szczegółową rozizję
przedsiębiorstw wielkiego przemysłu śląskiego, e s tam, gdzie
się okaże, że gospodarka nie szła po linii interesów państwo-
wych, wyłącza specjalnych komisarzów dla wykonywania sta-
łego i szczegółowego nadzoru.

S e j n Ś l a s k i oczekuje dalej, że Rząd Centralny
wskaże środki potrzebne do obniżenia kosztów produkcji i do
przywrócenia zdolności konkurencyjnej wyrobom przemysłu gór-
nośląskiego.

Katowice, dnia 27 maja 1924 r.

Wniosekodawcy:

/-/ Dr. Bokowski,

Kędzior, Lubas, Koldonek, Sobota, Omaszkowska, Szymonickówna,
Palarczyk, Fojkis, Brzuska, Łukaszek, Janicki, Tydra.

Wniosek nagły

posłów Macheja i tow. w sprawie uregulowania ruchu granicznego na Śląsku Cieszyńskim /pograniczu czesko - polskim./.

Uzasadnienie:

Według urzędowych doniesień, rozpoczyna dnia 16 czerwca rb.

urządowanie komisja czesko-polska, wyznaczona dla ostatecznego przejęcia terenów przyznanych przez komisję delimitacyjną Czechosłowacji względnie Polsce.

Tymczasowa komisja będzie upoważniona także do ustalania przepisów dotyczących ruchu granicznego na pograniczu ^{czesko-}~~małopolskim~~ ^{polskim}. Ponieważ warunki, w jakich żyje ludność na Śląsku cieszyńskim w obecnym czasie powinny doznać jaknajprędzej zasadniczych zmian na lepsze, aby umożliwić obywatelom zamieszkującym terytorjum Śląska Cieszyńskiego a będący połączeni tysiącem węzłów pokrewieństwa i majątku dalsze współżycie, dlatego podpisani wnoszą:

Sejm wzywa p. Wojewodę, aby w porozumieniu z Rządem ocentrylnym starał się o:

- 1/ wprowadzenie na Śląsku cieszyńskim kart cyrkulacyjnych na wzór kart obowiązujących na terenie plebiscytowym Górnego Śląska,
- 2/ zwolnienie osób, mających zatrudnienie na drugiej stronie granicy od przymusu paszportowego, bez względu na miejsce zatrudnienia danego robotnika, o ile mieszka na terytorjum Śląska cieszyńskiego,
- 3/ przyspieszenie likwidacji majątków instytucji ubezpieczeniowych na terytorjum b. Śląska austriackiego oraz majątków krajowych i gminnych.

Katowice, dnia 27 maja 1924 r.

/-/ Biniszkievicz, ~~Janina~~ Borys, Kowoll, Mokry, Czajor, Buchwald, Rumpfelt, Wiechuła, Machej.

Komisja Socjalna.

/dot. dr. nr. 484./

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Socjalnej z posiedzenie z dnia 28 maja br. w sprawie projektu ustawy w przedmiocie uregulowania rent od wypadków.

Komisja w przedłożonym projekcie ustawy poczyniła następujące zmiany:

W art. 1/ wstawia się zamiast słów "część III", słowo "Część III".

W ustępie trzecim wstawia się słowo "uszkodzonego", tak, że zdanie brzmiałoby: "Przy obliczaniu renty wypadkowej uszkodzonego itd."

Art. 2/ zmienia się w sposób następujący: "Aż do dalszego uregulowania rent od wypadków odpadają wszelkie inne renty od wypadków, oraz dodatki od rent od wypadków".

Jako art. 3/ Komisja proponuje wstawienie nowego artykułu treści następującej:

Art. 3.

"Upoważnia się Wojewodę, by w razie potrzeby udzielił Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych ze Skarbu Województwa Śląskiego pożyczkę dla pokrycia zaliczek, których wypłatę poczęta w pierwszym roku po wejściu w życie niniejszej ustawy na płacenie świadczeń z niniejszej ustawy zarządzi. /95 728, 988, 1160 ordynacji ubezpieczeniowej./

Pożyczka ta jest oprocentowana na 4 % rocznie i winna być spłaconą najdalej do 1 kwietnia 1928 r.

Wysokość pożyczki ustali Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką po wysłuchaniu Zarządu Zakładu Ubezpieczeń i Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń".

Art. 3/ i 4/ przedłożonego projektu ustawy Rady Wojewódzkiej zmienia się wtenże art. 4/ względnie 5/.

Katowice, dnia 30 maja 1924 r.

Sprawozdanie:

/-/ Przenosis.

SEJM ŚLĄSKI.

Druk Nr. 490.

Komisja Regulaminowa.

PC.

S p r a w o z d a n i e.

Prośba Sądu Powiatowego w Wodzisławiu o wydanie p. posała II o k r e g o celem wdrożenia przeciw niemu postępowania karnego, była przedmiotem obrad na posiedzeniu Komisji Regulaminowej w dniu 17 maja br.

W sprawie prywatnej o obelgę, wniesionej przez kupca Augustyna Wyleżycha z Wodzisławia do Sądu Powiatowego, oskarża także po myśli §§ 185 i 186 u.k. p. posała II o k r e g o o to, że na wiecu w Popielowie w dniu 2 lutego br. dopuścił się przez podanie nieprawdziwych faktów obelgi w słowach następujących:

"Wyleżych eprowadził policję i kazał spędzić szeregów z innej części Polski z rynku wodzisławskiego".

Komisja Regulaminowa wypowiedziała się jednoznacznie przeciw wydaniu sądomi p. posała II o k r e g o, opierając się na mocy art. 17/ ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r.

Katowice, dnia 17 maja 1924 r.

Sprawozdawca:

/-/ Szymoniakówna.

Sprawozdanie Komisji Regulaminowej

w sprawie prośby Ministerstwa Sprawiedliwości o zezwolenie na postępowanie karne przeciwko posłowi p. Czajorowi.

Ministerstwo Sprawiedliwości przesłało p. Marzakkowi wniosek prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Katowicach z dnia 11. kwietnia 1924 r. o uzyskanie zezwolenia Sejmowi Śląskiemu przeciw posłowi Antoniemu Czajorowi z §§ 185 i 195 ust. karnej.

Według tego wniosku p. Czajor miał obrazić posterunkowego Policji służbowej Nr. 855 Jana Bwioły w Myszkowicach dnia 9. stycznia r. b.

Komisja Regulaminowa przysłała jednogłośnie do przekonywania, że słowa wypowiedziane wtenczas pod adresem tegoż policjanta nie mogą być powodem do postępowania karnego przeciwko posłowi Czajorowi i, że nie należy uwzględnić prośby Ministerstwa Sprawiedliwości.

Katowice, dnia 31. maja 1924 r.

// R. Wydra, prezes

Sprawozdawca

// pronobia.

Komisja Regulaminowa.

/dct. druk. nr. 462 i 481

PC.

S p r a w o z d a n i e.

Wniosek klubu P.P.S. o uzupełnienie regulaminu obrad Sejmu Śląskiego rozpatrywała Komisja Regulaminowa na posiedzeniu w dniu 31 maja br.

Wniosek idzie w tym kierunku, ażeby do art. 59/ regulaminu dodać ustęp drugi następującej treści:

"Nieusprawiedliwiona nieobecność posła na 13 z rzędu posiedzeniach plenarnych Sejmu Śląskiego, pozbawia posła prawa do piastowania mandatu".

Komisja Regulaminowa po przyjęciu do wiadomości uchwały Komisji Prawniczej stanęła na stanowisku, że według art. 20 statutu organicznego z 15 lipca 1920 r. /Dz.U.Rz.P. Nr. 73, poz. 497/-regulamin sejmowy może jedynie normować kwestie natury formalnej i nie może wychodzić poza wewnętrzną działalność Sejmu. Regulamin jest rezolucją sejmową, wydaną dla posłów danego Sejmu, określającą prawa i obowiązki Marszałka, rodzaj i ilość komisji, tudzież sposób i porządek obrad - do których stosować się winni posłowie i która posiada odnośnie do nich prawo egzekutywy.

Regulamin jednakże nie jest ustawą, wobec czego nie może normować praw, drogą ustawy nabytych. Ustawa - zazwyczaj ordynacja wyborcza określa warunki uzyskania mandatu. Zatem tylko ustawa określić może, czy i kiedy poseł traci mandat. Obowiązująca ordynacja wyborcza do Sejmu Śląskiego z dnia 25 lipca 1922 r. /Dz.U.I.P. Nr. 59, poz. 527/ w artykuł 96/ nie przewiduje wypadku, do którego odnosi się wniosek klubu P.P.S. Przyjęcie go do regulaminu obrad Sejmu Śląskiego sprzeciwiałoby się ordynacji wyborczej, nie miałoby żadnego prawnego znaczenia a w zastosowaniu praktycznym nie miałoby egzekutywy.

W tym stanie rzeczy Komisja Regulaminowa zgodnie z uchwałą Komisji Prawniczej proponuje Wysokiemu Sejmowi:

"Wniosek klubu P.P.S. w sprawie zmiany regulaminu obrad Sejmu Śląskiego względnie utraty prawa piastowania mandatu przez posła przekazuje się Radzie Wojewódzkiej z prośbą o uwzględnienie przy opracowaniu projektu ustawy o wewnętrznym ustroju".

Katowice, dnia 31 maja 1924 r.

Sprawozdawca:

/-/ Szymkowiakówna.

PC.

Wniosek nagły

posłów z klubu P.P.S. w sprawie wypłaty zasiłków dla bezrobotnych w Województwie Śląskim.

U z e s a d n i e n i e:

Sejm Śląski uchwalił dnia 9 maja 1924 r. wniosek nagły wzywający p. Wojewodę do udzielenia gminom kredytu, aby w ten sposób, by te ostatnie mogły zadośćuczynić wymaganiom ustawy o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Do tej pory poszczególne gminy albo wcale nie wykonują obowiązków ustawy z powodu braku funduszy, albo wykonują ustawę stronniczo, tłmacząc poszczególne postanowienie obowiązków ustawy na niekorzyść robotników.

Wobec tego podpisani stawiają następujący wniosek:

"S e j m wzywa p. Wojewodę do natychmiastowego wydania gminom nakazu do wypłacenia bezrobotnym ustawowych zasiłków i o wystąpienie się gminom na ten cel, gdzie to jest potrzebne, o wystarczającą kredyty".

Katowice, dnia 3 czerwca 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Mckry,

Sikora, Grajek, Gwóźdź, Czajor, Rumpfelt, Borys, Wiechuła,
Kowoll, Buchwald, Obizut, Mochaj.

HN/PC.

Wniosek nagły

ks. Brzuski i tow. w sprawie dodatku do podatku od świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

Obecnie wchodzi pod obrady Sejmu Warszawskiego nowela do ustawy o podatku przemysłowym, mocą której ustawa o państwowym podatku przemysłowym z dnia 14 maja 1923 r. /Dz.U.R.P. nr. 58, poz. 412/ obowiązuje dotychczas tylko w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, na przeciągając swoją moc obowiązującą na górnosląską część Województwa.

W myśl art. 12 tej ustawy ma być opodatkowany handel i przemysł oraz osobiste zajęcia przemysłowe na rzecz szkół zawodowych, mających prawo publiczności a utrzymywanych przez publiczne jak i przez inne związki i stowarzyszenia kupców, przemysłowców i rzemieślników, oraz przez nieobliczone na zysk stowarzyszenia, instytucje i fundacje, utworzone specjalnie dla utrzymywania uczelni zawodowych, wreszcie na rzecz burs termin-torskich, patronatów dla młodzieży rękodzielniczej i przemysłowej oraz zawodowych kursów przemysłowych dokształcających do wysokości nieprzekraczającej 25 % ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

W myśl rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i Ministrem W.R. i O.P. z dnia 27 lipca 1923 r. w sprawie dodatków do podatku przemysłowego /Dz.U.R.P. nr. 78 poz. 617/ zasnaczone, że funduszem tym dysponuje Minister W. R. i O. P. na podstawie przedłożonych preliminarzy budżetowych i że szkoły zawodowe i instytucje wykonawcze mają prawo do korzystania z tej kwoty dodatków do świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, która wpływać będzie w okręgu tej Izby Skarbowej, na której terenie te szkoły istnieć będą. Wyjątek stanowią szkoły uznane, jako mające znaczenie ogólnopństwowe, które wskutek tego mają prawo korzystania z dodatków na obszarze całej Rzeczypospolitej Polskiej.

Dodatek ten przyniosł w części cieszyńskiej Województwa Śląskiego według stanu z dnia 31. grudnia 1923 r. przeszło 11 miliardów mkp. a według przedłożonego śląskiego preliminarza budżetowego preliminarzuje się na rok 1924 z całego Województwa 5 milionów złotych dochodu ze świadectw przemysłowych, czyli tytułem 25 % dodatku na rzecz szkół zawodowych wpłynie 1 250 000 złotych.

Według cytowanego wyżej rozporządzenia ministerjalnego z dnia 27 lipca 1923 r. z funduszy tych korzystać winny przede wszystkim szkoły zawodowe śląskie, a następnie szkoły o znaczeniu ogólnopństwowym. Tymczasem Ministerstwo W. R. i O. P. nie uwzględniło zupełnie podać 7 dokształcających szkół zawodowych w cieszyńskiej części Województwa, uznając je za szkoły utrzymywane przez Państwo i gminy, choć one są utrzymywane tylko przez specjalnie do tego celu powołane Wydziały Szkolne przy pomocy subwencji Województwa, a więc są właściwie zakładami prywatnymi, całą zaś sumę przeznaczyło W. R. i O. P. na rzecz Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie.

Skutek tego jest taki, że przy dewaluacji waluty polskiej pomimo wydatnej, bo 66 % wydatków wynoszącej subwencji Województwa, szkoły te nie mogły i nie mogą spełnić swojego zadania należycie, nie kompletując swych zbiorów naukowych, nie mogąc nawet wypłacić poborów nauczycielstwu, zniechęcającemu się wskutek tego do szkoły, Województwo zaś subwencji swych podnieść nie może, tak że byt tych szkół jest zagrożony.

Obecnie, kiedy ustawa o podatku przemysłowym ma być rozciągnięta na górnośląską część Województwa potrzebna jest rewizja powyższej ustawy.

Na Górnym Śląsku mamy dotychczas jedną miejską szkołę handlową w Król-Hucie i 22 szkół dokształcających, utrzymywanych przez gminy, również przy wydatnej, bo 60 % wydatków wynoszącej subwencji Województwa. Również byt tych szkół jest zagrożony. Szkoły te pokrywały bowiem resztę wydatków z opłat pracodawców. W myśl art.5/ ust.4 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego gminy nie będą mogły po wprowadzeniu ustawy o podatku przemysłowym opłat tych pobierać, subwencja zaś Województwa, jak z budżetu wynika, nie mogą być podniesione. Pozostaje więc tylko jedno: zmiana powyższej ustawy w tym duchu, by z 25 % dodatków do podatku przemysłowego korzystać mogły również gminy i Wydziały Szkolne.

Potrzebna jest również zmiana rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 lipca 1923 r. w tym kierunku, by tym specjalnym funduszem szkół zawodowych rozporządzało nie Ministerstwo W.R. i O.P. ale jak to zresztą sama ustawa przewiduje, by prace te przelano na czynniki miejscowe, a więc na Radę Wojewódzką. Przy pokryciu zapotrzebowania miejscowego będzie można jeszcze bardzo pokaźną sumę przekazać na rzecz szkół zawodowych o znaczeniu ogólnopństwowem.

R e z o l u c j a :

Sejm Śląski uważa, że byt rozwijających się obecnie szkół zawodowych w Województwie Śląskiem jest zagrożony przez wprowadzenie ustawy o podatku przemysłowym z dnia 14 maja 1923 r. /Dz.U.R.P.nr.58 poz.412/, uniemożliwia ona bowiem pobieranie dotychczasowych opłat do pracodawców na rzecz tych szkół. Uznając zaś ich ogromną doniosłość uważa, że art. 120/ cytowanej ustawy winien ulec poprawce przez dodanie następującego ustępu:

- "W Województwie Śląskiem z dodatków tych mogą korzystać również szkoły zawodowe utrzymywane przez gminy lub przez Wydziały Szkolne. Funduszami temi dysponuje Rada Wojewódzka, która po pokryciu zapotrzebowania miejscowego przekazuje pozostałą resztę Ministerstwu W.R. i O.P. do dyspozycji."

Katowice, dnia 3 czerwca 1923 r..

Wnioskodawcy:

/-/ B r z u s k a,

Omańkowski, Lubos, Luthen, Janicki, Szymkowiakówna, Wydra, Fojkis,

Sobota, Kempka.

L.dz.O.III. 398.

Śląska Rada Wojenódzka
w Katoricach.

Katorice, dnia 28 maja 1924 r.

L.R.". 314.

Do

P.C.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w g m a o h u.

W załączeniu przesyła Rada Wojenódzka projekt ustawy o przedmiocie włączenia gmin Pruchna i Ochaby do powiatu Cieszyńskiego, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 27 br., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 Statutu Organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojenódzka
Przewodniczący:

/-/ B i l s k i ,

U s t a w a

z dnia 1924 r.

o przedmiocie włączenia gmin Pruchna i Ochaby do powiatu cieszyńskiego.

Na zasadzie art. 4/ p. 2/ Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920r. stanowi się, co następuje:

Art. 1.

Gminy Pruchna i Ochaby wyłącza się z powiatu bielskiego i włącza się je do powiatu cieszyńskiego.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojenodzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek.

Uzasadnienie.

Gminy Pruchna i Ochaby wniosły w miesiącu marca br., do Starostwa w Bielsku prośbę o wyłączenie z powiatu bielskiego i przyłączenie do powiatu cieszyńskiego, uzasadniając prośbę tym, że komunikacja wymienionych miejscowości z Cieszycą jest znacznie dogodniejszą i bliższą, niż z Bielskiem. Gmina Pruchna licząca 1 508 mieszkańców - o powierzchni 1 725 ha. jest odległą od Bielska 31,5 km., a od Cieszyna 15 km., posiada ona sprawnie połączenie z Bielskiem, lecz nawet w razie najkorzystniejszego rozkładu jazdy mieszkańcy jej dostają się koleją do Bielska prędzej niż pieszo do Cieszyna, zaś wozem dojeżdżają do Cieszyna dobrą drogą powiatową w 1 ½ godziny. Mieszkańcy tej gminy sprzedają też swe produkty wyłącznie prosto w Cieszyńsku a do Bielska przyjeżdżają tylko z konieczności w sprawach załatwianych w Starostwie lub Urzędzie podatkowym.

Gmina Ochaby o powierzchni 1.311 ha. licząca 1.101 mieszkańców jest odległą od Bielska 25 klm., od Cieszyna 28 klm., posiada połączenie kolejowe z Cieszynem ze Skoczowem, odległego od Ochaby 5,6 klm. Sprawa włączenia tych gmin do powiatu cieszyńskiego jest w związku z zamierzonym zwinięciem Sądu Powiatowego w Strumieniu, do którego obie te gminy należą.

W razie zwinięcia tego Sądu gmina Ochaby starać się będzie o wcielenie do powiatu sądowego w Skoczowie a gmina Pruchna do powiatu sądowego w Cieszynie.

Zarówno Starostwo w Bielsku jak i w Cieszynie godzą się na projektowane przyłączenie omawianych gmin do powiatu politycznego w Cieszynie.

Śląska Rada Wojewódzka

w Katowicach.

Katowice, dnia 27 maja 1924 r.

L.R.W. 28 - 9.

Dot: Projekt ustawy w przedmio-
cie zmiany ustawy o ubezpiecze-
niu funkcjonariuszy prywatnych.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 13 maja 1924 r., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący:

/-/ B i l s k i.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie zmiany ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych.

Art. 1.

Ustawę o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych z dnia 20 grudnia 1911 /R.G.Bl.str. 989/ w brzmieniu ustawy z dnia 20 listopada 1923 r. /Dz.U.Bl. Nr. 42, poz. 207/ zmienia się, jak następuje:

1/ § 1 ustęp 3 otrzymuje następujące brzmienie:

"Wzruszeniem ubezpieczenia dla wszystkich tych osób jest, aby za wynagrodzeniem znajdowały się w pewnym stosunku służbowym, aby ich roczny zarobek pracy nie przekraczał ośmiu tysięcy czterech stu złotych i aby przy objęciu zatrudnienia podlegającego obowiązkom ubezpieczenia nie miały ukończonych lat 60 - ciu?"

2/ § 16 otrzymuje następujące brzmienie:

"Według wysokości rocznego zarobku z pracy ustala się dla ubezpieczonych następujące klasy pobrań:

Klasa A	do.	720 zł.
czyli miesięcznie	"	60 "
" B ponad 720 zł. do		1080 "
czyli miesięcznie ponad 60 zł.	do	90 "

Klasa C	ponad 1080 zł. do	1440 zł.
	czyli miesięcznie ponad 90 zł. . . do	120 "
"	D ponad 1440 zł. do	1920 "
	czyli miesięcznie ponad 120 zł. . . do	160 "
"	E ponad 1920 zł. do	2520 "
	czyli miesięcznie ponad 160 zł. . . do	210 "
"	F ponad 2520 zł. do	3120 "
	czyli miesięcznie ponad 210 zł. . . do	260 "
"	G ponad 3120 zł. do	3720 "
	czyli miesięcznie ponad 260 zł. . . do	310 "
"	H ponad 3720 zł. do	5040 "
	czyli miesięcznie ponad 310 zł. . . do	420 "
"	J ponad 5040 zł. do	8400 "
	czyli miesięcznie ponad 420 zł. . . do	700 "

3/ § 55 otrzymuje następujące brzmienie:

"Renta emerytalna składa się z kwoty zasadniczej i kwoty wzrostu. Kwota zasadnicza wynosi we wszystkich klasach 240 zł. rocznie.

Jako kwotę wzrostu płaci się:

0,68 zł.	za każdy miesiąc wkładkowy w klasie A
1,06 "	" " " " " B
1,43 "	" " " " " C
1,87 "	" " " " " D
2,50 "	" " " " " E
3,12 "	" " " " " F
3,75 "	" " " " " G
5,00 "	" " " " " H
6,25 "	" " " " " J

4/ §§ 56/ i 57/ otrzymują następujące brzmienie:

Jeżeli osoba pobierająca rentę emerytalną ma być poniżej lat 18, to renta emerytalna podwyższa się dla każdego z nich rocznie o 60 zł.

Przy przyznawaniu dodatku dla dzieci traktuje się na równi ze ślubnymi dziećmi.

- 1/ dzieci, uznane za ślubne,
- 2/ dzieci, przybrane za własne, o ile zostały przybrane przed nastąpieniem niezdolności do wykonywania zawodu,
- 3/ pasierby, pasierbice, wnuki i wnuczki, o ile przed nastąpieniem niezdolności do wykonywania zawodu przez osobę, pobierającą rentę były bezpłatnie utrzymywane,
- 4/ dzieci nieslubne, jeżeli ojcostwo rentobiercy zostało stwierdzone.

Dla dzieci nieslubnych, które ukończyły 16 rok życia jak i dla pasierbów, pasierbis, wnuków i wnuczek płaci się dodatek na dzieci tylko wówczas, jeżeli je rentobiorca utrzymuje.

b/

Renta wdowa i renta wdowca wynosi $4/10$, renty siero-
roce po $2/10$, renty dla sierót bez ojca i matki po $3/10$,
renty emerytalnej, obliczonej według §§ 55/ i 55 a/.

5/ § 58 uchyla się.

6/ § 59 otrzymuje następujące brzmienie:

" Rentę emerytalną i wszelkie inne świadczenia płaci się
z góry w miesięcznych ratach, zaokrąglonych wtyż na
5 gr."

7/ § 173 otrzymuje następujące brzmienie:

" Miesięczna wkładka wynosi:

w klasie zarobkowej	A	2,00 zł.
" "	B	4,00 "
" "	C	6,00 "
" "	D	8,50 "
" "	E	12,00 "
" "	F	16,50 "
" "	G	20,00 "
" "	H	25,00 "
" "	J	33,30 "

8/ § 174 otrzymuje następujące brzmienie:

"Do rewizji opłat zestawia Zakład Ubezpieczeń Społecznych
asuransiacyjno - techniczny bilans w okresach dwuletnich
poraz pierwszy ze czasu do 31 grudnia 1926 r. Tożsamość mo-
że wydać oo do tego bliższe przepisy.

Wynik rewizji należy podać Sejmowi Śląskiemu do wie-
domości".

9/ W § 177 zdanie 2 i w § 178 ustęp 2 zdanie 2 zastępuje się
słowa:

"na pełne tysiąc marek" słowami: "na pełne pięć groszy".

10/ Kary pieniężne przewidziane w ustawie o ubezpieczeniu funk-
cjonariuszy państwowych z 26 grudnia 1911 r. a obowiązujące
w dniu wejścia jej w życie zmienia się, jak następuje:

" § 117 kwotę "500 mk" na kwotę "650 zł."

" § 137 " " 50 mk" " " " 70 zł."

" § 139 " " 30 mk" " " " 50 zł."

Zasó kwotę "100 mk: na kwotę " 150 zł."

" § 153 kwotę "150 mk" na kwotę "200 zł."

" § 161 " " 300 mk" " " " 400 zł."

" § 185 " " 30 mk" " " " 40 zł."

" § 188 " " 10 mk" " " " 15 zł."

W § 195 kwotę " 10 mk" na kwotę " 15 zł."

W ustępie 3 kwotę "20 mk" na kwotę " 30 zł."

W § 203 kwotę " 10 mk" na kwotę " 15 zł."

W § 215 ustęp 3 kwotę "150 mk." na kwotę "200 zł."

W § 216 kwotę "150 mk" na kwotę "200 zł."

W § 244 " "300 mk" " " "400 zł."

W § 339 " "500 mk" " " "700 zł."

W § 340 " "300 mk" " " "400 zł."

W § 342 " "3000 mk" " " "4000 zł."

W § 346 " "300 mk" " " "400 zł."

W § 347 " " 20 mk" " " " 25 zł."

W § 348 " "2000 mk" " " "2500 zł."

W § 349 " "1500 mk" " " "2000 zł."

W § 350 " "1500 mk" " " "2000 zł."

W § 351 " "3000 mk" " " "4000 zł."

W § 352 " "3000 mk" " " "4000 zł."

W § 355 " " 300 mk" " " " 400 zł."

W § 357 " " 150 mk" " " " 200 zł."

W § 360 " " 300 mk" " " " 400 zł."

W § 386 " " 20 mk" " " " 25 zł."

W § 393 " " 100 mk" " " " 150 zł."

Art. 2.

Kwoty wzrostu klas A do J obowiązują w dawniejszych klasach 1 do 9. Kwota wzrostu klasy J obowiązuje w dawniejszych klasach K do P i 10 do 24.

Art. 3.

Osoby ubezpieczone na mocy ustawy z dnia 20 listopada 1923 /Dz.U., Śl. Nr. 42, poz. 207/ obecnie zwolnione z obowiązku ubezpieczenia, płacą o ile korzystają z prawa ubezpieczenia dalszego /§ 15 ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych/ wkładki według klasy J.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 czerwca 1924 r.

U z a s a d n i e n i e.

Projekt ustawy niniejszej wprowadza na nowo granicę zerob-
ków, do której wszyscy funkcjonariusze winni być przymusowo
ubezpieczeni, a która została zniesiona ustawą z dnia 20 li-
stopada 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 42, poz. 207/ z następujących
względów:

- 1/ zwiększone wkładki z powodu zniesienia granicy nadmiernie
obciążają przemysł, który nie jest w stanie pbnosić cięż-
szych niż poprzednio ciężarów na te cele, szczególnie jeże-
li weźmiemy pod uwagę większe niż przedtem obciążenie podat-
kowe w czasie sesji Skarbu,
- 2/ nie leży w interesie polityki socjalnej rozstrząsać opiekę
państwa nad jednostkami gospodarczo - silnymi, które i bez
tej opieki dadzą sobie radę w razie nastania niezdolności do
pracy i nie zachodzi obawa, aby w takim wypadku stały się
ciężarem dla państwa,
- 3/ przeciwnie zniesienie granicy w ubezpieczeniu wywiera skutki
wprost kontr - socjalne, gdyż zgodnie z praktykowanym zty-
czajem przedsiębiorcy przerzucają zwiększone koszty produk-
cji na konsumentów, wywołując drożyznę, której ofiarami w
pierwszym rzędzie padają gospodarczo najsłabsi, a więc ci,
którzy winni być przedmiotem polityki socjalnej.

Jednocześnie w związku z wprowadzeniem w Polsce nowej sa-
luty ustala się renty i wkładki w złotych.

Przy ustalaniu klas poborów wzięto za podstawę zasady,
obowiązujące w ustawie przed wojną. Utworzono więc 9 klas po-
borów dla ubezpieczonych /§ 16 - klasy A do J/. Przyozem ubez-
pieczonych ewentl. rencistów, opłacających wkładki względnie
pobierających renty w dawniejszych klasach K do P ew. dotych -
czasowych 10 do 24 zgrupowano w klasie poborów J /art. II/.

Przy oznaczeniu kwot w klasach poborów i w wkładkach po
porozumieniu się z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych wzięto za
podstawę kwoty przedwojenne, poczem pomnożono je na 1,25, tj.
na liczbę równającą się stosunkowi przedwojennej marki do fran-
ku szwajcarskiego. Natomiast renty wobec wprowadzenia od nie-
dawnna nowej metody obliczenia ustalono według zasad słusznoś-
ci i zdolności płatniczej zakładu.

§ 24 a/ wprowadzono wobec wielkiej ilości wypadków tego
rodzaju, zdarzających się ostatnio w związku z rozporządzeniem
wykonawczem Wojewody z dnia 3 stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr. 2,
poz. 4/.

Kary pieniężne przesłuto: ano również mniejszą w sto-
sunku 1 do 1,25.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej.

Wnieionym przez Radę Wojewódzką projektem ustawy w przedmiocie uregulowania zaległych rent wojennych zajmowała się Komisja Budżetowa na 2 posiedzeniach swych i poleca go, celem przyjęcia, bez zmian.

Ustawa przewiduje dla 11996 inwalidów, którzy dotąd podwyżki renty wojennej /przeklasyfikowanie/ za czas od 1 kwietnia 1920 r. do 30 czerwca 1923 r. nie otrzymali, wypłacenie ryczałtu. Kwota mająca być wypłaconą obejmuje rentę 3 miesięczną z wszystkimi dodatkami w wysokości wypłaconej w miesiącu, w którym następuje wymiar ryczałtu.

Motywy, jakie Komisję Budżetową skłoniły do zajęcia negatywniejszego stanowiska od Komisji Socjalnej, a przyjęcia natomiast projektu Rady Wojewódzkiej są następujące:

1/ Uwzględnienie w budżecie sumy tylko w wysokości projektu ustawy.

2/ Dostyć znaczne kwoty mające być wypłacone, bowiem 100% inwalide otrzymać około 550 zł./miliard marek/ podczas kiedy według dotychczas obowiązujących ustaw należałoby się zaledwie kilkadziesiąt marek niemieckich.

3/ Uwzględnienie już w wymiarze renty inwalidów o mniejsz albo też jej zdolności do zarobkowania.

/--/ Ref. Ł u k a s z e k .

U s t a w a

z dnia1924 r.

w przedmiocie uregulowania zaległych należności z tytułu zaopatrzenia pieniężnego inwalidów wojennych tudzież pozostałych po nich rodzin.

Art. 1.

W miejsce różnicy pomiędzy przysługującym a niewypłaconem jeszcze w całości zaopatrzeniem według ustawy z dnia 12 maja 1920 r. /R.G.Bl.str. 989/ i otrzymaną zaliczkowo kwotę wypłaconą po myśli § 93 powyższej ustawy otrzymają inwalidzi wojenni z rodzin po poległych i zmarłych jednorazową odprawę w wysokości 3 miesięcznego zaopatrzenia tego miesiąca, w którym wymiar odprawy nastąpi.

Art. 2.

Odnosi się do osób objętych ustawą z dnia 18-lipca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów przedwojennych i pozostałych po nich rodzin /R.G.Bl.str. 593/ mają postanowienia niniejszej ustawy analogiczne zastosowanie z tem, że osoby te otrzymują 3/5 odprawy określonej w art. 1.

Art. 3.

Art. 3.

O ile uprawnieni inwalidzi względnie pozostali nie otrzymali w czasie od 1 kwietnia 1920 r. do 30 czerwca 1923 r. przysługującej się renty wogóle, lub otrzymywali ją tylko w niektórych miesiącach, otrzymają za każdy zaległy miesiąc ryczałtową kwotę w wysokości 1/6 części zaopatrzenia tego miesiąca, w którym wymiar ryczałtu nastąpi.

Art. 4.

W miejsce zapomogi pogrzebowej oraz pośmiertnego w wypadkach zaistniałych przed 1 lipca 1923 r. a dotąd niezalegających płaci się tytułem wymienionych świadczeń na podstawie §§ 34 i 35 ustawy niem. z dnia 12 maja 1920 r. /R.G.Bl. str. 939/ połowę kwoty, jakaby przysługiwała inwalidzie, gdyby jego śmierć nastąpiła w miesiącu wymiaru powyższych świadczeń.

Postanowienie niniejszego artykułu stosuje się tylko do tych wypadków, w których pozostali nie otrzymali dotychczas ani zapomogi pogrzebowej ani pośmiertnego.

Art. 5.

Wdowy, które w czasie pomiędzy 1 kwietnia 1920 r. a 1 lipca 1923 r. ponownie wyszły za mąż, nie otrzymawszy z tej okazji żadnej odprawy po myśli § 39 ustawy z dnia 12 maja 1920 r. otrzymują takową w wysokości 6-cio miesięcznej renty wdowiej wraz z dodatkami tego miesiąca, w którym wymiar odprawy nastąpi.

Art. 6.

W razie wyjścia za mąż wdowy po dniu 30 czerwca 1923 r. za mąż osobę, posiadającą obywatelstwo polskie, otrzymuje ona w miejsce odprawy ustalonej § 39 ustawy z dnia 12 maja 1920 r. odprawę w wysokości całorocznej przyznanej jej renty wraz z dodatkami, tracąc tem samem wszelkie prawa do renty wdowiej.

Art. 7.

W miejsce zapomogi warunkowej dla wdowy - Witwen-beihilfe - na podstawie § 40 ustawy niem. z dnia 12 maja 1920 r. przyznaje się pozostałym po inwalidach wojennych, których śmierć nie zstępuje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, zaopatrzenie w stosunku do ostatnio pobranej renty przez zmarłego inwalidę.

W wypadkach samobójstwa przysługuje pozostałym zaopatrzenie tylko wtedy, gdy samobójstwo było następstwem zaburzenia umysłu, spowodowanego służbą wojskową.

Art. 8.

Jeżeli inwalida uprawniony, lub roszcujący sobie prawo do zaopatrzenia nie zgłosi się do badania lekarskiego w terminie oznaczonym i mimo ponownego doręczenia mu wezwania z pouczeniem o skutkach prawnych niestawiennictwa, oraz swego niezgłoszenia się w tymże terminie dostatecznie nie usprawiedliwi, natenczas wypłata renty ustaje.

Ponowne zaopatrzenie przyznaje się od 1 następnego miesiąca po zgłoszeniu się, a to w wymiarze oznaczonym w nowem orzeczeniu lekarskiem.

O tem, czy niezgłoszenie się w przepisany termin jest dostatecznie usprawiedliwione, decyduje właściwy U.R.W. od którego decyzyja jest ostateczna.

Druk nr. 497; dot. d-r. 457.

str. 3.

Art. 9.

Wszelkie ewentualne pretensje roszczone na podstawie ustawy z dnia 12 maja 1920 r. za okres czasu od 1 kwietnia 1920 r. do 30 czerwca 1923 r. uiszcza się za uregulowane niniejszą ustawą i umorzone z chwilą jej wykonania.

Art. 10.

Ustawę niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 11.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie .

PC.

Sprezozdanie

Komisji Budżetowej w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, oraz funkcjonariuszów komunalnych.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu dnia 6 brn. rozpatrywała projekt noweli do ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów komunalnych, proponowany przez Komisję Szkolną. Nowela ma uregulować pobory służbowe dla nauczycieli szkół wydzielonych, które te szkoły nie są uwzględnione w ustawie uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r. Szkoły wydzielone w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego są na wyłącznym etacie Województwa. W górnośląskiej części natomiast, gdzie te szkoły mają charakter komunalny, Województwo będzie musiało udzielać odpowiednio w ichże onych subwencyj.

Komisja Budżetowa, uznając w całej pełni potrzebę tych szkół, przyjął jednogłośnie projekt noweli proponowany przez Komisję Szkolną i prosi o uchwalenie także w brzmieniu uchwalonym przez Komisję Szkolną.

Katowice, dnia 13 czerwca 1924 r.

Sprawczdawca:

/-/ Ks. Aug. Brzuska.

Komisja Szkolna.

PC.

S p r a w o z d a n i e

z dyskusji członków Sejmowej Komisji Szkolnej, odbytej dnia 30 kwietnia i 7 maja br. na posiedzeniu tejże komisji nad projektem noweli do ustawy o uposażeniu urzędników wojewódzkich i komunalnych.

W sprawie projektu noweli do ustawy powyżej wspomnianej a przedłożonej Sejmowi przez klub N.P.R. referuje p. Obrzut. Referent zaznacza, że w myśl życzeń nauczycielstwa klub N.P.R. przedłożył Sejmowi przesłany przez organizacje nauczycielskie projekt ustawy. Wnieiony projekt ma jednak wiele braków, na które zwrócił uwagę Wydział Oświecenia Publicznego. Wprowadzenie tych zmian do tegoż projektu przewlekłoby dyskusję, dlatego uchwalono nowy projekt w myśl poczynionych uwag W.O.P. jako projekt Komisji Szkolnej wziąć pod obrady. Wobec takiego stanu rzeczy referent wycofał projekt wniesiony do Sejmu, poczem przewodniczący nad nowym projektem otworzył dyskusję. W dyskusji zabiera głos wizytator p. Heosko i wyjaśnia znaczenie art. 1. Według tego artykułu nauczyciele i kierownicy szkół średnich na Górnym Śląsku zwani będą nauczycielami i dyrektorami szkół wydziałowych. Po obazerniej dyskusji art. 1. przyjęto.

Do art. 2/ za słowami: "posiadający przepisane kwalifikacje" dodano słowa: "jak również nauczyciele, którzy bez względu na te kwalifikacje przed 15/VI. 1922 uzyskali stałe posady w szkołach wydziałowych na Górnym Śląsku".

Następnie odbyto dyskusję kolejno nad art. 3/ 4/ i 5/ i przyjęto je bez zmiany.

Art. 5/ zmieniono w ten sposób, że od słowa: "tygodniowo" skreślono pierwsze zdanie. W drugim zdaniu po słowie: "ponad" skreślono wyrazy: "wyższą normę", a w miejsce tych słów wstawiono słowa: "normę wyznaczoną przez W.O.P."

W art. 6/ również porobiono pewne zmiany, a mianowicie: do pierwszego odstępu dodano słowa: "przyczem z poprzedniej obecnej służby nauczycielskiej dolioza mu się 21 lat". Drugi odstępn brzmi: "Przy mianowaniu nauczycieli, /dyrektorów, kierowników/ wydziałowych w dniu i po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stosują się te same zasady".

Art. 7/ i 8/ pozostawiono bez zmiany. Wobec tych zmian projekt ustawy będzie się przedstawiał, jak poniżej:

Województwo Śląskie
L. VIII.

Katowice, dnia 31 marca 1924 r

Dotyczy: Noweli do ustawy
z dnia 23 stycznia 1924 r.
/Dz.U.Śl. Nr. 3, poz. 12/
w przedmiocie uposażenia
funkcjonariuszów Woje-
wództwa Śląskiego, tudzież
funkcjonariuszów komunalnych.

N o w e l a

z dnia 1924 r.
do ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr. 3, poz. 12/
w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego,
tutzież funkcjonariuszów komunalnych.

Artykuł 4/ wymienionej ustawy zmienia się i uzupełnia w sposób następujący:

Art. 1.

Przez "nauczycieli" /dyrektorów/ szkół wydziałowych" rozumie się w górnośląskiej części Województwa Śląskiego nauczycieli /dyrektorów/ "szkół średnich" /w znaczeniu pruskim "Hittelschulen" w części cieszyńskiej nauczycieli /dyrektorów/ "szkół wydziałowych" / w znaczeniu austriackim "Bürgerschulen"/.

Art. 2.

Nauczyciele szkół wydziałowych, posiadający przepisane kwalifikacje, jak również nauczyciele, którzy bez względu na te kwalifikacje przed 15 czerwca 1922 r. uzyskali stałe posady w szkołach wydziałowych na Górnym Śląsku, otrzymują przy mianowaniu uposażenie sześciu grupy IX., po 6 latach - uposażenie grupy VIII., po dalszych 9 latach - grupy VII, wreszcie po następny 9-ciu - grupy VI - według ustawy z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.R.P. Nr. 116, poz. 924/.

Nauczyciele szkół wydziałowych, posiadających studja wyższe zakończone przepisaniem egzaminami, otrzymują uposażenie, określone w art. 31/ wymienionej ustawy.

Art. 3.

Nauczyciele bez kwalifikacji do szkół wydziałowych, posiadających przepisane pełne kwalifikacje do szkół powszechnych /ludowych/, otrzymują oprócz uposażenia należącego im się ustawowo jako nauczycielom szkół powszechnych, za każdą godzinę nauki w tygodniu, udzielaną w szkole wydziałowej, osobny dodatek w wysokości 2,5 mnożonej na miesiąc.

Art. 4.

Nauczyciele szkół wydziałowych obowiązane są udzielać nauki w wymiarze 24 godzin tygodniowo.

Księżom prefektem liczy się wygłaszanie nauk świątecznych ale uczmian za jedną godzinę nauki.

Czy i w jakiej mierze zawiadywanie zbiorami, pracowniami i bibliotekami szkolnymi mają wpływać na zmniejszenie obowiązkowych godzin nauki, rozstrzyga Wydział Oświecenia Publicznego.

Za każdą udzielaną z polecenia władzy przełożonej w godzinę nauki ponad powyższą normę nauczyciel wydziałowy pobiera 250 mnożonych za godzinę tygodniowo w stosunku rocznym, jeżeli nauka ponad normę trwa przynajmniej jeden miesiąc.

Zastępstwa, trwające dłużej niż dwa tygodnie bez przerwy, są płatne według tych samych norm, co godziny nadliczbowe.

PC/

Wniosek nagły

klubu N.F.P. w sprawie przesilenia gospodarczego w przemyśle Województwa Śląskiego.

Uzasadnienie.

Przebieg kryzysu gospodarczego w ciężkim przemyśle Woj. Śląskiego jak i dalszy rozwój bezrobocia może się stać groźnym zarzewiem ruchu antypaństwowego, zwłaszcza wobec tendencyjnego oświeślenia przyczyn tego kryzysu przez pracę nie-
miłą, rozpowszechnioną w Województwie Śląskiem.

Ponieważ obok ogólnych przyczyn wywołujących kryzys w całym Państwie i dotyczących głęboko całego życia gospodarczego, istnieją na Śląsku przyczyny specjalne, lokalne, natury politycznej, wywołane przynajmniej częściowo przez kapitalistyczne organizacje niemieckie, podlegające wpływom zagranicy /wspólna dyktando zakładów w obu częściach Śląska z siedzibą zagranicą - Brynke/ zachodzi konieczna potrzeba stworzenia specjalnej komisji do zbadania wszystkich przyczyn tego tak bardzo groźnego kryzysu.

Do komisji tej powinni być powołani: posłowie Sejmu, zastępcy Rządu, organizacjom zawodowych robót i technicznych z prawem kooptowania sobie eksportów i przeglądania wszystkich ksiąg i akt poszczególnych przedsiębiorstw.

Zadaniem komisji ma być: zbadanie specjalnych przyczyn kryzysu i nieszczelności przemysłu śląskiego do konkurencji oraz niemożności podtrzymania pracy, nawet w porównaniu z odpowiednim przemysłem w innych dzielnicach Polski, jak również zbadanie stosunku przemysłowców do likwidacji kryzysu wobec ludności polskiej.

Powołanie do życia takiej komisji przyczyni się w poważnej mierze do uspokojenia umysłów tutejszej ludności, oraz przez zbadanie i oświeślenie przyczyn zapobiegnie różnym wieściom o złej woli przemysłowców krążącym uprzednio między ludnością tutejszą.

Wobec tego Wysoki Sejm zechce uchwalić:

"Powołuje się do życia Komisję Sejmową, z 5 członków w celu zbadania przyczyn obecnego kryzysu w tutejszym przemyśle. Komisji przysługuje prawo wglądu do ksiąg i akt oraz przesłuchiwania personelu danego przedsiębiorstwa".

Katowice, dnia 18 czerwca 1924 r.

Wniosekodawcy:

/-/ Gajek,

Śikora, Węgrzyk, Szusick, Obrzut, Gwóźdź, Młodowski, Ryberz.

PC./...

Wniosek nagły /rezolucja/

klubu Ch. D. w przedmiocie podawania sposobu pokrycia wydatków pozabudżetowych przedkładanych czy to Wysokiemu Sejmowi, czy to Komisji Budżetowej.

Wedle art. 10 Konstytucji Rzeczplitej wszelkie wnioski ustawodawcze przedkładające i powodujące wydatki ze Skarbu Państwa powinny podać sposób ich pokrycia.

Statut Organiozny Województwa Śląskiego nie zawiera podobnego przepisu.

Ażoby prace Sejmu Śląskiego pod względem uchwalenia wydatków skierować na właściwe tory, niezbędną jest rzeczą, ażoby taką samą zasadą stosować ośnośnie do wydatków uchwalanych przez Sejm Śląski.

Ponieważ uchwalenie ustawy uzupełniającej Statut Organiozny Województwa Śląskiego musiałoby przejść przez ciała ustawodawcze Rządu Centralnego, co byłoby drogą zbyt długą, przeto zaleca się uzupełnienie regulaminu obied Sejmu Śląskiego w następującym kierunku:

R e z o l u c j a :

"Wszelkie wnioski ustawodawcze przedkładane czy to na plenum Sejmu Śląskiego, czy też Komisji Budżetowej, a powodujące wydatki z fundusów Województwa Śląskiego winny zawierać równocześnie sposób ich pokrycia".

Katowice, dnia 18 czerwca 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Janioki,

Rakowski, Fejkiś, Kędzior, Palarczyk, Tydra, Bizuska, Sobota,
Omenkowska, Kempka, Szynkowiakówna, Lubos.

W n i o s e k

p.Janickiego i tow. zawierający nowelę do ustawy z dnia 14. kwietnia 1924 r. /Dz.Ust.Śl.Nr.10.poz.47/ o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląkiem.

N o w e l a

z dnia 1924 r.

do ustawy z dnia 14 kwietnia 1924 r. /Dz.Ust.Śl.Nr.10. poz.47.

w przedmiocie uzdrowienia finansów komunalnych Województwa Śląskiego.

§ 1.

Wszyscy właściciele domów i ubikacji handlowo-przemysłowych, którzy wynajmują takowe lokatorom nie podpadającym pod ustawę z dnia 13 lutego 1924 r./Dz.U.Śl.Nr.5,poz.21/ o ochronie lokatorów, oraz, którzy pobierają czynsz mieszkaniowy od poszczególnych lokatorów przekraczający 25% czynszu przedwojennego, płacą od pobranych z tego tytułu poszczególnych czynszów samoistny podatek komunalny.

§ 2.

Podatek ten wynosi:

a/	za pobrany czynsz nieprzekraczający 60 złotych miesięcznie	10%
b/	za pobrany czynsz od 60 - 80 złotych miesięcznie	15%
c/	za pobrany czynsz od 80 - 100 złotych	20%
d/	za pobrany czynsz ponad 100 złotych	25%

§ 3.

Właściciele domów winni bez jakichkolwiek zastrzeżeń ze strony władz uiszczać powyższy podatek za ubiegły miesiąc, względnie za ubiegły kwartał najpóźniej do 15 każdego następnego miesiąca, dołączając równocześnie spis lokatorów wymienionych w art. pierwszym, oraz wysokość przez nich płaconego czynszu.

§ 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1924 r.

§ 5.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

U z a s a d n i e n i e .

Z dniem 1 lipca rb. upada dla gmin podatek procederony. W całej Rzeczypospolitej z wyjątkiem Województwa Śląskiego gminy pobierają samoistny podatek od lokali. O ten podatek gminy Województwa Śląskiego wołają już od pół roku. I słusznie, boiem gminy nasze mają większe wydatki niż reszta gmin Rzeczypospolitej Polskiej, natomiast nie mają tych samych źródeł dochodu. Ustawodawstwo Śląskie powinno przecież zbliżyć się i ujednolicić z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej, przede wszystkim tam, gdzie chodzi o ustawy na dłuższy okres czasu.

Jest tedy rzeczą słuszną, a żeby przyznać gminom Województwa Śląskiego podatek od lokali, jednakowoż pod formą taką, która by nie obciążała zbytnio klas biednych. Poniższy projekt ustawy obciąży tylko zamożniejszych tak lokatorów, jakoteż i właścicieli domów, jest więc możliwym do przyjęcia, zaś dla gmin będzie on dalszym źródłem dochodów. Według nowego projektu ustawy mieszkaniowej będą wyjęte z pod ustawy o ochronie lokatorów wszelkie spółki, zaś za mniejsze ubikacje przemysłowo - handlowe będzie się płaciło 50% czynszu przedwojennego. Poza to za wszystkie większe pomieszczenia po upływie pół roku trzeba będzie płacić 25% czynszu przedwojennego. Otóż tytułem tych czynszów właściciele domów takich pomieszczeń i ubikacji będą płacili gminom powyżej przewidziany podatek.

Katowice, dnia 18 czerwca 1924 r.

Wnioskodawca:

/-/ St. Janicki,

Pojkisz, Kędzior, Dr. Rakowski, Brzuska,
Szymkowiakówna, Sobota, Omańkowska.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Regulaminowej /posiedzenie z dnia 21 bm./
w sprawie wniosku /rezolucja/ klubu Ch.D. w przed-
miocie podawania sposobu pokrycia wydatków poza -
budżetowych przedkładanych czy to Wysokiemu Sejmowi,
czy to Komisji Budżetowej.

Uchwalono przyłączyć jako ostatnie zdanie do art.
42 regulaminu obrad Sejmu Śląskiego następujący
ustęp:

"Wszelkie wnioski ustawodawcze przedkładane
czy to na plenum Sejmu Śląskiego, czy też Ko-
misji Budżetowej a powodujące wydatki z fun-
duszy Województwa Śląskiego winny zawierać
równocześnie sposób ich pokrycia".

Katowice, dnia 21 czerwca 1924 r.

Sprawozdawca:

/-/ Rumpfelt.

Dr 503

Komisja Budżetowa.

/dot. dr.Br. 373, zał. Nr.1/

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej z dnia 24 czerwca 1924 r. z obrad nad wnioskiem nagłym p. Biniszkiwicza i tow. w przedmiocie płacenia czynszów mieszkaniowych dla wszystkich niezdolnych do pracy z funduszy Województwa Śląskiego.

Do wniosku nagłego p. Biniszkiwicza i tow. /druk 373/ w sprawie płacenia przez Województwo wszystkich czynszów mieszkaniowych za wszystkich pobierających renty i niezdolnych do pracy Komisja Budżetowa zajęła następujące stanowisko:

Opieka nad inwalidami wojennymi i powstańcowymi jest sprawą Rządu Centralnego. Sejm Śląski nie może przeto wkraczać w kompetencje Rządu Centralnego i przyznawać specjalnych dodatków tym inwalidom w Województwie Śląskiem, bowiem przez to naraziłby Rząd Centralny do podobnych świadczeń dla wszystkich inwalidów w całym Państwie.

Co zaś dotyczy inwalidów i rencistów innych kategorii, to sprawę tą można by rozpatrzeć dopiero po przyjęciu nowej ustawy mieszkaniowej, która prawdopodobnie przez Sejm Śląski niebawem przyjęta zostanie. Nowy projekt ustawy mieszkaniowej przewiduje bowiem pewne ulgi dla wszystkich niezdolnych do pracy. Skoro to nastąpi, wniosek p. Biniszkiwicza i tow. zostałaby tymczasem załatwionym.

Katowice, dnia 24 czerwca 1924 r.

Referent:

/-/ Janicki

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej z dnia 24 czerwca rb. z obrad nad wnioskiem nagłym klubu N.P.R. w sprawie przesilenia gospodarczego w przemyśle Województwa Śląskiego.

Komisja Prawnicza na posiedzeniu swym w dniu 24 czerwca rb. rozpatrywała wniosek klubu N.P.R. w sprawie przesilenia gospodarczego w przemyśle Województwa Śląskiego. Komisja Prawnicza rozpatrując sprawę stwierdziła, iż wniosek klubu N.P.R. w formie jego brzmieniu nie może być przyjęty. Wniosek klubu N.P.R. domaga się powołania do życia komisję sejmową z pięciu członków celem zbadania przyczyn obecnego kryzysu w tej - tejszym przemyśle. Komisji ma przysługiwać prawo wglądu do ksiąg i akt oraz przesłuchiwania personelu danego przedsiębiorstwa. Oznacza to zmianę ustawodawstwa przemysłowego.

Przedstawiciel klubu P.P.S. natomiast proponował przyjęcie wniosku używający Radę Wojewódzką, by opierając się na postanowieniach ustępu 14. art. 4. ustawy autonomicznej przedłożyła Sejmowi projekt ustawy o utworzeniu komisji do walki z drożyzną. Wnioskodawca domagał się, ażeby komisji przyznać prawo jaknajdalej idącego badania przyczyn obecnego przesilenia, które w wielkiej mierze wywołane jest wysokością cen produktów wielkiego przemysłu.

Przedstawiciele klubu Ch.D. i niemieckiego w zasadzie godzili się na powyższy wniosek, prosili atoli o danie im możliwości porozumienia z ich klubami.

Wobec tego punkt ten będzie przedmiotem obrad na następnym posiedzeniu Komisji Prawniczej.

Przedstawiciel klubu N.P.R. stawiał wniosek następującej treści:

"Sejm Śląski wyraża życzenie, by Wzrost Centralny uzupełnił komisję badającą położenie przemysłu ciężkiego przez przedstawicieli Sejmu Śląskiego".

Wniosek ten został jednogłośnie przyjęty, natomiast wniosek klubu N.P.R. /druk 499/ został odrzucony z uwagi na fakt, iż Sejm Śląski do uchwalenia podobnego wniosku jest nie właściwy, gdyż proponowana rezolucja zawiera zmianę ustawodawstwa przemysłowego.

Katowice, dnia 24. czerwca 1924 r.

Sprawozdano:

/-/ Fojkis.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie projektu ustawy o wyrażenie zgody na zmianę Statutu Organicznego.

Sprawą tą zajmował się Sejm już dwa razy. Zastrzeżenia Komisji Prawniczej zawarte są w sprawozdaniu jej /druk nr. 485/. Wówczas Komisja Prawnicza proponowała odrzucenie projektu rządowego, na co się Sejm zgodził a przyjęcie rezolucji, że

"Sejm Śląski gotów jest wyrazić swą zgodę na ustawę z dnia 13 lutego 1924 r. /Dz.U.R.P. Nr. 21, poz. 224/, o ile w art. 3 tej ustawy po słowach: "i art. 33" ustawione zostaną słowa: "ustęp 1 i 2".

Rezolucję tą Sejm przyjął.

Na Konferencje Senjorów z dnia 18 bm. powiadomił p. Marszałek przedstawicieli klubów, że Rząd Centralny godzi się, by Sejm Śląski z zastrzeżeniem odnośnie do ustępu 3. art. 33. Statutu Organicznego wyraził swą zgodę na wprowadzenie ustaw dotyczących państwowej służby cywilnej. Na skutek uchwały Komitetu Senjorów sprawa wróciła do Komisji Prawniczej.

Komisja Prawnicza po ponownem rozpatrzeniu projektu ustawy /druk nr. 445, str. 1/ proponuje Wysokiemu Sejmowi:

- 1/ przyjęcie art. 1. bez zmiany,
- 2/ przyjęcie poprawki do art. 2. następującego brzmienia:

"Art. 2. Ustawa uzyskuje moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej art. 3. ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. /Dz.U.R.P. Nr. 21, poz. 224/ w tym kierunku, że po słowach "i art. 33" ustawione zostaną słowa "ustęp 1 i 2".

Katowice, dnia 24 czerwca 1924 r.

Sprawozdawcy Komisji
Prawniczej:

/-/ Kędzior.

S p r a w o z d a n i e

z dyskusji Komisji Prawniczej odbytej dnia 24 czerwca r.b.
nad wnioskiem Klubu N. P. R., dotyczącego niewypłacania rent
inwalidom, wdowom i sierotom, zamieszkałym w Województwie Śląskiem.

Sejmowa Komisja Prawnicza po obszernej dyskusji nad
wnioskiem Klubu N. P. R. uchwaliła zmienić rezolucję podaną we
wniosku, gdyż oczekiwanie rent wobec obywateli Rzeszy Niemieckiej
nie zalecałoby się, a to do czasu ukończenia pertraktacji, jakie
toczą się w tej i podobnych sprawach między Rządem polskim, a
rządem Rzeszy Niemieckiej.

Wobec powyższego Komisja Prawnicza uchwaliła przedłożyć
Sejmowi rezolucję w następującem brzmieniu:

" Wzywa się Ralę Wojewódzką do przedłożenia Sejmo-
wi ustawy, uprawniającej Zakłady Ubezpieczeń do wypłaca-
nia rent obywatelom zamieszkałym w Województwie Śląskiem,
którym Niemcy wstrzymali wypłatę rent, zaliczkowo ze
Skarbu Śląskiego aż do czasu uregulowania tych spraw po-
między rządami polskim i niemieckim.

Prezes Komisji Prawniczej:

// K ę d z i o r.

Referent:

// O b r z u t.

S E J M Ś L A S K I.

Komisja Budżetowa.

PC.

Załącz. 1. do druku 506.

/dot. dr. 476, 482/.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej z dnia 27 czerwca br. nad wnioskiem klubu N.P.R. dotyczącym niewypłacania rent inwalidom, wdowcom i sierotom zamieszkałym w Województwie Śląskiem.

Komisja po zaznajomieniu się z rezolucją Komisji Praw - niczej przychyliła się do tekstu w brzmieniu przedłożonem.

Wezbro tego prosi Wysoki Sejm o uchwalenie.

Katowice, dnia 27 czerwca 1924 r.

Sprezeczdarca:

/-/ Węgrzyn.

Komisja Regulaminowa.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Regulaminowej dotyczące wniosku Ministra Sprawiedliwości o zezwolenie Sejmu na postępowanie karne przeciwko pos. Juchelkowi.

Minister Sprawiedliwości przesyła p. Marszałkowi pod datą 3 czerwca br. pismo Sądu Powiatowego w Katowicach z dnia 28 kwietnia br. wraz z aktami sprawy oskarżenia Jana Juchelke, posła na Sejm Śląski o uraz cielesny w celu uzyskania zezwolenia Sejmu na postępowanie karne z §§ 223, 232 i 61 k.k.

Według wniosku tego p. poseł Juchelek miał pobić ręką i łaską pewnego p. Alfonsa Hoffmana, dnia 29 lipca 1923 r.

Komisja Regulaminowa wypowiedziała się po przeprowadzonej dyskusji nad wnioskiem Ministra Sprawiedliwości jednogłośnie przeciw wydaniu sądowni pos. Juchelke, opierając się na art. 17 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. prosi Wysoką Izbę o odrzucenie wniosku tego Ministra Sprawiedliwości.

Katowice, dnia 21 czerwca 1924 r.

Sprawozdawca:

/--/ Tydra.

PC.

Wniosek nagły

klubu niemieckiego.

Wzywa się Komisję Socjalną o przedłożenie w możliwie krótkim czasie noweli do ubezpieczenia na invalidzwo celem uchwalenia przez Sejm Śląski, w której:

- 1/ uwzględnić się ogólną sytuację zarobkową,
- 2/ przeprowadzić się rozróżnienie odnośnie do zarobków w poszczególnych gałęziach życia gospodarczego.

Uzasadnienie:

Od czasu wstąpienia w życie ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. zostały płace robotników wszystkich kategorii znacznie niższe. Ustawą z dnia 3 czerwca 1924 r. przepisane składki wcale nie odpowiadają sprawności gospodarczej pracowników i pracobiorców. W niektórych gałęziach gospodarki, zwłaszcza w rolnictwie stały się składki wprost niemożliwe i dały w kilku wypadkach powód do złożenia pracy przez robotników. Z tego powodu uregulowanie tej sprawy staje się niezbędnie potrzebnem.

Katowice, dnia 25 czerwca 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Reitzenstein,

Paulus, Kaczmarczyk, Ulitz, Schoppa, Szezepcznik, Goldmann,

Dr. Pant.

Wniosek nagły

p. ks. Małkowi i tow. w sprawie zwolnienia uchodź-
ców z Czechosłowacji od opłat związanych z opoją.

Dla opoju na terenie górnośląskim otrzymuje się wszelkie dokumenta wedle przepisu Traktatu Genewskiego bezpłatnie, również cały akt opoju jest gratisowy. Z tej ulgi nie korzystają uchodźcy z Czechosłowacji. Szczególnie dla uchodźców opłata wynosząca 500 i więcej złotych jest bardzo wysoka. Poleca się przynajmniej uchodźcom, którzy tylko pod terorem ująć musieli, koszt opoju opuścić.

Wobec tego Sejm Śląski raczy uchwalić:

"Zwalnia się uchodźców z terenu czechosłowackiego z opłat związanych z opoją".

Katowice, dnia 25 czerwca 1924 r.

Wniosekodawcy:

/-/ Łęteja,

Fojkis, Obazut, Janicki, Sobota, Kędzier, Czarłowska,
Szynkowiakówna, Sikora.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie projektu ustawy o wyrażenie zgody na zmianę statutu organicznego.

Komisja Prawnicza na posiedzeniu swem w dniu 26 czerwca rozpatrywała powtórnie ustawę o wyrażenie zgody na zmianę statutu organicznego.

Stanowisko komisji przytoczone jest w sprawozdaniach druk 485 i druk 505. Po dłuższej i szczegółowej dyskusji przyjęła Komisja Prawnicza projekt ustawy w następującem poprawionem brzmieniu:

U s t a w a

z dnia 1924 r.,

o wyrażenie zgody na zmiany statutu organicznego Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Wyraża się zgodę na wprowadzoną ustawą z dnia 13 lutego 1924 r. w przedmiocie stosowania na obszarze Województwa Śląskiego ustaw dotyczących państwowej służby cywilnej /Dz. U.R.P. Nr. 21, poz. 224/ zmiany statutu organicznego Województwa Śląskiego z ten zastrzeżeniem, że art. 3 wymienionej ustawy z 13 lutego 1924 r. otrzyma następujące brzmienie:

"Uchyła się postanowienia art. 26 ust. 2 i art. 33 ustęp 1 i 2 statutu organicznego Województwa Śląskiego".

Art. 2.

Ustawa niniejsza zyska moc obowiązującą z dniem wejścia w życie noweli do ustawy z 13 lutego 1924 r. /Dz.U.R.P. Nr. 21, poz. 224/ nadającej art. 3 tejże ustawy brzmienie ustalone w art. 1 niniejszej ustawy.

Katowice, dnia 26 czerwca 1924 r.

Sprawozdawca:

/-/ Fbjkis.

S p r a w o z d a n i e

z dyskusji Sejmowej Komisji Prawniczej odbytej dnia 1 maja 1924 r. na posiedzeniu tejże komisji w sprawie utworzenia Trybunału Administracyjnego w Województwie Śląskiem.

W myśl rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 18 lipca 1922 r. miał powstać w Województwie Śląskiem Najwyższy Trybunał Administracyjny. Trybunał ten nie został zorganizowany, gdyż brak było odpowiednich ludzi, którzyby wchodzili w jego skład. Tymczasem jednak do tutejszego Sądu Apelacyjnego wpłynęły skargi względnie odwołania w sprawach administracyjnych. Sąd Apelacyjny jako niekompetentny w braku Wojewódzkiego Trybunału Administracyjnego przesyłał te odwołania do Najwyższego Trybunału Administracyjnego w Warszawie. Pociągło to jednak, że w Województwie Śląskiem do tego czasu powołane do tego czynności nie uznawały wyraźnie i formalnie, że kompetencja terytorjalna Najwyższego Trybunału w Warszawie rozciąga się także na obszar tutejszego Województwa, Trybunał ten wstrzymał się przed załatwieniem spraw śląskich.

Powstały stąd trudności, które należało usunąć. Dla tego też, po wyjściu ustawy z dnia 3 sierpnia 1922 r. /D.U.F.P.Nr. 67, poz. 600/ kiedy utworzenie Śląskiego Trybunału Administracyjnego stało się nieaktualnem, Rada Wojewódzka na posiedzeniu dnia 4 maja 1923 r. orzekła, że ze względu na jednolitość orzecznictwa ustanawianie osobnego Trybunału Administracyjnego jest niewskazane, zaś Sejmowi Śląskiemu przedłożyła do uchwalenia następującą rezolucję:

Sejm wyraża zgodę na rozszerzenie mocy obowiązującej ustawy o Trybunale Administracyjnym z 3 sierpnia 1922 r. /D.U.F.P.Nr. 67, poz. 600/ na Województwo Śląskie i uprasza Rząd o spowodowanie wydania przepisów wykonawczych i przejściowych".

Dnia 1 maja br. Komisja Prawnicza, dyskutując nad tą sprawą, akceptowała wniosek Rady Wojewódzkiej w całości i uchwaliła go przedłożyć Sejmowi w brzmieniu podanem przez Radę Wojewódzką do uchwalenia.

Referent:

/-/ Cbrzut.

S p r a w o z d a n i e

Komisja Prawnicza na posiedzeniu dnia 1 lipca 1924 r. rozpatrzyła projekt ustawy Rady Wojewódzkiej/druk 495/w przedmiotem wyłączenie gmin wiejskich Pruchna i Ochaby z powiatu Bielskiego i włączenia tychże do powiatu cieszyńskiego.

Komisja Prawnicza stwierdza, że przeszkody natury prawnej co do wprowadzenia wymienionej ustawy nie istnieją. Przyczyny podane w uzasadnieniu Rady Wojewódzkiej, wystarczają zupełnie do przyznania słuszności żądaniu wymienionych gmin. Należenie do powiatu bielskiego jest dla mieszkańców tych gmin połączone z wielkimi stratami materialnymi, ponieważ mieszkańcy ci muszą dla załatwienia spraw w urzędach jeżdżać specjalnie do miasta Bielska, podczas kiedy będąc przyłączeni do Cieszyna sprawy urzędowe mogliby załatwiać przy sprzedaży swoich produktów, lub też przy zakupywaniu artykułów pierwszej potrzeby w mieście najbliższym położonem.

Komisja Prawnicza przychyliła się do wniosku Rady Wojewódzkiej i poleca Sejmowi przyjęcie ustawy.

Katowice, dnia 1 lipca 1924 r.

/-/ Hachej.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Mieszkaniowej.

Wniezione przez Radę Wojewódzką przedłożenie z dnia 19. października 1923 r., odnoszące się do ustawy o ochronie lokatorów oraz lichwy i spekulacji mieszkaniowej, zawierało częściową zmianę ustawy z dnia 7 listopada 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 41, poz. 206/ oraz projekt nowej ustawy o ochronie lokatorów.

Podczas gdy zmianę cytowanej ustawy Wysoka Izba uchwaliła ustawę z dnia 13 lutego 1924 r., to projekt nowej ustawy o ochronie lokatorów stanowił dla kilku z rzędu posiedzeń Komisji Mieszkaniowej materjęk dla obrad, które jednakże zostały przerwane na pewien czas ze względu na wniesiony do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o ochronie lokatorów. Mianowicie Komisja Mieszkaniowa wychodziła z założenia, że chociaż Sejm Śląski jest kompetentny do wydania osobnej ustawy mieszkaniowej, to jednakże należy z brzmieniem projektu warszawskiego się zapoznać i od niego przy uchwaleniu nowej ustawy możliwie daleko nie odbiegać.

Idąc po tej linii, Komisja Mieszkaniowa opracowała po długiej, wyczerpującej naradach niniejszy projekt na podstawie ustawy o ochronie lokatorów Rz.P. z dnia 11 kwietnia br. z uwzględnieniem specjalnych warunków w Województwie Śląskiem i przedkłada go w załączeniu Wysokiej Izbie do uchwalenia.

Katowice, dnia 11 lipca 1924 r.

Referent}

/-/ Palanoczyk.

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1.

Do najmu budynków a temsamem do najmu znajdujących się w nich pomieszczeń i do najmu ich części składowych stosują się w drodze wyjątku od przepisów o najmie, zawartych w ustawach cywilnych, obowiązujących na obszarze Województwa Śląskiego niżej wymienione przepisy:

Art. 2.

- 1/ Przepisom niniejszej ustawy z wyjątkiem przepisu art. 28 nie podlegają jednak:
- a/ budynki stanowiące własność Państwa, Skarbu Śląskiego lub Związku samorządowego;
 - b/ mieszkania dane tytułem uposażenia służbowego i posiadające z przeznaczenia swego charakter mieszkań służbowych, z wyjątkiem domów fabrycznych i kopanianych /familijnych/, ohyba, że wypowiedzenie pracy nastąpiło z powodów uprawniających pracodawcę do rozwiązania bez wypowiedzenia stosunku służbowego;
 - c/ pomieszczenia w hotelach, gospodach i pensjonatach oraz pomieszczenia wynajmowane przez gości sezonowych w letniskach i zdrojowiskach;
 - d/ pomieszczenia wynajęte na przedsiębiorstwa rozrywkowe, jak kinoteatry, kabarety, sale tańców, gry;
 - e/ pomieszczenia wynajęte na instytucje finansowe i bankowe oraz na kantory wymiany;
 - f/ od dnia 1 lipca 1925 r. pomieszczenia służące celom fabrycznym;
 - g/ budynki na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego, których budowę ukończono po dniu 1 lipca 1918 r. i budynki na obszarze cieszyńskiej części Województwa, dla których udzielono zezwolenia na ich zajęcie po dniu 27 stycznia 1917 r.;
 - h/ części budynków nadbudowane lub dobudowane po czasie określonym w ustępie g;
 - i/ budynki, które po czasie określonym w ustępie g. uległy zasadniczej przebudowie, o ile przez to przysporzono po - mieszczeń mieszkalnych.
- 2/ Do ogrodów wynajętych jako część składowa mieszkania stosują się przepisy niniejszej ustawy, o ile one przylegają bezpośrednio do budynku stanowiącego w całości lub w części przedmiot najmu i nie przekraczają obszaru dwóch arów.
- 3/ Wynajmujący może żądać usunięcia lokatora z pomieszczeń określonych wyżej pod a/, b/, c/, g/, h/ i i/ jedynie z końcem kwartału kalendarzowego za uprzedzeniem, co najmniej 3 - ch miesięcznym wypowiedzeniem.

Rozdział II.

Dopuszczalne wysokość komornego.

Art. 3.

- 1/ Umowy dotyczące wysokości i sposobu uiszczania komornego za -
warto po wejściu w życie niniejszej ustawy obowiązują, o ile
je zawarto na piśmie i na okres czasu nie krótszy niż 1 rok.
Przepis ten nie dotyczy mieszkań do 4 -ch pokoiów włącz-
nie.

- 2/ W braku obowiązującej umowy wiążą wynajmującego i lokatora
normy, ustalone na dany okres czasu przepisami art. 5 do 8.

Art. 4.

Pomieszczeń pobocznych jak: przedpokoje, korytarze, werandy,
kuchnie, spiżarnie, łazienki, alkowy i pokoje dla służby nie za-
licza się do pokoiów mieszkalnych.

Art. 5.

- 1/ Podstawę do oznaczenia wysokości komornego stanowi komorne pła-
cone w dniu 1-lipca 1914. /podstawowe komorne/.

Wysokość tego komornego winien wykazać wynajmujący.

- 2/ Jeżeli przedmiot najmu nie istniał lub nie był wynajęty w dniu
1.VII. 1914, jeżeli nie można stwierdzić wysokości ówczesnego
komornego, lub jeżeli ono było ze względu na specjalne warunki
danego stosunku najmu widocznie wygórowane lub widocznie za-
niskie - wówczas Urząd Rozjemczy dla Spraw Najmu względnie Sąd
ustali podstawowe komorne podług ówczesnych cen przeciętnych.

- 3/ W razie uszczuplenia przedmiotu najmu w stosunku do stanu z
dnia 1 lipca 1914 ulegnie odpowiedniemu zmniejszeniu także pod-
stawowe komorne.

Art. 6.

- 1/ Wysokość komornego za pomieszczenia podlegające niniejszej
ustawie, z wyjątkiem wypadków przewidzianego w ustępie 1. art.
3. nie może przekraczać oznaczonych poniżej stawek procentowych,
które wynoszą w III. kwartale roku 1924:

a/ za mieszkania: 20 % podstawowego komornego;

b/ za sklepy, pomieszczenia przemysłowe i handlowe oraz pra-
cownie nie połączone z mieszkaniami: 50 % podstawowego ko-
mornego.

- 2/ Powyższe stawki procentowe wzrastają od 1 października 1924. co
kwartał o 10 %. podstawowego komornego.

Wzrost ten ustaje z chwilą, gdy komorne osiągnie wysokość
100 % podstawowego komornego.

- 3/ Suma komornego obliczona w powyższy sposób w markach niemiec-
kich lub koronach austriacko - węgierskich będzie przeliczona
za złote według następującego klucza: 100 marek niemieckich
równa się 123 złotym, 100 koron austriacko - węgierskich równa
się 105 złotym.

- 4/ Komorne wolno uiszczać w ratach miesięcznych i za pośrednictwem
poczty.

Art. 7.

W miejscowościach posiadających powszechne urządzenia wodociągowe mogą właściciele domów pobierać od lokatorów zprzedłożeniem imi: szczegółowych rachunków opłaty dodatkowej za dostarczanie wody w wysokości rzeczywistych wydatków, rozłożonych w stosunku do wysokości komornego poszczególnych lokatorów.

Art. 8.

- 1/ Wynagrodzenie za ogrzewanie i ciepłą wodę z własnych urządzeń centralnych oznacza się osobno według rzeczywistych wydatków, przypadających na dane pomieszczenia w stosunku do ich pojemności.
- 2/ 1. pędzienika może wynajmujący żądać zaliczki nieprzekraczającej 50 % domniemanych kosztów opalania pieców centralnych a 1. stycznia dalszej zaliczki w wysokości 25 %.
Ostateczne obliczenie winno nastąpić najpóźniej 1 maja na zasadzie książek i dowodów, które wynajmujący ma przedłożyć lokatorowi na jego żądanie.
- 3/ Wynagrodzenie za używanie dźwigów /wind/ osobowych oznacza się osobno według rzeczywistych wydatków i pobiera co kwartał od lokatorów korzystających z tego urządzenia.

Art. 9.

- 1/ Za przedmiot najmu, który lokator w całości lub w części odnajmuje sublokatorowi bez dostarczanie urządzenia domowego wolno umówić tylko takie komorne, które przekracza najwyżej o 30 % opłatek płacone przez lokatora za podnajęto pomieszczenia bez opłat dodatkowych /art. 7 i 8/.
- 2/ Za dostarczanie sublokatorowi urządzenia domowego wolno oprócz komornego umówić godziwe wynagrodzenie, które jednak nie może przekraczać rzeczy 10 % wartości dostarczanego urządzenia.
- 3/ Wynajem sublokatora w opłatach dodatkowych nie może przekraczać wysokości udziału, jaki przypada na odnajmowane pomieszczenie.

Art. 10.

- 1/ Zabronione i nieważne są umowy, w których najmujący za opuszczenie przedmiotu najmu lub wogóle bez równowartościowego wzajemnego świadczenia coś przyrzeka albo uiszcza poprzędnikowi lub innej osobie lub w których wynajem albo odstąpienie praw z wynajmu uczyniono zawiązkami od zakupu przez nowego lokatora urządzenia domowego lub wymówiono dla kogokolwiek świadczenie niepozostające z umową najmu w bezpośrednim związku.
- 2/ Co wbrew powyższemu postanowieniu uiszczono, tego można żądać z powrotem. Zrzeczenie się tego prawa jest prawnie bezskuteczne. Powództwo przedawnia w ciągu 6-ciu miesięcy.

Rozdział III.

Ograniczenie prawa wypowiedzenia i rozwiązywania umów najmu. Przekłócenie umów najmu o oznaczonym czasie trwania.

Art. 11.

- 1/ Oprócz wypadków rozwiązania najmu z winy lokatora, przewidzianych w ustawach cywilnych, może wynajmujący wypowiedzieć najem oraz korzystać z postanowień ustaw cywilnych o ustaniu najmu bez wypowiedzenia wtedy tylko, gdy istnieje ku temu ważna przyczyna.
- 2/ Ważną przyczyną jest między innymi:
 - a/ jeżeli lokator mimo upomnienia zalega z zapłatą co najmniej dwóch następujących po sobie umownych rat komornego /art. 3, 6, do 9/, chyba że zaległość powstała z powodu braku pracy lub wyjątkowej nędzy.
 - b/ jeżeli lokator w sposób uporczywy i rażący narusza obowiązujący porządek domowy albo przez swoje bezwzględne lub nieprzystojne zachowanie się obrzydza współmieszkańcom pobyt w domu; z zachowaniem się lokatora stoi na równi zachowanie się tego przez niego do mieszkania przyjętych, jeżeli temu zachowaniu się mimo możności zaradzić.
 - c/ jeżeli lokator przedmiot najmu w całości lub w części z urzędzeniem lub bez niego oddał w podnajem lub odstąpił za wynagrodzeniem nadmiernie wysokim w porównaniu z własnym komornem.
 - d/ jeżeli lokator prawa z umowy odstąpił w całości, bez zgody wynajmującego. Brak tej zgody może jednak zastąpić Urząd Komorny czy względnie Sąd swoim zezwoleniem na bezpłatne odstąpienie praw najmu w całości lub w części. Zgoda wynajmującego nie jest potrzebna, jeżeli w wypadku połączenia się spółdzielni na zasadzie ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 o łączeniu się spółdzielni /Dz.Ust.R.P.Nr. 33, poz. 265/ rozciągnięty na górnośląską część Województwa Śląskiego ustawą z dnia 28 maja 1924 /Dz.Ust.R.P.Nr. 50, poz. 504/ spółdzielnia przejęła odstąpić prawa najmu spółdzielni przejmującej.
 - e/ jeżeli lokator w tej samej miejscowości posiada inne mieszkanie, chyba że to drugie mieszkanie opuścił lub został na jego opuszczenie nieprawidłowo zasądzony.
 - f/ jeżeli w celu przystąpienia do budowy pomieszczeń mieszkalnych koniecznym jest zniesienie lub przerobienie budowli. Wynajmujący winien wówczas udowodnić konieczność usunięcia lokatora i może wypowiedzieć najem w czasokresie ustawowym a co naj - mniej 3 - ch miesięcznym. Wynajmujący winien zwrócić lokatorowi wydatki przesiedlenia. Gdy w budowlu, która ma być zniesiona lub przerobiona mieściło się mieszkanie lub jedyne pomieszczenie zarobkowe lokatora może wypowiedzenie nastąpić jedynie za dostarczeniem lokatorowi pomieszczenia odpowiadającego jego potrzebom i podlegającego przepisom niniejszej ustawy. Gdyby wynajmujący bez słusznego powodu nie rozpoczął budowy w przeciągu 6 miesięcy po ustąpieniu lokatora, rozpoczęto roboty budowlane przetrwał w okresie budowlanym, albo wybudowano pomieszczenia w ciągu 2-ech lat po ukończeniu budowy oddał na cele zarobkowe, obowiązany będzie oddać lokatorowi z powrotem objęte mu pomieszczenie względnie dać mu inne, odpowiadające jego potrzebom i podlegające przepisom niniejszej ustawy, a w razie niedopełnienia tego obowiązku zapłacić mu pełne odszkodowanie. Od zobowiązań tych będzie wolny wynajmujący, który odrazu dostarczył usuwanemu lokatorowi innego odpowiadającego jego potrzebom i podlegającego przepisom niniejszej ustawy pomieszczenia i zwrócił mu wydatki przesiedlenia.
 - g/ w wypadkach podnajmu, gdy lokator dostarczy sublokatorowi innego pomieszczenia odpowiadającego jego potrzebom i podlegającego przepisom niniejszej ustawy.

- 3/ W razie sporu wynajmujący winien udowodnić, że istnieje ważna przyczyna wypowiedzenia. Jeżeli rozwiązanie najmu żądano na zasadzie lit. a. ustępu 2. art. 11 a zalogłość powstała z powodu sporu o wysokość komornego należy odmówić rozwiązaniu, gdy lokator po ustaleniu przez Urząd Rozjemczy względnie Sąd wyższy nalożności oświadczył bezzwłocznie, iż na podwyższenie się goździ i uiszcza zalogłość w ciągu dni 14. Przepis ten nie ma zastosowania, jeżeli lokator nie uiszczał we właściwym czasie niespornej części komornego.
- 4/ Nioważnym jest całkowite lub częściowe zrzeczenie się przez lokatora względnie sublokatora praw, przysługujących im z niniejszego artykułu. W pisemnych umowach podnajmu welno jednak zastrzecz, iż określano z góry okoliczności, doniosłe dla stron mają stanowić ważną przyczynę wypowiedzenia lub rozwiązania podnajmu.
- 5/ W cieszyńskiej części Województwa Śląskiego wypowiedzenie pozasądowe nie stanowi tytułu egzekucyjnego.

Art. 12.

- 1/ W razie śmierci lokatora jego następni, następni, małżonek i małżonstwo, którzy do śmierci lokatora stale z nim mieszkali wstępują w jego prawa i obowiązki, o ile się ich nie zrzekli wobec wynajmującego. Przepis ten nie stosuje się do osób, które w chwili śmierci lokatora posiadają inne mieszkanie.
- 2/ Prawo najmu sklepów, pomieszczeń przemysłowych i handlowych oraz innych pomieszczeń zerobkowych przechodzą na spadkobierców lokatora, o ile oni przedsiębiorstwo spadkodawcy nadal prowadzą w tem samem pomieszczeniu.

Art. 13.

Prawa i obowiązki wynajmującego i lokatora, wypływające z niniejszej ustawy stosują się odpowiednio do stosunków między lokatorem a sublokatorem, o ile w ustawie tej wyraźnie czego innego nie postanowiono. Ponadto w razie udowodnionej zwowy wynajmującego z lokatorem na szkodę praw sublokatora, ten ostatni wstępuje w prawa lokatora w odniesieniu do przedmiotu najmu. Do spraw, wytoczonych przeciwko lokatorowi o eksmisję winni być nazwani także sublokatorzy, inaczey bowiem orzeczenie niema skutku prawnego względu niezawezwanego sublokatora. W razie wygaśnięcia praw lokatora Urząd rozjemczy względnie Sąd może orzec, że sublokator zajmujący pomieszczenie przynajmniej od 3 miesięcy będzie pozostawiony nadal w używaniu tego pomieszczenia na okres czasu do 6 - ciu miesięcy.

Rozdział IV.

Urzędy Rozjemcze dla spraw najmu.

Art. 14.

- 1/ W tych miastach i w miejscowościach przemysłowych, które przy ostatnim spisie ludności miały ponad 10.000 mieszkańców mają być utworzone Urzędy rozjemcze dla spraw najmu. W innych gminach należy je utworzyć na wniosek wyrażony uchwałą Rady Gminnej. W jednej miejscowości może być czynnych kilka urzędów. Dla gmin nie posiadających własnych urzędów rozjemczych będą czynne powiatowe urzędy rozjemcze dla spraw najmu.

- 2/ Wydatki połączone z utworzeniem i działalnością tych urzędów ponosi odmośna gmina względnie odmośny powiat.

- 3/ Przepisy pod 1. i 2. odnoszą się do górnośląskiej części Województwa Śląskiego. W cieszyńskiej części Województwa Śląskiego są sądy właściwe do rozstrzygnięcia wszelkich sporów wyłonających się ze stosunku najmu.

Art. 15.

- 1/ Przewodniczącego urzędu rozjemczego i jego zastępcę mianuje z pośród osób mających wykształcenie prawnicze Wojewoda na wniosek Prezosa Sądu Okręgowego w Katowicach. Dalszych członków urzędu mianuje Wojewoda na przedstawienie Naczelnika gminy, w której urząd ma siedzibę, a dla powiatowych urzędów na przedstawienie starosty. Połowa tych członków musi być powołana z pośród mieszkających w gminie względnie powiecie właścicieli domów, połowa zaś z pośród ~~właścicieli lokali mieszkalnych~~ lokatorów względnie sublokatorów z wyłączeniem tych, którzy sami lub których małżonkowie są właścicielami domów. Lista członków winna zawierać wystarczającą liczbę kawników z kół przemysłowo - handlowych i rzemieślniczych.
- 2/ Godności członków Urzędu rozjemczego I. instancji są honorowe, mają oni jednak prawo do zwrotu wyłożonych wydatków. Przewodniczącemu, zastępcy oraz członkom urzędu, żyjącym z zarobku można przyznać stosowne wynagrodzenie, które oznacza reprezentacja odnośnego związku komunalnego.
- 3/ Członkowie urzędu składają na ręce Wojewody lub wyznaczonego przezeń delegata ślubowanie, iż będą gorliwie i bezstronnie pełnili swój urząd i dochowują tajemnicy urzędowej.

Art. 16.

Od powołania na członka urzędu wyznaczyć się mogą kobiety, duchowni, wojskowi, urzędnicy publiczni, osoby w wieku ponad 60 lat i osoby żyjące z zarobku dziennego lub tygodniowego. Od słuszności wyznaczenia się rozstrzyga ostatecznie Wojewoda.

Art. 17.

- 1/ Uchylający się od przyjęcia godności członka urzędu bez uzasadnionej przyczyny podlega karze grzywny do 100 zł.
- 2/ Członkowie urzędu, którzy nie wypełniają swych obowiązków podlegają za każdym razem karze grzywny do 30 zł. Nałożona grzywna może być uchylona lub zmniejszona w wypadku dodatkowego usprawiedliwienia się. Członków urzędu, którzy stali się winnymi rażącego naruszenia obowiązków należy nadto usunąć z urzędu.
- 3/ Pomyślsze orzeczenia należą do przewodniczącego urzędu rozjemczego. Od orzeczenia tegoż służy w przeciągu dni 3 - ch odwołanie do Wojewódzkiego urzędu rozjemczego, który orzeka ostatecznie.

Art. 18.

- 1/ Urząd rozjemczy rozstrzyga po przeprowadzeniu ustnej rozprawy większością głosów w zespole 3 - ch członków, w skład których wchodzi przewodniczący lub jego zastępca oraz po jednym kawniku z kół właścicieli domu i z kół lokatorów. Jeżeli przedmiotem sporu jest sklep, pomieszczenia przemysłowe, handlowe lub pracownia, kawnikiem z kół lokatorów winien być o ile możliwości zawodowy kupiec, przemysłowiec względnie rękodzielnik a najiniej osoba z odnośnymi stosunkami dobrze obeznana. W razie

sporu między lokatorem a sublokatorem wchodzi w skład zespołu prócz przewodniczącego względnie jego zastępcy jeden ławnik lokator a drugi ławnik sublokator.

- 2/ Orzeczenie z krótkim uzasadnieniem należy zamieścić w protokole rozprawy lub wypracować na piśmie w ciągu dni 3-ich i doręczyć stronom na ich żądanie.
- 3/ Rozprawy urzędu rozjemczego są jawne. Jawność należy wykluczyć stosownie do przepisów obowiązującej ustawy o postępowaniu cywilnym w sprawach spornych.
- 4/ Publiczne ogłoszanie treści rozprawy niejawniej jest wzbronione.

Art. 19.

- 1/ Po zwróceniu się stron z konkretnym wnioskiem wezwie urząd rozjemczy obie strony do rozprawy z ostrzeżeniem, iż niestawienie się nie wstrzyma postępowania. Rozprawę należy przeprowadzić, o ile możności w ciągu dni 8 - niu od podania wniosku.
- 2/ Wezwani winni się stawić osobiście albo wysłać do rozprawy pełnomocnika. Strony i ich pełnomocnicy obowiązani są zgodnie z prawdą udzielać wszelkich żądanych wyjaśnień.
- 3/ Urząd ma prawo przedsięwzięcia wszelkich potrzebnych do wydania orzeczenia dochodzeń, w szczególności prawo wzywania i przesłuchiwania osób, które mogą udzielić wyjaśnień,
- 4/ Urząd nakłada grzywny do 30 złotych za niestawiennictwo bez usprawiedliwionej przyczyny stron i wzywanych osób, jak również za odmówienie złożenia wyjaśnień i dowodów.
Od orzeczenia urzędu rozjemczego nakładającego grzywnę służy w 14 - to dniowym czasie od dnia zawiadomienia odwołanie do Wojewódzkiego urzędu rozjemczego, który orzeka ostatecznie. Ściąganie nałożonych grzywion, należy do władz administracyjnych. Grzywny wpływają do kasy, która pokrywa wydatki właściwego urzędu I. instancji.
- 5/ Wszystkie władze i urzędy winne udzielać urzędowi rozjemczym obu instancji pomocy prawnej.

Art. 20.

- 1/ Właściwy urząd rozjemczy rozstrzyga na wniosek wynajmującego, lokatora lub sublokatora o tem, czy komerne i inne opłaty i wynagrodzenia odpowiadają zasadom i granicom ustalonym w niniejszej ustawie.
- 2/ Jeżeli strony oświadczyły, iż poddają się orzeczeniu urzędu, orzeczenie urzędu tego nie ulega zaskarżeniu i jest ostateczne; może być jednak na wniosek jednej ze stron każdorazowo zmienione ze skutecznnością dla następnego okresu płatności. Wnioski o zmianę orzeczenia nieoparte na nowych okolicznościach faktycznych może urząd odrzucić bez rozprawy.
- 3/ Wynajmującemu, lokatorowi i sublokatorowi wolno także inne ze stosunku najmu wyłaniające się spory, nie wmieszone jeszcze do sądu poddać orzecznictwu urzędu rozjemczego, który postąpi według powyższych zasad.
Spór o eksmisję może być poddany orzecznictwu urzędu rozjemczego tylko za zgodą obu stron.

- 4/ Jeżeli sprawa nie była poddana orzecznictwu urzędu rozjemczego za zgodą stron, mogą one w przeciągu dni 14 od dnia ogłoszenia orzeczenia odwołać się do Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego, który rozstrzyga ostatecznie. Odwołanie należy wniesić w urządzie rozjemczym I. instancji. Winno ono zawierać uzasadnienie odwołania oraz oświadczenie, jakiej zmiany domaga się odwołujący. Przepisy ustawy o postępowaniu cywilnem w sprawach spornych o pisemnej odpowiedzi na odwołanie o ograniczeniu przyczyn odwołania, o konieczności zastępstwa stron przez adwokatów oraz przepisy §§ 518 i 519 nien. ustawy o postępowaniu cywilnem w sprawach spornych w brzmieniu ustawy z dnia 18 marca 1921 r. /Dz.Ust. R.P.Nr. 30 z. r. 1921, poz. 176/ nie mają zastosowania. Wojewódzki urząd rozjemczy może orzeczenie urzędu I. instancji znieść i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia.
- 5/ Prawomocne orzeczenia urzędu rozjemczego I. instancji oraz orzeczenia Wojewódzkiego urzędu rozjemczego, zatwierdzające lub zmieniające orzeczenia I. instancji są natychmiast wykonalne, i to na równi z prawomocnymi wyrokami sądowemi.
- 6/ Skarga o eksmisję z mieszkania może być wniesioną do sądu dopiero wtedy, jeżeli właściwy urząd rozjemczy udzielił prawomocnego zezwolenia na wypowiedzenie po myśli art. 11. niniejszej ustawy. Od odnośnego orzeczenia Urzędu rozjemczego I. Instancji służy interesowanym odwołanie do Wojewódzkiego urzędu rozjemczego przy zastosowaniu przepisów ustępu 4.

Art. 21.

Postępowanie przed urzędami rozjemczymi obu instancji jest wolne od opłat stemplowych. Strona interesowana ponosi jednak koszt postępowania, tudzież opłaty od każdego zwrócenia się do urzędu oraz od wydawanych dokumentów. Wysokość tych opłat określi reprezentacja odnośnego związku komunalnego a dla Wojewódzkiego urzędu rozjemczego Rada Wojewódzka. Opłaty te nie mogą jednak być wyższe od opłat sądowych. Urząd rozjemczy może osoby niezdolne zwolnić od ponoszenia opłat.

Art. 22.

- 1/ Przy Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach utworzy się Wojewódzki urząd rozjemczy dla spraw najm. dla rozstrzygania spraw niniejszą ustawą przekazanych.
- 2/ Wojewódzki Urząd rozjemczy składa się z 4-eh członków i rozstrzyga większością głosów w zespołach 3-eh członków. Przewodniczącego, jego zastępcę, oraz jednego członka urzędu mianuje Wojewoda, na wniosek Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach z pośród zawodowych sędziów. Drugiego członka mianuje Wojewoda z pośród osób uzdolnionych do sprawowania wyższego urzędu administracyjnego.
- 3/ Postępowanie przed Wojewódzkim urzędem rozjemczym jest w zasadzie pisemne. Urząd może jednak w miarę potrzeby zezwodzić ustną rozprawę.
- 4/ Szczegółowy tok postępowania Wojewódzkiego urzędu rozjemczego określi rozporządzenie wykonawcze.
- 5/ Wydatki połączone z utworzeniem i działalnością tego urzędu ponosi Skarb Śląski.

Rozdział V.

Moratorium mieszkaniowe dla bezrobotnych.

Art. 23.

- 1/ W sprawach o ekwisyj z mieszkań mpzo. Sąd na wniosek lokatora zawiesić wykonanie orzeczonej już prawomocnie ekwisyji na czas do 6 miesięcy, o ile takie zawieszenie jest usprawiedliwione położeniem lokatora, w szczególności tem, że pozostaje on bez pracy z powodu od niego niezawisłych.
- 2/ Udziałając zwłoki należy zawiadomić o tem właściwy państwowy albo komunalny Urząd Pośrednictwa Pracy, tudzież zarząd gminny, w której lokator ma miejsce zamieszkania.

Art. 24.

Prawo korzystania z moratorium mieszkaniowego gaśnie, jeżeli bezrobotny lokator wzbrania się przyjąć stocownej i godzinnej pracy.

Rozdział VI.

Postanowienia wyjątkowe.

Art. 25.

- 1/ Ekonomicznie silne instytucje finansowe /banki/ oraz wielkie przedsiębiorstwa przemysłowe, handlowe i rolnicze tudzież ich oddziały są obowiązane na wezwanie zarządu gminnego w zakresie danym okresie, nie przekraczającym jednak 1. 2 roku wybudować oznaczoną w wezwaniu a wskazując koniecznością warunków mieszkaniowych w danym gminie ilość pomieszczeń mieszkalnych dla tych swoich pracowników i ich rodzin, którzy nie mają pomieszczeń w budynkach własnych przez instytucje względnie przedsiębiorstwa.
- 2/ Właściwym do wydania wezwania jest zarząd tej gminy, w obrębie której zamieszkuje określony pod 1/ pracownicy. O ile dana instytucja względnie przedsiębiorstwo mają znaczniejszą liczbę tych pracowników, należy obowiązek budowania rozłożyć na odpowiednie dłuższy okres czasu z tem, iż w obrębie poszczególnych najwyższej lat poczynnych okresów ma być wybudowana, oznaczona i możliwa ilość pomieszczeń.
- 3/ Niezastosowanie się do prawomocnego wezwania zarządu gminnego uprawnia go albo do odebrania od danej instytucji względnie przedsiębiorstwa zajmowanych przez ich właścicieli lub przez ich główne albo miejscowe zarządy pomieszczeń, albo też do nałożenia na nich grzywny do wysokości 1 miliona złotych.
- 4/ Uiszczenie grzywny nie zwalnia od obowiązku budowania, określonego w ustępie 1/ niniejszego artykułu. Grzywny można ponawiać w wypadku niepełnego wykonania wezwania. Grzywny wpływają do gminnego funduszu budowy mieszkań.

Art. 26.

Od zarządzenia zarządu gminnego, wydanego na zasadzie art. 25 służy stronie interesowanej prawo odwołania się w przeciągu 14 dni licząc od dnia doręczenia tego zarządzenia do Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu, który rozstrzyga ostatecznie.

Przepis ten ma zastosowanie także w cieszyńskiej części Woje-
wództwa Śląskiego.

Art. 27.

Przy zastosowaniu art. 25 należy w każdym poszczególnym wypad-
ku dokładnie zbadać ekonomiczne położenie danej instytucji względ-
nie przedsiębiorstwa, których egzystencji nie wolno naruszyć.

Rozdział VII.

Postanowienia podatkowe.

Art. 28.

W roku 1924 od nieruchomości miejskich jakoteż od położonych w
gminach wiejskich budynków o charakterze dochodowym lub zarobkowym
a nie związanych z produkcją rolną, będzie pobrany państwowy podatek
od nieruchomości w wysokości nieprzekraczającej 15 % płaconego przez
lokatorów komornego z wyłączeniem opłat dodatkowych /art. 7 i 8/
względnie od wartości czynszowej pomieszczenia nie oddanego w najem.

Podatek ten nie będzie pobrany od nieruchomości, z których rocz-
ny dochód nie przekracza 50 złotych; dochód ten dla nieruchomości
podlegających przepisom niniejszej ustawy będzie obliczony według
norm art. 6 zgodnie ze stawkami obowiązującymi w dniu wejścia w ży-
cie tej ustawy.

Bliższe postanowienia w przedmiocie wymiaru i poboru powyższego
podatku określi rozporządzenie wykonawcze, które winno być uzgodnione
z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z 17 czerwca 1924 r.
/Dz.Ust.R.P.Nr. 51, poz. 523/.

Rozdział VIII.

Postanowienia karne.

Art. 29.

1/ Kto celem obejścia lub udaremniania niniejszej ustawy przed Urzę-
dem Rozjemczym dla spraw najmu przytacza nieprawdę lub prawdę za-
tę, postanowienia te w inny sposób obchodzi lub obejść usiłuje,
do czynów tych nakłania lub w nich pomaga, podlega ukaraniu grzyw-
ną od 3 zł. do 600 zł. albo aresztem do 6 tygodni. Obie kary można
nałożyć równocześnie. Właściwe są Sądy powiatowe /Sądy ławnicze
względnie pokoju/.

2/ Żądanie i pobieranie komornego lub innych wynagrodzeń albo świad-
czeń oczywiście nadmiernych podlega ukaraniu według przepisów o
swalczaniu lichwy.

Rozdział IX.

Postanowienia końcowe.

Art. 30.

1/ Od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy aż do 1. lipca 1928 r. nie mo-
że być żadne pomieszczenie mieszkalne przerobione na biuro, kan-
tory, składy, teatry, kinoteatry, pomieszczenia rozrywkowe lub
przemysłowo - handlowe ani też na jeden z tych celów oddane w uży-
wanie.

2/ Przepis ten nie dotyczy pomieszczeń, wzmianek za które właściciel

domu dostarczy lokatorom równowartościowego co do obszaru i jakości i odpowiadającego ich potrzebom, nowo wybudowanego mieszkania. W tym wypadku lokator obowiązany jest opuścić zajmowane dotychczas mieszkanie i przenieść się na koszt właściciela domu do nowego mieszkania. Mieszkanie to podlega, dopóki go odnośny lokator zajmuje postanowieniom niniejszej ustawy.

- 3/ Osoby przekraczające objęty ustępem 1. ani nie podpadający pod ustęp 2. nakaz ulegną karze w myśl art. 29, a nadto będą zmuszone drogą nakazu administracyjnego, wydanego przez zarząd gminy do przywrócenia przerobionemu pomieszczeniu pierwotnego charakteru mieszkalnego. W razie niewykonania tego nakazu koniecznych przeróbek dokona gmina na koszt winnego.

Art. 31.

- 1/ Właściciel budynku jest obowiązany utrzymywać przedmiot najmu w stanie zdawnym do użytku i wykonywać właściwe zarządzenia władzy policyjno - budowlanej.
- 2/ W razie jakiegokolwiek przebudowy właściciel budynku winien zabezpieczyć lokatorowi możliwość używania wynajętych pomieszczeń oraz zastosować się do właściwych zarządzeń władzy policyjno - budowlanej.
- 3/ Celem wykonania swych zarządzeń władza ma prawo zastosowania środków przymusowych, przewidzianych w przepisach o policji budowlanej.

Art. 32.

- 1/ Celem dostarczenia mieszkań lokatorom, usuwanym z budynku stanowiących własność państwa lub Skarbu Śląskiego jako też oficerom, Urząd Wojewódzki jest uprawniony do rozporządzania pomieszczeniami zajętymi w cudzych budynkach bądź z tytułu umowy najmu, bądź też na podstawie ustaw i rozporządzeń w przedmiocie zapobieżenia brakowi mieszkań, obowiązujących przed wejściem w życie niniejszej ustawy, o ile pomieszczenia zajęte na mocy tych ustaw i rozporządzeń zostały oddane na mieszkania pracowników państwowym i pracownikom płatnym ze Skarbu Śląskiego oraz oficerom tudzież na lokale biurowe urzędów państwowych i śląskich.

Nie stanowi przytem różnicy, czy pracownicy ci i oficerowie w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy pełnią służbę, jeżeli tylko w chwili otrzymania przydziału mieszkania pozostawali w służbie.

- 2/ Właściciel budynku może w przeciągu 14 dni po otrzymaniu zarządzenia wydanego na zasadzie ustępu 1. wnieść sprzeciw; jeżeli zarządzenie to poważnie szkodzi lub zagraża jego interesowi.
- O słuszności sprzeciwu rozstrzyga Urząd Rozjemczy dla spraw najmu względnie Sąd. Sprzeciw nie wstrzymuje wykonania zarządzenia. Od orzeczenia Urzędu Rozjemczego przysługuje zarówno właścicielowi budynku jak i Urzędowi Wojewódzkiemu w 14 dniowym czasie od dnia doręczenia tego orzeczenia odwołanie do Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu, który rozstrzyga ostatecznie.
- 3/ Między właścicielem budynku a osobami, na rzecz których nastąpiło odstąpienie na zasadzie ustępu 1 niniejszego artykułu powstaje bezpośredni stosunek najmu.
- 7 oraz pracownikom państwowym i pracownikom płatnym ze Skarbu Śląskiego

Wysokość płaconego przed odstąpieniem komornego nie ulega zmniejszeniu wskutek podziału pomieszczenia.

Art. 33.

Obdzoziemcy korzystają z postanowień niniejszej ustawy, jeżeli w danym obcym państwie obywatele polscy są pod tym względem postawieni na równi z obywatelami obcego państwa.

Art. 34.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 października 1924 r. Równocześnie tracą moc obowiązującą:

- 1/ Obwieszczenia kanclerza Rzeszy niemieckiej z dnia 23 września 1918 r. w przedmiocie ochrony lokatorów i w przedmiocie zapobieżenia brakowi mieszkań /Zb.niem.P.U.Str.1139 i 1143/ wraz ze zmianami wynikającymi z rozporządzenia Ministerstwa Rzeszy niem. z dnia 22 czerwca 1919 r. w przedmiocie ochrony lokatorów /Zb.niem.P.U.str. 591/ oraz z niem. państwowej ustawy z dnia 11 maja 1920 r. w przedmiocie zapobieżenia brakowi mieszkań /Zb.niem.P.U.str.949./
- 2/ Ustawa z 27 listopada 1919 r. o obowiązku zarządów gmin dostarczania pomieszczeń /Dz.U.R.P.Nr. 92 z r. 1919, poz. 498/, ustawa o ochronie lokatorów z dnia 18 grudnia 1920 /Dz.Ust.R.P.Nr. 4, poz. 14/ i obwieszczenie Tymczasowej Komisji Rządzącej Śląska Cieszyńskiego z dnia 12 lutego 1911 r. L.II. 752/16 /Dz.U.R.X.Rz.Śl. Śiesz. Nr. 13, poz. 310/ w sprawie ustawy o ochronie lokatorów.
- 3/ Ustawa z 19 grudnia 1922 w przedmiocie ustanowienia komisarzy dla spraw mieszkaniowych /Dz.U.Śl. Nr. 39, poz. 143/.
- 4/ Przepisy innych ustaw, obwieszczeń i rozporządzeń w tym samym przedmiocie wydanych a sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 35.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

Sprawozdanie

Komisji Prawniczej nad wnioskiem posła Machaja w przedmiocie ustawy o utworzeniu komisji do walki z lichwą i badaniu cen w przemyśle śląskim, dot. wniosku nagłego klubu N.P.R. w sprawie przesilenia gospodarczego i sprawozdania Komisji Prawniczej w powyższej sprawie z 24 czerwca rb. /Druk nr. 504/.

Na posiedzeniu Komisji Prawniczej w dniu 24 czerwca rb. przy obradach nad wnioskiem klubu N.P.R. w sprawie przesilenia gospodarczego w przemyśle śląskim poseł Machaj stawiał wniosek wzywający Radę Wojewódzką, by opierając się na postanowieniach ustępu 14, art. 4. ustawy autonomicznej przedłożyła Sejmowi projekt ustawy o utworzeniu komisji do walki z lichwą. Wnioskodawca domagał się, ażeby komisji przyznać prawo jaknajdalej idącego badania przyczyn obecnego przesilenia, które w wielkiej mierze wynośane jest wysokością cen produktów wielkiego przemysłu. Wniosek ten był przedmiotem obrad na posiedzeniu Komisji Prawniczej w dniu 1 lipca rb. Po dłuższej i wyczerpującej dyskusji Komisja Prawnicza większością głosów wniosek posła Machaja odrzuciła, a to z uwagi na fakt, iż Rząd Centralny obecnie przez specjalną komisję już bada przyczyny przesilenia gospodarczego na Śląsku i Sejm Śląski rezolucją z dnia 26 czerwca rb. wyraził życzenie, by Rząd Centralny uzupełnił komisję badającą położenie przemysłu ciężkiego w ten sposób, ażeby na jego wezwanie Prezydium Sejmu Śląskiego miało prawo wydelegować po dwóch rzeczoznawców do każdego większego przedsiębiorstwa.

Za wnioskiem głosowali posłowie Machaj i Obrzut, zgłaszając votum mniejszości.

Katowice, dnia 1 lipca 1924 r.

Sprawozdawca:

// Fojkis.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej z obrad nad projektem ustawy w przedmiocie
Publicznej Ubezpieczalni od ognia w Województwie Śląskiem,
wraz z poprawkami przyjętymi w drugim czytaniu.

Komisja Prawnicza w dniu 1 lipca rb. obradowała nad projektem ustawy w przedmiocie utworzenia Publicznej Ubezpieczalni od ognia w Województwie Śląskiem. Komisja Prawnicza akceptowała zajęte przez nią stanowisko prawnicze, wyrażone w sprawozdaniu /druk nr. 477/. Sprawa powróciła po drugim czytaniu do Komisji Prawniczej, gdyż zachodziła wątpliwość, czy mająca być utworzona ubezpieczalnia się opłaci. W obradach wzięli udział przedstawiciele większych ubezpieczalni, jak np. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń i Vesty. Po wysłuchaniu ekspertów, Komisja Prawnicza stwierdziła, iż poprzednio projektowany kapitał zakładowy względnie organizacyjny w wysokości 40 000 zł. jest niewystarczający. Ponadto potrzebny byłby kapitał gwarancyjny w wysokości około 250 000 zł., która to gwarancja w poprzednim projekcie nie była przewidziana. Biorąc sobie sprawę z obecnych trudnych warunków gospodarczych i biorąc uwagę pod uwagę, iż Rada Wojewódzka przedłożyła Sejmowi projekt dopiero po czasie, kiedy inne towarzystwa zdołały nieomal wszystkie obiekty na Śląsku ubezpieczyć i z uwagi na fakt, iż rozchodzi się o większe sumy mające być stanione do dyspozycji ze skarbu wojewódzkiego, większość komisji nie przychyliła się do przyjęcia projektu. Projekt Rady Wojewódzkiej upadł. Za przyjęciem głosowali, przedstawiciele N.P.R. i P.F.S. zgłaszając votum seperatum.

W związku z niniejszemi obradami poseł Machaj zgłosił następującą rezolucję:

" Sejm Śląski wzywa Wojewodę do poczynienia kroków u Rządu Centralnego celem rozszerzenia ustawy państwowej z dnia 23 czerwca 1921 r. / D.U.R.P. nr. 64 poz. 395/, na Województwo Śląskie".

Rezolucja została większością głosów przyjęta.

Katowice, dnia 1 lipca 1924 r.

Sprawozdano :

/-/ F o j k i s.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej z obrad nad projektem ustawy w przedmiocie rozszerzenia granic powiatu miejskiego Katowice.

Projekt ustawy w przedmiocie rozszerzenia granic powiatu miejskiego Katowice, wniesiony do Sejmu przez Radę Wojewódzką, był przedmiotem wyczerpujących obrad Komisji Prawniczej. Szczegółową dyskusję w Komisji Prawniczej poprzedzało zbadanie terenów mających być przyłączonymi do wielkich Katowic przez specjalną komisję. I tak wyjechała na miejsce jedna komisja, składająca się z przedstawicieli miasta Katowice, Komisji Prawniczej i Rady Wojewódzkiej; druga komisja zaś składała się z wszystkich członków Komisji Prawniczej i dwóch przedstawicieli Rady Wojewódzkiej. To też Komisja Prawnicza była w stanie, zajęć odpowiednie stanowisko do projektu Rady Wojewódzkiej.

Do art. 1 Rady Wojewódzkiej została już w pierwszym czytaniu przez klub P.P.S. wniesiona poprawka, by wcielić do miasta Katowice Ligotę Pszczyńską. Poprawka ta została w Komisji Prawniczej przyjęta. Ustęp 2 i 3 art. 1. został złożony w jeden ustęp z uwzględnieniem zmian redakcyjnych.

W dyskusji nad art. 2, 3, 4, 5 i 6 projektu Rady Wojewódzkiej okazało się potrzeba większych zmian redakcyjnych z dodaniem poprawek wniesionych i przyjętych przez poszczególnych członków Komisji Prawniczej. Zasada i zamierzony cel ustawy został etoli nienaruszony z wyjątkiem określenia całego art. 4, który miał miastu Katowice nadać prawo do rozwiązywania stosunków służbowych pomiędzy wcielonymi gminami wiejskimi a płatnymi naczelnikami, płatnymi ławnikami oraz dożywotnie mianowanymi urzędnikami i funkcjonariuszami gminnymi. Komisja Prawnicza stanęła na tem stanowisku, iż postanowienie projektowanego art. 4 są zbyt ogólne, gdyż mogą być uregulowane drogą ogólnego ustawodawstwa; pozatem zdaniem Komisji Prawniczej istnieje możliwość w drodze umowy lub ugody uregulować stosunek służbowy urzędników, danych gmin z miastem Katowice. Wszystkie prawa i obowiązki opierające się na publiczno-prawnych umowach służbowych a ugruntowane między urzędnikami a wcielonymi gminami przechodzą na nowo w rozszerzoną gminę, i takowe powinny być w myśl istniejącego ogólnego ustawodawstwa w razie sporu uregulowane.

Przy uchwalaniu projektowanej ustawy Komisja Prawnicza zbadała, czy zachodzi rzeczywista i uzasadniona potrzeba rozszerzenia granic miasta Katowice, oraz jakie korzyści gospodarcze i kulturalne wynikną stąd dla miasta i wcielonych gmin.

Wiadomem jest, że miasto Katowice, które już przed przyłączeniem Górnego Śląska do Polski stanowiło ważny węzłowy punkt kolejowy i środowisko gospodarstwo, stało się z chwilą przyjęcia suwerenności stołeczną Województwa. W związku z tem skoncentrowały się w Katowicach niemal wszystkie centralne władze wojewódzkie, towarzystwa przemysłowe itd. Po przyłączeniu

żeniu Śląska do Polski ożywił się w Katowicach bardzo wielki ruch handlowy. Z tem wszystkiem łączy się wielki przyrost ludności a skutkiem tego nagła potrzeba rozbudowy miasta, wzniesienia budowli handlowo - przemysłowych i domów mieszkalnych. Nie ulega kwestji, iż z chwilą powrotu normalnych warunków miasto Katowice ma wszelkie widoki stać się jednym z największych centrów życia przemysłowo - handlowego całej Polski. Obecny stan miasta stałby wspomnianemu rozwojowi na przeszkodzie, gdyż Katowice nie mogłyby się rozbudować w żadnym kierunku. Wszystkie prawie zabudowane jego obszary łączą się z sąsiednimi gminami bądź też graniczą z terenami podkopanymi, na których budowa jest niemożliwa. W ramach tego terenu miasto nie mogłoby się rozbudować ani w szerz ani w głęb. Jedyną wyjściem jest przyłączenie do miasta sąsiednich gmin i obszarów dworskich, w których znajduje się pod dodatkami niezabudowanych jeszcze terenów. Rozbudowanie i rozszerzenie miasta musi postępować według jednolitego, z góry ustalonego planu, któryby też uwzględniał cały rozwój zakładów przemysłowych, lekarskich lub projektowanych w obrębie miasta. Przy obecnym stanie, gdzie administracja miasta i administracja gmin podmiejskich są różne i niejednolite, ułożenie takiego planu nie ma sensu, a w wielu wypadkach ta nowa rozbudowa jest wogóle niemożliwą przez sprzeczne zarządzenia administracji gminnej. Dopiero zupełne wcielenie gmin podmiejskich, złożenie administracji w jednym wspólnym organie da możliwość ułożenia starego planu rozbudowy i przeprowadzenia tegoż.

Z powyższym łączy się finansowa strona miasta Katowice. Miasto Katowice utrzymuje szereg zakładów użyteczno - społecznych, z których w wielkiej mierze korzystają podmiejskie gminy. Przy obecnych warunkach gospodarczych nie może miasto pokryć własnymi siłami znacznego wydatku, wśród których najpoważniejszą pozycję wyraża koszt utrzymywania szkół, do których w niekłej liczbie uczęszczają dzieci gmin podmiejskich. Gminy mające być przyłączone do miasta Katowice, mające na swym terenie wielkie przedsiębiorstwa przemysłowe a więc duże źródła podatkowe, mogą przyczynić się do podźwignięcia zakładów użyteczno - społecznych jak np. szpitali mierniczych, szpitala dla dzieci, przytułku dla starców, domów, rzeźni, hali targowej, wreszcie szkół i teatru nie pomniejszając również żadnych kosztów ich utrzymania.

Wszystkie powody przytoczone w uzasadnieniu przemawiają za utworzeniem wielkich Katowic.

Projekt ustawy, uchwalony przez Komisję Prawniczą, został w następującem brzmieniu przyjęty:

U s t a w a

z dnia 1924 r.
w przedmiocie rozszerzenia granic powiatu miejskiego Katowice.

Art. 1.

Gminy wiejskie Bogucice, Zakęże, Brynów, Ligota Paździńska i Dąb z wyjątkiem osady Józerowice włącza się do powiatu miejskiego Katowice. Temsamem wyłączone zostają z dotychczasowych powiatów.

Osadę Józerowice, Huta Agnieszki włącza się do nowoutworzonej gminy Wesołowiec, której nowe granice oznaczy rozporządzenie wykonawcze.

Art. 2.

Przełożenia i rady gmin wymienionych w art. 1 gmin wiejskich przestają istnieć z chwilą wejścia w życie.

Skład komisarzewskiej rady miejskiej Katowice powołany na mocy § 79 ordynacji miejskiej z dnia 30 maja 1853 w brzmieniu ustawy z dnia 3 października 1923 r. /Dz.U.S. Nr. 38, poz. 199/ zwiększa się o 5 członków. Członków tych po jednym dla każdej z wymienionych gmin mianuje Wojewoda za zgodą Rady Wojewódzkiej.

Powiększona Rada miejska uzupełnia na swem pierwszym posiedzeniu członków magistratu z przedstawicieli przyłączonych gmin o 5 - ciu po jednym z przyłączonych gmin. Przepis ten obowiązuje aż do zatwierdzenia członków magistratu wybranych przez zwykłą radę miejską.

Art. 3.

Statuty miejscowe, rozporządzenia policyjne obowiązujące w gminach wiejskich wymienionych w art. 1 w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc obowiązującą, tak długo, dopóki nie zostaną wyrażnie zmienione względnie uchylone.

Statuty miejscowe, rozporządzenia policyjne, obowiązujące w dniu wejścia niniejszej ustawy na obszarze miasta Katowice zyskują moc obowiązującą na obszarze wcielonych gmin wiejskich dopiero po jej wyrażnym rozciągnięciu na te gminy. Rozciągnięcie statutu uważa się za jego zmianę.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 15 października 1924 r.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

Marszałek:

W związku z powyższym projektem ustawy proponuje Komisja Prawnicza przyjęcie następującej rezolucji:

"Nazywa się Pana Wojewodę do czuwania nad tem, ażeby do wejścia w życie ustawy o rozszerzeniu miasta Katowice, gminy mające być przyłączone do wielkich Katowic, nie poczyniły żadnych zmian w swych majątkach, gdyż zmiany takowe mogłyby się ujemnie odbić na przyszłym rozwoju wielkich Katowic".

Powyższa rezolucja może zapobiec ewent. niekorzystnemu działaniu podmiejskich gmin, mających być przyłączonymi do Katowic, jak np. sprzedaż budynków gminnych, dzierżawa, zakup itd.

Katowice, dnia 8 lipca 1924 r.

Sprawozdawca:

/-/ Fojkis.

C.III. 469/24.

Województwo Śląskie

Katowice, dnia 4 lipca 1924 r.

L. V - 88/1

Dot: Ustawy o organizacji
gierd w Polsce zgoda Sej-
mu Śląskiego.

Do

PC.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w/ m i e j s c u.

W załączeniu prz. dkladam reskrypt Ministerstwa Skarbu L. DOP 4516/II z dnia 30/VI 1924 r. oraz odpis Uchwały Rady Mini- strów z dnia 16/VI 1924 r. w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy o organizacji gierd w Polsce z prośbą o przedło- żenie Sejmowi Śląskiemu następującego wniosku celem powzięcia uchwały:

Uchwała Sejmu Śląskiego

z dnia 1924 r.

Zgodnie z postanowieniem art. 1 A ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.P.P.Nr. 26, ppz. 146/ dotyczącej uzupełnienia Ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawi- erającej Statut Organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.P.P.Nr. 73, poz. 497/ Sejm Śląski wyraża swą zgodę na rozciągnięcie na ob- szar górnośląskiej części Województwa Śląskiego mocy obowiązują- cej art. 1 do 23 ustawy z dnia 20 stycznia 1921 r.; o organi- zacji gierd w Polsce /Dz.U.P.P.Nr. 13, poz. 71/.

Zwracam uwagę, że Ministerstwo Skarbu prosi o niezwłoczne przesłanie mu uchwały powziętej przez Sejm Śląski, aby projekt wraz z tekstem uwierzytelnionym zgody Sejmu Śląskiego mógł być wniesiony na Sejm Rzeczypospolitej przed forjaniem letnieni.

Wojewoda Śląski:

/-/ B i l s k i.

Ministerstwo Skarbu.

L.DOP. 4516/II.

Warszawa, dnia 30 czerwca 1924 r.

Do

Pana Wojewody Śląskiego

w Katowicach.

Ministerstwo Skarbu przesyła przy niniejszem uwierzytel- nione, przez Prezydium Rady Ministrów odbitkę uchwały Rady Mi- nistrów z dnia 16 czerwca br. w sprawie rozciągnięcia na ob- szar górnośląskiej części Województwa Śląskiego mocy obowiązującej art. 1 - 23 ustawy z dnia 20 stycznia 1921 r. o organi- zacji gierd w Polsce, z prośbą o wniesienie tej uchwały na Sejm Śląski jako wniosku rządowego.

Zgoda Sejmu Śląskiego na rozciągnięcie mocy obowiązującej pomienionej ustawy na teren górnośląskiej części Województwa Śląskiego, w drodze ustawy o brzmieniu według projektu przyjętego przez Radę Ministrów, winna być wyrażona według formuły zaproponowanej załączoną uchwałą Rady Ministrów.

Ministerstwo Skarbu-równocześnie prosi o niezwłoczne przekazanie mu uchwały powziętej przez Sejm Śląski, aby projekt ustawy wraz z tekstem uwierzytelnionym zgody Sejmu Śląskiego mógł być wniesiony na Sejm Rzeczypospolitej przed ferjami letnimi.

Minister Skarbu:

/-/ nieczytelny.

Odpis z odpisu!
Uchwała Rady Ministrów
z dnia 16 czerwca 1924 r.

w sprawie upoważnienia Ministra Skarbu do wniesienia na Sejm Śląski za pośrednictwem Wojewody Śląskiego następującego projektu uchwały:

Uchwała Sejmu Śląskiego

z dnia 1924 r.

Zgodnie z postanowieniem art. 1 A ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.F.P.Nr. 26, poz. 146/, dotyczącej uzupełnienia ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej Statut Organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U. R.P.Nr. 73, poz. 497/, Sejm Śląski wyraża swą zgodę na rozciągnięcie na obszar górnośląskiej części Województwa Śląskiego mocy obowiązującej art. 1. do 23 ustawy z dnia 20 stycznia 1921 r. o organizacji giełd w Polsce /Dz.U.F.P.Nr. 13, poz. 71/.

Projekt ustawy winien mieć brzmienie:

U s t a w a

z dnia 1924 r.

o rozciągnięciu na obszar górnośląskiej części Województwa Śląskiego mocy obowiązującej art. 1 - 23 ustawy z dnia 20 stycznia 1921 r. o organizacji giełd w Polsce /Dz.U.F.P.Nr. 13, poz. 71/.

Art. 1.

Moc obowiązująca art. 1 - 23 ustawy z dnia 20 stycznia 1921 r. o organizacji giełd w Polsce /Dz.U.F.P.Nr. 13, poz. 71/ rozciąga się na obszar górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Postanowienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych określonych w przepisach karnych, karno - administracyjnych i

niektórych skarbowych oraz w przepisach porządkowych dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego /franka złotego/ obliczenia niektórych z tych knot /Dz.U.F.P.Nr. 9, poz. 89/ oraz postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego /Dz.U.F.P.Nr. 34, poz. 251/ mają zastosowanie do kar pieniężnych, wyrażonych w art. 12 i 23 powołanej w ustępie pierwszym ustawy.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wydana za zgodą Sejmu Śląskiego wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracią moc obowiązującą wszystkie dawniejsze odnoszące się do giełd przepisy prawne na terenie górnos Śląskiej części Województwa Śląskiego, c ile są sprzeczne z art. 1 - 23 ustawy z dnia 20 stycznia 1921 r. o organizacji giełd w Polsce /Dz.U.F.P.Nr. 13, poz. 71/.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrom Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

Prezes Rady Ministrów:

/-/ Wł. Grabski.

Za zgodność:

Prezes Rady Ministrów:

/-/ Wł. Grabski.

Komisja Prawnicza.

PC.

S p r a w o z d a n i e

z dyskusji Komisji Prawniczej odbytej dnia 15 lipca 1924 r. nad wnioskiem Rządu przesłanym przez Pana Wojewodę w sprawie wprowadzenia ustawy z dnia 20 stycznia 1921 o organizacji giełd w Polsce na teren Województwa Śląskiego.

Po referacie posła Obrzuta na temat ustawy o organizacji giełd w Polsce zabrał w dyskusji głos p. Ostrowicz, doradca prawny. Ten zwrócił uwagę na formalną stronę załatwienia tej sprawy, a mianowicie zalecił, by uchwałę przeprowadzono w formie ustawy, a nie uchwały. Następnie wnosi p. Ostrowicz, by w art. 23 umieszczono po słowach: "byłej dzielnicy pruskiej" słowa: "i górnośląskiej części Województwa Śląskiego".

P. poseł Obrzut przedstawia wniosek, by Sejm Śląski uchwalił wprowadzenie tej ustawy na obszar Województwa Śląskiego. Wniosek ten przyjęła Komisja Prawnicza i uchwaliła przedłożyć Sejmowi następującą ustawę do uchwalenia:

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w sprawie wprowadzenia ustawy z dnia 20 stycznia 1921 roku o organizacji giełd w Polsce na teren Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Zgodnie z postanowieniem art. 1. A. ustawy konstytucyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.R.P.Nr. 26, poz. 146/, dotyczącej uzupełnienia ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.Nr. 73, poz. 497/, Sejm Śląski wyraża swą zgodę na rozciągnięcie na obszar górnośląskiej części Województwa Śląskiego mocy obowiązującej art. 1 - 23 ustawy z dnia 20 stycznia 1921 r. o organizacji giełd w Polsce /Dz.U.R.P. Nr. 13, poz. 71/.

Art. 2.

Ustawa obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Nadto Komisja Prawnicza uchwaliła zaproponować Sejmowi przyjęcie w formie uchwały, co następuje:

W art. 23. projektowanej przez Rząd ustawy w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej art. 1 - 23 ustawy z dnia 20 stycznia 1921 r. o organizacji giełd w Polsce /Dz.U.R.P.Nr. 13, poz. 71/ należy umieścić po słowach: "byłej dzielnicy pruskiej" słowa: "i górnośląskiej części Województwa Śląskiego".

W końcu zauważyła Komisja Prawnicza, że w projekcie ustawy w brzmieniu uchwały Rady Ministrów w art. 1. zaszła pomyłka, gdyż rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego mieści się w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Nr. 34, poz. 351., a nie 251.

Referent:

/-/ Obrzut.

Sejm Śląski.

L.dz. O.III. 463.

Druk nr. 518.

Województwo Śląskie.
Liczba: R.W.393.

Katowice, dnia 7 lipca 1924 r.

**Dotyczy: Ordynacji wyborczej
dla gmin wiejskich i miejs-
kich górnośląskiej części
Województwa Śląskiego.**

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach:

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie ordynacji wyborczej dla gmin wiejskich i miejskich górnośląskiej części Województwa Śląskiego, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 7. lipca 1924. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący:

// B i l s k i.

U s t a w a

z dnia 1924 roku

w przedmiocie ordynacji wyborczej dla gmin wiejskich i miejskich
górnosląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Na górnosląską część Województwa Śląskiego rozciąga się moc obowiązująca rozporządzenia z 6 lipca 1922 w przedmiocie ordynacji wyborczej dla gmin części cieszyńskiej Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl. nr.9, poz.31/, zatwierdzonego ustawą z dnia 14 marca 1923 r. /Dz.U.Śl. nr. 15, poz.98/ ze zmianami, wyszczególnionymi w art.2. niniejszej ustawy.

Art. 2.

Ustęp 1 § 1 słowa "Wydziału gminnego" zastępuje się słowami: "Rady gminnej".

Ustęp 3 § 1 rozporządzenia z dnia 6 lipca 1922. /Dz.U.Śl.nr.9 poz.31/ otrzymuje brzmienie: "Prawo wybierania przysługuje także osobom, które, posiadając w myśl postanowień części II. Konwencji genewskiej prawo opcji na rzecz Państwa Polskiego, za pomocą zaświadczenia kompetentnej władzy o przyjęciu opcji do wiadomości wykażą, że zgłoszą wybór na rzecz obywatelstwa Państwa Polskiego."

§ 4. otrzymuje brzmienie: "Od prawa wybierania wyłączone są osoby, co do których zachodzą wypadki, pociągające za sobą utratę prawa wybierania w myśl art. 3. ustawy z dnia 28 lipca 1922 r. Ordynacja wyborcza do Sejmu - /Dz.U.R.P. nr.66, poz.590/.

Jeżeli wypadek taki zajdzie, lub ujawniony zostanie już po upływie terminu do wnoszenia reklamacji, a komisji wyborczej zostanie w tym względnie przedłożony urzędowy dowód, nie może już dana osoba wykonywać prawa wyborczego, pomimo wpisania jej do listy wyborczej.

W § 5. słowa: "25 rok" zastępuje się słowami: "30 rok".

W §§ 5 i 6 zamiast: "Wydziały gminnego" ma być "Rady gminnej".

Tytuł części II brzmi: "Ilość członków Rady gminnej i Zarządu gminnego."

Okresy wyborcze.

§ 10 ma brzmieć: "Ilość członków Rady gminnej i Zarządu gminnego przepisuje, odnośne postanowienia ustaw gminnych. Przepis ordynacji miejskiej z 30 maja 1853 /Zb.U.P. str.261/, pozwalające odmiennego ustalenia ilości członków rady miejskiej /§ 12/ i Magistratu /§ 29/ drogą statutu miejscowego traci moc obowiązującą".

W § 12, 13, i 14 skreśla się słowa: "względnie przewodniczący komisji administracyjnej", oraz słowa: "albo przewodniczącego komisji administracyjnej."

W § 12. zamiast: "polityczną I instancji" ma być: "nadzorcą".

Ustęp przedostatni § 13 ma brzmieć: "W gminach ponad 3 tysiące mieszkańców muszą być listy wyłożone codziennie bez przerwy co najmniej przez 7 godzin, a w innych gminach codziennie co najmniej przez 4 godziny".

W § 16. zamiast: "Wydział gminny wzgl. Komisją administracyjną" ma być: "Rada gminna wzgl. w razie jej rozwiązania przez organ sprawujący jej funkcje."

W § 19 zamiast: "Wydziału gminnego" ma być: "Rady gminnej".

W § 27 skreśla się słowa: "względnie przewodniczący komisji administracyjnej", a zamiast "Wydziału gminnego" ma być "Rady gminnej."

W § 28 zamiast: "Wydziału gminnego" ma być "Rady gminnej".

W § 30 skreśla się ustęp 2.

§ 31 skreśla się.

W § 32 skreśla się słowa: "względnie przewodniczącego komisji administracyjnej" i wzgl. przewodniczący komisji administracyjnej".

W § 36 zamiast: "ostatnich trzech ustępów", ma być "ostatniego ustępu."

W § 38. skreśla się słowa: "dowolnej", a po słowie: "kartce" dodaje się słowa: "koloru białego, dowolnych rozmiarów"; skreśla się ustęp 4.

W § 39. zamiast "ostatnich trzech ustępów" ma być: "ostatniego ustępu".

W § 48. zamiast: "Wydziału gminnego" ma być: "Rady gminnej".

W § 49. skróciła się słowo: "legitymacje".

W § 52. zamiast: "władza polityczna II instancji" ma być: "władza nadzorcza".

§§ 54 i 55 zamiast: "Wydziału gminnego" ma być: "Rady gminnej".

Tytuł części IX ma brzmieć: "Wybór Zarządu gminnego".

A. Wybory do Zarządu miejskiego /Magistratu/.

§ 56. ma brzmieć: "Zwołanie Rady Miejskiej".

Nowo wybrana rada gminna, w gminach miejskich /Rada Miejska/ gminna ukonstytuować się najpóźniej 20 dnia po dniu ogłoszenia wyników wyborów. O ile jednak wniesiono protest wyborczy przeciwko całemu wyborowi, lub przeciwko wyborowi więcej, niż 1/3 części radnych, władza nadzorcza winna zarządzić wstrzymanie ukonstytuowania się rady miejskiej aż do czasu wydania ostatecznej decyzji.

Pierwsze posiedzenie Rady Miejskiej zwołuje burmistrz miasta, a przewodniczy na niem najstarszy wiekiem członek Rady.

Za § 56 dodaje się następujący § 56a, który brzmi: "Wybór burmistrza, jego zastępcy i płatnych członków Magistratu odbywa się w myśl przepisów § 31 ordynacji miejskiej z 30.V.1853 r. /Zb.U.Pr.str.261/".

§ 57 ma brzmieć: "Wybór ławników honorowych /niepłatnych/".

Zwołanie Rady Miejskiej celem wyboru ławników honorowych winno się odbyć najpóźniej do dnia 14 po ukonstytuowaniu się.

Wybór ławników honorowych odbywa się na podstawie systemu proporcjonalnego.

Na ławnika honorowego może być wybrany każdy obywatel miasta, posiadający prawo wybieralności na radnego.

Radny miejski, wybrany członkiem Magistratu, traci mandat w Radzie Miejskiej.

§ 58 ma brzmieć: "Sposób wyboru".

Wybór ławników honorowych odbywa się na podstawie list kandydatów.

Przeprowadzeniem wyborów kieruje komisja wyborcza, składająca się z przewodniczącego Rady, oraz 2 członków, powołanych przez przewodniczącego.

Głosowanie jest tajne i odbywa się za pomocą kart do głosowania.

Przed rozpoczęciem głosowania przewodniczący wzywa radnych do kładzenia list kandydatów. Lista kandydatów zawierać ma podwójną ilość kandydatów w stosunku do liczby ławników, których należy wybrać.

Listy kandydatów, zgłoszone w czasie wyznaczonym przez przewodniczącego, komisja sprawdza i unieważnia z nich te, które nie odpowiadają postanowieniom ordynacji wyborczej. Listy uznane za ważne, przewodniczący zaopatruje kolejnymi numerami, następnie wystawia je do oglądu radnych w miejscu dla nich widocznym i łatwo dostępnym, poczem wzywa radnych do oddania głosu na jedną z list wyłożonych.

Jeden z członków komisji odczytuje nazwiska radnych w porządku alfabetycznym i radni w miarę wywołania nazwisk wrzucają do urny zwieszane karty do głosowania. Po ukończeniu głosowania, komisja dokonuje zliczenia głosów.

Podział mandatów odbywa się w myśl przepisów § 44-46 niniejszej ordynacji wyborczej.

Z czynności wyborczej spisuje się protokół, zawierający wszystkie istotne momenta wyborów, protokół winien być podpisywany przez członków komisji wyborczej i przechowywany w aktach Magistratu. Odpis protokołu otrzymuje władza nadzorcza.

Przed § 59 dodaje się napis: "Wybory do Zarządu gmin miejskich".

§ 59 ma brzmieć: "Zwołanie rady gminnej".

Zwołanie nowo wybranej Rady gminnej w gminach miejskich w celu wyboru Zarządu gminnego winno się odbyć najpóźniej do dnia 14 po ogłoszeniu wyników wyborów, o ile nie wniesiono protestu wyborczego przeciwko całemu wyborowi, lub przeciwko wyborowi więcej, jak połowa liczby radnych.

Radę gminną zwołuje oraz przewodniczy jej specjalny delegat, mianowany przez właściwą władzę nadzorczą z pośród członków odnośnej gminy.

Delegatem winien być z reguły przełożony gminy.

Do czasu funkcyj sprawuje delegat aż do czasu ukonstytuowania zarządu gminnego.

§ 60 ma brzmieć: "Wybór przełożonego gminy".

Wybór przełożonego gminy wiejskiej odbywa się w myśl przepisów § 78-83 ordynacji dla gmin wiejskich z 3.7.1891: /Zb.Ust.Pr.etr.233/.

§ 61. ma brzmieć: "Wybór ławników".

Po wybraniu przełożonego gminy przystępuje rada gminna do wyboru ławników.

O ile Rada gminna ma wybierać 2 lub więcej ławników, postępowanie wyborcze odbywa się w myśl przepisów § 58 niniejszej ordynacji wyborczej.

Wybór tylko jednego ławnika następuje zwyczajną większością głosów obecnych na posiedzeniu radnych.

§ 62 ma brzmieć: "Wybory do komisji gminnych".

Wybory do komisji gminnych odbywają się na zasadzie systemu proporcjonalnego przy odpowiednim zastosowaniu przepisów § 58.

§ 63 i 64 skreśla się.

§ 65 ma brzmieć: "Osoby winne naruszenia przepisów §§ 29 i 37 niniejszej ordynacji wyborczej, jak niemniej świadomego pognącenia w czasie wyborów innych jej przepisów, lub też winne dopuszczenia się przy wyborach przekupstwa, wymuszenia, lub fałszu lub jakichkolwiek innych podejść, ulegną karze aresztu od dni 7 do 2 miesięcy, o ile czyny te według ustaw karnych nie podlegają surowszej karze.

Wyznaczenie kary należy do właściwości sądu.

Ustęp 1. § 66 ma brzmieć: "Władzą nadzorczą w rozumieniu tego rozporządzenia jest Starosta, w odniesieniu do gmin wiejskich, a Wojewoda Śląski - w odniesieniu do gmin miejskich.

W ustępie 2 § 66 zamiast: "Władze polityczne" ma być: "Władze nadzorcze".

§ 67 skreśla się.

W § 69 zamiast: "Władze polityczne II instancji" ma być: "Śląski Urząd Wojewódzki" zamiast: "Władzy politycznej I instancji" ma być: "starostwa". Zdanie ostatnie tego paragrafu ma brzmieć: "Koszta sąd wyniki, jak i nogóle wszelkie koszta, związane z przeprowadzeniem wyborów ponosi gmina."

§§ 71, 72, 73 i 74 skreśla się.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

~~Komitet~~ Przepisy ustaw tego samego przedmiotu, dotyczące, a sprzeczne z niniejszą ustawą, tracą moc obowiązującą. O ile inne ustawy i rozporządzenia powołują się na takie przepisy, należy zamist nich stosować odpowiednio przepisy niniejszej ustawy.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

Równocześnie upoważnia się Wojewodę do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Śląskich tekstu ordynacji wyborczej dla gmin części cieszyńskiej Województwa Śląskiego w brzmieniu obowiązującym dla wyborów gminnych górnośląskiej części Województwa.

U z a s a d n i e n i e.

Ostatnie wybory do Rad i Zarządów gminnych na górnosląskiej części Województwa odbyły się na podstawie kilku drobnych ustaw i rozporządzeń niemieckich, wydanych bezpośrednio, lub nie wiele później po, przewrocie politycznym w Rzeszy niemieckiej. Wszystkie te ustawy i rozporządzenia mają charakter dorywczy, tymczasowy, regulowały one kwestję wyborów jednorazowych, zastrzegając wyraźnie, że o okresie wyborczym świeżo wybranych rad gminnych i ich zarządów, o następnych wyborach i sposobie ich przeprowadzenia zadecydują definitywnie postanowienia nowych, mających być niebawem wydanych, ustaw gminnych. Ponadto techniczna strona przeprowadzenia wyborów opierała się zasadniczo na ordynacji wyborczej do konstytuancy niemieckiej, ordynacji dziś już zresztą w Niemczech nie obowiązującej, która pozatem nie dałaby się bez zasadniczych zmian do nowych wyborów gminnych na górnosląskiej części Województwa zastosować.

Nowe ustawy gminne lub ustrojowe; jak o ryberze dla Województwa Śl., nie zostały jeszcze wydane. Są wprawdzie już przygotowane projekty tych ustaw - i jakkolwiek w kwestji ich uchwalenia miarodajnym będzie wyłącznie Sejm Śląski, to jednakowoż ze względu na aciską łączność mającego być przez te ustawy ustalonego ustroju gminnego w Województwie Śl. z ustrojem gminnym w całym państwie, należy wyzsekować rezultatu obrad Sejmu Rzeczypospolitej nad przedłożonemi mu już przez Rząd projektami ustaw samorządowych, które, jak wiadomo mają być rozpatrywane podczas bieżącej sesji Sejmu, co jednak bez wątpienia wymagać będzie dłuższego okresu czasu.

Tymczasem jednak z powodu zastosowania już § 79 ordynacji miejskiej w brzmieniu ustawy z dnia 3.X.1923 /Dz.U.Śl.nr.38, poz.190/ oraz z powodów innych ogólnie znanych, zachodzi konieczność przeprowadzenia nowych wyborów do reprezentacji gminnych i to jak jaknajprędzej - najpóźniej zaś do września rb.

Ponieważ dla braku odpowiednich ważnych przepisów ustawowych nie można obecnie przeprowadzić wyborów gminnych w sposób niebudzący żadnych wątpliwości prawnych - przedkłada się Śl. Sejmowi niniejszy projekt ordynacji wyborczej.

Oparty on jest, b ile chodzi o wybory do Rad gminnych na zasadach powszechności, tajności i bezpośredniości głosowania oraz stosunkowego rozdziału mandatów.

Niniejsza ordynacja wyborcza ma być tymczasowa i obowiązywać będzie aż do czasu uchwalenia przez Sejm Śląski nowych, jednolitych dla całego Województwa ustrojowych i wyborczych ustaw samorządowych.

S p r a w o z d a n i e

z dyskusji odbytej na posiedzeniu Komisji Prawniczej dnia 8 lipca br. nad nowelą do ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. /Dz. U.Śl. Nr. 3, poz. 12/ w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów komunalnych.

Komisja Prawnicza w dyskusji nad wspomnianą powyżej nowelą, wzięła pod uwagę poprawki zgłoszone przez Klub niemiecki i Klub P.P.S. Referuje poseł Obrzut wyjaśniając znaczenie wniesionych poprawek. W dyskusji nad referatem zabiera głos przedstawiiciel Wydziału Cśw. Publ. wizytator p. Wysocki, sprzeciwiając się zasadniczo uchwaleniu wniesionych poprawek z wyjątkiem części I. wniosku Klubu niemieckiego, a to dlatego, że na wypadek uchwalenia poprawek Klubu niemieckiego przez Sejm, równałoby się pobory nauczycieli szkół wydziałowych z poborami nauczycieli gimnazjalnych mającemi wykształcenie uniwersyteckie. Referent zaznacza, że tych płac, tj. według art. 31 nie ma ani trzecia część nauczycielstwa gimnazjalnego na Śląsku, a to z powodu braku pełnych kwalifikacji.

Poseł Obrzut nadmieniał, że Wydział Cśw. Publ. nosi się z zamiarem przeprowadzenia reorganizacji szkół wydziałowych. Wydział Cśw. Publ. uzgodnił plany naukowe szkół wydziałowych z Gieszyńskiego z planami szkół wydziałowych w górnośląskiej części Województwa Śląskiego. Przy tej reorganizacji 9 klasowa szkoła wydziałowa na górnośląskiej części Województwa Śląskiego zostałaby zmieniona w 5 - ciu niższych klasach na szkołę ludową a 4 wyższe klasy zatrzymałyby dalej nazwę szkoły wydziałowej. Tymczasem nauczyciele, uczący w niższych klasach wchodziących w zakres szkoły wydziałowej, stali się nauczycielami szkoły ludowej, a pobory ich byłyby równe poborom nauczycieli innych szkół powszechnych. Jeżeli w myśl poprawek Klubu niemieckiego nauczycielstwo z obecnych szkół wydziałowych uczących klasy niższe, otrzymałoby według § 31 wspomnianej ustawy pobory równe profesorom gimnazjalnym, byłaby pewna nierówność pod tym względem z nauczycielami innych szkół wydziałowych, którzy ucząc w klasach wyższych mieliby pobory według § 32, tj. niższe od tamtych przewidziane w projekcie ustawy, przedłożonym przez Wydział Cśw. Publ. Za uchwałą poprawek przemawia jednak to, że nauczycieli, których dotyczyłyby się te poprawki, jest zaledwie kilkunastu a to pracujących w trzech szkołach komunalnych wydziałowych w Katowicach, więc wyższe pobory tych nauczycieli nie zrobiłyby wielkiego uszczerbku, zdaniem posła Ulitz, 3kambowi Śląskiemu. Poseł Ulitz, stojąc na prawnym stanowisku ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. broni wniesionych poprawek a tymczasem art. 106 b powyższej ustawy, który przewiduje możliwość traktowania nauczycieli szkół wydziałowych według § 31. Przy głosowaniu poprawka Klubu niemieckiego przeszła.

Poprawka Klubu P.P.S. upadła, a poseł Machaj wniósł votum seperatum. W końcu ze względów formalnych w noweli w miejsce art. 4, 5, 6 ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. wprowadzono następujące przepisy, a mianowicie: Art. 1 oznaczoną cyfrą 4, art. 2. cyfrą 5, itd.

Referent:

/-/ Obrzut.

S p r a w o z d a n i e.

Komisja Socjalna rozpatrywała na posiedzeniu swym w dniu 14 lipca r.b. ponownie wniosek Rady Wojewódzkiej i Komisji Budżetowej w sprawie ryczałtowej wypłaty zaległych należności inwalidom wojennym oraz ich rodzinom.

Po wyczerpującej dyskusji uchwaliła Komisja większością 4 głosów przeciwko 3 zalecić Wysokiej Izbie przyjęcie projektu ustawy w przedmiocie uregulowania zaległości inwalidzkich, wniesionego przez Radę Wojewódzką i polecić go przez Komisję Budżetową.

U z a s a d n i e n i e:

Znależy, że nader trudno jest obliczyć dziś należności, zaległe od lat trzech i więcej, że obliczenia takie trwałoby jeszcze co najmniej kilka miesięcy, co w rezultacie niewiadomo, czy wykazałoby większe sumy, aniżeli te, które przewidziane są w projekcie Rady Wojewódzkiej, że Komisja Budżetowa oświadczyła, iż na większe sumy, aniżeli te, które przewidziane są w projekcie Rady Wojewódzkiej absolutnie niema pokrycia w budżecie Województwa, że a mniejszość w Komisji Socjalnej, która za większym odarkowaniem ryczałtorem głosowała, także nie pośłała na to pokrycia, że wedle starodawnej zasady "dwa razy tan dają, kto daje corychlej. . .

Komisja Socjalna prosi Wysoką Izbę, aby zachciała przyjąć dziś ustawę, projektoraną przez Radę Wojewódzką, w drugim i trzecim czytaniu, aby inwalidzi, czy ich rodziny jaknajprędzej otrzymali ryczałtową wypłatę zaległości.

/-/ Omeńkowska,

referentka.

W n i o s e k n a g ł y

Klubu Ch. D.

W y s o k i S e j m uchwalić raczy poniższą ustawę.

U s t a w a

w przedmiocie dodatku do podatku majątkowego na cele kredytu rolnego w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 1.

- § 1. Na mocy punktu 3. art. 5 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. pobrany zostanie w terminie najpóźniej do 1. listopada 1924r. dodatek do podatku majątkowego od właścicieli posiadłości ziemskich, których rozmiar przewyższa 50 ha.
- § 2. Rozmiar dodatku do podatku majątkowego stosować się ma do skali poniższej.

Właściciela posiadłości ziemskich

a/ od 50 ha do 100 ha	zapłacą podatek w wysokości $\frac{2}{6}$ podatku majątk.
b/ od 100 ha do 200 ha	" " " $\frac{3}{6}$ " "
c/ od 200 ha do 500 ha	" " " $\frac{4}{6}$ " "
d/ od 500 ha do 1000 ha	" " " $\frac{6}{6}$ tj. cała kwota
e/ powyżej 1000 ha	" " " $\frac{12}{6}$ kwota podatku majątkowego.
- tj. dwukrotna kwota podatku majątkowego.

O ileby Minister Skarbu nie wyraził zgody na rozmiar podatku oznaczony w punkcie a, do punktu g stosowana będzie skala wyliczona w punkcie d,

- § 3. Do osób, które nie zapłacą powyższego dodatku do podatku w terminie oznaczonym w § 1. zastosowane będą wszelkie rygory i przepisy, dotyczące ściągnięcia przymusowo podatku majątkowego.

Art. 2.

Kwoty z niniejszego dodatku do podatku majątkowego uzyskane tworzą fundusz specjalny, przeznaczony na udzielanie kredytu dla makrololnej lub bezrolnej ludności rolniczej na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Fundusz ten rozdzielony zostanie przez Radę Wojewódzką jako bezprocentowa pożyczka, której bliższe szczegóły i warunki określi Rada Wojewódzka, pomiędzy instytucje, zajmujące się przeprowadzeniem parcelacji i osadnictwem na Śląsku, a mianowicie:

1. Państwowy Bank Rolny,
 2. Instytucje kredytowe specjalnie przez Rząd upoważnione do przeprowadzenia parcelacji i finansowania reformy rolnej w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.
3. Śląski Bank Wojewódzki, o ileby taki powstał.

Art. 3.

Wykonanie powyższej ustawy porucza się Wojewódzie.

Katowice, dnia 15. lipca 1924 r.

// Dr Kazimierz Rakowski, // Szynkier iakówna, // Czarłkowska
// Ks. Mateja, // Ks. Eug. Brzuska, // Kempka, // Fojkis,
// Łukaszek, // Lubos, // Janicki, // J. Biniśzkiewicz, // Machaj.

// Sobota.

Komisja Budżetowa.

/dot. dr. 474 i zał./

PC.

S p r o w o z d a n i e

Komisji Budżetowej z preliminarza budżetowego Województwa Śląskiego za rok 1924.

Na podstawie z białych materiałów i oświadczeń władz wojewódzkich, jakoteż uwzględniając pociągnięte wydatki za czas od 1 stycznia do 31 maja 1924 r. Komisja Budżetowa przedyskutowała budżet Śląski za rok 1924 na 27 posiedzeniach i przedkłada go Prezkiej Izbie z dołanami przez siebie poprawkami do zatwierdzenia.

Rozchody podzieliła Komisja Budżetowa na 3 kategorie:

- 1/ Wydatki na uposażenia urzędników Województwa Śląskiego,
- 2/ Wydatki rzeczowe Województwa Śląskiego,
- 3/ Tangenty dla Rządu Centralnego.

W czasie od 1 stycznia do 31 maja br., to jest w ciągu pierwszych 5 miesięcy br. Województwo Śląskie wypłaciło:

- 1/ Na uposażenia urzędników Woj. 11.500.000 zł.
- 2/ na wydatki rzeczowe Woj. Śl. 4.269.774 "

razem wydatki wojewódzkie: 15.769.774 zł.

- 3/ Tangenty dla Rządu Centralnego 20.519.905 "

razem wszystkie wydatki: 36.289.679 zł.

Według poszczególnych części wydatki te dzielą się w tymże okresie:

- 1/ na Sejm Śląski 282.401 zł.
- 2/ na Administrację Wewn. . . 7.316.655 "
- 3/ na " Skarbową 3.021.354 "
- 4/ na Szkolnictwo 5.143.562 "

razem wydatki Woj.Śl. . 15.769.774 zł.

- 5/ Tangenty Rządu Centraln. 20.519.905 "

razem wszystkie wydatki: 36.289.679 zł.

Do 21 czerwca 1924 r. Rząd Centralny otrzymał tangenty razem 24.866.666 zł. Komisja Budżetowa stwierdziła, że wydatki osobowe, mianowicie na uposażenia za pierwsze 5 miesięcy br. przekroczyły preliminarzowane sumy, a to na podstawie ustawy o uposażeniu urzędników i funkcyjnarjuszy, natomiast wydatki rzeczowe tylko w małej części, bo zaledwie w wysokości 40 % wybrane zostały, a to dlatego, że brak było ustawy o promizo-

rycznym budżecie za pierwsze półrocze, oraz że główne wydatki rzeczowe, jak budowle i remonty dopiero latem wykonywane będą.

Wszystkie wydatki Komisja Budżetowa traktowała z punktu widzenia oszczędności państwowych. To też dokonała szeregu zaoszczędzeń, mianowicie w wydatkach rzeczowych. J. Śniakowski musiał prawie że wreszcie podryższyć kwoty przeznaczone na uposażenia urzędników, a to z tego powodu, że według ustawy o uposażeniu urzędników i funkcyj państwowych sumy pierwotnie na ten cel przelicinowane okazały się niewystarczającymi.

Wydatki wojewódzkie według propozycji Komisji Budżetowej przedstawiają się, jak następuje:

	proponowane przez Kom. Buż.	prywatnie przelicino- wane	Kom. Buż. zaoszczęd- ziła.
1/ Sejm Śląski . .	581.668	1,0 608.290	26.602 zł.
2/ Administr. Krajn.	29.570.918	51,0 30.036.135	611.957 "
3/ " Skarb. bez tang. Rządu Centralnego	9.977.565	17,0 14.575.360	4.594.795 "
4/ Tangiente Rz.C.	30.636.202		
5/ Szkolnictwo i s	19.052.291	32,0 16.692.726	
razem wydatki:	89.812.644	100,0 61.963.511	5.233.354 zł.
		odpade: -	2.359.515 "
odliczyć		z oszczędz. zatem:	2.873.839 zł.
5/ Tangiente Rz.C.	30.636.202	36.437.000	z oszczędzono zatem:
wydatki wojew:	59.182.442	98.400.511	5.800.798 zł.
		razem zaoszczędzono:	8.674.637 zł.

Główne pozycje oszczędnościowe tkwią w Wydziale Skarbowym przy rentach inwalidzkich Dz. IV. § 15, oraz przy udziale gmin w podatku obrotowym, Dz. VI. § 9, poz. 4. Wydatki samego Województwa Śląskiego, Wnoszące według Komisji Budżetowej 59.189.672 zł. dzielą się:

a/ na pobyty urzęd. i funkcyj.:	25.552.370 zł.
b/ " rzeczowe:	33.630.072 "
razem:	59.182.442 zł.

Pozostłe wydatki dzielą się na : 9.881.790 zł. jako nadzwyczajne oraz 23.748.202 zł. jako zwykłe.

Stan urzędników i funkcyjowców Województwa Śląskiego przed - stawia się jak następuje:

Nr.	Dział:	ilość urzęd.	ich pobory zotwierdz. przez Kom. Budż.	pobory piątym policzynowane:
1.	Sędzi Ślęski	21	84.919	89.000 zł.
2.	Rada Wojew.	3	10.452	11.452 "
3.	Urzędy Wojew.	485	1.050.672	1.042.272 "
4.	Wyznania relig.	212	346.300	292.560 "
5/	Policja Wojewódzka	5590	5.936.68	5.936.68 "
6/	Kultura Krajowa w tem 12 lekarzy i 2 losnych	14	28.144	43.116 "
7/	Urzędy Robót Publ.	50	118.872	118.872 "
8/	Instytut Hygien.	10	14.889	14.889 "
9/	Urzędy Ubospiecen.	31	67.908	67.908 "
10/	Woj.Sąd Administr.	4	8.769	8.769 "
11/	Inspekcje Przem.	13	27.020	27.020 "
12/	Zakłady Krajowe i Humanitarne	-	-	-
13/	Władze i Urzędy Skarbowe	863	2.600.000	1.135.462 "
14/	Nadzór Szkolny I.II.instancje	39	229.480	102.586 "
15/	Wysztetowanie i inspekcje	-	-	-
15/	Szkoły Pomocnicze	3580	12.684.251	10.937.383 "
16/	Seminaria naucz.	131	612.883	406.886 "
17/	Szkolnictwo Średn.	316	1.177.895	937.945 "
18/	Światło pozaszkolne	1	1	-
19/	Szkolnictwo zawodowe	77	574.148	574.148
razem:		3.239	25.552.370	21.778.333 zł.

W roku 1923 było
urzęd.

Dokończono zatem do
pob. 67:

3.797.037 zł.

Na 140 obywateli Wojew.Śl. przypada zatem 1 urzędnik. Natomiast 1 nauczyciel łącznie z nauczycielstwem wyższem przypada na 320 obywateli, Wojew.Śl., zaś 1 policjant łącznie z szeryfami i włościami wyższymi przypada na 340 obywateli Wojew. Śl.

Dochody Wojewódzkie składają się:

- 1/ z wpływów administracyjnych,
- 2/ z zwrotów, pożyczek i wyłożonych kwot,

3/ z podatków i danin publicznych.

To ostatnie znowu dzielią się na podatki bezpośrednie, pośrednie, oraz różne opłaty.

Od 1 stycznia do 31 maja 1924 r. Dochody Województwa Śląskiego

	wynosiły:	Według preliminarza powinny były przynieść:
1/ Sejm	---	---
2/ Administracja Wewnętrzna	225.589	1.275.000 zł.
3/ Administracja Skarbowa		
a/ tylko czysta administr. 61.502 zł.		600.000 "
b/ podatki bezpośrednie 8.812.844 "		20.750.000 "
c/ " pośrednie . 25.763.769 "		16.500.000 "
d/ opłaty 2.274.772 "		1.875.000 "
	36.912.807	
4/ Szkolnictwo	11.508	43.000 "
razem:	37.149.985 zł.	41.043.000 zł.

Wpłynęło zatem mniej okrągła 3.893.000 złotych.

Wpływy z administracji samej jako takiej przyniosły w tym okresie 298.600 zł. Według preliminarza powinny zaś były przynieść 1.918.000 zł. czyli że w pierwszych 5 miesiącach były mniejsze niż przewidziano w preliminarzu o 1.620.000 zł. Wpływy natomiast z podatków i danin publicznych przyniosły w tymże czasie 36.851.385 zł., powinny zaś były przynieść 39.125.000 zł., czyli były mniejsze o okrągła 2.274.000 zł. Trzeba przytem uwzględnić, że główny dochód z podatku węglowego z czterech piątych już wpłynął.

Na podstawie tych dochodów oraz uwzględniając w międzyczasie dokonane zmiany w ustawodawstwie podatkowym Komisja Budżetowa proponuje przyjąć

	następujące dochody:	pierwotnie preliminowane:
1/ Sejm Śląski	---	---
2/ Administracja Wewn.	3.238.629 zł.	3.088.479 zł.
3/ Administracja Skarbowa:		1.314.908 "
a/ sama jakotaka 5.701.008		49.800.079 "
b/ podatki bezpo- średnie. . . 35.317.154		39.512.250 "
c/ podatki pośr. 39.606.250		4.510.000 "
	86.573.412	
4/ Szkolnictwo	229.960	103.848 "
razem:	90.042.001	98.329.564 zł.

Dochody są zatem o 8.287.563 zł. mniejsze, niż pierwotnie prelininowane. Pierwotnie prelininowany dochód z administracji jako taki wszystkich 4 części wynosił 4.507.225 zł. Komisja Budżetowa podniosła go o 4.662.372 zł., czyli że na 9.169.597 zł. Natomiast dochody z podatków i danin publicznych, które były pierwotnie prelininowane na 93.822.329 zł. Komisja Budżetowa zniżyła o 13.949.925 zł.

czyli że na 79.872.404 zł. Od tej kwoty pobiera też Rząd Centralny należną mu tangientę w wysokości 30.636.202 zł.

Proponowany zatem dochód przez Komisję Budżetową wynosi:

90.042.001 zł.

od tego odchodzi tangienta dla Rządu Cen -

tralnego w wysokości 30.636.202 "

pozostaje na wydatki wojew. 59.405.799 zł.

Według propozycji Komisji Budżetowej

rozchody Wojew. Śląskiego wynoszą: 59.182.442 zł.

pozostaje nadwyżka 223.357 zł.

Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego zatrudnia razem 863 urzędników, których pobyty wynoszą 2.600.000 zł. Pierwotnie prelimitowano dla 854 urzędników z kwotą 1.135.462 zł. Podniesiono zatem tę pozycję o 1.464.538 zł. Do 31 maja 1924 r. wypłacono poborów 967.612 zł.

Branie że wszystkie większe prelimitowane wydatki zostały w pierwszych 5 miesiącach przekroczone tak, że Komisja Budżetowa musiała uznać pierwotnie prelimitowane sumy za niewystarczające. Od powiednio do podwyższenia poborów podwyższono przy § 2 kwotę na renowacje z 11.355 zł. na 26.00 zł. Natomiast zniżono przy po - zycji b. zasiłki na opłaty szkolne z 2.500 zł. na 500 zł. Przy tym samym paragr., pozycja 3. opłaty do kas ochotnych podwyższono z 250 zł. na 10.000 zł. Przy § 3., poz. 1 na lokal prelimitowano pierwotnie kwotę 90.000 zł. Komisja Budżetowa na podstawie dotych - czasowych wydatków przysłała do przekonania, że kwota ta jest za - wysoka i zniżyła ją na 40.000 zł. Wypłacono tu do końca maja za - ledwie 2.000 zł. Podniesiono także przy pozycji 2. opłaty za światło i utrzymanie porządku o 15.00 zł. Przy § 4, poz. 1 inwen - tary, poz. 2. mat. biurowe, poz. 4, książki i pisma, poz. 5. telefony i telegramy, podniesiono wydatki razem o 42.000 zł., czyli o 120 %. Natomiast przy poz. 3. na druki zniżono wydatki o 15.000 zł.

To samo musiano podnieść przy § 5., poz. 1. kwotę na podróże służbowe z 12.000 zł. na 50.000 zł. Wypłacono do końca maja br. już 23.000 zł. Natomiast zniżono przy tym samym paragrafie kwotę na przesiedlenia z 28.000 zł. na 12.000 zł. Przy § 9. kwotę na konieje podatkowe 36.000 zł. zniżono na 20.000 zł. Do 31 maja br. wybrano na tę pozycję zaledwie 3.000 zł.

Cały dział 4. przewidywał wydatki na emerytury, zaopatrzenia i renty w wysokości 8.497.300 zł. Wydatek ten powinien być poe - nieść Rząd Centralny ewent. powinienby uznać tę kwotę Województwo Śląskie, o ile ono ją wypłaci. Komisja Budżetowa poczyniła tutaj poważne zmiany, mianowicie: przy § 9. emerytury i zaopatrzenie ogólne podniosła pierwotnie prelimitowaną kwotę z 60.000 zł. na 320.000 zł. Wypłacono do końca maja br. 126.000 zł. Przy § 10 eme - rytury i zaopatrzenia wojskowe kwotę 4.750 zł. podniesiono na 40.000 zł. Wypłacono do 31 maja br. 17.000 zł. Paragraf 12. na pośmiertne wypłacono do 31 maja br. 13.000 zł., podniesiono zatem kwotę z 1.600 zł. na 30.000 zł. Natomiast przy § 15. przewidywaną kwotę na renty inwalidzkie 8.428.950 zł. zniżono na 4.000.000 zł., bowiem do 31 maja br. wypłacono tu zaledwie 1.134.214 zł. Pierwotnie pre - limitowana kwota okazywała się tu prawie o 100 % za wysoką. Wielu in - walidów zostało bowiem wskutek badań lekarskich przesuniętych do

klas niskoprocentowo niezdolnych do pracy, pewna zaś część została uznana za zupełnie zdolną do pracy. Razem przejęto 33.000 pozycji rent inwalidzkich, z czego na mocy orzeczeń lekarskich odpadło już około 25.000 pozycji. W ciągu roku przybędzie prawdopodobnie jeszcze około 2.000 rencistów przejętych z Niemiec, których akta leżą do zbadania w Urzędzie Ubezpieczeń w Bydgoszczy. Najwięcej jest oczywiście rencistów 20 procentowych, zaś ponad 50 % jest ich niepełna 3.000. Komisja Budżetowa przy tym działale zniżyła kwotę z 8.497.300 zł. na 4.399.000 zł. Komisja Budżetowa uchwaliła tutaj rezolucję, by Rząd Centralny rozciągnął ustawę państwową o rencistach i na Województwo Śląskie, bowiem według tej ustawy renciści otrzymaliby większe niż dotychczas wsparcie.

Przy działale 5. i 16 musiano podnieść kwotę przeznaczoną na nagrody za wykrycia przekroczeń skarbowych z 2.000 zł. na 42.000 zł. Objaw to niezbyt zdrowy nie pochlębnym. Paragraf 27. przewidywał jako udział Skarbu-Państwa w dochodach śląskich 36.437.000 zł. Kwota ta została wypośredkowana na podstawie pierwotnie preliminowanych dochodów śląskich z danin i podatków w wysokości 93.822.329 złotych. Ponieważ Komisja Budżetowa dochody te zmniejszyła na 79.872.404 zł., przeto i tangenta dla Rządu Centralnego musiała się zmniejszyć; mianowicie na 30.636.262 zł. Wydatki tego działu zmniejszyły się zatem z 36.509.933 zł. na 30.758.635 zł.

Dział 6. § 9. przewidywał wydatek jako udział gmin w podatku obrotowym 3.950.000 zł., tj. 1/4, czyli 3.750.000 zł. od 15.000.000 zł. podatku obrotowego, który miał wpłynąć w czasie od 1 stycznia do 30 czerwca 1924 r. Kwotę zaś 200.000 jako długi zaległe za rok 1923 gminom. Od 1 lipca 1924 r. przewidywano bowiem zaprowadzenie w Województwie Śląskim państwowej ustawy o podatku przemysłowym w dochodach państwowych z tego podatku gminy udziału nie mają, lecz pobierają ze to dodatek osobny 0,5 od obrotu. Do 31 maja podatek obrotowy przyniósł 6.500.000 zł. Ponieważ do końca czerwca br. podatek ten nie przyniesie więcej niż 9 milionów, przeto zniżono udział gmin w tych wydatkach z 3.950.000 zł. na 2.300.000 zł. Zaznaczyć wypada, że do 31 maja br. gminom należało się z tego tytułu 1.650.000 zł. a otrzymały zaś zaledwie 535.819 zł., czyli że Skarb Wojewódzki wypłacił gminom 1.100.000 zł. ze szkło. Zaznaczyć wypada, iż w Województwie Śląskim jest około 8.000 gmin i obszarów dworskich. Uchwalono przytem rezolucję, ażeby Rząd Centralny jaknajrychlej rozciągnął na Województwo Śląskie ustawę o podatku przemysłowym, oraz, ażeby ustawę tę obowiązywała w Województwie Śląskim od początku tego miesiąca, w którym została przeprowadzona.

W § 9., pozycja 12. zwrot podatków bezpośrednich płatnikom trzeba było kwotę pierwotną 2.300 zł. podwyższyć na 100.000 zł., co dowodzi, że często ściągane się od płatników podatki nieskuszają i trzeba je potem zwracać. Władza trzyma tutaj płatników bardzo ostro.

Zato przy § 10. zmniejszone pozycje zwrot podatków pośrednich 600.000 zł. na 10.000 zł., znaczy to, że podatki pośrednie, przy których przeważnie płatnicy sami podają ilość płacąc część podatku, nie wpływają w zadowalający sposób, a władza skarbowa na tu raczej stale więcej do ścigania ze starych zaległości niż do zwracania.

Roschód całego Wydziału Skarbowego przedstawiałby się, jak następuje:

Pierwotnie preliniowane wydatki na rok 1924 wynosiły:

Z tego udział Państwa wynosił 51.011.927 zł.
36.437.000 "

Na wydatki wojenńskie pozostało zatem na cały rok 14.574.927 zł.

Za czas od 1 stycznia do 31 maja przypadało zatem 21.250.000 zł.
Wydano natomiast w tych 5 miesiącach 23.541.130 zł., czyli że wydano o 229.430 zł. więcej, niż należało.

Na wydatki wojenńskie w tych pięciu miesiącach przypadało 5.575.000 zł.
wypłacono zaś w tym czasie tylko . . . 3.029.525 zł.

czyli że wydano mniej 2.549.475 zł.

Natomiast na udział Państwa w tych pięciu miesiącach należało według preliniarza wypłacić 15.175.000 zł.
wypłacono zaś w tym czasie 20.519.905 "

czyli, że wypłacono więcej niż należało: 5.344.905 zł.

Po dokonanych powyżej wymienionych zmianach Komisja Budżetowa proponuje następujące wydatki Wydziału Skarbowego:

1/ Władze i Urzędy Skarbowe 2.943.132 zł.
2/ Emerytury i zapotrzebowania 4.399.000 "
3/ Ogólny Zarząd Skarbowy 122.433 zł., w tem udział Skarbu Państwa . . . 30.636.202 zł. razem . . . 30.749.635 "
4/ Zwroty danin publicznych 2.522.000 "

razem wszystkie wydatki Wydziału Skarbowego . . . 40.613.767 zł.

Od tego odliczyć tangientę Rządu Centralnego . . . 30.636.202 "

pozostaje wydatków na sam Wydział Skarbowy . . . 9.977.565 zł.

W pierwszych 5 - ciu miesiącach wydano 3.029.525 zł., więc kwota ta zupełnie wystarczyć powinna.

Dochody Wydziału Skarbowego przedstawiają się następująco:
Według pierwotnego preliniarza wpłynąć było powinno w pierwszych pięciu miesiącach okrągłe 39,5 miliona złotych. Wpłynęło zaś tylko 36.668.933 złotych, czyli że przeszło 3 miliony złotych mniej, niż było przewidziano.

Nieodobory wykazują głównie następujące pozycje:

Dz.	§	poz.	za co	ile powinno być wpłynąć od 1/I.- 31/5. 24r.	ile rzeczywiście wpłynęło w tym czasie:	ile zatem mniej
2	1	1	opłaty katastralne	50.000	8.000	42.000
4	9		opłaty emerytalne			
5	10		służby czynnej	280.000	27.000	253.000
			zwrot pożyczek			
1	11		cięż samorządow.	195.000	1.000	194.000
			różne	22.000	7.300	14.700

Lz. § poz.	za co:	ile powinno było wpłynąć od 1./I. - 31/V. 24 r.	ile rzeczywiście wpłynęło w tym okresie	ile zatem mniej:
------------	--------	--	---	---------------------

Podatki bezpośrednie:

6 9	3a	podatek obrotowy	12.500.000	6.517.531	5.983.000 zł
" "	3b	" od świadczeń	2.075.000	76.500	1.999.000 "
" "	5	" dochodowy	5.839.000	1.710.000	4.129.000 "

Podatki pośrednie:

6 10	5	podatek od cukru	1.500.000	143.900	1.357.000 "
" "	8	" od oleju skalnego	858.000	356.000	502.000 "
" "	9	" od zapalek spadkowych	600.000	192.000	408.000 "
" 12	1	" opłaty alienacyjne	42.000	14.000	28.000 "
" "	11	opłaty sprzedaży znaczków stemplowych	625.000	273.000	352.000 "
" "	13		410.000	280.000	130.000 "

Natomiast przyniosły nadwyżkę za czas od 1 stycznia do 31 maja 1924 r. następujące podatki:

Lz. § poz.	za co:	ile miało wpłynąć:	ile wpłynęło:	ile wpłynęło więcej:
5 12	zwroty pożyczek od spółdzielni.	800	8.274	7.600
6 9	1 podatek gruntowy	225.000	363.500	138.000
" "	2 " budynkowy		2.000	2.000
" "	30 " od świad. domokrąg.		52.800	52.800
" "	6 " kapitałów i rent	12.500	24.500	12.000
" 10	1 " od spirytusu	2.400.000	3.436.304	1.036.000
" "	7 " od węgla	10.400.000	20.699.000	10.300.000
" "	12 odsetki i kary	25.000	140.000	115.000
" 12	" opłaty od weksli	85.000	179.000	94.000
" "	6 podatek giełdowy	140.000	272.000	132.000
" "	9 opłaty od rachunków i pośrednictw od - biura	207.000	309.000	102.000
" "	12 opłaty niewymienione	290.000	610.000	320.000

Racjonalnie wpływa natomiast podatek od piwa.

Komisja Budżetowa proponuje zatem przyjąć dochody Wydziału Skarbowego, jak następuje:

Dział 2. /patrz osobne zestawienie/ Władze i Urzędy Skarbowe	37.800 zł.
Dział 4. Emerytury i zaopatrzenia /patrz osobne ze- stawienie/	671.174 "
Dział 5. Ogólny zarząd skarbowy /patrz osobne zesta- wienie/	5.992.034 "
Tutaj Komisja Budżetowa wzięła § 13., który obej- muje zwroty od Rządu Centralnego za wyłożone przez	

Skarb Śląski sumy na potrzeby, 3 miliony złotych
- wydatków /część II/ dział 9. § 15, dalej wspier-
cia naczyniowe dla rencistów w wypadkach część
II, dział 9. § 16 suma 900.000 zł., oraz § 21
tegoż działu opieka nad pozostałymi i invalidami
1.560.000 zł. Wydatki te, razem 5.460.000 zł.
należą do Rządu Centralnego, który nie wstawił
ich w swój budżet, jednakowoż obowiązany jest
nam takowe zwrócić, tembardziej, że bez tych
zwrótów budżet śląski skończyłby się deficytem.

Dział 6. daniny publicznej:

a/ podatki bezpośrednie . . .	35.317.154 zł.
b/ " pośrednie	39.606.250 "
c/ opłaty	4.909.000 "
razem	79.872.404 zł.

Wszystkie dochody Wydziału Skarbowego razem: 86.573.412 zł.

Sejm Śląski: Urzędników przeziadywano pierwotnie 23. i to
18 etat. i 5 kontrakt. Na wniosek Komisji Budżetowej postanowiono
zwolnić 8, lecz ze względu na przerwę w tym roku zwolnionych
3. Zostanie zatem tylko 20. Pobory ich pierwotnie wynosiły 89.000
zł. Komisja Budżetowa zmniejszyła je na 85.721 zł. Skreślono dalej

§ 2, poz. 2. 500 zł. na umundurowanie, a to ze względu na sędzi-
czych, że w państwie tworzącym się specjalnych umundurowań dla służ-
by nie potrzeba. § 3., poz. 2. skreślono 500 zł. na utrzymanie po-
rządku, a to na skutek dobrowolnej rezygnacji z tej sumy p.Rance.
Przy § 4, poz. 4. książki i pisma z pierwotnie prelininowanej sumy
25.000 zł. skreślono 5.000 zł., bowiem z biblioteki sejmowej i tak
się wiele nie korzysta. Uzupełnienie tego można zatem odłożyć na
dłuższy szereg lat. Natomiast podniesiono wydatek na telefony i
pocztę z 2.000 zł. na 3.000 zł.

Przy § 6. inne wydawnictwa, tj. druk stenogramów zmniejszono kwotę
z 15.000 na 12.000 zł. Wstawiono nową pozycję 3. do § 5., mianow-
icie na środki lokomocji 1.500 zł., której to kwoty zapewniono pier-
wotnie wstawiać do prelininazna.

Diety poselskie i ekspertyz wynosiły za pierwsze półrocze
1924 okragłe 216.300 zł. Gdyby za drugie półrocze tyleż wypłacono,
kwota całoroczna wynosiłaby 432.600 zł. Preliminowano zaś tylko
400.000 zł. Ponieważ na większy ten wydatek pokrycie na razie nie
ma, więc skreślono 20 z diet poselskich i ekspertyz za drugie pół-
rocze, co wyniesie 20 z 216.000 zł. - 43.200 zł. Wobec tego po-
zostaje na pozycję tę tylko kwota 369.400 zł. Zoszczędzono więc
tutej 10.600 zł.

Do kosztów delegacji § 7 dołożono 2.000 zł., podniesiono zatem
na 3.000 zł. bowiem pierwotna kwota 1.000 zł. okazała się za małą.

Z funduszu dyspozycyjnego dla P. Marszałka skreślono na jego
własne życzenie 5.000 zł., ~~przewidywano~~ zastawiono więc zamiast 15.000
tylko 10.000 zł. Pierwotna kwota prelininowana wynosiła 608.290 zł.
Komisja Budżetowa skreśliła 30.276 zł., pozostało do przydziału
Sejmowi 578.014 zł. dochodach powyższa część nie nie wykazuje.

Policja Wojewódzka.

Policja wojewódzka zatrudnia razem 3 390 urzędników, których pobory wynoszą razem - 5 936 068 złotych. Zwykłych posterunkowych jest 1 910 osób. Wszystkie rozchody na policję wojewódzką wynoszą według propozycji Komisji Budżetowej 8 177 454 złotych. Pierwotnie preliminowano 8 365 616 złotych, zaoszczędzono zatem 188 164 zł. Oszczędności dokonano przy § 11 "Uzbrojenie policji", gdzie skreślono nadzwyczajny wydatek na zakupno 1 300 sztuk karabinów i tyleż bagnatów wraz z nabojami w wysokości 69 662 złotych. Dalej skreślono w tymże paragrafie zakupienie 78 000 sztuk naboji do karabinów austriackich w wysokości 46 500 złotych. Przy § 5 skreślono 72 000 złotych na wydatek i koszty podróży, podczas przesunięć sił policyjnych. Uważano bowiem, że wydatek ten potrzebnym nie będzie. Pozatem wydatki rzeczowe są zbyt skromne; mianowicie, jeżeli się uwzględni bardzo minimalny stan rzeczowy majątku policji. I tak np. policja posiada tylko 4 konie taborowe, 1 samochód osobowy, 1 samochód pościgowy, 1 omnibus do przetrzucania sił, 3 wozy taborowe. Gdyby powyżaj wymienionych pojazdów było więcej, możnaby pomyśleć o zmniejszeniu sił policyjnych. Jako ubranie przewiduje się 3 000 garniturów, tj. odepka, spodnie, marynarka i buty. Garnitur 1 ma saterczyć na 1 rok. Dalej przewiduje się na każdego policjanta zakupienie jednego płaszcza, który ma saterczyć na 3 lata. Cały wydatek na umundurowanie ma wynosić okragłe 853 550 złotych. Urządzeń biurowych policja prawie nie posiada żadnych i przeznaczony na nie wydatek w wysokości 72 600 złotych również jest dosyć minimalny. Przewiduje się bowiem zakup 20 biurak, 60 szaf biurowych, regały, półki, stoły, krzesła itp. Dalej przewiduje się na 3 000 podróży dla funkcjonariuszy wyższych 14 000 złotych, jako diety, oraz dla funkcjonariuszy niższych 7 200 podróży, które mają kosztować 19 200 złotych. Oprócz tego zamierza się budować 16 budek granicznych, których koszty wynosić mają 200 000 złotych, jako wydatek nadzwyczajny. Część policji została już skoszarowana, lecz brak jej jakiegokolwiek inwentarza, które narznie wypożyczyć od hut i kopalń. Na ten cel przewiduje się wydatek nadzwyczajny 61 905 złotych.

8 psów policyjnych

D o c h o d y :

W dochodach przewiduje się 2 111 884 złote. Z ogólnych bowiem wydatków 8 365 616 złotych, gminy według istniejących ustaw zwracają 25 %, więc 2 066 442 złote. Komisja Budżetowa, ustawiając te kwoty do dochodów, ma jednak pewne wątpliwości, czy gminy będą w stanie zwrócić takową Skarbowi Śląskiemu. Dalsze drobniejsze dochody wpływają mają ze sprzedaży starych mundurów i bielizny - 11 000 złotych. Zarót czynszu z wydzierżawionych budynków przy ulicy Zielonej - 22 000 złotych, oraz ze sprzedaży starych koni i ubrań - 12 000 złotych.

Wojewódzki Sąd Administracyjny:

Wydatki pierwotnie preliminowane wynosić miały 18 481 złotych. Komisja po skreśleniu i zmniejszeniu niektórych pozycji proponuje przyjąć sumę wydatków w wysokości 17 581 złotych. Zaoszczędzono tutaj zatem 900 złotych. Mianowicie skreślono przy przesiedloniu urzędników 500 złotych oraz na umundurowanie 400 złotych. Pierwotny stat przewidywał 5 urzędników. Komisja Budżetowa zmniejszała go na 4. - Mianowicie w grupie 5 pozostawiła tylko przewodniczącego, skreśliła natomiast zastępcę przewodniczącego, bowiem praktycznie urząd i praca ta wykonywana była zwykle przez jedną osobę. Pobory tych 4 urzędników wynoszą 8 769 zł. Komisja Budżetowa nie w dochodach nie poczyniła żadnych zmian.

Zakłady krajowe i humanitarne.

Wydatki na zakłady dla umysłowo chorych w Lublińcu są szczególnie niewysokie. Uwzględnić jednakowoż wypada, że przejęcia ich przez władze polskie były one bardzo zdewastowane. Dążeniem jednakowoż kierowniczych władz tych zakładów być musi, ażeby w przyszłości instytucje te same się utrzymywały, tak, jak to dawniej bywało. Zakład umysłowo chorych w Lublińcu mieści w sobie około 600 chorych, zatrudnia zaś 125 personelu. Zakład podobny w Rybniku mieści około 700 chorych, zatrudnia zaś 165 personelu. Śląski Zakład wychowawczy w Cieszynie mieści 115 wychowanków, zatrudnia 38 personelu. Śląski Szpital Krajowy w Cieszynie mieści 130 chorych, zatrudnia 30 pielęgniarzy.

Dochody zakładu w Rybniku wynoszą za ledwie 109 518 złotych, i to głównie z folwarku, zaś rozchody tego zakładu wynoszą 1 449 906 zł. Deficyt zatem wynosi tam 1 340 388 złotych. Sam folwark w Rybniku który powinien przynosić poważne plusy, przynosi w tym roku deficyt w wysokości 14 000 złotych. Dochody zakładu w Lublińcu wynoszą 112 576 złotych, zaś rozchody wynoszą 1 054 878 złotych. Deficyt zatem tego zakładu wynosi 942 złote. Folwark w Lublińcu przynosi już w tym roku 83 000 złotych nadwyżki. Dodać należy, że dochód z folwarków obu tych zakładów preliniowany jest bardzo nisko i w rzeczywistości powinien on przynosić co najmniej 100 % więcej, niż przewidziano. Na Śląski Szpital Krajowy w Cieszynie preliniowano pierwotnie 154 172 złote, wydano już zaś za pierwsze półrocze 102 000 złotych. Kwota zatem absolutnie nie wystarczy i wobec tego Komisja Budżetowa podniosła ją na 180 000 złotych. Śląski Zakład wychowawczy w Cieszynie, na którego prowadzenie podnoszone w Komisji Budżetowej różne skargi, których jednakowoż dotychczas nie stwierdzono, miał przewidzianą kwotę 87 065 złotych. Wydano zaś za pierwsze półrocze 105 000 zł. Komisja Budżetowa proponuje podnieść powyższą kwotę o 62 935 zł. tj. na 150 000 złotych. Komisja Budżetowa jest zdania, że Województwo Śląskie powinno mieć własny zakład dla głuchoniemych i niewidomych. Odpowiednie budynki na to są w Rybniku w Zakładzie dla obłąkanych, lecz zajęte przez wojsko. Należy przeto dążyć do tego, ażeby gmachy te opróżnić i ulokować w nich powyżej wymienioną instytucję. Zakład dla kalek w Lublińcu, który podlega zakładowi umysłowo - chorych tamże, powinien zostać jednostką samodzielną i być rozbudowany.

Na prywatne szpitalnictwo o charakterze publicznym Komisja Budżetowa przeznacza kwotę 10 000 złotych i wstawiła ją pod § 13 - poz. 1a. - § 15 przewidział 3 000 000 złotych jako wydatek wyjątkowy na uchodźców. Komisja Budżetowa pozostawiła tę kwotę, zmieniła ją jednakowoż na wydatek nadzwyczajny. Komisja Budżetowa zaleca sprawę uchodźców w bieżącym roku zlikwidować. Przeznaczone 3 000 000 złotych należy zużyć możliwie na zakupienie gruntów podczas parcelacji oraz na wybudowanie domków dla uchodźców. Całą kwotę powinienby ponieść Rząd Centralny, który też Skarbowi Śląskiemu ją zwróci, o ile budżet nasz wykazałby deficyt. Wstawiono ją więc do dochodów w Części II. Przy § 13 poz. 2 wstrzymano na rzec wydatek 40 000 złotych, ~~przeznaczony na zakupienie gruntów~~ przeznaczonych na Śląski Zakład Ubezpiecz. od ognia. Dotychczas bowiem ustawa o utworzeniu takiego zakładu w Sejmie Śląskiem uchwaloną jeszcze nie została. Komisja Budżetowa jest zdania, że o ile zakład ten nie będzie przymusowy na ten czas absolutnie opłacać się nie będzie. Dalej jest ona zdania, że na zapoczątkowanie takiego zakładu kwota 40 000 złotych jest trzebą dopłacać. Przy objaśnieniu § 14 ust. 2 projektowane urządzenie 11 stacji antygruzlicznych, nie będą wykonane, a kwota ta, 43 600 złotych zostanie zużyta na wysłanie dzieci na kolonie letnie. Sprawę tą załatwia się przez Czerwony Krzyż.

§ 21 przewiduje wydatek dla inwalidów wojennych i powstańców w wysokości 1 560 000 złotych, i ten wydatek należy do wydatków Rządu Centralnego, przeto jest także wstawił w części II. jako zwrot Rządu Centralnego. § 16 - wsparcie nadzwyczajne dla rencistów sojanlnych 900 000 złotych, powinny być również pokryty przez Rząd Centralny, i tę więc kwotę wstawiono w części II jako zwrot Rządu Centralnego. Z § 14 - Opieka nad młodzieżą - ujęto 60 000 zł. i dodano tę sumę do § 18 na pomoc i opiekę położoną. Złaznaczyć przytym wypada, że przy § 17 poz. 2 - zapomogi dla ludności biednej na czynsze mieszkaniowe - kwotę: 19 672 zł., Rząd Centralny przeciwko temu wydatkowi zaprotestował. Kwota ta jednakowa już w pierwszym miesiącu br. wypłaconą została.

Dochody tego Działu podwyższyła Komisja Budżetowa o 150 000 zł. mianowicie wskutek podniesienia stawek kosztów utrzymania w zakładach, za leczenie chorych z 1 na 2,50 złotych dziennie. Kwota pierwotna, 113 760 złotych, będzie conajmniej przekroczoną o 150 000 złotych. Stałej cyfry trudno by się doszukać. Wobec tego przy § 9 zmieniono kwotę 113 760 złotych na 263 760 złotych, zaś cały dochód tego działu podniósł się z 115 060 złotych na 265 060 złotych.

Urzędy Pobót Publicznych.

Pierwotnie preliminarne rozchody wynosiły 4.803.521 złotych. Komisja Budżetowa skreśliła 110.950 zł. tak, że proponuje w tych - datkach kwotę 4.692.571 zł. Urzędy Pobót Publicznych zatrudniają 43 urzędników oraz 17 funkcjonariuszy niższych, razem więc 50 osób, których poboje wynoszą, razem 118.872 złotych.

Przy § 2, poz. 2. Komisja Budżetowa skreśliła na umundurowanie 200 zł., zaś 200 zł. na woźnego w Cieszyńsku pozostawiono, a to na mocy istniejących tam przepisów prawnych. Uchwalono jednakową rezolucję, by Wojewoda postarał się znieść tamte same przepisy, tak, żeby wszyscy woźni w obu częściach Województwa Śląskiego byli na równi traktowani.

Przy § 3, poz. 2. na "wydatki rzeczowe" skreślono 500 zł. oraz poz. 3. "na konserwacje" skreślono również 500 zł., ponieważ na podstawie dotychczasowych stwierdzeń na pozycję tę do końca maja prawie że nie było wydano.

To samo skreślono przy § 4. poz. 1, 2 i 4, po 500 zł. z tych samych powodów, co powyżej. Natomiast przy pozycji 3. "na druki" dodano 250 zł., ponieważ pierwotnie preliminarne kwota okazała się za małą.

Przy § 5, poz. 2. na "Przesiedlenia" pierwotnie preliminarne kwota 4.600 zł. okazała się za wysoką, bowiem przewiduje się tutaj tylko 3 przesiedlenia, na co wystarczy 2.000 złotych; skreślono zatem połowę, tj. 2.000 zł.

Przy § 8. stwierdzono, że kwota w wysokości 1.000.000 zł. na budowę gmachu Województwa Śląskiego będzie w tym roku wyczerpana. Wobec tego pozostawiono ją bez zmiany. Roboty nad budową tego gmachu idą wprawdzie wolno, lecz oświadczeń rzeczoznawców, szybciej, z powodu, że prace są początkujące, iść nie mogły. Dalsze prace pójdą już szybciej.

Na budowę Urzędu Rent Wojskowych pierwotnie preliminarne kwotę 100.000 zł. pozostawiono z tem, że gmach ten będzie własnością

Województwa Śląskiego, mimo tego, że Urząd Rent Wojskowych jest instytucją Rządu Centralnego.

Budowa 4 domów urzędniczych, na którą przeznaczono 500.000 zł., będzie według orzeczenia rzeczoznawców w tym roku ukończona.

Przy § 12, poz. 5., który przewidywał wydatki na konserwację dróg i mostów 1.848.000 zł. skreślono 50.000 zł. oraz 5.000 zł., które były przez pomyłkę niepotrzebnie zaliczone. Natomiast przy tej samej pozycji, przy objaśnieniach na str. 44 w ust. 7 po prawej stronie z góry, Komisja Budżetowa ujęła 100.000 z wydatków na drogi w cieszyńskim i dodała takowo na te same cele na część gór - noślaską.

Przy § 15, poz. 2 kwotę 50.000 zł. po wydatkach nadzwyczajnych na budowę wałów nad Wisłą, przy Goczałkowicach powiększono na 100.000 zł.

Przy poz. 3. tego samego paragrafu kwotę 773.000 zł. na regulację rzek i potoków górskich zmniejszono o 100.000 zł.

Przy poz. 5, § 15. kwotę 221.000 zł. na "meljorację bagien i gruntów" pozostawiono z tą uwagą, że 141.000 zł. przeznaczona się ogólnie bez wyszczególnienia gmin na meljorację gruntów do dyspozycji Rady Wojewódzkiej, zaś reszta 80.000 zł. idzie jako zwrotna pożyczka. Stwierdzono, że na obszarze Województwa Śląskiego jest około 163 spółki meljoracyjne. Przed wojną spółki te czerpały swoje dochody z subwencji rządowych, z takich kredytów rządowych oraz ze składek członkowskich. Obecnie spółki te prawie że nie pracują.

Dochody: Dochody tego działu pozostawiła Komisja Budżetowa według pierwotnego preliminarza, tj. w wysokości 8.000 zł. Składają się one przeważnie z czynszów wszystkich domów skarbowych 4.000 zł., ze sprzedaży wiklin nad Wisłą, Przemszą i Odrą - 2.400 zł. oraz wynajęcie obszarów nad temi rzekami dla wypasania bydła.

Urzędy Ubezpieczeń.

Pierwotnie preliminarzowane rozchody w wysokości 105.985 złotych Komisja Budżetowa zmniejszyła o 4.940 zł. Urzędy Ubezpieczeń ze - trudnią się razem 31 urzędników. Z tych 8 pracuje w Wyższym Urzędzie w Katowicach, zaś 23 w Wyższym Urzędzie Ubezpieczeń w Bytomiu. Pobory urzędników tych razem wynoszą 67.908 złotych. Wyższy Urząd w Katowicach jeszcze nie funkcjonuje, natomiast jest już zorganizowany Wyższy Urząd Ubezpieczeń w Bytomiu, który na około 2.000 spraw rent inwalidzkich, przejętych po władzach niemieckich, które w jaknajkrótszym czasie zamierza załatwić.

Przy § 3, poz. 2 b "wydatki rzeczowe" skreślono 1.000 zł., zaś przy poz. 3. na "Konserwacje i instalacje" skreślono 440 zł. Przy § 4, poz. 1 na "inventarz" skreślono 1.000 zł., zaś przy poz. 3. na "druk" skreślono 1.000 zł. Tak samo skreślono przy poz. 4 i 5. na "książki, pisma i telegramy" po 500 zł. Wszystkie te no pod - przewidywał na "Przeniesienia" 1.500 złotych, został zmniejszonym na 1.000 zł. przysiedleń bowiem tutaj się nie przewiduje.

Dochody: Dochody tego działu 20.235 zł. pozostawiono bez zmian. Składają się takowe głównie z ryczałtów od różnych instytucji ubezpieczeniowych.

Inspekcje Przemysłowe.

W dochodach nie przewiduje się prawie nic. Pierwotne dochody wynosiły 80.315 zł. Komisja Budżetowa skreśliła tutaj 11.800 zł. tak, że pozostało 68.515 zł. Urzędników w tym dziale zatrudnionych jest 10, oraz 3 funkcjonariuszy niższych; razem 13, powinno być natomiast 16. Wobec tego jednak, że funkcjonują tylko Inspekcje w Katowicach i Król. Hucie, natomiast w Rybniku jeszcze w tym roku Inspekcja z powodu braku lokali prawdopodobnie uruchomiona jeszcze nie będzie - jest 3 urzędników unij. Pobory urzędników i funkcjonariuszów wynoszą tutaj razem 27.020 zł.

Oprócz innych drobniejszych skreśleń Komisja Budżetowa przy § 7, poz. 1 "Komisja Pojedyncza" zmniejszyła 40.500 zł. pozostawiając tylko 30.000 zł. a to na podstawie, że do końca maja wypłacono na tę pozycję zaledwie 9.000 zł.

Instytut Higieniczny.

Dochody tej instytucji preliminowane są na 40.000 zł. mianowicie za badania chemiczne. Rozchody natomiast, pierwotnie preliminarowane na 43.217 zł., Komisja Budżetowa skreśliła na 43.001 zł. Instytut Higieniczny zatrudnia 8 urzędników i 2 funkcjonariuszy niższych, razem 10 osób, których pobory wynoszą 14.889 zł. Zaznaczyć wypada, że zakład ten na podobny sobie zakład jeszcze tylko 1 w Warszawie.

Instytut Higieniczny dzieli się na 3 działy, a mianowicie: laboratorium chemiczne, badania środków czystości, oraz badania przedmiotów martwych. Zakład ten rokuje dobry rozrój, tymbardziej, że Dyrekcja Celna zamierza w nim badać wszystkie towary, przywożące z zagranicy. Okazuje się potrzeba umieszczenia tam jeszcze instytutu bakteriologicznego, lecz o to stara się już doceniony Ho - ozelnik Wydziału Zdrowia.

Komisja Budżetowa przyszła do przekonania, że instytut higieniczny należy nadal pozostawić w Paszczynie i uchwaliła uchwałę, ażeby utrzymać przy nim laboratorium bakteriologiczne. Ponieważ instytut ten zawarł z miastem Paszczyną kontrakt roczny na czynsz mieszkaniowy, który na wynosić 2.800 zł. rocznie, dlatego okazała się potrzeba przy § 3, poz. 1 podnieść kwotę, przeznaczoną na czynsz mieszkaniowy z 175 zł. na 2.800 zł. Zatem skreślono przy § 7e poz. 2 na zakup użytków i chemikaliów dla zwierząt kwotę 2.841 zł. Stwierdzone, że instytut ten posiada 2 kontrolerów w Katowicach i Król. Hucie, natomiast dla lepszego funkcjonowania okazuje się potrzeba jeszcze dalszych 2 kontrolerów, mianowicie w Tarnowskich Górach i Rybniku.

Rada Wojewódzka.

Wydatki Rady Wojewódzkiej preliminarowane pierwotnie w sumie 191.122 zł. Komisja Budżetowa podniosła na 201.027 zł. mianowicie uściśliła § 4, poz. 3. "Druki" 30 zł. oraz poz. 4. "książki i pisma" 30 zł.

Dalej przy § 7 "inne wydatki" pierwotną kwotę 100.500 zł. Komisja Budżetowa podniosła na 107.000 zł., mianowicie 100.000 zł. na zakup 100 akcji Banku Polskiego oraz 7.000 zł. na remont mieszkania dla p. Wojewody.

Przy § 11 "wydatki dawnego śląskiego Funduszu preliniowane w wysokości 4.655 zł. podniesiono na 8.000 zł.

Dochody: Dochodów żadnych dział ten nie wykazuje. Przy tem wykonała się dyskusja, czy członkowie Rady Wojewódzkiej należą do kategorii urzędników, czy też do kategorii posłów, oraz czy ich pobory należy traktować jako pobory urzędnicze, czy też jako diety poselskie.

Urzędy Wojewódzkie.

Według pierwotnego preliminarza w dziale tym przewidzianych było 563 urzędników, jest ich natomiast rzeczywiście 491, w tem 6 kontraktowych, 65 funkcjonariuszy niższych i 420 urzędników. Pobory ich wynoszą razem 1.042.272 złote, które komisja pozostawiła bez zmiany. Urząd Wojewódzki posiada 3 samochody osobowe i jeden ciężarowy.

Pomiędzy innymi Komisja Budżetowa skreśliła przy § 11, poz. 2. na komisarzy mieszkaniowych 4.000 złotych.

Przy § 3, poz. 2b Wydatki rzeczowe zniżyła Komisja Budżetowa kwotę z 432.500 zł. na 300.000 złotych, bowiem jak stwierdziła, na pozycję tę bardzo mało dotychczas wydane zostało. To samo przy § 4 na wydatki rzeczowe skreśliła komisja razem okragło 45.000 zł.

Przy § 5, poz. 3b: Środki lokomocji wydatki rzeczowe zniżyła komisja kwotę 116.700 zł. na 70.000 zł. a to na podstawie dotychczasowych małych wydatków. Ogółem pierwotnie preliniowane wydatki w wysokości 2.692.500 zł. zniżyła Komisja Budżetowa na 2.382.127 zł. Przy dochodach Komisja prawie że nie zrobiła żadnych zmian.

Komisja uchwaliła rezolucję, ażeby wezwać p. Wojewodę, aby oddział kolejowy, istniejący przy Wydziale Prezydjalnym przyłączyć do Wydziału dla Handlu i Przemysłu, a to z tego powodu, ażeby publiczności, korzystającej z Oddziału Kolejowego udogodzić stawienie tych wniosków, które zwykle także bywają opracowywane przez Wydział dla Handlu i Przemysłu.

Przy § 14: Pomoc lekarska dla funkcjonariuszów kwota 95.640 zł. powinna być w $\frac{1}{3}$ zwrócona przez Rząd Centralny.

Wyznania religijne.

Pierwotnie preliniowane rozchody 1.061.504 zł. Komisja Budżetowa podniosła na 1.114.944 zł. § 9, poz. 1: Dotacje i uzupełnienia dla duchowieństwa katolickiego, pierwotnie preliniowane w wysokości 282.500 zł. podwyższono na 346.000 złotych, a to z tego powodu, ponieważ księża przedewszystkiem wikariusze, otrzymują na podstawie dotychczasowych przepisów bardzo małe pobory.

Ogółem jest w Województwie Śląskiem 18 dekanatów i około 160 probostw. Wszystkich księży jest około 220. Administracja biskupia w Katowicach utrzymuje na swój koszt 51 teologów. Emerytów księży jest 9, w tem 4 na Śląsku Cieszyńskim, a 5 na Górnym Śląsku. Księża emeryci otrzymują rocznej emerytury 465 zł. Wszyscy alumni, w liczbie 51 otrzymują subwencji rocznej po 480 złotych

rocznie i to na Śląsku Cieszyńskim na podstawie istniejącej ustawy, a na Śląsku Górnym odpowiednio do dotacji na Śląsku Cieszyńskim. Województwo Śląskie na obowiązek, jako patronat, ponosić w części kosztu reperacji 24 kościołów parafjalnych i 3 filjalnych w tym roku.

Dochodów dział ten nie wykazuje żadnych.

Kultura Krajowa.

Wydatki:

W dziale tym zatrudnionych jest 12 lekarzy weterynaryj i 2 leśniczych w szkółce leśnej w Cieszynie. Razem więc 14 urzędników. Każdy powiat obsadzony jest przez jednego weterynarza. Pobory urzędników, preliminowane pierwotnie na 43.116 zł., Komisja Budżetowa zniżyła na 29.144 zł. Rząd Centralny zwraca tutaj również 4 poborów urzędniczych, ponieważ zwalczanie chorób zaraźliwych należy do kompetencji Rządu Centralnego.

§ 9, poz. 2: Odszkodowanie za zabite i padłe zwierzęta przewidywał 50.000 zł. Komisja Budżetowa ujęła tutaj 30.000 zł. i przeniosła je do § 10, poz. 3., jako subwencję na szkoły rolnicze we własnym zarządzie do końca kwietnia br. Chodzi tutaj o popieranie samorządowego niższego szkolnictwa zawodowego.

Deleja Komisja Budżetowa uchwaliła rezolucję, aby wezwać p. Wojewodę, ażeby tenże postarał się o przeniesienie targowicy na bydło i nierogaciznę z Myszkowic do Katowic, a to z powodu lepszego połączenia kolejowego i centralnego położenia, w jakim znajduje się miasto Katowice.

Komisja Budżetowa stwierdziła, że Szkołka leśna w Cieszynie hoduje drzewka leśne dla małorolnych na obszarze co 2 ha. ziemi. Zalecałoby się, ażeby tutaj przyłączyć jeszcze także szkołkę hodowli drzewek owocowych.

Przy § 10, poz. 3a Komisja podwyższyła wydatki osobowe na Szkołę Rolniczą z 9.000 zł. na 12.000 zł., a to z powodu, że, do 30 kwietnia, do którego to czasu szkoła ta była w zarządzie wojewódzkim, istotnie już tyle wydane zostało.

W dochodach nie poczyniła Komisja Budżetowa żadnych zmian.

Szkolnictwo.

Pierwotnie przewidziane wydatki ogólne w wysokości 16.693.726 zł. zmuszoną była Komisja Budżetowa podnieść na 19.552.291 złotych. Zwyżka ta konieczną była przeważnie na uposażenie urzędników, którzy na podstawie ustawy o poborach urzędniczych, otrzymują więcej, niż to było w pierwotnym preliminarzu ze rok bieżący przewidziane.

Komisja Budżetowa uchwaliła rezolucję, ażeby w przyszłości wszystkich personel, a więc włącznie i naczelników, wchodzących w skład Wydziału Oświecenia Publicznego wciągnąć na etat do tegoż Wydziału, a nie, jak to w roku bieżącym się stało, gdzie byli przydzielani do etatu w Wydziale Prezydjalnym.

Kadźór szkolny II. instancji.

miął otrzymać pierwotnie 42.988 złotych. Komisja Budżetowa zmuszoną była podnieść powyższą kwotę na 99.550 złotych, mianowicie

na pobory, § 1, poz. 1. "Wizytatorowis" zamiast 28.800 - 75.800 zł. Przy § 5, poz. 1. "na podróże służbowe" komisja podniosła kwotę 9.900 na 20.000 zł., a to ze względu, że każdy wizytator powinien w miesiącu zrobić 15 do 20 wizytacji. Natomiast przy § 5, poz. 2 na "przesiedlenia" przewidzianą kwotę 4.000 zł. zmniejszyła Komisja Budżetowa na 3.000 zł. Wszystkich wizytatorów w Województwie Ślą - skiem jest razem 9.

Nadzór szkolny.

Dział ten miał otrzymać pierwotnie 142.746 zł. Komisja Budże - towa i tutaj podniosła tę kwotę na 212.054 zł., mianowicie przy § 1, poz. 1. na "uposażenie urzędników i inspektorów" pierwotnie preliminowaną kwotę w wysokości 83.786 zł. podniosła Komisja Bud - żetowa na 153.680 zł. Wszystkich inspektorów w Województwie Śląskiem razem jest 18, jeden zastępca i 13 sekretarzy.

Przy § 3 - wszystkie 3 pozycje - Komisja Budżetowa zniżyła przewidzianą kwotę 9.497 zł. na 7.553 zł., a to z powodu na dotych - czasowe bardzo minimalne wypłaty. Natomiast przy § 5, poz. 2 "prze - siedlenia" podniosła komisja 1.540 zł. na 2.500 zł., a to z powodu przewidzianego jednego przesiedlenia więcej.

Szkoły Powszechne.

Pierwotnie preliminowaną kwotę 11.690.713 zł. podniosła Ko - misja Budżetowa na 13.715.506 zł., mianowicie przy § 1 na "uposa - żenia" pierwotną sumę przewidzianą w wysokości 10.937.383 zł. pod - niesiono na 12.634.251 zł. To samo podniesiono przy § 2, poz. 1 a. "Ogólne remuneracje i zapomogi" zamiast 108.000 podniesiono na 125.000.

Przy § 7 dodano nową pozycję 6. "Oświata pozaszkolna" - 275.000 zł. Cały dział 4: "Oświata pozaszkolna" komisja zniosła, a pierwotnie tam przewidzianą kwotę 475.000 zł. obniżyła na 275.000 zł. i przeniósła ją pod powyżej wymieniony § 7, poz. 6.

Przy § 10, poz. 4 "Szkolnictwo prywatne" pierwotnie przewi - dzianą kwotę 8.000 zł. podniesiono na 15.000 zł.

Przy poz. 5 tegoż paragrafu "Zasiłki na ochronki" pierwotnie przewidzianą kwotę 60.000 zł. podniesiono na 100.000 zł., a to ze względu na wydatną opiekę dla małych dzieci, które przedewszystkiem na terenie przemysłowym potrzebują więcej, niż gdziekolwiekby indziej, opieki.

W dochodach, przy § 11, poz. 2 "Raty i procenty od pożyczek" pierwotnie przewidzianą kwotę 10.000 zł. zniżyła komisja na 6.000 zł. a to na podstawie dotychczasowych wpływów.

Wszystkich sił nauczycielskich w szkolnictwie, powszechnem przewidzianych było 4.152, jest ich natomiast rzeczywiście tylko 3.580. Wszystkich szkół na terenie Województwa Śląskiego jest 613, klas natomiast 3.831, dzieci szkolnych 198.148. Dzieci szkolne sta - nowią zatem 17 % ludności Województwa naszego.

W roku bieżącym Wydział Oświecenia Publicznego zwolnił już około 100 sił nauczycielskich, przeważnie wykwalifikowanych. W roku bieżącym przewiduje Wydział Szkolny otrzymanie około 430 nowych sił nauczycielskich, mianowicie z seminarjów górnośląskich - około 120, z seminarjów krakowskich około 210, i innych seminarjów Rzeczypos - politej około 100.

Szkół mniejszości w Województwie naszym jest 111, w tem na części cieszyńskiej - 20, na części górnośląskiej - 91.

Seminaria nauczycielskie.

W dochodach pozostawiono drobną kwotę 450 zł. niezmienną, natomiast pierwotnie przewidziane rozchody w wysokości 805.359 zł. podniosła Komisja Budżetowa na 1.008.009 zł. I tutaj przy § 1, na "Uposażenia" podniesiono kwotę pierwotną 406.883 zł. na 612.883 zł.

Przy § 5, poz. 2 przewiduje się 2 przesiedlenia mniej, więc zamiast pierwotnej kwoty 11.550 zł. wstawiono tylko 9.000 zł.

Przy § 7, poz. 6 pierwotnie przewidziany wydatek 5.000 zł. skreślono zupełnie. Miał on służyć na urządzenie i utrzymanie ogrodów szkolnych, który to wydatek w tym roku jeszcze okazuje się, jako niekonieczny.

Seminarjów w Województwie Śląskiem jest 7, mianowicie 4 męskie i 3 żeńskie. Nauczycieli wszystkich - 131, w tem 40 nie-
wykwalifikowanych.

W roku ubiegłym było sił nauczycielskich 93. Pozatem są 2 prywatne seminarja, mianowicie: żeńskie Sióstr Korbortanek w Bielsku oraz niemiecko - ewangelickie w Bielsku. Jako subwencję dla tych 2 seminarjów przewidzianą kwotę w wysokości 20.000 zł. Komisja Budżetowa pozostawiła.

To samo pozostawiła Komisja Budżetowa przy § 10 "Stypendja dla uczniów", którzy się znajdują w internatach przy seminarjach w liczbie 270 i na których przewidziano po 37 zł. na jednego rocznie, razem kwotę 100.000 zł.

Przy § 8, poz. 3. jest przewidziana kwota na kupno budynków i gruntu, mianowicie na kupno budynków dla seminarjum męskiego w Poczesnej kwotę 19.000 zł. Jest bardzo wątpliwe, czy za powyższą sumę można będzie nabyć gmach dla seminarjum.

Zamaczyć wypada, że podczas, kiedy w cieszyńskiej już w 6. grupie jest 14 nauczycieli, to w górnośląskiej części dopiero w VIII grupie jest 7 nauczycieli. Natomiast nauczyciele najniższych grup w cieszyńskiej kończą się na IX grupie, gdzie jest zał. 1, natomiast w górnośląskiej części najniższa kategoria nauczycieli kończy się na XII grupie, gdzie jest ich 5.

Szkoły Średnie.

Pierwotnie prelimitowaną kwotę w dochodach 26.958 złotych podniosła Komisja Budżetowa na 153.950 zł., mianowicie przy § 9 "Zwrot kosztów za zużycie materiałów" podniesiono kwotę 20.000 zł. na 150.000 zł.

Pierwotnie przewidziane rozchody w wysokości 2.647.312 zł. podniesiono na 3.141.464. I tutaj przy § 1. "Uposażenie urzędników" pierwotnie przewidzianą kwotę 937.945 zł. podniesiono na 1.177.915 zł.

Przy § 8. dodano poz. 3. "Budowla gimnazjum męskiego w Bielsku", na którą przeznaczyła Komisja Budżetowa 250.000 zł., jako wydatek nadzwyczajny. Magistrat w Bielsku zaoferował się oddać

grunt pod budowlę tego gmachu Województwu za darmo tak, że kwota powyższa na wybudowanie gmachu, przynajmniej murów w roku bieżącym wystarczy.

W Województwie Śląskiem gimnazjów jest razem 12, w tem 9 polskich, 1 niemieckie i 2 niemieckie szkoły realne.

Sił nauczycielskich jest 316, w tem 96 nie wykwalifikowanych. W roku ubiegłym było sił nauczycielskich 236.

Pozatem jest 14 szkół wyższych komunalnych, na które dopłaca Województwo 70 % wszystkich wydatków tych szkół, lecz zapewniło sobie zaznaczyć decydujący wpływ na bieg tych szkół.

I tutaj zaznaczyć wypada, że na Śląsku Cieszyńskim nauczycieli w wyższych grupach, tj. VI i VII jest 78, natomiast w górnośląskiej części najwyższe grupy nauczycielstwa zaczynają się dopiero od VIII grupy, gdzie ich jest 25. Natomiast najniższe grupy nauczycielstwa na Śląsku Cieszyńskim kończą się na VIII grupie, gdzie ich jest 34, zaś w górnośląskiej części najniższe grupy nauczycielstwa kończą się na XII grupie, gdzie ich jest 5.

Szkolnictwo zawodowe.

Pierwotnie przewidziary dochód w wysokości 65.440 zł. podniesiono na 63.760 zł., mianowicie przy § 9 poz. 2. podniesiono kwotę "Zwrot kosztów za materiały i narzędzia" z 6.200 zł. na 9.200 zł.

Pierwotnie przewidziane rozchody tego działu w sumie 839.608 zł. zmniejszono na 875.708 zł., mianowicie przy § 9, poz. 2. "Pomoc naukowa" pierwotną sumę 12.000 zł. zmniejszono na 9.000 zł.

Dalej przy § 10, poz. 3b "Kursa dla nauczycieli" pierwotną sumę 26.000 zł. zmniejszono na 16.000 zł.

Przy § 10, poz. 3a "Koszta utrzymania", mianowicie subwencje dla szkół dokształcających w wysokości 150.000 zł. płaci Województwo gminom w wysokości 60 %.

Właścicielem są tylko w Województwie Śląskiem 2 szkoły zawodowe, mianowicie: Szkoła Przemysłowa w Bielsku i Szkoła Handlowa w Cieszynie, obejmujące razem 24 klasy. Pozatem jest szkoła z kursami dla nauczycieli szkół dokształcających w Katowicach z 3 klasami, oraz są szkoły dokształcające w Województwie Śląskiem, obejmujące razem 170 klas. Ilość uczniów w powyżej wymienionych klasach wynosi 5.596. Pozatem przewiduje się otworzyć 50 dalszych klas od 1.IX. 24.

Sił nauczycielskich i niższych funkcjonariuszy razem jest 77, zaś w roku 1923 było ich 67.

Komisja Budżetowa przyszła do przekonania, że stowarzyszenia szkoły przemysłowej w Bielsku dotychczas nie jest uregulowane.

Komisja Budżetowa uchwaliła rezolucję, wzywającą p. Wojewodę, ażeby z początkiem nowego roku szkolnego powołał przy Wydziale Oświecenia Publicznego do życia oddział dla szkolnictwa zawodowego z odpowiednio wykwalifikowanymi referentami.

Dalszą rezolucję uchwaliła Komisja Budżetowa, mianowicie, aby p. Wojewoda wstrzymał wykonanie okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 14.VI.24. i 18. XII. 23r. Chodzi tutaj mianowicie o specjalną dopłatę 80 % dla nauczycielstwa fachowego.

Dalsza rezolucja Komisji Budżetowej brzmi, ażeby p. Wojewoda powołał do życia Komisję Weryfikacyjną, któraby w ciągu 14 dni przeprowadziła przegrupowanie nauczycieli szkoły przemysłowej w Bielsku.

Pozatem uchwaliła komisja wzmóc p. Wojewodę, ażeby uzgodnił pobory referenta Wydziału Przemysłu i Handlu p. Niebroja. Dyrektora tejże szkoły mianuje Rada Wojewódzka na wniosek Wydziału Przemysłu i Handlu.

Komisja Budżetowa wnosi zatem do Wysokiej Izby o łaskawe przyjęcie powyższego sprawozdania łącznie z jej poprawkami, jakoteż przyjęcie budżetu na rok 1924.

Referent:

/-/ Jaricki.

Z e s t a w i e n i e

ZL. dochodów według części, działów i rozdziałów preliminarza Województwa Śląskiego na rok 1924.

Część	Dział	Rozdział	D o c h o d y	w działościach w złotych		
				Zwyczajne	Nad- zwyczajne	R a z e m
1			<u>Sejm Śląski</u>	-	-	-
2			<u>Administracja Wewnętrzna</u>	3.198.629	40.000	3.238.629
1			Rada Wojewódzka	-	-	-
2	1		Urząd Wojew., Starostwa i Pow. Urzędy Zdrowia	729.600	40.000	769.600
2			Wyznania Religijne	-	-	-
3			Policja Wojewódzka	2.111.884	-	2.111.884
4			Kultura Krajowa	23.850	-	23.850
5			Urzędy Robot Publicznych	8.000	-	8.000
6			Instytut Hygieniczny	40.000	-	40.000
7			Urzędy Ubezpieczeń	20.235	-	20.235
8			Woj. Sąd Administracyjny	-	-	-
9			Zakłady Krajowe i Humanitarne	265.060	-	265.060
10			Inspekcje Przemysłowe	-	-	-
3			<u>Administracja Skarbowa</u>	80.636.378	5.937.034	86.573.412
2			Władze i Urzędy Skarbowe	37.800	-	37.800
4			Emerytury i Zabezpieczenia	671.174	-	671.174
5			Ogólny Zarząd Skarbowy	55.000	5.937.034	5.992.034
6			Laniny Publiczne	79.872.404	-	79.872.404
4			<u>Szkolnictwo</u>	229.950	-	229.950
1			Nadzór Szkolny II inst.	-	-	-
2	1		Nadzór Szkolny	600	-	600
2			Szkoły Powszechne	6.200	-	6.200
3			Seminarja nauczycielskie	450	-	450
3			Szkoły Średnie	153.950	-	153.950
4			Oświata pozaszkolna	-	-	-
5			Szkolnictwo Zawodowe	68.760	-	68.760
			<u>R a z e m</u>	84.064.967	5.977.034	90.042.001

wydatków według części, działów i rozdziałów preliminarza
Województwa Śląskiego na rok 1924.

Część Dział Rozdział		W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	R a z e m
w z ł o t y c h :					
1		<u>Sejm Śląski</u>	581.668	-	581.668
2		<u>Administracja Wewnętrzna</u>	20.079.562	9.491.356	29.570.918
1		Rada Wojewódzka	201.027	-	201.027
21		Urząd Wojew., Starostwa i Pow. Urzędy Zdrowia	2.341.627	40.500	2.382.127
2		Wyznania Religijne	614.944	500.000	1.114.944
3		Policeja Wojewódzka	7.585.439	612.005	8.197.444
4		Kultura Krajowa	137.947	-	137.947
5		Urzędy Robot Publicznych	2.898.571	1.795.000	4.693.571
6		Instytut Hygieniczny	30.822	12.179	43.001
7		Urzędy Ubezpieczeń	100.985	-	100.985
8		Woj. Sąd Administracyjny	17.581	-	17.581
9		Zakłady Krajowe i Humanitarne	6.104.044	6.529.672	12.633.716
10		Inspekcje Przemysłowe	66.565	2.000	68.565
3		<u>Administracja Skarbowa</u>	40.613.334	433	40.613.767
2		Władze i Urzędy Skarbowe	2.943.132	-	2.943.132
4		Emerytury i Zasiłki	4.399.000	-	4.399.000
5		Ogólny Zarząd Skarbowy	30.749.202	433	30.749.635
6		Laniny Publiczne	2.522.000	-	2.522.000
4		<u>Szkolnictwo.</u>	18.699.291	353.000	19.052.291
1		Nadzór Szkolny II inst.	99.550	-	99.550
21		Nadzór Szkolny	212.054	-	212.054
2		Szkoły Powszechne	13.615.506	100.000	13.715.506
3		Seminarja nauczycielskie	1.005.009	3.000	1.008.009
3		Szkoły średnie	2.891.464	250.000	3.141.464
5		Szkolnictwo zawodowe	875.708	-	875.708
		R a z e m	79.973.855	9.844.789	89.818.644
		D o c h o d y	84.064.967	5.977.034	90.042.001
		Nadwyżka			223.357

Część I. Sejm Śląski
P r e l i m i n a r z s z c z e g ó ł o w y

P a r a g r a f P o z y c y j a	W Y D A T K I	Zwyczajne	Nad zwyczajne	R a z e m
		----- w z ł o t y c h	-----	-----
	Sejm Śląski	581 668	-	581 668
	U p o s a ż e n i e:			
1	Urzednicy	50 019	-	50 019
3	Kontraktowi	35 000	-	35 000
	Paragraf 1 razem	85 019	-	85 019
	Inne wydatki osobowe:			
1	Remuneracje i zapomogi a/ ogólne	849	-	849
3	Opłaty do kas chorych	300	-	300
4	Dodatek za wykonanie pracy poza- biurowej	20 000	-	20 000
	Paragraf 2 razem:	21 149	-	21 149
	P o m i e s z c z e n i e:			
1	Lokal	500	-	500
2	Opak, światło i utrzym.porzadku a/ wydatki osobowe	2 500	-	2 500
3	Konserwacja i instalacje	12 500	-	12 500
	Paragraf 3 razem:	15 500	-	15 500
	W y d a t k i biurowe:			
1	Inwentarz	6 500	-	6 500
2	Materjaly pisarskie i rysunkowe	4 500	-	4 500
3	Druki	1 600	-	1 600
4	Książki i pisma	20 000	-	20 000
5	Telefony, telegramy i porto	3 000	-	3 000
	Paragraf 4 razem:	35 600	-	35 600
	Koszta podróży, diety i środki lokomocji:			
1	Podróże służbowe	500	-	500
2	Prześiedlenia	500	-	500
	Paragraf 5 razem:	1 000	-	1000
	W y d a w n i c t w a:			
2	Inne wydawnictwa	12 000	-	12 000
	I n n e w y d a t k i:			
1	Diety posłów	389 400	-	389 400
2	Koszta delegacji	2 000	-	2 000
3	Fundusz dyspozycyjny	10 000	-	10 000
4	Inne wydatki	10 000	-	10 000
	Paragraf 7 razem:	411 400	-	411 400

Część II. Administracja wewnętrzna

P r e l i m i n a r z s z c z e g ó ł o w y

			zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			w z ł o t y c h		
		D o c h o d y :			
2	1	Urząd Wojewódzki, Starostwa i Powiatowe Urzędy Zdrowia	729 600	40 000	769 600
4		Sprzedaż druków:			
1		Karty na broń i świadectwa	200	-	200
2		Legitymacje urzędnicze	600	-	600
		Paragraf 4 razem:	800	-	800
5		Opłaty za paszporty, wizy i przebiegi graniczne	630 000	-	630 000
6		Dochody ze sprzedaży wydawnictw			
1		Prenumerata dzienników urzędowych i wolna sprzedaż	65 000	-	65 000
2		Należności za ogłoszenia	30 000	-	30 000
		Paragraf 6 razem	95 000	-	95 000
7		Inne dochody:			
2		Opłaty manipulacyjne za analizy narkotyków i sprawozdania	1 500	-	1 500
3		Zwrot dochodów lekarzy powiatowych za czynności urzędowe	400	-	400
4		Opłaty przy ekszumacji i transportowaniu zwłok	100	-	100
5		Różne dochody	1 000	-	1 000
		Paragraf 7 razem:	3 000	-	3 000
12		Zwrot pożyczek udzielonych Izbie Handlowej i Rękodzielniczej w Katowicach		40 000	40 000
B		Kary administracyjne	800	-	800
3		POLICJA WOJEWÓDZKA	2 111 884	-	2 111 884
1		Udział związków samorządowych w utrzymaniu policji woj.	2 066 404	-	2 066 404
2		Sprzedaż znoś umundurowania	10 000	-	10 000
3		Zwrot czynszów	22 030	-	22 030
4	2	Sprzedaż odpadków papierowych	100	-	100
3		Sprzedaż makulatury	150	-	150
		Paragraf 4 razem:	250	-	250

Część II. Administracja wewnętrzna

	Dochody	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	R e z e r w
		w z ł o t y c h		
5 3	Samochody i konie			
1	Sprzedaż koni, zrebliat etc.	12 000	-	12 000
2	Sprzedaż nieużytecznych sprzętów	1 000	-	1 000
12	Sprzedaż niezdalnych psów polic.	200	-	200
4	Kultura Krajowa	23 850	-	23 850
4 4	Sprzedaż druków weterynaryjnych.	150	-	150
2	Targowica w Myszkowicach	9 000	-	9 000
9 1	Dochód z oględzin zwierząt na stacjach kolejowych	1 000	-	1 000
2	Zwrót z funduszu odszkodowań za zabite zwierzęta	12 000	-	12 000
10 1	Sprzedaż sadzonek ze szkółki leśnej w Cieszylinie	1 000	-	1 000
12	Opłaty za zgłoszenia i licencjonowanie ogierów	200	-	200
10 2	Kary za przekroczenie ustawy o zaradliwych chorobach zwierzęcych i ustawy lasowej	500	-	500
5	Urzędy Robót Publicznych	8 000	-	8 000
3	Czynsz z domów skarbowych	4 000	-	4 000
7	Inne dochody:			
1	Sprzedaż paszy i wiklin nad Wisłą, Przemszą i Odrą	2 400	-	2 400
2	Taksy za egzaminy szoferskie	600	-	600
3	Opłaty za rejestracje samochodów	800	-	800
4	Różne dochody	200	-	200
	Paragraf 7 razem:	4 000	-	4 000
6	Instytut Hygieniczny	40 000	-	40 000
7	Inne dochody:			
1	Opłaty za badania chemiczne	40 000	-	40 000

Data	Rozdział	Paragraf	Pozycja	Dochody	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
					----- w złotych	----- w złotych	-----
7				Urząd Ubezpieczeń	20 235	-	20 235
7				Inne dochody:			
		1		Ryczałt od Instytucji Ubezpie- czeniowych	20 000	-	20 000
		2		Grzywny i koszty postępowania	215	-	215
		3		Różne dochody	20	-	20
				Paragraf 7 razem	20 235	-	20 235
9				Zakłady Krajowe i Humanitarne	265 060	-	265 060
9				Zwrot kosztów leczenia chorych	263 760	-	263 760
11				Zwrot kosztów utrzymania wychowan- ków	800	-	800
12				Zwrot kosztów utrzymania kalek	500	-	500
Wydatki					Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
					----- w złotych	----- w złotych	-----
1				Rada Wojewódzka	201 027	-	201 027
1				Uposażenie:			
		1		Urzędnicy	10 452	-	10 452
2				Inne wydatki osobowe:			
		1		Remuneracje i zapomogi:			
				a/ ogólne	104	-	104
4		3		Druki	30	-	30
4		4		Książki i pisma	30	-	30
				Paragraf 4 razem:	60	-	60
5				Koszty podróży, djety i środki lokomocji:			
		1		Podróże służbowe	2 000	-	2 000
		2		Przesiedlenia	335	-	335
				Paragraf 5 razem:	2 335	-	2 335
7				Inne wydatki	107 000	-	107 000
9				Fundusz na cele na- rodowo - oświatowe	25 000	-	25 000

Dział	Rozdział	Paragraf	Liczba	Wydatki	zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem:
					w złotych.		
10				Djety dla członków Rady Wojewódzkiej	38 076	-	38 076
11				Wydatki dla wojewódzkiego funduszu Kraj. i domostykalnego	8 000	-	8 000
12				Fundusz dyspozycyjny Rady Wojewódzkiej	10 000	-	10 000
1				<u>Urząd Wojew., Starostwa i Powiatowe Urzędy Zdrowia</u>	2 341 627	40 500	2 382 127
1				U p o s a ż e n i a :			
1				Urzednicy	938 924	-	938 924
2				Funkcjonariusze niżsi	97 348	-	97 348
3				Kontrektowi	14 400	-	14 400
				Paragraf 1 razem:	1 050 672	-	1 050 672
2				Inne wydatki osobowe:			
1				Remunseracja i zapomogi:			
				a/ ogólne	10 422	-	10 422
				b/ zasiłki na opłaty szkolne	1 000	-	1 000
2				Umundurowanie	25 600	-	25 600
3				Opłata do kas chorych	4 000	-	4 000
				Paragraf 2 razem:	41 022	-	41 022
3				P o m i e s z c z e n i e :			
1				Lokal	17 000	-	17 000
2				Opł., światło i utrzym.porządku			
				a/ wydatki osobowe	25 000	-	25 000
				b/ wydatki rzeczowe	300 000	-	300 000
3				Konserwacja i instalacja	40 000	-	40 000
				Paragraf 3 razem:	382 000	-	382 000
4				W y d a t k i b i u r o w e :			
1				Inwentarz	25 085	25 000	50 085
2				Materiały pisarskie	24 800	-	24 800
3				Druki	45 520	-	45 520
4				Książki i pisma	30 000	-	30 000
5				Telefony, telegramy i porto	52 532	-	52 532
				Paragraf 4 razem :	177 937	25 000	202 937

W y d a t k i		Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
w z ł o t y c h				
5	Koszta podróży, diety i środki lokomocji:			
1	Podróże służbowe	62 860	-	62 860
2	Przesiedlenia	30 000	-	30 000
3	Środki lokomocji:			
	a/wydatki osobowe	17 204	-	17 204
	b/wydatki rzeczowe	70 000	-	70 000
	Paragraf 5 razem:	180 064	-	180 064
6	W y d a w n i c t w a:			
1	Koszta wydawnictwa Dz.Ust.Śl. i Gazety Urzędowej	50 000	-	50 000
2	Inne wydawnictwa	5 000	-	5 000
	Paragraf 6 razem	55 000	-	55 000
7	Inne wydatki dla różnych wydz.	20 000	-	20 000
9	Fundusz dyspozycyjny Wojewódz.	250 000	-	250 000
10	Koszta reprezentacyjne	34 892	-	34 892
11	Dodatek na utrzymanie komisarzy obwodowych	48 000	-	48 000
2	Ramunieracja dla komisarzy mieszkaniowych	4 000	-	4 000
	Paragraf 11 razem:	52 000	-	52 000
14	Pomoc lekarska dla funkcjonariuszy	89 640	6 000	95 640
15	Różne wydatki sanitarne			
1	Koszta szczepienia	7 000	-	7 000
2	Kursa przygotowawcze dla funkcjonariuszy sanitarnych i desinfektorów, wykłady itp.	1 400	-	1 400
	Paragraf 15 razem:	8 400	-	8 400
16	Budowa kolei krajowej Ustron-Wisła Istebna-Milówka	-	9 500	9 500

Pozycja	Wydatki	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
		w złotych		
2	<u>Wyznania religijne.</u>	614 944	500 000	1 114 944
9	Potrzeby kościoła katolickiego			
1	Dotacje i uzupełnienia dla duchowieństwa katolickiego	346 000	-	346 000
2	Utrzymanie seminarjów duch.	16 000	-	16 000
3	Fundusze budowlane	-	-	-
a/	patronackie	202 500	-	202 500
4	a/ Różne wydatki	1 000	-	1 000
b/	Pożyczka na ufundowanie biskupstwa	-	500 000	500 000
5	Emerytury dochow. katol.	1 944	-	1 944
	Paragraf 9 razem:	567 444	500 000	1 067 444
10	<u>Wyznanie akato- lickie:</u>			
1	Zapomogi dla gmin wyznaniowych	27 000	-	27 000
2	Wydatki rzeczowe na instytucje kościelne	13 000	-	13 000
3	stypendja dla teologów	4 000	-	4 000
4	Fundusze budowlane:			
a/	patronackie	3 500	-	3 500
	Paragraf 10 razem:	47 500	-	47 500
	<u>Policja Wojewódzka</u>	7565 449	612 005	8 177 454
	Uposażenie:			
1	Urzednicy i funkcj. wyżsi	339 208	-	339 208
2	Funkcjonariusze niżsi	5 584 860	-	5 584 860
3	Funkcjonariusze kontraktowi	12 000	-	12 000
	Paragraf 1 razem:	5 936 068	612 005	5 936 068
2	<u>Inne wydatki osobowe:</u>			
1	Remuneracje i zapomogi:			
a/	ogólne	59 360	-	59 360
b/	zasiłki na opłaty szkolne	2 500	-	2 500
2	Urundowanie	825 050	28 500	853 550
3	Opłata do kas chorych	1 200	-	1 200
	Paragraf 2 razem:	888 110	28 500	916 610
3	<u>Pomieszczenie:</u>			
1	Lokal	39 000	-	39 000
2	Opak, światło i utrzym. porządku:			
a/	wydatki osobowe	30 216	-	30 216
b/	wydatki rzeczowe	121 390	-	121 390
3	Konserwacja i instalacje	27 600	5 000	32 600
	Paragraf 3 razem:	218 206	5 000	223 206

		Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem;	
Wydatki :		w złotych			
3	4	Wydatki biurowe:			
	1	Inwentarz	6 000	72 600	78 600
	2	Materiały pisarskie i rysunkowe	40 000	-	40 000
	3	Druki	17 775	-	17 775
	4	Książki i pisma	30 000	-	30 000
	5	Telefony, telegramy i porto	21 280	-	21 280
		Paragraf 4 razem	115 055	72 600	187 655
5		Koszta podróży, diety i środki lokomocji:			
	1	Podróże służbowe	89 460	-	89 460
	2	Przesiedlenia	48 000	-	48 000
	3	Środki lokomocji, b/ rzeczowe	116 000	144 000	260 000
		Paragraf 5 razem	253 460	144 000	397 460
7		Inne wydatki :			
	1	Szpital rewirowy	7 200	-	7 200
	3	Koszta transportu wydalonych i aresztowanych	9 600	-	9 600
		Paragraf 7 razem :	16 800	-	16 800
8		Budowle :			
	1	Nowe budowle	-	230 000	230 000
	2	Remont kapitalny	-	60 000	60 000
		Paragraf 8 razem :	-	290 000	290 000
9		Skoszerowanie Policji	13 060	61 905	74 965
10		Wyszkolenie Policji	27 600	-	27 600
11		Uzbrojenie Policji	53 950	-	53 950
12		Psy policyjne	2 040	-	2 040
13		Inwigilacja i czynności śledcze :			
	1	Wydatki śledcze	15 000	-	15 000
	2	Koszta inwigilacji	14 100	10 000	24 100
		Paragraf 13 razem:	29 100	10 000	39 100
14		Utrzymanie aresztantów policyjnych:			
	1	Przybory koszarowe	4 000	-	4 000
	2	Wyżywienie aresztantów	8 000	-	8 000
		Paragraf 14 razem:	12 000	-	12 000

Lp. pozycji	Nazwa pozycji	W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem:
			w z ł o t y c h		
4	<u>Kultura Krajowa.</u>		137 947	-	137 947
1	U p o s a d z e n i e :				
1	Urzednicy	25 544	-	-	25 544
3	Funkcjonariusze kontraktowi	3 600	-	-	3 600
	Paragraf 1 razem :	29 144	-	-	29 144
2	Inne wydatki osobowe :				
1	Remuneracje i zapomogi a/ ogólne	-419 419	-	-	-419 419
3	P o m i e s z c z e n i e :				
1	Lokal	1 536	-	-	1 536
2	Opak, światło i utrzym. Porządku: a/ wydatki osobowe	576	-	-	576
	b/ wydatki rzeczowe	1 238	-	-	1 238
3	Konserwacja i instalacje	320	-	-	320
	Paragraf 3 razem :	3 670	-	-	3 670
4	Wydatki biurowe :				
1	Inwentarz	900	-	-	900
2	Materiały pisarskie i rys.	200	-	-	200
3	Druki	500	-	-	500
4	Książki i pisma	1 500	-	-	1 500
5	Telegramy, telefony i porto	1 000	-	-	1 000
	Paragraf 4 razem:	4 100	-	-	4 100
5	K o s z t a p o d r o ż y, d j e t y i ś r o d k i l o k o m o c j i :				
1	Podróże służbowe	2 000	-	-	2 000
2	Przesiedlenia	2 400	-	-	2 400
3	Środki lokomocji	600	-	-	600
	Paragraf 5 razem:	5 000	-	-	5 000
7	I n n e w y d a t k i :	20 000	-	-	20 000
9	W y d a t k i n a c e l e w e- t e r y n a r y j n e :				
2	Odszkodowanie za zabite i podklesz zwierzęta	50 000	-	-	50 000
6	Zakup środków i narzędzi łączniczych	1 000	-	-	1 000
	Paragraf 9 razem:	51 000	-	-	51 000

HM

Część II. Administracja wewnętrzna.

W y d a t k i		Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
		w z ł o t y c h		
10	Podniesienie rolnictwa i leśnictwa:			
1	Szkoła leśna w Cieszynie			
	a/ wydatki osobowe	5 964	-	5 964
	b/ wydatki rzeczowe	3 600	-	3 600
2	Licensjowanie ogierów i buhajów	1 050	-	1 050
3	Szkoły rolnicze:			
	a/ wydatki osobowe	12 000	-	12 000
	b/ wydatki rzeczowe	2 000	-	2 000
	Paragraf 10 razem	24 614	-	24 614
	Urzędy Robót Publicznych:	2 898 571	1 795 000	4 693 571
1	Uposażenie:			
1	Urzędnicy	101 224	-	101 224
2	Niżsi funkcjonariusze	17 648	-	17 648
	Paragraf 1 razem	118 872	-	118 872
2	Remuneracje i inne wydatki osobowe:			
	a/ ogólne	1 188	-	1 188
	Umundurowanie	200	-	200
	Opłaty do kas chorych	975	-	975
	Paragraf 2 razem	2 363	-	2 363
3	Pomieszczenie:			
1	Lokal	1 000	-	1 000
2	Opał, światło i utrzym. porządku:			
	a/ osobowe	996	-	996
	b/ rzeczowe	2 340	-	2 340
3	Konserwacja i instalacje	1 000	-	1 000
	Paragraf 3 razem	5 336	-	5 336
4	Wydatki biurowe:			
1	Inwentarz	1 000	-	1 000
2	Materiały pisarskie	1 500	-	1 500
3	Druki	500	-	500
4	Książki, pisma i mapy	1 500	-	1 500
5	Telefony, telegramy i porto	2 000	-	2 000
	Paragraf 4 razem	6 500	-	6 500
5	Koszta podróży, diety i środki lokomocji:			
1	Podróże służbowe	5 200	-	5 200
2	Przesiedlenia	2 000	-	2 000
3	Środki lokomocji	100	-	100
	Paragraf 5 razem	7 300	-	7 300

Lp. pozycji	Lp. paragrafu	W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
			w z ł o t y c h		
5	7	Inne wydatki	1 000	-	1 000
	8	Budowle:			
	1	Nowe budowle	-	1 600 000	1 600 000
	2	Remont kapitalny	-	10 000	10 000
	3	Kupno gruntów	-	300 000	300 000
	5	Remont i utrzymanie gmachów zajętych	19 500	-	19 500
		Paragraf 8 razem	19 500	1 640 000	1 659 500
	12	Drogi i mosty:			
	3	Studja i opracowania projektów mostów	-	5 000	5 000
	4	Budowa nowych i większych mostów	-	50 000	50 000
	5	Konservacja dróg i mostów	1 793 000	-	1 793 000
	8	Zakup, utrzym. narzędzi, oraz przyborów do utrzym. dróg i mostów	700	-	700
		Paragraf 12 razem	1 793 700	55 000	1 848 700
	15	Regulacja rzek niezełowych, meljoracja i zakłady wodne:			
	1	Studja, pomiary i projekty	50 000	-	50 000
	2	Budowa wałów	-	100 000	100 000
	3	Regulacje rzek i zabudowania potoków górskich	673 000	-	673 000
	5	Meljoracja bagien i gruntów	221 000	-	221 000
		Paragraf 15 razem	944 000	100 000	1 044 000
6		Instytut Higieniczny:	30 822	12 179	43 001
	1	Uposażenie:			
	1	Urzędnicy	11 052	-	11 052
	2	Funkcjonariusze niżsi	3 837	-	3 837
		Paragraf 1 razem	14 889	-	14 889
	2	Inne wydatki osobowe:			
	1	Remuneracje i zapomogi:			
		a/ ogólne	148	-	148
	3	Opłata do kas chorych	48	-	48
		Paragraf 2 razem	196	-	196

Dział	Rozdział	Paragraf	Pozycja	Wydatki	Zmniejszenie	Wzrost	Razem
					w złotych.		
				Pomieszczenie:			
			1	Lokal	2 800	-	2 800
			2	Opak, światło i utrzym. porządku			
			a/	wydatki osobowe	442	-	442
			b/	wydatki rzeczowe	4 645	-	4 645
			3	Konserwacja i instalacje	250	1 938	2 188
				Paragraf 3 razem	8 137	1 938	10 075
				Wydatki biurowe:			
			1	Inwentarz	152	1 200	1 352
			2	Materiały pisarskie	400	-	400
			3	Druki	200	-	200
			4	Książki i pismo	620	-	620
			5	Telegramy, telefony i porto	327	-	327
				Paragraf 4 razem	1 699	1 200	2 899
				Koszta podróży, diety i środki lokomocji:			
			1	Podróże służbowe	672	-	672
			2	Przesiedlenia	2 000	-	2 000
			3	Środki lokomocji			
			b/	wydatki rzeczowe	650	2 800	3 450
				Paragraf 5 razem	3 322	2 800	6 122
				Inne wydatki:			
			1	Zakup i żywienie zwierząt	480	-	480
			2	Pożytki, chemikalia, szkło, narzędzia etc.			
			3	Ekspedycja i opakowanie	1 159	5 841	7 000
			4	Wydatki na prace naukowe	240	-	240
			5	Urządzenie i utrzymanie stacji prowincjonalnych	500	-	500
			6	Różne wydatki	50	400	450
				Paragraf 7 razem	150	-	150
				Paragraf 7 razem	2 579	6 241	8 820
				<u>Urzędy Ubezpieczeń.</u>	100 985	-	100 985
				Uposażenie:			
			1	Urzędnicy	64 884	-	64 884
			2	Funkcjonariusze niżsi	3 024	-	3 024
				Paragraf 1 razem	67 908	-	67 908

Rozdział	Paragraf	Pozycja	W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
				w z ł o t y c h		
7	2	Inne wydatki osobowe:				
	1	Remuneracje i zapomogi: c/ ogólne	679	-	679	
	3	Opłaty do kas chorych	111	-	111	
		Paragraf 2 razem	790	-	790	
	3	P o m i e s z c z e n i e :				
	1	Lokal	448	-	448	
	2	Opał, światło, utrzym.porządku: a/ osobowe	724	-	724	
		b/ rzeczowe	3 716	-	3 716	
	3	Konserwacja i instalacje	440	-	440	
		Paragraf 3 razem	5 328	-	5 328	
	4	W y d a t k i b i u r o w e :				
	1	Inwentarz	3 000	-	3 000	
	2	Materiały pisarskie i rysunk.	1 000	-	1 000	
	3	Druki	2 000	-	2 000	
	4	Książki i piśma	1 340	-	1 340	
	5	Telegramy, telefony i porto	1 637	-	1 637	
		Paragraf 4 razem	8 977	-	8 977	
	5	Koszta p o d r ó ż y , diety i środki lokomocji:				
	1	Podróże służbowe	1 122	-	1 122	
	2	Przesiedlenie	1 000	-	1 000	
		Paragraf 5 razem	2 122	-	2 122	
	7	I n n e w y d a t k i :				
	1	Komisje lekarskie, odszkodowa- nie kawników i zamierzanych petentów do terminów i koszty powtórnych badań	13 180	-	13 180	
	2	Wynagrodzenie sędziów zawodo- wych za udział w rozprawach	1 680	-	1 680	
	3	Różne wydatki	1 000	-	1 000	
		Paragraf 7 razem	15 860	-	15 860	

Lp. pozycji	Nazwa pozycji	Wydanie	w złotych		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
	W y d a t k i :				
1	Wojewódzki Sąd Administracyjny		17 581		17 581
	U p o s a ż e n i e :				
1	Urzędnicy		7 354		7 354
2	Funkcjonariusze niżsi		1 415		1 415
	Paragraf 1 razem		8 769 8 769		8 769
2	I n n e wydatki osobowe:				
1	Remuneracje i zapomogi:				
	a/ ogólne		87		87
2	Umundurowanie				
3	Opłaty do kas chorych		65		65
	Paragraf 2 razem		152		152
4	W y d a t k i b i u r o w e				
1	Inwentarz		1 350		1 350
2	Materiały pisarskie i rysunkowe		250		250
3	Druki		408		408
4	Książki i pisma		1 500		1 500
5	Telefony, telegramy, porto		174		174
	Paragraf 4 razem		3 682		3 682
5	K o s z t a p o d r ó ż y, d j e t y i ś r o d k i l o k o m o c j i :				
1	Podróże służbowe		600		600
2	Przesiedlenia		1 000		1 000
	Paragraf 5 razem		1 600		1 600
7	I n n e w y d a t k i :		300		300
9	H o n o r a r j a s ę d z i ó w zawodowych i niezawodowych:		3 078		3 078
9	Zakłady Krajowe i Humanitarne		6 104.044	6 529 672	12 633 716
	K o s z t a u t r z y m a - n i a z a k ł a d ó w k r a j o w y c h :				
1	Zakład dla umysłowo chorych w Lublińsku		942 302		942 302
2	Zakład dla umysłowo chorych w Rybniku		1 340 388		1 340 388
3	Śląski Zakład Wych. Cieszyń		150 000		150 000
4	Śląski Szpital Krajowy Cieszyń		180 000		180 000
	Paragraf 9 razem		2 612 640		2 612 640

Lp. porządkowa	Wydatki:	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
		w złotych		
10	Utrzymanie kraj. ubogich	54 814	-	54 814
11	Dom pracy przymusowej	20 850	-	20 850
12	Utrzymanie i wyszkolenie głuchoniemych i ociemniałych	51 840	-	51 840
13	Zasiłki i subwencje:			
13.1	Zasiłki dla instytucji i zakładów dobroczynnych	100 000	-	100 000
13.2	a/ Pożyczka dla Śląskiego Zakładu Ubezpiecz. od ognia	10 000	-	10 000
	b/ Subw. dla górnośl. straży poż.	6 000	-	6 000
	Paragraf 13 razem	116 000	-	116 000
14	Opieka nad młodzieżą	180 000	-	180 000
15	Opieka nad uchodźcami i emigrantami	3 000 000	-	3 000 000
16	Wsparcia nadzw. dla rencistów socjalnych	900 000	-	900 000
17.1	Zapomogi dla bezrobotnych	35 000	-	35 000
17.2	Zapomogi dla najbiedn. ludności	-	19 672	19 672
	Paragraf 17 razem	35 000	19 672	54 672
18	Pomoc i opieka płożowa	447 200	-	447 200
19	Doraźna pomoc ofiarom wypadków żywiołowych	100 000	-	100 000
20	Pożyczki organ. samop. społ. bud. mieszk. i osiedleń	-	3 500 000	3 500 000
21	Opieka nad inwalidami i pozostałymi	1 560 000	-	1 560 000
22	Renty od wypadków w instytucjach państwowych	10 000	-	10 000
24	Inne wydatki na cele opieki społecznej	-	10 000	10 000
25	Komisarz dla spraw pracy	15 700	-	15 700

Część II. Administracja wewnętrzna.

HN

Rozdział Paragraf Pozycja	Wydatki.	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem:
		w złotych		
	<u>Inspekcje Przemysłowe</u>	28 565	2 000	68 565
2	Uposażenia:			
1	Urzędnicy	22 160	-	22 160
2	Funkcjonariusze niżsi	4 860	-	4 860
	Paragraf 1 razem:	27 020	-	27 020
2	Inne wydatki osobowe:			
1	Remuneracja i zapomogi:			
	a/ ogólne	270	-	270
2	Opłata do kps chorych	195	-	195
	Paragraf 2 razem :	465	-	465
3	Bomieszczenie:			
1	Lokal	450	-	450
2	Opał, światło i utrzym.porządku			
	a/ osobowe	360	-	360
	b/ rzeczowe	780	-	780
3	Konserwacja i instalacja	300	-	300
	Paragraf 3 razem:	1 890	-	1 890
4	Wydatki biurowe:			
1	Inwentarz	300	2 000	2 300
2	Materiały pisarskie	250	-	250
3	Druki	350	-	350
4	Książki i pisma	250	-	250
5	Telefony, telegramy i porto	90	-	90
	Paragraf 4 razem	1 240	2 000	3 240
5	Koszta podróży i djety:			
1	Podróże służbowe	3 750	-	3 750
2	Przesiedlenia	2 000	-	2 000
	Paragraf 5 razem :	5 750	-	5 750
7	Inne wydatki:			
1	Komisje pojedynowe	30 000	-	30 000
2	Różne	200	-	200
	Paragraf 7 razem	30 200	-	30 200

P r o l i m i n a r z s z c z e g ó ł o w y .

D o c h o d y:	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem:
	w z ł o t y c h		
<u>Władze i Urzędy Skarbowe</u>	37 800	-	37 800
Wynajem lokali	300	-	300
Przebież druków	1 500	-	1 500
Inne dochody	30 000	-	30 000
Z czynności organ. katastraln....	6 000	-	6 000
Różne	6 000	-	6 000
Paragraf 7 razem:	36 000	-	36 000
<u>Emerytury i zaopatrzenia</u>	681 174	-	671 174
O p ł a t y e m e r y t. F u n k c . c y w i l n y c h:			
służby czynnej	668 874	-	668 874
na emeryturze	1 800	-	1 800
Paragraf 9 razem:	670 674	-	670 674
O p ł a t y e m e r y t a l n e w o j s k o w y c h:			
na emeryturze	500	-	500
<u>Ogólny Zarząd Skarbowy:</u>	55 000	5 938 034	5 992 034
Z w r o t y p o ż y c z e k udziel. ciałom s e n o r z.	-	466 814	466 814
R ó ż n o d o c h o d y	50 000	-	50 000
Z w r o t y p o ż y c z e k u d z . s p ó ł d z i e l n .	-	10 000	10 000
Z-wroty Rządu Centralnego z wyło- zonych kwot na uchodźców, renci- stów i invalidów	-	5 460 000	5 460 000
K a r y /oprócz wymienionych w dziale VI./i d o c h ó d z k o n - f i s k a t	5 000	-	5 000
O d a t k i c d r u c h o m . m a j a t . w o j e w ó d z k i e g o	-	177	177
D o c h o d y z o k r e s u przed przej. Gór. Śląska	-	43	43
<u>Daniny Publiczne</u>	79 872 404	-	79 872 404
P o d a t k i b e z p o ś r e d n i e:			
gruntowy	1 083 504	-	1 083 504
budynkowy	2 200	-	2 200

HN

Część III. Administracja Skarbowa

Dochody				Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem.
				w z ł o t y c h		
6	9	3	Przemysłowy			
			a/ od obrotu	15 000 000	-	15 000 000
			b/ świadectwa przemysłowe	5 000 000	-	5 000 000
			c/ od świadectw domokrajnych	80 000	-	80 000
	4		od skrzynek depozytowych	450	-	450
	5		dochodowe	14 000 000	-	14 000 000
	6		od kapitałów i rent	50 000	-	50 000
	7		zaległości podatków zniesionych	1 000	-	1 000
	8		odsetki, zwłoki kary, należytoś- ci egzekucyjne i grzywny--	100 000	-	100 000
			Paragraf 9 razem:	35 317 154	-	35 317 154
			P o d a t k i p o ś r e d - n i e:			
	1		Podatki od spirytusu	7 500 000	-	7 500 000
	2		" " wina musującego	15 000	-	15 000
	3		" " wina	200 000	-	200 000
	4		" " piwa	1 375 000	-	1 375 000
	5		" " cukru	300 000	-	300 000
	6		" " drożdży	20 000	-	20 000
	7		" " węgla	27 000 000	-	27 000 000
	8		" " oleju skalnego	2 000 000	-	2 000 000
	9		" " zapalek	750 000	-	750 000
	10		" " kwasu octowego	5 730	-	5 730
	11		Opłaty od patentów na wyróby tra-			
	12		ków i drożdży oraz na sprzedaż			
			trunków	290 520	-	290 520
			Odsetki zwłoki, kary i grzywny	150 000	-	150 000
			Paragraf 10 razem:	39 606 250	-	39 606 250
			O p ł a t y s t e m p l o w e / w n a l e ż y t o ś c i / i p o - d a t k i o d o b r o t u:			
	1		Podatek spadkowy	30 000	-	30 000
	2		podatek od darowizn	6 000	-	6 000
	3		Opłaty od ubezpieczeń	80 000	-	80 000
	4		Opłaty od wekeli	400 000	-	400 000

				Zwyczajne	Nad- zwyczajno	Razem.
W y d a t k i :				w z ł o t y c h .		
6	12	5	Opłaty od sprzedaży przedmiotów <u>zbytku</u>	25 000	-	25 000
	6		Podatek glebowy	500 000	-	500 000
	8		Opłaty od kart do gry	2 000	-	2 000
	9		Opłaty od rachunków i poświad- czeń odbioru	600 000	-	600 000
	10		Należności sądowe	6 000	-	6 000
	11		Opłaty algieracyjne	1 500 000	-	1 500 000
	12		Opłaty /stemplowe, należyt.stem- plowe i bezpośrednie/ wyżej nie- wymienione	1 000 000	-	1 000 000
	13		Sprzedaż znaczków stemplowych	750 000	-	750 000
	14		Grzywny, koszty zakwaterowań admi- nistracyjnych i odsetki za zwło- kę	50 000	-	50 000
			Paragraf 12 razem	4 949 000	-	4 949 000
W y d a t k i				Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
				w z ł o t y c h		
2			<u>Władze i Urzędy Skarbowe</u>	2 943 132	-	2 943 132
	1		<u>U p o s a ż e n i e :</u>			
	1		Urzednicy	2 462 264	-	2 462 264
	2		Funkcjonariusze niżsi	69 209	-	69 209
	3		Kontraktowi	68 527	-	68 527
			Paragraf 1 razem	2 600 000	-	2 600 000
2			<u>I n n e w y d a t k i o s o b o w e :</u>			
	1		Remuneracje i zapomogi a/ ogólne	26 000	-	26 000
			b/ zasiłki na opłaty szkolne	500	-	500
	2		Umundurowanie	6 632	-	6 632
	3		Opłaty do kas chorych	10 000	-	10 000
			Paragraf 2 razem	43 132	-	43 132

Dziół	Pozycje	Paragraf	Wydatki	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
				w złotych		
2	3		Pomieszczenie:			
	1		Lokal	40 000	—	40 000
	2		Opał, światło i utrzym, porządku			
		a/	wydatki osobowe	15 000	—	15 000
		b/	wydatki rzeczowe	35 000	—	35 000
	3		Konserwacja i instalacje	8 000	—	8 000
			Paragraf 3 razem	98 000	—	98 000
4			Wydatki biurowe:			
	2		Inwentarz	15 000	—	15 000
	2		Materiały pisarskie i rysunkowe	34 000	—	34 000
	3		Druki	25 000	—	25 000
	4		Książki i pisma	11 000	—	11 000
	5		Telefony, telegramy i porto	15 000	—	15 000
			Paragraf 4 razem	100 000	—	100 000
5			Koszta podróży, djety i środki kokomocji:			
	2		Podróże służbowe	50 000	—	50 000
	2		Przesiedlenia	12 000	—	12 000
			Paragraf 5 razem	62 000	—	62 000
7			Inne wydatki	10 000	—	10 000
8			Budowle:			
	2		Remont kapitalny	10 000	—	10 000
9			Komisje podatkowe, rzeczoznawcy i informatorzy	20 000	—	20 000
4			Emerytury i Zaopatrzenia	4 399 000	—	4 399 000
	9		Emerytury i zaopatrzenia cywilne	320 000	—	320 000
10			Emerytury i zaopatrzenia wojsk.	40 000	—	40 000
11			Odprawy	2 000	—	2 000
12			Pośmiertne	30 000	—	30 000
13			Dary z łaski	7 000	—	7 000
15			Renty inwalidzkie	4 000 000	—	4 000 000

HN

Dział	Rozdział	Paragraf	Pozycja	W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem:
					w z ł o t y c h		
5				<u>Ogólny Zarząd Skarbowy</u>	30 749 202	433	30 749 635
	11			Inne Rozchody	1 000	-	1 000
	16			Nagrody za wykrycie przekroczeń skarbowych	42 000	-	42 000
	27			Udział Skarbu Państwa w dochodach śląskich	30 636 202	-	30 636 202
	28			Zapłacone wydatki z okresu przed przejęciem Górnego Śląska	-	433	433
	29			Częściowe koszty utrzymania biura Kontroli Państwa wej	70 000	-	70 000
5				<u>Daniny publiczne</u>	2 522 000	-	2 522 000
	9			<u>P o d a t k i b e z p o ś r .</u>			
	1			Wynagrodzenie gmin i powiatów za pobór i ściąganie podatków gruntowych i budynkowych	2 000	-	2 000
	2			Udział gmin w pod. obrotowym	2 300 000	-	2 300 000
	12			Zwroty podatków bezpośrednich	100 000	-	100 000
				Paragraf 9 razem:	2 402 000	-	2 402 000
	10			Zwroty podatków pośrednich	10 000	-	10 000
	12			Zwroty opłat stempl.	10 000	-	10 000
	14			Inne zwroty	100 000	-	100 000

Preliminarz szczegółowy.

K z e w D o c h o d y		Zwyczajno	Nad- wyczajno	R a z o m
		w z ł o t y c h		
1	Nadzór szkolny	600	-	600
7	Inne dochody:			
1	Grzywny za nieuczęszczanie dzieci do szkół	600	-	600
2	<u>Szkoły powszechne</u>	6 200	-	6 200
4	Druki:			
3	Sprzedaż blankietów na świadectwa szkolne	200	-	200
11	Wpływy z tytułu akcji budowy szkół powszechnych:			
2	Raty i procenty od pożyczek	6 000	-	6 000
3	<u>Seminarja nauczycielskie</u>	450	-	450
7	Inne dochody:			
1	Różne	300	-	300
11	Opłaty uczniów:			
3	Taksy za duplikaty świadectw	150	-	150
4	<u>Szkoły średnie</u>	153 950	-	153 950
4	Druki:			
3	Sprzedaż blankietów na świadectwa szkolne	1 120	-	1 120
7	Inne dochody	30	-	30
9	Zwrot kosztów za zużycie materiałów	150.000	-	150.000
14	Opłaty uczniów:			
1	Taksy wstępne	2 000	-	2 000
2	Taksy egzaminacyjne	500	-	500
3	Taksy za duplikaty świadectw	300	-	300
	Paragraf 14 razem	2 800	-	2 800

	D o c h o d y	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
		w z ł o t y c h		
5	<u>Szkolnictwo zawodowe</u>	68 760	-	68 760
3	Zwrot za mieszkanie	250	-	250
4	Sprzedaż druków	440	-	440
9	Dochody szkolnych zakładów wytwor- czych:			
1	Z warsztatów i pracowni	47 000	-	47 000
2	Zwrot kosztów za materiały i narzędzia	9 200	-	9 200
	Paragraf 9 razem	56 200	-	56 200
11	Zwrot fundaszu obrotowego	11 000	-	11 000
14	Opłaty uczniów:			
1	Taksy wstępne	565	-	565
2	Taksy egzaminacyjne	205	-	205
3	Taksy za duplikaty świadectw	40	-	40
	Paragraf 14 razem	870	-	870

W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
	w	z ł o t y c h	
<u>Nadzór Szkolny II Instancji</u>	99 550	-	99 550
U p o s a ż e n i e:			
Wizytatorowie	75 800	-	75 800
I n n e w y d a t k i o s o b o w e			
Renumeracja i zapomogi: a/ osobowe	750	-	750
K o s z t a p o d r ó ż y, djetety i środki lokomocji:			
Podróże służbowe	20 000	-	20 000
Przesiedlenia	3 000	-	3 000
Paragraf 5 razem	23 000	-	23 000
<u>Nadzór szkolny</u>	212 054	-	212 054
U p o s a ż e n i e:			
Urzednicy i inspektorowie	153 680	-	153 680
I n n e w y d a t k i o s o b o w e			
Renumeracje i zapomogi: a/ ogólne	2336 1 536	-	1 536
b/ zasiłki na opłaty szkolne	200	-	200
Paragraf 2 razem	1 736	-	1 736
P o m i e s z c z e n i e:			
Lokal	1 150	-	1 150
Opał, światło i utrzym.porządku			
a/ osobowe	3 628	-	3 628
b/ rzeczowe	2 225	-	2 225
Konserwacja i instalacje	550	-	550
Paragraf 3 razem	2x452 7 553	-	7 553
W y d a t k i b i u r o w e:			
Inwentarz	10 000	-	10 000
Materiały pisarskie	745	-	745
Druki	1 000	-	1 000
Książki i pisma	3 000	-	3 000
Telefony, telegrafy i porto	750	-	750
Paragraf 4 razem	15 495	-	15 495

W y d a t k i		Zwyczajno	Nad- zwyczajne	Razem
		w z ł o t y c h .		
2	Koszta podróży, djetu i środki lokomocji:			
1	Podróże służbowe	20.000	-	20.000
2	Przesiedlenia	2.500	-	2.500
3	Środki lokomocji	990	-	990
	Paragraf 5 razem	23.490	-	23.490
7	Inne wydatki:			
1	Różne	100	-	100
9	Urządzenie lokali szkol- nych i pomoce naukowe:			
2	Pomoce naukowe	10.000	-	10.000
213	Szkoły powszechne	13.615.506	100.000	13.615.506
	Uposażenie:			
	Nauczyciele	12.505.831	-	12.505.831
	Nauczyciele niżsi	2.000	-	2.000
	Wynagrodzenie za godziny nauczy- ciel. kontraktowych, oraz za nad- płatowe zajęcia szkolne	175.000	-	175.000
	Równoważnik za grunt	1.420	-	1.420
	Paragraf 1 razem	12.684.251	-	12.684.251
2	Inne wydatki osobowe:			
7	Renumeracje i zapomogi:			
	a/ ogólne	125.000	-	125.000
	b/ zasiłki na opłaty szkolne	4.000	-	4.000
	Opłaty do kas chorych	130	-	130
	Paragraf 2 razem	129.130	-	129.130
	Pomieszczenie:			
	Opak, światło i utrzym.porządku			
	a/ osobowe	2.620	-	2.620
	b/ rzeczowe	5.000	-	5.000
	Konserwacja i instalacje	27.000	-	27.000
	Paragraf 3 razem	33.320	-	33.320

Dział	Hodział	Paragraf	Pozycje	W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
					w z ł e t y c h		
2	2	4		Wydatki biurowe			
		1		Inwentarz	1.200	-	1.200
		2		Materiały pisarskie i rysunkowe	190	-	190
		3		Druki	100	-	100
		4		Książki i pisma	100	-	0
		5		Telegrafy, telefony i porto	200	-	0
				Paragraf 4 razem	1.790	-	1.790
	5			Koszta podróży, diety i środki lokomocji:			
		1		Podróże służbowe	5.700	-	5.700
		2		Przesiedlenie	22.500	-	22.500
				Paragraf 5 razem	28.200	-	28.200
	7			Inne wydatki:			
		1		Różne	315	-	315
		2		Koszta kursów wakacyjnych dla nauczycieli niekwalifikowanych	28.000	-	28.000
		4		Koszta kursów gry, śpiewu i inne	4.000	-	4.000
		5		Koszta kursów wydziałowych	50.000	-	50.000
		6		Oświata pozaszkolna	275.000	-	275.000
				Paragraf 7 razem	357.315	-	357.315
	9	2		Pomoc naukowa	71.500	-	71.500
	10			Zasiłki i stypendia:			
		4		Szkolnictwo prywatne	15.000	-	15.000
		5		Inne zasiłki /ochronki/	100.000	-	100.000
				Paragraf 10 razem	115.000	-	115.000
	11			Zasiłki i pożyczki dla gmin na budowę i przebudowę szkół:			
		1		Zasiłki	75.000	100.000	175.000
		2		Pożyczki	120.000	-	120.000
				Paragraf 11 razem	195.000	100.000	295.000
2				Seminarja nauczycielskie	1.005.009	3.000	1.008.009
		1		Uposażenie			
		2		Urzednicy - nauczyciele	551.124	-	551.124
		3		Funkcjonariusze niżsi	25.526	-	25.526
				Wynagrodzenie za godziny nauczycieli kontraktowych, oraz za nadetatowe zajęcia szkolne	36.233	-	36.233
				Paragraf 1 razem	612.883	-	612.883

Dział	Kod dział	Paragraf	Pozycja	W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	R a z e m
					w z ł o t y c h :		
2	3	2		Inne wydatki osobowe:			
		1		Remuneracje i zapomogi	5.706	-	5.706
			a/ ogólne		2.006	-	2.006
			b/ zasiłki na opłaty szkolne		1.000	-	1.000
		3		Opłaty do kas chorych	586	-	586
				Paragraf 2 razem	7.292	-	7.292
	3			Pomieszczenie:			
		1		Lokal	2.430	3.000	5.430
		2		Opał, światło, utrzym.porządku:			
			a/ osobowe		12.450	-	12.450
			b/ rzezonowe		86.370	-	86.370
		3		Konserwacja i instalacje	4.000	-	4.000
				Paragraf 3 razem	108.250	3.000	108.250
	4			Wydatki biurowe:			
		1		Inwentarz	30.000	-	30.000
		2		Materiały pisarskie	1.450	-	1.450
		3		Druki	1.840	-	1.840
		4		Książki i pisma	920	-	920
		5		Telegramy, telefony i porto	820	-	820
				Paragraf 4 razem	35.030	-	35.030
	5			Koszta podróży, djetu i środki lokomocji:			
		1		Podróże służbowe	2.000	-	2.000
		2		Przesiedlenia	9.000	-	9.000
				Paragraf 5 razem	11.000	-	11.000.
	7			Inne wydatki:			
		1		Różne	1.000	-	1.000
		5		Kształcenie nauczycieli semina- ryjnych czynnych	5.000	-	5.000
		6		Urządzenie i utrzymanie ogrodów szkolnych	-	-	-
				Paragraf 7 razem	6.000	-	6.000
	8			Budowle:			
		2		Remont kapitalny	58.554	-	58.554
		3		Kupno budynków i gruntów	19.000	-	19.000
				Paragraf 8 razem	77.554	-	77.554
	9	2		Pomoc naukowa	30.000	-	30.000

HN

Pozycje	Wydatki	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem
		w złotych		
30	Zasiłki i stypendja:	100 000	-	100 000
1	Stypendja dla uczniów	100 000	-	100 000
2	Subwencja dla zakładów prywat- nych	20 000	-	20 000
	Paragraf 10 razem:	120 000	-	120 000
	<u>Szkolnictwo średnie</u>	2 891 464	250 000	3 141 464
	U p o s a ż e n i e:			
1	Urzednicy i nauczyciele	1 080 866	-	1 080 866
2	Funkcjonariusze niżsi	27 050	-	27 050
3	Wynagrodzenie za godziny naucz. kontraktowych, oraz za nadetatow we zajęcia szkolne	70 029	-	70 029
	Paragraf 1 razem:	1 177 945	-	1 177 945
2	I n n e w y d a t k i o s o b o w e			
1	Remuneracje i zapomogi:			
	a/ ogólne	10 000	-	10 000
	b/ zasiłki na opłaty szkolne	1 000	-	1 000
3	Opłaty do kas chorych	730	-	730
	Paragraf 2 razem :	11 730	-	11 730
3	P o m i e s z c z e n i e :			
1	Lokal	864	-	864
2	Opak, światło i utrzym. porząd.	15 200	-	15 200
	a/ osobowe	115 000	-	115 000
	b/ rzeczowe	115 260	-	115 260
3	Konserwacja i instalacje	5 460	-	5 460
	Paragraf 3 razem	136 789	-	136 789
4	W y d a t k i b i u r o w e			
1	Inwentarz	50 000	-	50 000
2	Materjały pisarskie	3390	-	3 390
3	Druki	5 340	-	5 340
4	Książki i pisma	2 510	-	2 510
5	Telegramy, telefony i porty	1 000	-	1 000
	Paragraf 4 razem	62 240	-	62 240
5	K o s z t a p o d r ó ż y, djety i środki lokomocji:			
1	Podróże służbowe	1 000	-	1 000
2	Przesiedlenia	18 260	-	18 260
	Paragraf 5 razem :	19 260	-	19 260

Dział	Poddział	Paragraf	Paragraf	W y d a t k i	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem:
					w z ł o t y c h		
3	6			Wydawnictwa:			
		2		Inne wydawnictwa	500	-	500
		7		Inne wydatki:			
		1		Różne	1 000	-	1 000
		2		Kursa metodyczne dla nauczycieli	5 000	-	5 000
		3		Kursa dokształcające wakacyjne dla nauczyc. niekwalifikowan.	3 000	-	3 000
				Paragraf 7 razem:	9 000	-	9 000
		8		Budowle:			
		2		Remont kapitalny	179 000	-	179 000
		3		Budowla gimn. męz. w Bielsku		250 000	250 000
				Paragraf 8 razem:	179 000	250 000	429 000
		9		Urządzenie lokali szkoln. i pomoce naukowe			
		1		Urządzenie lokali szkolnych / Pracownie/	35 000	-	35 000
		2		Pomoce naukowe	50 000	-	50 000
				Paragraf 9 razem:	85 000	-	85 000
		10		Zasiłki i stypendja			
		1		Stypendja dla uczniów	10 000	-	10 000
		2		Szkolnictwo komunalne	1 200 000	-	1 200 000
				Paragraf 10 razem:	1 210 000	-	1 210 000
5				Szkolnictwo zawodowe.	875 708	-	875 708
		1		Uposażenie:			
		1		Nauczyciele i urzędnicy	467 432	-	467 432
		2		Funkcjonariusze niżsi	25 656	-	25 656
		3		Nadetatowe zajęcia szkolne	81 060	-	81 060
				Paragraf 1 razem:	574 148	-	574 148
		2		Inne wydatki osobowe			
		1		Remunercje i zapomogi:			
				a/ ogólne	4 930	-	4 930
		3		Opłata do kas chorych	150	-	150
					5 080	-	5 080
		3		Pomieszczenie:			
		2		Opak, światło i utrzym.porządku	50 430	-	50 430
		3		Konserwacja i instalacje	3 000	-	3 000
				Paragraf 3 razem:	53 430	-	53 430

Dział	Podział	Paragraf	Pozycja	Wydatki	Zwyczajne	Nad- zwyczajne	Razem:
					w złotych		
5				Wydatki biurowe:			
				Inwentarz	5 000	-	5 000
				Materiały pisarskie	550	-	550
				Druki	1 150	-	1 150
				Książki i pisma	600	-	600
				Telefony, telefony i porto	350	-	350
				Paragraf 4 razem:	7 650	-	7 650
5				Koszta podróży i djety:			
				Podróże służbowe	500	-	500
				Przesiedlania	3 900	-	3 900
				Paragraf 5 razem:	4 400	-	4 400
6				Wydawnictwo:			
7				Inne wydatki:			
				Robocizna	6 000	-	6 000
8				Budowle:			
				Remont kapitalny	5 000	-	5 000
9				Urządzenie lokali szkolnych i pomoce naukowe:			
				Urządzenie lokali szkolnych	30 000	-	30 000
				Pomoc naukowe	9 000	-	9 000
				Paragraf 9 razem:	39 000	-	39 000
10				Zasiłki i zapomogi:			
				Stypendja dla uczniów	4 000	-	4 000
				Szkoły dokształcające			
				a/ koszty utrzymania	150 000	-	150 000
				b/ kursa dla nauczycieli	16 000	-	16 000
				Paragraf 10/ razem:	170 000	-	170 000
11				Fundusz obrotowy:	11 000	-	11 000

Komisja Budżetowa.

PO.

P o p r a w k a

Komisji Budżetowej do Ustawy Skarbowej Województwa Śląskiego na czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1924 roku.

Przy paragrafie 1. w ustępie 2. Komisja Budżetowa proponuje zmienić cyfrę pierwotną 91.717.312 franków złotych na 84.064.967 złotych.

W ustępie 3. tegoż paragrafu zmienić pierwotną cyfrę 6.683.199 franków złotych na 5.977.034 złotych.

Zaś w ustępie 4. tegoż paragrafu pierwotną cyfrę 98.400.511 franków złotych zmienić na 90.042.001 złotych.

Uzasadnienie powyższych zmian jest w sprawozdaniu Komisji Budżetowej.

Referent:

/-/ Janicki.

Załącz. 2. do druku 522.

P o p r a w k a

Komisji Budżetowej do Ustawy Skarbowej Województwa Śląskiego na czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1924 roku.

W części I. Sejm Śląski, wydatki, wstawia się do paragrafu 5. pozycję 3. "Środki lokonocji" 1500 złotych jako

wydatki zwyczajne, a to na wniosek Pana Marszałka; kancelarja bowiem sejmowa przy zestawianiu pierwotnego preliminarza budżetowego zapomniela wstawić tą kwotę do budżetu a jest ona konieczną.

Referent:

/-/ Janicki.

W n i o s k i

Klubu Ch. D., dotyczące obrad nad budżetem Województwa Śląskiego
za rok 1924.

W y s o k i . S e j m uchwalić raczy:

- 1./ Sejm Śląski wzywa Pana Wojewodę, ażeby się postarał, by w małych gminach rolniczych nie było więcej policjantów, niż przed wojną.
- 2./ Sejm Śląski wzywa Pana Wojewodę, ażeby w jaknajkrótszym czasie postarał się o to, ażeby wszyscy urzędnicy śląscy otrzymali swoje nominacje.
- 3./ Celem szybszego przeprowadzenia i wykonania ustawy parcelacyjnej Wysoki Sejm uchwalić raczy 1 milion złotych i wstawić tę kwotę w wydatkach, Część II, Dział 4-ty, § 10, pozycja 4-ta, jako wydatek nadzwyczajny.

U z a s a d n i e n i e.

- ad 1./ Małe wioski rolnicze w niczem nie zmieniły swego spokojnego charakteru, jaki miały dawniej. Wasyłanie do tych wiosek więcej policjantów, niż przed wojną niepokoi mieszkańców tych wiosek i wcale nie przyczynia się do powiększenia porządku. Ta sama więc ilość policjantów, jak przed wojną, zupełnie w tych gminach wystarczy, zaś Dyrekcji Policji zaoszczędzi kilkadziesiąt sił, które możnaby użyć do innej służby, albo też zupełnie je zaoszczędzić.
- ad 2./ Wielu urzędników Województwa Śląskiego nie ma dotychczas swej nominacji. Wskutek tego żyją oni w ciągłej obawie o swe jutro, a część ich nosi się nawet z zamiarem opuszczenia terenu naszego województwa. Ze wskutek tego jakoś naszych urzędników bardzoby ucierpiało, nie potrzeba dowodzić. W interesie zatem tak władz samych, jakoteż i publiczności leży, ażeby nominacje te w ciągu jednego miesiąca nareszcie dokonane zostały.
- ad 3./ Parcelacja rolna bez zapomogi z funduszków państwowych dokonana być nie może. Rząd Centralny na nią żadnych środków finansowych nie przeznaczył. wobec tego Województwo Śląskie ma obowiązek ułatwić ludności małorolnej nabycie parceli i parcelowanie większych obszarów dworskich. Dla zorganizowania urzędów ziemskich parcelacyjnych, jakoteż celem ułatwienia nabywania rolnikom drobnym parcel potrzebny jest fundusz początkowy co najmniej 5 milionów złotych.

Wobec tego wyasygnowanie na początku 1 miliona złotych jest bardzo skromnym zasiłkiem, lecz koniecznym potrzebnym.

// St. Janicki.

// Fojkis.

// Ks. Bruuska.

// Palarczyk.

// Sobota.

// Ks. Matejko.

// Szymkowiakówna.

// Omańkowska.

ZL.

Wnioski /poprawki/ i rezolucje proponowane przez
Klub P.P.S. do preliminarza budżetowego na rok 1924.

- 1./ Rezolucja do części II dochodów. § 5. Wzywa się p. Wojewodę do poczynienia kroków u Rządu Centralnego w celu zniesienia opłat paszportowych, oraz, aby p. Wojewoda zniósł opłaty za przepustki graniczne.
- 2./ Wniosek /poprawka/. Kwotę 10.000 zł. w części II /wydatki/ § 12. fundusz dyspozycyjny Rady Wojewódzkiej skreśla się.
- 3./ Wniosek /poprawka/. Kwoty 48.000 i 4.000 zł. razem 52.000 zł. w Części II /wydatki/ Urząd Wojewódzki i starostwa, Par.11, poz.1 i 2 dodatek na utrzymanie komisarzy obwodowych i remuneracja dla komisarzy mieszkaniowych, skreśla się.
- 4./ Rezolucja do Działu II. Cz.II./wydatki/ § 15. Wzywa się p. Wojewodę do uruchomienia auta sanitarnego przy starostwie w Cieszyńie dla transportu osób epidemicznie chorych, oraz zakupienia odpowiedniego urządzenia do ambulatorjum dla lekarza powiatowego w Cieszyńie.
- 5./ Rezolucja do Cz.II. /wydatki/ § 16. Wzywa się Radę Wojewódzką do przyspieszenia prac przygotowawczych do budowy kolei:
a/ Ustroń - Wisła - Istebna.
b/ połączenia sieci kolejowej górnośląskiej z koleją północną w Zebrzydowicach.
c/ kolei, łączącej miasto Cieszyn z Zebrzydowicami i Górnym Śląskiem, i przedłożenia Sejmowi projektu ustawy odnosnie do budowy wymienionych linii kolejowych.
- 6./ Wniosek /poprawka/. Kwoty: 1.067.444 zł. i 47.500 zł.,razem 1.114.944 zł. w Części II, Rozdział II. Per.9 i 10. Wyznania Religijne, skreśla się.
- 7./ Wniosek /poprawka/. Kwoty: W Dziale III. Policja Wojewódzka. Par.1, poz.1,2 i 3, w łącznej kwocie. 5.936.068 zł. redukuje się o 20% tj. na 4.748.856 zł.
Par. 2. poz.1,2 i 3. w łącznej kwocie 916.610 zł. redukuje się o 20% tj. na 733.288 zł.
- 8./ Wniosek /poprawka/. Dział 3, § 9. kwotę 74.965 zł. na skoszarowanie policji skreśla się.
§ 13 poz.2. kwotę 24.100 zł. na koszty inwigilacji skreśla się.
- 9./ Wniosek /poprawka/. W Dziale III. Par.14 skreśla się kwotę 4.000 zł. na przybory koszarowe, a podwyższa się kwotę w § 14, poz.2, wyżywienie aresztantów na 12.000 zł.

- 10./ Wniosek /poprawka/. W Dziale 5. Par. 12, poz. 3, na budowę i naprawę dróg na Śląsku cieszyńskim podwyższa się kwotę wydatków o 100.000 zł. tj. 50.000 zł. dla pow. bielskiego i 50.000 zł. dla pow. cieszyńskiego.
- 11./ Wniosek /poprawka/. W Dziale 9, § 13, poz. 2:
a/ kwotę 10.000 zł. skreśla się.
b/ ma brzmieć: dla śląskich straży pożarnych.
- 12./ Rezolucja. Sejm wzywa p. Wojewodę, aby nad rozdziałem kwoty 3.000.000 zł. w Dziale 9. § 15. Opieka nad uchodźcami, prowadził ścisłą kontrolę z urzędu i aby pieniądze przyznane poszczególnym osobom były wypłacane przez odpowiednie urzędy skarbowe, a nie przez osoby prywatne.
- 13./ Wniosek /poprawka/. W Dziale 9. § 17, poz. 2. Kwotę na zapomogi dla najbardziej potrzebującej ludności podwyższa się na 500.000 zł.
- 14./ Wniosek /poprawka/. W Dziale 9. § 19. Doraźna pomoc dla ofiar wypadków żywiołowych 100.000 zł. skreśla się względnie należy ustawić 50.000 zł. do ewentualnych wydatków nadzwyczajnych.
- 15./ Wniosek /poprawka/. Część 4./wydatki/. Dział II, Rozdział 2. § 7, poz. 6, kwotę 275.000 na oświatę pozaszkolną podwyższa się na 475.000 zł.
- 15a/ Rezolucja do powyższego wniosku. Sejm wzywa p. Wojewodę do wydania rozporządzenia regulującego kwestję oświaty pozaszkolnej.
- 16./ Wniosek /poprawka/. Część IV. Szkoły Powszechne. § 9. Kwotę na pomoce naukowe podwyższa się z 71.500 zł. na 150.000 zł.

Sejm Śląski.
-- , --

Załącznik 5 do druku nr. 522.

ZL.

W n i o s k i
budżetu
Klubu N. P. R. , dotyczące Województwa Śląskiego
na rok 1924.

1./ Wniosek /poprawka/.

Knotę 75 000 zł. Cz. IV, § 11, poz. I
/Zasiłki dla gmin na budowę i przebudowę
szkół/ - podwyższyć w zwyczajnych wydatkach
do 150 000 zł.

2./ Wniosek /poprawka/.

Knotę 120 000 zł. Cz. IV, § 11, poz. 2,
/Pożyczki dla gmin na budowę i przebudowę
szkół/ - podwyższyć do 250 000 zł.

// Szuścik.

// Węgrzyk.

// Mędlewski.

// Gróźdź.

// Obrzut.

// Pronobis.

// Sikora.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Socjalnej w sprawie wniosku Klubu niemieckiego,
dotyczącego noweli do ubezpieczenia na inwalidztwo, /druk
nr. 508/.

Komisja Socjalna na swem posiedzeniu z dnia 8 lipca rb. rozpatrywała powyższy wniosek. Obecny przedstawiciel Klubu niemieckiego, p. poseł Reitzenstein motywuje wniosek swego klubu tem, że zarobki dla poszczególnych kategorii robotniczych w ostatnim czasie się poważnie obniżyły, dlatego obecnie obowiązujące wkładki do ubezpieczenia na inwalidztwo są stanowczo za wysokie. Odpowiednia obniżka wkładek jest koniecznie potrzebna. Obecny przedstawiciel Zakładu Ubezpieczeń sprzeciwia się jakiegokolwiek obniżeniu wkładek ubezpieczeniowych, i stwierdza, że wkładki ubezpieczenia na inwalidztwo tak w Województwie Poznańskiem, jak i w Rzeszy Niemieckiej, odpowiadają wysokości wkładek u nas. W celu bliższego wyjaśnienia, Komisja Socjalna sprawę tę odłożyła do następnego posiedzenia.

Na posiedzeniu Komisji Socjalnej w dniu 14 lipca br. omawiano sprawę tę ponownie. Obecny przedstawiciel Organizacji Robotników Rolnych, p. Karuga oświadczył, że robotnicy rolni wkładki do ubezpieczenia na inwalidztwo w obecnej wysokości chętnie płacą. Stwierdził to na kilkunastu zebraniach, które w ostatnich dniach w tej sprawie z robotnikami rolnymi odbył.

Wobec tego oświadczenie, przedstawiciel Klubu niemieckiego p. poseł Reitzenstein, wniosek klubu swego cofa.

Po oświadczeniu p. Karugi i p. posła Reitzensteina, Komisja Socjalna uważa dalszą dyskusję w tej sprawie za zbędną, poleca sekretarzowi Komisji opracowanie odpowiedniego sprawozdania i przedłożenia Wysokiemu Sejmowi z prośbą o przyjęcie do wiadomości.

/-/ Wiacimuk,

sekretarz.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Socjalnej w przedmiocie zmiany ustawy o nowom uregu -
lowaniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków /druk nr. 378,
dot. dr. nr. 239/.

Projekt powyższej ustawy był obiektem obrad Komisji Socjal-
nej w grudniu roku 1923. Przez komisję uchwalony i plebun
Sejmu przekazany został w owym czasie przez Wysoki Sejm w
drugim czytaniu przyjęty i z pomiotem do komisji przekazany.

Od tego czasu został z nieryjaśnionych powodów gdzieś
zarzucony.

W dniu 18 czerwca br. projekt ten znowu wpłynął na po -
rządek dzienny Komisji Socjalnej. Wówczas p. naczelnik Wydzia-
łu Pracy i Opieki Społecznej oświadczył, że projekt ów,
obecnie już jest bezprzedmiotowy, i zaleca odłożenie do na-
stępnego posiedzenia.

Na posiedzeniu Komisji Socjalnej z dnia 1 lipca br. p.
naczelnik Wydziału Pracy i Opieki Społecznej oświadczenie z
poprzedniego posiedzenia Komisji Socjalnej podtrzymał i za -
lecał bezprzedmiotowość tegoż projektu przyjąć do wiadomości.

Do oświadczenia p. naczelnika Wydziału Pracy i Opieki
Społecznej, Komisja Socjalna się przychyliła i prosi Wysoki
Sejm o przyjęcie również do wiadomości.

/-/ Wiechula,

sekretarz.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Agrarnej, dotyczące wniosku posła Lubosa i ton.
w sprawie przydzielenia mieszkańcom gmin Barowa Wieś,
Kurcki i inne w powiecie pszczyńskim i wsiolki Zyglina
pastwisk.

Statut organizacyjny Województwa Śląskiego nie zastrzega dla ustawodawstwa Sejmu Śląskiego spraw dotyczących parcelacji majątków ziemskich, względnie ochrony dzierzawoń pastwisk. Uregulowanie kwestji poruszonej w wniosku druk nr. 479 należy przeto do zakresu działania Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

W ostatniej chwili uchwilił Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawę o ochronie dzierzawoń z mocą obowiązującą tej ustawy i na terenie Województwa Śląskiego, wobec czego oświadczone wnioski załatwione zostały po zgłsi patentów.

Komisja Agrarna do wniosku przychylić się nie może dla braku kompetencji.

Katowice, dnia 18 lipca 1924 r.

Sprawozdawca:

/-/ Palaczuk.

Komisja Socjalna.
ZŁ.

- - -

Sprawozdanie

Dotyczy projektu ustawy w przedmiocie zmiany ustawy o ubezpieczeniu funkcyjarzy prywatnych, druk nr. 496.

Komisja Socjalna na posiedzeniu w dniu 18 lipca 1924 r. przyjęła niniejszy projekt ustawy w brzmieniu proponowanem przez Radę Wojewódzką z następującymi zmianami:

a/ punkt 1. projektu /nowe brzmienie/, § 1. ustęp 3. - odpada.

b/ punkty 2. do 10. otrzymują oznaczenie "1 do 9" .

punkt 2	otrzymuje	oznaczenie 1,
" 3	"	" 2,
" 4	"	" 3,
" 5	"	" 4,
" 6	"	" 5,
" 7	"	" 6,
" 8	"	" 7,
" 9	"	" 8,
" 10	"	" 9.

c/ w punkcie 2. skreśla się w klasie J. słowa: "do 8400" i słowa: "do 700", tak, że klasa J. brzmi: "i ponad 5040 zł., czyli miesięcznie ponad 420 zł."

d/ w nowym punkcie 6. /dotychczasowy punkt 7/ zmienia się oznaczenie "§ 173" na "§ 172".

e/ w nowym punkcie 7 /dotychczasowy 8/ zmienia się oznaczenie "§ 174" na "§ 173".

f/ w art. 4. wstawia się w miejsce słowa: "1.czerwca" słowo "1 lipca".

Komisja Socjalna uprasza Wysoki Sejm o przyjęcie niniejszej ustawy z poczynionymi zmianami.

Sekretarz:

// Wiechuła.

ZL.

S p r a w o z d a n i e.

Wniosek posłów Machaja i tow. w sprawie bezrobocia w Wojew. Śl., druk nr. 412, był kilkakrotnie przedmiotem obrad Komisji Socjalnej. Wniosek ten zawiera między innymi żądanie wydania ustawy o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Komisja Socjalna postanowiła swego czasu odczekać uchwalenia tej ustawy przez Sejm Rzeczypospolitej.

Wobec panującego bezrobocia i związanej z niem wzrastającej nędzy wśród warstwy robotniczej, szczególnie w Cieszyńskiej części Województwa, gdzie niema żadnej ustawy zapewniającej bezrobotnym możliwość egzystencji - prosi Komisja Socjalna Wysocki Sejm o przychylenie się do jej wniosku o rozciągnięcie mocy obowiązującej niemieckiej ustawy o zabezpieczeniu dla bezrobotnych "Erwerbslosenfürsorge" z dnia 13 listopada 1918 r. R.G.Bl. str.1305 i dalszych rozporządzeń, która obowiązuje w górnośląskiej części Województwa, także i na cieszyńskiej części.

Komisja Socjalna wychodzi z tego słusznego założenia, że należy wszystkie ustawy o ubezpieczeniach obowiązujących na G.Śląsku rozciągnąć także na Cieszyńską część, albowiem stanowiąc jedno Województwo, które z powodu ciągłego rozdziału na dwie części sprawia naszej władzy administracyjnej wiele trudności.

W związku z omówieniem wniosku Klubu P.P.S. w sprawie bezrobocia uchwaliła Komisja Socjalna przedłożyć Wysockiemu Sejmowi następującą

R e z o l u c j ę.

Sejm Śląski prosi p. Wojewodę o poczynienie przedstawień Rządowi Centralnemu, aby rozporządzenia wykonawcze Ministra Pracy z dnia 24 kwietnia 1924 r. Dz.U.nr.38, poz.404 oraz z dnia 29 czerwca 1924 r. Dz.U.nr.56 poz.576, dotyczące ustawy o opiece społecznej z dnia 16 sierpnia 1923 r. Dz.U.nr.92 poz.726 - rozszerzyć na Cieszyńską część Województwa Śląskiego.

U s t a w a

z dnia 1924 roku

w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy niemieckiej o ubezpieczeniu dla bezrobotnych z dnia 13 listopada 1918 roku.

Art. 1.

Rozciąga się moc obowiązująca ustawy niemieckiej o ubezpieczeniu dla bezrobotnych "Erwerbslosenfürsorge" z dnia 13 listopada 1918 r. R.G.Bl. str.1305, oraz rozporządzenia z dnia 1 listopada 1921 r. str. 1337 i rozporządzenia z 21 marca 1922 r. R.G.Bl. str.280 - na Cieszyńską część Województwa Śląskiego.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Sprawozdawca

// Szymkowiakówna.

Sejm Śląski.

- 7 -

Załącznik do druku nr. 527, i 412

Komisja Socjalna.

Oświadczenie Komisji Socjalnej.

Według ostatnich informacji została ustawa polska o zabezpieczeniu dla bezrobotnych przez Sejm Rzeczypospolitej uchwalona. Wobec tego wniosek Komisji Socjalnej o rozciągnięcie mocy obowiązujące niemieckiej ustawy o bezrobotnych na Śląsk Cieszyński oraz rezolucja - stały się bezprzedmiotowe.

W imieniu Komisji Socjalnej proszę Wysoki Sejm o przyjęcie niniejszego oświadczenia do wiadomości.

// Szymkowiakówna.

PC.

Wniosek nagły

Klubu Ch. D. i H.P.R. w sprawie popierania wytwórczości
przemysłu drobnego i ludowego.

Ze względu na konieczność poparcia wytwórczości drob-
no - przemysłowej w Województwie Śląskiem - Sejm wzywa Radę
Wojewódzką, ażeby wypracowała projekt ustawy o popieraniu
przemysłu domowego, ludowego i rzemioł - jak i projekt
organizacji tej pomocy przez zaprowadzenie Patronatu przy
współudziale przedstawicieli z sfer zawodowych i organiza-
cyj społecznych.

Uzasadnienie:

Wobec powstałego bezrobocia - koniecznem jest - aże-
by szerokim masom ludowym, zwłaszcza kobietom i inwalidom
dać możność zarobkowania w domu. Należy w tym celu urzą-
dzać kursy instruktorskie, zakładać warsztaty pracy, udzie-
lać kredyty na zakup surowców itd. Do tego konieczną jest
wydatna pomoc ze strony Województwa.

/-/ Szymkowiakówna,

Omańkowska, Palarczyk, Brzuska, Fojkis, Kempka, Lubos,
Meteja, Janicki, Grajek, Sibora, Rybarz.

Komisja Regulaminowa.

PC.

S p r a w o z d a n i e.

Komisja Regulaminowa obradowała, na posiedzeniu w dniu 24 września br. nad wnioskiem Sądu Okręgowego w Cieszynie o wyjednanie zwolnienia Sejmu na pociągnięcie posła Jana Szuciaka do odpowiedzialności przed izbą karną.

Dzierżawca dóbr w Mnichu, poczta Chybie, Antoni Daszkiewicz - Czejkowski stawiał wniosek o wdrożenie postępowanie karnego przeciw wymienionemu za obrazę czci popełnioną przez osnowę pisma drukowego. /§§ 487, 488, 493 k.k./

Przedmiotem doniesienia jest artykuł w nr. 10 czasopisma "Głos Ludu Śląskiego" z dnia 9 czerwca br. zatytułowany "Mnich. Zgromadzenie ludowe....." Odpowiedzialny redaktor czasopisma "Głos Ludu Śląskiego" Józef Drobisz w charakterze obwinionego podał, że manuskrypt inkryminowanego artykułu pochodzi od posła Jana Szuciaka.

Komisja Regulaminowa jednogłośnie odrzuciła wniosek Sądu Okręgowego w Cieszynie i wypowiedziała się przeciw wydaniu posła Jana Szuciaka.

Katowice, dnia 25 września 1924 r.

/-/ Szymkowiakówna,
sprawodawca.

Katowice, dnia 26 września 1924 r.

Województwo Śląskie.

L. Prez. 2290.

Dotyczy: Projektu ustawy w sprawie
ordynacji gminnej dla m. Bielska
oraz zniesienia Dyrekcji Policji
w Bielsku.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Według reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 5. września 1924. L. A. O. 11.242. uchwaliła Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 16 lipca 1924 r. projekt ustawy śląskiej w przedmiocie zmiany ordynacji gminnej w Bielsku oraz zniesienia Dyrekcji Policji w Bielsku -

Zakładając ten projekt ustawy - mam zaszczyt prosić Pana Marszałka po myśli art. 23. Statutu Organicznego Województwa Śląskiego o wstąpienie tegoż projektu na porządek dzienny obrad Sejmu Śląskiego na jednym z najbliższych posiedzeń.

Równocześnie zakładam uzasadnienie projektu tej ustawy. -

W o j e w o d a :

// B i e l s k i .

U s t a w a

z dnia
w przedmiocie zniesienia Dyrekcji Policji w Bielsku oraz zmiany ordynacji gminnej w Bielsku.

Art. 1.

Znosi się Dyrekcję Policji w Bielsku.

Art. 2.

Uchyla się moc obowiązująca ordynacji gminnej dla miasta Bielska z dnia 8 grudnia 1869. Zb. U. i rozp. nr. 3.

Art. 3.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy miasto Bielsko rządzić się będzie ordynacją gminną, wprowadzoną na obszar Księstwa Cieszyńskiego - ustawą z dnia 16 listopada 1863. Sl. Zb. Ust. i Rozp. nr. 17. -

Art. 4.

Dotychczasowy zakres działania Dyrekcji Policji w Bielsku, określony ustawą z dnia 14 III. 1923. Dz. Ust. Sl. nr 15, poz. 97, z wyjątkiem służby meldunkowej i policji obyczajowej, które się przekazują gminie miasta Bielska, oraz dotychczasowy pomocniczy zakres działania gminy miasta Bielska, określony w § 28, ustawy z dnia 8 grudnia 1869. Zb. U. i Rozp. nr. 3. przechodzą na Starostwo Powiatowe w Bielsku. -

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w dwa miesiące po jej ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Śląskich. -

Art. 6.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

Uzasadnienie.

Na obszarze Województwa Śląskiego istnieją trzy miasta wyłączone z powiatów, mianowicie, Katowice, Królewska Huta i Bielsko. To ostatnie rządzi się osobną ordynacją gminną z dnia 8 grudnia 1869. Zb. U. i Rozp. nr. 3, według której gmina miasta Bielska załatwia w swym obrębie także wszystkie sprawy, należące do zakresu działania politycznej władzy powiatowej, wskutek czego Magistrat w Bielsku jest zarazem władzą administracyjną I-ej instancji, podlegającą bezpośrednio Wojewodzie /§§ 12 i 28 ordynacji./-

Z uwagi na to, że miasto Bielsko jest najmniejszym z wymienionych miast wyłączonych z powiatów, liczy bowiem zaledwie około 20.000 mieszkańców, wskazanem jest, aby przywilej nadany gminie miasta Bielska ordynacją gminną z r.1869 znieść i zakres jej działania ograniczyć do czynności przekazanych gminom Śląska ordynacją gminną z r.1863 zwłaszcza, że zakres tzw. poruczonych czynności przez utworzenie Dyrekcji Policji w Bielsku w r.1922. został znacznie uszczuplony, wszystkie zaś agendy, dotyczące spraw wojskowych przekazane zostały Starostwu w Bielsku. Ten sam wzgląd tj. niewielkie znaczenie gminy miasta Bielska, jako jednostki administracyjnej zmusza równocześnie władze nadzorczę do projektowanego zniesienia Dyrekcji Policji w Bielsku i przekazania odnosnych agend tamtejszemu Starostwu. Zauważa się, że liczne miasta w Małopolsce - posiadające o wiele większą ludność niż Bielsko, jak Tarnów, Rzeszów, Tarnopol itd. lub w byłym zaborze rosyjskim np. Lublin, Piotrków itd. nie mają podobnego przywileju, jaki przysługuje obecnie gminie miasta Bielska.

Ze zniesienie Dyrekcji Policji w Bielsku spowoduje znaczne odciążenie budżetu Śląskiego, nie potrzeba bliżej uzasadniać.

W końcu należy zaznaczyć, że przekazanie gminie miasta Bielska spraw meldunkowych i policji obyczajowej, wchodzących obecnie w zakres działania Dyrekcji Policji, podyktowane zostało względami na postanowienia obowiązujących przepisów prawnych, wedle których sprawy te należą do zakresu działania gmin.-

L.dz. O. III. 543

Województwo Śląskie,
L.Prez: 2290/2

Katowice, dnia 2 października 24 r

Dotyczy projektu ustawy śląskiej
w przedmiocie częściowej zmiany usta-
wy z dnia 14.III.1923 Dz.U.Sl.nr.15
poz. 97.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Według reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
z dnia 27 sierpnia 1924 nr. AA 3371 uchwalila Rada Ministrów
na posiedzeniu w dn. 16 czerwca 1924 projekt ustawy śląskiej
o częściowej zmianie ustawy z dnia 14 marca 1923 /Dz.U.Sl.nr.15
poz.97/ dotyczącej utworzenia Dyrekcji Policji w miastach Ka-
towice, Królewska Huta, i Bielsko.-

Załączając ten projekt ustawy wraz z uzasadnieniem mam
zaszczyt prosić Pana Marszałka po myśli art. 23 Statutu Orga-
nicznego Województwa Śląskiego o wstawienie tego projektu na
porządek dzienny obrad Sejmu Śląskiego na jednym z najbliższych
posiedzeń i to równocześnie z projektem ustawy śląskiej w przed-
miocie zmiany ordynacji gminnej oraz zniesienia Dyrekcji Policji
w Bielsku /tutejsze pismo z dnia 26 września 1924 L.2290 Prez./

W o j e w o d a :

/-/ Bilski.

P r o j e k t.

Ustawa z dnia 1924 r.

o częściowej zmianie ustawy z dnia 14 marca 1923 r.Dz.U.
Sl. nr.15 poz.97 dotyczącej utworzenia Dyrekcji
Policji w miastach Katowice, Królewska Huta i Bielsko.

Art. 1.

Artykuł 1 ustawy z dnia 14 marca 1923 r.Dz.U.Sl.nr.15
poz. 97 uzupełnia się przez dodanie po ustępie oznaczonym
liczbą 12 nowego ustępu o następującem brzmieniu:

13 a nadto wykończenie spraw związanych z pbbowem do
wojska i innych spraw wojskowych zleconych przez
Wojewodę.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłosze-
nia.

U z a s e d n i e n i e.

Projektowanie uzupełnienie ustawy dotyczącej utworzenia Dyrekcji Policji w Katowicach, Królewskiej Hucie i Bielsku na celu powierzenia odnośnym Dyrektorom policji prowadzenie tych wszystkich spraw wojskowych, które wedle ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 23 maja 1924 r. Dz.U.R.P.nr. 61 poz. 609 względnie innych ustaw wojskowych, których moc obowiązująca została rozciągnięta na Województwo Śląskie ustawą z dnia 6 maja 1924 r. Dz.U.R.P.nr. 44 poz. 460, sprawują władze administracyjne I. instancji, a które dotychczas na obszarze Województwa Śląskiego spełniały faktycznie Starostwa powiatowe, mające siedzibę urzędowania w wymienionych miastach.

Dyrekcja Policji ma już sobie i tak powierzone powyższą ustawą wszelkie sprawy meldunkowe, w czym także łączy się ewidencja osób wojskowych.

Przez oddanie zatem spraw poborowych i innych wojskowych Dyrektorom Policji, agendy te zostaną w jednym ręku skupione, co wpłynie dodatnio na sprawne i dokładne załatwianie odnośnych czynności, z drugiej zaś strony przyczyni się do odciążenia budżetu odnośnych miast, które ciągle muszą walczyć z trudnościami finansowymi.

W końcu zauważa się, że w razie przyjęcia przez Wysoki Sejm projektu ustawy o zniesieniu Dyrekcji Policji w Bielsku omawiane agendy z wyjątkiem spraw meldunkowych sprawować będzie Starostwo w Bielsku /p.art.4 projektu ustawy o zniesieniu Dyrekcji Policji w Bielsku/.

Komisja Prawnicza.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej do druku nr. 521 w przedmiocie dodatku do podatku majątkowego na cele kredytu rolnego.

Komisja Prawnicza, której Wysoki Sejm przekazał rozpatrzenie wniosku w przedmiocie dodatku do podatku majątkowego w górnosłaskiej części Województwa Śląskiego odbyła, pomimo feryj, dwa posiedzenia wyłącznie temu przedmiotowi poświęcone: jedno dnia 23 lipca 1924 r., drugie 1 sierpnia br.

Komisja, wychodząc z założenia, że ważną we wniosku jej przekazanych jest nie tyle forma prawna zebrania potrzebnych kapitałów, ile raczej samo ich zebranie na cele kredytu rolnego, uważała zrazu, że oświadczenie z dnia 18 lipca 1924 r. złożone Sejmowi w imieniu Rządu w przedmiocie dodatku do podatku majątkowego komplikuje sprawę i wprowadza niepożądaną zwłokę. Komisja zadała sobie zatem pytanie, czy nie byłoby innego prawnie łatwiejszego do zrealizowania źródła podatkowego. W toku tych rozważań komisja zatrzymała się nad podatkiem gruntowym, jako tym, do którego wprowadzony dodatek mógłby wydać w przybliżeniu pół miliona złotych na cele reformy rolnej. Komisja postanowiła zasięgnąć w tym przedmiocie opinii swego radcy prawnego, oraz upoważnić przewodniczącego komisji do przeprowadzenia informacyjnych konferencji z centralnymi władzami skarbowymi.

W rezultacie okazało się

- A. 1/ istnieją wątpliwości, czy podatek majątkowy należy uważać za podatek w rozumieniu § 44 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r.
- 2/ Jeśli podatek majątkowy istotnie należy uważać za podatek, to art. 9 ustawy o podatku majątkowym sprzeciwia się i narusza postanowienia Śląskiego Statutu Organicznego /Ustawy Konstytucyjnej/.
- B. Konferencje przeprowadzone przez przewodniczącego Komisji Prawniczej w Warszawie z centralnymi władzami skarbowymi wykazały, że wobec szeregu przyjętych przez Sejm Śląski zasadniczych ustaw, Sejmowi Śląskiemu po za normalnymi dochodami skarbowymi, nie przysługuje już prawo wprowadzenia jakichkolwiek dodatków i otwierania nowych źródeł dochodów, za jedynym wyjątkiem podatku majątkowego, oczywiście po wyjaśnieniu i usunięciu sprzeczności zachodzącej pomiędzy legislaturą Sejmu Rzeczypospolitej o podatku majątkowym, a Statutem Organicznym.

Wobec tego komisja postanowiła:

- 1/ W celu wyjaśnienia zachodzącej sprzeczności i rozpatrzenia ewentualnego naruszenia Statutu Organicznego przez § 9 ustawy o podatku majątkowym, Komisja proponuje, aby Wysoki Sejm przekazał wniosek Nr. 521 Komisji Legislacyjnej.
- Do zdania sprawy ustnie i piśmiennie z przebiegu obrad i podjętych uchwał, komisja upoważniła posła dra Rakowskiego.
- Przeciwko uchwałom komisji, w szczególności podjętym na posiedzeniach, odbytych podczas feryj, protestował przedstawiciel klubu niemieckiego twierdząc, że komisja nie ma prawa obradować podczas wakacyj sejmowych. Komisja prosi o przekazanie protestu powyższego do rozpatrzenia Komisji Regulaminowej.

Katowice, dnia 1 października 1924 r.

Sprawozdane:
/-/ Dr. Rakowski.

L.dz. O.III. 541.

Województwo Śląskie

Katowice, dnia 24 września 1924 r.

Liczba V - 1476.

Dotyczy: Ustawa o opłatach

od uprawnień górniczych:

rozciągnięcie mocy obowiązującej na obszar Woje-

wództwa Śląskiego.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

PC.

w Katowicach.

Przesyłając w załączeniu odpis rękopisu Pana Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 15 - go września 1924r. Nr. Pr. 5762 wraz z projektem ustawy Śląskiej, mam zaszczyt prosić Pana Marszałka o zarządzanie przedłożenia tego projektu jako nagłego Sejmowi Śląskiemu celem powzięcia potrzebnej uchwały i zawiadomienie mnie o wyniku.

Wojewoda Śląski

w.z.

/-/ G u r a w s k i.

Minister Przemysłu i Handlu

Warszawa, dnia 15 września 1924 r.

Nr.Pr. 5762.

W sprawie: Projektu ustawy Sejmu Śląskiego w sprawie wprowadzenia ustawy z dnia 8 lipca 1924 r. w przedmiocie opłat od uprawnień górniczych na teren Województwa Śląskiego.

Do

Pana Wojewody Śląskiego

w Katowicach.

W myśl art. 22 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.Nr. 73, poz. 497/ przesyłam projekt ustawy w sprawie wprowadzenia ustawy z dnia 8 lipca 1924 r. w przedmiocie opłat od uprawnień górniczych /Dz.U.R.P.Nr. 69, poz. 671/ na teren Województwa Śląskiego z prośbą o nadanie dalszego biegu sprawie celem przedłożenia załączonego projektu Sejmowi Śląskiemu jako wniosek nagły, aby umożliwić ściąganie tych opłat jeszcze za rok bieżący.

M i n i s t e r :

/-/ Józef Kiedron.

1 załącznik.

Sama

CL.

P r o j e k t.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w sprawie wprowadzenia ustawy z dnia 8 lipca 1924 r. w przed-
miocie opłat od uprawnień górniczych na teren Województwa
śląskiego.

Art. 1.

Zgodnie z postanowieniem art. 1. A. Ustawy Konstytu-
cyjnej z dnia 8 marca 1921 r. /Dz.U.R.P.Nr. 26, poz. 146/
dotyczącej uzupełnienia Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lip-
ca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Ślą-
skiego /Dz.U.R.P.Nr. 73, poz. 497/ Sejm Śląski wyraża swą
zgode na rozciągnięcie na obszar Województwa Śląskiego mocy
obowiązującej ustawy z dnia 8 lipca 1924 r. w przedmiocie
opłat od uprawnień górniczych /Dz.U.R.P. Nr. 69, poz. 671/.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Śląska Rada Wojewódzka
w Katowicach.
L. R.W. 559.

Dotyczy: Projekt ustawy
o popieranie meljoracji
rolnych.

Katowice, dnia 27. września 1924.

Do

ZE.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o popieraniu meljoracji rolnych, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 26. września 1924 r., w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu. —

Śląska Rada Wojewódzka

// B i l s k i.

Przewodniczący.

Śląski Urząd Wojewódzki
w Katowicach.

L. Wzdz. W. II. 105/10.

Katowice, dnia 10 września 1924 r.

Dotyczy: ustawa o popieraniu
meljoracji rolnych.

U s t a w a

z dnia 1924 roku
o popieraniu meljoracji rolnych.

Art. 1.

Wła popierania przedsiębiorstw meljoracyjnych, mających na celu podniesienie produkcji rolnej przez osuszenie lub nawodnienie zakładanie łąk i pastwisk, zakładanie w dogodnych warunkach stawów rybnych, oraz uprawę nieużytków, tworzy się przy Urzędzie Wojewódzkim "Śląski Fundusz Meljoracyjny". —

Art. 2.

Śląskiemu Funduszowi Meljoracyjnemu przyznaje się osobowość prawną o charakterze publicznym. Na czele jego stoi Zarząd, pozostający pod zwierzchnictwem Rady Wojewódzkiej.

W skład Zarządu wchodzi:

- a/ Wojewoda, względnie Wicewojewoda, jako Przewodniczący,
- b/ jeden przedstawiciel Rady Wojewódzkiej, powołany przez Radę Wojewódzką spośród swych członków,
- c/ jeden przedstawiciel Śląskiej Izby Rolniczej,
- d/ dwaj urzędnicy Województwa Śląskiego, wyznaczeni przez Wojewodę.

Art. 3.

Do zakresu działania Zarządu Funduszu Meljoracyjnego należy:

- a/ administrowanie powyższym funduszem,
- b/ przyznawanie zasiłków i pożyczek dla przedsiębiorstw w art. 1. wymienionych,
- c/ ustalanie warunków, pod którymi wypłaca się zasiłki i pożyczki z Funduszu Meljoracyjnego,
- d/ lokowanie funduszu i przekładanie Radzie Wojewódzkiej zamknięć rachunkowych i sprawozdań z tytułu administrowania funduszem.

Art. 4.

Śląski Fundusz Meljoracyjny utworzony zostanie:

- 1/ z przekazanej pozostałości kredytu przyznanego przez Sejm Śląski ustawą skarbową /Dz. Ust. nr. 20, poz. 83./ na cele wymienione w art. 1. niniejszej ustawy na okres budżetowy 1924 r., /Cz. II. Dz. 5. § 15. poz. 5./
- 2/ z dotacji, przyznanych przez Sejm Śląski w corocznym budżecie,
- 3/ z kwot uzyskanych przy likwidacji Krajowego Funduszu Meljoracyjnego dla prowincji śląskiej, funduszu dla popierania rolnictwa i leśnictwa dla prowincji śląskiej, tak zwanego Funduszu wschodniego i krajowego funduszu meljoracyjnego b. Śląska Austriackiego,
- 4/ z rat amortyzacyjnych i odsetek od udzielonych pożyczek z Funduszu Meljoracyjnego,
- 5/ z innych wpływów.

Kwoty wstawiane do preliminarza budżetowego i nieużyte w ciągu roku budżetowego zostają własnością funduszu i będą tymczasowo korzystnie lokowane.

Art. 5.

Z Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego będzie się udzielać aż do uchwalenia ustawy państwowej, dotyczącej meljoracji rolnych,

- a/ bezzwrotne zasiłki do wysokości 30% prelimitowanych i zatwierdzonych przez Zarząd ogólnych kosztów meljoracji,
- b/ pożyczki do wysokości 30% sumy kosztorysowej, spłacalnej w 20 ratach półrocznych, płatnych z dołu /30. czerwca i 31. grudnia/ oprocentowanych po krzyż od sta.

Art. 6.

Dla bezpłatnego wypracowania projektów meljoracyjnych i celu nadzorowania nad wykonaniem i utrzymaniem urządzeń meljoracyjnych tworzy się przy Śląskim Urzędzie Wojewódzkim Biuro Meljoracyjne. Ustalenie warunków, pod którymi Biuro Meljoracyjne będzie opracowywać projekta, - należy do Wojewody.

Art. 7.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 8.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e.

Nietylko zabezpieczenie Kraju od spustoszenia przez wojny, lecz także podwyższenie produkcji rolnej przez umiejętne meljoracje leży w interesie Kraju. Meljoracje takie wymagają, jak wiadomo, znacznych kosztów, a poniesienie tychże przekracza prawie zawsze siłę finansową jednostek gospodarskich. Z tego powodu stworzono prawie we wszystkich krajach o wyższej kulturze rolniczej fundusze publiczne, z których pokrywa się koszt zastrzeżenia projektów meljoracyjnych i przyznaje się zasiłki i pożyczki dla przedsiębiorstw meljoracyjnych. Takie fundusze istniały także na Śląsku za czasów zaborczych, jak np. fundusz meljoracyjny dla prowincji śląskiej, fundusz dla popierania rolnictwa i leśnictwa dla prowincji śląskiej tzw. fundusz wschodni i krajowy fundusz meljoracyjny b. Śląska Austriackiego. Stworzenie dla Województwa Śląskiego przez Sejm Śląski Funduszu, obejmującego zadanie i agendy

wyżej wymienionych funduszy, jest w interesie kultury krajowej nieodzownem, a tem więcej, że według statutu organicznego Województwa Śląskiego z dnia 15 lipca 1920 r. /Dz.U Rz.P. nr.73, poz.497 /art.4/ ustawodawstwo w przedmiocie meljoracji rolnych należy do kompetencji Sejmu Śląskiego.

Projekt ustawy przewiduje poparcie robót meljoracyjnych szczególnie w trzech kierunkach, a mianowicie:

a/ przez przyznawanie przedsiębiorstwom meljoracyjnym zasiłków i pożyczek /art.1 - 5/,

b/ przez dostarczanie interesowanym bezpłatnej fachowej pomocy przy opracowaniu projektów meljoracyjnych /art. 6/,

c/ przez nadzorowanie nad wykonaniem meljoracjami celem ich utrzymania w należytem stanie./art. 6/.

Co się tyczy poszczególnych artykułów projektu nadmieniam się że art. 1. określa, które przedsiębiorstwa meljoracyjne mogą znaleźć poparcie ze strony funduszu meljoracyjnego. Artykuł 2 i 3 ustala sposób administracji funduszem. Artykuł 4 zapewnia funduszowi stałe dochody. Artykuł 5. postanawia, jakie poparcie daje fundusz meljoracyjny przedsiębiorstwom meljoracyjnym. Artykuł 6. tworzy Biuro meljoracyjne. Artykuły 7 i 8. zawierają ogólne postanowienia.

Tarnowskie Góry, dnia 1 października 1924r

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

W K a t o w i c a c h .

W załączeniu przesyłam druk nr. 518, przedłożony Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego pod nr. I/25.

Komisja Prawnicza na swem posiedzeniu dnia 28. września uchwaliła jednogłośnie: odesłać projekt ustawy do P. Marszałka z prośbą, ażeby go zwrócił Radzie Wojewódzkiej, która winna go opracować i przedłożyć jako samodzielną ustawę, a nie jako rozciągnięcie na Górny Śląsk ordynacji wyborczej dla cieszyńskiej części uzupełnione dodatkami i poprawkami. Projekt ustawy w formie wniesionej do Sejmu utrudnia bardzo pracę tak Sejmu, jak komisji, gdyż przynosi w art. 2. cały szereg poprawek i zastępień słów w rozporządzeniu Wojewody wydrukowanem w nr. 9. Dziennika Ustaw Śląskich z dnia 31. lipca 1922 roku nowemi słowami. Choć art. 4. projektu przewiduje upoważnienie Wojewody do ogłoszenia tekstu ordynacji w nowem brzmieniu, to jednak komisja uważa, że ustawa, która będzie w ręku całego szeregu naczelników gmin i osób powołanych do pracy wyborczej, powinna być zgóry jednolitą. Wobec całego szeregu zasadniczych różnic pomiędzy projektowaną ustawą, a dotychczasową ordynacją cieszyńską, do czego dochodzi np. zastąpienie § 4. tej ordynacji przepisami art. 3. ordynacji wyborczej do Sejmu, należy stworzyć zupełnie nową, samodzielną ordynację wyborczą, która nie będzie rozciągnięciem tylko mocy obowiązującej ordynacji wyborczej dla gmin części cieszyńskiej Województwa Śląskiego ze zmianami, wyszczególnionemi w § 2. projektu.

// K e m p k a
referent Komisji Prawniczej.

W n i o s e k
Polskich Klubów Sejmu Śląskiego.

W y s o k a I z b a raczy uchwelić:

Wzywa się Radę Wojewódzką, by w budżet na rok 1925 wstawiono jako jednorazowy wydatek krótki 150.000 złotych na fundusz stypendjalny dla kształcącej się młodzieży śląskiej imienia Karola M i a r k i i Pawła S t a l m a c h a.

Rada Wojewódzka raczy opracować projekt ustawy w przedmiocie administracji funduszu i podziału stypendjów.

Uzasadnienie:

By uczcić pamięć Karola M i a r k i i Pawła S t a l m a c h a z okazji stułetniej rocznicy ich urodzenia i by dać wyraz czci dla wielkich naszych dziełaczy, podaje się poniższy wniosek.

Ponieważ M i a r k a i S t a l m a c h uważali za zadanie życia szerzenie oświaty wśród biednych można ich pamięć uczcić najlepiej przez stworzenie funduszu dla biednej młodzieży, aby mogła studiować i ukończyć studia.

Eatowice, dnia 6 października 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Polny,

/-/ Gajek, Kępcior, Sobota, Biniaszkiewicz.

PC.

Wniosek nagły

posłów Machaja i tow. w sprawie niesłusznego wymiaru podatkowego obrotowego przez władze skarbowe.

Uzasadnienie:

W ostatnim czasie urzędy skarbowe dostarczyły podatnikom wymiar podatku za pierwsze półrocze. Następstwem tego jest, że na Śląsku Cieszyńskim urzędy skarbowe bywają formalnie obciążane przez drobnych rzemieślników, którym władze skarbowe nałożyły niesłychanie wysokie podatki. Tak np. wymierzono podatki od 30 do 100 i 150 złotych rzeźmieśnikom, którzy nie mają grosza na kawałek chleba.

Nie lepiej powodzi się spółdzielniom, a szczególnie spółdzielniom robotniczym, które otrzymują wymiary podatków 400 % wyższe od kwot, jakie przepisuje ustawa. Rekursy nie bywają załatwiane w terminie ustawą przewidzianym, a zamiast załatwienia rekursu nasyła się na spółdzielnie egzekutorów.

Pan radca Chmura z Bielska kpi sobie z każdej słusznej reklamacji, a zamiast przestrzegać ustaw, bawi się w politykę, zaś swoimi sprawozdaniami wprowadza w błąd komisje odwoławcze.

Podpisani stawiają wniosek:

Sejm wzywa Wojewodę, aby zarządził natychmiastowe zbadanie wymiarów podatkowych dla uspokojenia ludności i wstrzymania egzekucyj podatkowych do czasu załatwienia wniesionych rekursów.

Urzędnikom skarbowym należy umożliwić zaznajomienie się z ustawodawstwem, aby niepotrzebnie nie niepokoiili ludności i nie sprawiali komisjom kłopotliwych prac.

Katowice, dnia 14 października 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Machej,

Mokry, Czajor, Kowoll, Juchelek, Biniszkievicz, Buchwald,
Rumpfelt.

PC.

Wniosek nagły

posłów Machaja i tow. w sprawie pomieszczeń dla funkcjonariuszy w służbie gminnej i w służbie publicznej wogóle.

Uzasadnienie:

Coraz dotkliwiej dają się we znaki chroniczny brak mieszkań doprowadza ludność naszą do rozprozy. Nie dopyć, że obywatele nie mogą zakładać nowych ognisk rodzinnych, gdyż niezmiernie drogi kapitał potrzebny do budowy domów mieszkalnych nie pozwala na odbudowanie domów zniszczonych, to jeszcze władze rekwirują ubikacje mieszkaniowe dla funkcjonariuszy publicznych. Złe jest pod tym względem w miastach, a wprost rozpaczliwie przedstawia się rzecz we wioskach granicznych, gdzie do skromnego mieszkania chłoparobotnika pakuje się straż skarbową i funkcjonariuszy celnych. Śląsk, jako Województwo przemysłowe jest dzielnicą najbardziej zaludnioną i dlatego też najbardziej odcierpiącą na brak mieszkań. To też władze powinny zrozumieć to ciężkie położenie ludności i postarać się o wybudowanie własnych gmachów dla pomieszczenia funkcjonariuszy publicznych.

Podpisani stawiają następujący wniosek nagły:

- 1/ Sejm Śląski wzywa Pana Wojewodę do poczynienia kroków u Rządu Centralnego, aby tenże przystąpił do budowania mieszkań dla funkcjonariuszy państwowych, a w pierwszym rzędzie dla lioznej straży granicznej w Województwie Śląskiem.
- 2/ Sejm wzywa Radę Wojewódzką, aby wstawiła do budżetu śląskiego odpowiednią kwotę na kontynuowanie w roku następnym budowy domów mieszkalnych dla urzędników wojewódzkich.

Katowice, dnia 14 października 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Machoj,

Juchelek, Biniaszkiewicz, Rumpfelt, Buchwald, Mokry, Czajor,

Kowoll.

PC.

Wniosek

posłów Machaja i tow. w sprawie rozciągnięcia na górnośląską część Województwa Śląskiego ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. /Dz.U.nr. 2, poz. 7 z roku 1920/ regulującą czas pracy w przemyśle i handlu.

Uzasadnienie:

Ustawa z dnia 18 grudnia 1919 r. obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem górnośląskiej części Województwa Śląskiego. Ustawa ta gwarantuje robotnikowi zatrudnionemu w przemyśle i handlu, że bez zgody Ministra Pracy i Opieki Społecznej czas pracy nie może przekraczać 46 godzin na tydzień. Okoliczność, że ustawa ta nie obowiązuje na górnośląskiej części Województwa, wykorzystali panowie przemysłowcy, i sposobem niesłychanie podstępny skłonili Rząd, który im doręczył do wprowadzenia w przemyśle żelaznym Górnego Śląska 10-godzinny czas pracy. Pomijając fakt, że takie postępowanie sprzeciwia się najwyraźniej ustawodawstwu w Polsce, że sprzeciwia się ono konwencji międzynarodowej, to jednak robotnik górnośląski, który ponosi chętnie wszelkie obowiązki wobec Państwa, ma prawo domagać się tych korzyści, które daje robotnikowi ustawodawstwo polskie. Ponieważ przedłużenie czasu pracy w przemyśle żelaznym na Górnym Śląsku powiększa liczbę bezrobotnych, wobec tego podpisani wnoszą:

Sejm Śląski wzywa Pana Wojewodę do przedstawienia Rządowi Centralnemu woli reprezentacji ludności śląskiej, aby moc obowiązująca ustawy Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 grudnia 1919 r. /Dz.U. nr. 2, poz. 7/ rozciągnięto na górnośląską część Województwa Śląskiego.

Katowice, dnia 14 października 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Machaj,

Juchelek, Biniszkiewicz, Rumpfelt, Mokry, Czajor, Kowoll,
Buchwald.

PC.

W n i o s e k

klubu N.P.R. i tow. w sprawie uchwalenia nadzwyczajnych kredytów na pokrycie szkód elementarnych /powodzi/ powstałych wskutek wylewu Wisły, Brennicy i Białki.

Stan faktyczny;

Końcem lipca rb. nawiedzona została gminy w dorzeczu Wisły klęską powodzi przyczem nietylko prace regulacyjne będące w toku zostały zniesione a po części uszkodzone, ale także drogi powiatowe Wisła - Ustroń, Brenna - Skoczów, Skoczów - Strumięń, leżkie co odrestaurowane, zostały w kilku miejscach przerwane a nawierzchnia tychże na przestrzeni kilku kilometrów zmyta. Maksymalnie kilka mostów i kilkanaście pomostów zostało zniszczonych lub poważnie uszkodzonych.

Szkody te muszą być czempędzej usunięte, jeżeli komunikacja ma być utrzymana na wymienionych przestrzeniach.

Szkoda wyrządzona klęską powodzi przekracza kwotę ćwierć miliona złotych. Szkody te są tembardziej dotkliwe, ponieważ schodzą się na nieszczęście z ogólną klęską nieurodzaju.

Wobec powyższego

W y s o k i S e j m

raczy upoważnić Radę Wojewódzką do wystawienia w preliminarzu na rok 1925 kwoty 100.000 złotych jako nadzwyczajnego kredytu na częściowe pokrycie szkód wyrządzonych przez klęską powodzi w powiatach cieszyńskim i bielskim.

Katowice, dnia 14 października 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Szuścik,

Sikora, Grajek, Prznobis, Machej, Obrzut, Gwóźdź,

Węgrzyk, Palarczyk, Mędlewski.

Komisja Prawnicza.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie wniosku nagłego posłów Ma -
cheja i tow. /druk 538/.

Komisja Prawnicza po rozpatrzeniu rzeczonego wniosku i po zasięgnięciu informacji u wnioskodawców stwierdziła, że nie rozchodzi się o pomieszczenia dla funkcjonariuszów gminnych jak w tytule wniosku wydrukowano, tylko dla funk -
cjonariuszów celnych i straży granicznej.

O ile chodzi o pierwszą część wniosku, to Komisja Prawnicza - nie wchodząc w słuszość uzasadnienia, gdyż badanie tej sprawy należałoby do Komisji Sejmowej - stoi na stanowisku, że uchwalenie go przez Sejm Śląski nie stoi pod względem prawnym w sprzeczności z uprawnieniami przyznanymi Sejmowi Śląskiemu ustawą konstytucyjną.

Druga część wniosku domaga się tylko dalszego ciągu pracy około budowy mieszkań zapoczątkowanej w roku bieżącym przez Radę Wojewódzką, co także nie sprzeciwia się uprawnieniom legislacyjnym Sejmowi Śląskiemu.

Komisja Prawnicza poleca zatem przyjęcie obu części wniosku i przekazanie go oznaczonym władzom do dalszego urzędowania.

Katowice, dnia 24 października 1924 r.

Przewodniczący:

Referent:

/-/ Kędzior.

/-/ Machej.

ZE.

Wniosek Komisji Socjalnej

w sprawie upoważnienia Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach do wypłacania świadczeń brackich obywatelom polskim, którym niemieckie spółki brackie wstrzymały wypłaty świadczeń brackich.

W y s o k i S e j m zechce uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia 1924 roku

w przedmiocie upoważnienia Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach do wypłacania świadczeń brackich obywatelom polskim, którym niemieckie spółki brackie wstrzymały wypłaty świadczeń brackich.

Art. 1.

Aż do czasu zawarcia odpowiedniej umowy między Rządem Polskim i Niemieckim upoważnia się Spółkę Bracką w Tarnowskich Górach do zaliczkowego wypłacania świadczeń brackich obywatelom polskim zamieszkałym w Województwie Śląskiem, którym niemieckie spółki brackie wstrzymały wypłatę tychże świadczeń.

Art. 2.

Świadczenia te wypłaca się począwszy od dnia 1. listopada 1924 r. w wysokości odpowiadającej świadczeniom, należącym się ze Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach, przyczem pensję inwalidzką należy obliczać na podstawie 25-letniej wysługi.

Art. 3.

Skarb Śląski będzie udzielał Spółce Brackiej w Tarnowskich Górach zaliczek na wypłatę tych świadczeń miesięcznie z góry.

Art. 4.

Zaliczki w art. 1. wymienione wypłaca się jedynie na wniosek uprawnionego, który należy uczynić w Spółce Brackiej.

Art. 5.

Ustawa niniejsza nie ma zastosowania do wsparciobiorców Oberschlesische Knappschaft w Gliwicach, mieszkających w Województwie Śląskiem.

Art. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 7.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uzasadnienie.

- - - - -

Do art.1. Niemieckie spółki brackie wstrzymały wypłatę świadczeń należących się obywatelom polskim, zamieszkałym w Państwie Polskim, a w szczególności w Województwie Śląskiem.

W sprawie tej toczą się rokowania między Rządem Polskim i Niemieckim.

Z uwagi na bardzo ciężkie położenie wspomnianych wsparciobiorców wskazaniem jest przyjście im już obecnie z pomocą. Spółka Bracka w Tarnowskich Górach oświadczyła gotowość wypłacania im tych wsparć pod warunkiem, iż ze Skarbu Śląskiego zostaną jej oddane do dyspozycji potrzebne na ten cel fundusze.

Komisja Socjalna zdaje sobie sprawę z tego, że Sejm Śląski nie jest właściwym do wydawania Spółce Brackiej polecenia wypłacania tych wsparć i że do udzielenia Spółce Brackiej pożyczki na ten cel, właściwym jest Sejm Warszawski, wzgl. Rząd Centralny, mimo to proponuje przyjęcie tej ustawy z uwagi na to, że wedle oświadczenia Pana Przedstawiciela Urzędu Wojewódzkiego Rząd Centralny godzi się na to załatwienie sprawy, Spółka Bracka oświadcza gotowość wypłacania tych świadczeń, a Komisja Socjalna uważa, że jaknajszybze załatwienie sprawy leży w interesie wsparciobiorców.

Do art.2.

Spółka Bracka w Tarnowskich Górach proponowała, by wysokość zaliczkowych świadczeń wsparciobiorcom wypłacać się mającym, przystosowano z jednej strony do świadczeń, któreby niemieckie spółki brackie po zniesieniu § 31 ust. 2. Reichsknappschaftsgesetz wypłacały, a z drugiej strony do świadczeń, które Spółka Bracka w Tarnowskich Górach wedle odnosnych zasad swym własnym wsparciobiorcom przysnaje.

Takie uregulowanie sprawy uważa Spółka Bracka w Tarnowskich Górach za wskazane, ponieważ nie jest jeszcze obecnie pewnem, w jakiej wysokości wsparciobiorcom niemieckich spółek brackich zamieszkałym w Województwie Śląskiem, świadczenia po zniesieniu § 31.ust.2. Reichsknappschaftsgesetz z spółek niemieckich ustawowo i statutowo przysługują, zwłaszcza, że Reichsknappschaftsverein zasad do ustalenia świadczeń nawet dla wsparciobiorców mieszkających w Niemczech jeszcze nie wydał.

Niemieckie spółki brackie wypłacają dlatego na razie swoim wsparciobiorcom, zamieszkałym w Niemczech, tylko zaliczki, odpowiadające przewidzianym świadczeniom, które to zaliczki wynoszą np. dla inwalidy przy 25 lat wysługi 45 marek rentowych miesięcznie.

Spółka Bracka udziela według nowego uregulowania dodatków do ubezpieczenia emerytalnego na podstawie złotego swoim w dniu 1-go czerwca 1924 r. już istniejącym wsparciobiorcom świadczenia stosownie do wysługi lat i do uzyskanych kwot wzrostowych II klasy członkostwa; świadczenia przez Spółkę Bracką udzielane są częściowo wyższe, niż obecne świadczenia niemieckich spółek brackich.

Komisja Socjalna jest jednak zdania, że mimo to art. 2. musi być widocznym, jaka zaliczka wsparciobiorcy się należy i że z proponowanego brzmienia to nie wynika.

Z tego powodu nadano jej brzmienie, jak w projekcie, wychodząc z założenia, że świadczenia ze Spółki Brackiej są pewne i wsparciobiorca każdej chwili może się przekonać, czy zaliczka została dobrze obliczoną, zwłaszcza, że wedle informacji, jakie ma Komisja Socjalna, świadczenia z niemieckich spółek brackich będą przeważnie wyższe od tych, które wypłaca Spółka Bracka w Tarnowskich Górach dodatek, przyczem pensję inwalidzką należy obliczać na podstawie 25 letniej wysługi czynniczej dlatego, że niemieckie spółki przy obliczaniu pensji inwalidzkiej wysługi lat ponad 25 lat nie uwzględniają.

W razie nieuczynienia tej zmiany wypłaconoby wsparciobiorcom więcej, aniżeli się im od niem.spółek brackich należałoby, czego by Rząd Niemiecki przy rozliczaniu z Rządem Polskim nie uwzględnił.

Do art. 3. Obciążenie Skarbu Śląskiego wskutek niniejszej ustawy będzie następujące:
Chodzi o około 150 inwalidów, 100 wdów i 100 sierot. Po myśli art. 2 będzie się wypłacało:

dla inwalidy przeciętnie.....	40 zł.
dla wdowy "	20 "
dla sieroty "	8 "
wskutek czego kwota miesięcznie potrzebna będzie wynosiła 150 x 40,- 100 x 20 - 100 x 8 - Razem.	8.800 zł.
Do tego dochodziłyby jako koszt administracyjny 5 od sta / 5% /	440 "
Przy tych premisach należałoby zatem Spółce Brackiej miesięcznie:	9.240 zł.
z Skarbu Śląskiego zgóry przekazywać.	

Do art. 5. Ustawa niniejsza nie wchodzi w rachubę dla wsparcio- biorców Oberschlesische Knappschaft w Glinicach, zamieszkałych w Województwie Śląskim, ponieważ Spółka Bracka tym wsparcio- biorcom już od dawna odpowiednio świadczenia wypłaca, które to świad- czenia mają być wedle żądania Spółki Brackiej zaliczone przy ostatecznem rozliczeniu majątku dawniejszego Oberschlesischen Knappschaftsverein.

Katowice, dnia 7. listopada 1924 r.

Przewodniczący Komisji Socjalnej:

/-/ Pronobis.

Sprawozdawca:

/-/ Juchelek.

R e z o l u c j e

Komisji Socjalnej w sprawie

zaliczek dla urzędników na zakupy zimowe.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą

R e z o l u c j ę:

1/ Wzywa się Pana Wojewodę, by poczynił u Rządu Centralnego kroki w celu przyznania urzędnikom państwowym i Wojewódzkim począwszy od ósmej kategorii w dół, w celu umożliwienia poczynienia niezbędnych zakupów zimowych, zaliczek zwrotnych w wysokości 100 % poborów listopadowych, splitalnych w 6 ratach miesięcznych, począwszy od dnia 1-go stycznia 1925, w efektywnych złotych.

U z a s a d n i e n i e :

Położenie urzędników staje się z każdym dniem cięższe i przykrzejsze, albowiem drożyzna wzrasta w sposób zaskakujący, wskutek czego pobory ich wystarczają za ledwie na najskromniejsze utrzymanie.

Wobec zbliżającej się zimy prawie każdy znajduje się w o tyle trudniejszym położeniu, iż musi poczynić zakupy na zimę, jakoto: ziemniaki, węgle, ciepłą bieliznę, i odzienie dla siebie i członków rodziny, gdyż inaczej w zimie odnośnych artykułów albo wcale nie dostanie albo na nie będzie musiał płaćć wyższe ceny, względnie narazić siebie i członków swej rodziny na przeziębienie i inne choroby.

Ze zakupów tych z bieżących poborów uskutecznić nie może nie wymaga dalszego uzasadnienia, albowiem nędza urzędnicza jest aż nadto dobrze i powszechnie znana.

W latach ubiegłych Rząd przychodził urzędnikom o tyle z pomocą, iż przyznawał im na powyższe cele zapomogi i zrotne zaliczki na płacę których później nie ściągali.

W latach ubiegłych istniała wprowadzić dowożąc, - z powodu której chciano urzędnikom ulżyć przez umożliwienie nabycia zapasów. Obecnie sytuacja jest niestety conajmniej analogiczną gdyż rosnącą drożyzną nie jest niczem innym jak zmniejszaniem się siły kupne złotego - w kraju.

Rząd uznając ten smutny i opłakany stan urzędników wypłacił już koło kolejarzom w październiku 40 % zaliczki na pobory.

Zarzucićby można, iż władza odnośnie na podstawie istniejących przepisów mogłaby udzielić najbardziej potrzebującym zapomóg i zaliczek indywidualnych.

Ani jedno ani drugie nie jest wykonalne. Fundusze zapomogowe przyznane do dyspozycji szefów władz są tak szczupłe, że z nich można by wypłacić zapomogi najwyżej kilku ludziom, co spowodowałoby niezadowolenie u drugich.

Przy udzielaniu zaliczek pomijając szczupły fundusz na ten cel w budżetach miesięcznych przyznany, muszą się szefowie stosować do zasad wyłuszczonej w okólniku Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 Nr. 544 a wedle tego okólnika zaliczka nie mogłaby na cel niniejszy być dana.

Aoskolwiak nie można przyjąć, by urzędnicy od VII kategorii wzwyż byli wspaniałe sytuowani, to Komisja Socjalna przy powzięciu uchwały ograniczającej zaliczkę do urzędników VIII. kategorii w dół kierowała się zasadą, iż ze względu na ciężkie położenie państwa należy przyjąć z doraźną pomocą najwięcej potrzebującym.

Komisja Socjalna umieściła dodatek, iż zaliczki te mają być spłacane w efektywnych złotych z tego powodu, ponieważ w myśl cytowanego wyżej okólnika Prezesa Rady Ministrów zaliczki na płaco są spłacane w punktach, które jak wiadomo, ze względu na wzrastającą drożyzną, mają tendencję zwyżkową, co spowoduje, iż funkcjonariusze, korzystający z tej pomocy rządowej byliby ewentualnie narażeni na to, iż musieliby zwrócić efektywnie więcej, aniżeli dostali.

Zatorice, dnia 31 października 1924 r.

Przewodniczący Komisji Socjalnej:-

/-/ Fronobis.

Sprawaodawca :

/-/ Lubos.

ZE.

Sprawozdanie Komisji Regulaminowej

w sprawie protestu przedstawiciela Klubu Niemieckiego przeciw odbywaniu posiedzeń komisyjnych podczas wakacyj, wniesiony na posiedzeniu Komisji Prawniczej w dniu 23. lipca i 1. sierpnia br. /Zobacz sprawozdanie Komisji Prawniczej do druku nr. 521. w przedmiocie dodatku do podatku majątkowego na cele kredytu rolnego/.

Komisja Regulaminowa na swem posiedzeniu dnia 5. listopada zajmowała się protestem przedstawiciela Klubu Niemieckiego przeciw odbywaniu posiedzeń komisyjnych podczas wakacyj, wniesiony na posiedzeniu Komisji Prawniczej w dniu 23. lipca i 1. sierpnia br. Przedstawiciel Klubu Niemieckiego protestował na owych dwóch posiedzeniach Komisji Prawniczej przeciwko powziętym wtenczas uchwałom, twierdząc, że Komisja nie ma prawa obradować podczas wakacyj sejmowych.

W dyskusji nad protestem wszyscy przedstawiciele polskich klubów stwierdzili, że obowiązkiem moralnym przewodniczącego komisji jest, w sprawach ważnych, niecierpiących zwłoki, zwoływać komisję na posiedzenia także w czasie wakacyjnym.

Ponieważ jednak regulamin Sejmu Śląskiego takiego wypadku nie przewiduje, proponuje Komisja następujące zmiany regulaminu Sejmu:

W art. 49. skreśla się słowa: "na czas sesji sejmowej".

Do art. 50. dołącza się zdanie następującej treści: "Przewodniczący, wzgl. jego zastępca, mają prawo i obowiązek czuwania nad tem, aby załatwianie spraw powierzonych komisjom nie zalegało".

Do artykułu tego dołącza się, jako 3. zdanie, co następuje: "Prawo zwoływania posiedzeń komisji przysługuje przewodniczącemu, który komisję może zwoływać każdego czasu".

W imieniu Komisji Regulaminowej proszę Wysoką Izbę o zaakceptowanie jej stanowiska w sprawie proponowanych zmian powyżej przytoczonych artykułów regulaminu Sejmu.

Katowice, dnia 5 listopada 1924 r.

Sprawozdawca // P r o n o b i s.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie zastępstwa prawnego Skarbu Śląskiego przez Prokuratorję Generalną Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku z obradami w sprawie powyższej w dniu 29 września i uchwalonej rezolucji, Komisja Prawnicza zajmowała się sprawą zastępstwa prawnego Skarbu Śląskiego na posiedzeniu swem w dniu 5 bm, na którym to zapadła powyższą uchwałę z dnia 29 września br. a w miejsce tej proponuje załatwienie sprawy drogą ustawy w brzmieniu następującem:

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie zastępstwa prawnego Skarbu Śląskiego przez Prokuratorję Generalną Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1.

Powierza się zastępstwo prawne Skarbu Śląskiego Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2.

Rada Ministrów jest władna rozszerzyć moc obowiązującą ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. /Dz. Praw. Nr. 65, poz. 390/ w przedmiocie utworzenia Prokuratorji Generalnej, oraz rozporządzeń wykonawczych do tejże ustawy, na Województwo Śląskie celem wykonania art. 1 niniejszej ustawy.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek:

U z a s a d n i e n i e:

Pierwotną uchwałę Komisja Prawnicza proponowała sprawnie odstąpić Komisji Budżetowej w myśl poprawki przedstawiciela Rządu, upoważniającego Wojewodę do ustalenia w preliminarz budżetowy odpowiedniego wydatku na częściowe utrzymanie powyższego organu. W międzyczasie wpłynął list

Wojewody, załączony jako zał. 1 do druku 545, w którym to liście m.i. p. Wojewoda donosi, że koszty połączone z ewentualnym powierzeniem obrony prawnej interesów Skarbu Śląskiego rzeczono - nej prokuraturji, nie przeniosą w roku 1924 preliminowanych kosztów wynagrodzenia syndyka.

Jeżeli zaś Komisja Prawnicza proponuje przyjęcie wniosku w formie ustawy, a nie rezolucji, to czyni to z uwagi na fakt, iż zastępstwo Skarbu Śląskiego połączone jest z ewentualnymi procesami i pociąga za sobą wydatki. Sejm Śląski godząc się na takie wydatki, musi uchwalić to drogą ustawy.

Pod względem prawniczym Komisja Prawnicza zajęła następujące stanowisko: Rada Wojewódzka nie może skutecznie poruczyć samemu zastępstwa Skarbu Śląskiego Prokuraturji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, albowiem nie ma ona prawa nakładać nowych obowiązków urzędowych na niepodlegające jej Urzędy Państwowe, a nadto poruczenie Prokuraturji Generalnej zastępstwa majątków, przedmiotów prawnych, które nie są objęte postanowieniami punktów 1 - 8 art. 3 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. /Dz.U.R.P.Nr. 65, poz. 390/, może w myśl punktu 9 art. 3 powołanej właśnie ustawy nastąpić tylko w drodze uchwały Rady Ministrów wobec czego poruczenie tego zastępstwa przez Radę Wojewódzką pozbawione byłoby skutków prawnych. Uchwalenie przez Sejm Śląski powyższego projektu ustawy będzie implícite wyrażało zgodę Sejmu Śląskiego na poruczenie Prokuraturji Generalnej zastępstwa Skarbu Śląskiego. Rada Ministrów będzie oczywiście władną, wydać taką uchwałę w odniesieniu do górnośląskiej części Województwa Śląskiego dopiero wtedy, gdy wspomniana ustawa z dnia 31 lipca 1919 r. uzyska moc obowiązującą na tym obszarze, na którym dotychczas obowiązują jeszcze przepisy dawniejsze /art. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. Dz.U.R.P.Nr. 73, poz. 497 i art. 1 Górnośląskiej Konwencji Genewskiej/, a w szczególności także przepisy niemieckie p.o. o przymusie adwokackim. Równocześnie wprowadzenie w życie na górnośląskiej części Województwa Śląskiego uchwał Rady Ministrów dotyczących czynności i ustroju Prokuraturji Generalnej, jest potrzebne i wskazane, zwłaszcza jeżeli celem spełnienia funkcji Prokuraturji Generalnej na obszarze Województwa Śląskiego specjalny organ tejże władzy ma być utworzony siedzibą na tymże obszarze. W tym ostatnim przypadku odpadłaby też przesłanka faktyczna zaproponowanego przez Radę Wojewódzką rozdziału terytorjalnego kompetencji poszczególnych oddziałów Prokuraturji Generalnej; kwestja właściwości miejscowej odnośnego organu tejże władzy w sprawach wynikających z zastępstwa Skarbu Śląskiego zostanie niewątpliwie unormowana w rozporządzeniu, powołującym ten organ do życia i uzgodnioną z określeniem jego terytorjalnego zakresu działania w sprawach związanych z zastępstwem majątku Państwa i innych przedmiotów prawnych, które pod względem zastępstwa i porady prawnej stoją na równi ze Skarbem Państwa.

Sprawozdanie:

/-/ Fojkis.

L.dz. O. III. 588.

Załącznik do dr. 545, dot. dr. 201

Województwo Śląskie

Liczba: Pr. 2463/6

Katowice, dnia 30 października 1924

Do

Dotyczy: Obrony prawnej
Skarbu Śląskiego

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Odwołując się do pisma Śląskiej Rady Wojewódzkiej z 19 sierpnia 1924 L.Rw. 468 w sprawie powyższej mam zaszczyt zawiadomić, że dotychczasowy syndyk Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego adwokat Klemens Wnukowski zrezygnował z tego stanowiska z dniem 1 października 1924 r.

Wskutek tego zachodzi nieodzowna potrzeba ostatecznego uregulowania sprawy zastępstwa prawnego Skarbu Śląskiego.

Wobec tego pozwalam sobie przypomnieć wspomniane na wstępie pismo, którym Rada Wojewódzka ~~ponownie~~ ponowiła swój wniosek z r. 1923 o powierzenie obrony prawnej i interesów Skarbu Śląskiego Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej i prosić o łaskawe możliwie sprężne przedłożenie odnosnej rezolucji Sejmowi Śląskiemu do uchwalenia.

Przytem zauważam, że Prokuratorja Generalna zamierza utworzyć w Katowicach z dniem 16 listopada 1924 swą Delegaturę dla obrony interesów Skarbu Państwa.

W razie przychylnej decyzji Sejmu Śląskiego co do powierzenia tej Prokuratorji również obrony interesów Skarbu Śląskiego mogłaby ta Delegatura objąć równocześnie zastępstwo prawne Skarbu Śląskiego, wskutek czego sprawa ta byłaby definitywnie uregulowaną.

Co się tyczy strony budżetowej pozwalam sobie zauważyć, że koszty połączone z ewentl. powierzeniem obrony prawnej interesów Skarbu Sl. rzeczonoj Prokuratorji, nie przeniosą w r. 1924 preliminowanych kosztów wynagrodzenia syndyka.

O ile zaś chodzi o rok 1925 to Prokuratorja Generalna stoi na stanowisku, iż zasadniczo wszelkie wydatki ponosi Skarb Państwa, tak że Skarb Śląski miałby do pokrycia tylko:

- a/ dodatek kresowy w wysokości 40 % poborów dla ⁴urzędników wspomnianej Delegatury, a to: jednego w V st. służ.mieś. w kwocie ok. 200 zł
"	VI "	"	"	"	"	150 "
"	IX "	"	"	"	"	80 "
"	XI "	"	"	"	"	60 "
co razem nie przeniesie miesięcznie kwoty około						490 "
- b/ wszystkich poborów woźnego miesięcznie około 200 "
- c/ części kosztów opaku, światła i wydatków na materiały pisarskie,
- d/ defektywnych kosztów zastępstwa prawnego w razie podróży służbowych itp. Jak z tego wynika, wydatki Skarbu Sl. w razie powierzenia zastępstwa prawnego tego Skarbu Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej wyniosą mniejwięcej tyle, ile wynosi wynagrodzenie syndyka.

Wobec tego mam zaszczyt prosić Pana Marszałka, by w uwzględnieniu powyższych wywodów raczył łaskawie przyspieszyć załatwienie powyższej sprawy przez Sejm Śląski.

Wojewoda:

/-/ Bilski.

S p r a w o z d a n i a

z dyskusji Komisji Prawniczej, odbytej na posiedzeniu dnia 28. października 1924 r. nad ustawą o opłatach od uprawnień górniczych, względnie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy na obszar Województwa Śląskiego.

Na temat wspomnianej powyżej ustawy wygłosił wyczerpujący referat p. radca Szefer, przedstawiając znaczenie ustaw górniczych tak niemieckich jak i austriackich. Nadmieniał w referacie, że podatki ściągane z tytułu opłat, wynosiły^{by} na Bórnym i Ciesz. Śląsku dwie kwoty. Komisja stwierdziła, że ze strony prawnej wprowadzenie tejże ustawy na teren Województwa Śląskiego nie zachodzą żadne przeszkody. Poseł Ulitz zwrócił uwagę na to, by^z stronę finansową tej ustawy omówiono jeszcze w Komisji Budżetowej. Uchwalono w zasadzie zgodzić się na wprowadzenie tej ustawy na obszar Województwa Śląskiego przy równoczesnem wprowadzeniu następujących poprawek: W art.1. należy skrócić 1-sze zdanie proponowanego artykułu. W nagłówku uchwalono wstawić zamiast słowa "teren" słowo "obszar". Poseł Machej zgłosił w końcu rezolucję w brzmieniu następującem: "Sejm Śląski wyrażając zgodę na rozciągnięcie ustawy Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 lipca 1924 r.Dz. U.R.P. Nr. 69 w przedmiocie opłat od uprawnień górniczych wyzywa p.Wojewodę, by wrócił się do Rządu Centralnego o zmianę tej ustawy pod względem podwyższenia opłat od wyłączności poszukiwań górniczych na 55 z. Pręż^z opracowania zaś podają jednolitej ustawy górniczej w Polsce nie należy wprowadzać pojęcia wyłączności poszukiwań górniczych w rozumieniu austriackiej ustawy górniczej.

Ponieważ pręż^z głosowania rezolucji ta nie została uchwaloną, wobec tego poseł Machej zgłosił votum seperatum.

Referent:

/-/ O b r z u t.

S p r a w o z d a n i e

z dyskusji i uchwał Sejmowych komisyj w sprawie noweli do ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego tudzież funkcjonariuszów komunalnych.

W ustawie z dnia 23 stycznia 1924 r. pozycja 73, ust. 4. nie określono dokładnie pborów nauczycieli szkół wydziałowych na cięczyńskijszej części Województwa Śląskiego, skąd okazała się konieczność, wydania noweli do tejże ustawy, by władze nie były w kłopotcie, jak w danym wypadku postąpić mają. Związki nauczycielskie odniosły się do klubów sejmowych z prośbą wydania odpowiedniej noweli do wspomnianej ustawy przekazując im projekt noweli. Na skutek takiej prośby klub posłów NPR. wniósł do Sejmu wniosok o uchwalenie tejże noweli do wspomnianej ustawy.

Wniosek ten zaopiniowany przez Wydział Oświecenia Publicznego rozpatrywany był przez Komisję Szkolną. Ze względów technicznych poseł Obrzut cofnął na posiedzeniu w dniu 7 maja br. projekt klubu N.P.R. a Komisja Szkolna w jego miejsce uchwaliła swój projekt na podstawie wniosków Organizacji nauczycielskich i Wydziału Oświecenia Publicznego. Sprawozdanie z posiedzenia Komisji Szkolnej przedstawiono Wysokiemu Sejmowi w załączniku l. do druku 498 dotyczącego druku 455. przesyłano do Komisji Budżetowej, a następnie do Komisji Prawniczej. Uchwalona przez Komisję Szkolną nowela przedstawiona jest na str.2 załączn.1 druk nr. 498.

Komisja Prawnicza w dniu 8 lipca br. w dyskusji nad wspomnianą ustawą ustaliła formalną stronę noweli oraz uwzględniła wniosek przedstawiciela klubu niemieckiego p. Ulitz. - P. Ulitz na posiedzeniu Komisji Szkolnej domagał się uwidocznienia w noweli że ustawy tego, aby nauczyciele, którzy uzyskali stałe posady w szkołach średnich górnośląskiej części Województwa Śląskiego przed 1/X. 1923 r., a zatem którzy zostali przez to uznani za wykwalifikowanych, byli mimo braku formalnych kwalifikacji obecnie traktowani na równi z wykwalifikowanymi; nadto protestując przeciwko niezastosowaniu do tych nauczycieli artykułu przejściowego 106 b. państwowej ustawy uposażeniowej.

Konwent Sejmorów postanowił powyższą nowelę ze względu na brak w druku poprawek uchwalonych przez Komisję zwrócić do Komisji Prawniczej celem ostatecznego ustalenia jej tekstu.

Na posiedzeniu w dniu 30 października br. zajęła się Komisja Prawnicza ustaleniem ostatecznego tekstu noweli. - Ted względem rzeczowem przedyskutowano ponownie sprawy, czy art. przejściowy, 106 b. ustawy państwowej ma mieć zastosowanie do nauczycieli szkół wydziałowych. Mimo sprzeciwu przedstawiciela Wydziału Oświecenia Publicznego, Komisja ponowiła uchwałę z poprzedniego posiedzenia na wniosek posła Ulitz.

Brzmienie art. 5 ustalono przeto w następujący sposób:

Art. 5. Nauczyciele szkół wydziałowych posiadający przepisane kwalifikacje, jak również nauczyciele, którzy bez względu na te kwalifikacje przed 15. czerwca 1922 r. uzyskali stałe posady w szkołach wydziałowych na Górnym Śląsku, otrzymują przy mianowaniu uposażenie według art. 32 ustawy z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.R.P. L.116, po póź. 924/. Art. 106 b. ustawy z dnia 9 października 1923r. ma zastosowanie.

Do odstępu 2-go art. 7. zgłosił p. Machej votum seperatum. Ostateczny zatem tekst noweli opiewa:

N o w e l a

z dnia1924 r.

do ustawy z dnia 23 stycznia 1924 r. /Dz.U.Śl.nr.3 poz.12/ w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego, tudzież funkcjonariuszów komunalnych.

Art.4 wymienionej ustawy zmienia się i uzupełnia ~~nią~~ w sposób następujący:

Art. 4.

Przez "nauczycieli" /dyrektorów/ szkół wydziałowych" rozumie się w górnośląskiej części Województwa Śląskiego nauczycieli /dyrektorów/ "szkół średnich" / w znaczeniu pruskim "Mittelschulen" / w części cieszyńskiej nauczycieli /dyrektorów/ " szkół wydziałowych" / w znaczeniu austriackim "Bürgerschulen" /.

Art. 5.

Nauczyciele szkół wydziałowych posiadający przepisane kwalifikacje jak również nauczyciele, którzy bez względu na te kwalifikacje przed 15 czerwca 1922 uzyskali stałe posady w szkołach wydziałowych na Górnym Śląsku, należą do osób, o których jest mowa w art.32 ustawy z dnia 9 października 1923 r. /Dz.U.R.P.nr. 116, poz. 924/ Art. 106 b. tej ustawy ma zastosowanie.

Art. 6.

Nauczyciele bez kwalifikacji do szkół wydziałowych, posiadający przepisane pełne kwalifikacje do szkół powszechnych /ludowych/, otrzymują, oprócz uposażenia należącego im się ustawowo jako nauczycielom szkół powszechnych, za każdą godzinę nauki w tygodniu, udzielaną w szkole wydziałowej, osobny dodatek w wysokości 2,5 mnożnej miesięcznie.

Art. 7.

Nauczyciele szkół wydziałowych obowiązani są udzielać nauki w wymiarze 24 godzin tygodniowo.

Książkom prefektom liczy się wygłaszanie nauk świątecznych dla uczniów za jedną godzinę nauki.

Oczy i w jakiej mierze zawiadywanie zbiorami, pracowniami i bibliotekami szkolnymi ma wpływać na zmniejszenie obowiązkowych godzin nauki, rozstrzyga Wydział Oświecenia Publicznego.

Za każdą udzielaną z polecenia władzy przełożonej godzinę nauki ponad powyższą normę nauczyciel wydziałowy pobiera 250 mnożnych za godzinę w stosunku rocznym, jeżeli nauka ponad normę trwa przynajmniej jeden miesiąc.

Zastępstwa, trwające dłużej niż dwa tygodnie bez przerwy, są płatne według tych samych norm, co godziny nadliczbowe.

Art. 8.

Dyrektorowie, względnie kierownicy szkół wydziałowych otrzymują uposażenie określone w art. 5., przysługujące im jako nauczycielom z tytułu ich służby, zarówno w charakterze nauczycieli, jak dyrektorów względnie kierowników. Do liczby punktów należących im z tego tytułu, dolicza się 28 mnożnych miesięcznie za każdą klasę główną, nadto 8 mnożnych miesięcznie za każdą klasę równoległą /paralelkę./.

Dyrektorowie, względnie kierownicy szkół wydziałowych obowiązani są do udzielania nauki w szkołach wydziałowych w wymiarze od 9 do 12 godzin tygodniowo, zależnie od ilości klas. Za każdą godzinę nauki tyt

tygodniowo ponad normę, wyznaczoną przez Wydział Oświecenia Publicznego, otrzymują dyrektorowie, względnie kierownicy wydziałowi wynagrodzenie według art. 7.

Art. 9.

Nauczycielom / dyrektorom, kierownikom / wydziałowym, wymienionym w art. 5 i 9, przyznane się w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy uposażenie, temi artykułami określone; o grupie i szczeblu decyduje ilość zaliczonych trzechleci, przyczem z poprzedniej obecnej służby dolicza się najwyżej 21 lat.

Przy mianowaniu nauczycieli / dyrektorów, kierowników / wydziałowych w dniu i po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się te same zasady.

Art. 10.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia i obowiązuje od 1 października 1923 r.

Art. 11.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Referent:
/-/ Obrzut.

Śląska Rada Wojewódzka.
L.R.W. 590/1.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

Dotyczy: Projekt ustawy
o ochronie roślin.

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o ochronie roślin, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 31. października 1924. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

// B i l s k i

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1924 roku

o ochronie roślin.

Art. 1.

Celem zwalczania i tępienia szkodników i chorób roślin, chwastów oraz ochrony roślin, wystawionych na działanie zakładów przemysłowych tworzy się Śląską Stację Ochrony Roślin. Statut i miejsce urzędowania tej instytucji ustali Rada Wojewódzka.

Art. 2.

Wojewoda jest uprawniony wydać stosowne zarządzenia, mające na celu zwalczanie i tępienie szkodników i chorób roślin oraz chwastów przy zastosowaniu środków zapobiegawczych.

Art. 3.

Każdy właściciel, posiadacz, dzierżawca, lub użytkownik gruntu zobowiązany jest donieść w przeciągu trzech dni Śląskiej Stacji Ochrony Roślin o dokonaniem spostrzeżeniu pojawienia się szkodników i chorób roślin na gruntach, będących w jego posiadaniu, dzierzawie, lub pod jego zarządem.

Obowiązkowi doniesienia podlegają wypadki, nasuwające podejrzenie, że szkodniki, lub choroby roślinne się ukazały.

Wojewoda, na wniosek Śląskiej Stacji Ochrony Roślin i po wysłuchaniu Izby Rolniczej, oznacza szkodniki i choroby roślin, podlegające zgłoszeniu.

Art. 4.

Osoby, upoważnione przez Wojewodę, mają prawo dokonywania oględzin wszelkich roślin, lub ich części zarówno na otwartem polu, jak pod szkłem i w miejscach przechowania.

Art. 5.

Zarządy gmin zobowiązane są współdziałać przy zwalczaniu chorób i szkodników roślin, oraz tępieniu szkodliwych chwastów.

Art. 6.

Wojenoda władny jest zobowiązać zainteresowane strony do zgłoszenia o nadejściu transportów, przychodzących z zagranicy i zawierających rośliny, lub ich części, oraz zarządzić zrewidowanie na stacjach odbioru, względnie granicznych wyżej wymienionych transportów przez upoważnionych rzeczoznawców na koszt zainteresowanych stron.

Art. 7.

Przekroczenie przepisów §§ 2 - 6 niniejszej ustawy lub rozporządzeń na tej podstawie wydanych, będą karane w drodze administracyjnej grzywną do 100 złotych lub aresztem aż do dwóch tygodni.

Oprócz tego władze administracyjne mogą zarządzić zwalczanie szkodników chorób roślin i chwastów na ~~karzyx~~ koszt do tego obowiązkanego.

Art. 8.

Ustawa ta wchodzi w życie w 14 dni po jej ogłoszeniu.

Art. 9.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e .

Nietylko zarazy zwierzęce, lecz także choroby roślinne, szkodniki zwierzęce i chwasty mogą doszczętnie zrujnować ogzystencję rolników. Walka z chorobami roślinnymi, szkodnikami zwierzęcymi i chwastami, najczęściej daje tylko wtedy pomyślne rezultaty, jeżeli przeprowadzona jest przez ogół, a nie tylko przez poszczególnych rolników.

§ 136. ustawy o ogólnej administracji ~~xx~~ kraju umożliwia władzom skuteczną walkę z chorobami roślinnymi na terenie górnośląskiej części Województwa. Natomiast ustawodawstwo, obowiązujące na terenie Cieszyńskiej części nie daje żadnej podstawy do tej walki. Ze względu na umożliwienie walki na terenie Śląska Cieszyńskiego, oraz na ujednostajnienie odnośnych przepisów, uważa się wydanie powyższej ustawy za bardzo pożądane.

Co się tyczy poszczególnych paragrafów ustawy, wyjaśnia się, co następuje:

§ 1. projektu przewiduje utworzenie Śląskiej Stacji Ochrony Roślin, zadaniem tejże będzie:

a/ badanie zdrowotności roślin uprawnych i lasów, oraz ustalenie środków, mających na celu zwalczanie szkodników i chorób roślin oraz chwastów;

b/ uświadamianie rolników za pomocą wykładów, pism ulotnych i artykułów w pismach fachowych;

c/ utworzenie zbioru, któryby służył celom oświatowym;

d/ praca naukowa nad znalezieniem środków przeciw trującym gazom, zawartym w dymie zakładów fabrycznych i kopalń i nad ustaleniem odporności poszczególnych warunków i odmian roślin uprawnych na szkodliwe działanie powyższych czynników.

Aż do zmiany suwerenności należał Górny Śląsk w przedmiocie ochrony roślin do stacji ochrony roślin w Wrocławiu, a Śląsk Cieszyński do stacji w Wiedniu. Od czasu zmiany suwerenności właściwą stacją ochrony roślin dla Województwa Śląskiego jest Państwowy Naukowy Instytut Rolniczy w Bydgoszczy. Stworzenie osobnej stacji dla Województwa Śląskiego okazuje się z następujących powodów za koniecznym i potrzebnym:

a/ znaczna odległość Śląska od Bydgoszczy uniemożliwia pracownikom Instytutu Bydgoskiego częste wyjazdy na Śląsk w celach naukowych i w celach oświatowych. Rozwój zaś nauki o chorobach i szkodnikach roślinnych nie jest jeszcze tak daleko posunięty, ażeby można obywać się bez osobistych częstszych badań niejednej sprawy na miejscu ; a uświadamianie ogółu rolników pod względem ochrony roślin jest niedostateczne, ażeby można polegać li tylko na ich doniesieniach i na nich się opierać.

Pouczającym przykładem w tym względzie jest choroba raka ziemniaczanego, który od kilku lat istnieje w okolicy Brzezia, a który dopiero w obecnym roku został znów ujawniony. Tylko umiejętne działanie oświatowe i energiczna walka szybko może zlikwidować zarazę, a ciągła dalsza czujność uniemożliwi rozszerzenie się choroby.

b/ Śląsk posiada swoiste warunki klimatyczne, które bez wątpienia oddziałują biologicznie na choroby i szkodniki roślinne.

c/ Śląsk różni się od Wielkopolski i Pomorza nie tylko klimatem, lecz jeszcze przemysłem, odgrywającym w naszym wypadku rolę znaczną.

Trujące gazy, zawarte w dymie zakładów fabrycznych i kopalń najrozmaitsze odpadki stałe i płynne tychże zakładów szkodzą roślinności rolniczej w rozmaitym stopniu.

Szkodzą one nie tylko bezpośrednio lecz także pośrednio, ułatwiając atak chorób i szkodników roślinnych. Wprawdzie przemysł zobowiązany jest płacić szkodę. Zapłata chroni wprawdzie pojedynczego rolnika od strat, lecz ekonomicznie nie jest ona zyskiem. Natomiast zysk byłby znaczny, gdyby stacja projektowana ustaliła odporność poszczególnych gatunków i odmian roślin uprawnych na szkodliwe działania trujących czynników. Oczywiście stacja, pracująca w takich warunkach, powinna mieć stały i bliski kontakt z zainteresowanym rolnictwem.

§§ 2 - 5 projektu ustawy dają Wojewodzie możność skutecznej walki z chorobami roślinnymi, szkodnikami i chwastami.

Uprawnienia, przyznane Wojewodzie w tych §§, nie przekraczają uprawnień, które Wojewoda już posiada na podstawie istniejących przepisów na terenie Górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

§ 6 daje Wojewodzie możność uniemożliwienia przewleczenia chorób z zagranicy.

§ 7 przewiduje środki karne w razie przekroczenia przepisów §§ 2 - 6 projektu ustawy.

PC.

W n i o s o k

posła Z u b e r a i tow z Klubu Ch. D. w sprawie przedłu-
żenia czasokresów niektórych §§ ustawy zaopatrzeniowej z
dnia 12 maja 1920 r.

W y s o k i S e j m Ś l ą s k i raczy uchwalić
następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia 1924 r.

dotycząca zmiany czasokresów w §§ 49, 52 i 54 ustawy zac-
patrzeniowej /R.V.G./ /R.G.Bl. str. 989/ z dnia 12 maja
1920 r.

Art. 1.

Czasokresy dla możliwości stawienia wniosku o rentę
invalidzką, wdowią, sierocą i rodzicielską w myśl ustawy
z dnia 12 maja 1920 r. przedłuża się do 31 marca 1926 r.
W razie gdy ustawa polska zaopatrzeniowa z dnia 18.III.
1921 r. na Śląsk rozciągnięta będzie do 31. marca 1,25 r.

Art. 2.

Wnioski stawione po 31 marca 1922 r. uważa się jako
legalne i należy takowe załatwić w myśl ustawy zaopatrze-
niowej z dnia 12 maja 1920 r. Wnioski wniesione a oddalone,
należy ponownie z urzędu rozpatrzyć.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłosze-
nia w Dzienniku Ustaw Śląskich.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

U m o t y w o w a n i e.

Dawniejsze niemieckie urzędy rentowe, które odbierały
wnioski po myśli ustawy zaopatrzeniowej, w wypadkach, gdzie
się rozchodziło o polaków-, te wnioski odkładały, względnie
nynie informowały interesentów, szczególnie jeżeli oni by-
li członkami polskiego Związku Invalidów Wojennych. Wskutek
tego Główny Urząd Rent Wojennych wszystkie wnioski o ren-
tę wniesione za polskich czasów po 1 IV. 1922 r. oddala,
motywując oddalenie wniosków tem, iż czasokresy możliwości

str. 2 do druku 549.

stawianie wniosków o rentę minęły.

Z drugiej strony Rząd niemiecki tak samo przedłużył ważność cytowanych paragrafów, gdyż uznał, iż tak krótkie czasokresy /terminy/ do stawiania wniosku o rentę jakiegokolwiek bądź rodzaju krzywdzą interesowanych.

Katowice, dnia 12 listopada 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Wincenty Zuber,

Fojkis, Kędzior, Lubos, Mathen, Brzuska, Tydro,

Onankowska, Szykowiakówna.

W n i o s e k n a g ł y

posłów K o w o l l a i tow. w sprawie redukowania klas w szkole ludowej niemieckiej w Bystrej i w Wapienicy.

Ludność niemiecka Śląska Cieszyńskiego z uzasadnionem zaniepokojeniem oczekuje nadejścia każdego nowego roku szkolnego, albowiem każdy nowy rok szkolny przynosi nowe represje, polegające na redukcji stanu szkolnictwa niemieckiego na Śląsku Cieszyńskim.

Redukcja szkolnictwa niemieckiego na Śląsku Cieszyńskim, w szczególności szkolnictwa ludowego, pozostaje w rażącej sprzeczności z istotnymi potrzebami tutejszej ludności pracującej, która nie jest w stanie dzieci swe posyłać i utrzymywać w publicznych gminach miejskich lub wiejskich. Dojazd zaś codzienny do miasta byłby również połączone z nadmiernymi kosztami, których ludność robotnicza przy obecnych niesłychanie niskich zarobkach absolutnie ponieść nie może.

Zaś uczęszczanie do szkół wiejskich, pobliskich nawet, zwłaszcza w zimie i w okresie zasp śnieżnych jest niemożliwym.

Z tego punktu widzenia skasowanie szkoły ludowej niemieckiej w Bystrej przedstawia się nie tylko jako akt sprzeczny z obowiązującym ustawodawstwem, lecz nadto jako pogwałcenie praw ludności niemieckiej w śląskiej Bystrej, którego szkodliwe skutki odbijają się na bezwinnym, nauki koniecznie potrzebujących dzieciach.

Również przekształcenie 4-klasowej szkoły niemieckiej ludowej w Wapienicy na szkołę dwuklasową przyczynia się jedynie do obniżenia poziomu szkoły i nauki, również ze szkodą dzieci, naukę w tejże czerpać zmuszonych.

Okoliczność, że liczba dzieci do tej szkoły uczęszczających zmalała, nie powinna była nawet przejściowo wpłynąć na tak horrendalne obniżenie poziomu nauki, tembardziej, iż nieliczne liczba dzieci szkolnych w tym roku jest objawem przejściowym, przedstawiającym się jako skutek wojennych stosunków.

Wobec powyższego prosimy o przyjęcie następującej rezolucji:

R e z o l u c j a.

- I. Wysoki Sejm raczy polecić Wydziałowi Oświecenia, aby tenże bezzwłocznie reaktywował /przywrócił/ szkołę ludową niemiecką w Bystrej, oraz przywrócił w szkole ludowej w Wapienicy dotychczasową czteroklasową organizację szkoły ludowej niemieckiej.

II. Czy Urząd Wojewódzki skłonny jest w czasie najbliższym przedłożyć projekt ustawy, któryby normował organizację szkół w Województwie na zasadzie autonomicznej ustawy, aby w ten sposób zapobiec samowolnej redukcji szkół niemieckich?

III. Co zamierza Wysoki Urząd Wojewódzki uczynić, aby na przyszłość zapobiec sprzecznej z ustawodawstwem, zasadami pedagogiki, oraz potrzebami ludności niemieckiej, redukcji szkół, względnie łączeniu kilku klas w jedną?

Katowice, dnia 12 listopada 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Kowoll,

Buchwald, Czajor, Baays, Machaj, Biniszkiewicz,

Rumpfelt, Juchelek.

L. dz. 625/24.

PC.

Wniosek nagły

posłów K o w o l l a i tow. w sprawie opisów szkolnych na
Śląsku Cieszyńskim.

Tymczasowa Komisja Rządowa w Cieszynie wydała rozporządzenie z dnia 19.VIII. 1921 r. Prez. 661 Nr. 31 Dziennika Urzędowego, które "normuje" t.zw. opisy szkolne.

Na zasadzie tego rozporządzenia rokrocznie z początkiem każdego roku szkolnego podaje się dzieci nakłonstwu mieszanego, których język ojczysty jest wątpliwym t.zw. opisem szkolnym i na zasadzie tychże z reguły wbrew woli rodziców, ojca lub matki, opisowe komisje postanawiają, iż dotyczące dzieci mają uczęszczać do szkół polskich a nie, jak to jest wolą rodziców, do szkół niemieckich.

Rozporządzenie to przedstawia się jako pogwałcenie elementarnych praw rodzicielskich, zastrzeżonych prawem kanonicznym i cywilnym.

Na mocy prawa cywilnego w szczególności ci na mocy §§ 17 i 144 ust. cyw., rodzicom, w razie zgody między nimi przysługują wyłączne prawo kierowania wychowaniem swych dzieci. Rodzice tylko w wypadkach przewidzianych w ust. cyw., a mianowicie w §§ 176, 177 i 178 ust. cyw. mogą być pozbawieni władzy rodzicielskiej.

Rozporządzenie powyżej cytowane, nie da się ponadto w żadnej mierze pogodzić ani z duchem Konstytucji Polskiej z dnia 17.III. 1921 r. /art. 95, 96, 103 i 109/ ani też z obowiązującą jeszcze na Śląsku cieszyńskim ustawą państwową z 14.V. 1868 oraz ustawą Śląską z 2.XI. 1906 r., ponieważ chodzi o zasadnicze prawo obywateli rodziców.

Rozporządzenie samo utraciło moc formalną w roku 1922, do którego rozciągnięte zostało. Opłaty zatem dokonane na podstawie tego rozporządzenia w latach szkolnych 1922/23 oraz 1923/24 są pozbawione nawet formalnych znamion legalności.

Lecz w bieżącym roku szkolnym 1924/25 dokonano opisów na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Oświaty, co już jest jasnym pogwałceniem Autonomii Województwa Śląskiego, w której sprawy szkolnictwa ludowego po myśli Statutu Organicznego powierzone zostały Sejmowi Śląsk.

Wykonywanie powyższego rozporządzenia o opisach szkolnych daje możność do samowoli, czego typowym przykładem są następujące wypadki:

- 1/ W Wapienicy Nr. 5 mieszka obywatel Andrzej Łukas, ojciec 4-go dzieci. Dwoje starszych dzieci uczęszcza do szkoły niemieckiej. Co do dziecka 3-go, 7-letniej Ewy, Komisja Opisowa orzekła, mimo, że ojciec jest narodowości niemieckiej i mimo, że Ewa włada językiem niemieckim, wbrew woli obojga rodziców, Ewa ma uczęszczać do szkoły polskiej.

2/ Również w Wapionicy Nr. 18 mieszka Jan Fuchs, ojciec 4-ga dzieci. Najstarszą córką Emilję uczęszcza do szkoły niemieckiej, dwóm dalszym, a mianowicie Adolfowi, który najprzód uczęszczał do szkoły niemieckiej, oraz Rudolfowi, polecono, aby wbrew woli obojga rodziców uczęszczali do szkoły polskiej mimo, że ojciec jest narodowości niemieckiej i mimo, że dzieci Adolf i Rudolf władają językiem niemieckim.

W obu wypadkach orzeczenie uzasadnione tem, że matki dotyczących dzieci należą do gminy narodowościowo - polskiej Jaworza.

Według ustawy otrzymuje żona przynależność za mężem.

W tym stanie rzeczy zapytujemy się;

I/ Czy Wysoki Sejm skłonny jest w formie rezolucji uchwalić:

A/ że rozporządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 lipca 1924 r. Nr. 2178/24 S w przedmiocie opisów szkolnych jest wtrętnieciem w autonomiczne prawa Sejmu Śląskiego;

B/ że rozporządzenie o opisach szkolnych na Śląsku Cieszyńskim jest sprzeczne z ustawodawstwem cywilnem oraz Konstytucją z 17 marca 1921 r. i że z tego powodu podlega uchyleniu.

II/Co zamierza Wysoki Sejm i Urząd Wojewódzki uczynić, aby Konstytucją zagwarantowane prawa obywateli niemieckich w Polsce przed samowolą władz administracyjnych ochronić i zabezpieczyć?

R e z o l u c j a :

Sejm Śląski uważa, że postępowanie Tymczasowej Komisji Rządowej w Cieszyźnie w wypadku opisów szkolnych nie zgadza się z Autonomją Śląską, jak i z działaniem Sejmu Śląskiego.

Sejm wzywa p. Wojewodę, ażeby rozporządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 lipca 1924 r. Nr. 2178/24 S. w przedmiocie opisów szkolnych zostało zlikwidowane, gdyż sprawy szkolne podlegają Autonomji Śląskiej i Sejmowi Śląskiemu.

Katowice, dnia 12 listopada 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Kowoll,

Buchwald, Czajor, Borys, Machaj, Biniezkiewicz, Rumpfelt,

Muchelek.

E.

Sprawozdanie

z dyskusji Komisji Prawniczej w sprawie częściowej zmiany ustawy z dnia 14 marca 1923 r., dotyczącej utworzenia Wojew. Policji /Dz.U.Śl. nr. 19, poz.97/ odbytej w dniu 11. listopada 1924 r.

Referat w powyższej sprawie wygłosił na komisji doradca prawny p. sędzia Handzel. W referacie uzasadnił, że nie zachodzi żadna przeszkoda, by zmianę w ustawie z dnia 14 marca 1923 r., przewidzianych w projekcie nr. druku 531. nie uchwalono. Kończąc referat, zaznaczył, że projekt zmiany ustawy jest dobry pod względem formalnym. Zmiana ustawy polegać miała na tem, że sprawy wojskowe i dotyczące poboru do wojska przydzielone były Dyrekcjom Policji tam, gdzie te dyrekcje istnieją, tj. w miastach Katowice, Król.-Huta i Bielsko. Po referacie rozwinęła się dyskusja, w której zabierali głos p. poseł Fojkis, Obrzut i Naczelnik Tydzień Bezpieczeństwa Publicznego, p. Minascwicz. Wszyscy przemawiali za tem, by projekt ustawy uchwalono. Następnie w dyskusji przemawiał p. Ulitz i Machej, starając się przekonać innych członków komisji, że projekt zmiany ustawy nie ma celu, bo tak pobór do wojska, jak i inne sprawy wojskowe, powinny należeć nie do Dyrekcji Policji, lecz do gmin. Przygłosowaniu wobec równości głosów projekt ustawy upadł, poczem poseł Fojkis zgłosił "votum seperatum".

Referent

// O b r z u t.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 10 listopada 1924

L.RT. 393/3

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Odnosząc się do odezwy Pana Marszałka z 15.zn. L.O.563/24 przesyłam w załączeniu projekt ustawy w przedmiocie ordynacji wyborczej dla gmin miejskich i wiejskich w górnośląskiej części Województwa, zrobiony przez Radę Wojewódzką stosownie do uchwały Sejmu Śląskiego z dnia 14 października 1924.

Równocześnie pozwalam sobie nadmienić, że Rada Wojewódzka na posiedzeniu dnia 7 listopada 1924 postanowiła wprowadzić następujące odchylenia od pierwotnego projektu:

1. w art. 1 cyfrę "21" zmienić się na "25".
2. w art. 36 skreślić się cały drugi ustęp, a zamiast niego wstawić się ustęp następującej treści: " W czasie głosowania nie wolno ani w lokalu wyborczym ani w budynku, w którym się lokalsie znajduje, ani też na ulicy i na placu przed wejściem do budynku w promieniu 100 metrów wygłaszać przemówień i w jakikolwiek sposób agitować.

Rozdawanie kart do głosowania przed budynkiem, w którym się znajduje lokal wyborczy, w sposób nieagitacyjny jest dozwolone.

3. w art. 53 skreślić się słowa: " jeżeli nie mogą czecowo spr.wować Urzędu, lub też.".-

Odchylenia te uwzględniono są już w przedłożonym niniejszym projekcie.

Śląska Rada Wojewódzka:

/-/ Bilski

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia1924 r.

w przedmiocie ordynacji wyborczej dla gmin miejskich i wiejskich w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

I.

Prawo wyboru i wybieralności.

Art.1.

Wymogi prawa wybierania.

Prawo wyboru do Rady Gminnej przysługuje wszystkim obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej bez względu na płeć, którzy w dniu wyłożenia list wyborczych przekroczyli 25 rok życia a w danej gminie mieszkają

co najmniej 6 miesięcy, przed dniem wyłożenia list wyborczych o ile niniejszem rozporządzeniem od wykonania prawa wyboru wyraźnie nie są wyłączeni lub wykluczeni.

Pobyt w danej gminie nie należy uważać za przerwany, jeżeli się ktoś oddali ze swojego dotychczasowego miejsca zamieszkania czy to z powodu obowiązków służbowych, zarobkowych lub też zdrowotnych, itp. o ile z bliższych okoliczności nie wynika, że zamierzał istotnie zmienić swoje miejsce zamieszkania.

Prawo wyboru przysługuje także osobom, którzy posiadając w myśl postanowień części II Konwencji Genewskiej prawo opcji na rzecz Państwa Polskiego za pomocą zaświadczenia kompetentnej władzy o przyjęciu opcji do wiadomości wykazą, że zgłosili wybór na rzecz obywatelstwa polskiego.

Art. 2.

Wyjątki w prawie wybierania.

Prawo wyboru i wybieralności nie przysługuje oficerom, znajdującym się w stałej lub czasowej czynnej służbie, duchownym wojskowym i szeregowym siły zbrojnej i żandarmerji, niemyłaczając czasowo urlopowanych. Prócz powyżej wymienionych są od prawa wybieralności wyłączeni wszyscy w stałej lub czasowej czynnej służbie pozostający urzędnicy siły zbrojnej.

Jednak prawo wybieralności nie jest ograniczonem odnośnie do członków siły zbrojnej, którzy stojąc poza służbą, prezencyjną pełnią w myśl ustaw o służbie wojskowej chwilowo czynną służbę wskutek powołania na ćwiczenia celom wyszkolenia.

Art. 3.

Prawo wybierania osób,

zamieszkałych w kilku gminach.

Każdy obywatel może tylko osobiście i w jednej gminie wykonywać prawo wyboru, chociażby nawet i w kilku gminach posiadał miejsce zamieszkania.

Jakkolwiek obywatel zmieni swoje miejsce zamieszkania już po wpisaniu go do listy wyborczej danej gminy jednak nie może być już odnośnie do tych wyborów wciągnięty do listy wyborczej innej gminy. Jeżeli stoli ktoś mimo tych postanowień został wpisany do list wyborczych więcej gmin, może wykonywać prawo wyborcze tylko w jednej gminie.

Art. 4.

Wykluczenie od prawa wybierania.

Prawo wybierania nie przysługuje:

- 1/ pozbawionym całkowicie lub częściowo własno-wolności tudzież upadłym dłużnikom w czasie trwania tego stanu;
- 2/ pozbawionym z mocy orzeczenia sądowego władzy ojcowskiej, wzgl. rodzicielskiej w czasie trwania tego stanu;
- 3/ prawomocnie skazanym wyrokami sądowym jeśli zarazem orzeczono oddanie względnie dopuszczalność oddania pod dozór policyjny lub do domu pracy - na czas trwania dozoru lub pobytu w domu pracy -

w każdym razie przez lat 3 po prawomocności wyroku o ile w myśl innych przepisów pozbawienie praw wyborczych nie rozciąga się na dłuższy czas;

4/ nadto odnośnie do górnośląskiej części Województwa i b. Dzielnicy Pruskiej:

a/ Pozbawionym prawomocnym wyrokiem sądowym obywatelskich praw honorowych a to na czas trwania tego stanu;

b/ prawomocnie skazanym za kradzież i przemiewierzenie /cz.2 rozdz.19 kodeksu karnego obowiązującego w b.Dz.Pruskiej/, oszustwo i nieuczciwość /cz.2 rozdz.XXIII.kodeksu/, lichwiarski wyzysk, kuplerstwo, tudzież²⁸ zbrodnie i występki, odnoszące się do wykonywania praw obywatelskich /cz.2, rozdz.V.kodeksu/ a to w braku innych przepisów ~~przez~~ na przeciąg lat 3 po odcierpieniu kary;

3/ odnośnie do b.Dzielnicy austriacko-węgierskiej prawomocnie skazanym:

a/ za zbrodnie przewidziane w austriackiej ustawie karnej tudzież za przekroczenie kradzieży, sprzeniewierzenia i uczestnictwa w tychże, oszustwa i kuplerstwa /§§ 460, 461, 463, 464, 512 ust. karnej/

b/ na przestępstwa przewidziane w § 1 ust. z dnia 28 maja 1881 r. o środkach zaradczych przeciw nierzetelnemu postępowaniu w czynnościach kredytowych /Dz.P.P.Nr. 47 /wzgl.w §§ 2, 3 i 4 ces. rozp. z dnia 12 października 1914 r./ Dz.P.P. Nr. 275/;

c/ za przestępstwa, przewidziane w § 1 ustawy z dnia 25 maja 1883 o przepisach karnych przeciwko udaremnieniu egzekucji /Dz.P.P.Nr. 78/;

d/ za przekroczenia przewidziane w § 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 24 maja 1885 zawierającej postanowienia karne o dopuszczalności osadzenia w domach pracy przymusowej lub w zakładach poprawczych /Dz.P.P.Nr. 89/;

e/ za przekroczenia przewidziane w § 1 ustawy z dnia 19 lipca 1877 zawierającej przepisy mające na celu połączenie tary opilstwa /Dz.P.P.Nr. 67/ i w §§ 523 i 524 ustawy karnej, jeśli orzeczono karę aresztu;

f/ za przestępstwa przewidziane w §§ 66 do 69 ustawy z dnia 5 lipca 1912 w przedmiocie wprowadzenia nowej ustawy o sile zbrojnej /Dz.P.P.Nr. 128/ o ile przestępstwo popełnione przeciwko polskiej sile zbrojnej;

g/ za przestępstwa przewidziane w ustawie z dnia 2 lipca 1920 o zwalczaniu lichwy wojennej /Dz.U.R.P.Nr. 67, poz. 449/ względnie poprzednio obowiązujących w tym przedmiocie przepisach jeśli ze skazaniem łączą się takie same skutki, co ze skazaniem za przekroczenia oszustwa;

h/ za występki przewidziane w ustawie z dnia 26 stycznia 1907 w przedmiocie postanowień karnych mających na celu ochronę wyborów /Dz.P.P.Nr. 18/ a to na czas określony w § 14 tejże ustawy;

- 1/ za przestępstwa przewidziane w §§ 11, 18 i 19 ustawy z dnia 16 stycznia 1896 o kupczeniu żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi. /Dz.P.P.No.89 z r. 1897/.
pozbawieni prawa wybierania o ile skutków karno-sądowych skazania nie uchylono wcześniej, ustaje przy zbrodniach wymienionych w § 6 ust.1-10 ustawy z dnia 15 listopada 1899 /Dz.P.P.No.131/ z chwilą odbycia kary przy zbrodniach za które orzeczono kary conajmniej 5 letniego pozbawienia wolności - po ~~przebiegu~~ 10 latach po odbyciu kary przy innych zbrodniach - po latach 5 po odbyciu kary, zaś przy występkach i przekroczeniach - po upływie 3 lat po odbyciu kary.
 - 6/ Odnosnie do b.Dzielnicy resyjskiej prawomocnie skazanym:
 - a/ za zbrodnie, tudzież na kary, z którymi łączy się pozbawienie lub ograniczenie praw /art.25-30 K.k./ tudzież pozbawionym praw w myśl kodeksu kar głównych i poprawczych;
 - b/ za przestępstwa wymienione w art. 79 cz.2, 149, 158, do 160 168 cz.2. ust.2 212 cz.2. - 274-276, 277 cz.2., 279, 280 cz.2., 283, 351, 352, 420 ust.2., 427-429, 430 cz.1., 431, 432, 433 cz.2., 434, 435 cz.2., 438-441, 442 cz.3., 443 cz.3., 445, 446, 456, 500 cz.1. ust.2., 512 cz.2., 505 cz.1., 515-521, 524-527, 529, 574 cz.1 i 2., 575, 578, 580, 599, 600, 601, 602, 607-619, 620 cz.3., 657, 658, 665, 673 cz.2. i 674 kodeksu karnego z roku 1903 bez względu na wymiar orzeczonej kary;
 - c/ za przestępstwa wymienione w art. 284 cz.2., 285 cz.2 289 kodeksu karnego z roku 1903 jeżeli orzeczono jako karę główną, conajmniej karę pozbawienia wolności;
 - d/ za przestępstwa wymienione w art. 551, 552 cz.1, 2 i 3 i 556-559 K, karnego z r. 1903, jeżeli orzeczono jako karę główną przynajmniej karę 3 miesięcznego więzienia;
 - e/ za przestępstwa przewidziane w cz. XXXII, XXXIII i XXXVI Kk.z r.1903 jeżeli ustawa przewiduje karę więzienia lub karę surowszą;
 - f/ za przestępstwa, przewidziane w cz. IV i XXXVII K.k. z r.1903 jeśli ustawa przewiduje karę więzienia zastępowanego dom poprawy;
 - g/ za przestępstwa, przewidziane w ustawie z dnia 20 lutego 1920- w przedmiocie kar za pogwałcenie przepisów dotyczących powszechnego obowiązku służby wojskowej /Dz.U.R.P.No 20 poz.104/ jeżeli wymierzono karę więzienia;
 - h/ za występkę, przewidziane w dekrecie z dnia 8 stycznia 1919 o postanowieniach karnych za przeciwdziałanie wyborom do Sejmu i wykonywaniu obowiązków poselskich /Dz.P.P.P.No 5. poz.906./ jeśli wymierzona karę pozbawienia wolności;
 - i/ za przestępstwa, polegające na lichwiarskim wyzysku:
pozbawienie prawa wybierania rozciąga się na czas trwania skutków przewidzianych w art. 25-30 K.k. a zresztą ustaje z upływem lat 3 po odbyciu kary o ile przepis szczególny nie zawiera innego postanowienia.
 - 7/ Prawomocnie skazanym przez Sądy Wojskowe za przestępstwa pospolite, wyszczególnione powyżej w ustępach 4, 5, 16 oraz za przestępstwa wojskowe jeśli orzeczono utratę praw obywatelskich honorowych i lub postąpił w myśl art.23, 24, 42 i 43 rozp. Rady Ministrów z dnia 10 maja 1920 w przedmiocie w życie wojskowego kodeksu karnego /Dz.U.R.P. No 59 poz.369/.
- Jeżeli jakkolwiek z wyżej wymienionych wypadków zajdzie, lub ujawniony zostanie już po upływie terminu do wnoszenia reklamacji, a Komisji wyborczej zostanie w tym względzie przedłożony urzędowy dowód, nie może już dana osoba wykonywać prawa wyborczego, pomimo wpisania jej do listy wyborczej.

To samo odnosi się do takiego wypadku, jeżeli dana osoba utraciła później obywatelstwo państwowe, lub jeżeli zostanie wykazano, że w myśl § 2 niniejszej ustawy jest wyłączoną od wykonywania prawa wyboru.

Art. 5.

Prawo wybieralności.

Do Rady Gminnej i do Komisji Gminnych mogą być wybrane tylko osoby, które posiadają prawo wybierania, ukończony 30 rok życia, które mieszkają w gminie od roku przed dniem wyboru a wyraźnie od prawa wybieralności nie są wyłączone lub wykluczone.

Do Komisji Gminnych mogą być wybrane także osoby nie będące członkami Rady Gminnej.

Art. 6.

Wyjątki w prawie wybieralności.

Do Rady Gminnej i Komisji Gminnych nie mogą być wybieranymi:

- 1/ osoby, pozostające w stosunku służbowym do gminy, podlegające władzy dyscyplinarnej Rady Gminnej lub Zarządu Gminnego.
- 2/ Przekożonym gminy i jego zastępcą może być brana tylko osoba, władająca w mowie językiem polskim.

Art. 7

Pekrowieństwo i powinnowactwo.

Równocześnie nie mogą być członkami przekożenstwa gminnego lub tej samej Komisji Gminnej:

- 1/ małżonkowie,
- 2/ rodzice i, dzieci, własne i przybrane,
- 3/ teść lub teściowa z zięciem lub synową,
- 4/ rodzeństwo /bracia i siostry/
- 5/ małżonek z małżeństwa drugiego małżonka.

Jeżeli tutaj wymienione osoby wybrane zostały wbrew powyższemu postanowieniu lub taki stosunek później zaistnieje a jedno z dotyczących osób w przeciągu 3 dni nie zrzeknie się mandatu, wtedy młodsza strona traci swoje członkostwo w przekożenstwie gminnym lub odpowiedniej komisji; w razie równości wieku rozstrzyga los.

Art. 8.

Ulgi dla wyborców.

Służbowcowi jest zobowiązany służbę w dzień wyborów tak urządzić, żeby pozostający w służbie mogli uczestniczyć w wyborach.

Art. 9.

Obowiązek przyjęcia wyboru.

Każdy wyborca jest zobowiązany do przyjęcia wyboru na członka Rady Gminnej, przekożenstwa gminnego lub Komisji Gminnej.

Od tego obowiązku mogą być zwolnieni:

- 1/ kobiety,
- 2/ osoby, które przekroczyły 60 rok życia,
- 3/ osoby, które przez całe dwa ostatnie okresy wyborcze, były członkami Rady gminnej lub Komisji gminnej,
- 4/ osoby, które świadectwem lekarskim udowodnią poważną chorobę lub ujemność cielesną, wskutek których nie są w stanie do sprawowania urzędu,
- 5/ osoby, które z powodu swego zawodu często lub dłużej przebywają poza gminą,
- 6/ pozostający w stosunkach służbowych, którzy z powodu swego zawodu doznałyby przeszkody w sprawowaniu urzędu,
- 7/ wybrani członkami ustawodawczymi, publiczno-prawnymi, ciał administracyjnych lub doradczych.

Zrzeczenie się członkostwa w przełożeniu gminnym, w Radzie gminnej lub w Komisjach gminnych w ciągu okresu wyborczego jest tylko wtedy dopuszczalne, jeżeli powyższe okoliczności zachodzą lub jeżeli na to zgadza się większość członków tego ciała, w którym zrzeczenie się nastąpiło.

II.

Ilość członków Rady Gminnej i Zarządu Gminnego.

Art. 10

Ilość członków Rady gminnej i Zarządu gminnego przepisują ogólne postanowienia ustaw gminnych. Przepis ordynacji miejskiej z dnia 30 maja 1853 /Zb.U.Pr.str.261/ pozwalające odmiennego ustalenia ilości członków Rady Miejskiej / w §12 / i Magistratu / w § 29/ drogą statutu miejscowego traci moc obowiązującą.

Art. 11

Okres wyborczy.

Rada gminna będzie wybierana przy pierwszych na podstawie niniejszej ordynacji wyborczej dokonanych wyborach na trzechletni, później na okres czterolatni, licząc od dnia, w którym wybór Rady gminnej stał się prawnym.

Rada Gminna pełni atoli i po upływie tego czasu swoje obowiązki służbowe aż do objęcia urzędowania przez nowo wybraną Radę gminną, wyjąwszy wypadek wcześniejszego rozwiązania jej.

III.

Rozpisanie i przygotowanie wyborów.

Art. 12

Listy wyborcze.

Przełożony gminy jest obowiązany do zestawienia listy wyborczej w podwójnym wygotowaniu, zawierającej spis wszystkich w myśl powyższych postanowień uprawnionych do wyboru osób, w czasie ustanowionym przez władzę nadzorczą.

Gminy do 4 000 mieszkańców tworzą tylko jeden okręg wyborczy; gminy takiej wygotuje się jedną całą gminę obejmującą listę wybrą.

Gminy ponad 4 000 mieszkańców rozdziela przekożony gminy na dwa lub więcej okręgów wyborczych.

Dla każdego okręgu wyborczego należy wygotować osobną listę wyborczą.

Listy wyborcze w gminach ponad 5 000 mieszkańców z reguły należy wygotować według alfabetycznego porządku ulic i placów odnośnego okręgu wyborczego, odnośnie do każdej ulicy i placów, według liczb porządkowych, poszczególnych domów, w każdym domu według porządku alfabetycznego, wyborców.

W mniejszych gminach można listy wyborcze na zezwolenie przekożonego gminy zestawie według liczb spisowych domów porządkowy od najmniejszej liczby, a w każdym domu według alfabetycznego porządku wyborców.

Wyborcy winni być wciągnięci z oznaczeniem imienia i nazwiska, datą urodzenia, stanu zamieszkania i w razie potrzeby z dodatkami bliższych określeń.

Art. 13.

Sporządzenie odbitek list wyborczych.

Natychmiast po rozpoczęciu prac około ułożenia list wyborczych powinien przekożony gminy ogłosić na tablicy urzędowej, że każdemu w przeciągu 8 dni od dnia ogłoszenia przysługuje prawo żądania wydania mu na jego koszt sporządzonego odpisu list wyborczych zaczynający od dnia wniesienia reklamacji.

Zamówienie odpisu list wyborczych zobowiązuje do ponoszenia kosztów wygotowania tegoż.

Przekożony gminy powinien się na czas postarać o sporządzenie potrzebnej ilości odpisów.

Art. 14.

Ogłoszenie wyłożenia list wyborczych, przedłożenia list kandydatów, list połączonych i wnioski co do Komisji Wyborczej.

Przekożony gminy powinien obwiesić listy wyborcze w gminie względnie w danym okręgu wyborczym przez 14 dni wyłożyć do publicznego wglądu.

Równocześnie z wyłożeniem list wyborczych należy przez publicznie ogłoszenie podać do powszechnej wiadomości, że listy wyborcze są przez 14 dni wyłożone do publicznego wglądu, w którym to czasie mogą być wniesione zarzuty przeciwko nim.

W ogłoszeniach tych powinien być oprócz tego dokładnie oznaczony dzień początkowy i końcowy tego terminu jakoteż miejsca i godziny w ciągu których można wglądać do list i wnosić zarzuty.

W ogłoszeniu tym należy równocześnie podać do ogólnej wiadomości termin przedłożenia list kandydatów z oznaczeniem dnia kalendaryzowego /§ 20 / dalej postanowienia co do formy i sposobu wygotowania list kandydatów /§ 21 / termin wnoszenia połączonych list /§ 26 / i termin zamianowania członków Komisji Wyborczej.

Ogłoszenie powyższe musi być aż do 8 dnia przed wyborami wywieszone.

W gminach ponad 5 000 mieszkańców muszą być listy wyłożone codziennie bez przerwy co najmniej przez 7 godzin a w innych gminach co najmniej przynajmniej przez 4 godziny.

Każdy może wglądać do listy wyborczej, poczynić sobie odpisy i wyciągi o ile drugą osobom przez to nie uniemożliwi skorzystania z tego samego prawa.

Art. 15.

Zarzuty przeciwko listom wyborczym.

Protest przeciwko wyłożonym listom wyborczym należy w czasie oznaczonym w § 14 wnieść pisemnie do Urzędu gminnego. Nie piśmienne osoby mogą też swoje zarzuty podać ustnie w Urzędzie gminnym, który jest zobowiązany je zaprotokółować.

Prawo wnoszenia protestu przysługuje tym osobom, które już są do listy wyborczej wpisane, albo też o wpisanie do tychże się starają.

Protest może być uczyniony jeżeli jakąś osobę nie prawnie wpisano do listy wyborczej, jeżeli uprawnioną osobę do wyboru ominięto, albo też któryś z wyborców mylnie został oznaczony.

Protest musi być wniesiono osobno co do każdej osoby, nie odpowiadając temu postanowieniu zarzuty należy zwrócić celem ich sprostowania.

Strona wnosząca zarzut jest zobowiązana wskazać fakty, zarzut uzasadniające i w miarę możliwości uprawdopodobnić prawdziwość tych faktów.

Protest przeciwko wpisaniu którego wyborcy do listy wyborczej należy temuż natychmiast podać do wiadomości, z nadmienieniem, że w tej sprawie może w ciągu 24 godzin wnieść do Urzędu gminnego pisemne lub jeżeli nie umie pisać ustnie swoje wyjaśnienia.

Art. 16

Komisja reklamacyjna.

O zarzutach rozstrzyga Komisja, składająca się z przełożonego gminy względnie zastępcy przez niego zamianowanego jako przewodniczącego i najmniej z czterech a najwyżej z 6 członków posiadających prawo wyboru z gminy, wybranych przez Radę gminną względnie w razie jej rozwiązania przez organ sprawujący jej funkcje przy uwzględnieniu w gminie istniejących zorganizowanych stronnictw politycznych

Do prawomocności uchwał Komisji jest potrzebna obecność przewodniczącego i co najmniej połowy jej członków; uchwały zapadają bezwzględną większością głosów a w razie równości rozstrzyga przewodniczący, który pozatem nie głosuje.

Dla każdego okręgu wyborczego należy ustanowić osobną Komisję. Urząd gminny jest obowiązany do przeprowadzenia potrzebnych dochodzeń zażądanych przez Komisję.

Art. 17

Postępowanie przy wniesieniu protestu.

Na podstawie swego orzeczenia zarządza Komisja natychmiastowe sprostowania przez Urząd gminny w obu listach wyborczych. Równocześnie zaś winien Urząd gminny powiadomić o tem, tek stronę wnoszącą zarzut, jak i osobę o której wpisanie do listy wyborczej chodzi.

Każda uprawniona do protestu osoba może się odwołać przeciwko rozstrzygnięciu Komisji do Władzy Nadzorczej.

Odwołania może być wniesione do Urzędu gminnego w przeciągu dni 3 od dnia zawiadomienia a jeżeli wnoszący odwołanie w myśl postanowień tego paragrafu nie mógł być zawiadomiony - wtedy licząc od dnia którego zostało wpisane rozstrzygnięcie Komisji do listy wyborczej.

W tym celu pozostają listy wyborcze wyłożone aż do upływu czasu do odwołania.

Przełożony gminy jest obowiązany odwołania wraz z przynależnymi aktami zaraz przedłożyć władzy nadzorczej.

Po upływie terminu do odwołania należy wniesione odwołanie odrzucić jako spóźnione.

Władza nadzorcza powinna po przeprowadzeniu ewentualnie potrzebnych dochodzeń złożyć jaknajspiechniej nadesłane odwołania i o rozstrzygnięciu powiadomić Urząd gminny celem ewentualnego sprostowania listy wyborczej, stronę wnoszącą protest i wyborcę, którego zarzut dotyczy.

Rozstrzygnięcie władzy nadzorczej jest ostateczne.

Art. 18

Dodatkowe wyłożenie list wyborczych.

W listach wyborczych ustalonych na podstawie wyniku postępowania reklamacyjnego, nie może nikt wprowadzić żadnych zmian, wyjąwszy w wypadku przewidzianym w dwóch ostatnich ustępach § 4.

Równocześnie ustalone listy wyborcze należy ponownie przez 8 dni aż do dnia wyborów wyłożyć do publicznego wglądu.

Odnosnie do prawa wglądu do list wyborczych sporządzania odpisów jakoteż i godzin, w których listy wyborcze powinny być wyłożone, obowiązują analogicznie postanowienia § 14.

Art. 19

System wyborczy.

Wybór Rady gminnej odbywa się we wszystkich gminach na zasadzie systemu stosunkowości.

Art. 20

Listy kandydatów.

Najpóźniej 14 dni przed dniem wyborów do godz. 12 w południe powinny grupy wyborcze /stronnictwa/ przedłożyć Urzędowi gminnemu swoje listy kandydatów w podwójnem wygotowaniu. Urząd gminny jest obowiązany do pośpiechu wręczającemu listę czasu jej wniesienia.

Wnoszący podanie jest uprawniony do przedłożenia odpisu listy kandydatów, którego zgodność z wniesioną listą kandydatów powinien Urząd gminny potwierdzić.

Lista kandydatów musi być podpisana w gminach do 1 000 mieszkańców co najmniej przez 10, w gminach do 2 000 mieszkańców co najmniej przez 20, w gminach do 5 000 mieszkańców co najmniej przez 30, w gminach ponad 5 000 mieszkańców co najmniej przez 50, w listach wyborczych wpisanych wyborców. Zawsze musi być liczba podpisów wynosząca co najmniej tyle, ile liczba kandydatów.

Zgon, odwołanie podpisu lub utrata prawa wyborczego któregoś z podpisanych nie wpływa na ważność listy.

Art. 21.

Treść listy kandydatów.

Lista kandydatów musi zawierać:

- 1/ oznaczenie grupy wyborczej /stronnictwa/
- 2/ opis kandydatów których liczba może atoli być najwyżej o połowę większą jak liczba członków wybieranych do reprezentacji gminnej. Ułamki należy zaokrąglić do następnej liczby całkowitej. Kolejność każdego kandydata należy uwidocznić cyframi.
- 3/ oznaczenie pełnomocnika grupy wyborczej tj. osoby, zastępującej daną grupę i jego zastępcy. Jeżeli nie są oznaczeni, wtedy pierwszego podpisanego należy uważać za upoważnionego a drugiego za jego zastępcę.

Przewodniczący grupy wyborczej /listy kandydatów/ zachowuje swoją ważność i na wypadek skreślenia upoważnionego z listy wyborczej lub utraty przez tegoż prawa wyboru.

Do listy kandydatów należy dołączyć pisemne, własnoręcznie podpisane oświadczenia wszystkich kandydatów, że kandydaturę przyjmują i że z ich zgodą nie są wpisani na inną listę kandydatów.

Art. 22.

Postępowanie z listami kandydatów.

Urząd gminny zaopatrza listy kandydatów liczbami porządkowymi w kolejnym następstwie ich wniesienia.

Jeżeli który z kandydatów jest umieszczony na więcej listach, wtedy powinien się go przedłożyć gminy zapytać, którą kandydaturę przyjmuje. Jeżeli w ciągu 48 godzin ten nie odpowie, skreśla go Urząd gminny przy sprostowaniu listy kandydatów z tej listy, co do której nie dołączono jego własnoręcznie potwierdzonej zgody na przyjęcie kandydatury; w innym razie skreśli się go w później wniesionej liście.

Art. 23.

Sprostowanie list kandydatów.

Jeżeli lista kandydatów wykazuje braki formalne, np. niedostateczna liczba podpisów lub kolejność kandydatów nie jest oznaczona, albo oznaczenie grupy jest sporne lub też zachodzi brak oświadczenia kandydatów, wtedy powinien Urząd gminny wezwać pełnomocnika do sprostowania listy kandydatów w przeciągu 24 godzin.

Jeżeli ~~więcej~~ ^{lub} list kandydatów jednakowoż trudno do odróżnienia grup oznaczono, w takim razie wzywa Urząd gminny upoważnionych do-
tyczających list kandydatów do sprostowania oznaczenia grupy w przecią-
gu 24 godzin. W razie niaczynienia tego rozstrzyga Urząd gminny.

Jeżeli lista kandydatów nie posiada oznaczenia żadnej grupy,
wtedy oznacza ją Urząd gminny imieniem upoważnionego.

Lista kandydatów, która także i po ukończeniu tego postępowania
nie posiada wymaganej liczby podpisów, jest nieważna jak również
głosy, które mimo tego na nią były oddane. Urząd gminny rozstrzyga
o tem ostatecznie z zastrzeżeniem zarzutów wniesionych przez
wyborców.

Art. 24.

Zmiany w listach kandydatów.

Jeżeli który z kandydatów ustąpi, umrze, utraci prawo wybieralności lub zostanie wykreślony, może upoważniony danej grupy
uzupełnić listę kandydatów przez podanie innego kandydata, co musi
być uczynione najpóźniej do 10 dni przed wyborami.

Po ostatecznem ustaleniu list kandydatów tj. 10 dni przed wy-
borami nie wolno już w listach kandydatów czynić żadnych zmian.

Art. 25.

Ogłoszenie list kandydatów.

Co najpóźniej 8 dni przed dniem wyborów, powinien przedłożony gmi-
ny wymienić w lokalach, w których listy wyborcze są do wglądu, są
wyłożone, wszystkie ważne listy kandydatów z wyraźnem oznaczeniem i
porządkowem wniesieniem w myśl § 22 niniejszej ustawy jakoteż z do-
kładnem dyszczególnianiem grupy wyborczej i wszystkich kandydatów.

Równocześnie powinien Urząd Gminny listy kandydatów odpowiadające powyższemu postanowieniu, ogłosić w sposób na miejscu praktyko-
wany/wywieślenie do publicznej wiadomości/.

Ogłoszenie list kandydatów przez Urząd gminny powinno być u-
skutecznione dla wszystkich grup wyborczych w jednaki sposób. Po-
szczególne grupy wyborcze mogą w dowolny sposób rozpowszechniać swoje
listy kandydatów.

Art. 26

Połączenie /wspólne/ listy kandydatów.

Upoważnienie zastępcy grup wyborczych mogą w Urzędzie gmin-
nym złożyć oświadczenie o połączeniu swoich list. Oświadczenie takie
musi być wniesione najpóźniej 8 dni przed dniem wyborczym, poczem je
Urząd gminny ogłasza przez przybicie w lokalach w których listy wy-
borcze są wyłożone do wglądu.

Połączenie list oznacza, że takowe nałoży przy rozdziale man-
datów uważa się za jedną całość /§ 46/.

Art. 27 IV.

Ogłoszenie wyniku wyborów bez głosowania.

Art. 27

W gminach, w których tylko jedną listę kandydatów zgłoszoną,

albo przez więcej grup wyborczych - całości tylko tylu kandydatów przedstawić, ilu członków winien być wybranych do Rady gminnej oświadcza przełożony gminy bez przeszkody, że wszyscy prze przedstawieni kandydaci są wybranymi.

Dla sposobu ogłoszenia wyniku wyborów, zarzutów i ich rozstrzygania, obowiązują postanowienia §§ 49, 50 - 52.

V.

W y b o r y .

Art. 28.

Dzień i lokal wyborczy.

Wybory do Rady gminnej odbywają się w niedzielę od 8 godz. rano. Godzinę zakończenia wyborów oznacza Urząd gminny.

Art. 29.

Zakaz podawania trunków alkoholowych.

W dniu poprzedzającym jakoteż i w dniu wyborów jest sprzedaż wyszynk i podawanie trunków alkoholowych zakazane.

Art. 30.

Ogłoszenie wyborów.

Co najmniej 8 dni przed wyborami winien Przełożony gminy ogłosić za pomocą publicznego obwieszczenia w sposób na miejscu praktykowany dzień, godz. początkową i zakończenia, lokal wyborczy jakoteż i liczbę mających być wybranymi członków.

Art. 31.

Komisje wyborcze.

Wyborami kieruje Komisja wyborcza zamianowana przez Przełożonego gminy.

W skład jej wchodzi zastępcy grup wyborczych, po jednym z każdej, przedstawieni na wniosek tychże grup. W ten sam sposób powołuje on zastępcę każdego członka z danej grupy. Jeżeli w gminie istnieją tylko dwie lub trzy grupy wyborcze, wtedy mianuje Przełożony gminy dla każdej grupy wyborczej po dwóch członków i dwóch zastępców.

Upoważniony zastępca grupy wyborczej powinien zaproponować zastępców swojej grupy w Urzędzie gminnym co najmniej 8 dni przed dniem wyborczym.

Jeżeli dana grupa wyborcza nie przedłoży na czas swoich wniosków, przełożony gminy zamianuje sam członków i zastępców do Komisji wyborczej danej grupy.

W gminach, gdzie jest więcej lokali wyborczych, należy na tych samych zasadach zamianować dla każdego lokalu wyborczego osobną Komisję wyborczą a oprócz tego jedną komisję główną.

W gminach, w których sprawy konceptowe załatwia osobny urzędnik, należy tenże także do Komisji wyborczej z głosem doradczym jako sekretarz. W razie potrzeby dalszych sił, pomocniczych dostarcza gmina. Gdyby tego nie uczyniono, poczyni Przewodniczący Komisji wyborczej odpowiednie zarządzenia za koszt gminy.

Art. 32.

Rozstrzygnięcie Komisji wyborczej.

Komisja wyborcza wybiera ze swojego grona bezpośrednio przed otwarciem wyborów większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę; w razie niemożności osiągnięcia większości rozstrzyga los. Przewodniczący i jego zastępca nie mogą należeć do tej samej grupy wyborczej.

Komisja wyborcza może powziąć ważne uchwały przy obecności Przewodniczącego albo jego zastępcy i co najmniej połowy jej członków uprawnionych do głosowania; w razie równości głosów rozstrzyga Przewodniczący, który pozatem nie głosuje.

Sprzeciw od rozstrzygnięcia Komisji wyborczej można wnieść jedynie w formie zarzutu przeciwko wyborom.

Art. 33.

Protokół wyborczy.

O przebiegu wyborów spisuje się protokół, do którego wpisuje się imiona i nazwiska członków Komisji wyborczej, zastępcy władzy nadzorczej i mężów zaufania, początek i koniec, ewentualnie przerwę wyborów, wszystkie uchwały Komisji wyborczej z krótkim uzasadnieniem tejże, jakoteż i wszelkie ważniejsze szczegóły przebiegu wyborów, oraz wynik wyborów i sposób obliczenia głosów.

Protokół prowadzi powołany do wyborów z głosem doradczym urzędnik gminy /§ 31/, ewentualnie inna siła pomocnicza lub przeznaczony do tego przez Przewodniczącego Komisji wyborczej członek komisji.

Protokół ten jakoteż i listy wyborcze i spisy głosujących podpisują wszyscy członkowie Komisji.

Art. 34.

Zastępca władzy nadzorczej.

Władza nadzorcza jest uprawniona do wysyłania do wyborów swojego zastępcy celem czuwania nad prawidłowym przeprowadzeniem wyborów.

Art. 35.

Mężowie zaufania.

Komisja wyborcza musi na wniosek grup wyborczych dopuścić z każdego stronnictwa wyborczego po dwóch wyborców jako mężów zaufania, którzy mogą być obecni przy przeprowadzeniu całych wyborów aż do ogłoszenia wyniku obliczenia.

Wniosek odnośny musi być przedłożony przewodniczącemu Komisji ustnie lub na piśmie przed rozpoczęciem wyborów.

Mężowie zaufania stronnictwa mogą wnieść zarzuty co do tożsamości wyborcy lub jeżeli dany wyborca w myśl dwóch ostatnich ustępów § 4 nie jest uprawniony do głosowania; pozatem nie mają prawa wtrącać się do wyborów.

Art. 36.

Wstęp do lokalu wyborczego.

Do lokalu wyborczego mają przystęp tylko wyborcy wpisani do list wyborczych danego okręgu wyborczego. Po oddaniu kartki do głosowania powinien wyborca natychmiast opuścić lokal wyborczy.

W czasie głosowania nie wolno ani w lokalu wyborczym ani w budynku, w którym się lokal znajduje, ani też na ulicy i na placu przed wejściem do budynku w promieniu 100 metrów wygłaszać przemówień i w jakikolwiek sposób agitować. - Rozdawanie kart do głosowania przed budynkiem, w którym się znajduje lokal wyborczy, w sposób nieagitacyjny jest dozwolone.

Art. 37.

Głosowanie.

Przed rozpoczęciem wyborów Komisja wyborcza dokonuje oględzin urny wyborczej, która winna być nieprzeźroczystym zamykającym się naczyniem.

Potem przystępuje się do oddawania głosów. Głosowanie odbywa się w ten sposób, że wyborca wpisuje na kartce białego koloru dowolnych rozmiarów cyframi arabskimi, rzymskimi lub słowami liczbę tej listy kandydatów, których chce wybrać. Komisja wyborcza wręczy wyborcy urzędową kopertę, a na jego żądanie i czystą kartkę papieru wraz z przyborami do pisania; do koperty tej wkłada wyborca sam w takim miejscu, gdzie nie może być podpatrywany kartkę głosowania po ewentualnem wpisaniu dotyczącej liczby i wrzuca kopertę do urny wyborczej. Wszystkie koperty muszą być tej samej wielkości, jakości i koloru, zaopatrzone w ten samemu miejscu pieczęcią gminną i nie mogą mieć żadnych wyróżniających znaków.

W ten sposób oddają najpierw swoje głosy członkowie Komisji. Grupy wyborcze mogą drukować kartki głosowania z liczbą odpowiadającą ich liście kandydatów i rozszerzać wśród wyborców.

Komisja wyborcza powinna zaznaczyć oddanie kartki głosowania w obu egzemplarzach list wyborczych.

Art. 38.

Zarzuty przeciwko wyborcom.

Komisja wyborcza rozstrzyga tylko - czy który z wyborców ma być dopuszczony do oddania głosu, jeżeli:

- 1/ istnieje wątpliwość co do jego tożsamości,
- 2/ jeżeli zostanie wniesiony zarzut, że w myśl ostatnich dwóch ustępów § 4 nie może on być dopuszczonym do głosowania przy wyborach.

Zarzuty tego rodzaju mogą podnieść członkowie Komisji wyborczej i mężowie zaufania i to jak długo kartka głosowania obywatela, którego prawo wyboru zaczępiono nie została jeszcze włożona do urny wyborczej. Rozstrzygnięcie Komisji wyborczej musi w każdym poszczególnym wypadku zapadć przed dopuszczeniem następnego wyborcy do oddania głosu.

Art. 39.

Przerwanie wyborów.

Jeżeli zajdą okoliczności, któreby wpłynęły na uniemożliwienie wyborów, może Komisja wyborcza przełożyć wybory lub odroczyć ich dokonania na dzień następny. Zarządzenie takie musi być jednak natychmiast ogłoszone w sposób w gminie przyjęty oraz w lokalu wyborczym. Jeżeli chodzi o przerwanie już rozpoczętych wyborów, wtedy wiana Komisja wyborcza opieczętować akta i urnę wyborczą wraz z oddanymi już kartkami głosowania a przy rozpoczęciu dalszych wyborów stwierdzić protokółowo nienaruszenie pieczęci.

Art. 40.

Zamknięcie głosowania.

Po upływie dla wyborów oznaczonego czasu zamyka się lokal wyborczy, uszysoy atoli wyborcy, którzy przed zamknięciem znajdują się w lokalu wyborczym lub w poczekalni przez Komisję dla wyborców przeznaczoną lub też bezpośrednio przed lokalem wyborczym -- oddają jeszcze swoje głosy, poczem Przewodniczący Komisji wyborczej ogłasza głosowanie za ukończone.

VI.

Stwierdzenie i ogłoszenie wyniku wyborów.

Art. 41.

Liczenie głosów.

Po zakończeniu głosowania pozostają w lokalu wyborczym oprócz członków Komisji wyborczej, zastępcy władzy nadzorczej i sił pomocniczych tylko mężowie zaufania poszczególnych grup wyborczych. Komisja wyborcza wyjmując z urny koperty z kartkami głosowania, przelicza je, i porównuje liczbę kopert z zapiskami w wykazach wyborczych. Potem wyłącza nieważne kartki głosowania, rozdziela kartki według grup wyborczych i przygotowuje wynik wyborów w dwóch listach głosowania. W czasie tego ma każdy z uprawnionych obecnych prawo wglądu do kartek głosowania.

Art. 42.

Nieważne kartki głosowania.

Nieważnymi są następujące kartki głosowania:

- 1/ jeżeli kartka głosowania nie jest włożona do koperty, wydanej przez Komisję wyborczą i zaopatrzonej pieczęcią gminną,
- 2/ jeżeli liczba na kartce głosowania jest przekreślona lub nieczytelna. Dopiski itp. uragi, uważa się jako niepisane,
- 3/ jeżeli w kopercie znajduje się więcej kartek z różnymi liczbami; wtedy wszystkie głosy w tej kopercie są nieważne. Jeżeli w kopercie znajduje się więcej kartek z tą samą liczbą, liczy się ~~raz~~ za jeden głos,
- 4/ kartki opiewające na nieważną listę kandydatów. Jeżeli 9 lub więcej list kandydatów wniesiono, wtedy na kartkach głosowania, na których jest liczba 6 lub 9 wpisana arabskimi cyframi, winna być liczba ta, dla wyraźnego odróżnienia podkreślona lub zaopatrzona kropką. W przeciwnym razie należy takie kartki uważać za nieważne.

To samo dotyczy wypadku, gdy wniesiono 11 lub więcej list kandydatów i użyto liczb IX lub XI w cyfrach. O ważności względnie nieważności kartek głosowania, rozstrzyga Komisja wyborcza.

Art. 43

Rozdział mandatów na grupy wyborcze.

Dzielnik wyborczy.

Następnie rozdziela Komisja liczbę mandatów na poszczególne grupy wyborcze w stosunku do głosów dla danej grupy oddanych a mianowicie w ten sposób, że naprzód wypośrodkuje dzielnik wyborczy. W tym celu należy sumę wszystkich ważnych, dla wszystkich grup oddanych głosów podzielić przez liczbę mandatów, powiększoną o jeden; następna cała wyższa od ilorazu liczbą jest dzielnikiem wyborczym.

Liczbę na każdą poszczególną listę kandydatów oddanych głosów dzieli się następnie przez liczbę dzielnika wyborczego poczem przydziela Komisja wyborcza każdej grupie wyborczej tyle mandatów, ile razy dzielnik wyborczy mieści się w sumie dla danej grupy oddanych głosów.

Listę kandydatów połączonych stronnictw /§ 26/ zlicza się z osobą uważa się jednak je przy działaniu mandatów za jedną listę i przydziela im się wspólnie przypadające mandaty.

Art. 44

Przydzielenie pozostałych mandatów.

Jeżeli wszystkich mandatów nie rozdzielono w sposób w § 43 wymieniony, przydziela się zbywające mandaty po kolei tym grupom, które przy podziale w myśl § 43 przeprowadzonym, wykazały największą resztę podziału.

Jeżeli reszty podziału są przy więcej grupach równe, przydziela się mandaty tej grupie, która uzyskała więcej głosów; w razie równości głosów rozstrzyga los.

W liście kandydatów, która uzyskała głosów mniej niż wynosi dzielnik wyborczy - nie przysługuje prawo do żadnego mandatu; postanowienie to nie odnosi się atoli do poszczególnych liczb wspólnej listy /§ 26/.

Art. 45

Obliczenie nadliczbowych mandatów.

Jeżeli przy podziale liczby głosów przez dzielnik wyborczy /§ 43/ przypadłoby do rozdziału o jeden mandat więcej nad oznaczoną liczbę mandatów oblicza się jeden mandat tej grupie, która posiada najmniejszą resztę podziału a przy równości reszty tej, która uzyskała najmniejszą liczbę głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los.

I tutaj należy uważać listy połączone / § 26/ za należące do jednej grupy.

Art. 46

Rozdział mandatów między listy połączone.

Po przydzieleniu mandatów wszystkim grupom wyborczym, rozdziela Komisja wyborcza mandaty między poszczególne listy połączone.

Postępowanie przytem jest identyczne z wyszczególnionym w § 43 i 44.

Art. 47

Kto jest wybrany.

Wybranyymi członkami do Rady gminnej są ci kandydaci, poszczególnych grup wyborczych, którzy kolejno w liście kandydatów są wymienieni według liczb przypadających danej grupie mandatów. Dalsi kandydaci są w tym samym porządku zastępcami /§ 53/. Jeżeli lista kandydatów zawiera więcej nazwisk niż dopuszczalna /§ 21/ nie bierze się nadliczbowych nazwisk w rachubę.

Art. 48

Ogłoszenie wyniku wyborów.

Zaraz po obliczeniu głosów ustala Komisja wyborcza protokółnie wynik przy równoczesnym podpisaniu go przez wszystkich członków Komisji wyborczej i mężów zaufania stronnictw poczem Urząd gminny ogłasza publicznie wynik wyborów w sposób w gminie praktykowany.

W ogłoszeniu należy wyszczególnić:
dokąd, gdzie i w jaki sposób można wnosić zarzuty przeciwko wyborcom

Odpis protokołu wyborczego i wyniku obliczenia głosów należy przedkłaść władzy nadzorczej; kartki głosowania i koperty powinna Komisja wyborcza opieczętować i przechowywać w Urzędzie gminnym i tylko w razie wniesienia zarzutów przeciwko wyborcom, należy je przedłożyć.

Art. 49.

Hypośrodkowanie wyniku wyborów, jeżeli wybierano we więcej okręgach

Jeżeli wybory odbywają się w kilku lokalach, wtedy przeprowadzają Komisje wyborcze poszczególnych lokali wyborczych tylko czynności wymienione w § 41.

Dalsze postępowanie przedsięwzięje Komisja główna, której poszczególne Komisje oddają natychmiast opieczętowane akta wyborcze.

VII.

Środki prawne.

Art. 50

Sprostowanie wyniku wyborów, jeżeli wybrano osobę niewybieralną.

Władza nadzorcza bada, czy nie wybrano osób, którym nie przysługujące prawo wybieralności. O ile ten wypadek ma miejsce, należy w przeciągu miesiąca od dnia nadejścia protokołu wyborczego orzec wybór niewybieralnej osoby za nieważny, i rozstrzygnąć, kto jest wybrany w jej miejsce.

Rozstrzygnięcie to ogłasza Urząd gminny publicznie, w sposób w gminie przyjęty.

Art. 51

Zarzuty przeciwko wyborcom.

Zarzuty przeciwko wyborcom może wnieść tylko w danej gminie

uprzedzony wyborcom w przeciągu dni 8-miu od następnego dnia po ogłoszeniu wyniku wyborów.

Zarzuty należy wnosić pisemnie do Urzędu Gminnego. Zarzuty należy najpóźniej do trzech dni wraz z aktami wyborczymi przedłożyć władzy nadzorczej.

O zarzutach rozstrzyga władza nadzorcza.

Art. 52

Rozstrzygnięcia o zarzutach.

Jeżeli władza rozstrzygająca o zarzutach stwierdzi takie uchybienia w przeprowadzeniu wyborów, które mogłyby wpłynąć na wynik wyborów, szczególnie, jeżeli stwierdzi poważne naruszenia wolności, czystości i tajemnicy wyborów - wtedy unieważnia całe wybory lub odpowiednią ich część i zarządza ewentualnie nowe wybory oznaczając dzień, w którym się odbyć mają.

Jeżeli tylko stwierdzono błędne obliczenie głosów, winna władza wynik natychmiast sprostować i w gminie publicznie ogłosić.

Rozstrzygnięcie należy doręczyć odwołującym się i tym osobom, których wybór został unieważniony.

Rozstrzygnięcie to, które powinno być wydane najdalej w przeciągu 3 miesięcy od dnia przedłożenia zarzutów jest ostateczne.

VIII.

Zastępcy

Art. 53

Powołanie zastępców.

Zastępcy pełnią funkcje członków Rady gminnej tych grup, dla których byli umieszczeni na liście kandydatów, jeżeli mandat zostanie opróżniony stale na cały okres wyborczy.

Zastępcy następują w tym porządku, jak byli w liście kandydatów wyszczególnieni.

Art. 54

Uzupełnienie liczby zastępców.

Jeżeli z pewnej grupy wyborczej nie wybrano tylu zastępców ile wynosi połowa członków Rady gminnej z tej grupy, względnie przy niepodzielnej przez 2 liczbie Rady gminnej, sąsiednią wyższą liczbę całą lub, jeżeli liczba zastępców pewnej grupy spadnie po wyborach niżej wymienionej granicy, powinni członkowie Rady gminnej uzupełnić liczbę zastępców powołanej grupy w następujący sposób:

Jeżeli dla wspomnianej grupy wybrano tylko jednego członka do Rady gminnej mianuje tenże zastępcę sam, przedkładając Przewodniczącemu gminy w czasie przez niego ustanowiony jednośne pisemne oświadczenie.

Jeżeli jednośna grupa jest przez więcej jak jednego członka zastąpiona, wtedy dokonuje ona wyboru pod przewodnictwem przewodniczącego gminy lub jego zastępcy wyboru uzupełniającego kartkami, przyszedł wybrany jest ten, kto otrzymał największą liczbę głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los.

Uzupełnienie liczby członków Rady gminnej w powyżej przytoczony sposób następuje tak: wtedy, jeżeli grupa wyborcza postawiła mniej kandydatów niż jej w stosunku do oddanych głosów się należy i w tym wypadku powinni członkowie Rady gminnej tej grupy wybrać brakującą ilość członków Rady gminnej.

Przy tych wyborach sporządza się osobny, przez wszystkich obecnych podpisany protokół. Odnośnie do ogłoszenia ich wyniku obowiązują postanowienia § 48.

IX.

Wybór zarządu gminnego.

Art. 55.

Zwołanie Rady Miejskiej.

Nowo wybrana Rada gminna, w gminach miejskich /Rada Miejska/ winna ukonstytuować się najpóźniej 20 dnia po dniu ogłoszenia wyniku wyborów. O ile jednak wniesiono protest wyborczy przeciwko całemu wyborom lub przeciwko wyborowi więcej niż jednej trzeciej części radnych, władza nadzorcza winna zarządzić wstrzymanie ukonstytuowania się Rady Miejskiej aż do czasu wydania ostatecznej decyzji.

Pierwsze posiedzenie Rady Miejskiej zwołuje burmistrz miasta a przewodniczyć na nim najstarszy wiekiem członek Rady.

Art. 55 a.

Wybór burmistrza i jego zastępcy oraz płatnych członków Magistratu odbywa się w myśl przepisów § 31 ordynacji miejskiej z 30 maja 1853 /Zb.Ust.Pr.str. 261/.

Art. 56

Wybór ławników honorowych /niepłatnych/.

~~Wybory ławników honorowych w gminach miejskich~~ Zebrania Rady Miejskiej celem wyboru ławników honorowych ~~odbywają się w terminie wyznaczonym przez władzę nadzorczą~~ winno się odbyć najpóźniej do dni 14 po ukonstytuowaniu się.

Wybór ławników honorowych odbywa się na podstawie systemu proporcjonalnego.

Na ławnika honorowego może być wybrany każdy obywatel miasta, posiadający prawo wybieralności na radnego. Radny miejski wybrany członkiem Magistratu traci mandat w Radzie Miejskiej.

Art. 57

Sposób wyboru.

Wybór ławników honorowych odbywa się na podstawie list kandydatów.

Przeprowadzeniem wyborów kieruje Komisja wyborcza składająca się z przewodniczącego Rady oraz dwóch członków powołanych przez Przewodniczącego. Głosowanie jest tajne i odbywa się za pomocą kart głosowania.

Przed rozpoczęciem głosowania Przewodniczący wzywa Radnych do składania list kandydatów. Lista kandydatów zawierać na półroczną ilość kandydatów w stosunku do liczby ławników, których należy wybrać.

Listy kandydatów zgłoszone w czasie wyznaczonym przez przewodniczącego, Komisja sprawdza i uniwersalizuje ich t., które nie odpowiadają postanowieniom ordynacji wyborczej.

Listy uznane za ważne przewodniczący zapatruje kolejno numerami następnie wystawia je do wglądu radnych w miejscu dla nich widocznym i łatwo dostępnym, poczem rzuca radnych do oddania głosu na jedną z list rzuconych.

Jeden z członków Komisji odczytuje nazwiska Radnych w porządku alfabetycznym i radni w miarę wywołania nazwisk rzucają do urny zwinięte kartki do głosowania. Po ukończeniu głosowania Komisja dokonuje obliczenia głosów.

Podział mandatów odbywa się w myśl przepisów § 43 - 45 niniejszej ustawy.

Z czynności wyborczej spisuje się protokół zawierający wszystko istotne momenty wyborów, protokół winien być podpisany przez członków Komisji wyborczej i przechowywany w aktach magistratu. Odpis protokołu otrzymuje władza nadzorcza.

X.

Wybory do zarządu gmin wiejskich.

Art. 58

Zwołanie Rady gminnej.

Zwołanie nowo wybranej Rady gminnej w gminach wiejskich w celu wyboru Zarządu gminnego winno się odbyć najpóźniej do dnia 14 po ogłoszeniu wyniku wyborów, o ile nie wniesiono protestu wyborczego przeciw tym wyborom lub przeciw wyborowi więcej jak połowę liczba radnych.

Radę gminną zwołuje oraz przewodniczy jej specjalny delegat, wyznaczony przez właściwą władzę nadzorczą z pośród członków oddzielnej gminy.

Delegatem winien być z reguły przełożony gminy.

Poryśsze funkcje sprawuje delegat aż do czasu ukonstytuowania się Zarządu gminnego.

Art. 59

Wybór Przełożonego gminy

Wybór Przełożonego gminy wiejskiej odbywa się w myśl przepisów § 78 - 83 ordynacji dla gmin wiejskich z 3 lipca 1891 /Zb.Ust.Pr. str. 233/.

Art. 60

Wybór ławników.

Po wybraniu przełożonego gminy przystępuje Rada gminna do wyboru ławników.

O ile Rada gminna ma wybierać dwóch lub więcej ławników, postępowanie wyborcze odbywa się w myśl przepisów § 57 niniejszej ustawy.

Wybór tylko jednego ławnika następuje ^{zwyczajnie} większością głosów obecnych na posiedzeniu Radnych.

Art. 61

Wybory do Komisji gminnych.

Wybory do Komisji gminnych odbywają się na zasadzie systemu proporcjonalnego przy odpowiednim zastosowaniu przepisów § 57.

XI.

Postanowienia karne.

Art. 62.

Osoby winne naruszenia przepisów §§ 29 i 36 niniejszej ustawy jak najmniej świadomego pogwałcenia w czasie wyborów innych jej przepisów lub też winne dopuszczenia się przy wyborach przekupstwa, wymuszania, fałszu lub jakichkolwiek innych podstępów, ulegną karze pozbawienia od 7 do 2 miesięcy, o ile czyny te według ustaw karnych nie podlegają surowszej karze.

Wyznaczenie kary należy do właściwości sądu.

XII.

Postanowienia ogólne.

Art. 63

Władza nadzorcza

Władzę nadzorczą w rozumieniu tej ustawy jest starosta w odniesieniu do gmin wiejskich a Wojewoda Śląski - w odniesieniu do gmin miejskich.

Władza nadzorcza czuwa nad należytym i nie opóźnionym wykonaniem wszystkich ustaw, niniejszą zarządzonych czynności urzędowych. W wypadkach zaniedbania lub niecierliwości może władza nadzorcza, przestrzegając kompetencji ustaw, niniejszą ustanowionych komisji, zarządzić na koszt gminy częściowe lub całkowite wykonanie odnośnej czynności urzędowych przez własne organa. Gminie przysługuje prawo regresu do dotyczących organów gminnych.

Art. 64

Pravo do wynagrodzenia.

Członkowie Komisji ogóławczej, którzy ponoszą uszczerbek w zarobkowaniu mają prawo do wynagrodzenia.

Gmina ustala ostatecznie według własnej oceny powyższe odszkodowanie i pokrywa je z własnych środków.

Art. 65

W z a c i s k

Śląski Urząd Wojewódzki rygotywuje potrzebnę do przeprowadzenia wyborów druki i przesyła je gminom za pośrednictwem Starostwa.

Koszta stąd wynikłe, jak i wogóle wszelkie koszty związane z przeprowadzeniem wyborów ponosi gmina.

Art. 66

Wyrażenia ustawy niniejszej: "Rada gminna" - "Przełożęństwo gminne" - "Zarząd gminy" - i "Przełożony gminy" w odniesieniu do gmin miejskich należy rozumieć jako: "Rada miejska" - "Wzgl." "Magistrat" - "Wzgl. burmistrz".

Art. 67

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Przepisy ustawy tego samego przedmiotu dotyczącej a sprzeczne z niniejszą ustawą, tracą moc obowiązującą. O ile inne ustawy i rozporządzenia powołują się na takie przepisy, należy ~~nie stosować~~ zamiast nich stosować odpowiednio przepisy niniejszej ustawy.

Art. 68

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się ośrodkom.

Komisja Socjalna.

PC.

R e z o l u c j a

Komisji Socjalnej w sprawie zaliczek dla urzędników na zakupy zimowe.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić następującą rezolucję:

"Nazywa się Pana Wojewodę, by poczynił u Rządu Centralnego kroki w celu uzyskania środków na wypłacenie urzędnikom podlegającym Urzędowi Wojewódzkiemu zaliczek, w wysokości poborów listopadowych, spłacalnej w 6-ciu ratach miesięcznych, począwszy od dnia 1 stycznia 1925 r. w efektywnych złotych".

U z a s a d n i e n i e:

Położenie urzędników staje się z każdym dniem cięższe i przykrejsze, albowiem drożyzna wzrasta wskutek czego pobory ich wystarczają zaledwie na najskromniejsze utrzymanie.

Wobec zbliżającej się zimy prawie każdy znajduje się w o tyle trudniejszym położeniu, iż musi poczynić zakupy na zimę, jako to: ziemniaki, węgle, ciepłą bieliznę i odzienie dla siebie i członków rodziny, gdyż inaczej w zimie odnośnych artykułów albo wcale nie dostanie, albo za nie będzie musiał płacić wyższe ceny, względnie narażać siebie i członków swej rodziny na przeziębienie i inne choroby.

Ze zakupów tych z bieżących poborów uskutecznić nie może, nie wymaga dalszego uzasadnienia.

W latach ubiegłych Rząd przychodził urzędnikom o tyle z pomocą, że przyznawał im na powyższe cele zapomogi i zwrotne zaliczki na płace, których później nie ciągał.

Rząd uznając smutny stan urzędników, wypłacił już kolejarcom w przedzierniku zaliczki na pobory.

Zarzucaćby można, iż władze odnośne na podstawie istniejących przepisów mogłyby udzielić najbardziej potrzebującym zapomóg i zaliczek indywidualnych.

Ani jedno ani drugie nie jest wykonalne, fundusze zapomogowe przyznane do dyspozycji szefów władz są tak szczupłe, że z nich możnaby wypłacić zapomogi najwyżej kilku ludziom, co spowodowałoby niezadowolenie u drugich.

Przy udzielaniu zaliczek wspomnianych, pomijając szczupły fundusz na ten cel, w budżetach miesięcznych przyznany, muszą się szefowie stosować do zasad wykuszozonych w okólniku Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r. Nr. 544 a wedle tego okólnika zaliczka nie mogłaby na cel niniejszy być dana.

Komisja Socjalna umieściła dodatek, iż zaliczki te mają być spłacalne w efektywnych złotych z tego powodu, ponieważ w myśl cytowanego okólnika Prezesa Rady Ministrów zaliczki na płace są spłacalne w punktach, które jak wiadomo ze względu na wzrastającą drożyznę mają tendencję zwyżkową, co spowoduje, iż funkcjonariusze korzystający z tej pomocy rządowej, byłiby ewentualnie narażeni na to, iż musieliby zwrócić efektywnie więcej aniżeli dostali.

Katowice, dnia 15 listopada 1924 r.

Sprzewodząca:

/-/ Szynkowiakówna.

Komisja Budżetowa.

dot. dr. 372, 390.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w sprawie wniosku p.ks. Brzuski i tow., dotyczącego zaspokojenia potrzeb materialnych duchowieństwa rzymsko - katolickiego i instytucji kościelnych w Województwie Śląskiem.

Sejm Śląski na posiedzeniu dnia 12 XII. 1923 r. przyjął w pierwszym czytaniu projekt ustawy o zaspokojeniu potrzeb materialnych duchowieństwa rzymsko - katolickiego i instytucji kościelnych w Województwie Śląskiem i przekazał ten projekt Komisji Budżetowej.

Komisja Budżetowa rozpatrywała powyższy projekt ustawy na posiedzeniach w dniu 14, 18 i 19 grudnia. W dyskusji okazało się, że projekt ustawy, wniesiony przez p.ks. Brzuskę i tow., wymaga szeregu poprawek i stylistycznych, jakoteż zmiany niektórych artykułów. Wobec tego Komisja Budżetowa odrzuciła projekt ustawy, wniesiony przez p.ks. Brzuskę i opracowała własny projekt, doręczony członkom Sejmu jako druk nr. 390. Projekt Komisji Budżetowej różni się zasadniczo od projektu p.ks. Brzuski i tow., wprowadza bowiem prawie wyłącznie zmiany stylistyczne jakoteż inny układ artykułów. - Jeśli chodzi o zmiany materialne, których jest bardzo mało, to te zmiany Skarbu Śląskiego nie obciążają, owszem nawet odciążają.

W dniu 11. stycznia 1924 r. zajmował się Sejm sprawozdaniem Komisji Budżetowej. Sejm Śląski przerwał drugie czytanie projektu powyższej ustawy i odesłał ją do Komisji Budżetowej z tem, by po myśli zasad projektu ustawy przedstawiono projekt ryczałtu, który mają otrzymać władze kościelne dla duchowieństwa.

Komisja Budżetowa na ponownem posiedzeniu uchwaliła zażądać od Urzędu Wojewódzkiego statystycznych danych dla obliczenia ryczałtu.

Pismem z dnia 30 czerwca 1924 r. przesłało Województwo Śląskie odnośny referat. W referacie skonstatowano, że odnośnie do uposażenia duchowieństwa katolickiego obowiązują dotychczas ustawy stare, pruska z dnia 26 maja 1909 r. /G. S.str. 343/ i austriacka z dnia 28 marca 1918 r. /Dz.U.F. Nr. 115/. - Ustawy nie mogą jednak być zastosowane z powodu zupełnej dewaluacji marki polskiej, na którą przewalutowano markę niemiecką i koronę austriacką.

W myśl ustawy pruskiej z dnia 26 maja 1909 r. przysługuje każdemu samodzielnemu duszpasterzowi minimalne uposażenie rocznie 1.800 mkn., które w poszczególnych wypadkach może być podwyższone do 2.400 mkn. Uposażenie to ma być podwyższone przez dodatki trzechletnie, z których pierwszy ma wynosić 2.000 mkn., a każdy następny 300 mkn. Od ustawą przewidzianego uposażenia odlicza się dochody, płynące z czynności, związanych z urzędem duszpasterskim, z posiadłości rolnych i kapitałów.

str. 2 do druku 555.

W myśl artykułu 6. powyższej ustawy są zobowiązane gminy parafialne pokrywać uposażenie. Atoli gminy parafialne, które nie są zdolne do pokrycia uposażenia duszpasterzy, mają na mocy art. 7. tej ustawy prawo domagać się, by to niepokryte uposażenie było pokryte ze środków państwowych i przez ordynarjat diecezjalny. Obowiązkowi swego gminy parafialne spełnić nie mogą, gdyż odnośne ustawy są już niewystarczające, a Administracja Apostolska nie ma żadnych funduszy na ten cel.

W myśl ustawy austriackiej z dnia 28 marca 1918 r. przysługuje samodzielnemu duszpasterzowi uposażenie roczne w wysokości 2.200 - 2.600 koron, lokalistom 1.800, wikarym 1.300 koron wraz z trzechleciami, które wynoszą dla wszystkich po 200 koron. Również w myśl tej ustawy od tego uposażenia przewidzianego uposażenia odlicza się dochody, płynące z czynności, związanych z urzędem duszpasterskim, z posiadłości rolnych i kapitałowych. Obowiązek wypłacania minimum egzystencji ciążył na Rządzie Austriackim, obecnie ciąży na Województwie Śląskiem.

W razie, gdyby niemiecką markę i koronę austriacką przewalutowano na złoty, toby w wykonaniu tych ustaw należało podwyższyć kwotę na utrzymanie duchowieństwa, preliminowaną na 292.560 zł. w roku bieżącym na 650.000 zł. w roku przyszłym.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu w dniu 18.XI. obradowała nad referatem Urzędu Wojewódzkiego i po dyskusji powzięła większością głosów uchwałę przedłożyć Sejmowi Śląskiemu do uchwalenia następującą rezolucję:

- 1/ Sejm wzywa Radę Wojewódzką, by od 1 stycznia 1925 wypłacano duchowieństwu rzymsko - katolickiemu pobory w myśl ustawy pruskiej z dnia 26 maja 1909 i ustawy austriackiej z dnia 28 marca 1918, przyczem markę niemiecką i koronę austriacką przewalutowuje się na złoty.
- 2/ Rada Wojewódzka przedłoży w ciągu 14 dni projekt ustawy, umożliwiającej w górnośląskiej części Województwa pobór podatków kościelnych przez gminy parafialne na utrzymanie duchowieństwa.

Katowice, dnia 20 listopada 1924 r.

Referent:

/-/ ks. Brzuska.

S I J K Ś L A S K I.

Druk 556.

Komisja Budżetowa.

dot. dr. 201, 545.

10.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w sprawie zastępstwa prawnego Skarbu Śląskiego przez Prokuratorję Generalną Rzeczypospolitej Polskiej.

Komisja Budżetowa zgodziła się jednomyślnie na projekt ustawy Komisji Prawniczej /druk 545/ z dnia 29 września. Zgodzić się mogła także tamże, że przez powołanie zastępstwa prawnego Skarbu Śląskiego Prokuratorji Generalnej, nie powstaną dla Skarbu Śląskiego żadne większe koszty. Koszta te będą te same, jak gdyby obronę prawną Skarbu Śląskiego prowadził jakikolwiek syndyk. Będą one wynosiły rocznie około 11.000 zł., którą to kwotę należy wstawić na przyszły rok do budżetu śląskiego.

Katowice, dnia 18 listopada 1924 r.

Referent:

/-/ Janicki.

ZE.

Wniosek nagły

Komisji Aproprowizacyjnej w sprawie obniżenia cen na artykuły pierwszej potrzeby.

Wysoki Sejm zechce uchwalić następującą

Rezolucję:

Nazywa się p. Wojewodę, aby u Rządu centralnego poczynił odpowiednie kroki w celu zniesienia cen artykułów pierwszej potrzeby, a mianowicie przez:

1/ obniżenie frachtów kolejowych na wszystkie artykuły spożywcze, sprowadzane z innych dzielnic Polski na Górny Śląsk,

2/ przez obniżenie podatku przemysłowego na zboże, wgl. mąkę i chleb /obrotowego/, pobierając go tylko raz i to w młynach, w wysokości najwyżej 4 %.

Pozatem nazywa się p. Wojewodę, aby dla podniesienia sprawności aproprizacji G. Śląska poczynił kroki w celu przyspieszenia dostawy żywych zwierząt, tj. aby transporty tych zwierząt przyczepiane być mogły także i do pociągów pociesnych.

Dalej wyraża Komisja Aproprowizacyjna przekonanie, że do obniżenia drożyzny przyczyniłoby się znacznie obniżenie stopy procentowej za kredyty udzielane w bankach. Wysoki Sejm zechce przeto wezwać P. Wojewodę, aby poczynił odpowiednie kroki celem tak obniżenia stopy procentowej, jak i jej rozpięcia w bankach prywatnych. Bankom, pobierającym zbyt wysokie procenty, nie powinien Bank Polski, jak i Bank Gospodarstwa Krajowego udzielać rezydyskontu.

Uzasadnienie.

Jednym ze środków, mogących przyczynić się do powstrzymania drożyzny, jest obniżenie frachtów kolejowych na wszelkie artykuły spożywcze. Fracht za żywe zwierzęta możnaby znacznie obniżyć, gdyby opłacono go wedle wagi, a nie wedle sztuki.

Dalszym środkiem ku powstrzymaniu wzrostu drożyzny byłoby obniżenie podatku przemysłowego na mąkę; dałoby się to osiągnąć przez to, że podatek ten, obciążający zboże, mąkę i chleb, ściągano by tylko raz i to w młynach, w wysokości najwyżej 4 %.

Także i obniżenie stopy procentowej na kredyty, udzielane w bankach musiałoby wpłynąć na obniżenie się drożyzny. Procent, jaki pobierają banki prywatne /aż do 36 % / są stanowczo za wysokie i muszą one wpłynąć ujemnie na regulowanie cen za wszelkie artykuły spożywcze.

Komisja Aproprowizacyjna.

// Sobota, // Gwóźdź. // Meyer.

// Kaczmarczyk. // Łukaszek. // Omańkowska.

L.dz. 645/24.

Katowice, dnia 17. listopada 1924.

Śląska Rada Wojenódzka
L. R. W. 372/1.

ZE.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojenódzka projekt ustawy w przedmiocie założenia szkoły mechanicznej i hutniczej w Królewskiej Hucie, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 11. listopada 1924. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojenódzka

// Bilski.

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1924 roku
w przedmiocie założenia szkoły mechanicznej i hutniczej
w Królewskiej Hucie.

Art. 1.

Z dniem 1. lutego 1925 r. otwiera się w Królewskiej Hucie Szkołę mechaniczną i hutniczą.

Art. 2.

Organizację szkoły i jej plan ustali Rada Wojenódzka.

Art. 3.

Celem uruchomienia szkoły przyznaje się Władzom Wojenódzkim kredyt
na wydatki osobowe i rzeczowe w kwocie 160 000 zł.

Art. 4.Zwale

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 5.

Wykonanie tej ustawy powierza się Wojenodzie.

./.

U z a s a d n i e n i e .

Potrzeba szkoły przemysłowych mistrzów maszynowych i specjalnych kursów wynika z niemożności pomieszczenia wszystkich kandydatów w szkole bielskiej, a liczbą tych kandydatów rzuca, co wynika z występujących raz po raz wniosków zarządzenia prywatnych szkół i kursów maszynowych, nieoficjalnych gwarancji, że kursy te staną na wysokości zadania. /Kurs taki w Król. Hucie liczy uczniów 99/.

Również pracodawcy, w rozesłanym do nich kwestjonariuszu oświadczyli się za otwarciem takiej szkoły.

Treszcie także potrzebę szkoły uznaje Dyrekcja Polskiej Kolei Państwowej w Katowicach, która dla celów szkolnych odstępuje w godzinach popołudniowych warsztaty kolejowe.

Na potrzebę szkoły hutniczej wskazują władze centralne i czynniki miejscowe; będzie to bowiem jedna z pierwszych na ziemiach polskich szkoła hutnicza.

Preliminarz budżetowy na r.1925 i pomieszczenie szkoły.

Według preliminarza oblicza się wydatki w roku 1925. na 160 000 zł, dochody na 3 000 000 zł.

Pokrycie wydatków przewidziano w projekcie budżetu na r.1925. Szkołę zamierza się pomieścić na razie w szkole powszechnej I. w Król. Hucie, na co wyraził już swą zgodę Magistrat miasta Królewskiej Huty.

Zprawdzie w Król. Hucie istnieją już prywatne trzyletnie wieczorne kursy techniczne, lecz kursy te wcieli się do szkoły maszynowo - hutniczej.

Ogólny projekt organizacji szkoły.

a/ Charakter i cel szkoły. Szkoła ma istnieć na podstawie uchwały Sejmu Śląskiego, w myśl art. 4. punkt 6. statutu organicznego Województwa Śląskiego.

Cały inwentarz i urządzenia szkolne mają być własnością Województwa Śląskiego.

Szkoła ma być zawodową i obejmować narazie:

1/ Oddział mistrzów maszynowych /maszynowy/ dla kształcenia młodzieży zawodów mechaniczno-technicznych teoretycznie i praktycznie na przyszłych mistrzów fabrycznych, monterów i instruktorów dla szkół zawodowych, fabryk budowy maszyn i zakładów mechanicznych, oraz samodzielnych drobnych przemysłowców.

2/ Oddział mistrzów hutniczych /hutniczy/ dla wykształcenia mistrzów dla przemysłu hutniczego.

3/ Specjalne kursy wieczorne celem udoskonalenia wiadomości zawodowych dla pracujących w przemyśle osób, w czasie zależnym od wyboru ucznia.

4/ Kurs przygotowawczy dla maszynistów kolejowych, trwający dwa półrocza, którego celem ma być przysposobienie kandydatów do egzaminu na palaczy i maszynistów kolejowych.

O utworzeniu wydziałów i innych oddziałów oraz kursów ma zdecydować Rada Wojewódzka.

Rok szkolny ma trwać 10 miesięcy z podziałem na 2 półrocza i jesienne od 1.IX. do 31.I. i wiosenne od 1.II. do 30.VI.

Dnie wolne od nauki i zajęć szkolnych są te same, co w innych szkołach Województwa Śląskiego.

Każdą zmianę statutu, jak również regulaminy szkoły zatwierdza Rada Wojewódzka.

b/ Władze szkolne. Bezpośrednio przełożoną władzą szkoły ma być dyrektor za zgodą Rady Wojewódzkiej i Rady Pedagogicznej. Nad rozwojem szkoły i potrzebami uczącej się młodzieży ma czuwać Rada Opiekuncza.

c/ Uczniowie i nauka. Uczniowie dzielą się na zwyczajnych obowiązanych do uczęszczania na wszystkie przedmioty, planem nauki objęte, oraz nadzwyczajnych, czyli hōspitantów, którzy pobierają naukę tylko w niektórych przedmiotach. Uczniami zwyczajnymi oddziałów

mechanicznych i hutniczych mogą być tylko ci, którzy ukończyli, lub ukończą w roku zapisu 17 lat życia i wykazą się ukończeniem szkoły powszechnej oraz świadectwem 3-letniej praktyki w swym zawodzie. Względnie przedłożą świadectwo ukończenia szkoły zawodowej dokształcającej, lub świadectwo wyzwolenia na czeladnika, lub też absolutorium niższej szkoły zawodowej /dziennej/.

O przyjęciu na specjalne kursy decyduje dyrekcja Szkoły.

Uczniowie szkoły mechanicznej i hutniczej obowiązani są składać egzamin końcowy po ukończeniu szkoły - poczem otrzymują świadectwo ukończenia nauk szkolnych.

Frekwentanci kursów specjalnych otrzymują po ich ukończeniu odpowiednie zaświadczenia.

Nauka jest zasadniczo bezpłatną - jednak uczniowie mają ponieść w całości lub częściowo koszty materiałów, z których korzystają w warsztatach.

Rodzaj i wysokość taks szkolnych ustali Rada Wojewódzka drogą rozporządzenia.

d/ Plany naukowe. - Plany naukowe szkoły będą odpowiadały szkołom, jakie na Górnym Śląsku istniały, z tą atoli różnicą, że w planach tych zaprowadzone zostaną zmiany, wynikłe z przejścia G. Śląska pod władzę Państwa Polską, oraz zmiany dostosowane do obecnych potrzeb.

Program szczegółowy nauki w szkole mechanicznej i hutniczej, oraz na specjalnych kursach, ustali ostatecznie Rada Wojewódzka.

- - - - -

Wniosek nagły

Klubu N.P.R. w sprawie zatrzymania świąt na obczarze
Górnictwa Śląskiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą

r e z o l u c j ę:

Przyja się Pana Górnodę, by poczynił starania
u Rządu Centralnego w sprawie zamierzonego zniesienia świąt
to w celu zatrzymania przynajmniej drugiego świąta
Bożego Narodzenia, Wielkanocy i Zielonych Świąt.

U z a s a d n i a n i e:

Ludność Śląska oznacz się wielką pobożnością. Zniesio-
nie świąt, do których przywykła przez całe wieki, dotknę-
ło jej uczucia religijne. Zewsząd do naszego Klubu zwr-
ca się ludność z apelem i prosi, byśny wpłynęli na nierode-
ne czynniki celem zatrzymania na Śląsku drugiego dnia
świąt Bożego Narodzenia, Wielkanocy i Zielonych Świąt.
W przekonaniu, że lud domaga się pozostawienia tych dni
świętecznych nie dlatego, by ten dzień mieć od pracy wol-
nym, lecz z pobudek głębokiej religijności, podpisani
wnoszą o uchwalenie powyżej podanej rezolucji.

Katowice, dnia 26 listopada 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Sikora,

Grajek, Gwóźdź, Mędlowski, Szusćnik, Mathea, Hędzier,
Sobota, Palarczyk, Zuber, Obrzut.

L.dz. 664/24.

Śląska Rada Wojewódzka.
L.R. 746.

Katowice, dnia 18 listopada 1924 r.

Dot: Projekt ustawy w przed-
miocie zezwolenia gm. .
Bielska na bezpłatne przela-
nie prawa własności na grun-
die, przeznaczonym pod budo-
wę polskiego gimnazjum
w Bielsku.

Do

PC.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Bielska na bezpłatne przelanie prawa własności na gruncie, przeznaczonym pod budowę polskiego gimnazjum w Bielsku, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 18 listopada 1924 w wykonaniu ~~art. 23~~ prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:
/~/ Bilski,
Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1924 r.

w przedmiocie pozbycia gruntu miejskiego w Bielsku na rzecz Skarbu Śląskiego.

Art. 1.

Zezwala się gminie miasta Bielska na bezpłatne przelanie na rzecz Skarbu Śląskiego prawa własności na 8 661 m² gruntu, przeznaczonego pod budowę polskiego gimnazjum w Bielsku, z re-alności miejskiej L.w.h. 203 gminy katastralnej Bielsko, Górne Przedmieście.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy powierze się Wojewodzie.

- - - - -

Uzasadnienie: Rada gminna miasta Bielska uchwaliła na posiedzeniu, odbytem dnia 3 lipca 1924, zaoferować bezpłatnie Województwu Śląskiemu parcele budowlane, położone między ulicami Parkową i Piastowską a Parkiem miejskim w łącznym rozmiarze 8 661 m² a w wartości około 130 000 na cele budowy polskiego gimnazjum w Bielsku. Parcele te uznane zostały przez rzeczoznawców za udające się pod względem równości gruntu pod budowę gmachu. Uchwała Rady gminnej miasta Bielska powzięta została jednogłośnie i zgodnie z postanowieniami § 42 względnie 89 ordynacji gminnej miasta Bielska.

Po myśli § 42 wspomnianej ordynacji gminnej pozbycia majątku gminnego w wartości ponad 20 000 guldenów, a. w. może nastąpić jedynie w drodze ustawy krajowej.

S p r a w o z d a n i e

z posiedzenia Komisji Agrarnej, odbytego dnia 26 bm. w przedmiocie projektu ustawy o ochronie roślin /druk 548/, wniesionego przez Radę Wojewódzką.

W ogólności Komisja stwierdziła potrzebę uchwalenia powyższej ustawy ze względu na zabezpieczenie stanu rolniczego przed stratami powodowanymi różnymi chorobami roślin powstałymi bądź to siłą naturalną, bądź też przez trujące gazy zgarte w dymie niektórych zakładów przemysłowych jakoteż ze względu na konieczność tępienia chwastów.

Komisja po przeprowadzeniu dyskusji szczegółowej na pojedynczych artykułach uchwaliła jednogłośnie projekt ustawy przyjąć z drobnymi tylko zmianami a mianowicie:

Art. 3 ustęp drugi, rozpoczynający się słowami: "Obowiązkowi doniesienia i kończy się słowami .. się ukazały" uchwalono skreślić.

W art. 7 uchwalono zmienić redakcję drugiego ustępu, który ma brzmieć: "Oprócz tego władze administracyjne mogą zarządzić zwalczanie szkodników chorób roślin i chwastów na koszt tego czynnika, na który ciąży obowiązek do zwalczania chorób roślin i chwastów po myśli § 2."

W art. 8 zmieniono wejście w życie tej ustawy z dni 14 na 30 dni po jej ogłoszeniu.

Na podstawie dyskusji stojącej w związku z powyższem projektem ustawy, Komisja Agrarna uchwaliła następującą rezolucję:

"Komisja Agrarna zwraca się w formie rezolucji do Sejmu o wstawienie do budżetu na rok 1925 kwoty 250 000 zł. na założenie instytucji dla kredytu rolnego."

Katowice, dnia 26 listopada 1924 r.

Referent:

/-/ Palarczyk.

L.dz. 42781/IV- 5539

Katowice, dnia 2 grudnia 1924 r.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W myśl uchwały Rady Wojewódzkiej z dnia 2 grudnia br. wnoszę niniejszem projekt ustawy o prowizorjum budżetowem Województwa Śląskiego na czas od 1 stycznia do 31 marca 1925 r. wraz z uzasadnieniem do tejże ustawy.-

Przewodniczący Rady Wojewódzkiej:

/-/ B i l s k i .

U s t a w a

z dnia

o prowizorjum budżetowem Województwa Śląskiego za czas od 1 stycznia do 31 marca 1925 r.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do otwierania kredytów na wydatki Województwa Śląskiego w czasie od 1 stycznia do 31 marca 1925 r. do wysokości 1/4 kwot ustalonych w częściach, działach, rozdziałach i paragrafach budżetu Województwa Śląskiego na rok 1924 stanowiącego załącznik ustawy skarbowej z dnia 22 lipca 1924 /Dz.U.Śl. Nr. 20, poz. 83/.

Wyjątek stanowią kredyty na wydatki osobowe, które otwierane być mogą do wysokości niezbędnej dla wykonania uprawnień Wojewody przewidzianych w art. 3 ustawy z 23 stycznia 1924 r. w przedmiocie uposażenia funkcjonariuszów Województwa Śląskiego /Dz.U.Śl. Nr. 3, poz. 12/X.

Art. 2.

Otwieranie kredytów nieobjętych budżetem na rok 1924 może nastąpić tylko na wniosek Rady Wojewódzkiej zatwierdzony w drodze ustawodawczej pod warunkiem, że równocześnie zostaną otwarte nowe wystarczające źródła pokrycia.

Art. 3.

Wymienione w art. 1 wydatki mają być dokonane na poczet ustawowo zatwierdzić się mającego budżetu na rok 1925.

Art. 4.

Upoważnia się Wojewodę do pokrycia wydatków w okresie od 1 stycznia do 31 marca 1925 dochodami pobranymi ze Śląska stosownie do postanowień art. 5 ustawy z 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.U.R.P.Nr. 73, poz. 497/.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą z dniem 1 stycznia 1925 r.

Art. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e.

Projekt niniejszy ma na celu stworzenie prawnej podstawy dla gospodarki w Województwie Śląskiem na czas do uchwalenia budżetu na rok 1925 w przypuszczeniu, że budżet powyższy uchwalony będzie w ciągu okresu, na który opiewa prowizorium budżetowe.

Konstrukcja zatem proponowanego prowizorium budżetowego pozostawia stosunkowo ciasne granice co do dokonywania wydatków, opiera się jednakowoż zgodnie z zasadami stosowanymi w całym Państwie na uchwalonym budżecie na rok 1924, zapewnia zaspokojenie konieczności administracyjnych i nie przesądza decyzji Sejmu co do ewentualnego zmniejszenia kwot preliminarzowych na rok 1925.

W uwzględnieniu tych momentów nie będą oczywiście mogły być otwierane w okresie prowizorium budżetowego kredyty jednorazowe. —

Przewodniczący Rady Wojewódzkiej:

/-/ B i l s k i,

Wojewoda.

L.dz. 43162 IV 5541.

Katowice, dnia 1 grudnia 1924 r.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h.

W myśl uchwały Rady Wojewódzkiej z dnia 22 listopada br. wnoszę niniejszem preliminarz budżetowy Województwa Śląskiego wraz z projektem ustawy skarbowej na rok 1925 z uzasadnieniem do tejże ustawy.

Załączony preliminarz budżetowy Województwa Śląskiego na rok 1925 obejmuje preliminarze szczegółowe tak wydatków jak i dochodów zwyczajnych i nadzwyczajnych, zaś objaśnienia do powyższego preliminarza zostaną w najbliższych dniach do-
datkowo nadesłane. -

Przewodniczący Rady Wojewódzkiej:

/-/ B i l s k i.

U s t a w a s k a r b o t a

na rok 1925

z dnia

Art. 1.

Załączonym budżetem na rok 1925 ustala się kwotę wy-

1/ zryczajnych na 57.459.957 zł.

2/ nadzryczajnych na 7.753.730 zł.

Łączną sumę wydatków Województwa Śląskiego na rok 1925 ustala się zatem na kwotę 65.213.687 zł.

Art. 2.

Jako pokrycie ustalonych w art. 1 wydatków zwyczaj-
nych i nadzwyczajnych służą prelimitowane w budżecie dochody
pobrane w Województwie Śląskim:

1/ zwyczajne 63.821.166 zł

2/ nadzwyczajne 1.200.000 zł

W łącznej zatem kwocie 65.021.166 zł.

Art. 3.

Wszystkie wydatki Województwa Śląskiego mogą być usku-
teczniane tylko na cele wymienione w rubrykach budżetu Wje-
wództwa Śląskiego i w granicach kredytów w tych rubrykach usta-
lonych.

Art. 4.

Otwieranie kredytów nieobjętych budżetem może nastąpić tylko na wniosek Rady Wojewódzkiej, zatwierdzony w drodze ustawodawczej pod warunkiem, że równocześnie zostaną wskazane wystarczające źródła pokrycia.

Art. 5.

Rada Wojewódzka ma prawo przenosić kredyty między paragrafami 2 - 8 w obrębie każdego działu poszczególnej części.

Art. 6.

Kredyty przewidziane w załączonym budżecie ważne są do dnia 31 grudnia 1925. Po tym dniu mogą być zużyte w ciągu okresu, nieprzekraczającego dwóch miesięcy pod warunkami, ustalonymi dla administracji w całym Państwie.

Art. 7.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1925 r.

Art. 8.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

Marszałek Sejmu:

U z a s a d n i e n i e :

Na posiedzeniach w dniach 16, 17 i 18 października rb. obradowała Rada Wojewódzka nad preliminarzem budżetowym na rok 1925 i na zasadach przyjętych w preliminarzu na rok 1924 oraz przy uwzględnieniu najkonieczniejszych wymogów administracji w Województwie ustaliła ten preliminarz na kwotę:

a/ wydatków zwyczajnych 89.740.957 zł.

b/ wydatków nadzwyczajnych 7.753.730 zł.

r a z e m : 97.494.687 zł.

Ponieważ dochody przewidziane były jak w niniejszym projekcie ustawy na kwotę 65.021.166 zł., przeto pozostawał do pokrycia niedobór w kwocie . 32.473.521 zł. Ponieważ niedobór ten nie był wynikiem niedostatecznego ujęcia istniejących źródeł dochodowych, lecz wynikiem zawieszenia poboru podatku od węgla wstawionego do budżetu na rok 1924 w kwocie 27.000.000 zł., wprowadzenia w miejsce figurującego w budżecie na rok 1924 z sumą 7.500.000 zł. podatku pośredniego od spirytusu monopolu spirytusowego, którego efekt na rok 1925 objawi się w budżecie Ministerstwa Skarbu, przeto Rada Wojewódzka nie była w możności bez narażenia na szwank normalnego toku administracji pokryć wspomnianego niedoboru przez redukcję przewidzianych wydatków, które zresztą zredukowano, przez zmniejszenie etatów osobowych oraz wydatków administracyjno - rzeczowych, a także w wydatkach nadzwyczajnych.

Wobec tego uchwaliła Rada Wojewódzka zwrócić się do Ministerstwa Skarbu z prośbą, by ono w miejsce usuniętego podatku węglowego i przejętego podatku od spirytusu zamienionego na monopol, niedobór w odrębnym budżecie Województwa Śląskiego, obejmującym również wydatki, które z uwagi na ich charakter winne być pokryte z budżetów poszczególnych władz centralnych, pokryło z funduszy ogólnych państwowych, przyczem wyraziła zdanie, że do takich wydatków należą wydatki na pobory funkcjonariuszów państwowych, wydatki z tytułu prawa patronatu i uzupełnienie kongury, wydatki na policyjną służbę graniczną, na utrzymanie dróg państwowych, na dotację regulacji rzek i meljoracje rolne, emerytury i zaopatrzenia funkcjonariuszy państwowych i renty inwalidzkie, komisarzy dla spraw pracy, wydatki na renty od wypadków przy instytucjach państwowych, dodatki ze strony Państwa do rent socjalnych i wiele innych drobniejszych wydatków.

Reskryptem z 14 listopada br. L. 3653/DB/1 odpowiedziało atoli Ministerstwo Skarbu, że wspomniany wyżej niedobór przez Skarb Państwa pokryty być nie może, ponieważ Ministerstwo Skarbu, nie dysponując dochodami Województwa, nie mogłoby na te wydatki znaleźć wymaganego art. 10 Konstytucji pokrycia, a użycie na ten cel dochodów ogólnopństwowych byłoby sprzeczne ze Statutem Olganicznym Województwa Śląskiego. Wobec tego zaleciło Ministerstwo przystosowanie kwoty wydatków preliminarza do osiągalnych dochodów Województwa tak, ażeby preliminarz mógł być zamknięty bez deficytu jak to się faktycznie stanie w roku 1924. Wskazało przytem Ministerstwo jako środek do osiągnięcia tego celu rewizję w roku 1925 40 % dodatku do uposażenia funkcjonariuszów, płatnych ze Skarbu Śląskiego i przeprowadzenie zespolenia administracji skarbowej na Śląsku z administracją skarbową w całym Państwie. Rozważając te wskazania Ministerstwa Skarbu, przyszła Rada Wojewódzka do następujących wniosków:

- 1/ dochodami na obszarze Województwa Śląskiego dysponują władze ustawodawcze względnie Rząd Rzeczypospolitej w tem znaczeniu, że na mocy punktu 4-go art. 5. Statutu normuje i wysokość podatków i ich rodzaj. Na tej też podstawie zawieszono pobór podatku węglowego, zamieniono podatek spirytusowy na monopol spirytusowy, zamieniono niemiecki podatek obrotowy na podatek przemysłowy, a obecnie, o ile Radzie Wojewódzkiej wiadomo, projektuje się zamianę podatku od zapalek na monopol zapalczany, wreszcie wprowadzono podatek majątkowy i podatek dochodowy. Najważniejszy z tych podatków, podatek majątkowy oraz bardzo wydajne źródła dochodów z monopolów mają wedle odrębnych ustaw wpływać na rachunek Ministerstwa Skarbu, a więc znajdują wyraz w budżecie ogólnopństwowym, a nie w budżecie Województwa Śląskiego, w którym poszczególne Ministerstwa chcą zatrzymać wydatki połączone z administracją Województwa, niedając równocześnie Województwu możności znalezienia pokrycia na te wydatki. Z tych powodów trudno mówić o zbilansowaniu budżetu przez podniesienie dochodów przez władze Województwa Śląskiego. -
- 2/ Rada Wojewódzka uważa za rzecz niemożliwą w obecnych warunkachniżenia na rok 1925, 40 % dodatku zagwarantowanego urzędnikom, płatnym ze Skarbu Śląskiego, ustawą Sejmu Śląskiego z dnia 23 stycznia 1924 r. (Dz.U.Śl. Nr. 3, poz. 12/). Pomijając inne względy, uważa Rada Wojewódzka, że przystąpienie do tej sprawy będzie dopiero wtedy możliwe, jeżeli stosunki ekonomiczne Województwa upodobnią się do stosunków w innych Województwach Rzeczypospolitej, bo nie ulega wątpleni, że urzędnik w Katowicach żyje o 40 % drożej niż urzędnik w przeważającej ilości innych miast Rzeczypospolitej. Poza to ważnym jest i ten moment, że pozyskanie wykwalifi-

fikowanych urzędników dla skomplikowanej administracji w Województwie natrafia ciągle na trudności i to tak dalece, iż były wypadki, że urzędnicy mimo 40 % procentowego dodatku przenosili się do innego Województwa na niższy stopień służbowy, niż go posiadali w Województwie Śląskiem. -

- 3/ Co do zespolenia administracji skarbowej w Województwie Śląskiem z ogólną państwową administracją to punkt ciężkości spoczywa przede wszystkim w rękach władz centralnych a to tak z uwagi na to, co wyżej pod 1/ powiedziano, jakoteż z uwagi na art. 5 Statutu, ostatnie zdanie ustępu 1-go. Faktycznie bowiem przez wprowadzenie ogólnopństwowych ustaw podatkowych w Województwie Śląskiem Rząd Rzeczypospolitej względnie władze ustawodawcze to zespolenie już przeprowadzają, ale dzieje się o tyle jednostronnie, że regulowaną bywa, mówiąc ze stanowiska budżetowego, strona dochodowa, którą się zabiera na rzecz budżetu państwowego, natomiast stronę wydatkową zostawia się jej własnemu losowi bez pokrycia, w odrębnym budżecie Województwa Śląskiego.

Wobec odmowy Ministerstwa Skarbu przejęcia niedoboru śląskiego do pokrycia z funduszy ogólnych Rada Wojewódzka musiała szukać sama wyjścia i skorzystała przytem ze wskazówki Ministerstwa Skarbu, ażeby wydatki Województwa dostosować do osiągalnych dochodów. Nie było innego wyjścia, jak dochody, pobrane w Województwie, obrócić na pokrycie wydatków Województwa po wyeliminowaniu z budżetu śląskiego wydatków na emeryturę, dary z łaski, odprawy, pośmiertne funkcjonariuszy państw. wojskowych i ich rodzin, tudzież renty inwalidów wojennych jako sprawy nie zaliczone w statucie organicznym do autonomicznych kompetencji Województwa Śląskiego. Kwota przewidziana na ten cel wynosiła pierwotnie 16.738.539 zł. Po wyeliminowaniu tych wydatków, o ile chodzi o funkcjonariuszy państwowych, przewidziano tylko wydatek na funkc., których bezspornie opłacać musi Województwo, wskutek czego część 4 części 3 załączonego preliminarza zmniejszyła się o kwotę 16.000.000 zł. i wykazany został w załączonym preliminarzu na kwotę 738.539 zł. Drugą pozycję, którą Rada Wojewódzka wzięła w rachubę jest tzw. tangenta. Według art. 5 ustęp 5, Statutu przypuszczać należy, że tangentę należy obliczać od dochodów brutto. Dotychczasowa praktyka oparta na tem przypuszczeniu nie natrafiała na żadne trudności, ponieważ dochody Województwa Śląskiego przewyższały znacznie wydatki. Dziś się to zmieniło, gdyż wydatki się nie zmniejszają, ale raczej zwiększają wskutek postępu organizacji Województwa. Natomiast dochody wskutek polityki gospodarczej i finansowej otrzymują inną formę, będącą przyczyną ich znikania z budżetu Województwa Śląskiego, a przechodzenia do budżetu ogólnego. Byłoby więc nie logiczne pozostawiać wydatki Województwa nie pokryte, a równocześnie przekazywać tangentę jako pewnego rodzaju nadwyżkę kasową. Wobec tego postanowiła Rada Wojewódzka skreślić częściowo tangentę i to w takiej wysokości, o ile budżet śląski wykazuje jeszcze niedobór. Wskutek tego część 5 części 3 załączonego preliminarza, który pierwotnie opiewał na kwotę 18.324.500 zł. wynosi obecnie kwotę 2.000.000 zł., jako kwotę przeznaczoną na tangentę. Daleszą wypłatę tangenty będzie można pojąć tylko w tych wypadkach, jeżeli Ministerstwa resortowe przejmą z budżetu Województwa Śląskiego wydatki, wchodzące w zakres ich kompetencji. Jak długo zatem w obecnych warunkach tj. przy zmniejszeniu się dochodów w budżecie Województwa Śląskiego na skutek rozporządzeń Rządu względnie ustaw państwowych, Województwo Śląskie będzie pokrywało wydatki o charakterze ogólnopństwowym z budżetu śląskiego w formie zastępczej, tak długo nie będzie oczywiście

mogło być mowa o odsyłaniu tangenty, lecz co najwyżej o przelecaniu nadwyżek kasowych.

Po uwzględnieniu naprowadzonych wyżej skreśleń załączony preliminarz budżetowy wynosi w wydatkach kwotę..65.213.687 zł. Pozostały jeszcze niedobór w kwocie 192.521 zł, Rada Wojewódzka uważa za możliwy do pokrycia w czasie wykonywania budżetu.

części preliminarza

B. Przedsiębiorstwa - netto/.

część Dział	Nazwa grupy, części i udziału	dochody zryczałt. w złotych
A. A d m i n i s t r a c j a :		
I.	S e j m S ł ą s k i	-
II.	A d m i n i s t r a c j a w e w n ę t r z n a	3 663 097,-
1	Rada Wojewódzka	-
2	Urzędy Wojew. Starostwa i Pow. Urz. Zdrowia	566 725,-
3	Policja Wojewódzka	2 706 072,-
4	Kultura krajowa	11 400,-
5	Urzędy robót publicznych	17 100,-
6	Woj. Zakład badania żywności i przedm. użyt.	40 000,-
7	Urzędy ubezpieczeń	20 300,-
8	Wojewódzki Sąd Administracyjny	-
9	Zakłady krajowe i humanitarne	301 500,-
10	Inspekcje przemysłowe	-
III.	A d m i n i s t r a c j a s k a r b o w a	59 849 544,-
2	Władze i urzędy skarbowe	26 800,-
4	Emerytury i zaopatrzenia	678 000,-
5	Ogólny zarząd skarbowy	65 000,-
6	Daniny publiczne	59 079 744,-
IV.	S z k o l n i c t w o :	258 018,-
3	Władze szkolne II instancji	2 400,-
4	Szkolnictwo powszechne	36 960,-
5	Szkoły średnie	134 808,-
6	Szkolnictwo zawodowe	83 700,-
Dochody zryczałt. razem:		63 770 659,-
B. P r z e d s i ę b i o r s t w a :		
I.	Drukarnia Wojewódzka Śląskiego	50 507,-

Zestawienie według grup

/ A. Administracja - brutto

Część	Dział	Nazwa grupy, części i działu	Wydatki zwyczajne w złotych
-------	-------	------------------------------	--------------------------------

A. Administracja:

I.		Sejm Śląski	695 161,-
II.		Administracja wewnętrzna	28 069 852,-
	1.	Rada Wojewódzka	227 568,-
	2.	Urząd Wojew. Starostwa i Pow. Urz. Zdrowia	3 387 264,-
	3.	Policja Wojewódzka	10 063 767,-
	4.	Kultura krajowa	460 030,-
	5.	Urząd robót publicznych	2 969 612,-
	6.	Wojewódzki zakład badania żywn. i przedm. uż.	60 730,-
	7.	Urzędy ubezpieczeń	151 606,-
	8.	Wojewódzki Sąd Administracyjny	41 582,-
	9.	Zakłady krajowe i humanitarne	10 649 075,-
	10.	Inspekcje przemysłowe	58 618,-
III.		Administracja skarbowa	6 404 479,-
	2.	Władze i urzędy skarbowe	3 589 440,-
	4.	Emerytury i zaopatrzenia	738 539,-
	5.	Ogólny zarząd skarbowy	2 043 500,-
	6.	Daniny publiczne	33 000,-
IV.		Szkołnictwo:	22 290 461,-
	3.	Władze szkolne II. instancji	397 687,-
	4.	Szkołnictwo powszechne	18 177 312,-
	5.	Szkoły średnie	2 969 352,-
	6.	Szkołnictwo zawodowe	746 114,-

Wydatki zwyczajne

razem: 57 459 957,-

B. Przedsiębiorstwa:

I.	2.	Drukarnia Województwa Śląskiego.	-
----	----	----------------------------------	---

część	Dział	Nazwa grupy, części i działu	Dochody nazwyczajne. w złotych
		A. A d m i n i s t r a c j a :	
		S e j m S ł ą s k i	-
		A d m i n i s t r a c j a w e w n ę t r z n a	-
	1	Rada Wojewódzka	-
	2	Urząd Woj. Starostwa i Pow. Urz.Zdrowia	-
	3	Policja Wojewódzka	-
	4	Kultura krajowa	-
	5	Urzędy robót publicznych	-
	6	Wojew.Zakład badania żywności i przedm.uż.	-
	7	Urzędy ubezpieczeń	-
	8	Wojewódzki Sąd Administracyjny	-
	9	Zakłady krajowe i humanitarne	-
	10	Inspekcje przemysłowe	-
I.		A d m i n i s t r a c j a s k a r b o w a :	1 200 000,-
	2	Władze i urzędy skarbowe	-
	4	Emerytury i zaopatrzenia	-
	5	Ogólny zarząd skarbowy	1 200 000,-
	6	Daniny publiczne	-
V.		S z k o l n i c t w o :	-
	3	Władze szkolne II instancji	-
	4	Szkolnictwo powszechne	-
	5	Szkoły średnie	-
	6	Szkolnictwo zawodowe	-
Dochody zwyczajne razem:			1 200 000,-
Rekapitulacja: Dochody zwyczajne : A.Administracja			63 770 659,-
B.Przedsiębiorstwa			50 507,-
Dochody nadzwyczajne: A.Administracja			1 200 000
B.Przedsiębiorstwa			-
R a z e m:			65 021 166,-

Część	Dział	Nazwa grupy, części i działu	Wydatki nadzwyczajne w złotych
		A. A d m i n i s t r a c j a :	
I.		S e j m S l ą s k i	-
II.		A d m i n i s t r a c j a w e w n ę t r z n a	5 656 392,-
	1	Rada Wojewódzka	20 000,-
	2	Urząd Wojewódzki, Starostwa i Pow. Urz. Zdr.	3 160 400,-
	3	Policja Wojewódzka	628 805,-
	4	Kultura krajowa	29 000,-
	5	Urzędy robót publicznych	1 817 187,-
	6	Woj. zakład badanie żywności i przedm. už.	1 000,-
	7	Urzędy ubezpieczeń	-
	8	Wojewódzki Sąd Administracyjny	-
	9	Zakłady krajowe i humanitarne	-
	10	Inspekcje przemysłowe	-
III.		A d m i n i s t r a c j a s k a r b o w a :	-
	2	Władze i urzędy skarbowe	-
	4	Emerytury i zaopatrzenia	-
	5	Ogólny zarząd skarbowy	-
	6	Daniny publiczne	-
IV.		S z k o l n i c t w o :	2 097 338,-
	3	Władze szkolne II instancji	200 000,-
	4	Szkołnictwo powszechne	508 000,-
	5	Szkoły średnie	1 050 000,-
	6	Szkołnictwo zawodowe	339 338,-
		Wydatki nadzwyczajne razem:.....	7 753 730,-
		I. Wydatki zwyczajne: A. Administracja	57 459 957,-
		B. Przedsiębiorstwa:	-
		II. Wydatki nadzwyczajne: A. Administracja	7 753 730,-
		B. Przedsiębiorstwa	-
		R a z e m :	65 213 687,-
		N i e d o b ó r:	192 521,-

Freliminarz budżetowy na rok 1925.

ZE.

A. A d m i n i s t r a c j a.

Dział:	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne	
				w z ł o t y c h.	
			I. S e j m Ś l ą s k i:	-	
		1.	Uposażenie	80.825	
		2.	Różne wydatki osobowe	15.252	
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	1.000	
		4.	Środki lokomocji	1.500	
		5.	Pomieszczenie	3.500	
		6.	Wydatki biurowe	25.500	
		7.	Wydawnictwa	12.000	
		8.	Inne wydatki	545.584	
		9.	Remont i konserwacja budowli	10.000	
			Razem Sejm Śląski	695.161	
			II. A d m i n i s t r a c j a w e w n ę t r z .	-	
1.			Rada Wojewódzka	-	
		1.	Uposażenie	19.876	
		2.	Różne wydatki osobowe	198	
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	6.500	
		5.	Pomieszczenia	12.000	
		6.	Wydatki biurowe	60	
		7.	Inne wydatki	2.000	
		10.	Fundusz na cele narodowo-oświatowe	25.000	
		11.	Djety dla członków Rady Wojew.	47.124	
		12.	Wydatki dawnego Śl.Funduszu krajo- wego i domestykalnego	8.640	
		13.	Fundusz dyspozycyjny Rady Wojew.	10.000	
		14.	Częściowe koszta utrzymania Urzędu Kontroli Państw.w Katowicach	96.170	
			Razem dział 1.	227.568	

Roz- Dział dział:		Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w z ł o t y c h.
2.	1.		Urząd Wojew.Starostwa i Pow.Urz.Zdr.	-
		1.	Uposażenie	1.891.190
		2.	Różne wydatki osobowe	27.521.
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	40.780
		4.	Środki lokomocji	50.135
		5.	Pomieszczenie	130.933
		6.	Wydatki biurowe	114.260
		7.	Wydawnictwa	20.500
		8.	Inne wydatki	5.000
		9.	Remont i konserwacja budowli	20.000
		10.	Fundusz dyspozycyjny Wojewody	250.000
		11.	Koszta reprezentacyjne	25.198
		12.	Utrzymanie aresztów administracyjn.	5.000
		13.	Dodatek na utrzymanie komisarzy obwo- dowych i odszkodowanie urzędników stanu cywilnego	98.000
		14.	Remuneracje dla komisarzy mieszka- niowych	2.500
		15.	Pomoc lekarska dla funkcjonariuszy	84.021
		16.	Różne wydatki sanitarne	38.400
			Razem rozdział 1.	2.803.438
2.	2.		Wyznanie religijne:	-
		10.	Potrzeby kościoła katolickiego	390.326
		11.	Fundusze budowlane:	-
			1/ patronackie	150.000
		12.	Potrzeby wyznań akatolickich	40.000
		13.	Fundusze budowlane:	-
			1/ patronackie	3.500
			Razem rozdział 2.	583.826
			Razem dział 2.	3.387.264

Dział:	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w z ł o t y c h:
3.			Policja wojewódzka	-
	1.		Uposażenie	8.709.468
	2.		Różne wydatki osobowe	540.046
	3.		Podróże służbowe i przesiedlenia	120.596
	4.		Środki lokomocji	130.218
	5.		Pomieszczenie	219.899
	6.		Wydatki biurowe	118.300
	8.		Inne wydatki	18.300
	9.		Remont i konserwacja budowli	44.000
	10.		Wyszkolenie policji	28.500
	11.		Uzbrojenie policji	24.600
	12.		Psy policyjne	2.040
	13.		Inwigilacja i czynności śledcze	89.100
	14.		Utrzymanie aresztów policyjnych	8.500
	15.		Skoszarowanie policji	10.200
			Razem dział 3.	10.063.767
4.			Kultura krajowa	-
	3.		Podróże służbowe i przesiedlenia	9.500
	5.		Pomieszczenie	1.742
	6.		Wydatki biurowe	3.140
	8.		Inne wydatki	5.000
	10.		Popieranie wytwórczości rolnej	164.500
	11.		Popieranie wytwórczości leśnej	5.722
	12.		Stacja dla ochrony roślin dla Woj. Śląskiego	17.000
	13.		Dotacja dla fund.meljor.	220.000
	14.		Częściowe koszty utrzymania służby weterynar.	13.426
	15.		Krajowy fundusz odszkodowawczy za zabite zwierzęta domowe	20.000
			Razem dział 4.	460.030

Dział:	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w z ł o t y c h.
5.			Urzędy robót publicznych	-
		1.	Uposażenie	262.421
		2.	Różne wydatki osobowe	3.238
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	25.123
		4.	Środki lokomocji	100
		5.	Pomieszczenie	3.230
		6.	Wydatki biurowe	6.500
		8.	Inne wydatki	1.000
		9.	Remont i konserwacja budowli	65.000
		11.	Drogi i mosty	1.503.000
		12.	Regulacja rzek i budowa wałów	1.100.000
			Razem dział 5.	2.969.612
6.			Wojewódzki zakład badania żywno- ści i przedmiotów użytku	-
		1.	Uposażenie	43.163
		2.	Różne wydatki osobowe	827
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	3.575
		4.	Środki lokomocji	250
		5.	Pomieszczenie	5.850
		6.	Wydatki biurowe	1.850
		8.	Inne wydatki	4.965
		9.	Remont i konserwacja budowli	250
			Razem dział 6.	60.730
7.			Urzędy ubezpieczeń	-
		1.	Uposażenie	120.634
		2.	Różne wydatki osobowe	1.903
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	2.200
		5.	Pomieszczenie	4.999
		6.	Wydatki biurowe	6.010
		8.	Inne wydatki	15.860
			Razem dział 7.	151.606

Dział:	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w z ł o t y c h.
8			Wojewódzki Sąd Administracyjny	-
	1.		Uposażenie	28.981
	2.		Różne wydatki osobowe	600
	3.		Podróże służbowe i przesiedlenia	900
	6.		Wydatki biurowe	2.380
	8.		Inne wydatki	100
	10.		Honorarja sędziów zawodowych i niezawodowych	8.621
			Razem dział 8.	41.582
9			Zakłady krajowe i humanitarne:	-
	10.		Dotacje na pokrycie niedoboru w zakładach krajowych	1.638.450
	11.		Ustawowy obowiązek pokrywania kosztów leczenia w zakładach dla umyślowo chorych i w szpitalach	951.687
	12.		Utrzymanie krajowo-ubogich	88.000
	13.		Dom pracy przymusowej	300.000
	14.		Utrzymanie i wykształcenie głucho- niemych i ociemniałych	336.156
	15.		Zasiłki i subwencje	270.000
	16.		Opieka nad młodzieżą	60.000
	17.		Zapomogi dla najbiedniejszej ludności	200.000
	18.		Pożyczki budowlane dla organizacji samopomocy społecznej	3.500.000
	19.		Opieka i pomoc położowa	1.009.082
	20.		Dodatek państwowy do rent socjalnych	1.670.000
	21.		Opieka nad inwalidami i pozostałymi	600.000
	22.		Renty od wypadków w instytucjach państwowych	10.000
	23.		Komisarz dla spraw pracy na G.Śląsku	15.700
			Razem dział 9.	10.649.075

Dział:	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w z ł o t y c h:
10.			Inspekcje przemysłowe:	-
		1.	Uposażenie	48.672
		2.	Różne wydatki osobowe	1.016
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	5.600
		5.	Pomieszczenie	1.890
		6.	Wydatki biurowe	1.240
		8.	Inne wydatki	200
			Razem dział 10.	58.618
			Razem Administracja wewnętrzna	28.069.852
2.			III. Administracja skarbowe:	
			Władze i urzędy skarbowe	-
		1.	Uposażenie	3.229.590
		2.	Inne wydatki osobowe	41.835
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	72.000
		5.	Pomieszczenie	100.715
		6.	Wydatki biurowe	100.000
		8.	Inne wydatki	10.000
		9.	Remont i konserwacja budowli	18.000
		10.	Komisje podatkowe, rzeczoznawcy i informatorzy	17.300
			Razem dział 2.	3.589.440
4.			Emerytury i zaopatrzenia	-
		10.	Emerytury i zaopatrzenia cywilne	672.539
		12.	Odprawy	10.000
		13.	Pośmiertne	40.000
		14.	Dary z łaski	10.000
		16.	Koszta przesiedlenia emerytów i ich rodzin	6.000
			Razem dział 4.	738.539
5.			Ogólny zarząd skarbowy	-
		11.	Inne rozchody	1.000

Dział:	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w z ł o t y c h:
5.		16	Nagrody za wykrycie przekroczeń skarbowych	42.000
		27.	Udział skarbu państwa w dochodach śląskich	2.000.000
		28	Zaległe wydatki z okresu przed przejęciem Górnego Śląska	500
			Razem dział 5.	2.043.500
6.			Daniny publiczne	-
		9.	Zwroty podatków bezpośrednich	2.000
		10.	Zwroty podatków pośrednich	10.000
		12.	Zwroty opłat stemplowych	1.000
		14.	Inne zwroty	20.000
			Razem dział 6.	33.000
			Razem Administracja skarb.	6.404.479
3.			IV. S z k o l n i c t w o:	-
			Władze szkolne II.instancji	-
		1.	Uposażenie	327.011
		2.	Różne wydatki osobowe	6.470
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	38.300
		4.	Środki lokomocji	-
		5.	Pomieszczenie	7.886
		6.	Wydatki biurowe	11.920
		7.	Wydawnictwa	2.800
		8.	Inne wydatki	1.000
		9.	Remont i konserwacja budowli	2.300
			Razem dział 3.	397.687
4.			Szkolnictwo powszechne	-
	1.		Nadzór szkolny /inspektoraty/	-
		1.	Uposażenie	218.199
		2.	Różne wydatki osobowe	2.182
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	39.272
		5.	Pomieszczenie	7.240

Dział:	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne: w z ł o t y c h
4.	1	6.	Wydatki biurowe	15.441
		8.	Inne wydatki	100
		9.	Remont i konserwacja budowli	520
		10.	Pomoce naukowe	8.000
			Razem rozdział 1.	290.954
	2.		Szkoły powszechne	-
		1.	Uposażenie	14.548.629
		2.	Różne wydatki osobowe	145.485
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	52.446
		5.	Pomieszczenie	6.520
		6.	Wydatki biurowe	1.600
		8.	Inne wydatki	300
		9.	Remont i konserwacja budowli	16.000
		10.	Pomoce naukowe	100.000
		11.	Zasiłki i stypendja	115.000
		12.	Zasiłki i pożyczki dla gmin na budowę i przebudowę szkół	1.500.000
		13.	Kursy dokształcające dla nauczy- cieli	89.950
		15	Oświata pozaszkolna	300.000
			Razem rozdział 2.	16.875.930
	3.		Seminarja nauczycielskie	-
		1.	Uposażenie	770.511
		2.	Różne wydatki osobowe	8.105
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	11.360
		5.	Pomieszczenie	77.134
		6.	Wydatki biurowe	25.138
		8.	Inne wydatki	500
		9.	Remont i konserwacja budowli	23.680
		10.	Pomoce naukowe	30.000
		11.	Zasiłki i stypendja	54.000
		13.	Kursa dokształcające dla nauczy- cieli	5.000

Dział:	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki zwyczajne w z ł o t y c h:
	3.	14.	Ogrody szkolne	5.000
			Razem rozdział 3.	1.010.428
			Razem dział 4.	18.177.312.
5.			Szkoły średnie:	-
		1.	Uposażenie	1.684.276
		2.	Różne wydatki osobowe	16.729
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	16.448
		5.	Pomieszczenie	77.226
		6.	Wydatki biurowe	19.473
		7.	Wydawnictwo	500
		8.	Inne wydatki	500
		9.	Remont i konserwacja budowli	64.200
		10.	Pomoce naukowe	85.000
		11.	Zasiłki i stypendja	1.000.000
		13.	Kursa dokształcające dla nauczycieli	5.000
			Razem dział 5.	2.969.352
6.			Szkolnictwo zawodowe	-
		1.	Uposażenie	488.099
		2.	Różne wydatki osobowe	3.758
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	4.160
		5.	Pomieszczenie	36.420
		6.	Wydatki biurowe	3.527
		8.	Inne wydatki /Robocizna/	7.550
		9.	Remont i konserwacja budowli	11.500
		10.	Pomoce naukowe	20.100
		11.	Zasiłki i zapomogi	150.000
		12.	Fundusz obrotowy	5.000
		13.	Kursa dokształcające dla nauczy- cieli	16.000
			Razem dział 6.	746.114
			Razem Szkolnictwo	22.290.465
			Ogólna suma wydatków zwyczajnych na Administrację	57.459.957.

Dział:	Nazwa części i działu:	Dochody zwyczajne w złotych
I.	Sejm Śląski:	-
II.	Administracja wewnętrzna	-
1	Rada Wojewódzka	-
2	Urz. Wojew. Starostwa i Pow. Urz. Zdr.	566.725
3	Policja Wojewódzka	2.706.072
4	Kultura krajowa	11.400
5	Urzędy robót publicznych	17.100
6	Wojew. zakład badania żywności i przedn. uż.	40.000
7	Urzędy ubezpieczeń	20.300
8	Wojewódzki Sąd Administracyjny	-
9	Zakłady krajowe i humanitarne	301.500
10	Inspekcje przemysłowe	-
Razem Administracja wewnętrzna:		3.663.097
		-
III.	Administracja skarbowa:	-
2	Władze i urzędy skarbowe	26.800
4	Emerytury i zaopatrzenia	678.000
5	Ogólny zarząd skarbowy	65.000
6	Daniny publiczne	59.079.744
Razem Administracja skarbowa:		59.849.544
IV.	Szkolnictwo:	-
3	Władze szkolne II. instancji	2.460
4	Szkolnictwo powszechne	36.960
5	Szkoly średnie	134.898
6	Szkolnictwo zawodowe	83.700
Razem Szkolnictwo:		258.018.
Ogólna suma dochodów zwyczajnych z Administracji:		63.770.659

Dział:	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki nadzwyczajne w złotych
			II. A d m i n i s t r a c j a wewn.	-
1			Rada Wojewódzka	-
		15.	Subwencja dla szkoły urzędników komunalnych	20.000
			Razem dział 1.	20.000
2	1		Urząd Wojew. Starostwa i Pow. Urz. Zdr.	-
		15.	Pomoc lekarska dla funkcjonarjuszów	15.000
		17.	Budowa kolei krajowej Ustroń - Milówka	2.895.400
			Razem rozdział 1.	2.910.400
	2		Wyznania religijne	-
		11.	Fundusze budowlane /katolickie/	250.000
			Razem rozdział 2.	250.000
			Razem dział 2.	3.160.400
3			Policja Wojewódzka	-
		2.	Umundurowanie	22.125
		4.	Środki lokomocji	47.000
		6.	Wydatki biurowe	65.630
		9.	Nowe budowle	344.000
		11.	Uzbrojenie policji	94.740
		13.	Koszta inwigilacji	12.000
		15.	Skoszarowanie policji	43.310
			Razem dział 3.	628.805
4			Kultura krajowa	-
		10.	Popieranie wytwórczości rolnej	15.000
		12.	Stacja dla ochrony roślin w Woj. Śląskiem	4.000
		15.	Krajowy fundusz odszkodowawczy za zabite zwierzęta domowe	10.000
			Razem dział 4.	29.000
5			Urzędy robót publicznych	-
		10.	Nowe budowle	1.670.000
		11.	Drogi i mosty	147.137
			Razem dział 5.	1.817.137.

Dział:	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wydatki nadzwyczaj, w złotych
6			Woj. zakład badania żywności i przedm. uż.	-
		9.	Remont i konserwacja budowli	1.000
			Razem dział 6.	1.000
			Razem Administracja wewn.	5.656.392
3			IV. S z k o l n i c t w o:	
			Władze szkolne II. instancji	-
		11.	Fundusz stypendyjny im.K. Miarki i P.Stalmacha	200.000
			Razem dział 3.	200.000
4			Szkolnictwo powszechne:	-
	3		Seminarja nauczycielskie	-
		9.	Nowe budowle	508.000
			Razem dział 4.	508.000
5			Szkoły średnie	-
		6.	Wydatki biurowe	100.000
		9.	Nowe budowle	850.000
		10.	Pomoce naukowe	100.000
			Razem dział 5.	1.050.000
6			Szkolnictwo zawodowe	-
		1.	Uposażenie	60.063
		2.	Różne wydatki osobowe	454
		3.	Podróże służbowe i przesiedlenia	6.443
		5.	Pomieszczenie	3.528
		6.	Wydatki biurowe	21.250
		8.	Inne wydatki	100
		9.	Remont i konserwacje budowli	2.000
		10.	Pomoce naukowe	100.000
		11.	Zasiłki i zapomogi	145.500
			Razem dział 6.	339.338
			Razem Szkolnictwo	2.097.338
			Ogólna suma wydatków nadzwyczaj- nych na Administrację	7.753.730

Dział:	Nazwa części i działu:	Dochody nadzwyczajne w złotych
	I. Sejm Śląski:	
	II. Administracja wewnętrzna	
1	Rada Wojewódzka	
2	Urząd Wojew., Starostwa i Pow. Urz. Zdr.	
3	Policja Wojewódzka	
4	Kultura krajowa	
5	Urzędy robót publicznych	
6	Woj. zakład badania żywności i prz. uż.	
7	Urzędy ubezpieczeń	
8	Wojewódzki Sąd Administracyjny	
9	Zakłady krajowe i humanitarne	
10	Inspekcje przemysłowe	
	III. Administracja skarbowa	
2	Władze i urzędy skarbowe	
4	Emerytury i zaopatrzenia	
5	Ogólny zarząd skarbowy	1.200.000
6	Daniny publiczne	
	Razem Administracja skarbową:	1.200.000
	IV. Szkolnictwo:	
3	Władze szkolne II. instancji	
4	Szkolnictwo powszechne	
5	Szkoły średnie	
6	Szkolnictwo zawodowe	
Ogólna suma dochodów nadzwyczajnych z Admin.		1.200.000.

1W.

B. Przedsiębiorstwa.

Dział:	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Rozchody zwyczajne w złotych
			II. A d m i n i s t r a c j a wewn.	--
2	1		Drukarnia Województwa Śl.	
		1	Administracja	21.600
		2	Koszty eksploatacji	173.300
		3	Świadczenia socjalne	7.450
		5	Inwestycje	30.000
		6	Różne wydatki	150
		7	Amortyzacja dotacji	5.000
		8	Remont budynków	12.000
			Razem Drukarnia Województwa Śląskiego:	249.500
			Ogółem rozchody zwyczajne "Przedsiębiorstw	249.500

Dział:	Roz- dział:	Para- graf:	Nazwa części, działu, roz- działu i paragrafu:	Wpływy zwyczajne w złotych:
			II. A d m i n i s t r a c j a wewn.	--
2	1		Drukarnia Województwa Śląskiego	300.007
			Razem Drukarnia Wojew.Śl.	300.007
			Ogółem wpływy zwyczajne "Przedsiębiorstw	300.007

O b j a ś n i e n i a.

Wydatki zwyczajne.

C z ę ś ć I. S e j m Ś l ą s k i.§ 1. Uposażenie.

Uposażenie urzędników i funkcjonariuszów niższych obliczono na podstawie ustawy z dnia 9.X.1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 116, poz. 924/ przy zastosowaniu mnożnej 40 gr.

Etat osobowy Biura Sejmu Śląskiego.

Etat na rok 1925.		Etat zatwierdzona na r.1924.	
Etatowi	Kontraktowi	Etatowi	Kontraktowi
V - 1	X - 1	V - 1	V - 1
VI - 1	XII - 1	VI - -	VI - 1
VII - 5	XI - 1	VII - 5	IX - 2
VIII - 4	XIV - 2	VIII - 4	X - 1
IX - 2	XVI - 1	IX - 2	XII - 1
X - 2		X - 3	XI - 1
XI - 2		XI - 2	XIV - 2
XII - 1		XII - 1	XVI - 2
razem: 18	6	18	11

§ 2. Różno wydatki osobowe.

Na remuneracje i zapomogi preliminowano 1 % od ogólnej kwoty pborów.

Na opłaty do kas chorych preliminowano 300 zł.

Na godziny nadliczbowe za wykonywanie pracy pozabiurowej preliminowano kwotę 14.145 zł., dj. 20 % od ogólnych pborów.

§ 3. Podróże służbowe i przesiedlenia.

Na podróże służbowe preliminowano 500 zł.

Na przesiedlenia preliminowano 500 zł.

§ 4. Środki lokomocji.

Na środki lokomocji preliminowano 1.500 zł.

§ 5. Pomieszczenie.

Na utrzymanie porządku w wydatkach osobowych preliminowano 2.500 tytułem wynagrodzenia uprząteczkom.

Na opłacenie lokalu, jako też i na wydatki rzeczowe preliminowano 1.000 zł.

§ 6. Wydatki biurowe.

Na inwentarz biurowy preliminowano 6.500 zł. Na przybory pi-sarskie dla 48 posłów i urzędników w ilości ustalonej przez Ministerstwo Skarbu preliminowano 4.400 zł. Na druki preliminowano 1.600 zł.

Na prenumeratę czasopism, zakup książek dla biblioteki i dzienników urzędowych itd. preliminowano 10.000 zł.

Na opłatę telefonów, telegramów i porta preliminowano 3.000 zł.

§ 7. Wydawnictwa.

Na wydawnictwa, tj. druk stenogramów sejmowych, preliminowano kwotę 12.000 zł.

§ 8. Inne wydatki.

Na diety posłów Sejmu Śląskiego, różnych ekspertów biorących udział w posiedzeniach komisji Sejmu Śląskiego, oraz połowę diet tych posłów Sejmu Śląskiego, którzy są równocześnie posłami na Sejm Rzeczypospolitej w Warszawie preliminowano 531.584 zł., ustalając tę kwotę na mocy wypłaty z dnia 1 września 1924 r. przy uwzględnieniu mnożnej w wysokości 40 groszy.

Na koszt delegacji preliminowano 2.000 zł.

Na fundusz dyspozycyjny p. Marszałka Sejmu Śląskiego preliminowano 10.000 zł.

Na inne nieprzewidziane wydatki preliminowano 2.000 zł.

§ 9. Remont i konserwacja budowli.

Na przebudowę kaloryfów, drobny remont, remont dzwonków elektrycznych itd. przeznacza się 10.000 zł.

C z ę ś ć II. A d m i n i s t r a c j a w o w n e t r z n a.Dział I. Rada Wojewódzka.§ 1. Uposażenie.E t a t.

	G r u p a							R a z e m:
	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
1. Etat prel. na r. 1925	1	1	-	2	-	-	-	4
2. Etat na r. 1924	-	-	1	1	-	-	1	3

Reszta personelu Biura Rady Wojewódzkiej-/stenotypistka, woźny/ pozostają na etacie Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

§ 3. Podróże służbowe i przesiedlenia.

Przewiduje się na koszt podróży służbowych 2.000 zł. /na zakup biletu wolnej jazdy dla członków Rady Wojewódzkiej jak w roku ubiegłym/.

§ 5. Pomieszczenie.

Koszt mieszkania w naturze dla przewodniczącego Rady Wojewódzkiej po myśli ustawy z dnia 6 lutego 1924 r. /Dz.U.Śl.Nr. 5, poz. 18/.

§ 8. Inne wydatki.

Różne i nieprzewidziane wydatki w innych paragrafach.

§ 11. Diety dla członków Rady Wojewódzkiej.

Członkom Rady Wojewódzkiej pochodzącym z wyboru przysługują na podstawie ustawy śląskiej z dnia 26 stycznia 1923 r. /Dz.Ust. Śl. Nr. 8, poz. 48/ diety w tej wysokości jak posłom do Sejmu.

§ 12. Wydatki dawn. śl. Funduszu Krajowego i domestykalnego.

Pensja honorowa dla byłego członka Śl. Wydziału Krajowego w Opawie przysługująca mu na podstawie uchwały Sejmu Śląskiego z 30 października 1908 r. w wysokości 4.800 koron przedwojennych austr. rocznie, a dalej emerytury, pensje wdowie i sieroco byłych funkcyj. krajowych śląskich. Przy wypośredkowaniu kwoty uwzględniono już nową ustawę emerytalną polską, jak również odpowiednie zwaloryzowanie pensji honorowej.

Dział II. Urząd Wojewódzki, Starostwa i Powiatowe

Urzędy Zdrowia.

§ 1. Uposażenie:

Urzędy:	G r u p a														Razem
	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	XV.	ilość funkcyj	
Śl. Urząd Woj.	1	1	10	17	20	37	32	24	28	12	21	4	-	208 ^{1/}	
Starostwa i Pow. Urzędy Zdrow.	-	-	-	14x	9	17	20	14	16	38	6	6	4	144 ^{2/}	
Dyr. Policji	-	-	-	1	5	10	22	28	39	31	6	1	-	143	
na r. 1925 razem	1	1	10	32	35	64	74	66	83	81	33	11	4	495	
Etat na rok 1924	1	2	11	35	41	64	102	78	93	70	56	6	5	564	

x/ Z tego 3 Starostów ad personam gr. V. - 1/ W tem 1 lekarz Nacz. Wydz. Zdrowia Publ. / w V. gr. 2 lekarzy w VII. gr. i 1 ref. aptek. w VII. gr. - 2/ W tem 6 lek. pow. w VI. gr., 4 w VII. gr. i 2 kontr. lekarzy okręg. w VIII. gr. 3/ w liczbie tej mieści się honorarium w wysokości 50 % uposażenia grupy V. dla starostów w Katowicach i Świętochłowicach za prowadzenie kierownictwa Dyrekcji Policji, dalej dla 2 lekarzy policyjno - obywatelskich w wysokości 50 % uposażenia grupy VI. wzgl. VII.

Uposażenie obliczono według etatów osobowych poszczególnych władz i urzędów. Kwota obliczona jest łącznie z dodatkiem kresowym i wyrównawczym przy zastosowaniu mnożnej 40 gr. -

§ 2. Różne wydatki osobowe.

Remunersacje wynoszą 1 % uposażenia. Kompletne umundurowanie dla 45 woznych po 150 zł: 6.750 zł.
Opłaty do kas chorych 2.160 zł.

§ 3. Koszta podróży i przesiedlenia.

Przeciętnie odbywa się około 100 podróży służbowych, za które preliminuje się 18.080 zł. przesiedleń przewiduje się 25 w łącznej kwocie 15.000 zł. wreszcie diety delegacyjno 7.700 zł.

§ 4. Środki lokomocji.

Wydatki rzeczowe.

Na utrzymanie jednego samochodu ciężarowego i 2 osobowych według doświadczenia z poprzednich okresów budżetowych rocznie:

Benzyna	5.250 zł.
Oliwa i smary	600 zł.
Opony	2.450 zł.
3 ubrania i płaszcze robocze dla szoferów	1.200 zł.
węgiel, woda, światło i siła elektryczna dla garażu	1.420 zł.
Zapotrzebowanie dla warsztatu	1.000 zł.
Ogólne reperatury	7.500 zł.
Ubezpieczenie, podatek państwowy i komunalny	8.300 zł.
Nieprzewidziane wydatki	8.000 zł.
razem:	35.670 zł.

§ 5. Pomieszczenia.

Komorne przypadające na gmach wojewódzki, szkołę Szafranka i Starostwa w górnośląskiej części Województwa wzięto ryczałtowo, ponieważ kontrakty najmu nie zostały jeszcze z magistratami względnie Wydziałami Powiatowymi odnowione. Wstawiono więc kwotę ryczałtową a mianowicie: ze gmach Wojewódzki 8.000 zł. ze szkołą Szafranka 4.000 zł. ze sześć Starostw górnośląskich 7.200 zł., zaś czynsz najmu ze ubikacje zajęte przez Starostwo w Cieszynie obliczono na podstawie kontraktu i przy uwzględnieniu ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr. 5, poz. 21/ w kwocie 1.370 zł. Dla 4 lekarzy powiatowych, górnośląskiej części Województwa Śląskiego wstawiono tytułem komornego 480 zł.

Na opał preliniuje się według doświadczenia z ubiegłych okresów budżetowych 60.000 zł. We wszystkich gmachach urzędowych znajduje się ogrzewanie centralne.

Na światło preliniuje się	7.300 zł.
Na konserwację i instalację	20.000 zł.
Utrzymanie porządku ,	9.900 zł.
jako wydatki rzeczowe zaś na wynagrodzenie dla przątaczek	8.400 zł.
Na uprzątnięcie biur lekarzy powiatowych	960 zł.
Utrzymanie palaczy /pobory - rocznie/	3.323 zł.
Ogółem:	130.933 zł.

z czego na wydatki osobowe przypada 12.683 zł., zaś na wydatki rzeczowe 118.250 zł.

§ 6. Wydatki biurowe:

Na konserwację inwentarza i reperację maszyn do pisania przewiduje się 23.520 zł. Materiał pisarski dla 519 urzędników biorąc przeciętnie na urzędnika 20 zł. rocznie 10.380 zł. /kwota obliczona na podstawie doświadczenia, nie przekraczająca norm ustalonych przez Ministerstwo Skarbu/ Druki 10.000 zł.

Na abonament Dz. Ust. Rz.P., Monitora Polskiego, Dziennika Ustaw Śląskich, Gazoty Urzędowej i pism fachowych preliniuje się kwotę 6.760 zł., na książki niezbędne dla urzędowania 4.200 zł.

T e l e f o n y: Urząd Wojewódzki, Starostwa i Dyrekcja Policji posiadają 36 linii telefonicznych. Roczny abonament wynosi 10.800 zł. należność za aparaty stołowe 4.000 zł. rozmowy pozamiejscowe 15.800 zł. porterja 29.800 zł. ogółem wydatki biurowe 114.260 zł.

§ 7. Wydawnictwa.

Dziennik Ustaw śląskich kosztą druku 4.500 zł.
 Gazeta Urzędowa 8.000 zł.
 Inne wydawnictwa /subwencjonowanie urzędów powiatowych/ 8.000 zł.

R a z e m: 20.500 zł.

§ 8. Inne wydatki.

Preliminuje się wydatki nieobjęte poprzednimi §§ i na subwencjonowanie wystaw przemysłowych.

§ 9. Remont i Konserwacja budowy.

Na utrzymanie gmachów rządowych w Giesztynie i w Bielsku oraz biur władzy II i I. instancji górnośląskiej części Województwa.

§ 11. Koszta reprezentacyjne.

Po myśli ustawy śląskiej z dnia 2 marca 1923 r. pobiera Wojewoda i Wicewojewoda tytułem kosztów reprezentacyjnych 100 % poborów i wszelkich dodatków /Dz.Ust.Sl. Nr. 43, poz. 192 ex 1923 /.

§ 13. Dodatek na utrzymanie komisarzy obwodowych i urzędników stanu cywilnego.

Na utrzymanie komisarzy obwodowych prelininuje się jako do -
 datek przypadający ze strony Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego
 48.000 zł., zaś na potrzeby Urzędów stanu cywilnego wstawia się
 kwotę 50.000 zł. jako odszkodowanie za pełnienie funkcji urzędnika
 stanu cywilnego w myśl § 7 tzw. Personalstandesgesetz z roku 1875
 odnośnie do tych urzędników, których ustanawiają i mienią wła-
 dze administracyjne.

§ 14. Remuneracje dla komisarzy mieszkaniowych.

Na honorarja za spełnienie funkcji komisarzy dla spraw mieszka-
 niowych po myśli ustawy śląskiej z dnia 19 grudnia 1922 r. /Dz.
 Ust.Sl. nr. 39, poz. 143/ prelininuje się na rok 1925 kwotę
 2.500 zł.

§ 15. Pomoc lekarska dla funkcjonariuszy.

Na wydatki połączone z udzieleniem pomocy lekarskiej dla funk-
 cjonariuszy państwowych, wojewódzkich, sędziów i prokuratorów, ich
 rodzinom oraz emerytom po myśli rozporządzenia Rady Ministrów z
 2 lipca 1924 r. /Dz.Ust.Rz.P. Nr. 73, poz. 725/ przewiduje się na
 wydatki rzeczowe 82.000 zł. zaś na wydatki osobowe dla lekarzy
 pracujących w poradniach lekarskich 32.021 zł.

§ 16. Różne wydatki sanitarne.

Na uruchomienie sanochodów sanitarnych, kosztą szczepienia,
 kursy sanitarne i inne wydatki połączone z wykonywaniem służby sa-
 nitarnej jak również na akcję antygruźliczną przewiduje się łącz-
 ną kwotę 38.400 zł.

Dział II. Rozdział II. Wyznanie religijne.§ 10. Potrzeby kościoła katolickiego.

W Województwie Śląkiem pracuje 213 księży w duszpasterstwie,

z czego 172 w górnośląskiej części, zaś 46 w cieszyńskiej części Województwa. Ustawy regulujące pobory duszpasterstwa katolickiego a mianowicie ust. austr. z 28 marca 1918 /Dz.Ust.Państw. Nr. 115/ i ustawa pruska z 26 maja 1909 /Eas. Sam.str. 343/ nie mogą być w pełni zastosowane z braku przepisów prawnych co do waloryzacji stawek pieniężnych, wobec zmiany systemu walutowego, dlatego sprawę uposażenia księży uregulowano tymczasowo przez przyznanie dodatków na mocy ustawy śląskiej z 18 lipca 1923 /Dz.Ust.Śl. Nr. 31, poz. 169/. Preliminowana kwota obejmuje również dotację na utrzymanie Administracji Apostolskiej w Katowicach, po myśli ustawy śląskiej z 18 lipca 1923 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 31, poz. 168/ i wynosi 347.326 zł.

Na utrzymanie jednego alumna przewiduje się jako dotację rocznie 500 zł. na 60-ciu alumnów 30.000 zł.

W cieszyńskiej części Województwa Śląskiego opłaca się czterech księży emerytów. Emerytowanym księżom katolickim wypłacane bywają pensje emerytalne według starej ustawy emerytalnej. Nowa ustawa emerytalna polska nie ma zastosowania do księży. W przypuszczeniu, że regulacja nastąpi w roku bieżącym i, że emerytura księży wynosić będzie około 250 zł. preliminaruje się na rok 1925-12.000 zł.

Wreszcie na różne inne wydatki 1.000 zł.

Dział III. Policja Województwa Śląskiego.

§ 1. Uposażenie.

Etat stanu osobowego odnośnie do funkcjonariuszów policyjnych ulegnie redukcji o 130 w stosunku do etatu na rok 1924, z tego 37 skreślonych etatów przypada na wyższych funkcj. i urzędników a reszta na niższych funkcjonariuszów.

Na mocy art. 4 ustawy z dnia 2 marca 1923 r. /Dz.Ust. Śl. Nr. 13, z r. 1923/ w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego, Policja Wojewódzka, przystosowana do administracyjnego podziału Województwa, obejmuje:

- a/ Główną Komendę Policji Województwa Śląskiego z 5-cioma Wydziałami,
- b/ 9 Miejskich i Powiatowych Komend,
- c/ Komendę Rezerwy w Katowicach,
- d/ 30 Komisarjatów,
- e/ 143 Posterunków,
- f/ 17 Ekspozytur, Komisarjatów wzgl. Posterunków,
- g/ 9 Ekspozytur śledczych,
- h/ 10 Agencji Informacyjnych,

Etat rzeczowy /inwentarzowy/ wynosi według faktycznego stanu:

175 koni wierzchowych,

14 " wyjazdowych wzgl. taborowych,

8 psów policyjnych,
 1 samochód osobowy,
 5 samochodów ciężarowych,
 3 motocykle,
 144 rowerów,
 10 bryczek,
 6 wozów taborowych,
 22 maszyn do pisania,
 1 drukarnia podręczna,
 10 aparatów do powielania,
 2 aparaty fotograficzne,
 8 aparatów fotograficznych kieszonkowych /dla Policji
 śledczej i politycznej/,
 1 maszyna do liczenia,
 2 maszyny krawieckie,
 2 " szowskie

a/ Funkcjonariusze wyżsi:

Stopień służbowy:	Grupa uposażeniowa:	Stan etatowy na rok 1924:	Etat przewidzia- ny na rok 1925:
Gł. Komendant	V.	1	1
Podinspektorzy	VI.	3	3
Nadkomisarze	VII.c.	8	8
Komisarze	VII.	8	12
Podkomisarze	VIII.	38	32
Aspiranci	IX.	35	28
R a z o m:	-	93	84

b/ Urzędnicy:

Referent	VII.	1	-
pom.referenta	VIII.	11	4
sekretarz	IX.	59	45
pom.sekretarza	X.	20	17
kancelistka	XI.	7	10
mł.kancelistka	XII.	26	20
R a z o m:	-	124	96

c/ Funkcjonariusze niżsi:

Stopień służbowy:	Grupa uposażenia:	Stan etatowy na rok 1924:	Etat przewidziany na rok 1925:
starsi przodow.	X.	188	182
przodownicy	XI.	376	364
st.posterunkowi	XII.	501	485
posterunkowi	XIII.	2067	2001
razem:	-	3132	3032

Natomiast etat niższej służby wewnętrznej został na rok 1925 nieznacznie podwyższony, a to z powodu podwyższenia w roku 1924 etatu koni policyjnych o 100 i utworzenia na granicy posterunków /plutonów/ konnych przezco zaszła konieczność kreowania większej ilości stajennych. Etat niższej służby wewnętrznej na rok 1924 i 1925 przedstawia się jak następująco:

Stopień służbowy:	Grupa uposażenia:	Stan etatowy na rok 1924:	Etat przewidziany na rok 1925:
roźni /gońce/	XIV - XIII.	26	20
woznice	XIV - XV.	10	10
stajenni	XIV - XV.	5	18
razem:	-	41	48

§ 2. Remuneracje i zapomogi:

Na remunerację i zapomogi preliniuje się 1 % ogólnej sumy preliniowanych poborów w § 1. wynoszących 8.709.468 zł. tj. 87.095 zł.

U m u n d u r o w a n i e.

W myśl ustawy o uposażeniu z dnia 9 października 1923 r. art. 21 /Dz.Ust.Rz P.Nr. 116 z 1923 r./ należą się wyższym funkcjonariuszom policji ryczałty /dodatki/ na umundurowanie, względnie na uzupełnienie umundurowania, zaś niższym funkcjonariuszom służby zewnętrznej całkowite umundurowanie w naturze na koszt skarbu państwa.

W myśl powyższego preliniuje się:

Na ryczałty na umundurowanie względnie uzupełnienie umundurowania dla 92 wyższych funkcjonariuszy po 500 rocznie /punktów/ czyli po 2.000 zł. /mnożna 0,40 zł./ 18.400 zł.

Stan niższych funkcjonariuszów umundurowanych wynosi według etatu 2.795, zapotrzebowuje się celem minimalnej rezerwy 205 garniturów więcej, a mianowicie:

3.000 sztuk czapek	a	8.-- zł.	24.000 zł.
3.000 " bluz	"	37.40 "	112.200 "
2.800 " spodni dla pieszych	"	26.70 "	74.760 "
1.500 " płaszczy	"	64.25 "	96.375 "
200 " spodni dla konnych	"	30.-- "	6.000 "

2.800 par butów dla pieszych	à 31.-- zł.	86.800 zł.
200 " " kawaleryjskich	" 34.50 "	6.900 "
200 kg. skóry podeszwowej	" 6.50 "	1.300 "
9.000 sztuk orzełków śląskich	" 0,25 "	2.250 "
10.000 " numerów do czapek	" 0,10 "	1.000 "
100 par obuwia drewnianego /pentofli/	" 8.00 "	800 "

Jak w bieżącym roku zamierza Główna Komenda Policji i w następnym roku wypłacić niższym funkcjonariuszom umundurowanym ryczałty na zakupno różnych drobnych przedmiotów ekwipunkowych i t.p. po 4.00 zł. czyli 2.795 x 4.00 zł. 11.180 zł.

Celem reparacji i utrzymania w należytem stanie sort umundurowania, obuwia i ekwipunku utrzymywane są przy Głównej Komendzie Policji warsztaty szewskie i krawieckie w potrzebnym koniecznie i minimalnym zakresie /po jednym krawcu i szwcu na 5 - 600 funkcjonariuszów umundurowanych/. Wydatki na reparacje, utrzymanie i konserwacje mundurów, obuwia i ekwipunku, zakupno odnośnych materiałów naprawkowych i konserwacyjnych /naftalina, tłuszcz na obuwie itp. utrzymanie warsztatów krawieckich i szewskich, oraz rymarskich, utrzymanie, reparaatura i konserwacja maszyn do szycia, uzupełnienie inwentarza warsztatowego, desinfekcje i czyszczenie starych sort itp. preliminuje się miesięcznie 450 zł. czyli rocznie 5.400 zł.

Celem ubezpieczenia zapasów sort mundurowych i ekwipunku w tut. magazynach w wartości przeciętnie 300.000 zł. przeciw ogniu itp. preliminuje się tytułem premji asekuracyjnej 5 pro mille wartości magazynu 1.500 zł.

Celem uzupełnienia najpotrzebniejszego ekwipunku względnie wymiany zupełnie zniszczonych i nieużytecznych sort, przewidywane jest zakupno następujących ważniejszych sort ekwipunkowych, a mianowicie:

150 par łapci do strzemion dla Oddz.Konnego, celem ochrony nóg w zimie przed mrozem, po 7.00 zł.	1.050 zł.
166 rapci do szabel, po 6.00 zł.	996 "
60 sztuk akselbantów dla konnych po 14 zł.	840 "

Na opłaty do kas chorych dla 45 uprzątarek preliminuje się jak w roku 1924 1.200 "

§ 2 razem: 540.046 zł.

§ 3. Podróże służbowe i djety.

Ilość podróży służbowych wyższych funkcjonariuszów wynosi przeciętnie według dotychczasowych spostrzeżeń miesięcznie 200.

Ilość podróży służbowych niższych funkcjonariuszów policji wynosi miesięcznie 157.

Wysokość djet dla wyższych funkcjonariuszów przyjmuje się przeciętnie na 7 zł., djety dla niższych funkcjonariuszów przeciętnie po 4 zł., czyli 2.400 djet dla wyższych funkcjonariuszów i urzędników po 7 zł. 16.800 zł.
1.884 djet dla niższych funkcjonariuszów po 4 zł. 7.536 "
Wydatki kolejowe /bilety 50 %/ 2.400 biletów /tam i z powrotem/ II. klasy, po przeciętnie 5 zł. 12.000 "
i 1.884 biletów /tam i z powrotem/ III.klasy po przeciętnie 2,50 zł. 4.710 "
Wydatki na doróżki, tramwaje, podwozy, tragarzy, noclegowo transport bagaży itp. preliminuje się 1.500 "

Na zakupno każdomiesięcznie przeciętnie 40 biletów miesięcznych dla funkcjonariuszów jeżdżących każdodziennie do pełnienia służby granicznej w Bytomiu - dworzec, Zabrze i innych miejscowościach zagranicznych, przeciętnie po 25 zł. miesięcznie, czyli 1.000 zł. rocznie 1.200 zł.
 Na pokrycie kosztów większych delegacji preliminaruje się rocznie 39.000 "

Koszta podróży łącznie 93.546 zł.

Przesiedlenia.

Według dotychczasowych doświadczeń przewiduje się 13 przesiedleń w roku wyższych funkcjonariuszów i urzędników, oraz 150 przesiedleń służbowych niższych funkcjonariuszów i to po połowie żonaty i kawalerów.

Koszta przesiedlenia funkcjonariuszów wyższych i urzędników żonaty, przeciętnie po 350 zł., funkcjonariuszów niższych funkcjonariuszów żonaty, przeciętnie po 200 zł; preliminaruje się

13 przesiedleń kosztów po 350 zł.	4.550 zł.
150 " " " po 200 zł.	30.000 "

Przesiedlenia łącznie: 34.550 zł.

§ 3 łącznie: 120.596 zł.

§ 4. Środki lokomocji.

1/ Utrzymanie koni policyjnych:

Stan wszystkich koni w Policji Województwa Śląskiego wynosi 189; a mianowicie 175 wierzchowych /Oddz. konny/, oraz 14 koni wyjazdowych, włącznie taborowych.

a/ Normy wyżywienia konia dziennie 4 kg. owsa, 6 kg. siana i 3 kg. słomy, zapotrzebowanie dla 189 koni wynosi dziennie:

owsa 766 kg.	po 20 gr.	153.20 zł.
siano 1.134 "	po 10 gr.	113.40 "
słomy 567 "	po 7 gr.	39.69 "

Razem dziennie 306.29 zł,

Co rocznie /365 dni/ wynosi 111.066.-- zł.

b/ Leczenie koni /1 wizyta tygodniowo/, lekarstwa, desinfekcje stajni itp. miesięcznie 300 zł.
 rocznie 3.600.-- zł.

c/ Koszta podkucia koni, zakupno 2.000 podków rocznie, hufnali itp., oraz utrzymanie warsztatu kowalskiego, oraz rymarskiego, naprawy stajni, żłobów uprząży, wozów itp., miesięcznie 300 zł.
 rocznie 3.600.-- zł.

2/ Utrzymanie samochodów policyjnych:

Policja Województwa Śląskiego rozporządza 1 samochodem osobowym, 2 samochodami ciężarowymi, oraz jednym motocyklem, a zamierza zakupić według uzasadnienia w dziale preliminarza nadzwyczajnego 3 nowe motocykle z równoczesną sprzedażą dotychczasowego starożytnego do dalszego użytku niezdadnego motocykla.-

Normę benzyny rocznie na jeden samochód przyjmuje się na 330 kg. więc na 3 samochody rocznie 990 kg. po 50 gr.	
Roczne zapotrzebowanie benzyny dla 3 motocykli a 150 kg.	495 zł.
razem 450 kg. po 50 gr.	225 "
Na smary i oliwę preliniuje się 10 % kosztów benzyny. . .	72 "
100 kg. karbitu, po 56 gr.	56 "
Na jeden samochód potrzeba rocznie 6 opon i 12 kieszek, zapotrzebowanie dla 3 samochodów 18 opon 18 opon, po 180 zł.	
36 kieszek, po 18 zł.	3.240 zł.
432 "	
Dla 3 motocykli 6 opon po 42 zł.	252 "
" " " 6 kieszek po 12 zł.	72 "
Na wulkanizację opon i kieszek preliniuje się 10 % kosztów tychże, czyli	340 "
Na reparację samochodów i motocykli preliniuje się 10 % ogólnych kosztów /5.184 zł/.	518 "
Zakupno części składowych do 140 rowerów, jak: opon, kieszek oraz kosztu reparatury tychże, po 20 zł. rocznie	2.800 "
Zakupno względnie uzupełnienie latarni do rowerów	350 "
Za zabezpieczenie inwentarza, mianowicie: koni, zapasów paszy, uprzęży, garaży samochodowych itp. ogólnej wartości 400.000 zł. preliniuje się 5 pro mille wartości	2.000 zł.
Opłata gminna dla miasta Katowice od 2 samochodów ciężarowych na utrzymanie dróg /na mocy ustawy z dnia 18. VIII. 1902 r. dotyczącej obowiązku do płacenia na budowę i utrzymanie dróg, oraz rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 7.VI. 1924 r. w sprawie przeprowadzenia ustawy z dnia 1. IV. 1924 r. w sprawie tymczasowego uregulowania finansów komunalnych w Województwie Śląskiem, /według tegorocznego wymiaru po 550 zł. od jednego samochodu	1.100 "
§ 4 razem:	130.218 zł.

§ 5. Penieszczenie.

Wydatki osobowe.

Wynagrodzenie 5 uprzątnaczek dla utrzymania porządku w biurach Głównej Komendy i Urzędów Policyjnych w gmachu urzędowym miesięcznie po 46 zł. razem 230 zł. czyli rocznie	
2.760 zł.	
Na utrzymanie porządku w barakach policyjnych, ubikacjach Oddziału karnego i szkoły policyjnej preliniuje się miesięcznie 100 zł. rocznie	1.200 "
Wynagrodzenie 40 uprzątnaczek w Pomiatowych i Miejskich Komendach, oraz 30 Koniarzów, według norm poszczególnych miejscowości, względnie według wielkości oddzielnych biur i ubikacji. przeciętnie po 20 zł. miesięcznie, razem rocznie	
9.600 "	
Za czyszczenie biur, odwachów, korytarzy i areztów na 140 posterunkach, przeciętnie miesięcznie po 7.50 zł. /7.50 zł. x 140 x 12/	
12.600 "	
Wydatki osobowe razem:	26.160 zł.

Wydatki rzeczowe:L o k a l.

Czynsz za gmach urzędowy Policji w Katowicach. . .	15.400 zł.
Czynsz za baraki policyjne, tj. 86 ubikacji, z tego 5 ubikacji na biura, 41 ubikacji na skoszarowanie policji, 40 na magazyny, arceszty, odwach, kuchnię, ambulatorjum, warsztaty i garaże, rocznie	11.000 "
Czynsz za ubikacje i ewentl. częściowo stajnie dla Oddz. konnego na ulicy Moniuszki wzgl. Zamkowej	725 "
Czynsz za pomieszczenia 9 Komend Powiatowych i Miejskich, 30 Komisarjatów i 140 posterunków, stanowiące ogółem 865 pokoi, przeciętnie po 6 zł. mies. czyli 72 zł. rocznie, razem.	62.280 "

/Przy powyższem obliczeniu uwzględniono podwyżki czynszów według nowej ustawy o ochronie lokatorów z kwartalnymi zwyczajami/.

Komorne razem: 89.405 zł.

Na opalenie gmachu urzędowego policji w Katowicach, ogrzewanie centralne /4 kotły/ potrzeba 250 ton koksu na 150 dni, cena jednej tony z dowozem 40 zł. razem 10.000 "

Na opalenie baraków /chozu policyjnego/, oraz ubikacji biurowych i innych, Oddziału konnego, razem 81 pieców potrzeba ze względu na trudną opalanie baraków drewnianych po 12 kg. dziennie na jeden piec. zapotrzebowanie więc na 81 pieców i na 150 dni okragło 146 ton węgla po 30 zł. razem 4.380 "

Na opał dla 9 Powiatowych i Miejskich Komend, 30 Komisarjatów, 140 posterunków, 9 Ekspozytur śledczych, 9 Agentur policyjnych. ogółem 865 pieców po 1.200 kg. węgla na 5 miesięcy jest 1.038 ton węgla po 30 zł. . . 31.140 "

Na opał dla szkoły policji w Świętochłowicach, umieszczonej w dwóch budynkach, razem 23 większych ubikacji, czyli 56 pieców. po 1.200 kg. węgla na 5 miesięcy jest 67 ton węgla po 30 zł. razem 2.010 "

Na opalenie 30 odwachów policyjnych i 45 budek granicznych dla policji po 1.200 kg. na 150 dni, razem 90 ton węgla po 30 zł. 2.700 "

Na drzewo na podpalkę w ilości 7 % zapotrzebowanej ilości węgla i koksu tj. 121.000 kg. drzewa, czyli 430 metrów kub. drzewa nieklegkiego, po 20 zł. 8.600 "

Na oświetlenie gmachu urzędowego policji, 430 lamp elektrycznych. względnie żarówek, licząc przeciętnie po 80 gr. miesięcznie. jest 344 zł. miesięcznie. czyli rocznie 4.128 "

Na oświetlenie baraków policyjnych i lokali oraz stajni Oddziału konnego. razem 125 żarówek, po 80 gr. miesięcznie jest 100 zł. miesięcznie, czyli rocznie . . . 1.200 "

Na elektryczne oświetlenie lokali powiatowych i miejskich Komend, Komisarjatów, posterunków, odwachów i budek granicznych, razem 1.070 żarówek po 80 gr. miesięcznie jest 356 zł. czyli rocznie 10.272 "

Na oświetlenie gazowe dla poszczególnych Komend, komisariatów i posterunków, preliminaruje się ogółem rocznie 1.100 zł.

Oświetlenia naftowe, ogółem 120 lamp naftowych, przeciętnie po 4 kg. nafty, jest 480 kg. miesięcznie, czyli 5.760 kg. nafty rocznie, po 40 gr. 2.304 "

Na zakupno nowych żarówek elektrycznych, siatek gazowych, szkiełek, lamp i przyborów do lamp naftowych, łącznie z reperaturami przewodów elektrycznych i gazowych, na opłatę liczników itd. preliminaruje się 250 zł. miesięcznie, rocznie 3.000 "

Na zakupno materiałów i przedmiotów do czyszczenia lokali w gmachu urzędowym policji, w barakach i ubikacjach Oddziału konnego, 9 Powiatowych i Miejskich Komend, 30 komisariatów, 140 Posterunków itd., tj. na szczotki, miotły do zamiatania, szczotki do szorowania, szmaty, mydło i różne środki pomocnicze, chemiczno-desinfekcyjne itp. miesięcznie 1.000 zł. rocznie . . 12.000 "

Należitości za wodę, opłata mierników, reparatury przewodów wodociagowych, za odwóz śmieci, czyszczenie kanałów i wypróżnienie dołów kloacznych i za wszelkie inne prace do utrzymania porządku w wszystkich powyżej oznaczonych lokalach policyjnych rocznie 8.500 "

Na opał, światło, dezynfekcję aresztów policyjnych rocznie 3.000 "

Wydatki rzeczowe razem: 193.739 zł.

§ 5 razem: 219.899 zł.

§ 6. Wydatki biurowe:

Inwentarz.

Na konserwację i reparatury sprzętów biurowych w 252 biurach policyjnych, przeciętnie po 20 zł. na biuro, rocznie 5.040 zł.

Na uzupełnienie drobnego inwentarza biurowego, jak kalendarzy, suszek, teczek na akta itp. dla 252 biur, rocznie 1.250 "

Na uzupełnienie brakujących jeszcze dla komisariatów a potrzebnych koniecznie kaset stalowych na przechowywanie pieniędzy, względnie depozytów, korpore delicti itp. preliminaruje się na 15 kaset po 100 zł. 1.500 "

Inwentarz razem: 7.790 zł.

Materiały pisarskie i rysunkowe.

Na utrzymanie i zapotrzebowanie 252 biur policyjnych, przewiduje się miesięcznie przeciętnie 12 zł. na biuro, czyli 144 zł. rocznie razem 36.288 zł.

Materiały biurowe razem: 36.288 zł.

Druki.

Na sprawienie, względnie zakupno potrzebnych druków, dla 252 biur policyjnych, o ile takowych nie można wykonać we własnym zakresie i w własnej podręcznej drukarni, preliminaruje się po 15 zł. na każde biuro rocznie 3.780 zł.

Na utrzymanie własnej drukarni podręcznej, oraz własnej introli-
gatorji, oraz zakupno potrzebnych papierów i materiałów preli-
nuje się 1.500 zł. miesięcznie, rocznie 18.000 zł.

Druki razem: 21.780 zł.

Mapy, książki i pisma.

Na prenumeratę poniżej wyszczególnionych dzienników i gazet
urzędowych dla Głównej Komendy i Powiatowych i Miejskich Komend
i samodzielnych oddziałów policji a mianowicie:

2 egzemplarze Monitora Polskiego, po 36 zł. rocznie .	72 zł.
15 egz. Dziennika Rzeczypospolitej Polskiej, rocznie . .	675 "
15 egz. Dziennika Ustaw Śląskich, rocznie	480 "
3 egz. Gazety Urzędowej Wojew. Śl. rocznie	135 "
3 " Gazety Administracji i Policji Państwowej	120 "
3 " Gazety Policji Państwowej "Na posterunku"	70 "
1 " Dziennika urzędowego Min. Spraw Wewnętrznych . .	30 "
1 " Dziennika urzędowego Ministerstwa Skarbu	30 "

Na zakup niezbędnie potrzebnych map orjentacyjnych, książ-
zek i podręczników służbowych, szczególnie kodeksów kar-
nych, ustaw o procedurze karnej, ustaw i przepisów woj-
skowych, potrzebnych z powodu zaprowadzenia obowiązkowej
służby wojskowej na terenie Województwa Śląskiego, pod-
ręczników służby śledczej i innych wydań o służbie bezpie-
czeństwa do użytku służbowego poszczególnych Urzędów
policji jnych rocznie 5.000 "

Mapy, książki i pisma razem: 6.672 zł.

Telefony, telegramy i porto:

Opłata ryczałtowa /abonament/ od 180 połączeń telefonicznych
1 przewód kosztuje miesięcznie stosownie do oddalenia /ryczałt ki-
lometrowy/ 7 - 21 zł. Przyjmuje się przeciętnie 10 zł. miesięcznie,
jest 1.800 zł. miesięcznie, czyli rocznie 21.600 zł.

Za rozmowy telefoniczne pozamiejscowe wyłącznie w spra-
wach służbowych /ilość według jednośnych dotychczasowych
ewidencji/ a mianowicie:

Główna Komenda miesięcznie rozmów	240 "
Miejska i Pow. Komenda Katowice	150
" " " Bielsko	110
" komenda Król. Huta	50
Pow. Komenda Policji Wojew. Świętochłowice . .	120
" " " Rybnik	100
" " " Pszczyzna	90
" " " Tarn. Góry	90
" " " Lubliniec	80
" " " Cieszyń	80
Komenda Rezerwy	30

Ogółem: 1.140

Jedna rozmowa przeciętnie 1 zł. 13.680 zł.

Na drobne reparatury, konserwacje, oraz utrzymanie i wymianę własnych przewodów telef., a przedewszystkiem utrzymanie własnych centrali telefonicznych w Katowicach, Król.Hucie, Tarnowskich Górach miesięcznie 400 zł. rocznie 4.800 zł.

Na zbudowanie nowych krótkich połączeń telefonicznych, które się da małemi kosztami we własnym zakresie uskutecznić, dalej na nowe instalacje aparatów telefonicznych, przełożenie przewodów przy przeniesieniach urzędów policyjnych itp., preliminuje się ryczałtowo . . . 3.500 "

Na opłaty pocztowe za przesyłki zagraniczne i inne niepodlegające opłacie ryczałtowej, rocznie 400 "

Opłaty skrzytek pocztowych dla poszczególnych urzędów policyjnych, rocznie 250 "

Opłata urzędowych przesyłek pieniężnych i pakunków . . 1.000 "

Opłata telegramów służbowych i inne wydatki pocztowe . . 600 "

Wydatki pocztowe razem: 45.830 zł.

§ 6 razem: 118.300 zł.

§ 8. Inne wydatki:

Przychodnia lekarska: /ambulatorjum/:

Na utrzymanie ambulatorjum i laboratorium lekarskiego i dentyśczonego dla Policji Wojewódzkiej w barakach, na potrzebne różne przeróbki i instalacje, preliminuje się 3.300 zł.

Na zakupno lekarstw i środków sanitarno - opatrunkowych jak: bandaży, waty, materiału gumowego, środków desinfekcyjnych itp. preliminuje się 5 000 zł.
Na skompletowanie i utrzymanie instrumentów lekarskich 2 500 "

Na utrzymanie i oczyszczanie bielizny szpitalnej /25 łóżek/w izbie chorych itp. 1 500 "

Przychodnia lekarska razem: 12 300 zł.

Koszta transportu wydalonych i aresztowanych:

Na pokrycie środków transportu wydalonych i aresztowanych osób preliminuje się miesięcznie 500 zł -
rocznie 6 000 zł.

§ 8 razem: 18 300 "

§ 9. Remont i konserwacja budowli:

Na bieżące wydatki ^{remontu} gmachu policji w Katowicach, obozu policji /barak/ w Katowicach, oraz 25 budynków rządowych, zarządzanych przez Główną Komendę Policji. - szczególnie drobne naprawy zewnątrz i wewnątrz budynków, okien, ogrodzeń itp. przewiduje się miesięcznie kwotę 2.000 zł. rocznie 24.000 zł.

Ponadto na kosztu remontu, ogrzewania centralnego w gmachu Głównej Komendy Policji i naprawę pieców w podległych Urz. 20.000 zł.

§ 9 razem: 44.000 zł.

§ 10. Wyszkolenie Policji:

Zakupno względnie uzupełnienie i reparatury przyborów szkolnych inwentarza szkolnego, podręczników, wzorów, tabel itp. 6.000 zł.

W roku 1925 przewiduje się ciąg dalszy szkolenia funkcjonariuszów policji i przewiduje się następujące kursy w szkole policji w Świętochłowicach, w Komendzie Rezerwy Policji w Katowicach i Powiatowej Komendzie w Bielsku, a mianowicie:

1 kurs przodowników /4-ro miesięczny, 60 ludzi/,
 1 " posterunkowych / 3 miesięczny po 120 ludzi/,
 1 " " / 3 miesięczny po 60 ludzi/,
 1 " Policji śledczej /3 miesięczny po 60 ludzi/.

Razem przeto przewidziane jest przeszkolenie 300 funkcjonariuszów z których przeciętnie 25 % jest żonaty, tj. 75 ludzi, dla których z powodu powołania ich z dotychczasowych miejsc służbowych na kursa i prowadzenie przeto przez nich podwójnego gospodarstwa wypłaca się w myśl reskryptu Województwa Śląskiego L.Pres.60/1 z dnia 22 lutego 1924 r. t.zw. diety szkolne lub restryngowane w wysokości 37 i $\frac{1}{2}$ % normalnych diet. Dla 75 ludzi na przeciąg przeciętnie 90 dni przypada 6.750 diet w przeciętnej wysokości po 1.60 zł. tj. 10.800 zł.

Te same diety dla uczestników kursu wyższych funkcjonariuszów w Głównej Szkole P.P. w Warszawie, 2 kursa po 5 miesięcy w roku, 10 żonaty na każdym kursie, przeciętnie wysokość diety 2,50 zł. jest 3.000 diet 7.500 zł.

Remuneracje za godziny wykładowe dla instruktorów szkolnych, ustalone reskryptem Województwa Śląskiego z dnia 22 kwietnia 1924 r. L. Prez. 860/1, a mianowicie: dla 5 wykładowców z pośród funkcjonariuszów policji nie należących do stałego grona nauczycielskiego szkoły po 3 punkty za godzinę służbową, a po 6 punktów za godziny wykładu w czasie pozasłużbowym, dalej dla 5 wykładowców z poza policji po 9 punktów za godzinę wykładów, przeciętnie 1.000 punktów miesięcznie, czyli 12.000 punktów rocznie, przy zastosowaniu obecnej mnożnej /0,35 zł/ okrągło 4.200 zł.

§ 10 razem: 28.500 zł.

§ 11. Uzbrojenie Policji:

Do konserwacji broni i amunicji potrzeba w roku 100 kg. tłuszczu po 1.50 zł. 150 zł.

50 kg. konopi à 1.00 zł. 50 "

Inne przybory do czyszczenia, jak szczotki, sznury itp. . 300 "

Zakupno części składowych i materiału do reparacji karabinów ze względu na zupełny brak części zapasowych . . . 2.000 "

Potrzebne części zapasowe do pistoletów 500 "

deto do bagnetów 100 "

deto do szabel 200 "

Uzupełnienie narzędzi do utrzymania warsztatu rusznikarskiego jak: pilniki, raszple, piłki do żelaza, kleszcze, dłutka itp. 1.400 "

Na uzupełnienie zniszczonej, względnie zgubionej broni bez winy funkcjonariuszów, przewiduje się rocznie . . . 1.000 "

Celem uzupełnienia zapasów amunicji, wystrzelonej w ciągu roku, względnie zniszczonej i zagubionej, potrzebnem jest zakupno 4.000 sztuk naboí do pistoletów, po 40 gr. 1.600 zł.

20.000 sztuk naboí karabinowych, po 60 gr. 12.000 "
/przewidywanem jest coroczne strzelanie do tarczy, przy którym każdy funkcjonariusz wystrzela przeciętnie po 10 naboí/.

Celem uzupełnienia uzbrojenia w miejsce połamanych, zniszczonych lub zużytych sort, potrzebnem jest koniecznie zakupno 30 szabel dla przodowników, 100 szabel dla posterunkowych i 50 szabel dla funkcjonariuszów Oddziału konnego razem 180 szabel po 15 zł. 2.700 zł.

oraz zakupno 300 kajdanek po 5 zł. 1.500 "

i 600 kłódek do kajdanek po 1,50 zł. 900 "

§ 11.razem: 24.600 zł.

§ 12. Psy policyjne:

Koszta utrzymania i wyżywienia 8 psów policyjnych miesięcznie po 15 zł. razem miesięcznie 120 zł. rocznie . . . 1.440 zł.

Na uzupełnienie zniszczonych, względnie naprawę uszkodzonych obróó i przyrzádoów do tresowania i prowadzenia psów, jak rów - nież na sporządzenie, względnie reparację bud dla psów itp. przewiduje się rocznie 600 zł.

§ 12 razem: 2.040 zł.

§ 13. Inwigilacja i czynności śledcze:

Wydatki śledcze.

Na wydatki śledcze dla Urzędu śledczego przy Głównej Komen - dzie Policji Województwa Śląskiego, oraz 2 Ekspozytur śledczych na powiatach; jak również na wydatki śledcze do dyspozycji Dy - rektorów Policji oraz Starostw, przewidywany jest wydatek rocz - nie 10.000 zł.

Na wydatki śledcze dla Policji Politycznej /Śląski Urząd Policji Politycznej oraz 9 agentur/ przewidywany jest wydatek rocznie 5.000 "

Wydatki śledczo
razem: 15.000 zł.

Koszta inwigilacji:

Utrzymania aparatów fotograficznych i zakupno do tychże potrzebnych przyborów i chemikaliów rocznie 5.400 zł.

Na zakupno względnie uzupełnienie i utrzymanie przyborów daktyloskopijnych, koszt wysyłek listów gończych, ogłoszeń w gazetach, koszt przesyłek zagranicznych, wy - wiadów itp. rocznie 1.500 "

Na zakupno względnie uzupełnienie protokołów, indeksów, druków itp. potrzebnych do inwigilacji, koszt utrzy - mania kartoteki poszukiwanych, utrzymanie i prowadzenie rejestru karnego, album zbrodniarzy itp. miesięcznie 600 zł. rocznie 7.200 "

Koszta inwigilacji razem: 14.100 zł.

Ponadto preliminuje się 60.000 zł. na ochronę granic i walkę z szpiegostwem § 13 razem : 89.100 zł.

Na utrzymanie względnie reparaturę, lub uzupełnienie inwentarza koszarowego w aresztach przewiduje się rocznie 1.000 zł.

Wyżywienie aresztantów:

Koszta wyżywienia aresztantów w aresztach policyjnych przeciętnie 500 aresztantów miesięcznie, tj. 6.000 porcji dziennych wyżywienie w roku po 75 gr, 4.500 zł.

Koszta wizyt lekarskich 250 zł. miesięcznie rocznie . 3.000 "

Razem: 7.500 zł.

§ 14 razem: 8.500 zł.

§ 15. Skoszarowanie Policji:

Na utrzymanie względnie konserwację i reparaturę inwentarza koszarowego w 9 Powiatowych i Miejskich Komendach, ubikacjach Komendy Rezerwy, obozie policyjnym w Katowicach, Oddziału konnego, 30 Komisarjatów, 140 posterunków i 45 budek granicznych, dalej na czyszczenie i reparację pościeli na odwachach, w biurach inspekcyjnych, koszta zakwaterowania sił policyjnych przy koncentracjach Policji itp. preliminuje się rocznie 5.000 zł.

Na zakup słomy do sienników i poduszek dla skoszarowanych funkcjonariuszów Policji ogólnej ilości 2.405, po 30 kg. rocznie na dwurazową wymianę, razem 72.150 kg. słomy, po 8 gr. zapotrzebowuje się rocznie okrągło 5.000 zł.

§ 15 razem: 10.000 zł.

Dział 4. Kultura Krajowa.

§ 3. Podróże służbowe i przesiedlenie.

Przewiduje się miesięcznie 100 podróży służbowych a nadto 2 przesiedlenia.

§ 5. Pomieszczenie.

Tytułem komornego dla sześciu powiatowych weterynarzy przewiduje się 720 zł. na opał 252 zł. na światło 50 zł. na utrzymanie porządku 720 zł.

§ 6. Wydatki biurowe.

Na materiały pisarskie dla 12-tu urzędników à 20 złotych. Na druki 300 zł.; na książki i pisma 400 zł. na telefony, telegramy i porta 2.200 zł.

§ 8. Inne wydatki.

Na koszta szczepienia i wydatki nieobjęte pozostałymi paragrafami.

§ 10. Popieranie wytwórczości rolnej.

Subwencja dla Izby Rolniczej na zakup buhajów rozplodowych, koszt Komisji licencjonowania ogierów, buhajów i knurów, urządzenie kursów dokształcających, subwencji dla Izby rolniczej, popieranie wystaw

rolniczych i pokazów, oraz pomoc dla dotkniętych klęskami żywiołowymi - ogółem 164.500 zł.

§ 11. Popieranie wytwórczości leśnej.

Wydatki osobowe: uposażenie jednego urzędnika grupy 11-tej b. a nad~ remuneracje za nadzór szkółki leśnej 1.000 złotych.

Wydatki rzeczowe: utrzymanie szkółki leśnej w Cieszynie: zakupno lasion, narzędzi, robocizna i czynsz dzierżawny 1.000 zł. subwencje za wzorowe zalesianie nieużytków 1.000 zł.

§ 12.

Stacja dla ochrony roślin w Województwie Śląskiem.

Wynagrodzenie sprawozdawców, wydatki biurowe i koszt podróży,

§ 13. Dotacje dla funduszu meljoracyjnego.

Dotacje dla funduszu meljoracyjnego w myśl projektu odnosnej ustawy.

§ 14. Częściowe koszty utrzymania służby weterynaryjnej.

Na kursy uzupełniające dla państwowych lekarzy weterynaryjnych, kursy kucia koni, subwencje dla 2 weterynarjuszów okręgowych i na wydatki połączone z oględzinami mięsa.

§ 15. Krajowy fundusz odszkodowawczy za zabite zwierzęta domowe.

Na odszkodowanie za zwierzęta padłe, względnie zabite z powodu zaraz zwierzęcych przewiduje się 20.000 zł., mianowicie: około 30 sztuk koni a 400 zł. i 30 sztuk bydła rogatego a 300 zł. Ponadto przewiduje się większe wydatki nadzwyczajne ze względu na szerzenie się pryszczycy w sąsiednich Województwach i ościennych państwach.

Dział 5. Urzędy Robót Publicznych:

§ 1. Uposażenie.

G r u p a:	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	R a z e m:
Preliminuje się na rok 1925	1	5	12	8	10	4	3	4	1	2	2	13	65
Preliminowano na roku 1924	1	4	6	11	9	3	4	6	3	-	-	13	60

§ 2. Różne wydatki osobowe:

Tytułem remuneracji 2.624 zł; ubrania służbowe dla 5 woźnych po 150 zł. - 750 zł; opłaty do Kas chorych za 18 funkcjonariuszy 864 zł.

..notacja..

§ 3. Podróże służbowe i przesiedlenia:

Przeciętnie około 50 podróży miesięcznie po 18 zł. rocznie 10.800 zł., na delegacje przewiduje się 730 djet. dziennych grupy VII. 9.323.- zł. na 10 przesiedleń 5.000 zł.

§ 4. Środki lokomocji.

Na utrzymanie rowerów służbowych.

§ 5. P o m i e s z c z e n i e.

Czynsz za lokale biurowe Woj. urzędu budownictwa - nadziem - nego w Katowicach 1.000 zł. Inne urzędy mieszczą się w gmachach Województwa względnie w budynkach państwowych. Opak dla Wydziału Komunikacji i Robót Publicznych uwzględniono w części II, dział II. rozdział I. § 5-b, dla reszty urzędów I. instancji przewiduje się na zakup 34 ton węgla wraz z dowozem 1.190.- zł. drzewo 120.- zł. oświetlenie 200 zł. Na uprzążanie biur 720.- zł.

§ 6. Wydatki biurowe:

Na naprawę maszyn do pisania konserwację inwentarza i drobne uzupełnienie tegoż, na materiały pisarskie i rysunkowe dla 47 urzędników.- Na założenie druków dla rejestracji samochodów, zakup potrzebnych książek i abonament pism fachowych, wreszcie na telefony telegramy i portorja przewiduje się tą samą kwotę jak w roku ubiegłym.

§ 9. Remont i konserwacja budowli:

Na naprawę budynku lekarza powiatowego w Pszczynie 8.000 zł.

Remont kościoła św. Krzyża w Cieszynie. 35.000 "

Naprawa centralnego ogrzewania w biurach Starostwa w Cieszynie jako część kosztów. 7.000 "

Utrzymanie budynku rządowego w Bielsku. 5.000 "

Utrzymanie starej szkoły realnej w Cieszynie. 4.000 "

Utrzymanie 6 domów wojewódzkich mieszkalnych w Katowicach. 5.000 "

Utrzymanie budynku Woj. Urzędu Budownictwa Nadziemnego w Rybniku. 1.000 "

Razem § 9: 65.000 zł.

§ 11. Drogi i mosty:

Na opracowanie projektu mostów na Wiśle koło Góry i Goczałkowic. 6.000 zł.

Subwencje dla Wydziałów Dróg Powiatowych na budowę nowych mostów. 230.000 "

Nowe żel.bet.mosty na przestrzeni drogi Cieszyn - Bielsko. 60.000 "

Utrzymanie mostów i kanałów drogi Cieszyn - Bielsko . 15.000 "

Utrzymanie niewalcowanej części drogi Cieszyn-Bielsko 21.000 "

Retablacje dróg bez właścicieli na Górnym Śląsku . .	200.000 zł.
Subwencje dla Wydziałów dróg powiatowych, na utrzymanie istniejących dróg powiatowych na Śląsku Cieszyńskim.	200.000 "
Tak samo na Górnym Śląsku.	270.000 "
Konserwacja dróg i mostów tytułem należytości dla Wydziałów Powiatowych, wyłącznie Magistratów na G.Sl. .	500.000 "
Zakup narzędzi i ich utrzymanie.	1.000 "
Razem § 11:	1.503.000 zł.

§ 12. Regulacja rzek i budowa wałów:

Dokończenie generalnego projektu regulacji Górnej Wisły na przestrzeni od ujścia potoku Kopydło do Drogomyśla, sporządzenie projektów szczegółowych dla Wisły w Ustroniu i Brennicy w Górach Wielkich. Pomiary dla generalnego projektu regulacji Wisły od Drogomyśla do ujścia Białki. Opracowanie szczegółowych projektów regulacji Wisły od Ochab do Strumienia i pod Dziedzicami, Białki w Dziedzicach i Czechowicach.

Projekta zabudowania potoków górskich tj. Białki w Bystrej, Wisły powyżej ujścia potoku Kopydło, Leśnicy, Bukowej etc. Projekt regulacji Korzyńca i Rudy oraz inne pomniejsze projekta regulacji i drenowań. Dokończenie projektu regulacji Brynicy 50.000 zł.

Budowa wałów nad Wisłą w Zarzeczcu od kilometra 12.650 do Kilometra 13.375 i ewentualne dokończenie wału pod Goczałkowicami w stawie Zabrzeskim. 250.000 zł.

Regulacja Wisły w Ustroniu	200.000 "
Regulacja Wisły na przestrzeni od Rydułtowiec do Czarnuchowic.	60.000 "
Regulacja Białki w Dziedzicach i Czechowicach	20.000 "
Regulacja Korzyńca	35.000 "
Regulacja Brennicy w Małych Górkach	165.000 "
Regulacja rzeki Rudy koło Rybnika	40.000 "
Regulacja Małej Panwi koło Drutarni	30.000 "
Zabudowanie potoków górskich	150.000 "
Konserwacja budowli regulacyjnych i wałów	80.000 "
Ubezpieczenie lokalne brzegów nieregulowanych rzek .	20.000 "

Razem § 12: 1.100.000 zł.

Dział 6. Wojewódzki Zakład badania żywności i przedmiotów użytku.

§ 1. Uposażenie.

Na rok 1925 preliminuje się następujący etat:

Grupa:	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XV	XVI	Uwaga:
Preliminuje się na rok 1925	1	1	2	1	2	1	2	1	-	1	
W roku 1924 preliminowano	1	1	1	1	1	1	2	-	2	-	

§ 2. Inne wydatki osobowe.

Na remuneracje i zapomogi preliminuje się 1 % z uposażenia 381 zł.

Umundurowanie woźnego i sługi 300 "

Opłata do kas chorych 96 "

§ 4. Środki lokomocji.

Wydatki rzeczowe na utrzymanie i konserwację rowerów służbowych.

§ 5. Pomieszczenie.

Według umowy z magistratem w Pszczynie czynsz najmu za ubikacje zajmowane przez Wojewódzki Zakład badania żywności i przedmiotów użytku będzie wynosił rocznie 2.800 zł.

Na opał przewiduje się według doświadczenia. 680 zł.

Gaz i prąd elektryczny dla laboratorium 680 "

Woda dla laboratorium i na utrzymanie porządku 324 "

Oświetlenie 96 "

Przybory do czyszczenia 50 "

Drobne instalacje 500 "

§ 5 razem: 5.130 zł.

Jako wydatki osobowe preliminuje się 720 zł.
jako wynagrodzenie dla sprzątaczk.

§ 6. Wydatki biurowe.

Na roperację maszyny do pisania i reparację urządzenia biurowego, na drobne uzupełnienie inwentarza biurowego i w laboratorium 350 zł. Materiały pisarskie 400 zł. Na założenie druków nietytułowanych w roku ubiegłym 100 zł. Na abonament Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej, Monitora Polskiego, Dzienniku Ustaw Śląskich, Gazety Urzędowej, 3 pism fachowych i książek z zakresu chemii przewiduje się kwotę 520 zł. Na telefony i porta 480 zł. razem 1.850 zł.

§ 8. Inne wydatki.

Wobec otwarcia działu toksykologicznego zapotrzebowanie chemikalji znacznie się powiększy. Chemikalja sprowadza się głównie z zagranicy co pociąga za sobą znaczne opłaty cłowe i koszty przekazowe.

Przewiduje się zatem: żywienie zwierząt	100 zł.
reperacje w laboratorium chemicznym	500 "
zakup chemikalji i użycup. naczyń	3.665 "
Wydatki na prace doświadczalne	300 "
Wydatki na kontrolę żywnościową	300 "
Różne wydatki nieprzewidziane	100 "
razem:	965 zł.

§ 9.

Remont i konserwacja budowy 250 zł. jako wydatek na bieżącą konserwację.

Dział 7. Urzędy ubezpieczeń:

§ 1. Uposażenie.

	G r u p a:											Razem:
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	
Preliminowano na rok 1925	1	2	2	2	11	3	3	2	2	-	2	30
Etat na rok 1924	1	2	3	3	10	3	4	-	2	2	1	31

Stanowiska kierowników tak Wojewódzkiego Urzędu ubezpieczeń jak też Wyższego urzędu ubezpieczeń nie obsadzone, preliminuje się jednak z uwagi na rozpisanie konkursu.

§ 2. Różne wydatki osobowe.

Na remunerację jeden procent uposażenia, opłata do kas chorych i umundurowanie kompletne dla dwóch woźnych.

§ 3. Podróże służbowe i przesiedlenie.

Przewidziane na kosztu podróży służbowe i na dwa przesiedlenia, które będą potrzebne z powodu obsadzenia stanowisk kierowniczych Wyższego urzędu ubezpieczeń i Wojewódzkiego urzędu ubezpieczeń.

§ 5. P o m i e s z c z e n i e.

Wydatki osobowe: dla sprzątaczek miesięcznie 100 zł.

Wydatki rzeczowe: uwzględniając ilość ubikacji potrzeba będzie 40 ton węgla, na światło 10 % kwoty opałowej, zaś na instalację i drobny remont i czynsz na wodę, zakupno szczotek, ręczników, mydła itd. 400 zł.

§ 6. Wydatki biurowe:

Na naprawę maszyn do pisania i konserwację inwentarza, materiały pisarskie według norm budżetowych, na założenie druków i

formularzy służbowych, dla spraw orzekających na książki i pisma wreszcie na telefony, telegramy i portorja: ogółem kwotę 6.010 zł.

§ 8. Inne wydatki.

Na komisje lekarskie, odszkodowanie ławników i zawezwanych potentów do terminów, koszty powtórnych badań jak również na wynagrodzenie sędziów zawodowych, preliminuje się taką samą kwotę jak w roku 1924.

Dział 8. Wojewódzki Sąd Administracyjny.

§ 1. Uposażenie.

E t a t.

	G r u p a					Razem
	V	X	XI	XII	XIII	
Przewiduje się na rok 1925	2	1	2	-	1	6
Etat na rok 1924	2	1	1	1	1	6

§ 2. Inne wydatki osobowe.

Remuneracje i zapomogi 1 % kwoty preliminowanej w § 1 tj. 252 zł. opłata do kasy chorych 48 zł. umundurowanie 300 zł.

Powyższe zapotrzebowanie w porównaniu do roku ubiegłego uzasadnia się wyższymi poborami o dalej kwotę przewidzianą na umundurowanie.

§ 3. Podróże służbowe i przesiedlenia.

Przewiduje się jedno przesiedlenie, a nadto koszt podróży w wysokości 200 zł.

§ 10. Honoraria sędziów zawodowych i niezawodowych

Wynagrodzenie dla dwóch sędziów zawodowych miejscowych wynosi rocznie 6.221 zł., zaś należitości sędziów niezawodowych wynoszą 2.400 zł. razem więc 8.621 zł.

Dział 9. Zakłady krajowe i humanitarne.

§ 10. Dotacje na pokrycie niedoboru w Zakładach krajowych.

Według detailicznych preliminarzy Zakładów krajowych wynosi niedobór w Zakładzie dla umysłowo chorych w Rybniku 782.577 zł.
 " " " Lublińcu 498.143 "

Śląskiego szpitala krajowego w Cieszynie 208.000 "

Śląskiego krajowego zakładu wychowawczego
 w Cieszynie 149.730 "

razem: 1.638.450 zł.

§ 11. Ustawowy obowiązek pokrywania kosztów leczenia w zakładach krajowych i szpitalach..

Wedle obowiązujących na Górnym Śląsku ustaw skarb śląski winien pokrywać koszty leczenia tak zwanych krajowo - ubogich w całości, a tak zwanych miejscowo - ubogich w połowie; wedle zaś ustaw obowiązujących w cieszyńskiej części Województwa winien skarb śląski ponosić koszty leczenia w całości za chorych, których kosztów leczenia nie można ściągnąć od osób z ustawy zobowiązanych do utrzymania chorych, oraz majątku chorych samych, wreszcie w połowie koszty leczenia członków kas chorych. Przeciwną liczbę chorych przyjmuje się w Rybniku w Zakładzie dla umysłowo chorych na 730, z czego 210 krajowo - ubogich, zaś w Lublińcu na 610 chorych, z czego 150 krajowo - ubogich razem więc 1.340 chorych, w czym 360 krajowo - ubogich. Przypadnie zatem do zapłacenia Zakładowi w Rybniku i Lublińcu połowę obowiązującej taksy czyli 1,25 zł. za 980 chorych 441.000 zł.

Całą takse za 360 chorych tj. 324.000 "

W szpitalu w Cieszynie przyjmuje się liczbę chorych na 190 tj. 173.375 zł. Licząc po 2,50zł. dziennie z czego połowę ponosić będzie skarb śląski, tj. . . 86.687 "

Zwrot kosztów leczenia za chorych w szpitalu Elż - bietek w Cieszynie i w szpitalu w Bielsku 100.000 "

§ 12. Utrzymanie krajowo - ubogich.

Na utrzymanie krajowo - ubogich, jak również wychowanków umieszczonych w Zakładzie wychowawczym Ks. L. Markefki w Bogucicach i w Domu Schronienia Najświętszej Marii Panny w Częstochowie.

§ 13. Dom pracy przymusowej.

Na adaptację i urządzenie domu pracy przymusowej przy Zakładzie dla umysłowo chorych w Lublińcu.

§ 14. Utrzymanie i wyszkolenie głuchoniemych i ociemniałych.

Na utrzymanie i wyszkolenie głuchoniemych i ociemniałych umieszczonych poza Województwem a mianowicie: w Kościanie i Bydgoszczy przewiduje się kwotę 36.156 zł. zaś na adaptację budynku przy Zakładzie dla umysłowo chorych w Rybniku i na szkołę dla głuchoniemych - ociemniałych i matełków.

§ 15. Zasiłki i subwencje.

Przewiduje się zasiłki dla Zakładów opieki nad dziećmi, których na Śląsku jest 75 a liczba dzieci doznająca tej opieki wynosi około 6.500. Dalej dla Zakładów Opieki nad starcami, których jest 19 a osób pozostających w opiece tych zakładów około 1.760. Wreszcie dla innych instytucji dobroczynnych na rok 1925 przewiduje się tytułem subwencji dla szpitali 10.000 zł. a na subwencje dla ochotniczych i gminnych straży pożarnych 10.000 zł., ażeby mógł przyjść z pomocą tymże instytucjom z wydatną pomocą przy uzupełnieniu przyrządów, które podczas wojny i w czasie powojennym uległy znacznemu zepsuciu.

§ 16. Opieka nad młodzieżą.

Na urządzenie kolonii letnich i leczniczych dla dzieci w liczbie około 4.000 ze sfer robotniczych, inwalidów wojennych,

wdów i siorót przewiduje się zapomogi w wysokości 60.000 zł. dla organizacji prowadzącej tą akcję.

§ 17. Zapomogi dla najbiedniejszej ludności.

Celem zapobieżeniu rozszerzenia się włoczęgostwa na zapomogi dla najbiedniejszej ludności.

§ 18. Pożyczki budowlane dla organizacji samopomocy społecznej.

Analogicznie do roku 1924, w którym prelimitowano 3.000.000 na popieranie akcji budowlanej przez kooperatywy /Ustawa z dnia 12 marca 1924 Dz.U.S.L.Nr. 8 poz. 31/ zachodzi potrzeba i w roku 1925 wstawić na te cele odpowiednią kwotę ze względu na coraz większą biedę mieszkaniową.

§ 23. Komisarz dla spraw pracy.

Szczegółowy preliminarz:

Remunercja komisarza miesięcznie 250 punktów, 2 urzędników a mianowicie: jeden według grupy VIII, drugi XI tj. 1477 punktów. Roczno więc zapotrzebowanie przy mnożnej 0,40 zł. wynosi 8.290 zł.

Różne wydatki osobowe. 83 "

Koszta podróży według dotychczasowego doświadczenia 230 zł. miesięcznie, rocznie więc 2.760 "

Na jedno przesiedlenie przewiduje się 1.000 "

Pomieszczenie: czynsz, czyszczenie biur, opał, światło 970 "

Wydatki biurowe:

Utrzymanie inwentarza. 100 zł.

Materiały pisarskie 60 "

Telefony, telegr.i porto . . . 1.900 "

Różne 237 " 2.297 "

Inne wydatki 300 "

Ogółem: 15.700 zł.

Dział 10. Inspekcja przemysłowa.

§ 1. Uposażenie.

E t a t.

	G r u p a						
	VI	VII	VIII	X	XI	XII	XIII
Przewiduje się na 1925r.	2	2	-	1	1	3	3
Wzrost na rok 1924	1	2	1	2	1	3	3

§ 2. Inne wydatki osobowe.

Remunercja i zapomogi - 1 % kwoty prelimitowanej w § 1 tj. 365 zł. opłata do kasy chorych dla 3 woznych - umundurowanie dla 3 woznych 450 zł.

§ 3. Podróże służbowo i przesiedlenia.

Przeciętnie przypada na jednego urzędnika podróżującego miesięcznie 100 zł. na koszt podróży i diety, a więc dla trzech podróżujących 3.600 zł. rocznie, nadto przewiduje się na przesiedlenie 2.000 zł.

Część III. Administracja Skarbowa.

Dział 2. Władze i Urzędy Skarbowa.

§ 1. Uposażenie.

Przewiduje się na rok 1925 posady według szematu jak niżej:

	w grupie						ilość posad				
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	
Funkcjonariusze wyżsi	1	8	22	56	109	165	168	153	57	739	
	XII	XIII	XIV	XV	XVI						
Funkcjonariusze niżsi	14	28	14	5	4					62	

Funkcjonariusze kontraktowi:

1	a	2.000	punktów
5	a	1.825	"
3	a	1.320	"
2	a	1.148	"
2	a	952	"
10	a	714	"
10	a	630	"
Razem	33		

§ 2. Inne wydatki osobowe.

Rozmunażenie i zapomogi w wysokości 1 % sumy wyszczególnionej w § 1 tj. 27.994 zł.

Umundurowanie liczy się 48 ubrań dla 48 woźnych.
Koszt jednego ubrania razem z czapką liczy się 120 zł. z czego funkcjonariusz pokrywa 25 %
48 x 90 zł. - 4.320 zł.
8 czapek do tego 8 x 10 zł. 80 " 4.400 "

Tytułem opłaty do kas chorych na rok 1925 preliniuje się 5.000 zł.

§ 3. Podróże służbowo i przesiedlenia.

Przeciętnie miesięczny wydatek na podróże służbowo wynosi 5.000 zł. Biorąc to za podstawę potrzeby kredyt wynosi 60.000 zł
do tego koszt przesiedlenia. 12.000 "

§ 5. Pomieszczenie.

W roku 1925 administracja skarbową na pomieszczenie swoich urzędów na górnośląskiej części zajmie 360 pokoi. Licząc, że do uprzątnięcia 20 pokoi potrzeba jednej posługaczki zatrudnionej przez połną ilość godzin, a wynagradzanej według grupy XVI, a, potrzeba dla uprzątnięcia 360 pokoi, okragło 18 posługaczek . . . 21.168 zł.

Nadto z tytułu wynagrodzenia za opalanie 4.410 "

Dla cieszyńskiej części posługaczek nie przewiduje się.

Ogrzewać się musi 417 ubikacji. Koszt ogrzania jednej ubikacji przewiduje się na 55 zł. rocznie tj. 22.935 zł.

Światło - koszt oświetlenia włącznie z kosztem odnowienia względnie uzupełnienia środków przewiduje się 10 % wydatków na opał tj. 2.293 "

Utrzymanie porządku - przyjmuje się na jedną ubikację roczny wydatek 15 zł. w czym objęte są: sprawienie ścierek, szczotek, mydła, soda, za pranie ręczników, opłata za wodę i za wywóz nieczystości tj. 6.255 "

§ 6. Wydatki biurowe.

Proliminuje się na inwentarz 15.000 "

materiały pisarskie 34.000 "

druki 25.000 "

książki i pisma 11.000 "

telefony, telegramy i portorja 15.000 "

§ 10.

Komisja podatkowa, rzeczoznawcy i informatorzy , 15.600 "
Przewiduje się 11 komisyj po 8 członków zamiejscowych 4 razy w roku. Przyjmując 24 punktów tytułem diety i 5 zł. tytułem kosztów podróży przeciętnie po 4 dni. Oprócz tego dla 2 komisji apel. 2.000 zł.

Dział 4. Emerytury i zopatrzenia.

Tykoż emerytów będących na utrzymaniu skarbu śląskiego w myśl postanowień Statutu Organicznego Województwa Śląskiego.

1/ polacy%

Grupa:	emeryci	wdowy	sioroty
V	2	-	-
VI	1	5	4
VII	17	14	7
VIII	3	2	2
IX	-	2	-
X	-	-	-
XI	5	2	-
XV	2	1	2
XVI	-	1	-
Razem:	30	27	15

2/ państw zaborczych:

X	12	9	1
XI	11	43	31
Razem:	23	52	32

Część IV. Szkolnictwo.

Dział 3. Władze szkolne II. instancji.

Zestawienie

etatów osobowych urzędników Wydziału Ośw. Publicznego.

Grupy pobo- rów.	Nacz.	Oddz.I Szkoln. powsz.	Oddz.II. Szkoln. średnie.	Oddz.III. Szkoln. zawod.	Oddział IV.			Razem	Stan w r.1924.
					adm.	rach.	kanc.		
IV	1.	1	1
V	.	5	3	1	1	.	.	10	9
VI	1	1	.	2	2
VII	.	2	.	1	1	2	.	6	6
VIII	.	.	.	1	6	3	1	11	10
IX	.	1	.	.	2	14	4	21	21
X	3	5	8	8
XI	2	2	2
XII	1	3	4	4
Razem	1	8	3	3	11	24	15	55	63

Z e s t a w i e n i e

etatów osobowych funkcjonariuszów niższych.

Grupa poborów	W. O. P.	Stan w r.1924.
XII	1	1
XIII	2	3
Razem na rok 1925	4	4
Stan w roku 1924	4	4

§ 1. Uposażenie.

Różnicą między stanem na rok 1924, a r.1925. wyjaśnia się tem że do Wydziału Oświecenia Publicznego przybywa nowy Oddział Szkolnictwa zawodowego z dwoma referentami. Wskutek tego ogólna liczba funkcjonariuszów zwiększa się o dwóch, przy równoczesnem zmniejszeniu się liczby urzędników Wydziału Przemysłu i Handlu.

§ 2. Inne wydatki osobowe.

Na remuneracje i zapomogi po myśli okólnika Ministerstwa Skarbu 1 % kwoty z § 1. Na kasę chorych dla funkcjonariuszów niższych 200 zł. następnie 3.000 zł. jako zasiłki na opłaty szkolne dla funkcjonariuszów i nauczycieli po myśli rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z 24.czerwca 1924 r. L.2310.

§ 3. Podróże służbowe i przesiedlenia.

Przewiduje się wydatek na przesiedlenia 6 funkcjonariuszów kwotę 6.400 zł. Poza tem na podróże służbowe dla 9 wizytatorów po 200 zł. miesięcznie. Resztę kwoty preliminowanej wyznacza się na komisje Naczelnika W.O.P. i podróże funkcjonariuszów referendarskich.
+ przy czem brano pod uwagę 10 podróży miesięcznie.

§ 5. Pomieszczenie.

Na opłacenia palacza i 3 obsługaczek według zawartej umowy. Wynagrodzenie jednej obsługaczki wynosi miesięcznie 64 zł., co czyni 2.304 rocznie. Wynagrodzenie palacza będzie wynosić po 100 zł. miesięcznie za okres 5 miesięczny; razem 500 zł.

Wydatek na opał ustalono na podstawie wykazu zapotrzebowania materiałów opałowych podanych przez Oddział Robót Publicznych. Na sezon opałowy potrzeba 75 ton koksu à 44 zł. i 5 mtr. kubicznych drzewa à 14 zł. na ogrzewanie ubikacji zajętych przez Wydział Oświecenia Publicznego, co czyni razem 3.370 zł. Pozatem przewiduje się 30 % kosztów opału tj. 1.116 zł. na oświetlenie i na zakupno przyborów do utrzymania porządku.

§ 6. Wydatki biurowe.

Na materiały pisarskie, na naprawę inwentarza, na druki, książki, pisma pedagogiczne i dzienniki urzędowe, jak Dz. Ust. Rz. P., Dz. Urz. M. W. R. i O. P. i 3 kuratorów /Poznańskie, Krakowskie i Lwowskie/ oraz Szkoła Śląska, miesięcznik pedagogiczny, na opłatę telefonu i na porto. Kwotę wypośrodkowano według dotychczasowego doświadczenia. Pozatem na reparację i zakupno nowej maszyny do liczenia dla Oddziału Rachunkowego.

§ 7. Wydawnictwa.

Koszta nakładu dziennika urzędowego Wydziału Oświecenia Publicznego. Nakład numeru 1000 egz. kwotę wystawiono według zapodań redakcji dziennika.

§ 8. Inne wydatki.

Na inne wydatki nieprzewidziane w powyższych §§, jak przyjęcia delegacji i inne.

§ 9. Remont i konserwacja budowli.

Na pokrycie kosztów wstawienia ścian w salach zajętych przez Wydział Oświecenia Publicznego, oraz na inne drobne naprawy w ubikacjach.

Dział 4. Szkolnictwo powszechne.

Rozdział 1. Nadzór szkolny.

§ 1. Uposażenie.

W Województwie Śląskiem pełni służbę 18 inspektorów i 1 zastępca inspektora oraz 16 sekretarzy.

Etat na rok 1925.

Lp.	Miejscowość.	insp.	zast.	sekr.
1	Katowice I	1	-	1
2	Katowice II	1	-	1
3	Katowice III	-	-	1
4	Katowice IV	1	-	1
5	Królewska Futa	1	-	1
6	Lubliniec	1	-	1
7	Pszczyna I	1	-	1
8	Pszczyna II	1	-	1
9	Pszczyna III	1	-	1
10	Rybnik I.	1	-	1
11	Rybnik II	1	-	1
12	Rybnik III	1	-	-
13	Świętochłowice I	1	-	1
14	Świętochłowice II	1	-	1
		1		

Lp.	Miejscowość	insp.	zast.	sekr.
15.	Świętochłowice III	1	-	-
16	Tarnowskie Góry	1	-	1
17	Bielsko	1	-	1
18	Cieszyn	1	1	1
Razem na rok 1925.		18	1	16
Stan w roku 1924.		18	1	16

Z e s t a w i e n i e

etatów osobowych inspektorów szkół i sekretarzy.

Grupy poborów	Liczba inspektorów.	Liczba sekretarzy.	Razem w r.1925		Stan faktyczny w r.1924.	
			insp.	sekr.	insp.	sekr.
VI	17	-	17	-	17	-
VII	2	-	2	-	2	-
IX	-	6	-	6	-	6
X	-	4	-	4	-	4
XI	-	2	-	2	-	2
XII	-	4	-	4	-	4
Razem na 1925 r.	19	16				
Stan w r. 1924.	19	16				

Pozatem przewiduje się obsadzenie dwóch wolnych posad inspektorskich, co wpłynęło również na wzrost proponowanej kwoty na r.1925.

§ 2. Inne wydatki osobowe.

Preliminuje się 1 % ogólnej sumy wydatków § 1.

§ 3. Podróże służbowe i przesiedlenia.

Preliminuje się na podróże służbowe celem wizytacji szkół i na omówienie spraw administracyjnych i pedagogicznych.

Pod uwagę bierze się tylko 17-tu inspektorów ze względu, że szkoły przydzielone do wizytacji dla 2-ch pozostałych inspektorów znajdują się w miejscu ich stałego urzędowania , przewidując 10 podróży całodziennych w miesiącu. Na djety jednego inspektora przypada 9 zł.30 i tyleż na resztę kosztów podróży za to ze względów na brak odpowiednich środków komunikacji.

Na ewentualne koszty przesiedlenia preliminaruje się 5.000 zł. dla 6-ciu inspektorów.

§ 5. Pomieszczenie.

Przewiduje się na wynagrodzenie uprzątaczek w 18. Powiatowych Urzędach Szkolnych po 120 zł. rocznie, co wynosi dla wszystkich uprzątaczek 2.160 zł. rocznie. Kwotę tę preliminarowano na podstawie dotychczasowych doświadczeń i zapodań inspektorów.

Preliminuje się na czynsz za lokale, opał i światło dla 18 Pow. Urz. Szkolnych. - Na opał wzięto za podstawę zapotrzebowania dla 18 Pow. Urz. Szkolnych - 72 ton węgla i 18 m³ drzewa z uwzględnieniem oficjalnych cen wraz z kosztami dowozu za jedną tonę węgla 30 zł. - a 1 m³ drzewa 20 zł., co wynosi ogółem 2.520 zł. na światło, wodę i przypory do czyszczenia biur preliminaruje się kwotę 1.108 zł. na lokal zaś licząc 96 zł. rocznie kwotę 1.152 zł.

§ 6. Wydatki biurowe.

Preliminuje się na materiały pisarskie, druki, telefony i telegramy, na kupno pism metodyczno - pedagogicznych i na inwentarz tj. na pełnienie urządzeń biurowych dla inspektorów.

§ 9. Remont i konserwacja budowli.

Przyjęto na instalację oświetlenia elektrycznego, gazowego i ewent. opalowanie biur.

§ 10. Pomoce naukowe.

Przewiduje się na uzupełnienie bibliotek przy Pow. Urz. Szkol. mających służyć inspektorom i nauczycielstwu.

Rozdział II. Szkoły powszechne.

§ 1. Uposażenie.

Zestawienie etatów osobowych nauczycieli szkół powszechnych.

Grupy poborów.	Liczba nauczycieli.	Stan za rok 1924.
VI	24	24
VII	239	216
VIII	593	553
IX	863	785
X	1632	1773
XI	801	801
Razem na r. 1925.	4152	4152

W pozycji tej wstawiono pobory dla 4.152 nauczycieli, oraz wynagrodzenie 91 nauczycieli kontraktowych. Nauki religji udzielają prze-
ważnie księża miejscowi i wynagradzani są w stosunku do ilości udzielonych godzin, których ogólna liczba udzielanych godzin w miesiącu czerwcu w stosunku tygodniowym wynosiła 454 godzin. Następnie wstawiono wynagrodzenie za naukę religji dla nauczycielstwa udzielającego religji w następstwie księży /ogólna liczba 114 godzin tygodniowo/ oraz wynagrodzenie dla 28 nauczycielek robót ręcznych, których przeciętna płaca roczna wynosi 214 złotych.

§ 2. Różne wydatki osobowe.

Na różne wydatki osobowe wstawiono 1 % uposażenia w myśl instrukcji.

§ 3. Podróże służbowe i przesiedlenia.

Przewiduje się na koszt podróży i diety dla nauczycieli przybywających na konferencje nauczycielskie. Przyjmuje się na ogólną liczbę 4.152 nauczycieli 2.076 zamiejscowych, licząc na każdego nauczyciela 2 dni po 4 zł., co czyni 8.304 zł. Nadto przewidziany jest również kredyt na opłacanie nauczycieli, którzy są obowiązani wypłacać pobory służbowe w wysokości 184 zł. rocznie dla każdego Pow. Urz. Szkolnego, co czyni 3.312 zł. Liczba przenoszeń nauczycieli z urzędu lub mianowanych z innych dzielnic wynosi rocznie przeszło 80. Na przeniesienie jednego nauczyciela wypada około 500 zł., co czyni 40000 zł. razem: 51.616.-

§ 5. Pomieszczenie.

Wydatki osobowe: Na opłacenie 3 palaczy pieców po 270 zł. za cały rok i 3 obsługaczek po 147 zł. w przyszłym roku budżetowym w trzech szkołach fiskalnych przewiduje się kwotę 1.320 zł.

Wydatki rzeczowe: Wydatek na opał szkół fiskalnych ludowych w Chebziu, Rudzie i Łaziskach ustalony na podstawie wykazu zapotrzebowania materiałów opałowych, które wynosi ogólnie 152 ton węgla z uwzględnieniem dowozu, oraz wydatku na światło ustalono na kwotę 5.000 zł. Za podstawę brano cenę oficjalną węgla 30 zł. za tonę wraz z dowozem, co czyni 4.560 zł. Resztę przeznacza się na zakup przyborów do czyszczenia ubikacji.

§ 6. Wydatki biurowe.

W tym § preliniuje się wydatki połączone z administracją szkół fiskalnych, a więc uzupełnienie inwentarza, na pisma pedagogiczne - metodyczne, katalogi, wykazy, papier, koperty, atrament, pióra, opłaty telegraficzne i inne.

§ 8. Inne wydatki.

Na nieprzewidziane wydatki preliniuje się 300 zł.

§ 9. Remont i konserwacja budowli.

Na remont dachów, pieców, ogrodzenia etc. w 3. wymienionych szkołach fiskalnych preliniuje się łączną kwotę 16.000 zł.

§ 10. Pomoce naukowe.

Zakupno książek dla ubogich dzieci szkolnych, biblioteki nauczycielskie, pomoce naukowe dla szkół na urządzenie gabinetów, zakupno przyborów i zeszytów.-

§ 11. Zasiłki i stypendja.

W Województwie Śląskiem posiadamy prywatne szkoły, np. Boro-meuszek w Cieszynie, "Notre Dame" w Strumieniu i Bielsku i inne. Szkoły te korzystały w latach dawniejszych z subwencji i nie można będzie odmówić im pomocy także w roku 1925.

Przygotowanie przedszkolne dzieci w ochronkach ma niemałe znaczenie wychowawcze, to też W.O.P. zamierza w roku 1925. subwencjonować szereg ochronek polskich. Znajdują się jednak także ochronki prywatne, utrzymywane bądź przez Towarzystwo Szkoły Ludowej, bądź przez inne stowarzyszenia lub związki. Dla takich ochronek w razie stwierdzonej potrzeby W.O.P. przyznaje zasiłki.

§ 12. Zasiłki i pożyczki dla gmin na budowę i przebudowę szkół.

Do tej pozycji wstawiono dla gmin zasiłek na przebudowę oraz remont szkół powszechnych w Województwie.

§ 13. Kursy dokształcające dla nauczycieli.

Przewiduje się zorganizowanie 11 kursów dla nauczycielstwa niekwalifikowanego. Potrzebnych 30 prelegentów za wynagrodzeniem à 400 zł. na jednego prelegenta, co czyni 12.000 zł. Zwrot kosztów utrzymania i podróży 30 prelegentom à 200 zł. czyni 6.000 zł. Poprawa zadań i odbycie egzaminu à 100 zł. na prelegenta czyni 3.000 zł. Druk świadectw, katalogów - 1.000 zł.

Kursy techniczne i organizacja wykładów przygotowawczych dla sił pomocniczych, celem wzięcia udziału w kursach przy 5 seminarjach naucz. i gimnastyki à 1.000 zł. dla 5 kursów - 5.000 zł., 4 kursy metodyczno-katechetyczne à 200 zł. czyni 800 zł.; prelegenci, koszty utrzymania 2.000 zł.

Razem: 7.800 zł.

Kursy wydziałowe dla nauczycielstwa kwalifikowanego, 7 kursów wydziałowych dla nauczycieli kwalifikowanych. Potrzebnych 30 nauczycieli i pomoce naukowe. Razem 50.000.-

§ 1. Oświata pozaszkolna.

Działalność oświaty pozaszkolnej polegać będzie:

- 1/ na organizowaniu szeregu kursów polskiego języka i nauki o rzeczach ojczystych dla dorosłych.
- 2/ na organizowaniu wieczorków oświatowych celem rozbudzenia w masach uczuć patriotycznych orazb zmysłu estetycznego przez żywe słowo, deklamacje, koncerty muzyczne itp.

Prócz tego zamierza Wydział Oświecenia Publicznego związkom kulturalno-oświatowym, które prowadzą samodzielnie oświatę pozaszkolną przyjąć z pomocą odpowiednimi subwencjami.

Ogólny wydatek na te cele preliminuje się na 300.000 złotych.

Rozdział 3. Seminarja nauczycielskie.

§ 1. Uposażenie.

Zestawienie etatów osobowych nauczycieli seminarjalnych.

Grupa pobo- rów.	Mysko- wice męskie.	Mysko- wice żeńskie.	Nowa Wieś	Psaczyne	Tarn. Góry.	Bo- brek	Cie- szyn	Stan w roku 1924.
V	-	-	-	-	-	-	1-	/1/ 1
VI	5	8	3	4	3	10	10	/41/ 44
VII	6	11	-	2	5	7	1	/26/ 32
VIII	10	12	10	7	8	2	3	/61/ 52
X	-	-	-	-	1	1	-	/2/ 2
Razem	21	32	13	13	17	20	15	/131/ 131
Stan w r. 1924.	21	32	13	13	17	20	15	131

X. Uwaga: Liczby podane w nawiasie wskazują stan etatu z r.1924.

Zestawienie etatów osobowych funkcjonariuszów niższych.

Grupa pobo- rów.	Kowice męskie	Myskowiec żeńskie	Nowa Wieś	Psaczy- na.	Tarn. Góry	Bo- brek	Cie- szyn	Stan r.1924.
XIII	1	1	1	1	2	-	-	/6/ 6
XV	-	-	-	-	-	1	1	/2/ 2
XVI	-	-	-	-	-	3	1	/4/ 4
Razem	1-	1	1	1	2	4	2	/12/ 12
Stan w r. 1924	1	1	1	1	2	4	2	12

W § tym są wykazane oprócz pobo-
rów służbowych nauczycieli se-
minarjalnych również godzin nadliczbowe i nadetatowe zajęcia szkolne
w ilości 540 godz. tygodniowo przeciętnie kategorii II. Kwota potrzebna
na pokrycie płac okazuje tendencję zwyżkową z powodu przyznanego nau-
czycielom automatycznego awansu w grupach i szczeblach. Zwiększenie za-
potrzebowania w tej rubryce znajduje wyrażenie w oszczędnościach osią-
gniętych w innych rubrykach.

§ 2. Różne wydatki osobowe.

Remuneracje i zapomogi wynoszą 1 % od kwot wyszczególnionych w § 1 bez godzin nadliczbowych i nadetatowych zajęć szkolnych, oraz opłatę do kas chorych dla 16 sług i palaczy w seminarjach po 25 zł. rocznie.

§ 3. Podróże służbowe i przesiedlenia.

Na podróże służbowe dyrektorów 7 zakładów à 251 zł. rocznie oraz na 16 przesiedleń nauczycieli, licząc po 600 zł.

§ 5. Pomieszczenie.

Za podstawę wzięto zapotrzebowanie dla 7 zakładów 348 ton koksów à 45 zł., 445 ton węgla po cenie 30 zł. oraz 32 m³ drzewa podpałowego à 15 zł., co czyni razem 29.490 zł. Pozatem przyjęto na światło i wodę dla powyższych zakładów 19.103 zł. Kwotę tę wypośrodkowano na podstawie dotychczasowego doświadczenia. Pozostałą resztę przeznacza się na zakupno przyborów do czyszczenia zakładów.

Na opłatę czynszu za seminarjum żeńskie w Mysłowicach umieszczone w budynku prywatnym. Wydatki na palaczy i uprzątaczkę, wstawiono na podstawie zawartych umów.

§ 6. Wydatki biurowe.

W tym § wskazano potrzeby biurowe w zakładach seminarjalnych i szkołach ćwiczeń, według zapodań poszczególnych zakładów. Następnie abonament dzienników urzędowych i pism fachowych, oraz kwoty na naprawę inwentarza.

§ 8. Inne wydatki.

Na wydatki nieprzewidziane w innych paragrafach.

§ 9. Remont i konserwacja budowli.

Na drobne naprawy budynków szkolnych kwoty wstawiono według zapodań zakładów 4.180 zł. Na remont budynków seminarjów w Pszczynie, Mysłowicach i Nowej Tsi preliminarzuje się 19.500 zł.

§ 10. Pomoc naukowe.

Na urządzenie gabinetów, bibliotek, pracowni przyrodniczych, robót ręcznych dla 7 seminarjów po 4.000 zł. dla każdego seminarjum.

§ 11. Zasiłki i stypendja.

Koszty utrzymania 270 wychowanków w internatach à 20 zł. miesięcznie na 1 wychowankę, co czyni na 10 miesięcy 54.000 zł. nad utrzymanie burs w części cieszyńskiej Województwa Śląskiego i stypendja 80.000 zł.

§ 12. Kursy dokształcające dla nauczycieli.

Z powodu niekwalifikowania około 40 nauczycieli w seminarjach potrzebne są kursy dokształcające, które prowadzić będą wybitni profesorowie gimnazjalni i profesorowie uniwersytetu. Nadto wysyłać się będzie nauczycieli na roczne kursy do Lwowa i Krakowa celem wykonania wykształcenia. Jako remuneracje za wykłady prelegentów miejscowych i zamiejscowych służyć będą dla nauczycieli ze kursach, wyznacza się kwotę 5.000 zł.

§ 14. Ogrody szkolne.

Utrzymanie i urządzenie ogrodów szkolnych przy seminarjach, mających służyć jako szkoły ogrodnictwa i sadownictwa.

Dział 5. S z k o ł y ś r e d n i e.

§ 1. Uposażenie.

Zestawienie etatów osobowych nauczycieli szkół średnich na r.1925.

Sto- pień	P.gim. Kato- wice.	G.Kl. Król. Huta	G.m.p. Król. Huta	Gim. Mysło- wice.	Gim. Pszczy- na.	Gim. Ry- bnik	Gim. Tarn. Góry	G.pol. Biel- sko.	G.niem. Biel- sko.	G.pol. Cie- szyn	G.n. Cie- szyn	Ra- zem	Stan w r. 24.
V	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	7	11	9
VI	1	-	1	5	1	1	2	3	33	12	9	58	57
VII	10	10	7	3	-	2	-	1	10	8	1	52	34
VIII	21	21	21	21	16	13	26	14	3	13	1	170	192
IX	7	1	5	4	2	2	1	-	-	2	-	24	24
Razem na 1925	39	32	34	33	19	18	29	18	38	37	18	315	-
Stan w r. 1924.	39	32	34	33	19	18	29	18	30	37	27	-	316

Zestawienie etatów osobowych niższych funkcjonarjuszy

Szkół Średnich na rok 1925.

Sto- pień	P.gim. Kato- wice.	G.Kl. Król. Huta	G.m.p. Król. Huta	Gim. Mysło- wice.	Gim. Pszczy- na.	Gim. Ry- bnik	Gim. Tarn. Góry	G.p. Biel- sko.	G.n. Biel- sko.	G.p. Cie- szyn	G.n. Cie- szyn	Ra- zem	Stan w r. 1924.
XIII	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	7	7
XV	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	1	6	6
XVI	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	7	6
Razem na r. 1925.	1	1	1	1	1	1	1	3	3	3	4	20	-
Stan w r. 1924.	1	1	1	1	1	1	1	3	3	3	3	19	-

W § 1. wstawiono pobory nauczycieli i niższych funkcjonarjuszy oraz wynagrodzenie za nadetatowe zajęcia szkolne w stosunku rocznym.

Zestawienie etatów osobowych obejmuje personel nauczycielski wszystkich szkół średnich Górnośląskiej i Cieszyńskiej części Województwa. Ilość posad nauczycielskich ograniczoną do niezbędnych potrzeb. Wynagrodzenie za nadetatowe zajęcia szkolne wypośrodkowano stosownie do dotychczasowych właściwych potrzeb. Kwota potrzebna na pokrycie płac okazuje tendencję zwykłą z powodu przyznanego nauczycielom automatycznego awansu w grupach i szczeblach. Przewidywane obsadzenie wolnych posad wpłynęło również na wzrost proponowanej kwoty. Zwiększenie zapotrzebowania w tej rubryce znajduje wyrównanie w oszczędnościach osiągniętych w innych rubrykach.

§ 2. Różne wydatki osobowe.

W § 2. preliminowano łączną kwotę tj. remuneracje i zapomogi w wysokości nieprzekraczającej 1 % kwoty uposażenia, oraz opłaty do kas chorych według norm, stosowanych w poprzednim okresie budżetowym.

§ 3. Podróże służbowe i przesiedlenia.

Uwzględniono kosztą podróży służbowej kierowników 11 zakładów średnich po 222,50 zł. rocznie, oraz wobec ciągłego rozwoju szkolnictwa kosztą ewentualnego przesiedlenia 20 nauczycieli z innych dzielnic Polski na Śląsk, licząc po 700 zł.

§ 5. Pomieszczenie.

Obejmuje kredyty na wydatki rzeczowe tj. na opał, światło i utrzymanie porządku oraz osobowe, tj. wynagrodzenie dla palaczy i obsługaczek przyjętych do służby na podstawie umowy kontraktowej. Wydatki na opał ustalono na podstawie zapotrzebowania materiałów opałowych na skutek okólnika rozesłanego do wszystkich dyrekcji szkół średnich. Za podstawę wzięto zapotrzebowanie dla 11 zakładów średnich: 507 ton koksu, 485 ton węgla i 130 m³ drzewa, z uwzględnieniem oficjalnych cen wraz z kosztem dowozu za 1. tonę koksu 45 zł., węgla 30 zł., a 1 m³ drzewa 20 zł., co wyniesie ogółem 39.565 zł. Na światło i wodę przyjęto po 1.050 zł. rocznie dla 11 zakładów. Resztę przeznacza się na zakupno przyborów do czyszczenia zakładów. Światło oraz wydatki na przybory do czyszczenia zakładów obliczono według zapodań zakładów.

§ 6. Wydatki biurowe.

Preliminowano kredyty na inwentarz, materiały pisarskie, książki i pisma. Kredyty te obejmują jedynie koszt utrzymania urządzenia biurowego w należyтым stanie, z wyłączeniem zakupu nowych urządzeń.

§ 7. Wydawnictwa.

Na ewentualny nakład sprawozdań rocznych oraz innych ogłoszeń wydawanych przez Dyrekcję zakładów średnich.

§ 8. Inne wydatki.

Na ewentualne wydatki nieprzewidziane w innych paragrafach.,

§ 9. Remont i konserwacja budowli.

Zawiera kredyty na remont drobny i konserwację budynków szkolnych w Katowicach, Mysłowicach i Rybniku po 1.600 zł., a pozostałym 8 zakładom po 800 zł. Na konserwację dachów, ogrzewania centralnego, wodociągów, kanalizacji, pieców itd. preliminuje się dla szkół średnich w Tarnowskich Górach, Katowicach, Mysłowicach, Hucie Królewskiej i Pszczynie 53.000 zł.

§ 10. Pomoce naukowe.

Kredyty te przeznacza się na zakupno nowych środków naukowych, jak przyrządów fizycznych, okazów przyrodniczych, modeli, map i książek do bibliotek uczniowskich i nauczycielskich.

§ 11. Zasiłki i stypendja.

Na udzielenie stypendjów dla uczniów szkół średnich przewiduje się kwotę 20.000 złotych.

Wobec znacznego rozwoju szkolnictwa komunalnego, Województwo, pragnąc przyjść z pomocą gminom pozostającym obecnie w złych stosunkach finansowych, udziela subwencji państwowych na utrzymanie tychże szkół. Po zapewnieniu sobie większego wpływu na stan osobowy i organizację wewnętrzną tych szkół na podstawie zawartej umowy pokrywa z funduszy państwowych około 70 % pełnych wydatków osobowych i rzeczowych.

§ 13. Kursy dokształcające dla nauczycieli.

Wobec tego, iż w szkołach średnich Województwa Śląskiego zatrudnionych jest wielu nauczycieli, niemających dostatecznego przygotowania do swego zawodu, W.O.P., chcąc umożliwić im zaznajomienie się z metodyką i dydaktyką nauczania, urządza w ciągu roku kursy metodyczne. Połączone z tem wydatki służą do opłacenia 10 prelegentów po 400 zł. i udzielenie uczestnikom 5 kursów, zasiłków na utrzymanie i koszty podróży.

Dział 6. Szkolnictwo zawodowe.

§ 1. Uposażenie.

Etat osobowy na r.1925. Cyfry w nawiasach wskazu- ją stan person. z r.1924.	Funkcjonariusze											Ra- zem.	Funkcjonar. niżsi.		Razem.
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI						XIII	XV	XVI
	/1//11//13//17//10/5/1//58/	/4/	/2//2/	/8/											
Państw.Szk.Przem.Bielsko	6	12	11	14	6	-	1	50	1	5	1	7			
	/-//	2/	/3/	/4/	/-//1/-//10/	/1/	/-//-/	/1/							
Państw.Szk.Handl.Cieszyn	1	3	1	2	-	1	-	8	-	1	-	1			

Zmiany w etacie personalnym Państwowej Szkoły Przemysłowej w Bielsku nastąpiły wskutek likwidacji klas niemieckiej szkoły i wskutek przegrupowania w myśl ustawy z dnia 9.X.1923. Dz.U.R.P. nr.116 poz.924. większa liczba nauczycieli przeszła do grupy V.

Artykuł ten zawiera ponadto wynagrodzenie za godziny nadliczbowe i nadetatowe zajęcia szkolne, a to dla szkoły przemysłowej w Bielsku za 440 godzin nauki tygodniowej, w szkole handlowej w Cieszynie za 110 godzin nauki tygodniowej.

§ 2. Różne wydatki osobowe.

Remuneratione i zapomogi wynoszą 1 % od kwot wyszczególnionych w § 1 bez godzin nadliczbowych, oraz opłatę do kas chorych za 8 funkcjonariuszów niższych.

§ 3. Podróże służbowe i przesiedlenia.

Na przesiedlenia dla nauczycieli nowej szkoły przemysłowej w Bielsku i podróże służbowe dyrektora tej szkoły proponuje się 4.000 zł. zaś na podróże służbowe dyrektora szkoły handlowej 160 zł.

§ 5. Pomieszczenie.

Wydatki rzeczowe wynoszą dla szkoły przemysłowej w Bielsku za 600 ton węgla, 180 ton koksu - 22.000 zł. za gaz 5.000 zł. wodę 1.500 zł. światło 1.500 zł. utrzymanie porządku 500 zł. instalacja 2.000 zł., zaś dla szkoły handlowej w Cieszynie na opał 1.072 zł., światło 350 zł., inne wydatki rzeczowe 190 zł. Wydatki osobowe dla szkoły przemysłowej w Bielsku wynoszą /posługaczki i palacza/ 1.200 zł/ dla szkoły handlowej w Cieszynie 808 zł.

§ 6. Wydatki biurowe.

Obejmuje wydatki na utrzymanie inwentarza w stanie zdatnym do użytku w szkole przemysłowej 500 zł., w szkole handlowej 500 zł., materiały pisarskie : szkoła przemysłowa 550 zł., szkoła handlowa 78.50 zł., druki: szkoła przemysłowa 700 zł., szkoła handlowa 297.50 zł., książki i pisma: szkoła przemysłowa 400 zł., szkoła handlowa 239,50 zł., opłaty pocztowe: szkoła przemysłowa 200 zł., szkoła handlowa 60 zł.

§ 8. Inne wydatki.

Inne wydatki obejmują robocizną w szkole przemysłowej 7.300 zł. i nieprzewidziane wydatki w szkole handlowej w Cieszynie 250 zł.

§ 9. Remont i konserwacja budowli.

Szkoła przemysłowa wymaga koniecznie remontu i to pokostowania oparkania, pokostowania ram zewnętrznych okien i drzwi, naprawy dachu warsztatu mechanicznego. Na te wydatki prelinuje się 10.000 zł., zaś na konserwację budynku szkoły handlowej 1.500 zł.

§ 10. Pomoce naukowe.

Na urządzenie lokali szkolnych i pomocy naukowej w szkole przemysłowej przewiduje się 10.000 zł. na nabycie materiałów i narzędzi; - 5.000 zł., na uzupełnienie warsztatów elektrotechnicznych; 3.000 zł. na uzupełnienie biblioteki, zakupno map i obrazów i uzupełnienie gabinetu towaroznawczego.

§ 11. Zasiłki i stypendja.

Dla uczniów szkoły przemysłowej w Bielsku proponuje się 10 stypendjów po 250 zł., dla uczniów szkoły handlowej 10 stypendjów po 150 zł., resztę na subwencje dla istniejących szkół kształcących.

§ 12. Fundusz obrotowy.

Fundusz obrotowy szkoły przemysłowej wynosi 5.000 zł.

§ 13. Kursa kształcące dla nauczycieli.

Na urządzenie kursów zawodowych dla nauczycieli kształcących szkół zawodowych prelinuje się 16.000 zł.-

D o c h o d y z w y c z a j n e .

Część II. Administracja wewnętrzna.

Dział II. Rozdział I. Urząd Wojewódzki, Starostwa i Powiatowe

Urzędy Zdrowia.

§ 2. Różne dochody osobowe.

Zwrot jednej czwartej kosztów umundurowania woźnych według art. 19.ust.z 9.X.1923r. /Dz.Ust.Rz.P.Nr.116.poz.924/ w wysokości 3.825 zł.

§ 3. Opłaty paszportowe.

Kwota preliminowana na rok 1925 tytułem opłat paszportowych w wysokości 400.000 zł. jest niższa od preliminowanej w roku 1924 z uwagi na to, że ustawa z 17.VII.1924 r. w sprawie opłat za paszporty /Dz.Ust.R.P. nr.69.poz.672/ przewiduje ulgi dla opłat za paszporty wydane osobom podróżującym w celach handlowych i przemysłowych, jak również w celach kulturalnych i naukowych w nieograniczonej ilości.--

§ 6. Sprzedaż druków.

Przewiduje się opłatę za druki a mianowicie karty na broń. legitymacje urzędnicze i inne świadectwa kwotę 1.000 zł. nadto uzyska się przypuszczalnie 120.000 zł. tytułem zwrotu kosztów druku za 200.000 kart cyrkulacyjnych licząc 60 groszy za sztukę.

§ 7. Dochody ze sprzedaży wydawnictw i należności za ogłoszenia.

Gazeta Urzędowa rozchodzi się w około 900 egzempl. i kosztuje miesięcznie 2 zł. bez wysyłki pocztowej Dz.Ust.Sl. rozchodzi się w około 1100 egzempl. Utarg ze sprzedaży i abonamentu przewiduje się na 27.000 zł. zaś należności za ogłoszenia na 8.000 zł.

§ 8. Inne dochody.

Opłaty manipulacyjne za analizę medykamentów i sprawozdania 1.500 zł. Zwrot dochodów lekarzy pow. za czynności urzędowe 500 zł. opłat przy ekshumacji i transp.zwłok 100 zł. różne dochody 800 zł.

§ 14. Opłaty manipulacyjne za wystawione karty porady lekarskiej.

Opłaty manipulacyjne na wystawienie karty porady lekarskiej pomyśli § 4 rozp. Rady Min. z 2.VII.1924 r. /Dz.U.R.P.nr.73.poz.725/ - 50 gr od jednej karty, rocznie 1.000 zł.

Dział 3. Policja Województwa Śląskiego.

§ 1. Udział Związków samorządowych w utrzymaniu policji Wojewódzkiej.

Udział Związków samorządowych /miast, gmin, obszarów dworskich w ponoszeniu kosztów utrzymania policji, w myśl ustawy o policji Województwa Śląskiego, ogłoszonej w rozporządzeniu Wojewody Śląskiego z dnia 17.czerwca 1922 r. Dz.Ust.Sl. nr.1.z dnia 19. czerwca 1922 r. poz.4.art.2.zatwierdzonej ustawą Sejmu Śląskiego z dnia 2.marca 1923r. Dz.Ust.Sl.nr.13.z roku 1923 poz.87. - w wysokości 25% wszelkich kosztów utrzymania Policji.

Preliminowane wydatki na utrzymanie Policji Województwa Śląskiego na rok 1924 wynoszą całkowicie według zestawienia w dziale rozchodów niniejszego preliminarza /wydatki zwyczajne i nadzwyczajne/ złotych 10.692.572. z tego 25% równa się 2.692.572.zł.

§ 2. Sprzedaż znoszonego umundurowania.

W roku 1925 przeprowadzoną zostanie sprzedaż drugiej partji znoszonego i do dalszego użytku niezdadnego umundurowania i obuwia, w ilości okragło 2.500 garniturów i 2.500 par obuwia. Dochód z tej sprzedaży preliminuje się na jeden złoty 50 groszy za jeden garnitur munduru a 80 groszy ./.

za 1 parę obuwia, razem więc 5.750 zł.

§ 4. Sprzedaż wybrakowanych koni.

Osiągnięte ze sprzedaży wybrakowanych koni, źrebiąt, nawozu końskiego i.t.p. przypuszczalnie 5.000 zł.

§ 5. Zwrot urzędników za świadczenia.

Czynsze za mieszkania żonatych funkcjonariuszy jak i osób prywatnych w budynkach skarbowych, wzgl. przez Skarb wynajętych a przez Policję Województwa Śląskiego zarządzonych 1.500 zł.

§ 6. Sprzedaż makulatury.

Osiągnięte ze sprzedaży starych papierów, druków, dopadków papierowych i tem podobne w dotychczasowej wysokości/ jak w b. roku/ 250. zł.

§ 15. Sprzedaż inwentarza.

Uzyskane ze sprzedaży nieużytecznych i, względnie niezdatnych do reperatury i użytku sprzętów koszarowych, prześcieradeł, poduszek śnienników i, t.p. jak i starej słomy z łóżek, jak w b. roku 1.000 zł.

Dział 4. Kultuta Krajowa.

§ 10. Opłaty za licencjonowanie ogierów prywatnych.
Za ogłoszenia i licencjonowanie ogierów prywatnych 400. zł.

§ 11. Dochody z szkółki leśnej.

Sprzedaż sadzonek ze szkółki leśnej w Cieszynie 1.000 zł.

§ 14. Dochody weterynaryjne.

Opłaty za oględziny bydła i mięsa w wysokości 2.500 zł.

§ 15. Krajowy fundusz odszkodowawczy.

Zwrot wypłaconych w 1924 r. sum za padłe względnie zabite zwierzęta domowe w wysokości 7.000 zł.

§ 17. Inne dochody.

Kary za przekroczenie ustawy o zaraźliwych chorobach zwierzęcy i ustawy lasowej w wysokości 500,-zł.

Dział 5. Urzędy Robót Publicznych.

§ 6. Czynsz z domów Wojewódzkich.

Czynsz z 6 domów wojewódzkich w Katowicach i 3 domów wojewódzkich w Cieszynie w wysokości 13.500 zł.

§ 8. Inne dochody.

Sprzedaż paszy i wiklin nad Wisłą, Przemszą i Odrą 1.000 zł.
Taksey za egzamina szoferskie 600 zł. opłaty za rejestrację samochodów 2.000 zł.

Dział 6. Wojewódzki zakład badania żywności i przedmiotów użytku

§ 8. Inne dochody.

Opłaty za badania chemiczne w wysokości 40.000 zł.

Dział 7. Urzędy ubezpieczeń.

§ 8. Inne dochody.

Grzywny i koszty osobowego postępowania po myśli § 76.1679, 1802, 1803 ust. ord. ubezp. Rzeszy Niem. z 19.VII.1921r. R.G.Bl. str. 509.
Ryczałty płacone przez różne instytucje ubezpieczeniowe od załatwianych i ich dotyczących spraw 20.000 zł.

Część III. Administracja Skarbowa.

Dział 2. Władze i Urzędy Skarbowe.

§ 5. Komorne.

Zwrot czynszów za lokale wynajęte funkcjonariuszom Skarb.w wysokości 300 zł.

§ 6. Sprzedaż druków.

Przewiduje się dochód w wysokości 1.500 zł.

§ 8. Inne dochody.

Tytułem opłat za czynności urzędowe przy prostowaniu operatów katastralnych, za sporządzanie map i odpisów katastralnych preliniuje się 24.000 zł. - ponadto tytułem innych niewymienionych dochodów 1.000 zł.

Dział 4. Emerytury i zaopatrzenia.

§ 10. Opłaty emerytalne funkcjonariuszów cywilnych.

Obliczono na podstawie tymczasowych danych za miesiąc lipiec 1924 w wysokości 612.000 zł.

§ 11. Opłaty emerytalne funkcjonariuszów wojskowych.

Obliczono na podstawie tymczasowych danych za miesiąc lipiec 1924 w wysokości 66.000 zł.

Dział 5. Ogólny zarząd skarbowy.

§ 11. Różne dochody.

Tytułem zwrotu wypłat dokonanych w ubiegłych okresach budżetowych preliniuje się 50.000 zł.

§ 16. Kary i dochód z konfiskat.

Za przekroczenie przepisów akcyzowych i monopolowych jak również tytułem dochodu ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów preliniuje się 15.000zł.

Dział 6. Daniny publiczne.

§ 10. Podatki bezpośrednie.

1/	Podatek gruntowy.....	870.000 zł.
2/	" " budynkowy.....	1.000 zł.
3/	" " przemysłowy:.....	
	od obrotu.....	20.000.000 zł.
	świadczenia przem.....	2.500.000 zł.
4/	" " od skrzynek depozytowych.....	500 zł.
5/	" " dochodowy.....	25.000.000 zł.
6/	" " od kapitałów i rent.....	150.000 zł.
7/	Odsetki, zwłoki, kary i należ. egzekuc.....	120.000 zł.

Razem § 10.

48.641.500 zł.

§ 11. Podatki pośrednie.

1/	Podatek od wina.....	213.000 zł.
2/	" " piwa.....	2.489.277 zł.
3/	" " cukru.....	1.089.293 zł.
4/	" " drożdży.....	48.000 zł.
5/	" " olejów skalnych.....	1.069.366 zł.
6/	" " zapalek.....	500.000 zł.
7/	Podatek od kwasu octowego.....	10.308 zł.
8/	Opłaty od patentów akcyzowych.....	400.000 zł.
9/	Odsetki, grzywny i kary.....	200.000 zł.

Razem § 11.

6.019.244 zł.

13. Opłaty stemplowe.

1/	Opłaty stemplowe od spadków	20.000 zł.
2/	" " " darowizn	7.000 zł.
3/	" " " ubezpieczeń	80.000 zł.
4/	" " " wksli	400.000 zł.
5/	Opłaty od przedmiotów zbytku	60.000 zł.
6/	Podatek giełdowy	500.000 zł.
7/	Opłaty od kart do gry	2.000 zł.
8/	Opłaty stemplowe od rachunków i poświadczeń	800.000 zł.
9/	Opłaty aljenacyjne	1.000.000 zł.
10/	Opłaty stemplowe	1.000.000 zł.
11/	Sprzedaż znaczków stemplowych	500.000 zł.
12/	Grzywny i odsetki	50.000 zł.
Razem § 13.		4.419.000 zł.

Część IV. Szkolnictwo.

Dział 3. Władze szkolne II. instancji.

§ 7. Wydawnictwa.

Dochód z dziennika urzędowego Wydziału Oświecenia Publicznego w wysokości 2.460 zł.

Dział 4. Szkolnictwo powszechne.

Rozdział 1. Nadzór szkolny / inspektoraty /

§ 8. Inne dochody.

Dochody Powiatowych Urzędów Szkolnych w wysokości 5.250 zł.

Rozdział 2. Szkoły powszechne.

§ 6. Sprzedaż blankietów.

Dochód ze sprzedaży blankietów na świadectwa szkolne w wysokości 200zł.

§ 12. Raty i odsetki od pożyczek udzielonych gminom na budowę szkół.

Gmina:

Kwota:

Zarzecze	1.277 złotych
Szopienice	138 "
Komorowice	78 "
Bykowina	15 "
Piotrowice	62 "
Gumna	28 "
Istebna	3.261 "
Nowy Bytom	6.000 "
Bytków	2.000 "
Michałkowice	2.000 "
Nowa Wieś	1.000 "
Pawłów	600 "
Bangów	600 "
Bielszowice	1.000 "
Stara Kuźnia	1.000 "
Siemianowice	1.000 "
Ligota Pszczyńska	600 "
Świętochłowice	1.000 "
Imielin	1.000 "
Różdzeń	1.000 "
Orzepowice	800 "
Wisła	1.000 "

Kochłowice
Zawadka

1.000 zł.
500 "

R a z e m: 26.959 złotych.

Rozdział 3. Seminarja nauczycielskie.

§ 6. Sprzedaż blankietów.

Dochód ze sprzedaży blankietów na świadectwa szkolne w wysokości 105. zł.

§ 8. Inne dochody.

w wysokości 50 zł.

§ 10. Zwrot kosztów za zużycie materiałów.

w wysokości 3.600 zł.

§ 16. Opłaty uczniów.

Tytułem taks egzaminacyjnych 796 zł.

Dział 5. Szkoły średnie.

§ 6. Sprzedaż blankietów.

Dochód ze sprzedaży blankietów świadectw szkolnych w wysokości 1.228 zł.

§ 8. Inne dochody.

w wysokości 10 zł.

§ 10. Zwrot kosztów za zużycie materiałów

w wysokości 30.546 zł.

§ 15. Opłaty uczniów

Taksy wstępne, taksy egzaminacyjne etc. - 3.114 zł.

Dział 6. Szkolnictwo zawodowe.

§ 5. Komorno.

Zwrot czynszów za mieszkanie zajmowane w budynkach rządowych w wysokości 200 zł.

§ 6. Sprzedaż blankietów.

Sprzedaż blankietów świadectw szkolnych 500 zł.

§ 10. Dochody szkolnych zakładów wytwórczych.

w wysokości 15.000 zł.

§ 14. Opłaty uczniów

w wysokości 21.000 zł.

W y d a t k i n a d z w y c z a j n e

C z ę ś ć II. A d m i n i s t r a c j a w e w n ę t r z n a.

Dział I. Rada Wojewódzka.

§ 15. Subwencja dla szkoły urzędników komunalnych w wysokości 20.000 zł.

Dział 2. Rozdział 1. Urząd Wojewódzki, Starostwa i Powiatowe Urzędy Zdrowia.

§ 15. Pomoc lekarska dla funkcjonariuszy.

Na urządzenie 5 nowych Przychodni pomocy lekarskiej w Rybniku, Lublińcu, Tarnowskich Górach, Pszczynie i Cieszynie, jak również na zakup potrzebnych przyrządów lekarskich i na założenie ambulatorjum dentystycznego w Katowicach preliminuje się 15.000 zł.-

§ 17. Budowa kolei krajowej Ustron - Milówka:

Na dokończenie przedwstępnych prac do budowy kolei krajowej Ustron Wieszka, Istebna, Milówka i na rozpoczęcie prac budowy kolei Ustron Wieszka

Głębce, której koszt wyniosł 5.780.372 zł. pierwsza rata w wysokości 2.895.400 zł. —

Dział 2. Rozdział 2. Wyznania Religijne:

§ 11. Fundusze budowlane / Katolickie / :
Pożyczka na budowę katedry w wysokości 250.000 zł.

Dział 4. Kultura krajowa:

§ 10. Popieranie wytwórczości rolnej:
Założenie szkółki drzew owocowych 15.000 zł.

§ 12. Stacja dla ochrony roślin:
Na zakup najpotrzebniejszych aparatów preliniuje się 4.000 zł.

§ 15. Krajowy fundusz odszkodowawczy za zabito zwierzęta.

Ze względu na ciągłą groźbę zarazy płucnej panującej w znacznym rozszerzeniu w Województwie Poznańskim i w byłym zaborze rosyjskim przewiduje się nadzwyczajny wydatek na udzielenie odszkodowań w wysokości 10.000 zł.

Dział 3. Policja Wojewódzka:

§ 2. Umundurowanie:

Celem ostatecznego skompletowania najpotrzebniejszego ekwipunku i wymiany zużytych, względnie zniszczonych i nieużytecznych sort, przewidywane i konieczne jest jednorazowe zakupno następujących najważniejszych sort ekwipunkowych, a mianowicie:

1000 pasów głównych wraz z rapiami i paskiem przez ramię w cenie po 18 zł. razem	18. 000 zł.
1000 sztuk żabek do bagietów, po 3 zł.	3. 000 zł.
250 sztuk żabek do kawaleryjskich szabli /do siodeł/po 4,50 zł.	1. 125 zł.

§ 2 razem: 22. 125 zł.

§ 4. Środki lokomocji:

a/ w przyszłym roku konieczną będzie wymiana 30 koni wierzchowych starych, względnie niezdalnych do służby policyjnej i zakupno w miejsce tych 30 nowych koni. Koszt zakupu 30 koni preliniuje się przy przeciętnej cenie 900 zł. za konia na 27.000 zł. po otrąceniu przewidywanych dochodów ze sprzedaży 30 niezdalnych koni w wysokości 450 zł. za konia, kwotę..... 13.500 zł.

b/ Również potrzebne będzie zakupno 30 siodeł z uprzężą, celem wymiany zniszczonych i zużytych siodeł, względnie, celem stworzenia pewnej rezerwy, cena jednego kompletu siodła z uprzężą wynosi 350 zł. razem 10.500 zł.

c/ Z powodu braku lepszych środków lokomocyjnych w wypadkach potrzebnych nagłych wyjazdów organów inspekcyjnych Policji Wojewódzkiej a szczególnie do użytku Policji śledczej i Policji politycznej na śledztwa i pościgi i. t. p. zamierza Główna Komenda Policji zakupić 3 nowe motocykle z przysiadką po 2.200 zł. razem.....6.600 zł.

d/ Z powodu zupełnej nieużyteczności i niezdalności przeważnej części posiadanych samochodów, odebranych już w zużytym stanie po dawnej Policji plebiscytowej, zmuszona jest Główna Komenda przeprowadzić gruntowny remont jednego samochodu osobowego i 2-ech samochodów ciężarowych, odnośnie koszt według kosztorysów dotyczących firm, przewidywane są na 4.000 zł. za sztukę, razem..... 12.000 zł.

o 100 koni i rozmieszczenia pewnej części tychże na grani-
 nicy do przewożenia paszy itp. kosztem 1.100 zł. ja jeden
 woz, razem..... 4.400 zł.

okazała się konieczna potrzeba zakupna
 4 wozów taborowych..... § 4 razem: 47.000 zł.

§ 6. Inwentarz biurowy:

Poszczególne Urzędy Policyjne posiadają dotąd jeszcze w części
 wypożyczony inwentarz biurowy od okolicznych zarządów kopalń, hut, dóbr,
 gmin itp. który to stan powoduje ciągłe nieprzyjemności i zatargi odno-
 snych kierownikom urzędów policyjnych z właścicielami inwentarza i pro-
 wadzi czasem do anormalnych stosunków. Pozatem musi Główna Komenda Po-
 licji przeważnie za wypożyczony inwentarz płaćć stosunkowo wysokie
 wynagrodzenie a w końcu naraża się na niebezpieczeństwo zapłacenia za
 stare i zupełnie zużyte lub nieużyteczne sprzęty, zapłacić ceny, za
 które można by nabyć sprzęty jeszcze dobre. Pozatem zachodzą jeszcze
 braki w inwentarzu biurowym, który dotąd nie zdowano jeszcze usunąć zo-
 względu na szczupłe kredyty.

Tobec tego konieczne jest potrzebne dalsze zakupno następują-
 cych sprzętów biurowych:

30 biurek dębowych po 140 zł.....	4.500 zł.
30 stołów do pisania z nasadą, po 140 zł.....	4.200 "
50 stołów do pisania zwykłych, po 70 zł.....	3,500 "
90 szaf biurowych na akta, po 150 zł.....	13.500 "
50 nadstawek do stołów do pisania, po 20 zł.....	1.000 "
30 otażerek na akta, po 30 zł.....	900 "
180 krzeseł biurowych wiedeńskich, po 8 zł.....	1.440 "
20 umywalni szafkowych do biur, po 60 zł.....	1.200 "
50 wieszadeł stojących po 25 zł.....	1.250 "
60 zegarów ściennych zwykłych do biur pow. Komend, komisarja- tów większych urzędów policyjnych, po 45 zł.....	2.700 "
3 specjalne szafy do ścisłego zamykania na akta tajne,..... po 480 zł.....	1.440 "

Inwentarz biurowy razem : 35.630 "

2/ Wydatki telefoniczne..... 30.000 "

§ 6 razem: 65.630 "

Do § 6.

Ze względu na konieczność dalszego opatrzenia niektórych ważnie-
 szych posterunków i ekspozytur policyjnych, jak i nowo budowanych budo-
 wli granicznych w aparaty telefoniczne i przyłączenie takowych do ogólnej
 sieci telefonicznej - zamierza Główna Komenda przeprowadzić 25 nowych
 połączeń telefonicznych wraz z aparatami i przewodami, kosztem prze-
 ciętnie po 1.200 zł. za 1 połączenie, razem 30.000 zł.-

§ 9. 1. Nowe budowle:

a/ Rozmieszczenie obecne szkoły Policji Wojewódzkiej w Świętoch-
 wicach, umieszczonej dotąd w jednej szkole i w jednym domu robotniczym,
 t.zw. sypialni w Świętochłowicach, jest w wielkiej mierze nieodpowiednie,
 niedogodne i ujemne dla wyszkolenia i służby. Stan ten nie może dłużej
 pozostać już ze względu na bardzo utrudniony dozór ze strony Głównej
 Komendy.-

Wobec tego zamierza Główna Komenda Policji Województwa Śląskiego dla scentralizowania wyszkolenia w miejscu siedziby Głównej Komendy w Katowicach wybudować na terenie tut. baraków policyjnych koszary dla policji.-

Według prowizorycznych obliczeń preliminuje się na budowę koszarów policyjnych w Katowicach 240.000 zł.

W Puńcowie w powiecie cieszyńskim na granicy polsko-czeskiej zamierza Główna Komenda Policji także wybudować budynek na pomieszczenie tamt. posterunku granicznego.

Uzasadnia się to tem, że obecne pomieszczenie posterunku jest wynajęte prowizorycznie w gospodzie i nie odpowiada zupełnie przepisom koszarowym dla policji. Właściciel lokalności domaga się od samego początku opróżnienia ubikacji przez policję. Ponieważ innego pomieszczenia dla posterunku w Puńcowie absolutnie znaleźć nie można, a zniesienie tego posterunku jest ze względu na otwartą granicę i ważne przejścia graniczne niemożliwem, preliminuje się : tytułem kosztów budowy własnego domu na pomieszczenie posterunku, 22.000 zł.

Nowe budowle razem: 262.000 zł.

2/ Remont kapitalny:

W przydzielonych Głównej Komendzie Policji dla pomieszczenia posterunków policyjnych i funkcjonariuszów policji 25 budynkach rządowych dokonano dotychczas remontu tychże budynków częściowo z powodu szczupłych kredytów. Dokonanie reszty gruntownych remontów i doprowadzenie budynków do ostatecznego porządku i stanu używalności jest nieodzownie potrzebne już ze względu na to, że budynki te stanowią własność, względnie majątek państwowy i wskutek długoletniego zupełnego zaniedbania znajdują się w opłakanym stanie i poprostu niszczą się.-

Według poprzednich kosztorysów poszczególnych urzędów Budownictwa Nadziemnego potrzebną jest jeszcze do całkowitego przeprowadzenia odpowiednich remontów kwota 60.000 zł.

W gmachu urzędowym Głównej Komendy potrzebne jest jeszcze konieczne nowe olakierowanie okien, drzwi w ustępach, przewodów do ogrzewania centralnego itp. na co preliminuje się 20.000 zł.-

Remont kapitalny razem : 80.000 zł.

3/ Ubezpieczenie budynków:

Celem ubezpieczenia od ognia zarządzanych przez Główną Komendę Policji Województwa Śląskiego 25 budynków rządowych, jak i budującej się stajni, oraz ubikacji Oddziału Konnego, preliminuje się rocznie 2.000 zł.

Ubezpieczenie razem: 2.000 zł.

§ 9 razem 344.000 zł.

Ponieważ odnośnie kredyty, zapotrzebowane już przez Główną Komendę Policji w preliminarzu budżetowym na rok 1924, nie zostały uwzględnione, preliminuje się ponownie, a mianowicie:

Na zakupno 1.000 karabinów " Menlicher " wzór 05, w cenie po 44.50 zł. razem 44.500 zł.
1.000 bagnetów do tychże karabinów, po 5.24 zł..... 5.240 "
57.000 naboji karabinowych po 60 gr..... 45.000 "

§ 11 razem 94.740 zł.

§ 13. Koszta inwigilacji:

Z powodu kreowania w bieżącym roku 9 Ekspozytur Śledczych i 9 Ajentur Informacyjnych okazała się nieodzowna potrzeba zakupu jeszcze 10 aparatów fotograficznych kieszonkowych, celem obdzielenia wszystkich Ekspozytur Śledczych, oraz Ajentur Informacyjnych. Koszt jednego aparatu wynosi 80 zł. zatem za 10 aparatów 800 zł.

Dla ostatecznego wypwikowania Urzędu Śledczego w potrzebne koniecznie kartoteki albumowe i środki pomocnicze do rejestracji ściganych i tp. prelimnuje się 1.200 zł.

2.000 zł.

Na urządzenie laboratorium chemicznego dla Policji Śledczej i, nieodzownie potrzebnego w każdym nowoczesnym Urzędzie Śledczym, potrzebnym jest zakupno mikroskopu, lub powiększających, aparatów i środków do wywabiania i odczytywania tajnych pism, do identyfikowania pism, obrazów i tp. do czego przewiduje się jednorazowy wydatek w wysokości 10.000 zł.

§ 13. razem: 12.000 zł.

§ 15. Skoszarowanie Policji:

Poszczególne Komendy, Komisariaty i Posterunki Policji używają w dalszym ciągu jeszcze inwentarza koszarowego, wypożyczonego od zarządów kopalń, hut, dóbr i gmin, z powodu niemożności pełnego zaopatrzenia wszystkich urzędów policyjnych w własny inwentarz z braku dostatecznych kredytów budżetowych. Potrzebę skompletowania inwentarza koszarowego uzasadnia się motywami nap owadzonymi już w uzasadnieniu do § 6 poz. 1 /re-liminarz nadzwyczajny, inwentarz biurowy/.

Z tego powodu zamierzone jest jeszcze zakupno następujących sprzętów:

350 łóżek żelaznych, po 40 zł.....	14.000 zł.
60 stołów koszarowych, po 30 zł.....	1.800 "
650 wieszadeł na mundury i broń po 20 zł.....	13.000 "
50 ławek po 30 zł.....	1.500 "
350 koców po 15 zł.....	5.250 "
200 sienników po 3 zł.....	600 "
200 powłóg na kocy po 11 zł.....	2.200 "
280 prześcieradeł po 7 zł.....	1.960 "
200 poszewek na poduszki po 3 zł.....	600 "
100 ręczników /dla odwachów, pokoju, inspekc. budok, granicznych itp./ po 1,50 zł.....	150 "
50 umywalni kompletnych po 30 zł.....	1.500 "
30 konwek po 5 zł.....	150 "
30 wiader na wodę po 5 zł.....	150 "
30 spluwaczek po 4 zł.....	120 "
30 wieszadeł ściennych po 5 zł.....	150 "
30 skrzynek na węgiel po 4 zł.....	120 "
30 łopatek do węgla po 1 zł.....	30 "
30 haków do pieca po 1 zł.....	30 "

§ 15. razem: 43.310 zł.

Dział 5. Urzędy Robót publicznych,

§ 9. Nowe budowle:

Na budowę gmachu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, oraz Sejmu Ślą-

kiego w Katowicach przewiduje się dalszą ratę	1.500.000 zł.
Na dokonczenie budowy 4 domów urzędniczych	80.000 "
Na zakup willi przy ul. Warszawskiej nr.42. w Katowicach.	50.000 "
Na budowę domu dla kierownictwa regulacji Wisły w Skoczowie	40.000 "
Razem § 9:	1.670.000 zł.

§11. Drogi i mosty:

Walcowanie drogi Bielsko - Cieszyn na przestrzeni 9 km.
/ 40 - 46 klm. i 47 - 50 / 147.187 "

Dział 6. Wojewódzki Zakład badania żywności
i przedmiotów użytku:

§ 9. Remont i konserwacja budowli:

Na założenie stacji hydrologicznej preliniuje się 1.000 zł.

C z ę ś ć IV. S z k o l n i c t w o :

Dział 4. Rozdział 3. Seminarja nauczycielskie.

§ 9. Nowe budowle:

Seminarjum nauczycielskie w Pszczynie pomieszczone jest w odn-
jętym budynku. Ponieważ zachodzi potrzeba opróżnienia wynajmowanych pod
seminarjum 4 budynków, preliniuje się 500 000 zł. na budowę gmachu
mającego pomieścić seminarjum nauczycielskie. Ponadto preliniuje się
8.000 zł. na budowę/gospodarczego przy seminarjum nauczycielskiem w Pszczy-
nie.
budynku/

Dział 5. Szkoły średnie:

§ 6. Wydatki biurowe:

Preliminuje się 100.000 zł. na zakupno inwentarza szkolnego dla
budującego się gimnazjum w Bielsku.

§ 9. Nowe budowle:

Na dokonczenie gmachu gimnazjum w Bielsku preliniuje się 800.000
zł. Zachodzi potrzeba rozbudowania gmachu gimnazjum w Rybniku na prace
wstępne przewiduje się wydatek 50.000 zł.

§ 10. Pomoc naukowa:

Na zakupno środków i przyborów naukowych dla budującego się gi-
mnazjum w Bielsku wstawia się kredyt 100.000 zł.

Część 6. Szkolnictwo zawodowe:

Rada Wojewódzka na posiedzeniu z dnia 5. czerwca 1924 r. powzięła
uchwałę, uznającą potrzebę założenia szkoły mechaniczno - hutniczej w Hu-
cie Królewskiej. Ponieważ wspomniana szkoła faktycznie już w postaci kur-
sów fachowych istnieje, przewiduje się z dniem 1. stycznia 1925 r. za-
mianę kursów na szkołę mechaniczno-hutniczą, gdyż potrzeba takiej szkoły
w obwodzie przemysłowych daje się silnie odczuwać. Z uwagi na to, iż do
utworzenia wymienionego zakładu narazie brak podstaw prawnych, preliniuje
się wydatki z tego tytułu w wydatkach nadzwyczajnych.-

§ 1. Uposażenie :

Etat szkoły mechaniczno - hutniczej w Hucie Królewskiej.

Etat osobowy	VI	VII	XV	R a z e m
	1	6	1	8

W szkole tej przewiduje się od 1. I. 1925 r. posada dyrektora w VI. grupie szczebel b. od 1.II. 1925 r. 3 nauczycieli w grupie VII/b. a od 1.IX. 1925 r. dalszych 3 nauczycieli w grupie VII/b, oraz od 1.I. 1925 r. 1 tercjan w grupie XV/b.-

Wliczono nadto od 1.II.1925 roku 84 godzin nadliczbowych i nadetatowych zajęć szkolnych tygodniowo, od 1.IX.dalszych 49 godzin nadliczbowych tygodniowo.-

§ 2. Różne wydatki osobowe:

Obliczono w wysokości 454 zł.

§ 3. Podróże służbowe i przesiedlenia

obejmują 12 podróży służbowych dyrektora i przesiedlenia 7 nauczycieli, licząc na koszt przesiedlenia dwumiesięczno pobory.-

§ 5. Pomieszczenie.

obliczono według doświadczeń z innych szkół.

§ 6. Wydatki biurowe;

obejmują zakupno potrzebnego inwentarza, materiałów pisarskich druków, książek i pism, oraz opłaty pocztowe.-

§ 8. Inne wydatki

obejmują wydatki niedające się przewidzieć przy organizacji nowej szkoły.-

§ 9. Remont i konserwacja budowli:

Na remont budynku przewiduje się 2.000 zł.

§ 10. Pomoc naukowo:

Na zakupno urządzenia szkolnego, urządzenia gabinetów naukowych, najniezbędniejszych maszyn przewiduje się 100.000 zł.

§ 11. Zasiłki i zapomogi;

obejmują 10 stypendjów dla uczniów po 100 zł; subwencję dla kursów technicznych w Królewskiej Hucie 7.500 zł. subwencję dla miejskich szkół handlowych w Katowicach i Król.Hucie po 40.000 zł. dla urządzonych kursów zawodowych dla rzemieślników 7.000 zł.

Dochody nadzwyczajne:

C z ę ść III. A d m i n i s t r a c j a s k a r b o w a :

Dział 5. Ogólny zarząd skarbowy.

§ 10. Zwrot pożyczek udzielonych ciałom samorządowym:

Ogólna kwota pożyczek, które ciała samorządowe są zobowiązane zwrócić w r. 1925 wynosi 700.000 zł.

§ 12. Zwrot pożyczek udzielonych spółdzielniom:

Ogólna kwota pożyczek, które spółdzielnie są zobowiązane zwrócić w r. 1925 wynosi 500.000 zł.-

B. Przedsiębiorstwa :

Rozchody zwyczajno.

Dział 2. Rozdział 1. Drukarnia Województwa Śląskiego.

§ 1. Administracja.

Personel drukarni składa się obecnie:

Kierownik drukarni	1	
Książkowych	2	6.600 zł
Faktor	1	3.900 "
Koroktor	1	3.700 "
Nadmaszynista	1	3.700 "
Magazynier	1	3.700 "
Razem :		6 osób 21.600.-zł.

§ 2. Koszty eksploatacji :

Na zakup papieru w r. 1925 preliminuje się 80.000 zł. gdyż przy obrocie rocznym 265.000 zł. zużyje się papieru na druki 50% tj. za 133.250 zł. które to zapasy musi się uzupełnić.-

Personel drukarni jest płatny według taryfy drukarskiej, ustalonej przez Związek właścicieli polskich drukarni wspólnie ze Związkiem pracowników drukarzy.-

Stan personelu na rok 1925

- 2 drukarzy maszynistów
- 9 zecerów,
- 3.introligatorów
- 25 różnych pomocników

Razem: 39 osób

Tytułem robocizny preliminuje się rocznie 62.400 zł.

Na zakup materiałów pomocniczych jak tekturę, płótno, klej, nici, etc. preliminuje się 12.500 zł.

Tytułem innych kosztów jak prąd elektryczny, gaz, woda, opał, światło, uzupełnienie czcionek etc. preliminuje się 18.400 zł.

§ 3. Świadczenia socjalne:

Tytułem opłat do Kas chorych i doraźnej pomocy oraz środków opatrunkowych preliminuje się 7.450 zł.

§ 5. Inwestycje:

W roku 1925 zamierza się zakupić automatyczną maszynę do stawiania systemu " Linotyp " lub " Intertyp " na który to cel preliminuje się 30.000 zł.-

§ 8. Amortyzacja dotacji :

Tytułem zwrotu dotacji udzielonej przez Wydział Skarbowy przewiduje się 5.000 zł.

§ 9. Remont budynków:

Na drobny remont budynku, naprawę dachu, okien etc. przewiduje się wydatek 12.000 zł.

Dział 2. Rozdział 1. Drukarnia Województwa Śląskiego

W roku 1925 przewiduje się całą produkcję w wysokości 266.500 zł. Ponadto dolicza się tutaj 33.507 zł. tytułem zysków z drukarni za 1922 - 24. Tobee czego wpływy ogółem wynoszą 300.007. zł.-

Śląska Rada Wojewódzka
L. RW. 554/4

Katowice, dnia 25 listopada 1924

Dot: Projekt ustawy w przed-
miocie utworzenia fun-
dacji dla inwalidów.

Do
Pana Marszałka Sejmu Śląskiego
w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmio-
cie utworzenia fundacji dla inwalidów, uchwalony przez siebie na po-
siedzeniu dnia 25 listopada 1924 w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodaw-
czej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie
go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:
Przewodniczący:

/-/ Bilski.

U s t a w a

z dnia ----- 192 r.

w przedmiocie utworzenia fundacji dla inwalidów.

Art. 1

Celem racjonalnego wykonania opieki nad inwalidami wojennymi i
powstańcami w myśl obowiązujących w Województwie Śląskiem przepisów
prawnych dotyczących opieki nad inwalidami wojennymi i powstańcami
tworzy się fundusz dla inwalidów wojennych i powstańczych Województwa
Śląskiego.

Art. 2

Z fundacji mogą korzystać także ci inwalidzi, którzy nie są inwa-
lidami wojennymi i powstańcami, o nie przysługuje im prawo do świadczeń
z ustawodawstwa socjalnego.

Art. 3

Kapitał zakładowy fundacji składa się:

- a/ z kwoty jednego miliona złotych przewidzianej w cz. II.Dz.9. § 21 bud-
żetu Województwa Śląskiego na rok 1924 dla opieki nad inwalidami,
- b/ z kwot, które w przyszłości przez Sejm Śląski na ten cel uchwalone
zostaną.

Art. 4

Statut fundacji ustala Śląska Rada Wojewódzka.

Art. 5

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

./.

Art. 6

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

U z a s a d n i e n i e :

Opieka nad inwalidami wojennymi i pozostałymi unormowana § 21 - 23 ustawy z dnia 12. V. 1920/R.G.Bl.str. 989, rozporządzeniem z 8.2.1919/R.G.Bl.str. 187/ oraz t.zw. "Zuständigkeitsgrundsätze" z 10.XII.1919 i 6.IV.1921 polega na udzieleniu inwalidom i pozostałym wsparć dorocznych na wypadek koniecznej potrzeby, nagłej choroby, kosztów pogrzebowych, zaopatrzenia zimowego itp. następnie na wykształcenie tychże, celem umożliwienia im większej zdolności zarobkowej, lub wreszcie na umieszczenie ich w szpitalach, zakładach wychowawczych itp.

Celem ujęcia w pewne określone normy opieki nad inwalidami wojennymi a wykonywanej dotąd dorywczo, bez należytego planu przez Urzędy Opieki nad inwalidami wojennymi postanowiła Rada Wojewódzka uchwałą z dnia 7 października 1924 r. L.R.W. 554/2 powołać do życia instytucję, któraby niejako zcentralizowała u siebie opiekę nad inwalidami woj. w dwojakim znaczeniu, a mianowicie po 1/ aby określiła stałe wytyczne takiej opieki i ją ujednoliciła, po 2/ aby połączyła u siebie o ile możliwości wszystkie gałęzie opieki jak doleczenie, wykształcenie, utrzymanie tych inwalidów, którzy nie są zdolni do żadnej pracy, a pozbawieni są opieki domowej itd.

Opieka w myśl przedłożonego projektu ustawy obejmie także inwalidów powstańczych oraz inwalidów, którzy nie są inwalidami wojennymi i powstańczymi, a nie przysługuje im prawo do świadczeń i ustawodawstwa socjalnego.

Korzyść, którą przyniesie taka fundacja, będzie leżała jeszcze w tej okoliczności, że kapitał, raz w nią zainwestowany, nie ulegnie konsumpcji, ale będzie się regenerował, co może znacznie odciążyć wydatki skarbowe na tą dziedzinę przeznaczoną.

S p r a w o z d a n i e.
- - - - -

Komisja Prawnicza na posiedzeniach swych w dniu 9,14,16,22,24,30 października, 5,11,18,19,25 listopada i 2 grudnia, obradowała nad projektem ustawy mieszkaniowej. Projekt ustawy opracowany pierwotnie przez Komisję Mieszkaniową został przyjęty z poważnymi zmianami i poprawkami, mianowicie:

- 1/ Komisja Prawnicza skreśliła cały rozdział VI. /postanowienia wyjątkowe/, w myśl którego miano na ekonomicznie silne instytucje finansowe oraz wielkie przedsiębiorstwa przemysłowe nałożyć obowiązek, na wezwanie zarządu gminnego budować oznaczoną ilość mieszkań dla tych swoich pracowników i ich rodzin, którzy nie mają pomieszczeń w budynkach wniesionych przez instytucje względnie przedsiębiorstwa. Rozdział ten skreślono, ponieważ stoi w sprzeczności z obowiązującymi przepisami, w szczególności zaś z przepisami konwencji genewskiej / § 1, ustęp 1/.
- 2/ Również skreśliła Komisja rozdział VII. / postanowienia podatkowe/, który przewidywał podatki czynszowe. Komisja stwierdziła, że sprawa uchwalenia przez Sejm Śląski postanowienia równoznacznego artykułu 25 o ochronie lokatorów /Dz.U.R.P. nr.39 poz.406/ o poborze podatku od czynszu na rzecz Państwa nie odpowiadałaby normom prawnym określonym w art. 5 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego, które nie uprawnijają Sejmu Śląskiego do uchwalenia nowych podatków państwowych.
- 3/ W rozdziale II. określającym wysokość dopuszczalnego komornego .
Komisja Prawnicza uchwaliła granicę podstawowego komornego przy mieszkaniach na 60 %, a przy ubikacjach przemysłowo - handlowych na 80 % podstawowego komornego. Stawki te nie powinny przekroczyć powyższej granicy aż do nowego ustawowego uregulowania. Komisja Prawnicza kierowała się zasadą słuszności, albowiem właściciele domów nieruchomości swoje odciążyli przez zwaloryzowanie hipotek ze 100 na 15 %. Ponadto w obecnym ciężkim położeniu gospodarczym również i lokatorzy jako pracownicy, urzędnicy itp. mają dochody o 100 % niższe niż przed wojną.
- 4/ Na wniosek referenta przyjęła Komisja Prawnicza przepisy o dostarczaniu mieszkań uwidocznione w art. 26, 27, 28,29,30,31,32 i 33 przedłożonego projektu. Większość Komisji zdając-- sobie sprawę z wielkiego braku mieszkań przychyliła się do dysponowania wolnymi mieszkaniami przez urzędy gminne, inaczej tylko zamożni byłiby w stanie mieszkania otrzymać.

Projekt jako taki opiera się w zasadzie na polskiej i niemieckiej ustawie z uwzględnieniem specjalnych warunków śląskich. Szereg dalszych poprawek wniesionych, czy to przez referenta, czy też przez poszczególnych przedstawicieli klubów, uwidoczniono w załączonym projekcie.

Katowice, dnia 2 grudnia 1924 r.

Sprawozdawca:

/--/ Fojkis.

U S T A W A M I E S Z K A N I O W A

Rozdział I.

P r z e p i s y o g ó l n e

Art. 1

Do najmu budynków i do najmu ich części składowych stosuje się w drodze wyjątku od przepisów o najmie, zawartych w ustawach cywilnych, obowiązujących na obszarze Województwa Śląskiego, niżej wymienione przepisy:

Art. 2.

/--/ Przepisom niniejszej ustawy nie podlegają:

- a/ budynki, położone na obszarze stacji i linii kolejowych będące własnością państwa lub prywatnego przedsiębiorstwa kolejowego i przeznaczone na kolejowe cele służbowe, lub na pomieszczenie pracowników przedsiębiorstwa kolejowego, z wyjątkiem domów mieszkalnych dla pracowników kolejowych wzniesionych w cieszyńskiej części Województwa z funduszy emerytalnych / pensyjnego i prowizyjnego/, jak również z wyjątkiem tych budynków kolejowych, względnie ich części, które zostały wynajęte przez Zarząd kolejowy kooperatywom kolejowym;
- b/ budynki, będące w dniu 1 kwietnia 1924 r. własnością Państwa lub związku samorządowego i przeznaczone na cele wojskowe, w których zamieszkiwanie osób cywilnych jest niedopuszczalne, ze względu na interes obronny Państwa;
- c/ mieszkania, stanowiące uposażenie służbowe lub część jego; jednakże mieszkania zajmowane przez rządców lub administratorów domów tytułem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków, meldunkowych lub zarządn, jako też domy fabryczne i kopalniane /familijne/, tylko w tym wypadku, jeżeli wypowiedzenie pracy nastąpiło z powodów uprawniających pracodawcę do zerwania umowy najmu bez wypowiedzenia, lub też zachowania czasokresu do wypowiedzenia;
- d/ pomieszczenia w hotelach, gospodach i pensjonatach /pokojach umeblowanych/, dziennie wynajmowane z wyjątkiem, jeżeli lokator zajmuje pomieszczenie przynajmniej od roku przed wejściem w życie niniejszej ustawy; wyjątek ten dotyczy tylko eksmisji, nie zaś ceny, jaką najmujący pomieszczenie na zasadzie urzędowego connika płacić powinien;
- e/ w letniskach i uzdrowiskach pomieszczenia, wynajmowane przez gości sezonowych;
- f/ pomieszczenia, wynajęte na przedsiębiorstwa rozrywkowe jak: kinoteatr kabarety, sale tańców, gry i podobne, chyba, że przedsiębiorstwo jest prowadzone wyłącznie dla celów kulturalno - oświatowych;
- g/ pomieszczenia wynajęte na banki i kantory wymiany, jednakże z wyłączeniem wynajętych instytucjom kredytowym, państwowym i samorządowym, spółdzielniom kredytowym i ich związkom;
- h/ od dnia 1 stycznia 1926 r. począwszy - budynki będące z przeznaczenia fabrykami i pomieszczeniami w takich budynkach, wynajęte wraz z urządzeniem pędni na wykonywanie przemysłu przy użyciu siły mechanicznej; nie dotyczy to pracowni rzemieślniczych;

i/ budynki na obszarze górnośląskiej części Województwa, których budowę ukończono po dniu 1, lipca 1918 r. i budynki na obszarze cieszyńskiej części Województwa, dla których udzielono zezwolenia na ich zajęcie po dniu 27 stycznia 1917 r. części budynków nadbudowane lub dobudowane po czasie wyżej określonym, jakoteż budynki, które po tym czasie uległy zasadniczej przebudowie, o ile przez to przysporzono pomieszczeń mieszkalnych.

1/ ogrody i place, wynajęte wspólnie z mieszkaniem.

2/ Wynajmujący może żądać usunięcia lokatora z pomieszczeń określonych wyżej pod a/, b/, c/, f/, g/ i i/.... jedynie z końcem kwartału kalendarzowego za poprzedniem conajmniej trzymieściennym wypowiedzeniem.

Rozdział II.

W y s o k o ś ć k o m o r n e g o .

Art. 3.

1/ Wynajmującemu i lokatorowi wolno jest zawrzeć na zasadzie wzajemnego porozumienia umowę co do wysokości i sposobu zapłaty komornego, nie inaczej jednak, jak na piśmie i na czas nie krótszy, niż na jeden rok. Nie dotyczy to atoli mieszkań do czterech pokojów włącznie.

2/ Jeżeli jednak umowa nie dojdzie do skutku lub nie będzie odnowiona, albo też, jeżeli nie jest dopuszczalną, to wynajmującego i lokatora obowiązować będą z mocy samego prawa normy ustalone na dany okres czasu, zgodnie z przepisami artykułów 5 do 8.

Art. 4.

Pomieszczeń pobocznych, jak: przedpokoje, korytarze, werandy, łazienki, kuchnie, spiżarnie, alkowy i pokoje dla służby nie zalicza się do liczby pokojów mieszkalnych.

Art. 5.

1/ Podstawę do oznaczenia wysokości komornego stanowi komorno płacone w dniu 1 lipca 1914 r. /podstawowe komorno/. Wysokość tego komornego winien udowodnić wynajmujący.

2/ Jeżeli przedmiot najmu nie istniał lub nie był wynajęty w dniu 1. VII. 1914 r. jeżeli nie można udowodnić wysokości ówczesnego komornego, lub jeżeli ono było ze względu na specjalne warunki danego stosunku najmu widocznie wygórowane lub widocznie za niskie, wówczas Urząd Rozjemczy dla spraw najmu względnie sąd ustala podstawowe komorno podług ówczesnych cen przeciętnych.

3/ W razie uszczuplenia przedmiotu najmu w stosunku do stanu z dnia 1 lipca 1914 r. ulegnie odpowiedniemu zmniejszeniu także podstawowe komorno.

Art. 6.

1/ Wysokość komornego za pomieszczenia podlegające niniejszej ustawie z wyjątkiem wypadku przewidzianego w ustępie 1 art. 3. nie może przekraczać oznaczonych poniżej stawek procentowych, które wynoszą w IV. kwartale roku 1924 :

a/ za mieszkania 20 % podstawowego komornego,

b/ za sklepy, pomieszczenia przemysłowe - handlowe, oraz pracownie nie połączone z mieszkaniami 30 % a połączone z mieszkaniem 25 % podstawowego komornego.

- 2/ Powyższe stawki wzrastają od 1 stycznia 1925 r. co kwartał przy mieszkaniach:
 - a/ do jednego pokoju i kuchni o 4 %,
 - b/ do 3 pokoi oraz pracowni połączonych z mieszkaniem o 8 %,
 - c/ ponad 3 pokoje jakoteż przy pomieszczeniach przemysłowo - handlowych o 12 % podstawowego komornego. Wzrost ten ustaje z chwilą, gdy komorne osiągnie przy mieszkaniach 60 % a przy pomieszczeniach wymienionych w ustępie I. pod b/ 80 % podstawowego komornego. Stawki te nie mogą przekroczyć powyższej granicy aż do nowego ustawowego uregulowania.
- 3/ Suma komornego obliczona w powyższy sposób w markach niemieckich lub koronach austriacko---węgierskich będzie przeliczona na złote według następującego klucza: 100 marek niemieckich równa się 123 złotym. 100 koron austriacko-- węgierskich równa się 105 złotym.
- 4/ Komorne wolno uiszczać w ratach miesięcznych i za pośrednictwem poczty.

Art. 7.

- 1/ Aż do czasu osiągnięcia najwyższego komornego /art. 6. ust. 1/ wolno właścicielowi domu pobierać w stosunku do wysokości komornego następujące dodatki:
 - a/ za opłaty gminne od dostarczenia wody i od kanałów, a w miejscowościach, nie posiadających powszechnych urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych, tudzież w domach z takimi urządzeniami nie połączonych, za dostarczenia przez właściciela wody do urządzeń wodociagowych, kanalizacyjnych, asenizacyjnych oraz za wywóz nieczystości kloacznych,
 - b/ za czyszczenia głównych przewodów komornowych, za dostarczanie światła do sieni, wchodów, korytarzy i podobnych pomieszczeń wreszcie za wywóz śmieci;
- 2/ Właściciele obowiązani są podać do wiadomości lokatorów wysokość opłat i kosztów, wymienionych w ustępie poprzednim, oraz ich rozdział na poszczególnych lokatorów.

Art. 8.

- 1/ Wynagrodzenie za ogrzewanie i ciepłą wodę z własnych urządzeń centralnych oznacza się osobno według rzeczywistych wydatków, przypadających na dane pomieszczenia w stosunku do ich pojemności.
- 2/ Na 1 października może wynajmujący żądać zaliczki nieprzekraczającej 50 % domniemanych kosztów opalania pieców centralnych a na 1 stycznia dalszej zaliczki w wysokości 25 %.

Ostateczne obliczenie winne nastąpić najpóźniej 1 maja na zasadzie ksiązek i dowodów, które wynajmujący ma przedłożyć lokatorowi na jego żądanie.
- 3/ Wynagrodzenie za używanie dźwigów /wind/ osobowych oznacza się osobno według rzeczywistych wydatków i pobiera się co kwartał od lokatorów korzystających z tego urządzenia.

Art. 9.

- 1/ Za przedmiot najmu, który lokator w całości lub w części odnajmuje sublokatorowi bez dostarczenia urządzenia domowego wolno umówić tylko takie komorne, które przekracza najwyżej o 30 % komorne płacone przez lokatora za podnajęte pomieszczenia wraz z opłatami dodatkowymi /art. 7 i 8/.

- 2/ Za dostarczanie sublokatorowi urządzenia domowego wolno oprócz komornego umówić godziwe wynagrodzenie, które jednak nie może przekraczać rocznie 10 % wartości dostarczanego urządzenia.

Art. 10.

- 1/ Zabronione i nieważne są umowy, w których za opuszczenie przedmiotu najmu lub wogóle bezarównowartościowego wzajemnego świadczenia coś przyrzeczono lub uiszczono poprzelnikowi, lub innej osobie lub w których wynajem albo odstąpienie praw z wynajmu uczyniono zawisłymi od zakupu przez nowego lokatora urządzenia domowego lub wymówionego dla kogokolwiek świadczenia niepozostające z umową w bezpośrednim związku.
- 2/ Co wbrew powyższemu postanowieniu uiszczono, tego można żądać z powrotem. Zrzeczenie się tego prawa jest prawnie bezskuteczne. Powództwo przedawnia w ciągu 6 - ciu miesięcy.

Rozdział III.

Ograniczenia prawa wypowiedzenia i rozwiązywanie umów najmu.
Przedłużenie umów najmu o oznaczonym czasie trwania.

Art. 11.

- 1/ Oprócz wypadków rozwiązania najmu z winy lokatora przewidzianych w dzielnicowych ustawach cywilnych wynajmujący może najem wypowiedzieć, jak również korzystać z postanowień kodeksu cywilnego o ustaniu najmu bez wypowiedzenia wtedy tylko, gdy istnieją ku temu ważne przyczyny.
- 2/ Za ważną przyczynę należy między innymi uważać:
- a/ jeżeli lokator mimo upomnienia zalega z zapłatą co najmniej dwóch następujących po sobie rat komornego /art. 3, 6 - 9/, chyba że zaległość powstała z powodu braku pracy lub wogóle nędzy wyjątkowej;
 - b/ jeżeli rzadca administrator domu /litera c/ ustępu 1 art. 2/ sam zrzekł się posady lub został z niej usunięty z własnej winy, chyba że przed objęciem tego stanowiska zajmował już to mieszkanie z tytułu najmu;
 - c/ jeżeli lokator przez swe uporczywe lub rażące przekroczenia obowiązującego porządku domowego, albo przez swe bezwzględne nieprzystojne zachowanie się obrzydza współmieszkańcom pobyt w domu lub porządek w domu poważnie zakłóca; z zachowaniem się lokatora stoi na równi zachowanie się osób, przez niego do mieszkania przyjętych, jeżeli on temu postępowaniu, choć to było mu możliwe, zaradzić zaniedbał;
 - d/ jeżeli lokator przedmiot najmu w całości lub części z urzędu - dzeniem lub bez niego oddał w podnajem lub ustąpił za wynagrodzenie nadmiernie wysokie w porównaniu z komornem, jakie sam płaci;
 - e/ jeżeli lokator prawa z umowy najmu w całości bez zgody wynajmującego innemu odstąpił; w braku zgody wynajmującego Urząd Rozjemczy lub sąd może, uwzględniając przytoczone przez obie strony okoliczności zezwolić lokatorowi na bezpłatne odstąpienie praw najmu w całości lub części; zgoda wynajmującego nie jest potrzebna, jeżeli w wypadku łączenia się spółdzielni. na podstawie ustawy z dnia 7 IV.1922 r. o łączeniu się spółdzielni /Dz.U.R.P.Nr. 53, poz. 265/ spółdzielnia przejęła odstąpi prawa najmu spółdzielni przejmującej;

- f/ jeżeli lokator posiada inne mieszkanie w tej samej miejscowości; wynajmujący nie może jednak z tego prawa korzystać, skoro lokator drugie swe mieszkanie opuścił lub gdy został, chociażby nieprawomocnie, zasądzony na opuszczenie tegoż;
- g/ jeżeli w celu przystąpienia do budowy pomieszczeń mieszkalnych konieczne jest zniesienie lub przerobienie budowli; wynajmujący powinien udowodnić konieczność usunięcia lokatora i może wypowiedzieć najem rzeczy najętej lub jej części /przynależności/ w terminie ustawowym, a co najmniej trzymiesięcznym, przyczem następuje odpowiadnie zmniejszenie komornego, jeżeli wypowiedziano tylko część przedmiotu najmu, wynajmujący zwróci koszty przesiedlenia i zapłaci tytułem odszkodowania sumę trzyletniego komornego, obliczoną według komornego, płaconego za wypisany lokal w ostatnim miesiącu przed upływem terminu wypowiedzenia; w wypadku, gdy znieść lub przerobić się mająca budowla stanowiła dla usuniętego lokatora mieszkanie lub jedyny jego lokal zarobkowy, wypowiedzenie może nastąpić jedynie za dostarczeniem mu przez wynajmującego odpowiedającego potrzebom lokatora i podlegającego przepisom niniejszej ustawy pomieszczenia; gdyby wynajmujący bez słusznego powodu nie rozpoczął budowy w przeciągu sześciu miesięcy po ustąpieniu lokatora, rozpoczęte roboty budowlane przerwał, albo wybudowane lokale w ciągu dwóch lat po ukończeniu budowli oddał na cele zarobkowe, obowiązany będzie oddać lokatorowi na powrót odjęte mu pomieszczenie lub dać inne, odpowiadające potrzebom lokatora i podlegające przepisom niniejszej ustawy pomieszczenie, a w razie niedopełnienia tego zobowiązania zapłacić mu pełne odszkodowanie, a co najmniej 6-cioletnie komorne, obliczone w sposób, wyżej wskazany; od wszystkich tych zobowiązań będzie wolny wynajmujący, który od razu dostarczył usuwanemu lokatorowi inne odpowiadające potrzebom lokatora i podlegające przepisom niniejszej ustawy pomieszczenie i zwrócił mu koszty przesiedlenia;
- h/ jeżeli budynek przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stał się własnością Państwa lub związku samorządowego; umowy najmu, dotyczące takich budynków i ich przynależności, rozwiązują się po upływie ustawowego, a co najmniej trzymiesięcznego wypowiedzenia, a lokatorzy winni przedmiot najmu opuścić po dostarczeniu im odpowiadających ich potrzebom pomieszczeń i to na zasadach odpowiadających przepisom niniejszej ustawy, i za zwrotem kosztów przesiedlenia oraz kosztów ulepszeń, zaprowadzonych przez lokatora w pomieszczeniu wymówionem; obowiązek dostarczenia innego pomieszczenia oraz zwrotu wymienionych kosztów nie istnieje jednak wobec osób, ani rodzin osób, które uzyskały najem mieszkania w związku lub na podstawie stosunku służbowego wobec Państwa, względnie związku samorządowego, a których stosunek służbowy nie skończył wskutek wydalenia ze służby z powodu wykroczeń służbowych, względnie wskutek dobrowolnego zrzeczenia się posady;
- 3/ W razie sporu wynajmujący powinien udowodnić, że istnieje ważna przyczyna wypowiedzenia. Jeżeli rozwiązania najmu żądano na zasadzie litery a/ ust. 2. art. 11., a zaległość powstała z powodu sporu o wysokość komornego lub opłat dodatkowych należy rozstrzygnięcia odmówić, gdy lokator, skoro sąd, lub Urząd Rozjemczy wyższą kwotę za uzasadnioną, bezzwłocznie oświadczy, iż na podwyższenie się godzi i w ciągu 7 dni zaległość uiszczy; przepis ten nie ma zastosowania, jeżeli lokator nie uiszcza w czasie właściwym niespłaconej części komornego i opłat dodatkowych.
- 4/ Nieważne jest wszelkie całkowite lub częściowe zrzeczenie się przez lokatora, względnie sublokatora praw, z tego artykułu mu służących. W pisemnych umowach podnajmu można jednak zastrzec, iż z góry określone okoliczności, mające doniosłe dla stron znaczenie, będą stanowiły ważną przyczynę wypowiedzenia lub rozwiązania podnajmu.

- 5/ W cieszyńskiej części Województwa wypowiedzenie pozasądowe nie stanowi tytułu egzekucyjnego.

Art. 12.

- 1/ W razie śmierci lokatora jego wstępni, zastępn, współmałżonek i rodzeństwo, którzy do chwili jego śmierci stale z nim mieszkali, wstępują w umowę najmu i odpowiadają niepodzielnie za wynikające stąd zobowiązania, o ile nie zrzekną się tego prawa wobec wynajmującego. Przepis ten nie ma zastosowania do osób, które w chwili śmierci lokatora posiadają inne mieszkanie.
- 2/ Prawa najmu pomieszczeń, handlowych, przemysłowych i innych pomieszczeń zarobkowych, wynikające z niniejszej ustawy, przechodzą na spadkobierców lokalu, o ile spadkobiercy przedsiębiorstwo spadkodawcy w tym samym lokalu nadal prowadzą.

Art. 13.

Obowiązki i prawa lokatora i wynajmującego, wypływające z niniejszej ustawy, stosują się odpowiednio do sublokatora i lokatora, o ile w ustawie tej wyraźnie inaczej nie postanowiono. Ponadto w razie udowodnionej zmyśliwości właściciela z lokatorem na szkodę praw sublokatora, ten ostatni wstępuje z mocy samego prawa w stosunku do przedmiotu najmu w prawa lokatora. Do spraw, wytoczonych przeciwko lokatorowi o eksmisję powinni być przypozwani sublokatorzy pod rygorem bezskuteczności wyroku sądowego przeciwko tym ostatnim. W razie wygaśnięcia praw lokatora sąd lub Urząd Rozjemczy może orzec, że sublokator, który zajmuje część lokalu przynajmniej od 3 miesięcy, pozostawiony będzie nadal w używaniu zajętej przez niego części pomieszczenia na okres do 6-ciu miesięcy.

Rozdział IV.

Urzędy Rozjemcze dla spraw najmu.

Art. 14.

- 1/ Urzędy Rozjemcze dla spraw najmu będą utworzone w miejscowościach, będących siedzibą sądów powiatowych. W innych gminach można je utworzyć na żądanie, wyrażone uchwałą Rady Gminnej. Dla gmin, nie posiadających własnych urzędów rozjemczych, będą właściwe urzędy rozjemcze w siedzibie sądu powiatowego, do którego dana gmina należy.
- 2/ Koszty połączone z utworzeniem i działalnością tych urzędów ponosi gmina, w której urząd ma siedzibę. Inne gminy zwracają powyższe koszty, o ile nie są pokryte dochodami, w stosunku do ilości spraw.

Art. 15.

- 1/ Przewodniczącego urzędu, lub jego zastępcę mianuje, o ile możliwości, z pośród osób, mających wykształcenie prawnicze - prezes sądu okręgowego, któremu przysługuje takie prawo odwołania. Resztę członków mianuje tenże prezes na przedstawienie rady gminnej, w której urząd ma siedzibę. Połowa tych członków musi być powołana z pośród mieszkających w gminie właścicieli domów, druga z pośród lokatorów, względnie sublokatorów, o ile ani oni sami ani też ich małżonkowie nie posiadają własnej nieruchomości miejskiej. Lista członków powinna zawierać zawsze wystarczającą liczbę ławników z kół handlowo - przemysłowych oraz rzemieślniczych.

- 2/ Przewodniczący, zastępcy i członkowie mają prawo do zwrotu wydatków wyłożonych gotówką oraz do wynagrodzenia, którego wysokość ustala rada gminna.
- 3/ Członkowie urzędu składają na ręce prezesa sądu lub sędziego przez niego wyznaczonego przyrzeczenie, że będą gorliwie i bezstronnie pełnili swój urząd i dochowają tajemnicy urzędowej.

Art. 16.

Od powołania na członka urzędu wymówić się mogą jedynie kobiety, duchowni, wojskowi, urzędnicy publiczni, osoby chorowite lub starsze ponad 60 lat, drobni przemysłowcy i osoby, żyjące z płacy dziennej lub tygodniowej. O zasadności wymówienia się rozstrzyga ostatecznie prezes sądu okręgowego.

Art. 17.

- 1/ Uchylający się od przyjęcia godności członka urzędu, mimo, że ich wymówienie się uznano za nieuzasadnione, podlegają karze grzywny do wysokości 100 zł.
- 2/ Członkowie urzędu, którzy bez należytego usprawiedliwienia się na posiedzenia nie przybywają, opóźniają się, lub w inny sposób od spełniania swoich urzędowych obowiązków się uchylają, podlegają za każdym razem karze grzywny do 30 zł. W razie uwzględnienia późniejszego usprawiedliwienia nałożona grzywna może być uchylona lub zmniejszona. Członków urzędu, którzy stali się winnymi rażącego naruszenia obowiązków urzędowych, należy nadto usunąć z urzędu.
- 3/ Orzeczenia powyższe należą do prezesa sądu okręgowego.

Art. 18.

- 1/ Urząd rozstrzyga po rozprawie ustnej większością głosów w zespołach 3 członków, w których skład wchodzi: przewodniczący lub jego zastępca 2 po jednym ławniku z koła właścicieli domów i lokatorów. Jeśli przedmiotem sporu jest pomieszczenie handlowe, przemysłowe, pracownia lub sklep, ławnikiem z koła lokatorów winna być o ile możliwości osoba, należąca do kupców, przemysłowców, albo rękodzielników, lub przynajmniej ze stosunkami odpowiedniami dobrze obeznana. W razie sporu między lokatorem, a sublokatozem wchodzi w skład zespołu prócz przewodniczącego względnie jego zastępcy, jeden ławnik lokator, a drugi sublokator.
- 2/ Orzeczenie należy wygotować najdalej w ciągu 3 dni na piśmie z krótkim uzasadnieniem i na żądanie doręczyć stronom.
- 3/ Rozprawy urzędu są jawne. Jawność należy wykluczyć na zgodny wniosek stron, a na wniosek choćby jednej strony wówczas, gdy mają być rozpatrywane zdarzenia z życia rodzinnego.
- 4/ Publiczne ogłaszanie treści rozprawy niejawnej jest wzbronione.

Art. 19.

- 1/ Jeśli strona zwróciła się do urzędu, wezwie on strony z zagrożeniem, że niestawienie się nie wstrzyma rozprawy. Rozprawę należy przeprowadzić, ile możliwości, w ciągu dni 8 od podania wniosku.
- 2/ Wezwani obowiązani są stawić osobiście albo wykałać do rozprawy pełnomocnika. Strony i ich pełnomocnicy winni są zgodnie z prawdą udzielić wyjaśnień przez urząd żądanych.

- 3/ Urząd może przedsięwziąć wszelkie dochodzenia do orzeczenia potrzebne w szczególności wzywać i przesłuchiwać osoby, które wyjaśnień udzielić mogą.
- 4/ Urząd nakłada grzywny do wysokości 30 złotych za niestawienie bez usprawiedliwionej przyczyny stron i osób, wzywanych do udziału w wyjaśnieniach, jak również za odmówienie złożenia wyjaśnień i dowodów. Od orzeczenia Urzędu rozjemczego nakładającego grzywny służy w terminie 14 - dniowym od dnia zawiadomienia, odwołanie się do prezesa sądu okręgowego, którego decyzja są ostateczna. Ściąganie nałożonych grzywien należy do władz administracyjnych. Grzywny wpływają do kasy komunalnej na pokrycie kosztów urzędu rozjemczego.
- 5/ Wszystkie władze i urzędy powinny udzielać urzędowi rozjemczemu dla spraw najmu pomocy prawnej.

Art. 20.

- 1/ Właściwy urząd rozjemczy dla spraw najmu rozstrzyga na wniosek wynajmującego, lokatora lub sublokatora o tem, czy komorne i inne wynagrodzenia odpowiadają zasadom i granicom, w tej ustawie ustalonym.
- 2/ Jeżeli strony oświadczyły, że podają się orzeczeniu urzędu, orzeczenia te są ostateczne i nie ulegają zaskarżeniu. mogą być jednak na wniosek jednej ze stron w każdej chwili zmienione ze skutecnością dla nowego terminu płatności komornego. Wniosek o zmianę orzeczenia, nie oparte na nowych okolicznościach faktycznych, może urząd odrzucić bez rozprawy.
- 3/ Wynajmującemu, lokatorowi i sublokatorowi wolno także inne ze stosunku najmu wyklaniające się spory, o ile nie zostały już wniesione do sądu, poddać orzecznictwu urzędu rozjemczego, który ma postąpić według powyższych zasad. Spór o eksmisję może być poddany orzecznictwu urzędu rozjemczego jedynie wtedy, gdy obie strony oświadczą na piśmie lub do protokołu, że się na to zgadzają.
- 4/ Jeżeli sprawa nie była poddana orzecznictwu urzędu rozjemczego za wzajemną zgodą stron, mogą one w przeciągu 14 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia odwołać się do sądu okręgowego, którego wyrok nie ulega zaskarżeniu. Odwołania należy wniesić w urzędzie rozjemczym. Winno one zawierać uzasadnienie odwołania oraz oświadczenie, jakiej zmiany odwołujący się domaga. Przepisy ustaw procesowych o pisemnej odpowiedzi na odwołanie, o ograniczeniu przyczyn odwołania, o konieczności zastępstwa stron przez adwokatów, wreszcie przepisy §§ 518 - 519 o. niemieckiej ustawy o procedurze cywilnej w sprawach spornych nie mają zastosowania. Sąd nie może przekazać sprawy urzędowi rozjemczemu do ponownego rozpatrzenia.
- 5/ Orzeczenia urzędu rozjemczego w sprawach poddanych orzecznictwu jego za zgodą stron, są natychmiast wykonalne, w innych sprawach po upływie terminu, wskazanego w ustępie czwartym. W razie potrzeby przymusowego wykonania orzeczenia strona zainteresowana przedstawi poświadczony wypis orzeczenia urzędu sądowi, który był właściwym do rozstrzygnięcia danego sporu, celem uzyskania nakazu wykonawczego /dozwolenia egzekucji/.

Art. 21.

Jeżeli rozstrzygnięcie sporu w całości lub w części zawisło od ustalenia, czy w myśl artykułów 5 - 9 podwyższenie komornego jest dopuszczalne, albo czy komorne lub wynagrodzenie innego rodzaju są odpowiednie lub nie, natenczas sąd, jeżeli niema jeszcze w tym

przedmiocie orzeczenia urzędu rozjemczego do spraw najmu, sam przeprowadza stosowne ustalenia w toku sporu.

Art. 22.

Postępowanie poza urzędami rozjemczymi wolne jest od opłat stempli. Strona interesowana ponosi jednak koszty postępowania, tudzież specjalne opłaty na rzecz gminy od każdego zwrócenia się do urzędu oraz od wydawanych dokumentów. Wysokość powyższych opłat określa gmina z tem zastrzeżeniem, że nie mogą być one wyższe od właściwych opłat sądowych. Urząd rozjemczy może osoby niezamożno zwalniać od ponoszenia tych opłat, może również zarządzić zwrot powyższych kosztów i opłat od strony przegrywającej na rzecz strony wygrywającej.

Rozdział V.

M o r a t o r j u m m i e s z k a n i o w e .

Art. 23.

- 1/ W sprawach o eksmisję może sąd względnie urząd rozjemczy z urzędu lub na wniosek pozwanego w uwzględnieniu stosunków gospodarczych pozwanego odroczyć termin opróżnienia przedmiotu najmu.
- 2/ W sprawach o eksmisję z mieszkań 1 - lub 2-pokojowych może sąd z urzędu lub na wniosek pozwanego zawiesić wykonanie orzeczonej eksmisji, o ile takie zawieszenie jest usprawiedliwione położeniem pozwanego, a w szczególności tem, że on z powodu okoliczności od niego nie zawisłych pozostaje bez pracy.
- 3/ W tym celu sąd względnie urząd rozjemczy ma prawo zbierać dowody z urzędu. Brak pracy dla pżwanego można stwierdzić przez odpowiednie zaświadczenie właściwego urzędu pośrednictwa pracy.
- 4/ Sąd lub urząd rozjemczy, udzielając zwłoki, jednocześnie zawiadomi o tem właściwy urząd pośrednictwa pracy, tudzież zarząd gminy, w której pozwany ma miejsce zamieszkania.

Art. 24.

Pozwany /art. 23 ust. 2/ traci prawo do korzystania moratorium mieszkaniowego, jeśli nie przyjmie odpowiedniej pracy, wskazanej mu przez właściwy urząd pośrednictwa pracy na warunkach w danej miejscowości ogólnie przyjętych z wyjątkiem, jeśli odmówi przyjęcia pracy w zakładach, objętych strajkiem lub lokautem. Praca winna być uważana za odpowiednią, o ile odpowiada kwalifikacjom pozwanego, nie jest niebezpieczna ani dla jego zdrowia ani moralności, jeśli jest opłacana wystarczająco wóde przyjętych w danej miejscowości, okreg lub zawódzie norm i nie spowoduje dla pozwanego poważnych przeszkód przy powrocie do jego pracy zawodowej.

Rozdział VI.

P o s t a n o w i e n i a k a r n e .

Art. 25.

- 1/ Kto celem obejścia lub udaromnienia postanowień tej ustawy przed urzędem rozjemczym do spraw najmu przytacza nieprawdę lub prawdę zataja, w inny sposób postanowienie to obchodzi lub obejść usiłuje, do takiego postępowania nakłania lub jest przytem pomocny - karany będzie grzywną w wysokości od trzech złotych do sześciuset złotych albo aresztem do 6 tygodni. Obie te kary można nałożyć równocześnie. Właściwo są sądy powiatowe /pokoju/.

- 2/ Żądanie i pobieranie komornego lub innych wynagrodzeń albo świadczeń oczywiście nadmiernych podlega ukaraniu według przepisów o zwalczaniu lichwy wojennej.

Rozdział VII.

P o s t a n o w i e n i a o d o s t a r c z a n i u
m i e s z k a ń.

Art. 26.

- 1/ Bez poprzedniego zezwolenia urzędu gminnego nie wolno:
- a/ budynków burzyć, lub rozbierać w całości lub w części,
 - b/ kilku mieszkań połączyć w jedno,
 - c/ ubikacyj, które od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy służyły, lub były używane, jako mieszkania, przeznaczyć na inne cele, w szczególności na fabryki, warsztaty, ubikacje służbowe, sklepy, lub na cele przemysłowe.
- 2/ W wypadkach nadzwyczajnych może urząd gminny dopuścić wyjątki, gdy wzamian za ubikacje użyte na cele zużyte pod b/ i c/ dostarczona zostanie odpowiednia ilość ubikacyj, które celem mieszkaniowym nie służyły, lub które nie podlegają niniejszej ustawy.

Art. 27.

- 1/ Prawo do rozporządzenia opróżnionymi ubikacjami mieszkalnymi przysługuje wyłącznie urzędowi gminnemu.
- 2/ Ważna umowa najmu może być zawartą odnośnie do ubikacyj mieszkalnych jedynie, jeśli je prawomocnie przydzielono.

Art. 28.

- 1/ Oprócz prawa rozporządzania ubikacjami opróżnionymi art. 27. przysługuje urzędowi gminnemu prawo do zajmowania mieszkań lub części tychże.
- 2/ Zajmowane mogą być mieszkania, które nie są wedle dochodzeń dokonywanych przez urząd gminny dostatecznie wykorzystane.
- 3/ Orzeczenie o zajęciu niwykorzystanych pomieszczeń winno być doręczone na piśmie właścicielowi domu lub jego zastępcy.
- 4/ Przeciw orzeczeniu temu przysługuje wspomnianym osobom zażalenie - nie do urzędu rozjemczego dla spraw najmu. Zażalenie należy wniesić w przeciągu dni 7 po doręczeniu. Orzeczenie urzędu rozjemczego winno nastąpić najpóźniej w 4 tygodniach od dnia wniesienia zażalenia i jest ostateczne. Zażalenie ma skutki zawieszające.
- 5/ Z chwilą doręczenia orzeczenia zajęcia traci uprawniony prawo do dysponowania zajętymi ubikacjami, a w szczególności do wynajęcia lub oddania ich innej osobie, aniżeli tej, której one zostały przydzielone, lub do przedsięwzięcia w nich zmian budowlanych.
- 6/ Zajęcie pozostaje skuteczne także w razie zmiany w osobie uprawnionego, jeżeli zmiana nastąpiła po doręczeniu uchwały o zajęciu.

Art. 29.

- 1/0 przydzieleniu mieszkania należy zawiadomić właściciela lub jego zastępcę. Przeciwko przydzieleniu można wnieść przedstawienie z podaniem powodów w przeciągu 3 dni do urzędu gminnego na piśmie lub do protokołu. Urząd gminny rozstrzyga ostatecznie.
- 2/ Właścicielowi należy na jego żądanie przydzielić wolne mieszkanie w jego własnym domu, jeżeli odda dotychczasowe przez niego zajmowane mieszkanie w tej samej miejscowości.
- 3/ Właścicielowi przysługuje prawo w razie sprzedaży domu oddać własno mieszkanie nowonabywcy, o ile dla siebie nie będzie żądał przydziału mieszkania.

Art. 30.

- 1/ Jeżeli lokator posiada mieszkania, nie pozostające ze względu na rozmiar, lub ilość ubikacyj w odpowiednim stosunku do potrzeb jego i członków rodziny należących do jego gospodarstwa domowego, na ten czas przysługuje urzędowi gminnemu prawo zajęcia zbędnych ubikacyj i przydzielania ich osobom potrzebującym mieszkania.
- 2/ Przy wyborze osoby przydzielić się mającej, należy uwzględnić wodo-
le możliwości stan obu stron.
- 3/ W razie zaistnienia wymogów ustępu pierwszego należy zajęcia za-
niechać, jeżeli to ze względu na stosunki danego wypadku, a w
szczególności stosunki osobiste lokatora lub rozkład mieszkania,
byłoby połączone ze znaczną uciążliwością dla lokatora.
- 4/ Przepisy art. 28 mają zastosowanie.

Art. 31.

- 1/ Zmiana pomieszek jest dopuszczalną na wniosek lokatorów za po-
przednim zezwoleniem urzędu gminnego i za zgodą obu wynajmują-
cych. Przeciw odmówieniu zezwolenia ze strony urzędu gminnego
przysługuje zażalenie do urzędu rozjemczego.
- 2/ Jeżeli urząd gminny do dni 14 po wniesieniu podania o udzielenie
zezwolenia niezłoży oświadczenia, przyjmuje się, iż zezwolenia
udzielono.

Art. 32.

- 1/ Pomieszczenia opróżnione przez funkcjonariuszów publicznych wol-
no urzędowi gminnemu przydzielać innym osobom tylko po zasiągnię-
ciu zgody władzy przełożonej funkcjonariusza opuszczającego
mieszkania.
- 2/ Urząd gminny może mieszkanie zajmowane przez funkcjonariusza pu-
blicznego na podstawie przydziału przez urząd gminny uznać za
opróżnione, jeżeli funkcjonariusz publiczny, opuści służbę publicz-
ną a z zachodzących okoliczności należy wnosić, że funkcjonariusz
wstąpił do służby publicznej głównie w tym celu, aby uzyskać
mieszkanie.

Art. 33.

- 1/ Polaków, którzy z powodu ich przekonań polskich musieli opuścić
swe dotychczasowe miejsce zamieszkania, położone poza granicami
Polski, oraz rodziny, mające razem 4 lub więcej członków rodziny,
żyjących we wspólnem gospodarstwie domowem, należy przy przydzia-
lu mieszkań przede wszystkim uwzględnić.

- 2/ Zaistnienie wymogów ustępu: pierwszego winno być stwierdzone poświadczeniem Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział VIII.

P o s t a n o w i e n i a k o ń c o w e .

Art. 34.

Orzeczenia urzędów gminnych oraz urzędów rozjemczych, są wykonalne w drodze administracyjnej.

Art. 35.

- 1/ Właściciel jest obowiązany utrzymywać przedmiot najmu w stanie zdatnym do użytku i wykonywać właściwe zarządzenia władzy policyjno - budowlanej.
- 2/ W razie jakiegokolwiek przebudowy właściciel domu winien zabezpieczyć lokatorom możliwość używania wynajętych pomieszczeń i zastosować się do właściwych zarządzeń władzy policyjno-budowlanej.
- 3/ Celem wykonania swych zarządzeń władza może używać środków przymusowych, przewidzianych w przepisach o policji budowlanej.

Art. 36.

Eksmisyjne wyroki sądowe mogą być dopiero wówczas wykonane, gdy komornikowi sądowemu zostanie przedłożone oświadczenie właściwego urzędu gminnego, iż pozwanemu zostało oddane do dyspozycji przynajmniej porządne mieszkanie z konieczności.

Art. 37.

Cudzoziemcy korzystają z dobrodziejstwa niniejszej ustawy, jeżeli w danem państwie obcem obywatele polscy są pod tym względem postawieni narówni z obywatelami własnymi.

Art. 38.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 października 1924 r. Równocześnie tracą moc obowiązującą:

- 1/ Obwieszczenia kanclerza Rzeszy Niemieckiej z dnia 23 września 1918 r. w przedmiocie: ochrony lokatorów i w przedmiocie zapobieżenia brakowi mieszkań /Zb.Niem.P.U.str. 1139 i 1143/ wraz ze zmianami wynikającymi z rozporządzenia Ministerstwa Rzeszy Niem. z dnia 22 czerwca 1919 r. w przedmiocie ochrony lokatorów /Zb. Niem.P.U. str. 591/ oraz z niem. państwowej ustawy z dnia 11 maja 1920 r. w przedmiocie zapobieżenia braków i mieszkań /Zb. Niem.P.U.str. 949/.
- 2/ Ustawa z 27 listopada 1919, r. o obowiązku zarządów gmin dostarczania pomieszczeń /Dz.U.R.P.Nr. 92 z roku 1919 poz. 498/, ustawa o ochronie lokatorów z dnia 18 grudnia 1920 r. /Dz.U.R.P.Nr. 4, poz. 14/ i obwieszczenia Tymczasowej Komisji Rządzącej Śląska Cieszyńskiego z dnia 12 lutego 1911 r. L.II. 752/16 /Dz.T.K.Rz. Śl.Ciesz. Nr. 13, poz. 310/ w sprawie ustawy o ochronie lokatorów.
- 3/ Ustawa z 19 grudnia 1922 w przedmiocie ustanowienia komisarzy dla spraw mieszkaniowych /Dz.U.Śl.Nr. 39, poz. 143/.
- 4/ Przepisy innych ustaw, obwieszczeń i rozporządzeń w tym samym przedmiocie wydanych a sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 39.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

PC.

P o p r a w k i

klubów: Ch.D. - Niemieckiego i N.P.R. do projektu ustawy
mieszkaniowej /druk 565/.

- 1/ Klub Niemiecki: Ustawa otrzymuje nagłówek:
"Ustawa w sprawie ochrony lokatorów z
dnia"
- 2/ Klub Ch.D.: W art. 2. ust. c/ słowo: "pracodawca"
zamienia się na słowa: "jedną lub drugą
stronę".
- 3/ Klub N.P.R. Art. 2. w ustępie c/ słowa: "jakoteż do-
my fabryczne i kopalniane /familijne/"
skreśla się.
- 4/ Klub Niemiecki: Art. 2. w ustępie g/ skreśla się słowa:
"spółdzielniom kredytowym i ich związkom".
- 5/ Klub N.P.R. Art. 2. w ustępie g/ dodać: "oraz związk-
kom zawodowym posiadającym prawo legali-
zacji".
- 6/ Klub Ch.D. Art. 2. ustęp h/ otrzymuje następujące
brzmienie:
"Wszelkie ubikacje, służące celem prze-
mysłowo - handlowym i to dla firm prze-
mysłowych, które wykupiły świadectwa
przemysłowe od 1-ej do 5-ej klasy włącznie,
zaś dla firm handlowych, które wy-
kupiły świadectwa przemysłowe 1-ej i
2-ej klasy".
- 7/ Klub Niemiecki: Art. 6. otrzymuje następujące brzmienie:
"1/ Z wyjątkiem w art. 3. ust. 1. prze-
widzianego wypadku wynosi komorne dla
ubikacyj, podlegających niniejszej
ustawie, w I. kwartale kalendarzowym
1925 r.
a/ za mieszkania do 1 pokoju i kuch-
ni 30 % podstawowego komornego,
b/ za mieszkania powyżej 1 pokoju i
kuchni do 3 pokoi 40 % podstawowe-
go komornego,
c/ za z mieszkaniem połączone pra-
cownie 40 % podstawowego komornego,
d/ za mieszkania powyżej 3 pokoi do
6 pokoi 50 % podstawowego komorne-
go,
e/ za mieszkania powyżej 6 pokoi 60%
podstawowego komornego,
f/ za ubikacje na cele przemysłowe
i handlowe, jak również za pra-
cownie 60 % podstawowego komornego.
2/ Począwszy od dnia 1 kwietnia 1925 r.
wzrasta komorne co kwartał o 10 % kwo-
ty komornego podstawowego do chwili,
gdy komorne osiągnie 100 % komornego
podstawowego.

3/ Komorne podstawowe przelicza się na złote według następującego klucza:

100 marek niemieckich - 123 zł.
100 koron austr. - 105 "

4/ Komorne można uiszczać w ratach miesięcznych i za pośrednictwem poczty. "

8/ Klub Ch.D.:

Art. 6. ustęp 1/ otrzymuje następujące brzmienie:

"1/ Wysokość komornego za pomieszkowanie podlegające niniejszej ustawie z wyjątkiem wypadku w ustępie 1. art. 3. nie może przekraczać oznaczonych poniżej stawek procentowych, które wynoszą od 1 stycznia 1925 r.:

- a/ za mieszkania do 3-ch pokoi włącznie 30 % podstawowego komornego,
- b/ za mieszkania od 4-ch do 5-ciu pokoi włącznie 35 % podstawowego komornego,
- c/ za mieszkania od 6-ciu do 7-iu pokoi włącznie 40 % podstawowego komornego,
- d/ za mieszkania ponad 7 pokoi - 50 % podstawowego komornego,
- e/ za ubikacje służące celom przemysłowo - handlowym i to: dla firm przemysłowych, które wykupiły świadectwo przemysłowe od 6-tej do 8-ej klasy włącznie, zaś dla firm handlowych, które wykupiły świadectwo od 3-ciej do V b. klasy włącznie - 60 % podstawowego komornego.

Za ubikacje biurowe w pomieszkaniach prywatnych, zajmowanych przez jakiegokolwiek urzędy również 60 % podstawowego komornego.

2/ Powyższe stawki wzrastają od 1 kwietnia 1925 r. co kwartał o 10 % tak długo, dopóki nie osiągną 100 % komornego przedwojennego."

Ustępy 3. i 4. pozostają bez zmiany.

9/ Klub N.P.F.:

Art. 6. w ustępie 2. lit. o/ dodaje się po słowach: "12 % podstawowego komornego" zdanie: "Przy pomieszczeniach przemysłowo - handlowych o 17 % podstawowego komornego". W następnym zdaniu tego ustępu zmienia się koniec zdania jak następuje: "w ustępie 1. pod b/ 100 % podstawowego komornego".

10/ Klub Ch. D.:

Art. 7. otrzymuje następujące brzmienie: "Aż do czasu osiągnięcia 100 % podstawowego komornego /art. 6 ust. 2/ wolno właścicielowi domu pobierać za opłaty gminne od dostarczonej wody dodatek rozłożony w stosunku do wysokości komornego".

Właściciel jest obowiązany podać do wiadomości lokatorów ogólną wysokość tejże opłaty"

- 11/ Klub Niemiecki: Art. 7. otrzymuje następujące brzmienie:
"Oprócz komornego przysługuje wynajmującemu pretensja na opłatę za dostarczanie wody w wysokości udziału, przypadającego na mieszkanie lokatora. Wynajmujący winien lokatorowi na żądanie podać podstawę tego obliczenia.
Do niszczenia innych opłat lokator nie jest zobowiązany".
- 12/ Klub Niemiecki: Art. 9. otrzymuje następujący ustęp 3/ i 4/:
- "3/ Udział sublokatora w opłatach dodatkowych /art. 7 i 8/ nie może przekraczać kwoty, przypadającej na całe mieszkanie.
- 4/ O ile lokator przyjmuje do siebie sublokatora, wtenczas powinien donieść o tem wynajmującemu na piśmie za podaniem z sublokatorem umówionego komornego".
- 13/ Klub Niemiecki: Rozdział III.
Drugą część nagłówka skreśla się.
- 14/ Klub Ch.D.: Art. 11. ust. 2 a/ otrzymuje następujące brzmienie:
"Jeżeli lokator mimo upomnienia zalega z zapłatą co najmniej 3-ich po sobie następujących miesięcy, chyba, że zaległość powstała z powodu braku pracy, lub wogóle nędzy wyjątkowej".
- 15/ Klub Ch. D.: Art. 11. ust. 2 b/ ze drugim słowem:
"rządca" dodaje się słówko: "lub".
- 16/ Klub N.P.F. Art. 11. w ustępie 2 c/ po słowach: "jeżeli lokator przez swe uporyzwy lub rażące przekroczenia obowiązujące porządku domowego", - dodaje się: "przez umyślne niszczenie przedmiotu najmu".
- 17/ Klub Niemiecki: Art. 11. ustęp 2 d/ otrzymuje następujące brzmienie:
"jeżeli lokator przedmiot najmu w całości lub części z urządzeniem lub bez niego oddał w podnajem za nadmiernie wysokiem wynagrodzeniem w stosunku do komornego, jakie sam płaci, lub zaniechał w art. 9. liczba 4. przewidziane doniesienie".
- 18/ Klub Ch. D.: Art. 11. w ustępie 2 g/ po zdaniu: "wynajmujący zwróci koszty przesiedlenia" skreśla się następujące zdania, aż do zaczynających się od słów: "W wypadku, gdy znieść, lub przerobić" itd.
Dalej w tymże ustępie po słowach: "i podlegającego przepisom niniejszej ustawy pomieszczenia" - dalszą całą część aż do końca skreśla się.
- Cały ustęp 4-ty tegoż artykułu skreśla się.

- 19/ Klub Ch. D.: W art. 13. skreśla się cały końcowy ustęp, poczynający się od słów: "Ponadto w razie udowodnionej itd."
- 20/ Klub Niemiecki: Art. 14. liczba 1/. Pierwsze zdanie otrzymuje następujące brzmienie:
"Urzędy rozjemcze dla spraw najmu należy utworzyć w miejscowościach, które wykazały przy okazji ostatniego spisu ludności ponad 20.000 mieszkańców".
- 21/ Klub Niemiecki: Art. 15. liczba 1/. W pierwszym zdaniu skreśla się słowa:
"któremu przysługuje takie prawo odwołania".
W drugim zdaniu wstawia się zamiast słowa: "rady gminnej" słowo: "reprezentacji gminnej".
W trzecim zdaniu wstawia się zamiast słów: "własnej nieruchomości miejskiej" słowa: "własnych nieruchomości".
- 22/ Klub Niemiecki: Art. 15. liczba 3/ zamiast słowa: "prezesa sądu", wstawia się: "prezesa sądu okręgowego".
- 23/ Klub Niemiecki: Art. 22. otrzymuje następujący ustęp 2/:
"Rozstrzygnięcia urzędów rozjemczych są wykonawcze drogą policyjną".
- 24/ Klub Niemiecki: Art. 23. ustęp 1/. Wstawia się na końcu zdania: "na sześć miesięcy".
- 25/ Klub Niemiecki: Art. 23. ustęp 2/ wstawia się: "oraz od -roczyć na przeciąg sześciu miesięcy wykonanie orzeczonej eksmisji".
- 26/ Klub Niemiecki: Rozdział VII. Skreśla się w całości.
Rozdział VIII. staje się rozdziałem VII.
- 27/ Klub Ch. D.: Cały art. 28. skreśla się.
Art. 29. otrzymuje numer 28.
- 28/ Klub Ch.D.: Cały art. 30. skreśla się.
Art. 31. otrzymuje numer 29.
" 32. " " 30.
" 33. " " 31.
" 34. " " 32.
" 35. " " 33.
" 36. " " 34.
" 37. " " 35.
- 29/ Klub Niemiecki: Art. 34. skreśla się. Następujące artykuły należy odpowiednio zmienić w stosunku do liczb porządkowych.
- 30/ Klub Ch.D.: Art. 38 otrzymuje numer 36, a wstępny ustęp jego brzmi: "Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1925 roku".
- 31/ Klub Niemiecki: Art. 38. zamiast: "1 października 1924 r." wstawia się: "1 stycznia 1925 r."

32/ Klub Ch. D.: Art. 39. otrzymuje numer 37.

Katowice, dnia 10 grudnia 1924 r.

Klub Ch.D.: /-/ Janicki, Palarczyk, Omańkowska, Zuber,
Kędzior, Mathea, Fydra, Brzuska, Sobota,
dr Rakowski.

Klub Niemiecki: /-/ Fuchs, Pawlas, Dr. Pant, Ulitz, Sabass,
Kaczmarczyk, Schoppa, Jankowski.

Klub N.R.E.: /-/ Obrzut, Mędlewski, Pronobis, Grajek,
Gwóźdź.

PC.

W n i o s e k

posłów O b r z u t a i tow. w sprawie założenia szkoły
gospodarczo - przemysłowej w Bielsku.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

U s t a w a

z dnia 19. .

w przedmiocie założenia polskiej szkoły gospodarczo - prze -
mysłowej dla dziewcząt w Bielsku.

Art. 1.

Zakłada się dwuletnią szkołę gospodarczo - przemysłową
dla dziewcząt w Bielsku.

Art. 2.

Koszta tej szkoły pokrywa się ze Skarbu Województwa
Śląskiego.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 1925 r.

Art. 4.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e.

Brak szkoły gospodarczo - przemysłowej daje się na Śląsku
dotkliwie odczuwać. Szkoła gospodarczo - przemysłowa przyjmó-
wałaby dziewczęta, które ukończyły szkołę wydziałową, względnie
parę klas gimnazjum. Obejmowałaby 3 oddziały, mianowicie: Od -
dział gospodarstwa domowego, oddział krawiecczyzny, wyrobu
kilimów itp., wreszcie oddział trzeci bielizniarstwa i haftów.
Wiadomości powyższe dawałyby taki zakres wiadomości praktycz-
nych, a niezbędnych dla naszych śląskich dziewcząt, że te, jako
przyszłe żony i matki stałyby się prawdziwym skarbem ognisk do-
mowych, względnie wiadomości nabyte w tej szkole dałyby im moż-
ność zarobkowania na swe utrzymanie.

Katowice, dnia 10 grudnia 1924 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Obrzut,

Sikora, Grajek, Pronobis, Mędlewski, Węgrzyk.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Regulaminowej w sprawie protestu przedstawiciela Klubu Niemieckiego przeciw odbywaniu posiedzeń komisyjnych podczas wakacyj, wniesionego na posiedzeniu Komisji Prawniczej w dniu 23 lipca i 1 sierpnia br.: /zobacz sprawozdanie Komisji Prawniczej do druku nr. 521 w przedmiocie dodatku do podatku majątkowego na cele kredytu rolnego i sprawozdanie Komisji Regulaminowej, druk nr. 544/.

Komisja Regulaminowa na swym posiedzeniu w dniu 28 listopada br. zajmowała się ponownie protestem przedstawiciela Klubu Niemieckiego przeciw odbywaniu posiedzeń komisyjnych podczas wakacyj, wniesionym na posiedzeniu Komisji Prawniczej w dniu 23 lipca i 1 sierpnia br. Powodem protestu było twierdzenie, że komisja nie miała prawa, obradować podczas wakacyj sejmowych.

Na wstępie posiedzenia oświadcza członek Klubu Niemieckiego, p. poseł Schoppa, iż po porozumieniu się z swym klubem kwestja protestu staje się bezprzedmiotową, natomiast należy się zastanowić nad pytaniem, czy przewodniczącym komisyj przysługuje prawo zwołania tychże podczas wakacyj.

Proponowane swego czasu przez komisję zmiany niektórych artykułów regulaminu Sejmu /zobacz druk nr. 544/, umożliwiające według jej zdania załatwienie kwestji spornej przez Wysoki Sejm przyjęte nie zostały. Komisja postanowiła zatem jednomyślnie przychylić się do zapatrywania p. Marszałka, wyrażonego w piśmie z dnia 12.XI. br., w którym p. Marszałek wywodzi, co następuje:

"Przez wyraz "na czas sesji sejmowej" /zobacz art. 49 regulaminu. Przypisek sprawozdawcy/ trzeba podług mego zdania rozumieć, że komisje stałe są wybrane na cały czas sesji, t.zn. od otwarcia Sejmu aż do zamknięcia sesji przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Słów tych nie można rozumieć tak, że stałe komisje pracują tylko w czasie, w którym się odbywają plenarne posiedzenia. Nasza sesja trwa od otwarcia Sejmu, a więc już 2 lata. Postanowienia, że w czasie ferjałnym nie wolno zwoływać komisyj, regulamin nie zawiera. Obowiązek czuwania nad załatwieniem spraw w komisjach ma stale jeden z wicemarszałków".

Katowice, 10 grudnia 1924 r.

Sprawozdawca:

/-/ Pronobis.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Kompetencyjnej za czas od 26 października 1923 r. do
26 listopada 1924 r.

Sejm powołał Komisję Kompetencyjną dnia 26 października 1923 r. złożoną z czterech posłów /po jednym z każdego Klubu/.

Uchwałą swoją Sejm nadał komisji tej charakter delegacji i udzielił jej "mandatu do wyjaśniania sporów kompetencyjnych w drodze bezpośredniego porozumienia się z władzami centralnymi". Członkami komisji zostali: p. Biniszkievicz /P.P.S./, Dr. Pant /Klub Niemiecki/, Dr. Rakowski /Ch.D./, Sikora /N.P.R./. Przewodnictwo objął p. Dr. Rakowski, sekretarzował p. Sikora.

Sprawozdanie niniejsze obejmuje jedynie sprawy już załatwione, a nie będące w biegu.

Komisja Kompetencyjna odbyła 8 posiedzeń, z których parę w Warszawie łącznie z przedstawicielami Rządu.

Jak wynikało z dyskusji przy powołaniu do życia komisji naczelnym jej zadaniem było załatwienie wszelkich sporów kompetencyjnych w sposób polubowny, doprowadzając je do załatwienia w drodze wzajemnych ustępstw. Tej zasady trzymała się komisja w toku wszystkich prac swoich.

Komisja zajmowała się sprawami następującymi:

- 1/ Uposażenie urzędników śląskich. - Postanowiono zgodzić się na rozciągnięcie ogólnej państwowej ustawy o uposażeniu, rezerwując jednak Sejmowi Śląskiemu prawo udzielania dodatku dożywotniego tym kategorjom urzędników, które obecnie ten dodatek pobierają.
- 2/ Sankcjonowanie ustaw śląskich. Osiągnięto porozumienie co do tego, aby
 - a/ wydane dotychczas ustawy zostały za pomocą jednej ustawy sankcjonowane,
 - b/ podpis Prezydenta był kontrasygnowany przez Ministra resortowego.
- 3/ Delegacja uznała za wskazane, aby Sejm Śląski udzielił Najwyższej Państwowej Izbie Kontroli mandatu do kontroli urzędów śląskich.
- 4/ Kilka posiedzeń komisji, odbytych z udziałem rzeczoznawców prawników zostało poświęconych rozpatrywaniu 13 tez Ministra Skarbu, których tendencją było ograniczenie, a następnie zniesienie szeregu przywilejów zagwarantowanych Śląskowi statutem organicznym.

Po przedstawieniu Rządowi wyczerpujących odpowiedzi na 13 tez z zadowoleniem komisja przyjęła z ust p. Wiceministra Markowskiego oświadczenie, że tendencje przedstawionych tez zostały uznane za idące zadaleko. Komisja stwierdza, że od tego czasu nie ujawniły się dalsze dążenia do wprowadzenia w życie tendencji sprzecznych z duchem statutu organicznego.

- 5/ Komisja stwierdza również, że Rząd uznał słuszość stanowiska komisji w sprawie podatku dochodowego /mianowicie § 18, sprzecznego z ust. 4. art. 5. ustawy konstyt./ poczem Sejm Śląski mógł się wypowiedzieć za zachowaniem przepisów prawa, bez wywoływania konfliktu.
- 6/ W dalszych posiedzeniach komisja zajmowała się sprawą do - datku do podatku majątkowego i stwierdziła, że "podatku ma - jątkowego nie należy uważać za podatek w rozumieniu art. 5. statutu organicznego", wobec czego należy uznać stanowisko władz centralnych za słusze, gdy wnoszą zastrzeżenia przeciwko zaprowadzeniu dodatku do podatku.
- 7/ Komisja Kompetencyjna wreszcie porozumiała się z Rządem co do tego, że wypłata rent inwalidzkich nie ma obciążać Skarbu Śląskiego. -

Komisja Kompetencyjna, przedstawiając niniejsze sprawozdanie, zaznacza, że we wszelkich rokowaniach z władzami centralnymi napotykała największą gotowość do załatwienia sporów kompetencyjnych w drodze wzajemnych ustępstw oraz wyraża nadzieję, że dalsze jej prace, nieuniknione zwłaszcza w związku z opracowaniem ustawy o samorządzie wojenódzkim, napotkają w instytucjach centralnych także zrozumienie i dążenie do zgodnego załatwienia wynikających sporów kompetencyjnych.

Katowice, dnia 10 grudnia 1924 r.

Sprawozdawca:

/-/ Dr. Rakowski.

PC.

S p r a w o z d a n i e

/rezolucja/ Komisji Prawniczej w sprawie związku samodzielnych przemysłowców, handlarzy targowych i p. zawodów Woj. Śl. o spowodowanie ulg podatkowych.

Komisja Prawnicza w dniu 2 bm. rozpatrywała petycję wniesioną przez związek samodzielnych przemysłowców, handlarzy targowych i p. zawodów Województwa Śląskiego. Petenci domagają się, aby ich zwolnić od podatków nałożonych na nich ustawą państwową z dnia 9 lipca 1924 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej: a/ ustawy z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego /Dz.U.R.P.Nr. 58, poz. 412/ i b/ ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o opłacie stemplowej od sprzedaży przedmiotów zbytku /Dz.U.R.P.Nr. 79, poz. 528/ na górnośląską część Województwa Śląskiego.

Komisja Prawnicza jest zdania, iż Sejm Śląski nie jest właściwy do znoszenia podatków nałożonych ustawą państwową, stwierdziła atoli, iż w ostatnim czasie urzędy skarbowe nakładają na drobnych kupców niesłychanie wysokie podatki, n.p. spółdzielnie robotnicze otrzymują wymiary podatków 400 % wyższe od kwot, jakie przepisuje ustawa. Rekursy nie bywają załatwiane w terminie ustawą przewidzianym a zamiast załatwić rekurs przesyłają władze egzekutora.

Wobec powyższego Komisja Prawnicza uchwaliła przedłożyć Wysokiemu Sejmowi rezolucję następującej treści:

" Sejm Śląski nie jest kompetentny do zwalniania od podatków nałożonych ustawą państwową, zwraca jednak uwagę na uchwałę Sejmu Śląskiego /wniosek nagły posła Macheja i tow. druk 537/ i wnosi, by p. Wojewoda spowodował, by Wydział Skarbowy zastosował się do uchwalonej przez Sejm rezolucji wymienionego wniosku /druk 537/".

Katowice, dnia 2 grudnia 1924 r.

Sprawozdawca:

/-/ Fojkis.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w przedmiocie wniesionego przez Radę Wojewódzką projektu ustawy o popieraniu przedsiębiorstw meljoracyjnych.

Projekt ustawy zawiera przepisy, na podstawie których Województwo miałooby się przyczynić do popierania meljoracji rolnych, w myśl statutu organicznego Województwa Śląskiego, str. 4., według którego ustawodawstwo w przedmiocie meljoracji rolnych należy do kompetencji Sejmu Śląskiego.

W szczególności projektowane przepisy między innymi są następujące:

- a/ Utworzenie "Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego" przy Urzędzie Wojewódzkim, z którego korzystać mogą przedsiębiorstwa meljoracyjno, stosownie do wysokości kosztów danego projektu przez udzielanie zasiłków i pożyczek w ściśle określonych granicach.
- b/ Utworzenia biura meljoracyjnego przy Urzędzie Wojewódzkim, które bezpłatnie wykonuje pomiary, plany i kosztorysy zgłaszających się przedsiębiorstw meljoracyjnych, oraz prowadzi kontrolę nad wykonaniem i utrzymaniem tychże.

Po przeprowadzonej szczegółowej dyskusji nad tem projektem ustawy, Komisja Budżetowa jednogłośnie w zasadzie projekt przyjęła, jednakowoż zaproponowała, celem uchylenia pewnych wątpliwości, poczynić w projekcie niektóre zmiany i tak:

Do art. 1. dodać ustęp drugi następującej treści:

"Jako przedsiębiorstwa meljoracyjne, w ramach niniejszej ustawy, uważać należy spółki, czyli zrzeszenia właścicieli lub użytkowników gruntów, oddanych pod meljorację na podstawie szczegółowych planów. W wyjątkowych wypadkach, jako przedsiębiorstwa meljoracyjne mogą być uważani i pojedynczy właściciele lub użytkownicy gruntów tam, gdzie nie ma warunków do zawiązania lub przynależenia do spółki".

Art. 2. lit. c., zmienia się na "dwaj przedstawiciele Śląskiej Izby Rolniczej" i lit. d. na "jeden urzędnik Województwa Śląskiego", wyznaczony przez Wojewodę.

W art. 5. skreśla się słowa: "aż do uchwalenia ustawy państwowej, dotyczącej meljoracji rolnych" a to z tego powodu, ponieważ, jak już na początku powiedziano, sprawa meljoracji rolnej należy do kompetencji Sejmu Śląskiego.

Art. 7. ma brzmieć:

"Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1925 r."

Nadto powzięła Komisja Budżetowa przy omawianiu projektu ustawy o utworzeniu "Śląskiego Funduszu Meljoracyjnego", jednomyślnie następującą rezolucję:

"Sejm Śląski poleca p. Wojewodzie, ażeby tenże z pozycji budżetowej, przeznaczonej na meljoracje rolne na rok 1924, które w wielkiej mierze z powodu opóźnienia się uchwalenia budżetu nie została wyczerpaną, przelał na cele szkolnictwa Izby Rolniczej kwotę w wysokości 60.000 zł. Zużycie tej kwoty nastąpić musi pod kontrolą Urzędu Wojewódzkiego".

U z a s a d n i e n i e .

Szkolnictwo zawodowe rolnicze niższego typu przejęła Śląska Izba Rolnicza ustawą sejmową z dnia 12 marca 1924 r. /Dz.Ust. Śl. Nr. 8, poz. 33/ i temsamem przejęła i ciężar utrzymania tych szkół, który w znacznej części ponosić musi rolnictwo w Województwie Śląskiem. Pomieszczenie tych szkół jednakowoż jest takie, że Izba Rolnicza w najbliższym czasie musi przystąpić do budowy nowych pomieszczeń, względnie poczynić bardzo kosztowne adaptacje, jeżeli szkoły te mają się rozwijać i owocnie pracować w wyznaczonym kierunku wychowania zawodowego. Dla przykładu należy podkreślić, że szkoła gospodarstwa wiejskiego w Strumieniu mieści się w budynku przeznaczonym dawniej dla służby dworskiej, gdzie obecnie na parterze mieszkają parcelanci, czyli dawna służba dworska, której nie można stamtąd wysiedlić, zaś pierwsze piętro zajmuje wspomniana szkoła. Pomijając już skandaliczny stan budynku jako takiego, trzeba zaznaczyć, że najbliższe otoczenie tej szkoły, jest co najmniej nieodpowiednie i nie może zachęcać rodziców do posyłania swych córek do takiej szkoły. W niewiele lepszym położeniu znajdują się szkoły dla chłopców w Tarnowskich Górach i Międzywiciu, z których ostatnia zdoła pomieścić najwyżej 16 uczniów.

Izba Rolnicza mająca szczupłe dochody, nie jest w stanie podołać o własnych siłach potrzebnym wymaganiom przyzwoitego pomieszczenia tych szkół, mimo że te wymagania poprostu są konieczne.

Wobec tego Komisja Budżetowa w uznaniu powyżej wymienionych potrzeb, proponuje Wysokiemu Sejmowi wspomnianą rezolucję do przyjęcia.

Katowice, dnia 10 grudnia 1924 r.

Referent:

/-/ Palarczyk.

S e j m Ś l ą s k i.
- , -
Komisja Budżetowa.
ZE. - , -

D r u k n r . 571.

dot.druku nr. 562.

Katowice, dnia 16. grudnia 1924.

S p r a w o z d a n i e
- - - - -

Komisji Budżetowej nad prowizorjum budżetowem Województwa
Śląskiego za czas od 1. stycznia do 31. marca 1925 r.

Komisja Budżetowa przyjęła przedłożony projekt
z następującą poprawką:

Przy końcu artykułu drugiego dodaje się następujący
dodatek:

" Jakoteż kredyty na wykonanie ustawy pruskiej
z dnia 26. maja 1909 r. i ustawy austriackiej z dnia
28 marca 1918 r. o poborach duchowieństwa wyznania
katolickiego. Wydatki jednorazowe w okresie prowi-
zorjum budżetowego nie mogą być uskutecznione. "

Referent

// St. Janicki.

S E J M Ś L A S K I.

Druk 572

Komisja Budżetowa.

dot. druku 564.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej nad projektem ustawy w przedmiocie utworzenia fundacji dla inwalidów.

Rozpatrując powyższy projekt ustawy /druk 564/ komisja zgodziła się jednogłośnie wnieść Wysokiej Izbie wspomniany projekt z poprawką uchwaloną na Komisji Socjalnej, która brzmi:

W art. 3. wstawia się następujący ustęp c/: "oraz z dobrowolnych datków na te cele przeznaczonych".

Komisja Budżetowa wnosi o przyjęcie powyższej ustawy.

Katowice, dnia 16 grudnia 1924 r.

Referent:

/-/ Węgrzyk.

L. dz. 737/24

Śląska Rada Wojewódzka

L.R.W. 619/5

Dot: projekt ustawy o
Śląskiej Izbie Rolniczej.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o Śląskiej Izbie Rolniczej uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 5 grudnia 1924 w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 25 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:
/-/ Bilski.
Przewodniczący.

U S T A W A

z dnia ... 1925 r.

o Śląskiej Izbie Rolniczej.

I. Przepisy ogólne.

Art. 1

Do sprawowania samorządu gospodarczego w dziedzinie rolnictwa na obszarze Województwa Śląskiego powołuje się zrzeszenie rolników pod nazwą Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 2

Pojęcie rolnictwa w myśl niniejszej ustawy obejmuje wytwórczość roślinną, zwierzęcą, leśną, ogrodniczą, rybną oraz inne gałęzie wytwórczości, bezpośrednio związane z gospodarstwem wiejskim.

Art. 3

Śląska Izba Rolnicza jest osobą prawną. Siedzibę jej ustali Rada Wojewódzka po wysłuchaniu zdania Rady Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 4

Śląska Izba Rolnicza może łączyć się z innymi organizacjami rolniczymi za zgodą Rady Wojewódzkiej.

II. Zakres działania Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 5

Do zadań Śląskiej Izby Rolniczej należy:

a/ przedstawicielstwo i obrona interesów rolnictwa,

/ samodzielne przedsięwzięcie środków w zakresie wszechstronnego popierania rozwoju rolnictwa,

c/ wykonywanie czynności, powierzanych Izbowi Rolniczemu przez poszczególne ustawy.

Art. 6

W celu urzeczywistnienia zadań wymienionych w art. 5 punkt a/ Izba Rolnicza:

- a/ obowiązana jest do wydania opinii na życzenie władz rządowych i samorządowych w sprawach dotyczących ogólnych interesów rolnictwa oraz interesów rolnictwa Województwa Śląskiego,
- b/ obowiązana jest do składania Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Wojewodzie Śląskiemu oraz Radzie Wojewódzkiej rocznych sprawozdań o stanie rolnictwa w swym okręgu,
- c/ ma prawo występowania do władz rządowych i samorządowych z wnioskami w przedmiocie potrzeb i obrony interesów rolnictwa.

Art. 7

W zakresie samodzielnego popierania rozwoju rolnictwa / art. 5 punkt b/ należy do zadań Śląskiej Izby Rolniczej w szczególności

- a/ zakładanie i utrzymywanie szkół rolniczych oraz szerzenie oświaty rolniczej pozaszkolnej,
- b/ organizowanie doświadczalnictwa we wszystkich gałęziach gospodarstwa rolnego,
- c/ badania opłacalności poszczególnych gałęzi produkcji rolnej i określanie istotnych kosztów produkcji,
- d/ organizowanie rachunkowości gospodarstw wiejskich,
- e/ organizowanie wystaw i pokazów rolniczych,
- f/ udzielanie porad w sprawach rolnictwa,
- g/ organizowanie meljoracji rolnych oraz eksploatacja torfowisk,
- h/ współdziałanie w zaspakajaniu potrzeb rolnictwa w zakresie nawozów sztucznych, nasion, pasz, maszyn rolniczych, inwentarza żywego i innych ziemiopłodów, wprowadzanych w obrót handlowy, jako materiał uszlachetniony,
- i/ kwalifikowanie nasion i innych ziemiopłodów, wprowadzanych w obrót handlowy, jako materiał uszlachetniony,
- j/ wykonywanie nadzoru nad handlem nawozami sztucznymi, materiałem siewnym i paszami ze względu na należyłą jakość nabywanych przez rolników produktów,
- k/ współdziałanie w zaspakajaniu potrzeb rolnictwa, w zakresie kredytu,
- l/ organizowanie pomocy rolnej dla gospodarstw zniszczonych wskutek klęsk żywiołowych,
- ł/ organizowanie akcji ochrony roślin przed inwazją szkodników roślinnych i zwierzęcych,
- m/ organizowanie produkcji zwierzęcej,
- n/ nadzór nad produkcją zwierzęcą w granicach obowiązujących w tej mierze przepisów,
- o/ organizowanie leczenia zwierząt domowych oraz zwalczania chorób nieobjętych państwową służbą weterynaryjną,
- p/ organizowanie gospodarstw leśnych w lasach prywatnych oraz zalesianie nieużytków,
- r/ współudział przy ustalaniu cen produktów rolnych, w szczególności na giełdach i targach,
- s/ współudział przy przeprowadzeniu statystyki rolniczej.

Art. 7-

Do szczególnego zadania Izby Rolniczej należy współdziałanie z organizacjami rolniczymi o charakterze dobrowolnym i popieranie ich działalności.

Organizacje te podlegają Kontroli Izby Rolniczej jedynie w wypadkach otrzymywania od Izby zasiłków w granicach zużytkowania tych zasiłków oraz w wypadkach powierzenia im agend, należących do zakresu działania samej Izby - w granicach wykonywania tych agend.

Art. 8

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Rada Wojewódzka mają prawo do przekazania Śląskiej Izbie Rolniczej prowadzonych dotychczas przez władze państwowe wzgl. wojewódzkie agend w zakresie, wyszczególnionym w art. 7.

III. Organy Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 9

Organami Śląskiej Izby Rolniczej są:

- 1/ Rada Śląskiej Izby Rolniczej,
- 2/ Zarząd Śląskiej Izby Rolniczej,
- 3/ Prezes Śląskiej Izby Rolniczej.

A. Skład Rady Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 10

Rada Izby Składa się:

- 1/ z 20 członków wybranych,
- 2) z 10 członków kooptowanych.
- 3/ z 4 członków wydelegowanych przez śląskie organizacje rolnicze, powołane do tego przez Wojewodę Śląskiego, w porozumieniu z Radą Wojewódzką po jednym z każdej organizacji,
- 3/ z 6 członków kooptowanych.

Art. 12

Członkami Rady nie mogą być:

- a/ osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego,
- b/ osoby wymienione w art. 16,
- c/ płatni urzędnicy Izby.

Art. 13

Urząd członka Izby wygasa

- 1/ z jego śmiercią,
- 2/ z chwilą dobrowolnego ustąpienia,
- 3/ w wypadkach utraty zdolności piastowania funkcji członka Rady Izby /art. 12/

Art. 14 ¹³

Członkowie Rady pełnią swe obowiązki bezpłatnie. Przysługuje im jedynie prawo do diety za dni posiedzeń Rady i jej Komisji oraz do zwrotu kosztów podróży w wysokości ustanowionej przez Radę Izby.

Art. 15 ¹⁴

Kadencja Rady trwa lat ⁴.

B. Wybory do Rady Izby.

Art. 16 ⁵

Prawo wybierania członków Rady /czynne prawo wyborcze/ przysługuje tym obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej, bez różnicy płci, którzy w dniu ogłoszenia wyborów do Izby mają skończonych lat 25 i są prócz tego właścicielami, dzierżawcami lub użytkownikami gospodarstw rolnych, położonych w Województwie Śląskiem, o obszarze nie mniejszym, aniżeli 3 ha lub których grunta wykazują więcej niż 12 talarów⁴ względnie 35 koron austriackich czystego dochodu katastralnego.

Jeżeli gospodarstwo oddano w dzierżawę lub użytkowanie, wtenczas prawo wybierania przysługuje nie właścicielowi, lecz dzierżawcy lub użytkowcy.

Art. 16 ¹⁶

Prawo wybierania nie przysługuje osobom nie mającym prawa wybierania do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. /Art. 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 1922 r. Dz.U.No.66, poz. 599./.

Art. 17 ¹⁷

W celu przeprowadzenia wyborów do Rady dzieli się wyborców na ⁷ cztery grupy, według wielkości gospodarstw przez nich posiadanych względnie użytkowanych.

Do grupy I. należą właściciele, dzierżawcy lub użytkownicy gospodarstw, obejmujących 3 ha, lub których grunta wykazują więcej aniżeli ~~12~~ talarów wzgl. 35 koron austriackich czystego dochodu katastralnego do ~~12~~ ha.

Do grupy II. należą właściciele, dzierżawcy lub użytkownicy gospodarstw, obejmujących ponad ~~12~~ ha do 25 ha. ^{20 100}

Do grupy III. należą właściciele, dzierżawcy lub użytkownicy gospodarstw, obejmujących ponad ~~25 ha do 125 ha.~~ 100 ha.

Do grupy IV. należą właściciele, dzierżawcy lub użytkownicy gospodarstw, obejmujących ponad ~~125 ha.~~

Przy ustaleniu wielkości poszczególnych gospodarstw uważa się lasy i wody, służące rybołówstwu, za równoznaczne z areałem rolnym.

Art. 18 ¹⁸

²² Każda grupa wybiera równą ilość członków Rady i zastępców członków Rady.

Art. 19 ¹⁹

Każdemu wyborcy przysługuje jeden głos. Głosować wolno tylko osobiście. Z pomiędzy kilku współwłaścicieli, współdzierżawców lub współużytkowników, wolno tylko jednemu z nich głosować. Winien on w tym celu wykazać się pełnomocnictwem pozostałych współwłaścicieli, współdzierżawców i współużytkowników, - Osoby prawno głosują przez osoby, zaopatrzone w piśmiennie pełnomocnictwo.

Art. 22.

Wybór członków Rady I. II. i III. grupy wyborców / art. 19/ ma się odbywać za pośrednictwem wyborców wybranych. Wyborcą wybranym może być tylko taki obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, który odpowiada postanowieniom zawartym w Art. 23 niniejszej ustawy.

Zarządy gmin zobowiązane są do współdziałania przy wyborach i do dostarczenia lokali i urzędów wyborczych.

Art. 23.

Prawo zostania członkiem Rady z wyboru /bierno prawo wyborcze/ przysługujące tym mężczyznom, którzy odpowiadają następującym warunkom:

- 1/ skończyli w dniu ogłoszenia wybory do Izby lat 30,
- 2/ zamieszkują w obwodzie Województwa Śląskiego,
- 3/ są właścicielami, dzierżawcami lub użytkownikami przynajmniej 3 ha względnie których gruntu wykazują więcej aniżeli 12 talarów wzgl. 35 koron austr. czystego dochodu katastralnego, położonych w obwodzie Województwa Śląskiego,
- 4/ nie podpadają pod art. 12.

Art. 24

Sposób przygotowania i przeprowadzenia wyborów określi ordynacja wyborcza, wydana przez Wojewodę w porozumieniu z Radą Województwa, przytem uwzględni także postanowienia art. 16 - 23 niniejszej ustawy. Nadzór nad przygotowaniem wyborów sprawuje Wojewoda.

O nioważności mandatów zakwestjonowanych z powodu pogwałcenia postanowień niniejszej ustawy oraz ordynacji wyborczej lub z powodu stwierdzenia czynów karygodnych orzeka ostatecznie Sąd Administracyjny.

W razie wygaśnięcia lub unioważnienia mandatu do Rady Izby wstępuje wybrany zastępca.

Art. 25

Koszta przeprowadzenia wyborów obciążają Izbę. Wydatki spowodowane przeprowadzeniem pierwszych wyborów pokryte zostaną z funduszków śląskich.

Art. 26

W ciągu dni 30 od dnia ustalenia wyniku wyborów, Wojewoda albo jego zastępca zwoła zgromadzenia wybranych członków oraz członków delegowanych przez śląskie organizacje rolnicze, które pod jego przewodnictwem dokonywa kooptacji członków Rady w myśl postanowień art. 11 pkt. 3. Uchwała o kooptacji zapada zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej $\frac{3}{4}$ ogółu członków Rady z wyboru i delegacji.

Kooptować wolno:

- 1/ osoby posiadające wyższe wykształcenie,
- 2/ wybitnych specjalistów z dziedziny rolnictwa lub dziedzin związanych z rolnictwem.

Art. 27.

W ciągu dni 14 od dokonania kooptacji Wojewoda względnie jego zastępca zwoła wybranych, delegowanych i kooptowanych członków Rady Izby w celu jej ukonstytuowania się i dokonania wyboru z grona członków Rady prezosa, i wiceprezosa Izby. Uchwała o wyborze prezosa zapada zwykłą większością głosów i przy obecności przynajmniej połowy ogółu Rady Izby.

Do chwili wyboru Prezosa zebraniu przewodniczy Wojewoda lub jego zastępca.

Art. 28

W razie potrzeby uzupełnienia ilości członków kooptowanych po ukonstytuowaniu się organów Izby wyboru dokonywa Rada Izby.

C. Kompetencja Rady Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 29

Do właściwości Rady należy:

- 1/ wydawanie postanowień i wykonywanie kontroli w sprawach należących do zakresu działania Izby,
- 2/ wybieranie prezesa, wiceprezesa i Zarządu Śląskiej Izby Rolniczej,
- 3/ zwalnianie prezesa, wiceprezesa i Zarządu Śląskiej Izby Rolniczej od pełnienia ich funkcji,
- 4/ szczegółowe określenie praw i obowiązków zarządu, prezesa i wiceprezesa,
- 5/ zawieszanie w czynnościach członków Rady w wypadkach art. 13 pkt. 3,
- 6/ zatwierdzanie preliminarzy budżetowych i zamknięć rachunkowych Śląskiej Izby Rolniczej,
- 7/ ustalanie statutu osobowego biura Izby,
- 8/ określanie wysokości wynagrodzenia prezesa i wiceprezesa Izby oraz członków Zarządu i wysokość uposażenia urzędników Izby,
- 9/ określanie wysokości diet członków Rady oraz ulegających zwrotowi kosztów podróży,
- 10/ uchwalanie wydatków, nieprzewidzianych w budżecie Izby ponad kwotę przekraczającą uprawnienia Zarządu,
- 11/ uchwalanie podatków na rzecz Izby zgodnie z postanowieniem art. 50,
- 12/ zaciąganie pożyczek oraz przyjmowanie zobowiązań ponad kwotę przekraczającą uprawnienia Zarządu, lokowanie kapitałów Izby ponad sumę, przekraczającą uprawnienia zarządu,
- 13/ nabywanie, zbywanie, zamiana i obciążenie nieruchomości,
- 14/ przyjmowanie na rzecz Izby darowizn i zapisów,
- 15/ ustanawianie Komisji specjalnych oraz uchwalanie dla nich regulaminów,
- 16/ załatwianie spraw, które Rada zastrzeże do swojej decyzji.

D. Posiedzenia Rady.

Art. 30

Zebrania Rady zwołuje prezes Izby zaproszeniami poleconymi.

Pomiędzy dniem oddania zaproszenia na pocztę a dniem zebrania musi upłynąć przynajmniej 10 dni.

Art. 31

Zebrania Rady Izby odbywają się przynajmniej raz w roku w czasie pomiędzy 1 października a 15 grudnia.

Radę należy zwołać na nadzwyczajne zebrania:

- 1/ na mocy uchwały zarządu Izby,
- 2/ na piśmienny wniosek 1/4 wszystkich członków Rady,
- 3/ na żądanie Wojewody Śląskiego lub Rady Wojewódzkiej. -

Art. 32

Na posiedzeniach Rady przewodniczy prezes Izby.

Art. 33

Do powzięcia uchwał potrzeba pełności przynajmniej 1/3 wszystkich członków Rady Izby.

Do powzięcia uchwał w sprawach podanych w art. 29 pod 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 potrzeba obecności połowy członków Rady.

Art. 34

Posiedzenia Rady Śląskiej Izby Rolniczej są jawne.

Na żądanie Wojewody Śląskiego lub jego zastępcy /art. 54/ posiedzenia będą uznane za tajne. Tajność posiedzenia może być również uchwalona przez Radę większością 2/3 głosów - na wniosek prezesa lub 1/4 członków Rady.

Obrady nad budżetem i sprawozdaniami rachunkowymi winny odbywać się zawsze na posiedzeniu jawnem.

Art. 35

Przewodniczący ma prawo usunąć z sali posiedzeń każdą osobą z publiczności zakłócającą porządek.

Art. 36

Uchwały Rady Izby zapadają większością głosów członków obecnych na zebraniu z wyjątkiem uchwały w przedmiocie:

- a/ uznania posiedzeń za tajne,
- b/ zwalnianie prezesa, wiceprezesa i zarządu od pełnienia ich funkcji.

Uchwały to zapadają większością 2/3 głosów.

Art. 37

Protokoły z posiedzeń Rady podpisują Prezes i przynajmniej jeden członek Rady.

E. Zarząd Śląskiej Izby Rolniczej.

-f- - - - -

Art. 38

Zarząd jest wykonawczym organem Izby.

Art. 39

Zarząd Izby składa się z prezesa i wiceprezesa Izby oraz 4 członków i tyluż ich zastępców wybranych przez Radę Izby ze swego grona zwykłą większością głosów przy obecności przynajmniej połowy członków Rady, na okres czasu trwania kadencji Rady Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 40

Do obowiązków Zarządu Izby należy:

- 1/ wykonywanie uchwał Rady Izby,
- 2/ układanie preliminarzy budżetowych oraz zamknięć rachunkowych,
- 3/ administrowanie majątkiem Izby,
- 4/ zawieranie umów i przyjmowanie zobowiązań w imieniu Izby,
- 5/ ustalanie opłat za świadczenia i usługi, oddawane rolnikom przez Izbę,
- 6/ przedstawianie Radzie wniosków z zakresu działalności Izby,
- 7/ składanie Radzie Izby sprawozdań z swej działalności oraz z działalności przedsiębiorstw, prowadzonych przez Izbę,
- 8/ załatwianie wszystkich spraw nienależących podług ustawy lub podług uchwał do właściwości Rady Izby względnie prezesa,
- 9/ przedkładanie Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych Wojewodzie Śląskiemu oraz Radzie Wojewódzkiej rocznych sprawozdań z swych czynności, z stanu rolnictwa w swym okręgu.

Art. 41

Na zebraniu Zarządu przewodniczy prezes Izby.

Art. 42.

Do prawomocności uchwał Zarządu potrzeba obecności prezesa lub wiceprezesa, oraz co najmniej połowy członków Zarządu.

Art. 43

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów - w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Art. 44

Po ukończeniu kadencji Rady Izby lub w razie jej rozwiązania zarząd Izby sprawuje swe czynności aż do ukonstytuowania się nowego zarządu Izby do przeprowadzenia wyborów.

Na wniosek Rady Wojewódzkiej zamianuje Wojewoda na ten czas Komisaryczny Zarząd Izby.

F. Prezes Śląskiej Izby Rolniczej.

Art. 45.

Prezesa oraz wiceprezesa Izby wybiera Rada Izby na okres czasu kadencji Rady, zgodnie z postanowieniami art. 27 ustawy niniejszej. Wybór prezesa oraz wiceprezesa Izby ulega zatwierdzeniu Wojewody. W razie niezatwierdzenia Wojewoda mianuje komisarycznego prezesa względnie wiceprezesa, o ile Rada Śląskiej Izby Rolniczej nie dokona wyboru nowego prezesa Izby Rolniczej w przeciągu 30 dni po zawiadomieniu Izby o niezatwierdzeniu.

Art. 46

Prezes Izby:

- 1/ reprezentuje Śląską Izbę Rolniczą na zewnątrz,
- 2/ kieruje działalnością biura Izby,
- 3/ zaopatruje dokumenty w pieczęć Izby,
- 4/ zwołuje posiedzenia Rady i Zarządu Izby i przewodniczy na nich,

- 5/ wykonuje uchwały zarządu oraz czuwa nad wykonaniem uchwał Rady przez Zarząd,
- 6/ załatwia bieżące sprawy Izby,
- 7/ przyjmuje i zwalnia urzędników i funkcjonariuszów Śląskiej Izby Rolniczej zgodnie z dotyczącymi przepisami Izby,
- 8/ ogłasza w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego uchwalone przez Radę Izby preliminarze budżetowe oraz zamykania rachunkowe,
- 9/ składa Wojewodzie Śląskiemu sprawozdania o stanie rolnictwa i działalności Izby,
- 10/ jest służbowym zwierzchnikiem urzędników i funkcjonariuszów Izby.

Art. 47

Wszelkie dokumenty zawierające zobowiązania Izby winny być podpisane przez prezesa Izby oraz przez jeszcze jednego członka Zarządu i być zaopatrzone w pieczęć Izby.

Art. 48

W razie jeśli prezes Izby z jakichkolwiek powodów nie może być czynnym, zastępuje go wiceprezes.

Art. 49

Po ukończeniu kadencji Rady Izby lub w razie jej rozwiązania prezes i wiceprezes sprawują swe czynności aż do wyboru nowego prezesa i wiceprezesa, a nie nastąpią zarządzenia po myśli art. 44 ustęp 2.

IV. Dochody Izby.

Art. 50

Dochody Śląskiej Izby Rolniczej składają się:

- a/ z opłat za świadczenia i usługi oddawane rolnikom przez Izbę,
- b/ z dochodów, z majątku Izby,
- c/ z podatków od obszarów rolnych i wodnych, wymierzonych w stopie procentowej od czystego dochodu katastralnego gruntów.

Art. 51

Przewidziane w art. 50 pkt. 8/ podatki ciążyą na właścicielach, dzierżawcach i użytkownikach gospodarstw o obszarze nie mniejszym od ustanowionego minimum ziemi, niezbędnego dla posiadania prawa wybierania do Rady Izby Rolniczej /art.17/. O ile gospodarstwo oddano/ w dzierżawę lub użytkowanie na ten czas obowiązek do płacenia podatku ciąży nie na właścicielu, lecz na dzierżawcy lub użytkowniku. Skarb Rzeczypospolitej Polskiej i Śląskiej są wolne od płacenia podatku na rzecz Izby Rolniczej.

Art. 52

Podatki na rzecz Izby ściągają bezpłatnie władze skarbowe.

V. Nadzór państw. nad Izbą Rolniczą.

Art. 53

Bezpośredni nadzór nad działalnością Śląskiej Izby Rolniczej sprawuje Wojewoda.

Art. 54

Wojewoda winien być w właściwym czasie zawiadomiony o terminach oraz porządku obrad posiedzeń rady i Zarządu Izby, ma prawo uczestniczenia w tych posiedzeniach bądź osobiście, bądź przez swego delegata, - może przemawiać na tych posiedzeniach poza kolejną mówców, zapisanych do głosu i uzupełniać porządek obrad przez stawianie odpowiednich wniosków.

Protokoły posiedzeń Rady i Zarządu Izby winny być komunikowane Wojewodzie przez prezesa Izby niezwłocznie po ich sporządzeniu.

Art. 55

W wypadkach powzięcia przez Radę lub Zarząd Izby uchwał na zebraniach:

- a/ nieprawomocnych,
- b/ przekraczających kompetencje Rady Izby lub zarządu,
- c/ naruszających obowiązujące ustawy.

Wojewoda ma prawo zawiesić wykonanie tych uchwał i przedstawić sprawę ich unieważnienia Radzie Wojewódzkiej.

Rada Wojewódzka orzeka o nieważności tych uchwał nie później, niż miesiąc od dnia ich powzięcia.

Uchwały, nie unieważnione w tym terminie przez Radę Wojewódzką mogą być wykonane.

Art. 56

Uchwały Rady Izby, dotyczące spraw wyszczególnionych w art. 29 p. 2, 3, 6, 10, 12 i 13 wymagają zatwierdzenia Wojewody, uchwały zaś dotyczące ustanowienia podatków zatwierdzenia Wojewody, w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Uchwały te powinny być niezwłocznie po ich powzięciu zakomunikowane Wojewodzie.

Art. 57

Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką ma prawo rozwiązać Radę Izby.

Wybory do nowej Rady mają być w tym wypadku zarządzane w ciągu 30 dni od dnia powzięcia decyzji o rozwiązaniu.

Art. 58

Decyzje Wojewody względnie Rady Wojewódzkiej, powzięte w wypadkach wyszczególnionych w art. 55, 56 i 57 niniejszej ustawy są ostateczne.

VI. Przepisy przejściowe.

Art. 59

W chwili ukonstytuowania się Śląskiej Izby Rolniczej w myśl art. 27 niniejszej ustawy rozwiązuje się Tymczasowa Śląska Izba Rolnicza z mocy prawa. Jednocześnie traci moc obowiązującą ustawa pruska z dnia 30 czerwca 1894 Zb.U. Pr. str. 126 w przedmiocie Izb Rolniczych oraz rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 3 października 1922 r. Dz.U.Sl. nr. 27 poz. 104, zatwierdzone ustawą z dnia 18 stycznia 1924 Dz.U.Sl. nr. 7 poz. 44.

Wszystkie prawomocne postanowienia i zarządzenia rozwiązanej Tymczasowej Śląskiej Izby Rolniczej obowiązują nowopowstałą Izbę na którą też przechodzą wszystkie wierzytelności i zobowiązania rozwiązanej Izby.

Art. 60

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 61.

Wykonanie powyższej ustawy porucza się Wojewodzie.

U Z A S A D N I E N I E.

Art. 68 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przewiduje powołanie do życia obok Samorządu terytorjalnego również i samorządu gospodarczego dla poszczególnych gałęzi gospodarstwa narodowego. W myśl wyżej wymienionego artykułu Konstytucji stworzone na terenie Województwa Śląskiego rozp. Wojewody z dnia 3.X.1922 r. Dz.U.Sl. nr. 27 poz. 104 zatwierdzonego ustawą z dnia 18 stycznia 1923 r. Dz.U.Sl. nr. 7, poz. 44 Tymczasową Śląską Izbę Rolniczą. Celem przedłożonego projektu jest przekształcenie Tymczasowej Izby na stałą instytucję samorządu gospodarczego w dziedzinie rolnictwa i stworzenie stałej podstawy dla jej rozwoju.

Projekt ustawy składa się z następujących części:

- 1/ ogólne przepisy,
- 2/ zakres działania Śląskiej Izby Rolniczej,
- 3/ skład Śląskiej Izby Rolniczej i system wyborczy,
- 4/ wewnętrzna struktura Śląskiej Izby Rolniczej,
- 5/ podstawy finansowe Śląskiej Izby Rolniczej,
- 6/ nadzór państwowy nad Śląską Izbą Rolniczą.

1/ Ogólne przepisy:

Wśród zagadnień, które ustawą o Śląskiej Izbie Rolniczej winna w pierwszym rzędzie rozstrzygnąć znajduje się kwestja, czy należy stworzyć na obszarze Województwa Śląskiego większą ilość zrzeszeń przymusowych rolników, czy tylko jedną taką instytucję. Ustawa pruska z r. 1894 i ustawa francuska z r. 1919 przewidują stworzenie jednej instytucji na obszarze każdej prowincji, pozwalając tylko w wyjątkowych wypadkach na stworzenie większej ilości izb, natomiast ramowa ustawa austriacka z r. 1902 oraz ustawa bawarska z r. 1920 postanawiają stworzenie przymusowych związków zawodowych na terenie każdej gminy względnie powiatu, które znowu delegują swych przedstawicieli do związku Krajowego / Izby Krajowej/.

Dążenie do terytorjalnego ograniczenia obszaru działalności izb jest zrozumiałe; w miarę zmniejszenia tego obszaru wzrasta możliwość szczegółowego i dokładnego uwzględnienia w pracach izb dążeń rolników poszczególnych okolic, a nawet poszczególnych gmin. Przeważają jednak argumenty przemawiające przeciw zbyt wielkiemu zmniejszeniu terenu prac poszczególnych izb. Im mniejszy jest teren, tem większe są stosunkowo koszty administracyjne izb i tem większe ciężary ponosić muszą rolnicy. Izby wielkie względnie łatwo pozyskać mogą pierwszorzędne siły techniczne, niedostępne dla zbyt słabych finansowo organizacji małych. Z tem łączy się взгляд, że sił takich jest wogóle mało, i że wyzyskanie ich pracy dla możliwie dużego obszaru jest wprost koniecznością życiową. Z tych powodów, projekt ustawy przewiduje stworzenie dla całego obszaru Wojewódzkiego tylko jedną Izbę Rolniczą.

2. Zakres działania Śląskiej Izby Rolniczej.

Nicomal wszystkie ustawy zagraniczne rozróżniają potrójny zakres działania przymusowych związków zawodowych w rolnictwie. Do zadań izb Rolniczych bowiem należy:

- a/ przedstawicielstwo i obrona interesów rolnictwa,
- b/ samodzielne przedsięwzięcie środków w zakresie wszechstronnego popierania rozwoju rolnictwa,
- c/ wykonywanie czynności, powierzanych Izbowi przez poszczególne ustawy oraz oparte na ustawach rozporządzenia.

Projekt ustawy przekazuje Izbie Rolniczej ten sam zakres działania /Art.5/, nie ogranicza się przy tym jednak do tej ogólnikowej formuły, lecz wylicza te czynności, które Izba w szczególności winna wykonywać /art. 6 - 9/.

3/ Skład Śląskiej Izby Rolniczej:

Najważniejszą sprawą, którą musi rozstrzygnąć ustawa o Izbach Rolniczych jest kwestja, na kogo winien rozciągać się obowiązek należenia do przymusowej organizacji w rolnictwie. Ustawy poszczególnych państw postępowały w tym względzie bardzo niejednolicie, gdyż zagadnienie to zależne jest bezpośrednio od stosunków ekonomicznych i społecznych a zwłaszcza od struktury agrarnej każdego kraju. Projekt ustawy rozciąga obowiązek należenia do Izby Rolniczej na wszystkich właścicieli, dzierżawców i użytkowników gospodarstw rolnych, których produkcja przy normalnych warunkach może zaspakajać własne potrzeby domowe gospodarza i gospodarstwa i wyklucza zatem zasadniczo gospodarstwa mniejsze, karłowate, a służące jedynie bądź to do celów mieszkaniowych, bądź też stanowiące wyłącznie poboczny dochód dla właściciela lub jego rodziny.

Co się tyczy prawa wyborczego, projekt ustawy dzieli uprawnionych do głosowania na 4 grupy, a mianowicie:

- a/ na posiadaczy drobnych gospodarstw włościańskich /do 12 ha/,
- b/ na posiadaczy średnich gospodarstw włościańskich / do 25 ha/,
- c/ na posiadaczy gospodarstw drobnych folwaczych wzgl. wielkich gospodarstw włościańskich / do 125 ha/,
- d/ na posiadaczy gospodarstw folwaczych / ponad 125 ha/

Tego rodzaju podział na 4 grupy winien wystarczyć, aby każdemu zasadniczemu typowi producentów rolnych zagwarantować należyta reprezentację w Izbie. Przy podziale wyborców na mniejszą liczbę grup nie zdołano-by dostosować poszczególnych grup do istniejących typów gospodarstw wiejskich, na odwrót, przy większej ilości grup stworzono-by sztuczną różnicę między gospodarstwami produkującymi w tych samych, a w każdym razie bardzo do siebie zbliżonych warunkach.

Grupa I. stanowi typ przedsiębiorstw rolnych o bardzo jasno określonym charakterze; kapitał zakładowy przedsiębiorstwa jest w stosunku do ilości pracy obywateli wkładanej w gospodarstwo przez właściciela i jego rodzinę względnie niewielki. Sprzedaż produktów rolnych z wyjątkiem nierogacizny gra podrzedną rolę, podczas gdy ważną była sprzedaż jaj, i nabiału itp. produktów gospodarstwa domowego. Maszyny rolnicze używane być mogą w stopniu bardzo ograniczonym.

Średnie gospodarstwa włościańskie zdradzają cechy odmienne, niż gospodarstwa zaliczane do grupy I. Produkcja dla celów wewnętrznych konsumpcji wprowadza i tu jeszcze przeważa, lecz sprzedaż, a zwłaszcza sprzedaż produktów mięsnych - zaczyna odgrywać rolę poważną. Kapitał inwestowany w gospodarstwie jest o wiele znaczniejszy niż grupy pierwszej; najbliższa rodzina właściciela stale znajduje zatrudnienie około gospodarstwa, a i pracownicy najemni często są potrzebni. Przeciwnie stawieniu do grupy pierwszej może ta kategoria gospodarstw włościańskich ekonomicznie zużytkować szereg maszyn rolniczych / siewniki, konne młocarnie itp.,

Grupa III. obejmuje gospodarstwa drobne folwarczne /wielkie gospodarstwo włościańskie/, które posiadają już wiele cech przedsiębiorstw kapitalistycznych. Produkcja dla celów konsumpcji wewnętrznych chodzi na drugi plan wobec produkcji dla celów sprzedaży. Sprzedaż obejmuje nie tylko produkty zwierzęce, lecz w znacznym stopniu produkty i roślinne zwłaszcza zboża i ziemniaki. Praca najemna jest stale potrzebna. Z punktu widzenia techniki zaznaczyć wreszcie trzeba, że maszy-

ny rolnicze z wyjątkiem najkosztowniejszych jak pługi motorowe itd. mogą być w całej pełni stosowane i ekonomicznie wyzyskane.

W kategorii IV. decyduje o kierunku produkcji dążenia do jaknajkorzystniejszej sprzedaży produktów gospodarstwa, a zwłaszcza sprzedaży produktów roślinnych. Przedsiębiorcy pragną im nadać formę możliwie uszkachetnioną a równocześnie łatwiej nadającą się do transportu. W tej kategorii rozwinął się przemysł rolny w wszelkich jego formach. Równocześnie gospodarstwo rolne związane jest częstokroć z gospodarstwem leśnym. Wszelkie maszyny rolnicze mogą być stosowane bez zastrzeżeń.

Równy podział mandantów między temi 4 grupami uzasadnia się dążeniem do tego aby Izba Rolnicza się zaopiekowała równomiernie wszystkimi typami rolnictwa Śląskiego.

Przez przeprowadzenie wyborów w I, II, i III. grupie za pomocą wyborców wybranych, zmierza się uproszczyć postępowanie wyborcze, zmniejszyć koszty wyborcze oraz umożliwić z pośród licznej ilości wyborców wybierać stosunkowo małą ilość wybranych / z każdej grupy 5 wyborców/.

4/ Wewnętrzna struktura Śląskiej Izby Rolniczej:

Projekt ustawy ustanawia trzy główne organy Śląskiej Izby Rolniczej, co ustawa pruska i francuska, a mianowicie zebranie plenarne/ w projekcie Rada Izby / zarząd i prezes. Art. 29 projektu wyszczególnia wszystkie te sprawy, które bez względu na ich naturę należą do właściwości Rady Izby, są to przede wszystkim sprawy finansowe, jak zatwierdzenie preliminarzy budżetowych i zamknięcie rachunkowych Izby, ściąganie pożyczek, nabywanie nieruchomości itp. Na posiedzeniach Rady Izby przewodniczy z urzędu prezes Izby, lub w jego zastępstwie wiceprezes. Dla prawomocności potrzebna jest obecność przynajmniej 1/3 część ogółu członków. Obrady plenarne mają być jawne, o ile przedstawiciel rządowy lub też większość 2/3 głosów nie żąda tajności obrad, przyczem obrady nad budżetem i sprawozdaniem rachunkowym winny zawsze odbywać się na posiedzeniach jawnych. Powyższe przepisy dążą do zabezpieczenia Radzie Izby daleko idących wpływów i daleko idących możliwości kontroli nad wszystkimi sprawami dotyczącymi pracy Izby. W tych warunkach jest zarząd Izby głównym organem wykonawczym.

5/ Podstawa finansowa Śląskiej Izby Rolniczej:

Jednym z głównych powodów przemawiających za wprowadzeniem przymusowych zwłok zawodowych w rolnictwie jest fakt, że położenie finansowe związków dobro-nych jest zawsze nader słabe. Dobrowolne Związki dążyć muszą do ogarnięcia możliwie szerokich mas rolników, a dążenie to sprzeciwia się ustanowieniu dobrowolnych składek w należytej wysokości.

Nie ulega przeto wątpliwości, że dochody płynące z podatków odgrywać będą wielką rolę w budżetach Izby Rolniczej. Podatki te będą zabezpieczyć Izbie p- ne stałe minimum dochodów, które umożliwić będą Izbie rozwinięcie samodzielnej polityki finansowej. Wobec tego stanu rzeczy projekt ustawy przewiduje finansowe zabezpieczenie bytu Izby przez nadanie jej prawa opodatkowania jej członków. Celem uniemożliwienia zbyt wielkiego obciążenia tychże, projekt postanawia, że uchwały dotyczące postanowienia podatków, wymagają zatwierdzenia Wojewody w porozumieniu z Radą Wojewódzką. Oprócz podatków przewiduje projekt inne dochody z opłat za świadczenia i usługi oddawane rolnikom przez Izbę oraz dochodów z majątku Izby. Przypuszczać należy, że przewidziane w projekcie źródła dochodów będą wystarczające aby uniezależnić związki zawodowe w rolnictwie od nadmiernej pomocy rządowej i aby nadać im potrzebną podstawę dla samodzielnej gospodarki finansowej.

6./ Nadzór państwowy nad Izbą Rolniczą.

Ponieważ Izba Rolnicza jest instytucją prawa publicznego uprawnioną do pobierania podatków od obywateli więc ustawa powołująca ją do życia musi zagwarantować Państwu prawo kontroli nad jej działalnością. Kontrola ta nie może

zbytnio ograniczać samodzielności Izby, wynikające ze samej istoty samorządu, gospodarczego przez nią wykonywanego, jednakże upoważnione do tego organy rządowe stać się muszą, czy Izba pracuje zgodnie z celem i w ramach ustaw. Kontrola rządowa winna być w tym zakresie wykonywana bardzo ściśle i w żadnym razie nie może wkraczać w bezpośrednie kompetencję Izby, to jest kwestjonować lub zawieszać jakiekolwiek uchwały Izby formalnie prawomocne, choćby z punktu widzenia ich celowości narażały się zastrzeżenia.

Przedewszystkiem więc Rząd musi być stale informowany o wszelkich decyzjach i zamierzeniach oraz o całej działalności Izby.

Projekt ustanawia w art. 53, że bezpośredni nadzór nad działalnością Izby Rolniczej sprawuje Wojewoda. Przepis ten jest zgodny z ogólną tendencją decentralizacji administracji polskiej. Aby jednak nie krępować samodzielności i rozwoju Izby, art. 54 określa wyraźnie, na czym polegać ma kontrola Wojewody. Chodzi o możliwość zawieszenia powziętych przez Radę lub zarząd Izby uchwał:

- a/ nieprawomocnych tj. powziętych bez zachowania przepisów formalnych,
- b/ przekraczających kompetencję Rady Izby lub zarządu,
- c/ naruszających obowiązujące ustawy.

Wojewoda ma prawo zawieszenia wykonania uchwał tego rodzaju i przedstawiania ich do unieważnienia Radzie Wojewódzkiej, która winna wydać orzeczenie swe nie później, niż w miesiąc od dnia powzięcia danej uchwały. Aby ułatwić wykonywanie kontroli w zakresie wyżej przewidzianym, art. 54 postanawia, że Wojewoda powinien być we właściwym czasie zawiadomiony o terminach i porządku obrad posiedzeń Rady i Zarządu, że ma prawo uczestniczenia w ich posiedzeniach osobiście lub przez swego delegata ~~z~~ z prawem ~~zastępowania~~ głosowania poza kolejną mówców zapisanych do głosu, oraz że może uzupełniać porządek obrad przez stawianie odpowiednich wniosków w imieniu Rządu. Protokoły posiedzeń Rady Izby i zarządu winny być komunikowane Wojewodzie niezwłocznie po ich sporządzeniu.

Jako ostateczny środek represji w stosunku do Izby, niespełniającej należycie powierzonych jej przez ustawę obowiązków Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką może w myśl art. 57 zarządzić rozwiązanie Rady Izby. Wybory do nowej Rady mają być zarządzone najdalej w ciągu 30 dni od dnia powzięcia decyzji o rozwiązaniu.

Katowice, dnia 30 października 1924 r.

Katowice, dnia 15. grudnia 1924 r.

S p r a w o z d a n i e.

Na jednym z ostatnich posiedzeń Komisja Socjalna rozpatrywała wniosek nagły Komisji Apropowizacyjnej w sprawie obniżenia cen za artykuły pierwszej potrzeby /druk nr. 557/.

Wniosek zawiera rezolucję, w której Komisja Apropowizacyjna zwraca się do P. Wojewody o poczynienie kroków u Rządu Centralnego w celu obniżenia frachtów kolejowych,niżenia podatku przemysłowego i stopy procentowej na kredyty, oraz przyspieszenia dowozu żywych zwierząt przez przyczepianie wagonów do pociągów pospiesznych.

Komisja Socjalna uważa każdą inicjatywę, idącą w kierunku zwalczania drożyzny za pożyteczną, popiera wniosek Komisji Apropowizacyjnej i prosi Wysoką Izbę o przekazanie wniosku p. Wojewodzie.

Sprawozdawca

// Szymkowiakówna.

Komisja Prawnicza.

Katowice, dnia 16. grudnia 1924 r.

ZE.

S p r a w o z d a n i e

w sprawie wniosku o zatrzymanie świąt na obszarze Województwa Śl.

Komisja Prawnicza na posiedzeniu swem w dniu 16. grudnia br. rozpatrywała wniosek Klubów Ch. D. i N.P.R. w sprawie zatrzymania świąt na obszarze Województwa Śląskiego i po wyczerpującej dyskusji uchwaliła przedłożyć Wysokiemu Sejmowi następującą

R e z o l u c j ę:

" Wzywa się p. Wojewodę, by poczynił starania u Rządu w celu zatrzymania przynajmniej drugiego święta Bożego Narodzenia, Wielkiejnocy i Zielonych Świąt, oraz w celu wyjaśnienia, czy rozporządzenie z dnia 15. listopada 1924 r. /Dz.U.R.P.nr.101 poz.928/ wydane zostało zgodnie z art.89 konwencji genewskiej."

U z a s a d n i e n i e.

Ludność Śląska odznacza się wielką pobożnością. Zniesienie świąt, do których przywykła przez całe wieki, dotknęło jej uczucia religijne. Zawszą do Klubów zwraca się ludność z apelem i prosi, by Sejm Śląski wpłynął na miarodajne czynniki celem zatrzymania na Śląsku świąt wymienionych w powyższej rezolucji.

W przekonaniu, że lud domaga się pozostawienia tych dni świątecznych nie dla tego, by dni te były wolne od pracy, lecz z pobudek głębokiej religijności, uchwaliła Komisja Prawnicza przedłożyć powyższą rezolucję.

Sprawozdawca

// Fojkis.

SEJM ŚLĄSKI.

Komisja Prawnicza.

Druk nr. 576.

dotyczy druku nr. 560.

ZE.

S p r a w o z d a n i e

z dyskusji Komisji prawniczej odbytej w dniu 16. grudnia 1924 r. w sprawie projektu ustawy w przedmiocie zezwolenia gminie Bielska na bezpłatne przełanie prawa własności na gruncie, przeznaczonym pod budowę polskiego gimnazjum w Bielsku.

Komisja Prawnicza po dyskusji uchwaliła jedno-
głośnie przedłożyć projekt powyżej wspomnianej ustawy
przedłożonej przez Śląską Radę Wojewódzką, a oznaczonej
jako druk 560 na plenum Sejmu z prośbą o uchwalenie.
Uchwalenie takiej ustawy jest konieczne z tego powodu,
że odnośna ustawa austriacka nie dozwalała darowania,
względnie sprzedania części majątku nieruchomego bez
uchwały Sejmu Śląskiego w Opawie. Sejm Śląski w Katowic-
ach zastępuje obecnie w Cieszyńskiej części Województwa
Śląskiego dawny Sejm Opawski, a uchwalając przedłożony
projekt ustawy, czyni zadość ustawowej formalności.

Katowice, dnia 16. grudnia 1924 r.

Referent

// Poseł Cbrzut.

SEJM ŚLĄSKI.

Druk nr. 577.

L.dz.768/24.
ZE.

Katowice, dnia 16.grudnia 1924 r.

Śląska Rada Wojewódzka.
L. R.W. 850.

Do

Dot.: Projekt ustawy w przed-
miocie utworzenia Domu Pracy
Przymusowej w Lublińcu.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego
w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie utworzenia Domu Pracy Przymusowej w Lublińcu, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 16. grudnia 1924. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23. statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:
// B i l s k i,
Przewodniczący.

U s t a w a
z dnia

w przedmiocie utworzenia Domu Pracy Przymusowej w Lublińcu.

Art. 1.

Tworzy się zakład pod nazwą: Dom Pracy Przymusowej z siedzibą w Lublińcu przeznaczony dla osób obojga płci, które winne być oddane do Zakładu Pracy Przymusowej na zasadzie:

- a/ § 38. pruskiej ustawy z 8 marca 1871. /Zb.U.pr.str.130/,
- b/ § 7. austr. ustawy z 24 maja 1885 Dpp. nr.89.

Art. 2.

Dom Pracy Przymusowej pomieszczony będzie na razie w jednym z obiektów zakładu dla umysłowo chorych w Lublińcu, który to obiekt poddany będzie odpowiednim adaptacjom.

Art. 3.

Koszta utrzymania korygendów w Domu Pracy Przymusowej ponosi Skarb Śląski.

Art. 4.

Bliższe przepisy, jakie osoby mają być od przyjęcia do Domu Pracy Przymusowej wyłączone, co do sposobu przyjęcia, nadzoru nad korygendami, wynagrodzenia za ich pracę - jakoteż co do ilości funkcjonariuszów zakładu określi Regulamin uchwalony przez Radę Wojewódzką.

Art. 5.

W celu uruchomienia Domu Pracy Przymusowej oraz na koszt utrzymania korygendów w roku 1925. przyznaje się władzom wojewódzkim kredyt w wysokości 260 000 zł.

Art. 6.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 7.

Wykonanie tej ustawy powierza się Wojewodzie.

Marszałek.

./.

U z a s a d n i e n i e.

Potrzeba Zakładu Pracy Przymusowej dawała i daje się odczuwać w Województwie Śląskiem. Z tego też powodu, jakoteż z uwagi na życzenie wyrażone przez konwent senjorów Sejmu Śląskiego Rada Wojewódzka przystąpiła do rozwiązania tej sprawy. Ustawa wykonawcza do ustawy o domicylu wsparcia z 8. marca 1871. Zb.U.Pr.str.130 /§ 38/ nakłada na krajowe związki ubogich obowiązek pomieszczenia w Domach Pracy Przymusowej osób, skazanych za włóczęgostwo, żebractwo, pijaństwo, prostytutkę i osób, unikających pracy - a to na podstawie zarządzenia krajowej władzy policyjnej. Takież obowiązek nakłada ustawa z 24.5.1885. Dpp.nr.90. na kraje co do skazanych za podobne występki, osób, co do których sąd orzekł dopuszczalność pomieszczenia w Domu Pracy Przymusowej.-

Ile takich osób jest obecnie, niema statystyki, gdyż w cieszyńskiej części wogóle takich orzeczeń nie wydają, w górnośląskiej zaś części władze policyjne nie robiły dotychczas wydatnego użytku z przysługującego im prawa.

Rada Wojewódzka przyjmuje jednak, że osób takich będzie około 100, i dla takiej ilości osób przewiduje się pomieszczenie w Zakładzie.

Ażeby uniknąć zbyt wielkich kosztów, projektuje się zużytkowanie na cele Zakładu Pracy Przymusowej części Zakładu dla Umysłowo-chorych w Lublińcu, przyczem należy się liczyć z faktem, że wojsko zajmuje jeszcze znaczną ilość obiektów zakładu rybnickiego oraz z tem, żeby pojemność zakładów dla umysłowo chorych z jednej strony wykorzystać, z drugiej zaś ażeby zabezpieczyć sobie pewną rezerwę na wypadek przyrostu chorych umysłowo - który stale postępuje.

W tym celu zamierza się wykorzystać zakłady w sposób następujący

W zakładzie rybnickim będzie pomieszczonych stale około 700 chorych, część pawilonów zajmuje wojsko na podstawie uchwały Tymcz.Rady Wojewódzkiej, a część pawilonów przeznaczoną zostanie na szkołę dla ociemniałych i głuchoniemych, co do której przedstawiony będzie Sejmowi Śląskiemu osobny projekt ustawy. - Zakład Lubliniecki zaś przeznaczony będzie na pomieszczenie umysłowo chorych oraz korygendów. Dom Pracy Przymusowej pomieszczony będzie w t.zw. Starym Zamku, natomiast w reszcie pawilonów znajdują pomieszczenie chorzy obecnie w liczbie około 700. Wedle wspomnianej wyżej pruskiej ustawy z 1871 r. koszty wyżywienia i utrzymania korygendów ponosićby miało Województwo, natomiast na podstawie austr. ustawy z 1885. kosztu te mogłoby Województwo przenosić na powiaty i gminy, o ile korygendzi sami oraz osoby, zobowiązane do ich utrzymania kosztów tych nie mogą zapłacić. Z uwagi na to, że w praktyce to ostatnie postanowienie nie ma znaczenia, zaś przenoszenie kosztów w cieszyńskiej części na gminy, z uwagi na ich stan finansowy nie rokuje powodzenia, projekt ustawy przewiduje ponoszenie kosztów przez Skarb Śląski.

Regulamin określi te wszystkie normy, które będą potrzebne do normalnego zarządu zakładu. W szczególności określi również Regulamin stosunek Zarządu Domu Pracy do Zarządu Zakładu dla Umysłowo-chorych, gdyż obecnie nie przewiduje się dla Domu Pracy odrębnych urządzeń, jak kuchni pralni itd. Efekt tego też wskazaną będzie rzeczą, ażeby jeden dyrektor stał na czele obydwu zakładów.

Przeróbka t.zw. starego zamku, tj. zaprowadzenia ogrzewania, zakpátowanie okien, ogrodzenia, naprawa dachów wyniesie około 150 000 zł. wydatki na płace personalne, umundurowanie i utrzymanie korygendów oblicza się na

110 000 "

R a z e m 260 000 zł.

Katowice, dnia 23 grudnia 1924.

Treść: Projekt ustawy w przedm.
ubezpieczenia funkcjonariuszy
prywatnych.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u.

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 26 listopada 1924 w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka

/-/ B i l s k i

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1925 roku
w przedmiocie ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych.

Ustawa o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych z dnia 20 grudnia 1911 r. /Reichsgesetzblatt str. 989/ otrzymuje następujące brzmienie:

Dział I.

Z a k r e s u b e z p i e c z e n i a .

I. Obowiązek ubezpieczenia.

Art. 1.

Na wypadek niezdolności do pracy zawodowej -art. 30- i starości, jakoteż na korzyść pozostałych członków rodziny podlegają ubezpieczeniu funkcjonariusze prywatni na podstawie przepisów tej ustawy, a mianowicie:

- 1/ funkcjonariusze na kierowniczych stanowiskach,
- 2/ urzędnicy w przedsiębiorstwach, wernikstrze i inni funkcjonariusze na równym lub też wyższym stanowisku,
- 3/ biuraliści o ile wyłączenie nie są zatrudnieni posyłkami, czyszczeniem, uprzątnieniem i podobnymi robotami z włączeniem uczeni biurowych i pisarzy warsztatowych,
- 4/ pomocnicy i uczniowie handlowi, inni funkcjonariusze dla usług kupieckich nawet wówczas, jeżeli przedmiotem przedsiębiorstwa nie jest proceder handlowy, pomocnicy i uczniowie w aptekach,
- 5/ członkowie sceny i muzycy bez względu na wartość artystyczną ich usług,

- 6/ funkcjonariusze w zawodach, których przedmiotem jest wychowanie, nauka i opieka, pielęgnacja chorych i dobroczynność,
- 7/ z załogi żeglugi rzecznej kierownicy statków, oficerowie służby pokładowej i maszynowej, zarządcy i asystenci jakoteż funkcjonariusze na podobnym lub wyższym stanowisku bez względu na ich wykształcenie.

Pod ust. 1. nr. 5 i 6 podpadają także i ci uczniowie, którzy regularnie kształcą się w jednym z tych zawodów.

Warunkiem ubezpieczenia dla wszystkich tych osób jest, aby za wynagrodzeniem znajdowały się w pewnym stosunku służbowym, aby ich roczny zarobek z pracy nie przekraczał /8.400/ ośmiu tysięcy czterystu złotych, i aby przy objęciu zatrudnienia, podlegającego obowiązкови ubezpieczenia, nie miały ukończonych lat sześćdziesięciu.

Art. 2.

Wojewoda może rozporządzeniem wykonawczem po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - i Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń bliżej określić grupy zawodowe, należące do oznaczonych w art. 1 ust. 1.

Art. 3.

Do wynagrodzenia w myśl niniejszej ustawy należą obok pensji i płacy także udział w zyskach, pobory w naturaljach i inne, które ubezpieczony, choćby tylko tymczasowo, zamiast pensji lub płacy lub obok nich od pracodawcy lub osoby trzeciej pobierał. Jako wartość tych poborów przyjmuje się stawki, ustalone według art. 160 Ord. Ubezp.

Art. 4.

Do rocznego zarobku z pracy w myśl art. 3 nie wlicza się dodatków socjalnych wypłaconych ze względu na rodzinę.

Art. 5.

Na równi z osobami wymienionymi w art. 1 ust. 1 są postawieni samodzielni nauczyciele i wychowawcy, którzy w swoim przedsiębiorstwie nie zatrudniają funkcjonariuszy.

Art. 6.

Wojewoda może za zgodą Rady Wojewódzkiej rozszerzyć obowiązek ubezpieczenia także i na inne osoby, które wykonują na własny rachunek podobne czynności, jakoby wymienione w art. 1 i nie zatrudniają w swoim przedsiębiorstwie funkcjonariuszy.

Art. 7.

Wojewoda może za zgodą Rady Wojewódzkiej rozporządzić jak dalece polscy funkcjonariusze zatrudnieni w służbie obcego Państwa lub osób nie podlegających miejscowemu sądownictwu winni wypełniać obowiązki pracodawców.

Art. 8.

Zatrudnienie jednego małżonka przez drugiego nie tworzy obowiązku ubezpieczenia.

Art. 9.

Zatrudnienie, za które jako wynagrodzenie przyznaje się tylko wolne utrzymanie jest zwolnione z obowiązku ubezpieczenia.

Art. 10.

Wojewoda za zgodą Rady Wojewódzkiej postanawia, o ile są zwolnione z obowiązku ubezpieczenia zajęcia przejściowe.

Art. 11.

Zwolnione są z obowiązku ubezpieczenia osoby zatrudnione w przedsiębiorstwach albo w służbie Państwa Polskiego, urzędnicy płatni ze Skarbu Śląskiego, związku gmin, gminy, albo też instytucji ustawowego ubezpieczenia społecznego, jeżeli mają zagwarantowane prawo do emerytury i rent dla pozostałych conajmniej w takiej wysokości, jaka odpowiada ich służbowym dochodom.

To samo dotyczy duchownych stowarzyszeń religijnych uznanych za korporacje prawno-publiczne, jakoteż nauczycieli i wychowawców przy publicznych szkołach i zakładach.

Czy prawo do emerytury i rent dla pozostałych należy uważać za zagwarantowane, rozstrzyga władza powołana do wymiaru uposażenia emerytalnego.

Przyznanie tego prawa powoduje zwolnienie z obowiązku ubezpieczenia od dnia, w którym ono zostało przyznane. Zwolnienie nie działa wstecz.

Art. 12.

Zwolnieni z obowiązku ubezpieczenia są:

- 1/ urzędnicy państwowi płatni ze Skarbu Śląskiego, związku gmin, gmin, duchowni stowarzyszeń religijnych uznanych za korporacje prawno-publiczne, nauczyciele i wychowawcy przy publicznych szkołach oraz zakładach jedynie tak długo, jak długo przygotowują się do swego zawodu,
- 2/ urzędnicy zatrudnieni tymczasowo w służbie Państwa i Województwa Śląskiego, i zatrudnieni tymczasowo duchowni stowarzyszeń religijnych, uznanych za korporacje prawno-publiczne,
- 3/ funkcjonariusze, zatrudnieni przy kolei, poczcie i telegrafii państwowym, którzy mają widoki na przejście w stosunek urzędniczy i ekspektatywę na wystarczającą opiekę na wypadek inwalidztwa i nad pozostałymi członkami rodziny,
- 4/ wojskowi, którzy w służbie wykonują jedną z wspomnianych w art. 1 czynności, lub też przygotowują się do zawodu cywilnego podpadającego pod art. 11,
- 5/ osoby, które dla własnego wykształcenia naukowego do przyszłego zawodu są zatrudnione za wynagrodzeniem.

Czy zachodzą warunki określone w pkt. 1 - 3 rozstrzygają właściwe władze w myśl art. 11 ust. 3.

Art. 13.

Nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia:

Kto jest niezdolny do pracy zawodowej, lub kto pobiera rentę emerytalną albo rentę dla wdowców w myśl przepisów niniejszej ustawy, albo rentę inwalidzką, udzieloną z powodu choroby albo innych ułomności albo rentę dla wdów lub wdowców ubezpieczenia inwalidzkiego.

Art. 14.

Na własny wniosek będzie z obowiązku ubezpieczenia ten zwolniony, komu od Państwa, Województwa Śląskiego, związku gmin, gminy lub instytucji ubezpieczeniowej ustawowego ubezpieczenia społecznego, lub też komu na podstawie poprzedniego zatrudnienia jako nauczyciel lub wychowawca przy publicznych szkołach lub zakładach przyznano emeryturę, pensję tymczasową lub inne pobory najmniej w wysokości swoich dochodów służbowych i oprócz tego komu zagwarantowana jest ekspektatywa na renty dla pozostałych członków rodziny /art. 11/.

Art. 15.

O wniosku decyduje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych. W razie zażalenia rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń ostatecznie. Zwolnienie obowiązuje od dnia, w którym wniosek wpłynie do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego.

Art. 16.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych odwołuje zwolnienie, o ile jego warunki już nie istnieją. W razie zażalenia rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń ostatecznie. W razie zrzeczenia się zwolnienia i przy ostatecznym odwołaniu powstaje na nowo obowiązek ubezpieczenia.

Art. 17.

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń może na wniosek pracodawcy postanowić, o ile art. 11, 12, pkt. 1, 2, 3 art. 14 do 16 stosują się do:

- 1/ osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach albo w służbie innych publicznych związków lub korporacji, jakoteż do zatrudnionych na publicznych kolejach lub zatrudnionych jako nauczyciele i wychowawcy przy szkołach niepublicznych albo zakładach, gdy zagwarantowane im są ekspektatywy minimalnie takiej wysokości, jakie określone są w art. 11 lub też gdy tylko kształcą się w swoim zawodzie,
- 2/ osób, które na mocy poprzedniego zatrudnienia przy takich związkach, korporacjach, kolejach, szkołach lub zakładach otrzymują emeryturę lub podobne pobory minimalnie w wysokości swoich dochodów służbowych i którym obok tego zagwarantowana jest ekspektatywa na opiekę nad pozostałymi członkami rodziny /art. 11/,
- 3/ urzędników i osób, zatrudnionych w zarządach majątków ziemskich, lasów lub zakładach przemysłowych Państwa lub Województwa Śląskiego, dla których Państwo ewentl. Województwo Śląskie ustanowiło specjalne zaopatrzenie na wypadek inwalidztwa i na korzyść pozostałych rodzin.

Art. 18.

Jeżeli osoby, które w myśl art. 11, 12 pkt. 1 - 4, art. 17 są wolne od obowiązku ubezpieczenia, ustąpią z zatrudnienia zwolnione od obowiązku ubezpieczenia, przyczem nie powstaje roszczenie do pracodawcy o rentę emerytalną lub o renty dla pozostałych członków rodziny /art. 11 ust. 1./, a w razie gdyby osoba dana posiadała rodzinę, nie powstałoby roszczenie o renty dla pozostałych członków rodziny, to należy za czas tego zatrudnienia, najwcześniej jednakże od chwili wprowadzenia obowiązku ubezpieczenia dla danej grupy zawodowej, uiścić wkładki za dotyczące osoby w tej klasie, do której osoby zwolnione z obowiązku ubezpieczenia, należałyby w razie istnienia dla nich obowiązku ubezpieczenia. Za każdy miesiąc do dnia 30 czerwca 1924 r. należy uiścić wkładki klasy A. Za czasy zastępcze w myśl art. 17C wkładek uiszczać nie należy. Wkładki te uważa się jako wkładki obowiązkowe. Wypadek ubezpieczeniowy nie sprzeciwia się dodatkowemu opłaceniu wkładek aż do tego czasu.

Dopóki osoby powyższe mają pretensje do pensji tymczasowej lub zagwarantowane im jest ustawowo emerytura, to wkładek w myśl ust. 1 uiszczać nie należy.

Przepisy ustępu 1 i 2 niniejszego artykułu nie odnoszą się do urzędników i funkcjonariuszy państwowych, urzędników i funkcjonariuszy płatnych ze Skarbu Śląskiego oraz gminnych wreszcie urzędników i funkcjonariuszy przedsiębiorstw państwowych, Skarbu Śląskiego lub gminy.

Czasokresy, w ciągu których osoba zatrudniona według art. 11, 12 pkt. 1 - 3 art. 17 lub też z powodu swego rocznego zarobku nie była zobowiązana do ubezpieczenia, należy zaliczać jako czasy zastępcze w myśl art. 17C, o ile nie zostanie wydane poświadczenie, określone w art. 20. Wkładek z powodu których ekspektatywa wygasłaby, nie należy dodatkowo uiszczać.

Art. 19.

Jeżeli osoby, które dotychczas były zobowiązane do ubezpieczenia, wstąpiły w stosunek służbowy, zwolnione z obowiązku ubezpieczenia w myśl art. 11, 12 pkt. 1 - 4, art. 17, to w razie gdy zostaną przeniesione w stan spoczynku lub też gdy zomrą, pozostawiając członków rodziny, uprawnionych do wystąpienia z roszczeniami, instytucje ubezpieczeniowe winne wypłacić 80 % uiszczonych od 1 lipca 1924 r. wkładki ubezpieczeniowych ubezpieczonemu jego wdowie, lub też gdyby takiej nie było, pozostałym dzieciom poniżej lat 18.

Talej idąca pretensja wobec instytucji ubezpieczeniowej jest wykluczona.

Art. 20.

Osoby wymienione w art. 19 ust. 1 zdanie 1 w razie podjęcia przez nie po 1 lipca 1924 r. zatrudnienia zwolnionego z obowiązku ubezpieczenia w myśl art. 11, 12 pkt. 1 - 4, art. 17 mogą do 31 marca 1925 r. wobec pracodawcy oświadczyć, że zrzekają się prawa, przysługującego im według art. 19 ust. 1. Pracodawca winien niezwłocznie przesłać odpis oświadczenia kompetentnej instytucji ubezpieczeniowej.

W razie zrzeczenia się mają zastosowanie ogólne przepisy.

II. Ubezpieczenie dobrowolne.Art. 21.

Kto z zatrudnienia podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia występuje, a wpłacił wkładki najmniej przez 4 miesiące na mocy obowiązku ubezpieczenia, może ubezpieczenie dobrowolnie kontynuować - ubezpieczenie dalsze.

Pod temi samymi warunkami można ubezpieczenie dobrowolnie kontynuować podczas pobytu ubezpieczonego za granicą.

Art. 22.

Do dobrowolnego wstąpienia do ubezpieczenia - własnowolne ubezpieczenie - są uprawnione stosownie do swego dochodu aż do ukończenia 40 roku życia:

- 1/ osoby, które wykonują na własny rachunek podobne czynności jak osoby wymienione w art. 1,
- 2/ osoby, które w myśl art. 9, 10 i 12 pkt. 5 zwolnione są z obowiązku ubezpieczenia.

Jeżeli odpadną warunki do własnowolnego ubezpieczenia, mogą osoby te ubezpieczenie dobrowolnie kontynuować, o ile uiszczyły wkładki co najmniej 4 miesiące na podstawie własnowolnego ubezpieczenia.

Dział II.Przedmiot ubezpieczenia.I. Ogólne.Art. 23.

Przedmiotem ubezpieczenia jest renta emerytalna i renty dla pozostałych członków rodziny.

Art. 24.

Rentę emerytalną otrzymuje, kto wykazuje niezdolność do pracy zawodowej /art. 30/ lub ustawowy wiek jak również wypełnił czasokres wyczekiwania i okapłtaty utrzymał.

Art. 25.

Renty dla pozostałych członków rodziny udziela się, gdy zmarły do czasu swej śmierci wypełnił czasokres wyczekiwania dla renty emerytalnej i utrzymał ekspektatywę.

Art. 26.

Kto umyślnie pozbawia się zdolności do pracy zawodowej, traci prawo do renty emerytalnej.

Jeżeli ubezpieczony nabawił się niezdolności do pracy zawodowej przy popełnieniu czynu, który na mocy karno-sądowego wyroku jest zbrednią lub rozmyślnym przewinieniem, wówczas można renty emerytalnej całkowicie lub częściowo odmówić. Karasz-nie rozporządzeń policyjnie-górnich lub też par. 93 ust. 2, 3 i par. 95 do 97 Ordynacji Zaglarskiej nie uważa się za przewinienie w myśl poprzedniego ustępu. Rentę emerytalną można przekazać całkowicie lub częściowo rodzinie w kraju mieszkającej, jeżeli ubezpieczony utrzymywał ją dotychczas całkowicie lub przeważnie ze swojego zarobku z pracy.

Renty emerytalnej można również odmówić, jeżeli z powodu śmierci, nieobecności lub jakiej innej przyczyny, tyczącej się osoby wnioskodawcy, wyrok sądowy nie zapadł.

Art. 27.

Jeżeli ubezpieczony opłacał wkładki do ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych i do ubezpieczenia inwalidzkiego /ubezpieczony przechodzi/ i wypełnił czasokres wyczekiwania do renty emerytalnej z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych i jeżeli ekspektatywa nie wygasła, to udziela się jemu tylko świadczenie z ubezpieczenia funkcj. prywat., powiększone o kwotę wzrostu z ubezpieczenia inwalidzkiego /art. 57/ nawet wtenczas, jeżeli wypełnił warunki do renty inwalidzkiej.

Pozostałym członkom rodziny ubezpieczonego przechodzącego udziela się, jeżeli czasokres wyczekiwania do renty dla pozostałych członków rodziny z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych został wypełnionym i jeżeli ekspektatywa nie wygasła, tylko świadczenia z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych, powiększone o kwoty wzrostu z ubezpieczenia inwalidzkiego /art. 57 i 59/, nawet wtenczas, jeżeli wypełnione są warunki do renty dla pozostałych członków rodziny z ubezpieczenia inwalidzkiego.

W wypadku przewidzianym w art. 40 zdanie 1 przysługują pozostałym rodzinom roszczenie do renty dla pozostałych członków rodziny z ubezpieczenia inwalidzkiego, jeżeli warunki dla tych rent zostały wypełnione.

Bliższe szczegóły co do wykonania tych przepisów może Wojewoda określić.

Art. 28.

Za okres dłuższy od jednorocznego, licząc wstecz od pierwszego dnia miesiąca, w ciągu którego nadszedł wniosek /art. 214/ rentę się nie wypłaca, jeżeli osoba uprawniająca do niej nie doznała przeszkód leżących poza jej wolą, które uniemożliwiły jej na czas wniosek. Wnioski należy stawić w przeciągu trzech miesięcy po usunięciu przeszkody.

Art. 29.

Protekcja do świadczeń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - przedawnia się po czterech latach od terminu płatności.

II. Renta emerytalna.

Art. 30.

Rentę emerytalną otrzymuje ubezpieczony, który ukończył sześćdziesiąty piąty rok życia lub też wskutek wady cielesnej albo osłabienia fizycznych i duchowych stał się trwale niezdolny do wykonywania swojego zawodu. Niezdolność do pracy zawodowej należy wtedy uznać, gdy jego zdolność do pracy nie dosięga połowy zdolności ubezpieczonego, fizycznie i umysłowo zdrowego o podobnym wykształceniu oraz podobnych wiadomościach i uzdolnieniach.

Rentę emerytalną otrzymuje również ubezpieczony, który nie jest trwale niezdolnym do pracy zawodowej, lecz w ciągu dwudziestu dni tygodni bez przerwy był niezdolny do pracy zawodowej, na czas dalszego trwania niezdolności. /rentę emerytalną na czas choroby/.

Art. 31.

Pobór renty emerytalnej rozpoczyna się, nie naruszając art. 28 z dniem, w którym zaistniały warunki art. 30. Gdy początek niezdolności do pracy zawodowej nie da się ustalić, należy przyjąć za dzień początkowy dzień, w którym wpłynął wniosek na rentę emerytalną. /art. 214/.

III. Renty dla pozostałych członków rodziny.

Art. 32.

Rentę wdowią otrzymuje wdowa po śmierci swego ubezpieczonego męża.

Art. 33.

Rentę sierocą otrzymują po śmierci ubezpieczonego ojca jego ślubne dzieci poniżej lat osiemnastu, zaś po śmierci ubezpieczonej matki jej dzieci nie mające ojca, poniżej lat 18. Za dzieci, nie mające ojca uważa się także i dzieci nieślubne.

Na równi z dziećmi ślubnymi traktuje się:

- 1/ dzieci uznane za ślubne,
- 2/ dzieci przyjęte za własne /przysposobione/,
- 3/ pasierby i wnuki, które ubezpieczony zmarły bezpośrednio przed swoją śmiercią najmniej przez jeden rok bezpłatnie utrzymywał, lub za które pobierał dodatek za dzieci,
- 4/ dzieci nieślubne, o ile ojcostwo zmarłego zostało stwierdzone.

Jeżeli zachodzą warunki równocześnie dla kilku rent sierocych, wówczas udziela się rentę sierocą tylko raz, i to w wyższej kwocie.

Art. 34.

Po śmierci ubezpieczonej żony niezdolnego do zarabkowania męża, która całkowicie lub przeważnie pokrywała koszty utrzymania rodziny ze swojego zarobku z pracy, przysługują jej ślubnym dzieciom poniżej lat 18 renta sierocą, zaś mężowi renta dla wdowcy dopóty, dopóki znajduje się w potrzebie wsparcia art. 33 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Odmownie do renty sierocą stosuje się to również wówczas, jeżeli w czasie śmierci ubezpieczonej małżeństwo już nie istniało.

Art. 35.

Po śmierci ubezpieczonej żony, której mąż uchylał się bez powodu prawnego od współżycia domowego i od swego rodzicielskiego obowiązku utrzymywania, przysługują ślubnym dzieciom poniżej lat 18 renta sierocą art. 33 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

To obowiązują również wtedy, jeżeli w czasie śmierci ubezpieczonej małżeństwo już nie istniało i jeżeli mąż uchylał się od swego rodzicielskiego obowiązku utrzymywania rodziny.

Art. 36.

Renty dla pozostałych członków rodziny rozpoczynają się, nie naruszając art. 28, z pierwszym dniem tego miesiąca, w którym dzień śmierci żywiciela przypada.

o ile tenże nie pobierał renty emerytalnej, w przeciwnym razie od 1 dnia tego miesiąca, który następuje po dniu śmierci. Dla pogrobowców rozpoczyna się pobór renty z pierwszym dniem miesiąca urodzin.

Art. 37.

Świadczeń ustawowych udziela się także wtenczas, jeżeli ubezpieczony zginął. Uchodzi on za zaginionego, jeżeli w przeciągu roku nie nadeszły żadne wiadomości o nim i jeżeli okoliczności przemawiają za prawdopodobieństwem jego śmierci. Od pozostałych rodzin można żądać oświadczenia w miejsce przysięgi, że nie otrzymali o życiu zaginionego żadnych innych wiadomości prócz podanych.

Art. 38.

Dzień śmierci zaginionych stwierdza Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - według słusznego uznania. Za dzień śmierci osób zaginionych na morzu uważa się dzień zatonięcia okrętu. Jeżeli okręt uznano za zaginiony, to przyjmuje się jako dzień śmierci dzień zakończenia stosunku służbowego w myśl par. 53 ust. 1 Ordynacji Żeglarskiej.

Art. 39.

Rodziny po ubezpieczonych nie mają pretensji do świadczeń z ubezpieczenia wynikających, jeżeli umyślnie spowodowały śmierć ubezpieczonego.

Art. 40.

Rodziny po ubezpieczonych nie mają pretensji do rent, jeżeli zmarły żywiciel ożenił się dopiero po zejściu niezdolności do pracy zawodowej i śmierć nastąpiła w przeciągu pierwszych 3 lat po ślubie. Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - może i wtenczas pozostałym rodzinom w szczególnych wypadkach przyznać rentę.

IV. Lecznictwo.

Art. 41.

Celem usunięcia grożącej ubezpieczonemu niezdolności do pracy zawodowej z powodu choroby, Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych może zarządzić postępowanie lecznicze, o ile już inna instytucja ubezpieczeniowa postępowania leczniczego nie zarządziła.

Powyższe stosuje się również, jeżeli można oczekiwać, że postępowanie lecznicze uczyni pobierającego rentę emerytalną zdolnym do pracy zawodowej.

Art. 42.

Wnioski o wdrożenie lecznictwa stawia się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych -.

Art. 43.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych może umieścić chorego w szpitalu lub zakładzie dla rekonwalescentów.

Jeżeli chory jest żonaty i żyje wspólnie ze swoją rodziną lub posiada własne ognisko domowe lub jest członkiem ogniska domowego swojej rodziny, wówczas potrzeba jego przyzwolenia.

U małoletniego wystarczy jego przyzwolenie.

Art. 44.

Członkowie rodziny chorego, których chory utrzymywał całkowicie lub przeważnie ze swojego zarobku z pracy, otrzymują w czasie leczenia /art. 43/ zasiłek do

mony. Wynosi on dziennie najmniej 3/20 ostatnio płaconej składki miesięcznej. Zasiłek domowy upada, dopóki i o ile wypłaca się pensję lub zarobek na podstawie innej pretensji prawnej.

Przez czas trwania leczenia można wstrzymać wypłatę renty emerytalnej całkowicie lub częściowo.

Art. 45.

Jeżeli chory nie chce poddać się leczeniu bezprawnej lub innej ważnej przyczyny /art. 41/ i jeżeli przez leczenie można było według przewidywania zapobiec niezdolności do pracy zawodowej, wtenczas można na jakiś przeciąg odmówić renty emerytalnej w całości lub częściowo, jeśli zwrócono uwagę choremu na takie następstwo.

Art. 46.

Jeżeli Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wdroży leczenie dla chorego, który podlega ustawowemu ubezpieczeniu dla robotników, to może zatrzymać wypłatę zasiłku domowego lub renty emerytalnej na czas trwania poborów w gotówce z ustawowego ubezpieczenia dla robotników w wysokości tychże poborów.

Art. 47.

Spory, które powstają między Wydziałem Funkcjonariuszy Prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych a ubezpieczonym na podstawie przepisów art. 43 do 46 i nie będą załatwione przy ustaleniu rent, rozstrzyga na zażalenie Wyższy Urząd Ubezpieczeń.

Art. 48.

Wydziałowi Funkcjonariuszy Prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie przysługuje prawo regresu do instytucji ubezpieczeniowej ustawowego ubezpieczenia dla robotników z powodu wdrożenia lecznictwa.

Art. 49.

Jako ustawowe ubezpieczenie dla robotników, należy poczytywać i ubezpieczenie w kasach brackich i zastępczych / par. 495, 503 Ord. Ubezp./

V. Świadczenia w naturze.

Art. 50.

Osoby otrzymujące rentę w myśl niniejszej ustawy mogą na wniosek być umieszczone w przytułku dla inwalidów, sierot i podobnym zakładzie. W tym celu mogą być całkowicie lub częściowo zużyte pobory w gotówce.

Przyjęcie do takiego Zakładu obowiązuje rentobiorcę do zrzeczenia się poborów w gotówce, o ile takowe na ten cel mają być zużytkowane na przeciąg kwartału i w braku sprzeciwu wniesionego na miesiąc przed upływem tego czasu, na dalszy kwartał.

Art. 51.

Nałogowym pijakom, którzy nie znajdują się pod kuratelą, mogą być przyznane całkowicie lub częściowo świadczenia w naturaljach; należy je zaś przyznać na wniosek zainteresowanego związku ubogich lub urzędu gminnego miejsca zamieszkania nałogowego pijaka. Udzielenie świadczeń w naturaljach nałogowym pijakom, którzy znajdują się pod kuratelą, jest dozwolone tylko za zgodą opiekuna. Na jego wniosek należy świadczeń w naturaljach udzielić.

Świadczeń w naturaljach udziela gmina miejsca zamieszkania. Pretensja do świadczeń w gotówce przechodzi na gminę do wysokości wartości świadczeń w naturaljach. Świadczenia w naturaljach mogą być również udzielane przez przyjęcie do Zakładu dla pijaków.

Resztę świadczeń w gotówce należy przekazać małżonkowi osoby uprawnionej, jej dzieciom lub rodzicom, a gdy takowych nie ma, aby dla niej spotrzebować.

Art. 52.

Urząd Ubezpieczeń /Oddział uchwalający/ wydaje zarządzenie po wysłuchaniu urzędu gminnego i osoby uprawnionej do poboru i zawiadania ich i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - o niem piśmiennie. On rozstrzyga w razie sporu między gminą i osobą uprawnioną do poboru.

VI. Czasokresy wyczekiwania.

Art. 53.

Okres wyczekiwania trwa:

- 1/ przy rencie emerytalnej dla osób ubezpieczonych płci męskiej sto dwadzieścia miesięcy wkładowych, dla osób ubezpieczonych płci żeńskiej sześćdziesiąt miesięcy wkładowych,
- 2/ przy rentach dla pozostałych członków rodziny sto dwadzieścia miesięcy wkładowych.

Jeżeli na podstawie obowiązku ubezpieczenia wykazano mniej niż sześćdziesiąt wkładowych, wówczas wynosi czasokres wyczekiwania przy rencie emerytalnej dla osób ubezpieczonych płci żeńskiej dziewięćdziesiąt miesięcy wkładowych, zresztą sto pięćdziesiąt miesięcy wkładowych.

Czasokres wyczekiwania dla własnowolnego ubezpieczenia wynosi we wszystkich wypadkach sto ośmdziesiąt miesięcy wkładowych.

VII. Wygaśnięcie ekspektatywy.

Art. 54.

Ekspektatywa wygasa, jeżeli po roku kalendarzowym, w którym opłacano pierwszą wkładkę miesięczną w następnych dziesięciu latach kalendarzowych uiszczono mniej aniżeli ośm a po tym czasie mniej niż cztery miesięcznych wkładek w każdym roku kalendarzowym.

Nabyte ekspektatywy uważa się do 31 grudnia 194 r. za utrzymane.

Art. 55.

Ekspektatywa odżyje, nie naruszając możliwości późniejszej wpłaty w myśl art. 187, jeżeli ubezpieczony uiszcza dodatkowo dobrowolnie do utrzymania ekspektatywy jeszcze konieczne wkładki w ciągu dwóch lat kalendarzowych, następujących po roku kalendarzowym płatności wkładek.

Ekspektatywa odżyje także i wówczas, jeżeli ubezpieczony na nowo na podstawie następnego zatrudnienia podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia lub własnowolnego ubezpieczenia uiszcza wkładki, a to: conajmniej za dwadzieścia cztery miesiące wkładowych, o ile przed wygaśnięciem ekspektatywy był wypełniony czas wyczekiwania, w przeciwnym razie conajmniej za czterdzieści ośm miesięcy wkładowych.

Ekspektatywę uważa się za niewygasłą, jeżeli czas pomiędzy wstąpieniem do ubezpieczenia a wypadkiem ubezpieczonym jest pokryty conajmniej w $\frac{3}{4}$ wkładkami lub okresami czasu zastępującemu wkładki w myśl art. 362.

XII. Spoczywanie renty.

Art. 72.

Renta spoczywa, dopóki uprawniony odbywa karę więzienną, przekraczającą jeden miesiąc lub dopóki umieszczony jest w domu roboczym lub w zakładzie poprawy.

Art. 73.

Jeżeli uprawniony ma w kraju członków rodziny, którychkolwiek lub przeważnie utrzymywał ze swojego zarobku z pracy, to przekazuje im się rentę emerytalną.

Art. 74.

Renta spoczywa, dopóki uprawniony przebywa za granicą i Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - nie doniesie swego miejsca pobytu.

Art. 75.

O ile uprawniony udowodni, że bez własnej winy doniesienia art. 74 zaniedbał, to prawo do renty o tyle znów odżywa.

Art. 76.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - może uprawnionego obcokrajowca, który zazwyczaj przebywa za granicą, spłacić wartością skapitalizowaną jego poborów.

Art. 77.

Wojewoda wydaje w myśl art. 76 bliższe przepisy.

Art. 78.

Jeżeli wypełnione są oprócz wypadków art. 27 i 33 ust. 3 warunki dla kilku rent z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych równocześnie albo jeżeli dochodzi do pretensji do renty z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych pretensja do renty z ubezpieczenia inwalidzkiego, to uprawniony otrzymuje najwyższą rentę, a z innych rent bez dodatku za dzieci połowę jako rentę dodatkową.

XIII. Stosunek do innych pretensji.

Art. 79.

Ustawa niniejsza nie narusza ustawowego obowiązku gmin i związków opiekuńczych do wspomagania osób potrzebujących wsparcia jak również innych obowiązków, opartych na ustawie, statucie, umowie lub rozporządzenia ostatniej woli do opieki nad osobami ubezpieczonymi według niniejszej ustawy i ich pozostałymi rodzinami.

Art. 80.

Jeżeli gmina lub związek opiekuńczy z ustawowego obowiązku wspomaga osobę, potrzebującą wsparcia przez okres czasu, w ciągu którego miała ona lub jeszcze ma pretensje według niniejszej ustawy to dana gmina lub dany związek ubogich może zażądać zwrotu, jednak tylko do wysokości tej pretensji.

Art. 81.

Zwrotu kosztów pogrzebu, które pokryte w razie śmierci osoby ubezpieczonej, można zażądać z wkładów, które w myśl art. 61 winny być zwrócone, o ile instytucja ustawowego ubezpieczenia od wypadków lub na wypadek choroby nie są zobowiązane do zwrotu; pozatem można ozerpać tylko z renty emerytalnej lub innych rent.

Art. 82.

Dla zaspokojenia pretensji do zwrotu można czerpać z zaległych rent do ich pełnej wysokości, zaś z innych rent tylko do połowy.

Art. 83.

Pretensję do zwrotu należy zgłosić w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych.

Art. 84.

Gmina lub związek opiekuńczy może nawet wtenczas zażądać zwrotu, jeżeli osoba potrzebująca wsparcia, posiadająca pretensje do renty emerytalnej lub innej renty, zmarła a poprzednio nie zgłosiła swych pretensyj.

Art. 85.

Również i uprawnieni do zwrotu mogą dochodzić z ustalenia świadczeń według przepisów niniejszej ustawy i wnosić środki prawne. Upływ terminów, który nastąpił bez winy z ich strony, nie przemawia na ich niekorzyść; powyższe nie ma zastosowania do terminów postępowania, o ile uprawnieni do zwrotu sami prowadzą sprawę.

Art. 86.

Pretensja do zwrotu jest wykluczona, o ile nie zostanie podniesiona najdalej w ciągu sześciu miesięcy po udzieleniu ostatniego wsparcia.

Art. 87.

Spory w sprawie pretensji do zwrotu z art. 80 do 86 rozstrzyga się w drodze postępowania sporno - administracyjnego.

Art. 88.

Co w ustawie niniejszej przepisano dla gmin i związków opiekuńczych stosuje się również do przedsiębiorców przemysłowych i kas, o ile w miejsce tych korporacji wspomagają potrzebujących wsparcia z ustawowego obowiązku.

Art. 89.

O ile ubezpieczeni lub ich pozostali rodzina mogą na mocy ustawy podnosić pretensje względem osób trzecich o zwrot strat, powstałych wskutek niezdolności do pracy zawodowej lub śmierci żywiciela, to pretensje te przechodzą na Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - do wysokości tych świadczeń, jakie z powodu szkody winien ponieść.

Jeżeli o pretensjach takich rozstrzyga sąd zwyczajny, to stosować się po - winien do rozstrzygnięcia wydanego w postępowaniu na podstawie niniejszej ustawy, czy i w jakim zakresie Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - jest zobowiązany.

XIV. Szczególne przepisy.Art. 90.

Świadczenia, udzielane według niniejszej ustawy i wsparcia zróżnicowane wskutek przejścia pretensji nie są publicznymi wsparciami ubogich.

Art. 91.

Pretensje uprawnionego mogą być z mocą prawną przeniesione, zastawione i zajęte tylko z powodu:

- 1/ zaliczek, które uprawniony otrzymał na rachunek swoich pretensji przed przekazaniem mu świadczeń od pracodawcy lub Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych,
- 2/ pretensji wymienionych w par. 250 ust. 4 ustawy o postępowaniu cywilnem,
- 3/ pretensji uprawnionych do zwrotu gmin i związków opiekuńczych w myśl art. 10 jak również uprawnionych do zwrotu pracodawców i instytucji ubezpieczeniowych ustawowego ubezpieczenia dla robotników, włączając w to i Spółki Brackie, które wstąpiły w ich miejsce; przeniesienia, zastaw i zajęcie dopuszczalne są tylko do wysokości ustawowych pretensji do zwrotu,
- 4/ zaległych wkładek płatnych za czas nie dłuższy jak trzy miesiące.

Wyjątkowo może uprawniony w innych wypadkach za zgodą Urzędu Ubezpieczeń przenieść pretensje na innych interesentów całkowicie lub częściowo.

Art. 92.

Z pretensji do renty emerytalnej lub do innych rent można potrącić tylko:

pretensje o zwrot pobranych rent od wypadków i odszkodowań, jeżeli za -
kładowi Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych -
przysługuje pretensja do zwrotu według art. 89,

zaległe wkładki,

wypłacone zaliczki,

niesłusznie wypłacone renty,

koszta postępowania, które winne być zwrócone / art. 310/ kary pieniężne
nałożone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy
Prywatnych.

Dział III.

I n s t y t u c j a u b e z p i e c z e n i o w a .

I. Określenie.

Art. 93.

Instytucją ubezpieczeniową jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych Województwa
Śląskiego - /Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych/.

II. Zdolność prawna i nadzór.

Art. 94.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych -
siada zdolność prawną. Jest on władzą publiczną.

Nadzór nad Zakładem - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - wykonuje Woje-
wódzki Urząd Ubezpieczeń.

Art. 95.

Księgi Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych należy rocznie zamykać; na pod-
stawie książek należy za ubiegły rok rachunkowy sporządzić zamknięcie rachunku
i sprawozdanie przedstawiające stosunki i rozwój Wydziału Funkcjonariuszy Pry-
watnych i Województwie przesłać, który przedkłada się Sejmowi Śląskiemu.

Za rok rachunkowy uważa się rok kalendarzowy.

Art. 96.

Rachunki osobowych i rzeczowych kosztów administracyjnych Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych będą badane przez Województwo.

III. Organa.Art. 97.

Organami Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są:

- 1/ Dyrektorjum,
- 2/ Rada Administracyjna,
- 3/ Mężowie zaufania.

1. Dyrektorjum.Art. 98.

Dyrektorjum zastępuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych sędownie i pozasędownie. Ma ono stanowisko ustawowego zastępcy.

Art. 99.

Dyrektorjum składa się z dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jego zastępcy /Naczelnik Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych/, i dalszych członków urzędniczych jakoż po dwóch przedstawicieli ubezpieczonych i ich pracodawców /honorowi członkowie/. Na posiedzeniu musi być liczba honorowych członków większa, aniżeli urzędniczych.

Dyrektorjum uchwała większością głosów. Przy równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Zresztą tak czynności określa instrukcja służbowa, która wydaje Rada Administracyjna w porozumieniu z Dyrektorjum. Instrukcja ta wymaga zatwierdzenia Wojewody.

Art. 100.

Członków urzędniczych Dyrektorjum dla Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz wyższych urzędników statowych mianuje Wojewoda na propozycję Rady Wojewódzkiej dożywotnio po poprzednim wysłuchaniu Rady Administracyjnej.

W nominacjach członków urzędniczych Dyrektorjum zastrzeżone być może odwołanie ze stanowiska w pierwszych trzech latach służby.

Art. 101.

Urzednicy wymienieni w art. 100 mają prawa i obowiązki urzędników państwowych.

Ich pobory służbowe i emerytury jakoż renty i zapomogi dla pozostałych członków rodziny ponosi Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych.

Art. 102.

Członków honorowych Dyrektorjum wybiera Rada Administracyjna na przeciąg sześciu lat. Za każdego członka wybiera się co najmniej po dwóch zastępców; oni zastępują go, jeżeli nie może być obecnym na posiedzeniu, zaś w razie gdyby ustąpił, wstępują na jego miejsce według kolejności wyboru na czas trwania okresu wyborczego.

Przedstawiciele pracodawców wybierają zastępcy pracodawców, reszta zastępcy ubezpieczonych z pośród członków Rady Administracyjnej.

Art. 100 do 111 i 117 stosują się odpowiednio.

Jeżeli członek Rady Administracyjnej stanie się członkiem Dyrektorjum, to występuje z Rady Administracyjnej.

Art. 103.

Wszystkich innych urzędników i funkcjonariuszy przyjmuje Dyrektorjum, Dyrektorjum wydaje w porozumieniu z Radą Administracyjną dla Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych regulamin służbowy, w którym należy uregulować liczbę urzędników i funkcjonariuszy i ich pobory, wytyczne dla przyjmowania urzędników i funkcjonariuszy, zwolnienia ze stosunku służbowego, zabezpieczenia praw emerytalnych i praw do opieki nad pozostałymi członkami rodziny urzędnika lub funkcjonariusza. Regulamin ten wymaga zatwierdzenia Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń.

Rada Administracyjna.

Art. 104.

Rada Administracyjna ma następujące zadania:

- 1/ zastępuje Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wobec Dyrektorjum,
- 2/ ustala budżet.
Na wydatki, które w ciągu roku staną się potrzebne a nie zostały przewidziane w budżecie, potrzebna jest zgoda Rady Administracyjnej. Jeżeli zgoda ta nie była możliwa, to należy uzyskać bezzwłocznie zezwolenia Rady Administracyjnej dodatkowo.
- 3/ Zatwierdza zamknięcie rachunku /art. 95/ i bilans /art. 173/. Czynność ta obejmuje prawo do badania dochodów, wydatków i dowodów,
- 4/ jest upoważniona wglądać przez upoważnionych ze swego grona każdego czasu w terytorialnej administracji. Upoważniony może przywołać rzeczoznawców i siły pomocnicze,
- 5/ określa wspólnie z Dyrektorjum zasady lokaty majątku. Instrukcja służbowa może zawierać przepis, że do zakupu gruntu i dyspozycji gruntem potrzeba zgody Rady Administracyjnej lub jakiej komisji,
- 6/ ma wydawać swoją opinię przy przygotowaniu ważnych postanowień Dyrektorjum.

Art. 105.

Rada Administracyjna składa się z Dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jako przewodniczącego lub Naczelnika Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych, jako jego zastępcy i co najmniej po trzech przedstawicieli ze strony ubezpieczonych funkcjonariuszy i ich pracodawców. Wojewoda może stosownie do potrzeby ilość członków powiększyć.

Przedstawiciele pracodawców wybierają zastępcy pracodawców z pośród mężów zaufania, resztę zastępcy ubezpieczonych z pośród mężów zaufania.

Art. 106.

Rada Administracyjna może:

z grona członków utworzyć dla poszczególnych zakresów działania Komisje i poszczególnie sprawy z wyjątkiem ustalenia budżetu i zatwierdzenia zamknięcia rachunkowego i bilansu, powierzyć takiej Komisji.

Art. 107.

Rada Administracyjna uchwała większością głosów. Poza tem tok czynności reguluje się instrukcją służbową, którą wydaje Rada Administracyjna. Instrukcja ta wymaga zatwierdzenia przez Wojewodę.

Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zwołuje Radę Administracyjną. Na żądanie większości członków Rady Administracyjnej posiedzenie musi być zwołane.

Art. 108.

Wybory do Rady Administracyjnej są stosunkowo.

Wojewoda wydaje w porozumieniu z Radą Wojewódzką ordynację wyborczą i kieruje wyborami przez swoich pełnomocników.

Dla każdego przedstawiciela wybiera co najmniej po dwóch zastępców; oni zastępują go, jeżeli nie może być obecnym, zaś w razie wystąpienia wstępują na jego miejsce według kolejności wyboru na czas trwania okresu wyborczego.

W razie sporu co do wyboru rozstrzyga Wojewoda.

Art. 109.

Wybranymi do Rady Administracyjnej mogą być tylko pełnoletni obywatele Rzeczypospolitej Polskiej.

Nie może być wybieranym:

- 1/ kto z mocy karno sądowego wyroku stracił zdolność do piastowania urzędów publicznych lub kto jest ścigany z powodu popełnienia zbrodni lub wykroczenia, którego skutkiem jest utrata tej zdolności, jeżeli przeciwko niemu wdrożone jest postępowanie sądowe,
- 2/ kto wskutek sądowego zarządzenia jest ograniczony w rozporządzeniu swoim majątkiem.

Art. 110.

Wybierany jako przedstawiciel pracodawców może być ten, kto zatrudnia regularnie co najmniej jednego funkcjonariusza ubezpieczonego.

Art. 111.

Wybieranymi jako przedstawiciele ubezpieczonych mogą być tylko tacy ubezpieczeni, którzy nie mogą być wybierani jako przedstawiciele pracodawców.

Art. 112.

Okres wyborczy trwa sześć lat.

Po upływie tego czasu wybrani sprawują swój urząd tak długo, dopóki nie obejmą urzędów ich następcy.

Ustępujący może być wybranym ponownie.

Art. 113.

Pracodawca może nie przyjąć wyboru tylko z ważnych powodów, w szczególności jeżeli:

- 1/ ukończył 60 rok życia,
- 2/ ma więcej niż czworo małoletnich dzieci ślubnych; nie liczy się dziecka przysposobionego przez kogoś innego,
- 3/ choroba lub ułamałość przeszkadzają w prawidłowym sprawowaniu urzędu,
- 4/ sprawuje więcej niż jedną opiekę lub kuratelę. Opiekę lub kuratelę nad rodziną uważa się za jedną; sprawowanie dwóch opiek kontrolujących stoi na równi ze sprawowaniem jednej opieki, sprawowanie urzędu honorowego ubezpieczenia

społecznego na równi ze sprawowaniem opieki kontrolującej.

Po najmniej dwuletnim urzędowniu można odmówić przyjęcia wyboru na następny okres wyborczy.

Art. 114.

• dopuszczalności nieprzyjęcia wyboru rozstrzyga Dyrektorjum. Kto odmówi przyjęcia wyboru bez dopuszczalnego powodu, może być przez Dyrektorjum skazany na zapłacenie kary pieniężnej do wysokości 700 złotych.

Dyrektorjum może przedstawiciela zwolnić z urzędu, jeżeli zachodzi do tego ważny powód.

W razie zażalenia rozstrzyga Wojewoda ostatecznie.

Art. 115.

Członkowie Rady Administracyjnej i honorowi członkowie Dyrektorjum sprawują swój urząd bezpłatnie jako urząd honorowy. Za udział w posiedzeniach otrzymują diety i zwrot kosztów podróży według stałych norm, ustalonych przez Wojewodę.

Art. 116.

Przedstawiciele ubezpieczonych winni uwiadomić swego pracodawcę o każdym wezwaniu na posiedzenia. Jeżeli to uczynili na czas, to nieobecność przy pracy nie daje pracodawcy ważnego powodu do rozwiązania stosunku służbowego bez zachowania terminu do wypowiedzenia.

Art. 117.

Jeżeli co do wybranego wyjdą na jaw fakty, które jego wybieralność wykluczają, to Rada Administracyjna swoją uchwałą winna go urzędu pozbawić.

Przed powzięciem uchwały należy mu dać sposobność wypowiedzenia się.

Przeciw uchwale dopuszczalne jest zażalenie do Wojewody.

III. Mężowie zaufania.

Art. 118.

Mężowie zaufania wybierają członków Rady Administracyjnej orazowników z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych do Urzędów Ubezpieczeń, Wyższego Urzędu Ubezpieczeń, Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń.

Art. 119.

Urząd Ubezpieczeń może dla ułatwienia sobie wydawać zlecenia mężom zaufania. Winni oni donieść i bez zlecenia o wszystkich im wiadomych faktach, które według ich zdania są ważne dla Urzędu Ubezpieczeń albo dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych.

Art. 120.

Mężów zaufania wybiera się po połowie z pośród ubezpieczonych, którzy nie są pracodawcami, i z pośród pracodawców ubezpieczonych funkcjonariuszy.

Na okręg niższej władzy administracyjnej liczba ich wynosi czterech; jeżeli w okręgu niższej władzy administracyjnej mieszka więcej niż dziesięć tysięcy ubezpieczonych, to może Wojewoda powiększyć liczbę mężów zaufania o dwóch na każde dalsze rozpoczynając się dziesięć tysięcy.

Wojewoda może w mniejszych okręgach liczbę mężów zaufania obniżyć do dwóch lub też kilka mniejszych okręgów administracyjnych połączyć w jeden okręg i po -

stanowić, która z niższych władz administracyjnych ma sprawować czynności, przekazane takiej władzy w art. 124 ust. 3, art. 127 ust. 2, art. 128, art. 129, ust. 1.

Art. 121.

Mężów zaufania z łona pracodawców wybiera się przez pracodawców ubezpieczonych funkcjonariuszy, resztę przez ubezpieczonych funkcjonariuszy.

Art. 122.

Prawo wybierania mają pełnoletni obywatele polscy, o ile zaliczają się do ubezpieczonych funkcjonariuszy lub ich pracodawców i mieszkają w okręgu odpowiedniej niższej władzy administracyjnej. Nie mają prawa wybierania osoby wymienione w art. 109 ust. 2.

Art. 123.

Wojewoda może przy wyborach pracodawców rozmaicie ustalić prawo głosowania, stosownie do ilości osób ubezpieczonych przez pracodawców zatrudnionych.

Zarządzenie to zdaje Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką,

Art. 124.

Wybory są pisemno i stosunkowo. Ubezpieczonym funkcjonariuszem służy karta ubezpieczeniowa /art. 176/ jako dowód, pracodawcom zaś poświadczenie, wystawione przez Urząd Gminny. Jako dowód służyć mogą tylko takie karty ubezpieczenia, które wykazują co najmniej jedną wkładkę w czasie ostatnich 12 miesięcy przed wyborami.

Wojewoda wydaje w porozumieniu z Radą Wojewódzką ordynację wyborczą i wyznacza kogoś do przeprowadzenia wyborów.

W razie sporu co do wyboru rozstrzyga niższa władza administracyjna.

Art. 125.

Za każdego męża zaufania wybiera się po dwóch zastępców w podobny sposób; oni zastępują go, kiedy nie może pełnić swoich funkcji, zaś w razie gdyby ustał, wstępują na jego miejsce, według kolejności wyboru na czas trwania pozostałego okresu wyborczego.

Art. 126.

Wybieranymi mogą być tylko takie osoby ubezpieczone, które nie są pracodawcami, oraz pracodawcy ubezpieczonych funkcjonariuszy, którzy w okręgu niższej władzy administracyjnej mieszkają albo są zatrudnieni, lub też mają tam swoje przedsiębiorstwo, i którzy nie są wykluczeni od wybieralności w myśl art. 109.

Art. 127.

Art. 112, 113, 116 stosują się odpowiednio.

Dopóki i o ile wybory nie przyjdą do skutku lub też wybrani wzbraniają się pełnić służbę, niższa władza administracyjna powołuje mężów zaufania z pośród osób wybieralnych.

Art. 128.

O dopuszczalności nieprzyjęcia wyboru rozstrzyga niższa władza administracyjna.

Kto nie przyjął wyboru lub powołania bez dopuszczalnego powodu może być skazany przez niższą władzę administracyjną na karę pieniężną do wysokości 200 złotych.

Urzednicy biurowi, kancelaryjni i nizsi maja prawa i obowiazki urzednikow państwowych, jezeli maja zatrudnienia glowne w tym urzedzie, a nie przejsciowe albo tez przygotowawcze do zawodu. Blizsze postanowienia wydaje Wojewoda.

Przewodniczący Wyższego Urzędu Ubezpieczeń odbiera od nich przyrzeczenie sumiennego spełniania obowiązków służbowych o ile nie składali już przysięgi służbowej.

Art. 156.

Co do kosztów Izby dla ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych mają zastosowanie przepisy art. 145.

IV. Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń.

Art. 157.

Dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych, które są przekazane Wojewódzkiemu Urzędowi Ubezpieczeń, tworzy się przy Wojewódzkim Urzędzie Ubezpieczeń Senaty dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych.

Art. 158.

Rozstrzygnięcia Senatów są ostateczne.

Art. 159.

Senaty dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych składają się ze stałych i niestałych członków Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń podle szczególnych postanowień niniejszej ustawy.

Art. 160.

Stale członków Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń, czynnych w senatach dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych powołuje Wojewoda. Winni oni mieć specjalne wiadomości i praktyczne doświadczenie w sprawach ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych.

Art. 161.

Liczba niestałych członków Senatów dla spraw funkcjonariuszy prywatnych Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń z grona pracodawców i pracobiorców wynosi dziesięć. Wybiera się ich w połowie z zastępców ubezpieczonych w ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych i ich pracodawców.

Co do wyboru, praw i obowiązków tych ławników i ich zastępców mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 135 do 143. Do nałożenia kary jednakże i do złożenia urzędu jest właściwy Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń /Senat uchwalający/.

Art. 162.

Rada Wojewódzka wybiera jednego niestałego członka i dwóch zastępców członków tych, którzy wstępują do Senatu dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych.

Art. 163.

Wojewoda odbiera przyrzeczenie sumiennego spełniania obowiązków od niestałych członków, wybranych przez Radę Wojewódzką do Senatu dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych, a prezes Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń od pozostałych członków i ich zastępców przed rozpoczęciem służby.

Art. 164.

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń tworzy Senaty orzekające dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych, które ustawa przekazuje postępowaniu orzekającemu.

Senaty orzekające składają się z dwóch urzędników Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń /art. 160/, jednego sędziego zawodowego, oraz po jednym przedstawicielu z grona pracodawców i ubezpieczonych.

Art. 165.

W Senacie orzekającym przewodniczy prezes albo jeden z prezesów Senatu. Wojewoda może poruczyć przejściowo innemu stałemu członkowi przewodnictwo.

Wojewoda powołuje w porozumieniu z prezesem Sądu Apelacyjnego sędziowskich urzędników do Senatów orzekających.

Art. 166.

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń tworzy Senat uchwalający dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych dla tych spraw z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych, dla których ustawa niniejsza przewiduje postępowanie w drodze uchwały.

Senat uchwalający składa się z prezosa Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń albo z prezosa Senatu jako przewodniczącego jego zastępcy, jednego członka wybranego przez Radę Wojewódzką /art. 162/ oraz po jednym przedstawicielu z grona pracodawców i ubezpieczonych.

Art. 167.

Co do kosztów Senatu dla spraw Ubezpieczenia Funkcjonariuszy Prywatnych w Wojewódzkim Urzędzie Ubezpieczeń mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 145.

Dział V.P o k r y c i o ś w i a d c z e n i a .I. Dostarczanie środków /funduszków/.1. Ogólne postanowienia.Art. 168.

Pracodawcy i pracownicy składają środki na ubezpieczenie. Uiszczają oni wkładki w równej części za czas zatrudnienia, podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia, i za czas choroby, w którym ubezpieczeni pobierali płacę.

Art. 169.

Jako miesiąc wkładowy liczy się tylko miesiąc kalendarzowy, za który uiszczono wkładki, o ile w art. 170 albo w art. 362 ust. 1. nie innego nie postanowiono.

Art. 170.

Jako miesiąc wkładowy do utrzymania ekspektatywy /art. 54/ i jako miesiąc przedstępny do ubezpieczenia dobrowolnego /art. 21/ czasu zastępczo/ liczy się także miesiąc kalendarzowy po opłaconiu najmniej jednej wkładki i to bez uiszczenia dalszych wkładek, w których ubezpieczony:

- 1/ z powodu choroby czasowo był niezdolny do pracy zawodowej i udowodnił, że nie mógł wykonywać swojej czynności zawodowej a żadnego wynagrodzenia nie pobierał,
- 2/ celem zawodowego wykształcenia uczęszczał do uznanej przez Państwo zakładu naukowego,

3/ pełni służbę wojskową lub dobrowolną służbę sanitarną przy polskiej sile zbrojnej.

Tak samo jak czas choroby liczy się także czas rekonwalescencji i aż do dwóch miesięcy niezdolność do pracy spowodowana ciężką lub prawidłowym powłokiem.

Nie liczy się choroby, których spowodował ubezpieczony rozmyslnie, albo też skutkiem zbrodni ustalonej przez wyrok karno - sądowy, albo przez zwiniony udział w bijatykach i zamieszczeniach.

Jako czas wkładowy ze względu na wygaśnięcie i odroczenie ekspektatywy / art. 54 i 55/ liczy się także tygodnie, za które wnoszone wkłady do ubezpieczenia inwalidzkiego. Przytem liczy się każde cztery tygodnie wkładowe z ubezpieczenia inwalidzkiego jako jeden miesiąc wkładowy z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych. Pomijając art. 55 ust. 3 nie liczy się takich tygodni wkładowych ubezpieczenia inwalidzkiego, które całkowicie schodzą się z miesiącami wkładowymi, przebytymi w ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych.

2. Klasy pobrań.

Art. 171.

Według wysokości rocznego zarobku z pracy ustala się dla ubezpieczonych następujące klasy pobrań:

Klasa A d.	720 zł.
	czyli miesięcznie	60 "
" B	ponad 720	1080 "
	czyli miesięcznie ponad 60 zł	90 "
" C	ponad 1 080 zł.	1440 "
	czyli miesięcznie ponad 90 zł	120 "
" D	ponad 1 440 zł.	1920 "
	czyli miesięcznie ponad 120 zł	160 "
" E	ponad 1 920 zł.	2520 "
	czyli miesięcznie ponad 160 zł	210 "
" F	ponad 2 520 zł.	3120 "
	czyli miesięcznie ponad 210 zł	260 "
" G	ponad 3 120 zł.	3720 "
	czyli miesięcznie ponad 260 zł	310 "
" H	ponad 3 720 zł.	5040 "
	czyli miesięcznie ponad 310 zł	420 "
" I	ponad 5 040 zł.	6400 "
	czyli miesięcznie ponad 420 zł	700 "

Wojewodę upoważnia się do dołączenia nowych klas pobrań do już istniejących.

3. Wysokość wkładów.

Art. 172.

Miesięczna wkładka wynosi:

w klasie zarobkowej A

2,00 zł.

w klasie zarobkowej B	4,00 zł.
" " C	6,00 "
" " D	8,50 "
" " E	12,00 "
" " F	16,50 "
" " G	20,00 "
" " H	25,00 "
" " J	33,30 "

Wojewoda może zarządzić, że uiszczenie wkładek nie jest dopuszczalne poniżej lub powyżej pewnej klasy poborów. On ustala wkładki dla nowych klas zarobkowych /art. 171 ust. 2/.

Art. 173.

Do rewizji opłat zestawia Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - assekuracyjno - techniczny bilans w czasokresach pięcioletnich poraz pierwszy za czas do 31 grudnia 1927 r. Wojewoda może wydać co do tego bliższe przepisy.

Wynik rewizji należy podać Sejmowi Śląskiemu do wiadomości.

4. Postępowanie wkładkowe.

Art. 174.

Postępowanie wkładkowe reguluje Wojewoda po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych-, o ile w następujących przepisach nie innego nie postanowiono.

a/ Znaczki.

Art. 175.

Celem uiszczenia wkładek wydaje Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - znaczki.

Unieważnione znaczki można zamienić w ciągu trzech miesięcy po upływie czasu ważności w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - i w placówkach kontroli.

b/ Karty ubezpieczeniowe.

Art. 176.

Wkładki uiszcza się przez wlepianie znaczków w kartę ubezpieczeniową. Wyjątki od tej procedury może ustanowić Wojewoda po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych- .

Art. 177.

Ubezpieczony powinien postarać się o wystawienie karty ubezpieczeniowej, którą przedkłada na czas pracodawcy do wlepiania znaczków. Miejscowa władza policyjna może go zmusić do tego karani pieniędzmi do wysokości 20 zł.

Jeżeli osoba ubezpieczona nie ma karty ubezpieczeniowej albo wzbrania się ją przedłożyć, to sam pracodawca może postarać się o nią, a kosztu otrzymania tejże, skoro są mu wiadome, przy najbliższej wypłacie potrącić.

ubezpieczeniowej zostały przepisowo zużyte, to przypuszcza się, że w czasie obłożonym wkładkami stosunek ubezpieczeniowy istniał. Nie przypuszcza się tego, jeżeli znaczki wlepione przeszło miesiąc po czasie płatności wkładek lub wlepione za rok kalendarzowy w większej ilości, aniżeli on ma miesięcy wkładkowych. Jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - uznał obowiązek ubezpieczenia lub uprawnienia do ubezpieczenia, wtenczas nie można odrzucić pretensji do renty z tem uzasadnieniem, że znaczki niesłusznie zostały zużyte.

Ubezpieczony może od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - zażądać stwierdzenia ważności zużytych znaczków.

Po upływie lat dziesięciu od zaliczenia karty ubezpieczeniowej nie można już zakwestjonować ważności znaczków poświadczonych w zaliczeniu, chyba, że ubezpieczony lub jego zastępca albo osoba zobowiązana do wykonywania opieki nad nim spowodowali zużycie znaczków w zamiarze oszukań-czym.

f/ Wkładki nylnie uiszczone.

Art. 191.

Wkładki opłacone w nylnem mniemaniu, że zachodzi obowiązek ubezpieczeniowy a nie zażądane z powrotem, liczy się jako wkładki ubezpieczenia dalszego lub ubezpieczenia własno -wolnego, jeżeli istniało do tego prawo w czasie płacenia wkładek.

Art. 192.

Ubezpieczony może wkładki w przeciągu dziesięciu lat po wpłaceniu zażądać z powrotem, o ile nie została mu już prawomocnie przyznana renta emerytalna lub inna renta i znaczki nie zostały zużyte w zamiarze oszukań-czym.

Pracodawca nie może wkładek żądać z powrotem, o ile ubezpieczony zwrócił mu wartość jego udziału lub o ile od czasu ich zapłania upłynęły dwa lata.

g/ Spory w sprawie wkładek.

Art. 193.

Jeżeli powstaje między instytucją dla ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych a instytucją dla ubezpieczenia inwalidzkiego poza postępowaniem ustalającym świadczenia, spór o to, czy zobowiązanego do ubezpieczenia należy poddać ubezpieczeniu dla funkcjonariuszy prywatnych, czy ubezpieczeniu inwalidzkiemu, wtenczas miarodajnem jest oświadczenie, wspólne pracodawcy i pracobiorcy, które winno być przedstawione pisemnie. Jeżeli nie nastąpi na wezwanie obydwu instytucji ubezpieczeniowych oświadczenie w oznaczonym do tego czasie lub jeżeli pracodawca i pracobiorca nie mogą się pogodzić co do poddania się jednemu lub drugiemu ubezpieczeniu, to rozstrzyga się w postępowaniu spornem.

Art. 194.

W razie sporu co do płacenia wkładek, o ile ten nie wynikł przy ustaleniu świadczeń, rozstrzyga Urząd Ubezpieczeń kompetentny dla miejsca zatrudnienia a w razie zażalenia ostatecznie Wyższy Urząd Ubezpieczeń.

Jeżeli chodzi o jeszcze nie ustaloną interpretację ustawowych przepisów zasadniczego znaczenia, to Wyższy Urząd Ubezpieczeń oddaje sprawę wraz z uzasadnieniem swego poglądu Wojewódzkiemu Urzędowi Ubezpieczeń, o ile żalący się stawiał wnioski o to, w ciągu przepisanej terminu. Również i inni zainteresowani mogą stawić wnioski o to w terminie tygodniowym od chwili, kiedy otrzymali możność wypowiedzenia się. Oddanie może nastąpić także i bez wniosku. Winno nastąpić bez wniosku z Urzędu, jeżeli Wyższy Urząd Ubezpieczeń zamierza odstąpić od urzędowo - ogłoszonego zasadniczego rozstrzygnięcia Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń. W takich wypadkach Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń rozstrzyga zamiast Wyższego Urzędu Ubezpieczeń.

Jeżeli chodzi o przynależność do ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych lub do ubezpieczenia inwalidzkiego, to należy rozstrzygnąć w postępowaniu ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych także też i o przynależności do ubezpieczenia inwalidzkiego. Decyzja obowiązuje obie gałęzie ubezpieczeniową. Zainteresowanym instytucjom ubezpieczeniowym należy dać możliwość wypowiedzenia się. Są one uprawnione wnieść środki prawne i postawić wniosek w myśl ust. 2.

Art. 195.

Wszelkie inne spory między pracodawcami a pracownikami dotyczące obliczenia i zaliczenia oraz wynagrodzenia i zwrotu wkładek rozstrzyga Urząd Ubezpieczeń ostatecznie.

Art. 196.

O ile spór jest rozstrzygnięty ostatecznie, postara się Urząd Ubezpieczeń o to, aby wpłacone w niedostatecznej wysokości wkładki zostały przez wlepianie znaczków uzupełnione. Pobrane w nadmiernej wysokości wkładki, których zwrotu można jeszcze zażądać / art. 191/, ściąga on na wniosek od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - i zwraca je interesowanym. Znaczkami zostaną zniszczone i rozliczenie sprostowane.

Wojewoda może tę sprawę odmiennie uregulować.

Art. 197.

Zamiast zniszczyć znaczki może Urząd Ubezpieczeń kartę ubezpieczeniową ściągnąć i to, co ważne, przenieść na nowo wystawioną kartę.

Wojewoda może wydać w tej sprawie odmiennie przepisy.

Art. 198.

Jeżeli nieistnienie obowiązku lub uprawnienie do ubezpieczenia zostało ostatecznie ustalone, otrzymują interesowani wkładki jeszcze nie przypadłe na wniosek z powrotem, przyczem nie narusza się art. 191 i art. 192.

h/ Kontrola.

Art. 199.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - czuwa nad punktualnem i całkowitem wpłacaniem wkładek.

Art. 200.

Pracodawcy winni Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - i Urzędowi Ubezpieczeń, jakoteż pełnomocnikom tychże we wszystkich sprawach dotyczących ubezpieczenia dawać wyjaśnienia, mianowicie co do liczby i personalji zatrudnionych oraz co do miejscowości, rodzaju i czasu zatrudnienia i wysokości zarobku. Księgi przedsiębiorstwa i listy, z których wynikają potrzebne dla kontroli fakty, winni oni urzędnikom kontrolującym Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - na żądanie możliwie w czasie pracy na miejscu przedłożyć.

Również i ubezpieczeni winni we wszystkich sprawach dotyczących ubezpieczenia udzielić wyjaśnienia, mianowicie dotyczącego ich personalji, miejscowości, rodzaju i trwania zatrudnienia i ich zarobku.

Pracodawcy i ubezpieczeni są zobowiązani przedłożyć owym władzom i ich pełnomocnikom na żądanie karty ubezpieczeniowe do zbadania i sprostowania i wydać je za pokwitowaniem.

ubezpieczeniowej zostały przepisowo zużyte, to przypuszcza się, że w czasie obłożonym wkładkami stosunek ubezpieczeniowy istniał. Nie przypuszcza się tego, jeżeli znaczki wlepiono przeszło miesiąc po czasie płatności wkładek lub wlepiono za rok kalendarzowy w większej ilości, aniżeli on na miesiący wkładkowych. Jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - uznał obowiązek ubezpieczenia lub uprawnienia do ubezpieczenia, wtenczas nie można odrzucić pretensji do renty z tem uzasadnieniem, że znaczki niesłusznie zostały zużyte.

Ubezpieczony może od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - zażądać stwierdzenia ważności zużytych znaczków.

Po upływie lat dziesięciu od zaliczenia karty ubezpieczeniowej nie można już zakwestjonować ważności znaczków poświadczonych w zaliczeniu, chyba, że ubezpieczony lub jego zastępca albo osoba zobowiązana do wykonywania opieki nad nim spowodowali zużycie znaczków w zamiarze oszukań-czym.

f/ Wkładki nylnie uiszczone.

Art. 191.

Wkładki opłacone w nylnem mniemaniu, że zachodzi obowiązek ubezpieczeniowy a nie zażądane z powrotem, liczy się jako wkładki ubezpieczenia dalszego lub ubezpieczenia własno -wolnego, jeżeli istniało do tego prawo w czasie płacenia wkładek.

Art. 192.

Ubezpieczony może wkładki w przeciągu dziesięciu lat po wpłaceniu zażądać z powrotem, o ile nie została mu już prawomocnie przyznana renta emerytalna lub inna renta i znaczki nie zostały zużyte w zamiarze oszukań-czym.

Pracodawca nie może wkładek żądać z powrotem, o ile ubezpieczony zwrócił mu wartość jego udziału lub o ile od czasu ich zapłania upłynęły dwa lata.

g/ Spory w sprawie wkładek.

Art. 193.

Jeżeli powstaje między instytucją dla ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych a instytucją dla ubezpieczenia inwalidzkiego poza postępowaniem ustalającym świadczenia, spór o to, czy zobowiązanego do ubezpieczenia należy poddać ubezpieczeniu dla funkcjonariuszy prywatnych, czy ubezpieczeniu inwalidzkiemu, wtenczas miarodajnem jest oświadczenie, wspólne pracodawcy i pracownicy, które winno być przedstawione pisemnie. Jeżeli nie nastąpi na wezwanie obydwu instytucji ubezpieczeniowych oświadczenie w oznaczonym do tego czasie lub jeżeli pracodawca i pracownik nie mogą się pogodzić co do poddania się jednemu lub drugiemu ubezpieczeniu, to rozstrzyga się w postępowaniu spornem.

Art. 194.

W razie sporu co do płacenia wkładek, o ile ten nie wynikł przy ustaleniu świadczeń, rozstrzyga Urząd Ubezpieczeń kompetentny dla miejsca zatrudnienia a w razie zażalenia ostatecznie Wyższy Urząd Ubezpieczeń.

Jeżeli chodzi o jeszcze nie ustaloną interpretację ustawowych przepisów zasadniczego znaczenia, to Wyższy Urząd Ubezpieczeń oddaje sprawę wraz z uzasadnieniem swego poglądu Wojewódzkiemu Urzędowi Ubezpieczeń, o ile żalący się stawili wniosek o to, w ciągu przepisanej terminu. Również i inni zainteresowani mogą stawić wniosek o to w terminie tygodniowym od chwili, kiedy otrzymali możliwość wypowiedzenia się. Oddanie może nastąpić także i bez wniosku. Winno nastąpić bez ogłoszonego zasadniczego rozstrzygnięcia Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń. W takich wypadkach Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń rozstrzyga zamiast Wyższego Urzędu Ubezpieczeń.

Jeżeli chodzi o przynależność do ubezpieczenia funkcyjnarjuszy prywatnych lub do ubezpieczenia inwalidzkiego, to należy rozstrzygnąć w postępowaniu ubezpieczenia funkcyjnarjuszy prywatnych także też i o przynależności do ubezpieczenia inwalidzkiego. Decyzja obowiązuje obie gałęzie ubezpieczeniowa. Zainteresowanym instytucjom ubezpieczeniowym należy dać możliwość wypowiedzenia się. Są one uprawnione wnieść środki prawne i postawić wniosek w myśl ust. 2.

Art. 195.

Wszelkie inne spory między pracodawcami a pracownikami dotyczące obliczenia i zaliczenia oraz wynagrodzenia i zwrotu wkładek rozstrzyga Urząd Ubezpieczeń ostatecznie.

Art. 196.

O ile spór jest rozstrzygnięty ostatecznie, postara się Urząd Ubezpieczeń o to, aby wpłacone w niedostatecznej wysokości wkładki zostały przez wlepianie znaczków uzupełnione. Pobrane w nadmiernej wysokości wkładki, których zwrotu można jeszcze zażądać / art. 191/, ściągają on na wniosek od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcyjnarjuszy Prywatnych - i zwraca je zainteresowanym. Znaczki zostaną zniszczone i rozliczenie sprostowane.

Wojewoda może tę sprawę odmiennie uregulować.

Art. 197.

Zamiast zniszczyć znaczki może Urząd Ubezpieczeń kartę ubezpieczeniową ściągnąć i to, co ważne, przenieść na nowo wystawioną kartę.

Wojewoda może wydać w tej sprawie odmienne przepisy.

Art. 198.

Jeżeli nieistnienie obowiązku lub uprawnienie do ubezpieczenia zostało ostatecznie ustalone, otrzymują zainteresowani wkładki jeszcze nie przepadłe na wniosek z powrotem, przyczem nie narusza się art. 191 i art. 192.

h/ Kontrola.

Art. 199.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcyjnarjuszy Prywatnych - czuwa nad punktualnością i całkowitym wpłacaniem wkładek.

Art. 200.

Pracodawcy winni Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcyjnarjuszy Prywatnych - i Urzędowi Ubezpieczeń, jakoteż pełnomocnikom tychże we wszystkich sprawach dotyczących ubezpieczenia dawać wyjaśnienia, mianowicie co do liczby i personalji zatrudnionych oraz co do miejscowości, rodzaju i czasu zatrudnienia i wysokości zarobku. Księgi przedsiębiorstwa i listy, z których wynikają potrzebne dla kontroli fakty, winni oni urzędnikom kontrolującym Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcyjnarjuszy Prywatnych - na żądanie możliwie w czasie pracy na miejscu przedłożyć.

Również i ubezpieczeni winni we wszystkich sprawach dotyczących ubezpieczenia udzielić wyjaśnienia, mianowicie dotyczącego ich personalji, miejscowości, rodzaju i trwania zatrudnienia i ich zarobku.

Pracodawcy i ubezpieczeni są zobowiązani przedłożyć owym władzom i ich pełnomocnikom na żądanie karty ubezpieczeniowe do zbadania i sprostowania i wydać je za pokwitowaniem.

Art. 201.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - może pracodawców i ubezpieczonych zmusić do spełnienia tych obowiązków karami do trzystu złotych dla ubezpieczonych a sześćset złotych dla pracodawców. W razie zażalenia rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń /Izba uchwalająca/ ostatecznie.

Art. 202.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych /Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - może za pozwoleniem Wojewody wydać przepisy dotyczące kontroli. Wojewoda może wydanie takich przepisów zarządzić lub sam je wydać. Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - może pracodawców i ubezpieczonych zmusić do wykonania takich przepisów karami do 600 złotych, dla pracodawców, a 300 zł, dla ubezpieczonych. W razie zażalenia rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń /Izba uchwalająca/ ostatecznie.

Art. 203.

Powstała przez kontrolę wydatki w gotówce można nałożyć pracodawcy, jeżeli zawinił je przed zaniedbaniem obowiązku. W razie zażalenia rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń ostatecznie. Koszta ściągają się jak opłaty gminne.

II. Majątek.Art. 204.

Fundusz Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych mogą być użyte tylko na cele ustawowo przepisane lub dopuszczone.

Dochody i rozchody winny być osobno zarachowane, kapitały zapasowe osobno przechowywane.

Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych może przejmować tylko czynności przekazane mu ustawą,

Art. 205.

Majątek Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych musi być ulokowany na procenty i, o ile jest możebna, w przedmiotach o stałej wartości. Lokacja może nastąpić:

- 1/ w gwarantowanych pretensjach wobec Państwa albo wobec Państwowej instytucji kredytowej, oraz w pretensjach, które do księgi długów Państwa są zapisane,
- 2/ zagwarantowanych pretensjach, których oprocentowanie przez Państwo albo Państwową instytucję kredytową jest zagwarantowany,
- 3/ w pretensjach, dla których pokrycie istnieje pewna hipoteka na jakim gruncie w kraju, albo w pewnych obligacjach gruntowych lub rentowych wydanych na gruncie w kraju,
- 4/ w papierach wartościowych, szczególnie w listach zastawnych oraz zagwarantowanych pretensjach wszelkiego rodzaju wobec krajowych korporacji prawa publicznego lub wobec instytucji kredytowej takiej korporacji, o ile te papiery wartościowe albo pretensje uznane zostały przez Rząd za odpowiednie do deponowania pieniędzy pupilarnych,
- 5/ w papierach wartościowych, które ustawowo dopuszczone są do deponowania pieniędzy pupilarnych,
- 6/ w krajowej publicznej kasie oszczędności, o ile przez kompetentną władzę uznana została za odpowiednią do deponowania pieniędzy pupilarnych,

- 7/ w Banku Polskim albo w innym banku, który na mocy ustawy uznany został do tego za odpowiedni, o ile depozytowanie nie jest już podług nr. 1 i 4 dozwolone,
- 8/ w zagwarantowanych pretensjach wobec krajowych korporacji prawa publicznego, o ile nie podpadają pod nr. 4, oraz wobec gmin szkolnych i kościelnych, o ile te pretensje wierzyciel może wypowiedzieć albo o ile podlegają regularnej spłacie /amortyzacji/,
- 9/ w zagwarantowanych pretensjach, które korporacja prawa publicznego w myśl nr. 4, albo instytucja kredytowa takiej korporacji albo publiczna kasa oszczędności określonego pod nr. 6, rodzaju albo jeden z banków pod nr. 7 wymienionych jako dłużnik własny żyruje,
- 10/ w zagwarantowanych krótko terminowych pretensjach, które wystarczająco są zapewnione.

Prócz tego można majątek umieścić w gruntach krajowych, w pożyczkach na cele użyteczności powszechnej, albo w udziałach przedsiębiorstwa o takich celach. Do przedsiębiorstw użyteczności publicznej liczy się także spółki i centralo ich, jeżeli ich działalność według statutu wyłącznie albo przeważnie wychodzi na korzyść ubezpieczonym w ubezpieczeniu funkcyjnym i inwalidom.

Wojewoda może odwołać pozwolenie, aby chwilowo do dyspozycji będące zapasy gotówki w inny sposób były zdeponowane.

Art. 206.

Pewność hipoteki, długu gruntowego lub rentowego można przyjąć, jeżeli pożyczka nie przekracza pierwszych $\frac{2}{3}$ wartości gruntu.

Udzielanie pożyczki jest z reguły dozwolone tylko na pierwszym miejscu.

Art. 207.

Niedopuszczalne jest udzielanie pożyczek na place pod budowlę, na budowlę nieukończoną, i niedające jeszcze dochodu, jak również na grunta, które nie zapewniają stałego dochodu, w szczególności na kopalnie i łomy.

Wojewoda może w poszczególnych wypadkach dopuścić wyjątki.

Art. 208.

Przyjęta przy udzielaniu pożyczki wartość gruntu nie może przekraczać zwykłej wartości, ustalonej na mocy dokładnego zbadania. Przy ustaleniu tej wartości należy wziąć pod uwagę tylko trwałe cechy gruntu i dochód, który dany grunt przy starannej gospodarce może każdemu posiadaczowi trwale przynosić.

Art. 209.

Wojewoda może wydać ogólne zarządzenia w sprawie lokaty majątku, wymienionego w art. 205 ust. 1 nr. 9, 10 i ust. 2 rodzaju, w szczególności ustanowić najwyższe kwoty całego depozytu.

Art. 210.

Wystawianie budowli wymaga zatwierdzenia Wojewody. Wojewoda może oznaczyć, do jakiej kwoty nie jest wymagane jego zatwierdzenie.

Art. 211.

Wojewoda oznacza kwotę, do wysokości której należy ulokować majątek w pożyczkach wymienionych w art. 205 ust. 1; kwota ta jednak nie może przekraczać 25 % majątku.

Art. 212.

Zaległości w wkładkach ściągają się jak opłaty gminne. Według miejscowych ustaw, regulują się także odraczające skutki zarzutów wniesionych przeciw obowiązowi zapłaty.

Postępowanie egzekucyjne winno być poprzedzone postępowaniem upominawczym, o ile nie jest już przepisane krajową ustawą. Za upominania wolno pobierać opłatę. Należność za upominania ściągają się jak zaległości. Ustanowienie jej wysokości wymaga zezwolenia Wojewody. Zaległości mają praw. pierwszeństwo z par. 61 k.s. 1 Ord. upadłościowej.

Art. 213.

Pretensja o zaległości przedawnia się, o ile nie zostały one umyślnie oszukańczo nie zapłacone w dwóch latach po upływie roku kalendarzowego ich płatności.

Pretensja do zwrotu wkładek przedawnia się w sześciu miesiącach po upływie roku kalendarzowego, w którym one zostały uiszczone z zastrzeżeniem art. 192, 196 i 198.

Dział VI.P o s t ę p o w a n i e.I. Postępowanie ustalające.1. Postępowanie do czasu wydania orzeczenia.Art. 214.

Wnioski o świadczenie należy skierować do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych lub Urzędu Ubezpieczeń. Dokumenta dowodowe winno być załączone. Urząd Ubezpieczeń winien wniosek bezzwłocznie przesłać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - wyjaśnia sprawę. Może on poprosić Urząd Ubezpieczeń, Sąd Powiatowy lub inną Władzę o przeprowadzenia dowodu, lecz o przesłuchanie pod przysięgą tylko Urząd Ubezpieczeń lub Sąd Powiatowy; art. 216 do 226 stosują się odpowiednio.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - może oddać sprawę Urzędowi Ubezpieczeń do zaopiniowania. Również wnioskodawca może żądać zaopiniowania sprawy przez Urząd Ubezpieczeń. W tych wypadkach mają zastosowanie art. 215 do 244.

Pozatem wniosek można stawiać u jakiegokolwiek innej polskiej władzy lub też u jednego z organów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Winni oni bezzwłocznie przesłać wniosek do Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Jeżeli wnioskodawca żądał zaopiniowania sprawy przez Urząd Ubezpieczeń, to należy przesłać wniosek kompetentnemu Urzędowi Ubezpieczeń.

Małoletni, którzy ukoń-czyli 16 rok życia mogą sami za siebie stawiać wniosek i popierać go.

Art. 215.

Właściwy jest ten Urząd Ubezpieczeń, którego okręgu ubezpieczony w czasie stawiania wniosku mieszka lub pracuje. O ile jest więcej Urzędów Ubezpieczeń właściwych, wówczas ma ten pierwszeństwo do którego podania nagród zostało wniesione.

Art. 216.

O ile ubezpieczony nie ma żadnego miejsca zamieszkania ani miejsca zatrudnienia w kraju lub o ile umarł lub zginął, wtenczas miarodajne jest ostatnie jego miejsce zamieszkania lub zatrudnienia w kraju.

W braku takowego miarodajne jest siedziba przedsiębiorstwa, w którym jest lub ostatnio był zatrudniony.

Art. 217.

O ile Urząd Ubezpieczeń uważa inny za kompetentny, przekazuje jemu sprawy.

O ile ten Urząd Ubezpieczeń uważa się za niekompetentny, rozstrzyga przewodniczący Wyższego Urzędu Ubezpieczeń.

Rozstrzygnięcie jest ostateczne i wiąże instancje.

Art. 218.

Urząd Ubezpieczeń przygotowuje sprawę i stwierdza według własnego uznania, co jest potrzebne do wyjaśnienia sprawy. Może on przeprowadzić dowody, mianowicie według własnego uznania zbadać stan sprawy na miejscu, przesłuchiwać świadków i rzeczoznawców, mianowicie współpracowników wnioskodawcy także pod przysięgą, zasięgać opinii lekarskiej lub jakiegokolwiek informacji urzędowej oraz zawiadamiać do współudziału także i inne instytucje ubezpieczeniowe.

O ile postępowanie dowodowe przed Urzędem Ubezpieczeń jest połączone ze znacznymi trudnościami, mianowicie z powodu wielkiej odległości zamieszkania osób mających być przesłuchanymi, od siedziby Urzędu Ubezpieczeń może on poprosić o to inny Urząd Ubezpieczeń, a o ile postępowanie dowodowe przed innym Urzędem Ubezpieczeń sprawia także trudności, inną władzę; przy przesłuchaniu pod przysięgą tylko Urząd Ubezpieczeń lub Sąd Powiatowy. Tak samo postępuje się, jeżeli zwłoka grozi niebezpieczeństwem.

Przy badaniu stanu sprawy na miejscu i przesłuchiowaniu świadków i rzeczoznawców należy Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcyjnarjusz Prywatnych - i wnioskodawcy dać możliwość brania udziału.

Art. 219.

Jeżeli przedsiębiorca nie pozwala przewodniczącemu Urzędowi Ubezpieczeń przeprowadzić badania stanu sprawy na miejscu, to na żądanie przewodniczącego zmusza go do tego miejscowa władza policyjna.

Wojewoda ustala o ile ustęp 1 stosuje się do przedsiębiorstw znajdujących się pod nadzorem policyjno - górniczym.

Jeżeli ma być przeprowadzone badanie stanu sprawy na miejscu w ubikacjach urzędowych jakiegóś władzy, to należy poprzednio postarać się o zezwolenie kompetentnej władzy.

Art. 220.

Przepisy procedury cywilnej o obowiązku jawienia się jako świadek lub biegły, o przesłuchaniu i zaprzysiężeniu stosuje się odpowiednio.

Świadków i biegłych zaprzysięga się tylko wtedy, kiedy to jest potrzebne, aby spowodować prawdziwe zeznanie. Nie można zeznania dlatego odmówić, że ustawa niniejsza nakazuje obowiązek nakazania tajemnicy. Przewodniczący Urzędowi Ubezpieczeń rozstrzyga, czy można odmówić zeznania lub przysięgi. Od tego rozstrzygnięcia jest dopuszczalne zażalenie w ciągu tygodnia do Wyższego Urzędu Ubezpieczeń /Izba uchwalająca/; on rozstrzyga ostatecznie.

Art. 221.

Na świadków i biegłych, którzy się nie stawiają, odmówią zeznania lub przysięgi bez podania powodu lub też gdy wysuwany przez nich powód jest prawomocnie uznany jako nieistotny, można nałożyć tylko karę pieniężną do wysokości czterystu złotych.

Karę nakłada przewodniczący Urzędu Ubezpieczeń. W razie zażalenia rozstrzyga ostatecznie Wyższy Urząd Ubezpieczeń /Izba uchwalająca/.

Art. 222.

Wojskowych w służbie czynnej, członków Policji Państwowej i Żandarmerji można zawożwać jako świadków lub biegłych, za pośrednictwem ich władz przełożonych.

Art. 223.

Świadkowie i biegli otrzymują te same należitości, co przy przesłuchaniu przed sądem zwyczajnym w cywilnych sprawach spornych. W razie zażalenia przeciw naznaczeniu należytości rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń ostatecznie.

Art. 224.

Przepisy art. 220 ust. 2 i art. 221 obowiązują także dla postępowania przed uproszonym sądem.

Pozatem znajdują odpowiednie zastosowanie przepisy o postępowaniu cywilnem.

Art. 225.

Wnioskodawcy należy donieść treść a na żądanie odpis rozpraw dowodowych Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych cały przebieg sprawy.

Urząd Ubezpieczeń rozstrzyga jak dalece należy wnioskodawcy podać do wiadomości świadectwa i orzeczenia lekarskie.

Art. 226.

Wywiady winny się rozciągać na wszelkie kwestje, ważne dla decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - w szczególności na kwestje dotyczące obowiązku lub uprawnienia do ubezpieczenia, niezdolności do pracy zawodowej i dnia jej powstania, wieku sierót, niezdolności i niezdolności do zarabkowania, o ile chodzi o rentę wdowca.

Na wniosek uprawnionego należy zasięgnąć opinii lekarza przez niego podanego, jeżeli opinia ta według uznania Urzędu Ubezpieczeń może mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia. Koszta winien uprawniony przedtem zapłacić.

W razie odmowy opinii przez lekarza, które Urząd Ubezpieczeń o to prosił, rozstrzyga Urząd Ubezpieczeń, czy i od którego innego lekarza należy żądać wydania opinii.

Art. 227.

Na żądanie uprawnionego należy we wszelkich wypadkach, jeżeli koszt naprzód uiszczyć, przesłuchać lekarza przez niego wyznaczonego w roli opiniodawcy. O ile koszt nie dadzą się naprzód oznaczyć, może Urząd Ubezpieczeń żądać kwoty ryczałtową jako zabezpieczenie tych kosztów.

Jeżeli uprawniony przejdzie ze swym wnioskiem, wtenczas należy mu koszt zwrócić o ile tego wymaga słuszność. W razie sporu o zwrot rozstrzyga zażalenie Wyższego Urzędu Ubezpieczeń ostatecznie.

Art. 228.

Urząd Ubezpieczeń rozstrzyga, o ile należy nowemu lekarzowi opiniodawcy /art. 226, 227/ dać do wiadomości dawniejsze orzeczenie lekarskie. Na żądanie należy mu zezwolić na wgląd w resztę rozpraw przedwstępnych.

Art. 229.

Po zakończeniu badania wydaje Urząd Ubezpieczeń opinię, którą wraz z aktami przesyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych.

W opinii należy wypowiedzieć się o wszystkim co według zdania Urzędu Ubezpieczeń jest ważne do powzięcia uchwały przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych-.

Jeżeli z powodu zbrodni, rozmyślnego przestępstwa, /art. 26 ust. 2/ lub z powodu oporu /art. 45/ można roszczeniu całkowicie lub częściowo odmówić lub kogoś roszczenia pozbawić, to należy w opinii także o tem wypowiedzieć, jak dalece należy z tego prawa korzystać.

O ile jednak ze stron zażąda rozpatrzenia sprawy na ustnej rozprawie, to mają zastosowanie art. 230 do 244.

Art. 230.

Dla przygotowania rozprawy ustnej, obowiązują przepisy art. 216 - 228. Zwłaszcza może Urząd Ubezpieczeń przed ustną rozprawą zarządzić badanie wnioskodawcy i zaopiniowanie jego zdrowia przez lekarza oraz zażądać osobistego stawienia się wnioskodawcy do ustnej rozprawy i zaważać świadków i biegłych.

Art. 231.

Urząd Ubezpieczeń oznacza czas rozprawy i zawiadamia o tem strony.

Art. 232.

Ustna rozprawa nie jest jawna, ławników się nie powołuje.

Art. 233.

Przewodniczący jest wykluczony od współdziałania w ustnej rozprawie, jeżeli:

- 1/ sam w tej sprawie jest stroną,
- 2/ jest zobowiązany do zwrotu wobec jednej ze stron,
- 3/ z jedną ze stron znajduje się lub znajdował się w związku małżeńskim,
- 4/ jedną ze stron jest w prostej linii spokrewniony lub spowinowacony lub w bocznej linii spokrewniony w drugim lub trzecim stopniu, albo spowinowacony w drugim stopniu,
- 5/ jest pełnomocnikiem lub doradcą jednej ze stron lub uprawniony jest lub był do występowania w charakterze prawnego zastępcy,
- 6/ w sprawie był badany jako świadek lub biegły.

Art. 234.

Przewodniczący może być nieprzyjęty czy to z powodów, które usprawiedliwiają jego wykluczenie, czy też ze względu na jego nieuprzedmiotowienie. Nieprzyjęcie z

powodu stronnictwa jest uzasadnione, jeżeli istnieją dane, które mogą usprawiedliwić brak zaufania do jego bezstronności.

Nieprzyjęcie jest niedopuszczalne, jeżeli strona poprzednio wiedziała o powodzie do nieprzyjęcia, jednak wystąpiła z nim dopiero wtedy, gdy wdała się w proces przed Urzędem Ubezpieczeń lub stawiała wnioski.

Art. 235.

Powód do nieprzyjęcia należy uwiarogodnić. Jeżeli strona nie przyjmie przewodniczącego jako stronnictwa już po wdaniu się w rozprawę, lub po stawieniu wniosku, to musi uwiarogodnić, że przyczyna do nieprzyjęcia powstała później, lub też później się o niej dowiedziała.

Art. 236.

O nieprzyjęciu rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń ostatecznie.

Rozstrzygnięcie jest zbyteczne, jeżeli nieprzyjęty uznaje wniosek o nieprzyjęcie za uzasadniony.

Art. 237.

Art. 236 stosuje się także i wtedy, jeżeli przewodniczący sam wykaże dane, które mogą usprawiedliwiać jego nieprzyjęcie lub też jeżeli powstaną wątpliwości, czy nie jest wykluczony z przyczyn ustawowych.

Art. 238.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - może wysłać na rozprawę zastępcę. Wnioskodawca może albo sam się jawnie albo wysłać zastępcę. Zarówno zastępcę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - jak i wnioskodawcę i jego zastępcę należy wysłuchać.

Art. 239.

Urząd Ubezpieczeń może niedopuszczyć pełnomocników i doradców, którzy zawodowo zastępują strony przed władzami.

Nie dotyczy to adwokatów i takich osób, którym zastępowanie przed sądem jest dozwolone /par. 157 ustawy o postępowaniu cywilnym/ pozatem takich osób, które dopuszczone są do zawodowego zastępstwa prawnego przed Urzędami Ubezpieczeń i Wyższym Urzędem Ubezpieczeń, oraz zastępców Związku Zjednoczeń Gospodarczych, pracodawców lub pracobiorców.

O dopuszczeniu rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń, na zażalenie Wojewody.

Dopuszczenia można li tylko wtenczas odmówić o ile zachodzi ważny powód; nie można odmówić z powodów, które dotyczą religijnej i politycznej działalności wnioskodawcy.

Art. 240.

Przepisy i ustawy o ustroju sądownictwa dotyczące utrzymania porządku podczas posiedzenia / par. 175 - 180 i par. 182/ obowiązują odpowiednio.

Zażalenia przeciw grzywnom porządkowym rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń ostatecznie.

Art. 241.

Dla postępowania dowodowego obowiązują odpowiednie przepisy /art. 216 - 226/.

Art. 242.

O ile wnioskodawca na zarządzenie Urzędu Ubezpieczeń stawia się do ustnej rozprawy, zwraca mu się na żądanie wydatki w gotówce i za stratę czasu. Mogą one również zostać zwrócone, jeżeli stawia się niezawołany a Urząd Ubezpieczeń uzna przybycie za potrzebne.

Na zażalenie przeciw zarządzeniu ustanawiającemu lub odrzucającemu wynagrodzenie, rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń ostatecznie.

Jeżeli wnioskodawca stawia się nieszczerwanie, wynagrodzenia nie udziela się, o ile Urząd Ubezpieczeń nie stwierdził, że stawienie się było potrzebne. W tym wypadku zażalenie nie przysługuje.

Art. 243.

Z ustnej rozprawy spisuje się protokół.

Art. 244.

Ustna rozprawa nie odbywa się jeżeli chodzi o :

rentę emerytalną na starość,
rentę wdowią lub sierocą,
odprawę lub zwrot,
wypadki, co do których instytucja ubezpieczeniowa i osoby sprawione są zgodne.

Przepisy o prowadzeniu spraw i postępowaniu /art. 312 ust. 1/ mogą oznaczać dalsze wypadki, w których ustna rozprawa się nie odbywa.

O ile ustna rozprawa się nie odbywa, to wydaje opinię przewodniczący oddziału.

Art. 245.

Urząd Ubezpieczeń wydaje po ustnej rozprawie opinię i przesyła sprawę wraz z opinią i sprawozdaniem z rozprawy Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Wydziałowi Funkcjonariuszy Prywatnych.

Art. 246.

Jeżeli chodzi o pozbawienie lub wstrzymanie renty emerytalnej lub innej renty, to Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - winien oddać sprawę Urzędowi Ubezpieczeń do zaopiniowania, o ile uprawniony tego żąda. Oddanie takie jest możliwe bez wniosku. Wówczas art. 243 do 245 stosuje się odpowiednio.

Co do właściwości Urzędu Ubezpieczeń obowiązują art. 215 do 217 odpowiednio.

Ustna rozprawa się nie odbywa, jeżeli chodzi o spoczywanie renty emerytalnej lub jakiegobądź innej renty.

Art. 247.

Urząd Ubezpieczeń powołania. Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - jeżeli się domniemy, że:

- a/ ubezpieczony przez leczenie może być uzależniony od niezdolności do wykonywania zawodu,
- b/ pobierający rentę emerytalną może stać się znów zdolny do wykonywania zawodu,
- c/ rentę emerytalną lub inną rentę należy odebrać,
- d/ rentę emerytalną lub inną rentę przynależy spocząć.

2. Wydawanie orzeczenia.

Art. 248.

Dyrektorjum Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustala świadczenia z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych.

Art. 249.

W razie uznania lub odrzucenia zgłoszonej pretensji należy udzielić orzeczenie piśmienne. Należy je uzasadnić i podpisać. Wystarczy podpis dyrektora lub członka urzędnika Dyrektorjum. Dyrektorjum może upoważnić do podpisu także i innych urzędników wyższych Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wojewoda może po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - wydać bliższe przepisy w przedmiocie udokumentowania uchwał ustalających jak i o podpisywaniu wygotowywanego orzeczenia.

W razie odrzucenia pretensji otrzymuje uprawniony na wniosek bezpłatny odpis ewentl. wydanej opinii Urzędu Ubezpieczeń. Dalej otrzymuje na wniosek odpisy protokołu z przesłuchania świadków i rzeczoznawców oraz odpisy opinii lekarskich; kosztu winien poprzednio zapłacić. Wszystkich odpisów w udziela się tylko o tyle, o ile to ze względu na uprawnionego okaże się dopuszczalne. W razie zażalenia rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń.

O ile przyzna się rentę, to należy w orzeczeniu podać jej wysokość, rozpoczęcie i sposób jej obliczenia.

Orzeczenie winno zawierać zmianke, że stanie się prawomocnem, o ile osoba uprawniona nie wnieśli odwołania do Wyższego Urzędu Ubezpieczeń w ciągu miesiąca /art. 324/ od doręczenia orzeczenia.

Art. 250.

Art. 248 i 249 obowiązują odpowiednio, jeżeli renta ma być odebrana lub wstrzymana, lub jeżeli ma być stwierdzone jej spoczywanie.

Art. 251.

Jeżeli wniosek o rentę emerytalną ostatecznie został odrzucony, ponieważ nie było można udowodnić trwałej niezdolności do pracy zawodowej, lub jeżeli renta emerytalna została prawomocnie odebrana, ponieważ niezdolność do wykonywania zawodu już nie istniała, to można wniosek powtórzyć dopiero po upływie roku od otrzymania decyzji, a przedtem tylko w tymczasem, jeżeli zostanie wiarogodnie poświadczone, że w międzyczasie zaistniały okoliczności udowadniające niezdolność do pracy zawodowej.

Niedostarczenie tego poświadczenia pociąga za sobą odrzucenie tego wniosku przedwcześnie powtórnego. Orzeczenia tego nie można zacząć.

3. Postępowanie przed Wyższym Urzędem Ubezpieczeń.

Art. 252.

Przeciw orzeczeniom Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych dopuszcza się jako środek prawny powołanie do Wyższego Urzędu Ubezpieczeń /Izba Orzekająca/.

Art. 253.

O odwołaniu rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń.

Art. 254.

Rozstrzygnięcie wydaje się na mocy ustnej rozprawy przed Izbą Orzekającą.

Art. 255.

Przewodniczący może we wszystkich sprawach bez ustnej rozprawy wydać rozstrzygnięcie wstępne. Przepis ten ma zastosowanie również wtedy, jeżeli do chodzenie dowodowe już się odbyło.

Art. 256.

Przeciw rozstrzygnięciu wstępnemu można albo założyć ten środek prawny, któryby był dopuszczalny przeciw wyrokowi, albo też w ciągu takiego samego terminu stawić wniosek o ustną rozprawę. O rozstrzygnięciu wstępnem należy na to wskazać z podaniem terminu.

Jeżeli wniosek o ustną rozprawę będzie stawiony zapóźno, to należy go odrzucić jako niedopuszczalny.

Art. 257.

Jeżeli zrobiono użytek z obydwóch środków prawnych, to ustna rozprawa się odbywa. Przy założeniu środka prawnego i przy ponownem podjęciu postępowania rozstrzygnięcie wstępne równa się wyrokowi, o ile zażądano ustnej rozprawy.

Art. 258.

Dla postępowania odwoławczego mają odpowiednie zastosowanie przepisy o postępowaniu przed Urzędem Ubezpieczeń o ile art. 259 i następne nie przepisują nic innego.

Art. 259.

Jeżeli ubezpieczony lub pozostali członkowie rodziny jego wniosą o zaopiniowanie przez pewnego lekarza, może Wyższy Urząd Ubezpieczeń, o ile zamierza zażądać uczynić temu wnioskowi, zasięgnięcie tej opinii uzależnić od wyłożenia kosztów przez wnioskodawcę, o ile Wyższy Urząd Ubezpieczeń nie rozstrzygnie inaczej, wnioskodawca ostatecznie je poniesie.

Art. 260.

Ławników powołuje się na rozprawy Izby Orzekającej według porządku z góry ustalonego. Bliższe szczegóły wydaje Wojewoda. Ławników wybranych do Izby uchwalającej należy odpowiednio rzadziej powoływać do rozpraw w Izbach Orzekających.

O ile przewodniczący chce z pewnych powodów odstąpić od porządku ustalonego, powinien powody te w aktach zaznaczyć.

Art. 261.

Do wykluczenia i nieprzyjęcia ławników stosuje się par. 233 do 237 odpowiednio. Jednakowoż w sprawie odrzucenia rozstrzyga zawsze przewodniczący. Jeżeli uzna wniosek za uzasadniony, to rozstrzygnięcie jest ostateczne. Jeżeli wniosek oddali, to rozstrzygnięcie to można tylko zacząć razem z rozstrzygnięciem głównej sprawy.

Art. 262.

Jeżeli pretensja zależna jest od stosunku prawnego - rodzinnego lub stosunku odnoszącego się do dziedziczenia, to przewodniczący może polecić osobom zainteresowanym, aby starały się o ustalenie danego stosunku na zwykłej drodze prawnej.

Ona naznacza jednocześnie, do jakiego czasu skarga winna być podniesiona; w razie wniosku termin może być przedłużony.

Art. 263.

Wyrok izby orzekającej ogłasza się publicznie także wtedy, gdy jawność rozprawy była wykluczona.

Wyrok musi być uzasadniony, podpisany przez przewodniczącego, wygotowany i doręczony stronom.

Art. 264.

Rozprawa ustna jest jawna.

Jawność można ze względu na dobro publiczne i obyczajność wykluczyć; uchwała winna być publicznie ogłoszona.

Art. 265.

Błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne podobne pomyłki oczywiste, zachodzące w wyroku, należy każdej chwili na wniosek lub z urzędu sprostować.

O sprostowaniu decyduje przewodniczący bez ustnej rozprawy.

Sprostowanie zaznacza się na oryginale wyroku i na wygotowanych egzemplarzach. Przeciwno sprostowaniu może zainteresowany wnieść zażalenie do Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń.

Zarządzenie, odrzucające sprostowanie, nie może być zaczepione.

Art. 266.

Jeżeli w orzeczeniu pominięto w całości lub w części główne lub uboczne pretensje, podniesione przez jedną ze stron, to na wniosek należy je dodatkowo uzupełnić.

Gdy rozchodzi się o uboczne pretensje, wniosek może być rozstrzygnięty bez ustnej rozprawy, nawet jeżeli nie zachodzi wypadek art. 244.

Uzupełniające rozstrzygnięcie należy zanotować na oryginale orzeczenia i jego wygotowania.

Art. 267.

Jeżeli Izba Orzekająca znieśnie orzeczenie zaczepione, ponieważ postępowanie wykazuje braki istotne, to może ona sprawę odesłać z powrotem do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych.

W tym wypadku może ona zarządzić udzielenie świadczenia tymczasowego.

Art. 268.

Jeżeli jest pewność, że wyroku nie można zacząć rewizją /art. 271/, to przewodniczący na końcu wyroku notuje uwagę z powołaniem się na prawne przepisy, że przeciw wyrokowi nie przysługują więcej środków prawnych.

Art. 269.

O ile Wyższy Urząd Ubezpieczeń w wypadku, gdzie wykluczona jest rewizja /art. 271/, chce odstąpić od urzędowo ogłoszonego zasadniczego orzeczenia Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń lub o ile chodzi w takim wypadku o nieustaloną jeszcze wykładnię przepisów ustawowym o znaczeniu zasadniczym, wtenczas winien on oddać sprawę z uzasadnieniem swego poglądu prawnego do Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń.

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń rozstrzyga w tych wypadkach w miejsce Wyższego Urzędu Ubezpieczeń. O oddaniu sprawy należy interesowanych powiadomić.

4. Postępowanie przed Wojewódzkim Urzędem Ubezpieczeń.

Art. 270.

Od wyroku Wyższego Urzędu Ubezpieczeń jest dopuszczalna rewizja.

Art. 271.

Wykluczona jest rewizja, jeżeli chodzi o:

- 1/ wysokość, rozpoczęcie i skończenie się renty emerytalnej,
- 2/ rentę dla pozostałych członków rodziny,
- 3/ odprawę lub zwrot,
- 4/ kosztu postępowania.

Art. 272.

Rewizja może opierać się tylko na tem, że:

- 1/ zaczepiony wyrok polega na niezastosowaniu lub mylnem zastosowaniu obowiązującego prawa lub też na uchybieniu przeciw jasnej treści aktów,
- 2/ w postępowaniu są istotne braki.

Art. 273.

Dla postępowania rewizyjnego obowiązują odpowiednie przepisy o postępowaniu przed Wyższym Urzędem Ubezpieczeń, o ile art. 274 i następne nie przepisują nic innego.

Art. 255 do 257 nie mają zastosowania.

Art. 274.

Jeżeli poza tem dopuszczalna rewizja jednej ze stron dotyczy także pretensji, dla których ten środek prawny jest wykluczony, to można dla nich tylko wtenczas rozstrzygać, jeżeli dopuszczalnym wnioskom rewizyjnym w całości lub częściowo zadość uczyniono.

Art. 275.

O rewizji rozstrzyga Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń /Senat orzekający/.

Art. 276.

Rewizję należy wnieść pisemnie. Winna ona podać powody rewizji. Wyrok zaczepiony może być także zmieniony z innych powodów, niż podanych w rewizji.

Art. 277.

Rewizja powoduje zwłokę, jeżeli zostanie wniesiona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - o ile chodzi o kwoty, które za czas przed wydaniem zaczepionego wyroku winne być nadpłacone.

Art. 278.

Jeżeli zaczepiony wyrok jest uznany nieskutecznie za ostateczny /art. 268/, to dopuszczalna jest rewizja; można ją wnieść w ciągu roku po doręczeniu wyroku.

Art. 279.

Jeżeli członek Senatu orzekającego zostanie nieprzyjęty z powodu, który usprawiedliwia jego wykluczenie, lub z obawy na jego stronnictwo, to wniosek

taki rozstrzyga Senat orzekający. Przy rozstrzyganiu nieprzyjętemu nie wolno brać udziału. W razie równości głosów uważa się wniosek za odrzucony.

Art. 260.

Jeżeli przewodniczący Senatu i sprawozdawca zgadzają się co do tego, że rewizja jest niedopuszczalna lub spóźniona, to może przewodniczący Senatu ją odrzucić i bez ustnej rozprawy. Jeżeli rewizja została odrzucona jako spóźniona, to wnioskodawca może w ciągu tygodnia po doręczeniu zarządzenia odwołać się do rozstrzygnięcia Senatu orzekającego; w zarządzeniu należy na to wskazać. Poza-tem rozstrzyga się sprawę na ustnej publicznej rozprawie. Przewodniczący może zarządzić i w innych wypadkach, żeby nie zawiadamiano stron o terminie. W tym wypadku należy rozstrzygać bez ustnej rozprawy. Senat może jednak uchwalić odroczenie sprawy w celu przeprowadzenia ustnej rozprawy.

Art. 261.

Jeżeli wyrok zaczepiony zostanie skasowany, to może Senat albo sam w tej sprawie rozstrzygać lub odesłać ją z powrotem do Wyższego Urzędu Ubezpieczeń lub do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych-. Może on w tym wypadku zarządzić udzielenie tymczasowego świadczenia.

Instancja, której sprawa zostanie przekazana, związana jest oceną prawną, będącą podstawą do skasowania zaczepionego wyroku.

Art. 262.

Senaty dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych publikuje swe orzeczenia, mające zasadnicze znaczenie.

Sposób publikowania oznacza Wojewoda.

Art. 263.

Jeżeli w zasadniczej kwestji prawnej ma się odstąpić od orzeczenia Senatu dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych, lub jeżeli Senat dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych zamierza w takim wypadku odstąpić od orzeczenia innego Senatu, winni z Senatu dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych wstąpić w Wielki Senat / par. 101, 1717 Ord. Ubezp. / na miejsce innych członków tej samej grupy. Tak samo się postępuje, jeżeli Senat zamierza odstąpić od podobnego orzeczenia Senatu Wielkiego.

Art. 264.

Wyroki Senatu podpisuje przewodniczący, referent i jeden dalszy członek Senatu.

O ile w razie przeszkody przewodniczący lub referent podpisać nie mogą, winien za nich podpisać inny członek Senatu.

Art. 265.

Zarządzenie prostujące wyrok wydaje przewodniczący i członkowie Senatu, którzy wyrok podpisali; zarządzenie nie jest zaczepialne.

II. Postępowanie uchwalające.

Art. 266.

O ile nie chodzi o ustalenie świadczeń, to rozstrzygnięcia władz ubezpieczeniowych wydane zostaną w drodze uchwały.

Art. 267.

Do postępowania uchwalającego stosuje się przepisy o postępowaniu orzekającym, o ile art. 268 i następne nie przepisują nic innego.

Art. 288.

Rozprawy w postępowaniu uchwalającym nie są jawne.

Rozprawa ustna odbywa się tylko wtenczas, o ile przewodniczący uważa to za potrzebne lub o ile wniesie o to jedna ze stron. O ile rozprawa ustna się nie odbywa, to przewodniczący sam może rozstrzygać, jeżeli w instancji poprzedniej nie rozstrzygały Oddział Uchwalający lub Izba Uchwalająca. Stosuje się to również do wypadków, co do których ustawa przepisuje rozstrzygnięcie przez Oddział Uchwalający lub Izbę Uchwalającą. Przeciw rozstrzygnięciu przewodniczącego dopuszczalny jest tylko ten środek prawny, który byłby dopuszczalny przeciw rozstrzygnięciu oddziału uchwalającego /Izby uchwalającej/.

Art. 289.

Do wykluczenia i odrzucenia ławników Urzędu Ubezpieczeń stosuje się art. 233 do 237 odpowiednio. Jednakowoż w sprawie odrzucenia rozstrzyga zawsze przewodniczący. Jeżeli uzna wniosek za uzasadniony, to rozstrzygnięcie jest ostateczne. Jeżeli wniosek oddali, to rozstrzygnięcie to można tylko zacząć razem z rozstrzygnięciem w głównej sprawie.

Art. 290.

Przeciw rozstrzygnięciu Urzędu Ubezpieczeń dozwolone jest zażalenie do Wyższego Urzędu Ubezpieczeń, o ile ustawa nic innego nie przepisuje.

Art. 291.

Władza kompetentna do rozstrzygania zażalenia może odroczyć wykonanie zażepionego rozstrzygnięcia.

Art. 292.

Jeżeli zażalenie jest dopuszczalne i na czas wniesione, przesłuchuje się interesowanych.

Art. 293.

Jeżeli zażalenie jest uzasadnione, może władza powołana do rozstrzygnięcia albo sama w tej sprawie rozstrzygać lub też przekazać ją do instancji poprzedniej albo do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych-.

Władza, do której sprawę przekazano, związana jest oceną prawną będącą podstawą zniesienia wyroku zażepionego.

Art. 294.

Na zażalenie wydane rozstrzygnięcia Wyższego Urzędu Ubezpieczeń są ostateczne.

III. Ponowne podjęcie postępowania.1. Podstawy do zaczącia wyroku.Art. 295.

Postępowanie, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem, może być wznowione, jeżeli:

- 1/ Urząd rozstrzygający nie był przepisowo obsadzony,
- 2/ przy rozstrzyganiu brała udział osoba, która z ustawowego powodu wykluczona była od współdziałania, o ile przeszkodę bezskutecznie wykazano, przez nieprzyjęcie członka lub zapomocą środka prawnego,

- 3/ przy rozstrzyganiu brała udział osoba, mimo że ją nie przyjęto z powodu stronnictwa i to nieprzyjęcie było uznane za uzasadnione,
- 4/ jedna ze stron w postępowaniu była zastępowana nie według ustawowych przepisów, o ile nie uznała prowadzenia sporu wyraźnie lub milcząco.

W wypadkach nr. 1 do 3 nie wolno wznowiać postępowania, jeżeli można było wystąpić z powodem do zaczepienia w drodze środka prawnego.

Art. 296.

Wznowienie postępowania jest pozatem dopuszczalne, jeżeli:

- 1/ dokument, na którym opiera się rozstrzygnięcie, został źle sporządzony lub sfalszowany,
- 2/ świadek lub biegły popełnili krzywoprzysięstwo umyślnie lub wskutek niedbalstwa, stwierdzając pod przysięgą jakieś nieprawdziwe świadectwo lub opinię, na których opiera się rozstrzygnięcie,
- 3/ zastępca strony, strona przeciwna lub jej zastępca wyjednał rozstrzygnięcie za pomocą czynu zagrożonego publiczną karą,
- 4/ przy rozstrzyganiu brała udział osoba, która w czasie rozprawy przekroczyła swe obowiązki słuźbowe na niekorzyść strony, o ile to przekroczenie zagrożone jest publiczną karą,
- 5/ wyrok sądowo - karny, na którym opiera się rozstrzygnięcie został zniesiony przez inny prawomocny wyrok,
- 6/ jedna ze stron wynajdzie lub będzie w stanie zużytkować dokument, który mógłby jej przynieść pomyślniejsze rozstrzygnięcie.

Art. 297.

Wznowienie postępowania jest dopuszczalne w wypadkach wspomnianych w art. 296 nr. 1 - 4, tylko wtedy, kiedy:

- 1/ na skutek niedozwolonego czynu zapadł prawomocny wyrok sądowo - karny,
- 2/ postępowanie sądowo - karne nie może być wszczęte lub przeprowadzone z innych powodów, niż z braku dowodów.

Art. 298.

Wznowienie postępowania jest dopuszczalne we wszystkich wypadkach art. 296 tylko wtedy, jeżeli strona bez winy ze swej strony nie mogła zaczepić poprzedniego postępowania, szczególnie przez wniesienie środków prawnych.

Art. 299.

Równocześnie z wnioskiem o wznowienie można wystąpić z powodami do zaczepienia, które odnoszą się do dawniejszego rozstrzygnięcia tej samej lub niższej instancji, jeżeli zaczepione rozstrzygnięcie polega na rozstrzygnięciu dawniejszem.

2. Właściwość.

Art. 300.

Wniosek rozstrzyga ten urząd, którego rozstrzygnięcie zaczepiono.

Jeżeli zaczepiono kilka rozstrzygnięć, wydanych przez urzędy różnego stopnia, to rozstrzyga urząd wyższego stopnia. Zamiast Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń, jeżeli wyrok wydany przez Wojewódzki

Urząd Ubezpieczeń zostanie zaczepiony na mocy art. 296 nr. 1, 2, 5, lub 6.

3. Tok postępowania.

Art. 301.

Wniosek należy stawić w ciągu miesiąca.

Termin rozpoczyna się od dnia, w którym strona dowie się o przyczynę do zaczepiania, jednakże nie przedtem, niż rozstrzygnięcie stanie się prawomocnem. Po upływie pięciu lat od dnia, w którym rozstrzygnięcie stało się prawomocnem, wniosku stawić nie wolno.

Przepisy z ust. 2. nie mają zastosowania, jeżeli wniesiono o wznowienie postępowania z powodu nieodpowiedniego zastępstwa. Wtenczas upływ terminu rozpoczyna się od dnia, w którym wręczono rozstrzygnięcie stronie lub jej ustawowemu zastępcy, jeżeli nie była zdolną do samodzielnego prowadzenia sporu.

Art. 302.

Postępowanie może być wznowione również z urzędu.

Art. 303.

Przepis art. 325 ust. 2, 3 o dotrzymaniu terminu stosuje się odpowiednio do terminów prekluzyjnych art. 301.

Art. 304.

Jeżeli wniosek jest spełniony lub niedopuszczalny, to przewodniczący urzędu właściwego do rozstrzygania może go odrzucić bez ustnej rozprawy, li tylko umotywowanem zarządzeniem. Przewodniczącemu Senatowi dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych wolno to uczynić tylko wtedy, jeżeli zgodzi się na to referent.

Wnioskodawca może odwołać się do właściwego urzędu w ciągu tygodnia po doręczeniu zarządzenia. W zarządzeniu należy na to wskazać.

Art. 305.

Jeżeli wniosek jest dopuszczalny i postawiony w terminie, to główną sprawę należy na nowo rozpatrzyć, o ile powód do zaczepienia jej dotyczy.

Dla nowego postępowania należy zastosować przepisy mierodajne tej instancji, przed którą toczy się to nowe postępowanie.

Art. 306.

Środki prawne dopuszczalne są tylko, o ile one wogóle przysługują przeciwko rozstrzygnięciom instancji, przed którą toczy się wznowione postępowanie.

IV. Zaczepienie orzeczeń ostatecznych.

Art. 307.

Wobec prawomocnego orzeczenia można żądać ponownego zbadania, jeżeli zachodzą warunki art. 295, 296.

Art. 297 i następne stosują się odpowiednio.

V. Osobne uprawnienia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych.

Art. 308.

Jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - przy ponownem zbadaniu przekona się, że świadczenia nieskutecznie odmówiono, odebrano, z powodu spoczywania lub z innych powodów płać zaprzestano lub za nisko ustanowiono, to może te świadczenia na nowo ustanowić.

Art. 309.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - nie potrzebuje żądać zwrotu rent emerytalnych i innych rent, które przed prawem - mocnem rozstrzygnięciem zgodnie z ustawą płaćć musiał.

VI. Koszta postępowania.Art. 310.

Jeżeli osoba interesowana przez swawolę, przewleknięcie lub wprowadzenie w błąd przyczyniła się do powstania kosztów postępowania, to można je w całości lub w części na nią nałożyć.

Koszta te wpływają do kasy Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 311.

Pozatem nie należy nakładać na osoby zainteresowane żadnych kosztów postępowania.

VII. Przepisy końcowe.Art. 312.

Wojewoda wydaje bliższe przepisy w sprawie prowadzenia spraw i postępowania po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych-.

Może on postępowanie unormować także odmiennie od istniejących przepisów.

Art. 313.

Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - uskutecznia wypłaty na zlecenie Dyrektorem przez urząd pocztowy.

Art. 314.

Każdy uprawniony do używania publicznej pieczęci może wydawać i uwierzytelniać potrzebne przy wypłacie poświadczenia.

Art. 315.

Wojewoda może oznaczyć, w jaki sposób należy wypłacać odbiorcom, przebywającym zwykle za granicą.

Dział VII.I n n e P r z e p i s y .1. Władze.Art. 316.

Wojewoda może przelać poszczególne zadania i prawa, które ustawa niniejsza mu przydziela, na inne władze.

Art. 317.

On postanawia:

- 1/ na które władze przypada wykonywanie zadań przydzielonych niniejszą ustawą niższym władzom administracyjnym i policyjnym,
- 2/ które związki należy uważać za związki gminne; pojedynczą gminę uważa się za związek gminny w myśl niniejszej ustawy tylko wtenczas, jeżeli tak postanowi Wojewoda.

Postanowienia te winne być ogłaszane w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego.

II. Pomoc prawna.

Art. 318.

Władze publiczne winne zadość uczynić wszelkim prośbom skierowanym do nich w wykonaniu niniejszej ustawy przez ubezpieczeniów i inne publiczne władze, jak również przez organa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych; - w szczególności winne przeprowadzić egzekucję, nadających się do tego rozstrzygnięć i organom Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nawet bez zawezwania udzielać wszelkich wiadomości ważnych dla spełniania ich zadań. Te same obowiązki mają poszczególne wydziały Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wobec siebie.

Jeżeli sąd odrzuci prośbę o przyjęcie dowodu, to rozstrzyga ostatecznie o tem Sąd Apelacyjny.

Art. 319.

Djety, koszt podróży, płace dla świadków i biegłych oraz wszelkie inne wydatki w gotówce wynikłe z pomocy prawnej winne być zwrócone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - jako własne koszty administracyjne.

III. Czasokresy.

Art. 320.

Jeżeli początek czasokresu liczy się od jakiegoś zdarzenia lub terminu, to czasokres rozpoczyna się z dniem następującym po tym dniu, w którym zdarzenie lub termin przypada.

Jeżeli czasokres zostanie przedłużony, to nowy czasokres rozpoczyna się po upływie starego.

Art. 321.

Czasokres oznaczony według dni kończy się z upływem ostatniego dnia czasokresu, zaś czasokres oznaczony według tygodni lub miesięcy, kończy się z upływem tego dnia ostatniego tygodnia lub ostatniego miesiąca, który nazwą lub liczbą swoją odpowiada temu dniowi, w którym zdarzenie lub termin przypada. Jeżeli dnia takiego nie ma w ostatnim miesiącu, to kończy się czasokres wraz z upływem miesiąca.

Art. 322.

Jeżeli czasokres oznaczony według miesięcy lub lat nie ma upływać jednym ciągiem, natenczas przyjmuje się, że miesiąc ma 30 dni, a rok 365 dni.

Art. 323.

Jeżeli dzień przeznaczony na oświadczenie woli, świadczenie lub upływ czasokresu przypada na niedzielę lub ogólne święto przez Państwo uznane w miejscu

świadczenia lub świadczenia, natenczas wstępuje w miejsce niedzieli lub święta następny dzień roboczy.

Nie stosuje się tam przepis do czasu trwania świadczeń, co do których zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych.

Art. 324.

Środki prawne należy założyć w ciągu miesiąca po doręczeniu rozpoczętego rozstrzygnięcia, o ile ustawa niniejsza nic innego nie przepisuje.

Dla marynarzy, przebywających poza Europą, czasokres ten ustala rząd, który wydał rozpoczęte rozstrzygnięcie; musi on wynosić co najmniej trzy miesiące, licząc od dnia doręczenia.

Art. 325.

Środki prawne należy wnieść w Urzędzie, który sprawę ma rozstrzygać.

Termin uważa się za dotrzymany i wtenczas, jeżeli środek prawny wpłynął w przepisany terminie do jakiegokolwiek innej władzy krajowej lub też do jednego z organu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Pismo takie należy przekazać bezzwłocznie do właściwego urzędu.

Art. 326.

Środki prawne mają moc odraczającą tylko tam, gdzie to przepisuje ustawa.

Art. 327.

Jeżeli zainteresowany wskutek wypadków żywiołowych lub innych nieuchronnych przypadków nie mógł dotrzymać ustawowego procesowego terminu, to na wniosek zezwala mu się na przywrócenie do pierwotnego stanu.

Na wniosek zezwala się również i na przywrócenie do pierwotnego stanu, jeżeli spóźnione pismo było oddane na pocztę celem doręczenia najmniej trzy dni przed upływem terminu.

Art. 328.

W wypadku art. 327 ust. 1 wniosek o przywrócenie do pierwotnego stanu należy stawić w terminie, którego trwania określa się trwaniem niedotrzymanego terminu. Termin zaczyna biec z dniem, w którym przeszkoda została usunięta.

W wypadkach art. 327 ust. 2 wniosek o przywrócenie do pierwotnego stanu należy stawić w ciągu miesiąca. Termin zaczyna biec z dniem, w którym zainteresowani dowiedzieli się, że terminu nie dotrzykali.

Po upływie dwóch lat od końca niedotrzymanego terminu nie można już stawić wniosku o przywrócenie do pierwotnego stanu.

Art. 329.

We wniosku o przywrócenie do pierwotnego stanu należy:

- 1/ podać dane, które uzasadniają przywrócenie,
- 2/ wskazać środki, czyniące powyższe dane wiarygodnymi i
- 3/ wznowić przeoczoną sprawę, jeżeli się to już nie stało.

Wniosek należy stawić w urzędzie, wobec którego nie dotrzymano terminu; art. 326 ust. 2 i 3, stosuje się odpowiednio. Rozstrzyga ten urząd, który winien rozstrzygać wznowione sprawy.

Art. 330.

Postępowanie w sprawie wniosku winno być połączone z postępowaniem wznowionej sprawy, jednakże można najpierw przeprowadzić rozprawę nad samym wnioskiem.

Przy rozstrzyganiu o dopuszczalności wniosku i jego załączeniu stosują się odpowiednio przepisy o wznowionej sprawie.

IV. Doręczenia.Art. 331.

Doręczenia, od których zaczyna biec termin, można uskutecznić za pomocą poleconego listu. Kwit pocztowy uzasadnia dwa lata po wystawieniu go domniemanie, że list został doręczony w zwykłym terminie po nadaniu go.

Art. 332.

Kto nie zamieszkuje w kraju, winien na żądanie upoważnić kogoś do odbioru.

Jeżeli niewiadome jest miejsce przebywania lub nie została w przepisany terminie wskazana osoba upoważniona do odbioru, to doręczenie może być zastąpione jedno - tygodniowym wywieszeniem w lokalach urzędowych danej władzy lub instytucji. Termin nie może być krótszy od miesięcznego.

V. Opłaty i stemple.Art. 333.

O ile ustawa niniejsza nie innego nie przepisuje, zwolnione są od opłat i stempel wszelkie rozprawy i dokumenty, które będą potrzebne dla władz kompetentnych do ustalania świadczeń według niniejszej ustawy, celem uzasadnienia lub rozwiązania stosunków prawnych między Zakładem Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - z jednej strony a pracodawcami lub ubezpieczonymi, lub też ich pozostałymi rodzinami z drugiej strony.

Art. 334.

To samo stosuje się do poza sądowych rozpraw i dokumentów tego rodzaju jak również do takich prywatnych pisemnych pełnomocnictw i urzędowych poświadczeń, które w myśl niniejszej ustawy potrzebne będą dla wykazów i dowodów.

VI. Zakazy i kary.Art. 335.

Jeżeli pracodawcy w wykazach lub zgłoszeniach, które winni sporządzić według przepisów niniejszej ustawy lub rozporządzeń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - wypisują dane, których nieprawdziwość była im znana lub według okoliczności winna była im być znana, albo jeżeli zamierzają umieścić przepisane spisy w zupełności lub częściowo, natenczas Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych może nałożyć na nich kary pieniężne do wysokości tysiąca złotych.

Art. 336.

Jeżeli pracodawcy dla osób u siebie zatrudnionych, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, nie zużyją na czas odpowiednich znaczków, to Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - może nałożyć na nich karę pieniężną do wysokości 600,- złotych. Ukaranie i wtenczas jest dopuszczalne, jeżeli odpowiednie znaczki zużyto ze spóźnieniem. Niezależnie od kary i wpłacenia zaległości Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - może nałożyć na ukaranego opłatę jednorazowej lub podwójnej kwoty tych

zaległości. Kwoty te należy ściągać jak opłaty gminne. Wojewoda może zagrozić karą na wypadek wykroczenia przeciwko przepisom o unieważnieniu znaczków.

Jeżeli pracodawca zaprzecza swemu obowiązowi płacenia wkładek, to należy przeprowadzić ustalenie w myśl art. 194.

Art. 337.

Jeżeli według innych ustawowych przepisów nie grozi większa kara, będą karani grzywną do 600 złotych, lub aresztem:

- 1/ pracodawcy i ich zastępcy, którzy umyślnie odciągają osobom u nich zatrudnionym od płac wyższe wkładki, niż to dozwolone jest ustawą,
- 2/ osoby, które nieprawnie zatrzymują osobom uprawnionym kartę ubezpieczeniową.

Art. 338.

Wzięciem będą karani pracodawcy, jeżeli umyślnie części wkładek, które odebrali od płac osobom u nich zatrudnionym lub też od nich otrzymali, nie spotrzebowali ich na cele ubezpieczenia.

Pozatem może sąd orzec na karę pieniężną do 6.000 zł. i na utratę praw obywatelskich.

W razie okoliczności łagodzących można orzec wyłącznie na karę pieniężną.

Art. 339.

Stanowisko równe pracodawcom, którym według niniejszej ustawy zagrożono karą, zajmują:

- 1/ członkowie zarządu, o ile pracodawcą jest spółka akcyjna, stowarzyszenie ubezpieczeniowe oparte na wzajemności stowarzyszenia zarejestrowane, osób lub inna osoba prawna,
- 2/ zarządcy, o ile pracodawcą jest spółka z ograniczoną poręką,
- 3/ wszyscy osobiście odpowiedzialni spółnicy, jeżeli nie są wykluczeni od zastępstwa, o ile pracodawcą jest inna spółka handlowa,
- 4/ ustawowi zastępcy pracodawców niezdolnych do działań prawnych, posiadających tylko ograniczoną zdolność do działań prawnych, jak również likwidatorzy spółki handlowej, stowarzyszenia ubezpieczonego opartego na wzajemności, stowarzyszenia zarejestrowanego, cechu lub innej osoby prawnej.

Art. 340.

Pracodawca może przełożyć obowiązki, które ustawa niniejsza na niego nakłada, na kierowników przedsiębiorstwa, osoby nadzorujące lub innych funkcjonariuszy swojego przedsiębiorstwa.

O ile pełnomocnicy tacy działają wbrew przepisom, które grożą pracodawcom karą, wtenczas podlegają oni karze. Obok nich podlega karze pracodawca, jeżeli:

- 1/ to naruszenie przepisów stało się z jego wiedzą lub
- 2/ przy wyborze i dozorze pełnomocnika nie okazał należytej w życiu potocznym staranności; w tym wypadku pracodawca może być ukarany tylko grzywną.

Zapłaconie pojedynczej lub podwójnej kwoty zaległych wkładek /art. 336/ można nałożyć także na zastępcę. Obok niego odpowiada za tę kwotę pracodawca, jeżeli jest ukarany w myśl ust. 2.

Art. 341.

Nie wolno pracodawcom, ich funkcjonariuszom jak również Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - ograniczać osoby ubezpieczone w przyjmowaniu lub wykonywaniu honorowego urzędu w ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych, lub też upośledzać ich z powodu przyjęcia albo z powodu sposobu wykonywania takiego urzędu honorowego. Nadto nie wolno im drogą umowy lub porządku roboczego ze szkoda osób ubezpieczonych wykluczać całkowite lub częściowo stosowanie przepisów niniejszej ustawy.

Umowy, które stoją w powyższem w sprzeczności są nieważne.

Art. 342.

Pracodawcy lub ich funkcjonariusze, którzy wykroczą przeciwko przepisom art. 341 ust. 1 podlegają karze grzywny do wysokości 500 zł. lub aresztu, jeżeli inne przepisy ustawowe nie przewidują surowszej kary.

Art. 343.

Kara porządkowa do wysokości 100 zł. może być przez Urząd Ubezpieczeń ukarany, kto fałszywie wypełnia kartę ubezpieczeniową lub sfałszuje liczby albo słowa wpisane w kartę celem jej wyłudnienia lub świadomie kartę taką używa.

Art. 344.

Kto robi zapiski, znaki lub fałszerstwa na karcie ubezpieczeniowej w tym celu, aby poinformować pracodawców o posiadaczu takiej karty, będzie karany grzywną do wysokości 5.000 złotych lub więzieniem do 6 miesięcy. W razie okoliczności łagodzących można zamiast na karę więzienia orzec areszt.

Za sfałszowanie dokumentów /par. 267, 268 Kodeksu karnego/ ściga się tylko takie osoby, które popełniły fałszerstwo w celu wzbogacenia siebie lub innych lub też na szkodę innych.

Art. 345.

Kto będąc nieupoważnionym rozgłasza to, o cem w charakterze urzędowym się dowiedział jako:

członek jakiegoś organu lub funkcjonariusz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, członek lub funkcjonariusz jednoj z władz kompetentnych według tej ustawy do ustalenia świadczeń,

przedstawiciel lub ławnik przy jednej z takich władz, o chorobach lub innych ułomnościach ubezpieczonych lub też o ich przyczynach, podlega karze grzywny do wysokości 3.000 zł. lub więzienia do 3 miesięcy. Ściga się tylko na wniosek osoby ubezpieczonej lub władzy nadzorczej.

Stanowisko równo osobom ubezpieczonym zajmują inne osoby, dla których ustawa niniejsza przewiduje świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych.

Art. 346.

Grzywną do wysokości 3.000 zł. lub więzieniem będą karane osoby, wymienione w art. 345 ust. 1, jeżeli będąc nieuprawnionymi, rozgłaszają urzędowo wiadomości im tajemnice przedsiębiorstw i zakładów.

Jeżeli to czynią, aby przedsiębiorcy wyrządzić szkodę, lub w celu wzbogacenia siebie lub innych, to będą karani więzieniem. Obok kary więzienia mogą być zasądzone na utratę praw obywatelskich i grzywnę do wysokości 6.000 zł.

W wypadkach wymienionych w ust. 1 ściga się tylko na wniosek przedsiębiorcy.

Art. 347.

Osoby wymienione w art. 345 ust. 1 będą karane więzieniem, jeżeli będą nieuprawnionymi, zużytkują tajemnice przedsiębiorstwa lub Zakładu, aby przedsiębiorcy wyrządzić szkodę, lub też w celu wzbogacenia siebie lub innych. Obok kary więzienia można orzec na utratę praw obywatelskich i grzywnę do wysokości 6.000 złotych.

Art. 348.

Jeżeli w wypadkach art. 346 ust. 2. lub art. 347 zachodzą okoliczności łagodzące, to należy ukarać grzywną do wysokości 6.000 złotych.

Art. 349.

Do urzędników, podległych służbowo władzy państwowej lub gminnej, stosują się zamiast art. 345 - 348 dla nich właściwe przepisy.

Art. 350.

Więzieniem nie niżej trzech miesięcy, przy czem obok tego można orzec na utratę praw obywatelskich, będzie karany, kto podrobi lub fałszuje znaczki, aby zużytkować je jako prawdziwe, lub też kto fałszywe znaczki w tymże celu nabędzie, zużytkuje, sprzedaje lub wypuszcza w obieg.

Art. 351.

Na podobną karę /art. 350/ będzie skazany, kto umyślnie ponownie zużytkuje znaczki, już zużyte nabędzie, takowe w celu ponownego zużycia sprzedaje lub też puszcza w obieg. W razie okoliczności łagodzących można orzec grzywnę do wysokości 600 zł. lub areszt.

Art. 352.

W wypadkach art. 350, 351 należy jednocześnie zasądzić na konfiskatę znaczków nawet gdyby takowe nie należały do zasądzanego. Musi się to stać i wtedy, kiedy nie ma osoby, przeciwko której możnaby wszcząć dochodzenie lub którą możnaby skazać.

Art. 353.

Kto bez piśmiennego upoważnienia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - lub jakiegóż władzy sporządzi, nabędzie lub odda nie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - lub danej władzy, lecz komu innemu, stempel, pieczęć, sztychy, płyty lub inne wzory, które mogą służyć do produkowania znaczków lub też dokonuje odciski takich wzorów, karany będzie grzywną do wysokości 300 zł. lub aresztem.

Obok grzywny lub aresztu można orzec konfiskatę stempeli, pieczęci, sztychów, płyt lub wzorów nawet i wtenczas, kiedy takowe nie należą do zasądzanego.

Art. 354.

W razie zażaleń przeciwko zarządzeniom karnym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - i Urzędu Ubezpieczeń rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń /Izba uchwalająca/ ostatecznie.

Art. 355.

Grzywny z wyjątkiem sądowych wpływają do kasy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych. Kary z wyjątkiem sądowych ściągają się jak należności gminne.

Art. 356.

Wykroczenie przeciwko przepisom karnym niniejszej ustawy, dla których nie są kompetentne sądy, przedawniają się w ciągu roku, jeżeli zagrożone są grzywną nie wyżej 600 zł. w pozostałych wypadkach w ciągu 5 lat. Przedawnienie rozpoczyna się z dniem, w którym czyn popełniono. Przedawnienie przerywa się przy każdym wystąpieniu skierowanym przeciwko sprawcy przez każdego kompetentnego do orzeczenia kary. Od chwili przerwy rozpoczyna się na nowo przedawnienie; kończy się ono najpóźniej po upływie 10 lat, licząc od dnia, w którym wykroczenie popełniono.

Art. 357.

Kary ostatecznie ustalone, a nie przysądzone sądownie, przedawniają się w ciągu dwóch lat. Przedawnienie rozpoczyna się od dnia, w którym rozstrzygnięcie stało się ostatecznem. Przerywa się ono przy każdym wystąpieniu w kierunku wykonania kary przez tego, do kogo wykonanie to należy. Z chwilą przerwania rozpoczyna się na nowo przedawnienie; kończy się ono najpóźniej po upływie 4 lat, licząc od dnia, w którym rozstrzygnięcie stało się ostatecznem.

Dział VIII.Przepisy przejściowe i końcowe.Art. 358.

Jako granicę zarobku rocznego z pracy zawodowej oznacza się:

1/ od 1 stycznia 1913 do 31 sierpnia 1918	5.000 zł.
2/ od 1 września 1918 do 30 kwietnia 1920 . dla już ubezpieczonych . .	7.000 "
	dla pierwotnie ubezpieczonych
	5.000 "
3/ od 1 maja 1920 do 31 lipca 1921	15.000 "
4/ od 1 sierpnia 1921 do 30 czerwca 1922	30.000 "
5/ od 1 lipca 1922 do 31 sierpnia 1922	100.000 "
6/ od 1 września 1922 do 30 listopada 1922	300.000 "
7/ od 1 grudnia 1922 do 31 stycznia 1923	1.500.000 "
8/ od 1 lutego 1923 do 31 marca 1923	4.800.000 "
9/ od 1 kwietnia 1923 do 30 września 1923	27.000.000 "
10/ od 1 października 1923 do 30 czerwca 1924 granica zniesiona	
11/ od 1 lipca 1924	8.400 zł.

Art. 359.

Funkcjonariusze, którzy skutkiem podniesienia granicy zarobku rocznego z pracy zawodowej będą podlegali obowiązkowi ubezpieczenia, a dawniej albo wcale temu obowiązkowi nie podlegali, albo wprowadzili już podlegali, ale ekspektatywę utracili albo byliby ją utracili, gdyby nie byli opłacali wkładek dobrowolnie i nie korzystali z przepisów art. 54 ust. 2 /nowo ubezpieczeni/, zostaną na podstawie art. 14 uwolnieni od obowiązku ubezpieczenia wstecz od dnia jego rozpoczęcia. Uniosek o uwolnienie winien nadajeć w przeciągu 6 miesięcy po podniesieniu granicy zarobku rocznego w Urzędzie Ubezpieczeń, albo w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych -. Warunki ustawowe dla uwolnienia winne zachodzić wcześniej.

Art. 360.

Nowo ubezpieczeni, którzy w czasie podwyższenia lub zniesienia granicy zarobku rocznego z pracy, przekroczyli już lat 55, zostaną na wniosek uwolnieni z obowiązku ubezpieczenia, jeżeli nie dozwoli im się na skrócenie czasu wyczekiwania lub jeżeli to skrócenie z innego powodu jest niemożliwe. Wniosek o uwolnienie należy stawić w ciągu pierwszych trzech lat po podwyższeniu lub zniesieniu granicy zarobku rocznego z pracy.

Art. 361.

Funkcjonariuszom, którzy podlegali obowiązkowi ubezpieczenia, a z powodu podwyższenia ich zarobku rocznego z pracy z obowiązku ubezpieczenia wystąpili, a do 30 czerwca 1924 r. z powodu podniesienia względnie zniesienia granicy zarobku rocznego z pracy znowu podlegają obowiązkowi ubezpieczenia /ponownie ubezpieczeni/ należy miesiące kalendarzowe przerwy policzyć jako miesiące przedwstępne dla ubezpieczenia dalszego /art. 21/.

Jeżeli taki funkcjonariusz korzysta lub korzystał z prawa dalszego ubezpieczenia w myśl art. 21 za czas miniony, podczas którego nie podlegał ubezpieczeniu, to uważa się dobrowolne wkładki, które za ten czas opłacił albo waśnie później opłaci, przy obliczeniu okresu wyczekiwania jako wkładki obowiązkowe. Dobrowolne ubezpieczenie ma skutek ubezpieczenia obowiązkowego o tyle tylko, o ile jego wkładki są opłacone lub później waśnie opłacone zostaną przynajmniej w klasie płacy ostatniej wkładki obowiązkowej, przed wystąpieniem z obowiązku ubezpieczenia, albo w klasie płacy tej wkładce obowiązkowej najbliższej.

Art. 362.

Jako miesiące wkładkowe dla utrzymania ekspektatywy /art. 54/ liczy się miesiące kalendarzowe, w których ubezpieczony był zaciągnięty do wojska celem spełnienia obowiązku służby wojskowej w czasach pokoju, mobilizacji lub wojny, lub w czasach mobilizacji lub wojny przed wejściem w życie niniejszej ustawy dobrowolnie spełniał służbę wojskową, sanitarną lub podobną.

Art. 363.

Dla nowo ubezpieczonych, którzy w czasie od 1 maja 1920 do 30 czerwca 1924 r. z powodu podniesienia względnie zniesienia granicy zarobku rocznego z pracy zawodowej podlegli obowiązkowi ubezpieczenia, wystarczy w pierwszych 10 latach od podniesienia granicy zarobku rocznego do wypełnienia czasu wyczekiwania przy rentach dla pozostałej rodziny ubezpieczenie 60 miesięcy wkładkowych na podstawie obowiązku ubezpieczenia.

Art. 364.

Poszczególnym nowo ubezpieczonym może Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - w pierwszych 3 latach po podwyższeniu lub zniesieniu granicy zarobku rocznego z pracy i po poprzednim lekarskim zbadaniu dozwolić na skrócenie czasu wyczekiwania do pobierania świadczeń niniejszej ustawy dla funkcjonariuszy przez wpłacenie odpowiednich środków pożycia. Wojewoda oznacza po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - wytyczne dla obliczenia środków na pokrycie.

Art. 365.

O ile wypadek ubezpieczeniowy nastąpi w pierwszych 15 latach po 1 stycznia 1913 r., a nie można dochodzić prawa do świadczeń według niniejszej ustawy lub ubezpieczenia inwalidzkiego, wtenczas mają w razie śmierci ubezpieczonego pozostała wdowa lub wdowiec lub o ile takich nie ma, pozostałe dzieci poniżej lat 18 prawo do 4/10 wkładek wpłaconych za czas od 1 lipca 1924 r. Roszczenie przepada, o ile nie zostanie podniesione w ciągu roku po śmierci ubezpieczonego.

Art. 366.

Do 31 grudnia 1924 r. prowadzone kont ubezpieczeniowe Wydziału Funkcjonariuszy Prywatnych należy zamknąć. O zamknięciu należy na wniosek donieść

interesowanym. Staje się ono obowiązujące, o ile nie zostanie wniesiony sprzeciw w ciągu 2 miesięcy do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych-. Ubezpieczonemu należy przy zawiadomieniu o zamknięciu zwrócić na to uwagę. Przeciw orzeczeniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych - dopuszczalne jest postępowanie sporno według art. 194.

Art. 367.

Ubezpieczeni, posiadający już wystawioną przed 1 stycznia 1925 r. wykaz ubezpieczeniowy, przedkładają go w miejscu wydawania celem wymiany na nową kartę ubezpieczeniową. Otrzymuje on nr. 1.

Art. 368.

Wkładki za czas przed 1 stycznia 1925 r. opłacać należy według przepisów niniejszej ustawy.

Jeżeli wkładki za czas przed 1 lipca 1924 wpłacono według dawniejszych przepisów i jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych w przeciągu jednego roku po wpłaceniu tych wkładek nie kwestjonował obowiązku ubezpieczenia albo prawo do ubezpieczenia dobrowolnego, to nie można wniosku o rentę oddalić z tym uzasadnieniem, że wkładki niesłusznie opłacono.

Do 30 czerwca 1924 r. opłacone wkładki wolno tylko o tyle kwestjonować, o ile obowiązek ubezpieczenia albo uprawnienia do ubezpieczenia są wątpliwe.

Art. 369.

W razie wypadku przewidzianego w art. 18 jest pracodawca uprawniony natychmiast za czas do 1 stycznia 1925 r. celem uiszczenia potrzebne znaczki od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych na swój koszt.

Art. 370.

Upoważnia się Wojewodę za zgodą Rady W. wojewódzkiej do ewentl. wprowadzenia zmian w wysokości granicy zarobkowej /art. 1 ust. 3/, do odmiennego ustalenia klas zarobkowych, świadczeń i wkładek w zastosowaniu do ogólnej sytuacji gospodarczej i możliwości płatniczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych-.

Art. 371.

Z tytułu podwyższenia rent dla funkcjonariuszy, którzy świadczenia z ubezpieczenia inwalidzkiego pobierają, przekazuje Wydział Funkcjonariuszy Prywatnych dnia 31 grudnia każdego z lat 1924 do 1927 Wydziałowi inwalidzkiemu kwotę, którą ustanowi Wojewoda.

Art. 372.

Z orzeczeniami Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń stoja co do zastosowania art. 194, 269, 283 narówni orzeczenia dotychczasowego "Oberschiedsgericht für angestellten Versicherung".

Art. 373.

Roszczenia do świadczeń, co do których toczy się postępowania ustalające w dniu 1 stycznia 1925 r., podlegają przepisom niniejszej ustawy. Jeżeli renty inwalidzkie z ubezpieczenia inwalidzkiego przed 1 stycznia 1925 r. były już prawomocnie ustalone i jeżeli w tym czasie toczy się postępowanie o roszczenie do renty emerytalnej z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych lub o ile po upływie tego czasu roszczenie takie zostanie podniesione, to udziela się uprawnionemu tylko rentę emerytalną z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych, powiększoną o kwotę wzrostu z ubezpieczenia inwalidzkiego /art. 57/, jeżeli czas wyczekiwania został wypełniony i ekspektatywa nie wygasta; dawniejsze ustalenie upada.

Jeżeli renty dla pozostałych członków rodziny z ubezpieczenia inwalidzkiego przed 1 stycznia 1925 były już prawomocnie ustalone i jeżeli w tym czasie toczy się postępowanie o rozszerzenie do renty dla pozostałych członków rodziny z ubezpieczenia funkcyjarskiej prywatnych, to udziela się uprawnionym tylko renty dla pozostałych członków rodziny z ubezpieczenia funkcyjarskiej prywatnych, powiększonej o kwotę wzrostu z ubezpieczenia inwalidzkiego /art. 57 i 58/. Jeżeli czas oczekiwania został wypełniony i ekspektatywa nie wygasła, dawniejsze ustalenie upada. W wypadku art. 40 ust. 1. przysługują pozostałym rodzinom tylko prawo do rent dla pozostałych członków rodziny z ubezpieczenia inwalidzkiego.

To samo obowiązuje wówczas, gdy prawo wyboru według dawniejszego brzmienia tych przepisów już zostało wykonane. Niezastosowanie przepisów w ich nowym brzmieniu uważa się także wówczas jako powód do rewizji, gdy Sąd Apelacyjny ich jeszcze zastosować nie mógł.

Bliższe przepisy w sprawie przeprowadzenia może wydać Wojewoda.

Art. 374.

W dniu 1 stycznia 1925 r. bieżące renty będą dalej płacone w dotychczasowej wysokości.

Art. 375.

Renty osobiste ustalone już przed wejściem w życie niniejszej ustawy zamienia się w odprawę kapitałową. Wytyczne dla obliczenia odprawy ustala Wojewoda po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Wydział Funkcyjarskiej Prywatnych.

Art. 376.

Za czas przed 1 lipca 1924 r. nie płoża się kwot wzrostowych. Renty za czas aż do 30 czerwca 1924 r. należy ustanowić w kwocie miesięcznej 2,50 zł.

Art. 377.

Spory o obowiązek ubezpieczenia, w których toczy się postępowanie, w dniu 1 stycznia 1925 r. rozstrzyga się według przepisów niniejszej ustawy.

Art. 378.

Spory toczące się w dniu 1 stycznia 1925 r. przed władzami dotąd właściwymi, przechodzą z tym dniem na nowo kompetentne władze podług niniejszej ustawy. To samo odnosi się do wniosków o świadczenia, które w Wydziale Funkcyjarskiej Prywatnych są w toku.

Art. 379.

Z dniem 1 stycznia 1925 r. znosi się wszelkie ustawy i rozporządzenia, które z ustawą o ubezpieczeniu funkcyjarskiej prywatnych stoja w sprzeczności.

Art. 380.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1925 r.

Art. 381.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

W n i o s e k

posła Janickiego i towarzyszy

zawierający nowelę do ustawy o prowizorjum budżetowym za czas od 1 stycznia do 31 marca 1925 r.

N o w e l a

z dnia 1925 r.

do ustawy o prowizorjum budżetowym za czas od 1 stycznia do 31 marca 1925 r. z dnia 17 grudnia 1924 r./Dz.U.Sl. nr.28, poz. 106/.

Art. 1

W ustawie z dnia 17 grudnia 1924 r. /Dz.U.Sl.Nr.28, poz.106/, skreśla się w artykule 2-gim następujący ustęp:

" Jakoteż kredyty na wykonanie ustawy pruskiej z dnia 26 maja 1909 i ustawy austriackiej z dnia 28 marca 1918 o poborach duchowieństwa wyznania katolickiego. Wydatki jednorazowe w okresie prowizorjum budżetowego nie mogą być uskutecznione."

Skreślony ustęp wstawia się do powyżej wymienionej ustawy na końcu pierwszego artykułu.

Art. 2

Powyższa ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Katowice, dnia 14 stycznia 1925 r.

/--/ Janicki, Koteja, Omańkowska, Zuber, Dr.Pant, Kempka,
Sikora, Palarczyk, Kędzior, Lubas, Brzuska, Tydra,
Szymkowiakówna, Sobota.

SEJM ŚLĄSKI.

L.dz. 55/25.

Druk 580..

Śląska Rada Wojewódzka
L.R.: 14/1.

Katowice, dnia 15 stycznia 1925 r.

Dot: Projekt ustawy w przedm.
uposażenia duchowieństwa rzymsko-
katolickiego na obszarze Wojew.
Śląskiego.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h.

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmio-
cie uposażenia duchowieństwa rzymsko - katolickiego na obszarze Województwa
Śląskiego, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 13 stycznia 1925 w wy-
konaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicz-
nego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

/-/ B i l s k i,

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1925 roku

w przedmiocie oznaczenia uposażenia duchowieństwa rzymsko - katolickiego na ob-
szarze Województwa Śląskiego.

Ustawę pruską o dochodach służbowych katolickich proboszczów z dnia
26 maja 1909 /Zb.U.str. 343/, obowiązującą na górnos Śląskiej części Województwa
Śląskiego i ustawę austriacką o uposażeniu duchowieństwa rzymsko - katolickie-
go z dnia 28 marca 1918 /Dz.P.P.Nr. 115/, obowiązującą na części Województwa
Śląskiego zmienia i uzupełnia się, jak następuje:

Art. 1.

Kwoty uposażeniowe, wyrażone w markach niemieckich w art. 2, 4, 5, 7
i 10 ustawy pruskiej z dnia 26 maja 1909 /Zb.U.str. 343/ a kwoty uposażeniowe,
wyrażone w koronach austriackich w paragrafach 1, 2 i art. 1 i w par. 1 art. 2
ustawy austriackiej z dnia 28 marca 1918 /Dz.P.P. Nr. 115/ przemienia się na zło-
te w ten sposób, iż jedną markę niemiecką policzy się po 1,23 złotym, a jedną
koronę austriacką po 1,05 złotym.

Art. 2.

Na części górnos Śląskiej Województwa Śląskiego przysługuje wikarjuszom
i administratorom wolnych posad proboszczowskich to samo uposażenie, jakie po-
bierają ustawowo wikarjusze i administratorzy wolnych posad proboszczowskich na
części Cieszyńskiej Województwa Śląskiego.

Art. 3.

O ile uposażenie duchowieństwa rzymsko - katolickiego czynnego w duszpasterstwie na obszarze Województwa Śląskiego nie znajdzie pokrycia w dochodach połączonych z urzędem duszpasterskim w funduszach na ten cel przeznaczo - nych lub w świadczeniach, do których osoby trzecie i same gminy kościelne z ty - tułu ciążącego na nich obowiązku ustawowego są powołane, wówczas brakującą kwotę uposażenia uzupełnia się ze środków wojewódzkich.

Czy i o ile w poszczególnym wypadku ma nastąpić uzupełnienie upo - sażenia ze środków wojewódzkich, po myśli powyższego ustępu, orzeka Urząd Woje - wódzki na podstawie zeznań składanych za pośrednictwem ordynarjatu diecezjalnego przez duszpasterzy ubiegających się o to uzupełnienie.

Zasady w przedmiocie składania zeznań o dochodach i wydatkach celem uzupełnienia uposażenia ze środków wojewódzkich unormuje Wojewoda.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obo - wiązującą od 1 stycznia 1925.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się W-ojewodzie.

Marszałek:

U z a s a d n i e n i e .

Sejm Śląski rezolucją z dnia 26 listopada 1924 wezwał Radę Wojawódzką, by duchowieństwu rzymsko - katolickiemu wypłacano od dnia 1 stycznia 1925 pobyry w myśl ustawy pruskiej z dnia 26 maja 1909 i ustawy austriackiej z dnia 28 marca 1918, przyczem markę niemiecką i koronę austriacką przewalutuje się na złoty.

Powyższy projekt ustawy reguluje wysokość pobyryw duchowieństwa w obydwu częściach Województwa Śląskiego na zasadzie wymienionych w rezolucji ustaw.

Ponieważ ustawa pruska z dnia 26 maja 1909 nie normuje uposażenia wi - karjuszów i administratorów wólanych posad proboszczowskich, a względy słuszności i jednolitości wymagają równego traktowania wikarjuszów i administratorów obydwu części Województwa Śląskiego, należało w tym kierunku uzupełnić ustawę pruską przez postanowienia art. 3 projektu.

Komisja Regulaminowa.

Druk 561.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Regulaminowej w sprawie ważności mandatu p. posła Z u b e r a .

Główna Komisja Wyborcza III. Okręgu z siedzibą w Król.-Hucie stwierdziła, że powołany dnia 20. IX. 1924 r. na posła do Sejmu Śląskiego Karol S z a f o r z z listy nr. 8 /Blok Narodowy/ zrezygnował z mandatu poselskiego, wobec czego wstąpił w jego miejsce jako poseł z tej samej listy kandydatów p. Wincenty Z u b e r, lat 47, urzędnik Magistratu w Tarn.-Górach.

Komisja Regulaminowa była zdania, że ważność mandatu p. posła Zuberą należy uzależnić od art. 16 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i od art. 8 dekretu o ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego. Według orzeczenia p. Marszałka art. 16 Konstytucji co do posłów Sejmu Śląskiego nie obowiązuje. P. poseł Zuber jako urzędnik Magistratu jest urzędnikiem samorządowym, nie zaś urzędnikiem państwowej władzy administracyjnej. Wobec tego podług art. 8 dekretu o ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego był wybieralnym. Art. 9 tegoż dekretu stanowi tylko, że płatni urzędnicy państwowi oraz wojskowi na czas trwania mandatu zostaną zwolnieni z służby. Artykuł ten jest jednak zmieniony co do posłów Sejmu Śląskiego paragraf 2 rozporządzenia z dnia 25 lipca 1922 r. /Dz.U.Śl.Nr. 11, poz. 40/. Podług przepisu tego pracownicy państwowi i samorządowi z chwilą wyboru na posła otrzymują na czas trwania Kadencji Sejmu bezpłatny urlop.

Magistrat w Tarn.-Górach pismem z dnia 3 stycznia br. zawiadomił kancelaryj sejmową o udzieleniu p. posłowi Zuberowi bezpłatnego urlopu, wobec czego komisja potwierdziła ważność jego mandatu.

Katowice, dnia 21 stycznia 1925 r.

Sprawozdawca:

/-/ Pronobis.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w sprawie ustawy, dotyczącej założenia szkoły mechanicznej
i hutniczej w Król. - Hucie.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu w dniu 20 bm. rozpatrywała projekt
ustawy /druk nr. 558/ w przedmiocie założenia szkoły mechanicznej i hutniczej
w Król.- Hucie.

Referent poseł ks. Brzuska podał do wiadomości, że Komisja Szkolna
przychyliła się do wniosku Rady Wojewódzkiej i większością głosów uchwaliła
projekt ustawy bez zmiany.

Komisja Budżetowa po dokładnem rozpatrzeniu projektu ustawy większością
głosów uchwaliła głosować za ustawą z tem, że należy skreślić zupełnie artyku-
kuł 3, natomiast należy uchwalić następującą rezolucję:

"Sejm Śląski upoważnia władze wojewódzkie do uskutocznienia wydatków
osobowych i rzeczowych połączonych z uruchomieniem szkoły hutniczej
w Król.-Hucie w wysokości do 160.000 zł. /stosześćdziesiąt tysięcy
złotych/ z tem, że powyższa kwota policzona będzie na rachunek kredy-
tów, które mają być przyznane w budżecie na rok 1925".

Katowice, dnia 20 stycznia 1925 r.

Referent;

/-/ ks. Brzuska.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Szkolnej, dotyczące prośby Zarządu Głównego "Macierzy Szkolnej" w Cieszynie o umorzenie pożyczki na bursę.

Sejm Śląski uchwalił w dniu 18 stycznia 1923 r. /Dz.U.Śl.Nr. 7, poz.42/ ustawę, mocą której upoważnił Wojewodę do udzielenia pożyczek na utrzymanie młodzieży w zakładach wychowawczych w ramach 30 milionów marek polskich i 15 milionów marek niemieckich. Kwotę tę Rada Wojewódzka rozdzieliła między zakłady, które się o te pożyczki ubiegały. Między innymi otrzymała "Macierz Szkolna" w Cieszynie na utrzymanie swej bursy 7 milionów marek. Śląski Urząd Wojewódzki zażądał od zakładów zwrotu tych pożyczek. "Macierz Szkolna" ma zapłacić 1.029,42 zł. Zarząd Główny "Macierzy Szkolnej" zwrócił się do Sejmu Śląskiego o umorzenie tej pożyczki. Komisja Szkolna po przeprowadzonej dyskusji nad petycją uchwaliła przychylić się do prośby i wniesć do Sejmu Śląskiego projekt ustawy, mocą której zwolnionoby nie tylko "Macierz Szkolna", lecz również inne towarzystwa czy też zakłady, wychodząc z założenia, że kwota ogólna nie jest wielka i że towarzystwa, utrzymujące zakłady wychowawcze, nie rozporządzają większymi środkami.

Komisja Szkolna proponuje zatem uchwalenie następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia 1925 r.

w przedmiocie umorzenia pożyczek udzielonych bursom młodzieży ustawą z dnia 18 stycznia 1923 r. /Dz.U.Śl. Nr. 7, poz. 42/.

Art. 1.

Upoważnia się Radę Wojewódzką do umorzenia pożyczek, udzielonych na utrzymanie zakładów wychowawczych na mocy ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 18 stycznia 1923 r. /Dz.Ust.Śl.Nr. 7, poz. 42/.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Katowice, dnia 21 stycznia 1925 r.

Referent:

/-/ ks. Brzuska.

SEJM ŚLĄSKI.

L.dz. 70/25.

Druk 584.

Województwo Śląskie
Pr. 293.

Katowice, dnia 24 stycznia 1925 r.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Na podstawie art. 23 ustawy konstytucyjnej z 15 lipca 1920 r. /Dz. Ust.Rzpl.Nr. 73, poz. 497/ zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego przesyłam z upoważnienia Rządu Rzeczypospolitej projekt ustawy śląskiej o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad tymi czynnościami o organizacji giełd i o prawie o domach składowych z prośbą o przedłożenie tego projektu Sejmowi Śląskiemu do uchwalenia.

W o j o w o d a :

/-/ Bilski.

U s t a w a

z dnia 1925 r.

o wyrażeniu zgody na rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad tymi czynnościami o organizacji giełd i o prawie o domach składowych.

Art. 1.

Wyraża się zgodę na rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad tymi czynnościami /Dz.U.R.P.Nr. 114, poz. 1018/ na rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd /Dz.U.R.P.Nr. 114, poz. 1019/ i na rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o prawie o domach składowych /Dz.U.R.P.Nr. 114, poz. 1020/.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uzasadnienie projektu.

W Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w Nr. 114 ogłoszone zostały pod poz. 1018, 1019 i 1020 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, wydane na podstawie ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego /Dz.U.R.P.Nr. 71, poz. 687/ a mianowicie:

verte

- 1/ o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad tymi czynnościami,
- 2/ o organizacji giełd, i
- 3/ o prawie o domach składowych.

Ze względu na postanowienia art. 6 a ustawy Konstytucyjnej zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego wejście w życie tych rozporządzeń na obszarze Województwa Śląskiego wymaga zgody Sejmu Śląskiego, co też wyrażone zostało w powołanych rozporządzeniach Prezydenta Rzeczypospolitej, w szczególności:

- ad 1/ w paragrafie 115 rozporządzenia,
- ad 2/ w " 34 " , i
- ad 3/ w " 58 " .

Powołane rozporządzenia, regulujące w sposób jednolity dla całego Państwa sprawy pierwszorzędного znaczenia gospodarczego, wymagają jaknajrychlejszego wejścia w życie rozporządzenia także na obszarze Województwa Śląskiego, do czego konieczną jest zgoda Sejmu Śląskiego.

Wobec tego Rada Ministrów zechce upoważnić P. Prezesa Rady Ministrów do polecenia Wojewodzie Śląskiemu wniesienia załączonego projektu ustawy, jako projektu rządowego.

SEJM ŚLĄSKI.

L.dz. 75/25.

Druk 585.

Województwo Śląskie
Wydział Skarbowy.
L.dz.48789-III-13907.

Katowice, dnia 17 stycznia 1925 r.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

Z upoważnienia Rządu przesyłam projekt ustawy w sprawie zwinięcia Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów w Tarnowskich Górach oraz motywa tego projektu z prośbą o przekazanie go do uchwalenia przez Sejm Śląski. -

Wojewoda Śląski:

/-/ B i l s k i .

U s t a w a

z dnia 1925 r.

w przedmiocie zwinięcia Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów w Tarnowskich Górach.

Na mocy p. 2 art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej Statut Organiczny Województwa Śląskiego /Dz.Ust.R.P.z 1920 r. Nr. 73, poz. 497/ postanawia się, co następuje:

Art. 1.

Z dniem 28 lutego 1925 r. związa się Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów w Tarnowskich Górach.

Art. 2.

Agendy zwiniętego niniejszą ustawą Urzędu przechodzą na Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów w Mysłowicach.

Art. 3.

Zakres działania Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów unormowany w art. 2 rozporządzenia z dnia 10 lipca 1922 r. w przedmiocie organizacji władz i Urzędów Skarbowych na obszarze Województwa Śląskiego /Dz.Ust.Śl. Nr. 6, poz. 22/ zatwierdzonego ustawą z dnia 20 grudnia 1922 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 2 z roku 1923, poz. 14/ zmienia się w ten sposób, że wymiar podatku węglowego, ściąganie tegoż, czynności kontrolne, wdrażanie i prowadzenie administracyjnych dochodzeń karnych oraz wydawanie orzeczeń karnych w sprawach podatku węglowego na całym obszarze Województwa Śląskiego, o ile pobór tego podatku będzie wznowiony, przekazuje się Urzędowi Skarbowemu Akcyz i Monopolów w Mysłowicach.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Marszałek:

M o t y w a.

Przygotowując i tworząc przepisy organizacyjne o ustroju władz skarbowych na Górnym Śląsku postanowiono powołać do życia w górnośląskiej części Województwa Śląskiego trzy Urzędy Skarbowe Akcyz i Monopolów z siedzibą w Mysłowicach, Rybniku i Tarnowskich Górach. Podziału administracyjnego dokonano raczej mechanicznie niż w oparciu się na daty statystyczne.

Nie posiadano bowiem w trakcie prac organizacyjnych żadnych danych statystycznych co do ilości i rozmiaru znajdujących się na tym obszarze przedsiębiorstw podlegających kontroli skarbowej ze względu na opłacany podatek spżywczy.

Każdy z powołanych okręgów administracyjnych obejmuje mniejwięcej 1/3 część terytorjum Górnego Śląska. Jakkolwiek ze względu na bardzo małe uprzemysłowienie okręgu tarnogórskiego, obejmującego powiaty lubliniecki i tarnogórski, liczone się z tem, że okręg ten o ludności około 200.000, należeć będzie do mniejszych, to jednak konfiguracja geograficzna kraju, odcięcie tej części Województwa przez bytomski węzeł kolejowy, od reszty Województwa i brak wszelkiej komunikacji kolejowej polskiej z tym obszarem, oraz wzgląd na udogodnienia dla ludności przemawiały wówczas za utworzeniem z powiatów tarnogórskiego i lublinieckiego samoistnej jednostki skarbowo - administracyjnej i stworzeniem w Tarnowskich Górach Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów.

Powyższe przepisy organizacyjne znalazły wyraz w rozporządzeniu Rady Wojewódzkiej z 10 lipca 1922 r. /Dz.U.Śl.Nr.6, poz. 22/ zatwierdzonego ustawą z 20 grudnia 1922 r. /Dz.U.Śl.Nr. 2 ex 1923, poz. 14/.

Po objęciu Górnego Śląska okazało się, że w powiatach tych prawie czysto rolniczych jest mała liczba przedsiębiorstw podlegających kontroli skarbowej.

Zwinięcie tego Urzędu okazuje się jako bezwarunkowo wskazane ze względów oszczędnościowych, albowiem wskutek tego zaoszczędzi się 9 sił urzędni - czych. Projektuje się wcielenie powiatów tarnogórskiego i lublinieckiego do okręgu administracyjnego Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów w Mysłowicach.

Wskutek tego zmniejszą się wydatki na utrzymanie Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów o koszt 7 urzędników, lokali na biura, ryczałtu kancelaryjnego.

W związku z powyższą reorganizacją jest wskazana zmiana właściwości miejscowej Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów co do wymiaru i ściągania podatku węglowego, o ile pobór tego podatku będzie wznowiony. Właściwymi w tym względzie są te urzędy, w których okręgu znajdują się przedsiębiorstwa przemysłowe. Wchodzi tu w rachubę wszystkie cztery urzędy /Cieszyn, Mysłowice, Rybnik, Tarnowskie Góry/. Skupienie tych agend wymiarowych w jednym urzędzie dla całego Województwa Śląskiego, przyczyni się do ujednolajnienia rozbieżnej dotychczas praktyki, osiągnięcie koniecznego pośpiechu i wpłynie na zmniejszenie sił używanych dotychczas przez kilka urzędów do tych spraw - /koncentracja raportów statystyki, rozporządzeń itd./.

Powierzenie tych agend urzędowi w Mysłowicach rozwiąże tę sprawę możliwie najkorzystniej. Mysłowice są położone prawie w środku Województwa, są zatem dla interesowanych przedsiębiorstw mających interes w osobistym załatwieniu spraw, dostępne, po zatem powołany urząd już i tak do dziś dnia wymierza 3/4 podatku węglowego, wpływającego do kas wojewódzkich.

PC.

W n i o s e k n a g ł y

Klubu Niemieckiego w sprawie zmiany ustawy z dnia 14 kwietnia 1924 r.
o sanacji finansów komunalnych /Dz.U.Śl.Nr.10, poz. 47/.

Sejm Śląski uchwalił w art. 11 wymienionej ustawy pobieranie do patentów akcyzowych dodatków w kwocie 100 względnie 200 % na korzyść korporacji samorządowych. Wówczas patenty wynosiły 144 zł. Ustawą o monopolu spirytusowym z dnia 31 lipca 1924 r. podwyższono patent akcyzowy na 7.500 zł. Dodatki zostały więc podwyższone do takiego stopnia, że tylko mała garstka przedsiębiorców może uiścić te kwoty bez naruszenia swej egzystencji.

W y s o k i S e j m przeto raczy uchwalić:

"Wzywa się Radę Wojewódzką o przedłożenie noweli do ustawy z dnia 14 kwietnia 1924 r. o sanacji finansów komunalnych, znoszącej owe niedomaganie".

Katowice, dnia 30 stycznia 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Dr.Pant,

Kaczmarczyk, Jankowski, Goldmann, Pawlas, Schoppa, Fuchs,

Ulitz, Mayer, Szczepanik.

SEJM ŚLĄSKI.

Komisja Petycyjna.

Druk 567.

PC.

M n i o s c k

Komisji Petycyjnej w sprawie rozbudowy kolei w Województwie Śląskiem.

Komisja Petycyjna rozpatrywała na swoim posiedzeniu z dnia 30 stycznia rb. załączony memoriał związku kupieckiego na Śląsk Cieszyński w Cieszynie i uchwaliła przedłożyć Wysokiemu Sejmowi następującą rezolucję:

"Podział miasta Cieszyn, który nastąpił na podstawie rozstrzygnięcia Rady Ambasadorów, pogorszył położenie gospodarcze tego miasta a mianowicie z jednej strony przez utracenie większej części dawniejszego rynku zbytu, a z drugiej strony z powodu bliskiego sąsiedztwa czeskiego Cieszyna, który ze względu na taną produkcję dostarcza tańsze towary. Polepszenie tego położenia mogłoby rozpocząć się przez uzyskanie nowych rynków zbytu i utworzenie nowych połączeń kolejowych.

Wzywa się przeto Pana Wojewodę o poczynienie kroków w Rządzie Centralnym w sprawie utworzenia nowej linii kolejowej Cieszyn - Fogwizdów, Zebrzydowice, Moszczenica, W-odziszów, Rybnik, przyspieszenia rozbudowy dworca osobowego i towarowego w Cieszynie, oraz wprowadzenia dwóch pociągów nocnych celem umożliwienia kulturalnego i gospodarczego kontaktu z Katowicami i Krakowem".

Katowice, dnia 30 stycznia 1925 r.

Referent:

/-/ Czajor.

Śląska Rada Wojewódzka

Katowice, dnia 3 lutego 1925r.

L.R.W. 107.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h.

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o przekazaniu gminom na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego czynności poboru podatku gruntowego, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 3 lutego 1925 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

/-/ B i l s k i,

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1925 r.

o przekazaniu gminom na obszarze cieszyńskiej części W-jewództwa Śląskiego czynności poboru podatku gruntowego.

Art. 1.

Czynności poboru podatku gruntowego, dokonywane obecnie przez organa państwowe, przekazuje się w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego gminom, za wynagrodzeniem w wysokości 3 % towem - ściągniętego podatku gruntowego i cdsetek za zwłokę - wpłaconych przez gminy do kas skarbowych.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się W-jewództwie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1925 r.

Marszałek:

U z a s a d n i e n i e :

Wymiar i pobór podatku gruntowego uskuteczniają dotychczas na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego Urzędy Skarbowe. Z tego wynikają dla Urzędów Skarbowych jak i podatników wielkie trudności.

Podatnicy są zmuszeni odbywać dalekie podróże do siedziby Urzędu Skarbowego celem uregulowania spraw podatkowych. Urzędy i Kasy Skarbowe muszą prowadzić indywidualne wykazy płatników i kontrolę nad zakontowaniem poszczególnych kwot. Administracja i urzędowanie są z powodu tego niepotrzebnie skomplikowane a dla podatników jest ten rodzaj płacenia podatków połączony z wielką stratą czasu i pieniędzy.

Przez przekazanie czynności poboru podatku gruntowego gminom zostaną wszelkie te trudności usunięte.

Na górnośląskiej części Województwa odbywa się pobór podatku gruntowego przez organa gminne a to na zasadzie przepisów ustawy z dnia 8 lutego 1867 o podatku gruntowym /Zbiór ust. pruskich str. 185/.

W Małopolsce przekazano z ważnością od 1 stycznia 1925 czynności z poborem podatku gruntowego gminom a to na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 czerwca 1924 r. /Dz.U.Min.Sk. Nr. 21/.

Celem ujednostajnienia poboru podatku gruntowego w całej Rzeczypospolitej wskazanem jest zaprowadzenie poboru tego podatku na cieszynskim obszarze Województwa Śląskiego przez organa gminne. Stano - wisko takie zajęło Ministerstwo Skarbu reskrytem z dnia 14 stycznia 1925 r. L.M.P.O. 2410/IV/24. Kompetencja Sejmu Śląskiego do załatwienia tej sprawy wywodzi się z art. II ustawy z 5 marca 1862 wzgl. art. 26 ustawy z 15 listopada 1863 /Śl.Dziennik Ustaw i Rozp. No. 17/.

S p r a w o z d a n i e

z dyskusji Komisji Budżetowej, Szkolnej i Komisji Prawniczej, odbytych nad wnioskiem nagłym p. ks. Brzuski i tow. w sprawie dodatku do podatku od świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

Klub Ch. D. wniósł do Sejmu wniosek nagły w sprawie dodatku do podatku od świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych. Wniosek ten umotywował tem, że pod obrady Sejmu Warszawskiego ma wejść nowela do ustawy o podatku przemysłowym, mocą której ustawa o państwowym podatku przemysłowym z dnia 14 maja 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 58, poz. 312/ obowiązująca do - tychczas tylko w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, ma rozciągnąć swoją moc obowiązującą na górnośląską część Województwa. W myśl zatem art. 120 tej ustawy miałyby być opodatkowany handel i przemysł, oraz osobiste zajęcia przemysłowe na rzecz szkół zawodowych, mających prawo publiczności, a utrzymywanych przez publiczność, jak i przez inne związki i stowarzyszenia kupców, przemysłowców i rzemieślników, oraz przez nieobliczone na zysk stowarzyszenia, instytucje i fundacje, utworzone specjalnie dla utrzymywania uczelni zawodowych, wreszcie na rzecz burs terminatorskich, patronatu dla młodzieży rękodzielniczej i przemysłowej, oraz zawodowych kursów przemysłowych i dokształcających, a to do wysokości nieprzekraczającej 25 % ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

W myśl rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i Ministrem W.P. i O. z dnia 27 lipca 1923 r. w sprawie dodatków do podatku przemysłowego /Dz.U.R.P.Nr. 78, poz. 617/ zaznaczono, że funduszem tym dysponuje Minister Wyznań R. i O.P. na podstawie przedłożonych preliminarzy budżetowych i że szkoły zawodowe i instytucje wykonawcze mają prawo do korzystania z tej kwoty dodatków do świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, która wpływać będzie w okręgu tej Izby Skarbowej, na której terenie te szkoły istnieć będą. Wyjątek stanowią mają szkoły uznane, jako mające znaczenie ogólno - państwowe, które wskutek tego mają prawo korzystania z dodatków na obszarze całej Rzeczypospolitej Polskiej.

Dodatek ten przyniósł w części cieszyńskiej Województwa Śląskiego według stanu z dnia 31 grudnia 1923 r. przeszło 11 miliardów marek polskich, a według przedłożonego śląskiego preliminarza budżetowego preliminarzuje się na rok 1924 z całego Województwa 5 milionów złotych dochodu ze świadectw przemysłowych, czyli że tytułem 25 % dodatku na rzecz szkół zawodowych wpłynie 1.250.000 złotych.

Według cytowanego wyżej rozporządzenia ministerjalnego z dnia 24 lipca 1924 r. z funduszy tych korzystać winny przede wszystkim szkoły zawodowe śląskie, a następnie szkoły o znaczeniu ogólno - państwowym. Tym - czasem Ministerstwo W.P. i O.P. nie uwzględniło zupełnie podań 7 dokształcających szkół zawodowych w cieszyńskiej części Województwa, uznając je za szkoły utrzymywane przez Państwo i gminy, choć one są utrzymywane tylko przez specjalnie do tego celu powołane Wydziały Szkolne przy pomocy subwencji Województwa, a więc są właściwie zakładami prywatnymi, całą zaś sumę przeznaczyło M.W.R. i O.P. na rzecz Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie.

Skutek tego jest taki, że przy dewaluacji waluty polskiej pomimo wydatnej, bo 66 % wydatków wynoszącej subwencji Województwa, szkoły te nie mogły i nie mogą spełnić swojego zadania należycie, nie kompletując swych zbiorów naukowych, nie mogąc nawet wypłacić pobożów nauczycielstwu znie -

ohęcającemu się wskutek tego do szkoły, Województwo zaś subwencji swych podnieść nie może, tak że byt tych szkół jest zagrożony.

Obecnie kiedy ustawa o podatku przemysłowym ma być rozciągnięta na górnośląską część Województwa potrzebna jest rewizja powyższej ustawy.

Na Górnym Śląsku mamy dotychczas jedną miejską szkołę handlową w Król.-Hucie i 22 szkół dokształcających, utrzymywanych przez gminy również przy wydatnej, bo 60 % wydatków wynoszącej subwencji Województwa. Również byt tych szkół jest zagrożony. Szkoły te pokrywały bowiem resztę wydatków z opłat pracodawców. W myśl art. 5. ust. 4. ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego, gminy nie będą mogły po wprowadzeniu ustawy o podatku przemysłowym opłat tych pobierać, subwencję zaś Województwa, jak z budżetu wynika, nie mogą być podniesione. Pozostaje więc tylko jedno: zmiana powyższej ustawy w tym duchu, by z 25 % dodatków do podatku przemysłowego korzystać mogły również gminy i Wydziały Szkolne.

Potrzebna jest również zmiana rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 lipca 1923 r. w tym kierunku, by tym specjalnym funduszem szkół zawodowych rozporządzało nie Ministerstwo W.R. i O.P., ale jak to zresztą sama ustawa przewiduje, by prace te przelano na czynniki miejscowe, a więc na Radę Wojewódzką. Przy pokryciach zapotrzebowania miejscowego będzie można jeszcze bardzo pokaźną sumę przekazać na rzecz szkół zawodowych o znaczeniu ogólnopanstwowym.

Reasumując powyższe uzasadnienie klub przedłożył Sejmowi odpowiednią rezolucję, jak wskazuje druk nr. 494, str. 2 do uchwalenia. Rezolucja ta została przekazana Komisji Budżetowej do rozpatrzenia.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu w dniu 18 listopada 1924 r. uchwaliła nieprzychylić się do wniosku, natomiast uchwaliła przesłać wniosek do Komisji Szkolnej dla rozpatrzenia, jaki jest charakter prawny szkół dokształcających w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego.

Komisja Szkolna na posiedzeniu w dniu 3 grudnia 1924 r. omawiała charakter prawny powyżej wspomnianych szkół i przyjęła jednogłośnie następujący wniosek postawiony przez posła Wydrę:

"Komisja Szkolna jest zdania, że uzupełniające szkoły przemysłowe w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego z wyjątkiem szkół dokształcających przy szkole przemysłowej w Bielsku i przy szkole handlowej w Cieszynie, jakkolwiek mają charakter publiczny, nie są szkołami ani państwowymi, ani wojewódzkimi. Komisja Szkolna stanęła na stanowisku, że dlatego, ponieważ ani Państwo, ani Województwo nie mają ustawowego obowiązku utrzymywania tych szkół".

Nadto uchwaliła Komisja Szkolna wniosek p. Ulitza brzmiący:

"Komisja Szkolna przesyła sprawę uzupełniających szkół przemysłowych w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego do Komisji Prawniczej celem zbadania, czy Województwo Śląskie w myśl art. 4, ust. 6. i art. 5 statutu organicznego ma prawo do 25 % dodatku do podatku od świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych z ustawy z dnia 14 maja 1923 r. /Dz. U.R.P.Nr. 58, poz. 412/ art. 120 na utrzymywanie uzupełniających szkół przemysłowych w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego".

W myśl powyższej uchwały wniosek przeszedł do Komisji Prawniczej. Komisja Prawnicza na posiedzeniu w dniu 30 stycznia br. odbyła nad powyższą sprawą dyskusję. W dyskusji obszernej, w której po referacie doradcy prawnego, p. sędziego Handzla, i przedstawiciela Rządu, p. radcy dra Bielaka, jakoteż przedstawiciela Wydziału Oświecenia Publicznego, zabierali głos przedstawiciele klubów sejmowych. Przedstawiciel Wydziału O.P., p. Kwociński zaznaczył w dyskusji,

że Województwo dotychczas subwencjonowało szkoły dokształcające do 1/3, a po Nowym Roku w całości. Następnie, że Rząd Centralny nie uznał dotychczas szkół tych jako prywatnych i dlatego też dodatek, mając być wpłacony na rzecz tych szkół zawodowych, odpływa do kasy Rządu Centralnego.

W dyskusji Komisja Prawnicza uchwaliła przedłożyć Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia następującą rezolucję:

"Wzywa się p. Wojewodę, aby poczynił starania u Rządu Centralnego o zmianę rozporządzenia IV. Ministra Skarbu z dnia 24 lipca 1923 r. /Dz.E.R.P.Nr. 76, poz. 617/ w tym kierunku, aby dysponowanie funduszem na rzecz szkół zawodowych na Śląsku Cieszyńskim przekazano po myśli art. 120 ustawy z dnia 14 maja 1923 r. /Dz.U.R.P.Nr. 58 poz. 412/ władzom Województwa Śląskiego.

Równocześnie wzywa się Radę Wojewódzką, aby przedłożyła Sejmowi Śląskiemu projekt ustawy o jednolitej organizacji szkolnictwa zawodowego w całym Województwie Śląskiem".

Katowice, dnia 6 stycznia 1925 r.

Referent:

/-/ Obrzut Franciszek.

SEJM ŚLĄSKI.**W n i o s e k n a g ł y**

posłów Macheja i tow. w sprawie wprowadzenia na górnośląską część Województwa Śląskiego ustawy państwowej z dnia 16 maja 1922 r. /Dz.Ust.R.P.Nr. 40, poz. 334/ wraz z rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 1 lipca 1922 r. /Dz.U.R.P.Nr. 52, poz. 487/.

U z a s a d n i e n i e :

Powołana na wstępie ustawa państwowa wraz z odnośnem rozporządzeniem reguluje urlopy wypoczynkowe dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem obszaru najbardziej uprzemysłowionego, który stanowi górnośląską część Województwa Śląskiego.

W górnośląskiej części Województwa Śląskiego pracownicy zatrudnieni w przemyśle i handlu mogli tylko korzystać z urlopów wypoczynkowych w drodze umowy kolektywnej pomiędzy wolnymi związkami pracowników i związkiem pracodawców. Umowy tej nie dotrzymywali pracodawcy w czasach normalnej i nawet korzystnej konjunktury, zaś w roku ubiegłym /1924/ pozbawiono robotników prawie zupełnie urlopu wypoczynkowego.

Ponieważ doświadczenie uczy, że urlopy wypoczynkowe nie są żadnym luksusem, a raczej koniecznością dla utrzymania zdrowia i sił fizycznych pracowników co wychodzi na korzyść nie tylko społeczeństwa, lecz także każdego poszczególnego pracodawcy, to też wobec braku zrozumienia dla tej sprawy tych ostatnich podpisani uważają uregulowanie tej sprawy w drodze ustawowej za rzecz nieodzowną. Wobec tego stawiają podpisani następujący

w n i o s e k :

"Sejm Śląski wzywa p. W o j e w o d ę, aby poczynił kroki w Rządzie Centralnym w celu wprowadzenia na ~~śląską~~ górnośląską część, Województwa Śląskiego ustawy państwowej z dnia 16 maja 1922 r. /Dz.U.R.P. Nr. 40, poz. 334/ oraz rozporządzenia Min. Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1 lipca 1922 r. /Dz.U.R.P.Nr. 52, poz. 487/."

Katowice, dnia 11 lutego 1925 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Biniszkiewicz,

Buchwald, Czajor, Borys, Machej, Mokry, Juchelek, Rumpfelt.

W n i o s e k

p. J a n i c k i e g o i t o w. w sprawie noweli do ustawy śląskiej z dnia 14 kwietnia 1924r. /Dz.U.Śl. Nr. 10, poz. 47/.

R e z o l u c j a :

"Sejm wzywa Radę Wojewódzką do przedłożenia noweli do ustawy o sanacji finansów komunalnych z dnia 14 kwietnia 1924 r. /Dz.U.Śl. Nr. 10, poz. 47/".

U z a s a d n i e n i e :

Powyżej wymieniona ustawa zawiera jako pierwsza tego rodzaju wiele niedomagań. Tak np. ustępy mówiące o podatkach, względnie o dodatkach do podatków od węgla, sztyldów i plakatów, od gruntów i budynków, automobilów, od wyszynków napojów alkoholowych itp. zawierają sporo niejasności; niektóre zaś z nich okazały się w praktyce często jako niewykonalne. Wobec tego istnieje konieczna i pilna potrzeba wydania noweli, któraby te niedomagania usunęła.

Katowice' dnia 11 lutego 1925 r.

W-nioskodawcy:

/-/ Janicki,

Kempka, Szymkowiakówna, Omańkowska, Brzuska, Wydra, S-obota, Lubos, Mathea,

Rybarz, Dr. Rakowski.

Komisja Budżetowa.

PC.

Druk 592.

dot. druku 583.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w sprawie prośby "Macierzy Szkolnej" i "Opieki nad kształcącą się młodzieżą katolicką im. bł. Melchiora Grodzieckiego" w Cieszynie.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu w dniu 10 lutego 1925 r. rozpatrywała prośbę "Macierzy Szkolnej" i "Opieki nad kształcącą się młodzieżą katolicką im. bł. Melchiora Grodzieckiego" w Cieszynie o umorzenie pożyczek, udzielonych w myśl ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 16 stycznia 1923 r. /Dz. U.Śl.Nr. 7, pcz. 42/ jak również projekt ustawy Komisji Szkolnej, uwzględniający powyższą prośbę.

Komisja Budżetowa nie przychyliła się do prośb wspomnianych towarzystw ani do propozycji Komisji Szkolnej ze względów zasadniczych, gdyż mogłoby to stanowić precedens dla wielu innych instytucyj, jak spółdzielni i komun, które również otrzymały pożyczki z funduszków wojewódzkich.

Katowice, dnia 11 lutego 1925 r.

Referent:

/-/ Ks. Brzuska.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Regulaminowej w sprawie zatwierdzenia ważności mandatu posła
S c h n ü r a .

Główna Komisja Wyborcza Okręgu I. w Cieszynie zawiadomiła p. Marszałka Sejmu Śląskiego, że w miejsce zmarłego posła Reitzensteina wstępuje kolejno z tej samej listy kandydatów p. Jerzy S c h n ü r . rolnik, lat 45 liczący, zamieszkały w Kamienicy przy Bielsku, któremu po myśli artykułów 90 i 95 ordynacji wyborczej /rozp. Rady Ministrów z 25 lipca 1922 r. Nr. 59 Dz.U.R.P. poz. 527 i 528/ wystawiła list wierzytelny.

Komisja Regulaminowa na posiedzeniu w dniu 17 lutego br. rozpatrywała powyższą sprawę i prosi Wysoki Sejm o zatwierdzenie mandatu p. posła S c h n ü r a .

Katowice, dnia 17 lutego 1925 r.

Sprawozdawca:

/-/ Szymkowiakówna.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie projektu ustawy w przedmiocie zwinięcia Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów w Tarnowskich Górach.

Pan Wojewoda przedłożył Sejmowi z upoważnienia Rządu wyżej wymieniony projekt ustawy. W umotywowaniu tego projektu podano, że przy tworzeniu przepisów organizacyjnych o ustroju władz skarbowych, które znalazły wyraz w rozporządzeniu Rady Wojewódzkiej z dnia 10 lipca 1922 r. /Dz.Ust. Śl. Nr. 6, poz. 22/, nie rozporządzano żadnymi danymi statystycznymi i z tego powodu nie znano ilości i rozmiaru przedsiębiorstw podlegających kontroli skarbowej ze względu na opłacany podatek spożywczy.

W ciągu 2-letniej przeszłości praktyki okazało się, że w powiatach Lublinieckim i Tarnogórskim podlegających kontroli Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopoli w Tarnowskich Górach, prawie czysto - rolniczych, jest mała liczba przedsiębiorstw podlegających kontroli skarbowej.

Zwinięcie tego urzędu okazało się przeto jako bezwarunkowo wskazane i to ze względów oszczędnościowych, wskutek zwinięcia zmniejszą się bowiem wydatki o koszt 7 urzędników, lokali na biura i ryczałtu kancelaryjnego.

W związku z powyższą reorganizacją jest wskazane zmiana właściwości miejscowej Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopoli co do wymiaru i ściągania podatku węglowego. Właściwymi w tym względzie są te urzędy, w których okręgu znajdują się przedsiębiorstwa przemysłowe. Wchodzi tu w rachubę wszystkie cztery urzędy: Cieszyn, Mysłowice, Rybnik, Tarnowskie Góry. Skupienie tych agend wymiarowych w jednym urzędzie dla całego Województwa Śląskiego przyczyni się do ujednostajnienia rozbieżnej dotychczas praktyki, osiągnięcie koniecznego pośpiechu i wpłynie na zmniejszenie sił, używanych dotychczas przez kilka urzędów do tych spraw. /Koncentracja raportów statystycznych, rozporządzeń itd./-

Powierzenie tych agend urzędowi w Mysłowicach rozwiąże tę sprawę możliwie najkorzystniej. Mysłowice są położone prawie w środku Województwa, są zatem dla interesowanych przedsiębiorstw, mających interes w osobistym załatwieniu spraw, dostępne. Pozatym Urząd Skarbowy Akcyz i Monopoli w Mysłowicach już i tak dziś wymierza 3/4 podatku węglowego wpływającego do kas wojewódzkich.

Komisja Prawnicza rozpatrując projekt powyższy jednomyślnie przychyliła się do wniosku rządowego i proponuje Wysokiemu Sejmowi przyjęcie projektu ustawy bez zmian.

Katowice, dnia 19 lutego 1925 r.

Sprawozdawca:

/-/ K ę d z i o r.

Komisja Budżetowa.

Druk 595.

PC.

dot. druku 588.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej odnośnie do projektu ustawy, wniesionego przez Radę Wojewódzką, o przekazanie gminom na obszarze cieszyńskiej części Województwa Śląskiego czynności pobierania podatku gruntowego.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu z dnia 20 lutego br. rozpatrywała powyższy projekt i stwierdziła, że na Śląsku Cieszyńskim dotąd podatek gruntowy pobierają urzędy względnie kasy skarbowe, podczas gdy na części górnośląskiej Województwa Śląskiego jak i w reszcie Polski czynność tę wykonują organa gminne. Również stwierdziła Komisja Budżetowa, że wnioskiem tem zajmowała się już poprzednio Komisja Prawnicza, która jednogłośnie wypowiedziała się za przyjęciem przedłożonego projektu.

Ponieważ ze stanowiska prawnego nie istnieją żadne przeszkody, natomiast praktyczne zastosowanie projektu ustawy ułatwia pobieranie podatków gruntowych władzom skarbowym, zaś płatnikom ułatwia wpłaty podatku gruntowego przez to, że mogą sobie zobowiązania podatkowe w gminie załatwić a gminy ze swej strony za tę czynność otrzymają wynagrodzenie w wysokości 3 % pobranych podatków, przeto Komisja Budżetowa jednogłośnie przychyliła się do przyjęcia projektu ustawy.

Katowice, dnia 20 lutego 1925 r.

Sprawozdawca:

/—/ Palarczyk.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego w sprawie wyrażenia zgody Sejmu Śląskiego na rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad tymi czynnościami o organizacji giełd i o prawie o domach składowych.

Na posiedzeniu Komisji Prawniczej w dniu 16 lutego 1925 r. obradowano nad projektem ustawy o wyrażeniu zgody na omawiane rozporządzenia. Komisja po wysłuchaniu przedstawicieli Związku Banków, Izby Handlowej i Izby Rękodzielniczej wypowiedziała się za rozciągnięciem na obszar Województwa Śląskiego rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad tymi czynnościami /Dz.U.R.P. 114, poz. 1018/ na rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd /Dz.U.R.P. 114, poz. 1019/ i o prawie o domach składowych /Dz.U.R.P. 114, poz. 1020/ kierując się w zasadzie dążnością ujednolinita ustaw całej Rzeczypospolitej; odrzucenie projektu rządowego oznaczałoby stworzenie waku na Śląsku, a banki, któreby nie chciały lub nie mogły odpowiadać warunkom wymienionym w wyżej wspomnianem rozporządzeniu znalazłyby schronisko na Śląsku i byłyby w stanie z pominięciem prawa i względów dobra Państwa jakoteż społeczeństwa uprawiać szkodliwe interesy. Wyżej wspomniane rozporządzenia szczególnie zaś rozporządzenie o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad tymi czynnościami daje Państwu gwarancję odpowiedniego nadzoru. Rozporządzenie to z natury rzeczy podniesie moralny kredyt za granicą i zlikwiduje stan wytworzony w czasie inflacyjnym. W ustawie bankowej przewidziany system koncesyjny należy uważać jako objaw wsteczności; do zastosowania takowego zmusza nas doświadczenie lat powojennych, a przede wszystkim system ten gwarantuje Państwu, iż obce, a niepożądane kapitały nie wkradną się w bankowość polską. Kierując się powyższymi względami Komisja Prawnicza uchwaliła przedłożyć Wysokiej Izbie poniższy projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia 1925 r.

o wyrażeniu zgody na rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad tymi czynnościami o organizacji giełd i o prawie domach składowych.

Art. 1.

Wyraża się zgodę na rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad tymi czynnościami /Dz.U.R.P.Nr. 114, poz. 1018/ na rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd /Dz.U.R.P.Nr. 114, poz. 1019/ i na rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o prawie o domach składowych /Dz.U.R.P.Nr. 114, poz. 1020/.

Marszałek:

Artykuł 2 przedłożenia rządowego określający termin wejścia w życie niniejszej ustawy został skreślony jako bezprzedmiotowy, ponieważ czas wejścia w życie rozporządzeń, na które się zgodę wyraża, oznaczony jest we wszystkich 3 rozporządzeniach tak samo, jak to proponuje artykuł 2. projektu.

Prócz powyższego projektu Komisja Prawnicza uchwaliła przedłożyć Wysokiej Izbie poniższą rezolucję:

W y s o k i S e j m zechce uchwalić:

"Sejm Śląski wyrażając zgodę na rozciągnięcie na obszar Województwa Śląskiego rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. /Dz.U.R.P.Nr. 114, poz. 1018/ względnie rozp. z dnia 28 grudnia 1924 r. /Dz.U.R.P.Nr. 114, poz. 1019/ względnie rozp. z dnia 28 grudnia 1924 r. /Dz.U.R.P.Nr. 114, poz. 1020/ uważa za wskazane, by w rozporządzeniu wykonawczem do par. 4 i w par. 20 o domach składowych wymieniono te organizacje gospodarcze, której opinii ma się zasięgać przy udzielaniu koncesji, oraz by te same organizacje były wysłuchane przy wykonywaniu praw przysługujących Ministrowi Skarbu z par. 94 rozp. o bankach w wypadkach, gdy chodzi o naruszenie interesu publicznego.

Za takie organizacje dla Województwa Śląskiego uważa Sejm Śląski w pierwszym rzędzie Izby Handlowe oraz Rady Giełdowe".

Uzasadnienie rezolucji.

Powyższą rezolucją Komisja Prawnicza wyraża życzenie, by w rozporządzeniu wykonawczem, które wydane będzie na zasadzie par. 114 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad tymi czynnościami /Dz.U.R.P.Nr. 114, poz. 1018/ wymieniono organizacje gospodarcze, których opinii zasięgać będzie na obszarze Śląska Minister Skarbu przed udzieleniem koncesji na założenie i prowadzenie banku /art. 4 cyt. rozp./ o osobach założycieli i celowości przedsiębiorstwa. Komisja Prawnicza stanęła na stanowisku, iż na obszarze Śląska pod mianem organizacji gospodarczej wymienionej w przytoczonym art. 4 rozumiane być winne prawo – publiczne przedstawicielstwa gospodarcze, tj. Izba Handlowa w Katowicach i Izba Przemysłowo – Handlowa w Bielsku, ponadto, w razie utworzenia giełdy pieniężnej, Rada Giełdowa tejże giełdy. Stanowisko swe uzasadnia Komisja Prawnicza tem, iż do wydawania opinii, o której wspomina art. 4 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. powołana są w pierwszym rzędzie instytucje samorządu gospodarczego, tj. Izby. Są one bowiem ustawowo ustalonym przedstawicielstwem sfer gospodarczych, obejmują zarówno banki, jakoteż korzystający z usług ich przemysł i handel, a temsamem są czynnikiem z natury swego powołania i konstrukcji zdolnym do wydawania opinii obiektywnej. Przemawia za takim postawieniem sprawy również wzgląd na ujednolicenie opinii; o ile zasięganoby opinii różnych organizacji prywatnych może zgodną byłaby ona co do poglądu na osobę założycieli, wykazywać mogłaby jednak z natury rzeczy zrozumiałe rozbieżności, o ile idzie o ocenę celowości przedsiębiorstwa. Wskutek tej rozbieżności, albo nie byłoby możliwem przyjęcie poszczególnych opinii pod rozwagę, alboważ zachodziłaby potrzeba zasięgnięcia opinii u czynnika postronnego, takim zaś jest Izba Handlowa, względnie Rada Giełdowa. Z powyższych powodów wskazanem byłoby z góry już ograniczyć zasięgnięcie opinii do 2 ostatnio wymienionych instytucyj. Dla ubiegających się o koncesję, sprawa, które organizacje udzielają opinii nie może być również obojętną, bezsprzecznie zaś Izby Handlowe lepszy mogą mieć pogląd na celowość przedsiębiorstwa, niż organizacje prywatne, których członkiem ubiegający się o koncesję na przykład nie jest, i które wskutek tego celowości tej mogłyby się dopatrywać w tych wypadkach, gdy w grę wchodzi koncesja ich członka, odwrotnie zaś nie uznawać jej, o ile wypadek ten nie zachodzi.

Komisja Prawnicza wyraża życzenie, by w rozporządzeniu wykonawczem, które wydane zostanie w przedmiocie tegoż samego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzorze nad tymi czynnościami ustalono, iż Minister Skarbu w ra-

nie stwierdzenia, iż działalność banku jest szkodliwą dla interesu publicznego korzystać będzie z praw wymienionych w 94 art. rozp. według swobodnego uznania, lecz po zasięgnięciu opinii prawno - publicznej organizacji, tj. Izby Handlowych i Rady Giełdowej. Ponieważ opinia organizacji gospodarczych zasięganą jest z mocy rozporządzenia przed wydawaniem koncesji, uzasadnionem jest, by zasięgano jej również przy aktach przewidzianych w art. 94. Wydaje się to tembardziej wskazane, iż w ten sposób przed wydaniem decyzji, które ograniczyć lub znieść mogą koncesję bankową i doprowadzić do likwidacji banku, co jest rzeczą szkodliwą dla interesu publicznego, decyzję tę poprzedzać będzie opinia tych instytucji gospodarczych, które z mocy ustawy są rzecznikami tego interesu, tj. prawno - publicznych organizacji gospodarczych. Jeśli przeto zwracanie się po opinie do Izby Handlowych uzasadnionem jest przed wydaniem koncesji, to jeszcze bardziej koniecznem wydaje się ono przed wydaniem zarządzeń wynikających z art. 94, a podyktowanych troską o interes publiczny.

Dalej wyraża Komisja Prawnicza życzenie, by w rozp. wykonawczem do rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o domach składowych /Dz.U.R.P.Nr. 114, poz. 1020/, które wydane zostanie na zasadzie art. 60 tegoż rozporządzenia, wymienione zostały organizacje gospodarcze te, których opinii w myśl art. 20 zasięgać należy przed wydaniem koncesji na publiczny dom składowy. Z podobnych motywów, jakie przytoczone zostały powyżej odnośnie do rozporządzenia o warunkach wykonywania czynności bankowych i nadzoru nad tymi czynnościami, Komisja Prawnicza uznaje, iż na Górnym Śląsku pod organizacjami temi rozumieć należy właściwe Izby Handlowe, w których obwodzie publiczny dom składowy miałby wykonywać swą czynność, tj. Izbę Handlową w Katowicach i Izbę Przemysłowo - Handlową w Bielsku.

Katowice, dnia 24 lutego 1925 r.

Sprawozdawca:

/-/ Fojkis,

SEJM ŚLĄSKI.

Komisja Regulaminowa.

Druk 597.

PC.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Regulaminowej dot. wniosku Ministra Sprawiedliwości o wydanie Sądowi Powiatowemu w Katowicach posła Korfantego.

Komisja Regulaminowa na posiedzeniu, dnia 17 lutego 1925 r. zajmowała się wnioskiem Ministra Sprawiedliwości i uchwaliła jednogłośnie nie wydać posła K o r f a n t e g o Sądowi Powiatowemu w Katowicach.

Katowice, dnia 27 lutego 1925 r.

Referent:

/-/Mokry.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie projektu ustawy o utworzeniu Domu Pracy
Przymusowej w Lublińcu /druk 577/.

Komisja Prawnicza uznaje konieczność utworzenia Domu Pracy Przymusowej w Lublińcu. Ustawa karna w par. 361 i 362 przewiduje umieszczenie różnych kategorii przestępców, jak żebraków, włóczęgów, prostytutek itp. do zakładów robót przymusowych. Brak takiego zakładu w Województwie Śląskiem daje się władzom wymiaru sprawiedliwości dotkliwie odczuwać. Zakład taki urządzany i utrzymywany był według dotychczasowego ustawodawstwa pruskiego przez Krajowy Związek Ubogich. Taki związek /względnie fundusz/ nie jest w Województwie Śląskiem jeszcze drogą ustawy utworzony, a wydatki połączone z takimi zadaniami ponosi Skarb Śląski. Z stanowiska prawnego uchwaleniu projektu nie stoi na przeszkodzie.

Komisja Socjalna i Budżetowa do projektu ustawy się przychyla.

Katowice, dnia 27 lutego 1925 r.

Referent:

/-/ Kempka.

Śląska Rada Wojewódzka

L.R.W. 131/2.

Katowice, dnia 24 lutego 1925.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy przerachowania na nową walutę i ustalenia wartości zobowiązań, wynikających z przepisów o ubezpieczeniu i odszkodowaniu z tytułu wypadków, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 24 lutego 1925 w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

/-/ B i l s k i,

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1925 r.

o przerachowaniu na nową walutę i ustaleniu wartości zobowiązań, wynikających z przepisów o ubezpieczeniu i odszkodowaniu z tytułu wypadków przy pracy.

Art. 1.

Świadczenia, przysługujące z tytułu ubezpieczenia od wypadków na mocy III księgi ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. / Dz.Ust. Rzeszy str. 509/ odnośnie do wypadków, które zaszły po 31 maja 1924 r. wymierza się w sposób niniejszą ustawą wskazany.

Art. 2.

Część zarobku rocznego w myśl par. 563 ust. 1. Ordynacji Ubezpieczeniowej pobranego w markach polskich przelicza się na złote, przyczem równa się jednemu złotemu:

w miesiącu	czerwcu	1923 r.	12.000 mkp.
"	lipcu	"	20.000 "
"	sierpniu	"	35.000 "
"	wrześniu	"	50.000 "
"	październ.	"	125.000 "
"	listopadz.	"	300.000 "
"	grudniu	"	800.000 "
"	styczniu	1924 r.	1.600.000 "
"	lutym	" i dalszych miesiącach	1.800.000 "

Każdy miesięczny obrachunek przerachowania marek na złote zaokrągla się na pełne złote w dół.

Art. 3.

Jako płaca miejscowa / par. 149 - 152 ordynacji ubezpieczeniowej / w myśl par. 570 i 934 ord. ubezp. obowiązują za czas od 1-go czerwca 1924 r. do 30-go listopada 1924 r.:

	dla ubezpieczonych męskich:	dla ubezpieczonych żeńskich:
Grupa I.		
Powiaty: Katowice miasto i wieś, Królewska Huta, Świętochłowice.	3,25 zł.	1,80 zł.
Grupa II.		
Powiaty: Tarnowski Góry, Lubliniec, Pszczyna, Rybnik.	3,10 zł.	1,55 zł.

Przy obliczaniu świadczeń w myśl par. 935 Ordynacji Ubezpieczeniowej obniża się powyższe stawki dla osób poniżej lat 16 na 60 %, dla osób od 16 do 21 lat na 80 %.

Art. 4.

Renty z tytułu wypadków, które zaszyły w czasie w art. 1. określonym, wypłacane będą w roku 1924 i 1925 w wysokości 70 %, w roku 1926 w wysokości 80 %, w roku 1927 w wysokości 90 % a począwszy od roku 1928 w wysokości 100 % tych rent.

Żadna z obliczonych w ten sposób rent nie może być niższą od kwoty, jaka wypadłaby, gdyby za podstawą wymiaru renty przyjęto zarobek roczny w wysokości płacy miejscowej, stosownie do przepisów art. 3.

Art. 5.

Przy ustaleniu świadczeń w myśl par. 936 Ordynacji Ubezpieczeniowej obowiązują jako roczny zarobek przy wypadkach, które się zdarzyły od 1-go czerwca 1924 r. do 31 grudnia 1924 r., roczny zarobek dla robotników ustalony w art. 1. ust. 2 i 3. ustawy z dnia 18-go czerwca 1924 r. w przedmiocie uregulowania rent od wypadków /Dz.U.Śl.Nr. 16, poz. 66/.

Art. 4. niniejszej ustawy nie ma w tych wypadkach zastosowania.

Art. 6.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1. czerwca 1924 r.

Art. 7.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

U z a s a d n i e n i e.

Renta od wypadków oblicza się na podstawie zarobku rocznego, to znaczy od zarobku, który poszkodowany otrzymał za cały rok, licząc rok wstecz od dnia tego, w którym się zdarzył nieszczęśliwy wypadek. Przy ustalaniu świadczeń z tytułu wypadków, które się zdarzyły po dniu 31 maja 1924 r. sprawia obliczanie zarobku trudności i to z tego powodu, ponieważ zarobek, do którego należą i inne wynagrodzenia np. tantiemy, gratyfikacje itp., był płacony w markach i złotych.

Przy ustaleniu świadczeń po myśli par. 570 i 934 Ordynacji Ubezpieczeniowej zachodzi potrzeba obliczania rent według płacy miejscowej ustalonej dla ubezpieczonych. Ponieważ płaca miejscowa ustalona była w markach, ustalono w art. 3 niniejszej ustawy dla uproszczenia obliczania rent, płacę miejscową w złotych.

Świadczenia po myśli par. 936 oblicza się według zarobku rocznego ustalonego przez Wyższy Urząd Ubezpieczeń. Ustalony roczny zarobek w markach /Gazeta Urzędowa Nr. 13 z dnia 29 marca 1924 r./ jest jednak tak niski, że 100 % renta obliczana na podstawie powyższego rocznego zarobku wynosiłaby po przewalutowaniu tegoż zarobku w myśl ustawy, 66 złotych rocznie. Z tego powodu uwzględniono w powyższym projekcie ustawy przy obliczaniu świadczeń dla robotników rolnych te same kwoty co w ustawie z dnia 18 czerwca 1924 r. w przedmiocie uregulowania rent od wypadków /Dz.Ust.Śl. Nr. 16, poz. 166/ i to z ważnością do 1 stycznia 1925 r.

Uchwalenie niniejszej ustawy jest konieczne celem uregulowania rent od wypadków z tytułu wypadków, które zdarzyły się po 31 maja 1924 r. Ngrazie płaci Zakład Ubezpieczeń S. połączonych renty te zaliczkowo.

Śląska Rada Wojewódzka

L.R.W. 90/2.

Katowice, dnia 24 lutego 1925 r.

PC.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h.

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w sprawie kosztów podróży dla księży, nauczycieli i nauczycielek robót kobiecych w szkołach Województwa Śląskiego uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 24 lutego 1925 w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląską Radą Wojewódzka:

/-/ B i l s k i,

Przewodniczący.

U s t a w a

z dnia 1925 r.

w sprawie kosztów podróży dla księży, nauczycieli, tudzież nauczycielek robót kobiecych w szkołach Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Duchowieństwu, udzielającemu nauki religji, nauczycielom, tudzież nauczycielkom robót kobiecych, którzy z polecenia władz szkolnych uczą w szkołach, położonych poza ich miejscem służbowym, a oddalonych od ich mieszkania więcej niż 2 klm, należy się zwrot kosztów podróży.

Art. 2.

Przy używaniu kolei lub tramwaju zwraca się kosztą biletów jazdy według zasad dla funkcjonarjuszów państwowych.

Przy podróżach, odbywanych w inny sposób, liczy się za każdy kilometr odbytej drogi, 30 groszy.

Art. 3.

Koszta podróży wypłaca się każdego miesiąca z dołu.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Od tego terminu traci moc obowiązującą ustawa z dnia 21 marca 1923 r. /Dz.Ust.Śl.Nr. 16, poz.111/ oraz wszelkie inne przepisy w przedmiocie, objętym ustawą niniejszą.

Art. 5.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e

projektu ustawy w sprawie kosztów podróży dla księży, nauczycieli, tudzież nauczycielek robót kobiecych w szkołach Województwa Śląskiego.

1. Uzasadnienie ogólne.

Ustawa z dnia 21 marca 1923 r. /Dz.Ust.Śl.Nr. 16, poz. 111/, w przedmiocie drogowego dla księży, nauczycieli, nauczycielek i nauczycielek robót kobiecych w publicznych szkołach powszechnych cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, stała się niewykonalną z dniem wprowadzenia złotego jako jedynego prawnego środka płatniczego w Województwie Śląskiem.

Koncepcja zmiennego co półrocze szkolne mnożnika przestała być aktualną z powodu stabilizacji waluty i dążenia do ustalenia cen.

Potrzeba analogicznych przepisów powstaje także w górnośląskiej części Województwa Śląskiego w miarę postępów w organizacji szkolnictwa.

Przepisy o kosztach podróży i djetach dla funkcjonariuszy państwowych nie dają się bez zmiany stosować do wypadków podróży w celach nauczania ze względu na ścisły związek pomiędzy kosztami podróży a djetami funkcjonariuszy, którzy nie są nauczycielami, oraz na odrębny charakter podróży nauczycielskich.

2. Uzasadnienie szczegółowe.

Art. 1. określa warunki, w których księżem, nauczycielom i nauczycielkom robót kobiecych należy się odszkodowanie za odbyte podróże, w takim uogólnieniu, by wyliczanie poszczególnych wypadków nie było potrzebnem, a nieuzasadnione żądania kosztów podróży były wykluczone.

Art. 1. uchyla postanowienia dawnych ustaw śląskich z dnia 8 kwietnia 1914 r. /Śl.Dz.U. i R.K.Nr. 16 i 17/, zawartych w par. 44, 50, 52, 54 i 4 /Nr. 17/, które przewidywały drogowe w następujących wypadkach:

- a/ w razie uczenia religji w szkole, oddalonej od mieszkania nauczyciela /księdza/ ponad 1.5 klm. /par. 44/,
- b/ w razie zastępowania nieczynnego nauczyciela przez powiatowego nauczyciela pomocniczego /par. 50/,
- c/ w razie zastępowania nieczynnego nauczyciela przez tymczasowego lub stałego nauczyciela szkoły sąsiedniej /par. 52/,
- d/ w razie pełnienia służby ex currendo /par. 54/,
- e/ w razie uczenia robót kobiecych w szkole, oddalonej od mieszkania nauczycielki ponad 1.5 klm. /par. 4 Nr. 17/.

Oddalenie szkoły od mieszkania nauczyciela podniesiono z 1.5 klm. do 2 klm. celem ujednostajnienia tego przepisu z przepisami dla funkcjonariuszy państwowych.

Art. 2. określa wysokość odszkodowania za podróże, których nauczyciel nie odbywa koleją lub tramwajem, licząc za klm. 30 gr. dla księży i nauczycieli, a 20 gr. dla nauczycielek robót kobiecych. Kilometrowe wynosiło w czasach przedwojennych 24 do 30 h, w wypadkach dłuższych zastępstw 80 h. za podróż na miejsce przed rozpoczęciem zastępstwa i z powrotem po ustaniu

zastępstwa. W czasach polskich wprowadzono wyższe kilometrowe dla księży i nauczycieli, niższe $\frac{1}{3}$ dla nauczycielek robót kobiecych; postanowienia co do 80 h. nie stosowano wcale. - Najwyższe kilometrowe, wyrażone w markach polskich, wynosiło w półroczu II. r. szk. 1923/4 marek polskich 250.000 dla księży i nauczycieli, 175.000 dla nauczycielek robót kobiecych. Po przeliczeniu na zł. wypłaca się 14 gr. księżom i nauczycielom 10 gr. nauczycielkom robót kobiecych.

Funkcjonariusze państwowi otrzymują za kilometr chodu odszkodowanie w wysokości 1 punktu, co wynosi za miesiąc styczeń 1925 - 42 gr.
